

لَا يَمْسُئُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

قرآن مجید

سراپکی ترجمے نال

زیر ہدایت

امام جماعت احمدیہ

حضرت مرزا طاہر احمد خلیفۃ المسیح الرابعیہ اللہ

پہلی گال

تربیوی مارچ اٹھارہ سو انانوے کوں حضرت مرزا غلام احمد نے قادیان وچ جماعت احمدیہ دی بنیاد رکھی۔ انہیں دا دعویٰ اے باجو میں قرآن دی تعلیم کوں دنیا وچ عام کرڻ آیاں تے اے کم جماعت احمدیہ دے ذمے ہے۔ تربیوی مارچ انوی سو انانوے کوں ایس جماعت کوں پورے سو سال تھی گئی تے اے ہک کنیں ہک کروڑ تھی گئی تے قادیان کنیں نکل کے دنیا دے ہک سو دو بیہ ملکیں وچ پُرج گئی ہے۔ ایس خوشی دے موقعے تے اللہ واشکر ادا کرڻ کیتے امام جماعت احمدیہ حضرت مرزا طاہر احمد نے گھٹ توں گھٹ پنجاہ زبانیں وچ قرآن کریم دا ترجمہ کرڻ دا وعدہ کیتا ہا تاں جو لوکیں کیتے انہیں دی اپنی زبان وچ ترجمہ سکھڻ تے سمجھڻ سوکھا تھی و پنچے، اے سرائیکی زبان وچ ترجمہ اول وعدے دہک حصہ ۷۷ اللہ سین ایندا چھاپڻ مبارک کرے۔ (آمین)

ترجمہ : جناب خان محمد سکانی بلوچ مولوی فاضل
جناب رفیق احمد نعیم سکانی بلوچ ایم۔ اے عربی و اسلامیات

تقدير

شمار	سورت	صفحه	شمار	سورت	صفحه
١	الْفَاتِحَة	١	٢٨	الْقَصَص	٢٥٣
٢	البَقَرَة	٢	٢٩	الْعَنْكَبُوت	٢٦٤
٣	آلِ عِمْرَان	٥١	٣٠	الرُّوم	٢٤٢
٤	التِّسَاء	٨٠	٣١	لُقْمَن	٢٨٣
٥	الْمَائِدَة	١١١	٣٢	التَّحْجَة	٢٩٠
٦	الْأَنْعَام	١٢٣	٣٣	الْأَحْزَاب	٢٩٣
٧	الْأَعْرَاف	١٤٠	٣٤	سَبَا	٥٠٤
٨	الْأَنْفَال	١٩٠	٣٥	فَاطِر	٥١٦
٩	التَّوْبَة	٢٠٢	٣٦	يُوسُف	٥٢٣
١٠	يُونُس	٢٢٥	٣٧	الزُّمَر	٥٣٢
١١	هُود	٢٣١	٣٨	مَدْيَن	٥٣٣
١٢	يُوسُف	٢٥٩	٣٩	الزُّمَر	٥٥٣
١٣	الرَّعْد	٢٤٥	٤٠	الْمُؤْمِن	٥٦٥
١٤	إِبْرَاهِيم	٢٨٣	٤١	حَمَّ السَّجْدَة	٥٤٩
١٥	الْحِجَر	٢٩١	٤٢	الشُّورَى	٥٨٨
١٦	التَّحَل	٢٩٩	٤٣	الرَّحْمَن	٥٩٦
١٧	يَحْيَى إِسْرَآئِيل	٣١٥	٤٤	الدَّخَان	٦٠٥
١٨	الْكَهْف	٣٣٢	٤٥	الْجَاثِيَة	٦١٠
١٩	مَرْيَم	٣٣٨	٤٦	الْأَحْقَاف	٦١٥
٢٠	طه	٣٥٩	٤٧	مُحَمَّد	٦٢١
٢١	الْأَنْبِيَاء	٣٤٣	٤٨	الْفَتْح	٦٢٤
٢٢	الْحَج	٣٨٦	٤٩	الْحُجُرَات	٦٣٣
٢٣	الْمُؤْمِنُون	٣٩٤	٥٠	ق	٦٣٤
٢٤	التَّوْر	٣٠٤	٥١	الزُّرِيَّت	٦٣١
٢٥	الْفُرْقَان	٣١٨	٥٢	الطُّور	٦٣٦
٢٦	الشَّعْرَاء	٣٢٤	٥٣	النَّجْم	٦٥٠
٢٧	النَّمْل	٣٣٢	٥٤	النَّمْل	٦٥٣

صفحة	سورة	شمار	صفحة	سورة	شمار
٤٢٢	الْبُرُوجِ	٨٥	٢٥٩	الرَّحْمَنِ	٥٥
٤٢٣	الطَّارِقِ	٨٦	٢٦٥	الْوَاقِعَةِ	٥٦
٤٢٥	الْأَعْلَى	٨٧	٢٦٠	الْحَدِيدِ	٥٧
٤٢٦	النَّازِعَاتِ	٨٨	٢٦٦	الْمُجَادَلَةِ	٥٨
٤٢٧	الْفَجْرِ	٨٩	٢٨٠	الْحَشْرِ	٥٩
٤٢٩	الْبَلَدِ	٩٠	٢٨٣	الْمُمْتَحِنَةِ	٦٠
٤٥٠	الشَّمْسِ	٩١	٢٨٧	الضُّحَى	٦١
٤٥١	الْقَمَرِ	٩٢	٢٨٩	الْجُمُعَةِ	٦٢
٤٥٣	الضُّحَى	٩٣	٢٩١	الْمُنْفِقُونَ	٦٣
٤٥٣	الْمُنَشَّرِ	٩٣	٢٩٣	التَّغَابُنِ	٦٤
٤٥٣	التِّينِ	٩٥	٢٩٦	الطَّلَاقِ	٦٥
٤٥٥	الْعَلَقِ	٩٦	٢٩٨	التَّحْرِيمِ	٦٦
٤٥٦	الْقَدَرِ	٩٧	٣٠١	الْمَلِكِ	٦٧
٤٥٦	الْبَيْتَةِ	٩٨	٣٠٣	الْقَلَمِ	٦٨
٤٥٧	الزَّلْزَلِ	٩٩	٣٠٧	الْحَاقَّةِ	٦٩
٤٥٨	الْعَدِيدِ	١٠٠	٣١٠	الْمَعَارِجِ	٧٠
٤٥٩	الْقَارِعَةِ	١٠١	٣١٣	تُوحِ	٧١
٤٥٩	التَّكْوِيْنِ	١٠٢	٣١٥	الْجِنِّ	٧٢
٤٦٠	الْعَصْرِ	١٠٣	٣١٨	الْمُزِيلِ	٧٣
٤٦١	الْهُمَزَةِ	١٠٣	٣٢٠	الْمُدَّثِّرِ	٧٤
٤٦١	الْفِيلِ	١٠٥	٣٢٣	الْقِيَمَةِ	٧٥
٤٦٢	قُرَيْشِ	١٠٦	٣٢٥	الدَّعْوِ	٧٦
٤٦٢	الْمَاعُونِ	١٠٧	٣٢٧	الْمُرْسَلَتِ	٧٧
٤٦٣	الْكَوْثَرِ	١٠٨	٣٣٠	النَّبَا	٧٨
٤٦٣	الْكَافِرُونَ	١٠٩	٣٣٢	الزُّزُعَةِ	٧٩
٤٦٣	النَّصْرِ	١١٠	٣٣٣	عَبَسَ	٨٠
٤٦٣	الْهَبِ	١١١	٣٣٦	التَّكْوِيْنِ	٨١
٤٦٥	الْإِنْشَاءِ	١١٢	٣٣٨	الْإِنْشَاءِ	٨٢
٤٦٥	الْفَلَقِ	١١٣	٣٣٩	الْمُطَفِّفِينَ	٨٣
٤٦٦	النَّاسِ	١١٤	٣٤١	الْإِنْشَاءِ	٨٤

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ آيَاتٍ

سورة فاتحہ کی ۷ آیتیں ہیں۔ بسم اللہ نال ایندیاں اٹھ آیتیں تے ہک رکوع۔

۱۔ میں اللہ دے ناں دے نال (مذروع کرینداں) حیرت انگیز منگیئے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ ساریاں چنگیاں تے صفات اللہ سنیں کیسے ہن حیرت انگیز جہانیں دیا پالنے والا۔	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②
۳۔ تے بغیر منگیئے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا۔	الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
۴۔ تے جزا سزا دے ڈینہہ دانا۔	مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
۵۔ اسان تیبڑی ہی عبادت کریندے ہیں تے تیں کنے ہی مرد منگدے ہیں۔	إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤
۶۔ توں ساکوں سدھارستہ ڈکھا۔	اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥
۷۔ اُنہیں لوکس دا راہ جہنیں تیں تیں النام کیتن انہیں لوکس دا راہ نہ ڈکھا جہنیں تیں تیبڑا غضب لگھے تے نہ انہیں دا جبر مگر تہی گیتن۔	صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

سورة بقرہ مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۸۷ آیات تے ۴۰ رکوعن۔

۱. میں اللہ سے ناں دے نال (شروع کرینال) حیرا بغیر مگئے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

بُیوٹ والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

۲. میں اللہ جیگی طرح جاٹال۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۳. اے او کتاب، جنیدے وچ کوئی شک نہیں تے خدا

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ②

کئے بُرٹ والے پرہیز گار کیتے رہنا۔

۴. (پرہیز گار او بن) جیرے ان ڈھیں گاہیں (حقیقتیں) کوں

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا

منین تے نماز (جماعت نال) ٹھہا کے پڑھن تے جو اسان

سَرَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ③

انہیں کوں ڈتے اوندے وچول (اللہ دی راہ وچ) خرچ کریندن۔

۵. تے اولو کوں وی منین جو ہدایت خدا کئے تیلو

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ

آئی تے (اول کوں وی منین) جیرے منیں کئے پہلے نہیں تے

قَبْلِكَ وَالْآخِرَةَ هُمْ يُؤْفِقُونَ ④

آئی تے آخرت تے وی اولیقن رکھیندن۔

۶. ایہے لوک اپنے رب کنیں (مٹل والی) ہدایت تے ہن تے ایہے

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

ہی اولو کن جیرے کامیاب تھیوٹ والین۔

الْمُقْلِقُونَ ⑤

۷. بے شک اولو کن جنہیں انکار کیتے انہیں کوں توں ڈرایا نہ ڈرا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرْتَهُمْ أَمْ

انہیں واسطے بکا گال، اونہ منین۔

لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑥

۸. اللہ سٹیں تے انہیں دے دیں تے مہر لاڈلی تے کتیں تے

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ

وی تے انہیں دی اکھیں تے پردن۔ انہیں واسطے (سمہ کئے)

عَلَىٰ

أَبْصَارِهِمْ غَشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑦

وڈا عذاب۔

۹. اتے لوکس وچوں کچھ لوک انجمن جیرے کہن اسان اللہ تے

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

آخرت کوں منندے ہں (سچی گال لے ہے) او منندے کائے نہیں۔

وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ⑧

۱۰. او اللہ تے مومنین کوں دھوکا دیندن تے (سچی گال لے ہے)

يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

جو او اپنے آپ کوں دھوکا دیندے پٹن تے این گال کوں او

إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ⑨

کھیندے نہیں۔

۱۱۔ انہیں دے دیں وچ بیماری دے تے اللہ انہیں دی بیماری کوں ودھا ڈیسی تے انہیں کیتے بہوں دکھ ڈیون والا عذاب ہو۔ ایس واسطے جو او کوڑ مریندن۔

۱۲۔ تے جہاں انہیں کوں اکھیا ویندے جو زمین تے گیٹر فساد نہ کھنڈو او آبدن اسان تے اصلاح کرن والے ہن۔

۱۳۔ سٹو! بے شک او ہے ہی گٹری تے فدا دی ہن لیکن او سجدے نہیں۔

۱۴۔ تے جہاں انہیں کوں اکھیا ویندے تسان اینز ایسان گھن آو جیویں لوک ایسان گھن آئین او آبدن کیا اسان ایویں من گھنوں جیویں پاگلین من گدھے۔ سٹو بے شک ایسے لوک ہی پاگل ہن لیکن او چاندے نہیں۔

۱۵۔ تے جہاں انہیں لوک کوں ملدن جنہیں من گدھے (انہیں کوں) آبدن اسان من گدھے تے اول، جہاں اپنے جنہیں شری لوک کوں انج ملدن تے آبدن اسان تہاڑے نال ہن انہیں نال تے صرف جہاں مریندے ہن۔

۱۶۔ اللہ انہیں کوں انہیں پٹیں دی سزا ڈیسی تے مہلت ڈیسی اپنی شیطانی وچ گردان تھئے راہون۔

۱۷۔ بے اولوکن جنہیں ہدایت دے بے گمراہی مل گھن گدھے» اے وپار انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ ای او ہدایت پھین۔

۱۸۔ انہیں دی مثال اوں آدمی آلی کار» جیوا بھا ہائے تے جہاں او بھا چودھارو سو جھک کر ڈیوے تے اوں دیلے اللہ نیس انہیں دے سو جھلے کوں کھس گھتے تے انہیں کوں اندھاریں وچ چھوڑ ڈیوے تے او ڈیکھ نہ سگسن

۱۹۔ بوڑھے گونگے تے اندھن ایں واسطے او ہدایت دونیں ولدے۔

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ①

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ②

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ③

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ امْنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ④

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا بِحَقِّهِمْ فَهُمْ يَكْفُرُونَ ⑤

اللَّهُ يَسْتَفْهِيْهُمْ وَيُعَذِّبُهُمْ وَيَسْتَفْهِيْهُمْ فِي طَغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ⑥

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبَعَتْ ثَمَارُهُمْ وَمَا كَانُوا مَهْتَدِينَ ⑦

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٍ ۖ لَا يَبْصُرُونَ ⑧

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ⑨

أَوْ لَصِيبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمٌ وَّرَعٌ وَّ بَرَقٌ
يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حُدُورًا
الْمَوْتُ وَاللَّهُ حَاطٌّ بِالْكَافِرِينَ ①

۲۰۔ او اول مینہ آلی کابن جیرھا جھرنے آوے اوندے وچ
اندھارے بن کوک ہے تے کجلی ہے۔ او بجلی دا اگلاسٹن کے موت
دے ڈرنے پئے کتیں وچ اگلیں چاؤیندن تے اُنڈیر کافروں
کوں تباہ کرن والا ۱۰

يَكَاذِبُونَ يُبْطِلُونَ أَصَابِعَهُمْ كُلَّمَا أَصَابَهُمُ الْمَطَرُ مَسَاحًا
فِيهِمْ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ
بِهِمْ سَمْعَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ إِنْ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

۲۱۔ بٹڑے ۲۰ تھی بگسے جو بجلی انہیں دی اکھیں کوں چمک گئے جیسے دیکھ نہیں
تے سو جھل تھیندے تے اوندے وچ ٹرپندن تے جڈاں انہیں
تے اندھارا تھیوے کھڑویندن۔ تے جے اللہ چاہے تے انہیں دے
کتیں کوں تے اکھیں کوں و بچاؤ دیوے۔ جے شک اللہ سئیں ہر شے
تے قادر ۲ (اونکوں پھر ۲۰)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ③

۲۲۔ اے لوگو! تساں اپنے اوں رب دی عبادت کرو جنہیں تہا کوں پیدا
کیئے تے انہیں کوں پیدا کیتس جیرے تساں کئے پہلے سن راہدا فائدہ
اے تھیں جو! تساں متقی بن دیو۔

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ④
وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ
اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

۲۳۔ جنہیں تہا دے کیئے زمین دا فرش تے آسمان دی بھت بنائی ۲
تے (جھرنے) مینہ و سائیں تہا دے رنق کیئے اوندے نال
میوے کھڑی بنائیں لے جائدے ہوئیں اللہ نال کہیں کوں شریک نہ بناؤ
۲۴۔ جے کرتہا کوں ایں (قرآن) وچ شک جیرھا اسان اپنے بندے تے
لبائے نازل کیئے تے تساں ایہو جہیں سورت بنا کے گھن آوے تے
اللہ دے سوا اپنی سگت کوں وی سب گھنوجے تساں سچے بڑتاں۔

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْجِبَارُ ⑥ أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ⑦

۲۵۔ جے تساں لے نہ کر سگو تے تساں لے کڈاں وی نہ کر سگو
ایں واسطے تساں اوں بھانے ڈرو بنید اہل لوک تے پھرن تے لے
کافرین کیئے تیار کیتی گئی۔

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ
ثَمَرَةٍ رَّزَقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ
وَأَنْتُمْ بِه مُتَسَاءِفُونَ ⑧ لَهُمْ فِيهَا زُجَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ

۲۶۔ تے انہیں لوکس کوں جنہیں من گدے توں لے خوشخبری ڈے ہے
اوپر کے کم دی کریندن جو بے شک انہیں واسطے بہوں سادے باغ
بن جنہیں دے وچ نہراں و ہندیاں پین۔ جڈاں انہیں کوں باغیں
وچوں میوے دارنق ڈتا ویسی تے او آکھن لے تے اور رزق

فِيهَا خَلِيدُونَ ﴿۵۰﴾

جبرہا پہلے دی ڈٹا گیا ہا۔ تے ولا انہیں کوں ایہو جیہاں رزق
ڈرتا ویسی انہیں کیسے اوندے وچ پاک جوڑے زلال پئے، ہوسن
تے اوندے وچ لکڑا رہ ولین۔

۲۷۔ بے شک اللہ سب کوں کوئی روک کاہنئیں کر انجی مثال بیان
کرے (ڈیوے) جبرہی محمدی ہودے یا اول کئے دی گھٹ۔ تے
جبرہے لوکس من گھڑے او جائنن جو بے شک انہیں نے رب
کئے اسے سہی گال دے تے جبرہے لوکس نہیں منیا او لے ابدن اللہ
سب لے مثال ڈے کے کیا چاہندے تاہوں تاہندے نال ہوں
سارے لوک گمراہ تھیندن تے بہوں سارے ہدایت پاویندن۔ تے
ایندے نال سوائے اکھن نہ منن والیں مے بیا کوئی گمراہ نہیں
تھیندا۔

۲۸۔ اکھن نہ منن والے (لوک) جبرہے اللہ لے نال پکا وعدہ کر کے
تروڑن دین۔ تے جیندا اللہ سب گنڈھن دا کلمہ بڑے اول کوں
دی، تروڑن دیندن تے زمین وچ گھبرتے فدا کریندن۔ ایہی
لوک ہی گھاٹے وچن۔

۲۹۔ تسال اللہ سب داکوئیں الکار کر گدے او پکی گال لے ہے
جو تسال مردہ ہا دے تہا کوں زندہ کیتس پھیں تہا کوں مرلی ولاییندا
کرلیس تے ول تسال ہوندا (اللہ سب) دل و لیسو۔

۳۰۔ لے او ذات «جیں زمین دے وچ ہر خے تہا دے واسطے پیدا
کیتی تے ول آسمان دو دھیان کیتے سی تے سے آسمان پہلے
آسمان آلی کار مہا اُنسی۔ تے او ہر شے کوں چچی طع ہاندے۔

۳۱۔ جبلن تیڈے رب فرخیتس کوں اکھیس جو میں بے شک
میں وچ اپنا خلیفہ بناؤں والا ہاں تے فرخیتس اکھیا تو زمین وچ
ایسجے کوں خلیفہ بنیدین جبرہا اوندے وچ گیرن دا گھتیس تے رت
دیسی۔ پکی گال لے ہے جو اسال تیڈی پاکی صفتیں تے تیریں نال بیان

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً
فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا
يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ
يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۵۲﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَهْوَاءًا فَأَنجَبَ اللَّهُ تَمَّ
يُنَبِّئُكُمْ ثُمَّ يُخَبِّرُكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تَرْجَعُونَ ﴿۵۳﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَنَاحًا ثُمَّ
اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۵۴﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ
وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

کریندے ہیں تے تیڈی بے عیبی کول بیان کریندے ہیں اللہ سیں
آکھیا بے شک یار جاندل جرمی گال تساں نوہے جانڈے۔

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ
فَقَالَ أُنَبِّئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اللہ سیں حضرت آدم کول سارے ناویں دا علم ڈے دتا
تے ول انہیں شہیں کول فرشتیں دے سامنے کیا تے آکھیں
میکول انہیں ناویں دے متعلق ڈوسو جے تساں پچھے او۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ فرشتیں آکھیا توں پاک ہیں اساں اوں کئے ودھ کچھ
نہے جانڈے۔ جبر باتیں ساکوں علم ڈتے بے شک توں ایں جانڈی
والا تے بہوں حکمت والا ہیں۔

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَاءِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَاءِهِمْ
قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ (اللہ سیں) آکھیا اے آدم توں انہیں کول انہیں ناویں دے متعلق
ڈوس جہاں آدم نے انہیں کول انہیں شہیں دے متعلق ڈسیا تے اللہ
آکھیا جو میں تہا کول آکھیا نہ با۔ بے شک میں زمین تے آسمان دی
گلی گاہیں کول چنگی طرح جانڈل تے میں اووی جانڈل جینکوں تساں
لکیندے تے جینکوں تساں ظاہر کریندے او۔

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جبرے ویلے اساں فرشتیں کول آکھیا جو تساں آدم دی فرمانبرداری
کوہ سارے فرشتیں آکھن من گدھا سوائے ابلیس دے اوں
انکار کیا تے وڈائی کیس تے او با ای نال منن والیں وچوں۔

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا
رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
 مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں آکھیا اے آدم توں تے تیڈی زال بہشت وچ رہو
تے تساں ڈھیں اٹھے وچ جھومر منی آوے رچ کے کھاؤ تے تساں ڈھیں
ایں وڈی دے کوہوند وچا ہے رچے گیو ہے، تے تساں غلیں وچ
تھی ویس۔

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے شیطان ڈونا میں کول ورغلا کے بہشت وچ کڈھا چھوڑیا
جیندے وچ او ڈوہیں رہندے ہن۔ تے اساں آکھیا نکل وچوہاں
واسطے جرتھاؤے وچوں کچھ کب بئے دے دشمن۔ اساں کچھ
مدت کیسے تہاؤے واسطے زمین مکن تے فاندے دی جانڈی۔

فَتَلَعَّىٰ آدَمُ مِنْ رَيبِهِ كُلَّ يَوْمٍ فَكَانَ عَلَيْهِ إِثْمٌ هُوَ
التَّوَابُ الرَّحِيمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے پچیں حضرت آدم نے اپنے رب کئے کچھ گالیں سکھیاں تے
خدا نے اوندے اتے رحمت کیس بے شک اللہ سیں بہوں توبہ قبول

کرت والا تے بہوں مہربان ۔

۳۹۔ اسان آکھیا تسان ایھو نکل ونجر سارے تے جڈاں دی میں کئے
تہاڈو ہدایت آوے تے جبر عا میڈی ہدایت تے طیس او نہ ہوسن
تے نہ او مونجھے تھیں۔

۴۰۔ تے جیوں میں منیا تے ساڈی نشانیں کون کوڑا کجھے نہیں لے
لوک دوزخی ہن تے اونہے وچ بہوں دیر تک رہسن۔

۴۱۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اونعت کون یاد کرو جبر می میں
تہا کون بڑی تے تسان میڈے وعدے کون پورا کرو میں تہاڈے
وعدے کون پورا کریاں تے تسان میں کئے ہی ڈرو۔

۴۲۔ تے تسان من گھڑاں (کتاب) کون جبر ہی میں نازل کیتی تے
اولقہدین کرندی «اوندی جبر ہی تہاڈے کول» تے تسان نہ
منن والیں وچ پہلے نہ بچو تے تسان میڈی آیات کون غور لے مل
تے نہ پوچھ تے میں کئے ہی ڈرو۔

۴۳۔ تے سچ کوڑ کون ہک نہ بناؤ (رلا ملا نہ ڈیو اتے سچ کون
لکاؤ دی نہ تے تسان چاندے وچ

۴۴۔ تے تسان ٹہاتے پڑھو نماز کون۔ زکوٰۃ ڈیو تے رکوع کرت
والیں نال رکوع کرو۔

۴۵۔ کیا تسان لوک کون مکہ ڈیندو تے اپنے آپ کون جیل دیندو تے
تسان کتاب دی پڑھدے وکھیا تسان اپنی عقل کئے کم نوہے
گھمدے۔

۴۶۔ تے تسان مہرتے نماز نال ادا ملگوتے بے فک نماز
ڈاؤمی ڈکھی ہ سوائے انہیں تے جبر جہک لوانی کرندین۔

۴۷۔ لے اولوکن جنہیں کون پکا لیتن «اپنے رب دے ملن دا
بے فک انہیں اونہو دے لے۔

۴۸۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اوں نعمت کون یاد کرو جبر می میں

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَبِينًا فَأَمَّا يُأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ تَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٠﴾

يَذَرِي إِسْرَآئِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾

وَأَمِنُوا بِمَا آتَيْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولَٰ كَافِرِينَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِنِّي فَاتَّقُونِ ﴿٤٢﴾

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٤﴾

اتَّخِذُوا النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٥﴾

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّهَا لَكِنِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْغَاشِقِينَ ﴿٤٦﴾

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوْنَ رَبَّهُمْ وَإِنَّهُمْ إِلَٰهٌ بِهِمْ رُجُوعٌ ﴿٤٧﴾

يَذَرِي إِسْرَآئِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ

وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۳۹﴾

تہا کوں بڑی تے بے شک تہا کوں فضیلت بڑی اول زمانے دے سارے لوکیں تیں۔

وَأَتَقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے تہاں اول بڑا بڑے کئیں بڑو جڈاں کوں کم نہ اوسی کئیں دے کچھ وی تے نہ اوندے کیتے کوئی سفارش منی ویسی تے نہ اوہرے وٹاں دے وچ کوئی شے گدھی ویسی نہ اوندی کوئی امداد کیتی ویسی۔

وَإِذْ يَخِيبُكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُوكُمْ بِسُوءِ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے جڈاں اساں تہا کوں چھڑوائے (بچائے) فرعونیں کئیں او تہا کوں بڑا بڑا دکھا عذاب پچھندے بن۔ تہا بڑے پتریں کوں مار گھیندے بن تے تہا بڑی تربیتیں کوں جیندا رکھندے بن تے ایندے وچ تہا بڑے رب دا تہا بڑے تے بہوں وڈا احسان ہا۔

وَإِذْ قَرَّبْنَا بِلْحِمِهِمُ الْبَكْرَ فَاجْنَبْنَاكَمُ وَأَعَزَّنَا فِي فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ جڈاں اساں تہا بڑے کیتے سمندر کوں چیر بڑاتے تہا کوں بچا گدھا تے غرق کر ڈیا فرعونیں کوں تے تہاں بڑے کھڑے ہا دے

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ تے جڈاں اساں وعدہ کیا موسیٰ تال چالی راتیں داتے تہاں اوندی کند بچھو کب گاہے کوں (معبود) بنا گدھا کچی گل لے بے کر تہاں وڈے ظالم ہا دے۔

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۴﴾

۴۳۔ دل اساں تہا کوں ایندے بعد معاف کر ڈتاں تہاں اللہ سیس دا شکر کرو۔

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۴۵﴾

۴۴۔ تے جڈاں اساں موسیٰ کوں کتاب بڑی ہانی تے معجزات بڑے بن تہاں جو تہاں ہدایت پاؤ۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ إِنَّمَا ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتَوْبُوا إِلَىٰ بَارِكِكُمْ فَانْتَلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِكِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۴۶﴾

۴۵۔ تے موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا جولے میٹری قوم بے شک تہاں گاہے کوں (معبود) بنا کے اپنے اتے دڑاں کیتے بنی تہاں اپنے پیرا کر ڈ والے کئیں تو بہ کرو تے اپنے من کوں مار گھنو۔ اے تہا بڑے کیتے تہا بڑے رب دے حضور چنگانی او تہا بڑے اتے رمت کر لے بے شک او تو بہ قبول کر ڈ والا تے وڈا مہربان ہا۔

وَإِذْ قُلْتُمْ لِمُوسَىٰ لِمَ نُنْزِلُكَ خُذْ نَزْيَ اللَّهِ هَمْرَةً فَأَخَذَتْكُمْ الضُّعْفَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۷﴾

۴۶۔ تے جڈاں تہاں اکھیا اے موسیٰ اساں تیکوں اوتیں کڈاں نہ فیسوں جے تئیں اللہ سیس کوں ظاہر نہ بچھو گھنوں۔ دل تہا کوں پکڑ گدھا۔ جہاہ کسرت دا لے عذاب پکڑ گدھا تے

تساں بڑے روگبو ہے۔

۵۷۔ دل اسان تہا کوں تہاڑی تہا ہی سے بعد اٹھایا ہاے متاں
تساں التدریس دا شکر کرو۔

۵۸۔ تے اسان تہاڑے اُتے مجھڑی چھا کیتی تے تہاڑے واسطے
کھسپیاں تے پیڑے ہانے رہیا کیتے اتساں کھاؤ جو پاک خبیں
اسان تہا کوں دُجن۔ تے ساڈے تے انہیں علم نہیں کیتا اپنے اتے
علم کیتے نے۔

۵۹۔ جیڑاں اسان انہیں کوں آکھیا ایں دستی وچ پہرہ وچو تے تساں
رج کے کھاؤ مجھو تہاڑی مرضی آوے تے تساں پورا اکھن میندے
ہوئیں دروازے وچ پیہو تے آہرے وچر ساڈا بار ہوا کر اسان
تہاڑے گناہ بخش لے سوتے اسان چکائی کرن والیں کوں زیادہ دُجندے
ہیں

۶۰۔ انہی ظالمیں اوں گال کوں بدل دُتا جیری اسان انہیں کوں آکھی
ہانی جنہیں اے علم کیتا با انہیں اسان آساں کیں غلاب لہایا ہا ایں
واسطے جواؤ اکھن نہ میندے ہن۔

۶۱۔ تے جیڑاں حضرت موسیٰ نے اپنی قوم کیتے پانی مگیا ہا تے
اسان آکھیا مارا پٹے سونے کوں اوں پتھرتیں پچھیں اوں کنے
بارہ چننے وہن لگ پئے۔ سارے لوکین اپنے اپنے تڑکوں
بھٹیکا کر گدھا (اسان آکھیا) التدریس دے رزق کیں کھاؤ
تے پیہو تے زمین وچ گہر گھن کیتے نہ پھرو۔

۶۲۔ تے جیڑاں تسان آکھیا اے موسیٰ اسان ہک کھانے تے
کڈا ہں مہر نہ کر سون توں دعا کر ساڈے کیتے اپنے رب کیں
جو زمین جو کچھ پیدا کریندی او ساڈے کیتے پیدا کرے جیوں
سبزیاں پائیاں، کٹک، موری دی دال تے وشل (اوں ویلیے
التدریس آکھیا) جوتساں چنگی شے دے بدلے لگی شے وٹاؤں
چاہندے (ہن تسان) کیں شہر وچ پہرہ وچو بے شک جو

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْغَمَامَ وَانْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَ
السَّلْوى كُلَّوَا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَ
لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٨﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَلَؤَا أَنفُسُكُمْ تُسْتَمَرُّ
رَغَدًا أَوَدُخُلُوا الْبَابَ مُجْعَدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ وَنَزَّلْنَا الذُّحِينَ ﴿٥٩﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يُفْسِقُونَ ﴿٦٠﴾

وَإِذْ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَضِيبًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أَنَاثٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُّوْا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ
اللَّهِ وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦١﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِمُوسَى كُنْ نَصِيرًا عَلَى طَعَامٍ ذَاجِدٍ فَادْعُ
لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثَبِّتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقَرِهَا وَ
قَتَائِبَهَا وَنُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلَهَا قَالَ أَسْتَبْدِلُونَ
الَّذِي هُوَ أَزَلَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهِيْطُوا مِصْرًا فَإِنَّ
لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ وَصَرَّيْتُ عَلَيْهِمُ الْيَدَالَ وَالسَّكَنَةَ
وَبَاءُ وَبَغْضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَتَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْكُم بِمَا كَفَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَعْتَدُونَ ﴿۲۵﴾

کبھ تساں منگدے، تمہا کوں مل ویسی تے انہیں کوں ذلیل
تے بے وس کر ڈتا گیا تے او اللہ سیس دی کاوڑ بیٹھ آگئے
اے اس واسطے تھا جو انہیں اللہ سیس دی آیتیں کوں نہ منیا با
تے نیس کوں ناحق قتل کر ڈ دی کو شش کریدے ہن۔ اس
واسطے جو انہیں اکھن نہ منیا تے مدکین ودھ گئے ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ مِنَ الْغَيْبِ مِنَ اللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۶﴾

۲۳۔ بے شک اولوک جنہیں من گدھے تے یہودی تے عیسائی
تے مانی (انہیں وچوں) جبرے لوکین اللہ سیس کوں
تے قیامت دے ڈ بندہ کون من گدھے نے چنگے کم کیتے انہیں کیتے
انہیں دے رب کنیں اجر بے انہیں کوں نہ کوئی ڈر تے نہ او
موجھے تھین۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۲۷﴾

۲۴۔ تے جڈاں اساں کیں لپکا وعدہ گدھا ہا تے اساں
اُچے زوہ طور دے تلے کھڑے باوے (اساں تمہا کوں اکھیا با)
جبرے شے اساں تمہا کوں ڈیول او نکول پورے زور نال بھٹکا
کرو جو اونڈے وچ، او نکول یاد رکھو تاں جو اساں متقی
ہئ وچو۔

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۲۸﴾

۲۵۔ ول تساں ایندے بعد بھر گئے جے تمہا ڈے اے
اللہ و فضل تے رحمت نہ ہوندی تے تساں انہیں وچہ تھی وچو
با جنہیں کوں گھانا تھیندے۔

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ عَنْ حَبِيبِ بْنِ

۲۶۔ تے تساں انہیں کوں وی سہان گدھا با جبرے چٹن چٹن
(سینچرا دے معاملے وچ بہول ودھ گئے ہن۔ اساں انہیں کوں
اکھیا جو تساں ذبیل بندہ (بھولوں) ہئ وچو۔

وَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۲۹﴾

۲۷۔ اساں انہیں کوں عبرت بنا ڈتا انہیں لوکین واسطے وی جبرے
اوں ویلے ہن پئے تے بعد آس کیتے وی تے ہمیز گاریں کیتے
نصیحت بنا ڈتا۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْجَبُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هَٰؤُلَاءِ قَالِ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ

۲۸۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا کہ اللہ سیس تمہا کوں
مکمل تے جو تساں گنہوں کوہو۔ انہیں اکھیا جو توں ساڈے نال

مَنْ الْجَاهِلِينَ ﴿۵۹﴾

بٹ مریندا پیس۔ حضرت موسیٰ اکھیا میں اللہ سٹیں کئے پناہ
منگواں جو میں جاہلین و پھنسی و پنجاں۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ ذَلَّا بِكُمْ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ
فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے اپنے رب کئے دعا کوں سا کوں
ڈسے جو او گبٹوں کنجھی۔ حضرت موسیٰ اکھیا کر بے شک اللہ
سٹیں آبدے جو او گبٹوں نہ پڑھی۔ تے نہ گا بی۔ ایندے
وچ و چکار۔ جہا کوں جیرھا حکم ڈتا گئے اوں کرو۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا
قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءُ فَاقْعُ لَوْهَا
تَسْرُ النَّظِيرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ انہیں اکھیا توں اپنے رب کئے دعا کر کے اپنے رب کئے کچھ
پچھ جو اوں گبٹوں دا رنگ کیجھا۔ حضرت موسیٰ اکھیا او
آبدے جو او گبٹوں پہلی۔ تے گھما بٹ (ہلدا) آلی کارا وندا
رنگ و ڈیکھن دالیں کوں بڑا چا چنگا گلدے۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشْبَهُ
عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے دعا کر کے اپنے رب کئے کچھ
جو او گبٹوں کنجھی بے شک ساڈے کیتے او گبٹوں نشا ترے سجا پو
نئیں رہی۔ تے ہن جے اللہ سٹیں چاہیا تے اسان ہدایت پاگھنوں۔
۶۳۔ حضرت موسیٰ اکھیا بے شک اللہ سٹیں آبدے اپنے جو او گبٹوں نہین
تے بل دہان کیتے جپائی گئی۔ تے نہ ہی رڑھ کوں پائی پلیدی۔
ٹھیک ٹھاک۔ تے اوندے وچ کوئی عیب نئیں۔ (آخر اکھیر نے
جو ہن تیں سچی گال کیتی اے ول انہیں گبٹوں کٹھی تے سچی گال اے
ہے کہ انہیں دا لے کم کرن دارو۔ کا ناں با۔

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولَ تُثِيرُ الْأَرْضَ
وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شَيْءَ فِيهَا قَالُوا النَّسِ
جَنتِ بِالْحَقِّ ذَلَّحُوا مَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اول دیکھے کوں وی یاد رکھو جیڑیں تہاں ہک (وڈے) آدمی
کوں قتل کر ڈتا۔ ول تہاں اوندے قتل دے بارے وچ جھڑکیا
تے اللہ سٹیں جیرھی گال تہاں کیندے ہا وے اوں کوں ظاہر
کرن والا۔

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَرَأْتُمُوهَا وَاللَّهُ يَخْرِجُ مَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ ول اسان اکھیا ایندی بعض گالیں کوں بعض نال رلا کے ڈیکھو
تے ایویں اللہ سٹیں مونس بوئیں کوں جیندا کریندے۔ اے تہا کوں
پنیاں نشانیاں دکھیندے تہاں جو تہاں عقل نال کم گھنر۔

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
الْمُتَىٰ وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ کچھیں تہا بے دل ایندے بعد سمت تھی گئے ایویں جو یوں

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ

أَوْ أَشَدَّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ
الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ
وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِعَاقِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

پتھر پھوٹنے والی یا اول کئیں وی دھو سخت۔ بے شک کچھ پتھر ایٹھے
ہن جنہیں کئیں نہاں ویہ پوندن تے سہی گال لے سہے ہرے شک
کچھ پتھر ایٹھے ہن حیرے ترمدن تے انہیں وچوں پانی نکل نہرے۔
تے بے شک کچھ دل ایٹھے ہن حیرے اندنیں دے ڈر کئیں
اللہ دے اگورے پوندن تے اللہ سیں جو تساں کریندے، انہیں
کئیں بے خبر نہیں۔

أَفَتَضْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْخَرِفُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوا
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۶﴾

۷۔ اے مسلمانو! کیا تساں ابن گال دی امید رکھیندے، جو او
تباہی گال کول من گھسن تے سہی گال لے سہے جو انہیں وچوں ہک
لورہ ایٹھا، حیرا اللہ سیں دی گالیں کول سترے تے سمجھن دے بعد
اوندا مطلب وٹا پوندن تے انہیں کول ایندایتہ ہرندے۔

وَإِذَا قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بِغَضٍ مِنْهُمْ
إِلَى بَعْضٍ قَالُوا اتَّخَذُوا لَهُمْ سَمًّا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
لِيُخَاجِكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۷﴾

۷۔ تے حیرے ویلے او مدن منن والیں کول آہن اسان
ایمان گھن آئے یں تے حیرے ویلے ہک ڈوبے کول انج
مدن تے او آہن کیا تساں انہیں کول او گالیں ڈسیندے،
حیریاں اللہ سیں تباہی دے اُتے ظاہر کیتن تے نتیجہ اے نکلی
جو او تباہی دے نال تباہی دے رب دے اگورے تکرین۔ تساں عقل
نال کھیں نوڑے گھندے۔

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿۸﴾

۸۔ کیا او ایں گال کول نہیں جاندے جو بے شک اللہ سیں جو
کچھ او کھیندن تے جو کچھ او ظاہر کریندن او کول جاندے۔

وَمِنْهُمْ أَقْيُونٌ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانٍ وَإِنَّهُمْ
إِلَّا يَضُنُّونَ ﴿۹﴾

۹۔ تے انہیں وچوں کچھ لوک ان پڑھن سوائے انہیں گالیں دے
حیریاں کوڑیاں ہن بیا اپنی کتاب دا کوئی علم نہیں رکھیندے او
صرف تھکے مریندن۔

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ
هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيُشْتَرَوْا بِهِ تَسْتَأْذِنُوا فَوَيْلٌ
لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ تے ہلاکت انہیں لوکیں واسطے حیرے اپنے ہتھیں نال کتاب
کھیندن تے ول آہن اے اللہ سیں کول آئی، تساں جو او
ایندہ طور اچھاں مل گھن۔ تے ہلاکت انہیں واسطے اپنے ہتھیں
نال کسٹ دی وچ نال تے ہلاکت انہیں واسطے جو او کھیندن۔

وَقَالُوا لَنْ تَسْتَأْذِنَا إِلَّا نِجْمًا مُعْتَدَّةً قُلُ

۱۱۔ تے او یہودی، آہن ساکول بھا اصولوں بگسی سوائے

اتَّخَذَ ثَمَرٌ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يَخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَكَ
أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸۱﴾

تھوڑے جیہاڑیں دے۔ اے رسول توں اکھ کیا گدھی بیٹے
۸۱۔ تساں۔ اللہ سیس کیں کوئی وعدہ تے ول اللہ سیس اپنے
وعدے دی خلاف ورزی کڈاہیں نہ کرلیسی۔ یا تساں اللہ سیس دے
خلاف کوئی ایجی گال پئے ابدے ۸۱۔ جیہدا تہا کوں پتہ کاہ نہیں۔
۸۲۔ ہاں لے سچ جیرے لوک گندہ کم کرلیں تے اوگن گی انہیں
کوں ول بیٹ گھنسی تے ایجیے لوک دوزخی ہن تے او بہوں دیر تک
اوندے وچ رہن۔

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۲﴾

۸۳۔ تے جنہیں من گھدے تے نیک عمل کیتے نیں لے جنتی
ہن تے اوندے وچ ہمیشہ تے یگا رہن۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں بنی اسرائیل کیں
پکا وعدہ گدھا جو تساں اللہ سیس دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو
تے بیو ماناں چچکا سلوک کرو تے گھائے سکے تے یتیمیں تے
مسکین نال دی چچکا سلوک کرو تے لوکیں نال چچکی گال کیتی کرو تے
نماز باجماعت تھہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈلو پھیں تہا ڈے وچو
تھوڑے بندیں دے سوا باقی سارے پھر گئے تے تساں من
پیر گدھے۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَآءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا
اللَّهَ ۚ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ ۖ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿۸۴﴾

۸۵۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں تساں کیں پکا وعدہ
گدھا باجو تساں آپت وچ بک پے دی رت نہ وھیو۔ تے نہ
تساں اپنے آپ کوں اپنے گھریں وچو کدھیسوں تساں ایں گالیں بن گدھا با
تے تساں ایں گال دے گواہو۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا
تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ
تَشْهَدُونَ ﴿۸۵﴾

۸۶۔ ول تساں او ہے ہوزے جیرے بک پے کوں قل کریتے
۸۶۔ تے تساں اپنے وچو بک لولے کوں انہیں دے گھریں وچو باہر
کڈھیندے ۸۶۔ تے مد کریندے ۸۶۔ انہیں دے خلاف گندہ تے ظلم
نال بک پے دی تے جے تہا ڈو قیدی تھ کے آون تے تساں
فدیہ بٹے کے چھڑوا گھندے ۸۶۔ انہیں دا پھڑاواں تے تہا ڈے
اتے حرام کسا گیا یا کیا تساں منیدے ۸۶۔ کتاب دے کجھ حصے کوں

ثُمَّ أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فِرَيقًا
مِّنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ لِتُظْهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسْرَىٰ تَقْتُلُوهُمْ وَهُمْ وَهُوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتَوَمِنُونَ بِبَعْضِ
الَّذِينَ يَكْتُمُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ
ذَٰلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا جِزَاءُ الدَّيْنِ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ

يُرْذَنَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۸۷﴾

تے کچھ سے دانکار کریندے؟ (تساں ہوسو جو) اوکوں بی کیا سزا مل سگدی؟ جیرھا تہا بڑے وچوں ایجا کم کرے سوائے اس دنیا وچ رسوائی دے تے جینہ قیامت دے بڑا دے عذاب دو وولائے ولین تے اللہ سیس بے خبر نہیں ہر تساں کریندے؟

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۸۸﴾

۸۷۔ ایسے لوکن جنہیں دنیا دی زندگی کوں مل گھن گھدے آخرت دے وماندے وچ تے انہیں تے عذاب ہولانہ کیتا ویسی تے نہ انہیں دی امداد کیتی ویسی۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالزُّنُورِ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيْدِنَاهُ بَرُوجَ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِّقُوا لَدَيْكُمْ وَفَرِّقًا تَقْتُلُونَ ﴿۸۹﴾

۸۸۔ تے اساں بے شک حضرت موسیٰ کوں کتاب بڑی تے اوندے بعد اساں اوندے دین دی خدمت کیتے پٹھے بہوں رسول تے اساں ابن مریم کوں کھلے کھلے نشان بڑے تے اساں اوندی امداد کیتی روح القدس نال۔ جیڑاں وی تہا بڑو کوئی رسول آئے جنہیں کوں پسند نہ کریندے سن تہا بڑے دل تساں وڈائی کریندے ہوئیں کنہائیں کوں جھٹلا بڑا تے کنہائیں کوں قتل کر بڑا۔

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿۹۰﴾

۸۹۔ تے انہیں آکھئے ساڈے دیس تے پردن پر سچ لے ہے جو اللہ سیس انہیں تے لعنت کیتی انہیں دے انکار دی وچ نال تے بہوں تھوڑن جیرے ایمان گھن آئیں۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِهِمْ مَا عَرَفُوا ۖ لَقَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۹۱﴾

۹۰۔ تے جیڑاں انہیں دو کتاب آئی اللہ کنیں جیرھی کتاب اوندی پیشگوئیں دی تصدیق کریندی، جیرھی انہیں کنیں ہے۔ تے ایں کنیں پہلے اوکافر تے فتح پاؤن دی دعائیں گدے سن۔ جیڑاں انہیں کنیں او شے آئی جیرھی انہیں سچان گدھی، تے دل اوندانکار کر بڑے نیں۔ ایجھے نہ منٹ وائیں تیں اللہ سیس دی لعنت۔

يُنَسِّأُ اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا ۖ وَمَا أُنْزِلَ إِلَهُ مِنْ بَعْدِ أَنْ يُنْزِلَ إِلَهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿۹۲﴾

۹۱۔ لے بہوں گندی شے ہے جینہ دے وماندے وچ انہیں اپنی جان کوں وچا ہوئے اوواں گال دانکار کریندن جیرھی اللہ سیس لہائی وگڑے جو اللہ سیس اپنے بندیں وچوں جینہ دے اتے چاہندے فضل کیوں کریندے۔ اوایں وچ کنیں اللہ سیس

دی بک کا ڈر دے بعد ہی کاوڑ تلے آئے تے کافریں کیتے ذلیل
کون والا عذاب۔

۹۲۔ تے جڈاں اساں انہیں کول آکھئے کرمن گھنوجرا تعلیم اللہ سٹیس
لہائی ۶۔ انہیں آکھئے اساں اونکوں تہاں من گھندے پس جیڑی ساڈو
آئی ۷ تے ادنیس منیدے اونکوں جیڑی اوندے علاوہ ۸
تے بے شک او سچ تے جوا انہیں کنیں ہے اوندی وی تصدیق
کرینی ۹۔ توں آکھتساں کیوں قتل کریندے ہاوے۔ اللہ سٹیس
دے نیس کول ایں کنیں پہلے جے تہاں پچھے منٹوالے ہاوے
۹۳۔ تے تہاڈو جڈاں آئے موسیٰ کھلے کھلے نشان گھن کے ول
تہاں اوندے فوجی دے بعد گاہے کول خدا بنا گدھاتے تہاں دڑے
خلم کرن والے ہاوے۔

۹۴۔ تے جڈاں اساں تہاں کنیں لکا وعدہ گدھا ماتے تہاں طور
روہ دے تلے کھڑے ہاوے رتے تہاں کول آکھیا ہاے ابو اس
تہاں کول دتے اونکوں پورے زور نال جیکا کرو تے سٹو۔ انہیں
آکھئے اساں سن گدھے تے منیدے نئے سچ لے ہے جوا انہیں
دے کفر دی وجہ نال انہیں دے دلین وچ گاہے دی محبت
گھر بنا گدھا توں آکھ دے او بہوں بُری ۶ جیڑی گال دا تہاڈا
ایمان تہاں کول علم ڈیندے جے تہاں پچھے ایماندار ہوے۔

۹۵۔ توں آکھ دے جے کر آخرت دا گھر اللہ دے نزدیک نہیں لوکس
کول جھوڑ کے خالص تہاڈے واسطے ہے تے موت منگو جے
تہاں پچھے ۷۔

۹۶۔ تے لے لوک اپنے جھٹیں نال جیڑی کمانی ابو پھلی
کھڑن کڈاں وی موت نہ منگسن تے اللہ سٹیس خالص کول دڑا
چاندے۔

۹۷۔ تے توں بے شک لوکس کنیں انہیں کول تے جیڑے مشرک ہن
انہیں کول زندگی دا زیادہ بچھا پیٹیں۔ انہیں وچل ہر آدمی لے چاہندے

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا
أُنزِلَ عَلَيْنَا وَنُكْفِرُ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ
مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٦﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٧﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْعَوْا قَالُوا
سِعِينَا وَ عَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٨﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ كُنْتُمْ كَالْآخِرَةِ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٩﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٠٠﴾

وَلَيَخَذَنَّهُمْ أَخْرَصُ النَّاسِ عَلَىٰ جِبَوَّةٍ وَمِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا إِذْ يَقُولُ أَحَدُهُمْ لَوْ يَكُونُ لَنَا سَنَةٌ وَمَا هُوَ
بِمَزْحَرٍ مِنْ الْعَذَابِ إِنَّ يُعَذِّبُهُ اللَّهُ بِصَبْرٍ

بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

کہ او ہزار سال تک جیندا رہے۔ سچ لے ہے جو اے عمر! ان کو
پریں میں رکھ سگدی اول عذاب کنیں۔ اللہ سیٹل جو او کریندن
اول کوں ڈہا کھڑے۔

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ
بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرًا
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۹۹﴾

۹۸۔ اتوں اکھڑے جو (جیرھا شخص جبریل دادشمن۔ اوں تے
بے شک تیڈے دل تے) (اے کتاب) اللہ دے حکم نال بہائی
جیرھی تصدیق کریندی۔ اوں کتاب دی جیرھی پہلے کنیں بہائی پئی
تے او ہدایت تے بشارت ڈیندی۔ منمن والیں کوں۔

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَائِيلَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿۱۰۰﴾

۹۹۔ جیرھا شخص اللہ داتے اوں دے فرشتیں داتے اوں دے رسولیں دا
تے جبریل داتے میکائیل دادشمن تے بے شک اللہ سیٹل اسیجے
کافرین دادشمن۔

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا
الْفَاسِقُونَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۰۔ تے بے شک اساں تیلو کھلے کھلے نشان بہائی تے ایندا
الکار اکھن نہ منمن والیں دے سوا پیا کوئی نیٹل کریندا۔
۱۰۱۔ کیا (اے گندی ہال نیٹل) جو جبریل وی انہیں کوئی وعدہ کیے
تے انہیں دچرک لڑے اوں کوں سٹ گھتے۔ سچ لے ہے جو او
منیدے نیٹل۔

أَوْ كَلِمَاتٍ عَهْدًا وَعَهْدًا تَبَدَّلَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِدَلِّ
الْآخَرِهِمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۲۔ تے جبریل انہیں دو اللہ سیٹل دلوں کوئی رسول آئے جیرھا
انہیں دی اول اقلیم دی تصدیق کریندے جیرھی انہیں کنیں ہے تے
پچھیں جیکوں کتاب بونی گئی ہائی انہیں دچرک لڑے اوں کتاب
کوں کنڈ کچھ سٹ گھتے ایویں جبریل او جاندے نیٹل۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا
مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ
اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانْتَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ تے او یہودی انہیں شیطانیں دی انہیں گلابیں تے چلے
رہ گئیں جیرھے او حضرت سلیمان دی حکومت دے غلام کریندے
ہن۔ سچی گال لے ہے جو کفر نیٹل کیتا۔ حضرت سلیمان نے انہیں شیطانیں
کفر کیتے او شیطان لوکیں کوں بلو سکھیندے ہن۔ تے او اپنی غیال
دچ اوں گھل دی نقل پئے کریندے ہن جیرھی بال وچ اللہ سیٹل
باروت مارت تے بہائی تے سچی گال لے ہے جو او کہیں کوں کھڑ
سکھیندے ہن جے تیں او ڈوہیں لے ناں اکھن با جو اساں تہا کوں

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سَلِيمٍ ۖ
وَمَا كَفَرَ سَلِيمٌ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ
النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِإِذْنِ
هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ
يَقُولَا إِنَّمَا فَتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا
مَّا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ

بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ
وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰﴾

آزادوں آئے ہیں اس واسطے توں ساڈی گال دا انکار نہ کرتے او
لوک انہیں دوناں میں کنیں اچھے (دا) سکھدے ہن جیندے نال
پئے تے زال ورج جھپڑا تھی ویندا با۔ تے اولہ دے حکم دے سوا
کہیں کوں وی تکلیف نہ پچیندے ہن تے او بہودی انجھاں گاہیں
سکھدے پین جبریاں انہیں کوں گھانا ڈالین تے فائدہ نہ پچھیں۔
بے شک انہیں لوکں کوں پتہ ”جو جبر می نئے اول گھندے
پین۔ آخرت ورج اونڈ کوئی سھہ نہیں او بہوں گندہ“ جیندے
دواندرے ورج انہیں آپ کوں ویچا ہوئے۔ ڈاڈھا چنگا با جے
او جان وچن با۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ
لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾

۱۰۴۔ تے جے اولوک من گھن با تے اللہ کنیں ڈرن بار تے انہیں
کوں پتہ لگد ونچے با، جو ایند ابد اللہ سٹیں کنیں بہوں چنگا ہو
ڈاڈھا چنگا با جے او جان وچن با۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَأَسْمُوا ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۲﴾

۱۰۵۔ اے منق والے لوک! اس رسول کوں ”راعنا“ نہ آکھیا کرو
”انظرنا“ آکھیا کرو تے گال کوں (غور نال) سنیا کرو تے کافرین
واسطے عذاب ڈاڈھا تکلیف ڈیون والا۔

مَا يَذُكُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشَّارِكِينَ
أَنْ يُزَكَّ عَنْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۱۳﴾

۱۰۶۔ اہل کتاب وچوں اولوک جنہیں نیں منیا تے مشرک دی
نہیں چاہندے جو تہا بڑے اے اللہ سٹیں کنیں کوئی چنگی گال
لہوے۔ تے اللہ سٹیں اوں بندے کوں چنندے اپنی رحمت
کیتے جینکوں چاہندے۔ تے اللہ سٹیں وڈا فضل کرن والا۔

مَا نَسْخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ
مُنْزِلًا ۚ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۴﴾

۱۰۷۔ اسال کہیں نشان کوں نے میندے یا جملندے جے تیں
اسال اوں کنیں چنگاں یا او تہا جیال نشان د گھن آؤں کیا تیکوں
نہیں پتہ جو بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَ
مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

۱۰۸۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو بے شک اللہ سٹیں واسطے جے آسمانیں
تے زمین دی حکومت تے اللہ سٹیں مے سوا تہا بڑے واسطے نہ
کوئی سنگتی تے نہ امدادی۔

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلِ مُوسَىٰ مِنْ

۱۰۹۔ کیا اسال چاہندے، جو اپنے رسول کنیں او بہو جیال گاہیں

قَبْلُ وَمَنْ يَبْدُلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
التَّبِيلِ ۝۹

پھو جیویں یں کنیں پہلے حضرت موسیٰ کنیں بچاں گیاں ہن تے
یاد رکھو جیوہا کفر کوں بدلیسی ایمان نال او سدھے رستے کنیں
جھلی پئے گئے۔

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِن بَعْدِ
إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا مِّمَّا حَسَدُوا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۰

۱۱۰۔ بہوں سارے چاہندن اہل کتاب وچوں اپنے دلیں دے
حد دی وجر نال جو تہا کوں حق کھل وچڑ تے تہاڑے ایمان
دے بعد ول کافر بنا ڈیوں۔ تے تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو تے انہیں
کوں کھ نہ اکھو جے تیں اللہ سیں واکم نہ اونچے بے شک اللہ سیں
برجیز تے قادر۔

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ۝۱۱

۱۱۱۔ نماز باجماعت تہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے جو تساں اپنے
واسطے اگو پٹھیسو نیکی تے چنگانی تساں اول کوں اللہ سیں کنیں
موجود پیسو۔ بے شک اللہ سیں جو تساں کریدے پڑا کر دے
۱۱۲۔ تے انہیں اے آکھئے جو بہشت وچ کوئی داخل نہ تھیسے جے
تیں او یہودی تے عیسائی نہ ہوسی اے انہیں دیاں خواہشیں توں
انہیں کوں آکھو جے تساں سچے تے دلیل گن آؤ۔

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ
نَصَارَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۱۲

۱۱۳۔ سٹو! جیوہا شخص اپنی ساری توجہ اللہ سیں دے سپرد کر
ڈیوے تے نیک کم کرن والا ہووے تے او ذرا بدلہ اوندے
رب کنیں۔ تے او نہ ڈرسن تے نہ مونجھے تھین۔

بَلَىٰ مَن أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ۝۱۳

۱۱۴۔ تے یہودی آبدن جو عیسائیں کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں۔ تے
عیسائی آبدن جو یہودی کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں تے او یکے بکا
کتاب پڑھدن۔ ایہو جیہاں گاہیں ادوی آبدے ہن جنہیں کوں
کوئی پتہ نہ ہا تے اللہ سیں قیامت دے ڈینہر انہیں وچ انہیں
گاہیں وافیصلہ کر ڈیسی جنہیں وچ او اختلاف کریندن۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَلُونُ الْكِتَابِ
كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ قَالَ اللَّهُ
يُحْكَمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝۱۴

۱۱۵۔ تے اوں کنیں ڈرا عالم کون تھی سگدے جیوہا منع کرے
اللہ سیں دی مسیتیں کنیں جو انہیں دے وچ اللہ سیں دانان گدھا
ونچے تے اوں کوں بر کر ڈے پھوپھے گئے۔ انہیں کوں تے چاہی دا
ہاجو اللہ سیں دی مسیتیں وچ ڈر ڈر کرے پھن ہا انہیں واسطے

وَمَن أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ صَلَاحَ اللَّهِ أَن يَذَّكَّرَ فِيهَا
أَنفُسَهُ وَسَعَىٰ فِي خَوَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن
يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُ لَّهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ

فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۷﴾

وَلِلَّهِ الشَّرْقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۱۸﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ لَمْ يَكُنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٍ فَنُتُونُ ﴿۱۱۹﴾

يَدْبَعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۱۲۰﴾

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا
آيَةً ۚ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ
تَشَابَهَتْ قُرُوبُهُمْ فَلَئِمَّا آتَيْنَا لِقَاؤَهُمْ يُوقِنُونَ ﴿۱۲۱﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَلَا تُشْغَلُ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَبَلِ ﴿۱۲۲﴾

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودَ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ
مِلَّتَهُمْ قُلْ إِن هُدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ ۚ وَلَئِن
اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۲۳﴾

الَّذِينَ اتَّبَعَتْهُمْ إِذَا بَيَّنُّوهُكَ أَحَقَّ بِآلِوَتِهِ ۚ أُولَٰئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۲۴﴾

دنیا وچ وی ذلت تے آخرت وچ وڈا عذاب۔

۱۱۷۔ تے اللہ سئیں کیتے ہن پورا دھ تے بچا دھ ایں واسطے تہاں جنت
دی منکر سوا اللہ سئیں دی توجہ اڈا ہیں بے شک اللہ سئیں وسعت
ڈیوٹ والا تے بہوں جائنٹ والا۔

۱۱۸۔ تے انہیں اکھٹے جوالہ سئیں اپنا پتر بنا گدھے راہیں دی
لے گال ٹھیک نہیں اللہ سئیں تے پاک تے سچی گال لے ہے جو
کھڑین تے آسمانیں وچ سب کجھ اللہ سئیں داہ تے ہر شے
اوندا اکھن میندی۔

۱۱۹۔ تے اونویں سروں بناوٹ والا زمینیں تے آسمانیں دا تے
جیڑاں او کہیں کم دافیدہ کریندے تے صوف لے آہرے تھی وچ
اوجیز تھی ویندی۔

۱۲۰۔ تے اولوک جبرے کجھ علم نہیں جائدے آہن جوالہ سئیں
سابڈے نال کیوں نہیں لیندا یا سابڈو کوئی نشان کیوں نہیں لدا
ایجو جیہاں گاہیں انہیں کنیں پہلے دی لوک کریندے ہن۔ انہیں
دے دل کجوجہیں تھی گئے اسان اینجے لوک کیتے جبرے یعین
رکھیندن نشانیاں کھول کھول کے ڈسا جتین۔

۱۲۱۔ اسان بے شک تیکوں سچائی نال بشارت ڈیوٹ والا تے
ڈراوٹ والا بنا کے پٹھے تے تیں کنیں دوزخیں دے متعلق کجھ نہ
بچھا ویس۔

۱۲۲۔ یہودی تے عیسائی تیلے نال بکڑا ہیں وی راہی تھی سن۔
جے تیں انہیں دے مذہب دی پیروی نہ کریں۔ توں اکھ ڈے
جو بے شک اللہ سئیں دی ہدایت اصل ہدایت ہے جے توں انہیں
دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بوجہ تیں کنیں علم اگے تے
تیلے اول اللہ سئیں کنیں کوئی سبکتی تے امدادی نہ ہوسی۔

۱۲۳۔ او لوک جنہیں کوں اسان کتاب ڈتی ہے او اوندی پٹی تے پوری
پیروی کریندن۔ اوندے منہ والے ایسے ہن تے جبرے ایگول

نہیں منیدے اگھاٹا پاوٹ والرن۔

۱۲۳۔ اے بنی اسرائیل! تم میری اول نعت کو یاد کرو جیڑی میں تہاڑے اتے کرچکیاں تے بے شک میں تہا کوں اول زمانے دے سارے لوکیں میں فضیلت ہوتی ہانی۔

۱۲۴۔ تے تہاں ہڑو اوں ہڈینہ کنیں جڈال کم نہ اوسی کوئی کہیں دے کچھ وی۔ انہیں کنیں نہ وٹاندر اگھدھالیس تے نہ سفارش انہیں کوں کوئی فائدہ ہڈیسی تے نہ انہیں دی کوئی مدد کیتی ویسی۔

۱۲۵۔ تے یاد کرو جڈال ابراہیمؑ کوں آزما یا اوندرے رب نے کچھ گاہیں نال تے حضرت ابراہیمؑ نے انہیں کوں پورا کر دیا۔ ایندے بعد اللہ سٹیں اکھیا جو میں تیکوں لوکیں دا امام بنیڈاں۔ حضرت ابراہیمؑ نے عرض کیتی جو میڈے پالیں وچروی (رام) بنادیں اللہ سٹیں اکھیا ہڈیساں تے سہی پرغالیں کوں میڈے وعدے دا فائدہ نہ تھیس۔

۱۲۶۔ تے یاد کرو جڈال اسان کہے کوں لوکیں دی دلاوا لکھا تھیوٹ دی تے امن دی جا بنایا تے انہیں کوں حکم دیا، جا جڈاؤ حضرت ابراہیمؑ بے کھڑے تھیوٹ دی جا کوں نماز پڑھن دی جا۔ تے اسان حضرت ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ کوں حکم دیا جو تہاں ہڈویں میڈے گھر کوں طواف کرن تے اعتکاف کرن تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک وصاف رکھو۔

۱۲۷۔ تے جڈال ابراہیمؑ نے اکھیا ابراہیمؑ تے اسان کوں امن والا خبر بنا تے روزی ہڈے ایندے ربن والیں کوں پھلیں دی جیڑی ایمان گھن آون اللہ سٹیں تے آخرت دے ہڈینہ تے اللہ سٹیں اکھٹے جیڑی نہیں منیدے انہیں کوں دی میں تھوڑا فائدہ پچیاں نے دل انہیں کوں مجبور کر کے گھن ویساں دوزخ دے عذاب دوتے انہیں دی ربی دی جا بہوں گندی۔

۱۲۸۔ تے یاد کرو جڈال ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ ایں گھر دے ایرے لپے پے کریدے بن تے انہیں دعا منگی ہمارے سابلے رب ساڈی

يٰۤاَيُّهَا اِسْرٰٓءٰٓءِلُ اٰذْكُرُوْا نِعْمَتِيَ الَّتِيۤ اَنْعَمْتُ عَلٰیكُمْ وَاِنِّيۤ اَفْضَلُ لَكُمْ عَلٰی الْعٰلَمِيْنَ ﴿۲۳﴾

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِيۤ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَّلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَّلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَّلَا هُمْ يُنصَرُوْنَ ﴿۲۴﴾

وَإِذْ بَنٰٓءَ اِبْرٰهٖمَ رَبُّہٗ بِكَلِمٰتٍ فَاتَّخٰذَهَاۤ اٰیٰتٍ ۚ اِنِّیۡ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمٰمًا ۚ قَالَ وَمِنْ ذُرِّیَّتِیۡ قَالَ لَا بَیْنَآلِ عٰہِدِیۡ الظَّٰلِمِیْنَ ﴿۲۵﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَیْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَّا وَاَتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًّوً ۖ وَعَہِدْنَآ اِلٰی اِبْرٰهٖمَ ۖ وَاسْمٰعِیْلَ اَنَّ طَهَرَاۤ اَبْنٰیۡیَیۡ لِلطَّٰٓءِفِیۡنَ وَالتَّوَكَّفِیۡنَ وَالرَّٰكِعِیۡنَ السُّجُوْدِ ﴿۲۶﴾

وَإِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَاٰرِزًاۢ اَهْلَہٗ مِنَ الشَّرِّ ۖ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰہِ ۖ اَلْیَوْمَ الْآخِرِ ۖ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاَمْتِنْعَہٗ قَلِیْلًا ۖ تَمَّ اضْطَرَّۃً اِلٰی عٰدِیۡبِ النَّارِ وِبِئْسَ الْمَصِیْرُ ﴿۲۷﴾

وَإِذْ یَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ ۖ وَاسْمٰعِیْلُ ۖ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا ۖ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِیْعُ

الْعَالَمِينَ ﴿۱۲۸﴾

وَبَنَّا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمَنْ ذُو يَنْزِلَ آتَمَةً
مُسْلِمَةً لَكَ وَآرِنَا مَتَابِعَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۲۹﴾

خدمت قبول کر۔ بے شک توں بہوں سُنتی والا تے جانشن والا ایں۔
۱۲۹۔ اے ساڈے رب اساں ڈوناہیں کوں اپنا تابعدار بنائے ساڈی
اولاد کوں وی اپنا تابعدار ٹول بنائے ساکوں عبادت دے طریقے
ڈس تے توں رحمت نال توجہ کر ساڈے اتے۔ بے شک توں
میں رحمت نال توجہ کرن والا تے مہربان ہویں۔

وَبَنَّا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۚ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۳۰﴾

۱۳۰۔ اے ساڈے رب توں انہیں دو پٹھ کب ایجھا رسول جیرا انہیں
کوں تیلجیاں آیتاں پڑھ کے سادے تے کتاب تے حکمت سکھاوے
تے انہیں کوں پاک کرے۔ بے شک توں غالب تے بہوں سیانہ
ایں۔

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ
وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ
لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۳۱﴾
إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ اسَلَّمْتُ لِرَبِّي
الْعَالَمِينَ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۱۔ تے کون منہ پھر بگدے ابراہیم دے مذہب کنیں سوائے اوں
شخص دے جیرا اپنے آپ کوں ہلک کر چکے۔ تے اساں بے شک
اکھون دنیا وچ چن گدھا تے بے شک او آخرت وچ نکیں وچ گزریں
۱۳۲۔ جڈاں اوں دے رب اوکوں اکھیا جرتو میڈر تابعدار بنی۔ تے
دبراہیم جواب دتا، میں اوں دے تابعدار بنی چکیاں جیرا سارے جہانیں
دیا پالٹی والا ہوں۔

وَوَضَىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَيْنَهُ وَ يَعْقُوبَ
يُنِيعَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمْ الَّذِينَ فَلَا تَمُوتُونَ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ تے ابراہیم نے یعقوب نے اپنے پتریں کوں وصیت کیتی تے
اکھیا، اے میڈے پترے جے تک اللہ سیٹیں تہاڈے واسطے اے
دین چن گدھے۔ ایں واسطے تہاں مراہے تابعدار بن گئے۔

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ
لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ
وَالِهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُاتِنَا وَاحِدًا
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۴۔ کیا تہاں اوں ویلے باوے پئے جڈاں وقت کئی یعقوب
دی موت دا تے جیرے ویلے اوں اپنے پتریں کوں اکھیا جوتہاں
کیندی عبادت کر لیں میڈے بعد۔ تے انہیں جواب دتا جہاں
عبادت کر لیں تیرے خدا تے تیرے جہوڈا جے ابراہیم تے
اسماعیل تے اسحاق دے ہک خدا دی۔ تے اساں اوہیں دے
تابعدار رہسوں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ خَلَقْنَا لَهَا مَا كَسَبْتُمْ
وَلَكُمْ مِمَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تَسْأَلُونَنَا عَنْ كُنْهٍ

۱۳۵۔ اے لو جاعت جیریں اپنا زمانہ پورا کرے امریکی۔ انہیں
واسطے ہے جو انہیں کیتے تے تہاڈے واسطے ہے جو تہاں کیتے۔

يَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَكَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۶﴾

تے جو کچھ اوکریں دے بن تسان کنیں نہ بچھاویں۔

۱۳۶۔ تے او اے دی آبدے بن جو تسان یہودی تے عیسائی بڑی دجوتے تسان سدھے رستے تے اولیو تے توں انہیں کوں آکھ جو بچی گال لے ہے جو اول ابراہیم داندھب منور میرھا بک خدا دامنڈ والا ہاتے او مشرکین دجہ نہ با۔

۱۳۷۔ تسان آکھو جو اسان اللہ سٹیں کوں منیدے میں نے او کوں دی منیدے میں جو ساڈو لکھے۔ تے جیرھا ابراہیم نے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے (انہیں دی) اولادیں اُتے لکھے۔ تے جو موسیٰ تے عیسیٰ تے پے نہیں کوں اللہ سٹیں کنیں دتا گئے۔ اسان ساڈیں کوں منندے ہیں نے اسان انہیں دج کوئی فرق لکے کریں دے تے اسان اللہ سٹیں دے تابع رہیں۔

قُولُوا آمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرٰهٖمَ وَإِسْمٰعٖلَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسٰى وَعِيسٰى وَمَا أُوتِيَ الْبَنِيّٰوْنَ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ لَآ تَفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۷﴾

۱۳۸۔ تے جو تہا بڑے آلی کار من گھنن تے ول او سدھے رستے تے آگئے۔ جے او پھر دجوتے تے او ول بھڑن تے تلے کھڑن تے ول اللہ سٹیں انہیں کوں درمیر۔ تے اللہ سٹیں بہوں سنڈن والا تے جائن والا۔

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۸﴾

۱۳۹۔ اللہ دارنگ چڑھاؤ تے اللہ سٹیں دے رنگ کنیں بیا کیرھا چنگال رنگ تے اسان اوندی عبادت کرن والے ہیں۔

صِبْغَةَ اللّٰهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً ۚ وَنَحْنُ لَهُ عٰبِدُونَ ﴿۱۹﴾

۱۴۰۔ تو انہیں کوں آکھ کیا تسان اللہ سٹیں دے متعلق بھڑ دے عیسیٰ گال لے ہے جو او ساڈا دی رب تے تہا بڑا دی رب۔ ساڈے عمل ساڈے نال تے تہا بڑے عمل تہا بڑے نال تے اسان اصل تے سچے تابعدار ہیں۔

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۚ وَكُنَّا أَعْمَالُنَا ۖ وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ ۚ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۲۰﴾

۱۴۱۔ اے اہل کتاب! کیا تسان لے آبدے عیسیٰ جو بے شک ابراہیم تے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے انہیں دی اولاد یہودی یا عیسائی بن توں انہیں کوں آکھ بڑے جو تسان زیادہ جائدے عیسیٰ یا اللہ سٹیں۔ اوں کنیں وڈا ظالم کن تمی سجدے جیرھا اوں گواہی کوں لکا دے جیرمیں اوندو اللہ سٹیں ولو آئی تے اللہ سٹیں جو تسان کریں دے عیسیٰ جہر نہیں۔

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرٰهٖمَ وَإِسْمٰعٖلَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۚ قُلْ ؕأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللّٰهُ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ ۚ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۲۱﴾

تِلْكَ آيَةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُشْعَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اے اوجاع و جرمی اپنا زمانہ پورا کر کے امر گئی۔ جو انہیں کیاتے اور انہیں کیتے ہے۔ جو تسات کیتے اور تباہ کیتے ہے تے جو کچھ اور کھریدے رہ گئیں اوندے متعلق تسات کنیں نہ پچھا و لیں۔

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَهُمْ عَنْ قَبْلِهِمْ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلِ اللَّهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ لوکیں وچوں گاہے لوک لے موزور اکھن جو انہیں (مسلمانیں) کوں پہلے قبلے کنیں کیری شے پھیرے۔ توں اکھڑے جو لوہا دھتے پچا دھ اللہ سیں دا و جینکوں چا بندے سدھا رستہ دکھاندے۔

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اے مسلمانو! تے اسات تہا کوں الویں ساریں کنیں جیگی امت بٹلے جو تسات لوکیں تے مخران ہن و نچرتے رسول تہا لے اتے مخران ہن و نچے۔ اسات اوں قبلے کوں جیندے اتے توں پیسہ ہاویں ایں واسطے بنایا ہا جو اسات اوں کوں جیرھا رسول دی پڑی کشیدے اوں کنیں جیرھا کھریں تے پھریدے نچھوڑیوں۔ تے جینکوں اللہ سیں سدھا رستہ دکھا دے اوندے سوا ڈوہیں کیتے گال بہوں اوکی و تے اللہ سیں تہا لے ایمان کوں نہ و نچیں۔ تے بے شک اللہ سیں لوکیں تے بہوں مہربان تے ول ول رم کوں والا۔

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَكَتَوْنَاكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ اسات تیرہی توجہ ول آسمان دو پھردی ڈہدے پئے ہیں تے اسات تیکوں موزور اوں قبلے دو پھر ڈیسوں جیرھا تیکوں چرگا لگدے تے توں پھر مگر اپنا منہ مسجد حرام دو۔ تے اے مسلمانو! تسات جتھاں وی بروو تسات اپنے منہ اوڑا ہیں پھر گھورتے بے شک جنہیں لوکیں کوں کتاب ڈی گئی او جاندن جو اے انہیں لے رب کنیں سچا مکرم۔ تے جو کچھ کھریدے پیرن اوں کنیں اللہ سیں غافل نہیں۔

وَلَيِّنَ آيَاتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كُلِّي آيَةٍ مَا يَبْعَثُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَارِعٍ قَبْلَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَارِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَيِّنَ آيَاتَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَسَ الظَّالِمِينَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اتے توں جہاں ویں لوکیں دو جنہیں کوں کتاب ڈی گئی و ہر منہ دا نشان دی گھن دیں ول وی او تیرہے قبلے دی پڑی نہ کوہیں تے نہ توں انہیں دے قبلے دی پڑی نہ کر سگدن تے نہ ہک لولہ ہے دے قبلے دی پڑی نہ کھریدے۔ جے توں علم آوٹ دے لگا انہیں دی خواہش دی پڑی نہ کر لیں تے بے شک توں وی غافل وچوں

تھی ولسیں۔

۱۴۷۔ اسان جنہیں کون کتاب بڑی ۱۱ اوایں سچائی کول الویں
سچانڈن جیویں اپنے پتریں کول سچانڈن تے بے شک انہیں وچو
بک اولہ جان بچھ کے سچ کول لکیندے۔

۱۴۸۔ اے سچ تیبے رب کنیں بے توں شک کرن والیں
وچو نہ تھی۔

۱۴۹۔ ہر کہیں دا بک ذب مقصد ہوندے (جیکوں پورا کرٹ کیتے ا
بھجولگ دیندے۔ تساں جیگیں تیں وچ بک بڑو جے کنیں الگو دھو۔
تساں جھال دی بوسوالہ سیں تہا کول کٹھا کر کے گھن اوسی بے
شک اللہ سیں ہر جہز تے قادر۔

۱۵۰۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں توں اپنا منہ مسجد حرام دو پھر
گھن تے بے شک ایسے تیبے رب دا حکم۔ تے تساں جو کچھ
کرہیے اللہ سیں اول کنیں غافل نہیں۔

۱۵۱۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں اپنا منہ مسجد حرام دو پھر گھن تے
تساں دی جھال دی بروو اپنے منہ مسجد حرام دو پھر گھن۔ تاساں جو
سوائے انہیں لوکس دے جنہیں انہیں لوکس وچ ظلم کیتے ہے لوک
تہا بڑے اتے الزام دلا سگن۔ تے تساں انہیں کنیں نہ بڑو تے میں
کنیں بڑو تاساں جو میں تہا بڑے اتے اپنی نعت پوری کر ڈیواں تے
تاساں جو تساں سدھا رستہ بڑیکھ گھنوں۔

۱۵۲۔ اوایں اسان تہا بڑے وچ تہا بڑو بک رسول بٹا کے بیٹھے جیرھا
تہا کول ساڈیاں آیتاں پڑھ کے سناوے تے تہا کول پاک کرے
تے تہا کول کتاب تے شپ سکھاوے تے اوکھ سکھاوے جو
تساں نہ جانڈے ماوے۔

۱۵۳۔ تے تساں میوں یاد کرو تے میں تہا کول یاد رکھیاں تاساں
میڈا شکر کرو تے میڈی ناشکری نہ کرو۔

۱۵۴۔ اے منقن والو! تساں صبر تے دعا نال اللہ سیں کنیں مدد منگو۔

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبْنَاءَهُمْ
وَلَنْ فَرِّقًا مِنْهُمْ لِيَكْفُرُوا بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۴۷﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ هُوَ مَوْلَانِهَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْخَيْرَاتِ مَا آتَيْنَ
مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَنَاحًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۴۹﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۰﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
بِئْسَ لَكُنْ يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ وَلَا تَحْمِلُوا نِعْمَتِي
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۵۱﴾

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا
وَيُزَكِّيَكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمُ
مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۱۵۲﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا
تَكْفُرُوا ۚ ﴿۱۵۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ

اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۵۷﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۱۵۸﴾

بے شک اللہ سب سے صبر کرنے والیوں کے ساتھ ہے۔

۱۵۷۔ تے میرے لوگ اللہ کے لیے مارے گئے ہیں۔ وہ سب مر چکے ہیں۔
انہیں کوئی مردہ نہ کہو۔ سچ اے ہے جو اوجہ بند تے لہاں
سمجھ دے تو سے۔

وَلَيَبْلُوَنَّكُمْ نِسْيُ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿۱۵۹﴾

۱۵۹۔ اسان تہا کوں ضرور آزمیوں گے۔ بے شک تے مال تے
جان تے میوں کوں گھٹا دیوں گے۔ بے شک تے لہاں کوں بشارت
ڈے ڈے۔

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۰۔ جہاں انہیں تے کوئی مصیبت لہندی ہے۔ تے او سہن بے شک
اسان اللہ کے ساتھ ہیں۔ تے اسان بے شک ہرگز نہ ہٹے۔
۱۶۱۔ ایسے لوگوں جنہیں تے انہیں دے رب کنیں برکتاں تے
رحمتاں ہن تے ایسے لوگوں جنہیں تے اسان دے رب کے ہرگز نہ ہٹے۔

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۱۶۱﴾

۱۶۱۔ بے شک مفا تے مردہ اللہ کے ساتھ ہیں۔ دی نشانیں و جہن تے
جیرا بیت اللہ دا حج کرے یا عمرہ کرے او دے اتے کوئی
گناہ نہیں جو او انہیں گناہیں پہاڑیں دے درمیان نکھانکھا
ٹرے۔ جیرا شخص اپنی خوشی نال کوئی پیگا کم کرے تے
بے شک اللہ سب سے بڑا قدر کرنے والا ہے۔ تے بہوں چاہیے والا ہے۔

إِنَّ الصَّافَا وَالْمُرَّةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ فَمَنْ حَاجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿۱۶۲﴾

۱۶۲۔ تے بے شک او لوگ جیرے لیکن جی جی اسان کے کھنڈان
تے ہریت ہمان ہے۔ بعد ایندے جو اسان لوکیں واسطے ایس کتاب
وچ کھول کے تعلیم بیان کر دی ہے۔ انہیں لوکیں تے اللہ سب سے دی لہنت
تے لہنت کرنے والی دی وی لہنت۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا آتَانَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُنُونَ ﴿۱۶۳﴾

۱۶۳۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرے تو بہر گمن تے اپنے آپ
کوں ٹھیک گمن تے خدا دے حکم لوکیں کوں کھول کے ڈسن تے اپنے
لوکیں تے میں اپنی رحمت نال تو بہر کر لیاں تے میں بہوں رحمت نال
تو بہر کرنے والا تے مہربان ہاں۔

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۴﴾

۱۶۴۔ بے شک او لوگ جنہیں میں مینا تے نہ منن دی حالت وچ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۶۱﴾
 مرگین۔ ایسے لوگ جنہیں میں اللہ سب سے لعنت ہے فرشتے دی تے
 سارے لوگس دی لعنت۔

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۱۶۲﴾
 ۱۶۲۔ اوندے وچ بہوں دیر پئے رہسن۔ عذاب انہیں کنیں ہوا
 نہ تھیس تے نہ انہیں کوں و تھی ملی۔

وَاللَّهُمَّ لَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۳﴾
 ۱۶۳۔ اے تہا بڑا مہود بکود تے بیا کوئی مہود نئیں سوائے اوندے جیرھا
 بن کئے ڈیوٹ والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَ
 النَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ
 النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا
 بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
 وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ
 وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۶۴﴾

۱۶۴۔ بے شک آسمانیں تے زمین دے پیدا تھیون وچ تے رات تے
 ڈینہ دے اگوہ کچھ اکون وچ تے انہیں پٹریں وچ جیرھاں سمندر
 وچ چلین تے لوگس کوں فائدہ پچیندن تے اوں پانی وچ جیرھاں
 جھڑکنیں دسدے تے برقی ہوئی زمینیں کوں وسوں کریندے تے
 اوندے وچ ہر قسم دے جانور کھنڈلون وچ تے ہواواں چلاون
 وچ تے جھڑکوں آسمان تے زمین دے وچکار قدرت تے لاون
 وچ اوں قوم واسطے جیرھاں عقل نال کم گھندی ۷ کئی قسم دے
 نشان ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا
 يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا
 لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ لَا
 أَنَّهُ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۖ وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿۱۶۵﴾

۱۶۵۔ لوگس وچ کچھ لوک اللہ سب سے سوا اوندے شریک بنا
 گھنن تے انہیں نال اوں پیار کریندن جیویں اللہ سب سے کوں پیار
 کریندے تے جیرھے لوک منیدن او اللہ سب سے نال ایں کنیں بہوں
 زیادہ محبت کریندن۔ تے جے اولوک جیرھے علم کریندن اوں عذاب
 کوں ڈیکھ گھنن با (اوندے آون کنیں پہلے) تے انہیں کوں پتہ بگ
 ونچے با جہے شک ساری طاقت اللہ سب سے دی تے بے شک
 اللہ سب سے بڑا عذاب ڈیوٹ والا ۷۔

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَأَوَّلُوا الْعَذَابَ
 وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿۱۶۶﴾

۱۶۶۔ تے جیڑاں او لوک جنہیں دا اکھٹا منیا ویندے انہیں لوگس کنیں
 جیرھے اکھٹا منیدن نکھر ولسن تے او عذاب دی ڈیکھ گھنن
 تے انہیں واسطے سارے رستے بند تھی ولسن۔

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا نَدْرِكُهُمْ لَسَخَّطْنَا عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ
 كَمَا تَبَرَّءُوا وَمِنَّا كَذِبٌ لَّيْزٌ بِهِمْ اللَّهُ أَعْلَمُ حَسْرَاتِ

۱۶۸۔ تے جیرھے لوک (وڈے کافرن دا) اکھٹا منیدن او اکھٹن
 جے ساکوں دنیا دو ولا پھٹن با تے اسان دی انہیں کنیں یوں نکھر

عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ۝

۱۶۸. ونجول باجیریں لے اچ اسان کنیں نکھر دے پٹین۔ ایویں اللہ سیس
انہیں کوں انہیں دے اعمال دا نتیجہ ڈھکیسی جو کچھ حسرتاں ہوسن (بس)
تے اوایں بھائیں نکل نیں سگدے۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝
إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

۱۶۹. اے لوگو! کھاؤ کھاؤ حلال پاکیزہ چیزیں زمین وچ ہن تے
شیطان مے قدیں تے ڈرو بے شک او تہاڈا کھلا کھلا دشمن۔
۱۷۰. او تہا کوں صرف برائی دا حکم دیندے تے بے حیائی دا تے اے
وی آبدے برتاں اللہ سیس دے خلاف کوکھو جیندا تہا کوں پتہ
کاہ نیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَتَّبِعُ مَا أَفْقَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۝

۱۷۱. تے جڈاں انہیں کوں اکھیندے جو پیروی کونساں اوندی جو
اللہ سیس ہائے تے او آبدن جو اسان اوں گال دی پیروی کریں
جیندے اتے ساڈے پیو ڈاڑے عمل کریندے ہن۔ بھانویں انہیں
دے پیو ڈاڑے کوں ذراوی عقل کاہ نہ ہائی تے اوسدے رستے تے
نہ ہن۔

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ
إِلَّا دُعَاءٌ وَزِدَاءٌ صُمُّوا بِكُمْ عَنِّي فَهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ ۝

۱۷۲. اولوک جیرے نہیں منیدے اوں آدمی جہیں ہن جیرا اوں چیز
کوں سبزمیندے جیرے سُن نیں سگدی سوائے پر ڈو تے سڈے
ہوڑے گوٹے تے اندھے ہن تے او گال کوں سمجھیندے نیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ۝

۱۷۳. اے ایمان والو! کھاؤ پاک شہیں جیریاں اسان
تہا کوں ڈتین تے اللہ سیس دا شکر کرو جے تہا کوں اوہی دی
عبادت کریندے ہو۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخُزْزِيرِ
وَمَا أَهْلَ بِهِ لَعْنٍ إِلَّا هَٰذَا قَدْ خُفِيَ عَنِ الْغَافِلِينَ ۝
لَا عَادَ فَلَا تَلْمِزْ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

۱۷۴. بے شک تہاڈے اتے حرام مردار تے رت تے جلمے دا
گوشت تے ہراوئے جیرے اللہ سیس دے سواہے دے ناں تے
کھلی گئی ہودے۔ ہلے کوئی مجبور تھی دجے اوندی خواہش وی نہ ہرے
تے نہ او مدکنیں ددے اوندے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیس
بہوں بخشن والا تے مہربان۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ
يَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ

۱۷۵. بے شک اولوک جیرے لکھن دن کتاب دے اوں حصے
کوں جیرا اللہ سیس ہائے تے او ادھوں تھوڑے مل نال وچ

إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكْتَبُ لَهُمْ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكَّى لَهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۵﴾

ڈیندن اولوک ایویں بن جواپٹے ڈھڈھیں وچ بھاپے کھندن
تے قیامت دے ڈینہرہ اللہ سٹیں انہیں نال ایسی تے نہ انہیں کول
پاک کرلیس۔ تے انہیں واسطے عذاب ڈکھ ڈیون والا۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِأَهْذَىٰ وَالْعَذَابِ
بِالْغَفْرِۖ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿۶﴾

۱۷۶۔ ایجھے لوکن جہرے ہدایت دے وماندرے وچ گمراہی گھندن
تے بخش دے وماندرے وچ عذاب گھندن۔ بھاتے
انہیں داصر وڈی گال۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا
فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿۷﴾

۱۷۷۔ اے عذاب ایں واسطے آئے جو بے شک اللہ سٹیں سچی
کتاب لہائی تے بے شک جہرے لوک ایندے وچ اختلاف
کمریندن او بے شک بہوں وڈی دشمنی وچ بن۔

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالتَّيْبِينَ وَأَتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ
فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿۸﴾

۱۷۸۔ نیکی لے نیں جوتساں اپنے منہ پوادھ تے پچا دو دو پھر گھنوں
اصل نیکی لے ہے جو جنیں اللہ سٹیں کول من گدھاتے آخرت دے
ڈینہرے فرشتے تے کتاب تے نیں کول دیتے مال اللہ سٹیں دی
محبت دی خاطر سیکیں کول تے تیں کول تے مسکین کول تے
مسافر کول دے تے سالی کول تے ہانہیں کول چھڑوایا۔ تے نماز باجماعت
ٹھہرا کے پڑھی تے زکاہ ڈتی۔ تے جبال او کوئی وعدہ کمریندن
اونکوں پورا کون تے تنگی تے بیماری وچ تے تنگ دے وقت
صبر کرن وائیں ایجھے لوکن جہرے سچن تے ایجھے لوکن جہرے اللہ سٹیں
کہیں، بہوں ڈرن والین۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ
الْحَرْبِ وَالْحِزِّ وَالْعَبْدِ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ فَمَنْ
عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءُ
إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ
فَمَنْ عَتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۹﴾

۱۷۹۔ اے منقن والیو! تہا ڈے اتے قتل دا اوہو جنہاں بدلہ گھنن ہون
کیں گئے آزار دے بدلے آزار دے ہاں دے بدلے ہاں تے
تریمت دے بدلے تریمت۔ جے کہیں کول اوندے بھرا کہیں
کوئی شے معاف کر ڈتی وچ تے باقی جی کول او مناسب طریقے
نال گھن سگدے تے ڈیون والا اونکوں جیگی طرح نال ادا کر ڈیوے
اے تہا ڈے رب کہیں سزا ہونی کیج گئی تے لے اوندی مہربانی۔ جہرے
ایندے بعد حد کہیں و دھسی اوندے کیجے ڈکھ ڈیون والا عذاب
۱۸۰۔ اے سیانے لوک! تہا ڈے واسطے بدلہ گھنن وچ دنگر تال

وَأَكْمُرُ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةً يَّأُولٰٓئِیْ اَلْاَبَابِ لَعَلَّكُمْ

تَتَّقُونَ ﴿۱۸۱﴾

جو تاسا مصیبتیں کنیں نہج ونہج۔

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا مَّا وَصَّيْتُمُ لِّلَّذِينَ وَاللَّذِينَ بِالْغَيْرِ وَفِي حَقٍّ عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۱۔ تہا بڑے اتے فرض جو تہا بڑے دھوں کہیں تے موت دا وقت آوے جے او مال چھوڑ ونجے او وصیت کرے پیو ما واسطے گھائے سکیں کیتے صحیح طریقے نال اے فرض اللہ سیں کنیں بڑا کر والیں کیتے۔

مَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأَنَّمَا إِنَّمَا عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۲۔ تے جیر ما شخص ایں وصیت کول سنن لے بعد ایوں ونا بڑیوے تے ایند لگا د اناہیں کول تھیں جبرھے ایں وصیت کول دیندن تے بے شک اللہ سیں بہوں سنن والا تے جائن والا۔

مَنْ خَافَ مِنْ مُّوَصٍّ جَنًّا أَوْ أَتَمًّا فَأَصْحَبْ بَيْنَهُمْ فَلَا أَمْرَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۳۔ تے جے کوئی وصیت کرن والے کنیں ڈرے جو او واپ کولسی یا گناہ کر لیس تے انہیں وچ صلح (ٹھا جی) کرا بڑیوے تے اونہے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیں بہوں بخش والا تے مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الضِّيَاعُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۴۔ اے منن والیو! تہا بڑے اتے ایوں فرض روزہ رکھن تھیں تہا بڑے کنیں پہلے لوکس تے فرض با ایں واسطے جو تاسا اللہ سیں کنیں بڑو۔

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۵۔ اے روزے گنتری دے کھڑے بڑیوے کوئی تہا بڑے وچوں بیمار ہو دے یا سفر تے ہو دے تے ول او پے بڑنہیں وچ لے گنتری پوری کرے۔ تے اولوک جبرھے روزہ نیں رکھ سکے او اونہے بدے وچ بہ مسکین کول روٹی کھوان۔ جبرھا جی خوشی نال نیکی کرے اے اونہے کیتے چنگا تے جے تہا کول پتہ ہو دے جو روزہ رکھن تہا بڑے کیتے چنگا۔

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ

تَشْكُرُونَ ﴿۵۸﴾

تے تاں جوتں گنتری پوری کروتے اللہ سئیں دی دہائی اس گاہوں
بیان کرو جواں تہا کول سدھارستہ ڈکھائے تے تاں جوتں اونا
شکر کرو۔

۱۸۷۔ تے جیڈاں میڈے بندے تیں کنیں میڈا پچھن تے بے شک
میں بہوں کو لہو ہاں۔ جیڑا دی سڈن والا میوں جیڈاں سڈے میں
اوکوں جواب ڈینداں تے تیں وی میڈی گاہیں دا جواب ڈیو تے
میڈے اتے ایمان رکھو تاں جواں کول سدھارستہ مل ونچے۔

۱۸۸۔ روزے دی راتیں وچ تہا کول تہا دی زالیں کنیں وچھن
دی اجازت۔ او تہا ڈے کپڑن تے تیں او بندے کپڑے ع۔ اللہ
سئیں کول پتہ با جوتں اپنے حق مریدے ہاوے اوں تہا ڈے
اتے رحمت نال تو جی کہتے تے تہا کول معاف کیتس ہئی تیں اپنی
زالیں دوونچتے جواں سئیں تہا ڈے کیتے کھئے اوکوں گہو تے
کھاؤ تے پورے تیں نکھڑونچے ابرا باکھ تیں اچھا دھاگہ کالے
دھاگے کنیں فیردے وقت ول تیں رات تیں روزہ پورا کرو تے
جے تیں میت وچ اےکان بیٹھے ہوو تے اپنے زالیں دونونچو
لے اللہ سئیں دے بقی ہن تے تیں انہیں دے کو لہو نہونچو الویں
اللہ سئیں لوکس کیتے اپنے حکم بیان کرڈن تاں جواں اللہ سئیں کنیں لڑن

۱۸۹۔ تیں آپت وچ کوڑن نال کب ڈو جے دامل نہ کھاؤ تے او مال
تیں افسریں دو (رشتہ کیتے) نہ گھن وچھو تاں جوتں لوکس دے
مال دا کب حصہ جان بچھکے گناہ نال کھاؤ نہونچو۔

۱۹۰۔ او تیں کنیں چندریں دا پچھن توں اکھ ڈے جوالے لوکس کیتے
وقت جی کھن داتے حج دا ذلیہ۔ اتے لے نیکی نہیں جوتں
گھریں وچ پچھو لے کنیں آؤ تے اصل نیک او ہے جیڑا اللہ
سئیں کنیں ڈے تے گھریں وچ انہیں دروازیں کنیں آؤ تے اللہ
سئیں کنیں ڈر تاں جوتں کامیاب تھی ونچے۔

۱۹۱۔ اللہ سئیں دے رستے وچ انہیں لوکس نال جنگ کرو جیڑے

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ
الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ
يَرْشُدُونَ ﴿۵۹﴾

اُجَلْ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ
لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
عَنْكُمْ فَاَلَنَ بِأَشْرِهِنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَسْتَبِينَ لَكُمْ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُوا الصِّيَامَ
إِلَى الْيَلِّ وَلَا تَبَاشَرُوا هُنَّ وَأَنْتُمْ عِلْفُونَ فِي الْمَسْجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يبينُ اللَّهُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۶۰﴾

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذَلُّوا بِهَا
إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۶۱﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْهَلَائِلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ
وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۶۲﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَفْقَهُوا تِلْكَ حُدُودُكُمْ وَلَا

تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۱۹﴾

تہاڑے نال بھرن تے زیادتی نہ کرو۔ بے شک اللہ سیس زیادتی
کرن والیں کوں پیار نہیں کریندا۔

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ
حَيْثُ أَخْرَجَكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
وَلَا تُفْتَلُواهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُفْتَلَوْكُمْ
فِيهِ فَإِنْ قَتَلْتُمْ كُمْ فَاقْتُلُوا هُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ
الْكُفْرَيْنِ ﴿۲۰﴾

۱۹۲۔ تے جہاں او تہا کوں ملن انہیں کوں قتل کر ڈیو۔ تے انہیں کوں
اٹھو کڈھو جتھو انہیں تہا کوں کڈھئے۔ تے فتنہ قتل کنیں زیادہ گھم
ڈیوٹ والا۔ انہیں نال مسجد حرام دے کولہاوتیں نہ بھرو جے تئیں
او تہاڑے نال اٹھاں نہ بھرن۔ تے جے او تہاڑے نال بھرن
تے تساں دی انہیں نال بھرو نہ منن والیں دی ایہا سزا۔

فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۱﴾

۱۹۳۔ تے جے او رک وچن تے دل بے شک اللہ سیس بہوں بخشش
والا تے مہربان۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۲۲﴾

۱۹۴۔ تساں او تیں انہیں نال بھرو جو فتنہ باقی نہ رہوے تے دین
اللہ سیس دی رفا واسطے تھی ونجے۔ تے جے او رک وچن تے
دل ظالیں دے سوا بیا کہیں کوں پکڑن جائز نہیں

الشَّهْرِ الْحَرَامِ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قَضَاءُ
فَمَنْ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى
عَلَيْكُمْ وَانْقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۳﴾

۱۹۵۔ عزت والا مین تے عزت والے مینے دے بدلے وچ تے عزتیں
دا بدلہ ضروری ہے تے جیرھا تہاڑے اتے زیادتی کرے تساں دی
اوندے اتیں او بوتلا زیادتی کرو جتیں اوں تہاڑے اتے زیادتی کیتی ہے
تے اللہ کنیں ڈرو تے چاں گھنو جے بے شک اللہ سیس اوں کنیں
ڈرن والیں دے نال۔

وَأَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۲۴﴾

۱۹۶۔ تے مال خرچ کرو اللہ سیس دے رستے وچ تے اپنے بھتیں
نال پٹے آپ کوں ہلاک نہ کرو تے احسان نال کم گھنو جے بے شک اللہ
سیس احسان کرن والیں نال پیار کریندے۔

وَاتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُخْزِفْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ
مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِفُوا رءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ
مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ
فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ
فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فِصْيَامَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ

۱۹۷۔ تے پورا کرو اللہ سیس دی رفا دی خاطر جے تموتے نہ
تہا کوں حج کنیں روک بگدھا ونجے تے جیڑھا تہا کوں سوکھی لہے او
قربانی کر ڈیو۔ تے اپنے سر نہ منواؤ جے تیں قربانی اپنی حاجتیں نہ پہنچ
ونجے تے جیرھا تہاڑے وچوں بیمار ہو دے یا اوندے سر وچ کوئی
تکلیف تھی ونجے (تے سر منواؤ ڈیوے) اتے اوندے بدلے وچ
روزہ رکھے یا صدقہ ڈیوے یا قربانی کرے تے جیرھے ویلے تساں

امن وچ آونچو تے جبرہا شخمس حج دے نال عمرے دا فائدہ چا دے تے
جبرہی قربانی اوں کوں سوکھی لیسے اوکر گئے۔ تے جے قربانی نہ کر گیدا
ہووے تے او ترے بڑیہر حج وچ روزے رکھے تے ست روزے
ول آکے رکھے۔ اے پورے بڑیہی مین لے او نرے واسطے ہے جبرہے
بال بچے مسجد حرام وچ نہ ہون تے اللہ سئیں کنیں بڑو تے جان گھنٹو
جو بے شک اللہ سئیں دی سزا بڑیہی سخت

۱۹۸۔ حج دے مہین کوں برکونی جائدے تے جبرہے اتیں انہیں مینے
حج حج فرض ہووے تے او حج دے بڑیہیں وچ نہ تے کیں نال شہوت
دکال کسے تے نہ کوئی نافرمانی والا کم کرے۔ تے نہ حج دے وچ بھڑے
جبرہی تسان نیکی کر لیسو اللہ سئیں اوں کوں جائدے تسان اپٹے نال
سفر فرج گھن گھنوتے بے شک چنگا سفر فرج اللہ سئیں دا بڑیہر
تے میں کنیں بڑو لے سیانے لوکا

۱۹۹۔ تہا بڑے اتے کوئی گمانیں جو تسان اپنے رب کنیں فضل منگو
تے جبرہا تسان عفات کنیں وکو تے تسان مشغور حرام دے نال اللہ
سئیں کوں یاد کرو۔ تے اوں کوں اوں یاد کرو جیویں اوں تہا کوں سدا
رستہ بڑکھائے۔ تے اس کنیں پہلے تسان گھراہیں وچرہا دے۔

۲۰۰۔ تے تسان اتھاؤ وکو محتوبے لوک وکن۔ تے اللہ سئیں کنیں
بخشنش منگو تے بے شک اللہ سئیں بہن بخشن والا تے مہربان۔

۲۰۱۔ تے جبرہا تسان اپٹیاں عبادتوں پوریاں کر گھنوتے ول اللہ
سئیں کوں تسان الیویں یاد کرو جیویں تسان یاد کریدے ۶۷ اپنے پیو
بڑا بڑے کوں یاد کنیں دی ڈھیر یاد کرو۔ تے لوکیں وچرہا لے
آہرے جو لے ساڈے رب ساکوں دنیا وچ بڑے اوندا آخرت وچ
کوئی حصہ نیں۔

۲۰۲۔ تے انہیں وچوں جبرہا لے آہرے لے ساڈے رب ساکوں
دنیا وچ دی چنگائی بڑے تے آخرت وچ دی چنگائی بڑے تے ساکوں
بھارے عذاب کنیں بجا۔

وَسَبَّحَهُ إِذَا رَجَعْتَمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ
لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَافِظِرَى الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِمْ الْحَجَّ
فَلَا رَفْعَ وَلَا قُصُوفَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ
الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا الْآلِبَابَ ۝

يَسْ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَأَذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ
قَبْلِهِ لَسَ الضَّالِّينَ ۝

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
أَبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمَنْ النَّاسُ مَنْ يَقُولُ
رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۝

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ
فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝

۲۰۳۔ ایتھے لوگوں جنہیں داکمائی دی وجر نال ثواب وچ دلہا حصہ ۶۔
تے السدسین حساب گھنٹ وچ جلدی کریندے۔

۲۰۴۔ السدسین کوں یاد کرو انہیں گنتری دے جہاں دس وچ۔ تے
جیرھا شخص جلدی کرے ڈو ڈو نہیں وچ (دل آوے) تے اوندے
اتے کوئی گناہ نہیں جیرھا دیر نال (آوے) تے اوندے لے دی کوئی
گناہ نہیں۔ بے اوندے کیے جیرھا السدسین کنیں ڈرے۔ تسال السدسین
کنیں ڈرو تے جان گھنوں جے شک تسال سارے کھلے کرے ہوندو
ولائے ولسو۔

۲۰۵۔ تے لوگوں وچوں کجھ اینجمن جیندی ہال دنیاوی زندگی وچ نیکیوں
جیجی گدی ۶ تے السدسین کوں گواہ بیندن اوں ہال تے جیرمی
انہیں دے دل وچ۔ تے سچی ہال لے ہے جو اوڈا ڈھ عمر کے ہن۔
۲۰۶۔ تے جیڈاں او حاکم بن ویندن تے اوزین تے وکدن کیر گھنٹ
کیے تے رخصت تے نسلیں کوں تباہ کرن کیتے۔ تے السدسین
گیڑیں کوں چکا نیں سمجھا۔

۲۰۷۔ تے جیڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو السدسین کنیں ڈرے
نک نمودر انہیں کوں گناہ تے مجبور کر ڈیندے تے انہیں کوں
دورخ کافی ۶ تے اوزین کیتے بہوں گندی ۶۔

۲۰۸۔ تے لوگوں وچ کجھ اینجے ہن جیرھے السدسین دی خوشی حاصل
کرن کیتے اپنے آپ کوں وچ وچ بیندن تے السدسین اپنے بندیں
تے بہوں مہربان۔

۲۰۹۔ اے منن والیاں سارے دے سارے فرمانبراری وچ
آونچو تے مٹرو شیطان دے میریں تے بے شک او تہا ڈاکھا کھلا
دشمن۔

۲۱۰۔ تے جے تسال کھلے کھلے نشانات آون دے بعد تک پوہے
تے کجھیں جان گھنوں جو السدسین دی غالب تے بہوں سیانا ۶۔
۲۱۱۔ او ایں ہال دے سوا کتھ دا انتظار پئے کریندن جو السدسین جڑو

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٣﴾

وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
يَوْمَيْنِ فَلَا أَثْمَرَ عَلَيْهِ وَ مَنْ تَأَخَّرَ فَلَا أِثْمَ عَلَيْهِ
لِمَنِ الْاْتْفَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ ﴿٢٠٤﴾

وَمِنَ الثَّالِثِ مَنْ يُعْبِكُ تَوَلَّاهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ الَّذِي الْخَصَّامُ ﴿٢٠٥﴾

وَإِذَا تَوَلَّى سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ
الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٢٠٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ
جَهَنَّمُ وَلَبَّسَ الْبَهَادُ ﴿٢٠٧﴾

وَمِنَ الثَّالِثِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٩﴾

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢١٠﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ

الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُفُوسُ ﴿۲۱﴾

سَلُّ بَنَى إِسْرَآءِيلَ كَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ
وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ
اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۲۲﴾

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَاللَّهُ يَزِدُّ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۲۳﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَفَعَلْتُ اللَّهُ الْمَسْجِدَ
مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلْتُ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ
بَغْيًا يَنْهَاهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا
فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِآيَاتِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۴﴾

أَمَرَحَبِيبُهُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْزِئِينَ وَالصَّٰرِعَ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
فَتَنَصَّرَ اللَّهُ إِلَّا أَنْ نَصَرَ اللَّهُ قَرِيبًا ﴿۲۵﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ
خَيْرٍ فَلِلَّهِ الدِّينُ وَالْآقَرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ

دے پچا دیں وح آدے تے فرشتے دی آون تے ایں مال دافصل
کربڑا ونچے تے سارے کم اللہ سیں دو ولدن۔

۲۱۲۔ بنی اسرائیل کیں پچھ جواساں انہیں کوں کتے کھلے کھلے نشان دتن
تے میرھا اللہ سیں دی نعت کوں اوں ویلھے دتا ڈیلوے جڈاں
او ایں کیں آونچے تے اللہ سیں جڈاں سخت سزا ڈیون والا۔

۲۱۳۔ تے میرھے کافرن انہیں کوں دنیاوی زندگی سوہنی کر کے
ڈکھائی گئی تے او منہی والیں تے مذاقاں کریدن تے میرھے
لوک اللہ سیں کیں درون قیامت دے ڈنہہ او کافرن تے غالب
ہوسن اللہ سیں جیکوں چا ہندے بے حساب رزق ڈیندے۔

۲۱۴۔ یکے لوک کبولدہن تے اللہ سیں نیں کوں خوشخبری ڈیون والا
تے ڈراون والا بنا کے چھیس تے انہیں نل سچی کتاب دی ہائی
ہس۔ تاں جو اللہ سیں لوکں دے جیڑیں دافصل کرڈیلوے۔ انہیں
آیت وچ شیطانی کیتے بھیڑا دی اوں ویلھے گھیتے جڈاں انہیں دو
کتاب آگئی ہائی۔ تے کھلے کھلے نشانات دی آگئے ہن تے اللہ
سیں اپنے مکمل نل منہی والیں کوں سچائی دارستہ ڈکھائے جیندے
وچ ڈو جھے اختلاف کریدے پئے ہن۔ تے اللہ سیں جیکوں
چا ہندے سدھارستہ لاڈیندے۔

۲۱۵۔ تہا ڈا لے خیال جو تہاں داخل تھی دوسو بہشت وچ تے
تہا ڈو اچاں تنیں او مہبتاں نیں آیاں جیرھیاں تہاں کیں پہلے
لوکں تے آئیں۔ انہیں کوں تنگی، بکھ تے ڈکھ طے تے انہیں کوں
ایں جہلا ڈا ڈتا گئے جو رسول تے اوندے منہی والے کینے اے
آکھن پئے گئے ہن جو اللہ سیں کڈاں مدد کر لیں۔ سٹوا بے شک
اللہ سیں دی مدد بہوں کولہو۔

۲۱۶۔ او لوک تیں کیں کچھن جو اوکھا فرج کرن توں آکھ تہاں
جیرھا دی چنگا مال خرچ کرو او تہا ڈے پیو ماتے گھاٹے سکین تے
یتیم تے مسکین تے مسافرن (دا پہلا حق) تے جو تہاں چنگائی کھرو

عَلَيْكُمْ ۝

كُنِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَلَىٰ أَنْ
تَكُونُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَلَيْكُمْ أَنْ تَحِبُّوا
شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

بے شک اللہ سب سے پہلے جاننے والا۔

۲۱۷۔ تہاڑے اتے فرمن کج گئی والے جگ تے تہا کوں اوچگی
نیش لگدی تے اے دی قی سبگدے جو تہا کوں ہک شے چبگی نہ
لگدی ہروے ادا تہاڑے کیتے چبگی ہروے تے لے دی قی
سبگدے جو تہا کوں ہک شے چبگی لگدی ہروے تے او تہاڑے
کیتے چبگی نہ ہروے تے اللہ سب سے جانڈے تے تہا نوہے
جانڈے۔

۲۱۸۔ تیں کنیں پچھن جگ کیتے عزت والے مینے وچ توں اکھ
ایں مینے وچ جگ بہوں وڈا گناہ تے اللہ سب سے راہ کنیں
پچھن تے اوندا نکارتے عزت والی میت داتے اونڈے مگر
والیں کوں اتھو کڈھن وی اللہ سب سے دی نگاہ وچ اوں کنیں دی
وڈا گناہ۔ تے فتنہ قتل کنیں وی وڈا جرم۔ تہاڑے نال او نیش
بھڑے رہن جے تیں تہا کوں تہاڑے دین کنیں پھر نہ گھن جے
انہیں کوں طاقت ہروے۔ تے جیڑھا دی تہاڑے دے وچاپٹے دین
کنیں پھرو پچھن تے نہ منن دی حالت وچ مرو پچھن تے ایجے لوکیں
دے مل دنیا تے آفرت وچ وینج ولین۔ ایجے لوک دوزخی ہن تے
اونڈے وچ دیر میں پئے رہن۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ
فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ
اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا
وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَسْتَوْفِرْ
فَأُولَٰئِكَ جِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ
أَحَبُّ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝

۲۱۹۔ بے شک جنہیں من گدھے تے ہجرت کیتی تے اللہ سب سے
رستے وچ جہاد کیتے۔ لے لوک اللہ سب سے دی رحمت دے امیدوارن
تے اللہ سب سے بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

۲۲۰۔ لے رسول تیں کنیں او شراب تے جوئے دا کچھن تو انہیں
کوں اکھ انہیں ڈوناہیں وچ وڈا گناہ تے لوکیں دا فائدہ دی ہے۔ تے
انہیں ڈوناہیں دا گناہ انہیں دے فائدے کنیں بہوں وڈا۔ تے او
تیں کنیں کچھن جو او فرج کیا کرن۔ توں اکھ جیڑھا وچ پچھن۔ الویں
اللہ سب سے تہاڑے کیتے حکم بیان کریندے تاں جوتساں سوچو سمجھو۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ
كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمْ أَكْثَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا
يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۝

۲۲۱۔ ایں دنیا کیتے دی نے اگھے جہان کیتے دی۔ او تیں کنیں پچھن

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَمِينِ قُلِ الْإِصْحَاقُ

لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَاطَبُوهُمْ فَاغْلُظْ وَأَنْتُمْ خَالِفُونَ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَبْتُمْ إِنْ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۵﴾

تیسیم داتوں انہیں کوں آکھ جو انہیں دی حالت ٹھیک کرٹں بہوں
چنگا کم جے تساں انہیں کوں اپنے کھٹے کھوتے او تہا بڑے بھراہن۔ تے
اللہ سیس اصلاح کرٹں دایس وچو گپیں کوں چاڈرے۔ جے اللہ سیس
چاہند تے تہا کوں ڈکھ ڈیوے ہا بے شک اللہ سیس غالب
تے بہوں سیانا۔

وَلَا تَتَكَلَّمُوا الشُّرُكَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا بِمَا لَكُمْ مُّؤْمِنَةٌ ۚ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۚ وَلَا تَتَكَلَّمُوا الشُّرُكَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبَدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ ۚ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۚ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۖ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالنَّعِيمِ ۖ وَإِلَٰهَهُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۚ فَلَهُمُ الْيَتَرُونَ ﴿۳۶﴾

۲۲۲۔ تے تساں شرک کرٹں دایس تریسیت نال نہ پر نچو جے تیں او
ایمان نہ گمن آون۔ تے مومن ہا نہی شرک کرٹں والی تریسیت کنیں
چنگی۔ بھانویں او تہا کوں چنگی دی بگدی بروے۔ تے تساں شرک
کرٹں والے جو ایس نال نہ پرناؤ۔ مومن ہا نہان شرک کرٹں والے کنیں
چنگا۔ بھانویں او تہا کوں چنگا دی لگدا بروے۔ اے لوک تہا کوں
بھا دو سبڈین تے اللہ سیس اپنے حکم نال بہشت تے
بخشش دو سبڈیندے۔ تے اللہ سیس اپنے حکم کوں کھول کھول
کے بیان کریندے تاں جوا نصیحت حاصل کرن۔

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى لَا فَاعِلٌ لِّوَا
النِّسَاءِ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَفْرَحْنَ بِهِ حَتَّىٰ يَظْهَرْنَ ۚ
فَإِذَا ظَهَرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿۳۷﴾

۲۲۳۔ اوتیں کنیں حیض دے متعلق پچھدن توں آکھ جو او ڈکھ
ڈیوٹں والی شے ہے۔ ات گاہوں تساں حیض دے ڈیہیں وچ
زالیں کنیں انچ رہو۔ تساں انہیں دے کو لہو نہ و نچو جے تیں او
پاک نہ تھی و نچن تے جڈاں او پاک تھی و نچن تے انہیں کو لہو آؤ جھتو
اللہ سیس تہا کوں حکم ڈتے۔ بے شک اللہ سیس تو بہ کرٹں دایس
کوں چنگا چاندے تے پاک لوکیں کوں وی چنگا چاندے۔

وَيَسْأَلُونَكُم حَرْثَ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنْ يَشْكِمُ ۚ
قَدْ مُمُوا لَا نَفْسِكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقُونَ ۚ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۸﴾

۲۲۴۔ تہا ڈیاں زالیں تہا ڈے واسطے رخصت ان تے تساں انہیں
کنیں آؤ جڈاں تہا ڈی مرضی بروے۔ تے اپنے کیسے کھ گودی بھٹو
تے اللہ سیس کنیں بڑو تے جان گھن جو تساں اول کوں ملن والیو
تے خوش خبری ڈے ڈے منن دایس کوں۔

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

۲۲۵۔ نیکی کرٹں تے خدا کنیں بڑن تے لوکیں وچ صلح کرٹں کیسے تساں
اللہ سیس کوں اپنے قسمیں دا اولانہ بناؤ۔ تے اللہ سیس بہوں
سنن والا تے بہوں چاٹن والا۔

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِالْغَفْوَةِ فِي آيَاتِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ
بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۳۱﴾

۲۲۶۔ اللہ سب سے تباہ کنی میں تیس تہا کوں نہ پکڑ لیس۔ ہا انہیں
قسیمیں تے پکڑ لیس جیر صیاں تہا بڑے دلس وچر نکلسن۔ تے
اللہ سب سے بہوں بخش والا تے بہوں مہربان

يَذَرْنَ يُذَلُّونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَتُّبُ اَرْبَعَةِ اشْهُرٍ
فَإِنْ قَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۲﴾

۲۲۷۔ اولوک جیرھے اپنی زائیں کنیں انج تھیون دیاں قساں کمندن
او چار مہینے ڈر کیمن تے جے او زائیں دوول آدن تے بے شک
اللہ سب سے بہوں بخش والا تے رحم کرے والا

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۳﴾

۲۲۸۔ تے جے اوپک وچن طلاق ڈیون تے بے شک اللہ سب سے
بہوں سننے والا تے بہوں جاننے والا

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ شُحُورٍ
وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتَسِبْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَحْشَائِهِنَّ
إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبَعَثْنَهُنَّ أَنْ
يَرْبِضْنَ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادَا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ
الَّذِي عَلَيْهِنَ بِالْمَعْرُوفِ وَالْجَوَالِ عَلَيْهِنَ دَرَجَةٌ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۴﴾

۲۲۹۔ تے جنہیں ترمیمیں کوں طلاق مہی گئی ۴۱ اور تے حیف تیں
اپنے آپ کوں جہلی رہن۔ جے اللہ سب سے آخرت دے دیہہ
کوں منیندن تے انہیں تے لے جائز نہیں جہاں نہیں انہیں دے
رحم صیہ پیلہ کیتے اوں کوں لکاون تے جے او نیج وچن تے انہیں دے
پئے وازیادہ حق بر اوں اوں ورن انہیں ترمیمیں دے۔ خیریت
دے مطابق حق وی اوں ہن جیوں انہیں دیاں رحمہ داریاں ہن۔
تے جوائیں و ترمیمیں کنیں رتبہ و درجہ تے اللہ سب سے غالب تے بہوں
سیا تھا۔

الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ وَأَمَّا كَإِذَا تَرَاجَعَا فَاخْلَا
وَلَا يَحِلُّ لَكُمَا أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا أَنْتَبَشْتُمَا شَيْئًا إِلَّا
أَنْ يَخَافَا إِلَّا يَفْقِصَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمَا إِلَّا يَفْقِصَا
حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ
حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۳۵﴾

۲۳۰۔ طلاق ڈو دفعہ تے ول اوں کوں چنگے طریقے نال رکھے یا
چنگانی کر کے ٹور ڈیوے تے جہر کھ لساں اوں کوں ڈتے اوں
کوں ولاگن تہا بڑے تے جائز نہیں۔ ہا جے لے ڈر ہر دے جہر
او اللہ سب سے دے بنائے ہوئے بیت سبھاں نہ لگسن۔ جے
تہا کوں لے ڈر ہر دے جہر او اللہ سب سے بیتیں کوں سبھاں نہ لگسن
تے ول انہیں تے کوئی گناہ نہیں جہر ترمیم پئے کوں کجہر بھٹے
ڈیوے۔ لے اللہ سب سے بیتیں ہن لساں انہیں کنیں لگو نہ
ودھو۔ تے جہر و دھسی اللہ سب سے بیتیں کنیں تے او
نہ لگن۔

۲۳۱۔ تے پئے زائیں کوں ترمیمیں طلاق ڈے ڈیوے تے اوں دے

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَتَزَكَّى زَوْجًا

غَيْرُهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا
 إِنْ طَلَّأ أَنْ يَقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
 يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

اتے جائز نہیں جو اولاً اوندے نال شادی کرے جے تیں
 اوپے نال نکاح نہ کر گھنے تے جے اووی طلاق ڈے ڈیوے تے
 ول انہیں ڈوناہیں تے کوئی گناہ نہیں جو او پرئج پون جے
 انہیں کوں یقین ہووے جو او اللہ سیں دی حدیں کوں سنبھال
 گھنسن۔ اے اللہ سیں دیاں حدیں ہن جیڑھیاں اول جائز
 والیں کیتے کھول کے بیان کر ڈتے۔

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمَّعْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ
 بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ
 ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ
 وَلَا تَتَّخِذُوا آيَةَ اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
 وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ
 بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۲﴾

۲۳۲۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈے ڈیوے تے اودے
 پوری کر گھن تے انہیں کوں رواج دے مطابق روک گھنیا چنگانی
 کر کے انہیں کوں ٹور ڈیو۔ تے ایں واسطے انہیں کوں نہ رد کو جو تساں
 جڈھ ڈے کے انہیں تے زیادتی کرو۔ تے جیڑھالے کر لیں او اپنے
 اتے ظلم کر لیں۔ تے تساں اللہ سیں دے حکمیں نال قبول نہ کرو۔
 تے جیڑھیاں نعمتاں اللہ سیں تہا کوں ڈتے انہیں کوں یاد رکھو۔ تے
 اے وی یاد رکھو جیڑھی اللہ سیں تہا ڈے اے کتاب تے سنبھ
 لہائی پے اوندے نال تہا کوں نصیحت کیتی اس۔ تے اللہ سیں
 کنیں ڈروتے جان گھن جو اللہ سیں ہر چیز کوں جانٹے والا۔

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمَّعْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْصُلُوهُنَّ
 أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
 ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ ذَلِكَمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
 لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۳﴾

۲۳۳۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈیوے تے انہیں دی عدت
 پوری تھی ونجے (جے او آپت وچ چنگے طریقے نال منج وچن) تے
 انہیں کوں اپنے پہلے پئے نال نکاح کرن کنیں نہ بھکھو اے نصیحت
 انہیں واسطے ہے جیڑھے تہا ڈے وچو ایمان رکھیندن اللہ سیں
 تے آخرت دے ڈیہندے۔ اے تہا ڈے واسطے زیادہ برکت
 والی تے بہوں پاکیزہ۔ تے اللہ سیں جانڈے جو تساں نوڑے
 جانڈے۔

وَالْوَالِدَتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
 لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَتِمَ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
 رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ
 إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ

۲۳۴۔ تے میریں اپنے پالیں کوں کھیر پلاو پورے ڈو سال
 اے اوندے کیتے ہے جیڑھے کھیر پلاو دی خدمت کوں پورا کرٹ
 چا بندن تے جیندا بال اوندے دے ہے رواج دے مطابق
 کھیر پلاو والیں واکھاوٹ پیرٹن تے انہیں دے کپڑے کہیں شخص

لَهُ يُولَدُ لَهُ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْرِضُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا اتَّيْتُم بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۵﴾

تے اوندی طاقت کیں دودھ ذمہ داری میں سٹی دینی۔ کیں ماکوں اوندے ہاں دی وجر نال تے نہ بیوکوں اوندے ہاں دی وجر نال ڈکھ نہ ڈتا ونچے۔ وارث کیتے دی اچھو مکم۔ جے اوڈوہیں صلاح کر کے کھر جھڑاؤں تے راضی تھی وچن تے انہیں دوناہیں تے کوئی گناہ نہیں۔ جے تساں اپنے ہاں کیں کیں ہی تربیت کیں کھر پلاؤں چاہتے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں کوں جیرمی شے ڈیوٹی کیتی ۵ رواج دے مطابق اوڈے ڈیو۔ تے الشدیس کیں ڈروتے جاں گھنوں جے شک الشدیس ہو تساں کریندے ۶ اوڈیکھن والا ۷۔

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَدَرُونَ أَوْجَابَ يُرْتَضْنَ بِأَنْفُسِهِمْ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغَ أَجَلُهُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَمَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۳۶﴾

۲۳۵۔ تہاڈے وچ جیرمی لوک مرویدن تے اچھو اپناں زالیں چھوڑویدن تے اوڈا لیں چار مہینے ڈاہ جہاں لے انتظار کرن تے جڈاں انہیں دی مدت پوری تھی ونچے تے ول تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں وشرعیت دے مطابق اپنے کیتے جو کھر کرن تے الشدیس ہو تساں کریندے ۶ اوڈیکھن واقعہ۔

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تَأْخُذُوا لَهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۳۷﴾

۲۳۶۔ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جو تساں اشاریں نال یا دل وچ لکھ کے تہیں دو ڈھک چا وچو الشدیس کوں پتہ ۷ جو تساں انہیں کوں یاد کریندے ۸۔ ہا انہیں نال لک کے کوئی وعدہ نہ کرو نہ گھنوں سوائے ایندے جو تساں کوئی پیچی گال کر گھنوں۔ تے تساں نکاح کوں پکا کرن دا ارادہ نہ کرو جے تہیں انہیں دی مدت پوری نہ تھی ونچے۔ تے تساں جاں گھنوں جے شک الشدیس جہوں بخشش والا تے مڈا ۹۔

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَنْسُوهُنَّ أَوْ تَفَرَّضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً مِّمَّا مَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِمِ قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۸﴾

۲۳۷۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں زالیں کوں طلاق ڈیو جہیں کوں تساں تھو دی نہیں لایا یا حق مہر مقرر نہیں تھیا تے انہیں کوں فائدہ پہچاؤ۔ امیر آدمی اپنی طاقت دے مطابق تے غریب آدمی اپنی طاقت دے مطابق۔ لے فائدہ خرچیت دے مطابق تے بیگانہ کرٹ والیں تے فرض۔

وَأَنْ تَلْقَوْهُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَتَشَوْهُمْ وَ قَدْ
فَرَضْتُمْ لَهُمْ فَرِيضَةً فَيُضَفُّ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ
يَعْفُوْنَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي يَبْدِيهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَ
أَنْ تَعْمُوا أَقْرَبَ لِلتَّقْوَى وَلَا تَنسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ
إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۲۸﴾

۲۲۸۔ جے تاساں انہیں کون پہلاؤں کیں پہلے طلاق ڈے ڈیو تے
جیر صاف مہر مقرر تھا ہودے تاساں اندر ادھ حق مہر ادا کرو سوائے
ایندے جو او معاف کر ڈیوں یا او معاف کر ڈیوے جیندے تھہر
نکاح دی گندھہر۔ جے تاساں معاف کر ڈیو تے اے تقویٰ جے بہوں
کو لبور۔ تاساں آپت وچ بک ڈو جے دی چنگانی کون نہ بھلے کرد
بے شک اللہ سب جوتساں کریندے؟ بڑا کھڑے۔

حُفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا
لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿۲۹﴾

۲۲۹۔ تاساں ساریں نمازیں دا پورا خیال رکھو تے خاص کر ادا صلی نماز
داتے اللہ سب دے فرمانبردار بندے بٹ کے کھڑے تھیو۔

فَإِنْ خِفْتُمْ فِرَاجًا أَوْ زُرْبًا فَإِذَا أَنْتُمْ مُذْكَرُونَ
اللَّهُ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾

۲۳۰۔ جے تہا کون بڑا ہودے تے تاساں ٹردیں یا سوار تھیں ہوئیں
(نماز پڑھ گدی کرو) تے جرمے ویلے بڑا بک دجے تے اللہ سب
کون یاد کرو جیویں اوں تہا کون سکھائے جوتساں پہلے نہ جانتے
ہاوے۔

وَالَّذِينَ يَتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
يَرِثُوهَا مَتَاعًا إِلَى الْيَتَامَىٰ غَيْرِ الْخَوَاجِ ۚ فَإِنْ
خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
مِنْ مَعْرُوفٍ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۳۱﴾

۲۳۱۔ تے جو مرد تہا بڑے جو مردین تے رچھو اپنیاں زالیں
چھوڑویندن تے انہیں کیتے بک سال تک لبیر گھرو کڈیے فائدہ
جاووں دی وصیت کرو جن جے او آپ نکل و جن تے ول تہا بڑے اتے
کوئی گناہ نہیں او اپنے کیتے خیریت دے مطابق جو دی فیصلہ کرن
تے اللہ سب غالب تے بہوں سیانہ۔

وَاللُّطْلُقِ مَتَاعٌ ۚ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
الْمُتَّقِينَ ﴿۳۲﴾

۲۳۲۔ تے جیویں تریسیت کون طلاق حق دجے انہیں کون حالات دے
مطابق کھو سامان ڈیو وچ کوئی ہرج نہیں اے متقیں تے
فرض۔

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۳۳﴾

۲۳۳۔ الیویں اللہ سب اپنے حکم تہا بڑے کیتے بیان کریندے
تاں جوتساں عقل کرو۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ
حَدَّرَ نُوحٌ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۳۴﴾

۲۳۴۔ کیا تیں انہیں کون نیں ڈٹھا جیرمے اپنے گھریں وچ وچ مرٹ
دے بڑک نیں نکل گئیں تے او ہزاراں ہن۔ اللہ سب انہیں کون اکھٹے
تساں مرو نچو تے ولا انہیں کون زندہ کیتے۔ بے شک اللہ سب لوکس
تے فضل کرن والا تے بہوں لوک اندر شکر نہیں کریندے۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۵﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۳۶﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ مِثْقَالَةَ ذَرَّةٍ مِّن بَعْدِ مُوسَى إِذِ قَالُوا لِنَبِيِّهِمْ لَهُمْ آيَاتُ مَا تَطَّاعِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُنتُمْ عَلَيكُمْ الْفِتْنَىٰ أَلَّا تَقَاتِلُوا مَا لَنَا آيَاتُ الْقَاتِلِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۳۷﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَن يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۳۹﴾

۲۴۵۔ تسان اللہ سٹیں دے رستے وچ جنگ کرو تے ہاں گھنہ جو بے شک اللہ سٹیں بہوں سٹن والا تے جائنٹ والا ۱۰۰

۲۴۶۔ کون جیڑھا اللہ سٹیں کون اپنے مال دا چنگا حصہ ڈلوے اللہ سٹیں اول کون بہوں ددھاتے ڈیندے۔ تے اللہ سٹیں گھنہ دا وی لے تے ددھیندا دی ہے۔ تے تسان ہوندا ولسو۔

۲۴۷۔ کیا یحیوں، بنی اسرائیل دے انہیں سرداریں دا پتہ نیش جیڑھے موسیٰ علیہ السلام دے لہجہ گزین۔ جڈاں انہیں اپنے نبی کون آکھیا جو توں ساڈے واسطے بک بادشاہ بناتے دل اساں جنگ کر لیسوں اللہ سٹیں دے رستے وچ۔ تے اول نبی آکھیا لے دھوے جو تہاڈے اتے جنگ فرض تھی دجے تے تسان بھڑواناں۔ انہیں آکھیا ساکوں کیا ہے جو اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑواناں حالت لے ہے جو ساکوں اپنے گھرں وچ کبڑہ ڈنا گیا تے اپنے تریں کنیں وی تے جڈاں انہیں تے جنگ فرض کر ڈتی گئی اوسارے بھر گئے سوائے تھوڑیں لوکیں دے تے اللہ سٹیں ظالمیں کون بہوں ہانڈے۔

۲۴۸۔ تے انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اللہ سٹیں طاوت کول تہاڈا بادشاہ بنا کے پٹھیے۔ انہیں آکھیا اوکیوں ساڈے اتے حکومت کر سگدے۔ اول کنیں ساکوں حکومت کرن دا زیادہ حق اول کنیں مال وی ڈھیر کاڑنٹیں۔ تے نبی آکھیا بے شک اللہ سٹیں اول کون تہاڈے اتے چن گدھے تے اونکوں بہوں ددھاسی علم وچ تے جسم وچ۔ اللہ سٹیں جیکوں چاہندے اپنی حکومت ڈیندے تے اللہ سٹیں بہوں ددھاونٹ والا تے جائنٹ والا ۱۰۰

۲۴۹۔ انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اندی بادشاہت دا نشان اے ہے جو تہاڈا وکب مندوق آدھی جیندے وچ تہاڈے کیتے تسلی ہوئی تہاڈے رب کنیں او موسیٰ تے ہارون دے تعلق داریں دا چھوڑیا ہویا بقایا ۱۰۰۔ اول کون فرشتے پاتی کھڑے ہوسن۔ بے شک ایندے وچ تہاڈے واسطے نشانی ۱۰۰ ہے تسان مؤمن ہوئے۔

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ
يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ
فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ
بِطَالُوتٍ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْكُوا
اللَّهِ لَكُمْ مِنْ فِتْنَةِ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِيهِ كَثِيرَةٌ يَأْذِنُ
اللَّهُ وَاللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٥﴾

۲۵۰۔ تے جڈاں طاوت اپنے لشکر کوں گھن کے ٹرپے تے اوں اکھئے
جو بے شک اللہ سیئں تہا کوں ہک نہر نال زمیں جیہا اوندے
وچو پانی پیسی اوندل میڈے نال کوئی تعلق نیئں جیہا چکھسی دی
نال او میڈا بیلیء با جیر صاحب ہک ہک پانی دا پیوے رتے کوئی
ہرج نیئں اوندے وچو سوائے تھوڑے لوکیں دے باقی ساریں
پی گدھا جڈاں او تے منٹ والے اونہر پگہیں تے انہیں
آکھئے سا کوں اچ جاوت تے اوندے لشکر نال بھڑن دی طاقت
کاہ نیئں۔ تے او لوک جنہیں کوں اللہ سیئں دی ملاقات دالیقین ہا
آکھیا جو اللہ سیئں دے حکم نال جھوٹا لوگ بہوں وڈے لشکر کوں
ڈھا ڈیندے۔ تے اللہ سیئں مبر کرٹ والیں دے نال۔

وَلَمَّا بَرَزُوا لِطَالُوتٍ وَجُنُودِهِ قَالُوا ارْتَبْنَا أَفْرَغْ
عَلَيْنَا صَبْرًا وَنَبِّئْنَا أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٥﴾

۲۵۱۔ تے جڈاں او جاوت تے اوندے لشکر دے سامنے تھیں
تے انہیں دعا بھیجی جو اے سا بے رب سا کوں مبر دی طاقت
ڈے تے سا بے پیری کوں جمانی رکھ تے کافریں دے مقابلے
وچ سا کوں مرد ڈے۔

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَ
أَتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ ۚ
لَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ
الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٦﴾

۲۵۲۔ پھیں انہیں اللہ سیئں دے حکم دے نال اپنے دشمنیں کوں
ہراڑتاتے داؤد نے جاوت کوں قتل کر ڈتا تے اللہ سیئں اوں کوں
حکومت تے سنب ڈتاتے جو اللہ سیئں دی مرضی ہائی اوں کوں
سکھائیں۔ تے جے اللہ سیئں ہک کوں ڈو جے کیں دیکھینداتے
زمین وچ فساد تھی ونجے ہاتے اللہ سیئں سارے جہانیں تے فضل
کرن والا ہے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الرَّسُولِينَ ﴿٢٧﴾

۲۵۳۔ اے اللہ سیئں دیاں آیتاں بن جیہاں اساں ٹیکوں پڑھ کے
سیندے ہیں تے بے شک توں (اللہ سیئں دے) رسولیں وچو
ہیں۔

يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵۸﴾

پچ

انہیں دے سبکتی شیطان تے او انہیں کوں سو جھلے کنیں اندھاریں دو
گھن ندن۔ اے لوک دوزخی ہن تے او ندے وچ بہوں دیر
تئیں پئے رہن۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ اتَّهَمَهُ
اللَّهُ الْمَلِكُ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُبَيِّتُ بَنَاتِي
قَالَ أَنَا أَحْيٍ وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
بِالتَّشْهُبِ مِنَ الشَّرْقِ فَأَتَتْ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ
فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۵۹﴾

پچ

۲۵۹۔ کیا تیکوں اوں آدمی دی خبر نہیں ملی جنہیں اپنے رب سے
متعلق ابراہیم نال بحث کیتی جو اللہ سیس اوں کوں حکومت دیتی ہائی۔
جڈاں ابراہیم آکھیا جو میڈا رب اوہے جیڑھا جویندے تے مریندے
اوں بادشاہ آکھیا میں جویندے ہاں تے مریندے ہاں تے حضرت
ابراہیم آکھیا جو بے شک اللہ سیس سمجھ کوں پوادھ کنیں
کڑھیندے تے توں اوں کوں بچادھ کنیں کڑھ ڈکھال۔ تے
کافراں گال تے ڈاڈھا دیلا تھی گئے تے اللہ سیس خالیں کوں
سدا رستہ نہیں ڈکھیندا۔

۲۶۰۔ یا اوہو جہاں کوئی آدمی ڈھکی جیڑھا بک دوستی کنیں لنگھئے
تے او دوستی اپنیس جیتے تے ڈھکی پئی ہائی۔ تے اوں آدمی آکھیا
جو اللہ سیس اس دوستی کوں اجڑن دے لہد کیوں دسی۔ تے اللہ
سیس اوں کوں سوسال تئیں (نحواب وچ) ماسی رکھئے ولا اوندی
تندر اکھوڑی اس تے پچیس جوتوں ایں حالت وچ کسے تئیں
رہ گئیں۔ اوں آکھیا جو میں بک ڈیندے یا ڈیندے داکھ حصہ رہ گیاں۔
اللہ سیس آکھیا سچی گال اے ہے جوتوں سوسال تئیں ایوں رہ گئیں
ہن توں اپنی روٹی تے پیوٹ دے پانی کوں ڈیکھ اوڑیا نہیں۔ تے
توں ڈیکھ اپنے گڈا کوں۔ تے اسان تیکوں لوکس کیسے نشان بنائے
سے۔ توں ڈیکھ ٹبریں کوں کیوں اسان انہیں کوں جڑیندے تے
ول انہیں تے گوشت جڑھیندے ہیں۔ تے جڈاں او ندے لے گال
کھل گئی تے اوں آکھیا میکوں پتہ جو اللہ سیس برتے تے قادر۔

۲۶۱۔ تے جڈاں حضرت ابراہیم آکھیا اے میڈے رب میکوں ڈکھا جوتوں
مردے کیوں جویندیں اللہ سیس آکھیا کیا توں اے گال نوہیں منیدا
اوں آکھیا منیدا تے ہاں پر دل دی تسلی کیسے اے پچھم تے اللہ سیس

أَوْ كَالَّذِي مَزَّ عَلَىٰ قَرْبَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
عُرْوَتِهَا قَالَ اتْنِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا
فَأَمَّا تِلْكَ الْمِائَةُ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ
قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتُ
مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَأَنْظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ
وَأَنْظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
لَعَلَّكُمْ أَفْهَمُونَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۶۰﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ
أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَبْطِئَنَّ قُلُوبِي ثُمَّ
أَجْعَلْ فَرْجًا مِنَّا فَصِرَٰهِنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ

عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءٌ ثُمَّ ادْعُهُنَّ يٰٰأَيُّهَا
سَعْيَاءُ وَعَلِمَنَّ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٥﴾

۳۵

اُکھیا چار کچی پکڑتے انہیں کوں اپنا ہسک کرتے دلائیں کوں
انجوانج رود تے رکھ آ۔ بھیں انہیں کوں سب مارا ویلہ درکدے
اؤس۔ تے توں چاٹ گن جوالہ سٹیں غالب تے بہوں سیانا۔

۲۶۲۔ انہیں کوں دی مثال جیرھے اللہ سٹیں دے رستے وچ اپنے
مالیں کوں خرچ کریندن بک دانے آن کار جیرھاست ٹے کھیندے
تے برے وچ سودا ٹے ہوندن۔ تے اللہ سٹیں جیندے کئے
چاہے ڈوڑی کر ڈیندے تے اللہ سٹیں بہوں ددھاوٹن دلا تے
چاٹن والا۔

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ
حَبَّةٍ أَرْتَمْتَ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ حَبَاتٌ
حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا
يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٦﴾

۲۶۳۔ اولو ک جیرھے اللہ سٹیں دے رستے وچ اپنے مال خرچ
کریندن تے خرچہ دے بعد نہ احسان دیاں سٹاوتاں مریندن
تے نہ دکھ ڈیندن انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں بدلہ۔
نہ انہیں کوں ڈرتے نہ او مونجھے تھیں۔

۲۶۴۔ چچی مال اکھن تے بخش ڈیون اوں مدد تے کنیں چنگا
جیندے بکھو دکھ ہووے۔ تے اللہ سٹیں بے نیان تے بہوں
ٹھہرا۔

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا
أَذًى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

۲۶۵۔ لے منن والو تاں انہیں صدقین کوں وچاؤ نہ احسان دیاں
سٹاوتاں مار کے تے دکھ ڈے کے۔ جیویں کوئی اپنے مال کوں
لوکین دے دکھ دے کئے خرچ کئے اور اللہ سٹیں کوں میندے
تے نہ آخرت دے ڈیندے کوں۔ اوندی مثال اوں پھردی جیندے
اتے مٹی پڑ ہووے تے اوندے اتے ڈاڈھا میندے تے اوں
کوں پھردا پھردے جھوڑو پوے ایجے لوکین کوں جو کچھ او
کمندن اوندے دچوں کچھ دی نیں بلدا۔ تے اللہ سٹیں کامر
لوکین کوں سدھا رستہ نیں دکھلیندا۔

يٰٰأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ
وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا
يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٨﴾

۲۶۶۔ تے جیرھے لوک اپنے مال کوں اللہ سٹیں دی خوش حال
کوئی تے اپنے آپ کوں لپکا کر دی خاطر خرچ کریندن انہیں
دی مثال اوں باغ دی جیرھاچی جاتے ہووے تے اوندے

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ
اللَّهِ وَتَشْيِيتًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ

أَصَابَهَا وَابِلٌ فَانْتَأَمَّتْ كُلُّهَا ضَعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا
وَابِلٌ فَقَطَّ اللَّهُ بِهَا تَعْلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٠﴾

أَيُّدُ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا
إِعْصَابٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

تے ڈاڈھامیزو تے او ڈوڑا پھل ڈیوے تے جے ڈاڈھا
میزو نوے تے پھنگاری درمیر۔ تے التدریس جوتساں کریدے
ڈہا کھڑے۔

۲۶۷۔ کیا تہا ڈے وچ کوئی آدمی چاہندے جو اوندک باغ
ہوے تے اوں باغ وچ کھجیاں تے انگور ہون تے اوندے
وچ نہرو دی و ہندی ہووے تے اوندے کیتے اوندے وچ ہر
قسم دے میوے ہون تے دل اوں کوں بڑھیا آونجے تے اوندے
پال دی چھوٹ ہووے تے اوں باغ تے جھاڈ گولہ آں ڈھاوے تے
اوباغ سڑونجے۔ ایویں التدریس تہا بے کیتے نشانیاں بیان کریدے
تاں جوتساں سوچو۔

۲۶۸۔ لے منق و الو جوتساں کن دے، اوندے وچ پاک چیزاں
خرچ کر تے اوندے وچ دی خرچ کرو جو اس تہا ڈے کیتے
زمین وچ کڑھے۔ تے تاں بے کار چیزاں تے او چیزاں جیڑیاں
آپ نہ گھن سوائے ایندے جوتساں اکھیں بند کر کے گھن چا۔ انہیں
وچ جوتساں خرچ کر ڈا ارادہ نہ کر تے تاں جان گھن جو بے
شک التدریس بے نیاز تے بہوں صفتیں والا۔

۲۶۹۔ شیطان تہا کوں غربت کنیں ڈریدے تے تہا کوں بے حیائی
دا حکم ڈریدے تے التدریس تہا کوں اپنٹے ولو بخش تے فضل دا وعدہ
کریدے تے التدریس بہوں ودھاو ڈال تے جانٹے والا۔

۲۷۰۔ سٹپ ڈریدے جینکوں چاہندے تے جینکوں سٹپ
مل ونجے او کنوں بہوں چنگائی ڈوٹی گئی تے سیانے دے سوا
نصیحت کوئی حاصل نیں کریدا۔

۲۷۱۔ جوتساں خرچ کیتے تے یا نذر منیٰ تے بے شک التدریس
سیس اوں کوں چاڈے تے غالیں دا کوئی امدادی نیں۔

۲۷۲۔ جے تاں صدقہ ظاہر کر کے ڈیوے لے دی چنگا تے جے
تساں اوں کوں لکاؤ تے غریبیں کوں ڈیوے لے دی تہا ڈے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا كَسَبْتُمْ
وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا يَتَسَوَّاهُ الْغَيْبُ
مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِأَخِيذِهِ إِلَّا أَنْ تُغْضُوا فِيهِ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفِيرٌ حَمِيدٌ ﴿٥٢﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُهَا وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٥٥﴾

إِنْ تَبَدُّوا لِلضَّدَّةِ فَنِعْمَتْ هِيَ وَإِنْ تَخْفَوْهَا وَ
تُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ مَنْ

سَيَأْتِيَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۲۱﴾

کیسے چچکا ۷۷ تے اللہ سیئیں تہا ڈے کیسں تہا ڈیاں برلایاں وی پریں
کرلیسی تے اللہ سیئیں جو تساں کریدے ۷۷ واقعہ ۔

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِسْكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا
ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ
وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿۲۲﴾

۲۷۳۔ انہیں کوں سدھے رستے تے گھن آؤں تہا ڈے ذمے نیں
تے ہا اللہ سیئیں جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے ۔ تے جو دی چچکا
مال تساں خرچ کریدے ۷۷ او تہا ڈے اپنے فائدے کیسے ہے
تے تساں جو دی خرچیندے ۷۷ او اللہ سیئیں دی رضا گھنن کیسے ہے
تے جو چچکا مال خرچیں او تہا کوں پورا پورا ولا ڈا ویسی تے تہا ڈے
اتے ظلم نہ کیا ویسی ۔

لِیْفَقَرَّ آلُ الدِّینِ أَحْصُوا فِی سَبِيلِ اللَّهِ لَا یَسْتَطِيعُونَ
خَرْبًا فِی الْأَرْضِ یَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِیَاءَ مِنَ
التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسَمِهِمْ لَا یَسْأَلُونَ النَّاسَ
الْحَقَّاءَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِیمٌ ﴿۲۳﴾

۲۷۴۔ (اے صدقے) انہیں محتاجیں کیسے ہن جیرھے اللہ سیئیں دے
رستے وچ روکے گھن تے او آزادی نال زمین وچ لڑھیر نیں
سبکدے ۔ اٹ سوہنا آدمی اتہیں کوں انہیں دے نہ منگن دی وجہ
نال امیر سبکدے ۔ تساں انہیں کوں انہیں دی شکلیں کیسں سچاں
سبکدے ۷۷ او لوکیں کیسں منگن کیسے چہڑ دے نیں ۔ تے جو تساں
چچکا مال خرچ کریدے ۷۷ بے شک اللہ سیئیں اوکوں بہوں
جاڈے ۔

الَّذِینَ یَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِیْمَلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا
وَعَلَانِیَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ
وَلَا هُمْ یَحْزَنُونَ ﴿۲۴﴾

۲۷۵۔ تے جیرھے لوک اپنے مال خرچ کریدن رات ڈینہ سٹے
تے لکا کے انہیں واسطے انہیں دے رب کیسں بدلہ نہ او ڈرسن
تے نہ او مونجھے تمہیں ۔

الَّذِینَ یَاْكُلُونَ الرِّبَا لَا یُزَادُوا إِلَّا کَمَا یَقُومُ الَّذِی
یَخْبِطُهُ الشَّیْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّا
بِیَبِیعٍ مِثْلِ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبِیْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَاتَّقَیْهَا فَلَهُ مَا سَلَفَ
وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِیْهَا خَالِدُونَ ﴿۲۵﴾

۲۷۶۔ جیرھے لوک سود کھندن او ایویں اٹھدن جیویں او آدمی اٹھدے
جینکوں شیطان ہتھ لاکے پاگل کرکے چہڑ ڈیوے اے ایں واسطے ہے
جو بے شک او آبدن جو پار سود جیہاں لے ۔ تے اللہ سیئیں
و پار کوں جائز کیسے تے سود کوں مرام ۔ تے جیندو اوندے رب
ولو کوئی نصیحت آوے تے او رک ونچے تے ول جو حق گئے اوندا
نفع ہوندا ۷۷ تے اوندا معاملہ اللہ سیئیں دے حوالے ہے تے جیرھے
والایویں کرلیسن او دوزخی ان تے اوندے وچ دیر تہیں رہسن ۔

یَحْضُرُ اللَّهُ الرِّبَا وَیُرِی الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا یُحِبُّ

۲۷۷۔ اللہ سیئیں سود کوں مٹا ویسی تے صدق کوں و دھا ویسی

كُلِّ كَفَّارٍ أَنِيْمٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

تے اللہ میں ہر بڑے کافر تے گناہ گار کوں چنگا نہیں سمجھا۔
۲۷۸۔ بے شک اولوک جبرے ایمان گمن آئن تے چنگے کم کریندن
تے نماز کوں تھما کے پڑھدن تے زکوٰۃ ڈیندن انہیں واسطے
انہیں دے رب کنیں انہیں دا اجر۔ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے
تھمیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ
الزَّيْطِ إِن كُنْتُمْ مَوَظِنِينَ ۝

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنَّا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَإِنْ تُبْنَئْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُونَ
وَلَا تَظْلَمُونَ ۝

۲۷۹۔ اے منٹ والو اللہ سیس کنیں ڈرو تے باقی سود چھوڑ ڈیو
جے تساں مومن ہرے تاں۔

۲۸۰۔ جے تساں نہ کیا تے ول اللہ سیس تے اوندرے رسول دے
نال جنگ چھی پئی اے تے جے تساں توبہ کر گھنوتے تہا ڈا اصل
مال تہا ڈا تے تساں ظلم نہ کیسوتے تہا ڈے اتے ظلم نہ تھیسے۔

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ
تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

۲۸۱۔ تے جے کوئی ادھار والا تگی وج ہووے تو اوں کو سہولت
یک مہلت ڈیو۔ جے تساں سمجھ رکھیندے تے تہا ڈا صدقہ
ڈیو اں وی تہا ڈے واسطے چنگا۔

وَ اتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

۲۸۲۔ تے تساں ڈرو اوں بڑیہ کنیں جیندے وج تساں اللہ سیس
دو ول ولسوتے پھیں ہر آدمی کوں جو او کتا ہوسی اوں کوں پورا پورا ڈتا
ولیسے تے اوں تے ظلم نہ تھیسے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَيْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ آجَلٍ
مِّنْهُ فَأَلْصِقُوا كَاتِبَ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ
وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا
يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا
أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَنْ يُمْلِئَ هُوَ فَلْيُمْلِلِ
وَلِيَّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِّجَالِكُمْ
فَإِنْ لَمْ يَكُونَا دَجَلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِنْ رِّضْوَنٍ
مِّنَ الشَّهَادَةِ أَنْ تَصْلَحَ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا

۲۸۳۔ اے منٹ والو جہاں تساں ہک پے کنیں ہک میعاد میں
ادھار چاؤ تے اوں کوں لکھ گھنوتے معاہدہ لکھن والا انصاف نال
لکھے تے لکھن والا لکھن کنیں انکار نہ کرے جیویں اللہ سیس اوں
کوں سکھائے او اوں لکھے۔ تے لکھو اے وی ادھر جبرھا
حقدار (ادھار گھندا پئے) اتے اپنے رب اللہ سیس کنیں ڈرے
تے اوندرے وچ کچھ وی نہ گھٹاوے تے جے او گاہا ہرے جیندے
ذمے حق یا او کمزور ہووے یا لکھو اے سبکدہ ہووے تے ول اوندا
وارث انصاف نال لکھو اے۔ تے اپنے مڑیں وچ ڈو گواہ بٹ
گھنوجے ڈو مرد نہ ہون تے ہک مرد تے ڈو زیمتیں جبرھے تہا کوں
گواہی کیے چنگے گن۔ اے اس واسطے جو ہک بھل دہنجے تے ڈو جی

4

الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا
 أَنْ تَكُونُوا صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ
 عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ
 تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
 جُنَاحٌ أَلَّا تَكُونُوا هَٰذَا أَشْهَدُوا وَإِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا
 يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ ۚ وَإِنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ
 بِكُمْ وَانْفُوا اللَّهُ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

اوں کوں یاد کروے تے گواہ جہاں وی طبعین تے او انکار نہ کرن۔
 تے تہاں ادھار چھوٹا ہووے یا وڈا اوں کوں اوندی مدت تیں
 مکھن وچ سستی نہ کرو۔ اے الشہدیں دے نزدیک بہوں
 النعمان آلی گال تے گواہی کوں پکا کریندی ہے تے ایندے بہوں
 کو بہوں جو تہاں شک وچ نہ پووو باجے آٹھے سائے و پار ہووے
 تے آپت وچ بڑے گھن تھی وچنے تے تہا بڑے اتے کوئی گناہ
 نہیں جو تہاں اینکوں نہ کھو۔ تے جہاں تہاں دپار کرو تے گواہ
 بنا گدھے کرو۔ تے مکھن والے تے گواہ کوں ڈکھ نہ پکایا وچنے
 تے جے تہاں ایویں کر لیسو تے اے تہا بڑی نافرمانی ہوئی تے
 الشہدیں کیں ہرو۔ الشہدیں تہا کوں علم دلے تے الشہدیں ہر چیز
 کوں بہوں جانن والا ۳۹۔

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنَ
 مَقْبُوضَةً فَإِنْ مِنْ بَعْضِكُمْ بَعْضًا فُلْيُوهُ الَّذِي
 أُوتِيْنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْفُرُوا الشَّهَادَةُ
 وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ إِنَّمْ قَلْبُهُ بِاللَّهِ بِمَا نَعْمَلُونَ
 عَلَيْهِ ﴿۴۰﴾

۲۸۴۔ جے تہاں سفر تے ہوو تے مکھن والا نہ لیسے تے دل
 کوئی شے قبضے نال گاٹھے رکھ گھنو۔ جے تہا بڑے وچو کوئی
 کہیں تے اعتبار کرے تے امانت رکھے تے جیں کیں امانت ہے
 او ولا بڑیوے تے الشہدیں جبرھا انداز رب بڑے تے تہاں گواہی
 کوں نہ لکاو تے جبرھا اوں کوں لکیندے بے شک گناہ کریندے
 اوندا دل تے جو تہاں کریندے ۴۰ الشہدیں اوں کوں بہوں جانن
 ۲۸۵۔ الشہدیں کہتے ہے جو کجھ آسانیں تے جو کجھ زمین وچ ہے
 تے جہا بڑے دلے وچ ہے اوں کوں ظاہر کرو یا لکاو الشہدیں انداز
 حساب تہاں کیں گھنسی۔ جیکوں او چاہی مخنشی تے جیکوں
 چاہی عذاب دلے تے الشہدیں ہر شے مرنے قادر۔

لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا
 مَا فِيْ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفُوْهُ يُخَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ
 لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيْرٌ ﴿۴۱﴾

۲۸۶۔ رسول خود تے مومن اوندے اتے ایمان گھن آئن جبرھا
 اوندے رب کیں اوندے اتے لکھے۔ اے سارے ایمان گھن
 آئن الشہدیں تے تے فرشتیں تے کتابیں تے رسولیں تے۔
 تے اوندے رسولیں وچ اساں فرق نے کریندے۔ نے او آہن
 جو اساں سن گدھے تے آکھن من گدھے توں سا کوں بخش تے

اَمِنْ الرَّسُوْلِ بِمَا اَنْزَلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ
 وَالْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ اِمْنٍ بِاللّٰهِ وَ مَلٰئِكَتِهِ وَ
 كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ لَا نَفَرْتُمْ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ
 رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَ اطعنا عَفْوَانِكَ رَبَّنَا

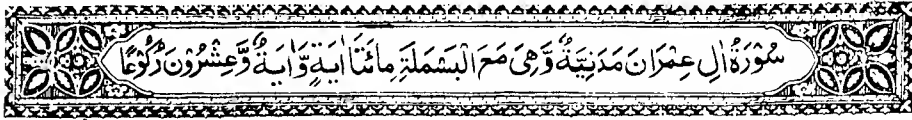
وَالَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۵۰﴾

اساں تیڈو ول آوٹے۔

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ كُنَّا نَسِيًّا أَوْ أَخْطَاءً رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۵۱﴾

۲۸۷۔ التَّدْسِيسُ کہیں کوں اوندی طاقت کنیں وودھ تکلیف نیں بُئیدا انہیں واسطے ہے جواو کتن جوا انہیں برائیاں کائن او انہیں تے بدوسن۔ تے اے ساڈے رب ساکوں نہ پکڑجے اساں بھل گئے ہیں۔ یا اساں کنیں غلطی تھی گئی۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ پا جیویں تیں انہیں دے پاتا ما جیرھے پہلے ہن۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ سٹ جیرھا چا دے دی ساکوں طاقت نیں۔ ساکوں معاف کرتے ساکوں بخش دے تے ساڈے اتے رحم کرتوں ساڈا آقا تیں تے کافریں دے مقابلے وچ ساڈی امداد کر۔

﴿۵۱﴾

سورة ال عمران مدنی ءے لم اللہ نال ایندیاں ۲۰۱ آیات تے ۲۰ رکوعن۔

- ۱۔ ایں اللہ سیس دے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن منگے
تے بغیر منت دے ڈیوٹ والا ءے دل ول رم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ سب کینں ودھ جانن والا ہاں۔
- ۳۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نیں اے زندہ تے قائم رہن والا۔
- ۴۔ تیبے اے تے بہائی ءے سچائی نال بھری ہوئی کتاب جیرمی
تصدیق کرن والی ءے اوندی جوا نہیں کینں ہے تے توراۃ تے انجیل
دی بہائی ایں۔
- ۵۔ ایں کینں پہلے لوکس کول سدھارستہ ڈکھائے کیتے تے سچ
کوڑ کول نکھوٹن کیتے معجزات ڈنسیں تے بے شک اولک جیرمے
اللہ سیس دے نشانیں دا انکار کریندن انہیں کیتے ڈاڈھا عذاب
تے اللہ سیس غالب تے سزا ڈیوٹ والا۔
- ۶۔ بے شک اللہ سیس کینں زمین تے آسمان وچ کوئی خئے نکلی
ہوئی کا ءے نیں۔
- ۷۔ اللہ سیس اوہوئے جیرھا رھیں وچ تہا ڈیاں نکلاں بئیدے
جیویں چاہندے۔ اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نیں۔ او
غالب تے بہوں سیانہ۔
- ۸۔ اوہوے جس تیبے اے تے کتاب بہائی ءے اوندے وچ
کچھ آیات "محکمات" ہن (او آیات جیندے وچ قرآن مجید دی
خاص تعلیم بیان تھی ءے او کتاب دی ما ءے تے کچھ متشابہات
ہن (او آیات جینہیں وچ او تعلیم جیرمی پہلی کتابیں وچ ہائی پئی)
جینہیں لوکس دے دیں وچ کوٹ او گیر گھسی کیتے تے سچائی کینں
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
- الْحَمْدُ لِلَّهِ ۲
- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۳
- نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۴
- مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ۵
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ۶
- إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ ۷
- هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۸
- هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ
هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ زَلْجٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ
الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا

إِلَّا اللَّهُ وَالْمُتَّبِعُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥﴾

انہی حقیقت اور اللہ کے پیروں کو پتہ ہوتا ہے کہ علم کون سے راہ پر ہے

ہٹاؤں کیسے متشابہات سے چھو جلدن۔ تے سچ اے ہے جو
 ایندی خفیت معارف اللہ سب کوں پتہ دوتے پکے علم والیں کوں تہ ہر جہ
 آہن جو اسان اینکوں من گدھے۔ اے سب کچھ ساڈے رب
 کنیں ہے۔ تے سوائے سیائے دے کوئی نفیحت حاصل نیں
 کریندے۔

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٩﴾

۹۔ اے ساڈے رب توں ساکوں سدھارستہ دکھا ملے
بعد ساڈے دیس کوں بڈنگا نہ کرتے بخش ساکوں اپنے ولورھت
بے شک توں ہیں پہوں ڈیوین والا ایں۔

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ۚ ۝

۱۰۔ اے ساڑے رب بے شک توں لوکیں کوں اوں جہاڑے
کھٹاکرٹ والا یں جیندے آؤں وچ کوئی شک نہیں تے بے شک
اللہ سیس وعدہ خلائی نہیں کریںدا۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ وَقُودُ النَّارِ ۖ ﴿١١﴾

۱۱۔ بے شک اولوک جبر سے نیش میندے انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد اللہ سیئیں دے مقابلے وچ کچھ دی کم نہ اؤسن ایسے لوک بھادا ہل۔

كَذَّابٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ۖ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا ۖ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۖ وَاللَّهُ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿١٧﴾

۱۲۔ تے انہیں داخلہ دی اور سبہ جیوں فرعون دے کوکس دا ماتے
 جبرے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں ساڈی آیتیں کوں کوڑا سمجھا با
 تے التدریسیں انہیں دے گن دے دی ورنال انہیں کوں پکڑ گدھا تے
 التدریسیں ڈاڑھا سخت عذاب ڈیولن والا دے

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سِتْغَابُونَ وَنُحْشُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
وَبُئْسَ إِلِهَادٌ ﴿١٣﴾

۱۳۔ تے انہیں کون جیرے نیں منندے آکھ بڑے جہتساں ضرور
ڈھونج کج پوسوتے ول تہا کوں کٹھا کر کے دوزخ دونیتا ویسی تے
او بہوں گندی رہن دی ما ۷۔

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فَمَيْنِ النَّعْتَانِ فَمِنْ تَقَابُلٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَآخَرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بَصَرَهُمْ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

۱۴۔ انہیں ڈوٹولیں وچ میرے آپت وچ بھڑے پئے ہن
تہاڑے کیسے بے شک بہک نشان ہا۔ انہیں وچ بہک ٹولہ تے اللہ
سیئیں دے رستے وچ بھڑا پیا ہا تے ڈو جہا کا فر ہا۔ او انہیں
کوں اپنے اکھیں دے نال ڈوڑا ڈوہرے پئے ہن تے اللہ سیئیں
ایٹن لہا نال جینکوں چا مندرے اونڈی کھٹائی کریندے سبے شک

ایندے وچ اکھیں والیں کیتے مہرت۔

۱۵۔ لوکس کوں سوہنی کر کے ڈکھل گئی، شہوات دی محبت جبریں ترکیتیں تے بہتر تے سونے چاندی دے ڈھیریں دے ڈھیر تے سوٹھے سوٹھے گھوڑے تے ڈنگر ڈھورتے رڑھیں۔ اے دنیاوی زندگی دا سامان تے اللہ سٹیں کنیں رہن دی بہوں چھگی جا۔

۱۶۔ توں اکھڑے جو میں تہا کوں انہیں کنیں دی چنگیاں شہیں بوسیدل انہیں لوکس کیتے جبرے اللہ سٹیں کنیں بوردن انہیں کیتے انہیں دے رب کنیں باغ بن جیندے دھ نہراں و ہندیاں پٹن تے او اوندے وچ یکارہ ولین۔ تے انہیں کیتے پاک نالیں ہن تے اللہ سٹیں دی رنماندی دی ہے۔ تے اللہ سٹیں اپنے بنیں کوں ڈہراکھوے

۱۷۔ جبرے لوک اے آہدن جو لے ساڈے رب بے شک اسل منیدے میں توں ساڈے گنہیں کوں بخش ڈے تے توں ساکوں بھا دے عذاب کنیں بچا۔

۱۸۔ او مبرک کون والے، سچ الاون والے تے فرمانبرداری کرن والے تے اللہ سٹیں دے رستے وچ خرچ کرن والے تے دہے دیلھے اٹھی کے بخشش منگن والے ہن۔

۱۹۔ تے اللہ سٹیں لے گواہی ڈیندے جو بے شک اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے فرشتے تے علم والے انصاف دے نال اس گال دی گواہی ڈیندن اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں او غالب تے بہوں سیانار۔

۲۰۔ بے شک اصل دین اللہ سٹیں دے نزدیک اسلام۔ جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہائی انہیں آپت وچ گہر دی وجہ کنیں علم آون دے بعدوی مجاہد کیتے تے جبرھا اللہ سٹیں دے نشانات کوں نہیں منیدا تے بے شک اللہ سٹیں بہوں مکھا حساب گھنن والا۔

۲۱۔ تے جے او تہیڈے نال بحث کرن تے توں اکھڑے جو میں تے میڈیں منن والیں اپنے آپکا اللہ سٹیں دے سپرد کر ڈتے۔ تے

رَبِّينَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاَبِ ۝۱۵

قُلْ أَوْبَيْتُكُمْ بِحَبْرِ مِّنْ ذَلِكُمُ الَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ حَسَنُ تَجَرُّي مِّنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خُلِدِينَ فِيهَا وَأَنْزَوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۝۱۶

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمْنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَتَنَا عَذَابِ النَّارِ ۝۱۷

الضَّالِّينَ وَالضَّالِّينَ وَالْقَاسِيْنَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ۝۱۸

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَالِمًا بِالْقُسْطِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝۱۹

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَن يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝۲۰

فَإِن حَاجَّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعْتُ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُ فَإِن

اسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا ۖ اِنْ تَوَلَّوْا فَاِنْتَا عَلَيَّكَ الْبَلُغُ
وَاللَّهُ بِصِيْرٍ بِالْعِبَادِ ۝۲۱

انہیں لو کہیں کوئی وی اکھڑ نہیں کوں کتاب بڑی گئی تے جیرھے ان پھر
بن جو کیا تہاں وی اللہ سیس دے فرمانبردار بندے و مجھے اوفرا نذر
بن و بن تے ول انہیں کوں ہدایت مل گئی تے جے او بھرو بن تے
تیرے دے تے صرف سنبھا بچا دیون۔ تے اللہ سیس اپنے بندیں
کوں بڑا کھڑے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ النَّبِيَّيْنَ
يَغْيُرُ حَقِّ ۚ وَيَقْتُلُوْنَ الَّذِيْنَ يَأْمُرُوْنَ بِالْقِسْطِ ۚ مِنَ
التَّائِبِيْنَ فَبَشِّرْهُمْ بَعْدَآبِ الْاَلَمِ ۝۲۲

۲۲۔ تے جے شک اولوک جیرھے اللہ سیس دے نشانات دا انکار
کریندن تے نہیں کوں نا جائز قتل کریندن تے انہیں لو کہیں کوں قتل
کریندن جیرھے العاف دا حکم دیندن تے انہیں کوں بڑا کھڑیون والے
عذاب دا بوس ڈے۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِيْنَ ۝۲۳

۲۳۔ اے اولوک جنہیں دے عمل اس جہان وچ وی تے آخرت
وچ وی بکل گئیں تے انہیں دا کوئی وی امدادی نہیں۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اَوْثَرُوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُدْعَوْنَ
اِلَى الْكِتٰبِ لِیَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ یُتَوَلٰۤی فَرِیْقٌ مِّنْهُمْ وَ
هُم مُّعْرِضُوْنَ ۝۲۴

۲۴۔ کیا کیوں انہیں لو کہیں دا پتہ نہیں جنہیں کوں شریعت دا ہک حصہ
ڈٹا گئے تے انہیں کوں کتاب دو سڈیا دیندے جو او انہیں وچ فیصلہ
کرے تے ول انہیں وچ ہک ٹولہ منہ دتا گھنڈے تے میندائیں۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّا اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةٍ
وَعَزَّوْا ۚ هُمْ فِيْ دِيْنِهِمْ مَّا كَانُوْا یَفْتَرُوْنَ ۝۲۵

۲۵۔ اے (منہ دوائی) ایں واسطے جے جو او لے آہدن جو ساکوں
بھانہ لگسی سوائے گھڑی دے ڈینہیں دے۔ تے جیرھا انہیں کوں
گھنڈھے او انہیں کوں دین وچ دوکھا ڈیندا پئے۔

فَلَکَيْفَ اِذَا جَمَعْنٰهُمْ لَیَوْمٍ لَا رَیْبَ فِیْهِ ۚ وَوُفِیَتْ
كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا یُظْلَمُوْنَ ۝۲۶

۲۶۔ اوں ویلے انہیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اساں انہیں کوں
کٹھا کر لیسوں جیرھے ڈینہہ دے آوٹ وچ کوئی شک نہیں تے ہر
آدمی جو او کتا ہوسی اوں کوں پورا پورا ڈٹا ویسی تے او ظلم نہ
کیتے ولین۔

قُلِ اللّٰهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِی الْمُلْکَ مَن تَشَآءُ وَتَنْزِعُ
الْمُلْکَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعْزِزُ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن
تَشَآءُ ۚ یُبْدِیْكَ الْخَیْرُ اِنَّکَ عَلٰۤی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ۝۲۷

۲۷۔ توں اکھڑے لے خدا جیرھا بادشاہیں دا بادشاہ ہیں جیکوں
چاہندیں بادشاہی ڈیندیں تے میں کنیں چاہندیں بادشاہی کس
گھنڈیں تے جیکوں چاہندیں عزت ڈیندیں تے جیکوں چاہندیں
توں ذلیل کریندیں تیرے ہتھ وچ چنگانی تے بے شک
توں ہر چیز تے قادر ہیں۔

۲۸۔ توں رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلیندیں
تے جیندے کوں مردے کنیں کڈھیندیں تے مردے کوں زندہ
کنیں۔ تے جینکوں چاہنیں بے حسابا رزق ڈینیں۔

۲۹۔ تے مومن مومنین کوں چھوڑ کے کافروں کوں جگتی نہ بناون
تے میر حالے کریندے اوندے نال اللہ سیس دا کہیں شے وچ
کوئی تعلق نیں۔ سوائے اندرے جو اوہیں کنیں چھٹی ملال نیج
کے رہوں۔ تے اللہ سیس تہا کوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے
تساں اللہ سیس دو ولے۔

۳۰۔ توں اکھ جو تساں اپنے سینے وچ جو کجھ بے لگاؤ یا
ظاہر کرو اللہ سیس اوں کوں چاندے جو کجھ آسمانیں تے زیں
وچ بے تے اللہ سیس ہر چیز تے قادر۔

۳۱۔ جیرے ڈینہہ ہر بان جو کیا ہوسی اوکوں اپنے لئے بیکسی
تے ایویں جیر میاں بدی کہتی ہوسی۔ تے اوں آدمی دا دل کرے
جو اوندے اوندی برائی سے وچکارو ڈا فاصلہ ہووے ہا۔ تے
اللہ سیس تہا کوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے اللہ سیس اپنے
بندیں تے بہوں ہر بان۔

۳۲۔ توں اکھ جے تساں اللہ سیس دے نال محبت کریندے
تے تساں میڈے بچھوڑو اللہ سیس تہا بڑے نال پاد کرے
تہا بڑے گناہ بخشیسی تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں
مہربان۔

۳۳۔ توں اکھ جو تساں اللہ سیس تے اوندے رسول دا اکھ منو
تے جے او منہ پھیرن تے بے شک اللہ سیس کافروں کوں پسند
نیں کریندا۔

۳۴۔ بے شک اللہ سیس آدم تے نوح تے ابراہیم تے عمران دے
خاندان دا اون زمانے دے لوکیں تے رقبہ دوحائے۔

۳۵۔ اوہک ڈوبھے دیاں اولادیں ہن تے اللہ سیس بہوں سُنن

تُولِجَ الْآيَلُ فِي النَّهَارِ وَتُولِجَ النَّهَارُ فِي الْآيَلِ
وَتُخْرِجُ النَّحْيَ مِنَ الْبَيْتِ وَتُخْرِجُ الْبَيْتَ مِنَ النَّحْيِ
وَتَزُودُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ
فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُحَذِّرْكُمْ
اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۝

قُلْ إِنْ تَحِبُّوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْذَرُوهُ بِغَلَّةٍ
اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

يَوْمَ يَحْذَرُ كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ خَضَمًا
وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ
أَمَدًا يَعْبُدُ وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ وَدُفٍ
بِالْعِبَادِ ۝

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ
اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْكُفْرِينَ ۝

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ
عِصْرَ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝
ذُرِّيَّتَهُ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

والا تے بہوں جائن والا۔

۳۶۔ تے جہاں عمران دی زال آکھیا۔ میڈے رب بے شک جو کچھ میڈے ڈوھ وچ ہے میں اوں کوں آزاد کر کے تیبڑی نذر کر دیتے تے توں میں کنیں قبول کر بے شک توں سنن والا تے بہوں جائن والا ایس۔

۳۷۔ تے جہاں اوں اوں کوں جیٹے تے آکھئے سی لے میڈے رب بے شک میں تے چھوہر جیٹے تے جو کچھ اوں جیٹے اللہ سیس اوں کوں بہوں جائے۔ تے او چھوہر لک جھوہر جیہاں میں تھی سبدا تے بے شک میں اونڈاں مریم رکھنے تے میں اوں کوں تے اونڈی اولاد کوں مردود شیطان کنیں تیبڑی آم شام وچ ڈیندی ہاں۔

۳۸۔ تے اونڈے رب اوں کوں چنگی ملاں قبول کیسا تے چنگی ملاں اوں کوں ودعا ئی۔ تے زکریا اوں کوں پالے جہاں دی زکریا جیٹے عذاب وچ اونڈے (مریم) کوں ہور رنق لائھا ہوا ڈٹھے سی۔ اوں آکھئے لے مریم لے میں کنیں کتھو آئے۔ اوں آکھئے لے اللہ سیس کنیں ہے۔ بے شک اللہ سیس جیکوں چاہندے بے حسابا رنق ڈیندے۔

۳۹۔ تے اتھائیں زکریا اپنے رب کوں سڈراتے آکھیا لے میڈے رب میکوں اپنے ولوپاک اولاد ڈے۔ بے شک توں دعا کوں بہوں سنن والا ایس۔

۴۰۔ تے فرشتیں اوں کوں سڈر مارا تے اوں ویلے او عذاب وچ نماز کھڑا پڑھا ہا۔ بے شک اللہ سیس ٹیکوں کی دی نور خجری ڈیندے جیہاں اللہ سیس دی کمال دی تصدیق کر لیس تے او سردار ہری تے گناہیں کنیں رکھن والا ہری تے نیکیں وچوہر جی ہری۔

۴۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں ہاں کیوں تھیں میں تے پڑھا تھی گیاں تے میڈی زال دی سنہرے اللہ سیس آکھیا

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَئِنَّ الذَّكَوٰةَ كَانَتْ شَيْءًا وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۳۷﴾

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرِؤُا أَنَّىٰ لَكَ هَٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۸﴾

هَٰذَا لَكَ دُعَاؤُا زَكَرِيَّا رَبَّاهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿۳۹﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بَصَدَقَةٍ طَيِّبَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّٰلِحِينَ ﴿۴۰﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي عُلْمٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَآمَرَنِي عَاقِرٌ قَالَ كَذٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿۴۱﴾

جو اللہ سٹیس الیوس کریندے جواو چاہندے۔

۴۲۔ اول آکھیا لے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے اللہ سٹیس
آکھیا جوتیڈے کیے میڈا حکم لے بے جوتوں ترے ڈینہ لوکیں نال
گاہیں ذکر سوائے اشاریں دے اپنے رب کوں بہوں یاد کرتے
فہرے شام اوندی تسبیح پڑھو۔

۴۳۔ تے جڈاں فرشتیں آکھیا جو لے مریم بے شک اللہ سٹیس
تیکوں چٹ گدے تے تیکوں پاک کیتس تے اوں زمانے دی
ساری تریمیتیں تے تیکوں چٹ گدھس۔

۴۴۔ لے مریم توں اپنے رب دا اکھنڈ من تے سجدہ کرتے رکوع
کر رکوع کرٹ دلیں دے نال۔

۴۵۔ لے غیب دیاں گاہیں بن جیریاں اساں تیکوں وحی
دے نال ڈسین تے توں انہیں دے نال نہ ہاویں جڈاں او ترے
پنیرے پئے ہن جوا انہیں وچ مریم کوں کون پلیس۔ تے توں انہیں
نال نہ ہاویں جڈاں او بھڑ دے پئے ہن۔

۴۶۔ تے اوں ویلے کوں یوکر جڈاں فرشتیں آکھے جو لے مریم
بے شک اللہ سٹیس تیکوں اپنے کلام نال خوشخبری ڈیندے پال دی
اونڈا ناں عیسیٰ ابن مریم ہوسی دیا تے آخرت وچ وڈے رتبے والا
ہوسی۔ تے خدا دے پیاریں وچ ہوسی۔

۴۷۔ تے لوکیں نال جھوٹی عمر وچ تے پدھسے وچ ایسی تے ہری
تیکیں وچ۔

۴۸۔ مریم آکھیا جو لے میڈے رب میکوں پتر کیوں جوسی تے
کبیں شخص میکوں جھوٹی نیں لایا۔ اللہ سٹیس آکھیا۔ اللہ سٹیس
پیدا کریندے الیوس جیویں اوچا ہندے جڈاں دی اللہ سٹیس کہیں
کم دافیلد کریندے تے او مرن آہرے تھی ونجے تے اوتھی
ویندے۔

۴۹۔ اوں کوں (اللہ سٹیس) کتاب تے سٹپ تے توراۃ تے

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا ذِكْرًا ۖ وَذِكْرُكَ كَثِيرٌ ۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
وَإِلْبَاسٍ ۝

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ اصْطَفٰكِ
وَاصْطَفٰكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ۝

يَمْرُؤُا اقْنَبِي بِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ
الرَّكَعِينَ ۝

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ ۚ وَ مَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ اَيْتُهُمْ يَكْفُلْ مَرْيَمَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ۝

اِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ يَبْشِرُكِ بِكَلِمَةٍ
مِّنْهُ ۖ اِنَّهٗ اَلْسَيِّحُ عَلٰى اٰن مَرْيَمَ وَجِیْهًا
فِی الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مِنَ الْمَقْرُوْبِیْنَ ۝

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِی الْمَهْدِ وَ كَهْلًا وَ مِنَ الصّٰلِحِیْنَ ۝

قَالَتْ رَبِّ اِنِّیْ یٰكُوْنُ لِیْ وَ لَكَ وَ لَمْ یَسْئَلْنِیْ نَشْرًا
قَالَ كَذٰلِكَ اَللّٰهُ یَخْلُقُ مَا یَشَآءُ ۚ اِذَا قَضٰۤهُ اَمْرًا فَاَمَّا
یَقُوْلُ لَهُ كُنْ فَاَیْكُوْنُ ۝

وَعَلَّمَہُ الْکِتٰبَ وَ الْحِکْمَةَ وَ التَّوْرٰةَ وَ الْاِنْجِیْلَ ۝

انجیل سکھائی۔

۵۰۔ تے بنی اسرائیل دو رسول بنا کے بھیجس تے اوں دل اکھیا جو بے شک میں تہاڑے رب کنیں تہاڑو نشان گھن کے آیاں جو بے شک میں مٹی کنیں پکھیں آئی کار تہاڑی خاطر ہر غلوک ٹیساں تے اوندرے وچ پھوک مرلیاں تے او اللہ سیس دے حکم ناں پکھی بنی ویسی تے میں جماندرو اندرے تے کوڑیوں چنگا کرلیاں تے اللہ سیس دے حکم ناں موسے بوڑے کوں جو یساں تے جو کچھ تساں کھندے مئے تے جو کچھ تساں گھریں وچ جمع کریندے، او وی ڈیساں۔ بے شک ایندے وچ تہاڑے واسطے نشانی ۷۷ جے تساں مومن ہوئے

۵۱۔ تے میں تصدیق کرینداں اوں تعلیم دی جیرمی توراۃ وچو میڈے اگو۔ تے کھ او چیزاں جیریاں تہاڑے اتے ملام کیتاں گبتن او میں تہاڑے کیسے حلال کرینداں تے میں تہاڑے کیسے تہاڑے رب کنیں نشان گھن آیاں۔ تے تساں اللہ سیس کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۵۲۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڑا رب تساں اوندی عبادت کرو لے بے سدا رستہ۔

۵۳۔ تے جبیل حضرت عیسیٰ نے انہیں کنیں انکار ڈٹے تے اوں آکھئے جو اللہ سیس دی خاطر میڈی کون مدد کرلیسی۔ حواہیں آکھئے اساں اللہ سیس دی مدد کرن والے ہن۔ اساں اللہ سیس کوں میندے ہن تے توں گواہ رہیں جو اساں مسلمان ہن۔

۵۴۔ اے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہن اوندرے اتے جیرمی تیں لبانی اے تے اساں بول دا اکھن نئے تے توں ساکوں گواہیں وچو کھ گھن۔

۵۵۔ انہیں دی مکر کیتے تے اللہ سیس دی مکر کیتے تے اللہ سیس چنگاں مکر کرن والا۔

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ إِنِّي أَخْلَقْتُ لَكُمْ مِنَ الظَّالِمِينَ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَأُبْرِئُ الْكَلِمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَ أُبَيِّنُ لَكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ ۖ إِنِّي بِبُيُوتِكُمْ إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأُحَدِّثَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُورِمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ ﴿٥١﴾

إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥٢﴾

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ أَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٤﴾

وَمَكُرُوا وَكَوَّرَ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ خَبِيرُ الْمَكْرِينَ ﴿٥٥﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ إِنِّي جَاعِلُكَ رَسُولًا مِّنْ أَوَّلِ الْأَنْبِيَاءِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ لَمُعْظِمًا ۚ
وَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ كَفَرَ بِاللَّهِ عَدُوًّا شَرِيحًا ۚ
إِنَّ مَرْجِعَكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فَبِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٧﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِبْنَاهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٥٨﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾
ذَلِكَ نُنْذِرُكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٦٠﴾
إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ
تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦١﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُنْكَرِينَ ﴿٦٢﴾
مَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَ
نِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ
لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦٣﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَصُّ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ
وَلِإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٤﴾

۵۷۔ جبرائیل اللہ سے کہے جو اے عیسیٰ بے شک میں تیکوں
میرساں تے میں تیکوں اپنے ولو عزت دیساں تے کافر دے لڑاں
کنیں میں تیکوں پاک کرےں تیرے تیرے پھر ٹرون انہیں
کوں نہ منق و الیں تے قیامت دے دیندہ تک غالب رکھیاں ۔
تے ول تہا کون میدو و لنا بوسی۔ تے میں تہا بڑے درمیان (اوں
گال دا) فیعدہ کرےں جبر سے وچ لساں اختلاف کریندے پئے ۔
۵۸۔ تے جبر سے نہیں منیدے تے میں انہیں کوں دوا عذاب
دیساں۔ ایس دنیا وچ دی تے آخرت وچ دی تے انہیں داکوئی
اعدای نہ ہوسی۔

۵۸۔ تے جبر سے منیدن تے جگے کم کیتے میں انہیں کوں پورا
بدل دیساں تے اللہ سے علم کرن والیں کوں پسند نہیں کریندا۔
۵۹۔ لے آیات تے سٹپ والا ذکر پڑھ کے سنیدے ہیں۔
۶۰۔ بے شک اللہ سے نزدیک عیسیٰ دی مثال الیوسہ
جیویں آدم دی اوں کوں پسندیتس مٹی کنیں ول اوکوں اکھیس
بن نہنچ تے او بن گئے۔

۶۱۔ پہانی تیرے رب کنیں ہے توں نہ تمہی شک کرن والیں وچو
۶۲۔ تے جبر خاص تیں کنیں علم آوٹ دے بعد دی تیرے نال
ایندا جبر کرے توں اکھ بڑے آوٹ اسان دی اپنے پتریں کوں
سببندے ہیں لساں دی اپنے پتریں کوں سببوتے اسان دی
اپنی ترمیتیں کوں سببندے ہیں تے لساں دی اپنی ترمیتیں کوں
سببوتے لساں آپ دی آوٹے اسان دی اندے ہیں تے ول کہ
ڈو جھے تے رو روکے بددعا کریندے ہیں تے کوڑیں تے
اللہ سے لعنت پھیندے ہیں۔

۶۳۔ بے شک لے سچی گال تے اللہ سے سوا کوئی دی
عبادت دے لائق نہیں تے بے شک اللہ سے غالب تے
وڈا سیانا۔

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمُ بِالنَّفْسِ دِينَ ۝۳۶ ﴿۳۶﴾
۶۳۔ جے اوپر واپس تے بے شک اللہ سیئیں گیسوں کوں چبگی
طرح جانڈے۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَدْيَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝۳۷ ﴿۳۷﴾

۶۵۔ توں اکھڑے جو اے اہل کتاب تساں انجی کمال دواؤ جیری
ساڈے تے تہاڈے وچ کھوہو۔ جو اساں اللہ سیئیں مے سوا
کھیں دی عبادت نہ کریسوں تے اوں دے نال کھیں کوں شریک نہ
کریسوں تے اللہ سیئیں کوں چھوڑ کے ہک ڈوجے کوں رب نہ
بٹیسوں۔ تے جے اوپر واپس تے انہیں کوں اکھڑو لساں
گواہ رہو جو اساں فرمانبردار ہیں۔

يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنْزِلَتْ
التَّوْرَةُ إِلَّا بِالْحَقِّ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝۳۸ ﴿۳۸﴾
هَٰأَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجِبْتُمْ فِيْنَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَاجُّونَ فِيْنَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ۝۳۹ ﴿۳۹﴾

۶۶۔ اے اہل کتاب تساں ابراہیم مے بارے وچ کیوں بھڑے
تورات تے انجیل اوں دے بعد لہائی گئی ہو کیا تساں عقل توہے کریجے
۶۷۔ سٹو تساں اوہے ہوتے جیرے انہیں گاہیں دے متعلق بحث
کریجے جیریاں تساں جانڈے مے تے تساں انہیں گاہیں دے متعلق
کیوں بھڑے جیریاں تساں جانڈے توہے۔ تے اللہ سیئیں
جانڈے تے تساں نوہے جانڈے

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ
حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۴۰ ﴿۴۰﴾
إِنَّ أَوَّلَ الْبَيْتِ بِإِبْرَاهِيمَ الَّذِي اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا
النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ۝۴۱ ﴿۴۱﴾

۶۸۔ حضرت ابراہیم نہ یہودی ہاتے نہ عیسائی تے او اللہ سیئیں
دو جھنٹ والے فرمانبردار ہا او مشرکس وچ نہ ہا۔
۶۹۔ بے شک ابراہیم دے قریبی اوہن جیرے اوں دے پھوڑوں
تے اے نبی تے ایندے منوں والے تے اللہ سیئیں سبکتی ہو
مومنین دا۔

وَدَّتْ طَّائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝۴۲ ﴿۴۲﴾

۷۰۔ اہل کتاب وچو ہک ٹولہ اے چاہندے جو اوہا کوں گواہ کر
ڈیوے تے او اپنے آپ کوں گواہ کریں دے پٹن تے او جھیندے
نئیں۔

يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنتُمْ
تَشْهَدُونَ ۝۴۳ ﴿۴۳﴾

۷۱۔ اے اہل کتاب تساں اللہ سیئیں داکیوں انکار کریں دے مے تے
تساں گواہی ڈے چکیو۔

يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَقُولُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْفُرُونَ
الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ۝۴۴ ﴿۴۴﴾

۷۲۔ اے اہل کتاب تساں سچ کوں کوڑنال کیوں رلیندے مے تے
تساں سچ کوں کلیندے مے تے تساں جانڈے مے۔

وَقَالَتْ طَافَتْهُ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ امْنًا بِالَّذِي أُنْزِلَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا بآخِرِهِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿۴۳﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا بِمَا نَبَیْعَ دِیْنَكُمْ قُلْ إِنِ الْهُدَى
هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِیْتُمْ أَوْ
يُجَاجِلُكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنِ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۴﴾

يَخْتَصِر بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿۴۵﴾

وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ قِطَارٌ يُّؤَدِّهِ
إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بِيَدَيْكَ لَا يُؤَدِّهِ
إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
لَيْسَ عَلَيْكَ فِي الْأَمِّتِينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۴۶﴾

بَلَىٰ مَن أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿۴۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ
اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۸﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرَاقًا ظَلَمًا يَلُومُونَ أَلَيْسَتْ لَهُمْ بِالْكِتَابِ
لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنَ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنَ اللَّهِ عِنْدَ اللَّهِ وَيَقُولُونَ

۴۳۔ کہ لولا اہل کتاب وچو آہدے لساں اوں گال تے ایمان
گھن او جیر می مومنین تے بہان گئی ۷ ڈینہر دے مندر وچ تے
ڈینہر دے چھکڑ وچ انکار کر ڈیو متاں اول آون۔

۴۴۔ لساں اکھن نہ منر سوائے اوندے جیرھا تہا بڑے دین دے
بکچو چلے توں اکھ بڑے بے شک اصل ہارن اوہے جیر می اللہ
سیس دی ۷۔ اوہو جہاں ادنکوں ملے جو تہا کوں ملے یا تہا بڑے رب
دے اکو تہا بڑے نال جیڑا لاون۔ توں اکھ بڑے جے بے شک فضل
اللہ سیس دے ہتھ وچ تے او ڈینہر دے جینکوں چا بندے تے
اللہ سیس بہوں و دھ ڈیوٹ والا تے جانٹ والا ۷۔

۴۵۔ او اپنی رحمت نال جینکوں چا بندے خاص کریندے۔ اللہ
سیس وڈے فضل والا ۷۔

۴۶۔ تے اہل کتاب وچو کھ لوک ایجھ بن جے توں انہیں کوں
ڈھیر سارا مال امانت ڈیویں تے او جیکوں ولا ڈیسن تے کھ لوک
ایجن جو توں اوں کوں کھ دینار وی امانت ڈیویں تے او دلانہ ڈیسی
جے تیں توں اوندے چھو نہ پیا رہیں۔ لے ات گاہوں لے جو
اولیقینا آہن جو امتیں دے باسے وچ ساڈے لے کوئی پکڑ
نیں۔ تے او اللہ سیس دے لے جانٹ کھ کے کوڑ مریدن۔

۴۷۔ با جیرھا پے دعدے کوں پورا کر لسی تے اللہ سیس کنیں ڈی
تے بے شک اللہ سیس ڈرٹ والیں نال حجت کریندے۔

۴۸۔ بے شک جیرھے اللہ سیس تے اوندے عہد کوں تھوڑی
قیمت نال وچیدن انہیں دا آخرت وچ کوئی حد نہیں تے اللہ سیس
نہ انہیں نال ایسی شے قیامت دے ڈینہر نہ انہیں دو ڈیکھی تے
نہ انہیں کوں پاک کر لسی تے انہیں کیسے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب۔

۴۹۔ انہیں وچو کہ لولا ایجھا ۷ جیرھا کتاب (تورات) اکوں اپنے
زبانیں کوں مروڑ کے پڑھن تاں جو اوں کوں دی سمجھو کتاب وچو
تے او کتاب وچو نہیں۔ او آہن جو لے اللہ سیس دلو ۷ سبھی گال

عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۹﴾

اے ہے جو اللہ کی قسمیں دلو نہیں تے او جان بچھ کے اللہ کی قسمیں تے کوڑ مریدن۔

مَا كَانَ لِشَرِّ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَ
الثُّبُوتَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ الْكِتَابَ
وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿۱۰﴾

۸۰۔ اے انسان دی شان نیں جو اللہ کی قسمیں اوں کوں کتاب تے حکومت تے نبوت ڈیوے پچھیں اوکوں کوں اے اکھے جو اللہ کی قسمیں کوں چھوڑ کے میڈے بندے بنی ونبو تے او آہن جو رب نے بنی ونبو ایں واسطے جو تہاں کتاب دی تعلیم ڈیندے تے جو تہاں پڑھدے۔

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا إِنَّ
أَيَّامَكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۱۱﴾

۸۱۔ تے نہ او حکم ڈیندن جو تہاں فرشتیں تے نبیوں کوں رب بنا گھنوں یا او تہاں بے مسلمان تھیون بے بعد تہاں کوں کفر دا حکم ڈیندن۔

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ
كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ
وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ
فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۲﴾

۸۲۔ تے جڈاں اللہ کی قسمیں نیں کیں وعدہ گدھا با جو ایں تہاں کوں کتاب تے حکمت ڈیواں تے دل تہاں بک رسول آوے جیڑھا تصدیق کرے او ندی جیڑھی تہاں بے کوں ہو تہاں او ندے اتے ضرور ایمان گھن آوے ضرور او ندی امداد کردے پچھیں خدا اکھئے جو کیا تہاں اقرار کریندے تے تہاں میڈی ایں ذمہ داری کوں قبول کریندے تے انہیں اکھئے اسان اقرار کریندے ہیں۔ اللہ کی قسمیں اکھیا جو تہاں دی گواہ دہریں دی تہاں بے نال گواہیں وچوہاں۔

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۱۳﴾
أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۱۴﴾

۸۳۔ جیڑھا ایندے بعد چھوڑے او فاسق ہن۔
۸۴۔ کیا او اللہ کی قسمیں دے دین دے سوا بیادین چاہندن تے سچی گال لے بے جو جیڑھا کھڑا آسمانیں تے زمین وچ ہے غرضی تے مجبوری نال او نہ فرما بنواری تے او نہ ولسن۔

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ أَنْبِيَائِهِمْ
وَأَسْمِعِلْ وَأَسْمِعِ لِمَنْ يُعَذِّبُ وَالْأَسْبَاطُ وَمَا
أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا تُفَرِّقُ
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۵﴾

۸۵۔ توں اکھ جو اسان اللہ کی قسمیں تے ایمان گھن اندے ہیں تے او ندے تے جیڑھا ساڈے اتے لھتے تے جیڑھا ابراہیم اسماعیل اسماعق تے (اوندی) اولادیں تے لھتے تے جو بڑا گئے موسیٰ عیسیٰ تے نبیوں کوں انہیں دے رب ولوالہیں وچ کہیں دافرق لے کریندے

تے اسل اوئدے فرمانبردار ہیں۔

۸۶۔ جبرہا اسلام دے سوا یا کوئی دین پا بندے اوئکوں قبول نہ کیا ویسی تے او آخرت وچ گھانا پاوٹن والیں وچرے۔

۸۷۔ جبرھے لوک ایمان آئن دے بعد کافر بھی گئیں اللہ سیئیں انہیں کوں کھریں ہدایت ڈیوے تے او گولائی ڈے چکین جو بے شک رسول سچا تے انہیں کو لہو دلائل آچکین تے اللہ سیئیں ظالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۸۔ اے لوکن جنہیں دی سزا اے ہے جو بے شک انہیں تے اللہ سیئیں دی فرشتیں دی تے سارے لوکیں دی لعنت۔

۸۹۔ اوئدے وچ ہمیشہ رہسن انہیں کئیں ہولانہ کیا ویسی عذاب تے انہیں کوں مہلت نہ دتی ویسی۔

۹۰۔ سولے انہیں دے جبرھے تو بہ کر لیں ایندے بعد تے اصلاح کر لیں تے بے شک اللہ سیئیں بہوں بخشش والے تے رحمت کرن والے۔

۹۱۔ بے شک او لوک جبرھے کافر بھی گئیں تے ول او کفر وچ ددم گئیں انہیں دی تو بہ کوں قبول نہ کی ویسی تے ایھے مگراہ ہن۔

۹۲۔ بے شک جبرھے کافرن تے او مر گئے او ہن دی کافر انہیں کئیں اصلو قبول نہ کیا ویسی جلازمین دے ہلار برسونا وٹانہ دے وچ ڈیون۔ انہیں لوکیں واسطے عذاب درد ڈیون والا تے انہیں داکوئی دی امدادی نہ ہوسی۔

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿۸۶﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنْ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۸۸﴾

خَلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۸۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَانُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ قَوْلٌ إِلَّا رِجْسًا يَلْمِزُ بِهِ

أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿۹۲﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا يُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تساں نیکی کلاہیں نومے پاکدے جے تیں تساں او چیزاں
فرج نہ کرو جیہاں تہا کون چکیاں بگدن تے جے کھو تساں خرچ
کریدے ء تے بے شک اللہ سیس اول کون چاندے۔

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ
إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ
قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۹۴﴾
فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۹۵﴾

۹۴۔ بنی اسرائیل کیتے برکھانا حلال باسوائے جیہاں اسرائیل
نے اپنے اتے آپ حرام کر دتا با تورات دے لہن کیں پہلے۔ توں
آکھ بے جے تساں سپے ء تے تورات گھن او تے اوںکوں پڑھو۔
۹۵۔ تے جیہے لوک ایندے بعد اللہ سیس تے کوڑ بھیندن
او مے لوک ظالمین۔

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۹۶﴾
إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا
وَهُدًى وَبُخْرًا ۚ لِلْعَالَمِينَ ﴿۹۷﴾

۹۶۔ آکھ بے اللہ سیس سچ آکھن جے تساں پیروی کرو ابراہیم دے
مذہب دی جیہاں خدا دوجھن والا ہا تے مشرکین دوجھن ہا۔
۹۷۔ بے شک لوکیں کیتے پہلا گھر جیہاں مکہ وچ ء تے برکت
والا ء جہاں کیتے ہدایت۔

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ ۖ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ
أَمِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ حَيْثُ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ اوندے وچ کھلے کھلے نشانات ہن تے ابراہیم دے ٹکڑ دی
جسے تے جیہاں ایندے وچ داخل تھیوے او امن وچ آویدے۔
اللہ سیس کیتے لوکیں تے اوں گمراہ جیہاں کیتا گئے جیہاں ایندے
راہ دی طاقت ہووے۔ تے جیہاں منے تے بے شک اللہ
سیس سارے جہاں کیں بے نیاز۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ
شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

۹۹۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی آیات
والا نکار کیوں کریدے ء تے اللہ سیس جیہاں تساں کریدے ء
اوندے تے نگران۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
مَنْ آمَنَ تَبِعُوا هَٰذَا ۖ وَأَنْتُمْ شُهَدَآءُ ۚ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی راہ کیں اوں
کوں کیوں کریدے ء جیہاں ایمان گھن اندے تساں اوںکوں
ڈنگا کریدے ء تے تساں گواہ ہوتے۔ اللہ سیس جیہاں
تساں کریدے ء اوں کیں غافل نیں۔

يَٰۤأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن يُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۱۔ اے ایمان والو جے تساں اوں ٹوے دی فریقہ داری
کرلیو جیہاں کتاب ڈتی گئی ء او تہا کوں تہا بے ایمان مے

بعد کافر بنا ڈالیں۔

۱۰۲۔ تے تساں کیوں انکار کریندے جو حالت لے ہے جو
تہاڑے اتے اللہ سیس دی آیات پڑھیاں دیندن تے تہاڑے
وچ اونڈا رسول دی ہے پیا۔ میرھا اللہ سیس دی آم شام وچ
آویسی ایویں سمجھو اونکوں سدھے رستے تے ٹور ڈٹا گئے۔

۱۰۳۔ لے ایمان والو اللہ سیس کینں پڑو جیویں اوکینں ڈرن
واہی۔ تے تساں او تمیں نہ مرو جے تیں مسلمان نہ مروو۔

۱۰۴۔ اللہ سیس دی رسی کوں سکلانی نال پکڑو کھلے کے تے
نہ نکھڑو تے تہاڑے اتے جیرمی اللہ سیس دی نعمت سمجھو
اون کوں یاد رکھو جیرمے ویلے ہک ڈوبھے دے تساں
دشمن ہاوے تے اون تہاڑے دیں وچ محبت پا ڈتی ہے
تے تساں خدا دی اس نعمت نال آپت وچ بھرا بیٹ گئے
تے تساں بھا آئی کھڑی کندھی تے کھڑے ہاوے تے
اون تہاکوں اون کینں بچا گدھے۔ ایویں اللہ سیس تہاڑے
کیسے اپنیاں آیاتاں بیان کریندے تاں جو تساں ہدیت پاؤ
۱۰۵۔ تساں وچ ہک ٹولہ اینجھا ہودے جبرحائکی دو سبھے
تے جھگے کیں داکلم ڈیون تے برائیں کینں روکن تے ایسے
لوک کامیاب تھیون والن۔

۱۰۶۔ تساں انہیں لوکیں آئی کار نہ تھیو جیرمے نشان اوٹ دے
بعد آپت وچ نکھڑ گئیں تے اختلاف کیسے نیں تے انہیں کیسے
وڈا عذاب۔

۱۰۷۔ جیرمے ڈینہ کچھ منہ چٹے ہوسن تے کچھ منہ کالے ہوسن
تے جہنیں دے منہ کالے ہوسن (انہیں کینں پچھا ویسی) کیا
تساں منن دے بعد کافر تھی گئے ہاوے ہن تساں عذاب
چکھو جو تساں کافر تھی گئے ہاوے۔

۱۰۸۔ تے جہنیں دے منہ چٹے ہوسن او اللہ سیس دی رحمت

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُنْفِلُ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَ
فِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا
تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ٦
وَاغْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً
فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا
وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ
مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ٧

وَلَنْتُزِعُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْبِلُونَ ٨
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ٩

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ١٠

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٠﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِيلُهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ وَالْحَقُّ وَاللَّهُ يُرِيدُ

ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ

الْأُمُورُ ﴿٩٢﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ

أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ

أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٩٣﴾

لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ إِلَّا أَلْفًا وَرَبَّانِ يَقَاتِلُوكُمْ يُؤْنِسُوكُمْ

الْأَذْيَارَ ثُمَّ لَا يَقْضِيَهُمْ وَن ﴿٩٤﴾

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةَ أَيْنَ مَا تَقِفُوا إِلَّا يَحْبِلُ مِنَ اللَّهِ

وَحَبْلٌ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُ وَبَعْضٌ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ

عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ

الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٩٥﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَالِمَةٌ يَتَّبِعُونَ

آيَاتِ اللَّهِ إِنَّهُ أَقْبَلُ وَهُمْ يُبْجِدُونَ ﴿٩٦﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ

وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٩٧﴾

وہی ہوسن تے اوندے درج ہمیشہ رہن۔

۱۰۹۔ اے اللہ سیس دی آیات ہن جیڑیاں سچائی نال تہاڑے

اتے پڑھدے یں تے اللہ سیس سارے جانیں تے ظلم نیں چاہندا۔

۱۱۰۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین درج ہے او اللہ سیس دا ہے۔

تے اللہ سیس دوسارے معاملے ولین۔

۱۱۱۔ تساں ساریں کنیں چنگا ٹولہ جینکوں لوکس دے فائدے

کیتے بنایا گئے تساں نیکی دا حکم ڈیندے ء تے برائی کنیں

ہلکیندے ء تے تساں اللہ سیس کوں میندے ء تے جے

اہل کتاب دی ایمان گھن آدن ہاتے انہیں واسطے چنگا ہا۔

انہیں وچ کجھ مومن تے زیادہ نافرمان۔

۱۱۲۔ او حقوڑے نقصان دے سوا تہاکوں کوئی نقصان نہیں

پچا سگدے تے جے او تہاڑے نال بھڑن تے او تہاکوں

کنڈ ڈکھاکے درک ولین تے ولا انہیں دی مدد نہ کیتی

ولیں۔

۱۱۳۔ انہیں تے ذلت سٹی گئی جہاں دی او ہوسن سوائے

ایندے جو او اللہ سیس دی یا لوکس دی رسی کوں پکڑن تے

انہیں کوں بے وسی جبر گئی ء لے ایں واسطے ہے جو او بے

شک اللہ سیس دی آیات دا انکار کیندے ہن تے بلا وچ

نہیں کوں قتل کیندن تے ایں واسطے جو انہیں نافرمانی کیتی

تے او مدکنیں ودھ گئیں۔

۱۱۴۔ اے سارے برابر نیں اہل کتاب وچ ہک ٹولہ اپنٹے

وعدے تے قائم اورات دے ویلے اللہ سیس دی آیات

پڑھدن تے او سجدہ دی کریندن۔

۱۱۵۔ اللہ سیس تے آخرت تے ایمان گھن اندن نیکی دا

حکم ڈیندن تے برائی کنیں کریندن تے نیکی کیتے ہک ڈوہے

کنیں جلدی کریندن تے ایسے لوک نیکیں وچ رہن۔

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

بِالْمُتَّقِينَ ﴿۱۱۳﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱۴﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ
رِيحٍ فِيهَا خِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَأَهْلَكَتُهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿۱۱۵﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِدُوا بِطَانَةٍ مِنْ دُونِكُمْ
لَا يَأُولُواكُمْ خَبَالًا وَلَا ذُورًا وَمَا عَيْتُكُمْ قَدْ بَدَتْ
الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ
أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۶﴾

هَٰأَنْتُمْ أُولَٰءِ تُجِبُونَهُمْ وَلَا يَجِيبُكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا
عَصَوْا عَلَيْكُمْ إِلَّا تَأْمِلُ مِنَ الْعِظِ قُلْ مُوتُوا
يَعِظُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۱۷﴾

إِنْ تَسْأَلُكُمْ حَسَنَةٌ سَأَلُوهُمْ وَإِنْ تُصِيبُكُمْ
سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبُوا وَتَنْتَقُوا لَا
يُضِرَّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۳۔ تے او جو دی نیکی کر لیں او ندی ماقدری اصلو نہ کیتی و لیس
تے اللہ متقیس کوں بہون چاڈے۔

۱۱۴۔ بے شک اولوک جیرھے کافرن نہ انہیں دے مال تے نہ
انہیں دی اولاد انہیں کوں اللہ سیس کنیں بجھیں لے
دوزخی ہن تے او او ندے وچ رہن پئے۔

۱۱۵۔ انہیں دی مثال جیرھے ایں دنیا وچ خرچ کریندن
اوں ہوا دی ۷ جیندے وچ پالا ہروے تے او انہیں دی رٹھ
تے چلے۔ جیرھے اپنے تے علم کریندن تے او انہیں کوں
تباہ کر ڈیوے تے اللہ سیس انہیں تے علم نیں کریندا او پٹے
اتے آپ علم کریندن۔

۱۱۶۔ اے ایمان والو تساں کہیں ڈوہے کوں گھانا بگتی نہ بناؤ اپنی کوں
چھوڑ کے او بد سلوکی وچ تہاڑے نال گھٹی نہ کر لیں۔ او جاہندن
جوتساں بڑکھی تھیوو۔ انہیں دے موہیں کنیں انہیں دی دشمنی
ظاہر تھی گئی ۷ تے جیرھی دشمنی انہیں دے سینے لکان کھڑن
او بہوں وڈی ۷۔ اسان تہاڑے کیستے آیتاں کھول کے بیان
کر ڈین جوتساں عقل نال کم گھنوو۔

۱۱۷۔ سوتساں اڈے ہوتے جیرھے انہیں نال محبت کریندے
تے او تہاڑے نال محبت نیں کریندے تے تساں ساری کتاب
کوں منیندے ۷ تے او جیلاں تہاکوں ملدن تے او آہدن
اسان من گدھے تے جیلاں انج تھیندن تے تہاڑے خلاف
کا وڑکنیں انگلیں کیندن ترن اکھڑے جوتساں اپنی کا وڑکنیں
مرونجو تے اللہ سیس چاڈے سینے دیاں گا لیں۔

۱۱۸۔ جے تہاکوں کوئی چنگانی پہنچے تے انہیں کوں بری بگدی ۷
تے جے تہاکوں تکلیف پہنچے تے او خوش تھیندن تے جے
تساں صبر کر لیسو تے ڈر سو تے انہیں دی تدبیر تہاکوں کھو دی
نقصان نیں ڈے بگدی۔ تے اللہ سیس جو کھو او کریندن

او نکول ولا بولون والا۔

۱۲۲۔ تے جڈاں توں اپنے گھر والیں کنیں فحشیں نال نکل کے مومنین کون جگہ کیسے انہیں ویاں جہیں بڑ سیدا پیا باویں۔ تے اللہ سیس بہوں سنن والا تے چاٹن والا۔

۱۲۳۔ جڈاں تہا بڑے وچوڑو لولے بیلے پوون لگے تے اللہ سیس انہیں بڑوناہیں دا سبکتی ہاتے مومنین کون اللہ سیس تیں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۲۴۔ تے اللہ سیس نے بدر دے مقام وچ تہا بڑی مدد کیتی تے اوں ویلے تہاں حقیر ہاوسے اللہ سیس کنیں بڑو تہاں جو تہاں شکرو کرو۔

۱۲۵۔ تے جڈاں توں مومنین کول اے پیا اہل باویں کیا تہا بڑے کیسے اے کافی نیں جو تہا بڑا رب ترے ہزار بہن دالیں فرشتیں نال تہا بڑی امداد کرے۔

۱۲۶۔ ایویں تھیں جے تہاں صبر کرو تے خدا کنیں بڑو جے او کافر تہا بڑے اتے اصحن گھت آپون تے تہا بڑا رب تہا بڑی امداد وچ ہزار بڑا ڈھا حملہ کرن والیں فرشتیں نال کر لیں۔

۱۲۷۔ ایں امداد کول اللہ سیس تہا بڑے کیسے خوشخبری بٹایا تہاں جو تہا بڑے دلیں کول تسلی تھیوے تے اے امداد محض غالب تے مکیم اللہ سیس کنیں انڈی۔

۱۲۸۔ نتیجہ لے تھیں جو جبرھے لوک نیں میندے انہیں داہک پاسہ کپ لے لیں یا انہیں کول ذیل کر ڈلیں تے اونا کام حق کے ول آویں۔

۱۲۹۔ تیڈا ایں معاملے وچ کوئی دخل نیں جو اللہ سیس انہیں تے فعل کرے یا انہیں کول عذاب بڑوے او بے شک عالم ہن۔
۱۳۰۔ تے آسمانیں تے زمینیں وچ جو کجھ ہے اولاد سیس کیسے ہے۔ جینکوں چاہے بخش بڑوے تے جینکوں چاہے عذاب

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّغُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٢﴾

إِذْ هَبَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٣﴾

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَانْتَمَازِلَهُ فَأَتَقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُبَدِّدَكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُزِيلِينَ ﴿١٢٥﴾

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٦﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْلُبِينَ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٧﴾

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتُ عَنْهُمْ فَيَقْبَلُهُمْ خَائِبِينَ ﴿١٢٨﴾

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٣٠﴾

ڈیوے تے اللہ سیئیں بہوں بخش والاتے ول ول رحم کرن
والا۔

۱۳۱۔ لے ایمان والو تساں سودا صلوات کھاؤ جبر حال کوں
بہوں ودھا دیندے۔ اللہ سیئیں کیں ڈیوتاں جرتاں
کامیاب تھیوو۔

۱۳۲۔ تساں اوں بھائیں ڈیو جبر می تیار کیتی گئی کافریں کیتے۔
۱۳۳۔ اللہ سیئیں تے رسول دی اطاعت کرو تاں جرتاں دم
کیتے ونجو۔

۱۳۴۔ تے تساں اپنے رب دی بخش دو درکرتے اوں بہشت
دو جہنم اُمل آسمان تے زمین ہن تے او متقیں کیتے تیار کیتی گئی
۱۳۵۔ او متقی جبرے لوک خوشی وچ دی تے ڈکھ وچ دی فرج
کرنیدن تے پی ویندن کاوڑکوں تے لوکیں کوں صاف کر دین
تے اللہ سیئیں جہت کریندے نیکی کرن والیں نال۔

۱۳۶۔ تے او لوک جبرے بے حیائی کرنیدن یا اپٹیں جانیں تے
ظلم کرنیدن تے ول وی اللہ سیئیں کوں یاد کرنیدن تے اپنے
گناہیں دی بخش مگدن تے اللہ دے سوا کون قصور معاف کر بگدے
تے او بھٹ نہیں کریندے اپٹیں گناہیں تے او جائدن۔

۱۳۷۔ ایسے لوک انہیں دا بدلہ بخش ہے۔ اپنے رب کیں تے
بہشت جہنم تے نہراں و بندن تے او اندرے وچ ہمیشہ
رہن تے کجھا چکا بدلہ کم کرن والیں دا۔

۱۳۸۔ تساں کیں پہلے کئی قانون گذر چکین تے زمین وچ لڑجے
ڈیکھو جو اللہ سیئیں کو جلاوٹ والیں دا کجھا گند انجام۔
۱۳۹۔ لے لوکیں کسے واضح گال تے ہدایت تے نصیحت متقیں
کیتے۔

۱۴۰۔ تے تساں ذیلے پودو تے دمنجھے تھیوو تے جے تساں
مومن ہوتے تے تساں ہی ڈاڈھے ہوتے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ مَضْمُونًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣٢﴾
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٣﴾

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٤﴾
الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ
الْعَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٥﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرَ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ تَبَّ وَ لَمْ
يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٦﴾

أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّةٌ نَجَوُ
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِعَمَلِهِمْ
الْعَمِلِينَ ﴿١٣٧﴾

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١٣٨﴾
هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٩﴾

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٤٠﴾

إِنْ تَسْأَلُهُمْ قَوْمٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِمْلُهُ
وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاؤُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٣١﴾

۱۳۱۔ تے جے تہا کوں کوئی پوٹ تھے تے ایجو جہاں زخم انہیں کوں
دی گئے تے اسلئے ڈینہہ سارے لوکیں وچ پھریندے رہویندے
ہیں تاں جو اللہ سیس ظاہر کر ڈیوے جبرے ایمان گھن اُن تے
تہا بڑے وچو بناوے گواہ تے اللہ سیس ظاہیں کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَلِيَخْصَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَمَعَاقِ الْكَافِرِينَ ﴿١٣٢﴾

۱۳۲۔ تاں جو اللہ سیس چُن گھنے انہیں کوں جنہیں من گدھے تے
کافریں کوں مٹا ڈیوے۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْمُرِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهِدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٣٣﴾

۱۳۳۔ کیا تاں سوچیندے؟ جو تاں بہشت وچ داخل تھی
ولیسو تے اللہ سیس نے اجن تیں انہیں کوں جبرے تہا بڑے
وچو جہاد کریندن تے برکیندن ظاہر نہیں کیا۔

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُلَاقَوْهُ
فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٣٤﴾

۱۳۴۔ موت دے آؤں کئیں پہلے تاں موت دی خواہش کریندے
ہاوے۔ مہن تاں اوں کوں ڈیکھ گدھے تے تاں اوندا
سوٹھپ تے کھپ دی ڈیکھ گدھے۔

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
أَفَأَنْتُمْ ثَائِتٌ أَوْ قَتِلَ الْقَلْبُ عَلَى أَغْفَابِكُمْ وَمَنْ
يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَيُجْزَى
اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٣٥﴾

۱۳۵۔ محمد اللہ دے رسولن اوں کئیں پہلے سارے رسول فوت
نہی گئیں۔ کیا جے او فوت تھی و ہن یا قتل کیا و ہن کیا تاں
اپنے کھڑپن تے پھرولیسو تے جبرے تہا پٹے کھڑپن تے پھرولیس
او برگز اللہ سیس کوں نقصان نہیں پچا سگدا۔ تے اللہ سیس
شکر کرن والیں کوں ضرور بدل دیس۔

وَمَا كَانَ لِلنَّفْسِ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَشَاءِ
مُؤْجَلَةٍ وَمَنْ يُؤْخَذِ ثَوَابُ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَمَنْ يُؤْخَذِ ثَوَابُ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَتَجْزَى
الشَّاكِرِينَ ﴿١٣٦﴾

۱۳۶۔ اللہ دے حکم دے بغیر کوئی جان مر نہیں سگدی (اللہ سیس)
وقت مقرر کیا ہوئے تے جبرے تہا شخص دنیا و بدلہ چاہے اوندے
وچو اسل اوں کوں ڈیندے ہیں تے جبرے تہا آخرت و بدلہ چاہے
اسل اوں دے وچو اوں کوں ڈے ڈیندے ہیں تے ضرور مال
بدلہ دیسوں شکر کرن والیں کوں۔

وَكَايْنِ مِنْ رَبِّي قَتَلَ مَعَهُ رِيتُونِ كَثِيرًا فَكَأَنَّ
وَهُنَا بِنَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَاثُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٣٧﴾

۱۳۷۔ تے بہوں سارے نبی اے جے ہن جنہیں دے نال رل کے
بہوں سارے جماعتی لڑین او لوک بیلے نہیں پئے تے کمزوری
نہیں دکھائی تے نہی جھک نوالی کیتے انہیں تکلیفیں دی

و جہ نال جیریاں انہیں کول پہچن تے اللہ سیس مبرکڑ والیں
نال جہت کریندے ۔

۱۴۸۔ انہیں دی بی گال کوئی نہ بائی سوائے ایندے جو لے
آہن۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہ ساکوں بخش ڈے۔
تے ساڈے کہیں دج ساڈیاں جیریاں زیادتیاں ہن او معاف کڑے
ساڈے قدیں کول نکھار کھ تے کافر قوم دے مقابلے تے
ساڈی امداد کر۔

۱۴۹۔ تے اللہ سیس انہیں کول دنیا داوی چنگا بدلہ تے آخرت
دا بدلہ بہوں چنگا۔ تے اللہ سیس نیکی کرٹ والیں کول پسند کریندے
۱۵۰۔ اے ایمان والو جے تاساں انہیں لوکس دا اکھنڈ مینو جیرے
کافرن او تہاکوں تہاڈے کھنڈیں تے پھیر ڈہیں تے تاساں گھلا
پاؤن والیں وچر تھی ولسو۔

۱۵۱۔ سچی گال لے سہے جو اللہ سیس تہاڈا امداد دے تے او بہتر مرد
کرٹ والا۔

۱۵۲۔ تے اسان ضرور انہیں لوکس دے دل وچ جیرے کافرن
رعب سیسواں وچر کنیں جو اللہ سیس نال انہیں شریک بنائے جیہدی
اول کوئی دین نیں لائی تے انہیں دا ٹھکانہ بھاء تے خالیں دا ٹھکانہ
بہوں بڑا۔

۱۵۳۔ تے اللہ سیس تہاڈے نال اپنا وعدہ پورا کر ڈے تے جڈاں
تساں او ندے حکم نال کافرن کول مل مار کے فنا کریندے پئے
ہا دے تے جڈاں تساں پیلے پئے گئے ہا دے تے اللہ سیس نے
حکم دے باہر دج بھر پئے ہا دے تے تساں او نئے کول بڑیکھن
دے بعد جیریں تہاکوں چنگی لگدی ہائی تاساں نافرمانی کیتی ہائی۔ تے
تساں وچر کھ دنیا منگدے ہن تے کھ آخرت چاہندے ہن تے
پچھیں خدا تہاکوں انہیں دشمن کنیں پچا گدے۔ تیاں جو خدا تہاکوں
انہیں دشمنیں دے نال آزمادے تے اوں بے شک تہاکوں معاف

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَأَسْرِفْنَا فِي أَمْرِنَا وَتَبَتْ أَفْدَامُنَا وَانْصَرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَأَنبَهُمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ تَوَابِ الْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يُرِيدُوا كُمُ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خِيسِينَ ﴿١٥٠﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥١﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ يَمَّا أَسْرَوْا
بِاللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَمَا لَهُمُ الشَّادُ
وَيْسَ مَوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّوهُم بِأُذُنِهِ
حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ
بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ مَا يُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَنْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

کر رہے تھے اللہ سب سے مومنین تھے و ہذا افضل کون والا۔

۱۵۴۔ جبڑاں تہاں بھجے دیندے ہاوے تے پھوڑے کہیں کون نہ ڈہدے ہاوے تے رسول تہاڑی پھیل جماعت وچ کھڑا تھی کے تہا کون سب دیندا پیا ہا تے اللہ سب تہا کون غم تے غم ہٹس تاں جو تہاں مونجھے نہ تھیو و او دے اتے جو تہاں کین ضائع تھی گئے تے نہ او دے تے جیر ہا تہا کون ڈکھ پینچے تے اللہ سب جانڈے جو تہاں کریندے۔

۱۵۵۔ تے دل اوں غم دے بعد تہاڑے اتے آرام دی خاطر مندر لہاس۔ تہاڑے وچو بک لڑے کون مندر و لہیت گدھے تے ہک لولہ او ہا جنہیں کون اپنے جانیں پریشان کیا ہو رہا۔ او اللہ سب دے اتے ناجائز جاہلیت وال بدنی کریندے پئے بن۔ تے او آبدے بن کیا حکومت وچ ساڈا دی کوئی دخل ہے۔ توں اکھ لڑے جو بے شک حکومت ساری اللہ سب دی ہے تے او اپنے دلیں وچ کیون جبر می کال تہاڑے اتے ظاہر نہیں کریندے۔ او آبدن جے حکومت وچ ساڈا دخل ہووے ہا تے اس اتھال می کون نہ ہا۔ توں اکھ لڑے جے تہاں اپنے گھر وچ وچ وی ہوو ہا تے جنہیں تے جگ فرم کت گئی ہا ئی او اپنی میر کون والی جادے پائے نکل آون ہا۔ تے تاں جو اللہ سب اوں کو آزاوے جو تہاڑے سینے وچ تے جو تہاڑے دلیں وچ او کونوں ظاہر کر رہیوے تے اللہ سب سینے دی گالیں کون جانڈے۔

۱۵۶۔ تے بے شک او لوک میرے کٹر ڈکھا گئے بن اوں ڈہندہ جبڑاں ڈو لشکر آبت وچ بھر پئے بن۔ شیطان انہیں کون انہیں دے بعض کیں دی وجہ ناں سنن چا بندا ہا تے اللہ سب انہیں کون معاف کر چکیا ہا تے بے شک اللہ سب بہوں بخشش والا تے حسے والا۔

۱۵۷۔ لے ایمان والو تہاں انہیں لوکں جہیں نہ بنو میرے کافرین تے لے آبدن اپنے بھراؤں کون اوں ویلے جبڑاں او زین تے تبلیغ

اِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلَوْنَ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنَ الرَّسُولِ
يَدْعُوكُمْ فِيْ اُخْرٰىكُمْ فَاتَّبَعُكُمْ غَمًّا يَّغْمُ لَكُمْ لَا
تَخْزَنُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمۡ وَلَا مَا اَصَابَكُمْ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ
بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۵۴﴾

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلٰىكُمْ مِّنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمْنًا نَّكَاسًا يُغْنِيْكُمْ
عَنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ اَنْفُسُهُمْ
يُظَنُّوْنَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُوْلُوْنَ
هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ
يُخْفُوْنَ فِيْ اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ يَقُوْلُوْنَ لَوْ
كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هِهْنًا قُلْ لَوْ
كُنْتُمْ فِيْ بُيُوْتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِيْنَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ
اِلٰى مَصَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فِيْ صُدُوْرِكُمْ
وَلِيَخْصَّ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ
الصُّدُوْرِ ﴿۱۵۵﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ اتَتْهُ الْجَنْجَلُ اَمْنًا
اَسْتَرْزَلَهُمُ الشَّيْطٰنُ يَبْغِضُ مَا كَسَبُوْا وَلَقَدْ عَفَا
اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۱۵۶﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَقَالُوْا
لَا يَخْوٰنُهُمْ اِذَا صَرَخُوْا فِي الْاَرْضِ اَوْ كَانُوْا غَزٰى لَوْ

كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ
حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ ۚ وَاللَّهُ يُخَيِّرُ وَيُمَيِّتُ ۚ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٨﴾

وَلَٰكِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ
اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٩﴾

وَلَٰكِنْ مِّتُّمُ أَوْ قُتِلْتُمْ لَآ إِلَى اللَّهِ تَخَشُّونَ ﴿٦٠﴾

فِيمَا رَحِمَهُ مِّنَ اللَّهِ لَئِنْ لَّمْ يَكُنْ فَخْلًا
غَلِظَ الْقَلْبُ لَا نَقْضُوا مِنْ حَوْلِكَ ۚ فَاعْفُ عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۚ وَشَاؤُهُمْ فِي الْأَمْرِ ۚ إِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿٦١﴾

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۚ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ
فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِّنْ بَعْدِهِ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٢﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَقُلَ وَمَنْ يَفْضُلْ يَأْتِ بِمَا
عَلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

أَفَسِ اتَّبَعَ رِضْوَانُ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ
وَمَا وَبُهُ جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦٤﴾

کیتے نکلدن یا لڑائی کیتے نکلدن ہے اوسا بڑے نال ہوں ہا تے
مرن نا ہا تے نہ او مریجن ہا تاں جو اللہ سیس ایں مہل کوں انہیں
مے دلیں کیتے حسرت دا موجب بنا ڈیوے تے اللہ سیس جویندے
تے مریندے تے جو کجھ تساں کریندے ء اللہ سیس ڈیہا کھڑے
۱۵۸۔ تے جے تساں اللہ سیس دے رستے وچ قتل قی و جو یا مرو جو
تے اللہ سیس دی بخشش تے رحمت بہوں پہنچی ء اول کنیں
جوا و جمع کریندن۔

۱۵۹۔ تے جے تساں مرو جو یا مرتج و جو تے تساں اللہ سیس دو
کھٹے کیتے ویسوں۔

۱۶۰۔ اللہ سیس کنیں رحمت دی وجہ نال توں انہیں نال نرم ہوں
تے جے توں بد اخلاق تے سخت دل ہوندا تے لوک تیرے
آس پاسو کھنڈ دیندے توں انہیں کوں معاف کرتے انہیں
کیتے بخشش منگ۔ تے انہیں کنیں مشورہ گدما کر حکومت دے
معاملات وچ تے جابل توں پکا ارادہ کر گئیں تے اللہ سیس تے
بھروسہ کیتا کرتے بے شک اللہ سیس بھروسہ کرن والیں
کوں پسند کریندے۔

۱۶۱۔ تے جے اللہ سیس تہا ڈی مدد کرے تے تہا بڑے اتے
کوئی غالب نہ تھیسے تے جے او تہا ڈی مدد چھوڑ ڈیوے
اونے بعد کون میرا تہا ڈی مدد کر لیس۔ مومنین کوں اللہ سیس
تے بھروسہ کرنا چاہی دا ء۔

۱۶۲۔ نبی دے شان نیس جوا و خیانت کرے۔ جیرا خیانت
کھیس قیامت دے ڈیندا اول شے کون ظاہر کر ڈیسی جیندی
اول خیانت کیتی ہوسی ہتے پھیں ہرجان کوں جواں کھائے
اوندا پورا پورا بدلہ ڈتا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۶۳۔ تے کیا او آدمی جیرا اللہ سیس عفوادی پیروی کریندے کیا ء اول کئی کار
جیرا اللہ سیس دی کار کوں گھن کے دے تے اوندا ٹھکانہ جہنم تے ہوں بلکہ جہنم کلا

۱۶۴۔ تے اللہ سٹیں دے نزدیک انہیں دے مختلف درجے من تے جو کچھ او کریں دن اللہ سٹیں اوں کوں بڑبا کھڑے۔

۱۶۵۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین تے احسان کیے انہیں وچ او ناہیں وچو ہک رسول بنا کے چٹیس جبرحا انہیں کوں آیات پڑھو کے سٹیں دے تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب تے سٹمپ سکھیندے تے ایں کیں پہلے او کھلی گمراہی مچ بن ۱۶۶۔ کیا بیڈاں تہا کوں کوئی تکلیف تھی تہاں وی انہیں کوں بڑوری تکلیف پہچا کھئے ہاوے۔ تہاں آکھئے اے کھتو آئی تہاں آکھ بڑے جو اے تہا بڑے اپنے آپ کیں آئی بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

۱۶۷۔ تے جو کچھ تہا کوں تکلیف تھی اوں جہاڑے بیڈاں او جماعتاں آپت وچ مہوین اللہ سٹیں دے حکم نال تاں ہر اللہ سٹیں مومنین کوں ظاہر کر ڈیوے تے

۱۶۸۔ منافقین کوں ظاہر کر ڈیوے۔ تے انہیں کوں آکھیا گیا جو آڈو اللہ سٹیں دے رستے وچ مہو رو یا انہیں کیں پہچاؤ کرو تے انہیں آکھئے جے اسان جگ کرن چاندے ہموں ہا تے تہا بڑے بچھو ٹروں ہا۔ او اوں جہاڑے کھڑے زیادہ کولہو ہوسن ایمان دی نسبت۔ او اپنے من نال او گا لیں کریندے پین جبر صیاں انہیں دے دین وچ کوئی نیں تے اللہ سٹیں اوں کوں بہوں چاڑے جہاڑے پین۔

۱۶۹۔ جنہیں آکھیا اپنے بھرانویں کوں تے آپ دی بہرہ گئے جو جے او ساڈا حکم منن ہا تے نہ مہرین ہا توں آکھ اپنے آپ کیں موت کوں بڑا کھاؤ جے تہاں پے۔

۱۷۰۔ جیرے لوک اللہ سٹیں دے رستے وچ مارے وچن انہیں کوں مردہ نہ سمجھو او زندہ ہن تے اپنے رہ کیں انہیں کوں رزق بڑا مہیندے۔

هُمْ دَرَجَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيْرُهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۷۴﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۷۵﴾
أَوَلَمْ نَصَابَكُمْ مِصْبَةَ قَدْ أَصَبْتُمْ فَيَنْلِيهَا قُلْتُمْ أَنِ هَذَا قُلٌ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۷۶﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَفَّ الْجَبْعُ فَيَاذَنَ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۷۷﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا أَيُّهُمْ لَهْمُ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَا اتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفَرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿۷۸﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُوا مَا قُتِلُوا قُلْ قَادِرٌ عَلَ أَنْفُسِكُمُ الْيَوْمَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۷۹﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۸۰﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَتَذَكَّرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿۱۱﴾

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ
الْفَرَحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۳﴾

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا ۖ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ

وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿۱۴﴾

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَمْ تَمْسَسْهُمْ سُوءٌ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿۱۵﴾

إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخْرِفُ أُولَئِكَ أَصْحَابُ قُلُوبِهِمْ
وَحَافُونَ ۚ إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۶﴾

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يَسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ ۚ إِنَّهُمْ لَنْ
يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا ۚ يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطَاءً فِي

الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ
شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُطِلُّ لَهُمْ كُنُوزَهُمْ

إِنَّمَا نُطِلُّ لَهُمْ كُنُوزَهُمْ لِيَفْزَحُوا فِيهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ

۱۷۱۔ اللہ سیس انہیں تے جبرمی مہربانی کیتی ۛ او خوش تے
جبر سے انہیں دے کچھ ہن تے اچن انہیں کون ملے نیں نہ انہیں
کون ڈرتے نہ او مونجھے قیسن ۔

۱۷۲۔ اللہ دی رحمت تے مہربانی تے او خوش تے بے شک
اللہ سیس مومنین دا اجر ملے نیں کریندا ۔

۱۷۳۔ اولوک جنہیں اللہ سیس تے رسول داکم زخمی حسیون
دے بعد مینے انہیں وچو میں اپنے فرم کون چکھی طرح ادا کیتے
تے تقویٰ اختیار کیتے انہیں واسطے بہوں وڈا اجر ۔

۱۷۴۔ اے اولوک جنہیں کون دشمنیں اکھیا جو لوک جہاڑے خلاف
کھڑ کیتی کھڑن تساں انہیں کین ڈرو تے اے جہاں انہیں دے
ایمان کون و دھندلی ۛ تے اولے آہن ساکون اللہ کافی ۛ

تے او بہترین کارساز

۱۷۵۔ اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

۱۷۶۔ اے اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

۱۷۷۔ اے اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

۱۷۸۔ اے اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

۱۷۹۔ اے اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

۱۸۰۔ اے اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

۱۸۱۔ اے اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

۱۸۲۔ اے اوللہ سیس کین بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کون
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رمنا دے پھر پڑوین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۛ

مُهِينٌ ﴿۱۷۹﴾

بُذیرے میں تہاں جو گناہیں وچ ودھ وئجن تے انہیں کیسے ذیل کرن والا عذاب۔

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِمْ خُفًّا يَمِيزُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مَنْ يَرْسُلُ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِنْ تَوَمَّنُوا ۖ فَتَقَبَّلُوا فَلََكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۸۰﴾

۱۸۰۔ اللہ سب مومنین کوں اونٹیں نہیں پھرنیدا جسے تہیں پاک تے ناپاک وچ نکھیرنا نہ کر دے تے اللہ سب تہاں کوں غیب دیا گاہیں نہیں بوسیدا۔ اللہ سب اپنے رسولیں وچوچر دے جسکوں چاہندے پس تہاں اللہ تے اندرے رسولیں کوں من گھنوتے جسے تہاں من گھنوتے تقویٰ اختیار کرو تے دل تہاں دے واسطے وڈا اجر۔

وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنْهَمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۱۔ تے اولوک جرمے کجوسی کریدن اوں مال تے جیرھا اللہ سب انہیں کوں اپنے فضل نال ڈتے او اصلو اے خیال نہ کرن جو اے انہیں کیسے جگہی ء اے انہیں کیسے گندی ء۔ قیمت مے ڈیند جرمے مال وچوچر جیسی تھی ء او مال انہیں مے گل دا گلاوالا برسی۔ تے اللہ سب کیسے ہے آسمانیں تے زمین دا ورثہ جو تہاں کریدے ء اللہ سب کوں اوندا پتر ء۔

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلُهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلُ ذُو قَعْدَابَ الْجَرِيْقِ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۲۔ بے شک سُن گدھی ء اللہ سب انہیں لوکس دی گال جیرھے آہن جرمے بے شک اللہ سب فقیر تے اسان امیر ہیں۔ اسان او کھدے پئے ہیں جو کھ اد آہن تے انہیں دالبیر وچ دے انیاء کوں قتل کرنا وی کھدے پئے ہیں۔ تے اسان اکھوں جو تہاں سارن والا عذاب چکھو۔

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۳۔ اے عذاب ایں واسطے جسے جو تہاں دے جس اگرو بیٹھے تے بے شک اللہ سب بندیں تے ظلم کرن والا نہیں۔

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدُ الْبَيْتِ إِلَّا نُونُ مِنْ رَسُولٍ حَقٍّ يَأْتِينَا بِقُرْآنٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۴۔ جنہیں آکھئے جرمے بے شک اللہ سب اسان کیں اے پسکا وعدہ گدھے جو اسان کہیں رسول کوں او تہیں نہ منوں جسے تہیں او اسان کیں ابھی قربانی نہ گمن آدے جسکوں بھاکھا مے توں آکھ دے جو میں کیں پسے کئی رسول معجزے گمن کے تہاں دوائن تے او معجزہ دی جیرھا تہاں آکھئے تہاں انہیں کوں کیوں قتل

کرن دی کوشش کیتی، جے تہاں سپے آتاں۔

۱۸۵۔ جے اوکوں کو دکھن تے تیں کیں پیسے دی کئی رسولیں
کوں اوکڑا دکھن او انہیں کیں کھے نشان تے علمی کتاباں
تے روشن شریعت گھن کے آنے بن۔

۱۸۶۔ ہر جان موت دا مزہ چکھن والی ہے تہاں تہاڑے اجر
قیامت دے ڈیہند پورے پورے ڈتے ولین۔ تے جیکوں
بھائیں پریں رکھیا گیا تے بہشت وچ داخل کیا گیا او کامیاب
تھی گیا۔ تے دنیا دی زندگی صرف دھوکہ ہے۔

۱۸۷۔ تہاں تہاڑے اموال تے جائیں نال آزمایا ویسی تے
تہاں انہیں کیں جنہیں کوں تہاں کیں پیسے کتاب ڈتی گئی ہے تے
مشترکین کیں ضرور بہوں دکھ دیوٹاں والیاں گاہیں سٹو جے تہاں جبر
تے خدا کیں ڈرتے بے شک لے بہت والا کم۔

۱۸۸۔ تے جہاں اللہ سیس انہیں لوکین کیں جنہیں کوں کتاب ڈتی
گئی ہائی پکا وعدہ گدھا باجرتاں ضرور ایں کتاب دیاں گاہیں
لوکین تے ظاہر کر لیتے کیسوں۔ انہیں اوں کوں کنڈے پچھو
سن گھتیا۔ تے اوں کوں وچ ڈتا تھوڑی قیمت نال تے جیڑھا
کچھ او گھندن بہوں بڑا ہے۔

۱۸۹۔ تے توں اصولو خیاں ذکر جیڑھے لوک اپنے گھن تے اکریندن
تے جیڑھے کم انہیں نہیں کیتے او پسند کریندن جہاں دی وی تو لہین
کیتی دہنچے۔ توں اصولے خیال ذکر جو او عذاب کیں بچ ولین۔
تے انہیں واسطے دردناک عذاب۔

۱۹۰۔ تے آسمان تے زمین دی بادشاہت اللہ سیس دی ہے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۱۹۱۔ بے شک آسمان تے زمین دے پیدا جیہوں وچ تے
رات ڈیہند دے اگوجھو آؤں وچ سیاٹے کیتے کئی نشانیاں بن۔
۱۹۲۔ او سیاٹے جیڑھے اللہ سیس دا ذکر کریندن اٹھیں پسندیں

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولُ مِنْ قَبْلِكَ جَاءَ وَ
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزَّبْرِ وَ الْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۝

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّا تَوَفُّونَ أَجْرَكُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَنْ زُحْجِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ
فَقَدْ قَرَاهُ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمْتَاعٌ الْغَوْرِ ۝

لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالَّذِينَ
أُوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذْنُ
كَثِيرًا وَإِنْ تَصِيبُوا وَتَنْتَفُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ۝

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
لِلنَّاسِ وَلَا تَكُونُنَّ فِتْنَةً وَتَقْبِضُوا وَتَرْسَأَ طُهُورِهِمْ
وَاشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبَسَّ مَا يَنْتَرُونَ ۝

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ
الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِلَافِ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ دَرَبَنَا مَا
خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۱﴾

تے اپنے پاسیں تے پھیندن آسمانیں تے زمین دے پیدا
تیموں تے (تے دل آمدن اے ساڈے رب تیں کوئی شے بے
فائدہ نیں بنائی تے توں پاک ہیں تے توں ساکوں بھارے
عذاب کنیں پچھا۔

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخَذْتَ بِهِ ۖ وَمَا
لِظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۱۲﴾

۱۱۳۔ اے ساڈے رب بے شک تیں جیکوں بھادج نیاتیں
اول کوں ذلیل کر دیتا تے ظالمیں دا کوئی مددہ نہیں۔

رَبَّنَا إِنَّا أَسْعَفْنَا مَنَّادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا
بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا رَبَّنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿۱۳﴾

۱۱۴۔ اے ساڈے رب بے شک اساں ہک سبڈ والے
دے سبڈ کوں سیٹھے جبرھا ایمان کیتے سبڈنڈا پیا با جو اپنے رب
کوں منرتے اساں من گدھے۔ اے ساڈے رب ساڈے لگا ہیں
کوں بخش دے تے ساڈی برائیاں کوں مٹا دے تے ساکوں
نیکیں نال (رلا کے) وفات دے۔

رَبَّنَا وَابْتِئْنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿۱۴﴾

۱۱۵۔ اے ساڈے رب توں ساکوں دے جوتیں ساڈے نال
وعدہ کیتا با اپنے رسولیں دے ذریعہ تے ساکوں ذلیل نہ کر قیامت
دے دیندے بے شک توں وعدہ خلافی نہیں کریںدا۔

فَأَسْجَبَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ
مِنْكُمْ مَنِ ذَكَرَ أَوْ أَنتَنِي بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ
هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِنَا
وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿۱۵﴾

۱۱۶۔ تے اللہ سیس انہیں دی دعا کوں قبل کر گدھے بے شک میں
کہیں کم کرن والے دے کم کوں وچسیاں نہ بھانویں او جہان ہووے
یا ترہمت تہاڈا ہک دوجھے نال تعلق تے جنہیں ہجرت کیتی تے
اپنے گھریں وچو کدھے گئیں تے میڈے رستے وچ ڈکھ دے
گئیں تے انہیں جگہ کیتی تے او مارے گئیں۔ میں ضرور انہیں دیاں
برائیاں انہیں کنیں مٹا دیساں تے انہیں کوں ایجی بہشت وچ
داخل کر لساں جیندے وچ نہراں وھندیاں بیاں ہوسن تے
اللہ سیس کنیں ڈاڈھا چنگا بدلے۔

لَا يَغْرَنَكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿۱۶﴾

۱۱۷۔ جیرے کافرن انہیں داکھ وچ آزادی نال پھرن تیکوں
دوکھا نہ ڈیوے۔

مَتَاعٌ قَلِيلٌ تَقْتُلُهُمْ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۷﴾

۱۱۸۔ اے عارمن فائدہ پچھیں انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے
بھوں بُرا ٹھکانہ۔

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نَزَّلَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ لِّالْبَرَارِ ۝

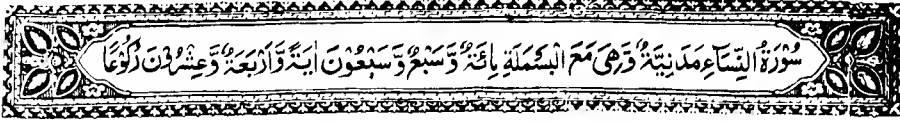
۱۹۹۔ باجیرمے اپنے رب کنیں بڑ دن انہیں واسطے بہشت
جیندے دے نہراں وہندیاں پایا ہوسن تے اے اوندے دے
ہمیشہ رسن تے اے اللہ سیس کنیں ہمانی تے اللہ کنیں جو کچھ
ہے اونیکیں کیتے چکا ۝

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَنْسَتُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ تَمَتًّا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

۲۰۰۔ تے بے شک اہل کتاب وچو استخجے دی ہن جیرمے آہن جو
اسن اللہ سیس تے تے جو تہا ڈولتے تے جواہنیں دولتے اوندے
تے ایمان گھن آئے ہن تے اوالہ سیس دے اگورا جزی کریندن تے
اللہ سیس دی آیات کون تھوڑے مل تے نیں وچیدے اے
لوکن جنہیں وابلہ انہیں دے رب کنیں بے تے بے شک اللہ سیس
جلدی حساب گھنٹ والا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

۲۰۱۔ اے ایمان والو صبر کرو تے صبر ڈرواؤ تے سرحدیں دی حفاظت
کرو تے اللہ سیس کنیں بڑوتاں جوتاں کامیاب تھیرو۔

سورة نساء مدنی ء تے لسم اللہ نال ایندیاں ۱۷۷ آیات تے ۲۴ رکوع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں اللہ سیس دے نال نال شروع کرینداں میرجا بن شنگے تے
بیز محنت مے ڈیون والا ء تے دل دل رم کرن والا ء۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا
وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ ذَقِيبًا ②

۲۔ اے لوکو! اپنے رب کنیں ڈرو جیں تہا کوں ہک جان کنیں پیدا
کیستے تے اول کنیں اوندا جوڑا پیدا کیستے تے انہیں ڈونا بن کنیں
بہوں سارے مرد تے تریستیں کھنڈا ڈنسی۔ تے اللہ سیس دا
تقویٰ اختیار کرو تے تس اوںدے ذریعہ ہک ڈوجھے کنیں
رختے دایں دے بارے وچ سوال کریندے ء۔ تے بے
شک اللہ سیس تہا ڈے اتے نکلن۔

وَأُولُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالُهُمْ وَلَا تَبْدَلُوا الْخَيْثَ بِالْيَتَامَىٰ
وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا
كَبِيرًا ③

۳۔ یتیمیں کوں انہیں دے مال ڈیو تے چنگے مال کوں گندے مل
نال تبدیل نہ کرو۔ انہیں دے مال کوں اپنے مال نال رلا کے نہ کھاؤ
بے شک اے وڈا گناہ۔

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِسُوا مَا كَلَبَ
كُمُ مِنَ النِّسَاءِ مِنْهُنَّ وَتِلْكَ وَرِثَةٌ فَإِنْ خِفْتُمْ
أَلَّا تُعَدِلُوا فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ④

۴۔ جے تساں ڈرو جو تساں یتیمیں دے بارے وچ انصاف نہ کر
سگسو تے پھیں تساں انہیں تریستیں نال جیرمیاں تہا کوں پسند
ہوون نکاح کر گھنو ڈو ترے چار۔ جے تساں ڈرو جو تساں انصاف
نہ کر سگسو دل ہک نال پرینجو یا اوںدے نال جیندے تہا ڈے
سبے ہجو مالکن لے گال ایندے زیادہ قریب جو تساں ظالم نہ
تھی وچو۔

وَأُولُوا النِّسَاءِ صَدَقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ
عَنْ شَيْءٍ فَبِهِنَّ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيًّا ⑤
وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
قِيًّا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ
قَوْلًا مَعْرُوفًا ⑥

۵۔ زالیں کوں انہیں دے حق ہر خوشی نال ڈیو تے جے او تہا کوں حق مہر
وچ خوشی نال کھ ڈے ڈیون تے تس اوں کوں مزے نال کھاؤ
۶۔ تے تساں انہیں پاگیں کوں اپنا مال نہ ڈیو جیں اللہ سیس
تہا کوں سہارا بنائے انہیں کوں اوںدے وچ کھاؤ تے پواؤ تے
انہیں کوں اکھو چنگی گال۔

وَابْتُلُوا النِّسْأَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَوَمَنْ كَانَ عَدِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ٦

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ٧

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ٨
وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ ضَعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ٩

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ١٠

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِ كَرُمِلَّ حَظُّ الْاُنثَيْنِ
فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اُنْتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ
وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلَا بُوَيْهَ لِكُلِّ
وَاحِدٍ مِنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ
فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَرِثَتْهُ أَوَّهَ فَلَا فِيهِ الثُّلُثُ
فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلَا فِيهِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ
يُوصِي بِهَا أَوْ دِينَ اَبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ
إِيَّاهُمْ أَقْرَبَ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنْ اللَّهُ كَانَ

۷۔ یتیمیں کوں اوتیں ازمیندے رہرے یتیں اونکھ دی عترتیں
نہ بیخ ونبج تے لساں انہیں وچ سنبھ ڈیکھوتے انہیں دے
مال انہیں کوں بڑے ڈیوتے اول مال کوں جلدی جلدی ناجائز طریقے
نال نہ کھاؤ جو او بڑے نہ حق ونبج تے میرھا میرہوے اوتے
اصلو پکے تے میرھا غریب بردے تے او مناسب طریقے نال کھ
کھا گھنے تے بڈیاں انہیں کوں انہیں دامال ولا ڈیوتے انہیں تے
گواہ بنا گھنوتے اللہ سیٹیں حساب گھنٹ وچ کافی ۷۔

۸۔ مریں کیسے حصہ اول مال پوجیرھا اوندا پیرماتے سکے چھوڑ دجن
تے تریسیت کیسے حصہ جو او ندے پیرماتے سکیں چھوڑیے
تھوڑا ہرے یا بہوں لے مقرر کیا ہویا حصہ ۸۔

۹۔ تے جے تقیم دے ویلے کچھ سکے تے یتیم تے مسکین اوبن
تے انہیں کوں دی کچھ بڑے ڈیوتے انہیں کوں چھگی گال اکھو۔
۱۰۔ اتے کوک چرے بڈرن جے او کمزور اولاد اپٹے بعد چھوڑ ونبج تے
انہیں داکیا بشی او بڈر جے یتیں کیسے وی اویں بڈرن تے او
اللہ سیٹیں کیں بڈرن تے سدھی بکال اکھن۔

۱۱۔ تے بے شک اولوک جیرے یتیں دامال ظلم نال کھندن
تے بے شک او اپنے دھدھیں وچ صرف بھا کھندن تے
او بجا وچ سیٹے ولین۔

۱۲۔ اللہ سیٹیں تہاکوں تہا بڑے پالیں دے بارے وچ وصیت
کرینے جو ہک مرد او حصہ بڈر یتیں دے برابر تے جے بڈر
کئیں ودھ تریسیت ہوں تے انہیں کیسے ترکے دا بڈر تریاں
حصہ تے جے ہک ہرے تے اوندا حصہ ادھ تے اوندرے ہویا
وچو ہر ہک واسطے چھوواں حصہ او ندے ترکے وچو جے اوندی
اولاد نہوے تے جے اوندی اولاد نہ ہوے تے اوندا پیر وارث
ہوے تے اوندی مادا تریا بھا حصہ تے جے اوندرے بھین بھرا
ہوں تے اوندی مادا چھوواں حصہ وصیت دے بعد جیرمی

عَلَيْهَا حِكْمًا ۝

اول کہتی۔ تے قرض بہاؤں دے بعد۔ تہاڑے ما پیر ڈاڑے تے
تہاڑی لولاد تہا کون نیں پتہ جو انہیں وچ کون تہاڑے کیسے
زیادہ مفید۔ لے اللہ سیس دلو فرمن تے بے شک اللہ سیس
بہوں جاٹن والا تے سیانا ۷

۱۳۔ تے جے تہاڑیاں زالیں مال چھوڑن اوندے وچ تہاڑا ادھ حصہ
جے انہیں دی اولاد نہ ہووے تے جے انہیں دی اولاد ہووے
تے ول تہاڑا چوتھا حصہ ۷ براہ چھوڑن وصیت دے بعد جرمی
اوکرن تے قرض بہاؤں دے بعد۔ تے جے تہاڑی اولاد نہ
ہووے تے تہاڑے ترکے وچو انہیں دا جہ تہا حصہ ۷ جے
تہاڑی اولاد ہووے تے تہاڑے ترکے وچو انہیں دا اٹھواں
حصہ ۷ وصیت دے بعد جرمی تساں کرو تے قرض بہاؤں دے
بعد تے جے کوئی ایجھا مرد ہووے جیرھا کلہا ہووے یا
تریمت ہووے تے (مالو) اوندرا بھرایا بھین ہووے تے انہیں
وچو ہرک دا چھیواں حصہ ۷ تے جے ایس کنیں ددھ ہوون تے
او ترے بچے دے شرکین وصیت دے بعد جرمی کہتی دیندی ۷
یا قرض بہاؤں دے بعد کہیں کوں نقصان پہچاؤں مقصد نہ ہووے
لے اللہ سیس دلو وصیت تے اللہ سیس بہوں جاٹن والا
تے ٹھہرا ۷

۱۴۔ لے اللہ سیس دیاں مدلاں ہن تے جیرھا شخص اللہ تے
اوندے رسول دی اطاعت کر لسی او اوں کوں اول جنت وچ
واخل کر لسی جیندے وچ نہراں و ہندیاں بیاں ہرسن تے لے
بہوں دڑی کامیابی ۷۔

۱۵۔ تے جیرھا اللہ سیس تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لسی
تے اوندیاں حل طپ ولسی اللہ سیس اول کوں بھا وچ داخل
کر لسی تے اوندے کیسے عذاب ذلیل کرن والا۔

۱۶۔ تے تہاڑی زالیں وچو جیرمیاں بے حیاں کرن انہیں تے

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ آزَوْا حُكْمًا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ
وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوَصِّينَ بِهَا أَوْ دَيْنٌ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ
مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ
فَلَهُنَّ الشُّنُّ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوَصُّونَ
بِهَا أَوْ دَيْنٌ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَّةً أَوْ امْرَأَةً
وَأَخًا أَوْ أُخْتًا فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُّ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرًا مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثَّلَاثِ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوَصِّي بِهَا أَوْ دَيْنٌ غَيْرَ مُصَافٍ وَصِيَّةً
مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ۝

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ
جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

وَمَنْ يُعَصِّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَعِزَّ حُدُودَهُ يَدْخُلْهُ
ثَأْرًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا

عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةٌ مِّنكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ
فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لَهُنَّ سَبِيلًا ⑤
وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَهَا مِنْكُمْ قَاذُوهَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ⑥

چار گواہ بناؤ اپنے دوچوتے جے او گواہی ڈے ڈیوں۔ تے انہیں
کوں گھریں وچ پا بند کر ڈیو او تیں جو موت انہیں کوں مار
ڈیوے یا اللہ سیں انہیں کیے کوئی بیا راہ کڈے۔

۱۷۔ جے تہا ڈے وچو ڈو (مرد) اے بے حیائی کرن تے
انہیں کوں دکھ ڈیو تے جے او ڈوہیں توبہ کر گھن تے اپنی
اصلاح کر گھن تے انہیں ڈوہیں کوں چھوڑ ڈیو بے شک اللہ
سئیں توبہ قبول کرن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۸۔ اللہ سیں تے صرف انہیں دی توبہ قبول کر لیس جبرے
جہالت دی وچر کیں بل کم کریندن تے دل جلدی توبہ کر
گھنندن۔ ایسے ہن جنہیں تے اللہ سیں مہربانی کر لیس تے
اللہ سیں بہوں چاٹن والا تے سنا مارے۔

۱۹۔ انہیں لوکس دی توبہ قبول نہ جھیس جبرے گناہ کریندن
تے جڈال انہیں وچر کوئی مرث بگدے تے او آہے میں
ہئ توبہ کرینداں تے نہ انہیں دی جبرے نہ منٹ دی حالت مچ
مرویندن ایسے ہن جنہیں واسطے دردناک عذاب۔ اسان
تیار کیا ہوئے

۲۰۔ اے منٹ والیو تہا ڈے کیے جائز نیں جو تساں زور نال
تیریتیں دے وارث بٹرنے انہیں کوں اس واسطے تنگ نہ کرو تاں جو تساں
جو کجھ انہیں کوں ڈتے او ندے وچر کجھ گھن گھنوا جے او
بے حیائی کرن پئے وچن اتے اوں کرو جبریں اللہ سیں مکم
ڈتے اتے انہیں نال چنگا سلوک کروتے جے او تہا کوں ناپسند
ہوون تے ممکن جو کہیں شے کوں تساں ناپسند کروتے اللہ
سیں او ندے مچ بہوں چنگیاں رکھ ڈیوے۔

۲۱۔ تے جے تساں ہک کوں چھوڑ کے ڈو جی نال پرہیز نہیں چاہو
تے ہک کوں تساں دھیر سا مال ڈتا ہووے تے تساں لوٹے
وچر کجھ وی نہ گھنوی کیا تساں او مال بہتان نال تے کھن کھن

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتَوَفَّوْنَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑦

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا
حَصَرَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي بُتُّ النَّارَ وَلَا
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ⑧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجِدْ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كَوَاهٍ
وَلَا تَعْصَلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْنَهُنَّ
إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَايَرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ
فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ⑨

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَ
أَنْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قَنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا
أَتَأْخُذُونَ بِهِتَانًا وَرَأَيْنَا مُبِينًا ⑩

گناہ نال گھنٹ چاہندے ؎

۲۲۔ تے تساں اول کیوں گمن سبگدے ؎ تساں تے ہک بڑو جھے
نال مل چکے تے او وی تساں کنیں پکا وعدہ گمن چکین۔

۲۳۔ تے تساں انہیں نال نکاح نہ کرو جیندے نال تہا بڑے
بہو بڑا بڑے نکاح کیسا ہووے۔ جو تھی گئے تھی گئے اے

بے حیائی ؎ تے کاوڑ لوادوٹ والا کم تے گندو راہ۔

۲۴۔ حرام کتیاں گین تہا بڑے اتے تہا بڑیاں میریں تے تہا بڑیاں

دھیریں تے تہا بڑیاں بھیٹیں تے تہا بڑیاں بویاں چاچیاں تے
تہا بڑیاں ماسیاں مامیاں تے بھردیاں دھیریں تے بھیٹیں

دیاں دھیریں تے تہا بڑیاں او میریں جسیں تہا کوں کھیر پلاٹے
تے تہا بڑیاں او بھیٹیں جنہیں تہا بڑے نال کھیر پیتے تے تہا بڑیاں

سسیں تے تہا بڑی زالیں جنہیں نال تساں مباشرت

کر چکے ؎ انہیں دیاں دھیریں جیرھیاں تہا بڑیاں متریاں،

تے جے مباشرت نہ کیتی ہو دے تے ول انہیں نال

پر نیجی دین کوئی گناہ نیں تے تہا بڑے سکے پتریں

دیاں زالیں (نورھیں) تے بڑو بھیٹیں کوں (نکاح نال)

کٹھا نہ کرو جو تھی گئے تھی گئے۔ بے شک اللہ سبیں

بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا ؎

وَكَيْفَ تَأْخُذُوهُ وَقَدْ أَفْضَ بَعْضُكُم إِلَىٰ بَعْضٍ

وَأَخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿۲۲﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿۲۳﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخُوتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ

وَوَلَدُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ

الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخُوتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ

نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ

الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَ إِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَ فَلَا

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ

أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿۲۴﴾

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ يَحِلُّ
 كِتَابُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَجَلُكُمْ مَّا وَدَّاءُ ذَلِكُمْ أَنْ
 تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا
 اسْتَعْتَضْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَأُوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ قَرِيبَةً
 وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاصَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرْجِ
 إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۵

۲۵۔ تے پر نیاں ہویاں ترمیتیں سوائے تہاڑیں بانہیں دے
 اے تہاڑے اتے اللہ سیئں دوفرض تے ایندے سوا تہاڑے
 اتے ساریاں ترمیتیں نکاح کیے حلالن۔ تاں جوتساں اپنے مال
 نال نیک ترمیتیں منگو تے زنا کرن والے نہ بٹوتے جتناں
 تساں انہیں کنیں فائدہ پاؤ اوندی اجرت ڈیو اے فرض۔
 تے تہاڑے اتے کوئی گناہ نیں جو حق مہر مقرر کرن دے بعد
 اوں کوں گھٹاؤن تے ودھاؤن تے راضی تھی وںجو۔ بے شک
 اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے سیانا۔

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
 الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَمَنْ فَتَيْتُكُمْ
 الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
 بَعْضٍ فَأَزْكُوهُنَّ بِأَذْنِ أَهْلِهِنَّ وَأُوْهُنَّ
 أَجُورُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ
 وَلَا مُتَّخَذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَيْتُمْ فَإِنْ أَسْنَيْنَ
 بِفَاحِشَةٍ فَكَلَيْهِنَّ يَضْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنْ
 الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
 تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۶

۲۶۔ تے جیکوں تہاڑے دچر طاقت نہ ہووے جواو کہیں مومن
 آزاد ترمیتیں نال شادی کرے تے او ایہیں بانہیں دچر جبرمی
 دامن ہووے او دے نال شادی کر گھنے اللہ سیئں تہاڑے
 ایمان کوں بہوں چاٹدے۔ تہاڑا اک ڈو جتنے نال تعلق۔ تساں
 انہیں نال نکاح کرو انہیں دے مالکیں دی اجازت نال تے انہیں
 کوں انہیں دامناسب حق مہر ڈیو او پاکیزہ ہون تے زنا کار
 نہ ہون تے نال کہیں کوں کھینچتی بناؤن والیاں ہون۔ تے
 جبر دے ویلے اول نکاح وچ آؤجن تے او ولابے میائی
 کرن تے انہیں کوں اول غلاب دی آدمی بلس جبرھا آزاد
 ترمیتیں کوں مدے۔ اے حکم او دے کیے بے جبرھا تہاڑے
 وچر گناہ کنیں ڈرے۔ تہاڑا صبر کرن تہاڑے کیے چکا تے
 اللہ سیئں بہوں بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ الَّذِينَ
 هُنَّ بَيْنَكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۷

۲۷۔ اللہ سیئں چاہندے جوتساں کنیں پہلے لوکیں دے طریقے
 تہا کوں ڈے تے تہا کوں راہ دکھالے تے تہاڑے اتے
 مہربانی کرے تے اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے
 سیانا۔

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
 الشَّهْوَةَ أَنْ يَبْسُطُوا مَبْلًا عَظِيمًا ۝۸

۲۸۔ تے اللہ سیئں چاہندے جو تہاڑے اتے مہربانی کرے
 تے اولو کہ جبر دے گندی خواہشات دے پچھو گردن اولے

پاہندن جوتساں برلٹی دو بہوں بھک و ہجو۔

۲۹۔ تے اللہ سیسں پاہندے جوتساں کنیں بار ہولا کرے
تے انسان کمزور پیدا کیا گئے۔

۳۰۔ لے ایمان والو لتساں اپنے مال آپت وچ نا جائز طریقے
نال نہ کھاؤ سوائے ایندے جو تجارت نال آپت وچ غرضی
نال مال حاصل کرتے اپنے آپ کوں نہ قتل کوہے شک اللہ
سیسں تہا بڑے اُتے ول ول رحم کرٹ والا ۵۔

۳۱۔ تے جیرھا شفعں ہک ڈوجھے (دامال) زیادتی تے ظلم نال
کھا دے تے اساں اوں کوں بھاد وچ سیسوں تے اللہ سیسں
کیے اے گال سوکھی ۵۔

۳۲۔ جے تساں وڈے وڈے گناہیں کنیں پچسو جیسں تہا کوں
بکلیا گئے تے اساں تہا بڑے عیب تساں کنیں ٹاڈلیوں تے
داخل کرلیوں تہا کوں عزت والے مقام وچ۔

۳۳۔ اللہ سیسں تہا بڑے وچو جے کہیں کوں کس تے فضیلت
ڈتی ۵۔ تے تساں اوندی خواہش نہ کر۔ مردیں واسطے اوتہو ۵
جیرھا انہیں کھائے تے ترمیتیں کیے اوتہو ۵ جیرھا انہیں کھائے
تے تساں اللہ سیسں کنیں اوں فضل منگوہے شک اللہ سیسں
ہر شے کوں بہوں چاڈھے۔

۳۴۔ ہر آدمی واسطے اساں اوندے ترکے دے وارث بنائیں جیرھا
اوندے پیو ماتے قریبی سکیں چھوڑیے۔ جیندے نال تساں
پکا وعدہ کیتی کھڑے ۵ اوں کوں وی حصہ ڈویو۔ بے شک اللہ سیسں
ہر شے تے نگران۔

۳۵۔ مرد ترمیتیں تے نگران ایں واسطے جو اللہ سیسں انہیں وچو بعض کوں
بعض تے فضیلت ڈتی ۵۔ تے ایں وچ کین دی جوا اپنے مال
وچو خرچ کریندن یک ترمیتیں تے فرمانبردارن کڈ کھیاواں شے
وی حفاظت کرٹن والیاں جیندی حفاظت دا اللہ سیسں حکم

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرْضَىٰ مِنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ
نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نَخَفْ عَنْكُمْ سِائِرًا
وَنُدْخِلْكُمْ مَدْخَلًا كَرِيمًا ۝

وَلَا تَتَّبِعُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ
لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
اَكْتَسَبْنَ ۚ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبُونَ
وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

الرِّجَالُ قَوَمُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ وَبِمَا آتَفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَلِلَّذِي خَلَّتْ
تَحْتَ حِفْظِهِ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ ۚ وَالَّذِي تُخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَوُضُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ

وَأَصْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿۳۷﴾

ہوتے۔ تے جیندی نافغانی داتہا کوں ڈرہوے انہیں کوں نصیحت کرو تے ول انہیں دے بسترانج کر ڈیوتے کٹو انہیں کوں تے جے او تہا ڈی گال من گھنن تے لتاں انہیں دے خلاف کوئی کارروائی نہ کرو بے شک اللہ سیس بہوں اچھ شان والا تے بہوں وڈا۔

وَأِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے جے تم کوں نہیں ڈرنا پس دے اختلاف دا ڈرہوے تے لتاں ہک اوندے خاندان وچو تے ہک اوندے خاندان وچو منصف تقرر کرو تے جے او ڈوہیں صلح کراؤں چاہن تے اللہ سیس زال پٹے کوں صلح کرن دی توفیق دیس۔ تے بے شک اللہ سیس بہوں جائز والا تے بانبر۔

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَلًا فِخْوَراً ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے اللہ سیس دی عبادت کرو تے کہیں شے کوں اوندا شریک نہ بناؤ تے بیو ماناں چھک سلوک کرو تے نزدیکی سکس نال تے تیس نال تے مسکین نال تے کوہوے ہسائے نال تے پریں دے ہسائے نال تے پاسے آسے ساتھی نال۔ تے جیندے اتے تہا ڈے کچے بھد مالک ہن انہیں نال۔ بے شک اللہ سیس اول آدمی کوں پسند نہیں کریںدا جیرھا اکڑیچن تے فخر کرن والا ہوے۔

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے جیرھے شوم ہن نے لوکیں کوں کنجوسی دا حکم ڈیسن تے جیرھا اللہ سیس اپٹے فضل نال انہیں کوں ڈتے اول کوں کیسن تے اسان کافریں کیتے تیار کیا ہوئے ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ يَنْفَقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِيَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے جیرھے اپٹے مال لوکیں کوں دکھاؤں کیتے فرج کریندن تے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نہیں انیندے تے جیندا شیطان سبگتی۔ او بہوں برا سبگتی۔

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿۴۲﴾

۴۱۔ انہیں کوں کیا تھوے ہا جے او اللہ سیس تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان گن آون ہا تے اللہ سیس جو انہیں کوں ڈتے

اوند سے جو خرچ کرن ہاتے اللہ سیں انہیں کوں بہوں
جائز والاء۔

۴۱۔ بے شک اللہ سیں کو ہلی تلوای ظلم نیں کریندا ہے
نیکی ہوی تے اوں کوں ودھا بڑیسی تے اپنے ولووی اوکوں
وڈا اجر بڑیسی۔

۴۲۔ تے انہیں لوکس دا کیا حال ہوی جیڈاں اساں ہر ٹولے تے
ہک گواہ گھن اوسوں تے نیکیں انہیں نے گواہ گھن اوسوں۔

۴۳۔ اوں جہاڑے اولوک جیرھے کافرن تے رسول دے
نادرین او چاہن جو زمین وچ انہیں کوں پور بڑا ونچے ہاتے
اللہ سیں کین او کوئی گھال نہ لگا سگھن۔

۴۴۔ اے ایمان والو! تاساں نہ کوہود پھر نماز دے جیڈاں تاساں
ہوش وچ نہ ہرو بے تیں تاساں سمجھو نہ جوتاساں آپرے پئے
تے نہ جہنی ہوو سوائے ایندے جوتاساں مسافر ہوو بے
تیں تاساں دھان گھنوتے بے تاساں بیمار ہوو یا سفر تے ہوو
یا کوئی حاجت بہہ کے آیا ہووے یا تاساں تے ہوو
تریمیتیں نال تے تہا کوں پانی نہ ملے تے پاک مٹی نال تیم کر
گھنوتے مسح کرو اپنے مندا تے ہتھیں دا۔ بے شک
اللہ سیں معاف کرن والا تے بخش والا۔

۴۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں انہیں لوکس دا جنہیں کوں کتاب دا کھ
حصہ بڑا گیا ہاتے انہیں گمراہی مل گدی تے اولے دی چاہن
جوتاساں دی سدھے رستے کین گمراہی وچ۔

۴۶۔ تے اللہ سیں تہا بڑے دشمنیں کوں جہاڑے تے اللہ سیں
سجکت دے لحاظ نال کافی دے مدد کرن دے لحاظ نال دی
کافی۔

۴۷۔ انہیں کوں جیرھے یہودی تھین تے اللہ دی گاہیں کوں
انہیں دی جہیں کین بد لیندن تے آہن اساں ٹے تے نغزانی

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً
يُضَعِفَهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤١﴾

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤٢﴾

يَوْمَئِذٍ يُوَدِّعُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَصْوَا الرُّسُلَ لَوْ أَنَّهُمْ
رَأَوْا الْآرْضَ وَالْأَنْفُسَ وَلاَ يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى
مَّا تَعْلَمُونَ أَوْ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنْأَ إِلَى عَابِرِي سَبِيلٍ
مَّا تَعْلَمُونَ وَأَنْ كُنْتُمْ قَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايَةِ أَوْ لَسْتُمْ مِنَ النِّسَاءِ فَلَمْ تَجِدُوا
مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَ
أَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ
الْفَضْلَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٥﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٦﴾

مَنْ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مَسْمُوعٍ وَ

رَاعَا لِيَا بِالسِّنِّهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَكَوَّأْنَهُمْ
قَالُوا سَبْعًا وَاطْعْنَا وَاسْنَعْ وَانْظُرْنَا لَكَ خَيْرًا
لَهُمْ وَأَقْوَمًا وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

کیتی تے توں سٹی تے خدا دیاں گاہیں تیکوں سٹایاں نہ وچن
تے اپنی زبانیں کوں مرد کے آہن جو ساڈا خیال کرتے طے
مریدن دین وچ تے بے شک جے او لے آکھن ہا جو اسان
سٹے تے فرمانبرداری کیتی تے توں ساکوں مہربانی نال ڈیکھ
تے لے انہیں کیسے چنگا ہا تے زیادہ درست ہا۔ تے اللہ
سیس انہیں دے کفر دی وجر کئیں انہیں تے لعنت کیتی تے او
ایمان نہیں گھن آئے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ امْنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلُ أَنْ تَطِيسَ دُجُوهَا فَزُدْهَا عَلَى
أَذْبَارِهَا أَوْ تُلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ
أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ۝

۴۸۔ لے لو کو جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی تے ان ایمان گھن آؤ
اوندے لے جیری اسان تہا ڈو لہانی تے او اوندی تصدیق
کریدی تے جیری اسان کئیں ہانی پئی ایں کئیں پہلے جو اسان
وڈے لوکس کوں مل ڈیوں تے اسان انہیں کوں پچھو ہاں
کنڈیا دلا پٹھوں یا انہیں تے لعنت کروں جیوں اسان چٹھ پٹھ
والیں تے پہلی ہانی۔ تے اللہ دی برگال پوری تھی کے رہندی۔

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَى
إِثْمًا عَظِيمًا ۝

۴۹۔ بے شک اللہ سیس نیں بخشدا جو اوندے نال شرک
کیا وچنے تے ایندے سوا جیکوں چاہی بخش ڈیسی۔ تے جیرا
اللہ نال شرک کریندے تے اوں بہوں وڈا گنہہ کیسے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْكُونَ أَنْفُسَهُمْ بِاللَّهِ يَزْكِي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يَظْلُمُونَ فِتْنًا ۝

۵۰۔ کیا تیکوں پتہ نیں انہیں دا جیرے اپنے آپ کوں پاک
سمجھیندن تے سچ لے ہے جو اللہ سیس جیکوں چاہندے
پاک کریندے تے انہیں تے پنڈ دی گھڑ تہا علم دی دیکتا
ولیسی۔

انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَى بِهِ
إِثْمًا مُبِينًا ۝

۵۱۔ توں ڈیکھ او کیوں اللہ سیس تے کوڑ بہیندن تے
لے بہوں سارا وڈا گناہ۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ
بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ
أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ۝

۵۲۔ کیا تیکوں پتہ نیں جنہیں کوں کتاب دا کچھ حصہ ڈتا گیا ہا
تے او بیس کوں تے شیطان کوں منیندن تے او آہن انہیں
لوکس دے متعلق جیرے نیں منیندے جو او زیادہ ہدایت
ہن انہیں لوکس کئیں جیرے مومن۔

۵۳۔ اے لوگوں جنہیں تے اللہ لعنت کیتی ۵ تے جیندے تے اللہ سیس لعنت کرے توں اوندا امدادی نہ بھہ سگیس۔

۵۴۔ کیا انہیں وادشاہی وچ حصہ اوتے کہیں انسان کوں پنڈوی گلوا آئی ادهلی لکیر تلاوی نہ ڈلسن۔

۵۵۔ یا ادلوکس تے سدکریدن جو انہیں کوں اللہ سیس ایٹے فضل نال بڑے۔ تے اسال ابراہیم دی اولاد کوں کتاب تے سٹپ بڑا۔ تے اسال انہیں کوں بہوں وڈی بادشاہی بڑتی۔

۵۶۔ انہیں دھج کھ ایجھے بن جیرھے اوندے تے ایمان گھن آئن تے کھ اوکس رک گئیں تے دوزخ دی گرمی بہوں زیادہ ۶

۵۷۔ بے شک جیرھے نیش منیدے ساڈی آیات کوں تے اسال انہیں کوں بھاد وچ ضرور سیسوں تے جڈاں چم گل ولین تے اسال پے چم وٹا ڈلسوں تاں جواو عذاب چکھن بے شک اللہ بہوں غالب تے بہوں سیٹا ۷۔

۵۸۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک اعمال کیتن اسال انہیں کوں ضرور جنت وچ داخل کرلیسوں جنت جیندے وچ نہراں و ہندیاں پئیں۔ اوندے وچ ہمیشہ رہن۔ اوندے وچ انہیں کیتے پاک زلیں ہوسن تے اسال انہیں کوں داخل کرلیسوں گھاٹی چھاں وچ۔

۵۹۔ بے شک اللہ سیس تہاکوں مکم ڈیندے جو تہاں امانت انہیں کوں ڈیو جیرھے حقدارن تے جڈاں تہاں لوکس وچ فیصلہ کرو تے انصاف نال فیصلہ کرو بے شک اللہ تہاکوں کینھی چنگی نصیحت کریندے تے بے شک اللہ سیس بہوں سٹن والا تے ڈیکھن والا ۸۔

۶۰۔ اے ایمان والو تہاں اللہ سیس دی اطاعت کرو تے

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ۵۳

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُولَوْنَ النَّاسُ نَصِيرًا ۵۴

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلٍ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ۵۵

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ۵۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا أُخْرَىٰ لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ۵۷

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلِيلًا ۵۸

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَبِيحًا بَصِيرًا ۵۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ

أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَاذَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝

رسول تے اولیٰ حاکم دی اطاعت کرو جیڑھا تہا بڑے وچوہرے
تے جے تہا بڑا کہیں گال تے جیڑھا تھی وچنے تے فیصلہ لسان
اللہ سیئیں تے اوندے رسول دو گھن وچوہرے تہاں اللہ تے
آخرت دے ڈینہ کول منیندے ۱۔ اے گال چچکی تے ایندا
بہوں چچکاں انجام۔

الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ
إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا
إِلَى الظَّالِمِينَ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝

۴۱۔ کیا تیکوں پتہ ۱۔ انہیں لوکیں دا جیرے اے دعویٰ کریندن
جو بے شک اسان ایساں گھن اے پس اوندے لے جیڑھا تہو
لے تے جیڑھا تیں کیں پہلے بہا یا گئے اڈ چا ہندن جو اشیان
کیں فیصلہ کراون تے انہیں کول حکم ڈتا گئے جو اوندرا انکار کرن
تے شیطان چاہندے جو انہیں کول پرے درے دا گمراہ بنا
ڈیوے۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ
رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ۝

۴۲۔ تے جڈاں انہیں کول آکھیا ویندے جو آڈاوندو جہا لے اللہ
سیئیں تے اوندے رسول دو تے توں منافقین کول ڈوبیں
جو او تیں کیں بہوں پریں ہٹ ویندن۔

فَكَيفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ ۝ يَا لَيْتَ إِنْ أَرْدُنَا إِلَّا جُحًا
وَنُفُورًا ۝

۴۳۔ تے اے کیوں تھیندے جڈاں انہیں تے مصیبت آوندی ۱
انہیں دے اپٹے ہمتیں دی کڈی دی وچرنال پچھیں او منافق
تیڈو اندن تے قساں کھندن جو اللہ دی قسم اسان تے صرف
ارادہ کیسا ہا چچکے سلوک دا تے صلح دا۔

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ۝

۴۴۔ اے لوکن جو کچھ انہیں دے دلیں وچ اللہ سیئیں خوب جاندے
توں انہیں کنس پوہا تھی وچ تے انہیں کول نصیحت کرتے انہیں
کول اینجی گال کر جیندا انہیں دے دلیں تے اثر تھوے۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رُسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ
أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ۝

۴۵۔ تے اسان کوئی رسول نیں پھیا سوائے ایندے جو اللہ سیئیں
دے حکم نال اوندی اطاعت کیتی وچنے تے بے شک جڈاں
انہیں اپنی جانیں تے ظلم کیا ہاتے تیڈو آون ہاتے اللہ کنیں
بخشش منگن ہاتے رسول دی انہیں واسطے بخشش منگن ہاتے
او اللہ سیئیں کول بہوں مہربان تے رحم کرٹ والا پادون ہا۔

۶۶۔ تے تیرے رب دی قسم او مومن نہ تھیں جے تیں او
تیکوں براون گال وچ جیندے وچ او بھڑدن منصف نہ
بناون تے جیرھا توں فیصلہ کریں اوں کیں دیں وچ تنگی محسوس
نہ کرن تے پورے طور تے من گھن۔

۶۷۔ تے بے شک جے اساں انہیں کوں مکم ڈیوں با جو
اپنے آپ کوں قتل کرو یا پٹے گھریں وچو نکل وچوتے سوائے
تھوڑے لوکیں دے کوئی انہیں وچو لے کم نہ کرے ہا۔ تے جے
او کر گھن ہا جبرم انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہانڈے لے انہیں
کیے چبکا ہا تے پکی گال بائی۔

۶۸۔ تے اساں یقیناً انہیں کوں بہوں وڈا بدلہ ڈیوں ہاپٹے دل
۶۹۔ تے انہیں کوں سدھا رسد وی ڈکھاؤں ہا۔

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ تے رسول دی اطاعت کر لیں لے انہیں
وچ دل ولسن جنہیں تے اللہ سیں النامکین جویں نبی تے مینق
تے شہید تے صالح تے اے لوک بہوں چبکے سبگتی بن۔

۷۱۔ لے اللہ سیں افضل تے او بہوں جانی والاء۔

۷۲۔ اے ایمان والو اپنی حفاظت دے سامانہ برویسے تیار رکھو
تے تھوڑے تھوڑے حق کے ٹرو یا سارے کٹے حق کے ٹرو

۷۳۔ تے بے شک اساں وچو کچھ اینجمن جیرھے کم دے وقت
پچھو رہ ویندن جے تہا کوں کوئی مصیبت پہنچے تے او آبدے جو
میںڈے اتے اللہ دا بہوں وڈا احسان جویں انہیں نال حاضر نہ
ہا نی۔

۷۴۔ جے تہا کوں اللہ سیں کئیں فضل پہنچے تے او آبدے ہا نے
جے میں انہیں نال ہواں ہا تے بہوں وڈی کامیابی لے ہاتے جویں
انہیں دے تے تہا لے وچ کوئی دوستی و التلق بائی کاہد۔

۷۵۔ انہیں لوکیں کوں اللہ دے رستے وچ جگ کرنی چاہی دی
جیرھے دنیاوی زندگی کوں چھوڑ کے آخرت کوں مل گدی کھڑن

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُخَرِّجُوا فِينَا شَجَرًا
بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ
وَيَسْلُمُوا أَسِيلًا ﴿٦٦﴾

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا
مِن دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ
فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ
تَثْبِيثًا ﴿٦٧﴾

وَإِذَا لَا تَذُنُّهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٨﴾
وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٩﴾
وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالضَّالِّينَ وَالشُّهَدَاءِ
وَالصَّالِحِينَ وَحَسَنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٧٠﴾
ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧١﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ
أَوْ انفِرُوا جُمُعًا ﴿٧٢﴾

وَأَن مِّنْكُمْ لَمَنْ لَّيْثَلَنَ فَإِنِ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ
قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَعَهُمْ شَاهِدًا ﴿٧٣﴾

وَلَمَنِ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لِيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ
تَكُن بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلْبِسْ حَتَّى تَكُن مَعَهُمْ
فَافْزُزْ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

فَلْيَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ

يَغْلِبُ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

تے جیسا اللہ دے رہے وہی جنگ کرے تے ماریا ونچے یا
بڑا بڑا تھی ونچے تے اسان اول کون ضرور وڈا بدلہ دیسوں۔

۷۶۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تہاں توہے لڑدے اللہ دے رہے
وہی انہیں دی خاطر جیرے مردیں تے عورتیں وچو کمزورن تے ہاں
جیرے آبدن لے ساڈے رب ساکوں اس ظالم دستی وچو کدھ
جیندے رہن والے ظالم۔ تے اپنے ولو ساڈا کوئی سنگتی بٹا
تے اپنے ولو ساڈا کوئی امدادی بٹا۔

۷۷۔ جیرے مومن لڑتے اللہ دے رہے وہی جنگ کریندن تے
جیرے کافرن او شیطان دے رہے وہی جنگ کریندن اس واسطے
تہاں جگ کرو شیطان دے دوستیں ناں بے شک شیطان دی
تدبیر کمزور۔

۷۸۔ کیا تیکوں پتہ نہیں انہیں لوکس دا جنہیں کوں اکھیا گیا ہا جو
تہاں اپنے ہمیں کوں روکو تے نماز مہلکے پڑھو تے زکاۃ ڈیو
تے جہاں انہیں تے جگ فرم کیتی گئی تے انہیں وچو جگ ٹولہ
لوکس کیں الیوں بڑی پئے گئے جیویں اللہ کیں بڑی بے یا اول کیں
دی زیادہ۔ تے انہیں اکھئے اے ساڈے رب تیں ساڈے اتیں
جنگ کیوں فرض کیتی تے کیوں نہ تیں ساکوں تمومری
مہلت بڑی توں اکھ بڑے جو دنیا دا فائدہ تمومرا تے
آخرت جنگی و اوندے واسطے جیرھا تقویٰ اختیار کرے۔
تے تہا بڑے اتے پنڈ دی جگہ دی لیک تلاوی ظلم نہ کیا
ولیں۔

۷۹۔ تہاں جھتاں ہر سو تہاکوں موت آپکڑ لیس جہانویں
تہاں مضبوط قلعیں وچ دی کیوں نہ ہو ورو جے انہیں
کوں کوئی چنگائی پہنچے تے آہن جو لے اللہ ووءے تے جے
انہیں کوں کوئی برائی پہنچے تے آہن جو لے تیڈے و توہے۔
توں اکھ سب شے اللہ کیں ہے۔ اس قوم کوں کیا تھی

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا
وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ
لَدُنْكَ نَصِيرًا ۝

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّالِمِينَ فَقَاتِلُوا أَتِيَا الشَّيْطَانَ
إِنْ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ۝

الْمُتَرَلِّينَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
إِذَا قَرِينُهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ
أَوْ اشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا
الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ
الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا
تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝

إِنْ مَا تَكُونُوا يَدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ
مُشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ
عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ
لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ۝

گئے جو کمال سمجھ دے کو بہو وی نہیں دیندے۔

۸۰۔ جو تیکوں چنگائی پہنچے اور اللہ کیں ہے تے جیہی تکلیف پہنچے او تیلے اپنے ولو۔ اسان تیکوں لوکس واسطے رسول بنا کے پٹھے سے تے اللہ کافی گواہ۔

۸۱۔ جیرھا رسول دی اطاعت کریس اوں اللہ دی اطاعت کیتی تے جیرھا کنڈ پھیر گھنسی اسان تیکوں انہیں تے

نگران بنا کے نہیں پٹھیا

۸۲۔ او آہدن ساڈا تم تے اطاعت تے جڈیاں او تیں کیں باہر نکدن ہک ٹولہ انہیں وچورات گذریندے او ندے خلاف جو توں آہدیں اللہ سیس کھدا او ندے جو اورات کوں تیلے خلاف سوچیندے۔ توں انہیں کیں منہ پھیر گھن تے اللہ تے بھروسہ کرتے اللہ کافی کارساز۔

۸۳۔ کیا او لوک قرآن تے غور نہیں کریںدے جے لے اللہ دے سوا کہیں پے کیں ہوندا تے او ندے وچ بہوں سارا اختلاف پاوے ہا۔

۸۴۔ تے جڈیاں انہیں کیں امن یا خوف دی گال اندی او اوکوں مشہور کر ڈیندن۔ جے او اوں گال کوں اپنے رسول یا اپنے حاکم دو گھن وچن ہا تے انہیں وچو سیانے لوک اصل گال کوں معلوم کر گھن ہا۔ تے جے تہاڑے اتے اللہ دا فضل نہ ہووے ہا تے او ندی رحمت نہ ہوندی تے سوائے تھوڑے لوکس دے تسان شیطان دے پچھو ٹر پو و ہا۔

۸۵۔ توں اللہ دے رستے وچ جیگ کر تیکوں اپنے سوا کہیں دا ذمہ وار نہ بنایا ویسی۔ تے توں مویش کوں ابھار (تیا کر) تھی سگدے جو اللہ سیس کافریں دی جیگ کوں روک ڈلیوے تے اللہ سیس دی جیگ سخت تے او ندا عذاب دی بہوں سخت۔

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَا لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٨٠﴾

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظًا ﴿٨١﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨٢﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٣﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٤﴾

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ وَارْحُضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِ بِأَنْسِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنَكُّلًا ﴿٨٥﴾

۸۶۔ جیسا شخص چنگی سفارش کرے اور دے کیتے اور دے وچ
اور احصہ۔ تے جیسا شخص بری سفارش کرے اور دے
واسطے وی اور احصہ۔ تے اللہ سیس ہر شے دا نگران۔
۸۷۔ تے جڈاں تہا کوں کوئی دعا ڈیوے تے اوں کیں چنگی
دعا ڈیوے یا او با دعا ڈیوے بے شک اللہ سیس ہر شے دا حساب
گھنن والا۔

۸۸۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نیں او تہا کوں
قیامت دے ڈیندے تک ضرور جمع کریندا ویس تے ایندے
وچ کوئی شک نیں تے اللہ سیس کیں زیادہ سچی گال کون
آکھ سکدے۔

۸۹۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تہاں منافقین دے متعلق
ڈیوے تھی گئے تے اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے کیں
دی وچ نال منہ بھرے سٹ گھتے۔ کیا تہاں چاہندے
جو اللہ سیس جیکوں گمراہ دیتے اوں کوں سدھے رستے
گھن آؤ۔ تے جیکوں اللہ سیس گمراہ کرے تے اوں دے واسطے
قول اصلو کوئی رستہ نہ پئیں۔

۹۰۔ او چاہندے جو جیویں او کافر بن گئیں تہاں وی اوں کافر
بری وچ جوتے کہو جیویں تھی وچ تہاں انہیں وچ کہیں کوں سبکی
نہ بناؤ جے تیں او اللہ دے رستے وچ ہجرت نہ کرن جے او پھر
وچن تے انہیں کوں پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جیسا وی او
لمبھن۔ تے انہیں وچ کہیں کوں سبکی تے ادا دی نہ بناؤ۔

۹۱۔ انہیں لوکس دے سوا جیسا انجی قوم وچ ہون جو
تہا ڈے تے انہیں وچ کوئی معاہدہ ہووے یا او آون تہا ڈو
انہیں دے سینے تہا ڈے نال تے اپنی قوم نال بھڑن کیں ہرے
ہوئے ہون۔ تے جے اللہ سیس چاہندے او انہیں کوں تہا ڈے
لے غالب کر ڈیوے ہاتے او تہا ڈے نال بھڑن ہا۔ تے

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيبًا ﴿٨٦﴾

وَإِذَا حُيِّنْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مَا أُوْرِدُوهَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٧﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَجْعَلُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا
رَبَّ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٨﴾

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ
بِمَا كَسَبُوا أَوْ تَرِيدُونَ أَنْ تَهْذُوا مِنْ أَصْلِ اللَّهِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ سَبِيلًا ﴿٨٩﴾

وَذُؤُوا لَوْ كَفَرُوا كَمَا كَفَرُوا فَتَذُنُونَ سَوَاءً فَلَا
تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يَهْجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَإِنْ تَوَلَّوْا لَعَنُوا وَهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٩٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ نَبَأٌ
أَوْ حَاجٌّ وَلَمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقَاتِلُوكُمْ أَوْ
يَقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ
فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ انْعَزَلْتُمْ عَنْهُمْ لَقَاتِلُوكُمْ وَالْقُوا
إِيَّانَا السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩١﴾

جے اوتساں کنیں پوہے تھی وچن تے تہاڑے نال جنگ نہ
کرن تے تہاڑے نال صلح کرن چاہن تے ول اللہ سیس
انہیں دے خلاف تہاڑے واسطے جنگ دا کوئی رستہ نہیں
چھوڑیا۔

۹۲۔ تے کچھ پے لوکس کوں وی تساں مسو جیرے چا بندن
جو تہاڑے نال تے اپنی قوم نال امن نال رہن۔ جیڑاں وی او
فٹے دو دلائے گیئیں انہیں کوں اوندے وچ مزہ بھرتے سیٹا
نگئے۔ تے جے اوتساں کنیں پوہے تے پریں تھی وچن۔ تے
صلح وی نہ کرن تے او اپنے جھیں کوں وی نہ روکن تے بھجیں
تساں انہیں کو پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جھتاں وی تہا کوں
او ملن۔ اے او لوکن جو اسال تہاڑے واسطے انہیں دے
خلاف واضح دلیل ڈے دتی۔

۹۳۔ کہیں مومن دی شان نیں جو او کہیں مومن کوں قتل کرے
سوائے غلطی دے تے جیرھا غلطی نال مومن کوں قتل کرے
او مومن غلام آزاد کرے یا مقتول دے گھر والیں کوں خون بہا
ڈیوے سوائے ایندے جو او۔ صدقے دے طور تے چھوڑ
ڈیون۔ تے جے او انجھی قوم دا ہر دے جیری تہاڑی دشمن تے
او قتل مومن ہر دے تے ہک مومن غلام کوں آزاد کرن
(کافی) تے جے او اول قوم وچ ہر دے جو تہاڑے تے اوندے
درمیان معاہدہ ہر دے تے او اوندے وارثیں کوں خون بہا
ڈیوے تے نال ہک مومن غلام کوں آزاد کرے۔ تے جے
ایندی طاقت نہ ہر دے تے او ڈو مینے مسلسل روزے
رکھے اے اندی طرفوں رحمت تے اللہ سیس بہوں باٹن
والا تے بہوں سیٹا ناو۔

۹۴۔ تے جے کوئی شخص کہیں مومن کوں ہاٹ بچھ کے قتل
کرے تے اندی سزا دوزخ۔ اوندے وچ ہمیشہ رہی تے

سَيِّدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُواكُمْ وَيَأْمَنُوا
قَوْمَهُمْ كُلًّا رُدُّوْا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ
يَعْمَلُوا لَكُمْ وَيَلْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ يَكْفُوا أَيْدِيَهُمْ
ذَخْدَوْهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقْبَضُوهُمْ وَارْكَبُوا لَكُمْ
عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿۹۲﴾

۱۲
۹۴

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ
قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنَ
قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ فَلْيَبْذُ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ فَمَنْ
لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۹۳﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا
فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا

عَظِيمًا ۹۵

اوندرے اتے اللہ دا غضب تے اللہ دی لعنت تے اوندے واسطے وڈا عذاب تیار۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا صَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَيِّنُوا
وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ آتَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا
تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَعَانِمُ
كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۹۵

۹۵۔ اے ایمان والو! جہاں تساں زمین تے اللہ دے رستے وچ سفر کرو تے پوری بڑیکھ بھال کر گھنوتے جی رہا تھا کون سلام کرنے اول کون اے نہ اکھوتوتوں مومن نوہیں تساں دنیاوی زندگی دا سامان چاہندے تے اللہ سیس کئیں بہوں غنیمتاں ہن۔ تے تساں پہلے دی ایویں ہاوسے۔ اللہ سیس تہا بڑے اتے احسان کیتے تے تساں بڑیکھ بھالو۔ بے شک اللہ سیس جہاں کریندے چاندے۔

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الْقِرَارِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى
الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَائِنَةَ ۚ وَفَضَّلَ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۹۶

۹۶۔ مومنین وچ او جیڑے کہیں تکلیف دے بغیر بہرہ وچن تے جیڑے اللہ سیس دے رستے وچ جہاد کرن والے اپنے مالیں نال تے جائیں نال او برابر نہیں درجے وچ فضیلت دتی اللہ سیس بہن واپس تے اپنے مال تے جائیں نال جہاد کرن والیں کون۔ اللہ سیس ساریں نال بھلائی دا وعدہ کیتے۔ تے اللہ سیس بہن واپس تے جہاد کرن والیں کون وڈے اجر نال فضیلت دتی۔ ۹۷۔ اے اللہ سیس کئیں درجے ہن تے بخشش تے رحمت۔

دَرَجَاتٍ مِنْهُ ۚ وَمَغْفِرَةٌ ۚ وَرَحْمَةٌ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ۹۷

تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔ ۹۸۔ بے شک اولوک جنہیں کون فرشتے اتھے حال وچ مارن جہاد اپنے جائیں تے ظلم کرن والے ہن او فرشتے انہیں کون اکھن تساں کرمی مصیبت وچ ہاوسے او اکھسن جو اسان اپنے ملک وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوسے فرشتے اکھسن کیا اللہ دی زمین فراخ نہ بائی تساں کھائیں بھرت کمر وچو ہاوسے اولوک جنہیں دا ٹھکانہ جہنم تے او بہوں بری جا۔

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْفَالِكَةَ ظَالِمًا لِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا
فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۹۸

۹۹۔ سوائے انہیں کمزوریں دے جو انہیں تے تمہیں تے ہالیں وچو چھ کہیں میلے دی طاقت نہ رکھیندے ہن تے نہ انہیں

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ۹۹

کوں کوئی بی راہ نظر دی باقی۔

۱۰۰۔ اے تمی سبکدے جو اللہ سیس انہیں کوں معاف کر ڈیوے
اللہ سیس بہوں معاف کرن والا تے بخشش والا ۷۰۔

۱۰۱۔ جیرھا اللہ دے رستے وچ ہجرت کر لیس او زمین وچ بہوں
ساریاں حفاظت دیاں جہیں تے فراخی دے سامان پیسی تے
جیرھا شخص اپنے گھر کنیں اللہ تے اوندے رسول دو بہرت
کسکے نکلی تے اوں کوں دل موت آونجے اوند ابراہم اللہ دے
ذمے تھی گیا۔ اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۱۰۲۔ تے جڈاں تساں زمین وچ سفر کرتے تہا بڑے اتے
کوئی گناہ نیں جو تساں نماز قصر کرو۔ جے تساں بڑو جو کافر
تہا کوں بڑھ ڈالیں بے شک کافر تہا بڑے کھلے دشمن۔

۱۰۳۔ جڈاں توں انہیں وچ ہویں تے توں انہیں کوں نماز پڑھا
انہیں وچو ہک ٹولہ تہا بے نال کھڑا تہا تے ہتھاروی چئی
کھڑا رہے۔ تے جڈاں او سجدہ کرن او تہا بڑے پھیر حفاظت
کیسے کھڑے تھی وچن تے ول آوے۔ بڑو جڈاں جیں
نماز نیں پڑھیں تے تہا بڑے نال نماز پڑھے او دی اپنے ہتھار
تے حفاظت سامان چئی کھڑے رہوں تے اولوک جیرھے کافرن
او چاہندن جو تساں غافل تھی وچو۔ اپنے ہتھاریں نے
اپنے سامانیں کنیں تے او اہم کن تہا بڑے اتے حد
کر ڈیوں۔ جے تہا کوں مینہ دی تکلیف ہووے یا بیمار ہوو
تے تہا بڑے اتے کوئی گناہ نیں جو تساں اپنے ہتھار رکھو
چا۔ تے اپنی احتیاط پوری کرو بے شک اللہ سیس کافروں
کیسے ذلیل کرن والا عذاب تیار کر بھوڑیے۔

۱۰۴۔ تے جڈاں تساں نماز پوری کر گھنوتے تساں اللہ سیس
کوں کھڑے تھی کے بہہ کے تے پا سے دے بھرنا دے کرو۔
تے جڈاں تہا کوں تسلی تھی وچن تے نماز کوں ٹھہاکے پڑھو

فَاُولٰٓئِكَ عَسَىٰ اللّٰهُ اَنْ يَّعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا
عَفُوًّا ۝۷۰

وَمَنْ يُّهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْاَرْضِ مُرْعًى
كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا اِلَى
اللّٰهِ وَرَسُولِهِ نَمُ يَذْكُرْهُ الْوَتُّ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهُ
عَلَى اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا رَحِيْمًا ۝۷۱

وَإِذَا مَكَرْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَّفْتِنَكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا اِنَّ الْكٰفِرِيْنَ كَانُوْا عَدُوًّا مُّبِيْنًا ۝۷۲
وَإِذَا كُنْتُمْ فِيْهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ
مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلْيَأْخُذْ اَسْلِحَتُهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا
فَلْيَكُونُوا مِنْ وَّرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ
يُصَلُّوْا فَلْيُصَلُّوْا مَّعَكَ وَلْيَأْخُذْ اَحْذَرُهُمْ وَأَسْلِحَتُهُمْ
وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ تَغَفَّلُوْنَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ
فَيَبْسِلُوْنَ عَلَيْكُمْ مَّقِيْلَةً وَاجِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذٰى مِنْ مَّطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ فَرِحْتُمْ اَنْ تَضَعُوْا
اَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِيْنَ
عَذَابًا مُّهِينًا ۝۷۳

فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللّٰهَ قِيَمًا وَقُوْدًا وَّعَلٰى
جُنُوْبِكُمْ فَاِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيْمُوا الصَّلَاةَ ۚ اِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ كِتٰبًا مَّوْقُوْتًا ۝۷۴

بے شک نماز مومنین دے اتے وقت تے پڑھن فرض کیتی گئی۔

۱۰۵۔ لتاں دشمن قوم کول بھنّ وچ ڈھلے نہ تھیو نہ تہاکول تکلیف تھیندی ۽ تے انہیں کول دی تکلیف تھیندی ۽ جیویں تہاکول تکلیف تھیندی ۽ تے لتاں اللہ کیں او امید رکھدے ۽ جیویں او نیں رکھیندے۔ بے شک اللہ سیس بہوں چاٹوٹ والا تے بہوں سیانا ۽۔

۱۰۶۔ بے شک اساں تہا جو سچی کتاب لہائی ۽ تاں ہر توں لوکیں وچ فیصلہ کریں جو اللہ نیکوں ڈکھائے۔ تے توں خیانت کرن والیں دلوں جھڑا کرن والا نہ بن۔

۱۰۷۔ تے اللہ کیں بخشش منگ۔ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے ول ول رم کرن والا ۽۔

۱۰۸۔ توں انہیں لوکیں دی طرفوں نہ بھڑ جیرے اپنے آپ نال خیانت کریندن۔ بے شک اللہ سیس پسند نیں کریندا جیرہا بہوں خیانت کرن والا تے بہوں گنہگار بے۔

۱۰۹۔ او لوکیں کیں تے لکدن تے اللہ سیس کیں نیں لک سکے۔ اللہ سیس انہیں دے نال ہوندرے جیرے دیلے اورات کول مشورے کرن وچ گزیریندن جینکوں اللہ سیس پسند نیں کریندا تے جو کجھ او کریندن اللہ سیس انہیں کول دہیٹن والا ۽۔

۱۱۰۔ سنا لتاں او سہ ہوتے جیرے انہیں دی طرفوں دنیا دی زندگی وچ جھڑا کریندے ۽ قیامت دے ڈینہہ انہیں دی طرفوں اللہ سیس نال کول جھڑا کرے یا انہیں دی کون حفاظت کرن والا ہوسی۔

۱۱۱۔ تے جیرہا شغف برائی کریندے یا اپنے آپ تے ظلم کریندے ول اللہ سیس کیں معافی منگ گھنرے او اللہ سیس

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَأَنْتُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنْ اللَّهُ كَانَ عَفُورًا ذَحِيمًا ﴿١٠٧﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّاتًا أَتِيًّا ﴿١٠٨﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَعُونَ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ عَظِيمًا ﴿١٠٩﴾

هَآئِنْتُمْ هَآؤَآءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ عَفُورًا ذَحِيمًا ﴿١١١﴾

کوں بہوں بخشش والا تے مہربان بیسی۔

۱۱۲۔ تے جیڑھا شخص گناہ کرنیوے اوندی سزا اونکوں آپ کوں بلسی تے اللہ سیئں بہوں جائز واللاتے بہوں سیٹاں ۱۱۳۔ تے جیڑھا شخص خطا کرے یا گناہ کرے تے دل اوندا الزام کہیں بے قصور تے لاڈلوے اوں بہوں وڈا بہتان تے کھلا کھلا گناہ اپنے ذمے لاگدھے۔

۱۱۴۔ تے جے اللہ رافعت تے اوندی رحمت تیبے اتے نہ ہوندی تے انہیں وچوہک ٹولہ تیکوں ہلاک کرٹ دا لپکا ارادہ کر چکیا ہا۔ او اپنے سوا بیا کہیں کوں ہلاک نہیں کر سگدے تے نہ تیبدا کچھ وگاڑ سگدن۔ اللہ سیئں تیبے اتے کتاب تے حکمت لہائی تے تیکوں سکھائے سی جوتوں نہ جائز بانویں تے تیبے اتے اللہ سیئں دا بہوں وڈا فضل ہا۔

۱۱۵۔ انہیں دے ٹک کے صلاحیں کرن وچ کوئی زیادہ چنگائی کاہ نیئیں سوائے ایندے جیڑھا صدقے دی صلاح ڈیوے یا چنگے کم دی یا لوکس وچ صلح صفائی دی تے اے کم جیڑھا وی اللہ دی رضا کیسے کر لسی اسان اونکوں جلدی بہوں وڈا اجر ڈیسیوں۔

۱۱۶۔ تے جیڑھا ہدایت ظاہر تھیون دے بعد رسول نال جھڑا کر لسی تے مومنین دے سوا پے رستے تے ٹرسی اسان اوں کوں اڈاہیں پھیر ڈیسیوں جتنے اوپر سی تے دلا اوں کوں دوزخ وچ سیسوں تے اے بہوں گندا ٹکاڑو۔

۱۱۷۔ بے شک اللہ سیئں شرک کوں نیئیں بخشندے ایندے سوا جیندے چاہی پے گناہ بخش ڈیسی تے جیڑھا اللہ نال شرک کرنیوے او ڈاڈھا گمراہ۔

۱۱۸۔ او اوندے سوا مادیں کوں سب میندن (خدا بنیندن)

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١٢﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرَهَا يَรُّهَا فَإِنَّهُ كَانَ مِنَ الْخَائِبِينَ ﴿١١٣﴾

۱۱۴

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَصُدُّوكَ مِنْ شَيْءٍ وَانْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٥﴾

۱۱۶

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٥﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا يَبَيِّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ تُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَتُضْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٦﴾

۱۱۷

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٧﴾

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنْسَانًا أَوْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿١١٨﴾

تے او محض مردود شیطان کوں سبب ندرن۔

۱۱۹۔ اللہ اوں کوں لعنت کیتی تے اوں آکھئے میں تیجے بندیں وچ ہک حصہ ضرور پکڑ لیاں۔

۱۲۰۔ تے انہیں کوں ضرور گمراہ کر لیاں تے انہیں کوں امیدیاں ڈولیاں تے انہیں کوں حکم ڈولیاں او جانوئیں دے کن کپیسن تے انہیں کوں حکم ڈولیاں تے او اللہ دی خلقت کوں بدل ڈالین۔ تے جیرھا اللہ دے بجائے شیطان کوں سبب بنیندے او بہوں گھائے وچ۔

۱۲۱۔ او انہیں کوں وعدے دیندے تے امیدیاں برصورتے انہیں نال او شیطان دوکھے دے سوا کوئی وعدہ نہیں کریںدا۔
۱۲۲۔ اے لوکن جنہیں داکٹرنہ دوزخ تے لوں کنیں بھیج نہیں سگدے۔

۱۲۳۔ تے جیرے لوک ایمان گھن آنے تے نیک اعمال کیتے اساں انہیں کوں ضرور اتھجے باغیں وچ داخل کر لیں جنہیں وچ نہراں وندین او انہیں وچ ہمیشہ رہسن۔ اللہ دا وعدہ سچا ۵۔ اللہ کنیں زیادہ سچی گال کیندی تھی سگدی ۵۔

۱۲۴۔ نہ تہا دی خواہشیں تے نہ اہل کتاب دی خواہشیں دے مطابق قمیسی جیرھا برائی کر لسی اوندا بدلہ ڈتا ویسی۔ تے اللہ دے سوا کہیں کوں دوست نہ پيسن تے امدادی۔

۱۲۵۔ جیرھا نیک اعمال کر لسی او جوان ہرے یا تربیت تے ہون مومن او بہشت وچ داخل تھین تے انہیں تے پنڈ دی بگڑ دے جیر تہا دی علم نہ کیا ویسی۔

۱۲۶۔ اوں کنیں زیادہ چنگا دین کیندا ۵ جیں چنگا کم کیتے تے اپنے آپ کوں اللہ دے سپرد کرتے تے ابراہیم جیرھا ہک خدا کوں منیندا ۵ اوندے دین دے پچھ چلن۔ تے اللہ تے ابراہیم کوں دوست بنا گدھا ۵۔

لَعْنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخْذَنْ مِنْ عِبَادِكْ نَصِيْبًا مِّمَّا مَفْرُوضًا ﴿١١٩﴾

وَلَا صَلَٰهُمْ وَلَا مَعِيْنَهُمْ وَلَا مَرْثَهُمْ فَلْيَكْفُرْ فَلْيَكْفُرْ اِذَا نَالَ الْاِنْعَامَ وَلَا مَرْثَهُمْ فَلْيَغْيِرْ خَلْقَ اللّٰهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطٰنَ وَلِيًّا قَدْ دُوِّنَ اللّٰهُ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرٰنًا مُّبِيْنًا ﴿١٢٠﴾

يَعِدُّهُمْ وَيُؤَيِّنُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا عُقُوْرًا ﴿١٢١﴾

اُولٰٓئِكَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُوْنَ عَنْهَا مَخِيْصًا ﴿١٢٢﴾

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا اَبَدًا وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيْلًا ﴿١٢٣﴾

لَيْسَ بِاَمَانِيْكُمْ وَلَا اَمَانِيْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنْ يَعْمَلْ سُوْٓءًا يَّجْزِ بِهٖ وَلَا يَجِدْ لَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيْرًا ﴿١٢٤﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُوْنَ نَقِيْرًا ﴿١٢٥﴾

وَمَنْ اَحْسَنُ دِيْنًا مِّمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهٗ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَّاشْتَبَعَ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيفًا وَّاَتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهِيْمَ حَبِيْبًا ﴿١٢٦﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ۝۱۸

۱۸

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ يَفْتِنُكُمْ فِيْهِنَّ وَ
مَا يَنْظُرُ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ فِيْ نِسَاءِ النَّبِيِّ لَا
تُؤْتُوْنَهُنَّ مَا كَتَبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنَکُوْهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الْوِلْدَانِ اَنْ يَّقُوْمُوْا لِلْيَتٰمٰ
بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ
عَلِيْمًا ۝۱۹

۱۹

۱۲۷۔ جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ اللہ سیس ہر
چیز دا پورا پورا علم رکھیندے۔

۱۲۸۔ ترحیتیں دے بارے وچ لوک تیں کئیں پچھن توں آکھ
اللہ سیس انہیں دے بارے وچ تہا کوں اجازت دے
چکے تے کتاب وچ تہا کوں پڑھ کے سنایا گئے انہیں تم ترحیتیں
دے بارے وچ جنہیں کوں تساں نوہے دیندے انہیں دے تقرر تھے ہرے
حق تے تساں چاہندے ہر انہیں نال نکاح کرو تے بالیں
وچرے کمزورن (لے وی حکم ہا) جو تساں یتیمیں نال انصاف
کرو۔ جو تساں چوگانی کر لیسو بے شک اللہ سیس اوں کوں
بڑا دھا جانڈے۔

۱۲۹۔ جے کہیں زال کوں اپنے پئے کئیں بدسلوکی دا ڈر ہوے
تے بے پرواہی داتے انہیں ڈنڈا نہیں تے کوئی گناہ نہیں جو او
صلح کر گھمن تے صلح چنگی ہ۔ دیس وچ شومانی پیدا کر ڈتی
گئی ہ جے تساں کم کرو تے اللہ کئیں بڑو بے شک اللہ جو
تساں کریندے ہ اوں کئیں با خبر۔

۱۳۰۔ تے تساں زالیں دے بارے وچ اصلو انصاف نوہے
کر سگدے تساں جتنی وی کوشش کرو۔ تساں ہک دو اصلو نہ
جھک و نہجو تے بی کوں ادھ وچ لڑکا کھڑا ہ جے تساں آپت
وچ صلح کر گھمن تے تقویٰ اختیار کرو تے بے شک اللہ بہرں
محضن والا تے مہربان۔

۱۳۱۔ جے او بڑییں انجراں تھی دجن تے اللہ سیس ہر کہیں
کوں فراخی بڑے کے امیر کر ڈیسی تے اللہ سیس بہرں وسعت
ڈیوٹن والا ہ۔ بہرں سیانا ہ۔

۱۳۲۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ تہا بڑے
کئیں پہلے جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہائی تے تہا کوں دی تاکید
حکم ہوتا ہا جو اللہ کئیں بڑو۔ نئے جے انکار کر لیسو تے بے شک جو

وَلِاِنْ اٰمْرَاةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اَعْرَاضًا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يَّصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ
خَيْرٌ وَّ اُخْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ نَّحْسِنُوْا
وَنَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ۝۱۹

وَلَنْ تَسْتَطِيْعُوْا اَنْ تَعْدِلُوْا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ
فَلَا يَسْلُوْا كُلَّ اَنْثٰى لِّاَمَلٍ فَنَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَاِنْ
تُصْلِحُوْا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝۲۰

وَاِنْ يَتَغَرَّقا بَيْنَ اللّٰهِ كَلًا مِنْ سَعْتِهٖ وَكَانَ اللّٰهُ
وٰاسِعًا حَكِيْمًا ۝۲۱

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا
الَّذِيْنَ اٰتٰنَا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِذَا لَمْ يَنْ اَقْعُوْا اللّٰهَ
وَاِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا جَدِيدًا ﴿۳۱﴾

کچھ آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ سئیں داہ۔ تے اللہ سئیں
بے نیاز تے تہ لہف کیا گئے۔

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ
وَكَيْلًا ﴿۳۲﴾

۱۳۳۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ داہ تے اللہ سئیں
کافی کار ساز۔

اِنْ يَنْشَاْ يَذْهَبْكُمْ اَيْهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿۳۳﴾

۱۳۴۔ تے او چاہے تے تہا کوں و بچا بڑوے تے نہیں کوں
گمن آوے تے اللہ سئیں ایندے اتے قادر۔

مَنْ كَانَ يَرْيِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللّٰهُ سَبِيْعًا بَصِيْرًا ﴿۳۴﴾

۱۳۵۔ جیرھا شخص دنیا دا بدل چاہندے تے اللہ دے کو بہو
دنیا دا ثواب دی ہے تے آخرت داوی ۴۔ اللہ سئیں بہوں
سٹن والاہ تے بڑیکھن والاہ۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ
لِلّٰهِ وَلَوْ عَلَىٰ اَنْفُسِكُمْ اَوْ اَوْلِيَ الدِّیْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ ؕ اِنْ
يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ اَوَّلٰی بَیْهَاتَمَا فَلَا تُحْسِنُوْا
اَلْهٰوٰی اَنْ تَعْدِلُوْا ؕ وَاِنْ تَلَوْا اَوْ تَعْرَضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿۳۵﴾

۱۳۶۔ اے ایمان والو! تم انصاف کے قائم رہ کے اللہ کیسے
گواہ بنو جو بھائیوں اور گواہی تہا بڑے اپنے یا مایو یا سکیں
دے خلاف ہوے۔ جے او امیر ہوے یا غریب۔ اللہ سئیں
انہیں بوناہیں دا زیادہ غیر خواہ۔ تے تہا کہیں خواہش دی
پیروی نہ کرو جو تہا انصاف کرو۔ جے تہا لکسو یا کنڈ
کر لیسو تے بے شک اللہ سئیں جو تہا کریندے ۴ باخبر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُوْلِهِ وَاٰلِکُتُبِ الدِّیْنِ
نَزَّلَ عَلٰی رُسُوْلِهِ وَاٰلِکُتُبِ الدِّیْنِ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِکَتِهٖ وَکُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَاٰلِیَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ
صَلَّ ضَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿۳۶﴾

۱۳۷۔ اے مومنو! تم اس ایمان گمن آو اللہ تے اللہ دے
رسول تے اول کتاب تے جیرمی او اپنے رسول تے
بھائی ۴ تے اول کتاب تے جیرمی اس کہیں پہلے بھائی گئی
ہائی۔ جیرھا انکار کریندے اللہ دے فرشتیں دا تے
اوندے کتابیں دا تے رسولیں دا تے آخرت دے بڑینہ دا
تے او پرے درجے دی گمراہی و بچ۔

اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ کَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ کَفَرُوْا اَزْدٰوْا کُفْرًا
لَّهُمْ یَكُنْ اللّٰهُ لِبَیْعِهِمْ کُفْرًا وَلَا یَهْدِیْهِمْ سَبِيْلًا ﴿۳۷﴾

۱۳۸۔ بے شک او لوک جیرے ایمان گمن آئے تے
ول انکار کرڈ تے ول ایمان گمن آئے تے ول انکار کرڈ تا
تے ول انکار وچ ودھ گئے اللہ انہیں کوں اصلو معاف نہ کر لسی
تے نہ انہیں کوں سدھا رستہ بڑھ لسی۔

بَشِّرِ الْمُنٰفِقِیْنَ اِنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۳۸﴾

۱۳۹۔ توں منافقین کوں اے خبر سٹا بڑے جو بے شک

انہیں کہتے دُکھ ڈیوٹی والا عذاب۔

۱۴۰۔ حیرے لوگ کافریں کوں سبکتی پٹیندن مومنین کوں
چھوڑ کے کیا او انہیں کنیں عزت چاہندن بے شک عزت
ساری اللہ دے ہتھ ورج۔

۱۴۱۔ کتاب ورج تہاڑے اتے اے حکم ہلٹے سی جوتساں
جڈاں سُورہ اللہ دی آیتیں دا انکار تھیندا پئے تے انہیں نال
مذاق تھیندا پئے تے تساں انہیں نال نہ بہو جے تیئں او پی
گال شروع کر ڈیون۔ نہ تے تساں وی ادیں تھی ویسور۔ بے شک
اللہ سیئں منافقین تے کافریں کوں دوزخ ورج کٹھا کر لسی۔

۱۴۲۔ حیرے تہاڑی تہاڑی دا انتظار پئے کریندن جے تہا کوں
اللہ دلو فغ طے تے او آہن کیا اساں تہاڑے نال نہ ہا سے
تے جے کافریں دے حصے دج فغ آوے تے آہن اساں
تہاڑے اتے غالب نہ آگئے ہا سے تے تہا کوں اساں
مومنین کنیں بھائے اللہ سیئں قیامت دے ڈینہہ تہاڑے
درسیان فیصلہ کر لسی تے اللہ سیئں کافریں کوں مومنین تے
اصلو غلبہ نہ ڈیسی۔

۱۴۳۔ بے شک منافق اللہ سیئں کوں دھوکا ڈیوٹی چاہندن
تے انہیں کوں دھوکے دی سزا ڈیسی۔ تے جڈاں او کھڑے
تھیندن نماز کہتے تے سستی نال کھڑے تھیندن تے اولوکیں
کوں بڑھلیندن تے اللہ سیئں کوں تھوڑا یاد کریندن۔

۱۴۴۔ او ڈیوٹی ڈیوٹی ورج رہندن نہ انہیں دو نہ انہیں دو
تے جیکوں اللہ سیئں ہلاک کرے توں اونہے بچن داکوٹی
رستہ نہ پئیس۔

۱۴۵۔ اے ایمان والو تساں کافریں کوں سبکتی نہ بناؤ مومنین
کوں چھوڑ کے کیا تساں اللہ کوں اپٹے غلامن کھلی کھلی
دلیل ڈیندے ؎

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ آيْتُهُمْ عِنْدَ الْعِزَّةِ فَإِنَّ الْعِزَّةَ
لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿۱۴۰﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَعَيْتُمْ آيَاتِ
اللَّهِ يَكْفُرْ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَتَعَدُّوْا مَعَهُمْ
حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُكُمْ
إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ
جَمِيعًا ﴿۱۴۱﴾

الَّذِينَ يَكْرِضُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ
قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ ۖ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ
قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِزْ بِكُمْ وَنَنصَحْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
قَالَ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿۱۴۲﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالًا يُرَاءُونَ النَّاسَ
وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۴۳﴾

مَذْبَذِينَ بَيْنَ ذَلِكَ هِيَ إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ
وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ نَحْدِلَ لَهُ سَبِيلًا ﴿۱۴۴﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا اللَّهَ عَالِيَكُمْ
سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿۱۴۵﴾

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي الذَّرِكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿٥٦﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥٧﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنَّ شُكْرَكُمْ وَامْنَعْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿٥٨﴾

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوَرِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَن ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿٥٩﴾

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تُنْفِقُوا عَنْ سَوْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿٦٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿٦١﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٦٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورَهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا ﴿٦٣﴾

۱۴۶۔ بے شک منافق جہنم دی شہود وچ برسن تے توں انہیں دا اصلو کوئی امدادی نہ پئیس۔

۱۴۷۔ سولے اوندرے جبرھا تو بہ کرے تے اصلاح کرے تے اللہ سیس نال چہڑیا رہ دہنے تے اپے دین کوں اللہ کیے غاٹھ کر گھنے لے لوک مومنین وچ شامل ہن تے اللہ سیس مومنین کوں منظور وڈا اجر دیسی۔

۱۴۸۔ جے تساں شکر کرو تے ایمان گمن آؤ تے اللہ تہا کوں عذاب بڑے کے کیا کر لسی تے اللہ سیس بہوں قدر کرٹ والا تے بہوں چاڑھن والا۔

۱۴۹۔ اللہ سیس ہری ہاں دے ظاہر کرٹ کوں پسند نہیں کریندا۔ باجیندے اتے ظلم کیا گیا ہووے۔ تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے چاڑھن والا۔

۱۵۰۔ جے تساں کہیں نیکی کوں ظاہر کرو یا اوں کوں لکاؤ یا برائی کوں معاف کرو تے بے شک اللہ سیس بہوں معاف کرٹ والا تے بہوں قدرت والا۔

۱۵۱۔ بے شک جبرھے لوک اللہ تے اوندرے رسولیں دا انکار کریندن تے او چاہندن جو اللہ تے رسولیں دے درمیان نکھیڑا کرن تے او آہدن جو اساں کچھ کوں میندے ہیں تے کچھ دا انکار کریندے ہیں تے او چاہندن جو او وچکار لا راہ پکڑن۔

۱۵۲۔ ایسے لوک پکے کافرن تے اساں کافریں کیسے ذلیل کرٹ والا عذاب تیار کیا ہوئے۔

۱۵۳۔ تے جبرھے اللہ تے اوندرے رسولیں کوں مینندن تے انہیں وچ کہیں دے درمیان فرق نہیں کریندے ایسے لوکن جو انہیں کوں انہیں دا بدلہ ضرور دیسی تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے مہربان۔

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنْزِلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الضُّعْفَةُ يُظْلِمُهُمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَقَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿۵۴﴾

۱۵۴۔ تیس کہیں پچھدیں اہل کتاب جو توں انہیں تے آسمان کہیں کتاب لہا (اے وی کچھ نہیں) موسیٰ کہیں تے ایں کہیں وی وڈا سوال کیتا ہا نیں تے انہیں آکھیا ہا جو ساکوں اللہ دکھا ظاہر ظہور تے انہیں دی علم دی وجر کہیں انہیں کوں ہلاک کرن وائے عذاب پکڑ گدھا۔ ول انہیں گاہے کوں (معبود) بٹا گدھا ایندے بعد جو انہیں کہیں کھلے کھلے نشان آچکے ہن پچھیں اسان انہیں کوں معاف کر دتا تے اسان موسیٰ کوں کھلا کھلا غلبہ ڈتا۔

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِبَيِّنَاتٍ لَهُمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ مُجْتَدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا إِنِّي سَمِيتُ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا عَلِيًّا ﴿۵۵﴾

۱۵۵۔ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھنیں دیتے طور پہاڑ کوں انہیں دے اتے کھڑا کیتا تے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں ایں دروازے وچ آکھن منیدے ہوئیں پہہ وںجو تے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں حد کہیں نہ ودھو جھٹ جھٹ دے معاملے وچ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھن گدھا ہا۔

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بَغْيًا وَحَقِّ قَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفًا بَلِ كُتِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا يَكْفُرُ هُمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۵۶﴾

۱۵۶۔ تے پچھیں انہیں دا وعدہ تروڑن دی وجر نال تے اللہ دی آیات دا انکار کرن تے نیں کوں ناحق قتل کرن تے لے آکھن دی وجر نال جو ساڈے دیس تے پردن۔ سچی گال لے ہے اللہ سیں انہیں دے کفر دی وجر کہیں انہیں تے مہر لاڈتی تے اوہن ایمان نہ اینسن۔

وَبِكْفُرِهِمْ قَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْزِيمٍ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿۵۷﴾

۱۵۷۔ تے انہیں دے کفر دی وجر کہیں تے انہیں داحضرت مریم تے وڈا بہتان لاوٹن دی وجر کہیں تے

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْزِيمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿۵۸﴾

۱۵۸۔ انہیں دا لے آکھن جو بے شک اسان مسیح عیسیٰ ابن مریم اللہ دے رسول کوں قتل کر دتے تے نہ انہیں اول کوں قتل کیتے تے نہ جاس تے ماریئے نیں تے او انہیں واسطے ایویں متی گئے جیویں مویا ہویا تے بے شک جنہیں لوکیں ایندے وچ اختلاف کیتے او شک وچ ہن

انہیں کون کوئی علم نہیں۔ ما او وہم دے پچھو مردے پین
انہیں اوں کون قتل یقیناً نہیں کیا۔

۱۵۹۔ سچ اسے ہے جو اللہ سئیں اوں کوں اپنے حضور
بہوں عزت بڑی تے اللہ سئیں بہوں غالب تے
بہوں سیانا۔

۱۶۰۔ تے اہل کتاب و جو کوئی نیں جو اپنی موت کنیں پہلے
ایں واقعے کوں نہ میندا ہر دے تے قیامت دے ڈینہ
او انہیں دے خلاف گواہ ہری۔

۱۶۱۔ انہیں لوکس دے ظلم دی و جو کنیں جبرے یہودی ہن
اساں انہیں تے او پاک چیزاں دی حرام کر ڈتن جبریاں انہیں
تے ظلال ہن۔ تے اندری و جو انہیں دا بہوں ساریں کون اللہ
دی راہ کنیں روک ڈی ہا۔

۱۶۲۔ تے انہیں اسود گھن دی جڈاں انہیں کون اس کنیں روک دیا گیا ہا
تے انہیں دا ناحق لوکس دا مال کھاو ڈی و جو کنیں لے سزا
ملی تے اساں انہیں و جو کافر کنیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیار کیتے۔

۱۶۳۔ تے جبرے لوک انہیں و جو علم و چ پکن تے مومن
جبرے ایمان ایندن اوندھتے جبرے تیار و لہایا گئے تے جو تیں
لنیں پہلے لہایا گئے تے سنازیں کون ٹھہاکے پڑدن تے
زکاۃ ڈیوٹ والین تے اللہ تے آفرت دے ڈینہ تے ایمان
گھن آوٹ والین۔ انہیں لوکس کون اساں ضرور و ڈا بدلہ
ڈیوٹ۔

۱۶۴۔ بے شک اساں تیار و دی کیتی جمیوں اساں نور
دو کیتی ہائی تے ایندے بعد نہیں نیں دو اساں و دی
کیتی ہائی ابراہیم دو تے اسماعیل دو تے اسحاق دو تے
یعقوب دو تے اوندی اولاد دو تے عیسیٰ تے الیہ تے

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝۵۹

وَأَنَّ مِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ۝۶۰

فَظَلَمَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا عَلَيْهِمْ ظَلَمْتِ
أُحْلَتْ لَهُمْ وَبَصَدَهُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ۝۶۱

وَأَخَذَهُمُ الزُّبُرَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَخْلَصَهُمْ أَصْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ۝۶۲

لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ
الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ
الْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۝۶۳

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَ
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ
يُوسُفَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُدَ

رَبُّوْرًا ۝۳۶

یونس تے ہارون تے سلیمان دوتے اساں داؤد کوں زبور
ڈیوٹی ہائی۔

۱۶۵۔ تے کجھ رسولن جیندا اساں ایں کنیں پہلے تیکوں ڈوس
چکے ہئیں تے کئی رسول ہن جیندا ذکر اساں تیبڑے اتے
نئیں کیاتے اللہ سیس موسیٰ نال چچی طراں گبا ہیں
کیتن۔

۱۶۶۔ تے کجھ رسول خوشخبری ڈیون والے تے کجھ ڈراون
والے ہن تاں ہر رسولیں دے آون دے بعد لوکس دا اللہ تے
کوئی اعتراف نہ سہرے تے اللہ بہوں غالب تے بہوں
سیاناء۔

۱۶۷۔ تے اللہ سیس گواہی ڈیندے ہوا دھوکوں اللہ سیس پٹے
علم نال ہماٹے جو تیبڑے اتے ہمایا گئے تے فرشتے دی
گواہی ڈیندن تے اللہ دی گواہی دریمہر۔

۱۶۸۔ بے شک جہنیں لوکس انکار کیتے تے اللہ دے رستے
کنیں روکیندن او بہوں وڈی گمراہی وچ پئے گئیں۔

۱۶۹۔ بے شک جیزے لوک کافرن تے ظلم کیتے نیں اللہ انہیں
کوں نہ بخشے تے نہ انہیں کوں پیا رستہ ڈھیلیسی۔

۱۷۰۔ سوائے جہنم دے رستے دے لے اوندے وچ دیر
تئیں پئے رہن لے اللہ دے کیتے سوکھا۔

۱۷۱۔ لے لوکو لے رسول تہا ڈے کو بہو تہا ڈے رب کنیں حق
نال آگئے نساں ایمان گھن آڈے تہا ڈے واسطے چنگا
تے جے نساں انکار کر لیسوتے بے شک جو آسانیں تے زین
وچ او اللہ داء تے اللہ سیس بہوں جاٹن والاتے بہوں
سیاناء۔

۱۷۲۔ لے اہل کتاب نساں اپنے دین وچ مدکنیں نہ ودمو
تے اللہ دے علاف کوئی محال نہ کیاتے سوائے سچ دے۔

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا
لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ۝۳۷

رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۝۳۸

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۝۳۹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا ۝۴۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ
وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۝۴۱

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝۴۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ
رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۴۳

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ

رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْفَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرَدَّ مِنْهُ
فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ تَفٍّ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً إِنَّمَا
خَبَرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ
لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٢٢﴾

مسیح عیسیٰ ابن مریم صرف اللہ و رسول ہاتے اوندی بشارت
با حضرت مریم دوتے او اللہ کنیں رحمت ہائی تے تسال اللہ
تے اوندے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے تسال ترے
خدا نہ آکھو رک و پجو تہا بڑے واسطے چنگانی۔ صرف اللہ
کلبا معبود او پاک این گال کنیں جو کوئی اوند پتر ہووے
آسمان تے زمین و جج جو کجھ ہے او ہیں داہ تے اللہ سیس
کافی کار ساز۔

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ إِلَيْهِ جَعِيلًا ﴿٢٣﴾

۱۰۳۔ حضرت مسیح این گال دا برا نہ منی جو او اللہ دا بندہ
سبب تہ تے نہی مقرب فرشتے تے جیرھا اوندی عبادت
دا برا منی تے وڈائی کرے انہیں ساریں کول اپنے آپ
دو کٹھا کر لیس۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا
وَأَسْتَكْبَرُوا فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٤﴾

۱۰۴۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آون تے چنگے کم کرن
تے اللہ سیس انہیں کول پورا بدلہ ڈلیسی تے اپنے فضل باللہ
ڈلیسی تے جیرھے لوک بُرا منیں تے وڈائی کر لیں تے او
انہیں کول بہوں بڑکھ ڈیون والا عذاب ڈلیسی تے اوسراے
اللہ دے اپنے ٹیکتے نہ سبکتی پیس تے نہ کوئی امدادی۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿٢٥﴾

۱۰۵۔ اے لوکو تہا بڑے کوہو تہا بڑے رب کنیں کھلی
دلیل آچکی تے اسان تہا ڈوہک روشن نور لہائے۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ
فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيِّهِ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ﴿٢٦﴾

۱۰۶۔ تے جیرھے لوک اللہ تے ایمان گھن آئن تے اوںکوں
مضبوطی نال کپڑیے تے او انہیں کول اپنی رحمت تے
وڈے فضل و جج وائل کر لیس تے انہیں کول آپ دو
آون والا سدھارستہ ڈھکیسی۔

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنِ امْرُؤٌ
هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ إِخْتُ فَلَهَا إِصْفُ مَا تَرَكَ
وَهُوَ يَرِثُهَا إِن لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ
فَلَهُمَا الشَّلْثُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا

۱۰۷۔ او تیں کنیں پچھن توں آکھ بڑے جو اللہ سیس کلالہ
دے متعلق حکم سنیدے جو کوئی آدمی مرے تے اوندی
اولاد نہ ہووے تے اوندی بھیٹ ہووے تے اوں کول
اوندے مرے دا ادھ بلیسی تے جے اوں بھیٹ دا بال

وَنِسَاءٌ فَلَلَّذِكْرِ مِثْلُ حَقِّ الْأُنثَىٰ بَيْنَ اللَّهِ
 لَكُمْ أَنْ تَصَلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٤﴾
 نہ ہر دے تے بھرا اندے سارے ترکے دا وارث
 ہو سی۔ تے جے او بڑو بھٹیس ہون تے انہیں بڑا ہیں
 کوں اندے ترکے دا بڑو ترہائی ملیسی۔ تے جے بھین بھرا
 ہوون جو ان تے تریتیں تے جو ان کوں بڑو تریتیں
 دے دے صے دے برابر ملیسی۔ اللہ سئیں اے تہا بڑے کیتے
 بیان کیتے تال جوتساں گمراہ نہ تھیوو۔ اللہ سئیں ہر چیز کوں
 جانن والا ہ۔

سورة مائدہ مدنی و تے بسم السد مال ایندیاں ۱۲۱ آیات تے ۱۶ رکوع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرہا بن منگئے
ڈیون والائے دل ول رحم کرٹ والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ
بِهَيْبَةِ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يَنْتَهِي عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصِّدْقِ
وَأَنْتُمْ حَرَمٌ إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ ②

۲۔ اے ایمان والو اپنے وعیدیں کو پورا کرو۔ تہاڈے
واسطے حلال کیتن ڈیجکری قسم دے جانور سولے اندے
جیرھے تہاڈے اتے پڑھ کے سٹائے گبن شکار تہاڈے
کیتے حلال نیں جڈاں تساں احرام وچ ہووے بے شک
اللہ سیس فیصلہ کریندے جو چاہندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ
الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آيَةَ الْكُنُوتِ
الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا
حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نَقُورٍ أَنْ
صَدَّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا
عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ③

۳۔ اے ایمان والو اللہ دے نشانیں دی بے حرقی نہ کرو نہ
عزت والے مینے دی نہ قربانی دی نہ انہیں جانوریں دی
جینکوں قربانی کیتے بار پوائے گبن نہ انہیں دی جیرھے
بیت الحرام دد آؤن والین جیرھے اپنے رب و افضل چاہندے
جڈاں احرام کھول ڈیو پچھیں شکار کرو تہا کوں کہیں قوم دی
دشمنی این گال تے نہ اجا رے جو انہیں تہا کوں مسجد حرام
کنیں روکے۔ جو تساں زیادتی کردتے تساں نیکی تے
تقویٰ دے کہیں وچ بک ڈوبھے نال بھڑاؤ تے گناہ تے
زیادتی وچ نہ بھڑاؤ تکیں ڈرو بے شک اللہ سیس سخت
سزا ڈیون والا۔

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْبَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَحُمُ الْخَنَازِيرِ
وَمَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَالْمُؤْتَرَةُ وَالْمُؤْتَرَةُ وَالْمُؤْتَرَةُ
وَالنَّطِيجَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَلَلْتُمْ وَمَا ذَنْبُ
عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَفْسِمُوا بِأَلْزَامٍ ذَلِكُمْ فَسُقُ
الْيَوْمَ بَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ

۴۔ تہاڈے اے حرام کیٹا گئے مردار تے رت تے جٹاے
داماس تے جیندے اتے اللہ دے سوا کہیں بے دا
نال گدھا گیا ہووے تے گچی گھٹ کے مارا گیا ہووے۔
پتھر یا وٹے نال مارا گیا ہووے۔ اچی جاکنیں ڈھ
کے مویا ہووے سبک لگش نال مویا ہووے یا درندے

جینکوں کھا دہروے سوائے اوندرے جینکوں تساں کوہ
گھنوتے جیرھا جانور بیتیں تے کٹھا گیا ہروے تے تیریں
نال اپنا ہمد کڈھوے سارے کم نافرمانی سبہج اچ کا فر
لوک نا امید تھی گئیں تہا بڑے دین کوں نقصان پچاؤں
کنیں تساں انہیں کنیں نہ بڑوتے میں کنیں ڈرو۔ اچ میں
تہا بڑے کیے تہا بڑا دین مکمل کر بڑتے تے اپنی نعمت تہا بڑے
اتے پوری کر بڑتے تے تہا بڑے کیے دین اسلام کوں پسند
کیے۔ تے جیرھا کھد وچ مجبور تھی ونجے تے اوگنہ دوھکٹن
والا نہ ہروے تے بے شک السد سیئیں بہوں بخشن والا
تے بہوں مہربان۔

۵۔ اوتیں کنیں پچدن ہوا نہیں کیے کیا حلال کیائے توں
اکھ بڑے جو تہا بڑے کیے ساریاں پاک شہیں حلالن تے
جیرے جانوریں کوں تساں شکار کرن سکھائے اوندے جو جوالتیں
تہا کوں سکھائے تے تساں کھاؤ جو او تہا بڑے کیے روکن
تساں اوندے اتے السد واناں گھنوتے السد کنیں بڑوبے
شک السد سیئیں بہوں جلد حساب گھنن والا۔

۶۔ اچ تہا بڑے کیے ساریاں پاک چیزاں حلال کیائیں گئیں
تے انہیں لوکیں دا کھانا جنہیں کوں کتاب بڑتی گئی تہا بڑے
واسطے حلال تے تہا بڑا کھانا انہیں واسطے حلال تے مومن
تریمتیں وچو پاک دامن تے انہیں وچو پاک دامن تریمتیں
جنہیں کوں کتاب بڑتی گئی تہا بڑے کنیں پہلے حلالن جڈاں تساں
انہیں کوں انہیں دے حق مہر ڈیو او نکاح کر کے نہ کہ بدکاری
کر کے تے نہ باری لا کے۔ تے جیرھا کفر کرے ایمان دے بعد
تے اوند اعلیٰ دینج گیا تے او آخرت وچ گھٹا پاؤں
والیں وچو۔

۷۔ اے ایمان والو جڈاں تساں نماز واسطے کھڑے تھیو و تے

وَاحْشَوْنَ الْيَوْمَ أَلَمْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ
آمَنْتُمْ عَلَيْهِمْ نَفَعْتِي وَرَضِيتُمْ لَكُمُ الْإِسْلَامَ
دِينًا فَمَنِ اضْطَرََّ فِي مَخْصَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ
لِّدِينِهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑤

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ
وَمَا عَلَّمْتُكُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تَعْلَمُونَهُنَّ مِمَّا
عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَلَكَؤَا مِمَّا مَسَّكُمْ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اِسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ⑤

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ
غَيْرِ مُسَفِحِينَ وَلَا مَتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَسِرِينَ ⑤

ع

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا

۱

وَجُوهَكُمْ وَأَبْدِيكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَارْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الْمَخَاطِطِ أَوْ لَسْتُمْ عَلَى الْمَاءِ فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَبْدِيكُمْ مِنْهُ
مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ①

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّتِي وَافَقَكُمْ
بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ②

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ مُهَيَّيْنَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجِرْ مِنْكُمْ شَيْءٌ قَوْمٌ عَلَىٰ آلَا تَعْدِلُوا أَعِدُوا
هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ③

وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ④
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّجِيمِ ⑤

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ
قَوْمٌ أَنْ يَسْطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ
عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ⑥

تساں دھو دھو اپنے منہ تے ہتھ ارک تک تے مسح کرو
اپنے سریں داتے پیر دھو دھو گئیں تک۔ تے جے تساں
جمنی ہو دتے تساں دھاں گھنوتے جے تساں بیمار ہوو یا
سفر تے ہو یا کوئی تہا بڑے دھو جھاڑا پھر کے آیا ہووے یا
تساں تریختیں نال سٹے ہو دتے تہا کوں پانی نہ ملے تے تساں
پاک مٹی نال تیم کر گھنوتے اپنے منہ تے اپنے ہتھیں داوندے
نال مسح کرو۔ اللہ سیں تہا بڑے کیتے تنگی نیں چاہندا
اولے چاہندے جو تہا کوں پاک کرے تے تہا بڑے لے
اپنی نعمت پوری کرے تاں جو تساں شکر کرو۔

۸۔ اللہ دے احسان کوں جو تہا بڑے لے ہے یاد کرو تے
اوں وعدے کوں یاد کرو جو تہا کوں تساں کیں گدھا ہاتے
جڈاں تساں اکھیا ہا کر اساں سیٹے تے شینے۔ تے اللہ کیں
ڈرو بے شک اللہ سیں سینے دیاں گاہیں بہوں چاندے۔
۹۔ اے ایمان والو! تساں اللہ دی خاطر گواہ بن کے النفاق
نال کھڑے تھی و نہجو تے نہ ابھارے تہا کوں کہیں قوم دی دشمنی
ایں گال تے جو تساں النفاق نہ کرو۔ النفاق کرو لے تقویٰ
دے زیادہ کو بہو دتے اللہ کیں ڈرو بے شک اللہ سیں
باجر جو تساں کریندے ؎

۱۰۔ اللہ سیں انہیں نال جیرے ایمان گمن آئن تے عمل صالح
کیتے نیں وعدہ کیتے جو انہیں واسطے بخشش تے بہوں وڈا اجر۔
۱۱۔ تے جیرے لو کیں الکار کیتے تے ساڈی آیات کوں
کوڑا کیتے نیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

۱۲۔ اے ایمان والو! اللہ دی اول نعمت کوں یاد کرو جو تہا
تہا بڑے لے کیتی جڈاں ہک قوم نے ارادہ کیا جو او اپنے ہتھ
(حملے کیتے) تہا بڑو دھاوے تے اساں انہیں دے ہتھ
تساں کیں روک گدھے تے تساں اللہ کیں ڈرو تے مومنین

کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ۱۳۔

۱۳۔ جڈاں اللہ سیئیں بنی اسرائیل کئیں پکا وعدہ گدھا لے
اساں انہیں وچو بارہاں سردار کھڑے کیتے تے اللہ سیئیں
آکھیا جو بے شک میں تہا بڑے نال ہاں بے تہا نماز
کھیا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے میڈے رسولیں تے ایمان
گھن آؤ تے انہیں دی مدد کرو تے اللہ سیئیں کوں اپنے
مال دا چنگا حصہ کدھ کے ڈیو تے میں ضرور تہاں کئیں تہا بڑیاں
برائیاں مٹا ڈیساں تے میں ضرور تہا کوں بہشت درج دا مل
کر لیاں جیندے تلے (وچ) نہراں و ہندیاں پین تے
جیں ایندے بعد کفر کیتا تہا بڑے وچو تے اوسدھے راہ
کئیں بھل جکے۔

۱۴۔ تے انہیں دے وعدہ تروڑن دی وجہ کئیں اساں انہیں
تے لعنت کیتی تے انہیں دے دل سخت کر ڈتے او
اللہ دی کتاب دے لفظیں کوں اصل جاکئیں بدل ڈیندن
تے حیرمی انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی اوندہک حصہ بھلا
ڈرتے نیں تے تیکوں انہیں وچو خیانت کرن والیں دا ہمیشہ
پتہ لگدا رہے ویسی سوائے انہیں وچو تھوڑیں دے توں
انہیں کوں معاف کرتے کچھ نہ آکھ بے شک اللہ سیئیں
نیکی کرن والیں نال محبت کریندے۔

۱۵۔ انہیں وچو اولک حیرھے اے آہن جو اساں عیسائی ہیں
اساں انہیں کئیں دی پکا وعدہ گدھا مل او وی بھل گئیں اوں
نصیحت دا کچھ حصہ حیرمی انہیں کوں کیتی گئی ہائی۔ ایں واسطے
اساں انہیں وچ دشمنی تے بغض قیامت دے ڈینہہ تک
پا ڈرتے تے جو کچھ او کریندن اللہ سیئیں انہیں کوں جلدی
ڈرس ڈیسی۔

۱۶۔ اے اہل کتاب تہا ڈو ساڈا رسول آپکے۔ تہا بڑے

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ
اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ
الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَرْتُمْهُمْ
وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّأُفْرِغَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ
كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝۱۶

فَبِمَا نَقُضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ
قَسِيَةً يُخَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِمْ وَسُوءَ حَقًّا
فَمَا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَآئِنَةٍ مِنْهُمْ
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ۝۱۷

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا
حَقًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ۝۱۸

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا

مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ⑮

سامنے بہوں ساریاں اوگا لیں بیان کریدے جیرھیاں
لٹاں کتاب دے دجو گئیدے دوتے بہوں سارے قصور
معاف کریدے تے ہن تہاڈو الشکین نور تے روشن
کتاب آپکے ۶۔

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑯

۱۷۔ اوندے نال السٹیں جیرھے اوندی رناتے ٹردن
سدھے تے سلامتی دے رستے ڈکھیندے تے انہیں کوں
کڈھاندے اندھاریں کنیں سو جھلے دواپٹے حکم نال تے
انہیں کوں سدھا رستہ ڈکھیندے۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ مَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَآقَاهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑰

۱۸۔ جیرھے لوک اے آہدن جو بے شک مسیح ابن مریم ہی
اللہ او اصلو کافرین تے توں اکھڑے جو کیوں اللہ دے
مقابلے وچ کہیں گال دی طاقت جے او چاہے تے مسیح
ابن مریم تے اوندی ماتے جو کھ زمین وچ سب کوں ہلاک
کر ڈیوے۔ تے آسمانیں تے زمینیں تے جو کھ او نہیں
ڈوناہیں دے درمیان سب تے اللہ دی حکومت جو
چاہندے او پیدا کریدے تے اللہ سیں ہر شے تے
قادر۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ
أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ
مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا زُورٌ ⑱

۱۹۔ تے یہودی تے عیسائی آہدن جو اسان اللہ دے پتریں
تے اوندے پیارے ہیں توں اکھڑے اے گال تے او
تہا کوں تہاڈے گناہیں دی وجہ کنیں عذاب کیوں ڈیندے
سیج لے بے جو لٹاں دی اوین بشر ہوے جیویں اول پے پیدا
کیتن جیکوں چاہندے بخش ڈیندے تے عینکوں چاہندے
عذاب ڈیندے تے اللہ دی بادشاہت آسمانیں تے زمین
تے جو کھ انہیں ڈوناہیں دے درمیان ساریں ہوندو ولٹے
۲۰۔ اے اہل کتاب تہا ڈوساڈا رسول آپکے او تہاڈے
کیتے رسولیں دے وقفے دے بعد ساڈیاں گالیں بیان کریدے
تاں جو لٹاں لے نہ اکھو جو ساڈو خوشخبری ڈیوٹن والا تے

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
فُتُورٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَ
لَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥﴾

ج ۵۔ ڈراؤن والا نہیں آیا ہن تہا ڈو آگئے خوشخبری ڈیون والا تے
ڈراؤن والا تے اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمٍ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلْ فِيكُمْ اَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا ۖ
وَاشْكُرْ مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِّنْ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

۲۱۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا اے میڈی قوم
اللہ دی اوں نعمت کوں یاد کرو جیڑھی اوں تہا ڈے اے
کیتی بائی جڈاں اوں تہا ڈے وچ نبی بنائے تے تہا کوں
بادشاہ بنائے تے تہا کوں اوکھج ڈتس جو اد زمانے دی
کہیں قوم کوں نہ ڈرتا یا۔

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَرْتَدُّوا عَلٰى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خٰسِرِينَ ﴿٧﴾

۲۲۔ اے میڈی قوم داخل قحی و نجوایں پاک زمین وچ
جیڑھی اللہ سیس تہا ڈے کیسے لکھ ڈتی اے تے تاں نہ پھرو
اپنے کندھیں دے بار نہ تاں تاں گھٹا پا کے ولسو۔
۲۳۔ انہیں آکھئے اے موسیٰ بے شک اوں دے وچ جہوں
ظالم قوم رہندی اے تے اساں اوں دے وچ اصول نہ پہسوں
جے تیں اوں تھو نکل نہ وچن تے جے اوں نکل وچن تے
بے شک اساں پہہ ولسوں۔

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنْ فِيْهَا قَوْمًا جَبّارِيْنَ ۖ وَاِنَّا لَنْ
نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا ۚ فَاِنْ يُخْرَجُوا مِنْهَا
فَاِنَّا دٰخِلُوْنَ ﴿٨﴾

۲۴۔ جیڑھے ڈر دے پیئے ہن انہیں وچو ڈوبندیں آکھیا
جنہیں تے اللہ سیس انعام کیسا یا جو تاں انہیں تے چڑھے
دروازے وچ پہہ و نجو تے جڈاں پہہ ولسو تے بے
شک تاں غالب آویسوتے جے تاں مومن ہوئے تے
اللہ تے بھروسہ کرو۔

قَالَ رَجُلٌ مِّنَ الَّذِيْنَ يَخٰفُوْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا
ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ ۖ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ فَانْكَبُوْا عَلٰى
وَعْلِ اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوْا ۚ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٩﴾

۲۵۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ اساں اوں دے وچ اصلو
کڈایں نہ پہسوں جے تیں اوں دے وچن توں تے تیڈا
رب و نجو ڈوہیں جنگ کرو اساں اتھا ہیں بیٹھے ہیں۔

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا اَبَدًا ۚ اَاْدَاوٰهُمَا فِيْهَا
فَاَذْهَبَ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا ۗ اِنَّا هُنَا قَوْدُوْنَ ﴿١٠﴾

۲۶۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں تے مرن پٹے
تے اپنے بھرتے اختیار تے توں ساڈے تے نافرمان قوم
دے درمیان فرق کر ڈے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّىْ لَا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِيْ وَاِخِيْ فَاتَّقُوا بَيْنَنَا
وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿١١﴾

۲۷۔ اللہ سیس آکھیا اوں کوں چالیہ سال تک اوں زمین کنیں

قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ سَنَةً ۖ يَتِيَهُوْنَ

۴ ۱۱۷ فی الارضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۱﴾
محروم رہیں تے زمین وچ گردان تھئے رہیں۔ تے توں
نافرمان قوم تے افسوس نہ کر۔

۲۸۔ انہیں کوں بڑس آدم دے بڑو پتریں داسچا واقعہ جڈاں
ڈوناہیں قربانی کیتے تے ڈوناہیں وچوہک دی قربانی قبول
تھی گئی تے بڑو جھے دی قبول نہ تھی اوں اکھیا میں منور
تیکوں قتل کرڈیساں بڑو جھے اکھیا جو بے شک اللہ سیئیں
متقیں دی قربانی قبول کریندے۔

۲۹۔ بے تیں ودھایا اپنا ہتھ میکوں قتل کرن کیتے تے میں
اپنا ہتھ تیرے وں ودھیاں جو تیکوں قتل کراں بے شک میں
اپنے رب کنیں بڑوداں حیرہا سارے جہانیں دارب۔

۳۰۔ بے شک میں چاہنداں جو توں میڈا تے اپنا گناہ چا
گھنیں تے توں تھی وچیں دوزخیں وچو تے ظالمیں دا
ایجو بدلہ۔

۳۱۔ تے راجی تھی گئے اوندا دل بھلا دے قتل کرن تے اوں
کوں قتل کرڈتس تے گھاپا پاون والیں وچو تھی گیا۔

۳۲۔ تے اللہ سیئیں ہک کاں پھٹیا اوزمین کوں اکریندا
پیا ہا تاں جو اونکوں دکھالے جو اوکیوں اپنے بھرا
دی لاش کوں لکاوے۔ اوں اکھیا ہائے افسوس میں اے وی
نئیں کر سگیا جو ایں کاں آلی کار تھی وچاں ہا تے اپنے بھرا
دی لاش لکا پھلواں ہا تے لاش مسار تھی گیا۔

۳۳۔ ایں واسطے اساں بنی اسرائیل تے فرض کرڈیا ہا جو
جیرہا کہیں اینجے شخص کوں مارے جیرہا قاتل نہ ہوے
یا زمین وچ گھیرنہ گھسیا ہوئیں اوں کوں ایویں سمجھو جو اوں
ساری دنیا دے لوکیں کوں قتل کر ڈتے جیہیں اوں کوں جیندا
رکھے ایویں سمجھو اوں سارے لوکیں کوں جیندا رکھے۔ ساڈے
رسول انہیں ددکھلے کھلے نشان گمن کے آئن تے دل بے شک

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِم نَارًا ابْنَىٰ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا
فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يَقْبَلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ
لَا قَتْلَكَ قَالَ إِنَّمَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ التَّقِيں ﴿۲۸﴾

لَئِنْ سَطَّكَ إِلَىٰ يَدِكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِمُطِيعٍ لِّدِي
إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿۲۹﴾

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ مَنُوبًا بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ
أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاُ الظَّالِمِينَ ﴿۳۰﴾

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۳۱﴾

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُورِيَهُ كَيْفَ
يُؤَادِي سَوَءَ أَخِيهِ قَالَ يُوزِيلُنِي أَجْزْتُ أَنْ أَلُوكَ
وَمَثَلُ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَادِي سَوَءَ أَخِي فَأَصْبَحَ
مِنَ الْتَدْمِيينَ ﴿۳۲﴾

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ
قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا
قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ لَا تَكُنَّ
كثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَنَسِفُونَّ ﴿۳۳﴾

انہیں وچو بہوں سارے زمین وچ حد کنیں و دھدے رہ
گئیں۔

۳۴۔ بے شک جیرے اللہ تے اوندے رسول نال جنگ
کریندن تے زمین وچ فساد کیتے درک بھیج کریندن انہیں
دی سزائے ہے جو او قتل کیتے وچن یا بھائی نال ماریئے
وچن یا انہیں دے ہتھ تے بیر خلافت ورنی دی وچو نال
کپ ڈتے وچن یا زمین وچو کڈھ ڈتے وچن اے انہیں
دی رسوائی ایں دنیا وچ تے آخرت وچ انہیں واسطے
وڈا عذاب۔

۳۵۔ سوائے انہیں دے جیرے توہ کرن ایں کنیں پہلے جو
تساں انہیں کوں وٹھی گھنوں تساں جان گھنوں جو بے شک اللہ
سیں بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۳۶۔ اے ایمان والو! اللہ کنیں ڈرو تے اللہ دے کو لبھو
تھیو! دی راہ گبولو تے اوندی راہ وچ کوشش کرو تاں جو
تساں کامیاب تھیو۔

۳۷۔ بے شک جیرے لوکیں انکار کیتے جو کجھ زمین وچ
اوتے ایندے برابر بیا دی انہیں کنیں ہو دے ہاتے
اے قیامت دے ڈینہہ عذاب کنیں بچن کیتے بدے وچ
ڈیون ہاتے انہیں کنیں قبول نہ کیت وچن ہاتے انہیں کیتے
ڈکھ ڈیو! والا عذاب۔

۳۸۔ او بھائیوں نکلن چاہن تے او بھائیوں نکل نہ سگھن
تے انہیں واسطے کھر وچن والا عذاب۔

۳۹۔ تے جو مرد تے جو رتیمت ڈوناں دے ہتھ کپ
ڈیو۔ اے انہیں دے جرم دا بدلہ اللہ سیں کنیں۔ تے
اللہ سیں بہوں غالب تے بہوں سیانہ۔

۴۰۔ تے جیرا شخص ظلم دے بعد توبہ کرے تے اصلاح کر

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ
فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَنْجُلَهُمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ
ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٣٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَكَانُوا
عَنْ اللَّهِ عَفْوَ وَرَحِيمَةً ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ التَّائِبِينَ مَا لَهُمْ بِخُرُوجِهِمْ
مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٨﴾
وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٩﴾

مَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ

عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

گھنے تے بے شک اللہ اوندے اتے فضل کرلیں بے شک
اللہ سیس بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

۴۱۔ کیا توں نیں جاندا جو بے شک اللہ ہی دی حکومت
آسمانیں تے زمین تے جیکوں چاہندے عذاب دیندے
تے جیکوں چاہندے بخش دیندے تے اللہ سیس ہر شے
تے قادر۔

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنَكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنُ
قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَهُمْ سَمْعُونَ لِلْكَذِبِ ۝

۴۲۔ اے رسول تیکوں موحنا نہ کرن انہیں لوکیں دیاں
گاہیں جیرے کفر وچ جلدی کریندن انہیں لوکیں وچ جو
آہدن اساں ایمان گمن آئے ہیں اپنے منال نے انہیں
دے دیں نیں منیا تے یہودیں وچو کچھ لوک ایجھے ہن

سَمْعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُواكَ بِكَلِمَةٍ
مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ

جیرے کوٹریاں گاہیں بہوں سندن تے اوہی قوم کوں شاد نکیتے
سندن جیرے تیں کیں نیں آئی او کتاب دے لفظیں کوں
اصلی جاتو بدل دیندن تے آہدن جے تہا کوں اے حکم

وَرَأَوْا نَصْرَهُ فَأَخَذُوا مِنْ بَرِّ اللَّهِ فَسَخَّاهُ
فَلَنْ تَبْلُكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ
اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَسَوْ
لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

بڑا ونچے تے منرتے جے اے حکم نہ ملے تے پھرتے جیکوں
اللہ آناؤں چاہندے توں اللہ دے مقابلے وچ اوندے
کیتے کچھ نوں کر سگدا۔ اے اولوکن جو اللہ سیس انہیں
دے دیں کوں پاک کرن دا ارادہ وی نیں کیا۔ انہیں واسطے

ایں دنیا وچ دی رسوائی تے انہیں واسطے آخرت وچ بہوں
وڈا عذاب۔

سَمْعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّخْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ اعْزِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْزِضْ
عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرَّكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْقَاسِطِينَ ۝

۴۳۔ او کوٹریاں بہوں سندن تے بہوں کھندن مرام
تے جے او تہا و آون تے انہیں دے درمیان فیصلہ کریا
توں انہیں کیں نہ پھر گمن تے جے توں نہ پھر گھنیں تے
او اصل وچ دی تیکوں لغتان نیں پچا بگدے تے جے توں
فیصلہ کریں تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کرے
شک اللہ سیس انصاف کرن والیں کوں پسند کریندے۔

۴۴۔ تے او تیں کیں کیوں فیصلہ کرولیں جڈاں انہیں کیں

وَكَيفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمٌ

اللَّهُ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ
بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ اللَّهَ
لَا تَشْرَوْا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

تورات موجود تھے اور اُن سے وحی اللہ حکم موجود تھے اور
انہ سے بعد اول کنیں کٹر کریندن تھے اولوک مومن نیں۔
۳۵۔ بے شک اسان ہمانی ؑ تورات اور اُن سے وحی ہدایت
تھے نور۔ اور اُن سے نال او انبیاء جیرھے ساڈے فرمانبردارن
فیصلہ کریندن۔ یہودی دین دانے اللہ والے تھے علما دی فیصلہ
کریندن ات گاہلوں جو انہیں دے دے کتاب دی حفاظت
ہائی تھے اور اور اُن سے اتے نگران ہن توں لوکس کنیں نہ ڈر
تھے میں کنیں ڈر تھے تسان میڈی آیات دا تھوڑا مل نہ گھنوں
تے جیرھا اول تعلیم دے نال فیصلہ نہ کرے جیرھی تعلیم اللہ سٹیں
ہمانی ؑ تے اوپکے کافرن۔

۳۶۔ تے اسان انہیں تے تورات وحی افرن کیا جو جان
دے بدلے جان تھاکھ دے بدلے اکھ، بک دے بدلے بک
کنیں دے بدلے کن تے ڈند دے بدلے ڈند۔ تے
زعیم دا کاو ہو سلا بدلہ گھنوں۔ تے جیرھا جان کر ڈیوے
تے اے اور اُن سے گناہیں دی معافی دا ذریعہ تھی ویسی تے
جیرھا فیصلہ نہ کر لیں اوں تعلیم دے نال جیرھی اسان ہمانی ؑ
تے ایجھے لوک ظاہرن۔

۳۷۔ تے اسان انہیں دے پیریں دے اتے عیسیٰ ابن مریم
کوں پھٹے جیرھا تصدیق کریندے تورات دی جیرھی اور اُن سے
اگو ہائی تے اسان اوکوں انجیل ڈتی اور اُن سے وحی ہدایت
تے نور ہاتے او اپنے کنیں پہلی کتاب تورات دی تصدیق
کریندی ہائی تے ہدایت ہائی تے اور اللہ کنیں ڈر نالیں کیے
نصیحت ہائی۔

۳۸۔ انجیل والے اور اُن سے مطابق فیصلہ کرن جیرھی تعلیم
اللہ اور اُن سے وحی ہمانی ؑ تے جیرھا فیصلہ نہ کر لیں اور اُن سے
مطابق جو اللہ سٹیں ہمانی ؑ تے ایجھے لوک ڈبے باغی ہن۔

وَكُنْتُمْ عَلَيْكُمْ فِيهَا أَنْ تَفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنِ
بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ
بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ
كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ
هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٨﴾

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ
يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٩﴾

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهَا جَاءُ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آسَأْتُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥﴾

۴۹۔ تے اسان تیدو سچ نال بھری ہوئی کتاب لہائی ۵ جرمی اپنے کینس پہلی کتاب دی تصدیق کریندی ۵ تے اوندے اتے نگران تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو تعلیم اللہ سیس لہائی ۵ تے توں انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کراوے حق کوں جھوٹ کے جیر حاتیڈو آئے۔ ہر کہیں واسطے تہاڈے وچو اسان بٹائے جھوٹا تے وڈا راستہ (روحانی پانی ٹمک بچن واسطے) اتے جے اللہ چاہندا تے تہا کوں ہک لولہ بنا ڈیندا تے اللہ سیس اوندے بارے وچ تہا کوں ازمیندے جو اوں تہا کوں بڑے تے تے تسان نیکیں وچ ہک بڑو جے کینس اگو و دعو اللہ سیس دولساں ساریں ولے تے او تہا کوں بڑسیسی جیندے وچ تسان اختلاف کریندے ہادے۔

وَإِنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدَهُمْ أَن يَفْتِنُواكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِن كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٥﴾

۵۰۔ تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو اللہ سیس تیدو لہائے تے توں انہیں دی خواہشات دے پھیر نہ لگ تے انہیں کینس بچ لے نہ تھیوے جو او تیکوں فتنے وچ پا کے اوں کینس پریں ہٹا ڈیوں جو اللہ تیدو لہائے تے جے او پھروجن تے توں چاٹ گمن جو اللہ انہیں کوں انہیں دے کھ گن ہیں دی وچ کینس سزا ڈیوں چاہندے تے بے شک لوکیں وچ بہوں سارے نافرمان۔

أَفَحْكُمُ الْبَاطِلَ عَلَى الْبَرِّ وَبِغُورٍ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوفُونَ ﴿٥﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْبُحُورَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَيَنْتَفِعْ مِنْهُمْ فَإِنَّهُمْ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾

۵۱۔ کیا او جاہلیت دے فیصلے کوں چاہندن۔ یقین رکھن والی قوم کیسے اللہ کینس چنگا فیصلہ ہیا کون کریندے۔
۵۲۔ لے ایمان والو تسان یہودی تے عیسائی کوں اپنا امدادی نہ بناؤ انہیں وچ کج کج دے امدادی ہن تے جیرھا انہیں کوں تہاڈے وچو امدادی بیسی ہو نائیں وچو تھی ویسی۔ تے بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں کامیابی دی راہ

نہیں جو کمیندا۔

۵۳۔ توں انہیں لوکیں کوں جہنیں دے دلیں وچ بیماری ۷
ڈہریں او درک درک کے انہیں دوویندن تے آہدن اسال
ڈر دے ہیں جو ساڈے اتے کوئی مہیت نہ آپدے۔

تے تمی بگدے جو اللہ سیئیں تہاڈے کیتے فتح گھن آوے
یا اپنے ولو کوئی فیصلہ کرے جیندے نال او انہیں گالیں
تے جیریاں او اپنے دلیں وچ کیندن شرمسار تھی وچن۔

۵۴۔ تے مومن آہدن کیا لے او بے لوکن جیرے اللہ سیئیں
دیاں پکیاں قساں کھندے ہن براوے شک تہاڈے نالین
انہیں دے عمل و نیج گئے تادگھا پاوٹی وائیں وچو تمی گئے

۵۵۔ لے ایمان والو جیر حالتاں وچو اپنے دین کنیں پھر وچے
تے اللہ سیئیں جلدی ہک قوم گھن اوسی جیندے نال اللہ محبت
کر لیس تے او اللہ سیئیں نال محبت کر لیں او مومنین تے

مہربان ہوسن تے کافریں دے مقابلے وچ سخت او اللہ دے
رستے وچ جہاد کر لیں تے کہیں ملامت کرن لے وی ملاکین نہ ڈہرسن
لے اللہ و افضل جینکوں چا ہندے ڈہندے تے اللہ ہوں
وسعت ڈیوٹی والا تے جائن والا ۷۔

۵۶۔ تے بے شک اللہ تے او ندا رسول تے او مومن
جیرے نماز گھما کے پڑھدن تے زکاۃ ڈہندن تے رکوع
کریندن تہاڈے امدادی ہن۔

۵۷۔ تے جیرے اللہ تے او ندے رسول تے مومنین کوں
اپنا یار بنیدن تے بے شک اللہ دی جماعت غالب
مقیوٹی والی ۷۔

۵۸۔ لے ایمان والو نہ بناؤ انہیں لوکیں کوں جہنیں تہاڈے
دین کوں مذاق تے کھیلد سچے انہیں لوکیں وچو جہنیں کوں کتب
ڈٹی گئی ہائی تسائیں کنیں پہلے تے کافریں کوں سبکتی تے

فَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ خَشِيَ أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَكَرَّ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ
بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصِصِحُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا فِي
أَنْفُسِهِمْ نَذِيرٌ ۝

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ أَنْهُمْ لَعَنَكُمْ لَعَنَكُمْ حَبِطَ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا
خُسِرِينَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ۝

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُوءًا وَلَعِبًا مِمَّنْ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ
أُولِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنُتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

اللہ کیسے بڑھ جائے گا تو اسے مومن ہوئے۔

۵۹۔ تے جہاں اس نماز دو سب سے اور او ایسوں مذاق تے کھیل بٹا گھندن لے اس واسطے جو اے او قوم جیڑے عقل نہیں کر سیدی۔

۶۰۔ توں اکھڑے لے اہل کتاب کیا اس واسطے نال اس واسطے کوٹیندے جو اس اللہ تے ایمان گمن آئے ہیں تے اونہ لے اسے جو ساڑے اتے لہا یا گئے تے جو اس کیں پہلے لہا یا گیا باجے شک تہاڑے وچر بہوں سارے نافرمان۔ ۶۱۔ توں اکھڑے کیا میں تہا کوں انہیں لوکس واصل ڈساں جنہیں وابدلہ اللہ سے نزدیک اس کیں دی بڑا۔ انہیں تے اللہ کیسے لنت کیتی تے اپنا غضب لہا لے تے انہیں وچر کھ کوں بٹا تے سی بھولوں تے جاسے تے انہیں شیطان دی پو جا کیتی۔ انہیں لوکس واطحکاڑ بہوں بڑا تے او سدھے راہ کیں تھوڑک گئیں۔

۶۲۔ تے جہاں او اس کیں اندن آہدن اس ایمان گمن آئے ہیں تے او کفر نال پہندن تے کفر نال ہی باہر نکلدن تے اللہ کیسے بہوں جائدے جو او گیندن۔

۶۳۔ تے توں انہیں وچر بہوں ساریں کوں بڑہیں جو او درک کے ویندن گناہ تے زیادتی تے حرام کھاوٹ دو بہوں بڑا، جو او کریندن۔

۶۴۔ کیوں نہیں بکیندے انہیں کوں اللہ لے تے علماء گناہ دیاں گا پس کرٹ تے حرام کھاوٹ کیں بہوں بڑا، جو او کریندن۔

۶۵۔ تے۔ یہودی آہدن جو اللہ سے ہتھ ہدے ہیں۔ انہیں دے اپنے ہتھ ہدے بڑے گئیں تے انہیں تے لنت کیتی گئی جو او انہیں آکھے۔ او دی وچر نال خدا سے تے بڑہیں

وَاِذَا نَادَيْتُمُ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۵۹﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَقْنُونَنَا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّ الْكُفْرَ لَكُمُ فِيقُونَ ﴿۶۰﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَ وَالْغَنَائِرَ وَبَعْدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿۶۱﴾

وَاِذَا جَاءَهُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ خَلَوْنَا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿۶۲﴾

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْثِلُهُمُ الشُّحْتُ لِيُسَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۶۳﴾

لَوْ لَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمْ إِنَّهُمْ وَأَكْثِلُهُمُ الشُّحْتُ لِيُسَّ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿۶۴﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدُهُ مَبْسُوطَةٌ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ

رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَبِيلَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
يَلْجَأُ بَاطِلُهُمْ إِلَى اللَّهِ يَسْتَغِيثُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۝

بہت کھلے ہن تے او فرج کریندے جیویں چاہندے تے
انہیں دجو بہوں ساریں کوں ضرور ددھسی لے تعلیم جو تیبڑے
رب کیں تیبڑو لہائی گئی ۝ مندری تے کفر وچ تے اسان
انہیں وچ قیامت دے دینہ تیں دشمنی تے بغض پیدا
کر ڈتے۔ جڈاں وی انہیں جنگ کیتے بھا بھڑکائی اللہ سیس
اوں کوں دساڈتے تے درکین زمین وچ گپڑ گھٹن کیتے
تے اللہ سیس گپڑیں کوں پسندیں کریندا۔

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ
سَيِّئِينَ ۝ وَلَا دَخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝

۶۶۔ تے جے اہل کتاب ایمان گن آدن ہاتے اللہ کنیں
ڈرن ہاتے اسان انہیں کنیں انہیں دے گناہ مٹاڈیوں ہا
تے انہیں کوں نعمتیں والی بہشت وچ داخل کروں ہا۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آتَمُوا التَّوْبَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ
مَا يَعْمَلُونَ ۝

۶۷۔ تے جے او تورات تے انجیل کوں قائم کرن ہاتے جرم تہیں
انہیں دو لہائی گئی ۝ انہیں دے رب دلو تے او اپٹے تو دی
کھاوون ہاتے پیریں تلوی انہیں دجو بک ٹولہ اہلا کم
کرن والا تے انہیں دجو بہوں سارے ہن بہوں بُراء
جو او کریندن۔

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝

۶۸۔ لے رسول توں پچا ڈے جو تیبڑے رب کیں تیبڑو
لہایا گئے تے جے تیں لے نہ کیتا تے تیں او نہ اسہنا نیں
پچایا تے اللہ سیس تیکوں پچیس لوکیں کنیں تے بے شک
اللہ سیس کافر قوم کوں کامیابی دی راہ نیں ڈکھیندا۔

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُفِيمُوا التَّوْبَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

۶۹۔ توں اکھ لے اہل کتاب تساں کہیں گال تے نوہے
جے تیں تساں ظاہر نہ کرو تورات تے انجیل کوں تے جو تہاڈو
تہاڈے رب و لو لہایا گئے تے ضرور ددھسی او تعلیم
جیرے تہاڈے رب کیں تہاڈو لہائی گئی ۝ مندری
تے کفر وچ تے کافر قوم تے توں افسوس نہ کر۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصُّبُورَ وَالنَّصَارَى
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ

۷۰۔ بے شک جیرے ایمان دارن تے جیرے یہودی تے
صابی تے عیسائی ہن انہیں دجو جیرا اللہ تے آخرت

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٥٠﴾

دے ڈینہہ نے ایمان گمن آدمے تے نیک عمل کرے تے
اوندے اتے کوئی خوف نہ ہوسی تے نہ اوموٹھے تھیں۔
۴۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کیں لپکا وعدہ گدھا ہا تے
اساں انہیں دو رسول پٹھے بن جڈاں دی انہیں دو رسول
آئے او تعلیم گمن کے جرمی انہیں دے دل پسند نہ کرینے
بن تے کچھ کول تے انہیں جھٹلا ڈوتا تے کچھ کول او قتل
کرن چاہندے بن۔

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ
فَرَيْنُوا كَذِبًا ۖ وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٥١﴾

۴۲۔ تے انہیں دا خیال اے باجو کوئی فتنہ پیدا نہ تھسی
تے اوندے تے بوڑے تھی گئے دل اللہ سیں انہیں
تے رحمت کیتی انہیں وچو بہوں سارے ول اندھے تے
بوڑے تھی گئے تے اللہ سیں ہواو کریندن ڈہدا
پئے۔

وَحَسِبُوا إِلَّا تَكُونُ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَبُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَبُّوا كَثِيرًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٥٢﴾

۴۳۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
مسیح ابن مریم ہی اللہ تے مسیح تے اکھیا ہا اے بنی
اسرائیل اساں اللہ دی عبادت کرو جی رہا میڈاوی رب
تے تہا ڈاوی رب۔ بے شک جیہا اللہ دا شریک نیسی
تے اللہ سیں اوندے کیتے بہشت حرام کر ڈتی تے اوند
ٹھکانہ دوزخ تے ٹالیں دا کوئی امدادی نیس۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ عَرَفِي
وَرَبِّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَزَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَا لَهُ مِنَ النَّارِ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنَ النَّارِ ﴿٥٣﴾

۴۴۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
اللہ نرس وچو بک سٹو کوئی معبود نیس سوائے ہک
معبود مے نے جے او اے اکھن کینن نہ رُکے تے
انیجے کافرین کول ضرور عذاب پہنچسی ڈکھ ڈیون والا۔
۴۵۔ کیا او اللہ دنیس جھکدے تے اول کینن بخشش
نیس منگدے تے اللہ سیں بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثُ ثَلَاثٍ وَمَنْ يَشَاقِقِ
إِلَٰهَ إِلَّا إِلَٰهٍ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَسَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

۴۶۔ مسیح ابن مریم نہ ہن سوائے ہک رسول تے اول

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ

قَبْلَهُ الرُّسُلُ وَأَمَّهُ صِدْقُهُ ۚ كَانَ يَأْكُلُ الطَّعَامَ
أَنْظُرْ كَيْفَ بُيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْهُنَّ أَنْ يُفَكَّرْنَ ۝۵۱

کنیں پہلے سارے رسول مرگین تے اوندی ما بچی ہائی
اوڑوہیں کھانا کھندے ہن توں ڈیکھ اسان کیوں انہیں
تے دلیلاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔ توں ول ڈیکھ
ہوا نہیں دے خیال کیوں بدلیج ویندن۔

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا
وَلَا نَفْعًا ۚ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝۵۲

۷۷۔ توں اکھ کیا تسان اللہ سیس کوں چھوڑ کے اوندی
عبادت کریندے؟ جیر حانہ تہاکوں ڈکھ پچا بگدے
تے نہ فائدہ۔ بے شک اللہ سیس بہوں سُنُّ والا تے
جائٹن والا ۷۷۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا
أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا
عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۝۵۳

۷۸۔ توں اکھ لے اہل کتاب اپنے دین دے بارے مچ
ناحق حد کیں نہ ودھو تے اوں قوم دی خواہش دے پچھ نہ
چلو جیر سی تسان کنیں پہلے گمراہ تھی گئی ہائی تے بہوں
ساریں کوں انہیں گمراہ کیا ہاتے او سدھے راہ کنیں تھوڑک
گئے ہن۔

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ
دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ۝۵۴

۷۹۔ بنی اسرائیل وچر جنہیں کفر کیتے انہیں تے لعنت کیتی
گئی ۷ داؤد تے عیسیٰ ابن مریم دی زبانی۔ ایں واسطے
جوانا فرمائی کریندے تے حد کیں ودھدے ہن۔

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ۝۵۵

۸۰۔ تے ہک ڈو جھے کوں برائی کنیں جیر سی او کرن ہا روکیندے
نہ ہن تے بہوں بُرا ہا جو او کریندے ہن۔

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَقُولُونَ الذِّينَ كَفَرُوا هُمْ بِئْسَ
مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ يَخِطَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ۝۵۶

۸۱۔ توں انہیں وچر بہوں ساریں کوں ڈہیں ہوا کا فریں
کوں اپنا امدادی بُنیدن بہوں بُرا ۷ جو انہیں اپنی مرضی
نال اگو پھٹے تے اللہ انہیں تے ناراض تھی گئے

تے او عذاب وچ پئے رہن۔

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوا هُمُ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ۝۵۷

۸۲۔ تے جے او اللہ تے اوندے نبی تے تھادے و ہلایا گئے
ایمان گمن آدن ہاتے نہ بُنادن با انہیں کوں سبکستی
رتے چوگاہا تے بے شک انہیں وچر بہوں سارے
نافرمانن۔

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ
آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرُكَ ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ فَيَقُولُونَ
وَرَهْبَانًا وَلَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ توں مومنین دی دشمنی وچ یہودیوں کوں تے انہیں کوں
جیرھے مشرکین سخت پیسیں تے توں پیسیں مومنین دے زیادہ
کولو محبت کرن وچ انہیں کوں جیرھے آہدن اسان
عیسائی ہن اسے این واسطے جو انہیں وچ علماء (پاوری)
تے اللہ ولے ہن تے بے شک اد دہائی نیں کریندے۔

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ
تَفِضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ
رَبَّنَا آمَنَّا قَالَتْ بِنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے جڈاں اکلما سٹدن او جبر صا رسول دو لہایا گئے
جے تلا انہیں حق سٹھانے توں ڈہریں انہیں دی اکھیں وچ
ہنجھو دیہ پنڈن تے او آہدن لے ساٹے
رب اسان ایمان گھن آئے ہن توں ساکوں گواہیں وچ
لکھ گھن۔

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَ
نَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ ساکوں کیا تھی گئے جو اسان اللہ تے ایمان نہ گھن
آؤں تے جو ساٹو حق آئے تے ساٹوی خواہش جو ساٹا
رب ساکوں داخل کرے نیک لوکس وچ۔

فَأَنذَرَهُمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایں گال دے وچ بہشت ڈیسی جنیں
دے وچ نہراں و ہندیاں پین او اوں دے وچ ہمیشہ
رہن تے ایہو نیک لوکس دا بدلہ دے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے جنہیں انکار کیستے تے ساٹوی آیات کوں جھٹلائے
تیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْزَنُوا حَبِطَتْ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ اے ایمان والو توں پاک چیزاں جبر صیاں اللہ سیس
تہا ڈے کیستے حلال کیتن انہیں کوں حرام نہ کرو تے حد کیتن
نہ ددھو بے شک اللہ سیس زیادتی کرن والیں کوں پسند
نیں کریندا۔

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَانْتَعُوا اللَّهَ الَّذِي
أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ تے توں کھاؤ جو تہا کوں اللہ سیس ڈے تے حلال
تے پاک شہیں تے اللہ کیتن ڈرو جیندے اتے توں
ایمان گھن آئے۔

لَا يُؤْخَذُ لَكُمْ بِالْعُوفَىٰ إِنِيبَاكُمْ وَلَٰكِنْ يُؤْخَذُ لَكُمْ

۹۰۔ تہا ڈی فضول قسیں تے تہا کوں اللہ سیس نیں

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَلْقَارِئَةُ اَطْعَامُ عَشْرَةِ مِثْقٰلٍ
مِّنْ اَوْسَطٍ مَا تُطْعَمُوْنَ اَوْ هِلْيَئَكُمْ اَوْ كِسْوَتُكُمْ اَوْ خَيْرٌ
رَّقِيَةً فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ اَيَّامٍ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ
اَيۡمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوْا اَيۡمَانَكُمْ كَذٰلِكَ
يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٥﴾

پکڑینا تے او تہا کوں جیریاں تساں پکیاں قساں کھندے ؎
انہیں تے جنہیں داکفارہ ؎ ڈاھ میسین کوں او کھاٹا کھواڑ
جیرھا تساں اپنے گھروالیں کوں کھوسندے ؎
یا انہیں دے کپڑے یا بک غلام کوں آزاد کرو تے میگوں
عطاف نہ ہوئے او ترے روزے رکھے۔ اے تہاڑی قسیں
دا کفارہ ؎ جیریاں تساں کھندے ؎ تے اپنی قسیں دی
حفاظت کرو الیوں اللہ سیس اپنے محکم تہاڑے کیے
کھول کھول کے بیان کریندے تاں جو تساں شکر کرو۔

۹۱۔ اے ایمان والو بے شک شراب تے جو تے بت
تے تیریں نال کرا کر کھڑ پلٹ تے شیطان کم ایں کنیں پنجو
تاں جو تساں کامیاب تھی و پنجو۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّا الْخَمْرُ وَالْبَيْسُ وَالْاَنۡصَابُ
وَالۡاَزۡلَامُ رِجْسٌ مِّنۡ عِنۡدِ الشَّيْطٰنِ فَاَجۡنِبُوْهُ لَعَلَّكُمْ
تُفۡلِحُوْنَ ﴿٦﴾

۹۲۔ بے شک شیطان تہاڑے درمیان شراب تے جوڑے نال
دشمنی تے لبھن پاوٹ چاہندے تے تہا کوں اللہ دے ذکر
تے ناز کنیں ہٹاوٹ چاہندے تے کیا تساں رک ولیر۔
۹۳۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کرو تے (ادندے) رسول دی
فرمانبرداری کرو تے ہوشیار رہو تے جے تساں پھر گیوے
تے جان گھن جو ساڑے رسول دی ذمہ داری صرف
کھول کے پچھا ڈیوٹ ؎

اِنۡصَابُ يَّرِيۡدُ الشَّيْطٰنُ اَنۡ يُّوۡقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالۡبَغۡضَاۤءَ فِى الْخَمْرِ وَالْبَيْسِ وَيَصۡدُكُمۡ عَنِ
ذِكْرِ اللّٰهِ وَ عَنِ الصَّلٰوةِ فَمَلۡ اَسۡتَمۡرَ فَمُنۡتَهُوۡنَ ﴿٧﴾
وَاطِيعُوا اللّٰهَ وَاطِيعُوا الرُّسُوۡلَ وَاحۡذَرُوۡا فَاَنۡ تَوَلَّيۡتُمْ
فَاعۡلَمُوۡا اَنۡمَآ عَلٰى رَّسُوۡلِنَا الْبَلٰغُ الْبَيِّنُ ﴿٨﴾

۹۴۔ مومنین تے نیک عمل کرن والیں تے کوئی گناہ نیل
جو او کھاوٹ جڑاں او اللہ کنیں ڈرن تے ایمان گھن آون
تے نیک عمل کرن تے دل تقویٰ وچ و دمن تے ایمان
وچ دی دل تقویٰ وچ و دمن تے احسان کرن تے اللہ
احسان کرن والیں کوں پسند کریندے۔

لَيۡسَ عَلَی الَّذِيْنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ جُنَاحٌ
فِیۡمَا طَعَمُوۡا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ
تُمۡرَ اتَّقَوْا وَ اٰمَنُوۡا تُمۡرَ اتَّقَوْا وَ اَحۡسَنُوۡا اللّٰهُ یُحِبُّ
الۡحٰسِنِیۡنَ ﴿٩﴾

۹۵۔ اے ایمان والو اللہ سیس تہا کوں ازسیس اوں تھوڑے
شکار نال جے تک تہاڑے ہتھ تے نیزے تے سج گسگن تاں
جو اللہ سیس ظاہر کرے جیرھا او ڈھر تھی کے اوں کنیں

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوۡا لَيۡبَسُوۡنَكُمُ اللّٰهُ بِشَیۡءٍ مِّنَ الصَّیۡدِ
تَنَالُهٗ اَیۡدِیۡنَکُمۡ وَرِمَاحُکُمۡ لَعَلَّکُمۡ تَعْلَمُوۡنَ اللّٰهُ مَنۡ يَّخَافُهٗ
بِالۡغَیۡبِ فَمِنۡ اَعۡتَدٰى بَعۡدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِیۡمٌ ﴿۱۰﴾

بڑھے۔ تے جیرھا ایندے بعد حد کنیں و دمسی تے اوندے واسطے بڑھ بڑیوں والا عذاب۔

۹۶۔ سے ایمان والو تساں شکار نہ مارو جیڑاں تساں احرام و حج ہوو تے جیرھا او نکولں مرلیسی جاں بجھ کے تے اوندل بدلہ او ہر جیہاں جانور ہوسی جیرھا اوں مارے بڑو انصاف کرن والے تہا بڑے وچو ایند فیصلہ کرلین تے اوں کوں قربانی کیتے کہے تک پچا وٹاں ضروری یا میکینیں داکھنا یا ایندے برابر روزے ہن تاں جو او اپنے بڑے کم دی سزا پاوے۔ جو گزر گئے او اللہ سیس معاف کر بڑے تے جیوں والا کیتا تے اللہ سیس اوں کوں سزا بڑیسی تے اللہ سیس غالب تے سزا بڑیوں والا۔

۹۷۔ تہا بڑے اتے سمندر دا شکار حلال کیتا گئے تے اوندل کھاوٹں تہا بڑے تے بنہیں مسافریں دے فائدے کیتے جئے۔ تہا بڑے اتے خشکی دا شکار حرام کیتا گئے جے تیں تساں احرام و حج ہوو تے اللہ کنیں بڑو جیند و تساں کھٹے کر کے بیٹھے ولسو

۹۸۔ اللہ سیس عزت والے گھر کہے کوں لوکیں دی ترقی کیتے ذریعہ بنائے تے عزت والے جینے کوں تے قربانیں کوں تے پٹے والے جانوریں کوں لے ایں واسطے تاں جو تساں جاں گھنوں بے شک اللہ سیس جائدے جو آسمان وچ تے جزمین وچ تے بے شک اللہ سیس ہر شے کوں بہوں جائدے۔

۹۹۔ تے تساں جاں گھنوں بے شک اللہ سیس سمعت سزا بڑیوں والا تے بے شک اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ ساڈے رسول دے ذمہ صرف پچا وٹں تے اللہ سیس

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ
مَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعِدًّا فَعَزَّاهُ قَتْلُ مَا قَتَلَ مِنَ
النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ
أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا
لِيَذُنَ بِكَ اللَّهُ عَنْهُ عَقَابَ اللَّهِ عَمَّا سَلَكَ وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۝۹۶

أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَ
لِلنَّيَّارَةِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝۹۷

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْيُبَىٰ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَ
الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِيَتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝۹۸

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ۝۹۹

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿۱۱﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۲﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّلَكُمْ تَكُونُوا تَكُونُوا وَإِنْ تَتَّبِعُوا عَنْهَا حِينَ يُنْزِلُ الْقُرْآنُ تُبَدَّلْكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿۱۴﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۵﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿۱۶﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ لَا يَصْرُكُمْ مَنْ صَلَّى إِذَا اهْتَدَى ثُمَّ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

جائے جو تساں ظاہر کر دے، اے تے جو تساں لکھ دے۔
۱۰۱۔ کون اکھڑے جو حیثیت تے پاک کھو جس میں نہیں ہر دے
بھانویں تیکوں نبیث دی کثرت چنگی دی بگے۔ تے اے
عقل والو! کس ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھی و بخور۔

۱۰۲۔ اے ایمان والو! بھان بگاہیں نہ پچھو جو تہاڑے اتے
ظاہر کر ڈتیاں و بچن تے تہا کوں بریاں بگن تے جے انہیں
دے متعلق پچھو جیڑاں قرآن لہندا بیا ہر دے تے او
تہاڑے اتے ظاہر کر ڈتیاں و لیسن اللہ سیس آپیں انہیں
کوں ظاہر نہیں کیاتے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں
سمجھ نال کم گھنٹ والا

۱۰۳۔ تساں کیں پہلے دی بک قوم نے انہیں بگاہیں دا پچھا ہا
تے دل انہیں دے انکاری تھی گئے ہن۔

۱۰۴۔ تے اللہ سیس میں بنایا پھوڑا ہاں چٹن والی ہاچی دے
کن کیں دی رم (تے نہ سانبہ) (بیج بال چٹن دلی ہاچی) تے نہ وسیلہ (بکری
کوں لیل لیل جاڑے چاوند تے انہیں کوں کہیں بک کوں
ذبح نہ کرن تے نہ اوں (ساہن کوں چھوڑ ڈیڑن جیندی نسل
وچوڑا ہاں تھی و بچن) (اے رساں غلط ہن) تے بے شک
جیرے کافرن او اللہ دے خلاف کوڑ پدھیندن تے انہیں
وچو بہوں سارے عقل نہیں کر دے۔

۱۰۵۔ تے جیڑاں انہیں کوں اکھیندے آؤ اووندو جو اللہ نے
بہائے تے آؤ اووندے رسول دو او آہدن ساکوں او کافی
جیندے اتے اسال اپنے پیوڑاڑے کوں پاتے
بھانویں انہیں دے پیوڑاڑے کھ دی نہ جائے ہرن
تے نہ سدھے رستے تے ہون۔

۱۰۶۔ اے ایمان والو! تہاڑی جائیں دا تہاڑے اتے حق جیرما
گمراہ تھی گئے او تہا کوں نقصان میںں پچا بگدا بے تساں

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

سدمے رستے تے ہوو۔ تساں ساریں اللہ دہ ولے ول او

تہا کوں جو تساں کریندے ہاوے ڈیسی

۱۰۷۔ اے ایمان والو جڈاں تہا بے وچ کوئی مرٹ لگے

تے وصیت دے وقت تہا ڈی گواہی دا طریقہ لے ہوسی

جو تہا بے وچ ڈو انصاف کرن والے ہون یا ڈو بے غیریں

وچ ہون تے جے تساں سفرو چ ہوو تے تہا کوں موت

دی مصیبت آونجے تے انہیں ڈوناہیں کوں نماز دے بعد

روک گھنوتے او اللہ دی قسم کھاون جے تہا کوں شک

پئے ونجے جو اساں ایں گواہی دا کوئی مل نہیں گدھا

بھانویں او کو لہو دا سکا ہووے تے اساں اللہ دی گواہی

کوں نہ ٹکسوں نہ تاں اساں گناہ گاریں وچ رہتی ولسوں۔

۱۰۸۔ تے جے اے پتہ بگ ونجے جو انہیں اپنے فرمے

گناہ گمن گدھے تے ول پے ڈو انہیں دی جا

تے کھڑے تھیون انہیں وچ جہنیں دے خلاف پہلے

ڈو نے گواہی ڈتی ہائی او ڈوہیں اللہ دی قسم

کھاون جو ساڈی گواہی انہیں ڈو دی گواہی کنیں زیادہ سچی

تے اساں زیادتی نہیں کیتی ناں تاں اساں ظالمیں وچ رہتی

ولسوں۔

۱۰۹۔ اے طریقہ انہیں کوں ایندے زیادہ کو لہو کر ڈیسی جو او

گواہی واقعے دے مطابق ڈیون یا او ڈرن جو انہیں دی

قسم دے بعد بی قسم اوں کوں رد کرن واسطے پیش کر ڈتی

ولیس۔ تے اللہ کنیں ڈرو تے سٹو تے اللہ سٹیں نافرمان

قوم کوں سدھارہ نہیں ڈکھیندا۔

۱۱۰۔ جڈاں اللہ سٹیں ساریں رسولیں کوں کٹھا کر لیتی تے

آکھسی تہا کوں کیا جواب بڑتا گیا ہا تے او آکھسن سا کوں

پتہ نہیں بے شک توں غیب کوں بہوں جانڈیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ

الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذُوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ

أَخْرَجَ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ

فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوهُمَا مِنْ بَعْدِ

الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَنِ بِاللَّهِ إِنْ ارْتَبْتُمْ لَا تَشْتَرِي بِهِ

ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ

إِنَّا إِذَا لَسْنَا بِالْأَشْيَيْنِ ﴿۵﴾

فَإِنْ عُشِرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّ إِتْنَا فَاخْرَجَ يَقُومِينَ

مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَانِ فَيَقْسِمَنِ

بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا

إِنَّا إِذَا لَسْنَا بِالظَّالِمِينَ ﴿۶﴾

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا

أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانُ بَعْدَ آيَتِنَا نَهْضُهُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ أَسْمِعُوا

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿۹﴾

يَوْمَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرُّسُلَ يَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ قَالَوَا

لَا عِلْمَ لَنَا ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۱۰﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ ابْنُ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَبَدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تَحْكُمُ
النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَ
الْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي
وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جَعَلْتَهُمْ
بِالْبَيْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ جب ایل اللہ نے اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم توں یاد کر ساؤی
النعمت جیر صی اسان تیڈے اتے کیتی ہائی تے تیڈی ما
تے جب ایل روح القدس نال تیڈی مدد کیتی ہم۔ توں لوکس نال
گاہیں کریندا ہانویں پیگھے (چھوٹی عمر) وچ تے ڈھلوی
جوانی وچ جب ایل میں تیکوں کتاب تے سٹیپ تے سکھائی ہائی
تورات تے انجیل تے جب ایل توں مٹی نال پکھی آلی کار
میڈے حکم نال بنیندا ہانویں تے توں اندرے بچھو کا مریندا
ہانویں تے میڈے حکم نال پکھی بن ویندا ہاتے توں جماندے
اندرے تے کوڑھی کوں میڈے حکم نال ٹھیک کریندا ہانویں
تے میڈے حکم نال مردے کلبھیندا ہانویں تے جب ایل میں
بنی اسرائیل کوں تیں کنیں پریں رکھے جب ایل توں انہیں
کنیں دلیلاں گھن کے آیا ہانویں تے انہیں دپو جیر صی لوکس
اکار کیتا ہا انہیں اکھیا اے تے صوف کھلا کھلا جادو۔

وَإِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ امْنُوا بِی وَبِرُسُولِی
قَالُوا أَمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے جب ایل میں حواریں دو وحی کیتی جو تساں ایمان گھن
اؤ میڈے اتے تے میڈے رسول تے انہیں اکھیا اسان
من گدھے تے توں گواہ رہ جو اسان بے شک مسلمان ہیں۔

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ لِيَعْقُوبَ ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ
رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالُوا أَتَقُولُوا
اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ جب ایل حواریں اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا تیڈا رب اے
طاقت رکھیندے جو ساڈے اتے آسمان کنیں مائدہ بہاے
اوں اکھیا اللہ کنیں ڈرو جے تساں مومن ہتے۔

قَالُوا يُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَنْظُرَ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
أَنْ قَدْ صَدَّقَتْنَا وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ انہیں اکھیا اسان چاہندے ہیں جو اسان اوندے دپو
کھاؤں تے ساڈے دل تسلی پکڑن تے اسان جان گھنوں
جو بے شک تیں سچ اکھئے اسان اوندے اتے گواہ ہئی وچوں۔

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا
لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ
خَبِيرُ الرُّقِيِّنَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۵۔ عیسیٰ ابن مریم نے اکھیا اے اللہ اے ساڈے رب
ساڈے اتے مائدہ بہا آسمان کنیں ساڈے پہلیں تے
پچھلیں واسطے عید تمی ونچے تے تیڈے ولو نشان بڑے
تے ساکوں رزق ڈے تے توں بہترن رزق ڈیوون والا ہویں۔

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَنَعْتُهَا عَلَيْكُمْ فَكُنْ فَمَنْ يَكْفُرْ
بَعْدَ مَنَعِي فَأَنتِ أَهْلُهَا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٧﴾

۱۱۷

۱۱۷۔ اللہ سیس اکھیا بے شک میں او تہا بڑے اتے بسیدال
تے اسدے بعد جے کہیں تہا بڑے وچو کفر کیا تے میں
اوں کوں عذاب ڈلیاں۔ ایجھا عذاب جبرماد نیا وچ میں
کہیں کوں نہ ڈتا ہوسی۔

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسِي ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأُمَّي الْهَٰؤُلَاءِ مِن دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحٰنَكَ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ
مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٨﴾

۱۱۸

۱۱۸۔ تے جڈاں اللہ سیس اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا
تیں لوکس کوں اکھیا ہا جرمیکوں تے میڈی ما کوں
ڈو خدائے اللہ کوں چھوڑ کے۔ اوں اکھیا توں پاک میں میکوں
کیا حق ہا جو میں او اکھاں ہا جیندا میکوں کوئی حق نہا جے
میں اکھیا ہوسی تے توں اوں کوں چاڈیں جو میڈے دل
وچ توں او نکوں چاڈیں تے جو تہا بڑے دل وچ۔ میں

نہیں چاڈا بے شک توں غیب کوں بہوں چاڈیں والا ہوس۔
۱۱۸۔ میں انہیں کوں صرف او کھئے جو تیں میکوں حکم ڈتا ہا
جو اللہ دی عبادت کرو جبرماد میڈا دی رب تے تہا ڈاوی
رب او تیں میں انہیں تے نگران ہانیں جے تیں انہیں
وچ ہانیں جڈاں تیں میکوں وفات بڑے ڈتی تے توں
ہی انہیں تے نگران ہانیں تے توں ہر چیز تے نگرانیں۔
۱۱۹۔ جے انہیں کوں عذاب ڈلیوں تے بے شک او تہا بڑے
بندہ تے جے توں انہیں کوں بخش ڈیوں تے بے شک
توں غالب تے بہوں سیانائیں۔

إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَأَنْتَ تَعَفُّوهُمْ وَأَنْتَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٩﴾

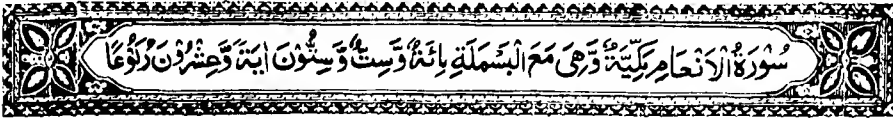
قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّٰدِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢٠﴾

۱۲۰۔ اللہ سنیں اکھیا اے جہاڑا سچیں کوں انہیں دا
سچ فائدہ ڈلیسی انہیں واسطے بہشت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پین او ندے وچ ہمیشہ رہن۔ اللہ انہیں تے
رامنی تھی گئے تے او اللہ تے راضی تھی گئیں۔ اے بہوں
وڈی کامیابی۔

۱۲۱۔ آسمانیں تے زمین تے جو کچھ انہیں دے وچ انہیں دی
بادشاہی اللہ کیے ہے تے او ہر شے تے قادر۔

يَلَهُ الْمُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيْهِنَّ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢١﴾

۱۲۱

سورة النمل کی ۷۷ آیتیں ہیں۔ ۱۶۶ آیتیں تھے ۲۰ رکوع۔

- ۱۔ میں شروع کریناں اللہ دے ناں نال جی رہا ہن منگئے
بُیُونُ وَاللّٰہُ تَعَالٰی وَلِیُّہٗ وَلِیُّہٗ رَحْمَہٗمُ الْوَالِدِہٖ۔
- ۲۔ ساریاں صفات اللہ سیئہ واسطے ہن جیں آسمانیں
تے زمین کوں بنائے تے اندھارے تے سو جھلا
بنائیں ایندے باوجود کافر لوک اپنے رب دا شریک بنین
۳۔ او ہوو جیں تہا کوں نمی کیں پیدا کیتے تے وقت
مقرر کیتے تے ایں مقرر وقت دا علم ہر کوں دی
تساں شک کریندے۔
- ۴۔ او ہو اللہ جی رہا آسمانیں تے زمینیں وچ او تہا بے
رازیں کوں دی جائیدے تے تہا بے ظاہر کوں دی تے
او جائیدے ہولناں کندے۔
- ۵۔ تے جڈاں دی انہیں دے رب دے نشانیں وچ کوئی
نشان اندے تے او اول کیں منہ پھیر گھندن۔
- ۶۔ بے شک انہیں سچ کوں جھٹلائے جڈاں او انہیں
دو آنگے۔ تے جلدی او انہیں کوں او خراں مل ولین
جنہیں تے او کھندن۔
- ۷۔ کیا انہیں کوں پتہ نیں جو انہیں کیں پلے اسان کتے زمانہ دے
لوکس کوں ہلاک کیتے اسان انہیں کوں زمین وچ او طاقت
ڈٹی بانی جی رہی تہا کوں نیں ڈٹی تے اسان انہیں تے بدلیں
کیں ڈاڈھا مینہ ولسٹے تے انہیں واسطے نہراں بنائیں
جی رہیاں انہیں دے ماتحت چلیدیاں ہن ول اسان انہیں دے
گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک کر ڈتا تے اوندے بعد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ
الظُّلُمٰتِ وَالنُّوْرَ ثُمَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا بِرَبِّہُمْ یَعِدُوْنَ ②

ہُوَ الَّذِیْ خَلَقَکُمْ مِنْ طِیْنٍ ثُمَّ کَفَّ اَجَلًا وَّاجَلٌ
مُّتَعٍ عِنْدَہٗ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُوْنَ ③

وَّہُوَ اللّٰہُ فِی السَّمٰوٰتِ وَفِی الْاَرْضِ یَعْلَمُ سِرَّکُمْ
وَّجَہْرَکُمْ وَیَعْلَمُ مَا تَلٰکِبُوْنَ ④

وَمَا تَأْتِیْہُمْ مِنْ اٰیَةٍ مِنْ اٰیٰتِ رَبِّہُمْ اِلَّا کَاُفًا عَنْہَا
مُعْرِضِیْنَ ⑤

فَقَدْ کَذَبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَہُمْ فَسَوْفَ یَأْتِیْہُمْ
اَنْبَاُ مَا کَاُفُوْا بِہٖ یَسْتَفْہِزُّوْنَ ⑥

اَلَمْ یَرَوْا کَمْ اَهْلَکْنَا مِنْ قَبْلِہُمْ مِنْ قَوْمٍ مِّثْلَہُمْ
فِی الْاَرْضِ مَا لَہُمْ لِمَنْ لَّکُمْ وَاَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَیْہُمْ
مِیْدًا رَّارًا وَجَعَلْنَا الْاَنْہٰرَ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِہُمْ فَاَہْلَکْنَا
بِذُنُوْبِہُمْ وَاَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِہُمْ قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ⑦

ہک ہی نسل پیدا کر ڈتی۔

۸۔ تے جے اسان تیڈے اتے کانڈیں تے کمی ہوئی
کتاب لبندے تے او اونکوں ہتھ نال وٹن دی ہسی
تے ول وی کافر ایہو اکھن لے تے کھلا کھلا فریب
۹۔ تے او اکہن ایندے اتے کیوں نہیں لہایا گیا فرشتہ
تے جے اسان فرشتہ لبائوں پاتے اس کال دا فیصلہ تھی ونجے با
تے انہیں کول دل مہلت نہ ڈتی ونجے با۔

۱۰۔ تے جے اسان اونکوں فرشتہ بٹاؤں ہا تے اول کول دی
آدمی دیکھل وچ پھول ہا تے جیر صی گھل ہن انہیں تے
مشتبہ تھی پی ۷۷ ول وی اسان مشتبہ رکھوں با۔

۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی رسولیں نال مذاق کیا گئے۔ تے
بکھیں اول عذاب جیندے اتے او مذاق کریندے ہن او
انہیں کول گھیر (ولبیٹ) گدھے۔

۱۲۔ توں آکھ جو زمین وچ ٹرو پھرو ول بڑیکھو جو جھلاوٹ
والیں دا انجام کیا تھئے۔

۱۳۔ توں آکھ کیندا ۷۷ جو آسمانیں تے زمین وچ (ول) توں
آپ آکھ جو اللہ دا ۷۷ اول اپنے اتے رحمت فرم کر ڈتی ۷۷
بے شک او تہا کول ضرور قیامت دے ڈینہہ کھٹا کر لسی
جیندے وچ کوئی شک نہیں جیر صے کوں اپنے آپ
کول گھٹا ڈتے بے شک او ایمان نہ ائیں۔

۱۴۔ تے جیر کچھ رات تے ڈینہہ وچ موجود اوہیں دا ۷۷
تے او بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا ۷۷۔

۱۵۔ توں آکھ کیا میں اللہ دے سوا پیا سبگتی بٹاؤں جیر صا
آسمانیں تے زمین دا پیدا کرن والا ۷۷ تے او کھویندے
تے کھوایا نہیں دیندا۔ توں آکھ میکوں حکم ڈتا گئے جو
میں پہلا۔ فرمانبردار بٹاں تے توں مشرکیں وچو اصلو

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ نَارٍ مِّن دُونِ الْمَاءِ لَقَالُوا لَآ إِلَهَ إِلَّا نَارٌ كَذِبٌ ۝۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكَ فَفَظَّ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ۝۹

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبَسُونَ ۝۱۰

وَلَقَدْ اسْتَهْزَأُ بِرُسُلِ مِن قَبْلِكَ فَخَافَ يَا لَذِينَ سَخَرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝۱۱

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ۝۱۲

قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كُتِبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْزِيَكَ إِلَى يَوْمِ الْبَيْعَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝۱۳

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْآبِلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝۱۴

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ اتَّخَذُ وَلِيًّا فَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُمْ وَلَا يُطْعِمُهُمْ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۱۵

نہ بنیں۔

۱۶۔ توں آکھ بے شک میں وڈے ڈینہ دے مذاب کیں
بُرداں جے میں نافرمانی کراں۔

۱۷۔ جس کیں اوں جھاڑے او عذاب ہٹا ڈا گیا تے
بے شک اوندے اتے رحمت ہوسی تے اے کھلی کھلی
کا میاں ۶۔

۱۸۔ تے جے اللہ تیکوں نقصان پکاوے تے اوکوں
ہٹاؤں والا کوئی نیں سوائے ہوندے تے جے او تیکوں
بھلائی پکاوے تے او ہر چیز تے قادر ۶۔

۱۹۔ او اپنے بندیں تے غالب تے او بہوں سیانا
تے باخبر ۶۔

۲۰۔ توں آکھ جو سب کیں زیادہ سچی گواہی ڈیوڑن والی
کیرمی ستی ۶ دل توں آکھ جو اللہ میڈے تے تہاڑے
درمیان گواہ تے میڈوے قرآن وحی کیسا گئے تاں جو
میں تہا کوں تے جینکوں اے پیچھے ایندے نال ہوشیار کراں
کیا تاں اے گواہی ڈیندے ۶ جو خدا نال بے معبود
وی من توں آکھ میں گواہی نیں ڈیندا توں آکھ بے شک
۶۔ او ہی ہک معبود تے میں بیزاراں اوں کیں جینکوں تاں
شریک بیڈے ۶۔

۲۱۔ جنہیں لوکیں کوں اسال کتاب پڑتی ۶ او اونکوں ایویں
سنجھین جیویں او اپنے پیریں کوں سنجھین تے جنہیں
لوکیں اپنے نفس کوں گھٹا بڑے تے تے او ایمان نیں
ایندے ۶۔

۲۲۔ اوں کیں وڈا ظالم کوں جبر صا اللہ تے کوڑ ہدھیندے
یا اوندے نشانیں کوں جھٹلیندے ۶ بے شک ظالم لوک
کامیاب نیں تھیندے

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝۱۶

مَنْ يُضَرْفُ عَنْهُ يَوْمِيذٌ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ
الْبَيْنُ ۝۱۷

وَرَأَى تَسْأَلُكَ اللَّهُ يَضْرِبُ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَرَأَى تَسْأَلُكَ يَخْطِرُ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۸

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْغَبِيرُ ۝۱۹

قُلْ أَمَّا شَيْءٌ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ
لَأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْكُمْ لَتَشْهَدُونَ
أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ
قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ
مِمَّا تُشْرِكُونَ ۝۲۰

الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝۲۱

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۝۲۲

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبِينًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿۲۴﴾

۲۳۔ تے اساں جڈاں انہیں ساریں کول کھٹا کر لسیوں ول
آکھسوں انہیں کول جیرے شرک کریندے ہن تہا بڑے
شریک کتھائن جنیدے متعلق دعویٰ کریندے ہاوے۔

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنْتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا
كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿۲۵﴾

۲۴۔ یکھیں ایندے جواب وچ او صرف اے آکھسن
اللہ دی قسم جیرا ساڈا رب جو اساں مشرک کاہے ناں
ہا سے

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿۲۶﴾

۲۵۔ ڈیکھ کیوں اپنئے اتے کوڑ بدھیندن تے او بھل
ولین جیرا او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يَقُولُ بِهَا مَعَكُمْ إِلَّا جَاءُوكُمْ بِمِثْلِ آيَاتِكُمْ
يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۷﴾

۲۶۔ انہیں وچر کجھ او ہن جیرے تیبڑی گال کول سُنن
تے اساں انہیں دے دلیں تے پردے پاڈتے جو اے
سمجھ نہ سگن۔ تے انہیں دے کنیں وچ بوڑھے او
سارے نشان وی ڈیکھ گھن ماں وی اوندے اتے ایمان
نہ گھن اوسن۔ تے جڈاں او تیبڑ واندن تیبڑے نال
جھپٹا کریندن۔ تے جیرے کافرن او بدن جو اے تے
پہلے لوکیں دیاں کہانیاں۔

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْنَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۸﴾

۲۷۔ تے او نہیں کول اوں کنیں رکیندن تے آپ وی
رکدن تے او صرف اپنئے آپ کول ہلاک کریندن
تے او سمجھدے نیں۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّو
أَوْ نَكْدِبُ إِلَيْنَا رَبَّنَا وَلَوْ كُنَّا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۹﴾

۲۸۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں او دوزخ مے سامنے کھڑے
کیسے ولین آکھسن ہائے ساڈا افسوس اساں اپنئے رب
دی آیات نہ جھٹلاؤں ہاتے مومنین وچو بن و نچوں ہا۔

بَلْ بَدَأَ لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رَدُّو
لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۳۰﴾

۲۹۔ سچ اے ہے جو (اللہ سب سے) ظاہر کرڈتے جو ایں کنیں
پہلے او لکیندے ہن تے جے انہیں کول ولا پٹیا و نچے
تے ول دی او ایں کر لیں جتھو انہیں کول روکیا گئے
تے بے شک او کوڑ مریندے پئین۔

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

۳۰۔ تے انہیں آکھیا ساڈی صرف ایہا دنیا وی زندگی ہے۔

يَمْنَعُونَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ دُقُّوهُ عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ قَالَ الْيَاسُ هَذَا بِالْحَقِّ
قَالُوا بَلْ وَرَيْنَا قَالَ فَدُّوهُ الْعَذَابُ بِمَا كُنتُمْ
تَكْفُرُونَ ۝

۳۶

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا بِحَسْرَتِنَا عَلَىٰ مَا كُنتُمْ فِيهَا
وَهُمْ يَخِيلُونَ أَوْ أَرَاهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ إِلَّا سَاءَ مَا
يُرَدُّونَ ۝

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلِلْآلِ الْأُولَىٰ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَكْذِبُكَ الَّذِي يَقُولُ فَإِنَّهُمْ لَا
يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِالْبَاطِلِ يَجْعَلُونَ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبْرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا
وَأُودُوا حَتَّىٰ أَنَّهُمْ نَصَرْنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ
وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن نَّبَإِ الْمُرْسَلِينَ ۝

وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ
تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَكًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ
بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْهُدَىٰ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

۳۷

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمْ

ساکنوں اٹھایا نہ ولیس۔

۳۱۔ تے جے توں بڑیکیں جڈاں او اپنے رب دے سامنے
کھڑے کیسے ولین او آکھسی کیا اے ڈینہہ سچ نہ ہا او
آکھسن بالکل اے سچ ساڈے رب تے او آکھسی
اپنے انکار دی وجہ نال عذاب بھوگو۔

۳۲۔ انہیں اللہ دی ملاقات کول جھٹلائے او گھٹے دھن
تے جڈاں انہیں تے او وقت اچھٹ گھٹ آویسی تے او
آکھسن ہائے ساڈا افسوس جو اسان ایں وقت دے بارے
وچ کوتاہی کیتی تے او اپنی کٹھیں تے اپنے بارچھی ددے
ہوسن۔ سٹو حیرا بار اوچی دودن او بہوں برا۔

۳۳۔ اے دنیا دی زندگی تے صرف کھیل تے تماشا۔
تے حیرے اللہ کنیں بڑدن آفرت دا گھرا انہیں واسطے
چمکایا کیا تساں عقل نو مے کریندے۔

۳۴۔ اسان جانڈے ہیں او حیریاں گاہیں کریندن توں
مونجا تھیندیں او تیکوں نہیں جھٹلیندے ظالم لوک تے
اللہ دی آیات دا انکار کریندن۔

۳۵۔ بے شک تیں کنیں پہلے دی رسول جھٹلائے گیئیں
تے جڈاں انہیں کول جھٹلایا گئے تے بڑکھ بڑا گئے انہیں
صبر کیسے دل انہیں دو ساڈی مدد آگئی تے اللہ دیاں گاہیں
کوئی بدل نہیں سگدا۔ تیں کنیں رسولیں دیاں خبراں آچکیں۔

۳۶۔ تے جے تیکوں انہیں دا منہ پھر گھنن تکلیف دیندے
تے جے تیکوں طاقت تے زمین وچ سرنگ یا آسمان
وچ پوٹری گول سگیں تے انہیں دو نشان گھن آویں
(تے گھن آ) جے اللہ چاہندا انہیں کول سدھے راہ
تے کٹھا کر ڈیوے ہا تے توں ناواقفیں وچو اصولو متقی

۳۷۔ بے شک اوہے لوک قبول کریندن حیرے سندن

اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۳۸﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تے مڑیں کول اللہ سیس اٹھسی تے دل او اوندو لائے
ولین۔

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے او آہن ایندے اتے اپنے رب ولو کیوں
کوئی نشان نیں بھایا گیا توں اکھ بے شک اللہ قادر
ہو او نشان لہا دے تے انہیں وچو بہوں سارے نیں
جاندے۔

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَلِيٍّ يَنْقَحُ مِنْ
إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ مَا قَظَنَّا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ نُنْزِلُ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَحْشُرُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ زمین وچ کوئی جانور نیں تے نہ کوئی پکھی جیرھا
اپنے کھبیں نال اڈر دے تے او تہاڈے آلی کار جماعتاں
ہن اساں ایں کتاب وچ کوئی وی کمی نیں کیتی پچھیں
او اپنے رب دوکھے کیتے ولین۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا صُمْ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمِ
مَنْ يَنْشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأْ يُصْلِحْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے میں ساڈی آیات کول جھٹلائے او بوٹن تے
گوگن اندھاریں وچن جینکوں اللہ چاہندے گمراہ کر ڈیندے
تے جینکوں چاہندے او نکوں سدھے رستے تیں
چلا ڈیندے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَاكُمْ السَّاعَةُ
أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ توں اکھ ڈسو تے سہی جے تہاڈو اللہ دا عذاب
آونجے یا قیامت آونجے کیا خدا دے سوا کہیں ہے کول
سڈیو جے تساں پچھے ہوئے (تے ڈسو)

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ
وَتَتَّسَبَّحُونَ مَا تَنْسُرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ تساں اوہں کول سڈیو تے او مصیبت کول دور کریسی
جیندے کیتے تساں سڈیو دے پئے ہا دے جے او چاہی
تے تساں بھل دیسو جیرھا شرک کریندے پئے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَنْصَرِعُونَ ﴿۴۴﴾

۴۳۔ تیں کنیں پہلے وی قومیں دو اساں رسول پھٹیں
تے دل اساں انہیں کول پکڑیئے مالی تے جسمانی مصیبتیں
نال تہاں جو او عاجزی کرن۔

قُلْ لَا إِدَاءَ لَهُمْ بِأَسْأَلِنَا نَصْرًا عَمَّا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۵﴾

۴۴۔ اے کیوں نہ تمہیا جو جڈاں انہیں تے ساڈا عذاب
آیا ہا او عاجزی کرن ہا تے ہتھو انہیں دے دل سخت
تھی گئیں تے شیطان نے جو او کریندن او نکوں سوٹھا

کر کے بکھلائے۔

۴۵۔ جڈاں او محل گئیں جو انہیں کوں نصیحت کی گئی بانی
تے آساں انہیں تے ہر چیز دے دروازے کھول ڈتے
تے جڈاں او اونڈے نال جو انہیں کوں بڑا گیا با اسان
انہیں کوں ابھن گت پکڑ گدھاتے دل او نا امید مگئے

۴۶۔ تے میری قوم نے ظلم کیا با اونڈیاں پاڑاں پٹ
ڈتیاں گئیاں تے ساریاں صفات اللہ دیاں ہن جیرھا
سارے جہانیں داپا لٹھارے۔

۴۷۔ توں اکھ تساں دوسو جے اللہ تہا ڈے کنیں تے اکھیں
کوں ضائع کر ڈیوے تے تہا ڈے دیں تے مہرا ڈیوے
اللہ دے سوا کیرھا معبود جیرھالے تہا ڈو ولا انسی توں
ڈیکھ اسان کیوں آیات و ما پھر کے بیان کریندے ہں
اول وی منہ پیر گھندن۔

۴۸۔ توں اکھ دوسو جے تہا ڈے اتے آوے اللہ دا
عذاب ابھن گھٹ یا ظاہر ظہور تے ظالمیں دے سوا پراہیں
کوں ہلاک نہ کیا ویسی۔

۴۹۔ تے اسان رسولیں کوں دین دی خوشخبری ڈیوٹ والا
تے ڈراوٹ والا بنا کے پٹھیندے ہں تے جیرھا من
کھنے تے اصلاح کرے اونڈے اتے کوئی خوف نہیں تے
نہ او مونجھے تھیں۔

۵۰۔ تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے انہیں کوں انہیں
دی نافرمانی دی دجہ نال عذاب پہنچسی۔

۵۱۔ توں اکھ میں نیں آبدار جو میں کیں اللہ دے خزانے ہن
تے نہ میں غیب جانڈال تے میں نیں آبدار کوں جو میں فرشتہ
ہاں میں تے صوف اونڈی ہر وی کرینڈال جو میری دینی
توں اکھ کیا اندھا تے سوجا کھا بکو جہیں تمی بگدن کیا تساں

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ
شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً
فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿۴۵﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَعَتَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَمَّ
عَلَى قُلُوبِكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيَكُمْ بِهِ أَنْظَرُ
كَيْفَ نَصَرَفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ ﴿۴۷﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَشْكُمُ عَذَابَ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ
جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿۴۹﴾

وَالَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِنَا يَسْتَخْلِفُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ
الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنِّي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا
يُوحَى إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَفَلَا
تَتَفَكَّرُونَ ﴿۵۱﴾

سوچیں گے تو۔

۵۲۔ تے توں ایندے نال بڑا انہیں لوکیں کوں جبرے جردن
جو انہیں کوں خدا دو کھائیآ ویسی انہیں دا کوئی دی سنگتی تے
سفر شعی نہ ہوسی تاں جواو اللہ کنیں بڑن۔

۵۳۔ تے انہیں لوکیں کوں دھکے نہ بڑے جبرے جبرے شام
اپنے رب کوں سبڈین تے اوندی رضا چاہندن۔ تیرے
ذمے انہیں دے حساب دہو کجھ وی نیں تے نہ تیرے حساب
دہو کجھ انہیں دے ذمے ہے جے تیں انہیں کوں دھکا جوتا
تے توں ظالمیں دھو تھی ویسیں۔

۵۴۔ ایویں اساں بعض انہیں دے نیں کوں بعض نال آزماے
جواے اکھن ایجھے ہن ساڈے دھو اللہ سٹیں جنہیں تے
احسان کیتے کیا اللہ سٹیں شکر کرن والیں کوں خوب نیں چاڈا۔
۵۵۔ تے جیڈاں تیرو اولوک اندن جبرے ساڈی آیات
کوں میندن تے توں انہیں کوں کھ تہاڈے اتے سلامتی۔
تہاڈے رب نے اپنے آپ تے رحمت فرض کر ڈتی۔ بے
شک جس تہاڈے دھو غفلت دی دھو نال بڑائی کیتی ول
اوندے بعد توبہ کر گدھی تے اصلاح کیتی تے بے شک
او بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۵۶۔ تے ایویں اساں آیات کھول کے بیان کریندے ہیں
تے تاں جو مجرمیں دارا خدا تھی ونجے۔

۵۷۔ توں اکھ بے شک میں روکیا گیاں جو میں انہیں دی
عبادت کراں جیہکوں تہاں اللہ دے سوا سبڈیندے۔ توں
اکھ میں تہاڈی خواہشات دی پیروی نیں کرینا تاں میں گمراہ
تھی ویساں تے ہدایت پاؤں والیں دھو نہ رہساں۔

۵۸۔ توں اکھ میں اپنے رب و لو دلیل تے ہاں تے تہاں
اونکوں جھٹلائے جو تہاں جلدی منگدے۔ او میں کنیں نیں۔

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ أَنْ يُخْشَوْا إِلَىٰ رَبِّهِمْ
لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَٰؤُلَاءِ
مَنْ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٤﴾

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ
عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِأَنَّهُ مِنْ
عَمَلٍ مِّنْكُمْ سُوءٌ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ
وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

قُلْ إِنِّي نُهِيتٌ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُلْ لَا آتِيعَ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا
أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عَزَدِي
مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ

وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِيلِينَ ﴿۵۹﴾

حکم صرف اللہ واپلے اوتی بیان کریندے تے او فیصلہ کرن والیں وچو سب کنیں چنگا ۵۹۔

قُلْ لَّوْ أَنَا عِنْدِي مَا تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ لَفُضِّي الْأَمْرُ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾

توں اکھ جے او میں کنیں ہوندی جو تساں جلدی منگدے تے فیصلہ تھی وچے ہا تہاڑے تے میڈے درمیان تے اللہ سب سے غالیں کول بہوں چاڑے۔

وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ
مَا فِي الْبَرْ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ دَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا
وَلَا حَبْثَةَ فِي ظُلُمَاتٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ تے غیب دیاں کنیاں ہوں کنیں ہن۔ انہیں کول صرف اوہر چاڑے تے او چاڑے جو خوشکی وچ تے سمندر وچ تے کوئی پتر جو ڈھاندا او اوکول چاڑے تے زمین تے اندھاریں وچ کوئی داڑنیں تے نہ کوئی سہی تے نہ کسی چیز جو ہوندی کھلی کھلی حفاظت وچ نہ ہونے۔

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم
بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقَظَّ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ
إِلَيْهِ مُرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اوہر جیہ صارات کول تہاڑی روح قبض کریندے تے ڈیہہ کول جو کریندے او دسی چاڑے۔ دل ڈیہہ کول تہا کول اٹھیندے تہاں جو مقررہ مدت پوری تھی وچے۔ ایہ سجدہ تساں اوہں دوو لٹے پھیں او تہا کول ڈیسی جو تساں کریندے ہاڑے۔

وَهُوَ الْغَايُ قَوَّ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفَرِّطُونَ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ تے او اپنے بندیں تے غالب تے تہا ڈو نگران پھیندا رہ ویندے تے جڈاں تہاڑے وچو کہیں تے موت اندی ۶۳۔ تے ساڈے رسول اوکول مریندن تے ایندے وچ او کوئی گھٹی نہیں کریندے۔

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ إِلَّا لِمَنْ أَتَاهُ
أَسْرَعُ الْحُسَيْنِ ﴿۶۴﴾

۶۳۔ پھیں انہیں کول اللہ جو میرا انہیں داسپا آقا ولایا دیسی۔ سٹو فیصلہ ہوندا ۶۴۔ تے او حساب گھنن والیں وچو جلدی کرن والا ۶۴۔

قُلْ مَنْ يُنْفِكُكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لِّئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكُونَنَّ
مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ توں اکھ تہا کول کون نجات ڈیندے خشکی تے سمندر تے اندھاریں کنیں تساں اوکول عاجزی تال تے نک کے سڈیندے ۶۵۔ اہدے ۶۵۔ جے او ساکول ایں مصیبت کنیں بچا گھنن تے اسان ضرور شکر کرن والیں وچو تھی ولسوں۔

قُلِ اللَّهُ يُجَنِّبُكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كُفٍّ ثُمَّ أُنْتُمْ تُنْشِرُونَ ﴿۱۵﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَنْجِلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذَيِّقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۚ إِنَّظُرْ كَيْفَ نَصَرِفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿۱۶﴾

وَكَذَبَ بِهِ قَوْمُكَ ۚ هُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿۱۷﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸﴾
وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِنَّمَا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۱۹﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۰﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَضَهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِ ۚ أَنْ تَبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ ۚ وَإِنْ تَحْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يَخَذُ مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۚ لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَيِيمٍ وَعَلَاءٌ أَلِيمٌ ۚ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿۲۱﴾

۶۵۔ توں آکھ جو اللہ تہا کوں انہیں کنیں نجات دیندے تے ہر مصیبت کنیں تساں ول دی شرک کریندے ۶۔

۶۶۔ توں آکھ او قادر جو تہا دے اتے عذاب پھٹے تہا دے اتوی تے تہا دے پیریں دے تلو وی یا تہا کوں ٹولیں وچ دندے کہ دے جو جھے دے خلاف کر دے تے تہا دے بعض کوں بعض نہیں نال تکلیف پہچا دے۔ توں دیکھ کیوں اسل پھیر پھیر کے آیات بیان کریندے ہیں تال جو اسجھن۔

۶۷۔ تے تیڈی قوم نے انیکوں جھٹلانے تے بے او سچا توں آکھ میں تہا دے ذمہ دار نہیں۔

۶۸۔ ہر ہر دی مد ہوندی ۶۔ تے تساں جلدی جان گھنسو۔
۶۹۔ تے جڈال توں انہیں کوں دیکھیں جیرے ساڈی آیات دے بارے وچ بے ہودگی کریندن تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گمن جے تیں اوہی گاہیں وچ نہ لگ وچن تے جے تیکوں شیطان جھٹا دے تے یاد کرن دے بعد ظالم قوم نال نہ بہہ۔

۷۰۔ جیرے لوک اللہ کنیں ڈردن انہیں دے ذمے انہیں دے حساب وچو کچھ وی نہیں اے نصیحت تال جو او اللہ کنیں ڈرن۔

۷۱۔ تے انہیں کوں چھوڑ دے جنہیں اپنے دین کوں کھیل دے تے تماشا بنائے تے دنیاوی زندگی انہیں کوں دھوکے وچ سٹ گئے تے نصیحت کر لے نہ تھیوے جو کوئی جان پٹے کھیں دی وچ نال ہلاک تھی وچے تے انہیں دا اللہ دے سوا کوئی سبکتی تے سفارشی کوئے نہیں تے جے او ہر قسم دا بدلہ دیون تے انہیں کنیں نہ بگڑھا ویسی۔ ایسے لوکن جیرے اپنے کھیں دی وچ نال ہلاک کیسے گئیں انہیں دے بیون کیسے

متا پائی ہوئی تھے بڑھ بڑھایوں والا عذاب اس واسطے جو او
کفر کر رہے ہیں۔

۷۲۔ توں اکھ کیا اسان اللہ دے سوا اوکوں سبوں جیہا
ساکوں نہ فائدہ پہا سبکدے تے نہ نقصان تے اسان سدھے
راہ کوں جیہا ساکوں اللہ بڑھکھائے اپٹے کھڑیں تے
پھرو پھوں اوں جیوں کیں کوں شیطان سدھے راہ
کنیں بڑا بڑے تے اوزین وچ حیران تے پریشان
ہوئے۔ اوندے سبگتی اوکوں سدھے راہ و سبب بندے
پئے ہوں۔ توں اکھ جو اللہ دی ہدایت ہی اصل ہدایت
تے ساکوں حکم بڑا گئے جو اسان سارے جہانیں دے
پالہاردی فرمانرواری کروں۔

۷۳۔ تے نماز کوں ٹھہاکے پڑھو تے اوں کنیں ڈرو اوہو
جیند و سناں کھٹے کیتے ویسے۔

۷۴۔ اوہو جیں آسائیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے
تے جڈاں او آکھسی تھی وچ تے اوتھی ویسی۔ اوندی ہال
بچتے ہونڈی بادشاہت ہوی جڈاں بگل دجایا ویسی او
غیب تے حاضر کوں جانن والا تے او بہوں سیانا
تے بانجھ۔

۷۵۔ تے جڈاں ابراہیم اپٹے پیرو آزر کوں اکھیا کیا
توں تیں کوں معبود بٹینیں بے شک میں تیکوں تے
تیدی قوم کوں کھلی گمراہی وچ بڑھلا پیاں۔

۷۶۔ تے ایوں حضرت ابراہیم کوں اسان بڑھکھندے ہاے
آسمان تے زمین دی حکومت تاں جو اویقین کرن
والیں وچودی تھی وچے۔

۷۷۔ تے جیلے رات اوندے تے پردہ سٹ بڑتے اوں
تار بڑے اکھئے سی اے میڈا باب تھی بگدے جیرے ویلے او لہ

قُلْ اَسْأَلُكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا
وَنُرْذِلُ عَلَىٰ اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي
اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْاَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ
يَتَّبِعُونَهُ اِلَى الْهُدَىٰ اِتَّخَذَهُ قُلُوبُ الْغَالِبِينَ ۝۷۲
هُوَ الْهُدَىٰ وَاْمُرْنَا لِلْاِسْلَامِ لَوْ كَرِهَ الْغَالِبِينَ ۝۷۳

وَ اَنْ اَتَيْنُمُ الصَّلٰوةَ وَ اَتَقُوهُ وَ هُوَ الَّذِي اَلَيْنٰهُ
نُحْشِرُوْنَ ۝۷۴

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَ يَوْمَ
يَقُوْلُ كُنْ فَيَكُوْنُ هُوَ الْحَقُّ وَ لَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ
يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةُ وَ هُوَ
الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ۝۷۵

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ لَرَبِّهٖ اِذْ رَا اَتَّخَذُ اَصْنَامًا اِلٰهَةً
اِنِّیْ اَرٰكَ وَ قَوْمَكَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝۷۶

وَ كَذٰلِكَ نُرِیْ اِبْرٰهِيْمَ مَلٰكُوتَ السَّمٰوٰتِ
وَ الْاَرْضِ وَ لِيَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝۷۷

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ الْاَيْدِیْ رَا كَوْكَبًا قَالَ هٰذَا سِرِّيْ
فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَا اُحِبُّ الْاَفْلٰقِیْنَ ۝۷۸

گئے اور اکٹھے میں ہر دو چھ آئیں کوں پسندیش کریندا۔
 ۷۸۔ تے جیلھے اوں چکدے چند رکوں بڑھے آکھیں اے
 میڈا رب تے جیلھے اولہ گئے آکھیں جے میڈا رب میوں
 سدھارہ نہ دکھالے ہاتے ضرور میں گمراہ قوم وچو تھی وچو ہا
 ۷۹۔ تے جیلھے چکدے سمجھ کوں بڑھس آکھیں اے میڈا
 رب اے وڈا تے جیلھے اولہ گئے آکھیں اے میڈی
 قوم بے شک میں جینکوں تساں شریک بنیدے ء اول
 کنیں بے زاراں۔

۸۰۔ بے شک میں ہر بڑھک توں کنیں پجدے ہوئیں اپنی
 قوم اوندو بھیر بڑتی ء جیں آسمان تے زمین پیدا کیتن۔ تے میں
 مشرکین وچو ہتھیں۔

۸۱۔ تے اوندی قوم اوندے نال بحث کیتی اوں آکھیا کیا
 تساں اللہ دے بارے وچ میڈے نال بحث کریندے ء
 تے اوں میوں سدھارہ دکھالے تے میں انہیں کنیں
 نیں ڈروا جیرھے تساں خریک بنیدے ء ہا جے میڈا
 رب کوئی چیز چاہے۔ میڈا رب علم نال ہر چیز تے حاوی ء
 کیا تساں نصیحت نوہے حاصل کریندے۔

۸۲۔ تے میں اوں کنیں کیوں بڑھگاں جینکوں تساں اللہ شریک
 بنیدے تے تساں نوہے بڑ دے جو تساں اللہ نال شریک پئے
 کریندے ء تے اللہ سیئں تہا بڑے اتے ایندے واسطے
 کوئی دلیل دی نیں ہائی۔ کیرھا ٹولہ ڈونا میں لوئیں وچو امن دا
 زیادہ حق دار جے تساں چاٹدے ء۔

۸۳۔ جیرھے ایمان گھن آئن تے اپنے ایمان کوں ظلم نال
 نبھیں ملایا انا میں لوکیں واسطے امن تے ایجے لوک سدھے
 راہ تے ہن۔

۸۴۔ تے اے ساڈی دلیل بائی جیرھی اسال ابراہیم کوں بڑتی

فَلَمَّا سَأَا النَّفَرَ بَارِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ۝

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَارِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا الْكَبِيرُ
 فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِحْتُ فَمَا تَشْرِكُونَ ۝

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
 هَدَيْتُ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ
 رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ
 أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
 فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ
 لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ۝

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ

وَرَجِبَ مَنْ نَسَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۵۷﴾

ہائی اوندی قوم دے مقابلے وچ۔ اسان جیندے چاہندے
ہیں درجے اچھے کریندے ہیں۔ بے شک تیبڑا رب سیانا
تے بہوں چاٹن والا۔

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا
هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾

۸۵۔ تے اسان اونکوں اسحاق تے یعقوب ڈراتے ساریں
کوں ہدایت ڈتی تے نوح کوں ایں کنیوی پہلے اسان ہدایت
ڈتی ہائی تے اوندی اولاد وچوہن داؤد تے سلیمان تے یوب
تے یوسف تے موسیٰ تے ہارون تے اسان ایویں مکی
کرن واپس کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَذَكَرْنَا وَيْحَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿۵۹﴾

۸۶۔ تے ذکر کیا تے یحییٰ تے عیسیٰ تے الیاس سارے
نیک لوکس وچوہن۔

وَأِسْمٰعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَهُدَّاهُمْ
فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۶۰﴾

۸۷۔ تے اسماعیل تے الیسع تے یونس نے لوط تے ساریں
کوں اسان جہانیں تے فضیلت ڈتی ہائی۔

وَمِنَ آبَائِهِمْ ذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۶۱﴾

۸۸۔ تے انہیں دے پیو بڑاویں وچوہن تے اولاد وچوہن
انہیں دے بھرنویں وچوہن تے انہیں ساریں کوں اسان چوٹی
بگدھاتے سدھے راہ تے انہیں کوں ٹوریا ہاے۔

ذٰلِكَ هُدًى اللّٰهُ يَهْدِي بِهٖ مَن يَّشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ
وَلَوْ اَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۶۲﴾

۸۹۔ اے اللہ دی ہدایت ایندے نال اپٹے بندیں وچوہن
جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے جے او شرک کریں
تے جہرے او عمل کر لیں او سارے وچوہن واپس۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اَتَيْنَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَ وَالنَّبُوَّةَ
فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا
بِهَا بِكَافِرِيْنَ ﴿۶۳﴾

۹۰۔ ایسے ہن جینکوں اسان کتاب تے حکم تے نبوت ڈتی
تے جے او ایندا انکار کریں تے اسان انہیں کوں ایجھی
قوم دے حوالے کر ڈتے جہرے او انکار نہیں کریندی۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اللّٰهُ فَيَهْدِيْهُمْ اُمَّتُهُ قُلْ لَا
اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۶۴﴾

۹۱۔ ایسے لوکن جنہیں کوں اللہ ہدایت ڈتی تو انہیں دی
ہدایت تے طر تے توں اکھ میں ایندے واسطے تساہیں
اجر نہیں ملگا اے تے جہان دے لوکس واسطے ہک نصیبت

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَتّٰى قَدَرِهٖ اِذْ قَالُوْا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ
عَلٰى بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الَّذِيْ جَاءَ

۹۲۔ انہیں جہوہن ہی ہا اللہ دی قدر نہیں کیتی جڈاں انہیں اکھٹے
جو اللہ سبیں اپٹے کہیں بندے تے کجھ دی نیں لبایا۔ توں

بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ لِيُبْلِغُوهُ قَرَاتِينَ
تُبْدِيهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعَلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا
أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾

اکھ جبرمی کتاب موسیٰ گھن آیا با او کیں بھائی بانی جبرمی
نور بانی تے لوکس واسطے ہدایت بانی تے تہاں اونکوں انج
انج کاغذ کریندے، کچھ ظاہر کریندے، تے بیہوں سارا حد
لکیندے، تے تہاں کوں ادکھ سکھایا گئے جو تہاں نہ
جاٹدے ہاوسے تے نہ تہاڑے پیوڑاڑے تولں آکھ
الہ سٹیں ولا انہیں کوں چھوڑاڑے۔ او اپنی بے ہودگی
وچ کھیندے رہوں۔

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ
يُمَاقِفُونَ ﴿٩٢﴾

۹۲۔ تے اسے کتاب اسان اونکوں بھائی اسے بابرکت
تے جو پہلے کتاب موجود اندی تصدیق کرینی، تے تہاں
جو تولں وستیں دی ما (مکہ) کوں تے اوندے چودھار کوں
ڈراویں تے جبرمے آخرت تے ایمان گھن انڈن اونکوں
دی منیندن تے اپنی نمازیں دی بھگانی کریندن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَدَىٰ عَلَى اللَّهِ غَدَابًا أَوْ قَالَ انْهَىٰ
إِلَىٰ وَلَمْ يُوحِ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِنْ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا الْفُسْكَ الْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَىٰ
اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾

۹۳۔ اوں کیں زیادہ ظالم کوں جبرھا اللہ سٹیں تے کوڑبھیندے
یا او ابدے جو میڈو وھی کیتی گئی، تے اوندو وھی کیتی نہ
گئی، جو تے جی آکھے جیہو جیہاں اللہ سٹیں بھٹے اوہو جیہاں
میں دی بھا سگھال تے جے تولں ڈیکھیں جبرمے ویلے ظالم
موت دی تکلیف وچ پئے ہوسن تے فرشتے بہتہ ودھائی
کھڑے ہوسن اپنیاں جاناں کدھو اچ تہاں کوں ذلت والا
عذاب ڈاڑا ویسی جو تہاں اللہ دے خلافت ناحق گاہیں کریندے
ہاوسے تے تہاں اوندی آیات کیں تکبر کریندے ہاوسے۔

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ
شُفَعَاءَ كُمْ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءَ
لَقَدْ قَطَعْنَا بَيْنَكُمْ وَصَلَّ عَنْكُمْ كَلَّمْتُمْ نَارَهُمْ وَجَعَلْنَا

۹۵۔ تے تہاں ساڈو کھلے آئے، جیویں اسان تہاں کوں پہل فوج
پیدا کیا ہاتے تہاں کنڈہ کچھ چھوڑاڑے، جو اسان تہاں کوں
بطور احسان ڈاڑا ہا۔ اسان تہاڑے نال او سفارشی دی کاٹے
ڈاڑے۔ پئے جیندے متعلق تہاں دعوئی کریندے ہاوسے
جو او تہاڑے معاملے وچ اللہ دے شریکین۔ تہاڑے آپت
دے رشتے کٹیج گئیں تے تہاڑے سارے دعوے گل گئیں

إِنَّ اللَّهَ قَالُوا الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْبَيْتِ وَمُخْرِجُ الْبَيْتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكَ اللَّهُ قَالُوا
تُؤَفِّكُونَ ﴿٩٦﴾

۹۶۔ بے شک اللہ ایسے تھے جس کو پاٹوں والا
جیندے کوں مردے کیوں کڑھیندے تے کڑھن والا
مردے کیوں جیندا لے تہاڑا اللہ کس کسے پھیرے
دیندے۔

قَالُوا الْأَصْبَاحُ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٧﴾

۹۷۔ فجر کوں ظاہر کرن والا تے رات کوں آرام کیتے بنائیں
تے سمجھ تے چند حساب کیتے بنائیں لے اندازہ
جیرا غالب تے بہوں چاٹن والا۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي
ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿٩٨﴾

۹۸۔ اوہو جس میں تہاڑے واسطے تارے بنائیں تاں جو تہاں
خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ رستہ دکھاو اسان
علم والی قوم کیتے نشان کھول کے بیان کر دتے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُم مِّنْ نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٩﴾

۹۹۔ اوہو جس میں تہاں ہک جان کنیں پیدا کیتے تے ہر ہک کیتے
دیر تک رہن دی جاتے عارضی رہن دی جاوی (بٹائی) اس
اسان سمجھ والی قوم کیتے نشانات کھول کے بیان کر دتے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ
نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ
حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ
وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالزُّمُرُّانَ مُسْتَبَيِّهًا
وَفَاكِهَةً غَيْرَ مُتَشَابِهَةٍ نُّنْظِرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾

۱۰۰۔ اوہو جس میں آسمان کنیں پانی پٹا لہاڑے تے پھپھیں اسان
اوندے نال ہر شے دے بوٹے پیدا کیتے تے اسان اوں
کنیں ساول کڑھی تے ہک دے تے داٹیں کڑھیندے
ہیں۔ تے کھجی دے گوشے کنیں لپٹے ہوئے پھل کڑھیندے
ہیں تے انگور تے زیتون تے نار دے باغ جیرے
رلدے ملدن تے نئیں رلدے ملدے۔ کس دکھاو
اوندے پھل جڈاں اوں چاڑے تے پکے۔ بے شک ایندے
وچ نشانن ایمان آونٹ والی قوم کیتے۔

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ
بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٠١﴾

۱۰۱۔ تے انہیں اللہ جتن کوں شریک بنائے۔ حالت لے
ہے جو اوں انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں اللہ سب کیتے
پتر تے دھیریں بغیر علم دے گھڑ گدھن۔ او پاک تے جواو
بیان کریندن اوں کنیں بہوں اچا۔

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَدُ

۱۰۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بغیر نمونے دے پیدا کرن والا

لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۲﴾

اوندا پتر کیوں تھی سبگدے تے اوندی زال دی کوئی نہیں تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے او ہر شے کوں بہوں جانڈے۔

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لِأَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۳﴾

۱۰۳۔ اے اللہ حیرا تھا ہا رب اونڈے سوائے کوئی مبدوء نہیں ہر شے دا پیدا کرن والا اوندی عبادت کرو تے او ہر شے تے مگران۔

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۴﴾

۱۰۴۔ نظر اں تیں نیں پہنچ سبگدیاں تے اونڈیں تیں پہنچ سبگدے تے او بہوں مہربان تے باخبر۔

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَآئِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِخَفِيضٍ ﴿۱۵﴾

۱۰۵۔ تے تہاڈے رب دلو تہاڈو دلیلاں آچکین تے حیرا ہڈیکھ گئے اوندا اپنا فائدہ تے حیرا نہ ڈیکھے اوہیں کوں نقصان تے میں تہاڈے اتے مگران نہیں۔

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۶﴾

۱۰۶۔ تے ایویں اساں آیتیں کوں پھیر پھیر کے بیان کریندے ہیں تاں جو او آکمن کرتیں پڑھ سٹائے تے اساں جانٹی والی قوم کیتے اے مکران

اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لِأَلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الشُّرَكِيِّنَ ﴿۱۷﴾

۱۰۷۔ توں اوندی پیروی کر جرمی وحی تیب و تیبڈے رب کنیں انڈی۔ اونڈے سوا کوئی مبدوء نیں تے مشرکیں کنیں منہ پھیر گمن کے بیان کر ڈتے

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۱۸﴾

۱۰۸۔ تے جے اللہ چاہندا او شرک نہ کرن باتے اساں تیکوں انہیں تے مگران نیں بنایا تے نہ توں انہیں دا کار ساز ہوزیں۔

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِّكُلِّ آثِمَةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۰۹۔ تے تاں انہیں کوں گالیں نہ کہو جنہیں کوں او اللہ دے سوا سبڈیندن نہ تاں او تہاڈے اللہ کوں دشمنی نال تے لغیر علم دے مندے کلامین تے ایویں اساں ہر ٹوڑے کوں انہیں دا عمل سوٹھا کر کے ہڈکھاٹے ول او اپٹے رب دو ولسن تے او انہیں کوں ڈیسی جو او کریندے ہن۔

وَأَنصُرُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْدِيهِمْ وَلَنَاجِيَهُمْ لَنَبَاءٌ نَّهْمُ آيَةٍ يُؤْمِنُونَ بِهَا قُلْ إِنَّا الْآيَةُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعُرُكُمْ

۱۱۰۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قساں کھندن جو انہیں دے جے کوئی نشان آوے اوہی اور مرد من گھسن توں آکھ نشان تے مرث اللہ

أَنهَآ إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱﴾

کنیں ہن تے جو تہاکوں ڈسیسی بے شک او نشان بڈال
آویسی او ایمان نہ گھن آویں۔

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ
مَرَّةٍ وَنَدْرُهم فِي ظُلُمٍآَنٍ لَهُمْ يَعْصُونَ ﴿۱۲﴾

۱۱۱۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے اکھیں کوں پھیر ڈلیسوں ات
گاہوں جو انہیں پہلی دفعہ نیں منیا تے انہیں کوں انہیں دی
منزوریں وچ گردان چھوڑ ڈلیسوں۔

وَلَوْ أَننَا نَزَّلْنَا إِلَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى
وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قَبْلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوْا اِلَّا
اَن يَشَآءَ اللّٰهُ وَلٰكِن اَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۱۲۔ تے جے اسان انہیں دوفرشتے لبندے تے مڑے
ابھیں نال گاہیں کریندے تے اسان ہر شے کوں کھا کر
کے انہیں دے سامنے گھن اندے دل دی ایمان نہ گھن
آون ہا جے تیئں اللہ نہ چاہے ہا تے لیکن انہیں وچوہوں
سارے لوک جاہلن۔

وَكٰذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شٰٓيِطٰٓنَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحٰى بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُوْرًا
وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوْهُ فَذَرُهُمْ وَمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۱۳۔ تے ایویں اسان انسانیں تے جینیں وچوہ منزوریں کوں
نییں وادشمن بنائے انہیں دے کجھ لوک نہیں کوں دوکھا
ڈیون کیتے انہیں دے دلیں وچ گندے خیال سیندن
تے جے اللہ چاہے ہا تے او لے کم نہ کرن ہا تے توں انہیں
کوں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈے۔

وَلَنَضَعُ اِلَيْهِ اٰمِدَةً الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ وَا
لْيَرْضَوْهُ وَلِيَفْتَرُوْا مَا هُمْ مُقْتَدِرُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۱۴۔ تے تاں جو انہیں لوکیں دے دل انہیں گاہیں دو گھن
جیرے قیامت تے ایمان نیں ایندے تے او انہیں گاہیں
کوں چبکا جاٹن تے جو انہیں کیتے او نہایتیہ ڈیکھ گھن۔

اَفَغَيَّرَ اللّٰهُ اٰتِيْعِيْ حٰكِمًا وَّهُوَ الَّذِيْ اَنْزَلَ اِلَيْكُمْ
الْكِتٰبَ مُفَصَّلًا وَالَّذِيْنَ اٰتَيْنَهُمُ الْكِتٰبَ يَعْلَمُوْنَ
اَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّنْ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ وَلَا تَكُوْنُ مِنَ الْمُنْتَضِیْنَ ﴿۱۶﴾

۱۱۵۔ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا منصف بھال او او تہو
جیں تہا ڈوکھی کتاب ہائی تے جنہیں کوں اسان کتاب
ڈیویں او جاندن جو او جیڈے رب دلو سچائی نال ہائی گئی
تے توں نہ جی پھیرا کرن دلیں وچوہ۔

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ
لِحٰكِمَتِيْهِ وَّهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۱۷﴾

۱۱۶۔ تے تیڈے رب دی گال سہائی تے انصاف نال پوری
حق گئی کوئی نہدی گاہیں کوں بدلن والا نیں تے او بہوں سنن
والا تے بہوں جانن والا۔

وَإِن تَطْغٰى أَكْثَرُ مَنْ فِی الْاَرْضِ یُضِلُّوْكَ عَنْ

۱۱۷۔ تے جے توں زمین وچ رہن والیں وچوہ اکثریت دی گال

سَبِيلَ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿۱۵﴾

من گھنیں تے او تیکوں اللہ دی راہ کنیں گمراہ کر دینا اور صرف گمان دی پیروی کریندن تے او صرف اٹکل نال گماہیں کریندن۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَخْضَلُ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۶﴾

۱۱۸۔ بے شک تیرا رب زیادہ جانڈے او نکوں جبر ماہونڈی راہ کنیں گمراہ تھی و نہجے تے او ہدایت پاوٹ والیں کوں دی بہوں جانڈے۔

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۷﴾

۱۱۹۔ تے او نکوں کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان گدھا گئے جے تساں اونڈی آیات کوں میندے آیتاں۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ قَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَا حَزَمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ عَلَيْهِ وَانْ كَثِيرًا لِّيُضِلُّوا بِهَا هُؤُلَاءِ هُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿۱۸﴾

۱۲۰۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تساں او نکوں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان گدھا گئے تے اللہ سیں او کھول کے بیان کر ڈتے جو اوں تہا ڈے اتے حرام کیے سوائے ہندے جو تساں اونڈو مجبور تھی و نہجرتے بے شک بہوں سارے بغیر علم دے اپنی خواہشیں دے مطابق لوکیں کوں گمراہ کریندن۔ بے شک تیرا رب بہوں جانڈے جبرے حد کنیں و دھن والہن۔

وَذُرُوا ظَاهِرَهُ الْإِشْرَکَ وَبَاطِنَهُ إِنْ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ إِلَّا نَمْرٌ سَيَجْزُونَ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۲۱۔ تے تساں بھو گناہ دی ظاہری شکل کنیں تے اندرے اندر دے کنیں۔ بے شک جبرے گناہ کمندن انہیں کوں بدلہ ڈتا ویسی انہیں دی کائی دا۔

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْکُرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُؤْخِرَ إِلَىٰ أُولِيهِمْ لِيُجَادُوا لَوْ كُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۲۔ تے تساں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان نہ گدھا نہجے تے بے شک نافرمانی تے بے شک شیطان اپنی سنگت دے دلیں وچ اینجے خیال پیندے جو تہا ڈے نال بھڑن تے جے تساں انہیں دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں مشرک تھی و لیسو۔

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُفُورًا يَتَشَوَّىٰ فِي النَّارِ كَذَلِكَ نُنْشِئُ الْكُفْرَيْنَ مَا كَانُوا يَحْتَارُونَ ﴿۲۱﴾

۱۲۳۔ کیا جبرے حامردہ ہوئے تے اساں او نکوں جیندا کروں تے اساں اوں دے واسطے ابھی روشنی بٹاؤں جیندے نال او لوکیں وچ ٹرے پھرے او اوں تھی بگدرے جبرے حامردہ

يَعْمَلُونَ ﴿۶۷﴾

اندھاریں وچ ہوئے تے انہیں نکلیں نکلیں والاندھوئے
ایویں اساں سوئیں کر کے بھٹن کافرین کول ادم جیرے
اوکریندن۔

۱۲۴۔ تے ایویں اساں بناٹے ہرستی وچ وڈے وڈے
جھریں کول تاں جو او اندھے وچ تدبیراں کرن تے او جو
وی تدبیراں کریندن اپنے خلاف کریندن پراد سمجھدے
نئیں۔

۱۲۵۔ تے جڈاں انہیں دو کوئی نشان اندھے آہن اساں
اصول نے منیدے جے تیں ساکوں او جہاں نہ پتا دینے جو اللہ
دے رسولیں کول دتا گئے۔ اللہ سیس بہوں جانڈے جو
اپنی رسالت کتھاں رکھے تے جلدی انہیں کول ذلت
تے وڈا عذاب ملیں اللہ لو کیوں جو انہیں دے خلاف
تدبیراں کریندن۔

۱۲۶۔ تے جینکوں اللہ چاہے جو اونکوں ہدایت ڈیوے
او او اندھ سینہ اسلام کیتے کھول ڈیندے تے جینکوں گمراہ
کرنی دا ارادہ کرے او اندھ سینہ تنگ کر ڈیندے ایویں
بگدے جیویں او آسمان دو چڑھا پئے۔ ایویں اللہ سیس
عذاب نازل کریندے انہیں تے جیرے منیدے نئیں۔

۱۲۷۔ اے تیرے رب واسطہ راہ تے اساں آیات
نصیحت پکڑن والی قوم کیتے۔ کھول کے بیان کر دتن
۱۲۸۔ انہیں واسطے انہیں دے رب کیں سلامتی دا گھرتے او
انہیں داسبتگی ایں وجہ کنیں جو او کریندن۔

۱۲۹۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کول کٹھا کر لیں (تے آکھیں)
اے جی دی جماعت تساں انسانیں وچ بہوں ساریں کول
اپنے نال رلا گدھا ہا۔ تے او انسانیں وچ انہیں دے سبتگی
آکھیں اے ساڈے رب ساڈے بعض لوکیں نہیں کنیں

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ آكِلًا مِّنْهُمْ لِيَمْنَكُوا
فِيهَا ۚ وَمَا يَنْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۶۸﴾

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ
رِسَالَتَهُ ۗ سِيِّئُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ
اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَنْكُرُونَ ﴿۶۹﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ
وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا
كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ ۚ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الْإِنشِرَ
عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۷۰﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۚ قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِيَّةَ
لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿۷۱﴾

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۷۲﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا يَنْفَخُ الْفُجْرُ قَدْ
اسْتَكْبَرُوا مِنَ الْإِنشِرِ وَقَالَ أُولِيؤُهُمْ مِنَ
الْإِنشِرِ رَبَّنَا اسْتَبْتَحْ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَكَلْنَا
أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ

خُلِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

فائدہ پاتے تے اسان اپنی اول میعاد کوں پہنچ گئے ہیں جیرمی میں ساڈے کیتے مقرر کیتی ہائی۔ اللہ سب کوں اکھسی بھا تہا بڑا ٹھکانڈو اور ایندے وچ رہن سوائے ایندے جو اللہ چاہے بے شک تیبڑارب بہوں سیانا تے بہوں چاٹن والا۔

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۰۔ تے ایویں اسان کھد خالیں کوں نہیں داسکتی بٹا بڑیندے میں۔ ایں وجہ کنیں جو اوکریندن۔

لِنَعْتَمَ الْجَنَّةَ وَالْإِنسَ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُزِدُّونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَخَرُّنَاهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا الْكَافِرِينَ ﴿۲۱﴾

۱۲۱۔ اے جقیں تے انسان دی جماعت کیا تہا بڑو تساں وپر رسول نیں آئے جیرمے تہا بڑے اتے میڈی آیات پڑھ کے شیندے من تے تہا کوں ایں بڑینہ دی ملاقات کنیں بڑیندے ہن او اکھسن اسان اپنے خلاف گواہی بڑیندے میں۔ تے دنیا وی زندگی انہیں کوں دوکھے وچ ٹیٹے تے انہیں پنے خلاف گواہی بڑتی بے شک او کافر ہن۔

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿۲۲﴾

۱۲۲۔ اے ایں واسطے باجو تیبڑارب وستیں کوں ظلم نال ہلاک کرن والا نیں جے اوندے رسن والے غافل ہوئے۔

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۲۳۔ ہر کہیں دے عمل دے مطابق اوندے درجے من تے تیبڑارب غافل نیں جو اوکریندن۔

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿۲۴﴾

۱۲۴۔ تے تیبڑارب کہیں دامتاج نیں اور رحمت والا جے او چاہوے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہا بڑے بعد جینکوں چاہے تہا بڑا جانشین بنا ڈیوے جیویں تہا کوں بوجھ قوم دی اولاد کنیں پیدا کیتس۔

إِنْ مَا تَوَعَّدُونَ لَا يَلِيْكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۲۵﴾

۱۲۵۔ بے شک جیندا تہا کوں وعدہ بڑا دیندے او ضرور تھیسے تے تساں عاجز تو ہے کرہ گدے۔

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَايِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ النَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۶﴾

۱۲۶۔ توں اکھ اے میڈی قوم تساں اپنے طریق دے مطابق کم کرو میں دی کریندا چیاں تے جلدی تہا کوں پتہ بگ ویسی جو ایں دنیا دا انجام کیندے حق وچ تھیندے۔ بے شک ظالم

کامیاب نہ تھیں۔

۱۳۷۔ تے انہیں رڑھیں تے جانوریں وچ جبرے اللہ سیں پیدا کیتن اوںدا حصہ مقرر کر ڈتے تے انہیں اکھئے جوں لے اللہ دا ء اپنے خیال وچ تے لے شریکیں دا ء۔ تے جبرھا انہیں دے شریکیں دا حصہ ء او اللہ سیں دوئیں پہنچدا تے جبرھا اللہ سیں دا حصہ ء او انہیں دے شریکیں دو پہنچدے بہوں بڑا ء جبرھا او فیصلہ کریندن۔

۱۳۸۔ تے یوں انہیں دے شریکیں بہوں سارے مشرکیں کوں انہیں دے اتے انہیں دے دین کوں مشکوک کرن کیتے تے ہلاک کرن کیتے انہیں دی اولاد اقل سوتا کر کے ڈھکائے۔ تے جے اللہ چاہندا او لے نہ کرن ہاتے توں انہیں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ دے۔

۱۳۹۔ تے انہیں اکھئے جوں لے جانور تے لے رڑھ کھونج نیں سبکی۔ ایسوں کوئی نیں کما سبکدا سوائے ایندے جرمیکوں اسان چاہوں لے انہیں دا خیال۔ تے کھ جانورن جنہیں دی کنڈ تے سواری حرام تے کھ جانورن جنہیں تے او اللہ داناں نیں گندے اوںدے اتے کوڑ بدھیندے ہوئیں او جلدی انہیں کوں انہیں دے کوڑ دی سزا ڈلیسی۔

۱۴۰۔ تے او آہن جوں انہیں ڈنگریں دے ڈوڈھ وچ جو ہے او ساڈے جوائیں کیتے ہے تے ساڈی زائیں تے حرام کیتا گئے تے جے او مردہ ہوئے تے کچھیں سارے حصہ دارن۔ جلدی انہیں کوں انہیں جالیں دی سزا ڈلیسی بے شک او سیان تے بہوں چاٹن والا ء۔

۱۴۱۔ او لوک جنہیں اپنے ہالیں کوں بہ دوقنی نال بغیر علم تے قتل کیتے گھٹے چن تے جو اللہ انہیں کوں ڈتے انہیں اللہ سیں تے کوڑ بدھیندے ہوئیں اوکوں حرام کر ڈتے او گمراہ تھی

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا ؕ فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَ مَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿۱۳۷﴾

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيَرَوْهُمْ وَلِيَنبِسُوا عَلَيْهِمْ وَنَبَهُمُ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَلَهُمْ دَرَجَتُهُمْ وَمَا يَفْعَرُونَ ﴿۱۳۸﴾

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْتُ حِرَّتُهَا لَنَا بَلْ يُطْعَمُهَا إِلَّا مَن نَّشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِمْ يَجْعَلُونَ بِهَا كَانُوا يَفْعَرُونَ ﴿۱۳۹﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُنُوبِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۱۴۰﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۱۴۱﴾

گہن تے اودایت پاوٹن والیں وچو نہیں۔

۱۳۲۔ اوہوہو جئیں ککڑی دے سہارے تے بغیر سہارے دے باغیں کوں پیدا کیس تے کھیں کوں تے رڑھیں کوں نہیں دے سواد انجوانجن تے زیتون تے انار جیرے رلدے مدن تے کھ نہیں رلدے مدے۔ تسال انہیں دے پھل کھاؤ جیرے ویلے او پھل تے کپائی دے ڈینہہ انہیں واقع ادا کرو تے فصول فرجی نہ کرو بے شک او فصول فرجی کرن والیں کوں پسند نہیں کریںدا۔

۱۳۳۔ تے ڈنگیں وچو کھ لڈیوٹن واسطے ہن تے کھ چھوٹے ہن۔ جو اللہ سیس تہا ڈو رزق ڈتے او دے وچو کھاؤ تے شیطان دے قدیس دی پیروی نہ کرو بے شک او تہا ڈا کھلا کھلا دشمن۔

۱۳۴۔ اٹھ جڑن دنیس وچو ڈو بکریں وچو ڈو توں اکھ کیا اللہ سیس نریں کوں حرام کیسے یا ماریں کوں یا جینکوں ماریں اپنے رہیں وچ پاتا ہوئے۔ میوں ڈو سو اپنے علم نال جے تسال سپے۔

۱۳۵۔ تے اٹھیں وچو ڈو تے گویں وچو ڈو۔ توں اکھ اوں نہ حرام کین یا ماریاں یا جو ماریں اپنے رحم وچ پاتا ہوئے کیا تسال حاضر بادے جڈال اللہ سیس تہا کوں ایں بھل دی وصیت کیتی ہائی۔ اوں کئیں زیادہ ظالم کوں جیرا اللہ سیس تے کوڑ بہدیندے تاں جو اولوکیں کوں بغیر علم دے گمراہ کر ڈیوے۔ بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۳۶۔ توں اکھ ڈے جو میڈو موی کیتی گئی او دے وچ اوں شخص تے جیرا کھاؤں چاہے کوئی چیز حرام نہیں کیتی گئی سوائے ایندے جو مردہ ہووے یا وہندی رت ہوتا

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوسَاتٍ بِغَيْرِ مَعْرُوسٍ ۚ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ ۖ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَابِهًا وَغَيْرَ مُشْتَابِهٍ ۚ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ يَوْمَ حَصَادِهِ ۚ وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۳۲﴾

وَمِنَ الْإِنْعَامِ حُمُولُهُ ۚ وَفَرَسًا مَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۳۳﴾

ثَلَاثِيَّةَ إِذَا رَاجَ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ ۚ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ۚ قُلْ أَلَا تَذَكَّرُونَ ۚ حَرَّمَ أَمْرَ الْأَنْثِيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثِيَيْنِ نَحْنُ نَحْنُ نَحْنُ ۚ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۳۴﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ ۚ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ ۚ قُلْ أَلَا تَذَكَّرُونَ ۚ حَرَّمَ أَمْرَ الْأَنْثِيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثِيَيْنِ أَمْرُكُنَّ شُهَدَاءُ ۚ إِذْ وَضَعَكُمُ اللَّهُ فِي هَذَا ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيَقْبَلَ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۳۵﴾

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى ظَالِمٍ عَطْمَةً ۚ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِيتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا ۚ أَوْ لَحْمَ خَنْزِيرٍ ۚ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِّغَيْرِ

اللَّوِيَّةَ فَمِنْ اضْطَوَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۸﴾

جسمے داماس ہوئے۔ اسے بے شک پلٹیت یا نافرمانی
کریندے ہوئیں اللہ دے سوا کہیں ہے واناں گدھا
ونچے او حرام تے جیرھا مجبور تھی ونچے اوندی خواہش نہ
ہوئے تے او حد کنیں نہ ودھے تے بے شک تیرا رب
بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا كُلِّ ذِي ظُلْمٍ وَمِنْ
الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَزَمًا عَلَيْهِمْ شَحْمُهُمَا إِلَّا مَا
حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَنُومِ ذَلِكَ
جَزَيْنَهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿۳۹﴾

۱۳۷۔ تے انہیں تے جیرھے یہودی تھین اسان انہیں تے
ہر سنجہ آلی شے حرام کیتی تے گویں تے بکریں وچو اسان
انہیں تے انہیں بڈوانیں دی میجھ حرام کر ڈتی ہائی۔ سوائے
اوندے جیرھی انہیں دی کند کون یا آندریں کون بگی ہوئے
یا جیرھی بھریں نال نلی ہوئی ہوئے۔ اسے سزا انہیں کون
انہیں دی نافرمانی دی وجر نال ڈتی تے بے شک اسان
سچے ہیں۔

فَإِنَّ كَذِبُكَ فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا
يُرْذُ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۴۰﴾

۱۳۸۔ تے جے تیکوں جھٹلاون تے توں اکھ تہاڈا رب
وسیع رحمت والا۔ تے نیں بھایا دیندا اوندلا عذاب مجرم
قوم کنیں۔

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَ
لَا آبَاؤُنَا وَلَا حَزَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ كَتَبُوا بِأَسْنَاءِ قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ
مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿۴۱﴾

۱۳۹۔ تے ضرور مشرک اکھسن جے اللہ چاہندا تے اسان شرک
نہ کروں ہاتے نہ ساڈے بیرو بڈاؤے تے کوئی چیز حرام نہ
کردوں ہا۔ ایویں جھٹلائے جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن او
تیں ساڈا عذاب انہیں چکھ گدھا۔ توں اکھ جے تہا کون
کوئی علم ہے تے تساں او کنوں ساڈے واسطے کدھو۔
تساں تے محض گمان دے بچھوڑ دے پئے تے
محض تساں اٹکل نال کم گھندے پئے۔

قُلْ قَلِيلٌ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿۴۲﴾

۱۴۰۔ توں اکھ بڈے ہوا شرک کرن والی دلیل اللہ سیں کس
ہے ، جے او چاہسی تے او ساریں دی رہنمائی کدھو
۱۴۱۔ توں اکھ اپنے گواہ گھن آؤ جیرھے گواہی دیون
جو بے شک اللہ سیں انیکوں حرام کیتے۔ تے جے او گواہی

قُلْ هَلَمْ شَهِدْ أَكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ
حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا

تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرْجِعُهُمْ إِلَىٰ نَارِ ۖ

۱۵۲

ڈیون تے توں انہیں نال گواہی نہ ڈیویں تے توں انہیں
لوکس دی خواہش دے پچھو نہ ٹر جنہیں ساڈیاں آیتاں
جھٹلاؤں او آخرت تے ایمان نیں ایندے تے
اپنے رب دا شریک بنیدن۔

۱۵۲۔ توں آکھ آؤ میں تہا کوں پڑھ کے سٹاواں جو تہا کوں

رب تہا ڈے اتے حرام کیتے جو تہاں او ندے نال
کہیں کوں شریک نہ بناؤ تے پیرو ما نال احسان کرو تے
تکھ مے ڈرکنیں اپنی اولاد کوں قتل نہ کرو۔ اسان
تہا کوں دی تے انہیں کوں دی رزق ڈیندے ہن تے
تہاں بے حیائی دے قریب نہ ونجو بھانویں او ظاہر ہوون
یا لکیاں ہویاں۔ تے تہاں کہیں جان کوں قتل نہ کرو جیویں
اللہ سیش حرام کیتی ۶ سوانے جائز طریقے دے۔ اسے تہا کوں
وصیت کیتی تہاں جو تہاں عقل کرو۔

۱۵۳۔ تے تیم دے مال دے کو لبور نہ ونجو سوانے پیجے
طریقے دے جے تیں او اپنی جوانی کوں پہنچ ونجے تے
پورا کرو ناپ تے تول انصاف نال اسان کہیں جان
کوں او ندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف نے ڈیندے تے
جڈاں تہاں گال کرو تے انصاف کرو بھانویں او قریبی
سکا کیوں نہ ہوئے تے اللہ دے وعدے کوں پورا کرو۔
ادایں گال دی تہا کوں ایں واسطے وصیت کریندے تاں جو
تہاں نصیحت حاصل کرو۔

۱۵۴۔ اسے میڈا رستہ ۶ جیر حاسد ۶ تہاں ہوندی
ہیروی کرو تے پنہیں رستیں تے نال ٹرو ناں تاں او
تہا کوں او ندے رستے کنیں اسنے اسنے گھن ولین۔
او تہا کوں ایں گال دی وصیت کریندے تاں جو تہاں متقی ہو
۱۵۵۔ تے ول اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی جیویں نیکی کیتی ۶

قُلْ نَعَالُوا أَتَىٰ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِنْ أَمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرُدُّكُمْ وَإِذَا هُمْ لَا تَفْقَهُوا
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطُنَ وَلَا تَقْتُلُوا
النَفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَضَعُكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَافُوا الْوَعْدَ الْكَيْلَ وَالْيَمِينَ بِالْقِسْطِ لَا تُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَكَوْكَانَ ذَا
قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَضَعُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ۖ

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَضَعُكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ

ثُمَّ أَنبَأْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَمَا مَاعَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ وَ

تَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يُلَاقُوا رَبَّهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٩﴾

۱۹

اوندے اتے نعمت کول پورا کرن کیتے تے ہر چیز دی تفصیل دیتی تے ہدایت تے رحمت بنایا تاں جو او اپنے رب دی ملاقات تے ایمان گمن آون۔

وَهَذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠﴾

۱۵۶۔ تے اساں ایس کتاب کول ہمائے اے برکت والی و تساں ایندی پیروی کرو تے اوں کنیں ڈروتاں جو تہاڈے اتے رحم کیا ونجے۔

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دَرَسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢١﴾

۱۵۷۔ تساں اے نہ اکھو جو اساں کنیں پہلے کتاب صرف ڈو ٹولیں تے لہائی گئی تے اساں اوندے پڑھن کنیں غافل ہاے۔

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَن أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَّفَ عَنْهَا سَبْعِينَ الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿٢٢﴾

۱۵۸۔ یا تساں اے اکھو جو بے شک جے اے کتاب ساڈے اتے لہندی۔ بے شک اساں انہیں کنیں زیادہ ہدایت پسندے تہاڈے کو لہر تہاڈے رب کنیں کھلی دیل آ چکی و او ہدایت تے رحمت۔ تے کون وڈا ظالم اوں کنیں جیہرا اللہ دی آیات کول جھٹلاوے۔ تے اوں کنیں رکیا رہوے۔ اساں ضرور سزا ڈیسوں انہیں کول جیرے ساڈی آیات کنیں رکے رہندن بُرا عذاب ات گاہول جو او رکے رہ گین۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ السَّلَاطَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿٢٣﴾

۱۵۹۔ کیا او صرف ایس گال دی انتظار پئے کریندن جو انہیں دو فرشتے آون یا تیرا رب آدے یا تیرے رب دیاں کشتائیاں آون۔ جیرے ڈینہہ تیرے رب دیاں کھ نشانیاں آوسن اوں ڈینہہ کہیں جان کول اوندا ایمان لفع نہ ڈیسی جس ایس کنیں پہلے نہ منیا ہوسی تے نہ اپنے ایمان نال کوئی چنگائی کیتی ہوسی توں اکھ تساں انتظار کرو بے شک اساں وی انتظار کریندے پئے ہیں۔

إِنَّ الَّذِينَ هَزَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيعًا كُنتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا

۱۶۰۔ بے شک جیرے اپنے دین کول ٹوٹے ٹوٹے کریندن تے ٹوٹے بن گین تیرا انہیں نال کوئی تعلق نیس۔ انہیں

يَفْعَلُونَ ﴿١٦﴾

دامعاہ صرف اللہ کنیں ہے کچھیں او انہیں کو ڈسیسی ہو
کھ او کریند سے ہن۔

۱۶۱۔ حیرھا ہک نیکی کر لیس اوں کوں او ہوجیہاں ڈاہ ملسن
تے حیرھا برائی کر لیس اوں کوں او ہوتلا سزا ملی تے او
ظلم نہ کیتے ولین۔

۱۶۲۔ توں اکھ بے شک میکوں میڈے رب سدے راہ دو
بدلت ڈتی ۶ ابجھا دین جیندے وچ کوئی ڈنگ نیں او
ابراہیم واسچا مذہب تے او مشرک نہ ہا۔

۱۶۳۔ توں اکھ بے شک میڈی نمازتے میڈی قربانیاں
تے میڈی زندگی تے میڈی موت اللہ کیتے ہے حیرھا
سب جہانیں دا پالنبہار۔

۱۶۴۔ اوں کوئی مشرک نیں تے مینا میکوں حکم ڈتا گئے تے
میں پہلا مسلمان ہاں۔

۱۶۵۔ توں اکھ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیار رب گولاں
تے اوہر شے واربت۔ تے حیرھا جو کر لیس اوندی اوں کوں
سزا ملی۔ تے کوئی بار چاؤں والی پے دا بار نہ جیسی تے دل
تساں اپنے رب دوولنے ول او تہاکوں اوگا لہیں ڈسیسی
جیندے وچ تساں اختلاف کریندے پئے ۶۔

۱۶۶۔ تے اوہو جیں تہاکوں پہلیں دا جانشین بنائے سی
تے تہاڈے بعض دا نہیں تے درج اچا کیتے سی تاں جو او
تہاکوں اوں دے وچ آزاوے اوں جو کچھ تہاکوں ڈتے۔
بے شک تہاڈا رب جلدی مذاب ڈیوٹ والا تے
بے شک ہوں بخش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

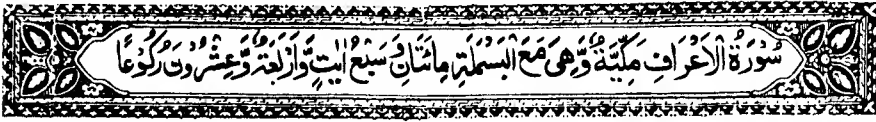
مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلٍ هَاتٍ وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا نَجْمًا هَاتٍ وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ هَاتٍ
قِيمًا هَاتٍ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٧﴾

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

لَا شَرِيكَ لَهُ هَاتٍ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾
قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ ابْنِي رَبًّا هَاتٍ وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ
كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا هَاتٍ وَلَا تَزِدُّوا ذُرَّةً وَذُرَّةً أُخْرَى هَاتٍ
ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ
تَخْلِفُونَ ﴿٢٠﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آسَكُمُ إِنَّ رَبَّكَ
سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١﴾

سورة اعراف مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰۷ آیات تے ۲۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جبرہا بن منکے
ڈیون والا تے بہوں رحم کرن والا ؎۔

التَّصَّ ②

۲۔ میں اللہ ساریں کنیں زیادہ چاٹن والا تے سچا ہاں۔

كُتِبَٰ اِنَّكَ اِلَيْكَ لَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ
لِتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ③

۳۔ اے کتاب جبرمی تیدو لہائی گئی ؎ تے تیلے سے
وچ ایندی وجر کنیں کوئی تنگی نہ پیدا تھیوے تاں جو توں
اینرے نال پڑا دیں تے مومیں واسطے نصیحت۔

اتَّبِعُوا مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ
اَوْيَاةً قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ④

۴۔ تساں اونڈی پیروی کرو جو تہا پڑو لہایا گئے تہا پڑے رب دلو
اینرے علاوہ کہیں بے سبکتی دی پیروی نہ کرو بہوں تھوڑا
جبرمی تساں نصیحت پکڑیندے ؎۔

وَكَمْ مِنْ قَوْمٍ لَّهُمْ اَنْبِيَاؤُا بَايَعُوْا مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ ⑤

۵۔ تے کئی سایاں وستیاں بن جنہیں کوں اساں ہلاک کیا ہاتے
انہیں دو ساڈا عذاب رات کوں آیا یا اوڈو پارہیں کوں
ستے پئے من۔

فَمَا كَانَ دَعْوُهُمْ اِذْ جَاءَهُمْ بِاسْتِثْنَاءٍ اِلَّا اَنْ قَالُوْا اِنَّا
كُنَّا ظَالِمِيْنَ ⑥

۶۔ تے جڈال ساڈا عذاب انہیں دو آگئے تے انہیں دی ایھا
پکار ہائی جو بے شک اساں ظالم ہاں۔

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِيْنَ اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الرُّسُلَ ⑦

۷۔ تے اساں ضرور پچھسوں انہیں کنیں جنہیں دو بھیجے گئے ہن
تے اساں ضرور پچھسوں رسولیں کنیں وی۔

فَلَنَقْضَنَّ عَلَيْهِمْ عِلْمَهُمْ وَمَا كُنَّا غَايِبِيْنَ ⑧

۸۔ اساں ضرور انہیں کوں اپنے علم دے نال (سچ) اڈس
ڈیسوں تے اساں غیر حاضر نہ ہاں۔

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ اِنْسٍ مِّنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ ۚ فَاُولَٰئِكَ
هُمُ الْبٰقِيُوْنَ ⑨

۹۔ اوں ڈینہہ علمیں دا وزن سچ تے جیندے وزن باری ہوسن
اوسے لوک کامیاب تھیں۔

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۚ فَاُولَٰئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ
بِمَا كَانُوْا يٰۤاْتِنَا يُظْلَمُوْنَ ⑩

۱۰۔ تے جیندے وزن ہرے ہوسن اوسے لوک جنہیں
اپنے نفسیں کوں گھانا ڈتے ایں واسطے جوا ساڈی آیات

تے ظلم کریندے ہیں۔

۱۱۔ تے اساں تہا کوں زمین ورج بہوں طاقت ڈتی تے اندرے ورج تہا ڈے کیتے روزی دے سامان بنائے تے تہاں شکر نو بہے کریندے۔

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

۱۲۔ تے اساں تہا کوں پیدا کیتے تے دل شکلاں ڈتن تے دل اساں فرشتیاں کوں اکھئے آدم کوں سجدہ کرو انہیں سارین سجدہ کیسا سوائے ابلیس دے او سجدہ کرن والیں وچر نہ تھیا۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا ۖ اِلَّا ابْلٰسَ ۙ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّٰجِدِيْنَ ﴿١٢﴾

۱۳۔ اللہ اکھیا جو تیکوں کیرمی گال روکے جو توں سجدہ نہ کریں جڈاں میں تیکوں حکم ڈتے۔ اوں اکھیا میں این کنیں چنگا ہاں تیں میکوں بھانیں پیدا کیتے تے اینکوں مٹی کنیں پیدا کیتی

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ ۙ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْ خَلْقِكَ ۖ مِنْ نَّارٍ وَّخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٣﴾

۱۴۔ اوں اکھیا توں اتھو نکل ورج تیکوں کیا حق با جو توں اتھاں وڈائی کریں با توں نکل ورج بے شک توں ذلیل تھیندے والیں وچریں۔

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا ۖ مَا يَكُونُ لَكَ اَنْ تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصَّٰغِيْرِيْنَ ﴿١٤﴾

۱۵۔ اوں اکھیا توں میکوں قیامت دے ڈینہ تئیں مہلت ڈے

قَالَ اَنْظِرْنِيْ اِلٰى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿١٥﴾

۱۶۔ اوں اکھیا بے شک توں مہلت پاوے والیں وچریں۔

قَالَ اِنَّكَ مِنَ النَّظٰرِيْنَ ﴿١٦﴾

۱۷۔ اوں اکھئے تیں میکوں ہلاک کیتے بے شک ہن میں ضرور تیلے سدھے رستے تے انہیں کیتے پہساں۔

قَالَ فَبِمَا اَغْوٰٓىتَنِيْ لَا فَعْدَنَ لَّهُمْ ۖ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿١٧﴾

۱۸۔ پچھیں میں انہیں دے اگودمی تے بچو دی اوساں تے اوں دے سچے پاسو دی تے کھبے پاسو دی۔ تے انہیں وچر بہوں سارین کوں قوں نکر گزار نہ پئیں۔

ثُمَّ لَا تَبۡتَغِيْهِمۡ مِنْ بَيۡنِ اَيۡدِيۡهِمۡ وَ مِنْ خَلۡفِہِمۡ وَ عَنْ اَيۡمَانِہِمۡ وَ عَنْ شَمَآئِلِہِمۡ ۚ وَ لَا تَحۡسِبُ الْاَنۡفُسُ شٰكِرِيۡنَ ﴿١٨﴾

۱۹۔ اوں اکھیا اتھو بے عزت تھی کے تے دھلے کھندا ہیا نکل ورج جبرھا تیلے بچو رسی انہیں وچرتے میں ضرور دوزخ تہاں سارین نال بھر لیاں۔

قَالَ اَخۡرُجۡ مِنْهَا مَذۡمُوۡمًا مَّذۡحُوۡرًا ۚ لَمَّا تَبۡعَكَ مِنْہُمۡ لَا مَلٰٓئِكَۃٌ جَہَنَّمَ مِنْکُمۡ اَجۡمَعِيۡنَ ﴿١٩﴾

۲۰۔ تے اے آدم توں تے تیلے زال جنت وچ رہو تے

وَ يٰۤاٰدَمُ اسۡكُنۡ اَنۡتَ وَ زَوٰجُكَ الْجَنَّةَ مَعَاہِمَ حَيۡثُ

شَيْئًا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ

الظَّالِمِينَ ﴿۲۰﴾

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ

عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِمِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ

هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ

الْخَالِدِينَ ﴿۲۱﴾

وَقَاَسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لِنَاصِرٍ ﴿۲۲﴾

فَدَلَّهُمَا يَمَرُهُ فَوَلَّوْا أَفَّا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا

سَوَاتِمُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ ذُرِّي

الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ

الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ

مُبِينٌ ﴿۲۳﴾

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ

تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۲۴﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ

مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۲۵﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا

تُخْرَجُونَ ﴿۲۶﴾

يَا أَيُّهَا آدَمُ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا تُمَارِي سَوَاتِمَ

تساں ڈوہیں جھٹو چا ہو کھاؤ تے تساں ڈوہیں ایں وں دے
کوہو نہ وں چلبے ناں تاں تساں تمی ولسو ظالیں وچو۔

۲۱۔ شیطان انہیں ڈوناہیں دے دل وچ ووسو پاتے تاں

جوا ظاہر کر ڈیوے انہیں تے جو انہیں تے انہیں دے

بدن وچو لکایا گئے تے آکھیں اللہ سیں تہا کوں ایں

وں کنیں صوف ایں واسطے روکے جو تساں فرشتہ نہ بن

وچو یا ہمیشہ زندہ نہ رہو۔

۲۲۔ تے انہیں دے اگو قساں کھا کے آکھئے بے شک میں

تہا ڈا غیر خواہاں۔

۲۳۔ اوں انہیں ڈوناہیں کوں دوکھا ڈے کے اپنے مقام کیں ہا

ڈتے تے جڈاں انہیں ڈوناہیں اوں کوں چکھے انہیں ڈوناہیں

نے انہیں دے تنگیج ظاہر تھی گئیں تے اوڈیہیں اپنے اتے

بہشت دے پتر چھا لٹن لگ پین۔ تے اوہیں دے رب

انہیں ڈوناہیں کوں سب مار سیئے کیا میں تہا کوں ایں درخت

کنیں ہلکا نہ ماتے تہا کوں آکھیا نہ با جو بے شک شیطان

تساں ڈوناہیں کیتے کھلا کھلا دشمن۔

۲۴۔ انہیں ڈوناہیں آکھئے اے ساڈے رب اساں اپنے

جانیں تے ظلم کیتے تے جے تیں سا کوں بخش نہ ڈتا ساڈے

اتے رحم نہ کیتا تے اساں ضرور گھانا پاؤں والیں وچو تمی

ولیسوں

۲۵۔ اوں آکھیا تمونکل وچو تہا بے وچو کچھ نہیں دے دشمن

ہن تے تہا بے واسطے زمین وچ عارضی رہی دی جا ے

تے کچھ وقت کیتے فائدہ ے۔

۲۶۔ اوں آکھیا تساں ہونرے وچ زندہ رہسو تے ہونرے

وچ مرسو تے او تھاؤ کڈیے ولسو۔

۲۷۔ اے آدم دے پتر اساں تہا بے اتے ایجھے کپڑے

وَرِيَّائَهُمْ وَلِبَاسُ الْتَقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنَ
آيَةِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۶﴾

لبائے جبر سے تہاڑے نیچے گیندن تے سوٹھپ کیے وی
ہے تے تقویٰ والباس اے چنگا ۷ اے اللہ دی آیات
وجو ۷ تاں جو تہاں نصیحت پکڑو۔

يُنَبِّئُ آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ
مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا
سَوَآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا
تَرُدُّهُمُ ۖ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۷﴾

۲۸۔ اے آدم دے پتر و تہاں نہ آزمائے شیطان جیویں
تہاڑے پیروماں کوں جنت دجو کدھایا ہس اوں انہیں
ڈوناہیں کنیں لباس کھس گدھا ۷ تاں جو او انہیں کوں
انہیں دا نیچے بکھالے۔ بے شک او تے اوند قبیلہ تہاں کوں
اتھو ڈہرا کھڑے جھو تہاں نوٹے ڈیکھ بگدے۔ بے شک
اساں شیطانیں کوں انہیں دا سبکی بٹائے جبر سے ایمان
نہیں ایندے۔

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا
وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
اتَّقُوا اللَّهَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۸﴾

۲۹۔ تے جہاں او کوئی برائی کریندن تے آہن اسان اپنے
پیرو ڈاڑے کوں ایندے اتے پاتے اللہ سیس اینداساں کوں
حکم ڈتے۔ توں آکھ بے شک اللہ سیس بے حیائی دا حکم
نہیں ڈیندا کیا تہاں اللہ دے اتے او گال کریندے ۷ جبر سے
تہاں جائے نوٹے۔

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَنِيبُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ
مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ
تَعُودُونَ ﴿۱۹﴾

۳۰۔ توں آکھ میڈے رب انصاف دا حکم ڈتے تے اے جو
برسیت دے کوں لبو اپنی توجہ درست کر گدھی کرو تے
او کوں اطاعت اوندے کیے خاص کریندے ہوئیں سبزو۔
جیویں اوں تہاں کوں شروع کیے اوں تہاں ہوں حالت دوولسو

قَرِيبًا هَٰذِهِ قَرِيبًا حَتَّىٰ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ ۖ إِنَّهُمْ
اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿۲۰﴾

۳۱۔ کب ٹولے کوں ہدایت ڈتی تے کب ٹولے کوں گمراہی
جبر گئی ۷ انہیں اللہ کوں پھوڑ کے شیطانیں کوں سبکی بٹا
گدھے تے او خیال کریندن جو او ہدایت پا گین۔

يُنَبِّئُ آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا
وَشَرُّوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۲۱﴾

۳۲۔ اے آدم دے پتر و تہاں برسیت دے کوں لبو اپنا سوٹھپ
اختیار کیا کرو تے کھاؤ تے پیو تے فضول خرچی نہ کرو بے
شک او فضول خرچی کرن والیں کوں پسند نہل کریندا۔

قُلْ مَن حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَاللَّيْلِ

۳۳۔ توں آکھ اللہ دی اوں خوبصورتی کوں کائیں تہاڑے اتے

مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كَذَلِكَ نَفْضِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿۷﴾

حرام کیسے جبرمیؑ پٹے بندیں کیسے پیدا کیتیؑ تے اوندے پاکیزہ
رزق کول۔ جبر لے شہیں اس دنیا دی زندگی وچ مومنین
کیسے ہن تے قیامت دے ڈیہنہ خاص کر انہیں کیسے ہوسن
ایویں اساں آیات کھول کے جانئیں والی قوم کیسے بیان
کریندے ہیں

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ
وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ
يُنْزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸﴾

۳۴۔ تول آکھ بے شک میڈے رب حرام کیسے
ظاہر تے مخفی ہوئی بے حیائی کول تے گناہ کول تے منہ زوری
کول جبرمی نافرمانی جوسے تے ایں گناہ کول جوتساں التذات
شریک بناؤ جیندی اوں کوئی دلیل نہیں لہائی تے لے
جوتساں التذات غلاف اوگال کرو جبرمی لتساں جانڈے
نوسے۔

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِرُونَ ﴿۹﴾
يُنْزِلُ أَمَرَ إِبْرَاهِيمَ أَنْ يَتَّبِعْكَ رَسُولُ فَنُفِخَ فِي صُورٍ عَلَيْهِمْ
أَيَّتِي قَمِينَ اتَّقِ وَأَصْلَحْ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۰﴾

۳۵۔ ہر قوم واسطے ہک وقت مقرر تے جڈاں اوںدا وقت
آویندے تے نہ پچھو تھیندن ہک گھڑی تے نہ اگوتھیندن۔
۳۶۔ لے آدم لے پتر وچے تہا ڈو تہا ڈے وچہ رسولؑ تون
تے تہا کول میڈی آیات پڑھ کے سٹاون تے جبرھا خدا
کینیں ڈرے تے اصلاح کرے اوندے اتے کوئی ڈر نہیں
تے نہ اوموئجے تھینسن۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱﴾
مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْعَذَابِ حَتَّىٰ
إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَهُمْ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ
تَدْعُوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَهُمْ يَدْعُوا
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۱۲﴾

۳۷۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلایا تے وڈائی کیتی
ایسے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ پھول دیر تیں رہسن
۳۸۔ اوں کین وڈا ظالم کون جبرھا اللہ تے کوڑ پدے یا
اوندی آیات کول جھٹلاوے ایسے لوکن جنہیں کول مقررہ
سزا و احصہ ملدا رہی تے جڈاں انہیں دو ساڈے فرشتے
مارٹ کیسے اندن تے او آہن اوکھائیں جنہیں کول لتساں اللہ
دے سوا سٹیندے ہا دے او آکھسن او اساں کینیں گم
تھی گئیں تے او اپنے خلاف آپ گواہی ڈیسن بے شک
او کا فرہن۔

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا كُنُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأَوْلِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَصْلُكُمْ فَلْيُضْعَفُوا مِنْ النَّارِ قَالَتْ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

۳۹۔ او اُکھی تہاں وی انہیں لوئیں وچ داخل قی وچو جیرے بھا وچ ہن تے جیرے تہاں کنیں پہلے جنیں تے انسانیں وچو گڈر گئیں جڈاں ہک امت بھا وچ داخل تھیں اپنی بھین تے لعنت کر لیں تے جڈاں او سارے بھا وچ پکڑن وچ وچھیکڑی امت پہلی امت کوں اکھسی اے ساڈے رب ایسے ہن جنہیں ساکوں گمراہ کیا ہا توں انہیں کوں دوزخ وچ ڈوڑا عذاب دے اللہ اکھسی ہر ہک واسطے ڈوڑا عذاب تے تہاں چاندے توہے۔

وَقَالَتْ أُولَهُم لِأُولِهِمْ مَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٠﴾

۴۰۔ تے پہلی امت وچھیکڑی امت کوں اکھسی تہا کوں ساڈے اتے کوئی فضیلت نہ ہائی تہاں وی عذاب چکھو جہ تہاں کمندے ہا وے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٢١﴾

۴۱۔ بے شک جنہیں لوکس ساڈی آیات کوں جھٹلا تے وڈاں کیتی انہیں واسطے آسمان دے دروازے نہ کھولے وچھیکڑی امت وچ داخل تھیں جے تیں ہک اٹھ سوئی دے ٹوک وچو لنگھ وچے اسان ایویں جبریں کوں سزا دیندے ہیں۔

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٢﴾

۴۲۔ انہیں واسطے دوزخ ہی بسترہ تے دوزخ ہی اتلا اچھاڑ تے ایویں اسان ظالمیں کوں بدلہ دیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا وِزْرًا وَسِعَ هَارُكَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

۴۳۔ جیرے لوک ایمان آئن تے نیک کم کرن اسان کہیں جان کوں اونڈی طاقت کئیں زیادہ تکلیف لے دیندے ایہ جنتی ہن اونڈے وچ ہمیشہ رہیں۔

وَنُزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ يُخْرِجُ مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ ۚ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ ۚ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا بِالْحَقِّ ۚ وَنُودُوا أَنْ تَتْلُمُوا الْجَنَّةَ ۚ أَوْ رَتَّبُوا بِهَا نَارًا ۚ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

۴۴۔ تے اسان انہیں دے سینے وچو سب بغض کڈھ دلیویں تے انہیں دے قبضے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن تے او اکھسن جہ ساریاں تحریراں اللہ دیاں ہن جیں ساکوں اے رستہ دکھلے جے اللہ ساکوں سدھا رستہ نہ دکھلیندا تے اسان ایں سدھے رستے نہ آؤں ہا۔ ساڈے رب

دے رسول سچ گمن کے آئے ہن تے انہیں کوں اکھ
بڑا گیا ہا جے او بہشت جینہ اتہا کوں تہا بڑے عیس دی وجہ
نال وارث کیٹا گئے۔

۴۵۔ بہشتی دوزخیں کوں آواز بولیں جو ساڈے رب جو
ساڈے نال وعدہ کیٹا ہا اساں اوں کوں سچا پاگدھے تے
کیا تہا بڑے رب تہا بڑے نال جو وعدہ کیٹا ہا اوں کوں تہاں
سچا پاگدھے۔ او آکھن ہا انہیں وچو ہک سبڈ والا سبڈیسی جو
نالاہیں تے اللہ دی لعنت۔

۴۶۔ جیرے اللہ دے رستے کئیں رکنیدن تے اوں رستے
وچ بڑنگ گولیندن تے او آخرت والکار کریندن۔

۴۷۔ تے انہیں بڑوناہیں دے درمیان پردہ ہوسی تے اعراف
تے کچھ لوک ہوسن جیرے ساریں کوں انہیں دی علامتیں دی
وجہ نال سنبھانڈے ہوسن تے بہشتی لوکیں کوں آواز بولیں جو
تہا بڑے اتے سلامتی ہوئے اوں دے وچ داخل نہ تھئے
ہوسن تے اوندی امید رکھیں۔

۴۸۔ تے جہاں انہیں دی نظر دوزخی لوکیں دو بھیری ویسی
تے او آکھن جو اے ساڈے رب سا کوں ظالم قوم وچو نہ بنا
۴۹۔ اعراف والے لوک سبڈیں کچھ دوزخی لوکیں کوں جنہیں
کوں انہیں دے نشانیں دی وجہ نال سنبھانڈے ہوسن تے
اکھسن تہا بڑی زیادہ تہا کوں کوئی فائدہ بڑے تے نہ
تہا بڑی وڈائی۔

۵۰۔ کیا ایجے لوکن جنہیں دے متعلق تہاں قہار کھندے
ہا دے جو انہیں کوں اللہ دی رحمت نہ پہنچسی۔ تہاں
بہشت وچ داخل تھی وچو تہا کوں نہ بڑے تے نہ تہاں
موجھے تھیسو۔

۵۱۔ تے دوزخی بہشتی لوکیں کوں سبڈیں جو ساڈے کچھ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنِ كَذَّبْنَا
مَا وَعَدْنَا رَبَّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ
حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَإِنَّهُمْ أَنِ لَعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٥﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٦﴾
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا
بِئْسَ لَهُمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنِ سَلِّمُوا عَلَيْهِمْ
لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٧﴾

وَلَا ذَا صُرُوفٍ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا
لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٨﴾
وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسْمِهِمْ
قَالُوا مَا لَكُمْ عَنْكُمْ جُعِلْكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٩﴾

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ
أَدْخَلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا أَنْتُمْ عَنْزُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنِ افْضُوا عَلَيْنَا

مِنَ النَّارِ أَوْ مِنَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهَا
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۵۱﴾

پانی و باؤ یا جو تہا کوں اللہ ڈرتے اونڈے وچو ساکوں وی کچھ
ڈیوے۔ او آکھن بے شک اللہ سئیں اسے ڈوہیں چیزاں
کافرین تے حرام کیتن۔

الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَضَهُمُ الْحَيَوةُ
الدُّنْيَا قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا
وَمَا كُنَّا نُولُوا لِآيَاتِنَا بَیْحَادُونَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جنہیں اپنے دین کوں کھڈر تماشا بٹایا ہو یا ہاتے
دنیاوی زندگی انہیں کوں دوکھا ڈتا یا اسان انہیں کوں اچ
بھل دلیوں جیویں او ایں ڈینہر دی ملاقات بھل گئے ہن تے
ات کا لہوں جو او ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَلَقَدْ جَعَلْنَاهُمْ بَكْتِبٍ فَصَلَّنَا عَلَىٰ عِلْمِهِمْ هَدًى وَ
رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے اسان اچیں دو ایجھی کتاب گھن آئے ہن جیویں اپنے
علم دے نال کھول کھول کے بیان کیتے او مومنین واسطے
ہدایت تے رحمت۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِينَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الَّذِينَ كُفَرُوا مِن قَبْلُ قَدْ جَاءَنَا
رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِن شُعَاعٍ فَنَسْتَعِفُّ
لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ
خَسِرْنَا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ کیا او ایں کتاب دی حقیقت دے کھلٹی دا انتظار پئے
کریندن جہاں ایندی حقیقت کھل ویسی تے او لوک آکھن
جبرے بھل گئے ہوسن۔ ایں کنیں پہلے ساڈے لب دے
بول سچ نال آئے ہن کیا ساڈا کوئی سفارش ہے جبرہ صاڈی
سفارش کرے یا اسان دنیا و دج ولا اٹھلے و بھل تاں جو اسان
جبرے (جبرے) کم پہلے اسان کریندے ہاسے انہیں دی جلتے
نیک کم کوں انہیں اپنے آپ کوں گھٹے وچ پاتے جبرہا او کوڑ
بدعیندے بن اودی انہیں کنیں دل گئے

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَىٰ الْإِلَهَ النَّهَارُ
يُظِلُّهُ بَحْثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسْتَخْفَاتٌ
بِأَمْرِ آلِهِ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ او ہے جس آسمانیں تے
زمین کوں چھی وقتیں وچ پیدا کیتے دل او عرش تے تکرار
تھی کے بیہ گئے۔ رات دے نال ڈینہہ کوں لکا ڈیندے
رات جلدی اونکوں پکڑن چاہندی تے سمجھ تے چندر
کوں تے تاریں کوں اوں اپنے حکم نال متابع کر ڈتے سنو
پیدا کرٹن تے حکم ڈیوٹن ہوندا کم۔ بہوں برکت والا
اللہ سئیں جبرہا سارے جہانیں دا پالہنار ہے۔

أُدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّكَ لَا يُجِبُ

۵۶۔ اپنے رب کوں سڈو عاجزی نال تے چپ چپاتے

الْمُعْتَدِينَ ﴿۵۷﴾

وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ
خَوْفًا وَطَعْمًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾

اوبے شک حد کنیں و دھن و الیں کوں پسند نہیں کریں۔
۵۷۔ اتے زمین و وچ اوندی اصلاح دے بعد فساد نہ گھتو اتوں
کوں سب و بڑرتے طمع نال بے شک اللہ دی رحمت نیکی کرن
والیں دے نال۔

۵۸۔ اوہو جو جبرھا گھلیندے ہوائیں کوں اپنی رحمت کنیں
پہلے خوشخبری بولیوں واسطے۔ اے مینہ نال بھرینے ہوئے
جھڑ کوں چا اندی ہو تے اونکوں اسال گھن ویندے ہیں
بر ملک دو تے اوندے اتے پانی ویندے ہیں تے اوندے
نال ہر قسم دے پھل پیدا کریندے ہیں ایویں اسال مردیں
کوں کڈھیندے ہیں تاں جو تسال نصیحت پکڑو۔

۵۹۔ تے جیگی زمین اپنے رب دے حکم نال اوندے پوٹے
نکلن جو تے جبرمی زمین خراب او ردی پیداوار کڈھیندی ہو
ایویں اسال اوں قوم تے جبرمی شکر کریندی ہو اپنی آیات و ما بھر
کے بیان کریندے ہیں۔

۶۰۔ بے شک اسال نوح کوں اوندی قوم دوپٹھے تے اوں
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے اوندے سوا تہا بڑا
کوئی معبود نہیں۔ میں تہا بڑے اتے دجے بڑینہ دے
عذاب کنیں بڑاؤں۔

۶۱۔ اوندی قوم دے سرداریں آکھیا بے شک اسال تیکوں
کھلی گمراہی و چ بڑے ہیں۔

۶۲۔ اوں آکھیا اے میڈی قوم میڈے وچ کوئی گمراہی دی
گال نہیں میں تے صرت رسول ہاں اوں رب داجیر حاساے
جہانیں واپانہار۔

۶۳۔ میں تہا کوں اپنے رب دایہ پیام پکینداں تے تہا بڑی
خیر خواہی کرینداں تے میں چاؤں اللہ سیس و لو جو تسال
نوسے چاؤں دے۔

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا لِّبَنَاتٍ يَدْعُوهُ
حَتَّىٰ إِذَا أَصْلَحَ بِهَبَّاءٍ ثِقَالًا سَقَطَ عَلَيْهِمُ الْمَنَازِلُ
فَأَنزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُفِخُ
الْمُوسَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَالَّذِي
خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا يَكْذِبًا كَذَلِكَ نُفَصِّرُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿۶۰﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمٍ أُخْبِدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۶۱﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي صَلٍّ خَبِيرٍ ﴿۶۲﴾

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ فِي صَلَّاهُ وَ لَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۶۳﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالِي رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۶۴﴾

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا ذِكْرُنَا عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ
لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ کیا تمہا کوں میرا پیغام دینے والے ہو تھا جو آئی تھا بڑے رب
کو اور انہی نصیحت تھا بڑے وچر کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
ہو شیار کرے تے تاں تقویٰ اختیار کرتے تاں جو
تھا بڑے اتے رحم کیا وچرے۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِّ وَأَغْرَقْنَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عِيبِينَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ انہیں اونکوں جھٹلا بڑا اسان اوں کوں نجات بڑی
تے انہیں کوں دی جبرے اوندے نال بن بیڑی وچ
تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا با اسان انہیں کوں
عزق کر بڑا بے شک اوندے لوک ہن۔

وَالِإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں (پھٹیا) اول
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تھا بڑا اوندے سوا
کوئی مبود نہیں کیاں تاں بڑے نرے۔

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظَنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ اوندی قوم دے وچر سرداریں آکھیا جنہیں کفر کیا با اسان
تیکوں بے وقوفی وچ بڑے ہن تے بے شک اسان
تیکوں کوڑیں وچر یقین کریدے ہن۔

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم میں پاگل نہیں میں
تے رسول ہاں اوں رب دا جبر حاسرے جہاں داپالہنار۔

أَتُفْلِكُمْ رَسُولًا مِنِّي وَآنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ میں تمہا کوں اپنے رب دا پیغام پہنچاں تے میں
تمہا بڑے واسطے خیر خواہ ہاں تے ایمانداراں۔

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا ذِكْرُنَا عَلَىٰ رَجُلٍ
مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا أَنَّا جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنَّا
بَعْدَ قَوْمِ نُوحٍ وَذَاكُمُ فِي الْخَلْقِ بَصِطَةٌ فَأَذْكُرُوا
آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ کیا تاں میرا پیغام دینے والے ہو تھا جو نصیحت آئی
تمہا بڑے رب کو اور تمہا بڑے وچر کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
ہو شیار کرے تے یاد کرو جو تمہا کوں اوں نوح دی قوم دے
بعد اوندہ جانشین بنائے تے تمہا بڑے جم کوں مضبوط
بنائے تے اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو تاں جو تاں
کامیاب تھیوؤ۔

قَالُوا أَجِئْنَا لِنُعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَمَا كُنَّا بِنِعْمَتِهِ إِن كُنْتَ مِنْ

۴۳۔ انہیں آکھیا کیا توں ساڈو آئیں (اے سنیہا گھن کے) جو اسان کہ اللہ
دی عبادت کروں تے او جھوڑ بڑیوں جیندی ساڈے

الضّٰدِقِيْنَ ۝۵۱

پیوڑاڑے عبادت کریندے ہن گمن آجیرے عذاب
دا توں وعدہ ڈیندیں جے توں سچا ہویں۔

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أُجَادِرُ لَوْ نَتَىٰ فِي أَسْأَلٍ سَتَيْتُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا نَزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ فَاَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ
مِنَ الْمُتَظَرِّينَ ۝۵۱

۷۲۔ اول آکھیا تہاڑے رب ولو تہاڑے اتے عذاب
تے غضب لہہ چکے کیا تاں میڈے نال انہیں
ناوین واسطے بھر دے، جیرے تاں تے تہاڑے
پیوڑاڑے رکھیں تے اللہ سیں انہیں نال کوئی دلیل نیں
بہائی تاں بھالا رکھو بے شک میں وی تہاڑے نال
بھالا رکھینداں۔

فَاَنْجَيْنٰهُ وَالَّذِيْنَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَآبِرَ
الَّذِيْنَ كَذَّبُوا بِآيٰتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِيْنَ ۝۵۲

۷۳۔ تے اساں اوں کوں تے اوندے نال آلیں کوں اپنی
رحمت نال نجات دیتی تے نہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا
تے ایمان نہ گمن آئے ہن اساں انہیں دیاں پاڑاں پرٹ
ڈتن۔

وَإِلَىٰ نُودٍ أَخَاهُمُ صٰلِحًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنَ إِلٰهِ غَيْرِهِ قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ
هٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي الْأَرْضِ
اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا بِهٖمُ يٰمُؤْمِنِيْنَ عَذَابُ الْآلِمِ ۝۵۳

۷۴۔ تے نود دو انہیں بے بھائی صالح کوں بھٹے اول
آکھے اے میڈی قوم تاں اپنے رب دی عبادت کرو
اوندے سوا تہاڑا کوئی معبود نیں۔ تہاڑو تہاڑے
رب ولو کھلی دلیل آگئی ہے۔ اے اللہ دی ڈاڑی اے
تہاڑے واسطے نشان ایکنوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی
زمین وچ کھاوے تے ایکنوں برائی نال نہ ہتھ لاؤ نہ
تاں تہا کوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِي الْأَرْضِ ثَمَرٰتٍ مِّنْ سُهٰدِلْهَا مَقَٰوِرٌ مَّوْبِقُونَ
الْجِبَالِ بَيِّنَاتٍ فَاذْكُرُوا إِلٰهَ اللَّهِ وَلَا تَعۡشُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ۝۵۴

۷۵۔ تے تاں یاد کرو جڈاں تہا کوں عادمے بعد جانشین
بٹاں تے زمین وچ تہا کوں جاڈتی اس تاں اوندے
میدانیں وچ قلعے بنیدے، تے پہاڑیں کوں کٹ
کے گھر بنیدے، تاں اللہ دیاں نعمتاں یاد کرو تے
زمین وچ جان بھجھ کے فساد نہ کرو۔

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ يٰلَيِّدِيْنَ
اسْتَضِعُوا لِمَنْ أَمَنَ مِنْهُمْ آتٰلَهُمُ الْآتِ بِمَا

۷۶۔ اوندی قوم دے سرداریں جنہیں وڈائی کیتی ایمان
گھن آدن دالیں دیو کمزریں کوں آکھیا

- مُرْسَلٌ قِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۷﴾
- کیا تساں چاند سے ء جو بے شک
صلح اپنے رب ولو پھٹیا گئے انہیں اکھیا بے شک
اساں جو کچھ اوندو پھٹیا گئے اونکوں منید سے ہیں۔
- قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنَّكُمْ بِهِ كَارُونَ ﴿۸﴾
- ۷۷۔ تے انہیں لوکیں جیس وڈائی کیں تھیا بے شک اساں
اوندو الکار کریندے ہیں جیندے تے تساں ایساں
گھن آئے۔
- فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُضْلِعُ
إِنْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۹﴾
- ۷۸۔ تے انہیں ڈاچی دیاں چھاں کپ ڈیتاں تے انہیں
اپنے رب بے حکم دی نافرمانی کیتی تے انہیں اکھئے اے
صلح جیرھے عذاب کنیں ساکوں ڈریندا پئیں گھن آجے
توں رسولیں وچو ہڑیں۔
- فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمًا ﴿۱۰﴾
- ۷۹۔ تے انہیں کوں پکڑ گدھے بھوئیں اب او اپنے
گھریں وچ گوہیں دے بھر ڈٹے پئے ہن۔
- فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَوْمَ لَقَدْ أَبْغَضَكُمْ رَسُولُ
رَبِّي وَكَفَّتْ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا يُخَيِّبُوكَ النَّاصِحِينَ ﴿۱۱﴾
- ۸۰۔ صلح انہیں کنیں منہ پھیر گدھا تے اکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کوں اپنے رب دا پیغام بچا ڈتے تے تہا ڈی
خیر خواہی کیتی تے تساں خیر خواہی کرن والیں کوں پسند
نہی کریندے۔
- وَلَوْ طَا إِنْ قَالَ لَقَوْمِي أَنَا تُؤَنَ الْفَاحِشَةُ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْخَالِئِينَ ﴿۱۲﴾
- ۸۱۔ تے لوط جڈاں اپنی قوم کوں اکھیا کیا تساں
اینجھی بے حیائی کریندے ءو جیری تساں کنیں پہلے ساری
قومیں وچو کہیں وی اے برائی نہ کیتی لائی۔
- إِنَّا لَنُؤَنَ الْوَحَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ الْبَسَاءِ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿۱۳﴾
- ۸۲۔ بے شک تساں تریختیں چھوڑ کے جو انیں دو شہوت
واسلے اندے ءو اصل چ تساں حد کنیں ودھن والی
قوم ہوتے۔
- وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ
مِنْ قَرْيَتِكُمْ أَنَّهُمْ أَنْاسٌ يَنْتَظَهُمْ دُونَ ﴿۱۴﴾
- ۸۳۔ اوندی قوم کنیں بیا کوئی جواب نہ ہا انہیں اے اکھئے
جو انہیں کوں اپنی دسستی کنیں کڈرے ڈیو بے شک اے
لوک بن جیرھے بہوں پاک بڈن۔
- فَأَجْبَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۱۵﴾
- ۸۴۔ تے اساں اونکوں تے اوندے خاندان کوں نجات

ڈٹی سوائے اوندی زال دے او پچھو رہیں والیں وچو ہائی۔

۸۵۔ تے اساں انہیں تے بہوں مینہ و سیا توں ڈیکھ
مجر میں دا انجام کیجھا۔

۸۶۔ تے مدین دو اوندرے بھرا شعیب کوں پٹھیا اول آکھیا

اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڈے واسطے

اوندرے سوا کوئی معبود نیں۔ تہاڈو تہاڈے رب دلو کھل

دیل آچکی۔ تے تساں کچھائی تے تول کوں پورا کرو تے

لوکس دیاں شبیں انہیں کوں گھٹ نہ ڈیو تے زمین وچ

اوندی اصلاح دے بعد گبیر نہ گھتو۔ اے تہاڈے واسطے

چنگا جے تساں مومن ہوتے۔

۸۷۔ تے تساں ہر رستے وچ ایس واسطے نہ بہو جو جبر سے اللہ

تے ایمان آئن انہیں کوں اللہ دے رستے کنیں ڈرا دوتے رکو

تے ایس رستے وچ ڈنگ دل گو تے تساں یلو کرو جڈیاں

تساں تھوڑے باوے اوں تہا کوں ودھائے تے تساں ڈیکھو

فساد کرن والیں دا انجام کیجھا۔

۸۸۔ تے جے تہاڈے وچو ہک ٹولہ اوندرے اتے ایمان

گمن آوے جبر سے نال میں پٹھیا گیاں تے ہک ٹولہ ایمان

نہ گمن آوے پھیں صبر کرو جے تیں اللہ سیس ساڈے درمیان

فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٥﴾

وَالِی مَدِیْنَ اَحَاھُمْ شُعَیْبًا قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

مَا لَکُمْ مِنْ اِلٰہٍ غَیْرَہٗ قَدْ جَاءَ تَکْذِیْبَہٗ مِنْ رَبِّکُمْ

فَاَوْفُوا الْکَیْلَ وَالْمِیْزَانَ وَلَا تَحْسَبُوا النَّاسَ شِیْءًا

وَلَا تُفْسِدُوا فِی الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِہَا ذَکُمْ خَیْرٌ

لَکُمْ اِنْ کُنْتُمْ مُؤْمِنِیْنَ ﴿٨٦﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِرِجْلِ صِرَاطِ تَوَعُّدٍ وَتَصَدُّونَ

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مِنْ اَمْنٍ بِہٖ وَتَبْغَوْنَهَا عِوَجًا

وَاذْكُرُوا اِذْ کُنْتُمْ قَلِیْلًا فَتَکْذَرُکُمْ وَاَنْظُرُوا کَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿٨٧﴾

وَ اِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِنْکُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِیْ اَرْسَلْتُ

بِہٖ وَ طَآئِفَةٌ لَّمْ یُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰی یَحْکُمَ اللّٰهُ

بَیْنَنَا وَہُوَ خَیْرُ الْحٰکِمِیْنَ ﴿٨٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يُشْعِبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا وَلَتَكُونَنَّ
فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَرِهِينَ ۝۸۹

۸۹۔ انہیں سرداریں جنہیں اوندی قوم وچوڑائی کیتی آکھیا
اے شعیب اساں تیکوں تے انہیں کوں جبرھے تہڑے اتے
ایمان گھن آئن اپنے ملک وچوڑو کرڈھ ڈلیسوں یا تاساں
ساڈے مذہب وچ ول اوسو اوں آکھیا بھانویں
اساں ناپسند وی کریندے ہوں۔

قَدْ افترينا على الله كذبا ان عدنا في ملتكم بعد
اذ نجينا الله منها وما يكون لنا ان نعود فيها
الا ان يشاء الله ربنا وسيع ربنا كل شئ عينا
على الله توكلنا ربنا افتح بيننا وبين قومنا
بالحق وانت خير الفاتحين ۝۹۰

۹۰۔ جے اساں تہاڈے مذہب تے ول آؤں ایندے
بعد جو اللہ سیس ساکوں نجات ڈتی ۽ تے مطلب اساں
اللہ سیس تے کوڑ پدھے ساڈے اختیار نہیں جو اساں
اوندو ول آؤں سوائے ایندے جے اللہ چاہے
جبرھا ساڈا رب ساڈے رب دا علم ہر شے تے وسیع
اللہ تے اساں بھروسہ کریندے ہیں۔ اے ساڈے رب
توں ساڈے تے ساڈی قوم دے درمیان حق نال فیصلہ
کرڈے تے توں ساریں کنیں چیکاں فیصلہ کرن والا این۔
۹۱۔ اوندی قوم دے انہیں سرداریں جنہیں انکار کتا ہا آکھیا
اے لوکو جے تاساں شعیب دے کچھوٹو سوتے بے شک
تساں گھاٹا پاؤں والیں وچوڑی ولسو۔

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيَنِ اتَّبَعْتُمْ
شُعَيْبًا اِنْ كُنْتُمْ اِذَا الْخُسُوفَ ۝۹۱

۹۲۔ انہیں کوں بھوئیں امب پکڑ گدھاتے او اپنے گھیں
دچ گوڑیں دے بھرڈھ پئے۔

فَاَخَذَ لَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَمِيعِينَ ۝۹۲
الَّذِينَ كَذَبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝۹۳

۹۳۔ جنہیں شعیب کوں جھٹلائے ایویں تھی گئے جیویں او
کڈیاں اتھاں رہے وی نہن تے جنہیں شعیب کوں
جھٹلائے او بے گھاٹا پاؤں والے بن۔

الَّذِينَ كَذَبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝۹۳

۹۴۔ اوں انہیں کنیں منہ پھر گدھاتے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کوں اپنے رب دا سینہا پکا جڑے تے تہاڈی
خیر خواہی کرڈتی ۽ تے میں کا فر قوم تے کیوں افسوس کر سگداں

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ ابْلَغْتُم مَّ رِسَالَتِي
وَلَنْصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ اَسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ ۝۹۴

۹۵۔ تے اساں کہیں دی دوستی دو رسول نیں چھپاتے
جیندے بعد اساں اوندے رسن والیں کوں مکھ تے ڈکھ

وَمَا ارسلنا في قَوْمِكَ مِنْ نَبِيٍّ اِلَّا اخذنا اهلها
بالناساء والضراء لعلمهم يقضون ۝۹۵

نال نہ پکڑ یا ہوئے تاں جو او عاجزی کرن۔

۹۶۔ بچیں اسان بدل ڈتے تکلیف کوں سہولت نال جے
تیں او ترقی کر گئے تے اکھن جگے جو ساڈے پیر ڈاڈے
کوں دی لے ڈکھ سکھ آئے ہن ول اسان انہیں کوں اجھن
گھت پکڑ گدھے تے او سمجھندے نہ ہن۔

۹۷۔ تے جے وستی آلے ایمان گھن آون ہا تے خدا کنیں
ڈرن ہا تے اسان انہیں تے زمین تے آسان دی برکت
دے دروازے کھول ڈیوں ہا۔ انہیں تے جھٹلائے ول
اسان انہیں کوں انہیں دی کائی دی وجہ نال پکڑ گدھے۔
۹۸۔ کیا او وستی والے امن و چ آگئیں جو انہیں تے
ساڈا عذاب آوے رات کوں تے او ستے پئے ہوون۔

۹۹۔ کیا وستی آلے امن و چ آگئیں جو انہیں تے ساڈا
عذاب آوے ڈو پارہیں کوں تے او کھڈ دے پئے ہوون۔
۱۰۰۔ کیا اللہ دی تدبیر کنیں محفوظ تھی گئیں تے اللہ دی
تدبیر کنیں محفوظ کوئی نیں سمجھندا سوائے گھٹا پاؤن والی
قوم دے۔

۱۰۱۔ کیا اہل لوکیں دے بد جنہیں کوں اسان زمین دا وارث
بنائے انہیں کوں لے عقل نیں آئی جو جے اسان چاہوں ہا
تے انہیں دے گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں عذاب
ڈیوں ہا تے اسان انہیں دے دلیں تے مہر دی لا سبک دے
ہیں تے او کجھ نہ سن سگن۔

۱۰۲۔ لے وستیاں ہن اسان انہیں دیاں خبراں تیکوں
سُئدے ہیں تے بے شک انہیں دے رسول انہیں دو
آئے کھلی کھلی دلیلاں گھن کے انہیں نیں منیا ات
گاہوں جو انہیں پہلے جھٹلایا ہا یوس اللہ نیں کافر لوکیں
دے دلیں تے مہر لا ڈیندے۔

ثُمَّ بَدَلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا
قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُمُ الْقَوْمُ الْمُبْتَغُونَ
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمُ
بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمُ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٧﴾

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ
يُلَاحِظُونَ ﴿٩٨﴾

أَوَآمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا فَتُفْضَرُوا
يَلْعَبُونَ ﴿٩٩﴾

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٠﴾

أَوْ لَمْ يَعِدِ الَّذِينَ يَرْتُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا
أَن لَّوْنَاءُ أَصْبَنَهُمُ بِدُونِهِمْ وَنَطَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠١﴾

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ۖ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُم بِبَيِّنَاتٍ مِّمَّا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ ۖ كَذَّٰلِكَ يَطْغَىٰ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ اسل انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے داپکا
نہیں پاتا تے انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے دا
تروڑن والا پاتے۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَآئِكِهِ فَطَلَمُوا بِهَا ۚ فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۴۔ ایندے بعد اسل موسیٰ کول اپنے نشانیں نال
فرعون تے اوندے سرداریں دو پھیا تے انہیں نشانیں
تے ظلم کیتا توں دیکھ فداں دا انجام کیا تھیندے۔

وَقَالَ مُوسَىٰ يُفْرِعُونَ إِيَّايَ رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۵۔ تے موسیٰ آکھیا اے فرعون میں سارے جہانیں دے
پالنہار خدا رسول ہاں۔

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جُنِئْتُكُمْ
بِبَيْتِنَا مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۶۔ میڈے اتے فرمن جویں اللہ تے سوائے سچ دے
کچھ نہ آکھاں میں تہا ڈو آیاں تہا بے رب ولوکھلی دلیل
گھن کے ہن توں بنی اسرائیل کول میڈے نال پھٹ بے۔

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۷۔ اوں آکھیا جے توں کوئی نشان گھن آئیں تے او ڈکھاں
جے توں سچا ہوں۔

فَأَلْفَ عَصَاةٍ فَإِذَا هِيَ تُلْقِيَنَّ مُيُوسِقًا ﴿۱۰۸﴾

۱۰۸۔ اوں اپنا سوٹا سٹیا تے او ہوں ویلے ہک کھلا کھلا
اثر دھا بن گیا۔

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيْضَاءُ لِلظُّلُمِ ﴿۱۰۹﴾

۱۰۹۔ تے اوں اپنا ہتھ کڈھیا تے ہوں ویلے دیکھن
والیں کیتے چٹا کھیر تھی گیا۔

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۰۔ فرعون دی قوم وچو سرداریں آکھیا بے شک اے
بہوں جاٹن والا جادوگر۔

يُرِيدُ أَنْ يَخْرُجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَأَذَا تَأْمُرُونَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ اے پابندے جو جہاں کول تہا ڈی زمین وچو کڈھ
ڈیوے ہن تہا ڈا کیا مشورہ۔

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ خَبْرِينَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ انہیں آکھیا توں انیکوں تے ایندے بھراکوں مہلت
ڈے تے شہریں وچ پھٹ جیرے جادوگر کٹے کرن۔

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ تے تیں کنیں سارے علم والے جادوگر آونجن۔

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ
كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ تے جادوگر فرعون دے آگئے تے انہیں آکھیا جے
اساں غالب آونجون تے ساکوں امر ملیس۔

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٥﴾

قَالُوا يَمُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ
الْمُلْقِينَ ﴿١٣٧﴾

قَالَ الْقَوَاجُ فَلَنَّا الْقَوَاسِحُ وَآعَيْنَ التَّاسِ
وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِجْرِ عَظِيمٍ ۝۱۱۰

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ
تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١٨﴾

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٩﴾

فَعْلَبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١٧﴾

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ مِجْدِينَ ۖ

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٧٧﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٦٧﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ اصْنُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَذِنَ لَكُمْ إِنَّ
هَذَا لَكُم مَكْرُتٌ وَهُوَ فِي الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجُوا مِنْهَا
أَهْلَهَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٦﴾

لَا تَقْطَعْنَ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَا تُصْلِحْنَ
أَجْعِلِينَ ﴿١٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٧٠﴾

وَمَا تَقْصِرُ مِنَّا إِلَّا أَنْ أَمَّا بِإِيتِ رَبَّنَا لَمَّا جَاءَنَا رَبَّنَا أفرغ علينا صبراً وتوفنا مسلمين ﴿١٣٩﴾

۱۱۵۔ اول اکھیا جی ہاں تے تساں میڈے تھی ویسے۔

۱۱۶۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ توں پہلے سٹیس یا اسان پہلے
سٹن والے تھیروں۔

۱۱۷۔ موسیٰؑ آکھیا سٹو جڈاں انہیں سٹیا انہیں لوکس دے
اکھیں تے جادو کر ڈتا تے انہیں کون ڈرا ڈتا تے انہیں
پہوں ڈرا جادو جکھا لیا۔

۱۱۸۔ تے اسان دھی کیتی موسیٰ دو جوتوں اپنا سوٹا سٹ
لے ہوں ویلے اوں کوں نگل ویسی جیرھا انہیں کوڑ پدھے
۱۱۹۔ حق ثابت تھی گیا تے جو کم اوکر نیدرے پئے ہی او مٹ
گیا۔

۱۲۔ او سارے دُصویج چپے تے ذلیل تھی گئے۔

۱۲۔ تے جادوگر سجدے وچ بڑھ پئے۔

۲۱ تے انہیں اکھیا اسال ساریں جہانیں دے رب تے ایمان
انہیں دے ہیں۔

۱۲۳۔ جیرہا موسیٰ تے ہارون وارہ۔

۱۴۲۔ فرعون اُکھیا تساں ادنکوں من گدھے ایں کئیں وہلے جو
میں تہاکوں اجازت ڈلوال بے شک اے تہاڈی تدبیر جی جی
تساں شہر وچ بٹانی تال جو تساں اتھاں رہن والیں کوں
کڈھ ڈلو لبس تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

۱۲۵۔ میں تہا بڑے جھگڑے پیرائیں خلاف ورزی دی وجہ
نال کپ بڈلیاں تے تہا کول ساریں کول دل پھمسی
تے چڑھا بڈلیاں

۱۲۶۔ انہیں آکھیا بے شک اسال اپنے رب و دولن والے ہن۔

۱۲۷۔ تے توں ساڈے اتے ات گاہوں کوڑیندا پئیں جو اسان من گدھے اللہ دے نشانات کوں جیلھے او اسان

کنیں آگئیں اے ساڈے رب توں ساڈے اتے صبر
سٹ تے ساکوں مسلمان ماریں۔

۱۲۸۔ تے فرعون دی قوم دے سرداریں آکھیا کیا توں موسیٰ
تے اوندی قوم کوں چھڑیندا پئیں تاں جو او زمین وچ فساد
کرن تے تیکوں تے تیبڑے خدا کوں چھوڑ دیوں اوں
آکھیا اسال مزور انہیں دے پریں کوں قتل کر لیسوں تے تربیتیں
کوں جیندا رکھیسوں تے اسال انہیں تے غالب پئیں۔

۱۲۹۔ موسیٰ آکھیا اپنی قوم کوں تساں اللہ کنیں مدد منگو تے صبر
کرو بے شک زمین اللہ دی ہے ادا پٹے بندیں وچو جیکوں
چاہندے اوندوارا ثبٹا بن دیندے تے چنگاں انجام
متقین دا ۷۔

۱۳۰۔ انہیں آکھیا تیبڑے آوٹ کنیں پہلے دی ساکوں ہلکھ
ہٹے گئے تے تیبڑے آوٹ دے بعد وی اول آکھیا
اے تمی سبکدے جو تہا ہڈا رب تہا ہڈے دشمن کوں ہلاک کر
ڈیوے تے تہا کوں زمین وچ جان نشین ہڈا ڈیوے تے ڈیکھے
جو تساں کیویں عمل کریندے ۷۔

۱۳۱۔ تے اسال آل فرعون کوں پکڑیا قوط نال تے پھیل دی
گمی نال تاں جو ادا نصیحت پکڑن۔

۱۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے چنگاں زمانہ آوے آبدن اے
ساڈا حق ہاتے انہیں تے برا زمانہ آوے تے آبدن اے
موسیٰ تے اوندے نال تیں دی نحوست۔ سٹو انہیں دی
نحوست اللہ کنیں ہے تے انہیں وچو بہوں سارے ہانڈے
نئیں۔

۱۳۳۔ تے او آبدن جے توں ساڈو کوئی نشان گمن آویں
تاں جو توں ساکوں دکھا ڈیویں تے اسال تیکوں نہ منیسوں۔
۱۳۴۔ اسال انہیں تے طوفان تے کٹری تے جواں تے ڈیڈر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اتَّخَذَ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ قَالَ
سَنُقْتِلُ آبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿۱۲۸﴾

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۲۹﴾

قَالُوا أَوْزَيْنَا مِنْ قَبْلُ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَلَىٰ رُبِّكُمْ أَنْ تُهْلِكَ عَذَابُكُمْ وَ
يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۳۰﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّبْيَيْنِ وَنَقَصَ مِنَ
الشَّعْرِ لَعْنَهُمْ يَدَّكَوُونَ ﴿۱۳۱﴾

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ يَظُنُّوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ الْآلِ إِنَّمَا
ظَلَمُوا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۲﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لَتَتَضَحَّكَ بِهَا
فَنَّا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ

وَالضَّفَادِعَ وَالذَّمَاءَ إِنِّي تَفَفَّضْتُكَ فَأَسْكَنْتُكَ
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِمُوسَى اذْعُ لَنَا رَبَّكَ
بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ لَنَ كُشِفَتْ عَنْ الرِّجْزِ لُزُومُهُ
لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَى أَجَلٍ هُمْ بِلِغْوِهِ
إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿۳۷﴾

فَانْتَقَبْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۳۸﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَكُنْتَ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ ﴿۳۹﴾

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ
يَتَكَلَّفُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لُحْمًا قَالُوا لِمُوسَى اجْعَلْ
لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ ۖ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَبْهَلُونَ ﴿۴۰﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِغَالِبُونَ ۖ وَإِنَّمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

تے خون دا عذاب پھیلایے انجرا نچ لٹان بن انہیں وڈائی
کیتی تے مجرم قوم بن۔

۱۳۵۔ تے جڈاں انہیں تے عذاب لٹھا انہیں آکھیا اے موسیٰ
توں سب ساڈے کیتے اپنے رب کوں جواوں تیبڑے نال
وعدہ کیتے جے توں اسال کینیں عذاب ہٹا دیویں تے
اسال تیبڑے اتے ایمان گھن اوسوں تے ضرور تیبڑے
نال بنی اسرائیل کوں پھٹ دیویں۔

۱۳۶۔ جڈاں اسال انہیں کینیں عذاب اوں مدت میں جیکوں
او پھینچنے والے بن ہٹا دتا انہیں وعدہ ترور دتا۔

۱۳۷۔ اسال انہیں کینیں بدلہ گدھا تے انہیں کوں سمندر
وچ غرق کر دتا کیوں جو انہیں ساڈی آیات کوں محسوس
تے انہیں کینیں غفلت کیتی ہائی۔

۱۳۸۔ تے اسال اوں قوم کوں وارث بنا دتا حیرتی کمزور
سمجھی ویندی ہائی زمین دے پورا دھیں دادی تے
پہچا دھیں داوی جیکوں اسال برکت دتی ہائی تے بنی
اسرائیل دے حق وچ تیبڑے رب دی چنگی گال پوری
تھی گئی۔ ایں واسطے جو انہیں مبر کیتے تے اسال تباہ کر دتے
جیرھیاں عمارتاں فرعون تے اوندی قوم بٹیدی ہائی تے جو
اچیاں ماٹیاں بنیدے بن۔

۱۳۹۔ تے اسال بنی اسرائیل کوں سمندر دے پار لنگھایا تے
تے اوہک انجھی قوم دے کولہو آکے جیرھی اپٹے بیٹیں
دے آگے عبادت کیتے بیٹھی ہائی انہیں آکھیا اے موسیٰ
ساڈے کیتے توں دی ایویں معبود بنا جیویں انہیں دے بن
اوں آکھئے بے شک تساں جاہل قوم ہوتے۔

۱۴۰۔ بے شک اے جیرھا کجھ کریندے بین تباہ تھیوٹ
والا تے جو اے عمل کریندے بین مٹ و بنج والا۔

قَالَ اَعْبُدُوا اللَّهَ اَبْنِيَكُمْ اِلٰهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَی
الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۱۔ اول اکھیا کیا میں اللہ دے سوا تہاڑے کیسے کوئی پیا
معبود پسند کرال اور سارے جہانیں تے تہا کوں فضیلت
ڈتی ۷۔

وَاِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ اِلٰ فِرْعَوْنَ یَسُوْ مُؤْمِنٰکُمْ مِّنْ
الْعَدَاۤیِ یَقْتُلُوْنَ اَبْنَاءَکُمْ وَیَسْتَجِبُوْنَ نِسَاءَکُمْ
وَفِیْ ذٰلِکُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَّبِّکُمْ عَظِیْمٌ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۲۔ تے جڈاں اساں تہا کوں فرعون دی قوم کئیں نجات ڈتی او
تہا کوں بہوں گندہ عذاب پچھندے ہن تے ایندے وچ
تہاڑے واسطے تہاڑے رب دا وڈا احسان ہا۔

وَعَدْنَا مُوْسٰی ثَلٰثِیْنَ لَیْلَةً وَّاَتَمَمْنَا بِعَشْرِ
فَتْمٍ مِّیْقَاتٍ رَّبِّہٖ اَرْبَعِیْنَ لَیْلَةً ۚ وَقَالَ مُوْسٰی
لَاخِیْہٖ هٰرُونَ اَخْلَفْنِیْ فِیْ قَوْمِیْ وَاصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَبِیْلَ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ تے اساں موسیٰ نال تریہہ راتیں دا وعدہ کیا ہاتے
بی ڈاہ راتیں نال اور وعدے کوں پورا کیا یوں اوندے
رب دا چالی راتیں دا وعدہ پورا تھی گیا تے موسیٰ اپنے بھرا
ہارون کوں اکھیا جو میڈے بعد میڈی قوم وچ ہانتیں
کر تے اصلاح کر تے فساد کرن والیں دی راہ تے
نڈریں۔

وَلَمَّا جَاءَ مُوْسٰی لِیَقْاٰنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّہٗ قَالَ رَبِّ
اَرِنِیْ اَنْظُرْ اِلَیْكَ قَالَ لَنْ تَرٰنِیْ وَلٰكِنِ اَنْظُرْ
اِلَی الْجَبَلِ فَاِنْ اَسْتَقَرَّ مَكَاْنُہٗ فَسَوْفَ تَرٰنِیْ فَلَمَّا
جَعَلْنَا رَبُّہٗ لَاجِبِلْ جَعَلْہٗ دُكَاۤیْ وَخَرَّ مُوْسٰی صَوْعًا
فَلَمَّا اَفَاقَ قَالَ مُبْعَثْکَ بُنْتُ اِلَیْكَ وَاَنَا اَوَّلُ
الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۴۔ تے جڈاں موسیٰ ساڈے نال مقررہ وقت تے آگیا تے
اوندے رب اوندے نال گاہیں کیتیاں اور اکھیا لے
میڈے رب میکوں اپنا وجود دکھا میں تیکوں ڈیکھاں
اور اکھیا توں میکوں بالکل نوہیں ڈیکھ سگدا ہا توں اس
پہاڑ دو ڈیکھ جے او اپنی جاتے کھڑا رہ گیا تے توں میکوں
ڈیکھ گھنیں تے جڈاں اوندے رب پہاڑ تے اپنا جلوہ
ڈکھائے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتے تے موسیٰ بے ہوش
تھی کے ڈھ پئے۔ جڈاں اور کوں ہوش آئے تے اکھیں
لے خدا توں پاک بویں میں تیبڑو جھکداں تے میں پہلا
مومن ہاں۔

قَالَ یٰمُوْسٰی اِنِّیْ اصْطَفٰیْکَ عَلَی النَّاسِ بِرِسٰلَتِیْ
وَ بَکَلٰہِیْ ۚ فَخُذْ مَا اٰتٰیْکَ وَکُنْ مِّنَ الشَّاکِرِیْنَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۵۔ اول آکھے اے موسیٰ میں تیکوں انہیں لوکیں تے
اپنی رسالت تے اپنے کلام نال چن گدھے ہن توں پکڑ جو میں
تیکوں ڈیواں تے توں شکر گزار تھی وچ۔

وَكَتَبْنَا لَہٗ فِی الْاَوَاجِ مِنْ کُلِّ شَیْءٍ مُّوعِدَةً وَتَفَصِیْلًا

۱۳۶۔ تے اساں اونکوں تختیں تے ہر شے کھ کے ڈتی

جبر صی نصیحت بائی تے ہر شے دی تفصیل ہائی توں ایس کول
طاقت نال پکڑ تے اپنی قوم کول حکم ڈے جو او وی
اینکوں چٹکی طرح پکڑ گھنن۔ میں تہا کول نافرمانیں دا گھر
ڈکھلیساں۔

۱۴۷۔ میں انہیں کول اپنے نشانیں کنین پریں رکھیاں
جبر صے زین و ج ناعق و ڈائی کریندن تے جے او ہر نشان
ڈیکھن تاں وی ایمان نہ انیسن تے جے او سدھا رستہ
وی ڈیکھ گھنن اوں رستے تے نہ ٹرنن تے جے او اگر اہی
دا راہ ڈیکھ گھنن اوں دے اتے ٹر پوسن۔ اے ایں واسطے
جو بے شک انہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے او
انہیں کنیں غافل ہن۔

۱۴۸۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے قیامت
دی ملاقات کول انہیں دے اعمال و نیج گئے تے جو او
کریندے ہن انہیں کول اوں بدلہ بلی۔

۱۴۹۔ تے موسیٰ دی قوم اوں دے بعد اپنے گھاٹیں کنیں
ہک گابا بٹایا تے اوں انجیا جسم یا جیندے وچو ہاں ہاں
دی بے مقصد آواز نکلدی ہائی کیا انہیں اے نیں سوچا
جو نہ تے او انہیں نال الیندے تے نہ او انہیں کول سدھا
رستہ ڈکھلیندے تے انہیں اوں کول معبود بنا گدھے
تے او ظلم کرن والے ہن۔

۱۵۰۔ تے جدان او شرمندہ تھی گئیئن تے انہیں ڈٹھے جو
او گمراہ تھی گئیئن انہیں آکھئے جے ساڈے رب ساڈے
اتے رحم نہ کیا تے ساکوں معاف نہ کیا تے اسان ضرور
گھانا پاوٹن والیں وچو تھی دیسوں۔

۱۵۱۔ تے جدان موسیٰ اپنی قوم دو دویا کاوڑ تے افسوس نال
اوں آکھیا تساں بہوں گندی جالشیں کیتی، میڈے بعد

لِكُلِّ شَيْءٍ عَذَابٌ بِقُوَّةٍ وَأْمُرُكُمْ يَا خُثَيَّةَ بِأَخِيَّتِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۴۷﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَةِ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ
يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۹﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ خُلَئِفَتِهِمْ عِجْلًا
جَسَدًا لَهُ خُورَاءٌ أَلْمَزُوا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا
يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿۱۵۰﴾

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا
قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۱۵۱﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
بَشَرًا خَلَقْتُونِي مِنْ بَعْدِي أَفَعَلْتُمْ أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَنقَى الْأَلْوَاخَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجْحَدُ إِلَيْهِ
قَالَ ابْنُ أَمَرَ أَنَّ الْقَوْمَ اسْتَخَفُّوْنِي وَكَادُوا
يَقْتُلُونَنِي فَلَا تَشْمِتْ فِي الْأَعْدَاءِ وَلَا تَجْعَلْنِي
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

کیا تاسا اپنے رب سے حکم و وحی جلدی کہتی تے اوں
تختیاں رکھ دیتیاں تے اپنے بھرا دے سر کون پکڑ گدھس
تے آپ دو گھیل پس اوں آکھئے اے میڈی مادے پتر
بے شک میڈی قوم میکوں کمزور سمجھے تے قریب باجو میکوں
قتل کر ڈیون ہا توں دشمنیں کوں میڈے اتے نہ کھلوا
تے میکوں ظالم قوم وچو نہ بنا۔

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِسْحَاقَ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٥١﴾

۱۵۲۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں معاف کر تے
۵۱۔ میڈے بھرا کون دی تے ساکوں اپنی رحمت و وحی داخل کر
تے توں ساسے مہربانیں کنیں بہوں مہربان ہوں۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنُاسِكُوا لَكُمْ غَضَبًا مِنْ رَبِّكُمْ
وَذِلَّةً فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ ﴿٥٢﴾

۱۵۳۔ بے شک جہنیں بنائے گا بے کون خدا انہیں تے
ضرور انہیں دے رب دا غضب لہسی تے ذلت
دنیا دی زندگی وچ تے ایویں اساں کوڑ پدھن والیں
کوں سزا دیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَ
آمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾

۱۵۴۔ تے جہنیں لوکیں برے کم کیتن تے پچھیں ایندے
بعد توبہ کیتی تے ایمان گمن آئے بے شک تیبڑا رب ایندے
بعد بہوں بخشن والا تے دل ول رحم کرن والا۔

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبَ أَخَذَ الْأَلْوَاخَ وَفِي
لُحْنَهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِأَبَائِهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿٥٤﴾

۱۵۵۔ تے جیلھے موسیٰ دی کاڑھ مٹی تھی اوں تختیاں
ولاچا تے اوندے وچ ہدایت تے رحمت دی لکھائی
ہائی انہیں لوکیں کیسے جبر سے اپنے رب کنیں ڈردن۔

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا رِثْقًا إِنِّي لَمَلَأْتُ
أَخَدَهُمُ الرَّجْفَةَ قَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي أَهْلَكَ بِمَنْ قَبْلُ
وَأَنَايَ أَهْلَكَ لَكُنَّا بِمَا فَعَلْنَا السُّفَهَاءُ وَمِنَّا
إِنْ هِيَ إِلَّا نَفْسُكَ نُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي
مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿٥٥﴾

۱۵۶۔ تے موسیٰ اپنی قوم دے ستر آدمیں کوں چن گدھا
ساڈے وعدے آلی جا کیتے تے جلال انہیں کوں بھوئیں
امب پکڑ گدھے اوں آکھئے اے میڈے رب جے توں
چاہیں ہاتے انہیں کوں ایں کنیں پہلے تباہ کر ڈیویں ہا
تے میکوں دی کیا توں ساکوں تباہ کر دینیں انہیں کمیں
دی وچ نال جبر سے ساڈے وچو پاگیں کیتن اے صرف
تیبڑی آزمائش ایندے نال توں جینکوں چاہندیں گمزد

کریندیں تے جینکوں چاہندیں ہدایت ڈیندیں توں
ساڈا سبکتی ایں توں ساکوں بخش تے ساڈے اتے رم
کر تے توں بہوں چنگا بخش والا ہوں۔

۱۵۷۔ اتے توں ساڈے کیتے لکھ چکائی ایں دنیا وچ دی تے
آخرت وچ دی بے شک اسان تیلو آگئے ہیں۔ اوں
آکھئے میڈا عذاب اوںکوں پنہیسی جینکوں میں چاہاں تے
میڈی رحمت برنشے تے وسیع تے میں ضرور چکائی اکھاساں ہیں
لوکین کیتے جیرے تقویٰ اختیار کریندن تے ڈیندن زکوٰۃ
تے جیرے ساڈی آیات تے ایمان گھن انن۔

۱۵۸۔ جیڑے ساڈے ایں رسول دی پیردی کریندن جیرہانی
تے امیء جیندا ذکر لکھیا ہویا موجود انہیں کین تورات وچ تے
انجیل وچ ادا انہیں کوں نیکی دا حکم ڈیندے تے برائی کین
ہکیندے نئے انہیں تے حلال کریندے پاک شہیں تے انہیں
کیتے گندیل شہیں حرام کریندے تے انہیں دے سر تو بارہنیدے
تے انہیں دے گل دے گلکانویں دی ہیندے جیرے اوندے
تے ایمان گھن آئے تے اوندی امداد کیتی تے طاقت پکائی
تے اوں نور دی پیردی کیتی جیرھا اوندے نال تھے ایجے
لوک کامیاب تھیون والین۔

۱۵۹۔ توں آکھ لے لوک بے شک میں اللہ دا رسول ہاں
تساں ساریں دو اوندہ جیندی آسمانیں تے زمین دی
بادشاہت اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوہو جیندا کریندے
تے مریندے۔ تساں اللہ تے ایمان گھن آؤ تے اوندے
رسول تے جیرہانی ء تے امیء جیرھا اللہ تے اوندے
گاہیں کوں منیندے تے تساں اوندی پیردی کردتاں جو
تساں ہدایت پاؤ۔

۱۶۰۔ تے موسیٰ دی قوم وچوہک ٹولہ ایجھا جیرھا حق نال

وَ اَكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ
اِنَّا هُنَا عَلَيكَ اَعْزَبُ بِهٖ مَنْ اَنشَأَ
وَ رَحِمْتِي وَ سِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ فَسَاكُنْهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ الَّذِينَ هُمْ بِالْآيَاتِ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٧﴾

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الَّذِي يَعْدُوهُ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْعُرُوفِ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ النُّكْرِ وَ يُعَلِّمُهُمُ الطَّيِّبَاتِ
وَ يَحُضُّهُمْ عَلَى الْخَيْرَاتِ وَ يَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ
وَ الْإِغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَ
عَزَّزُوهُ وَ نَصَرُوهُ وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٨﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَ
يُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ النَّبِيِّ الَّذِي
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ كَلِمَاتِهِ وَ اتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٩﴾

وَمِنْ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ أَمَنُوا يَهُودُونَ بِالْحَقِّ وَ يَبْعُدُونَ ﴿١٦٠﴾

ہدایت پینا پئے تے، اوندے نال انصاف وی کریندن۔

۱۶۱۔ تے اساں انہیں کول بارہاں قبیلیں وچ ونڈ کے
قوماں بنا بُن تے اساں موسیٰ دووی کیتی جڈاں اوندی قوم
اول کینیں پائی منگیا جو توں اپنا سوٹا فلاں پھرتے مار
اوندے دچہ بارہاں پتھے نکل پُرن تے ہر کیں اپنے اپنے
پیروں دی جا سچاں گدی تے اساں انہیں تے جھڑی چال
کیتی تے اساں انہیں تے کھیاں تے بیڑے بہائے
تساں کھاؤ او پاک شہیں جیریاں اساں تہاکوں بُن تے۔ اساں
انہیں تے ظلم نیں کیتا ادا پئے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔

۱۶۲۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیا گیا جو تساں ایں دستی وچ
رہو تے کھاؤ اوندے دچہ جھوٹاں چاہو تے اکھو ساڈا بار
ہولا کرتے ایں دردازے وچ فرماواری کریندے ہوئیں
پہر وچو اساں بخش دیسوں تہاڈے گنہ تے نیکی کرن
والیں کول زیادہ دیسوں۔

۱۶۳۔ تے بنی اسرائیل وچو ظالمیں اول لفظ کول بدل ڈتا
جیریاں انہیں کول اکھیا گیا تے اساں انہیں تے پٹھیا آساں
کینیں عذاب ایں واسطے جو او ظلم کریندے ہن۔

۱۶۴۔ تے انہیں کینیں کچھ اول دستی مے متعلق جیرمی سمندر
دی کندھی تے مانی جڈاں اوچھن چھن دے حکم وچ زیادتی
کریندے ہن جیڑھے ڈینہہ انہیں دو پھلیاں ہر سٹ کے، ٹوے دے
ٹوے اندیاں ہن جڈاں اوچھن چھن نہ میندے ہن اوں ڈینہہ اندیاں
ہن ایویں اساں انہیں کول از میندے ہاں۔ ات گاہوں جو او فرما کریندے ہن

۱۶۵۔ تے انہیں دے دچو ہک ٹوے اکھیا جو تساں اول
قوم کول کیوں نصیحت کریندے، جیکوں او ہلاک کرن والا
یا انہیں کول سخت عذاب ڈیوٹ والا۔ انہیں اکھیا تہاڈے
رب دے کولہر عذر پیش کرن واسطے تے تاں جو او اللہ

وَقَطَعْنَهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِطًا وَأَوْحَيْنَا
إِلَى مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمَهُ أَنْ اضْرِبْ بِصَخَاةِ
الْحَجَرِ فَإِنَّجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أَنَاثٍ مَشْرَبَهُمْ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْقَنَامَ
وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنِّ وَالسَّلْوَى كُلًّا مِنْ طَلَبَاتِ مَا
رَزَقْنَاهُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿١٦١﴾

وَأَذَقْنَا لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ مُغْتَدًّا
تَغْفِرَ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَرِيدًا فَالْمُحْسِنِينَ ﴿١٦٢﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿١٦٣﴾

وَسَأَلْنَاهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ
إِذْ يَعْدُونَ فِي التَّنْبِتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حَيْثُ تَأْتِيهِمْ يَوْمَ
سَبْتِهِمْ شُرْعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كُنَّا لَكُمْ
نَبِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَقْسُونَ ﴿١٦٤﴾

وَإِذْ قَالَتْ آفَةُ قَوْمِهِمْ لِمَ تَعْطُونَ قَوْمًا إِلَّا إِلَهُ
مُهِلَّكُمْ أَوْ مَعَذَّ بِهِمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا
مَعَذَرَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٥﴾

کنیں ڈرن۔

۱۶۶۔ تے جڈاں او بھل گئیں جیرے مال، نصیحت کیتی گئی بانئ
تے اساں انہیں کول جیرے برائی کنیں رکیندے ہن
نجات بڑتی تے انہیں کول جیرے ظلم کریندے ہن
بُکھ ڈیون والے عذاب نال کپڑا گدے ات بگاہوں جو او
نافرمان ہن۔

۱۶۷۔ تے جڈاں انہیں کول جیرے بگاہیں کنیں روکيا گیا با
اوندے وچ زیادتی کیتی اساں انہیں کول آکھیا جو تساں
ذلیل بھولوں بن دنجو۔

۱۶۸۔ تے جڈاں تیرے رب اعلان کیتا با جو انہیں دے
اتے قیامت دے ڈینہر اتیجھے لوک پھٹسی جیرے انہیں
کول گندہ عذاب پچھسن بے شک تیرا رب بہوں جلدی
عذاب ڈیون والا تے بے شک او بخشش دالانے دل
دل رحم کرن والا۔

۱۶۹۔ تے اساں انہیں کول زمین وچ ٹولیں وچ دند بڑتا
کجھ انہیں وچ نیک ہن تے کجھ انہیں دے علاوہ ہن تے
اساں انہیں کول برے تے جتنگے حالات نال ازمیندے
ہیں۔ تاں جو او غلطی کنیں رک وچن۔

۱۷۰۔ تے انہیں دے بعد کجھ اتیجھے جانئین تھین جیرے
کتاب دے وارث تھین جیرے دنیا دے مال کول حاصل
کرین تے او آہن جو ساکول بخش بڑتا ویسی تے جے
انہیں کنیں ایجو جتناں مال بیا آونجے اودی گھن گھنسن
کیا انہیں کیں کتاب دے وچ اسے پکا وعدہ نہ گدھا گیا با
جو ایندے متعلق سوائے سچ دے کجھ نہ آکھن تے جو
ایندے وچ با او نکول پڑھسن تے آخرت دا گھر انہیں
لوکس واسطے چنگا، جیرے تقویٰ اختیار کریندن کیا تساں

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ اتَّخَذْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنْ
الشُّرْءِ وَآخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَدَابٍ بَيِّنٍ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٦﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قَوْمَ
خٰٓئِرٍ ﴿١٦٧﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ
مَنْ يُّسَوِّمُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ
الْعِقَابِ ﴿١٦٨﴾ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٩﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْثًا مِنْهُمْ الْقٰٓئِلُونَ وَنَجَّيْنَاهُمْ
ذٰلِكَ وَلَوْلَا نُهُم بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّاهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٠﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتٰٓبَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هٰذَا الْأَذَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِيَهُمْ عَرَضٌ مُّثْلُ الَّذِي أَخَذَ الْاٰلَ فَيُؤْخَذَ عَلَيْهِمْ مِثْلُ
الْكِتٰٓبِ اَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا
فِيْهِ ۗ وَالَّذٰٓرُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّكَذٰٓبِنَ يَتَّبِعُونَ اَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

عقل نو بے کر بندے۔

۱۷۱۔ تے جنہیں لوکیں کتاب کوں مضبوطی پکڑ دیا ہوئے تے نماز ٹھہا کے پڑھدن بے شک اسال اصلاح کرن والیں دا اہرنسے دنجیندے۔

۱۷۲۔ تے جڈاں پہاڑ کوں انہیں دے اتے چلتے سے ایویں باجیویں خمیہ ہوئے تے انہیں خیال کیے او انہیں تے ڈھاندے جو اسال تہا کوں بڑتے او نکوں پکڑو مضبوطی نال تے جو اوندے دچ او نکوں یا در کھوتاں جو متقی بنو۔

۱۷۳۔ تے جڈاں تیبے رب بنی آدم کنیں انہیں دے کنڈیں وچو انہیں دی اولاد کوں گدھے تے انہیں کوں انہیں خلاف گواہ بنا لسی کیا میں تہا ڈار ب تہیں انہیں آکھئے بالکل اسال گواہی دیندے میں جو تاسا قیامت دے دیندے آکھو بے شک اسال اس کنیں غافل با ہے۔

۱۷۴۔ یا تاسا آکھو جو ساڈے پیو بڑا بے اس کنیں پہلے شرک کیے تے اسال اوندے بعد اوندی اولاد با سے کیا توں ساکوں کوڑے لوکیں دے کیں دی وچو نال ہلاک کریندیں

۱۷۵۔ تے ایویں اسال آیات کھول کے بیان کریندے میں تاں جو او دل آدن۔

۱۷۶۔ تے توں انہیں کوز اوں آدمی دا حال پڑھ کے سٹا جیکوں اسال اپٹیاں آیات ڈتیاں او انہیں کنیں نکل گئے شیطان اوندے پچھو بگ پئے تے او گھراہیں وچو تھی گئے۔

۱۷۷۔ جے اسال چاہندے تے ایندے نال اسال ایندی شان اچی کر ڈیویں با تے او زمین دو جگ گئے تے اپنی خواہشات دی پیروی کیتی اس تے اوندی حالت

وَالَّذِينَ يُسَيِّئُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧١﴾

وَأِذْ نَقَعْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَافِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٢﴾

وَأِذْ أَخَذْنَا مِنَ ابْنِ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدُ لَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ اَللَّتْ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَاءُ شَهِدْنَا إِنَّهُنَّ أَمْهَاتُ الْفِيلِمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٣﴾

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٤﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٥﴾

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَاسْلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٦﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَلَاهُ لَكُلِّ الْكَلْبِ أَنْ يَمْلَأَ عَلَيْهِ يَلْهَثَ أَوْ تَتَرَكَّهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مِثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۷۹﴾

اوں کتے جہیں ۷ جیندے اتے مارٹ کیتے کئی شے
چاویں تے او غور کردے تے جھوڑ ڈیویں او غور کردے ایہا
حالت اوں قوم دی ۷ جیں ساڈی آیات کول جھٹلائے
توں اے گالیں بیان کرتاں جو او سوچن۔

سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَانفُسُهُمْ كَانُوا
يَظْلُمُونَ ﴿۱۸۰﴾

۱۷۹۔ بہوں بُری حالت اوں قوم دی جیں ساڈی آیات
کول جھٹلائے تے اپنے اتے او ظلم کریندے بن۔

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىَّ وَمَنْ يُضِلْ فَلَا وَلِيَّكَ
هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۰۔ جینکوں اللہ سیس ہدایت ڈیوے اوہے ہدایت پاوٹ
والہن تے جیکوں گمراہ کرے ایہے گھانا پاوٹ والہن۔

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ وَإِلَّا نَسُ
لَهُمْ قُلُوبًا لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَانَتْ لَكُمْ
بَلَىٰ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغٰفِلُونَ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۱۔ تے اساں بہوں سارے انسانیں تے جنیں کول جہنم
کیتے پیدا کیتے انہیں دے دل ہن تہ انہیں نال او سمجھدے
نئیں انہیں دیاں اکھیں ہن جیندے نال او ڈہدے نئیں تے انہیں
دے کن ہن انہیں نال او سڈے نئیں اے لوک ڈنگیرن آلی کارن
بھو انہیں کنیں دی بد ایہے لوک غافل ہن۔

وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْكَاسِيَةُ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُزَوِّونَ مَا كَانُوا يَعمَلُونَ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۲۔ تے اللہ سیس کیتے ہن جھنگے نال انہیں نال اونکوں
سڈو تے انہیں کول جھوڑ ڈیو جیرے او ندے نایں دے
متعلق غلط گالیں کریندن جو او کریندن انہیں کول ایندی
سزادتی ویسی۔

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ
بِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۳۔ تے جیرھی خلوق اساں بٹائی ۷ او ندے وچو کہ
ٹولہ اینجاء جیرھا حق نال سدھارستہ ڈکھلیندے تے
حق دے نال انصاف کریندے۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۴۔ تے جیرھے لوک ساڈی آیات کول جھٹلیندن
اساں ہولے ہولے انہیں کول اینجی جاتے گدھی
دیندے ہیں جیکوں او چاندے نئیں۔

وَأَمْلَأْ لَهُمْ إِيَّانَ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۵۔ تے میں انہیں کول مہلت ڈینداں بے شک میڈی
تدبیر بہوں مضبوط۔

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جُنْدٍ إِنْ هُوَ إِلَّا

۱۸۶۔ کیا او سوچیندے نئیں جو انہیں داسا قی دیوارنیش

نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۳۹﴾

اوستے محض کھلا کھلا ہوشیار کرن والا ہے۔

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ وَّ اَنْ يَّكُوْنَ قَدْ اَقْرَبَ اَجَلُهُمْ فَاَيَّ حَدِيْثٍ بَعْدَ هٰذَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۰﴾

۱۸۶۔ کیا او آسمانیں تے زمین دی بادشاہت کوں نہیں دیکھدے تے اول کوں جو اللہ سیس بٹائی ہے تے اے حق سبکدے جو انہیں دا مقررہ وقت کو لہو آگیا ہوئے ایندے بعد او کیرمی گال کوں منین۔

مَنْ يُضِلِلِ اللّٰهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۴۱﴾

۱۸۷۔ جیکوں اللہ سیس گمراہ کرے اوندا کوئی ہدایت ڈیوٹ والا نیش تے او انہیں کوں انہیں دی منہ زوری درج گردان چھوڑ دیندے۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسِلُهَا قُلْ اِنَّمَا عَلِمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا اِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَا تَاْتِيكُمْ اِلَّا بَغْتَةً يَّسْتَأْذِنُكَ كَاَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ اِنَّمَا عَلِمَهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۲﴾

۱۸۸۔ او تیں کینیں قیامت دے متعلق پچھدن جو او کڈن اوس توں آکھ اوندا علم صرف میڈے رب کوں ہے تے اوہو اونکوں اپنے وقت تے ظاہر کر لیس تے او آسمانیں تے زمین تے ہماری ہوسی او تہا ڈو اجن گھت اوس او تیں کینیں پچھدن جیویں توں اوں دے پچھو لگا ہوئیں توں آکھ اوندا علم صرف اللہ کینیں ہے تے بہوں سارے لوک جاڈرے نیئیں۔

قُلْ لَا اَنَالِكُ لِنَفْسِيْ نَفْعًا وَّلَا ضَرًّا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ وَاَوْ كُنْتُ اَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سْتَكْبُرُ مِنَ الْخَيْرِ وَاَوْ مَا مَسَّ السُّوْمَ اِنْ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ وَّ يَشِيْرُ الْقَوْمَ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۳﴾

۱۸۹۔ توں آکھ میں اپنے نفس دے نہ نفع دا تے نہ نقصان دا مالک ہاں سوا ئے ایندے جو اللہ جاہے تے جے میں غیب جاڈا ہواں ما تے میں نیکیاں زیادہ جمع کر گھناں ہاں تے میکوں کڈا میں تکلیف نہ پہنچے ہا جے شک میں صرف کہ ہوشیار کرن والا تے خوشخبری ڈیوٹ والا ہاں اوں قوم کوں جیرمی ایمان ایندی ہے۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَّجَعَلَ مِنْهَا ذَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا اَثْقَلَتْ دَعَا اللّٰهُ رَبَّهَا لِيَنْ اُنْتِنَا صَالِحًا لِّتَكُوْنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِيْنَ ﴿۴۴﴾

۱۹۰۔ اوہو جیس تہاکوں بک جان کینیں پیدا کیتے تے ہوں کینیں کہ جوڑا بٹائیں تاں جو اوں کینیں آرام پاوے تے جڈاں اوں لگا گدھس تے ہولا جیہاں بار چا گدھے اوں دے نال پھر دی رہندی ہے تے جڈاں باری حق مندی ہے اوڈوہیں اپنے رب کوں سببیدن جے میں ساکوں نیک

پال ڈاتا تے اساں تیبڑے شکر گزار بندے قہی ولسیوں۔
۱۹۱۔ تے جڈاں انہیں بڈواہیں کوں نیک پال بڑے ڈاتا
تے اوڈویں اوندرے اوں پال دے معاملے وچ شریک
بٹاون بگ پیے تے اللہ سیس انہیں دے شرک
کنیں بہوں اچا۔

۱۹۲۔ کیا او شریک بنیدن اوں کوں جیر حاکم پیدانیں کر
سگداتے آپ پیداکیتے ویندن۔
۱۹۳۔ انہیں مدد دی انہیں کوں طاقت کاء نہیں تے نہ او
اپنی مدد دی طاقت رکھیندن۔

۱۹۴۔ تے جے توں انہیں کوں ہدایت دو سبیلں او جیڑے
پکھونڈ ٹرسن۔ تساں انہیں کوں سبڈو یا چپ ہوو تہاڈے
کیتے ہکا گال۔

۱۹۵۔ بے شک اللہ دے سوا جیرے تساں معبود ٹینڈے
او تہاڈے جہیں بندن تساں انہیں کوں سبڈو او تہا کوں
جواب ڈیون جے تساں سچے تہاں۔

۱۹۶۔ کیا انہیں دے پیر ہن جنہیں نال او ٹرون کیا انہیں
دے ہتھ ہن جنہیں نال او پکڑیندن کیا انہیں دیاں اکھیں
ہن جنہیں نال او ڈہدن کیا انہیں دے کن ہن جنہیں نال
او ٹندن۔ توں اکھ تساں اپٹے شریکیں کوں سبڈو تے میجر
خلاف تدبیر کرو تے میکوں اصلو قہی نہ ڈیو۔

۱۹۷۔ بے شک میڈا سبکتی او ہو اللہ عین کتاب لہاں دے تے
اونیک لوکیں کوں سبکتی بنیدے۔

۱۹۸۔ تے جنہیں کوں تساں اوندرے سوا سبڈو دے عہ او
تہاڈی مدد دی طاقت میں رکھیندے تے نہ اپنی مدد کر
سگدن۔

۱۹۹۔ تے جے تساں انہیں کوں ہدایت دو سبڈو او نہ

فَلَمَّا أَتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا
فَعَلَى اللَّهِ عَتَا يُشْرِكُونَ ﴿۱۹۱﴾

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۱۹۲﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۱۹۳﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُكُمْ سَوَاءٌ عَلِيكُمْ
أَدْعَوْهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَاحِبُونَ ﴿۱۹۴﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ
كَادُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۹۵﴾

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا؟ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا؟
أَمْ لَهُمْ آعِينٌ يُمْسِكُونَ بِهَا؟ أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَا؟ قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ كَيْدُونَ فَلَا تُنْظَرُونَ ﴿۱۹۶﴾

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى
الصَّالِحِينَ ﴿۱۹۷﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۱۹۸﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْعَوْا وَتَرْكُهُمْ

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿۳۹﴾

سُفْسَس تے توں انہیں کوں بُکھیسیں او تیبڈو ڈہدے پین تے سچ اے ہے جو او ڈہدے نیں۔

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿۴۰﴾

۲۰۰۔ توں معاف کرتے نیکی دا حکم ڈہے تے جاہلس کین منہ پھیر گھن۔

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نُزْعًا فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۱﴾

۲۰۱۔ تے جے کڈاہیں تیکوں شیطان کینیں تکلیف پہنچے تے توں اللہ دی پناہ منگ بے شک او بہوں سُنُّ والاتے جانش والاء۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿۴۲﴾

۲۰۲۔ بے شک جیرے متقی من جڈاں انہیں کوں کوئی خیال شیطان ولاندے تے او ہوشیار تھ دیندن تے انہیں دیاں اکھیں کھل دیندن۔

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي النَّارِ لَمْ يَلْقَئُوا يَوْمَ يَمُوتُونَ ﴿۴۳﴾

۲۰۳۔ تے انہیں دے بھرا انہیں کوں گمراہی دو گھلیندن تے ایندے وچ اصدو گھٹی نیں کریندے۔

وَإِذَا لَمْ تَلَهُمْ بَايَةً قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْنَاهَا قُلُوبُنَا إِنَّا اتَّبَعْنَا مَا يُوَفَّى إِلَيْنَا مِنْ رَبِّنَا هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّنَا وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۴۴﴾

۲۰۴۔ تے جے تیبڈو کوئی نشان نہ آدے تے آہن تیں اونکوں چھک کیوں نیں گدھا۔ توں اکھیں صرف اوندی پیر دی کرینداں جیرے میڈو دی تھیندی ۷ میڈے رب ولو اے تہا ڈہے رب ولو دلیلاں ہن تے مومن قوم کیے ہدایت تے رحمت۔

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۵﴾

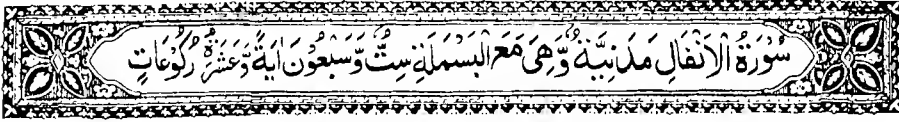
۲۰۵۔ تے جڈاں قرآن پڑھیا دے تے اونکوں سُنُّ تے چپ ریا کرو تاں جو تہا ڈہے اتے رحم تھوے۔

وَأَذْكُرْكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ ذَلِكَ مِنَ الْقَوْلِ بِالْعُدُوِّ وَالْأَسَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿۴۶﴾

۲۰۶۔ تے توں اپنے رب کوں یاد کراپنے دل وچ عاجزی نال وی تے مک کے وی تے مہی آواز نال وی فجر تے شام تے توں غافلین وچ نہ تھی۔

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسُجُدُونَ لَهُ يَسْجُدُونَ سَبْعًا

۲۰۷۔ بے شک جیرے تیبڈے رب دے نال ہن او اوندی عبادت کینیں وڈائی نیں کریندے تے اوندی تسبیح کریندن تے اونکوں سجدہ کریندن۔

سورة انفال مدنی تے بسم اللہ مال ایندیاں ۷۶ آیتاں تے ۱۰ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال مال حیر جان منگیے
ڈیوٹ والا تے ول ول ڈیوٹ والا۔
- يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاَطِيعُوا اَمْرًا بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ②
- ۲۔ بے رسول کو تیں کہیں مال غنیمت دے متعلق پچھن توں اللہ مال
غنیمت اللہ تے رسول واسطے ہن تساں اللہ نیں ڈرو
تے آپت وچ اصلاح کرو تے اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو جے تساں مومن ہو۔
- اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَإِذَا قِيلَ عَلَيْهِمْ اِنَّهُ زَادَتْهُمْ اِيْمَانًا قَالُوا عَلَى
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ③
- ۳۔ بے شک مومن صرف اوہن جڈاں اللہ دا ذکر کیا دیندے
انہیں دے ول ڈرو ویندن تے جڈاں انہیں تے اوندی
آیات پڑھیاں ویندن او انہیں دا ایمان دھیندن تے او
اپنے رب تے بھروسہ کریندن۔
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ④
- ۴۔ جو بھروسہ کریندن اوندے وچو۔
- اُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ⑤
- ۵۔ ایسے اصلی مومن ہن تے انہیں دے اپنے درجے
ہن انہیں دے رب کنیں بخشش تے عزت والارزق۔
- كَمَا اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَانْ فَرِيقًا
مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ⑥
- ۶۔ جیویں اللہ سیس تیکوں کڈھیا یا تیڈے گھر کنیں سبھا
نال تے مومنین دچو ہک ٹولہ ناپسند کریندا یا۔
- يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا بَيَّنَّ كَاثِمًا يَأْتُونَ
اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ⑦
- ۷۔ حق دے ظاہر تھیوٹ دے بعد او تیڈے نال بحث کریندن
ایویں لگدے جو او موت دو بلکیندے پین تے او ڈہدے
کھڑن۔
- وَإِذْ يَدْعُكَ اللَّهُ اِحْدَى التَّائِبَتَيْنِ اَنْهَآ لَكُمْ وَ
تَوَدُّونَ اَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَ لَا تَكُونُ لَكُمْ وَرِيْدُ
اللَّهِ اَنْ يُخَيِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَةٍ وَيَقْطَعَ وَاِبْرَ الْكُفْرَيْنِ ⑧
- ۸۔ تے جڈاں اللہ سیس تہاڈے نال ڈو وچو ہک ٹولے
دا وعدہ کیسا باجوہ تہاڈے واسطے ہے تے تساں چاہندے ہا دے
جو تہا کون او طے حیر حال غیر ہمتیا یریں دے ہے تے اللہ

چاہندا ہا جو اوصیٰ کوں اپنے ٹنکیں نال ثابت کرے
تے کافریں دیاں پاٹراں پٹ ڈلیے۔

۹۔ حق کوں غالب کرے تے کوڑ کوں مٹا ڈلیے بھانویں
مجرم اینکوں ناپسند کرن۔

۱۰۔ جڈاں تساں اپنے رب کنیں فریاد کیتی تے اوں تہاڈے
کیتے قبول کیتی (تے اکھیں ابے شک میں ایتھے ہزاراں
فرشتیں نال تہاڈی مدد کرن والا ہاں جیرھے ہک پے
دے بعد اندن۔

۱۱۔ تے اینکوں اللہ سیسں تہاڈے کیتے محض خوش خبری
پنایا تے تاں جو تہاڈے دل تسلی پڑن تے مدد محض
اللہ سیسں کنیں اندی ۛ بے شک اللہ سیسں غالب تے
سیانا ۛ۔

۱۲۔ جڈاں تہاڈوں گسل آنندی پی ہائی اوندے ولوا من تے
آرام دی خاطر تے جھڑکنیں پائی بہانسی تاں جو پاک کرے
اوندے نال تے پیریں کردنجے تساں کنیں شیطان دا گند
تے تہاڈے دلیں کوں مضبوط کرے تے تہاڈے پیر
اوندے نال جمانی رکھے۔

۱۳۔ جڈاں تیڈے رب فرشتیں دو وحی کیتی بے شک میں
تہاڈے نال آں تساں مومنین دے پیر جمانی رکھو۔ میں
کافریں دے دلیں وچ رعب سیساں تے تساں انہیں
دے گردنیں تے حملہ کرتے انہیں دا وڈھا وڈھا کپ سٹو۔

۱۴۔ اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول
نال دشمنی کیتی۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کرے بے شک اللہ سیسں سخت سزا ڈیوون والا ۛ۔

۱۵۔ اے تہاڈے کیتے ہے تساں اینکوں چکھوتے بیشک
کافریں کیتے بھاوا عذاب۔

يُحِقُّ الْحَقَّ وَيُبْطِلُ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ①

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبْ لَكُمْ إِنَّكُمْ مُدْكُمْ
بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ②

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ
وَمَا الْقَصْرِ الْأَمِنُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ③

إِذْ يُخَيِّتُكُمْ التُّعَاسَ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطَهِّرَ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْسَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ④

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْ مَعَكُمْ فَتَبِعُوا الَّذِينَ
آمَنُوا سَالِفِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ⑤

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑥

ذَٰلِكُمْ مَذْذُوقُهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ⑦

۱۶۔ اے ایمان والو جہاں تمہاری کافر کیوں لشکر کی صورت
وج ملو تے انہیں کہیں کس نہ پھرو۔

۱۷۔ تے میرا اوں ڈینہ اپنی کس پھریسی سوائے اوندے
جو جنگ کیتے جاہ لیندا پیا ہرے یا مومنین دے بے لشکر
دو دہنے او اللہ دا غضب گھن کے ولسی تے اوند اٹھکاڈ
دورخ تے اے بہوں براٹھکاڈ ۶۔

۱۸۔ تمہاں انہیں کوں قتل نہیں کیتا تے اصل انہیں کوں اللہ سیس
قتل کیتے تے تیں پھرنیں ماریا جہاں تیں پھرماریے
تے اصل اللہ سیس ماریے مومنین دے تے اللہ سیس ایندے
نال بہوں احسان کیتے بے شک اللہ سیس بہوں سٹن
والا تے جانٹن والا ۷۔

۱۹۔ اے تہاڈے کیتے ہے تے بے شک اللہ سیس کافرین
دی تدبیر کوں کمزور کرن والا ۸۔

۲۰۔ جے تمہاں فتح منگدے ہاوے تے تہاڈو فتح آگئی ۹
تے جے تمہاں باز آؤ جو اے تہاڈے واسطے چکا ۱۰
تے جے تمہاں ولا کر لیتو تے اسان اسراڈلیوں تے تہاڈا
جھتہ تہا کوں اصلو کجھ وی فائدہ نہ ڈلیس۔ بھانویں او
بہوں وی ہرے تے بے شک اللہ سیس مومنین دے
نال۔

۲۱۔ اے مومنو! اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری
کرو تے اوں کہیں منہ نہ پھرو تے تمہاں سٹدے کھڑے ۱۱
۲۲۔ تے انہیں آلی کار نہ تھیو و جنہیں آکھئے اسان سٹے
تے او سٹدے نیں۔

۲۳۔ تے اللہ دے نزدیک او لوک ڈنگریں کہیں دی بڑن
ہوڑے تے گونگے بن تے عقل نہیں کریدے۔

۲۴۔ تے جے اللہ سیس انہیں وچ کوئی چوگبائی ڈیکھے با

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا
فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ۝۹

وَمَنْ يُولُوهُمْ يَوْمَئِذٍ ذُرَّةً إِلَّا مُحَرَّمًا لِقِتَالٍ أَوْ
مُحَاجَرًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝۱۰

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا دَعَيْتَ إِذْ
رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلَئِنْ لِّلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ
بَلَاءٌ حَسَنٌ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝۱۱

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ ۝۱۲

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعْلًا وَلَنْ نَغْنِيَّ عَنْكُمْ فَنُكَلِّمُ
نَبِيًّا وَلَوْ كُثُرَتْ ۝۱۳ وَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ۝۱۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلُّوا
عَنَّهُ وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ ۝۱۵

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ۝۱۶

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضَّمَمُ الْبُكْمُ الَّذِينَ
لَا يُعْلِنُونَ ۝۱۷

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ

لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مَغْرُوضُونَ ﴿۱۶﴾

تے انہیں کول (قرآن) سٹاوے ہاتے جے انہیں کول
سٹاوے ہاتے ول وی او انکار کرن ہاتے منہ پھر گھنن ہا
۲۵۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی گال سٹو جڈاں
او تہا کول جیندا کرن کیے سڈے تے جاں گھنوبے شک
اللہ سئیں آدمی تے اوندے دل وچ حائل تھی ویندے
تے بے شک او اوندو کھٹے کیے ولین۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا
دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرَّةِ وَالْمَرَّةِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تَحْشَرُونَ ﴿۱۷﴾

۲۶۔ تے تساں فتنہ کنیں پجو جیرا صرف خاص کر ظالمیں
کول نہ پنہنسی تے جاں گھنوبے شک اللہ سئیں ڈاڈھا
عذاب ڈیون والا۔

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ
خَاصَّةً وَعَلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۱۸﴾

۲۷۔ تے یاد کرو جڈاں تساں تھوڑے ہاوے تے زمین
وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوے تساں ڈر دے ہاوے
جو لوک تہا کول جھٹی نہ مار گھنن اوں تہا کول پناہ ڈتی تے
اپنی مدد نال تہا ڈی تائید کیتی تے تہا کول رزق ڈتے
سی پاک چیزیں دا تاں جو تساں شکر کرو۔

وَادْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ
نَحَا فَوْنٌ أَنْ يَنْخَطِفَكُمْ النَّاسُ فَأُولَئِكَمُ الَّذِينَ
يَنْصُرُهُمْ وَرَزَقَكُمُ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۹﴾

۲۸۔ اے ایمان والو اللہ تے اوندے رسول نال
خیانت نہ کرو تے نہ اپٹے امانتس وچ خیانت کرو
تساں جائدے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَحُونُوا
أَمْثَلَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۲۹۔ تے جاں گھنوبے شک تہا ڈے اموال تے تہا ڈے
بال آزمائش ہن تے بے شک اللہ سئیں کنیں
بہوں وڈا اجر۔

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ
اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۲۱﴾

۳۰۔ اے مومنو جے تساں اللہ کنیں ڈر دے تے او تہا ڈے
کیے سچ تے کوڑ کول نکھیڑ ڈیسی تے تساں کنیں تہا ڈید
برائیاں دور کر ڈیسی تے تہا کول بخش ڈیسی بے شک
اللہ سئیں وڈے فضل والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۲۲﴾

۳۱۔ تے جڈاں کافر تہا ڈے خلاف تدبیرال کریندے پئے ہن
تاں جو تیکوں قید کر ڈیون یا تیکوں قتل کر ڈیون یا تیکوں

وَإِذْ يَنْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُخْرِجُوكَ أَذِيقْتُكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَنْكُرُونَ وَيَنْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ

النَّكِرِينَ ۝

کدھ ڈیون۔ تے او تدیر کریندے پئے ہن تے اللہ دی تدیر کریندا پیا ہاتے اللہ سیس بہوں چنگا تدیر کرن والا ۳۲۔ تے جبرائ انہیں تے سالوی آیات پڑھیاں دیندن تے آہن اسل سٹ گدھے جے اسل چاہوں ہاتے ایجو جیہاں کلام اسل دی اکھ سبگدے ہاے اے صرف پہلے لوکیں دیاں کہانیاں ہن۔

۳۳۔ تے جبرائ انہیں اکھیا اے اللہ جے اے حق تے تیلے ولوء تے توں ساڈے اتے پتھر وسا آسمان کنیں یا ساکوں دکھ ڈیون والا عذاب ڈے۔

۳۴۔ تے اللہ سیس انہیں کول کیوں عذاب ڈیوے ہا جے تیں توں انہیں وچ ہاویں تے اللہ سیس انہیں کول عذاب ڈیون والا جے او بخشش منگدے پئے ہون۔ ۳۵۔ اے کیویں تھی سبگدے جو اللہ سیس انہیں کول عذاب نہ ڈیوے ایں حال وچ جو او مسجد حرام کنیں رکیندن تے نہ او ایندے متولی ہن او اندے متولی تے صرف متقی ان تے اصل وچ بیہوں ساے لوک نہیں جائدے۔

۳۶۔ تے انہیں دی نماز خانہ کعبہ دے نزدیک سولے تاریں تے سیس دے کھ نہیں تے تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں انکار کریندے ہاوے۔

۳۷۔ بے شک کافر اپنے مال خرچیندن تاں جو اللہ دی راہ کنیں روکن او خرچیندے رہ ولین دل اے انہیں کیتے حسرت دی وجہ بن ولین دل اے ہر بیج ولین تے جہنم انکار کیتے او جہنم دو کھٹے کیتے ولین۔

۳۸۔ تاں جو اللہ گندے کول چنگے کنیں نکیر ڈیوے تے کھ گندیں کول نہیں تے سٹ ڈیوے تے انہیں کول

وَإِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِمْ أَيْتُنَا قَالُوا قَدْ سَبَعْنَا لَؤُنُسًا ۖ لَّعَلَّنَا مِثْلَ هَٰذَا ۚ إِنَّ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

وَإِذَا قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقُّ مِن عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا جَارًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ إِنَّنَا بِعَذَابٍ لَّيِّنٍ ۝

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝

وَمَا لَهُمْ آلَآءُ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۚ إِنَّ أَوْلِيَاءَهُ إِلَّا الْمُتَفَقِّهُونَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَارًا وَتَصَدِيَةً ۚ فَلَوْ فُتِحُوا لَأَعَذَّبَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَسَيَنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسَمَةً ۖ ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْشَرُونَ ۝

لِيُمَيِّزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ ۚ

أُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٦٠﴾

۶۰۔ دھاک بٹا ڈیوے دل اوں دھاک کوں دوزخ وچ

سٹ ڈیوے۔ ایسے لوک گھانا پاوٹن والن۔

قُلْ لِلدِّينِ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ

۳۹۔ توں آکھ کافریں کوں جے او باز آونجن تے انہیں

سَلَفًا وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦١﴾

دے اوگناہ معاف کرڈتے ولین جبرے انہیں پہلے

کیتن تے جے او دلا شرارت کرلین تے پھیں پھیں دی

سنت گذر چکی ۶۱۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ

۴۰۔ تے تساں انہیں نال جنگ کرو او تیں جو فتنہ باقی نہ

كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنْ أُتْهِمُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٢﴾

رہوے تے دین سارا اللہ دا تھی دجے نہ جے او باز آونجن

تے بے شک اللہ سیس جو او کریندن اونکوں ڈہدا

کھڑے۔

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلٰكُمُ نِعَمَ الْمَوْلٰی

۴۱۔ تے جے او دلا شرارت کرن تے جان گھنوبے شک

وَنِعَمَ النَّصِيرُ ﴿٦٣﴾

اللہ سیس تہا ڈا مولا ۶۲۔ کیجھا چکھا مولیٰ ۶۳۔ تے کیجھا چکھا

امدادی ۶۴۔

وَاعْلَمُوا أَنَّا غَنَيْنٰكُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُسْرًا

۴۲۔ تے تساں جان گھنوبے شک تہا کوں جو کچھ

وَاللَّسْوَلِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ

غنیمت وچ ملے تے بے شک اللہ دا تے رسول دا

وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا

تے کوہر دے سکس دا تے تیں دا تے مسکین دا تے

عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَفَتِ الْجَمْعُ وَاللَّهُ

مسافرن دا پنجواں حصہ ۶۵۔ جے تساں اللہ تے ایمان ایندے

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦٤﴾

تے جو اسان لہائے اپنے بندے تے اوں ڈینہہ جڈاں

سچ تے کوڑ دا نکیر تھے جبرے ڈینہہ ڈوہیں لکھ آئے

سامنے تھین تے اللہ سیس ہر چیز تے قادر۔

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ

۴۳۔ جڈاں تساں اور صلی کندھی تے ہاوے تے او

الْقُصْوَىٰ وَالْكَأْبِ اسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ

پرلی کندھی تے بن تے قافلہ تہا ڈے تلویں پاسے ہا جے تساں

لَا تَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَكِنْ لَيَقْضَى اللَّهُ

انہیں نال وعدہ دی کریندے تے تساں میعاد وچ

أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّمَلَكٍ مِنْ هَلَكَ عَنْ بَيْتِهِ

اختلاف کریندے اصل لے ہے جو اللہ اوں گال کوں

وَيَخْبِي مَنْ حَتَّى عَنْ بَيْتِهِ إِنَّ اللَّهَ

پورا کرڈتے جبرمی گال دا او فیملہ کر مچکھا ہاتے تساں جو جیہا

لَسَنِعَ عَلَيْهِمْ ﴿٦٥﴾

دلیل نال ہلاک تھیندے اوں کوں ہلاک کرے تے

جیڑھا دلیل نال جیندا تھیندے اونکوں جیندا کرے
تے بے شک اللہ سیس بہوں سُنن والا تے جانن

والاء۔

۴۳۔ تے جڈاں اللہ سیس انہیں کوں خواب وچ تہاکوں
تھوڑا کر کے ڈکھائے جے او تہاکوں بہوں کر کے ڈکھیندا
تے تہاں بیلے پئے وچجو ہاتے ایں معاملے وچ تنازعہ
کرو ہا اصل اللہ سیس تہاکوں پچائے تے او بے شک
بہوں جانن والاء ولس دی گالیں کوں۔

۴۵۔ تے انہیں کوں جنگ دے وقت تہاڈی نظریں
وچ تھوڑا کر کے ڈکھیندا پیا ہا تے تہاکوں انہیں دی
نظریں وچ تھوڑا تاں جو او گال پوری کرے جیندا اول
فیصلہ کیا ہا تے سارے معاملے اللہ سیس دو ولانے
ولیں۔

۴۶۔ اے مومنو! جڈاں تہاں کہیں لشکر دے سامنے
تھیوو تے اپنٹے پیر جمائی رہو تے اللہ کوں بہوں
یاد کرو تاں جو تہاں کامیاب تھیوو۔

۴۷۔ تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو
تے تنازعہ نہ کرو نہ تاں بیلے پئے ولسو تے تہاڈا
رعب ختم تھی ولسی تے صبر کرو بے شک اللہ سیس
صبر کرن والیں مے نال۔

۴۸۔ تے انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیوو جیڑھے اپنٹے گھریں
چوکلن کیڑے تے لوکیں کوں ڈکھاوٹ کیتے تے اللہ
دے رستے کنیں رکیندن تے اللہ سیس جو او کریندن
او تباہ کرن والاء۔

۴۹۔ تے جڈاں شیطان انہیں کوں عمل سوٹھے کر کے
ڈکھائے تے آکھیں راج کوئی دی لوکیں وچو تہاڈے اتے

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكُمْ قَلِيلًا وَكَوْا أَسْرَٰكُمُ
كَثِيرًا أَفْشَلْتُمْ وَتَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأُمُورِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾

وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ إِذَا تَفَقَّيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَ
يُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا
وَذَٰلِكَ اللَّهُ تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿٤٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُيِّضَتْ فِتْنَةٌ فَأَنْشَتُوا وَادَّكُرُوا
اللَّهُ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٦﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَعَشَلُوا امْتَنَعُوا
بِرَبِّكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَ
رِجَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ جَبِيطٌ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ نَادَىٰ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالُكُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ
لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ

الْفِتْنِ نَكْصَ عَلَى عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ
إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ۝

غالب نہیں تھی ہکڑتے میں تہاڑا امدادی آں تے جڈاں
ڈوہیں لشکر آسنے سامنے تھیں او اپٹیں کھریں تے پھریا
گئے تے آکھیں بے شک میں تساں کنیں۔ بیزار آں
بے شک میں او ڈہلا پیاں جو تساں نوے ڈہرے پئے
میں اللہ کنیں ڈرداں تے اللہ سیئ سخت عذاب ڈیوں
والا ۷۔

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَزَا
هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَكِيمٌ ۝

۵۰۔ جبڑاں منافق تے اولوک جنہیں دے دلیں وچ
بیماری آکھے جو انہیں دے دین انہیں کوں غزوہ کر
ڈرتے۔ تے حیرھا اللہ تے بھروسہ کرے تے بے شک
اللہ سیئ غالب تے بہوں سیانہ ۷۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَكَّلُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَلْمَلَكَةِ يُضْرِبُونَ
وُجُوهُهُمْ وَأَذَانَهُمْ وَذُرُوعَهُمْ وَأَعْقَابَهُمُ ۝

۵۱۔ تے جے توں ڈیکھ گھنیں جبڑاں فرشتے کافریں
دی جان کلبھیندن او انہیں دے منہ تے کٹڈیں تے ٹاں
مریندن تے آبدن تساں چکھو ساڑن والا عذاب۔

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَالَمِينَ ۝

۵۲۔ اے ایں واسطے ہے جو تہاڑے جتیں کیتے تے
بے شک اللہ سیئ اپنے بندیں تے اعلو ظلم نہیں
کریندا ۷۔

كَذَٰبٌ إِلٰهٍ فَرَعُونَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

۵۳۔ فرعون دی قوم دے تے اوں کنیں پہلے لوکیں دے
عذاب آلی کار انہیں وی اللہ دی آیات دا انکار کیتا با
تے اللہ سیئ انہیں کوں پکڑیا انہیں دے گنہیں دی
وجہ نال بے شک اللہ سیئ طاقتور تے ڈاڈھی سزا
ڈیوں والا ۷۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ
حَتَّىٰ يَغْيِرُوا مَا بِيَدِهِمْ وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

۵۴۔ اے ایں واسطے جو بے شک اللہ سیئ کیں نعمت
کوں تبدیل نہیں کریندا جیہی اوں کیں قوم تے کیتی
ہوے جے تیں او اپنے آپ کوں نہ بدلن تے بے شک
اللہ سیئ بہوں سترن والا تے چاٹن والا ۷۔

كَذَٰبٌ إِلٰهٍ فَرَعُونَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا

۵۵۔ آل فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں آلی کار انہیں اپنے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الَّذِينَ يَدْعُواكُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَأَقْرَبُوا
فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَاذِبٍ ۖ إِنَّ سَعَىٰ الْكَافِرِينَ ۙ

رب دی آیات کوں جملایا باتے اساں انہیں کوں
انہیں دے گناہیں دی وجہ نال ہلاک کیتا باتے آل
فرعون کوں اسل عرق کیتا باتے لے سارے ظالم ہن۔
۵۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک کافر بڑھگیاں کنیں
وی بدترن تے او ایمان نیں ایندے۔

إِنَّ سَعَىٰ الدَّوَابِّ عِندَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ۖ

۵۷۔ او لوک جنہیں نال تیں وعدہ کیتے ول او اپنا وعدہ
تروڑنیدن ہر پھیرے تے او بڑے دے نیں۔

الَّذِينَ عَاهَدُوا مِّنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ
فِي كُلِّ مِرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ۖ

۵۸۔ پچھیں توں جڈاں جنگ و رچ انہیں کوں قابو کر گئیں
تے حیرا لشکر انہیں کنیں پچھو اوں کوں دی درکا بڑے
ساں جو انصیت پکڑن۔

فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَنُفِثْ بِهِمْ مِّنْ خَلْقِهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ۖ

۵۹۔ تے جے تیکوں کہیں قوم کنیں وعدہ تروڑن دا بڑ
بڑے تے توں دی اوں وعدہ تروڑ بڑے بے شک
اللہ سئیں وعدہ تروڑن والیں کوں پسند نیں کریندا۔

وَأِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَأَنْذِرْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ
سَوَاءٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ ۖ

۶۰۔ تے کافر لے خیال نہ کرن جو او گودھ ولسین
بے شک او ہر انہیں سبگدے۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا ۖ إِنَّهُمْ لَا
يُحْزَنُونَ ۖ

۶۱۔ تے تساں جتنا کر سبگدے اپنی طاقت جمع کرو
سرحدیں تے چھاوٹیاں بٹاکے تے انہیں نال تساں اللہ
تے اپٹے دشمنیں کوں تے انہیں کوں جیرے انہیں دے
علاوہ ہن جنہیں کوں تساں جائدے نوہے ڈریندے اللہ
انہیں کوں جائدے تے اللہ دے رستے وچ تساں جو
کچھ وی خرچ کریندے اوں پورا بدلہ تہا کوں بٹا ویسی
تے تہا بڑے اتے ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَّا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ
مِن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا
تُنْفِقُوا مِن شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تَظْلَمُونَ ۖ

۶۲۔ تے جے او صلح تے تیار تھیون تے توں وی تیار
تھی اللہ تے بھروسہ رکھ بے شک او بہوں سُنُّ
والا تے جائن والا۔

وَأَن جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاخْلُجْ لَهُا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۖ

۶۳۔ تے جے تیکوں دوکھا ڈیوٹ دا ارادہ کرن تے بیشک

وَأَن يُزِيلَ ۖ وَأَن يَجْعَلَ لَكُمُ الْوَسِيلَ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ

الَّذِي آتَاكَ بِخَصْرِهِ وَالْمُؤْمِنِينَ ۝

اللہ سب سے تیار ہے کہتے درمیان اور ہر جہاں اپنی مدد نال
تے مومنین نال تیکوں مضبوط کیا ۔

وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مَا أَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۴۔ تے انہیں دے دلیں کوں ملائی جے توں او سب
کچھ جو زمین وچ خرچ کریں با ول وی توں انہیں دے
دلیں وچ محبت پیدا نہ کر سگیں ہا تے بے شک اللہ سب
انہیں دے دلیں کوں ملائے تے او بہوں غالب تے
بہوں سیانہ ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ۝

۶۵۔ اے نبی ! اللہ تے تیری پیروی کرن والے
مومن تیرے کیتے کافی بن ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَبَرُوا مَا ثَلَاثِينَ وَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا آلَ الْفَاكِرِ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۝

۶۶۔ اے نبی توں مومنین کوں دلا ولا جنگ کیتے آ رہے
جے تہاڑے وچ ۲۰ صبر کرن والے ہوں تے او
ڈو سوتے غالب آویں تے جے تہاڑے وچ سو
ہوں تے او غالب آویں ہزار کافریں تیں ایں واسطے جو
اولو سمجھدے نیں ۔

أَلَنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝

۶۷۔ ہن اللہ سب ایں بوجھ وچ کمی کر ڈتی تے اوکوں
پتہ جو تہاڑے وچ کمزوری ۔ ہن جے تہاڑے
وچ سو صبر کرن والے ہوسن تے ڈو سوتے غالب
آوسن ۔ تے جے تہاڑے وچ ہزار ہوسن تے او ڈو
ہزار تے غالب آوسن اللہ دے حکم نال تے اللہ سب
صبر کرن دلیں دے نال ۔

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُفْجَرَ فِي
الْأَرْضِ مُرِيدُونَ عَرَصَ النَّارِ وَاللَّهُ يُبْدِ الْآخِرَةَ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۸۔ نبی دی اے شان نیں جو اوندے قیدی بنن جے
تیں او زمین وچ خون نہ دباوے تساں دنیا و مال
چاہندے تے اللہ آخرت چاہندے تے اللہ غالب
تے بہوں سیانہ ۔

لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَنَسَكَّرْنَا مَا أَخَذْتُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

۶۹۔ جے اللہ دا فیصلہ گذر نہ چکیا ہڑے ہا تے جو تساں
فدیہ گدھے اوندا تہا کوں وڈا عذاب پکڑے ہا ۔

فَكُلُوا مِنَّا غَنِيَتُمْ حَلَائِظَنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵۰﴾

۴۰۔ ہن تساں کھاؤ جیرما تہا کول مال غنیت ملے حلال تے
پاک تے اللہ دا تقویٰ اختیار کرو بے شک اللہ سئیں بہوں
بخشن والا تے بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ
إِن يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ
مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵۱﴾

۴۱۔ اے نبی جیرے تہا بڑے ہتھیں وچ قیدی ہن
انہیں کول آکھ جے اللہ سئیں تہا بڑے دلس وچ بھلائی
بڑھی تے جو تساں کنیں گدھا گئے اوں کنیں چنگا تہا کول
بڑیسی تے تہا کول بخش بڑیسی۔ تے اللہ سئیں بہوں بخشن
والا تے بہوں مہربان۔

وَإِن يُؤْذِبُوا خِيَابَكُمْ فَقَدْ ظَاوَا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ
فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۵۲﴾

۴۲۔ تے جے او تہا بڑے نال وعدہ تر وٹن دا ارادہ کرن
تے ایں کنیں پہلے او اللہ نال وی خیانت کر چکین تے
اوں انہیں کول تہا بڑے قبضے وچ کر بڑتے تے اللہ سئیں
بہوں جانٹ والا تے سیانا۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
أَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا
أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا
لَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَا يَتِيهِمْ مِنْ شَيْءٍ
يُهَاجَرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ
النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۵۳﴾

۴۳۔ بے شک مومن تے جنہیں ہجرت کیتی تے اپنے
اموال تے جانیں نال اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے
تے جنہیں پناہ دتی تے امداد کیتی اے لوک کہ بڈو جھے
دے سبگتی ان تے جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں
ہجرت نیں کیتی تیڈا انہیں دی سنگت نال کوئی وی
تعلق نیں جے میں او ہجرت نہ کرن تے جے او دین
دے ملے وچ میں کنیں مدد ممکن تے امداد تیڈا
فرض سوائے اوں قوم دے خلاف جینے نال

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ
تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿۵۴﴾

تیڈا مادہ تے اللہ جو تساں کریندے بڈھلا کھڑے
۴۴۔ تے کافر بعض بعض دے سبگتی ان جے تساں
اویں نہ کر سوتے زمین وچ فتنہ تے بہوں وڈا گھیر
پیدا تھی ویسی۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

۴۵۔ تے جیرے مومنین تے انہیں ہجرت کیتی تے
اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ دتی تے

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۸﴾

امداد کیتی ایسے لوگ سچے مومن انہیں کیسے بخشش تے
عزت والا رزق۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَحَدَّوْا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۹﴾

۷۶۔ تے جبرے ایندے بعد ایمان گھن آئن تے انہیں
ہجرت کیتی تے جہاد کیا تہا بڑے نال رل کے او تہا بڑے
پیش و پوہن تے رشتے دار انہیں دے بعض بعض نہیں دے
قریبی بن اللہ دے حکم نال بے شک اللہ سئیں برتسے
کوں بہول جاؤدے۔

سورة توبہ مدنی ۷۷ آیتیں ۱۲۹ آیات تے ۱۶ رکوعیں۔

- ۱۔ اللہ تے اوندے رسول ولو بریت دا اعلان انہیں مشرکین
کئیں جنہیں نال شرط پدھی گئی بائی۔
۲۔ ہن تساں چار بیسے زمین وچ ٹرو پھرتے جاں گھنوں
جو تساں اللہ سیس کول ہر نوڑے سبکدے تے اللہ سیس
کافریں کول ذیل کرن والا۔
۳۔ تے اللہ تے اوندے رسول ولو لوکس وچ حج اکبرے
ڈیہہ اے اعلان جو بے شک اللہ سیس مشرکین کیں بے زار
تے اوندے رسول تکبے تساں توبہ کر گھنوتے تہا بڑے کتے چکھا
تے بے تساں پھرو پھرتے جاں گھنوبے شک تساں اللہ سیس
کول نوڑے ہر سبکدے تے کافریں کول دکھ آلے عذاب
دی خوشخبری ڈے ڈے۔
۴۔ سوائے انہیں لوکس مے مشرکین وچ جنہیں نال تساں
وعدہ کیا ہاتے انہیں اوں معاہدے کول ذرہ وی نیس
تروڑیا تے تہا بڑے خلاف کہیں دی امدادیں کیتی تے
تساں انہیں دی مدت تک انہیں نال عہد پورا کرو بے شک
اللہ سیس متیقن کول پسند کریندے۔
۵۔ تے جڈاں عزت والے جینے گذر دجن پھیں تساں مشرکین
کول قتل کرو پھیل انہیں کول لمبوتے انہیں کول پکڑو تے
انہیں کول قید کرو تے انہیں واسطے ہر ڈیکھن والی جاتے
بہرتے جے اتو بہر کر گھن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیلن
تے ول تساں انہیں دی راہ چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سیس
بہوں بخش والا تے بہوں رحم کرن والا۔
- بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ۝
فَسِينَخَا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُغْزِي الْكَافِرِينَ ۝
وَإِذْ قَالَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ إِنَّ اللَّهَ بَرِئٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ
فَإِنْ تَبَيَّنَ فُحُوشُكُمْ إِنَّكُمْ لَأُولِيكُمْ فَاعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا
شَيْئًا وَلَا مِرْيَظًا هَؤُلَاءِ مَحَلٌّ لِّتَوَالِيهِمْ
عَهْدُكُمْ إِلَىٰ مَدَّتِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝
فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاتْلُوا الْمُشْرِكِينَ
حَبْشٌ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْضُرُوا قُلُوبُكُمْ
لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ إِنَّا تَابُوا وَآقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا
الزَّكَاةَ فَخَلَّوْا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

وَأَنَّ أَحَدًا مِنَ الشُّرَكَاةِ اسْتَجَارَكَ فَأَجَرْتَهُ يَمَعُ
كَلِمَ اللَّهِ تَمَّ ابْلَغَهُ مَا مَنَّهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْلَمُونَ ①

ۛ

۷۔ تے جے مشرکین وچو کوئی تیں کیں آم شام شگے تے
بڑے بڑے تاکہ او اللہ دیاں گالیں سُن گئے ول
اونکوں اوندی امن دی جاتیں پچا بڑے لے ایں واسطے
ہے جو بے شک لے انجی قوم جیڑھی چاڈی نیں ۔

كَيْفَ يَكُونُ لِلشُّرَكَاةِ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ هُمْ عِنْدَ النَّسِجَةِ الْحَرَامَةِ فَمَا
اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ②

۸۔ تے مشرکین نال اللہ تے اوندے رسول دا کیوں معاہدہ
تھی سبگدے سوائے انہیں دے جنہیں نال لساں مسبد
حرام دے کوہر معاہدہ کیتے تے جے تیں او تہا بڑے واسطے
قائم رہن تے لساں دی انہیں واسطے قائم رہو بے شک
اللہ سٹیں متقیں کوں پسند کریندے

كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا
ذِمَّةً يَرْضُونَكُمْ بِأَفْوَهِهِمْ وَتَابَى قُلُوبُهُمْ
وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ③

۸۔ کیوں تھی سبگدے او تہا بڑے اتے غالب آؤن
تے او تہا بڑے نال نہ کیں معاہدے دی تے نہ کیں
رشتہ داری پرواہ کریندن او تہا کوں اپنے من نال محوش
کریندن تے انہیں دے دل انکار کریندن تے انہیں
وچو بہوں سارے نافرمان۔

اسْتَرَدَّوْا بِآيَاتِ اللَّهِ شَتًّا قَلِيلًا ۖ خَصَدُوا عَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ④

۹۔ انہیں اللہ دی آیات کوں تھوڑا مل گھن کے ویجے بڑے
تے اوندے رستے کیں لوکس کوں روکے بے شک او
جو عمل کریندن بہوں بُرا۔

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُعْتَدُونَ ⑤

۱۰۔ اے مومن واسطے کہیں رشتے داری تے وعدے دا
محاذ نیں کریندے ایسے لوک حد کیں ودھن والہن۔
۱۱۔ تے جے او توبہ کرن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیون
تے اودینی بھراہن۔ تے اسان علم دالی قوم کیتے اپنی آیات
کھول کھول کے بیان کریندے ہیں۔

فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِنهٖمْ
فِي الدِّينِ وَفُضِّلَ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ⑥

۱۲۔ تے جے او قساں تروڑ ڈیون اپنے مبدے بعد
تے تہا بڑے دین وچ طے مارن تے لساں وڈے
کافریں نال جگہ کر بے شک انہیں دیاں قساں کوئی نیں
تساں جو اوبازا وچن۔

وَأَن تَكْفُرُوا إِنهٖمْ مِنۢ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا
فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا إِنهٖمُ الْكُفَرُ إِنهٖمْ لَا آيَمَانَ
لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنبَهُونَ ⑦

إِنَّمَا يَلُونُ قَوْمًا تَكْتُمُونَ أَيْبَانَهُمْ وَهُمْ لَا يَخْرُجُ
الرَّسُولُ وَهُمْ يَدْعُونَ قَوْمًا قَلِيلًا مِّنْهُمْ أَنْ تَخْشَوْهُمْ قَالَهُ
أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾

۱۳۔ کیا تساں اوں قوم نال نورے لڑدے جنہیں اپیاں قساں
تروڑیں تے پکا ارادہ کیتے نیں رسول کوں کڈھن داتے
پہلی دفعہ شروع دی اوناہیں کیتے کیا تساں انہیں کئیں
بُڑ دے عجبے شک اللہ سیئں زیادہ حق رکھیندے جو
اوں کئیں پُرو جے تساں مومن ہورے۔

قَالُوا هُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتَكُفِّرُهُمْ وَيُصَرِّحُ
عَلَيْهِمْ وَيُخْفِضُ صُدُورَهُمْ قَوْمٌ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

۱۴۔ انہیں نال جنگ کرو اللہ سیئں انہیں کوں تہا بے
ہمتیں نال غلاب جیسی تے انہیں کوں ذلیل کر لسی تے
انہیں دے خلافت تہا بڑی مدد کر لسی تے مومنین دے
ہاں ٹھہر لسی۔

وَيُذْهِبُ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

۱۵۔ تے انہیں دے دلس دی کاوڑ دور کر لسی تے اللہ
جیندے اتے چاہندے رحمت کریندے تے اللہ سیئں
بہوں جانٹوں والا تے سیانا۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ يَهْدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَخْضُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا
لِلْمُؤْمِنِينَ وَلِخِجَّةٍ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

۱۶۔ کیا تساں خیال کریندے جو تہا کوں چھوڑ دیا ویسی
تے اچٹ تیں اوں تہا بے وچو جہاد کرٹن والیں کوں تے
انہیں کوں جنہیں اللہ تے اوندے رسول تے مومنین دے
سوا کہیں کوں گھانا سنگتی نیں بنایا ظاہر نیں کیتا تے اللہ سیئں
باخبر جو تساں کریندے ع۔

مَا كَانَ لِلشُّرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ
عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفَرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٥٤﴾

۱۷۔ مشرکین واسے کم نیں جو آباد کرن اللہ دیاں مسجدیں
لپے خلافت کفر دی گواہی ڈیوٹ دے بعد ایجے لوکن جنہیں
دے اعمال و نیج گنہیں تے او دوزخ وچ بہوں دیر
تیں رہن۔

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى
أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٥﴾

۱۸۔ صرف او آباد کریندے اللہ دی مساجد جیرھا اللہ تے
آخرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آئے تے نماز پڑھے
تے زکوٰۃ ڈیوے تے سولے اللہ دے کہیں کئیں نیں
بُڑدا۔ اسے حق بگدے جو اسے لوک ہدایت پادوں والیں
وچو حق وچن۔

أَجْعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَوِ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

بِطَائِفِهِ

۱۹۔ کیا تم اس جا میں کون پانی پلاؤں تے مسجد کوں آباد
کرن کون ایویں سمجھ گدھے جیویں اللہ تے ایمان گھن
آؤں تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرن، اللہ دے نزدیک
اے بکو جہیں کم نیں تے اللہ سیں ظالم قوم کوں سدھار سہ
نیں دکھایا

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ جیرے ایمان گھن آنن تے ہجرت کیتی تے اللہ دے
رستے وچ اپنے اموال تے جانیں نال جہاد کریندن انہیں
والہ کئیں بہوں وڈا درجہ تے ایہے لوک کامیاب
تھیندن والہن۔

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتْ لَهُمْ
فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

۲۱۔ انہیں داریب انہیں کوں اپنے ولورحمت دی خوشخبری
ڈیندے تے رضامندی دی تے باغیں دی انہیں وچ
انہیں کیسے بہت دیاں نعمتیں ہن۔

خُلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ او ہمیشہ انہیں وچ رہن بے شک اللہ کئیں بہوں
وڈا اجر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ
أَوْلِيَاءَ إِنْ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ
مِّنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ اے مومنو! اپنے پیروں وڈے تے بھرنویں کوں سبقتی
نہ بناؤ جے او کفر نال ایمان کئیں زیادہ محبت کرن تے
جیرہا تہاڑے وچو انہیں کوں سبقتی بٹھسی تے ایہے
لوک ظالم ہن۔

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ
اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

۴

۲۴۔ توں آکھ جے تہاڑے پیروں وڈے تے تہاڑے پتر
تے تہاڑے بھراتے تہاڑیاں زالیں تے تہاڑے سکے
تے مال جیرے تساں کھانن تے تجارت جیندے نقصان
دا تہاڑوں ڈر تے مکان جیرے تہاڑوں چنگیں لگدن
اللہ تے اوندے رسول تے اوندے رستے وچ جہاد
کئیں زیادہ پیارے لگدن تے پچھیں تساں انتظار کرو جے
تیں اللہ سیں اپنا فیصلہ کر ڈیوے تے اللہ سیں نافرمان
قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ
إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَ
ضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمُ
مُدْبِرِينَ ۝

۲۵۔ تے اللہ سیس تہا بڑی بہوں جہیں تے ادا کیتی ۛ تے
جنگ حنین دے ڈینہ دی جڈاں تہا بڑی زیادہ تعدد تہا کوں
عزہ کر ڈتا تے اوں تہا کوں کوئی فائدہ نہ پہچایا ہاتے
زمین کھلی ہوئی دے باوجود تہا بڑے اتے تنگ تھی
گئی تے ول نساں منہ پھیر کے کھڑیتے پچھوں ول یوبے۔

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۝

۲۶۔ ول اللہ سیس اپٹے رسول تے تے مومنین تے
تسلی لہائی تے انجیے لشکر لہائے جنہیں کوں نساں
ڈکھ نہ سگدرے ہا دے تے کافرن کوں عذاب ڈتے سی
تے کافرن دی ایجا جزا ۛ۔

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

۲۷۔ تے ول اللہ سیس رحمت کر لسی ایندے بعد جنہیں دے
اتے چاہی تے اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں
مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الشُّرُكُونَ بَحْسٌ لَا يَقْرَأُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ
عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيَكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۲۸۔ اے مومنو! بے شک مشرک پلین تے او مسجد
حرام دے کو لہو نہ آون این سال دے بعد جے تہا کوں
غربت دا ڈر ہووے تے جلدی اللہ سیس تہا کوں اپٹے
فضل نال امیر بنا ڈیسی جے او چاہی بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانہ ۛ۔

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ
عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ۝

۲۹۔ انہیں لوکس نال جنگ کرو جہے اللہ تے آخرت دے
ڈینہ تے ایمان نیں ایندے تے جو اللہ تے اوندے
رسول حرام کیتے اوں کوں حرام نیں کریندے تے جنہیں لوکس
کوں کتاب ڈتی گئی ۛ انہیں لوکس دجو پچے دین کوں اختیار
نیں کریندے جے تیں او ہزیہ نال ڈیون جھ نال
تے او ماتحت تھی دجن۔

۳۰۔ تے یہود اکھیا جو عزیر اللہ دا پتر تے عیسائیں اکھیا
مسیح اللہ دا پتر تے انہیں دے اپٹے منہ دیاں گاہیں ان
او اپنے کینس پہلے کافرن دی نقل کریندن اللہ ہلاک

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ
ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ إِنِّي يَوْمَ كُونُ ۝

کرنیں اور سچائی کہیں کیوں پریں دیندے ہیں۔

۳۱۔ انہیں اپنے اجمارتے رہبانیں کوں اللہ دے سوا رب بجاگدھے تے مسیح ابن مریم کوں وی تے انہیں کوں سوائے یک خدا دی عبادت دے کوئی حکم نہ بڑاتا گیا با اوندے سوا کوئی معبود نہیں او پاک جو او شرک کریندن۔

۳۲۔ او چا بندن جو اللہ دے نور کوں مسما بڑیوں اپنے منہ نال تے اللہ ایندے سوا ہر گال دا انکار کریندے جو او اپنے نور کوں پورا کرے بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۳۳۔ او ہوو جیہں اپنے رسول کوں ہدایت تے سپے دین نال پھٹے تال جو اونکوں پے سارے دینیں تے غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۳۴۔ اے مومنو بے شک بہوں سارے اجمارتے رہبان لوکیں دا مال ناجائز طریقے نال کھنڈن تے اللہ دے رستے کئیں کھنڈن تے جیرھے سونا چاندی کھٹا کریندن تے اوں کوں فرج نہیں کریندے اللہ دے رستے وچ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیوے والے عذاب دی غرض جزی ڈیوے۔

۳۵۔ جہاں اوندے تے دوزخ دی بھا بھڑکانی ویسی تے اوندے نال انہیں دے متھے تے پاسے تے کنڈیں تے دانگ لائے ہین اکیہا ویسویں جو تساں اپنے واسطے کھٹا کیتا تاساں اوندانرا چکھو جو تساں کھٹا کریندے ناوے

۳۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک جینے دی گٹھری بارھاں جینے ہن اللہ دے علم وچ جہاں دا اوں آسمانیں نے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں وچو چار عزت والے جینے ہن اے قائم رہی والا دین تساں انہیں دے بارے وچ اپنے تے ظلم نہ کرو تے مشرکین نال جنگ نہ کرو سارے

لَتَتَّخِذُواْ اَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ اَزْبَابًا مِّنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ وَمَا اُمُودٌ اِلَّا لِيُعْبَدَ اللّٰهُ اِلَٰهًا وَاحِدًا لَا اِلَٰهَ اِلَّا هُوَ سُبْحٰنَهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝

يُرِيدُوْنَ اَنْ يُظْفِقُوْا نُوْرَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَيَاْبٰى اللّٰهُ اِلَّا اَنْ يُّتِيْعَ نُوْرُهُ وَاَوْكُوْرَهُ الْكُفْرُوْنَ ۝

هُوَ الَّذِيْ اَرْسَلَ رَسُوْلَهُ بِالْهُدٰى وَبِوَحْيٍ مُّطَهَّرٍ ۝ عَلَ الْدِّيْنِ كَلِمَةً وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُوْنَ ۝

يَاۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ الْاَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآْكُلُوْا اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْاِثْمِ وَلَيُصْدَقْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ يَكْنِزُوْنَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُوْنَهَا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَنَبِّشْرُهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝

يَوْمَ يُخْلِيْ عَلَيْهِمْ فِيْ نَارِ جَهَنَّمَ فَيُلْغِيْ بِهَا جَهَنَّمَ وَجُنُوْبُهُمْ وَيُظْهِرُهُمْ هٰذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَفْقَهُمْ فَذُوقُوْا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُوْنَ ۝

اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اَثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ مِنْهَا اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ۚ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوْا فِيْهِنَّ اَنْفُسَكُمْ وَتَاْتِلُوْا الْمُشْرِكِيْنَ كَاْفًا كَمَا يَفَا تِلُوْنَكُمْ كَاْفًا ۚ وَاعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِيْنَ ۝

جیویں او تہا بڑے نال سارے جنگ کریندن تے جان
گھنوبے شک اللہ سیس متقیں دے نال۔

۳۷۔ مہنیں کوں اگو پچھو کرٹن صرف کافریں دے زمانے
دی زیادتی، ایندے نال کافر گمراہ اوہک سال اونکوں حلال
کریندن تے دو جھے سال حرام تاں جواو اوں گنہری کوں پورا
کرن جیندے وچ اللہ جنگ حرام کہی، تل جواو کوں حلال
کرن جو اللہ حرام کہتے۔ انہیں کوں انہیں دے بڑے اعمال
سرٹھے کر کے دکھائے گئیں۔ تے اللہ سیس کافر قوم کوں
ہدایت نیں بڈینا۔

۳۸۔ اے مومنو! تہا کوں کیا ہے جڈاں تہا کوں آکھیا
ویندے اللہ دے رستے وچ نکلو لتاں زمین ددھک
ویندے وچ۔ کیا لتاں آخرت دے مقابلے وچ دنیاوی
زندگی تے خوش تھی گئے۔ دنیاوی زندگی دا فائدہ تے آخرت
دے مقابلے وچ بہوں تھوڑا۔

۳۹۔ جے لتاں نہ نکلسو تے اللہ سیس تہا کوں بڑکھ بڈیوں
والا عذاب بڈیسی تے تہا بڈی جا تے بی قوم کوں بدل
بڈیسی تے لتاں اونکوں کوئی نقصان نہ پہنچا سگسو تے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۴۰۔ جے لتاں اوندی مدد نہ کر لیسو تے اللہ سیس اوندی
مدد اوں ویلے وی کہتی بائی جڈاں اوڈو وچوہک ہا
اوڈو میں غار وچ ہن تے اوں اپنے ساتھی کوں آکھیا ہا
توں نہ مونجھا تھی بے شک اللہ سا بڑے نال تے اللہ سیس
اونکوں تسلی بڈتی تے اوندی مدد کہتی اینجے لشکر نال جینکیوں
تساں بڈیکھ نہ سگدے ہا وے تے اوں کافریں دی
گال کوں جھکا کہتے اللہ دی گال ہی اچی تھیندی تے
اللہ بہوں غالب تے سیانا۔

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ^۱
بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحْلِلُونَكَ عَمَّا وَيَحَرِّمُونَكَ
عَمَّا لَيْسَ بِطَوَاعِدَةٍ مَّا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحْلِلُوا مَّا حَرَّمَ
اللَّهُ ذُبْنَ لَهُمْ سَوْءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۴۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّا قُلْنَا إِلَى الْأَرْضِ ارْجِعُوا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي
الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ۴۱

إِلَّا تَنْفِرُوا يَعْذِبْكُمْ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۴۲

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
ثَانِيًا أَتَيْنَ إِذْ هُمْ فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَحْزَنْ إِنَّا اللَّهُ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
وَأَيَّدَهُ بِجُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةَ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ۴۳

۴۱۔ اے مومنو! جہاد کیسے کل کھڑے تھیو مسلمان نال نہ چاڈیا پاگھوتے اللہ دے

رستے وچ اپنے مال تے اپنی جانیں نال جہاد کرو
اے تہاڈے کیتے چنگا بے تساں چاڈے عورتاں۔

۴۲۔ جے کوہو فائدہ ملے ہا یا سفر چھوٹا ہوئے
باتے او تیبے پھوڑ پڑن ہا اصل انہیں کوں سفر
پیریں معلوم تھئے تے اللہ دیاں قساں کھوسن جو بے
ساکوں طاقت ہوئے باتے اسان تہاڈے نال نکلوں ہا
او اپنے آپ کوں ہلاک کریندے پین تے اللہ چاڈے
جو بے شک او کوڑن۔

۴۳۔ اللہ سئیں تیکوں معاف کر ڈتے تے تیکوں عزت
ڈتی تیں کیوں انہیں کوں پھوڑ رہن دی اجازت ڈتی
ہائی جے تیں تیکوں لے پتہ نہ لگا با جو سچا کون تے
کوڑیں دادی تیکوں پتہ بگ ونجے ہا۔

۴۴۔ او تیں کنیں اجازت نیں منگدے جیرے اللہ تے
آخرت دے ڈینہہ تے ایمان ایندن جو او جہاد کرن
اپنے مالیں تے جانیں نال تے اللہ بہوں چاڈے
متقیں کوں۔

۴۵۔ تیں کنیں اولوک اجازت گھندن جیرے اللہ تے
آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نیں ایندے تے انہیں
دے دیں وچ شک تے او ایں شک وچ اڈے
اڈے ٹردن۔

۴۶۔ جے انہیں دانکلن دا ارادہ ہوئے باتے او اوندے
کیتے تیاری کرن ہا اصل اللہ سئیں انہیں دانکلن ناپسند
کیتے انہیں کوں بلھاڈے تے سہ تے اکھیا گئے جو تساں بہن
والیں نال بہہ ونجھو۔

۴۷۔ جے تہاڈے نال نکلن ہا تے سوائے ڈکھ دے

اِنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّا تَبَعُوكُمْ
لَكِنَّ بَعْدَ تَعَلُّفٍ عَلَيْهِمُ الشُّكَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
لَوْ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۴۲﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتُ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَعَلَّ الْكَذِبَ بَيْنَ ﴿۴۳﴾

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالْمُتَّقِينَ ﴿۴۴﴾

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا يَنْزِدُونَ ﴿۴۵﴾

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ
اللَّهُ انْبِعَاطَهُمْ فِئَتَبَطَّهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ
الْقَاعِدِينَ ﴿۴۶﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُفْعُوا

خَلَقَكُمْ يَبْعُونَكُمُ الْفِتْنَةَ ۖ وَفِيكُمْ سَمْعُونَ لَهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۵۰﴾

بیا کہیں چیز وچ اضافہ نہ کرن ہاتے تہا بڑے درمیان
گھوڑے درکیندن تے تہا بڑے درمیان فتنہ چاہندن تے
تہا بڑے وچ تہا بڑیاں گالہیں سٹ کے انہیں تک پچاؤن
والے ہن پٹے تے اللہ سٹیں بہوں جانڈے ظالمیں کون۔
۴۸۔ ایں نہیں پہلے وی انہیں فتنہ دی حواہش لیتی بائی تے
حالات پتر اڈتے ہائیں جے تیں سچ آگئے تے اللہ دا
فیصلہ ملابر تھی گئے تے او ناپسند کریندے ہن۔

لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ
حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرُهُونَ ﴿۵۱﴾

۴۹۔ تے انہیں وچ کچھ آبدن ساکوں اجازت بڑے
تے ساکوں آزمانہ سٹو اوفتے وچ ڈٹے پین تے جہنم
کافریں کوں تباہ کرن والے۔

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ ائِذْنِي وَلَا تَفْتِنِّي اَلَا فِي
الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۵۲﴾

۵۰۔ جے تہا کوں چکائی ملے تے انہیں کوں بڑی بگدی
تے جے تہا کوں مصیبت پئے ونچے تے آبدن اسان اپنا
معاملہ ایں کیں پہلے چکا کھڑے ہاسے تے پھر لین تے
او بہوں خوش ہو سن۔

اِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ فُسُوْهُمُ ۚ وَاِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ
يَقُولُوا قَدْ اَخَذْنَا اَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَبِتَوَلَّوْا وَهُمْ
فَرِحُوْنَ ﴿۵۳﴾

۵۱۔ توں آکھ ساکوں ہرگز کچھ نہ ہسی سوائے اوندے جو
اللہ سٹیں ساڈے کیسے لکھے او ساڈا مولیٰ تے اللہ تے
مومنین کوں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَا ۚ هُوَ مَوْلَانَا
وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۵۴﴾

۵۲۔ توں آکھ تہاں ساڈے کیسے ڈونکیں وچو کہک دا بھال
جملی کھڑے تے اسان انتظار کریندے پئے ہن جو
تہا کوں اللہ کیں یا ساڈے ہمتیں نال عذاب ملے تہاں
انتظار کرو اسان تہا بڑے نال انتظار کریندے پئے ہن۔
۵۳۔ توں آکھ تہاں خرچ کرو بھانویں خوشی نال یا کوڑیج
کے اصلو تہاں کیں قبول نہ کیا ویسی بے شک تہاں
نافرمان قوم ہو۔

قُلْ هَلْ تَرْتَبُّونَ بِنَا اِلَّا اِذَا اَحْدَى الْحُسْنَيْنِ
وَنَحْنُ نَتَرْتَبُصُ بِكُمْ اَنْ يُصِيبَكُمْ اللّٰهُ بِعَذَابٍ
مِّنْ عِنْدِنَا ۚ اَوْ بِاَيِّدِنَا ۖ فَتَرْتَبُّوْا اِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرَبِّصُونَ ﴿۵۵﴾

۵۴۔ کیس رد کئے انہیں کوں جو انہیں دا خرچ کرن قبول نہ
کیا مسکھے سوائے ایندے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول

قُلْ اَنْفِقُوا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا لَّنْ يَّتَقَبَلَ مِنْكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۵۶﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ يَقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ اِلَّا اَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ اِلَّا وَهُمْ

كُفَالَىٰ وَلَا يَنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَاهُونَ ﴿۵۷﴾

والکار کیسے تے نمازدو بالکل سست تھی کے اندن
تے خرچ نہیں کریندے سوائے ایندے جو اونا پسند
کریندن۔

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۵۸﴾

۵۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد حیران
نہ کرے اللہ صرف انہیں کوں اوندے ذریعہ عذاب ڈیوٹ
چاہندے ایں دنیا دی زندگی وچ تے انہیں دیاں جاناں
کفر دی حالت وچ نکلدن۔

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَأَكْثُكُمْ مِنْكُمْ وَ
لِيَكْفُرُوا بِهِمْ يَعْرِفُونَ ﴿۵۹﴾
لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَخْرَجًا أَوْ مَدَّخَلًا لَّوَلَّوْا
إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ﴿۶۰﴾

۵۶۔ تے اولاد دیاں قسماں چیدن جو او تہا بڑے نالین او
تہا بڑے نال نہیں اصل او ڈرٹ والی بزدل قوم۔
۵۷۔ جے انہیں کوں پناہ دی جا یا مکٹ کیسے جا یا داخل
تھیوٹ کیسے جا مل دے تے او منہ پھیر کے درک کے
اڑا ہیں ولسن پئے۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْتَمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا
مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَجْعَلُونَ ﴿۶۱﴾

۵۸۔ تے انہیں وچو کچھ تیبے اتے صدقین دے بارے
وچ الزام لیندن جے انہیں کوں صدقین وچو کچھ مل دے
تے خوش تھی ویندن تے جے انہیں وچو کچھ نہ ملے تے
ہوں ویسے کوڑیج ویندن۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا
حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿۶۲﴾

۵۹۔ تے جے او اوندے نال راضی تھی وچن ہا جو انہیں کوں اللہ تے
اوندے رسول ڈتا ہا تے او آکھن ہا اللہ ساکوں کافی
اللہ تے اوندے رسول ساکوں اپنے فضل نال جیسی بیشک
اساں اللہ دو جھکٹ والے ہیں۔

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ فَلَدِيَّتُهُمْ وَفِي الزَّكَاةِ وَالْعَرِينِ
وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۶۳﴾

۶۰۔ بے شک صدقات محتاجیں تے مسکینیں تے انہیں
تے کم کرن والیں تے دلس کوں ملاوٹ کیسے تے قیدیں
کیسے تے خیں ہٹا ڈیوٹے اوندے کیسے تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرن والیں کیسے تے مسافریں کیسے ہن
لے اللہ دے لو فرض تے اللہ بہوں جا بٹن والا تے
سیانا۔

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ
قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ
وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ①

۹۱۔ تے انہیں دجو کھ نبی کوں بکھ بڈیندن تے او آہدن
او "کن" توں آکھ اوکن تہا بڈی بھلائی کیتے ۔ او اللہ تے
مومنین دے و عدیں تے اعتبار کریندے تے رحمت
تہا بڈے دجو مومنین کیتے تے حیرے بکھ بڈیندن اللہ
دے رسول کوں انہیں کیتے بکھ والا عذاب ۔

يَخْلُقُونَ بِاللَّهِ لَكُم لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
أَنْ يُرْضَوْهُ إِنَّ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ②

۹۲۔ او تہا بڈے اگو اللہ دیاں قساں کھندن جو تہا کوں خوش
کرن تے اللہ تے اوذا رسول زیادہ حق رکھیندے جو انہیں
کوں خوش کیسا دچے جے او مومنین ۔

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُخَادِرُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَكَانَ
لَهُ نَارُ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ③

۹۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جبرے شک جیرھا اللہ تے
اوندے رسول نال دشمنی کریندے بے شک اوندے
واسطے دوزخ دی بھاؤ اوندے دچ بہوں دیر رہسی
اے بہوں وڈی ذلت ۔

يَعَذِّرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةُ تُنَبِّئُهُمْ
بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ
مَا تَحَدَّرُونَ ④

۹۴۔ منافق بڈردن جو انہیں دے خلاف کوئی سورت
نہ لبہ آدے میرمی انہیں کوں بڈیوے جو انہیں دے دیں
دچ ۔ تب آکھ تساں مشکریاں کرو بے شک اللہ سٹیں
ظاہر کرڈ والا جیں کنیں تساں بڈردے ۔

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ
قُلْ أَيْدِي اللَّهِ وَأَيْتُهُ وَرَسُولُهُ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ⑤

۹۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں تے اوضور آکھسن
اساں تے صرف کھلے تے بٹاں مریندے پئے ہاے
توں آکھ کیا اللہ تے اوندی آیات تے اوندے رسول
نال تساں مشکریاں کریندے ۔

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ
ظَالِمَةٍ مِنْكُمْ نَعْدَبُ ظَالِمَةً ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ⑥

۹۶۔ تساں عذر نہ کرو تساں اپنے ایمان دے بعد کفر
کیتے جے اساں ہک ٹولے کوں تہا بڈے دجو ممان کر
بڈیوں تے ہک ٹولے کوں عذاب بڈیوں ۔ بے شک او
لوک جرمی ہن ۔

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالنَّارِ ⑦

۹۷۔ منافق جران تے منافق تریتیں بعض بعض دجو ہن او
حکم بڈیندن برائی دا تے ریندن نیکی کنیں تے اپنے اہتیں

بِالْمُنْكَرِ وَيَهْتَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ
ثَسُوَ اللَّهُ فَتَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٨﴾
وَعَدَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٥٩﴾

کوں فرج کرن کیں رکندن اولدکوں بھل گنن اللہ انہیں
کوں بھل ویسی بے شک منافق اصل نافرمان۔
۵۸۔ اللہ سیس منافق جو انیس تے منافق تربیتیں نال تے
کافریں نال دوزخ دی بھادا وعدہ کیے اوندے وچ
بہوں دیر تک رہن لے انہیں کوں کافی تے اللہ
انہیں تے لعنت کیے تے انہیں کیے مقیمی عذاب۔

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَأَلْفَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَفْتَعُوا بَنِي إِسْرَافِيلَ
فَاسْتَمْتَعُوا بِبَنِي إِسْرَافِيلَ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِبَنِي إِسْرَافِيلَ وَخُضْتُمْ كَالَّذِينَ خَاصُوا
أُولَئِكَ فَخَطَّ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٠﴾

۶۰۔ انہیں آلی کار جیسے تہاں کیں پہلے بن او تہاں
کئیں طاقت وچ بڑا دے بن تے مال تے اولاد وچ
زیادہ بن انہیں اپے حصے دافائدہ چلتے تے تہاں پٹے
حصے دافائدہ چاتے جیسویں تہاں کیں پہلے لوکیں اپے
حصے دافائدہ چاتے تے تہاں ایویں بے بردگی کیتی
جیسویں انہیں کیتی بائی ایجے بن جنہیں دے عمل و بیج
گنن۔ اس دنیا وچ دی تے آخرت وچ دی تے ایجے
لوک گھٹا پاوٹن والے بن۔

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
وَتَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْوُاقِلَةَ
أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٦١﴾

۶۱۔ کیا انہیں کئیں پہلے لوکیں دیاں خبراں نیں آیاں نوح
دی قوم دی تے عاد تے غمود تے ابراہیم تے مدین وال
قوم دیاں تے اہتریں ہوئیں دستیں دیاں خبراں۔ انہیں
کئیں انہیں دے رسول کھلے دلائل گھن کے آئے تے اللہ
انہیں تے ظلم کرٹ والا نہ با اصل او اپے آپ تے ظلم
کریندے بن۔

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٦٢﴾
وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

۶۲۔ تے مومن مرد تے مومن عورتاں بعض بعض دے
سبکتی بن نیکی داکم ڈیندن تے بڑائی کئیں رکندن
تے نماز پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے اللہ تے اولدے
رسول دی اطاعت کریندن ایجے بن جنہیں تے اللہ
رحمت کر لسی بے شک اللہ سیس بہوں غالب تے سیانہ
۶۲۔ اللہ نے مومن جو انیس تے تربیتیں نال باغیں دا وعدہ

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكَنٌ كَرِيمٌ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۰﴾

کیسے جہنمیں وچ نہال و بندیاں پیاں ہوسن اومیشہ انہیں وچ رہسن تے اول جنت وچ انہیں کیسے پاک رہن دیاں جہیں بن تے اللہ دی رضا مندی بہوں وڈا انعام لے بہوں وڈی کامیابی۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ اے بنی توں کافر تے منافقین نال جہاد کرتے انہیں تے سختی کرتے انہیں داٹھکاڈ دوزخ تے لے بہوں بُرا ٹھکاڈ۔

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَذَا بِمَا لَمْ يَدِينُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا يَعْبُدُوا اللَّهَ عَدَا ابْنِ الْمَرْثَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ دِينٍ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ او اللہ دیاں قساں چنیدن جو انہیں کچھ نہیں آکھیا۔ انہیں تے کفر دیاں گاہیں کیتن تے اپٹے اسلام دے بعد انہیں کفر کیتے تے اوندا پکا ارادہ کیتے نیں جو انہیں کون نہیں ملیا تے او صرف ات گاہوں کا وٹین جو اللہ سیس مونس کون تے اوندے سول کون اپٹے فضل نال امیر بناڑتے جے او توبہ کر گھن لے انہیں کیسے چیکا تے جے او پھر وچن تے اللہ انہیں کون ڈکھ ڈیوٹ آلا عذاب ڈیسی ایس دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے انہیں کیسے زمین وچ کوئی سبکتی تے امدادی کوئی نہیں۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰنَا مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُوْنُ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے انہیں وچ کچھ لوکس اللہ نال وعدہ کیتا با جے او ساکوں اپٹے فضل نال ڈے ڈیوے تے اسان ضرور صدقہ کر لیسوں تے ضرور نیک لوکس وچ تھی و لیسوں ۱۴۔ جڈاں اللہ انہیں کون اپٹے فضل نال ڈے ڈے تے انہیں شرمائی کیتی تے اللہ دے حکم کون نامیندے ہوئیں منہ پھیر گئے۔

فَلَمَّا اٰتٰهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ جَآءُوْا بِهٖ ذُرُوْا وَلَمْ يَمْنَعُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ اوں منافقت جاری کر ڈتی انہیں نے دیں وچ ملاقات دے لہجہ تیں ات گاہوں جو انہیں اللہ نال کیسے ہوئے وعدہ دی خلاف ورزی کیتی تے او کوڑوی

فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِيْ قُلُوْبِهِمْ اِلٰى يَوْمٍ يَلْقَوْنَ رَبَّاهُمْ مِمَّا اَخْلَفُوا اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَبِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ﴿۱۵﴾

مریندے بن۔

۷۸۔ کیا اونٹیں جائدے بے شک اللہ سیٹیں جائدے انہیں دے مکھڑے ہوئے تے ظاہر مشورے جائدے تے بے شک اللہ سیٹیں غیب کول بہوں جائن والا۔

۷۹۔ جیرے لوک الزام ڈیند صدقات دے بارے وچ خوشی نال ڈیون والے مومنین تے انہیں تے دی جیرے مزدوری کر کے کندن او انہیں تے کھلن اللہ انہیں کول این کھل دی سزا ڈیسی تے انہیں کیتے ڈکھ آلا عذاب۔

۸۰۔ تو انہیں کیتے بخشش منگ یا بخشش نہ منگ (برابر) جے توں انہیں کیتے ستر دفعہ دی بخشش منگیں اللہ انہیں کول معاف نہ کر لیس اے این واسطے جے جو انہیں اللہ تے اوندرے رسول دا انکار کیتے تے اللہ سیٹیں نابزبان قوم کول ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۱۔ اللہ دے رسول دے پکھو رہن والے اپنے جہیں تے بہن وچ خوش بن تے اوناپنہ کریندن جو اللہ دے رستے وچ اپنے مالیں تے اپنی جانیں نال جہاد کرن تے آبدن این سخت گرمی وچ نہ نکلن توں آکھ دوزخ دی بھا این کینں زیادہ سخت گرم ہوسی جے او سمجھن۔

۸۲۔ او کھلن گھٹ تے روون زیادہ اے انہیں دی کھائی دا بدلہ۔

۸۳۔ جے اللہ تیکوں انہیں وچ ہک ٹولے دو والا آنے تے او تیں کینیں جنگ تے نکلن دی اجازت مگن توں آکھ تساں میڈے نال اصلو نہ نکلوتے میڈے نال رل کے دشمن نال اصلو نہ جنگ کرو بے شک تساں پہلی

الْمَرِّ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

إِسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ۝

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذِنُوا لِيُخْرُجَ قُلٌّ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاتَّعَدُوا مَعَ الْخُلَفَاءِ ۝

دفعہ بچھو بہن تے خوش تھی گئے باوے بہن پچھو رہن
والیں نال بہر و نجر۔

۸۴۔ تے انہیں دھوکے تے نماز جنازہ نہ پڑھ جیرھا
مرو نہجے تے اوندی قبر تے کھڑکے دعا نہ منگ بے شک
انہیں اللہ تے اوندے رسول دا انکار کیتے تے اینجی
حالت وچ موئن جو اونا فرمان ہن۔

۸۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے اولاداں حیران نہ کرن
اللہ صرف انہیں کول انہیں نال اس دنیا وچ عذاب ڈیوٹا
چاہندے تے انہیں دیاں جاناں اس حالت وچ
نکسن جو اوکا فرہوسن۔

۸۶۔ تے جبرائیل کوئی مسورت لہائی دیندی ؎ جو اللہ تے
ایمان گھن آؤ تے اوندے رسول نال مل کے جہاد کرو
تے امیر لوک تیں کنیں اجازت منگن پئے ویندن تے
آہن ساکول چھوڑ بڑے اسان پچھو بہن والیں نال ہن۔
۸۷۔ او خوش تھی گئیں جو او تھی گئیں پچھو رہن والیں نال
تے اللہ انہیں دے دیں تے مہر لاڈلی ؎ تے او
سمجھدے نیں۔

۸۸۔ تے رسول تے اوندے نال ایمان گھن آؤن والے
جہاد کریندن اپنے اموال تے اپنی جانیں نال ایٹے
ہن جنہیں کیتے بھلا یاٹن تے ایٹے لوک کامیاب تھیون
والین۔

۸۹۔ اللہ سیس تیار کیتی ؎ انہیں کیتے جنت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پھین اوندے وچ اہمیشہ رہن تے
لے بہوں وڈی کامیابی ؎۔

۹۰۔ تے آئن (تیں کنیں) غدر کرن والے جانگلی لوک
جوتوں انہیں کول اجازت بڑے ڈیویں۔ تے جنہیں

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَوَاوَا
هُمْ فَيَقُوتُونَ ﴿۸۴﴾

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ
وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۸۵﴾

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةُ أَنْ أَمِنَّا بِاللَّهِ وَجَاهِدْنَا مَعَ
رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُو الظُّلُمِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذُنُّنَا
نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿۸۶﴾

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۸۷﴾

لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَقْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿۸۸﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۸۹﴾

وَجَاءَ الْمُعَذِّبُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ
وَقَعَدَ الَّذِينَ كُنُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ سِيئَتِ الَّذِينَ

كَفَرُوا وَمِنْهُمْ عَدَاؤُكَ إِلَيْنَا ⑤

اللہ تے اوندے رسول کوں جھٹلائے او پچھو بہہ گئیں
ابنیں وچو جبرے کافرن ابنیں کوں جلدی جُکھ والا عذاب
ملسی۔

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا انْفَقُوا
لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَ
اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥

۹۱۔ کمزوریں تے بیماریں تے ابنیں لوکیں تے کوئی حرج
نئیں جنہیں کنیں خرچ کرن کیستے کجھ نئیں جڈاں او اللہ
تے اوندے رسول نال خیر خواہی کرن تے چکے کم کرن
والیں دے غلاف کوئی رستہ لازم کائے نئیں تے اللہ بہوں
بخشن والا تے رحمت کرن والا۔

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا آتَاكَ لِتَحْمِلَهُمْ
قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا
وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا
يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ⑦

۹۲۔ تے ابنیں تے وی کوئی حرج نئیں جبرے تیں کنیں
اندن جو توں ابنیں کیستے سواری دا انتظام کرتے توں
آبدیں میں کنیں کجھ نئیں جمندے تے میں تہا کوں سوار
کراں۔ او پچھو میں ولدن تے غم نال ابنیں دی اکیں وچو
مونجھ نال ہنجموں دہندے پئے ہوندن جو ابنیں کنیں
خرچ کرن کیستے کوئی شے کائے نئیں۔

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ
أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ
اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ⑧

۹۳۔ صرف الزام ابنیں تے ہے جبرے تیں کنیں اجازت
منگدن تے ہن وی امیر او خوش تھیں جو پچھو رہن والیں
نال تھی وچن تے اللہ سئیں ابنیں دے دلیں تے مہر کر
ڈتی تے او جانڈے نئیں۔

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْنَا إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْنَا قُلْ لَا تَعْتَذِرُونَ لِي أَنُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ خُبْرِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُنْزِلُكُمْ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹﴾

۹۴۔ جیڑاں تساں جنگ کئیں انہیں دو ولسو او بہانے بنئیں تہاڑے سامنے۔ توں آکھ تساں بہانے نہ بناؤ اسان تہاڑے بہانیں کوں اصلوں نے منیدے۔ اللہ سیس ساکوں تہاڑیاں خبراں ڈے جتن۔ اللہ تے؛ وندارسل تہاڑے کیں کوں ڈبدے رہن دل تساں غیب تے حاضر کوں جائنٹ والے خدا دو ولائے ولسو۔ دل او تہا کوں بوسی جوتساں کریندے ہاوے۔

سَيُخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِيَرْضَوْا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَا وَهُمْ بِجَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۱۰﴾

۹۵۔ جیڑاں تساں انہیں دو ولسو تے او تہاڑے سامنے اللہ دیاں قساں کھوسن تاں جوتساں انہیں کوں معاف کرڈیو۔ تے تساں انہیں کوں معاف کرڈیو بے شک او گنہگار تے انہیں داٹھکاٹہ دوزخ۔ لے بدلہ ہو کچھ او کریندے بن۔

يُخْلِفُونَ لَكُمْ لِيَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۱﴾

۹۶۔ او تہاڑے سامنے قساں کھندن تاں جوتساں انہیں نال راہی تھی و نچرتے جے تساں انہیں نال راہی تھی و نچرتے بے شک اللہ نافرمان قوم نال راہی نہیں تھیندا۔

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۲﴾

۹۷۔ جنگی تے وستیں دے رہن والے کفرتے منافقت وچ بہوں و درمن تے ایس لائق بن جواو انہیں حدیں کوں نہ جاٹ سگن جیریاں اللہ سیس پٹے رسول تے لہانن تے اللہ سیس بہوں جائنٹ والا تے بہوں سیاناء۔

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرًا وَيَكْرِهُهُ يَوْمَ يُكْفَرُ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ غَاطٍ ﴿۱۳﴾

۹۸۔ تے وستیں دے رہن والیں وچو کچھ انجھن جیرے خدا دی راہ وچ خرچ کرن کوں چٹی سمجھن تے تہاڑے واسطے آسمانی گردش دا انتقار کریندن جبری گردش انہیں تے اوسی تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے بہوں جائنٹ والا۔

دعا انہیں واسطے سکون و اذلیلہ ۔ تے اللہ بہوں سٹن
والا تے جائن والا ۔

۱۰۴۔ کیا انہیں کول پتہ نہیں بے شک اللہ سٹیں ہی
جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریدے تے مدتے
گھندے تے بے شک اللہ سٹیں بہوں توبہ قبول کرن
والا تے ول ول رحم کرن والا ۔

۱۰۵۔ تے تول اکھڑے لتاں کم کرو تے اللہ افسر رسول
تے مومن تہاڑے عملیں کول بھدے رہن تے لتاں
مضور غیب تے حاضر کول جائن والے خدا دوولائے ویسہ
تے او تہاکول تہاڑے کیں دی حقیقت ڈس ڈیسی ۔

۱۰۶۔ تے کجھ پے اللہ دے حکم دی انتظار وچ چھوڑیے
گہن بھانویں او انہیں کول عذاب ڈیوے یا توبہ قبول
کرے تے اللہ سٹیں بہوں جائن والا تے بہوں سیانا ۔

۱۰۷۔ تے جنہیں ہک مسجد بنائی نقصان پچاؤن کیتے
تے کفر کیتے تے مومنین وچ تفرقہ پاؤن کیتے تے اللہ
تے اوندے رسول نال بھڑن والیں کیتے کھن دی جا
بنائی ۔ ایں کنیں پہلے ۔ تے او ضرور قتل چمیں ساڈا
ارادہ محض نیک ہے تے اللہ سٹیں گواہی ڈیندے جو بیشک
اے کوڑن ۔

۱۰۸۔ تول ایندے وچ کڈا ہن نہ کھڑا تھیں ہجر میسرت
دی بنیاد پہلے ڈینہ کنیں تقویٰ تے رکھی گئی ۔ او زیادہ حق رکھندی
ہو تول اوندے وچ کھڑا تھیں ۔ اوندے وچ ایجنھے
لوکن جیرے پاک تھیون کول پسند کریدن تے اللہ دی
پاکیں کول پسند کریدے ۔

۱۰۹۔ کیا جیرھا شخص اپنی عمارت دا ایرا تقویٰ تے رکھدے
تے اوندی رضامندی تے او چنگا جیرھا شخص اپنی

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ
وَأَنَّهُ يُؤَخِّرُ الْمُنَادِينَ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝

وَقُلْ أَعْمَلُوا بِسَيَرَةِ اللَّهِ غَلَّكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسَتُذَوِّنَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

وَأَخْرَجُوا مَرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِنَّمَا يَعِدُهُمُ اللَّهُ وَإِنَّمَا يُؤَبِّ
عَلَيْهِمُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ ۝

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفَرِّقًا
بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِصْرًا آلَ اللَّهِ حَادِبًا لَهُمْ وَرَسُولُهُ
مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّسَجْدًا أَتَيْسَ عَلَى النَّفْثَىٰ مِنْ أَفْوَىٰ
يَوْمَ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحْشَرُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا
وَاللَّهُ يَحِبُّ الْمُطْهَرِينَ ۝

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ
خَيْرًا أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بَرُّ كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ دَلِيلٍ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ قَرِينٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رُؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۶﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِعُوا مِنَ إِذَا صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۷﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾ مَا كَانَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْهُ أَنْ يَقُولُوا هَذَا مِنْ غَيْرِ أَنْ يُبَيِّنَ اللَّهُ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَفِيٌّ ﴿۱۹﴾

تھی گئے جو او اللہ دشمن تھے او اپنے وعدے کنیں و تبرہ
تھی گیا بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تھے عقلمند ہا۔

۱۱۵۔ تے اللہ اسے نہیں کریندا جو کہیں قوم کو ہدایت
ڈیوٹ دے بعد گمراہ کرے جسے تیس انہیں کوں اوگا لہیں
نہ ڈسا ڈیوٹے جنہیں کنیں او ڈیرون بے شک اللہ سٹیں
برگال کوں بہوں چاٹٹ والا۔

۱۱۶۔ بے شک آسمانیں تے زمینیں دی حکومت اللہ دی
او جیندا دی کریندے تے مریندا دی ہے تے اللہ دے
سوا نہ تہا ڈا کوئی سبکتی تے نہ کوئی امدادی۔

۱۱۷۔ بے شک اللہ سٹیں نبی تے مہاجرین تے انصار تے
فضل کیتے جنہیں او کئے ویلے اوندا ساتھ ڈتے تے ایندے
بعد جو انہیں وچ بک ٹوے دے دل وچ شک پئے
گیا یا ول وی اللہ انہیں تے فضل کیتے تے بے شک
او بہوں محبت کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۸۔ تے انہیں تریں تے وی رحم کیتے سی جیرھے پچھو
چھوڑیئے گئے ہن اول ویلے انہیں تے زمین کھلے ہوون
دے باوجود تنگ تھی گئی تے انہیں دیاں اپٹیاں جاناں
وی بار بن گیاں ہن تے انہیں خیال کیتے جو اللہ لو کوئی پناہ
دی جا نہیں سوائے ہوندے وت اللہ انہیں تے
فضل کیتے تاں جو او توبہ کرن۔ بے شک اللہ توبہ قبول
کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے سچیں نال مل وچو۔
۱۲۰۔ مدینے والیں تے چودھار دوستیں وچ رہن والیں کوں
نہ ٹھہندی بائی جو اللہ دے رسول کوں چھوڑ کے پچھو رہ
ونجن یا تے اپنی جائیں دی فکر کرن با اوں کوں چھوڑ کے۔
اے اس واسطے جو انہیں کوں نہ کوئی ترمیم نہ تھکاوٹ تے

الْكَفَّارَ وَلَا يَأْتُونَ مِنْ عَدُوِّ نَبِيلًا إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ بِهِ
عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۶﴾

نہ کبھی اللہ دی راہ وچ ملدی تے نہ او کوئی قدم ٹردن
زمین تے جبرہا کافریں کوں کاوڑ لو اوے تے نہ دشمنیں
تے فتح پیندن تے انہیں واسطے ایندے بدلے وچ
نیکی دا کم لکھیا دیندے۔ بے شک اللہ سیس نیکی کرن
والیں دے اجر کوں ونجیندا نہیں۔

وَلَا يَفْقَهُونَ نَفَقَهُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ لِحَاجَتِهِمْ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۶۔ تے نہ او اللہ دے رستے وچ چھوٹا یا وڈا خرچ کریندن
تے نہ او کیس وادی کوں پار کریندن انہیں کیسے نیکی لکھی
ویندی تے ماں جو اللہ سیس انہیں کوں جواو کریندن بہترین
بدلے دے۔

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ
كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَحْذَرُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ مومنین واسطے اے ممکن نہیں جو او سارے نکل پڑدن
کیوں نہ اے تھیا جو انہیں وچو ہک ٹولہ نکل پڑوے ہاتاں جو او
دین کوں چنگی طراں سکھن با تے اپنی قوم کوں انہیں دو
ولیں دے بعد پڑاون ہاتاں جو او پڑن یا۔

۱۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَرِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ اے مومنو انہیں کافریں نال جنگ کرو جیرے تہا بڑے
پاسیں نان تے او تہا بڑے وچ سختی تے طاقت محسوس
کرن تے جاں گھن جو بے شک اللہ سیس متقیں
دے نال۔

وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ إِنَّا كُنَّا زَادَنَاهُ
هَذِهِ آيَاتُهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَأَدَتْهُمْ آيَاتُنَا
وَهُمْ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے جڈاں کوئی سورت لہندی انہیں وچو کچھ آہن
جواں سورت کیندا ایمان ودھائے تے جیرے مومن
او سورت انہیں دا ایمان ودھیندی تے او نحو شش
تھیندن۔

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا
إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ تے جیندے دلیں وچ بیماری دے اے سورت انہیں
دے گندے گندے چڑھا ڈیندی تے او ایں حالت وچ
مرسن جو او کافر ہوسن۔

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ کیا او بڑے نہیں جو او ہر سال ہک دفعہ یا دو دفعہ
ازمائے دیندن ول وی او توبہ نہیں کریندے تے نہ

نصیحت حاصل کرنین۔

۱۲۷۔ تے جہاں کوئی سورت لبندیء ادبک ڈرو جھے دو
 بڑھن کیا تہاکوں کوئی لڑھاپے ول ٹر پوندن اللہ انہیں
 دے دیں کوں پھیر ڈتے کیوں بولے لوک سمجھندے نیں
 ۱۲۸۔ بے شک تہا بڑے وچر ہی تہا ڈو ہک رسول
 آئے تہا ڈی تکلیف اونکوں ڈکھ پچھیدی
 تہا بڑے اتے چنگانی دا بکھاء تے مومنین نال محبت
 کرٹ والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

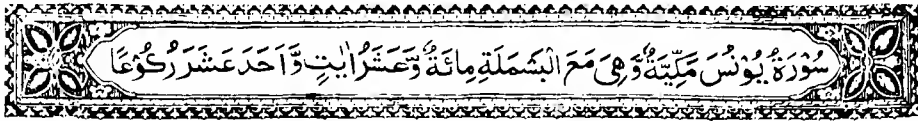
۱۲۹۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جوتیہ کیتے اللہ کافی
 او ندرے سوا کوئی معبود نیں۔ میں ہوندے تے بھروسہ
 کرینداں تے او دہے عرش دارب۔

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةً نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
 بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۱۲۷﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا
 عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
 رَحِيمٌ ﴿۱۲۸﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۱۲۹﴾

سورة یونس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۰ آیات تے ۱۱ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ اللہ دے نال نال غرور کرینداں جیرھا بن بنگیے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

الَّذِي تِلْكَ آيَاتُ الْكُتُبِ الْحَكِيمِ ②
اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحَيْنَا اِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ
اَنْذِرَ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوْا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ
صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالِ الْكَافِرُوْنَ اِنْ هٰذَا لَسَجْرٌ
مِّنْ قِبَلِ ③

۲۔ میں اللہ بڑھا کھڑاں لے مکیم کتاب دیاں آیتاں بن۔
۳۔ کیا لے لوکس کیسے میرا بھی دی گاں جو اساں انہیں دجو
بک آدمی تے وحی کیتی جو توں لوکس کون ڈراتے مونیں
کون خوشخبری ڈے جو انہیں دے کیسے انہیں دے رب کنیں
بک کاہل دجو سہتے کافرین آکھئے جو لے بے شک
کھلا کھلا جادوگر۔

اِنْ رَبِّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي
سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اَسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدْرِى الْاَمُوْهَ مَا
مِنْ شَيْءٍ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ ذٰلِكُمْ اللَّهُ سَبَّحْكُمْ
فَاعْبُدُوْهُ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ④

۴۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ جن آسمانیں تے زمین کون
جھی وقتیں وچ پیدا کیسے ول او عرش تے ٹکرائی نال بہر گئے
او برگال وا انتظام کرندے تے اوندی اجازت دے بغیر
کوئی سفارشی نیں۔ لے اللہ تہا ڈا رب ایندی عبادت کرو
کیا تہا نصیحت حاصل نہ لیسو۔

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَبِيْعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدُوْا
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُ لِيُخْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا
الصَّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ شَرٰٓئِبُ مِنْ
حَبِيْمٍ وَعَذَابُ اَلِيْمٍ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ⑤

۵۔ اوندو تہاں ساریں ولٹے اللہ دا وعدہ سچا بے شک
او مخلوق کون پیدا کریندے تے ول اونکوں ولیندے
تاں جو مومنین تے نیک کم کرٹ والیں کون انصاف نال
بدلہ ڈیرے تے جنہیں انکار کیسے انہیں کیسے گرم ہلدا پائی
تے ڈکھ والا عذاب ات بجاہوں جو انہیں کفر کیسے۔

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاً وَالْقَمَرَ نُوْرًا وَّ
قَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِّيْنَ وَالْحِسَابُ مَا
خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُوْنَ ⑥

۶۔ اہوہ جسے سمجھ کون روشنی ڈیون والا بٹائیں تے
چندر کون نور تے اندازے دے مطابق اوندریاں
منزلان بٹائیں تاں جو تہاں سالیں دی گزرتی تے
حساب کون جان گھنو۔ لے سمجھ کھ اللہ سیں حق نال

پیدا کیستے۔ اور علم والی قوم کیستے آیات کھول کے بیان کریندے۔
۸۔ بے شک رات ڈینہہ دے اگو کچھ آؤں وچ تے
جو کچھ اللہ سیں آسانیں تے زمینیں وچ پیدا کیستے اوندے
وچ اول قوم کیستے جبرجی متقی نشان۔

۸۔ بے شک جبرجی ساڈی ملاقات دی امید نہیں رکھیندے
تے او دنیاوی زندگی تے راضی ہن تے ایندے اتے
مطمن تھئے پین تے جبرجی ساڈی آیات کنیں غافلن۔
۹۔ انہیں داٹھکاڑ بھا ات گالہوں جو او کمندے ہن
۱۔ بے شک نیک کرن داے مومن لوکیں کوں انہیں
دارب انہیں دی ایمان دی وجہ نال بدلیت ڈیسی تے
نفیس والی بہشت وچ انہیں دے نلے نہراں و ہندیاں
پیاں ہوسن۔

۱۱۔ اوندے وچ انہیں واسطہ اے ہوسی جو لے اللہ
توں پاک ہیں تے اوندے وچ انہیں داٹھ سلامتی دا
ہوسی تے چھکڑی سب لے ہوسی جو ساریاں تعریفیاں
اللہ سیں کیستے ہن جبرجی سارے جہانیں دارب۔

۱۲۔ تے جے اللہ سیں لوکیں کیستے برائی دی ایویں جلدی
کریندا جیویں او مال وچ جلدی کریندن تے انہیں دی مدت
پوری تھی گئی ہوئے ہا۔ تے جبرجی ساڈی ملاقات دی
امید نہیں رکھیندے اساں انہیں کوں جھوڑ ڈتے جو اپنی
منزوری وچ گردان تھے رہن۔

۱۳۔ تے جڈال انسان کوں کوئی ڈکھ اندے او ساکوں
پاسے دے بھرتے بھیں تے کھڑیں ساکوں۔ سبیندے
جیلے اساں اوندے ڈکھ کوں ہٹا ڈیندے ہیں او
ایویں لگھ ویندے جو اوں ساکوں اپنے ڈکھ دے
دیہے سب یاوی نہ ہس ایویں حدکنیں و دھن والیں

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا دَرُؤًا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَإِطْمَأْنَوْا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غِفْلُونَ ﴿١١﴾

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢﴾
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِآيَاتِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ
النَّعِيمِ ﴿١٣﴾

دَعَوْهُمْ فِيهَا سَبِّحَكَ اللَّهُمَّ وَنَحْمَدُكَ فِيهَا سَلَامٌ
وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤﴾

وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ
لَفُضِّعَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
فِي طُلُوعِ النَّهَارِ يَمْعَهُوْنَ ﴿١٥﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا لِحِثْيِهِ أَوْ قَاعِدًا
أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لِمَ دُعَا
إِلَى ضُرِّ مَنَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلنَّاسِ فِتْنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

کوں جو اوکریندن سوٹنا کر کے ڈکھالیا گئے۔

۱۳۔ تے تہا ڈے کنیں پہلے اساں قومیں کوں ہلاک کیتے جڈاں انہیں ظلم کیتے تے انہیں دو رسول کھلے نشان گمن کے آئے ہن اوہیں منیا نہیں تے اساں مجرم قوم کوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

۱۵۔ ول اساں انہیں دے بعد تہاکوں زمین ورج جانئیں بنڈے تاں جو اساں ڈیکھوں تساں کیویں کم کریں دے ۱۶۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں آیتاں پڑھ کے سٹایاں ویندن تے جیرے ساڈی ملاقات دی امیدیں رکھیندے آہدن ایندے علاوہ پیا قرآن گمن آیا انیکوں دٹا ڈے توں انہیں کوں اکھ ڈے جو میں اپنے ولو انیکوں نہیں بدل سگدا۔ میں تے حص اوندی پیر دی کریں دی جیرمی میڈو وھی کیتی ویندی ۷ جے میں اپنے رب دی نافرمانی کراں میں دڈے ڈیندے دے عذاب کنیں ڈرواں۔

۱۷۔ توں اکھ جے اللہ سیٹس چاہندا تے میں اے تہاکوں پڑھ کے نہ سٹیندا تے نہ میں تہاکوں ایندے تعلق ڈساں تاں میں تہاڈے دھیان میں کنیں پہلے ہک عمر گزار چکیاں کیا تساں عقل کنیں کم نوے گھنڈے۔

۱۸۔ جیرھا اللہ تے کوڑ پدے یا اوندی آیات کوں جھٹلاوے اوں کنیں وڈا ظالم کوں بے شک مجرم کامیاب نیں تھیندے۔

۱۹۔ تے اول اللہ کوں چھوڑ کے انہیں دی عبادت کریندن جیرے نہ انہیں کوں نقصان پہنچا سگدن تے نہ نفع تے آہدن اللہ دے کوہر اے ساڈے سفارشی بن توں اکھ کیا تساں اللہ کوں اوگال ڈسیندے ۷ جیرمی آسمانیں

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۳﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

وَإِذْ أَنْتَلَيْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا أَنْتُمْ بَقَرَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدَّلَهُ أَفَلَا
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدَلَهُ مِنْ تِلْقَائِي أَنفُسِي إِنَّ
آتِيْعَ إِلَّا مَا يُؤْتَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۱۶﴾

قُلْ تَوَسَّاءُ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا
أَدْرِكُ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِمَّنْ قَبْلِهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۷﴾

مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْطَحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۱۸﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَنْتَبِتُونَ
اللَّهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ شُجْعَنُهُ
وَيُعْطَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۱۹﴾

تے زمین وچ اونیں چاڑا۔ اوپاک تے جو او شرک
کریندن اوں کنیں اچی شان آلا

۲۰۔ تے سارے لوک ہک امت ہن دت انہیں
اختلاف کیے تے تھیں بے رب ولو ہک بال نہ تھی چکی
ہوئے ہاتے دل اوند فیصلہ تھی ونجے با جیندے وچ
او اختلاف کریندے پین۔

۲۱۔ تے او آہن جو اوندے اتے اوندے رب ولو
کوئی نشان کیوں نہیں لبایا گیا توں آکھ بے شک
غیب اللہ کنیں ہے تساں انتظار کرویں ہی تہاڑے نال
انتظار کرکٹ والیں دھو ہاں۔

۲۲۔ تے جڈاں لوکیں کوں انہیں دی تکلیف دے بعد
جیرمی انہیں کوں پہنچدی رحمت دامزہ چکھیندے ہیں
تے او ہوں ویلھے ساڈی آیات وچ تدبیراں کرکٹ
پے ویندن توں آکھ جو اللہ سیئں جلدی تدبیر کرکٹ والا
بے شک ساڈے رسول، فرشتے لکھدن جو تساں
تدبیر کریندے

۲۳۔ او ہور جیرھا تہا کوں خشکی تے سمندر وچ چلیندے
جڈاں تساں بیڑی وچ ہوندے تے چبگی ہوا دے
نال او انہیں کوں چاکے ٹردی پئی ہوندی تے او اوندے
اتے اکڑیندے پئے ہوندن۔ تے دل اوندے اتے ڈاڑھی
انڈھائی گھلدی تے انہیں تے ہر پاسوں ہاں اندکنے اونیال کریندن
جو او ہونج تہا تھیندن او اللہ سیئں کوں اطاعت ہوندے
کیے خاص کریندے ہوئیں سبب بندن۔ جے
تیں سا کوں ایں کنیں بچا گدھاتے اساں ضرور شکر گزار
بندے تھی ولسوں۔

۲۴۔ تے جڈاں او انہیں کوں بچا گھندے

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سِقَتٍ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۲۰﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْنَا إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿۲۱﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّاهُمْ
إِذَا هُمْ مُكْرَرُونَ ﴿۲۲﴾ إِنْ
رُسُلُنَا يَكْتُبُونَ مَا تُكْرَهُونَ ﴿۲۳﴾

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلِكِ وَجَرَبَ بِهْمُ يَرِيحَ ظَلَمَتَهُ وَفَرِحُوا بِهَا
جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ ۚ لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ
الشُّكْرَيْنِ ﴿۲۴﴾

فَلَمَّا أَجَلَهُمْ إِذَا هُمْ يَعْبُدُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَعَيْتُكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ قَتْلَ الْغَيْبَةِ
الَّذِينَ نَحْنُ الْغَيْبَةُ ثُمَّ إِنَّمَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۳۵﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْغَيْبَةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنَّ أَنْزَلَهُ مِنَ السَّمَاءِ
فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَ
الْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ
ازْدَيَّتْ وَكَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدْ دُرُؤَنَ
عَلَيْهَا أَنَّهُمْ أَمَرْنَا نَبِيًّا أَنْ تَهْأَرَا فَجَعَلْنَاهَا
حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَنَّ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۳۶﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۷﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخَيْرَ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ
قُرٌّ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ
تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا
أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۹﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَنبًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
شُرَكَاءُ هُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿۴۰﴾

تے او ہوں ویلے زمین وچ ناحق منہ زوری کریندن۔
اے لوگو تہاڈی منہ زوری تہاڈے اتے پوسی۔ دنیاوی
زندگی دا فائدہ دل آساں ساڈوول اوسوول
اساں تہاکوں ڈسیسوں جو کجھ آساں کریندے باوے۔

۳۵۔ ایس دنیاوی زندگی دی مثال اوں پانی آلی کار جیرھا
اساں جھڑکینس وسائے۔ زمین دا پورے رطوبت اوندے
نال رل ویندن جیندے وچ لوک تے ڈیگر کھندن تے
جڈاں زمین اوندے ذریعہ سوکھپ پالھندی تے سونڑھیں تھی دیندی
اوندا مالک خیال کریندے جو بے شک او ایندے اتے
قالبے ساڈا حکم اوندو رات کوں یا ڈیہد کوں اندے آساں
ایویں اپٹیاں نشانیاں کھول کے بیان کریندے ہن جیرھے
سمجھیندن۔

۳۶۔ تے اللہ سلامتی دے گھر دو سببیدے تے
جینکوں چاہندے سدھے رستے دو ہدایت ڈیندے۔
۳۷۔ جیرھے نیکی کریندن انہیں کیتے چنگا بدلہ تے
ودھار دی ہے تے انہیں دیندے تے زکروا ہوسی تے
ذلت اے بہشتی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن

۳۸۔ تے جیرھے برائی کریندن اوندرا بدلہ اوہو جیہاں
تے انہیں کوں ذلت پہنچسی تے التذکین انہیں کوں
کوئی بچاؤ والا نیس۔ ایویں ہوسی جیہاں دے منہ تے
رات دے کئی کئی اندھارے ٹوٹے سٹ ڈتے گئے ہون
اے لوک دونی ہن ایندے وچ ہوں دیر تیں رہسن

۳۹۔ تے جڈاں آساں انہیں ساریں کوں کھٹا کر لیسوں
تے ول اکھسوں انہیں وچو جیرھے مشرک کریندے
ہن آساں تے تہاڈے مشرک کھڑے رہو تے آساں
انہیں کوں الجوانج کر ڈیسیوں تے انہیں دے مشرک

آکھن تساں ساڈی عبادت تے نہ کریندے باوے۔

۳۰۔ اللہ سیئیں تہا بڑے تے ساڈے درمیان کافی گواہ

اساں تہا بڑی عبادت کیں غافل باوے۔

۳۱۔ اتھاں ہرجان جو اوں رادھا ہوسی اوندامزہ

چکھسی تے او اللہ سیئیں دو ولائے ولین جیرھا انہیں

دا سچا مالک تے جواد کوڑ ہدھیندے ہن او انہیں کوں کھل ویسی

۳۲۔ توں اکھ آسمان تے زمین کیں تہا کوں روزی کون

بُیندے تے کیں تے اکھیں تے کیندا قبضہ۔

تے کون مردے کیں جیندے کون کدھیندے تے

جیندے کیں مردے کون کدھیندے تے ساری گاہیں

دا انتظا کون کریندے او آکھن اللہ سیئیں توں اکھ

کیا تساں تقویٰ اختیار نوہے کریندے۔

۳۳۔ لے تہا بڑا اللہ جیرھا تہا بڑا رب تے حق کوں چھوڑ

کے گمراہی دے سوا تہا کوں کیا ملسی تساں کبڈے پھیرے

ویندے۔

۳۴۔ ایویں تہا بڑے رب دی گال جنہیں نافرمانی کیتی

انہیں تے پوری حق گئی بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۳۵۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچر کوئی ایجھا ہے جیرھا

پہلی دفعہ پیدا کرے تے ولا اوں پیدا کرے بگے توں اکھ

اللہ سیئیں پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا ولاوی

پیدا کرے بگے تے تساں کنتے پھیرے ویندے۔

۳۶۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچر کوئی ہے جیرھا

سچائی دا راہ بڈکھالے توں اکھ اللہ سیئیں سچائی دا راہ

بڈکھیندے۔ کیا جیرھا حق دا راہ بڈکھیندے او زیادہ حق

رکھیندے جو اوندی پیروی کیتی وچے یا او جیرھا

سدا راہ نیں بڈکھیندا بستھو ہونکوں سدا

فَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا اٰمَنَّا وَبَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ

عِبَادَتِكُمْ لَغٰفِلِيْنَ ۝

هُنَالِكَ تَبٰلَوْا كُلُّ نَفْسٍ مَّا اَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا اِلَى اللّٰهِ

مَوْلٰهُمُ الْحَقُّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۝

قُلْ مَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اَمْ يَتَمَكَّنُ

السَّعْيُ وَالْاَبْصَارُ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ

فَسَيَقُولُوْنَ اللّٰهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُوْنَ ۝

فَذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ فَكَأَدَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا

الضَّلٰلُ ۝ فَاَنَّى نَصْرُقُوْنَ ۝

كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْا

اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَنْ يَّبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ

يُعِيْدُهُ قُلِ اللّٰهُ يَّبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُ فَاَنَّى

تُؤْفَكُوْنَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَنْ يَّهْدِيْ اِلَى الْحَقِّ قُلِ

اللّٰهُ يَّهْدِيْ لِلْحَقِّ اَمَنْ يَّهْدِيْ

اِلَى الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُّتَّبَعَ اَمَنْ لَا

يَّهْدِيْ اِلَّا اَنْ يَّهْدِيْ فَاَلَا كَيْفَ

تَحْكُمُوْنَ ۝

راہ دکھایا ونچے تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کنجا فیصلہ کریتے؟
۳۷۔ اتہیں وچو اکثر محض ظن دی پیردی کریندن
بے شک دم حق دے مقابلے وچ کچھ دی فائدہ نہیں
پچیندا۔ بے شک اللہ سئیں بہوں چاٹن والا جو او
کریندن۔

۳۸۔ تے اے قرآن اللہ دے سوا کہیں کوہوں کوڑ نال نہ
بنایا وچ سبکہ باتے اے قرآن اوندی تصدیق کریندے جو
اس کہیں پہلے ہاتے کتاب کوں کھول کے بیان کریندے
اینرے وچ کوئی شک نیں جو اے کتاب تمام جہانیں
دے رب وکوبے۔

۳۹۔ کیا او کہن جو ایں انیوں کوڑ نال بنا گدھے توں اکھ
تہاں ایہو جہیں سورت بنا کے کہن آؤتے جے تہاں پچے؟
تے تہاں اللہ دے سرا جیندی تہا کوں طاقت ہڑوے اوکوں
کوں وی (مدد دیکھتے) سڈھنوں

۴۰۔ سچ لے ہے جو انہیں اسنجی چیز کوں کوڑ سبجے جیندا
انہیں کوں پورا علم وی نیں تے نہ ہن تک انہیں تیں ایندی
کوئی حقیقت کھلی ایویں انہیں کہیں پہلے لوکس دی جھٹلایا ہا
تے توں ڈیکھ ظالمیں دا انجام کیوں تھندے۔

۴۱۔ انہیں دچو کچھ ایندے تے ایمان کھن آوسن تے کچھ نہ
منین تے تیرا رب گیر گھٹن والیں کوں بڑا دھما جائدے۔
۴۲۔ تے جے او تیکوں کوڑا سمجھن تے توں اکھ میڈے
واسطے میڈا عمل تے تہا بڑا عمل تہا بڑے نال۔ جو میں
عمل کرینداں تہاں انہیں کہیں بری عرتے جو تہاں
کریندے؟ اوں کہیں میں بری آن۔

۴۳۔ تے انہیں وچ کچھ انجمن جیرے تیری ہال سنن
کیتے کن لائی رکھن کیا توں بوڑے کوں سٹا سبکدیں

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
عَنِ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۷﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ
لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا
مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ
وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۴۱﴾
وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ وَكَلَّمْتُ عَمَلَكُمْ أَنْتُمْ
بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بِرَبِّي قَبِيْلٌ لَّعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۲﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَعِينُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ الصَّمَرَ
وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿۴۳﴾

بھانویں او عقل کنیں کم نہ گھنڈے ہوں۔

۴۴۔ تے انہیں وچ کچھ جیڑو سکی رہ ویندن تے کیا توں
ایجنہیں اندھیں کول راہ بکھا سگدیں بھانویں او بڑہرے
نہ ہوں۔

۴۵۔ بے شک السدیسٹس لوکس تے کچھ وی ظلم نہیں کریندا
اصل لوک اپنے اتے آپ ظلم کریندن۔

۴۶۔ تے میرے ڈینہہ انہیں کول انجی حالت وچ کھٹھا
کر لیس جیویں او ڈینہہ دامن ہک لحظہ روگین انہک ڈوہجے
کول سچا لسن۔ او لوک گھٹے چن جنہیں السدی طاقت
کول جھٹلائے تے انہیں ہدایت نیں پاتی۔

۴۷۔ تے یا اسال تیکوں اوندا کچھ بکھا ڈیسوں جو اسال
دعدہ کیے انہیں نال یا وفات بڑے ڈیوں۔ انہیں ولٹا
سا ڈوہ ول السدیسٹس خوب گوارہ جو کچھ او کریندن۔

۴۸۔ ہرامت واسطے ہک رسول جیڑا انہیں دا رسول
اندے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر ڈتا
ویندے تے انہیں تے کوئی ظلم نہیں کیتا ویندا۔

۴۹۔ تے آبدن لے دعدہ کڈال پورا تھی سی جے
تساں پچھے ء۔

۵۰۔ توں اکھ میں تے اپنے واسطے وی نفع تے نقصان
دا اختیار نہیں رکھیندا سوائے ایندے جو اللہ چاہے ہر قوم
دی ہک مدت جیڑا انہیں دی مدت اندی نہ او ہک
لحظہ پچھو تے تھی کے بچ سگدن تے نہ اگو تھی کے۔

۵۱۔ توں اکھ تسال بڑسو جے او عذاب رات کول یا
ڈینہہ کول تہا ڈو او بچے مجرم اوں کنیں کیوں بچ سگدن۔

۵۲۔ کیا جیڑاں او عذاب آویسی ول تسال من گھنسو۔ ہٹ
(منیندے ء) تے تسال پہلے جلدی مگدے باوے۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعَنَىٰ
وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿۴۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۵﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ هُمْ كَانُوا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِمَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۴۶﴾

وَأَمَّا نُورُكَ فَبَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ
أَوْ تُوقِنُكَ فَآيَاتُنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿۴۷﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۴۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۹﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْبِلُونَهُ ﴿۵۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ نَهَارًا مَاذَا
يَسْتَعِجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۵۱﴾

أَتَمَرًا إِذَا مَا دَقَّ أَمْنُكُمْ بِهِ النَّارُ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿۵۲﴾

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ وہ ظالمین کوں آکھیا ویسی دیر تیں رہن آلا عذاب جکھوکیا تہا کوں تہا بڑے عملیں دا بدلہ نیں جڑتا ویندا

وَيَسْتَبِشِرُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِنْى وَرَبِّى إِنَّهُ لَحَقٌّ بِنَبِئِهِ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے او تیں کنیں پچھن کیا عذاب برحق توں آکھ ہا میڈے رب دی قسم بے شک او برحق تے تساں برانوے سبگدے۔

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْأَرْضِ لَا فِتْنَةٌ لَّهَا وَأَسْرُوا التَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَفُتِحَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے جے ہر جان واسطے جیں ظلم کیتے زمین وچ جو کچھ سے اونکوں مل ویندا تے او بھونگا بڑے کے جان چھڑا گھنڈے تے جڈاں او عذاب کوں بڑیکھسن تے شرمندگی کوں لکھسن تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر جڑتا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

إِلَّا رَأَىٰ لِلَّهِ مَا فِى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَنْ يَدَّ اللَّهُ حَقُّهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ سٹوبے شک جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا تے بے شک اللہ دا وعدہ سچا تے اصل جیہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

هُوَ يُحْيِى وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ او بوجھندے تے او بوجھندے تے بوندو تساں ولانڈے ولسیو۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ نَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اے لوگو! تہا بڑو تہا بڑے رب کنیں نصیحت آگئی تے سینے دی بیماریاں کیتے شفاء تے ہدایت تے مومنین کیتے رحمت۔

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ قَبْدُ لِكَ فَيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ توں آکھ اے اللہ دے فضل تے اوندی رحمت نال تے او ایندے اتے خوش تھیون اے اوں کنیں چنگا جو اوج کریندے پین۔

قُلْ أَرَبَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ توں آکھ تساں بڑسو جو اللہ سیس لہائے تہا بڑے واسطے رزق تے تساں اوندے وچ کچھ حرام تے حلال کر گدے توں آکھ کیا اللہ سیس تہا کوں اجازت جڑتی

یا تساں اللہ تے کوڑ پرہمی کھڑے ہو۔

۶۱۔ جیرے لوک اللہ تے کوڑ پرہمندن انہیں دایامت
وے ٹینہ وے متعلق کیا خیال بے شک اللہ لوکین
چ تے فضل کرن والا تے انہیں وچو اکثر لوک شکر نیں
کریں دے۔

۶۲۔ تساں کہیں حالت وچ نوہے ہوندے تے تساں
قرآن وچو کوئی حد نوہے پڑھدے تے تساں کوئی کم
نوہے کریں دے تساں تہا کوں پوری طراں بڑھدے
پئے ہوندے ہیں جڈاں تساں اوندے وچ مشغول ہوندے
تیدے رب کنیں زمین وچ ذرہ وی کوئی
شے نیں کی پئی تے نہ آسمان وچ تے نہ
ایں کنیں چھوٹی تے نہ وڈی سچ لے ہے جو اکل کتاب
وچ ہن۔

۶۳۔ سٹوبے شک اللہ وے دوستیں تے نہ کوئی بڑ
تے نہ او مونجھے تھیندن۔

۶۴۔ جیرے ایمان ایندن تے تقویٰ اختیار کریں۔
۶۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی خوشخبری تے
آخرت وچ وی تے اللہ وے گاہیں وچ کوئی تبدیلی نیں
لے بہوں وڈی کامیابی۔

۶۶۔ تے انہیں دی گال تیکوں مونجھا نہ کرے۔ بے شک
عزت ساری اللہ دی ہے تے غلبہ وی او بہوں سٹ
والا تے جاٹن والا۔

۶۷۔ سٹو جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ہے۔
تے جیرے اللہ وے سواہے شریک بیٹھن او انہیں دی
پیر وی نیں کریں دے او صرف اپن وہم دی پیر وی کریں دن
تے او اٹکلیں نال کم کریں دن۔

وَمَا لَئِيَّانَ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَ
لَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦٢﴾

إِلَّا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَخْزَوْنَ ﴿٦٣﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٤﴾
لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا يَبْدِلُ
إِكْلَامَتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٥﴾

وَلَا يَخْزِيكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦٦﴾

إِلَّا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا
يَسْتَعِجِ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءُ إِنَّ
يَنْتَعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٧﴾

۶۸۔ اہو ۷ جیس تہا بڑے واسطے رات بٹائی ۷ تاں جو
تساں آرام پاؤ تے ڈینہہ روشن بٹالسی بے شک ایندے
وچ اوں قوم کیسے جبرمی سٹری ۷ نشان۔

۶۹۔ انہیں اکھئے جو اللہ سیس پتر بٹا گدھے او پاک او
بے نیاز اوندے واسطے ہے جو آسائیں وچ تے جو
زمین وچ ایندی تساں کنیں کوئی دلیل کا ۷ نیں۔ کیا تساں
اللہ سیس رے متعلق او گال آبدے ۷ جیندا تہا کوں علم
نیں۔

۷۰۔ توں آکھ بے شک جبرمے اللہ تے کوڑہ میندن
او کامیاب نیں تھیندے۔

۷۱۔ دنیا وچ تھوڑا فائدہ ۷ ول انہیں ساڈو ولٹے
۷ ول اساں انہیں کوں بڑا ڈھا عذاب چکھیسوں ات گاہوں
جو او کفر کریندن۔

۷۲۔ انہیں کوں نوح دی خبر سنا جڑاں اوں اپنی قوم کوں
آکھیا جو اے میڈی قوم ہے میڈا مرتبہ تے اللہ دی
آیات نال میڈا نصیحت کرن تہا کوں چبگا نیں لگدا تے
میڈا اللہ تے بھروسہ ۷ تساں آپ تے اپٹے شریکیں تے
سامانیں تے تدبیریں کوں جمع رکھنو پچھیں تہا بڑے اتے تہا بڑی
کوئی گال کی زرو ونجے ول میڈے خلاف فیصلہ کر
ڈیو تے میکوں مہلت نہ ڈیو۔

۷۳۔ جے تساں پھر ونجریں تساں کنیں کوئی اجر نیں
مگدا میڈا بدلہ اللہ کنیں ہے تے میکوں حکم ڈتا گئے
جو میں پورا فرمانبرداریں ونجیاں۔

۷۴۔ انہیں اوں کوں جھٹلائے تے اساں اوں کوں تے اوندے
نال آلیں کوں ہیڑی وچ بچا گدھے تے اساں انہیں
کوں جانشین بٹائے تے جنہیں ساڈی آیات کوں

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ آيَاتٍ لِّتَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَارَ
مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ
الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ بِهٰذَا
أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا
يُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾
مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنْزِلُهُمُ
الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

وَأَنۢلِ عَلَيْهِمۡ نَبَأَ نُوحٍ إِذۡ قَالَ لِقَوْمِهِ يٰقَوْمِ إِن
كَانَ كِبَرُ عَلَيۡكُمْ مَقَامِي وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَلَعَلَّ
اللَّهُ تَوَكَّلْتُ فَأَجِيعُوا أَمْرُكُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
أَمْرُكُمْ عَلَيۡكُمْ غِنًى ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ ﴿٧٢﴾

فَإِن تَوَلَّيْتُمْ مِمَّا سَأَلْتُمۡهُ مِنۡ أَجْرٍ إِنۡ أَجْرِي إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَ أُمِرْتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٣﴾

فَكَذَّبُوهُ فَتَبٰىنَاهُ وَمَن مَّعَهُ فِي الْفَلَاحِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَ وَ أَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

النَّذِيرِينَ ۝

جھٹلائے اسان انہیں کون غرق کر ڈرتے توں ڈیکھ جو
انہیں دا کیا انجام جنہیں کون ڈرایا گیا ہا۔

۷۵۔ ول اسان اوندے بعد انہیں دی قوم دو رسول پھینٹیں
او انہیں دو کھلے کھلے نشان گھن کے آئن جیرے ایس کیں
پہلے جھٹلا چکے ہن او انہیں نیش منیا۔ ایویں اسان حد کیں
دو حد والیں دے دلیں تے مہر لاڈ بندے ہیں۔

۷۶۔ بکچیں اسان انہیں مے بعد موسیٰ تے ہارون کون
فرعون تے اوندے سرداریں دو پھٹے اپٹے نشان ڈے
کے انہیں وڈائی کیتی تے او مجرم قوم ہائی

۷۷۔ تے جڈاں انہیں دو ساڈے ولوح آگے انہیں آکھے
استے بے شک کھلا کھلا جادو۔

۷۸۔ موسیٰ آکھے کیا تساں حق مے متعلق اے آبدے ء
جڈاں او تہا ڈو آگے کیا اے جادو ء تے جادو گر کامیاب
نئیں تھیندے۔

۷۹۔ انہیں آکھے کیا توں ساڈے کولہو ویں واسطے آئیں
جو توں ساکوں اتھو ہٹا ڈیویں جیندے اتے اسان اپٹے
بیرو ہٹا ڈے کون پاتے تے مک وچ تہاکوں وڈائی
مل ونجے اسان تہاکوں اصلو نہ منیسوں۔

۸۰۔ تے فرعون آکھے تساں میڈو ہر علم دالے جادو گر
کوں گھن آؤ۔

۸۱۔ جڈاں جادو گر آگئیں انہیں کوں موسیٰ آکھے جو تساں
ٹھنٹے اوسو۔

۸۲۔ جڈاں انہیں سٹے موسیٰ آکھے جو تساں گھن آئے ء
تے پیش کیتے اے سارا دوکھا ء بے شک اللہ سیئیں
انیکوں ضرور مٹا ڈیسی بے شک اللہ سیئیں فساد کرن والیں
دے کم کوں کامیاب نئیں کرنیدا۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَبَاءُواهُمُ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۚ
كَذَٰلِكَ نَطْعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ۝

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ
مُبِينٌ ۝

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَٰذَا
وَلَا يُفْلِحُ السَّحَرُونَ ۝

فَالْوَا اِجْتَنَّا لِسُلْقَتْنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اِبَاءَنَا وَ
تَكُونُ لَكُمُ الْيَكْبَرِيَاءُ فِي الْاَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا
بِنُؤْمِنِينَ ۝

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سِحْرِ عَلَيْنِي ۝

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمُ مُوسَىٰ ااَقْوَامًا اَنْتُمْ
مُلْكُونَ ۝

فَلَمَّا اَقْوَا قَالَ مُوسَىٰ مَا اِجْتَنُمُ بِالِ السَّحَرَانِ اَللّٰهُ
سَيُبْطِلُهُ اِنَّ اَللّٰهَ لَا يُضْلِحُ عَمَلِ الْمَفْسِدِينَ ۝

وَيُحْيِي اللَّهُ الْخَبْثَ بَكَلَّتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٣﴾
 ۸۳۔ تے اللہ سیس حق کوں اپنٹے بگاہیں دے نال سچا
 ثابت کریندے بھالوں مجرم ناپسند کرن۔

فَمَا أَمَّنَ مُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّتَهُ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ
 مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ
 لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ السُّرِفِينَ ﴿٨٤﴾

۸۴۔ تے موسیٰ تے اوندی قوم دے تھوڑے جہیں جوان
 ایمان گھن آئے باقیں ایں ڈر توں نہ منیا یا
 جو فرعون تے اوندے سردار انہیں کوں
 کہیں مصیبت وچ نہ پاڈیوں تے بے شک فرعون زین
 وچ وڈا بیٹیا پیا تے بے شک او حد کنیں ودھن والیں
 وچو با۔

وَقَالَ مُوسَى يَقَوْمِ إِن كُنتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ
 تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٥﴾

۸۵۔ تے موسیٰ اکھئے اے میٹھی قوم جے تساں اللہ تیں
 ایمان ایندے ء تے اوندے اتے بھروسہ کرو جے تساں
 پسے فرمانبردار ہوئے۔

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

۸۶۔ انہیں اکھئے اساں اللہ تے بھروسہ رکھیندے ہیں
 اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم کیے آزمائش واسبب
 نہ بنا۔

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٧﴾
 وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا
 بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَابْنُوا الصُّلُبَ ﴿٨٨﴾

۸۷۔ تے موسیٰ اکھیاں اے ساڈے رب بے شک تیں
 فرعون تے اوندے سرداریں کوں سونھپ (دنیا دا) بڑے
 تے دنیاوی زندگی وچ مال بڑے اے ساڈے رب ایں
 واسطے جو او تیبڑے رستے کنیں بٹاون اے ساڈے
 رب انہیں دے مال برباد کر ڈے تے انہیں دے
 دلیں تے سزا لہا او ایمان نہ انیس جے تیں او ڈکھ
 والا عذاب نہ ڈیکھن۔

وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَآئِكَ
 زِينَةً وَآمَوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّنَا
 عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ آمَوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
 عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٩﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبْتُ دَعْوَتُكُمْ فَاَسْتَفِينَا وَلَا تَتَّبِعُوا
سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

وَجُورَنَا بِكَيْسِ إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا كَافًّا إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَوَقُ قَالَ
أَمِنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۱﴾

الَّذِينَ وَكَذَّبْتُمْ قَبْلُ وَكُنْتُمْ مِنَ الْفَاسِقِينَ ﴿۹۲﴾

فَالْيَوْمَ نَبْخِيكَ بِبَدَنِكَ لَتَبُكَ لِنُكُونَ لِمَنْ خَلَفَكَ آيَةً
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَفُلُونَ ﴿۹۳﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبُوعًا صَدَقَ وَرَدَّ قُلُوبَهُمْ
فِي الْكَيْدِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَنِيصَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۹۴﴾

وَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ
يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تُكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۹۵﴾

وَلَا تُكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُونَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۹۶﴾

۹۰۔ اللہ سیس فرمائے تہا بڑی ڈوناہیں دی دعا قبول
کر گدی گئی تے تے اس بڑوہیں بیرجانی رہو تے انہیں
جسے راہ دی بیروی اصلو نہ کرو جیرھے علم نہیں رکھیندے
۹۱۔ تے اس بن اسرائیل کوں سمندر کنیں پار لنگھائے
سے تے فرعون تے اوندے لشکر منہ زوری تے فلم
نال انہیں دا بیچا کیستے تے جڈاں او غرق تھیوٹ گبے
تے اوں آکھے میں میندا جو بے شک کوئی معبود نہیں
اوندے سوا جیندے اتے بن اسرائیل ایمان گمن آئن تے
میں فرمانبرداریں وچو ہاں۔

۹۲۔ ہن میندیں پہلے تیں نافرمانی کیتی تے توں گیٹ
گھٹن والیں وچو ہاویں۔

۹۳۔ اچ اس مٹیڈے بدن کوں نجات ڈیندے ہیں
تاں جو توں نشان ہوویں انہیں واسطے جیرھے تیدے
بعد آدن تے بے شک بہوں سارے لوک ساڈی آیات
کنیں غافلن۔

۹۴۔ تے اس بن اسرائیل کوں سچائی والی جاڈتی
تے اس انہیں کوں پاک چیزاں ڈتن علم آون
دے بعد انہیں اختلاف کیستے بیشک
تیدارب انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہ فیصلہ کر
ڈیسی جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

۹۵۔ تے جے توں شک وچ ہوویں ایندی وچ کنیں جو
اس تیدو نہائے تے توں کچھ انہیں لوکیں کنیں جیرھے
تیں کنیں پہلے کتب پڑھدن بے شک تیدو تیدو
رب کنیں حق آگئے تے توں شک کرن والیں وچو نہ بن۔

۹۶۔ تے انہیں لوکیں وچو نہ اصلو بٹ جنہیں اللہ دے نشانیں
کوں بھٹلائے ناں تاں گھاٹا پاؤن والیں وچو تھی ویسیں۔

۹۷۔ بے شک جیندے اتے تیبڑے رب ولو عذاب دی خبر آگئی ۱۰ او ایمان نہ انیس۔

۹۸۔ بھانویں انہیں کنیں بر قسم دے نشان آونجن ول دی او نہ منیسن جے تیں او ڈکھ والا عذاب نہ ڈیکھ گھن۔

۹۹۔ کیوں کوئی اینجی دستی نہ تھی جیڑی ایمان گھن آوے با سوائے یونس دی قوم دے جیڑاں او ایمان گھن آئیں اسان انہیں کنیں ذلیل کرن والا عذاب بٹاڈتے تے انہیں کون بک وقت تیں فائدہ ڈتے۔

۱۰۰۔ تے جے تیبڑا رب چاہندا جیرے زمین وچ بن سائے ایمان گھن آون باکیا توں لوکیں کون مجبور کر لیس جو او ایمان گھن آون۔

۱۰۱۔ کبیں شخص کون اختیار نہیں جو او اللہ دے حکم دے بغیر ایمان گھن آوے تے اللہ سیس انہیں تے عذاب نازل کریندے جیرے عقل نہیں کریندے۔

۱۰۲۔ توں آکھ ڈیکھ جو آسائیں تے زمین وچ نشان تے ڈراوے فائدہ نیں ڈیندے اوں قوم کون جیرے ایمان نہ آنے۔

۱۰۳۔ تے کیا او انتظار کریندے بین انہیں لوکیں دے جہاڑیں آلی کار جیرے انہیں کنیں پہلے گذر گئیں توں آکھ تسار انتظار کرو میں وی تہاڈے نال انتظار کرٹ والیں وچو ہاں۔

۱۰۴۔ پچیس اسان اپٹے رسولیں کول تے مومنین کول پچا گھنسون ایویں ساڈے اتے مومنین کول پچا دنا فرض۔

۱۰۵۔ توں آکھ اے لوکو جے تسار میڈے دین وے تعلق شک وچ ہونے تے میں انہیں دی عبادت نیں کریندا جینی تسار اللہ دے سوا عبادت کریندے ۱۱ تے اصل میں

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ خَلَّتْ بِرُءُوفِ الْعَذَابِ ۝

الْأَلِيمِ ۝ فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ أَمَنَتْ فَفَعَّهَا إِيْمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كُنْفَقْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ عَنَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَنَجَّيْنَاهُمْ إِلَىٰ جَنَّاتٍ ۝

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا ۝ أَفَأَنْتُمْ تُكذِرُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۝

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوَمِّنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَبِجَعَلِ الْإِنْسَ عَلَىٰ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ۝

قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُعْبِی الْأَيْتِ وَالتَّنٰذِرِ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ۝

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذٰلِكَ حَقَّقَا عَلَيْنَا نَجِجَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

قُلِ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُمُ ۖ وَأُؤْتِ أَنْ أَكُونَ

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝۷

عبادت کریندال اللہ دی حیرھا تہا کول مریدے تے میوں
حکم جوتا گئے جو میں مومنین وچو بنیں۔

وَأَنْ أَوْفِرَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الشَّارِكِينَ ۝۸

۱۰۶۔ تے توں اپنی توجہ کول دین دو کر ایوں جو توں ہر ڈنگ
ول کنیں پاک ہوویں تے توں مشرکین وچو نہ بنی۔

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ
إِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ۝۹

۱۰۷۔ تے توں اللہ دے سوا کہیں کول نہ سبڈ حیرھے تیکوں
نہ نفع جوبندن نہ نقصان تے جے توں اے کرسیں بیشک
توں ظالیں وچو ہن دیس۔

وَأِنْ يَسْأَلْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَإِنْ يَرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِقَضَائِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۱۰

۱۰۸۔ تے جے اللہ سیوں تیکوں کوئی تکلیف پچا دے
اوندے سوا کوئی بیا ہٹا نہیں سگدا جے تیڈے کیتے
کوئی چنگائی چا ہے تے اوندے فضل کول کوئی روکٹ والا
نئیں۔ اپٹے بندیں وچو جیندے اتے چا بندے اپنا فضل
کریدے تے او بہوں بخشٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔

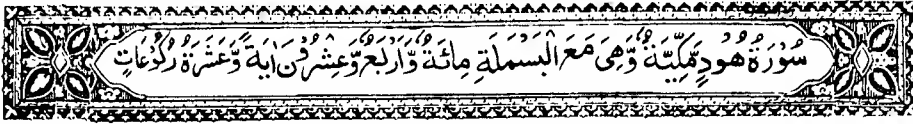
قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ
اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا
يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝۱۱

۱۰۹۔ توں اکھ اے لوکو تہا ڈو تہا ڈے رب ولو حق آگئے
تے جیرھا ہدایت پیسی او اپنی ذات دے فائدے کیتے
ہدایت پیسی تے جیرھا گمراہی پیسی اوندان نقصان ہونکوں تھسی
تے میں تہا ڈا ذمہ وار نہیں۔

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُذَ اللَّهُ بِحُكْمِهِ
وَإِنَّ خَيْرَ الْخَائِمِينَ ۝۱۲

۱۱۰۔ توں اوندی پیروی کر جو تیڈو وحی کیتی گئی تے توں مبر
کر جے تیں اللہ فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

سورة ہود مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۴ آیات تے ۱۰ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال حیرما بن منگے
بُیُوتُ وَاللّٰهُ تَعَالٰی وَلَوْلَا رَحْمَةُ رَبِّیْ لَکُنَّ
الْاَنْفُکُمْ کِیۡتٰبًا مَّحْکُوۡمًا ۝۱
- ۲۔ میں اللہ بکھینڈ والا ہاں۔ اسے کتاب جیندی آیات
مضبوط کیتیاں گئیں تے ول سیاٹے تے بہوں باخبر خدا
ولو کھول کھول کے بیان کیتیاں گئیں۔
- ۳۔ جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو میں تہاڑے
واسطے خدا ولو ڈراوٹ والا تے خوشخبری بُیُوتُ وَاللّٰهُ تَعَالٰی
۴۔ تے تساں اپنے رب کہیں بخشش منگوتے ول اوندو جھکو
او تہا کوں ہر مقررہ وقت میں چنگا سامان ڈیسی تے ہر فضل
والے کوں اپنا فضل ڈیسی جے تساں پھر ولیو تے بے شک
میں تہا کوں ہک وڈے ڈینہ دے عذاب کہیں ڈرینداں۔
- ۵۔ اللہ دو تساں ولے تے او ہر شے تے قادر۔
- ۶۔ سٹو بے شک او اپنے سینے مرڑیندن تاں جو او اول
کہیں کئے رہوں۔ سٹو جڈاں او اپنے کپڑے پیندن تے
جو او کیندن تے جو او ظاہر کریندن او چاندے بیشک
او سینے دی گالہیں کوں جاتن والا۔
- ۷۔ اَلَا تَعْبُدُوۡا اِلَّا اللّٰهَ اِنِّیۡنِیۡ لَکُمۡ مِّنۡہٗ نَذِیۡرٌ ۝۷
- ۸۔ وَ اَنۡ اَسْتَغْفِرَ لَکُمۡ ثُمَّ تَوَبَّوۡا اِلَیَّهِ یُبْتَغِ لَکُمۡ
مِّنۡہٗ اَجَلٌ مُّسَمًّی وَّ یُؤْتِ کُلَّ ذِیۡ فَضْلٍ
فَضْلَہٗ ۝۸ وَ اِنۡ تَوَلَّوۡا فَاِنِّیۡ اَخَافُ عَلَیْکُمۡ عَذَابَ
یَوْمٍ کَبِیۡرٍ ۝۹
- ۹۔ اِلَی اللّٰهِ مَرَجِعُکُمۡ وَہُوَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیۡرٌ ۝۹
- ۱۰۔ اَلَا اِنَّہُمْ یَشْنَوْنَ صُدُوۡرَہُمْ لَیَسْتَخْفُوۡا مِنْہٗ ۝۱۰
- ۱۱۔ حَیۡنَ یَسْتَغْشَوْنَ شِیۡاَہُمۡ یَعْلَمُ مَا یُیۡرَوْنَ وَ مَا
یُعْلَمُوۡنَ اِنَّہٗ عَلِیۡمٌ بِذَاتِ الصُّدُوۡرِ ۝۱۱

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ④

۷۔ زمین وچ کوئی جانور نہیں جیندا رزق اللہ دے دے نہ جوڑے تے او چاندے اوں جانور دی عارضی رہن دی جا تے مستقل رہن دی جا کون دی۔ اے سب کچھ کھلی کھلی کتاب وچ۔

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْإِبَاءِ لِيُنْزِلَ كُفْرَكُمْ أَحْسَنُ عِلَالًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَرْجِعُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ⑤

۸۔ اوہوہ جیں آسمانیں تے زمین کون چھی وقتیں وچ پیدا کیے تے اوںدا عرش پانی تے ہے تاں جو تہاڑا امتحان گھنے جو تہاڑے دجو کون چنگا کم کریندے تے جے توں آکھیں جو بے شک تساں مرڻ دے بعد اٹھالے ویسوتے کافر ضرور آکھسن جو اے تے کھلا کھلا جادو (دکھاو)

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِصُهُ الْيَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَعَهُمُوهَا عَنْهُمْ وَحَاقَّ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ⑥

۹۔ تے جے اسال انہیں کنیں عذاب گنتری دی مدت تیں پچھو کر ڈیوں تے او ضرور آکھسن کیرھی شے اوںکوں رکنیدی پئی سٹو جیڑاں انہیں تے او عذاب اوس انہیں کنیں بٹا یا زولسی تے جیرے عذاب تے او کھلے ہن اوہو انہیں کوں ولید گھنسی۔

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ رَدَّعْنَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُوفُ كُفُورًا ⑦

۱۰۔ تے جے اسال انسان کوں اپٹے ولور رحمت چکھاؤں ولا اوں کنیں کھس گھنوں تے بے شک او ناامید تے ناشکرا تھیویندے۔

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ صَرَائِمِ مَسْتَنَّةٍ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ⑧

۱۱۔ تے جے اسال اوںکوں بڑکھ پھچن دے بعد نعمتاں چکھاؤں تے او ضرور آکھسن میڈیاں مصیبتاں ٹل گئیں تے بے شک او بہوں اکر پکڑی والا تے فخر کرڻ والا۔

إِنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَبَلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑨

۱۲۔ سوانے انہیں دے جیرے صبر کرن تے جینگے کم کرن ایسے ہن جنہیں واسطے وڈا اجر تے بخشش۔

فَلَحَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوْحَىٰ إِلَيْكَ وَصَافِيٌّ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ⑩

۱۳۔ کافر اے امید کریندن جو توں اپنی وحی دا حصہ چھوڑ ڈیسیں تے ایندے نال تیڈا سبب تنگ تھیویندے کافر دے دے اے آکھن تے جواوندے اے خزانہ کیوں نہیں لٹھا یا اووندے نال فرشتہ کیوں نہیں آیا توں تے محض ڈراوڻ

والا میں تے اللہ ہر نئے داکار ساز۔

۱۴۔ کیا او آبدن جو ایں کتاب گھر گدھی، توں آکھ جے تسان
سچے عتے ایجو جیہاں بڑا سورتاں گھڑ بڑ کھا لوتے
اللہ دے سوا جیندی تہا کوں طاقت سب گھنو

۱۵۔ جے او تیکوں جواب نہ بولون (تیڈی گال نہ منن) اتے
توں جان گمن جو تیڈو بہایا گئے او اللہ دے علم نال تے
اللہ دے سوا بیا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے کیا تسان
فرمانبر وارٹسو۔

۱۶۔ جیرھا دنیاوی زندگی تے اوندے سوٹھپ کوں چاہی
اساں انہیں دے اعمال وادلا ایندے وچ پورا کر ڈیوس
تے انہیں کیتے اوندے وچ کوئی کمی نہ کیتی ویسی۔
۱۷۔ اے او لوکن جنہیں واسطے آخرت وچ صرف بھاء تے
ایندے وچ جو بٹائے انہیں او ونجج ویسی تے جو اکریندے
پین اوتباہ تھی ویسی۔

۱۸۔ کیا جیرھا شخص اپنے رب کنیں روشن دلیل تے قائم
تے جیندے کچھ خداو لوک گواہ اوتی تے اوں کنیں پہلے
موسیٰ دی کتاب اماں تے رحمت بانی آپکی، اے اوں کوں
میندن تے جیرھا انہیں ٹولیں دچو نہ نیسی اوندے وعدے
دی جا بھاء۔ ایندے بارے وچ کہیں شک وچ نہ پو
جے شک اے تیڈے رب ولو سچ تے اکثر لوک
ایمان نہیں ایندے۔

۱۹۔ اوں کنیں وڈا ظالم کوں جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے
اے لوک اپنے رب دے سامنے پیش کیتے دسین تے
گواہ اکھن اے لوکن جنہیں اپنے رب تے کوڑ بدھن
سٹو فالیں تے اللہ دی لعنت۔

۲۰۔ تے ظالم اوہن جیرھے اللہ دی راہ کنیں روکیندن تے

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِ
مُفْتَرِيَةٍ وَادْعُوا مَنِ اسْتَعْظَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑩

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ
وَأَن لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ⑪

مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيْنَهَا نُوفِ
إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُنْجُونَ ⑫

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَحِطُّوا مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلُّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑬

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ
وَمِنْ بَيْنِهِ كِتَابٌ مُّوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ
الْأَغْوَابِ فَاَلْتَأْرَ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي
مِيزَانِهِ قِيَمَةٌ إِنَّهُ اخْتَلَفَ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ⑭

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ
يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ إِلَّا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الظَّالِمِينَ ⑮

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۵﴾

اوندے وچ بگ پیدا کرن چا بندن تے اے آخرت وے وی منکرن۔

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَتْ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ يُضَعِفُ لَهُمْ سُدَّتُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّعْيَ وَمَا كَانُوا يَبْصُرُونَ ﴿۶﴾

۲۱۔ اے لوک ملک وچ اللہ والیں کوں ہر انیں بگدے تے اللہ وے سوا بیا کوئی انہیں دا سبکتی نیں انہیں کوں وڈا عذاب ڈنا ویسی نہ او سٹن دی طاقت رکھیندن تے نہ او بیکھ سگدن۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِمُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَرُونَ ﴿۷﴾

۲۲۔ ایسے لوکن جنہیں اپنے آپ کوں گھٹے وچ سٹے تے جیرھا او کوڑ گھڑندے ہن او وی دُکھ گئے۔

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْآخَسَرُونَ ﴿۸﴾

۲۳۔ بے شک اے گال پکی جو او آخرت وچ گھٹا پاوٹ والن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآخَبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۹﴾

۲۴۔ بے شک جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک عمل کیتے نیں تے اپنے رب دو بھک گئیں ایسے لوک بہشتی ہن اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَصْحَنِ وَالْأَصْمَرِ وَالْبَصِيرِ وَالسَّيِّئُ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۰﴾

۲۵۔ دو لوک دی مثال اندھے تے بوڑے سو بھاکے تے سٹن والے کیا انہیں ڈوناہیں دی حالت بکو جہیں تھی بگدی کیا تاساں ول وی نیں سمجھندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱﴾

۲۶۔ تے اسان نوح کوں اوندی قوم دو بھٹے تے اول آکھے بے شک میں تہا ڈو کھلا کھلا ہوشیار کرن والا ہاں

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ إِلَيْنِمْ ﴿۱۲﴾

۲۷۔ جو تاساں اللہ وے سوا بیا کہیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہا ڈے اتے ڈکھ والے ڈیندے عذاب کنیں ڈرواں۔

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرِيدُ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرِيدُ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَادِيَ الْوَايِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَنْظُرُكُمْ كَذِبِينَ ﴿۱۳﴾

۲۸۔ اوندی قوم وے کافرین وچو وڈے لوک آکھے اسان تیکوں اپنے جہاں بندہ ڈہرے میں تے جیں تیبڑی بیڑی کیتی او عام لگا وچ سب توں زیادہ ذیل لوکن اسان تہا ڈے وچ اپنے اتے کوئی فضیلت نلے ڈہرے تے اسان تہا کوں کوڑا سمجھندے میں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْعَيْتُمْ اِنْ كُنْتُمْ عَلٰى بَيِّنَةٍ
مِّنْ رَبِّىْ وَاتَّبِعْنِىْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِىْ
فَتُعِيْنَتْ عَلَيْكُمْ ۚ اَنْلِزْ مَكُوْهًا وَاَنْتُمْ لَهَا
كٰرِهُوْنَ ۝۳۹

۲۹۔ اوں آکھیاے میڈی قوم تساں بھلا بڑسو جے میں
اپنے رب کنیں کملی دلیل تے ہواں تے اوں میکوں اپنے ولو
رحمت وی بڑتیء جیر صی تہا بڑے اتے ظاہر کاء نیں تھی
پئی (بڑسی نیں پئی) کیا اساں تہاکوں او دلیل زوریں
ریت منوا گھنسون بھانویں تساں ناپسند کرو۔

وَيَقَوْمِ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَّآ اِنْ اَجْرِىْ اِلَّا
عَلٰى اللّٰهِ وَمَا اَنَاْ بِظَارِدِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّهُمْ مُّلَقَوْا
رَبِّهُمْ وَلٰكِنِّىْ اَرْسَلْتُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ۝۴۰
وَيَقَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِىْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُمْ اَنَّا
نَدَّكُرُوْنَ ۝۴۱

۴۰۔ تے اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایندے بدسچو کوئی
مال نیں منگدا میڈا بدلہ صرف اللہ کنیں ہے تے منوں والیں
کوں میں دھکے ڈیوں والا نہیں۔ بے شک او اپنے رب کوں
ملٹی والیں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجھاں۔
۴۱۔ تے اے میڈی قوم جے میں دھکے ڈیواں تے اللہ لو
ملن آئی سنرا توں بچاؤں کیجئے میڈی کون مدد کرے کیسا
تساں دل دی سمجھندے نو ہے۔

وَلَا اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِىْ خَزَاۤئِنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ
الْغَيْبِ وَلَا اَقُوْلُ اِنِّىْ مَلٰٓئِكُ وَلَا اَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ
تَزِدُّهُمْ اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا ۚ اللّٰهُ
اَعْلَمُ بِمَا فِىْ اَنْفُسِهِمْ ۚ اِنِّىْ اِذَا لَمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ۝۴۲

۴۲۔ تے میں تہاکوں اے نیں آہا جو میں کنیں اللہ دے
خزانے ہن تے میں غیب وی نیں جاندیا تے نہ میں اے
آہاں جو میں فرشتاں تے نہ میں آہاں انہیں لوکیں دے
متعلق جیرے تہا بڑی اکھیں وچ ذلیلین جو اللہ سنیں انہیں
کوں چھگانا اصلو نہ ڈلیس اللہ جاندے جو انہیں دے دیں
وچ بے شک میں ظالمیں وچو تھی ویساں جے میں تہا بڑی
گال مناں۔

قَالُوا يٰنُوْحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ جِدْلَنَا فَاَيُّنَا
بِمَا نَدِّدُ نَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝۴۳

۴۳۔ انہیں آکھئے اے نوح توں سا بڑے نال بحث کر
چکیں تے بہوں بحث کر چکیں جے توں سچا ایں تے او عذاب
گھن آجیں کنیں سا کوں بڑیندیں۔

قَالَ اِنَّمَا يٰتِيْكُمْ بِهٖ اللّٰهُ اِنْ شَاءَ وَمَا اَنْتُمْ
بِعٰجِزِيْنَ ۝۴۴

۴۴۔ اوں آکھئے جے اللہ چاہی تے او تہا بڑے اتے
اونکوں گھن اوسی تے تساں اونکوں روک لوئے سگدے

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نَصْرِىْ اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ
اِنْ كَانَ اللّٰهُ يَرِىْدُ اَنْ يُعْوِيْكُمْ هُوَ سَرَبَقَتُهُ

۴۵۔ تے میڈی خیر خواہی تہاکوں کوئی فائدہ نہ ڈلیسی جے میں
تہا بڑی خیر خواہی چاہاں وی جے اللہ تہاکوں ہلاک کرن چاہے

وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَدَيْنَاهُ لَنْ اَفْتَدِيَنَّهُ فَعَلًا اَجْرًا

وَاَنَا بَرِيٌّ مِّنْهَا نَجْرِمُونَ ﴿۶﴾

۵

وَاُدْعَىٰ اِلَىٰ نُوْحٍ اَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا

مَنْ قَدْ اٰمَنَ فَلَا تَبْتَلِسْ بِمَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿۷﴾

وَاصْبِرْ لِّلْفُلْكِ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي

الَّذِيْنَ طَلَّوْا اَنَّهُمْ مَّغْرُ قُوْنٌ ﴿۸﴾

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ تَشَدَّدْ مَّرَعِيْهِ مَلَأْتُمْ قَوْمَهُ

سَيْحُرًا مِّنْهُ قَالَ اِنْ تَسْحَرُوْا مَعِيَ اِنَّا نَسْحَرُ مِنْكُمْ

كَمَا تَسْحَرُوْنَ ﴿۹﴾

تَسُوْفَ تَعْلَمُوْنَ مِّنْ يَّأْتِيْهِ عَذَابٌ يُخْزِيْهِ وَ

يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿۱۰﴾

حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَمْرُنَا وَفَاَزَ السَّيْئُورُ

قُلْنَا اَحْمِلْ فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ

اِثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ

الْقَوْلُ وَمَنْ اٰمَنَ وَمَا اٰمَنَ مَعَهُ اِلَّا

قَلِيْلٌ ﴿۱۱﴾

وَقَالَ اذْكُبُوْا فِيْهَا بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرِبَهَا وَفَرَسَهَا

اِنْ رَزِقْتَ لَعَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۲﴾

وَهِيَ تَجْرِيْ بِهَمِّ فِى مَوْجٍ كَالْجِبَالِ تَدَاوٰى

نُوحٌ اِبْنَهُ وَكَانَ فِى مَغْرِلٍ يَبْنِىْ اذْكُبْ مَعْنَاوُ

تے ۱ و تہا ڈارب تسال اونڈو ول ولسو۔

۳۶۔ کیا او کہن اے اوں آپ گھڑی ءتوں اکھجے میں

آپ گھڑی ءتے میڈا جرم میڈے اتے پوسی تے میں

تہا ڈے جرمیں کیں بری آں۔

۳۷۔ تے نوح دو وحی کیتی گئی ءجو بے شک تیلہی قوم وچ

جیرے ایمان گھن آن انہیں نے سوا بیا کوئی وی ایمان نہ

انیسی تے توں جو او کریندے بین اونڈے اتے افسوس نہ کر۔

۳۸۔ توں ساڈی اکھیں دے سایٹے تے ساڈی وحی دے مطابق بیڑی

بٹاتے ٹالیں دے متعلق میڈے نال کوئی گال نہ کریں بیشک

او غرق کیتے ولین۔

۳۹۔ تے او بیڑی بنیدا با تے جیڈاں اونڈی قوم را کوئی وڈا

آدمی اتھاؤ لگھے با اونڈے اتے کھن با اوں اکھیا جے اچ

تساں ساڈے نال کھدے ءجو بے شک اساں وی تہا ڈے

ایکھلسوں جیویں تسال کھدے ءجو۔

۴۰۔ تے جلدی تہا کوں پتہ لگ ولسی جو کیندو ذلیل کرن والا

عذاب اونڈے تے کیندے اتے مقیمی عذاب لہندے۔

۴۱۔ تے جیڈاں ساڈا حکم آویسی تے نیں ویہہ پوسی زور نال

اساں اکھسوں ایندے وچ ہر شے دے جڈوڈو جوڑے

سوار کر تے اپنے گھروالیں کوں وی تے منق وایں کوں سوئے

اوں شخص دے جیندے کیتے ساڈے عذاب دا حکم جاری تھی

چکے۔ اونڈے منق والے بہوں تھوڑے ہن۔

۴۲۔ تے اوں اکھے اونڈے وچ سوار تھی و نچوالہ دے نال

نال اوڑسی تے اللہ دے نال نال کھڑی بے شک میڈا

رب بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۴۳۔ تے او بیڑی انہیں کوں گرمی ویندی بانی پہاڑیں آئی کار

اچی لہریں وچ تے اوں ویلھے حضرت نوح اپنے پتر کوں

۱۰

لَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿۴۰﴾

سُبیئے اول دلیہ او اوں کنیں انج تھی گئے اے میڈے
پترتوں ساڈے نال سوار تھی ونج تے توں کافرین
وچوں نہ بیٹ۔

قَالَ سَادُوْنِيْ اِلَى جَبَلٍ يَّغْصِمُنِيْ مِنَ الْمَاءِ قَالَ
لَا عَاصِمَ اِلَّوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّجِمَ وَحَالَ
بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمَغْرَقِيْنَ ﴿۴۱﴾

۴۴۔ اوں آکھئے میں بٹیس کہیں پہاڑی تے پناہ گھنساں
او میکوں پانی کنیں بچا گھنسی۔ اوں آکھئے اے اللہ
عذاب کنیں کوئی نیٹ بچا سگدا سوائے اوںدے جندے
اتے او رحم کرے تے ہوں ویلے بڑونا میں دے درمیان
ہک پھولی اکبئی تے او پڑن والیں وچ تھی گیا۔

وَقِيلَ يَا اَرْضُ ابْلَعِيْ مَاءَكَ وَاسْأَا اَقْلَبِيْ
وَعِغْضِ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاَسْتَوَتْ عَلَى الْوُجُوْدِ
وَقِيلَ لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۵۔ تے آکھیا گیا اے زمین توں اپنے پانی کوں نگل
ونج تے اے آسمان توں دی کھڑ ونج تے پانی سک گیندے آکھیا گیا ظالم
قوم واسطے تباہی مقدر۔

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْنِيْ مِنْ اَهْلِيْ
وَ اِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحَاكِمِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۶۔ تے نوح اپنے رب کوں سُبیئے اے میڈے رب
بے شک میڈا پتر میڈے گھر والیں وچو تے بے شک تیرا
وعدہ سچا تے توں ساریں فیصلہ کرن والیں وچو چگا فیصلہ
کرن والیں۔

قَالَ يٰ نُوحُ اِنَّهٗ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَبِرٌ
صَالِحٌ فَلَا تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ رَّاۤى
اَعْظَاكَ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْجَاهِلِيْنَ ﴿۴۴﴾

۴۷۔ اللہ آکھئے اے نوح اے تیرے گھر والیں وچو اصلو
نہیں اوںدے کم چنگے نیٹ۔ توں میں کنیں ایجا سوال نہ کر جیندا
تیکوں علم نیٹ۔ میں تیکوں نصیحت کرینداں اے نہ تھیوے جو
توں جاہلیں وچو تھی ونجے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِىْ بِهٖ
عِلْمٌ وَّلَا تَغْفِرْ لِىْ وَ تَرْحَمْنِىْ اَكُنْ مِنَ
الْخٰسِرِيْنَ ﴿۴۵﴾

۴۸۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میں تیرے ام شام وچ
اندل جو میں تیں کنیں او سوال کراں جیندا میکوں علم نیٹ تے
جے میں میکوں نہ بخشیا تے میڈے اتے رحم نہ کیتا تے میں
گھاٹا پاؤں والیں وچو تھی ویساں۔

قَبِلَ يٰ نُوحُ اهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَ بَرَكَاتٍ عَلَيْنَا وَ
عَلٰٓى اُمَمٍ مِّنْ مَّعَكَ وَاُمَمٌ سَبَّحُوْهُمْ ثُمَّ يَمْسُوْنَ
مِنَّا عَدَاۤءً اَلِيْمًا ﴿۴۶﴾

۴۹۔ آکھیا گیا اے نوح ساڈے لو سلامتی نال تے انہیں
برکتیں نال جبرہاں تیرے تے انہیں امتیں تے تعین جبرہاں
تیرے نال سفر کرتے کجہاں اتوں اوہن جہنیں کوں

ضرور اسان فائدہ پکپسوں تے پچھیں انہیں کوں سا بڑے
ولو بکھوالا عذاب پہنچسی۔

۵۰۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیڑھیاں اسان تیکوں وحی
کیتن ایں کنیں پہلے نہ توں تے نہ تیڈی قوم ایکوں
چاندی بان توں صبر کر بے شک چنگا انجام النکسین پڑن
والیں دا۔

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ
إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۝

۵۱۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں پھٹے سے اول
آکھئے اے میڈی قوم تساں اللہ دی عبادت کرو ادنہ
سوا کوئی تہا بڑا مبود نہیں۔ تساں تے صرف کوڑ گھڑن
والے۔

وَالِی عَادِ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ۝

۵۲۔ اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایند کوئی اجڑیں منگدا میڈا اجر
محض اللہ دے دے ہے جیں میوں پیدا کیتے کیا تساں
عقل کنیں کم نو مے گھندے۔

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

۵۳۔ اے میڈی قوم تساں اپٹے رب کنیں بخشش منگوتے
ہوندو رجوع کرو او تہا بڑے اتے آسمان کنیں بڑا بڑھا
میند و سبسی تے تہا کوں طاقت دے بعد بی دودھ طاقت
ڈیسی تے مجرم حق کے خدا کنیں مزہ نہ پھیرو۔

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ مُبِغِينَ
الْإِنَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِثْلُ الْآوَارِ وَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ
وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ۝

۵۴۔ انہیں آکھئے اے ہود توں سا بڑے کوہو روشن
دلیل نو جیں گھن آیا تے اسان تیڈے آکھن تے اپٹے
خدا ئیں کوں نے جھوڑ بگدے تے تیکوں اسان نے
میندے۔

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي
الْإِهْنَاءِ عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۝

۵۵۔ اسان تیڈے متعلق اے آکھ بگدے میں جو
سا بڑا کوئی مبود بڑے ارادے نال تیڈے پچھو بگ گئے
اول آکھئے میں اللہ کوں گواہ ٹیند تے تساں وی گواہی ڈیو
تے میں تہا بڑے شرک کنیں بری آں۔

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوِّ قَالَ إِنْ
أَشْهَدُ اللَّهَ وَاشْهَدْ وَأَنْتَ بِرَبِّي مِمَّا تَشْرِكُونَ ۝

۵۶۔ ایندے علاوہ تساں سارے کھٹے رل کے میڈے

مِنْ دُونِهِ فَيَكِيدُنِي جَبِيحًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ۝

خلان منصوبہ بناؤ تے دل میوں مہلت نہ ڈیو۔

۵۷۔ بے شک میں اللہ تے بھروسہ کرینداں جبرہا میڈا
تے تہا ڈار ب۔ کوئی جانور نہیں جیندے متھے کول اللہ س
پکڑیا ہو یا نہ ہوے۔ بے شک میڈا رب سدے
راہ تے کھڑے۔

۵۸۔ جے تساں کنڈ پھیر گھنوتے بے شک میں تہا کوٹنا
پکچا ڈ تے جیندے نال میوں پھیا گئے۔ تے میڈا
رب تہا بے سوا بی قوم کول جانشین بنا ڈیسی تے تساں
اول کول کھدی نقصان نہ پچا سگسو بے شک میڈا رب
ہر نشے دی بہوں حفاظت کرٹ والا۔

۵۹۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
ہود کول تے اونکوں جبرے ایمان گھن آئن اپنی رحمت نال
پچا گدھے تے اساں انہیں کول سخت عذاب کینیں پچا
گدھے۔

۶۰۔ اے عاد بن جنہیں اپنے رب دے نشانیں دا انکار
کیتے تے اوندے رسولیں دی نافرمانی کیتی تے انہیں ہر ظالم
تے حق دے دشمن دے حکم دی پیروی کیتی۔

۶۱۔ ایں دنیا وچ دی انہیں دے پکچو لعنت تے قیامت
دے ڈیند دی سٹو بے شک عاد نے اپنے رب دا انکار
کیتے۔ سٹو ہود دی قوم عاد تے لعنت۔

۶۲۔ تے غمور دو انہیں دے بھرا صالح کول پھٹے سے اول
آکھے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو بے شک اوندے سوا
تہا ڈا کوئی مبود نہیں تہا کول زمین وچ پیدا کیتے تے تہا کول
اوندے وچ آباد کیتیں ایں واسطے تساں اول کینیں بخشش
مگھوتے ہونور وچ رجوع کرو بے شک میڈا رب کوہوے تے
دعائیں قبول کرٹ والا۔

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ
إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۝

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أَرْسَلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ
رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ۝

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۝

وَتِلْكَ عَادٌ جَعَلُوا بَنَاتٍ رَبِّهِنَّ وَعَصَوْا رُسُلَهُ
وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ۝

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا
إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدَ لِعَادِ قَوْمِ هُودٍ ۝

وَالَّذِي تَوَدَّ آخَاَهُمْ طٰغِيًا قَالَ يَقَوْمِ اغْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ
إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ ۝

قَالُوا يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا
تَبْلَ هَٰذَا أَتَهْتَكُنَّ أَنْ تَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا
إِلَيْهِ مُرِيبٍ ۝۱۳

قَالَ يَوْمَ أَرَىٰ لَكُمْ إِن كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي
وَأَنصَحِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ
عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْيِيرٍ ۝۱۴

وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلْ
فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
قَرِيبٌ ۝۱۵

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ
ذَٰلِكَ وَعَذَابٌ غَيْرُ مَكْدُوبٍ ۝۱۶

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا طَٰغِيًا وَآلَ ذِي الْقُرْبَىٰ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَفِي زُرِّي يَوْمَئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۱۷

وَإِذَا الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ
جُنُودًا ۝۱۸

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا إِلَّا إِنَّ شَوْدًا كَفَرًا دَارَهُمْ
إِلَّا بَعْدًا لِّشَوْدٍ ۝۱۹

۶۳۔ انہیں آکھئے اے صالح! میں کنیں پہلے ساکوں تیڈے
اتے بہوں امیدال بن کیا توں ساکوں بن بھگیندیں جو
اسال عبادت کروں جیڑ می ساڈے بیوڈا ڈے عبادت
کریندے بن۔ تے بے شک اسال جیندوتوں ساکوں
سڈیند پئیں پریشان کر ڈیوں والے شک وچ ہیں۔
۶۴۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم! تساں ڈسوجے میں اپٹے
رب کنیں کھلی دلیل تے بھول تے اوں اپٹے رب ولوئیکوں
رحمت ڈتی ہے۔ جسے میں اوندی نافرمانی کراں تے اللہ کے مقابلے
تے میڈی کون امداد کرے۔ تساں تے میوں سوائے
تباہی رے ہی کہیں شے وچ نہ ودھیسو۔

۶۵۔ اے میڈی قوم! اے اللہ دی ڈاچی و تہاڈے واسطے
نشان دی تے تساں ایوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی زمین وچ
کھاڈے بیوے ایوں کوئی ڈکھڑ ڈیو نہ تساں تہا کوں
جلدی آوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

۶۶۔ انہیں ڈاچی دیاں نچاں کپ ڈتیاں تے اوں آکھئے
تساں اپٹے گھریں وچ ترے ڈینہہ دافانہ چا گھنولے
وعدہ کوڑا نہ تھیسے۔

۶۷۔ تے جہاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اسال
صالح تے اوندے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بچا
گدھے تے اوں ڈینہہ دی ذلت کنیں وی۔ بے شک تیڈا
رب بہوں طاقت والا تے غالب۔

۶۸۔ تے فالیں کوں چکواوٹ والے عذاب پکڑ گدھے تے
اواپٹے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئیں۔

۶۹۔ جیویں اوں مک وچ کڈیاں او بن کا وناں سٹو
بے شک تمود نے اپٹے رب دا نکار کیستے سٹو تمود
قوم واسطے وڈی تباہی ہے۔

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا
قَالَ سَلَامٌ مِّمَّا لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِينٍ ۝

۴۰۔ تے ساڈے فرشتے ابراہیم کنیں خوش خبری گھن کے آئیں
انہیں آکھئے تیڈے اتے سلامتی ہووے اوں آکھئے
تہاڈے اتے وی سلامتی ہووے۔ پچھیں جلدی جلدی
اوجھیا ہو یا گایا چاکے گھن آئے۔

فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكَّرُهم وَأَوْحَىٰ
مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ
قَوْمٍ لُّوطٍ ۝

۴۱۔ جہاں انہیں دے جھہڑھنسی جو اوں تئیں نیش پہنچے
پئے انہیں دے ایں کم کوں اوپر اسمجس تے انہیں کیں ڈر
محسوس کیتس۔ انہیں آکھئے ڈر نہ اسان لوط دی قوم دو
بیٹھے گئے یں۔

وَأَمْرَاتِهِ قَائِمَةٌ فَضَيَّكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ لَا
مِنْ وَرَاءِ الْإِسْحَاقَ يَغْتُوبُ ۝

۴۲۔ تے اوندی زال نال کھڑی بانی او وڈی پریشان تھی تے
اسان اونکوں اسحاق دی تے اسحاق دے بعد یعقوب دی
خبر پڑی۔

قَالَتْ يَوَاسِقَىٰ أَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا
إِنْ هَذَا إِلَّا سَفَىٰ عَجِيبٌ ۝

۴۳۔ اوں آکھئے ہائے افسوس کیا میں ہال چٹیاں میں
تے پڑھی ہاں تے میڈا پئے وٹی پڑھا بے شک اے
عجیب گال۔

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ
اللَّهُ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
حَنِيدٌ مُّجِيدٌ ۝

۴۴۔ انہیں آکھئے کیا توں اللہ دی گال تے حیران تھیندی پئیں
تہاڈے اتے اے گھر والیو اللہ دیاں رحمتاں تے برکتاں
ہن بے شک او بہوں تعریف والا تے وڈی شان والا۔

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ
يُجَاوِلُنَا فِي قَوْمٍ لُّوطٍ ۝
إِنْ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنِيبٌ ۝

۴۵۔ تے جہاں ابراہیم کنیں ڈر بہ گئے تے غوجزی وی مل
گئی تے او لوط دی قوم کتے ساڈے نال بھاڑن پئے گئے۔
۴۶۔ بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے ہمدرد تے
جھکن والا۔

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ
رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ لَنِهْمٌ عَذَابٍ غَيْرِ مُرْدُودٍ ۝

۴۷۔ اے ابراہیم توں ایں سفارش کنیں رک و نچ بیشک
تیڈے رب دا حکم آگئے تے بے شک انہیں تے
نہ ملن والا عذاب آکے رہسی۔

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئِي بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ
ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ۝

۴۸۔ تے جہاں ساڈے پھٹے ہوئے لوط کنیں آئیں
اونکوں جڑا گئے تے دل وچ تنگی محسوس تھی انہیں دی

وجہ کنیں تے آکھئے سی اے ڈینہہ سخت۔

۷۹۔ تے اوندی قوم اوندو درکدی آئی تے ای کنیں پہلے
وی اووڑے گندے کم کریندے ہن اول آکھئے اے
میڈی قوم اے میڈیاں چھوڑیں ہن اے تہاڑے کیے
پاکن تساں النکسین ڈرو تے مہانیں دے معاملے وچ
میکوں ذلیل نہ کرو کیا تہاڑے وچ کوئی سمجھار آدمی
کاہ نہیں۔

۸۰۔ انہیں آکھئے تیکوں پتہ ء جو تیڈی چھوڑیں تے ساڈا
کوئی حق نہیں تے بے شک توں جانڈیں جو اساں
چاہندے ہیں۔

۸۱۔ اول آکھئے جے میکوں تہاڑے مقابلے تے طاقت
ہوے ہا یا ول میں بہوں طاقت والی پناہ دو پناہ گھناں۔
۸۲۔ انہیں آکھئے اے لوط بے شک اساں تیڈے رب
دے پٹھے ہوئے فرشتے ہیں اوتیں کنیں اصلو میں آ
سبگدے توں رات دے کہیں حصے وچ اپنے گھر والیں
کوں نال گھن کے ٹروچ تے تہاڑے وچ کوئی اڑے
اڑے نہ ڈیکھے سوائے تیڈی زال دے بے شک اونکوں
اوہو عذاب آوٹ والا ء جیرھا انہیں کوں اوسے بے شک
انہیں دا وعدہ فخر دا ء کیا فخر کوہو نہیں۔

۸۳۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
اوندے اتلے حصے کوں تملوں حصہ کرڈتے تے اساں
انہیں تے پھروا ولا ولا مینہ و سائے جیرھے سکی مٹی
دے بٹھے ہوئے ہن۔

۸۴۔ تیڈے رب دے انہیں تے نشان لگے ہوئے ہن تے
جے اے عذاب ظاہر کنیں پرے نہیں۔

۸۵۔ تے مدین دو انہیں دے بھرا شیب کوں پٹھے سے

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يَهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ
أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ
مِنْكُمْ رَجُلٌ زَانِيًا ۝

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ
لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أُوَدِّعُ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ۝

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصْلُوَا
إِلَيْكَ فَأَنْزِلْ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَيْلِ وَلَا
يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا تَكُ إِنَّهُ
مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ
أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۝

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهَا حِجَابًا مِّنْ سِجِّيلٍ ۚ فَنضُودُهُ ۝

مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ
بَبَعِيدٍ ۝

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۚ قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا

اللَّهُ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا إِلَهَكُمْ
وَالْبِيزَانَ إِنِّي أَرْسَلْتُكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُخِيطٍ ۝

وَيَقُولُ أَوْفُوا إِلَهَكُمْ وَالْبِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا
تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝

يَقِيَتْ اللَّهُ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيطٍ ۝

قَالُوا يَشْعَبُ أَصْلُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَآتٍ الْحِلِيمُ الرَّشِيدُ ۝

قَالَ يَقُولُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى
بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا
حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى
مَا أَنْهَكُم عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

وَيَقُولُ لَا يَحْزِمُكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مَثَلُ
مَا أَصَابَ قَوْمُ نُوحٍ أَوْ قَوْمُ هُودٍ أَوْ قَوْمُ صَالِحٍ
وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ۝

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ

اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہا بڑا اوہو
ہی رب تے کچھائی تے تلانی گھٹ نہ کرو میں بے شک
تہا کوں جیگی حالت وچ بڑھاپیاں تے بے شک میں
تہا بڑے اتے ہلاک کرن والے عذاب کنیں بڑراں۔

۸۶۔ تے اے میڈی قوم کچھائی تے تلانی الفصا ناں پوری
کرو تے لوکیں کوں انہیں دیاں شبیں گھٹ نہ ڈلو تے بین
وچ گیر گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۸۷۔ جے تساں مومن ہوئے تے اللہ باقی چھوڑا ہوا
مال تہا بڑے کیتے چنگا تے میں تہا بڑے اتے نگران نہیں
۸۸۔ انہیں آکھئے اے شعب کیا میڈی نماز تیکوں حکم
ڈیندی جو اساں او چھوڑ دیوں جینی ساڈے
پیو بڑے عبادت کریندے ہن تے اپٹے مالیں دے
معاملے وچ جو چاہوں کروں۔ بے شک توں عقل مند
تے سمجھار بھویں۔

۸۹۔ آکھیں اے میڈی قوم تساں بڑسو جے میں اپٹے رب کنیں
کھلی دلیل تے بول تے اوں میکوں چنگا رزق دی جڑے
تے میں نہیں چاہندا جبرمی گال کنیں میں تہا کوں رکنال
تہا بڑے خلاف آپ کرن پئے ونجاں میں تے صرف
اصلاح چاہندا جتن میکوں طاقت تے میڈی کامیابی
اللہ دے ہتھ وچ ہوندے اتے میڈا بھروسہ تے
ہوندو میں ول ول جھکداں۔

۹۰۔ تے اے میڈی قوم میڈی دشمنی تہا کوں ایں چیز
تے نہ اہمارے جو تہا کوں دی او عذاب آوے میرھا
نوح دی قوم کوں ہود دی قوم کوں یا صالح دی قوم کوں
آیا ہا تے لوط دی قوم تساں کنیں پریں کاہ نہیں۔

۹۱۔ تے اپٹے رب کنیں بخشش مگھول ہوندو رجوع کرو

وَدُّودٌ ۝

بے شک میڈارب ول ول رحم کرن والا تے بہوں
پیار کرن والا۔

قَالُوا يٰشُعَيْبُ مَا نَفَقْتَ كَثِيرًا قِمْنَا تَقُولُ وَاِنَّا
لَنَرُكَ فَيٰنَا ضَعِيفًا ۚ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَّكَ وَ
مَا اَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۝

۹۲۔ انہیں اکھٹے لے شعیب جیسیاں گاہیں توں آہیں
ساکوں بہوں ساریاں سمجھ نہیں اندیاں تے اساں تیکوں
اپنے وچ کمزور سمجھندے یں تے جے تیل قبیلہ نہ ہووے
ہا تے اساں تیکوں پتھریں نال مادوں ہا تے توں ساڈے
کنیں بڑا بھانویں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْهَطِيْ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ
وَرَاٰكُمْ ظَهْرِيًّا اِنَّ رَنِيْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ حَيْطُ ۝

۹۳۔ اوں اکھٹے لے میڈی قوم کیا میڈا قبیلہ
تہا بڑی نگاہ وچ اللہ توں بڑا صاء اوں کوں تہاں اپنی
کند پھوسٹیا بڑے بے شک میڈارب جو تہاں کریندے
چگی طرح جانڈے۔

وَلَقَوْمٌ اَعْمَلُوا عَلٰٓى مَكَانَتِكُمْ اِنِىْ اَعْلَمُ ۭ سَوَفَ
تَعْلَمُوْنَ ۭ مَنْ يَّاتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ
وَاَزْتَقِبُوا اِلٰى مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۝

۹۴۔ تے لے میڈی قوم تہاں اپنی جاتے کم کردتے یں وی
کم کرینداں تہاں جلدی بڑیکھسو جو کیندے اتے ذیل کرن
والا عذاب اندرے تے کون جیرھا کوڑا تے تہاں انتظار
کرو میں وی تہاں بڑے نال انتظار کرینداں۔

وَلَمَّا جَاءَ اٰمُرُنَا بِنَجِيْنَا شُعَيْبًا وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَاَخَذَتِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الضِّيْعَةَ فَاَقْبَضُوْا
فِيْ وِیَادِهِمْ جُثَيِّیْنَ ۝

۹۵۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آئے اساں شعیب
کوں تے اوں دے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بھاگدے
تے ظالمیں کو چکواوٹن ولے عذاب پکڑدے تے او اپنے
گھریں وچ گودیں مے بھر ڈٹے پئے ہن۔

كَانَ لَمْ يَخْنُوْا فِيْهَا ۭ اِلَّا بَعْدَ الْاٰمَنِيْنَ كَمَا بَعْدَتْ
تُؤَدُّ ۝

۹۶۔ جیویں او اتھاں رہندے یں نہ ہن سٹو مدین واسطے
وی ایویں لعنت جیویں تھو دو واسطے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰٓى بِآيٰتِنَا وَ سُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝

۹۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپنے نشانیں تے کھلی دلیل
نال پٹیا ہا۔

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَ مَلٰٓئِٖهِ ۚ فَاتَّبَعُوْا اٰمُرَ فِرْعَوْنَ ۚ وَ مَا
اٰمُرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ ۝

۹۸۔ فرعون تے اوں دے وڈے لوکیں دو۔ انہیں فرعون دے
حکم دی پیروی کیتی۔ تے فرعون دا حکم ٹھیک نہ ہا۔

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ فَأَوْدَّهْمُ النَّارُ وَ يَنْسُ

۹۹۔ او قیامت دے ڈینہہ اپنی قوم دے اگواگورسی تے

اِلٰرْدُ اَلْوَرُوْدُ ۳۹

انہیں کول بھا وچ وچ سٹیس تے اولہن دی جا تے
لہٹ والے سب برے ہن۔

وَاَنْعُوا فِيْ هٰذِهِ لَعَنَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يٰۤاَيُّهَا
الرُّوْدُ ۴۰

۱۰۰۔ ایں دینا وچ وی انہیں دے پکچو لعنت گل پئی تے
قیامت دے ڈینہر دی تے اے جیرا انعام انہیں کول ہٹا دیسی
اوہوں بُرا۔

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاِ الْقُرٰى نَقْصَةٌ عَلَيْكَ مِنْهَا قَالِمٌ
وَ حٰصِيْدٌ ۴۱

۱۰۱۔ اے وستیں دیاں خبراں بن جیریاں تیڈے سامنے
بیان کرنی دے پئے ہیں انہیں وچو کچھ کھڑن تھیاں تے کچھ
برباد تھی گئیں۔

وَمَا ظَلَمْنَهُمْ وَّلٰكِنْ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ مَّا اَخْنَتْ
عَنْهُمْ اِلٰهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ
شَيْءٍ لَّمَّا جَاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَاذُوْهُمْ غَيْرَ تَتٰبِعِيْنَ ۴۲

۱۰۲۔ تے اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا تے انہیں اپنے
اتے آپ ظلم کیتے تے جڈاں تیڈے رب دا حکم آگئے
دل انہیں دے معبودیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں
کول ذراوی فائدہ نہیں پہچایا تے جتو انہیں کول تباہی
وچ ہی ودھائے نیں۔

وَ كَذٰلِكَ اَخَذَ رَبُّكَ اِذَا اَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظٰلِمَةٌ
اِنْ اَخَذَ الْيَوْمَ سَدِيْدٌ ۴۳

۱۰۳۔ تے تیڈے رب دی پکڑاویس ہوندی «جڈاں او
ظالم وستیں کول پکڑیندے۔ بے شک اوندی پکڑ ڈکھ
ڈیوٹن والی تے سخت ہوندی»۔

اِنْ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةٌ لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ذٰلِكَ
يَوْمٌ مَّجْمُوْعٌ لِّاٰلَةِ النَّاسِ وَ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُوْدٌ ۴۴

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ نشان اوندے واسطے جیرھا
آخرت دے عذاب کنیں ڈر دے اے ڈینہر جیندے
کیتے لوک کھٹے کیتے ولین تے اے ڈینہر جینکوں سب
لوک ڈیکھسن۔

وَ مَا نُوْخِرُهُ اِلَّا لِاَجَلٍ مَّعْدُوْدٍ ۴۵

۱۰۵۔ تے اساں ایکنوں محض ہک مقررہ مدت تیں پکچو
تے سیندے پئے ہیں۔

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلُمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاٰذْنِهٖ فَبِنْهُمْ شَقِيٌّ
وَ سَعِيْدٌ ۴۶

۱۰۶۔ تے جڈاں اُوسی تے کوئی شخموں اوندی اجازت
دے بغیر ایسی۔ تے انہیں وچو کچھ بد بخت ہوسن تے
کچھ خوش نصیب۔

فَاَمَّا الَّذِيْنَ سَقُوْا فَبِى النَّارِ لَهُمْ فِيْهَا زَفِيْرٌ وَ

۱۰۷۔ تے جیرھے بد بخت ہوسن اتے دوزخ وچ ولین

شَهِيقٌ ۱۰

انہیں واسطے اوندے وچ کہیں ویلھے دڑے دڑے
ساہ تے کہیں ویلھے ٹیکڑیاں ہوسن۔

۱۰۸۔ تے او اوندے وچ رہسن جے تیں زمین تے آسمان
موجودن سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ بے شک تیبڑا
رب جو چاہندے او کر کے رہندے۔

۱۰۹۔ تے جیرھے خوش نصیب ہن او بہشت وچ ہمیشہ
رہسن جے تیں زمین تے آسمان رہسن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے تے اے اوندی دین لے ختم نہ کیتی ویسی۔
۱۱۰۔ تے جیرھے کوڑی عبادت اے کریندن توں اوندے
متعلق شک وچ نہ پو اے اویں عبادت کریندن جیویں
ایں کتیں پہلے انہیں دے پیو ڈاڑے کریندے ہن تے
اساں انہیں کوں پورا احمد ڈیسوں تے گھٹ نہ کیسوں۔

۱۱۱۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے وچ
اختلاف کیتا گیا تے جے تیبڑے رب ولو او گال زگزر چکی
ہوے ہا تے انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈتا و پنجے ہا
تے او ایندے بارے وچ بے چین کر ڈیوں والے شک
وچ ہن۔

۱۱۲۔ تے بے شک تیبڑا رب انہیں کوں انہیں دے علیس
والپورا پورا بدلہ ڈیسی تے بے شک او جو کچھ کریندن
نصدا باخبر۔

۱۱۳۔ جیویں تیکوں حکم ڈتا گئے توں اوندے اتے پیر جمائی رہو
تے او وی جنہیں تیبڑے نال تو بہ کیتی ۷ تے حد کیں نہ ودھو
بے شک جو تساں کریندے ۷ او اونکوں ڈبدا کھڑے۔

۱۱۴۔ تے ظالمین دو نہ جھکوناں تاں تہا کوں وی ہما بلسی
تے تہا ڈے کیتے اللہ دلو کوئی سگتی نہ ہوسی دل تہا ڈی
مدد نہ کیتی ویسی۔

خُلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا
شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۱۰

وَأَمَّا الَّذِينَ سُودُوا فِي الْجَنَّةِ خُلِدِينَ فِيهَا مَا
دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ
عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ ۱۱

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ
إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاءَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوقِفُوهُمْ
نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ۱۲

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُضِلِّينَ ۱۳

وَإِنْ كُنَّا لَنَافِقِينَ فِيهِمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا
يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۱۴

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۱۵

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمْ النَّارُ وَمَا
لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۱۶

وَأَتِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِنْ أَيْلٍ إِنَّ
الْحَسَنَاتِ يَذْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ ۚ ذَلِكَ ذِكْرُ
لِلَّذِينَ كَرِهُوا ۝

۱۱۵۔ تے توں ڈیند دے ڈونا ہی صے وچ نماز مٹھا
کے پڑھ تے رات دے وقتیں وچ وی بے شک نیکیاں
برائیں کوں ہٹا ڈین تے نصیحت حاصل کرٹ والیں
کیتے نصیحت ۔

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ۝

۱۱۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ سیس چنگائی تے نیکی
کرٹ والیں دا اجر و بھیندا نیں

فَلَوْ لَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ
يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ
أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ
وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ۝

۱۱۷۔ جیر صیاں و ستیاں کسں پہلے ہن انہیں وچ
کوئی سیانے ہون با جیر صے زمین وچ فساد کسں بلکن با
سوائے تھوڑیں دے جنہیں کوں اساں انہیں وچ بچا گدھا
تے ظالمیں انہیں لوکس دی پیروی کیتی تے دنیاوی
لذتیں وچ پئے گئے تے او مجرم دی ہن ۔

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ ۚ وَأَهْلُهَا
مُضِلُّونَ ۝

۱۱۸۔ تیبڑے رب دی لے شان نیں جو کسں دستی کوں
ہلاک کرے تے اوندے رہٹ والے اصلاح کرن والے
ہون ۔

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَا
يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۝

۱۱۹۔ جے اللہ چاہے ہا تے لوکس کوں بکامت بٹا دیوے
تے او ہمیشہ اختلاف کریندے رہ لسن ۔

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ ۚ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ ۚ وَ
تَنَزَّلُ كُلُّ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝

۱۲۰۔ سوائے اوندے جیندے اتے تیبڑا رب رحمت دکرے
تے ات گالہوں انہیں کوں پیدا کیتے سی تے تیبڑے رب
دی گال پوری تھیسے جو میں جنیں تے لوکس نال دوزخ
بھر ڈیساں ۔

وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ
مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ ۚ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝

۱۲۱۔ تے اساں سارے رسولیں دیاں خبراں تے حال تیبڑے
بیان کریندے ہں ۔ ایندے ذریعہ تیبڑے دل کوں مضبوط
کریندے ہں ۔ تے ایندے بارے وچ تیبڑو حق آگئے تے
اے نصیحت تے مومنین کوں (ذمہ داریاں) یاد کروٹ والی ۔

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ
إِنَّا أَعْمَلُونَ ۝

۱۲۲۔ تے توں آکھ انہیں کوں جیر صے مومن نیں لساں اپنٹے
جہیں تے عمل کرو اساں دی عمل کریندے پئے ہں ۔

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ تمساں انتظار کرو بے شک اساں انتظار کریندے پئے

ہیں۔

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْأَشْيَاءِ الَّتِي يُرْجِعُ الْأَمْوَالَ ۖ

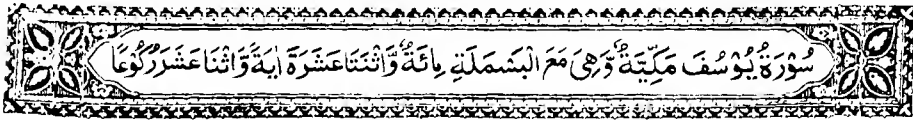
۱۲۴۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ دے واسطے ہکتے

فَاعْبُدُوهُ وَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِعَافٍ لِّعَمَلٍ ثَغِيرٍ ﴿۱۲۴﴾

۱۲۴۔ سارے معاملے بھوندو ولہن توں اوندی عبادت

کرتے اوندے اتے بھروسہ کرتے جو تمساں کریندے، تیرا

رب اول کنیں عافل نہیں۔

سورة یوسف مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں نال اللہ دے نال نال جیرا بن مبنگے بولون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ بڑا کھڑاں - اے مکملی کتاب دیاں آیات
ہن۔
- ۳۔ اسان بے شک قرآن عربی وچ لہائے تاں جو تہاں
عقل کنیں کم گھنوں۔
- ۴۔ اسان تیرے اتے بڑا بھلا چنگا قصہ بیان کریں دے
ہیں۔ تے لے قرآن تیرا داساں وحی کیتی تے توں
ایں نیس پہلے غافل ہاویں۔
- ۵۔ تے جبرائیل یوسف اپنے پیو کول آکھئے ابا سیں
بے شک میں یارھاں تارے تے سمجھ تے چند رکوں
ڈٹھے او میکوں سجدہ کریں دے پڑن۔
- ۶۔ اوں آکھئے اے میڈے پیارے پتر اپنا خواب پائے
بھراویں کون نہ ڈسیں ناں تاں او تیرے خلاف تدبیر
کر سیں بے شک شیطان انسان دا کھلا دشمن۔
- ۷۔ تے ایویں تیرا رب تیکوں چٹسی تے تیکوں گالیں دی
حقیقت سکھیس تے تیرے اتے اپنی نعمت پوری
کر لسی تے اہل یعقوب جیویں اوں پورا کیتی بائی تیرے
پیو بڑا بڑے ابراہیم تے اسحاق تیں ایں کنیں پہلے
بے شک تیرا رب بہوں جانٹ والا تے بہوں سیانٹا۔
- ۸۔ بے شک یوسف تے اوندے بھراویں دے واقعے
وچ کچھنٹ والے کیتے کئی نشانن۔
- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ②
- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنُ ۚ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنَّ
الْغَافِلِينَ ③
- إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آتِينَهُمْ
بِئْسَ لِي لِمُحَدِّثِينَ ④
- قَالَ يَبْنَىٰ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا
لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ⑤
- وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ
كَمَا اتَّهَمَ عَلَىٰ آبُوكَ مِنْ قَبْلُ ۚ إِنَّ رَبَّهُمْ لِاسْمَعُ ⑥
- إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑦
- لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِلنَّاسِ بَلَدِينَ ⑧

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا
أَيْنَمَا مَنَا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا
لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ⑩

۹۔ جب ابا انہیں اکھٹے (سوچئے) جو یوسف تے اونا بھرا
ساڑے بیو کوں اسان کنیں زیادہ پیارا لگدے تے
اسان نکلی جماعت ہیں بے شک ساڑا بیو کھلی کھلی
غلطی وچ۔ (ساڑا بیو وڈی غلطی تے ہے۔)

إِنْتَلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهٌ أَبْيَضٌ وَتَذْكُرُوا مِنْ بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ⑪

۱۰۔ یوسف کوں قتل کر ڈیو یا اونکوں کہیں بے شک وچ
سٹ آؤ پچیں تہاڑے پیو دی توجہ تہاڑے کیتے خالی
تھی ویسی تے ایندے بعد تسان نیک لوک بٹ وچا ہے۔

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوَّةَ فِي
غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ
فَاعِلِينَ ⑫

۱۱۔ انہیں وچوہک اکھٹ والے اکھٹے تسان یوسف کوں
قتل نہ کرو تے اونکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو کوئی
قافلہ اول کوں چا گھنسی جے تسان کچھ کرنا ہی ہے تاں

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا
لَهُ لَنَصْحُونَ ⑬

۱۲۔ انہیں اکھٹے اے ساڑے ابا تیکوں کیا ہے جو توں
یوسف دے معاملے وچ ساڑے اتے اعتبار نو میں
کریندا تے بے شک اسان اوندے خیر خواہ ہیں۔

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَزْنَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا
لَهُ لَحَافِظُونَ ⑭

۱۳۔ سجا میں اونکوں ساڑے نال پھٹ کھوسی پیس تے
کھینڈسی تے اسان اوندی حفاظت کر لیں۔

قَالَ إِنِّي يَخْفِئُ لِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ
يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ⑮

۱۴۔ اوں اکھیا میکوں فکر جو تسان اونکوں نال گھن وچو تے
میں بڑواں جو ایکوں نہر کھا ونجے تے تسان اوں کن غافل ہوں
(تہا کوں پتہ نہ ہوسے)

قَالُوا لَيْنَ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا
لَخَيْرُونَ ⑯

۱۵۔ انہیں اکھٹے جو اسان نکلی جماعت ہیں جے ول دی
ایکوں نہر کھا ونجے تے بے شک اسان گھاٹے وچ ہیں۔

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِ هَذَا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑰

۱۶۔ تے جڈاں اوں کوں گھن گبین تے فیصلہ کیتے نیں جو
ایکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو تے اسان اونکوں
وحی کیتی جو توں انہیں کوں انہیں دے ایں کم دے متعلق
ضرور بیس تے حالی اونیں جانڈے۔

وَجَاءَ وَآبَاهُمُ عِشَاءً يَبْكُونَ ⑱
قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ

۱۷۔ تے ارات کوں رونیں ہوئیں اپنے پیو دو آئیں۔
۱۸۔ تے اکھٹے نیں اے ابا بے شک اسان ہک ڈو جھے

عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا
وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۝

وے اگو در کدے رہ گئے ہیں تے یوسف کول اسان اپنے
سامان وے کولہو چھوڑ گئے ہاے تے اونکوں نہر کھا گئے
تے توں ساڈی گال کول نہ منیس بھانویں اسان سپے
دی ہوں۔

وَجَاءُوا عَلَى قَنَبِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ
قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً
فَصَبْرٌ جَبِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ ۝

۱۹۔ تے او اندے چلے کول کوڑی رت لاکے گھن
آئیں اوں آکھے تہاڑے دیں ایں کم کول سوٹا کر کے
ڈکھائے اچھا ہٹی صبر کریناں چنگا صبر تے جو تہاں
ڈسندے پئے، او اندے کیے اللہ کنیں مدد منگی وچ
سبکی۔

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ
فَأَدْلَى دَوْلَهُ قَالُ يُبْشِرُ هَذَا غُلَامٌ
وَأَسْرَوْهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ۝

۲۰۔ تہک قافلہ آگئے تے انہیں پانی واسطے اپنا آدمی بیٹھے
اول اپنا ڈول بیٹھے اول آکھے خوشخبری، اے جھوہرتے انہیں
اونکوں پونجی سمجھ کے لکا گدھے تے جو کچھ اد کریندے پئے
ہن اللہ اونکوں جائدا۔

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا
فِيهِ مِنَ الرَّاهِدِينَ ۝

۲۱۔ تے (یوسف دے برائیوں) اونکوں تھوڑی قیمت گنتری دے
درہیں دے بدلے وچ چھوڑ دیئے۔ تے انہیں کول ایں
قیمت دی دی پرواہ کاء ناں ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِّصْرَ لَا مِرَّةٍ أَكْرَمَى
مِثْلَهُ عَلَيْهِ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَكُونَ لَهُ وَلَدٌ وَكَذَلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

۲۲۔ تے اوں آکھے جیں اوں کول مصر وچ مل گدھے اپنی زال
کول جو ایندے رہن دی جا بچگی بنا اے قہی سبکدے جو
ساکوں فائدہ ڈویسے یا اسان ایکوں اپنا پتر بنا گھنوں تے
ایویں اسان یوسف کول ملک وچ عزت بڑی تے تاں جو اسان
اونکوں گالیں دی حقیقت سکھاؤں تے اللہ اپنے کم کول
پورا کر کے رہندے تے اصل پہوں سارے لوک
جاندے نیں۔

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝
وَرَاوَدَتْهُ الْفِتْيَةُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ

۲۳۔ تے جیلاں اور جوان تھا تے اسان اونکوں حکم تے
علم بڑے تے نیکیں کول اسان ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔
۲۴۔ تے او تربیت جیندے گھر وچ لڑھکا با اول اوندی

نَفْسِهِ وَعَلَّقَهُ الْأَيْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۱۶﴾

مرضی کے خلاف غلط کم تے ٹھگالے سی تے دروازے بند کر ڈتسی تے اکھئے سی میڈو آ اول آکھئے اللہ دی پناہ بے شک او میڈا رب میں میکوں ٹکن دی چگی جی بڑتی بے شک ظالم کامیاب نہیں تھیندے۔

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهَا وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَاهَا رَبُّهُ لَشَرَفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ اوں تریت پکا ارادہ کر گدھا تے یوسف (بچو) دلا پکا ارادہ کر گدھا جے او اپنے رب دا کھلا نشان دے دیکھ چکیا ہوندا۔ ایویں تھے تاں جو اس اویں کیں برائی تے بے حیائی پریں کر ڈلیوں بے شک او ساڈے چٹے ہوئے بندیں وچ رہا۔

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَبِيضَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُجْزَىٰ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او ڈوویں دروازے دو دیکن تے اوں تریت اوندی قیض پچھو پا ڈتی تے انہیں ڈوناہیں دروازے دے کوہو تریت دے مالک کوں ڈٹے نیں تریت آکھئے جیہا تیڈی زل نال برا ارادہ کرے اوندی سزایا تے قید یا ڈکھ والا عذاب۔

قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قَدْ مِنْ قَبْلِ فَصَدَقْتَ وَهُوَ الْكَذِبِينَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اوں آکھئے ایس میکوں میڈی مرضی دے خلاف ٹھگالے۔ تے اوں تریت دے خاندان دے ہک گواہ گواہی ڈتی جے اوںدا چولا اگو پاڑیا پے تے اے سچی تے او کوڑا۔

وَإِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قَدْ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبْتَ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے جے اوںدا چولا پچھو پاڑیا پے تے اے تریت کوڑی تے او سچا۔

فَلَمَّا رَأَىٰ قَبِيضَهُ قَدْ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ جیلھے اوںدے چولے کوں ڈٹے نیں جو او پچھو پاڑیا پے اوں آکھئے بے شک اے تہاڈی چالاک تے تہاڈی چالاک بہوں وڈی۔

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ یوسف توں ایس کیں درگزر کر تے اے تریت توں اپنی غلطی دی معافی منگ بے شک توں ہی غلطی کرن والی ہویں۔

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

۳۱۔ تے شہر دی ترمیتیں آکھئے عزیز دی زال اپنٹے پانھے کون اوندی مرضی دے خلاف ٹھگیا لئیے اونکوں اوندے نال بڑا ڈھا پیار تھی گئے بے شک اساں اونکوں کھلی کھلی گمراہی وچ ڈہرے ہیں۔

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ۝

۳۲۔ تے جڈاں اوں انہیں دیاں چپ چپا تیاں گا بس سٹین تے انہیں کون سڈوا پٹھیں تے انہیں واسطے چنگی بہن دی جاپٹا لئیں تے انہیں وچو ہر ہک کون بک چھری ڈٹی اس تے آکھیں انہیں دے سامنے نکل تے جیلے انہیں اونکوں بڑھے اونکوں وڈی شان والا آدمی پاتے نیں تے اپٹے ہتھ کپ بیٹھیں تے انہیں آکھئے اے اللہ کینں بڑیے گناہ ہنسی کیتا اے بشر نیں اے تے کوئی عزت والا فرشتہ ۝

قَالَتْ فُلْكَ لَكَ الَّذِي لَمْ يُنْتَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَّمْ يَفْعَلْ مَا أُمِرُهُ لَيُكْسِبَنَّ وَيَكُونَنَّ مِنَ الضَّالِّينَ ۝

۳۳۔ اوں آکھئے اے او آدمی ۝ جیندے معاملے وچ تسان میکوں ملاست کریندیاں باو سبے شک میں ایکلون ایندی مرضی دے خلاف ٹھگیا لئیے تے اے بچ گئے تے جے اس اوں نہ کیتا جیرھا میں ایکلون حکم ڈتے تے اے ضرور ڈھکیج ویسی تے ضرور بہوں ذلیل تھی ویسی۔

قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَلَا أَتَصَرَّفُ عَنِّي كَيْدُهُنَّ أَصَبَ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

۳۴۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں قید اوں کینں زیارہ چنگی ۝ جیندو اے میکوں سڈیندی ۝ تے جے تیں انہیں دی تدبیر کون میں کینں بٹایا تے میں انہیں دو جھک ویساں تے میں جا پلں وچو تھی ویساں۔

فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝

۳۵۔ تے اوندے رب اوندی دعا کول سن گدھی تے اونہیں دے مکر کون اوں کینں بٹا گدھا او بہوں سٹن والا تے چاٹن والا ۝

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لِيَسْجُنَنَّهُ فَحَىٰ حَيْثُ ۝
وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَّنُ ۝ قَالَ

۳۶۔ ول انہیں تے نشان ڈکھیں دے بعد ظاہر تھی گیا۔ جو ایکوں ہک وقت تیں قید ضرور کرن۔
۳۷۔ تے اوندے نال جیل وچ ڈو جوان وی داخل تھیں

انہیں دچرہک آکھئے بے شک میں خواب وچ بڑے جو میں
انگور پڑنیا پیاں تے بڑو جھے آکھئے میں خواب بڑے
جو میں سر تے روٹیاں چاتی وداں تے اونکوں پکھی کھتے
پین ساکوں ایندی تعبیر بڑس۔ بے شک اساں تیکوں
نیک سمجھندے ہیں۔

۳۸۔ اوں آکھیا تہا بڑو روٹی آون کنیں پہلے تہا کوں انہیں
دی تعبیر بڑس بڑیاں۔ اے ایں واسطے جو میڈے رب
میکوں علم بڑے بے شک میں اوں قوم وادین چھوڑ
بڑے جیرے اللہ تے ایمان نیں ایندے تے آخرت
دے مکر۔

۳۹۔ تے میں اپٹے پیو بڑا بڑے ابراہیم تے اسحاق تے
یعقوب دے مذہب دی پیروی کرینداں سا بڑا اے حق
میں جو اساں اللہ دا شریک بناؤں اے سا بڑے تے
لوک تے اللہ دا فضل تے اکثر لوک شکر نہیں کریندے۔
۴۰۔ اے میڈے جیل دے بڑو دیں سبگتو کیا انجو انج
رب جچکن یا کورب جیرا کامل غالب۔

۴۱۔ اوندے سوا تساں صرف انہیں نادیں دی عبادت کریندے
جیرے تساں خود تے تہا بڑے پیو بڑا دیں رکھین تے
اللہ سیں ایندے واسطے کوئی دلیل نیں لہائی بے شک
فیصلہ اللہ دے ہتھ وچ اوں حکم بڑے جو صرف ہوندی
عبادت کرو اے درست مذہب تے اکثر لوک جانڈے
نیں۔

۴۲۔ اے میڈے جیل دے سبگتو تہا بڑے دچرہک
اپٹے مالک کوں شراب پلیسی تے بڑو جھا پھاسی بڑا ویسی
تے پکھی اوندے سردار ماس کھوسن جیرھی گال میں کیں
تساں بڑو دیں پکھیرے ہاوسے اوند فیصلہ حق گئے۔

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرِيتُ أَحْمَرَ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرِيتُ أَحْمَلَ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا
تَأْكُلُ الظِّلُّ مِنْهُ نَبْتًا يَتَّوْبِلُهُ
قَوْلِكَ مِنَ الْحَسَنِينَ ⑤

قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَاتُكُمَا يَتَّوْبِلُهُ
قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ ⑤

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ⑥

يَصَاحِبِي السَّجْنِ أَأَذَابُكَ مُتَعَمِّرٌ قَوْمَ خَبْرٍ أَمِ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْفَقَّارُ ⑦

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَتَيَبَتْ عَنْهَا
أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنِ
الْحُكْمُ لِلَّهِ الْأَعْلَى أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا آيَاتِهِ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْفَقِيرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ⑧

يَصَاحِبِي السَّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا
وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلِبُ فَتَأْكُلُ الظِّلُّ مِنْ رَأْسِهِ
فَقَوْلِي الْأَمْرَ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَنِ ⑨

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ الشَّيْطَانُ وَكَرَّهَتْهُ فَلَكَّ فِي التَّيْنِ بِضْعَ سِنِينَ ۝

۴۳۔ تے اول کول آکھئے سی جیندے متعلق اونکوں خیال ہا جو چھٹ ویسی اپنے مالک دے کوہو میڈا ذکر کریں تے شیطان اونکوں اوندے مالک دا ذکر بھلا دتا تے او کجھ پے سال قید خانے وچ رہ گئے۔

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَنَعُ بَقَرَاتٍ يَأْكُلْنَ سَنَعُ عِجَافٍ وَسَنَعُ سُنبُلَاتٍ خُضِرٍ وَأُخْرٍ يُسَبِّتُ يَأْكُلُ الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِن كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ۝

۴۴۔ تے بادشاہ آکھئے میں خواب بڑھے ہوست موٹیاں گویں ہن کول ست کانہلیاں گویں انہیں کول کھندیاں پین تے ست ساوے سٹے بن تے بے سکن۔ تے اے وڈے لوکو میکوں میڈے خواب دی تعبیر سو جے تساں خواہیں دی تعبیر کریں دے، ماماں۔

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمِينَ ۝

۴۵۔ انہیں آکھئے اے گندے خوابن تے بے کار خوابیں دی تعبیر اساں نلے جانڈے۔

وَقَالَ الَّذِي بَيَّأَ مِنْهَا وَادَّكَوْ بَعْدَ أَهْوَىٰ أَنَا أَنْتُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ۝

۴۶۔ اونہیں بڈنیاں وچ جبرما چھٹ گیا ہا تے کجھ وقت دے بعد اوں یاد کیے تے آکھیں میں تہاکول ایں خواب دی تعبیر ڈسینداں میکوں پٹھو۔

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَتَيْتَنِي فِي سَنَعٍ بَقَرَاتٍ يَأْكُلْنَ سَنَعُ عِجَافٍ وَسَنَعُ سُنبُلَاتٍ خُضِرٍ وَأُخْرٍ يُسَبِّتُ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

۴۷۔ یوسف یاں میکوں ڈس ست موٹیاں گویں ہن جنہیں کول ست کانہلیاں گویں کھندیاں پین تے ست سٹے ساوے بن تے بے سکن حق سبکدے جو میں لوکیں دو دہان تال جو انہیں کول تعبیر دا پتہ لگے۔

قَالَ تَزْرَعُونَ سَنَعَ سِنِينَ دَابَّاءُ فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ۝

۴۸۔ اول آکھئے تساں ست سال ساندھوڑا ندرہسوتے جو کہو اونکوں سیں وچ رہن بڈو اوندے سوا جو تساں تھوڑا جہیاں کھاؤ۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَنَعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مِمَّا قَدَّمْتُمْ لَهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا نَحْصِنُونَ ۝

۴۹۔ ول ایندے ہدست سال کال پوسی جیرے اونکوں کھا ولین جو تساں بچیسو سوائے اوندے جو تساں انہیں کیتے جمع کیتا ہوسی۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصَرُونَ ۝

۵۰۔ ول ایندے بعد سال اوسی جیندے وچ لوکیں دی فریاد سنی ویسی تے لوک ہک بے کول تھنے ڈسین۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسَلِّهْ
مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ
رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾

۵۱۔ تے اوں بادشاہ اکھیا اونکوں میڈو گمن آؤ تے
جیلھے اوندو قاصد آئے اوں آکھے قول اپنے ملک دو
ول و نچ تے پیچھ انہیں ترکیتیں دا کیا حال جنہیں اپنے
بھتھ کپٹے ہن بے شک میڈا رب انہیں دے مکر کوں
ڈاڈھا جانڈے۔

قَالَ مَا خَطْبُكَ اِذَا رَوَدْتَنَ يُوسُفَ عَنْ
نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلَّمْنَا عَلَيْهِ
مِنْ سُوْءٍ قَالَتْ اَمْرًاۤتُ الْعَزِيزِ الَّذِیْ حَضَخَ
الْحَقُّ اَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَاِنَّهٗ لَیِّنَ
الضَّادِ فِیۡنَ ﴿٥١﴾

۵۲۔ اوں آکھے تہاڈا اصل مقصد کیا با جڈاں تساں
یوسف کوں اوندی مرضی دے خلاف ٹھکایا ہاوے۔ انہیں
آکھے اوالہ کینیں ڈریا ہا اساں اوندے وچ کوئی برائی
کاء نہیں ڈیٹی۔ عزیز دی زال آکھے ہُن حق تل ہر حق
گئے میں اونکوں اوندی مرضی دے خلاف اونکوں ٹھکالٹ
دی کوشش کیتی بائی تے او بے شک سپیں وچوے
۵۳۔ اے ایں واسطے تاں براونکوں پتہ لگ و نچے جو
میں اوندی کنڈ پیچھ خیانت نہیں کیتی تے بے شک
الہ سئیں خیانت کرن والیں دی تدبیر کوں کامیاب
نئیں کریندا۔

ذٰلِكَ لِیَعْلَمَ اَنِّیۡ لَمَّا خُنَّ بِالْغَیۡبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا یَهْدِیۡ
کَیۡدَ الْخَآئِنِیۡنَ ﴿٥٢﴾

وَمَا اَبْرَئِیۡ نَفْسِیۡ اِنَّ النَّفْسَ لَآ مَارَءٌۢ بِالۡسُّوۡءِ
اِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّیۡ اِنَّ رَبِّیۡ غَفُوۡرٌ رَّحِیۡمٌ ﴿٥٣﴾

۵۴۔ تے میں اپنے آپ کوں بری نہیں سمجھیندا بیشک
نفس برائی دا حکم ڈیوٹ والا سوائے اوندے جیسے
اتے میڈا رب رحم کرے بے شک میڈا رب بہوں
بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِیۡ بِہٖ اَسْتَخْلِصُہٗ
لِنَفْسِیۡ فَلَمَّا كَلَمَہٗ قَالَ اِنَّكَ الْیَوْمَ
لَدِیۡنَا مَكِیۡنٌ اٰمِیۡنٌ ﴿٥٤﴾

۵۵۔ تے اوں آکھے اونکوں میڈو گمن آؤ اونکوں میں
اپنے کیتے جن گمعال تے جڈاں بادشاہ اوندے نال گاہیں
کیتن تے اوں آکھے بے شک توں اچ کئیں ساڈے
کوہو عزت والا تے بھروسے والا آدمی ہوتیں۔

قَالَ اجْعَلْنِیۡ عَلٰی خَزَآئِنِ الْاَرْضِ اِنِّیۡ
حَافِظٌ عَلِیۡمٌ ﴿٥٥﴾

۵۶۔ اوں آکھے توں میکوں ملک دے خزانے دا افسر بنا
ڈے بے شک میں بہوں حفاظت کرن والا تے بہوں
علم والا ہاں۔

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ يَتَّبِعُوْا اٰمِنًا
حَيْثُ يَشَآءُ نُّنِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَّشَآءُ وَلَا نُنْصِغُ
اٰجَرَ الْمُحْسِنِيْنَ ۝

۵۷۔ تے الیوس اسان یوسف کوں ملک وچ عزت ڈٹی
جیڑھی جا تے اوچاہے ہا رہوے ہا جیکوں اسان چاہندے
ہیں اپنی رحمت کنیں حمد ڈیندے ہیں تے نیکیں دا اجر
اسان ضائع نلے کرنیوے۔

وَلَا جَزَا لِّلْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝

۵۸۔ تے آخرت دا بدلہ مومنین کیسے تے متقیں کیسے
چھکے۔

وَجَآءَ اِخْوَتَہٗ یُّوسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَیْہِ فَعَرَفُوْهُمْ وَہُمْ
لَہٗ مُنْکِرُوْنَ ۝

۵۹۔ تے یوسف دے بھرا آئے تے اوں دے سامنے
تھے اوں انہیں کوں سہناں گدھاتے اوں کوں نہیں سہناں
ہیکے۔

وَلَمَّا جَفَوْهُمْ بَجَعْنَا رِہِمَ قَالَ اِنُّوْنِیْ بِاَیِّ لَکُمْ
مِنْ اٰیِنَہُمُ الْاَوْتُوْنَ اِنِّیْ اَوْنِی الْکَیْلَ وَاَنَا خَیْرُ
الْمُنْزِلِیْنَ ۝

۶۰۔ تے جیلے انہیں داسان تیار کیسے اوں آکھے
توں تہا بڑے پیرو لو مترا یا جیڑھا بھرا اوں کوں
اواسے کیا تساں ڈہرے نوہے جو میں تول پورا ڈینال تے
مہانی چنگی ڈینال۔

فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِیْ بِہٖ فَلَا کَیْلَ لَکُمْ عِنْدِیْ وَلَا
تَقْرَءُوْنَ ۝

۶۱۔ جے تساں اوں کوں میڈو نہ گھن اوسو تے میڈے
کو لبو تہا بڑے کیسے کوئی تول نہ ہو سی تے میڈے
کو لبو نہ اواسے۔

قَالُوْا سُرُوْدُ عَنْہٗ اَبَاہٗ وَاِنَّا لَفٰعِلُوْنَ ۝

۶۲۔ انہیں آکھے اسان اوں دے پیو کوں اوں دے متعلق
ورغلیسوں تے اسان بے شک لے کم کر کے رہسوں۔

وَقَالَ لِیَتٰیہِ اجْعَلُوْا بِصَاعَتِہُمْ فِی رِحَالِہِمُ
لَعَلَّہُمْ یَعْرِفُوْنَہَا اِذَا اَنْقَلَبُوْا اِلٰی اٰہْلِہِمُ لَعَلَّہُمْ
یَرْجِعُوْنَ ۝

۶۳۔ اوں اپنے باہیں کوں آکھے جو انہیں دی پونجی انہیں
سے پوریں وچ رکھ ڈیو تھی سبگدے جڈال اے گھر دو
ونجن این احسان کوں من کے ول آون۔

فَلَمَّا رَجَعُوْا اِلٰی اٰیِنَہُمْ قَالُوْا یَا اَبَا نَا مُنِّعْ مِّنَّا الْکَیْلَ
فَاَنْزَلَ مَعَنَا اٰخَانَا لَنُکْتَلَ وَاِنَّا لَہٗ لٰخٰفِطُوْنَ ۝

۶۴۔ تے جڈال او اپنے پیرو دو ولین آکھے نیں اباجی ساکوں
دائیں کنیں ہٹک ڈتا گئے توں ساڈے نال ساڈے بھرا
کوں پٹھ تاں جو اسان دائیں گھن آؤں بے شک اسان
ایندی پوری حفاظت کرلیسوں۔

قَالَ هَلْ اٰمَنْتُمْ عَلَیْہِ اِلَّا کَمَا اٰمَنْتُمْ

۶۵۔ اوں آکھے کیا میں ایگوں تہا بڑے سپرد کر کے اوہو

عَلَّأَخِيهِ مِنْ قَبْلُ ۖ قَالَ لَهُ خَيْرٌ حِفْظًا وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿۵۱﴾

نیتور پاواں جیرھا ایں کنیں پہلے ایندے بھرا دانیتور نکھتا با
تے اللہ چیکا حفاظت کرن والا تے اوہو ساریں کنیں
زیادہ رحم کرن والا۔

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ
رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَانَا مَا نَبِئُ
هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَبِيرُ أَهْلِنَا
وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزَادُوكِمْ بِعِزِّ ذَلِكَ
كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿۵۲﴾

۶۶۔ تے جڈاں انہیں اپٹے سامان کوں کھولے انہیں
ڈٹھے جو انہیں دی پونجی انہیں کوں ولا ڈتی گئی ء
انہیں اکھئے لے ابا اسان ہا کیا منگدے ہیں لے
ساڈی پونجی ء جیر می ساکوں ولا ڈتی گئی ء تے گھر
والیں دو خوراک گھن اوسوں تے اپٹے بھرا دی حفاظت
دی کر لیسوں تے اٹھ دا بک بارومی زیادہ گھن اوسوں
تے لے وزن ساڈے کیتے نعت

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ خَشِيَ تَوَلَّوْا مَوْثِقًا مِنَ
اللَّهِ لِنَأْتِيَنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يَخَاطِبَكُمْ فَلَمَّا آوَوْهُ مَوْثِقَهُمْ
قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿۵۳﴾

۶۷۔ اوں اکھئے میں اونکوں تہاڈے نال اصلو نہ
پٹھیاں جے تیں تساں میڈے نال اللہ دی قسم چا
کے لے وعدہ نہ کرو جو تساں اینکوں میڈو ولا گھن
اوسو سولے ایندے جو تساں کہیں مصیبت وچ
پھس و نچرتے جڈاں انہیں اونکوں پکا قول ڈے ڈتے
اوں اکھئے جو اسان آہرے ہیں اللہ سیئیں ایندے لے
نگران۔

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا
مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۵۴﴾

۶۸۔ تے اوں اکھئے پترو تساں بک دروازے کنیں نہ
بولو بے انجوانج دروازیں کنیں بولو بے۔ میں تہاڈے
کیتے اللہ لو کجھ نہیں کر سگدا بے شک حکم اللہ دا ء
اوندے لے میڈا بھروسہ ء تے بھروسہ کرن والیں
کوں اوندے لے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي
عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ
قَضَاهُمْ وَإِنَّهُ لُدُّوهُمْ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۵﴾

۶۹۔ جیلھے اوسوٹس جیویں انہیں دے پیو انہیں کوں
حکم ڈتا با لے گال انہیں کیتے اللہ لو کہیں کم نہ آ
سگدی مانی سوائے ایندے جو یعقوب دے دل دی
گال پوری تھی گئی بے شک او علم والا با جو اسان

اونکوں سکھایا ہاتے اکثر لوگ چاند سے نہیں۔
 ۴۰۔ تے جڈاں یوسف کنیں گبین اول اپنے بھرا کوں
 اپنے نال جا ڈتی تے آکھئے سی میں تیدا بھرا ہاں
 جو او کریندے رہ گبین توں مونجھانہ تھی۔
 ۴۱۔ جڈاں انہیں داسان تیار کر کے واپس پھٹن لگے منگر پٹے
 بھرا دے بورے وچ رکھ ڈتس ول اعلان کرن
 والے اعلان کیتے اے قافلے والو تساں تے چور ہوئے۔
 ۴۲۔ انہیں آکھئے انہیں دو منہ کیتے نیں تے کچھ نہیں
 تہاڈا کیا رُل گئے۔
 ۴۳۔ انہیں آکھئے ساڈے بادشاہ دا ٹوپہ رُل گئے تے
 جیرھا گول اوسی اونکوں اٹھ دا بارلمی تے میں ایندا
 ذمہ دار آں۔
 ۴۴۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم تہا کوں پتہء جو اسان
 ایں ملک وچ لے آئے جو اسان گیڑ گھتوں تے نہ
 اسان چورہیں۔
 ۴۵۔ انہیں آکھئے جے تساں کوڑے ہوو تے تہاڈی
 کیا سزا۔
 ۴۶۔ انہیں آکھئے جیندے بورے وچ او بھجے اوہو
 ہوندی سزا پاوے اسان ظالمیں کوں ایویں سزا
 ڈیندے ہیں۔
 ۴۷۔ اپنے بھرا دے پوریں کنیں پہلے انہیں دے پوریں
 دی تلاشی شروع کیتی اس پچھیں اونکوں اپنے بھرا دے
 بورے وچ کدھیں۔ ایویں اسان یوسف واسطے تدبیر
 کیتی۔ او اپنے بھرا کوں بادشاہ دے قانون نال نہ پکڑ
 سگدا با سولے ایندے جو اللہ چاہے۔ جیندے چاہندے
 میں اسان درجے پچے کریندے ہیں تے ہر جانڈ والے

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَمَنَّسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑤

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِزَّةُ لَكُمْ لَكُمْ تَوَنُّونَ ⑥
 قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ⑦

قَالُوا تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ⑧

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْتَنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سُرِقِينَ ⑨

قَالُوا مَا جِزَاؤُهُ إِن كُنْتُمْ كَذِبِينَ ⑩

قَالُوا جِزَاؤُهُ مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جِزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ⑪

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ دَعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ دَعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ⑫

تیں ہک بہوں عالم ہستی موجود۔

۷۸۔ انہیں آکھئے جے ایں چوری کیتی تے ایں کینیں پہلے ایندا بھراوی چوری کر چکئے یوسف ایں گال کول دل وچ لکائے تے انہیں تے اے گال ظاہر نسی کیتی اوں آکھیا لتاں بد بخت ہوئے جو لتاں آبدے اللہ بہوں جائدے۔

۷۹۔ انہیں آکھئے لے عزیز بے شک ایندایہو بہوں پڑھا ایندی جاتے ساڈے وچو کہیں پے کول پکڑ گھن بے شک اساں تیکوں احسان کرن والا سمجھیندے ہیں۔

۸۰۔ اوں آکھئے اللہ دی پناہ جو اساں کہیں پے کول پکڑوں اوندے علاوہ جیندے کینیں ساڈا سامان ملے نہ تاں اساں خالیں وچو تھی ویسوں۔

۸۱۔ تے جڈاں او نا امید تھی گئیں تے آپت وچ گاہیں کیتے انج تھی گئیں۔ انہیں دے وڈے آکھئے کیا تہاکوں پتر نیں جو بے شک تہاڈے پیو اللہ دی قسم چا کے وعدہ گدھا ہا تے ایں کینیں پہلے لتاں یوسف دے محلے وچ دی زیادتی کر چکے عہ میں ایں زمین کول چھوڑ لیاں اصلو نہ جے تیں میڈا چو حکم نہ ڈیوے یا اللہ سیس میڈے کیتے کوئی فیصلہ کرے او بہوں چبگا فیصلہ کراٹ والا۔

۸۲۔ اپنے پیو دو ول و بچو تے اوکوں آکھو لے اباسیں بے شک تہیڈے پتر چوری کیتی جو اساں جائدے ہیں ہوندے گواہ ہیں تے اساں کی گال دی حفاظت نہ کر سگدے ہا۔

۸۳۔ اوں وستی کینیں کچھ گھن جیندے وچ اساں ہاے

قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٩﴾

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ تَأْخُذَ إِلَّا مَنَ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذًا لَظَالِمُونَ ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا اسْتَبَسَّوْا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِيَ إِلَىٰ أَذٍ يَحْكُمُ اللَّهُ فِيَّ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٦١﴾

إِزْجِعُوا إِلَىٰ أَبْنَكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٦٢﴾

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْغِيْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا

فِيهَا وَإِنَّا لَصَدِّقُونَ ﴿٨٣﴾

تے اور قافلے کنیں وی کچھ جیندے نال اساں آئے
میں تے بے شک اساں سچے ہیں۔

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
فَصَبِّرْ يَبْنَؤُا عَنِ اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَبِينًا
إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٤﴾

۸۴۔ تے اوں آکھئے اصل تہا بے دلیں لے کم تہا کوں
سوٹھا کر کے بڑکھلے تے میں جیگی طراں صبر کرینداں
تمی بگدے جو اللہ سیس انہیں ساریں کوں میڈو ولا
گھن آوے بے شک او بہوں چاٹن والا تے سیاٹا
۸۵۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھے تے آکھیں رہا
افسوس میں یوسف دے بارے وچ ولا فریاد کرینداں
تے اوندے اکھیں وچ مونجھ کنیں بہجوں آگین تے
او مونجھ پیتی رہندا ہا۔

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْفَى عَلَى يَوْسُفَ وَابْيَضَّتْ
عَيْنُهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨٥﴾

۸۶۔ اوں آکھئے اللہ دی قسم توں لیکو یوسف کوں یاد
کریندا رہ ویس جے تیں توں بیمار نہ تھی و نہیں یا مر
ونجیں۔

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتُونَا نَدَّ كُرِّيُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا
أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٦﴾

۸۷۔ اوں آکھئے اپنی پریشانی تے مونجھ دی فریاد اللہ کنیں
کرینداں تے میں اللہ ولواد چاٹاں جو تساں توہے
چاٹدے۔

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنِيَّ وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَن
اللَّهُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٧﴾

۸۸۔ پترو ونجو تے یوسف تے اوندے بھرا کوں بھرو
تے اللہ دی رحمت کنیں نا امید نہ تھیو و بے شک
اللہ دی رحمت کنیں کافر ہی نا امید تھیندن۔

يَبْنَؤُا إِذْ هَبُوا فَنَحَسُّوْا مَن يُّوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا
تَأْتِسُوا مَن دَوْجِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ مَن دَوْجِ
اللَّهُ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٨﴾

۸۹۔ تے جڈاں اوندو آئن انہیں آکھئے اے عزیز سلکوں
تے ساڈے گھر والیں کوں بہوں تگی آگئی تے
اساں تھوڑی جہیں پونجی گھن آئے ہیں ساڈے دانے
پورے بڑے تے صدقے دے طور تے کچھ زیادہ وی
بڑے بے شک اللہ صدقہ کرن والیں کوں وڈا بھر دیندے
۹۰۔ اوں آکھئے کیا تہا کوں پتہ ہے جو تساں یوسف تے
اوندے بھرا نال سلوک کیا ہا تے تساں جاہل ہا۔

قُلْنَا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَاهْلَنَّا الْفُزَّ وَجُنَّا بِبِضَاعِهِ
مُرْجَبَةً فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا
إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٩﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ
أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٩٠﴾

قَالُوا إِنَّكَ لَآتَىٰ يَوْسُفَ قَالَ أَنَا يَوْسُفُ وَهَذَا
أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَشَقِّ وَيَصِيرُ
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ أَتَرَكْنَا اللَّهَ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا
لَخٰطِئِينَ ﴿١٢﴾

قَالَ لَا تَتْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٣﴾

إِذْ هَبُوا بَقِيَّتِي هَذَا فَالْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِي يَأْتِ
بَصِيرًا وَأَنُوفِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤﴾

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رَيْحَ
يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿١٥﴾

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلٰلِكَ الْقَدِيمِ ﴿١٦﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ
بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خٰطِئِينَ ﴿١٨﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿١٩﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَاهُ وَقَالَ

۹۱۔ انہیں آکھئے کیا حقیقت ہے توں ہی یوسف ہوں اوں
آکھئے میں یوسف ہاں تے اے میڈا بھرا تے اللہ سیس ساڈے
اتے احسان کیتے بے شک جبر حال قوی کریندے تے مبر
کریندے بے شک اللہ سیس نکیں دا اجر و نچیندائیں۔

۹۲۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم اللہ سیس تیکوں ساڈے اتے
فضیلت دینی تے اساں خطا کار ہیں۔

۹۳۔ اوں آکھئے تہاڈے اتے کوئی غلام کاء نہیں اللہ
تہا کوں بخشے تے او رحم کرن والیں وچو بہوں رحم کرن والا۔

۹۴۔ تساں میڈا اے چولا گھن وچو تے میڈے پیو دے
اگو رکھ دے یوسف اے اوں کوں ساریں گالیں دا پتہ بگ
ولسی تے تساں اپنے ساریں گھر والیں کوں میڈو گھن آؤ۔

۹۵۔ تے جیلھے قافلہ ٹر پئے انہیں نے پیو آکھئے اچ بیشک
میکوں یوسف دی خوشبو اندی پی ے جے تساں میکوں
گالہا نہ آکھوتاں۔

۹۶۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم توں اپنی پرانی غلطی وچ
پیں تھیا۔

۹۷۔ جڈاں خوشخبری ڈیوٹ والا آگئے تے چولا اندے
سا مٹے رکھیں اوں کوں ساری گال سمجھ آگئی اوں
آکھئے میں تہا کوں آبدانمی جو بے شک میں اللہ کنیں او
چاڈاں جو تساں توبہ جاندے۔

۹۸۔ انہیں آکھئے اباسیں توں ساڈے کیتے ساڈے گناہیں
دی بخشش منگ بے شک اساں گناہ کار ہیں۔

۹۹۔ اوں آکھئے میں اپنے رب کنیں تہاڈے واسطے
بخشش ضرور منگاں بے شک او بہوں بخشش والا تے
ول ول رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ جڈاں او یوسف دے کولہو آئن تے اوں اپنے

ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِنِیْنَ ۝

ہیو ماکوں اپنے نال جاؤ تے آکھیں لتاں اللہ دی
مشیت نال امن نال مصر وچ داخل تھی و نجو۔

۱۰۱۔ تے اوں اپنے ہیو ماکوں اپنے تخت تے پہلاؤتے
تے او سارے سجدے وچ ذبح پین۔ اوں آکھئے
ابائیں اے میڈے پہلے خواب دی تعبیر میڈے
رب نیں اوں ماکوں پورا کر دتے تے میڈے اتے فضل کیس
جداں اوں میکوں جیل کنیں کڈیئے تے تہا کوں جنگل کنیں
گھن آئے ایندے بعد جو شیطان نے میڈے تے میڈے بھرنویں
وچ وگاڑ پیدا کر دتا با بے شک میڈا رب جیندے
کیتے چاہندے مہربان تے بے شک او بہوں چاٹن
والا تے بہوں سیاندا۔

۱۰۲۔ اے میڈے رب تیں میکوں بادشاہی دتی تے میکوں
خواب دی تعبیر سکھائی۔ آسمانیں تے زمین کوں پیدا
کرن والے خدا توں ہی دنیا تے آخرت وچ میڈا سبقتی
ہویں تو میکوں مسلمان بنا کے ماریں تے نیکیں وچ
میکوں رلاویں۔

۱۰۳۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیڑیاں اسال تید و وچ
کیتن تے توں انہیں نال کاء نال بادیں جیلھے دشمن
سارے کھٹے تھی گئیں تے تیدے خلاف تدبیراں بنائے
نیں۔

۱۰۴۔ تے اکثر لوک بھانویں توں جتنا دی چاہویں ایمان نہ
انہیں۔

۱۰۵۔ توں تے انہیں کنیں اجروی نوہیں مگدا اے تے
سارے لوکیں کیتے محض نصیحت۔

۱۰۶۔ آسمانیں تے زمین وچ بہوں سارے نشان
انہیں دے کو بہو گزردن تے منہ پھیر گھندن۔

وَرَفَعَ اَبُو یَیْہِیَّ عَلَی الْعَرْشِ وَخَرُّوْا لَہٗ مُجَدِّدًا ۝
قَالَ یٰۤاَبَتِ هٰذَا تَاْوِیْلُ رُّءُیَا یَیْہِیَّ مِنْ قَبْلُ ۚ قَدْ
جَعَلْنَا رُبِّیْ حَقًّا وَّقَدْ اَحْسَنَ بَیْ ۤاِذَا اَخْرَجَیْ مِنْ
السِّجْنِ وَجَاءَ بِکُمْ مِنَ الْبَدَنِ مِنْۢ بَعْدِ اَنْ تَخْرُجَ
السَّیْطٰنُ بَیْنِیْ وَبَیْنَ اِخْوَتِیْ اِنَّ رُبِّیْ لَطِیْفٌ لِّمَا
یَشَآءُ ۚ اِنَّہٗ ہُوَ الْعَلِیْمُ الْحَکِیْمُ ۝

رَبِّ قَدْ اٰتٰیْتَنِیْ مِنَ الْمَلٰٓئِکَ وَعَلَّمْتَنِیْ مِنْ تَاْوِیْلِ
الْاَحَادِیْثِ ۚ فَاَطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَاِنِّیْ فِی
الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةِ تَوَفِّیْہٖ مُّسْلِمًا ۚ وَنَحْفِیْہٗ بِالصَّیْلِیْنَ ۝

ذٰلِکَ مِنْ اَنْبَآءِ الْغٰیْبِ نُوْحِیْہٖ اِلَیْکَ ۚ وَمَا کُنْتَ
لَدَیْہِمْ اِذَا جَمَعُوْا اَمْرَہُمْ وَہُمْ یَنْکُرُوْنَ ۝

وَمَا اَکْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِیْنَ ۝

وَمَا سَلَّمْہُمْ عَلَیْہِ مِنْ اٰجُرٍ ۚ ہُوَ الَّذِیْ رَفَعْنَا عَلَیْہِمْ ۝

وَکَاٰنَ مِنْ اٰیٰتِہٖ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ یُکْرٰوْنَ عَلَیْہَا
وَہُمْ عَنْہَا مُعْرِضُوْنَ ۝

۱۰۶۔ انہیں وچر اکثر لوگ اللہ تے ایمان نیئیں انیدے ۱۰۷۔ مَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ مُّشْرِكُونَ ﴿۱۰۷﴾

سوائے ایندے جو او نال نال شرک وی کریندن۔

۱۰۸۔ کیا او امن وچ آولین جے انہیں تے اللہ دا ۱۰۹۔ أَفَأَمِنُوا اَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللّٰهِ اَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۰۸﴾

سخت عذاب آوے یا اہل گھٹ او گھڑی آوے تے انہیں کوں پتہ دی نہ گے۔

۱۰۹۔ توں آکھ لے میڈاراہ میں اللہ دو سڈینوں میں ۱۱۰۔ قُلْ هٰذِهِ سَبِيلِيْ اَدْعُوْا اِلَى اللّٰهِ عَلَى بَصِيْرَةٍ اَنَاْ وَمَنْ اَتَّبَعَنِیْ وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۰۹﴾

تے تیڈی پیروی کرن والے ایں دلیل تے قائم ہیں۔ اللہ پاک تے میں مشرکوں وچر نیئیں۔

۱۱۰۔ تے اساں تیں کنیں پہلے وی دستیں دے ۱۱۱۔ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوحِيْ اِلَيْهِمْ مِنْ

رہن والیں وچو مرد رسول پھین جیندو اساں وچ کریندے ہا سے کیا لے زبن وچ نیئیں لڑدے پھرے

۱۱۲۔ اَهِلِّ الْقُرُیْ اَفَلَمْ يَسْبُرُوْا فِی الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ ۱۱۳۔ كَانَتْ عَاقِبَةُ الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِیْنَ اتَّقَوْا اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۱۲﴾

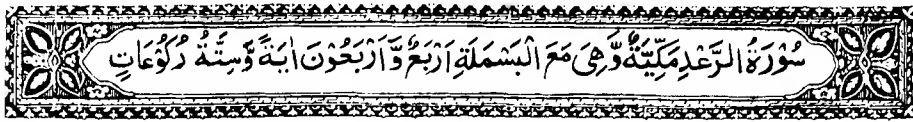
تہاں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھے تے آخرت دا گھر چکا انہیں لوکیں کیتے جیرے تعوی اختیار کریندن۔

۱۱۴۔ حَتّٰی اِذَا اسْتَفْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوْا اَنَّهُمْ قَدْ كُنُوْا ۱۱۵۔ جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُصِّرِيْهِمْ مِّنْ نَّشَأُوْا وَلَا يَرْدُّ بَاسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِیْنَ ﴿۱۱۴﴾

کیا تہاں عقل نال کم نوے گندے۔ تے جڈاں رسول نا امید تھی ویندن تے خیال کریندن کافر جو ساڈے اگو کوڑ ماریا گئے تے اوں دلیہ انہیں دوساڈی سدا گئی جیکوں اساں چاہندے ہیں بچا گندے ہیں تے مجریں کنیں ساڈا عذاب اصلو نیئیں بٹایا ویندا۔

۱۱۶۔ لَقَدْ كَانَ فِیْ قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّلْاُولٰٓئِیْنَ اَلَا اَبْصَرْتُمْ ۱۱۷۔ اَنۡ كَانَ حَدِیْثًا یُّفْتَرٰی وَلٰكِنْ تَصْدِیْقَ الَّذِیْ بَيْنَ ۱۱۸۔ یَدٰیهِ وَ تَفْصِیْلَ كُلِّ شَیْءٍ وَ هٰذٰی وَ سَرَحَمَةً ۱۱۹۔ لَقَوْمٌ یُّؤْمِنُوْنَ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۶۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے ۱۱۷۔ گال انجی نیئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آوٹ والیں کیتے۔

سورۃ رعد مدنی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات ہن تے جی رکوع ان۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے نال نال حیر صاحب منجئے
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 ۲۔ میں اللہ جاٹوں والا تے ڈیکھوں والا باں لے کامل
 الْبَرَاءَتِ تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
 رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ②
 ۳۔ اللہ او ذات میں آسمانیں کول بغیر تمہیں دے اچا
 كَيْتَسْ جَبُورِ تَسَا اُولَ كُوں مُبَدَّرِے پئے ءُ وُل اُولَ زَنْ
 تے بہہ گئے تے سمجھ تے چندر کول خدمت وچ لائے
 تے ہر شے مقررہ مدت میں چلدی پئی ءُ ہر کرم دا انتظام
 کریندے اپنی آیات کول کھول کے بیان کریندے تاں جو
 تساں اپنے رب کول ملن والیقین کرو۔
 ۴۔ تے او ہور میں زمین کول وچائے تے اونڈے وچ
 پہاڑ تے دریا بٹائے تے برقم دے پھل اونڈے وچ
 ڈوڈو جوڑے بٹائے تے ڈینہ کول رات نال لکا
 گندے تے بے شک ایندے وچ حیر سے سوچیندن
 کئی نشان۔
 ۵۔ تے زمین وچ نال نال رلے ہوئے کئی وڈن
 تے باغن انگوریں دے تے رطیں ہن تے کھیاں
 ہن ہک پاڑو چر تھوڑا نکلدے تے کچھ دا کھوڑا نکلدے
 تے انہیں کول کھوپاٹی بلایا ویندے تے اسان کچھ کول
 بنہیں تے سواد وچ فضیلت ڈیندے ہیں بے شک
 ایندے وچ عقل وال قوم کیے نشانیاں ہن۔
 اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرْوَاهُنَّ غُلَسْتِ
 عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
 مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَضِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ
 رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ③
 وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَ
 أَنْهَارًا وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا رُجُومًا اثْنَتَيْنِ
 يُفْضِلُ الْبَيْلَ الْتِهَارَاتِ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ④
 وَفِي الْأَرْضِ قَطْعٌ مُّتَبَعًا وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَ
 زُرْعٌ وَنَجِيلٌ صُنُوفٌ وَغَيْرُ صُنُوفٍ يُسْقَى بِسَاءٍ
 وَاجِدٍ وَنُفُوحٍ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ
 فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑤

وَأَن تَجِبَ فَجَجَبُ تَوَلَّيْتُمْ إِذَا كُنَّا تُرْبًا إِنَّا لَنَاقِي
خَلَقَ جَدِيدَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ
الْأَغْلَىٰ فِي أَعْيُنِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ①

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَقْتَ
مِنْ قَبْلِهِمُ النَّاسَ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ
عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ②

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَّبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ③

إِنَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الْأَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُهُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِقَعْدَارٍ ④

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ السُّعَالِ ⑤

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَّنْ أَسْرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ
مُسْتَخْفٍ بِالنَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ⑥

لَهُ مَعْقِلَتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَ
مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَذِّبُوا
مَا يَأْتِيهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ أَفْلًا مَّوَدَّ لَهُ
وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مِّنْ وَّالٍ ⑦

۶۔ تے جے توں حیران تعینیں تے انہیں دی گال ہے
وی حیرانگی آئی کیا اسان جڈاں مٹی تھی ویسوں والا اسان
نویں سروں پیدا تھیسوں اے او کوکن جنہیں اپنے رب
وا انکار کیتے تے اے او کوکن جنہیں دے کچیں وچ ہے
ہن تے ایسے دوزخ والن تے اوندے وچ ہمیشہ رہند
۷۔ تے او چوگان کئیں پہلے تیدے واسطے برائی دی
جلدی کریندن تے انہیں کئیں پہلے عبرت اے عذاب آئیکن
تے بے شک تیدار رب لوکس دے ظلم دے باوجود انہیں
کون بخشش والا تے بے شک تیدار رب بہوں سخت
سزا ڈیون والا ۸۔

۸۔ تے جیرے کافرین اے آہن ایندے اے ایندے
رب کئیں کوئی نشان کیوں نہیں لہایا گیا توں تے صرف
ڈراون والا اس تے بر قوم کیتے ہدایت ڈیون والا آئے۔
۹۔ اللہ جانے برادی شے کون جیرھا حمل تے رحم
جیرھا بال سٹ گھسندن تے اونکوں وی جانے جو او
ودھیندن تے ہر شے اوندے کو لہو مزدورت دے
مطابق۔

۱۰۔ غیب تے حاضر کون جانٹ والا وڈے مرتبے والا
تے وڈی شان والا ۱۱۔

۱۱۔ جیرھا تہا بے وچو گال کیندے تے جیرھا ظاہر کیندے
تے جیرھا رات کون مک ویندے تے ٹہنہ کون ٹرے
او ڈوہیں اللہ دے نزدیک برابر۔

۱۲۔ اوندے واسطے اگودھی تے کچھو وی فرشتے ہن
جیرے اللہ دے حکم نال اوندی حفاظت کریندن بے شک
اللہ سیس اوں قوم دی حالت نیں بدلیندا جیرھی اپنی حالت
آپ نیں بدلیندی جیرے ویلے اللہ سیس کہیں قوم دی

مذہبِ دافیلہ کر گھنڈے اونکوں بٹاؤں والا کوئی نہیں تے
اونڈے سوا اوندہ کوئی امدادی وی نہیں بٹ سگدا۔

۱۳۔ اوبوہ جیرھا تہاکوں بجلی بڑ دی تے طع دی خاطر
بُکھیندے تے باری بھر چیندے۔

۱۴۔ تے گاج اوندی حمد نال اوندی پاکیزگی بیان کرینی ۶
تے فرشتے وی اوندے بڑ کرئیں تے دُعاؤں والیاں بکید
پھیندے تے دل جیندے اتے چاہندے سُنیدے
او اللہ مے بارے وچ بھیڑا کریندن تے اللہ سُنیں سمجھت
عذابِ ڈیوٹ والا ۶۔

۱۵۔ نہ تُلُٹ والا سبڑ ہوندا ۶ تے جبر مے اوندے سوا
بہیں کول سبڑیندن او انہیں دا کوئی جواب نہیں بڑیندے
الویں بن جبریں بک آدمی اپنے بڑوہیں بھو پانی دو ودھائے
تاں جبر پانی اوندے منہ تیں آونجے تے او اوندے تیں
پہنچدائیں تے کافریں دی چکین پان بے کار ویسی۔
۱۶۔ تے اللہ دی خاطر جو کھ آسمان تے زمین وچ خوشی نال
تے بے روحا سجدہ کریندے تے انہیں مے پچاویں
دی جبر شام سجدہ کریندن۔

۱۷۔ توں آکھ آسمان تے زمین دا رب کون توں آکھ اللہ
توں آکھ کیا تہاں اونکوں چھوڑ کے بے سنگتی بٹائی
کھڑے ۶ جبر مے اپنے آپ کیتے وی نفع تے نقصان
مے ماکہ نیں۔ توں آکھ کیا اندھاتے سو جا کھا بکوجہیں
تمی سگدن یا کیا اندھارے تے روشنی بلا رقی سگدن
یا کیا انہیں اللہ مے انجھے شریک بٹان جنہیں اوندے
آلی کار کجہ مخلوق بٹائی ۶ تے او مخلوق انہیں کیتے رل مل
گئی ۶ توں آکھ اللہ بر شے کول پیدا کرن والا ۶ تے او
بک تے غالب۔

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ ۝

وَلِيُتَبَّحَ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَكُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ
يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ ۝

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبَاسٌ كَفَّيْنَهُ إِلَى الْمَاءِ
لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلٌّ لَهُمْ بِالْعُنُودِ وَالْأَصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتُخَذُ ثَمَرٍ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِإِنْفُسِهِمْ

نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرَةُ

أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَةُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهُ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ

قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَأَخْتَلَّ النَّيْلُ رَبْدًا زَارِعًا وَمَتَاعًا يُوقَدُونَ
عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُ
كُدِّ لَكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَابْطِلُهُ فَأَمَّا الزُّبَدُ
فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ
فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ۝

۱۸۔ اوں آسمان کنیں پانی بہائے تے وادیاں اپنی گنجائش
دے مطابق ویسہ پُندن تے جھل اتے آئی ہوئی جھگ
کوں چاگھندی ۷ تے جیرمی شے بھادوچ تپا کے اوزیوریا
گھروا سامان بنیدن اوندے وچ دی اوہو جہیں جھگ۔
ایویں اللہ سیس سچ دے کوڑ دے فرق کوں بیان
کرنیدے۔ تے جیرمی جھگ اومائع قحی ویندی ۷
تے جیرمی شے لوکیں کوں نفع ڈیندی ۷ اوزیریں
وچ رہندی ۷ ایویں اللہ سیس مثالیں بیان کرنیدے۔

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْخَيْرُ وَالَّذِينَ لَمْ يَخْبِتُوا
لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ
لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَهُمْ
فِي جَهَنَّمَ وَيُشْسُ الْحِمَادُ ۝

۱۹۔ جنہیں اپنے رب واکھن سنئے انہیں واسطے
کامیابی ۷ تے جنہیں آکھن نیں منیا جے انہیں کیتے او
سمجھ کچھ ہوئے باجیر حازیریں وچ تے اہو تلا بیاوی
تے او بھونگا ڈے کے جان پھراون پاتے انہیں کیتے
برا حساب تے انہیں داتھکاڑ دوزخ تے او بہوں
بری جا۔

أَمَّنْ يَعْلَمُ أَنَّ أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ
هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَنْتَظِرُ أَوَّلَ الْأَلْبَابِ ۝

۲۰۔ کیا جیہا جانڈے جو تیبڈے رب کنیں لہایا گئے
تیبڈو او سچ اوں آدمی آلی کار قحی بگدے جیرھا اندھا
ہوئے عقل رکھن والے ہی نصیحت پکڑیندن

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْعِثَاقَ ۝
وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ
يَحْشُونَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ۝

۲۱۔ جیرمے اللہ دے وعدے کوں پورا کریندن تے
اوندے پکے وعدے کوں تر ٹریندے نیں۔
۲۲۔ تے جیرمے اوں رشتے کوں قائم رکھیندن جیندا اللہ سیس
قائم رکھن داکھم ڈتے تے اپنے رب کنیں ڈردن
تے برے حساب کنیں ڈردن۔

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآَنَفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَ
يُذَرُّونَ بِالْحَسَنَةِ الشَّيْئَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عِزٌّ
الدَّارِ ۝

۲۳۔ او لوک جیرمے اللہ دی رضا دی خاطر صبر کریندن
تے نماز ٹھہرا کے پڑھدن جو مال اسان انہیں کوں ڈتے
اوندے دجو۔ چوری وی تے ظاہر وی خرچ کریندن نہ برانی
کوں نیکی نال پرین کریندن انہیں واسطے چنگا انجام۔

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالسَّالِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ
مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٦﴾

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٧﴾

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٨﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ﴿٢٩﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ
مَنْ أَرَادَ ﴿٣٠﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا
بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٣١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلُوبِي لَهُمْ
وَحُسْنُ مَا يُرِيدُ ﴿٣٢﴾

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ
لَتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ
بِالْحُسْنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

۲۶۔ ہمیشہ دے باغن اونہیں وچ اوداخل تھیں
تے انہیں دے بیوڑاڑے تے انہیں دیاں زلیں تے
انہیں دیاں اولاداں جنہیں نیکیاں کیتیاں ہوسن تے
فرشتے انہیں کیتے ہر دروازے وچ داخل تھیں۔

۲۷۔ تے او اکھن تہاڑے اتے تہاڑے صبر دی وجہ
کنیں سلامتی ہوئے تہاڑے کیتے ایں گھر دا انجام بہوں چنگا،

۲۸۔ تے حیرے اللہ دے وعدے کوں پکا کر دے بد
تر تیندن تے حیرے رشیت دے ملاوٹ دا اللہ سنیں حکم
ڈتے انہیں کوں تر تیندن تے زمین وچ گھیر لھتیندن۔
اے لوکن جنہیں تے لعنت تے انہیں کیتے بہوں گنداکھر۔

۲۹۔ اللہ حیرے کیتے چاہندے رزق و دھندے تے
تنگ کریندے تے او دنیاوی زندگی تے خوش۔ تے
دنیاوی زندگی آخرت دے مقابلے وچ کھدی نہیں سولے
تھوڑے فائدے۔

۳۰۔ تے کافر اکھن جو ایندے اتے ایندے رب کنیں
کوئی نشان نہیں لہا گیا توں اکھ بے شک اللہ سنیں
جینکوں چاہندے گمراہ کریندے تے ہیرھا اوندو جھکدے
اونکوں اپنا سدھا روڈ کھلیندے۔

۳۱۔ حیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دے دل اللہ دے
ذکر نال تسلی پیندن۔ سٹو اللہ دے ذکر نال دل تسلی
پکڑیندن۔

۳۲۔ جنہیں منے تے نیک کم کریندن انہیں واسطے خوشخبری
تے بہوں چنگا انجام۔

۳۳۔ ایویں اسان نیکیوں ایں امت وچ پیٹھے جیں کنیں پہلے
کئی امتاں گذر چکین تاں جو توں انہیں کوں پڑھ کے بتا دیں
جو اسان عیہو دی کیتی تے او رحمن خدا دا انکار کریندن۔

وَالْبَيْتِ مَتَابِ ۝

توں اکھ او میڈا رب صرف اوہی معبود اوندے
اتے میں بھروسہ کرینداں تے اوہیں دو ولے۔

۳۲۔ تے جے قرآن میں ہوئے ہا جو اوندے نال پہاڑ
مٹائے وچن یا زمین ٹوٹے کیتی وچے یا اوندے
نال مردیں کوں الوایا وچے ہا۔ فیصلہ پورے طور تے
اللہ دے ہتھ وچ۔ کیا مومنیں کوں پتہ نہیں جو اللہ چاہندا
تے سارے لوکس کوں ہدایت دے دیندا تے کافرین تے
انہیں دے اعمالی دجہ نال مصیبت اندی رہ دیسی یا انہیں
دے گھر دے کوہو ہندی رہی اوتیں جو اللہ دا وعدہ آویسی

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كُلُّ مِلَّةٍ بِالْبُتُورِ بَلَّ اللَّهُ الْأَمْرَ جَمِيعًا
أَفَلَمْ يَأْتِ الْبَشَرِ الْبَشَرِ أَمْ نَرَاهُمْ أَنَّ لَدَيْنَا
الْأَمْرَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِئْسَ
صُنْعُوا قَارِعَةً أَوْ تَحُلُّ قَرْيَةً مِّن دَارِهِمْ حَتَّى
يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ۝

۳۳

بے شک اللہ وعدے دی خلاف دہری نہیں کریندا۔
۳۳۔ تیں کیں پہلے رسولیں نال وی ٹھٹھا کیتا گیا ہا تے
میں کافرین کوں مہلت دتی ول میں انہیں کوں پکڑ گدھا
میڈی سزا کیجی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلِ مِن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُمُ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝

۳۴۔ کیا اوزات جیرمی ہر یک تے مگران جو اوکریندے
تے انہیں اللہ دے شریک بنائے ہوئے توں اکھ انہیں
دے نال دسو یا تسال ایجی کال اونکوں دسوسو جیرمی
زمین وچ ہوئے تے خدا نہ چاند اہرے یا صرف مندیاں
گالیں بن۔ اصل کافرین دیاں چالاکیاں انہیں کوں سونھیاں
کر کے دکھایاں گئیں تے راہ کیں انہیں کوں ہٹا دتا
جگے تے جیکوں اللہ ہلاک کرے اونکوں راہ دکھاوے والا
کوئی نہیں۔

أَفَنُورُوا قَائِمًا عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ قُلْ سَتُوهُمْ أَمْ تُبْتِغُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُونَ
الْأَرْضِ أَمْ يَبْطَأُ هَرَمٌ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ نَرِي لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرَهُمْ وَصُدَّوْا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

۳۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی عذاب تے
آخرت دا عذاب زیادہ سخت تے اللہ کیں انہیں کوں
بچاؤ والا کوئی نہیں۔

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ ۝

۳۶۔ جنت دی مثال جینا متقیں نال وعدہ کیتا گئے
انہیں دے وچ نہراں و بندرین انہیں و پھل ہمیشہ ہوسی

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَةُ الَّذِينَ اتَّقَوْا

وَعُقِبَى الْكَافِرِينَ الثَّارِ ۝

تے بچاواں وی اے تقویٰ اختیار کرن والیں دا انجام
تے کافریں دا انجام بھاء۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا لَهُمُ الْكِتَابُ يَقْرَهُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أَمْرُهُ
أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ
مَأْبٍ ۝

۳۷۔ تے جنیکوں اساں کتاب پڑتی ۽ اونخوش بن جو
کچھ تیڈو لبایا گئے تے مختلف ٹولیں وچ کچھ اینجھن
جیرے اوندے کچھ سے دا انکار کریندن توں اکھ
میکوں تے محض اے حکم ڈتا گئے جو میں اللہ دی عبادت
کراں تے اوندے نال کہیں کون شریک نہ بناواں ہوندو
میں تہاکوں سبیداراں تے ہوندو میں رجوع کرینداں۔

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا وَعَرِيفًا وَلَئِنْ أَتَيْتَهُمْ
بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَالَكٌ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَرَى
وَلَا وَاقٍ ۝

۳۸۔ تے ایویں اساں تفصیل نال حکم لبائے تے جے توں
انہیں دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بعد جو تیڈو
علم آچکے تے پھیں تیڈے کیتے اللہ دے مقابلے کیتے
نہ کوئی سبکتی ہوسی تے نہ کوئی بچاواں والا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَمْ أَزْوَاجًا
وَذُرِّيَّةً ۚ وَمَا كَانَ لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٍ ۝

۳۹۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں رسول پٹھیں تے
اساں انہیں کون زالیں تے ہال دی ڈتن تے اے
کہیں رسول واسطے نہ باجو اللہ دے حکم دے بغیر کوئی نشان
گمن آدے با ہر مدت کمسی پئے۔

يَدْعُوا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُبَيِّنُ ۚ وَعِنْدَهُ أُمُرُ الْكِتَابِ ۝

۴۰۔ جنیکوں اللہ چاہندے اوندے مثا پندے نئے جنیکوں
چاہندے قائم رکھندے اوندے کولہو ہر حکم وی اصل
موجود۔

وَإِنْ مَا نُزِّلَتْكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَوَقَّيْتَهُ
فَأَكْمَأْ عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ۝

۴۱۔ تے جیندا اساں انہیں نال وعدہ کیتے کچھ تے تیکوں
ڈکھا دیسوں یا تیکوں وفات ڈے دیسوں تیڈا کم
پچاواں تے حساب ساڈے دے ہے۔

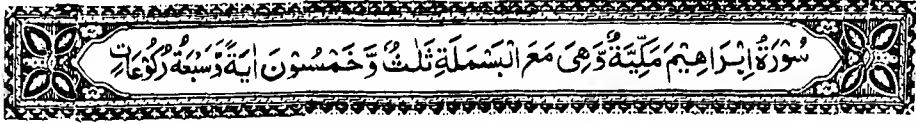
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

۴۲۔ کیا انہیں نہیں ڈکھا جو اساں زمین کول اوندے پاسیں
کنیں گھٹندے آندے ہیں۔ تے فیصلہ اللہ کریندے
اوندے فیصلے کول کوئی تبدیل نہیں کر سگدا تے او
جلدی حساب گھنٹن والا۔

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَنَاحٌ
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ
عُقِبَى الدَّارِ ﴿۱۳﴾

۴۳۔ انہیں کئیں پہلے لوکیں وی تدبیراں کیتن تے اصل
ساریاں تدبیراں اللہ کئیں بن ہر شخص جو او کریندے اللہ
اونکوں جائدے تے کافرین کوں پتہ بگ ویسی جو گھر دا
انجام کیندے کیتے چنگا۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۱۴﴾
۴۴۔ کافر آبدن جو توں رسول توہیں توں انہیں کوں
آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ گواہ کافی ہے تے
او وی گواہ جیندے کوں ہواں کتاب دا علم۔

سورۃ ابراہیم مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۷ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں اللہ دے نال نال شروع کرنیوالا جبریا بن منگے

ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ میں اللہ ڈیوالا کھال لے کتاب اساں ایکنو تیدو
بہائے ساں جو توں لوکیں کون اندھایں کنیں کدھ کے
سو جھلس دو گھن آویں انہیں دے رب دے حکم نال غالب
تے تکریم والے خدا دے راہ دو۔

الَّذِي كُنْتُ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمٰتِ
اِلَى النُّوْرِ ۚ اِلٰذْنِ رَبِّهِمْ اِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ②

۳۔ او خدا جو کجھ زمین تے آسماں وچ ہوندا ء تے کافراں
کیتے سخت عذاب دے نال تباہی مقدر۔

اللّٰهِ الَّذِي لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ ③

۴۔ جبر سے لوگ دنیاوی زندگی کول آخرت دے مقابلے
وچ پسند کریندن تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے
اوندے وچ ڈنگ دل گولیندن لے وک وڈی تے پریں
دی گمراہی وچ ہن۔

الَّذِيْنَ يَسْتَحْبِبُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ
وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عَوَجًا
اُوْلٰٓئِكَ فِى ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ④

۵۔ تے اساں ہر رسول کول اوندی قومی زبان وچ وچ
کر کے پٹھئے سے ساں جو انہیں تے کھول کے بیان کرے اللہ
جھیکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جھیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے او غالب تے سیاناء۔

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رُّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسٰنٍ قَوْمِهٖ يُبَيِّنُ
لَهُمْ ۖ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَآءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَشَآءُ
وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑤

تے اساں موسیٰ کول اپنے نشان ڈے کے پٹیا باجو توں قوم کول
اندھایں کنیں سوجھے دو گھن آتے انہیں کول اللہ دے ڈینہ یاد دوا
بے شک مہرتے شکر کرن والیں کیتے نشان۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيٰتِنَا اَنْ اُخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ
الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۚ وَذَكَرْهُمْ بِآيٰتِ اللّٰهِ اِنْ فِىْ ذٰلِكَ
لَاٰيَةٍ لِّكُلِّ صَبّٰارٍ شَكُوْرٍ ⑥

۷۔ تے جڈاں موسیٰ اپنی قوم کول اکھئے اللہ دی نعمت کول
یاد کرو جبریاں متباہے تے تسن جڈاں اوں تہا کول فرعون دکنہ
کنیں نجات ڈیوالی او تہا کول گندا عذاب ڈینہ سم تہا بے

وَ اِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
اِذْ اَنْجَاكُمْ مِنْ اِلٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُكُمْ سُوًى الْعَذَابِ
وَيَذَّبُوْنَ اَنْبَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَاءَكُمْ وَفِىْ ذٰلِكُمْ

بَلَاءٍ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ۝

۱۳۔ چریں کوں کوہیندہ ہندے تہا بڑی تریتیں کوں جیندار کھیندہ

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ۝

تے ایندے وچ تہا بڑے رب کنیں بہوں وڈا امتحان با
۸۔ تے جڈاں تہا بڑے رب اعلان کیتا باجے لتاں شکر
کر لیسو تے میں تہا کوں زیادہ ڈلیاں تے بے لتاں ناشکری
کر لیسو تے میڈا عذاب بہوں سخت۔

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنتُمْ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَٰئِعًا ۖ فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَنِيدٌ ۝

۹۔ تے موسیٰ آکھیا لتاں تے جو کجھ زمین وچ سارے
انکار کر ڈیو تے بے شک اللہ سیں بے نیاز تے بہوں
تعلیف والا۔

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمٌ نُوحٍ وَّعَادٍ
وَدَّوُدَ ۖ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ
وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا
تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيدٌ ۝

۱۰۔ کیا تہا بڑو لتاں کنیں پہلے انہیں دیاں خبراں نیں
آیاں یعنی نوح تے عاد تے خمود تے حیرے انہیں نے
بعدہن انہیں کوں سوائے اللہ دے کوئی نہیں چاندنا انہیں
دو سا بڑے رسول کھلے نشان گھن کے آئے انہیں اندھا
انکار کر ڈتے تے انہیں آکھئے بے شک حیر صری تعلیم
تہا کوں بڑے کے پھٹیا گئے اساں اونکوں نے منندے
تے لتاں جیندو سا کوں سبب بندہ او دے معاملے وچ
بے چین کر ڈیوٹ والے شک وچ ہیں۔

قَالَتْ رُسُلُهُمْ إِنِّي اللَّهُ شَكَّ فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُم إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى ۖ قَالُوا إِن أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُزِيدُونَ
تَضَدًّا وَإِنَّا لَمَبْشُرُونَ ۖ تَصَدَّقُوا بِنَا ۖ قَالُوا إِنَّا لَنَرِيكُمْ
فِي الْمَوْتِ ۖ قَالُوا إِنَّا لَنَرِيكُمْ فَيُؤْتِيكُمْ إِلَهُ جَدِيدٌ ۝

۱۱۔ انہیں دے رسولیں آکھئے کیا اللہ دے بارے وچ شک
کریندے؟ حیر حارین تے آسان کوں پیدا کرٹ والا
او تہا کوں سبب بندے تاں جو تہا بڑے گناہ بخشے تے ہک
مقررہ مدت میں تہا کوں مہلت ڈیندے انہیں آکھئے
لتاں سا بڑے جہیں بندے بتوے لتاں اے چاہندے؟
جو سا کوں اول کنیں روکو جیندی سا بڑے پیو ڈیوے
عبادت کریندے ہن لتاں سا بڑو روشن نشان گھن آؤ۔

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِن نَّحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَ
لَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ
لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَعَلَى اللَّهِ

۱۲۔ انہیں دے رسولیں انہیں کوں آکھئے بے شک اساں
تہا بڑے جہیں بندے ہیں اصل وچ اللہ اپٹے بندیں وچ
جیندے اتے چاہندے احسان کریندے تے سا بڑی لے

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۶﴾

طاقت نہیں جو اس اللہ سے حکم دے بغیر تھا ڈو کوئی
نشان گھن آؤں سے مومنین کوں اللہ سے بھروسہ کرنا
چاہی ۱۶۔

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا
وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْنُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۳۔ ساکوں کیا ہے جو اس اللہ سے بھروسہ نہ کروں تے
اوں ساکوں ساڈے رستے ڈکھالیں تے جو تاساں ساکوں
ڈکھ ڈیسو اسان اوندے اتے ضرور صبر کریندے رہ ویسوں
بھروسہ کرٹ والیں کوں اللہ سے بھروسہ کرنا چاہی دا ۱۷۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلرُّسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ
أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿۱۸﴾

۱۴۔ تے کافرین آکھئے اپنے رسولیں کوں اسان تہاکوں
ضرور اپٹے ملک کنیں کڈھ چھڑایسوں یا تاساں ساڈے
مذہب دوول اوسو انہیں دے رب انہیں کوں وحی کیسی
جو اسان ظالمیں کوں ضرور ہلاک کرلیسوں

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ
خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿۱۹﴾

۱۵۔ تے انہیں دی ہلاکت دے بعد اسان تہاکوں زمین وچ فدا کرا
کرلیسوں اے اوندے واسطے بے جبرھے ڈرن میڈے
مقام کنیں تے میڈی ڈراوٹ والیں پیشگوئیں کنیں۔

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۲۰﴾

۱۶۔ انہیں فتح دی دعا منگی تے ہر مہم زور سپانی دا دشمن
نا کام تھ گئے۔

مِّنْ وَرَآئِهِ جَهَنَّمُ وَيُنَفِّثُ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿۲۱﴾

۱۷۔ اوندے علاوہ دوزخ وی ہے تے انہیں کوں بہوں
تتا پانی پلایا ویسی۔

يَنْجَرَعُهُ وَلَا يُكَادُّ يَنِيْعُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ
كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَآئِهِ عَذَابٌ
عَلِيْظٌ ﴿۲۲﴾

۱۸۔ اوں کوں گھٹ گھٹ کر کے پیسی اوں کوں کل نہ سگی
تے ہر پاسو انہیں نہیں موت اوسی تے مرسی ناں
تے ایندے علاوہ سخت عذاب وی ہے۔

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
إِشْتَدَّتْ بِهِ الْيَنِيْعُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿۲۳﴾

۱۹۔ اپٹے رب دا جیس انکار کیسے انہیں دی مثال اوں
کیری آلی کار جینکوں تکسی اندھاری دے ڈینہہ آسے
جھاڑے ہوا اوں کوں اڈار کے گھن و بچے تے جو کھ
انہیں کایا موسی انہیں کنیں کھ نہ بچسی اے بہوں پریں
دی وڈی تباہی ۲۳۔

۲۰۔ کیا توں نہیں جاندا بے شک اللہ سب آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے جے او چاہے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہا بڑی جاتے نویں مخلوق گمن آوے۔
۲۱۔ اللہ سب کیتے اے گال اوکھی نیں۔

۲۲۔ او سارے اللہ دے سامنے او سن تے کمزور لوک وڈائی کرٹن والیں کوں اکھن جو اسان تہا بڑے پچھو
ٹرسے ہا سے کیا ہن تساں سا کوں اللہ دے عذاب کنیں کچھ پریں کر سگدے؟ او اکھن جے اللہ سا کوں بدایت ڈیندا تے اسان تہا کوں وی بدایت ڈیندے
ہن ساڈے واسطے ہکا گال جو اسان بے صبری کروں یا صبر کروں ساڈے کیتے بچن دی کوئی جا
نیں۔

۲۳۔ تے جڈاں فیصلہ تھی ویسی شیطان اکھس بیشک
اللہ سب جو تہا بڑے نال وعدہ کیا ہا اوں سچا کر ڈتے
تے میں تہا بڑے نال وعدہ کیا ہا میں پورا نیں کیتا میں
تہا بڑے اتے غالب تے کا؟ نہ ہم میں تہا کوں سبے
تساں میڈی گال کوں من گدے تساں میگوں ملام
نہ کرو اپنے آپ کوں ملام کرو نہ میں تہا بڑی فریاد سن
سگداں تے نہ تساں میڈی فریاد سن سگدے بے شک
میں ایندا انکار کرینداں جو این کنیں پہلے تساں میگوں اللہ دا شریک
بنایا ہا۔ بے شک ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

۲۴۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے اینجھے باغیں
وچ داخل کیتے ولین جیندے وچ نہراں وںہدین تے
او اوندے وچ اپنے رب دے حکم نال ہمیشہ رہن
انہیں دی دعا ہوسی تہا بڑے اتے سلامتی ہوے۔

۲۵۔ کیا تیکوں پتر نیں جو اللہ سب پاک کھے دی مثال

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۝

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ۝

وَبَرُّوا لِلَّهِ جَنِينًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ الَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا لَنَأْتِيَكُمْ بُعَا ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْغِنُونَ
عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ قَالُوا
لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرَعْنَا
أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنَ مَحْصِنٍ ۝

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ ۖ وَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ ۚ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا أَن دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي ۚ فَلَا تُلْزِمُونِي
وَلَوْ مَوَّأ أَنفُسُكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا
أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي ۚ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ
مِنْ قَبْلُ ۚ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ يُحَيِّيهِمْ
فِيهَا سَلَامٌ ۝

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا
فِي السَّمَاءِ ﴿٥٠﴾

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَيِّثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ
مِنَ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٥٢﴾

يُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ
يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٥٣﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَآخَلُوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٥٤﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٥٥﴾
وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَدَادًا لِيُضِلُّوهُ عَنِ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٥٦﴾

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيَمْضُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا يَبْعُ فِيهِ وَلَا يَخْلَى ﴿٥٧﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ
وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٥٨﴾

کیوں پاک درخت نال بڑی ۱۱ اوندیاں پاڑاں پکیاں بن
تے ۱۱ اوندی لاٹریاں آسمان وچ بن۔

۲۶۔ ۱۔ پئے رب دے حکم نال ہر ویلے او تازہ پھل ڈیندے
تے اللہ سیس لوکس کیتے مثالاں بیان کریندے تاں جو
اونصیحت حاصل کرن۔

۲۷۔ گندی گال دی مثال گندے ون ڈی جیر حازمین
وچ پیچ گیا بڑے تے اوندے کیتے کھڑن دی جاگاہ نیں
۲۸۔ مومنین کوں اللہ سیس قائم رہن والی گال نال دنیاوی
زندگی وچ وی تے آخرت وچ دی مضبوط رکھسی تے
اللہ سیس ظالمیں کوں ہلاک کریندے تے جو اللہ چاہندے
اوبھو کریندے۔

۲۹۔ کیا تیکوں پتہ نیں جنہیں اللہ دی نعمت کوں ناشکری
نال بدل ڈتے تے انہیں اپنی قوم کوں ہلاکت دے گھر
وچ بہا ڈتے۔

۳۰۔ دوزخ اوندے وچ پہن تے بہوں بڑی جا
۳۱۔ تے نہی اللہ دے شریک بنا گدمن تاں جو لوکس کوں اوندے
رستے کنیں گمراہ کرن۔ توں آکھ عارمنی فائدہ چا گھنو
بے شک تاں بہادو و نچے۔

۳۲۔ توں مومنین کوں آکھ ڈے اونماز کوں ٹھہارے
پڑھن تے جو اسل انہاں کوں ڈتے اوندے وچولک کتے ظاہر افرق
کرن اول ڈیندے آون کنیں پہلے جیندے وچ نہ وپار
ہوس تے نہ سنگت ہوسی۔

۳۳۔ اللہ اوزات جیں آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے
تے آسمان رجھراکین پانی لباس تے اوندے نال
تہا بڑے رزق کیتے میوے کڑھنیسی تے تہا بڑے واسطے
بیٹری کوں خدمت وچ لائیں تاں جو او اوندے حکم

نال سمندر وچ ٹرسے (پلے) تے دریا تہاڈی خدمت وچ لائسی۔

۳۳۔ تے سمجھ تے چندر لیکا تہاڈی خدمت وچ لگے ہرئ تے رات بڑہندی۔ تہاڈی خدمت وچ لگے ہرئ جو تساں اوں کنیں ملگے تہا کوں بٹس جے تساں اللہ دی نعمتیں کوں گنوں توں بے شک انسان وڈا علم کرن والا تے منکر۔

۳۴۔ تے جبرائیل ابراہیم آکھئے لے میڈے رب ایں خبر کوں امن والا بنا تے میکوں تے میڈے پتریں کوں بیت دی عبادت کینیں پدیں رکھ۔

۳۵۔ لے میڈے رب بے شک انہیں بہوں لوکیں کوں گمراہ کرڈتے تے جیں میڈی پیروی کیتی او میڈے وچ تے جیں میڈی نافرمانی کیتی بے شک توں بہوں بخشش والا تے مہربان ایں۔

۳۸۔ لے ساڈے رب بے شک میں اپنی اولاد کوں ایچی وادی وچ چھوڑ آیاں جیندے وچ رڑھ نیں تھیندی تہیڈے عزت والے گھرے کوں لہو لے ساڈے رب تاں جو اونماز پڑھن تے لوکیں دے دلیں کوں انہیں دو پھیرڈے تے انہیں کوں میویں دا رزق بڑے تاں جو او شکر کریندے رہ وچن۔

۳۹۔ لے ساڈے رب بے شک جو اساں لکیندے تے جو کھانا برکریںدے ہیں توں چاندیں تے اللہ کنیں زمین وچ تے آسمان وچ کوئی چیز لکی نیں رہندی۔

۴۰۔ سب صفات اللہ دیاں بن جیں میکوں پڑھیے وچ اسماعیل تے اسحاق ڈن بے شک میڈا رب دعائیں کوں بہوں سُنٹ والا۔

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

وَأَشْكُرْ مِن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلُّنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ يَتَّبِعُنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٨﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَىٰ هِهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٤٠﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٤١﴾

1

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَارِبًا
وَقَبَّلْ دُعَاءِ ۝۱

۴۱۔ اے میڈے رب توں میکوں تے میڈی اولاد کوں
نمازی بٹا تے اے ساڈے رب توں ساڈی دُعا
قبول کر۔

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ
الْحِسَابُ ۝۲

۴۲۔ اے ساڈے رب جیرے بُہز حساب تھیون لگے
میکوں تے میڈے پیرو ماکوں تے مومنین کوں بخش
دے۔

وَلَا تَحْشَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا
يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمَ تَشْخُصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ۝۳

۴۳۔ تے ظالم جو کریدے پین اوں کین اللہ سیس کوں
اصلو غافل نہ سمجھ انہیں کوں من اوں بُہنہ تی مہلت بُہنہ
پے جڈاں انہیں دیاں اکھیں پٹیاں رہ ولسن۔

مُهْطِعِينَ مُقْنِنِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفِذْ لَهُمْ هَوَاءُ ۝۴

۴۴۔ سر جاکے در کردے دوسے ہوسن انہیں دی نظر
انہیں دوز ولسی تے انہیں دے دل غالی ہوسن۔

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نَّجِبْ
دُعَاؤَكَ وَتَتَّبِعِ الرَّسُولَ اذْكَرَ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ
مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ۝۵

۴۵۔ تو انہیں کوں اوں بُہنہ کین بُرا جڈاں انہیں تے
عذاب اوس تے ظالم اکھن اے ساڈے رب ساکوں
نزدیکی مدت تی مہلت دے اسان تہڈے سب کوں
منیسوں تے رسولیں دی پیروی کر لیسوں کیا تساں ایں
کین پہلے کئی قساں نہ کھا دیاں ہن جو تہاڈے اتے
زوال نہ اوسی۔

وَسَكَنتُمْ فِي مَسْكِنٍ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَنَبَّيْنَا
لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ ۝۶

۴۶۔ تے تساں انہیں دے گھرین وچ رہندے پیو جنہیں
اپنے آپ تے ظلم کیتے تے تہاڈے کیتے اللہ سیس کھول
کے بیان کر ڈتے جو اسان کیوں انہیں نال سلوک کیتا
اسان ساریاں گالہیں تہاڈے اتے کھول کے بیان کر ڈتے

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ
كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ۝۷

۴۷۔ انہیں اپنیاں تدبیراں کیتیاں تے انہیں دیاں تدبیراں
اللہ کین ہن بھانویں انہیں دی تدبیراں بجی ہوئے جو اوں
تدبیر نال پہاڑ مل وچن۔

فَلَا تَحْشَبَنَّ اللَّهَ مُخَلَّفًا وَعِندَهُ رَسُولُهُ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ۝۸

۴۸۔ تول اللہ کوں اوندے رسولیں نال کیتے ہنویں
وعیدیں دا خلاف کرن والا اصلو نہ سمجھ بے شک اللہ سیس

بہوں غالب تے بدلہ گھنٹ والا۔

یَوْمَ يُبَدِّلُ الْأَرْضَ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ وَبَرَزُوا
لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۴۹﴾

ہوسن۔

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ تے مجرمیں کول ڈیکھیں اوں ڈینہہ زنجیریں وچ
جکڑیا ہویا۔

سَرَابِیْهُمْ مِّنْ تَطْرَانٍ وَتَنُوشُهُمْ النَّارُ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ انہیں دے چولے لک دے بٹے ہوئے ہوسن تے
بھا انہیں دے مونہیں کول لیکندی پئی ہوسی۔

لَيُخَوِّىَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ تَاكِبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تاں جو اللہ سیئیں ہرجان کول اوندی کمانی دا بدلہ
ڈیوے بے شک اللہ بہوں جلدی حساب گھنٹ والا۔

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ هُوَ
إِلَهُ وَاحِدٌ وَليَدَّكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ اے لوکیں کیے سنبھا تے تاں جو ایندے نال انہیں
کول ڈرایا و نچے تے او جان گھنٹ جواد ہک مسعود تے

سیانے نصیحت حاصل کرن۔

سُورَةُ الْحَجَرِ مَكِّيَّةٌ دُرِّهِى مَعَ الْبِسْمَلَةِ مِائَةً آيَةً وَبِسْمَلَةِ رُكُوعَاتٍ

سورۃ حجر مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰۰ آیات تے ۶ رکوع این۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
ڈیون والا تے مہربان۔
- ۲۔ میں اللہ ڈیو بد کھڑاں لے کتاب کامل دیاں آیات بن
الَّتِیْ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ ②
تے کھل کے بیان کرن ولے قرآن دیاں۔
- ۳۔ کہیں ویلے کافر چاندن اودی مسلمان ہون با۔
رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ③
- ۴۔ انہیں کون چھوڑ بے کھاون بیرون تے وقتی فائدہ
ذَرَهُمْ يَافُكُوا وَيَسْتَعْمُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ
يُكَلِّمُونَ ④
چاون تے ناجائز امیڈال انہیں کون غافل کرڈیون او
جلدی جاٹ گھنسن۔
- ۵۔ اساں کہیں دسی کون ہلاک نیں کیتا سولے ایندے
وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ إِلَّا وَلَهُمَا كِتَابٌ مُّعْلَمٌ ⑤
جواندا فیصلہ معلوم با۔
- ۶۔ کوئی قوم اپنی ہلاکت دی مدت کنیں درک بگدی تے
مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ⑥
نہ بچھورہ بگدی ؎۔
- ۷۔ تے انہیں آکھے لے او شخص جیندے اتے نصیحت
وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَجُنُّونٌ ⑦
لبائی گئی ؎ بے شک تون دیوانہ این۔
- ۸۔ جے تون سچا ہوں تے تون ساڈو فرشتے کیوں نوہیں
لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِن كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ⑧
گمن آیا۔
- ۹۔ اساں فرشتیں کون حق نال ہی لبیدے ہیں تے
مَا نُنَزِّلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
اول ویلے انہیں کون مہلت نیں ملدی۔
إِذَا مَنظُرِينَ ⑨
- ۱۰۔ بے شک اساں این قرآن کون لبائے تے بیشک
إِنَّا نَحْنُ نُزِّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحٰفِظُونَ ⑩
اساں ایندی حفاظت کرلیوں۔
- ۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی اساں پہلی جماعتیں و سچ رسول
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ ⑪
چٹھیں۔

- ۱۲۔ حیرہا رسول وی انہیں کنیں آئے اے اندسہ مال مذاق تے ٹھٹھا کریندے ہن۔
- ۱۳۔ ایویں اسال این عادت کول مجرمیں دے دل بیچ ٹرنیدے ہیں
- ۱۴۔ او ایکول نہ منینس پہلیں وی سنت وی گذر چکی»
- ۱۵۔ سبے اسال آسمان دے دروازے انہیں تے کھول ڈیوں تے اے اوندے اتے چڑھن پئے وچن۔
- ۱۶۔ تے دل وی اکسن جو ساڈی اکھیں تے پیٹی پدھ ڈتی گئی تے اصل ساڈے اتے جادو کر پڑا گئے۔
- ۱۷۔ تے اسال آسمان وچ بڑجیاں بٹان تے ڈیکھن والیں کیے سونھا بٹائے۔
- ۱۸۔ تے اسال حفاظت کیتی برادل شیطان کنیں جیکوں دھکے دتے گئیں۔
- ۱۹۔ سوائے اوندے حیرہا چوری گال سن گھنے تے ہک روشن تارا اوندل پچھا کریندے۔
- ۲۰۔ تے زمین کول اسال وچھائے تے اوندے وچ پہاڑ بٹائے تے اسال ایندے وچ ہر شے مناسب پیدا کیتی»
- ۲۱۔ تے ایندے وچ اسال تہاڑے کیے روزی بٹائی تے انہیں کیے وی جنہیں کول تاساں روزی نوھے ڈیندے۔
- ۲۲۔ تے ساڈے کولہو ہر شے دے عزانے ہن تے اسال اوکول معلوم اندازے نال ہیندے ہیں۔
- ۲۳۔ تے اسال ہواڑاں چاؤں والیاں ہواڑیاں پٹھیں تے دل جھرنیں مینہ وساٹے تے دل تہا کوٹا پلائے تے تاساں آپ اوکول کٹھا نہ کر سبگدے ہاوسے۔
- ۲۴۔ تے بے شک اسال جیند کریندے تے مریندے ہیں تے اسال ہی وارث ہیں۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥﴾
- كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧﴾ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعُوجُونَ ﴿٨﴾ لَقَالُوا إِنَّمَا سُكُوْتُ آبْنَارٍ نَّابِلٍ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْعُورُونَ ﴿٩﴾
- وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٠﴾ وَحَفَظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١١﴾ إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ نَزَّاهُكَ مُعِينٌ ﴿١٢﴾
- وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَالْقِبْطَانَا فِيهَا رَوَاسِي وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٣﴾
- وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَاشٍ وَمَنْ لَنْتُمْ لَهُ بِرَارِيقِينَ ﴿١٤﴾
- وَأِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿١٥﴾
- وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاحِجٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿١٦﴾
- وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿١٧﴾

۲۵۔ تے اسان تہا بڑے وچو اگو نکل دجھن والیں کوں دی جانڈے ہیں
تے پچھو رہن والیں کوں دی جانڈے ہیں۔

۲۶۔ تے بے شک جیڈا رب انہیں ساریں کوں کھٹا کرے
بے شک او بہوں سیانا تے بہوں جانٹ والا ۶۔

۲۷۔ تے بے شک اسان انسان کوں اینجی ٹھیکری کنیں
پیدا کیتے جی رمی شکل بدل کے کالا گار تھی گئی ہائی۔

۲۸۔ تے جن کوں اسان ایں کنیں پہلے بہوں تھی بھا کنیں
پیدا کیتے۔

۲۹۔ تے جڈاں تیڈے رب فرشتیں کوں اکھٹے جو میں اینجھا
آدمی اینجی ٹھیکری کنیں پیدا کرٹ والا ہاں جی رمی شکل
بدل کے کالا گار تھی دیندی ۶۔

۳۰۔ تے جڈاں میں اوں کوں پورا کر گھناں تساں ادنڈے
کیتے سجدے وچ ڈھر پوا ہے۔

۳۱۔ ساریں فرشتیں سجدہ کیتے۔

۳۲۔ سو اے ابلیس دے اوں انکار کیتے جو او سجدہ کرٹ
والیں وچو تھیوے۔

۳۳۔ اللہ سیٹ اکھٹے لے ابلیس تیکوں کیا تھے جو توں
سجدہ نہیں کیتا۔

۳۴۔ اوں اکھٹے میں اینجھانیں جو اینجھے آدمی کوں سجدہ
کران جیکوں تیں ٹھیکری تے سٹریئے ہونے کالے گارے
کنیں پیدا کیتے۔

۳۵۔ اللہ سیٹ اکھٹے توں اتھوں نکل دج بے شک توں
اڈھو کڈھیاں۔

۳۶۔ تے بے شک قیامت دے ڈینہہ تیں تیڈے
اتے لعنت۔

۳۷۔ اوں اکھٹے لے میڈے رب توں میکوں قیامت

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا
الْمُتَأَخِّرِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَشْرُهُمْ إِنَّهُ هَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَبٍّ
مَسْنُونٍ ۝

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُورِ ۝

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَبٍّ مَسْنُونٍ ۝

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ
سُجَّدًا ۝

فَسَجَدَ الْمَلٰئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ۝

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۝

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۝

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَآ سَجْدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَبٍّ مَسْنُونٍ ۝

قَالَ فَخُذْ مِنْهَا وَذَكَ رَجِيمٌ ۝

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۝

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

دے ڈیہندہ تیں مہلت بڑے۔

۳۸۔ اوں آکھئے تیکوں مہلت ڈتی دیندی ۶۰۔

۳۹۔ ہک مقررہ وقت تیں۔

۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب تیں میکوں گمراہ آکھئے
تے ہن میں زمین و چ گمراہی سوہنی کرکے ڈکھلیساں تے
انہیں ساریں کوں گمراہ کرلیساں۔

۴۱۔ سوائے انہیں بندیں دے جیرے تیبڑے خاص ہوسن۔

۴۲۔ اللہ سیئیں آکھئے میڈو آون ڈا سدھارستہ ایجو۔

۴۳۔ بے شک میڈے بندیں کوں قابو نہ کر سگسیں
سوائے انہیں دے جیرے گمراہ تھی کے تیبڑے پچھو ٹرن۔

۴۴۔ بے شک دوزخ انہیں ساریں دے وعدے دی جاو

۴۵۔ اوندرے ست دروازے ہن تے انہیں دجو ہر دروازے
واحدہ وڈیا ہوئے۔

۴۶۔ بے شک متقی باغیں تے چشیں وچ رہسن۔

۴۷۔ تساں سلامتی دے نال بغیر ڈر دے ایندے وچ
داخل تھی وںجو۔

۴۸۔ تے انہیں دے سینے وچ ہر قسم دا بغض اسال کڈو
ڈیسیوں تے او آٹے ساٹے بھراہن کے تختیں تے (بیٹھے)
ہوسن۔

۴۹۔ نہ انہیں کوں اوندرے وچ تمکیر تھیس تے نہ او
اتھو کڈیے ولین۔

۵۰۔ توں میڈے بندیں کوں ڈس ڈسے بے شک میں
بہوں بخشش والا تے مہربان ہاں۔

۵۱۔ تے بے شک میڈا عذاب دی ڈکھ آلا عذاب۔

۵۲۔ انہیں کوں ابراہیم دے مہانیں دے متعلق ڈس۔

۵۳۔ جڈاں او اوندو آئن انہیں آکھئے سلامتی

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ۝

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتَوَيْتُنِي لَأَذُنَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ
وَلَأُخَوِّتَهُمْ أَجْبَعِينَ ۝

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْخَالِصِينَ ۝

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ۝

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ
اتَّبَعَكَ مِنَ الْغُوثِينَ ۝

وَأَنْ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْبَعِينَ ۝

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ فَنَافِلُ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ۝

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ أَمِينٍ ۝

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى
سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ۝

لَا يَسْأَلُهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرِجِينَ ۝

يَتَنَبَّأُ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ۝

وَيَتَنَبَّأُهُمْ عَنْ صَيْفٍ يُزِيلُهُمْ ۝

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ

بَنَاتٍ

وَجَلُونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿۵۴﴾

قَالَ ابْشِرُونَنِي عَلَىٰ أَن مِّنْهُ الْكَافِرِينَ ﴿۵۵﴾

قَالُوا بِشْرُوكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِنَ الْفَاطِنِينَ ﴿۵۶﴾

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿۵۷﴾

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۸﴾

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۵۹﴾

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَنَجِّيهِمْ أَجْحَدِينَ ﴿۶۰﴾

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۶۱﴾

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿۶۲﴾

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿۶۳﴾

قَالُوا بَلْ جِنَّتُكَ يَمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَمِرُونَ ﴿۶۴﴾

وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۶۵﴾

فَأَنذِرْ أَهْلَكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ

مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿۶۶﴾

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَهُمْ لَاقِطُونَ

ہوئے۔ اوں آکھئے اساں تساں کنیں ڈر دے پئے ہیں۔

۵۳۔ انہیں آکھئے ڈرناں بے شک اساں تیکوں علم

والے پتر دی خوشخبری ڈیندے ہیں۔

۵۵۔ اوں آکھئے کیا تساں میکوں ایجے وقت وچ خوشخبری

ڈیندے؟ جو میں پڑھا تھی گیاں تساں کیوں میکوں خوشخبری

ڈیندے؟

۵۶۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں سچی خوشخبری ڈیندے

ہیں توں نا امید نہ تھی۔

۵۷۔ اوں آکھئے پئے رب دی رحمت کنیں نا امید تھیندے

سوائے گمراہیں دے۔

۵۸۔ اوں آکھیا اے قاصدو تہا ڈاکم کیا ہے۔

۵۹۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دوپٹے گئے ہیں

۶۰۔ سوائے لوط دے گمراہیں دے بے شک اساں

انہیں ساریں کوں بچیسوں۔

۶۱۔ سوائے اوندی زال دے ساڈا اندازہ جو بے شک

او پچھو رہن والیں وچوہ۔

۶۲۔ تے جڈاں او قاصد لوط دی قوم کنیں آئیں

۶۳۔ انہیں آکھئے تساں او پرے بندے دے؟

۶۴۔ انہیں آکھئے سچی گال اے ہے جو اساں تہا ڈو او خبر

گمن کے آئے ہیں جنیدے متعلق او شک کرینداں۔

۶۵۔ اساں تہا ڈو پچی خبر گمن کے آئے ہیں تے اساں بیشک

سچے ہیں۔

۶۶۔ توں رات دے کہیں حصے وچ اپنے گھروالیں نال نکل

دنچ تے توں انہیں دے پچھو ٹر تہا ڈے وچو کونی پچھو نہ

ڈیکھے تے ٹر دے دنچو جینے تہا کوں حکم۔

۶۷۔ تے اساں اوں کوں لے گال ڈس ڈتی بے شک

مُضِجِينَ ۝

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ۝

انہیں لوگس دا پاڑاں فخرناں پوچھ دین۔
۶۸۔ بے شہر والے خوشی تھی کے انہیں دو بھجے
آئیں۔

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ۝

۶۹۔ اوں آکھئے بے شک اے میڈے مہمان بن تساں
میکوں ذلیل نہ کرو۔

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزَوْا ۝

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝

۷۰۔ تے اللہ کنیں ڈرو تے میکوں ذلیل نہ کرو۔
۷۱۔ انہیں آکھئے کیا تیکوں اساں ایرے غیرے دے ملن
کنیں ہلکیا نہ ما۔

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ۝

۷۲۔ اوں آکھئے اے میڈیاں دھیریں ہن جے تساں کجھ
کرتے (جیرھاں تہاڑے وچ بطور ضمانت ہن)

لَعَنَكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝

۷۳۔ تیڈی عمر دی قسم بے شک او اپنے نشے وچ گردان۔
۷۴۔ بے نیند چڑھن نال انہیں کوں چکواوٹن والے عذاب
پکڑ گدھے۔

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ۝

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَآوِلَهَا وَآمَطْنَا عَلَيْهِمُ حِجَارَةً
مِّنْ سِجِّيلٍ ۝

۷۵۔ اساں اوں دستی دے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر ڈتا
تے اساں انہیں تے جھوٹے جھوٹے پتھریں دا مینہ وساڈتا۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّينَ ۝

۷۶۔ بے شک ایندے وچ عقل والیں کیتے کئی نشان

وَلَا تَهَا لِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ۝

۷۷۔ تے بے شک او دستی ہک پکے راہ تے ہے۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝

۷۸۔ بے شک مومنین واسطے ایندے وچ ہک نشان۔

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ۝

۷۹۔ تے جنگل والے وی ظالم ہن۔

فَأَنْتَقِمْنَا مِنْهُمْ وَارْتَمَوْا لِيَامٍ مُّبِينٍ ۝

۸۰۔ اساں انہیں کوں سزا ڈتی تے او ڈوبیں و ستیاں
کھلے راہ تے ہن۔

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ ۝

۸۱۔ تے پکے قلعیں والیں وی رسولیں کوں جھٹلائے۔

وَآتَيْنَاهُمُ الْآيَاتِنَا نَكَالُوا بِهَا مُعْرِضِينَ ۝

۸۲۔ تے اساں انہیں کوں نشان ڈتے ہن تے انہیں
نشانیں کنیں منہ پھیر گدھے۔

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ۝

۸۳۔ تے او پہاڑیں کوں تروڑ کے امن والے گھر
بنیدے ہن۔

فَأَخَذَتْهُمُ الضَّيْعَةُ مُضْجِينَ ﴿٨٤﴾

۸۴۔ تے فجر ویلے چکواوٹن والے عذاب انہیں کول
دی پکڑ گدے۔

۸۵۔ تے جیرھا کچھ اوکندے ہن اول انہیں کول کوئی
فائدہ نہیں ڈتا۔

فَمَا آغَرَهُ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٥﴾
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَرَأْنَا السَّاعَةَ لَآتِيَةً ۖ فَاصْفَحَ الصَّفْحَ الْجَبِيلَ ﴿٨٦﴾

۸۶۔ اسان آسانیں تے زمین کول تے جیرھا اندرے
وچکار حق نال پیدا کیتے تے بے شک قیامت آوٹن
والی تے انہیں کول چنگے طریقے نال معاف کر۔
۸۷۔ بے شک تیبڑا رب بہوں پیدا کرٹن والے تے بہوں
چاٹن والا۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

۸۸۔ تے بے شک اسان تیکوں ست دلاولا پڑھیں
والیاں آیتاں تے وڈی شان آلا قرآن ڈتے۔

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

۸۹۔ انہیں وچو کئی لوکس کول جبرے جوڑے ہن اسان
عارض سامان تے فائدے بڑن توں انہیں دو اکھیں
پاڑکے نہ لکھ تے انہیں تے مونجھا نہ تھی تے مومنین
واسطے اپنے پیاردا بہتہ جھکا ڈے۔

لَا تَدْعُ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَهَذَا
لَا تَحْزَنُ عَلَيْهِمْ وَخَفِضَ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

۹۰۔ تے توں اکھ میں تے بے شک کھلا کھلا ڈراوٹن
والا ہاں۔

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

۹۱۔ جیویں اسان تقسیم کرٹن والیں تے عذاب لہایا۔

كَمَا أُنْزِلْنَا عَلَى الْمُتَقَسِّمِينَ ﴿٩٠﴾

۹۲۔ جنہیں قرآن کول کوڑی گالیں داپلندہ چا بنایا ہا۔

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

۹۳۔ تیبڑے رب دی قسم اسان انہیں ساریں کول
پچھسوں۔

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْبَعِينَ ﴿٩٢﴾

۹۴۔ جو کچھ اے کریدے ہن۔

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

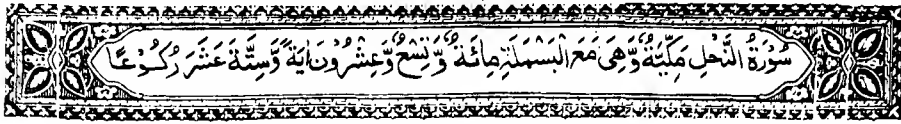
۹۵۔ جو تیکوں حکم ہوتا گئے توں کھول کے ڈس تے
مشرکس کنیں منہ پھیر گھن۔

فَأَصْدَعْ بِأَتُونُومُرُوعِرِضَ عَنِ الشُّرَكِيِّنَ ﴿٩٤﴾

۹۶۔ بے شک اسان تیکوں ٹھٹھا کرٹن والیں دے
شرکنیں پچھسوں۔

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾

- الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾
- ۹۷۔ جبر سے اللہ دے نال پے معبود بٹیدن اے جلدی
جان گھسن۔
- وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿۱۸﴾
- ۹۸۔ تے بے شک اسان چاندے ہیں جو او آبدن
اوندے نال تیڈا دل تنگ تھیندے۔
- فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿۱۹﴾
- ۹۹۔ توں اپٹے رب دی تعریف نال تسبیح کر تے
فرمانبردار بن۔
- وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿۲۰﴾
- ۱۰۰۔ تے توں اپٹے رب دی او تیں عبارت کریندا
رہ جے تیں تیکوں موت آوے۔

سورۃ نحل مکی ۱۶ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۹ آیات تے ۱۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال حیرا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے مہربان۔
- ۲۔ اللہ دا حکم آویسی تساں اوکوں جلدی نہ منگواتے حیرا
او شریک بیئیدن او کیں او بہوں اچا ۶۔
- ۳۔ او فرشتیں کوں اپنے حکم نال وحی ڈے کے اپنے
بندیں تیں لبندے جیندے اتے چابندے جو
تساں ہوشیار کرو بے شک میں ہی تہا ڈا معبوداں تے
میں کیں ڈرو۔
- ۴۔ آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتس او بہوں
اچا ۷۔ انہیں کیں جنہیں کوں او شریک بیئیدن۔
- ۵۔ انسان کوں نطفے کیں پیدا کیتس تے او کھلا کھلا
جھیرے کار تھی دیندے۔
- ۶۔ تے ڈیوٹیں کوں پیدا کیتے تہا ڈے کیتے انہیں
وحی گرمی دا سامان تے بے نفعے ہن تے انہیں دا
ماس کھندے ۸۔
- ۷۔ تے تہا ڈے کیتے او ندے وحی سونچ وی بے
جیلھے تساں لات کوں چرا کے ولیندے ۹۔ تے جیلھے
فخر نال چراوٹ واسطے چھڑیندے ۱۰۔
- ۸۔ تے تہا ڈے بار چا کے پریں انہیں شہریں تک گھن
ویندن جنہیں تک نوبے پہنچ سگدے سوائے ایندے
جو تساں اپنے آپ کوں تکلیف ڈیو بے شک تہا ڈا
رب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۱۱۔
- أَنَّىٰ أَمْرُ اللَّهِ ۖ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ②
- يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ إِنَّ أَنْذَرُوهُ أَنَّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ③
- خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ④
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ ۖ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ⑤
- وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ⑥
- وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ ۖ حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ⑦
- وَتَحْمِلُ أَوْتَاقَكُمْ إِلَىٰ بِلَدٍ لَّمْ تُكُونُوا لَهَا فَيُخْرِجْهُ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَعَزِيزٌ مُّقِيمٌ ⑧

۹۔ تے گھوڑے تے فخر تے گدا تہا بڑی سواری تے
سوٹھپ کیتے پیدا کتنسی تے او پیدا کر لیس جیرھیاں
تساں نوہے چاندے۔

۱۰۔ تے سدھے راہ بڑکھالٹ دی اللہ دے ذمے ہے
تے انہیں وچو کھ بڈنگے رستے دی ہن جے اللہ اپنی
مرض کریندا تے ساریں کول بدایت بڑے بڑیندا۔

۱۱۔ او او ہوئے جس جھڑکئیں مینہ و سائے اوندے وچ
تہا بڑے واسطے پیوٹ واپائی ٹموتے ایندے نل وٹ
تھینک جیندے وچ تساں چریندے ۷۔

۱۲۔ اوندے نال تہا بڑے واسطے رطیں زیتون تے کھیاں
تے اگور تے ہر قسم دے میوے پیدا کریندے بے شک
ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

۱۳۔ اسے اوں تہا بڑے واسطے رات ڈیہر کول خدمت وچ
لاس تے سمجھ تے چندر کول وی تے تارے وی اوندے
حکم نال خدمت وچ بگے پین بے شک ایندے وچ عقل
والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

۱۴۔ تے اوں تہا بڑے کیتے کئی رنگیں دی شبیں زین وچ
پیدا کیتن بے شک ایندے وچ نصیحت حاصل کرن
والی قوم کیتے نشان۔

۱۵۔ تے او ہوئے جس سمندر کول خدمت تے لا بڑے تاں
جو تساں اول کئیں زیادہ گوشت کھاؤ تے اول کئیں تساں
کڑھو نیو ر جیرھے تساں پیندے ۷ تے توں بیڑی
ڈہیں اوپائی کول چریندی ۷ دیندی تے تاں جو تساں
اوندے فضل کول بگولوتے تساں شکر کرو۔

۱۶۔ تے اوں زمین وچ پہاڑ بنائیں تاں جو تساں چکر بچ ۷
ونجو تے دریا تے رستے بنائیں تاں جو تساں راہ بگول

وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً يُجْنَبُونَ
مَالَهَا لَا تَعْلَمُونَ ۙ

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَاذِبٌ وَلَوْ شَاءَ
لَهَدَّ لَكُمْ أَجْمَعِينَ ۙ

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ
وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ۙ

يُنَبِّتُ لَكُمْ بِهِ الزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ
وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ۙ

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنَّجْمُ مَسْحُورٌ بِأَمْرِ رَبِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۙ

وَمَا ذَرَأَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ۙ

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلًّا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَنَسَخَّرِجُوا مِنْهُ جَلِيدَةً تَلْبَسُونَهَا ۚ وَتَرَى
الْفُلَّكَ مَوَاحِرَ فِيهِ وَلَيَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ۙ

وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا
وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۙ

سگبہ

۱۷۔ تے ایندے علاوہ بیاں وی نشانیاں بن تے تاریں
نال وی اورستے کول ڈہرن۔

۱۸۔ کیا جیرھا پیدا کریندے او اویں قمی بگدے جیرھا
پیدائیں کریندے کیا تساں سمجھندے نوے۔

۱۹۔ تے جے تساں اللہ دی نعمتیں کول بگڑتے تساں
نوسے گڑ بگدے بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
مہربان۔

۲۰۔ تے اللہ جو تساں لکیندے تے تے ظاہر کریندے
او چاندے۔

۲۱۔ تے او اللہ دے سوا جینکوں سببیدن او کجھ وی پیدا
نئیں کر بگدے تے آپ پیدا تھے ہوئے بن۔

۲۲۔ او شریک سارے مردہ ان جیندے نئیں تے انہیں کول
اے وی پتر نئیں جو کپڑیں ول اٹھالے ولین۔

۲۳۔ تہاڈا خدا کب تے جیرے آخرت کول نئیں میندے
انہیں دے دل حق کنیں اٹھاؤں تے او وڈائی کریندے پین

۲۴۔ اے گال پکی جو بے شک جو او لکیندن تے ظاہر
کریندن اللہ چاندے بے شک اللہ سیٹیں وڈائی کرن

والیں کول چنگا نئیں چاندے۔

۲۵۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیا دیندے جو تہاڈے رب
کیا نئے ہائی او آہن اے پہلے لوکیں دے قے بن۔

۲۶۔ او قیامت دے ڈینہہ اپٹے باردی پورے چسین
تے جہیں کول بغیر علم دے گمراہ کریندے بن انہیں دے بار
وی چسین۔ سٹو جیرھا او بار چنیدے پین او بہوں براے

۲۷۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں دی تدبیراں کیتیاں بن تے اللہ سیٹیں
انہیں دی عمارتیں دے ایریں کنیں آئے اتو کنیں چھتاں

وَعَلَّمْتُمُوهَا بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۱۷﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

وَرَأَى تَعَدُّ وَنِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْنَ إِنَّ اللَّهَ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۹﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُلْفُونَ ﴿۲۰﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۲۱﴾

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿۲۲﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ قَالِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
فَلَوْ بُهْمُ مُنْكَرٍ وَهُمْ مُتَكَبِّرُونَ ﴿۲۳﴾

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُغْلَبُونَ
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿۲۴﴾

وَإِذْ أَنْبَأَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ﴿۲۵﴾

لِيُخْلِقُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْدَارِ
الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا يَسْمَعُونَ ﴿۲۶﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَنَّ اللَّهَ بَنَىٰ بُنْيَانَهُمْ مِنَ
الْفَوَاحِشِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ وہ بین تے انہیں کوں عذاب اٹھو آئے جھٹوں او
جانڈے دی ناں ہن۔

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ ول قیامت دے ڈینہ اللہ سیس انہیں کوں ذیل کر لیس
تے آکھس او میٹھے شریک کھٹاں جنہیں دی وجر نال
تساں دشمن کریندے بادے تے جیکوں علم ڈاٹکے او
آکھسن بے شک اچ کافریں تے زلت تے مصیبت

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْفَوْا
السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلْ إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ جنہیں دیاں روحاں فرشتے اول ویلے کبڑھیندن
جیلھے او اپنی جانیں تے ظلم پئے کریندے ہوندن تے او
آکھ کے صلح کرن دی کوشش کر لیں جو اساں تے کوئی برائی
دا کم نہیں کیا۔ با بے شک اللہ جو تساں کریندے بادے
بہوں جانڈے۔

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فُلَيْسَ مِنْكُمُ
الْمُنْكَرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تساں دوزخ دے دروازیں وچ پیرہ وجر او ندرے
وچ دیر تک رہو تے وڈاں کرن والیں دا ٹکا نہ بہوں برآء
۳۴۔ تے متقیں کوں آکھیا ویسی تہاڈے رب کیا لہائے او
آکھسن بہوں چنگا (جو اوں لہائے) جنہیں نیکی کیتی انہیں
کیتے ایں دنیا وچ دی بھلائی تے آخرت دا گھر دی انہیں
کیتے چنگا تے متقیں واسطے گھر بہوں چنگا۔

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلْ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرٌ
لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ
الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ ہمیشہ دے باغن جیندے وچ او پسین جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن جو او پسند کر لیں انہیں کوں ملسی
ایویں اللہ سیس متقیں کوں بدلہ ڈیندے۔

جَنَّتْ عَذْرَاءٌ يَدُ خُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
الْمُتَّقِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ جنہیں کوں فرشتے مریندن پاک حالت وچ او آمہن
تہاڈے اتے سلامتی جو تساں کریندے بادے اوندی
وجہ کیں جنت وچ داخل تھی وجر۔

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ كَاشِحِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ کیا او انتظار کریندن جو عذاب دے فرشتے آون یا
تیبڈے رب دا فیصلہ آونگے ایویں انہیں دی کیسا بھرے انہیں
کیں پہلے بن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہیں کیا او اپنے

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرٌ مِنْكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۳۷﴾

آپ تے آپ ظلم کریندن۔

۳۵۔ انہیں دے عیس دی سزا انہیں کوں آپڑیئے تے جیندے اتے ادھلے دے بن اوں عذاب انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

۳۶۔ تے مشرکس آکھے جے اللہ چاہندا تے اسان اوندے سوا لے بے کس دی عبادت نہ کروں ہاتے نہ ساڈے پیو ڈاڈے تے اوندے حکم دے سوا کوئی شے حرام نہ کروں ہا یوں انہیں لوکس دی کیتا با جیرے انہیں کتیں پہلے بن رولس واکم تے معن کھول کے پچا ڈولن۔

۳۷۔ تے اسان ہر قوم وچ رسول پھین جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے شیطان کتیں پچو تے انہیں وچ کجھ بن جنہیں کوں اللہ ہدایت دتی کجھ ایجے بن جنہیں تے تباہی واجب تمس گئی۔ تے تساں سارے ملک وچ پھرو تے ڈیکھو جو جھلاوٹن والیں دا انجام کیوں تھیندے۔

۳۸۔ جے توں انہیں دی ہدایت دی بہوں خواہش رکھیندیں تے بے شک اللہ سیں اوںکوں ہدایت نیش ڈیندا جیرے بنہیں کوں گراہ کرن تے انہیں دا کوئی ادلاوی نیش۔

۳۹۔ انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دن جو جیر صامرو لیسے او ولا جیندا تھیں تے اکثر لوک جاڈے نہیں جو لے اللہ دا پکا وعدہ۔

۴۰۔ تاں جو انہیں تے ظاہر کرے جیندے وچ او اختلاف کریندن تے کافریں کوں پتہ بگ وچے جو بے شک او کوڑن۔

۴۱۔ اسان جیرے کم دا ارادہ کریندے ہیں اوں ویلے اسان صوف لے آبدے ہیں تمہی وچ تے او تھی دیندے

۴۲۔ جیندے اتے ظلم کیتا گئے اوندے بعد اوں ہجرت کیتی اللہ دے رستے وچ اسان اوں کوں دیا وچ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا اخْرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنَ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَبِئْسَ مَا الْإِنسَانُ فَانظُرْ أَكَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٧﴾

إِنْ تَحْرِضْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ لُصِيٍّ ﴿٣٨﴾

وَأَنصُرُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرِ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ ﴿٤٠﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَنْبِتَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَآجْرَ الْآخِرَةِ الْكَبِيرَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

ضرور چیکے جاؤ لیوں تے آخرت دا بدلہ بہوں وڈا ہے او
جانن با۔

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٨﴾

۳۳۔ جنہیں صبر کیے تے اپنے رب تیں بھروسہ کریندن

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَتَلَوْنَا

۳۴۔ اسان تیں کنیں پہلے وی مردیں کوں رسول بنا کے

أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

پھیندے ہاسے تے انہیں دو وحی کریندے ہاسے جے

تساں نوبے جائے تے تساں یاد رکھن والیں کنیں کچھ گھنوں۔

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ بِالْحَقِّ

۳۵۔ کھلے نشانات تے روشن تعلیم دے کے پٹیاں با۔ تے

لِلنَّاسِ مَا نَزَّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٠﴾

تیبو اسان کامل ذکر بھائے تاں جو توں لوکیں کوں کھول کے

ڈسیں جو انہیں دو بھایا گئے تے تاں جو او غور کرن۔

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا الشَّيْءَ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ

۳۶۔ کیا او لوک جیرے گندیاں تدبیراں کریندن او امن

الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤١﴾

وچ ہن جو اللہ سیس انہیں کوں زمین وچ ذلیل کر ڈیوے

یا انہیں تے عذاب اتھو آوے جتھو او جائے وی نہ ہون۔

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَاهُمْ بِمُحْزَنٍ ﴿٤٢﴾

۳۷۔ یا انہیں کوں سفریں وچ پکڑے تے او اللہ سیس کوں

ہرانیں بگدے۔

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّهُمْ لَوُدُّوهُ رَحِيمٌ ﴿٤٣﴾

۳۸۔ یا انہیں کوں گھٹا گھٹا کے ہوئے ہوئے پکڑے تے

بے شک میڈا رب بہوں مہربان تے ول دل رحم کرن

واللہ۔

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَتَحُونَ ظُلُمًا

۳۹۔ کیا انہیں نیں ڈٹھا جو شے اللہ سیس پیدا کیے او اندا

عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ ذَاخِرُونَ ﴿٤٤﴾

پکچا وال کھبے پاسوں وی تے سچے پاسوں وی ذلیل تھی کے

اللہ دے حضور جھکدے ہوئیں پھر دارہ ویندے۔

وَاللَّهُ يَخْتِذُ مَا فِي السَّانِبِ وَمَا فِي الظُّرُوفِ وَمِنَ الْأَنْصَابِ

۵۰۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کریندی جو آسمانیں وچ تے

جو زمین وچ جانور تے فرشتے ہن تے او وڈانی نیں کریندے

وَأَنبَاءِ السَّانِبِ وَهُمْ لَا يُنْكِرُونَ ﴿٤٥﴾

۵۱۔ اپنے رب کنیں جیرھا انہیں دے اتے ہے اوں کنیں

ڈرون تے جیرمی گال دا حکم ڈتا ویندے اوں کریندن۔

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا آلَ إِبْرَاهِيمَ أَشْيَاءَ إِنَّهُمْ حَرَامٌ

۵۲۔ اللہ سیس آکھئے تساں ڈو معبود نہ بنائو تہا ڈا معبود

بک تے تساں میں کنیں ڈرو۔

وَأَيُّ قَوْمٍ هَٰؤُلَاءِ ﴿٤٦﴾

۲

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّیْنُ وَاصْبًا
اَفَعِدَّ اللّٰهُ تَتَّقُوْنَ ۝۵۳

۵۳۔ جو آسمانیں و برج تے زمینیں و برج او اللہ واء تے
فرمانبرداری او نہا ہمیشہ حق کیا اللہ دے سوا کہیں بے کس
بڑ دے ۴۔

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ تُمْرَاۤ اِذَا مَتَّكُمُ الضُّرُّ
فَاِلَيْهِ تَجُرُّوْنَ ۝۵۴

۵۴۔ جیڑھی نعمت تہا کوں ملی ۴ او اللہ کہیں بے تے جڈاں
تہا کوں کوئی تکلیف پہنچدی ۴ تاں ہوند و فریاد کریندے ۴
۵۵۔ دل جڈاں او تکلیف تاں کہیں دور کر ڈیندے تاں
وچو بک ٹولہ ہوں ویلے اپٹے رب دا شریک بناون پنے
ویندے۔

تُمْرَاۤ اِذَا كَشَفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ اِذَا قَرَّبْتَٰ قُرْبٰیٰۤ اِلٰیہُمْ
يُشْرِكُوْنَ ۝۵۵

۵۵۔ تاں جو ادانکار کرن جو اسان انہیں کو بڑتے تاں
فائدہ چا گھنوں جلدی تہا کوں پتہ بگ و لیس۔

لِيَكْفُرُواۢ بِمَاۤ اٰتٰیہُمْ فَتَسْتَعِزُّوْا قَسُوْا تَعْلَمُوْنَ ۝۵۶

۵۶۔ تے جو اسان انہیں کوں بڑتے او نہ دے وچو بک حصہ
انہیں (معبودیں) کیستے بنا گھندن جنہیں کوں او جا بڑے نیں
اللہ دی قسم جیڑھا کوڑ تاں گھڑیندے ۴ تاں کہیں مزور
پچھا و لیس۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِمَا لَا يَمْلِكُوْنَ نَصِیْبًا مِّمَّا رَزَقْنٰہُمْ
ثَالِثًا لِّتَسْلُوْا عَنَّا کُنْتُمْ تُفْتَرُوْنَ ۝۵۷

۵۷۔ او اللہ کیستے دھیریں بنیندن او پاک تے انہیں کیستے
او بے جواو چا بندن۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْاَنْبِیَآءَ سُبْحٰنَہٗ وَلَهُمْ مَا يَشْتٰہُوْنَ ۝۵۸

۵۸۔ تے جڈاں انہیں کوں کہیں چھوہر دے پیدا تھیون
دی خبرے او نہ منہ کالا تھی ویندے تے او کا وڑ پیتی پیا
ہوندے۔

وَ اِذَا بَشِّرَاۤ اَحَدُہُمْ بِالْاُنْثٰی كَلَّ وَجْہُہٗ مُسْوَدًّا
وَهُوَ كَظِیْمٌ ۝۵۹

۵۹۔ جیڑھی خبر او کوں بڑی گئی ۴ او نہی برائی کہیں او
لو کہیں کہیں کلدے کیا او کوں ذلت دے نال رکھ گئے یا
مٹی وچ پور ڈلیوے۔ سٹو بہوں گندہ ۴ جو او فیصلہ کریندن

يَتَوَاۤذٰی مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبۡہٗ اٰیْمٰنُکُمۡ
عَلٰی ہُوْنٍ اَمْ یَدَّسۡہٗ فِی السَّرٰٓیِۡ اِلَّا سَاۤءَ مَا
یَحْكُمُوْنَ ۝۶۰

۶۰۔ جیڑھے آخرت تے ایمان نیں ایندے انہیں دی
حالت بہوں ہڑی ۴ تے اللہ دی شان بہوں اچی ۴ تے
او بہوں غالب تے بہوں سیان ۴۔

لِلَّذِیۡنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوۡءِ ۚ وَلِلّٰهِ
الْمِثْلُ الْاَعْلٰی ۚ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ۝۶۱

۶۱۔ جے لو کہیں کوں اللہ انہیں دے ظلم دی وجہ کہیں پکڑ

وَلَوِ یَاۤخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِہِمۡ مَا تَرَکَ عَلَیْہَا

مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَخْرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِرُونَ ﴿۱۶﴾

گئے ہاتے زمین تے کوئی جانور نہ جھوڑے ہا اصل او انہیں کول مقررہ مدت تیں مہلت ڈیندے تے جڈاں انہیں دا وقت آویندے تے نہ او ہک لمحہ پچھورہ کے بچ بگدن تے نہ اگو نکل کے۔

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْفُرُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ ۚ إِنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْطَرُونَ ﴿۱۷﴾

۶۳۔ تے اللہ سئیں واسطے او شے بیٹین جیرمی آپ ناپسند کریندن تے انہیں دیاں زبانوں کوڑ مریندن بیشک جو انہیں واسطے چنگائی ہے۔ بے شک انہیں کیسے دوزخ دی بھاء تے بے شک او اوندے وچ چھوڑ ڈتے ولین۔

ثُمَّ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ ۖ وَالَّذِي أَلْهَمْنَا قَوْلَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَأْلَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمْ يَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

۶۴۔ اللہ دی قسم تیں کہیں پہلے اسان قومیں دو رسول پٹھین تے شیطان انہیں دے عمل انہیں کول سونٹے کر کے ڈکھالین اچ او انہیں داماکب تے انہیں کیسے ڈکھ والا عذاب۔

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا تِبْيَانٌ لِّمَنْ أَلْهَمْنَا أَسْمَاءَ ۚ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۹﴾

۶۵۔ اسان تیب و کتاب ایں واسطے لبائی جو توں انہیں کول او گاہیں کھول کے ڈسا ڈے جیندے وچ او اخلاف کریندن تے ہدایت تے رحمت ایمان آون والیں کیسے۔

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿۲۰﴾

۶۶۔ تے اللہ سئیں جھڑکین میندے واسطے تے اوندے نال بر زمین کول آباد کیتے بے شک ایندے وچ سٹن والی قوم کیسے نشان۔

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ قَرْنٍ وَ دَمٍ لِّبَسَا خَالَصًا ۖ سَائِبًا لِلشَّيْءِ يَنْزِلُ ﴿۲۱﴾

۶۷۔ تے بے شک تہاڈے واسطے ڈبگریں وچ سبق اسان تہا کول انہیں دے ڈوہیں وچو خالص کھیر پھوسی تے رت دے وچو کڈھ کے پلیندے یں جیرھا پیوٹن والیں واسطے نگیندے ویندا۔

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَوًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۲﴾

۶۸۔ تے کھی تے انگوریں دے پھلں نال تساں شراب بنیندے تے چنگا رزق بے شک ایندے وچ عقل والی قوم کیسے نشان۔

وَأَنذِرْهُم بِكُلِّ نَجْوَىٰ إِلَىٰ النَّجْلِ ۚ إِنَّ الشَّيْءَ مِنَ الْجِبَالِ يَنْزِلُ ﴿۲۳﴾

۶۹۔ تے تیب دے رب ماکھی دی ماکھی کول وحی کیتی جو توں

وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿١٩﴾

پہاڑیں وچ گھر بٹاتے وئیں وچ دی تے جیرھیاں
او جہیں بٹیندن۔

ثُمَّ كُلٍّ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا
يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ
لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْتَكِرُونَ ﴿٢٠﴾

۴۰۔ تے ول ہر قسم دا پھل کھا بھیں توں اپنے رب دے
بُئیے ہوئے سوکھے راہیں تے رُ۔ انہیں دے بڑھیں
وچو بک پیوں دی شے نکلدی ۴۱ جیندے رنگ مختلف
ہوندن اوندے وچ لوکیں کیے شفا بے شک ایندے
وچ سوچن والی قوم کیے نشان۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَاللَّهُ مَنَّانٌ
أَزَلَّ الْعُمَرَاءَ لَّا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

۴۱۔ تے اللہ سیس تہا کوں پیدا کریندے تے دل تہا کوں
مریس تے تہا بڑے وچو کچھ انجمن جیرے عمرے ذلیل
ہصے تیں پچا بڑے دینن تاں جو او علم دے باوجود کچھ
نہ جان سگن۔ بے شک اللہ بہوں چاٹن والے تے بہوں
قادر۔

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرِزْقِي رَنَقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٢٢﴾

۴۲۔ تے اللہ سیس تہا بڑے وچو کچھ کوں نہیں تے رزق
وچ و دھائے تے جہیں کوں و دھ رزق ملے اپنے رزق
کوں با نہیں دوئیں ولیندے جو او انہیں دے برابر دے
ہصے دار بن وچن کیا او اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم
مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدهً وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
أَفَبِلَا ظُلْمٍ يُّؤْمِنُونَ وَيَنْجَعَتِ اللَّهُ هُم يَكْفُرُونَ ﴿٢٣﴾

۴۳۔ تے اللہ سیس تہا بڑے کیے تہا بڑے وچو تہا لیاں
زالیں بٹائن تے تہا بڑی زالیں کیں پترے پوترے پیدا
کیتنی تے اوں تہا کوں پاک شہیں دارزق بڑے کیا او کوڑ
کوں میندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢٤﴾

۴۴۔ تے اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیرے
آسمانیں تے زمین وچو کچھ دی بڑیوں دا اختیار نیئیں
رکھیندے تے نہ او اے طاقت رکھیں۔

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

۴۵۔ تساں اللہ دے متعلق گالہیں نہ بٹاؤ بے شک اللہ
چاڈے جو تساں لوہے چاڈے۔

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ

۴۶۔ اللہ سیس بک با نہیں بندے دی مثال بیان کریندے

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
وَجَهْرًا ۚ هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۱﴾

جیرھا کہیں گال دی وی ماتت نیں رکھیندا تے جینکوں
اللہ سیس اپنوں لوچنگا رزق ڈتا ہوئے تے اوندے وچو تکے
دی تے ظاہری وی خرچ کریندا ہوئے کیا لے ڈویں بکھو
جہیں تھی سبکدن۔ سب تعریفاں اللہ دیاں ہن۔ اصل بہوں
سارے کوک جاڈے نیں۔

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا ثَلَاثِينَ أَحَدُهَا إِنَّا كَرِهْنَا لَأَيُّكُمْ
عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ مَوْلَاهُ أَيْنَا يُوَجِّهَةَ لَيَاتٍ
يَخْتَرُ ۚ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ
عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۲﴾

۷۷۔ اللہ سیس ڈو آدمیں دی مثال بیان کریندے انہیں
وچو ہک گونگا جیرھا کہیں نئے دی ماتت نیں رکھیندا
تے مالک تے بار جنتی منہ کریندے چنگائی نال نیں ولدا
کیا او جیرھا انسان دا حکم ڈیندے تے سدے رستے
تے ہے بکھو جہیں تھی سبکدن۔

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أُمِرَ النَّاسُ
إِلَّا بِالْبَصَرِ ۚ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۵۳﴾

۷۸۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ کنیں ہے تے
قیامت دا معاملہ اکھ دے جھپکڈ آلی کار یا ایں کنیں وی
زیادہ کولہو بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿۵۴﴾

۷۹۔ تے اللہ سیس تہاکوں تہاڈیں میریں مے ڈھیں وچو
کڈھے تہاں کھ دی نہ جاڈے ماوے تے تہاڈے کیے
کن اکھیں تے دل پٹنسی تہاں بوتہاں شکر کرو۔

الَّذِينَ يَرْوُونَ إِلَى الْغَيْبِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ ۚ مَا
يُفْسِكُهُمْ إِلَّا اللَّهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۵۵﴾

۸۰۔ کیا انہیں پکھیں کون نیں ڈٹھا جیرھے آسمان دی نفا
وچ ہن تے خدمت کریندے ہین۔ انہیں کون اللہ دے
سوا بیا کوئی نیں روکی کھڑا۔ بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیے نشان۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَادِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا ۚ
أَتَاثًا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۵۶﴾

۸۱۔ تے اللہ سیس تہاڈے گھریں کون تہاڈے رہن کیے
بُنائے تے ڈبگریں دے جہیں نال دی گھر پٹنسی سفر دے
ڈہیں وچ دی تے گھریں وچ دی او تہاڈے کیے ہوئے
پھلن تے انہیں دی اُن (باریک تے موٹی) تے وایں نال
سامان بیئدے تے ہک وقت تیں فائدہ چیندے۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْهَا خَلْقَ ظِلَالٍ

۸۲۔ تے اللہ جو پیدا کیے اوندے وچو کھ پچھا دیں کیاں

وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ
لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمْ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ
بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُشْكُرُونَ ﴿۵۵﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿۵۶﴾

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمْ
الْكَافِرُونَ ﴿۵۷﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَآ يُؤْذَنُ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿۵۸﴾

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يَخَفُّ عَنْهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿۵۹﴾

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا ذَبْنَا
هَؤُلَاءَ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ
فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۶۰﴾

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿۶۱﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ
عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿۶۲﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَتَرَوْنا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
بَيِّنَاتًا نَزَّلْنَا نَحْنُ وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُسْلِمِينَ ﴿۶۳﴾

تے پہاڑیں وچ تہا بڑے کیتے کن دیاں جہیں بٹان تے
تہا بڑے کیتے جملے بٹانسی جندے نال لتاں گرمی
کنیں بچدے ءتے کچھ چولے جیرے تہا کول جنگ
دے ویلے بچیدن۔ ایوں او تہا بڑے تے اپنی
نعمتاں پوریاں کریندے تاں جو لتاں فرمانبردار بنو۔

۸۳۔ تے جے او پھر وچن تے تیڈے اتے کھلا پچا
ڈیوں فرض۔

۸۴۔ اللہ دی نعمت کول او سنجیدن تے ول انکاریندن
تے اکثر کول کافرن۔

۸۵۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچو ہک گواہ کھڑا کر لیں
ول کافر کول اہارت نہ ہوسی تے نہ غدر قبول کیتا ویسی
۸۶۔ تے جڈاں ظالم غلب ڈیکسن انہیں کنیں او مٹھا
نہ کیتا ویسی تے نہ انہیں کول دھکی ڈتی ویسی۔

۸۷۔ تے مشرک جڈاں اپنے مشرکیں کول ڈیکسن تے
او آکھسن جو اے ساڈے رب اے ہن ساڈے مشرک
جہیں کول اساں تیڈے سوا سبندے ہاں اے او گول
انہیں دے من تے دلا لیں تے آکھسن لتاں کوڑے ء

۸۸۔ تے اوں ڈنہیہ او اللہ دے سامنے اپنی فرمانبرداری
ظاہر کر لیں تے جیرھا کچھ او گھویندے ہن انہیں کنیں
گم تھی ویسی۔

۸۹۔ جہیں کفر کیتے تے اللہ دے رستے کنیں رکنین اساں
انہیں کول ایں عذاب کنیں ودھ بیا عذاب ڈیوں جو اوزین
وچ گیر گھیتے ہن۔

۹۰۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچ انہیں دے خلافت اناہیں
وچو ہک گواہ کھڑا کر لیں تے اساں تیکوں وی انہیں دے
اتے گواہ بیسیوں تے اساں اے کتاب تیڈے اتے

ہمائی جبرمی ہر شے کوں بیان کریندی ء تے ہدایت تے
رحمت تے مسلمانن کیتے خوشخبری ء۔

۹۱۔ بے شک اللہ سیئس الفان تے احسان دا حکم دیندے
تے قریبی سکس کوں ڈیون دا تے بے حیائی تے گندیں
گااہیں تے بغاوت کنیں رکیندے او تہا کوں نصیحت
کریندے تاں جو تہاں سمجھو۔

۹۲۔ تے جڈاں تہاں اللہ نال وعدہ کیتے اوکوں پورا کرو
تے اپنے قسین کوں پکا کرٹے دے بعد تروڑو کیوں جو
تہاں اللہ کوں اپنے قسم نال منامن بنا گدھا با بے شک
اللہ سیئس جو تہاں کریندے ء جاڈندے۔

۹۳۔ تہاں اول تربیت الی کارہ تصومو جیں اپنا ستر کترن
تے پکا کرٹے دے بد ٹوٹے ٹوٹے کرڈتا ہا۔ تہاں اپنے قسین
کوں آپت وچ رسوخ دا ذریلہ بنیدے ء تاں جو ہک قوم دوجی
قوم کنیں زیادہ طاقتور تھی ونجے۔ اللہ تہاڈی ایندے نال
صرف ازمالش کریندے تے تاں جو قیامت دے ڈینہ
اللہ سیئس تہا کوں صاف صاف دس دلیسی جو تہاں اختلاف
کریندے پئے ء۔

۹۴۔ جے اللہ چاہندے تہاں ساریں کوں ہک امت بنا
ڈیوے با تے اصل جبرھا چاہندے اوکوں اللہ گمراہ
کریندے تے جبرھا چاہندے اوکوں سدھا رستہ بکھلیندے
تے جو کچھ تہاں کریندے ء اونہ رے بارے وچ تہاں کنیں حذر دیکھا لسی

۹۵۔ تے تہاں اپنے قسین کوں آپت وچ رسوخ دا ذریلہ
نہ بناؤ نہ تاں پیر جوٹ دے بعد تک پلوسی تے تہاں بُرا
یتیم جیسو ات گاہوں جو تہاں لوکیں کوں اللہ دے رستے
کنیں روکے تے تہاڈے کیتے دوا عذاب۔

۹۶۔ تے تہاں اللہ دے وعدے کوں تھوڑے مل نال نہ

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يُعْظَمُ لَكُمْ تَذَكُّرُونَ ﴿٩١﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضُوا الْأَيْمَانَ
بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلَهُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَفَضَتْ عَنْهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
أَنكَارًا تَتَخَذُونَ آيْمَانَكُمْ دَخَالًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةٌ مِنْ أَرَبٍ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّا يَبْلُوكُم بِاللهِ بِهِ وَلَيَبَيِّنَنَّ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَنَسْنُنَ عَمَّا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا آيْمَانَكُمْ دَخَالًا بَيْنَكُمْ فَتَوَلَّ قَدَمُ
بَعْدَ تَبَوُّئِهَا وَتَدْءُوا الشُّوْبَ بِمَا صَدَقْتُمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٥﴾

وَلَا تَشْرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ تَمَنَّا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ

هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾

وہی جو اللہ کنیں ہے او تھا بڑے واسطے چنگا ہے
تساں چاٹدے ۹۷۔

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٌ وَلَنَجْزِيَنَ
الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

۹۷۔ جو تساں کنیں ہے او مک ولسی تے جو اللہ کنیں ہے
او باقی رہن والا ہتے ہیرے صبر کرین اسان انہیں کوں
انہیں دے عیس دا ضرور چنگا بدلہ ڈلیسوں۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِىْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنَجْزِيَنَّهُ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

۹۸۔ تے ہیرھا جو ان تے تربیت جو وی چنگا کم کر لیس
نے ہوئے مومن اسان او نکوں پاک زندگی ڈلیسوں تے
اسان انہیں کوں انہیں دے عیس دے مطابق بہترین بدلہ
ڈلیسوں۔

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ ﴿۱۰۰﴾

۹۹۔ تے جڈاں توں قرآن پڑھیں تے شیطان مردود
کنیں توں اللہ دی پناہ منگ۔

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۰۔ بے شک مومنین تے اپنے رب دے بھروسہ کرٹ
والیں تے شیطان دا کوئی غلبہ نہیں تھیندا۔

إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَكَّلُونَكَ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۱۔ او نہا غلبہ صرف انہیں لوکیں تے ہے ہیرے ادھرے
نال دوستی لیندن تے اوندی و جہ کنیں شرک کریندن۔

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
يُنْزَلُ ۖ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتِرٌ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۲۔ تے جڈاں اسان کہیں نشان وی جاتے بیا نشان گھن
اندھے ہیں تے اللہ ہوں چاٹدے جو کچھ او لہیرے او
آبدن توں تے کوڑا ہویں۔ اصل اکثر لوک چاٹدے نیں۔

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۳۔ توں اکھ بڑے تیبڑے رب کنیں روح القدس
او نکوں سپماں نال بانے تاں جو مومنین دے تم جھا ڈیوے
تے ہدایت تے فرمانبرداریں واسطے خوشخبری ۱۰۴۔

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ
لِّإِنِّ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبُ ۖ وَهَذَا لِسَانٌ
عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۴۔ تے اسان چاٹدے ہیں جو او آبدن جو اینکوں بیا
آدمی سکھیندے۔ جیندو لے اشارہ کریندن اوندی زبان
تے عجی ۱۰۵۔ اے زبان تے کھل عربی ۱۰۵۔

إِنَّ الَّذِي لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۵۔ بے شک ہیرے لوک اللہ دی آیات کوں نیں
میندے اللہ انہیں کوں ہدایت نیں ڈیندا تے انہیں کیتے

ڈکھ آلا عذاب۔

۱۰۷۔ صرف کوڑا دے گھڑیندن جیرے اللہ دی آیات

تے ایمان نہیں ایندے تے اوپکے کوڑن۔

۱۰۸۔ جنہیں اللہ دے منن دے بعد اوندکار کرن سولے

انہیں دے جنہیں تے جبر کیا گیا ہوئے تے انہیں دے دل

مطمن ہون ایمان تے تے جیں اپنا سینہ کفر کیتے کھول

ڈتے انہیں تے اللہ دا غضب تے انہیں عکیتے وڈا

عذاب۔

۱۰۸۔ اے ایں واسطے ہے جو انہیں دنیاوی زندگی کوں

آخرت دی زندگی دے مقابلے تے زیادہ پسند کیتے تے بیشک

اللہ کا فر قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۱۰۹۔ ایجے لوکن جنہیں دے دیں تے کن تے اکھیں تے اللہ

مہر لاڈنی ء تے ایجے لوک غافلن۔

۱۱۰۔ پکی گال جو اے لوک آخرت وچ گھانا پاوڻ والن

۱۱۱۔ بچیں بے بیشک انہیں لوکیں کیتے جیرے ڈکھ پاوڻ

دے بعد جبر کر گئیں تے جبار کیتے نیں تے مہر کیتے نیں

تیار رب بہوں بخش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۱۲۔ جڈاں ہر جان اپنی جان دے متعلق بھیڑا کریندا اوسی

تے ہر جان کوں اوندے عملیں دا بدلہ پورا ڈتا ویسی تے

انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۱۳۔ اللہ سنیں کہہ وستی دی شال بیان کریندے جبر صی

امن وچ تے ایمان وچ بائ تے اوکوں کھلا رزق

ملا با ہر پاسو اوں اللہ دی نعمیں دی ناشکری کیتی تے

اللہ سٹیں اوکوں بکھ تے ڈر دا پاس پورا ڈتا تے گاہوں

جو او عمل کریندے بن۔

۱۱۴۔ تے انہیں وچ انہیں دو ساڈا کہ رسول آئے انہیں

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ

اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٠٧﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَ

قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ

صَدْرًا فَلَيْسَ لَهُ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَظِيمٌ ﴿١٠٨﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ

أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٩﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَعِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ قُلُوبُهُمْ وَسَنَعِهِمْ وَ

أَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١١٠﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١١١﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا

ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِ مَا لَعَنُوا

رَجِيمٌ ﴿١١٢﴾

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِجَاذِلٍ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى

كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١٣﴾

وَعَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا قُرْبَةً كَانَتْ أَمْسَةً مُطْمَئِنَّةً

يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ

بِأَنْعَمَ اللَّهُ قَدْ آذَاهَا اللَّهُ لِبَاسِ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ

بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٤﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ

الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۳۴﴾

اونکوں مجھلا ڈرتے ول عذاب انہیں کوں پکڑ گدے کیوں
جو اونکوں ظالم بن۔

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ لِيَآئِهِ تَعْبُدُونَ ﴿۳۵﴾

۱۱۵۔ جو تہا کوں اللہ حلال تے پاک مال ڈرتے اوندے دچو
تساں کھا دتے جے تساں اوندی عبادت کریندے ۶ تے
اوندی نعمت دا شکر کرو۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزِرِ
وَمَا أَهْلَ لَيْعُنِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ
لَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۶﴾

۱۱۶۔ اول تہا ڈرے اتے مردار تے رت تے جتامے داماس
تے جیرھا اللہ دے ناں دی بجانے پے دے ناں تے
کٹھا د بچے حرام کیتے تے جیرھا مجبور تھی د بچے تے اپنی خواہش
نہیں تے حد کنیں نہ ددے تے اللہ سیں بہوں بخشش والا
تے مہربان۔

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا
حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿۳۷﴾
مَنَاعٌ قَلِيلٌ ﴿۳۸﴾ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

۱۱۷۔ جیرھیاں تہا ڈیاں زبانوں کوڑ مریندن انہیں نال اے
ناں اکھو جو اے حلال تے اے حرام ناں جو تساں اللہ تے
کوڑ بدھو بے شک جیرھے اللہ تے کوڑ بدھیندن او
کامیاب نیں تھیندے۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿۴۰﴾

۱۱۸۔ تھوڑا فائدہ ۶ تے انہیں کیتے دردناک عذاب
۱۱۹۔ تے یہودیں تے اساں او حرام کیا باجواں کینیں پہلے
اساں تیکوں ڈسے اساں انہیں تے علم نیں کیتا تے صل
او اپنے اتے آپ ظلم کریندے بن۔

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ
تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۴۱﴾

۱۲۰۔ جیرھے لاعلمی سوچ برائی کرن تے ولا تو بہ کرن تے
اصلاح کرن بے شک تہا ڈرے رب ایندے بعد بہوں بخشش والا
تے ول ول رحم کرن والا ۶۔

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۴۲﴾

۱۲۱۔ بے شک ابراہیم ہک امت ہائے اللہ دا پورا فرمانبردار ہا
تے خدا کوں ہک منق والا ہا تے مشرکیں دچو نہ ہا۔

شَاكِرًا لِأَنْعِمَةٍ اجْتَنِبَهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۳﴾

۱۲۲۔ اوندی نعمتیں دا شکر کرن والا ہا تے اونکوں اوندے
رب چوٹی گدھا ہا تے اوندی سدھے راہ دو راہنمائی کیتی۔

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمُنَّ

۱۲۳۔ اساں اونکوں دنیا وچ وی چمکائی ڈتی تے آخرت

الضَّالِّينَ ۝

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

إِنَّمَا جُعِلَ الشَّكُّ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنْ
رَبُّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۝

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالنَّوْعِطَةِ الْحَسَنَةِ
وَمَا دُلَّهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِشَيْءٍ مِمَّا عَوَّيْتُمْ بِهِ
وَلَكِنْ صَبْرُكُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ۝
وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُ فِي ضَلَالٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ۝

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ۝

وچراونیک لوکیں وچہا۔

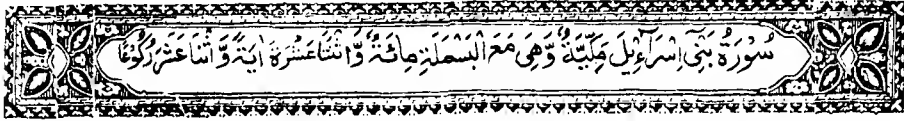
۱۲۴۔ ول اسان تیلو روحی کین جو توں کہ خدا دے منن
والے ابراہیم دے مذہب دی پیروی کر جیرے عاشر کیں وچو نہ ہا۔

۱۲۵۔ چھن چھن دی سزا انہیں کیتے ہائی جن اوندے وچ
اختلاف کیتے تے بے شک تیلو رب قیامت دے ڈیہند
فیصلہ کر لسی جیندے وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۱۲۶۔ توں اپٹے رب دی راہ دو سٹپ تے چگی نصیحت
نال سڈتے ساریں کیں چکے طریقے نال انہیں نال بحث
کر بے شک تیلو رب انہیں کوں جانڈے جیرے اوندے
رستے کیں گمراہ تھی گئیں تے انہیں کوں دی جیرے ہدایت
پا گئیں

۱۲۷۔ تے بے سزا ڈیوتے اتنی سزا ڈیو جی انہیں تہا کوں تکلیف
ڈتی تے بے سزاں مبر کر لیسو اے مبر کرن دالیں کیتے چنگا
۱۲۸۔ توں مبر کرتے تیلو مبر مھن اللہ دے کیتے جتے انہیں
تے غم نہ کرتے جیڑیاں او تدبیراں کرین توں انہیں دی وجہ
کیں تنگی محسوس نہ کر۔

۱۲۹۔ بے شک اللہ سیں متقیں دے نال تے انہیں نال جیرے
نیکی کریندن۔

سورة بنی اسرائیل مکی ؎ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مینگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ؎
- ۲۔ پاک او ذات جیرھی اپنے بندے کوں راتو
رات مسجد حرام کنیں مسجد اقصیٰ دو گھن گئی جیندے
چودھا رو اساں برکت ڈتی ؎ تاں جو اساں
اونکوں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک اوہوں
سنن والا تے ہوں ڈیکھن والا ؎
- ۳۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اونکوں
بنی اسرائیل کیے ہدایت بنایا تے تہاں میڈے
سوا کہیں کوں کار ساز نہ بناو۔
- ۴۔ نسل بائی جنیکوں اساں نوح دے نال سوار
کیتا ہا بے شک اوہوں شکر گزار بندہ ہا۔
- ۵۔ تے بنی اسرائیل کوں ایں کتاب وچ اساں
لے گال ڈس ڈتی ہائی جو تہاں زمین وچ ڈو
دفعہ فساد کریسو تے وڈی مُنہ زوری تے وڈی
کریسو۔
- ۶۔ تے جہاں پہلا وعدہ آئے اساں تہا ڈو
اینبے بندے کھڑے کیتن جیرھے سخت جنگ کرن
والے ہن۔ او تہا ڈے گھریں دے اندر و پہرہ
گبن تے لے وعدہ پورا تھیون والا ہا۔
- ۷۔ ول اساں تہا کوں ٹھنائیں دے اُتے حملے
دی طاقت ڈتی تے اساں مایں نال تے پتیریں
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ يَبْلَغُ مِنَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَوَّعْنَا حَوْلَهُ
لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۲
وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي
إِسْرَءِيلَ أَلَّا يَتَّبِعُوا مِنْ دُونِ ذِي وَكِيلٍ ۳
ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ
عَبْدًا شَكُورًا ۴
وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ
فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقَ كَيْدٍ ۵
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا
أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا
مَّفْعُولًا ۶
ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ
دَّيْنًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ۷

نال تہا ڈی امداد کیتی تے اساں تہاکوں تعداد
وِچ ودھا ڈتے۔

۸۔ تہاں کریسوئکی تے او تہا ڈے اپٹے فائدے کیتے
ہے تے جے تہاں بُرائی کریسو تے تہاکوں نقصان
تھیسے۔ تے جڈاں ڈو جھے وعدے دا وقت
آئے تاں جو او تہا ڈے وڈیریں کوں ذلیل
کرن تے مسجد وِچ پہرے وُجھن جیویں پہلی دفعہ
پیٹھے ہن تے جتھ تے وی ادغاب آون اونکوں
تباہ و برباد کر کے رکھ ڈیون۔

۹۔ اے تھی سگدے جو تہا ڈا رب تہا ڈے اُتے
رحم کرے تے جے تہاں ولا شرارت کیتی تے اساں
تہاکوں ولا سزا ڈیسوں تے اساں کافرین کیتے
دوزخ کوں جیل خانہ بنا ڈتے۔

۱۰۔ بے شک اے قرآن او راہ ڈکھیندے جیرھا
سب کنیں سدھاء تے مومنین کوں جیرھے نیک
عمل کریندن خوش خبری ڈیندے بے شک انہیں
واسطے وڈا اجر۔

۱۱۔ تے بے شک جیرھے لوک آخرت کوں نہیں
منیندے انہیں کیتے اساں ڈکھ ڈیون والا عذاب
تیار کیتے۔

۱۲۔ تے انسان شرکوں دی اویں سڈیندے جیویں
بھلائی کوں سڈیندے تے انسان ایں گال وِچ
بہوں تکھا۔

۱۳۔ تے اساں رات تے ڈینہہ کوں ڈو نشان
بنائیں تے رات دا نشان اساں مٹا ڈتے تے
ڈینہہ دے نشان کوں ڈکھائیں والا بنائے تاں

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا
تَتَبِيرًا ⑩

عَنْ رَبِّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذْتُمْ عَدَاوَةً جَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ⑪

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا كَبِيرًا ⑫

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ⑬

وَيَذَرُ الْإِنْسَانَ بِالشُّرُودِ عَاثًا بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَاجِلًا ⑭

وَجَعَلْنَا النُّجُومَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ مَّحَوْنًا آيَةَ النَّجْمِ
وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مَبْهُمَةً لِّيَتَّبِعُوا فُضْلًا مِنْ
رَبِّكُمْ وَلِيَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ

نَبِيٌّ فَضَّلْنَاهُ نَقِيبًا ۱۳

جو تساں اپنے رب دے فضل کوں گولو تے
تاں جو تہا کوں سائیں تے حساب دی گنتری دا
پتہ لگ رے تے بر شے کوں چنگی طراں کھول کے
بیان کر دے تے ۔

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لَّزَمْنَهُ طَوْعَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ
لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ۱۴

۱۳۔ تے اساں ہر انسان دی گچی وچ اوندا
اعمال نامہ چمباڑ دے تے تے اساں قیامت
دے ڈینہہ اوندا دے عمیس دی ہک کتاب کھول
کے رکھ ڈیسوں ۔

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَبِيبًا ۱۵

۱۵۔ توں اپنا اعمال نامہ پڑھ آج توں آپ
اپنے حساب کیتے کافی ہوویں ۔

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّا يَهْدِيهِ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَأِنَّا يَجْعَلْ عَلَيْهَا وَلَادْرَؤَةً وَذَرَّ آخِرَتَهُ
وَمَا لَنَا مَعَدَّيْنِ خَلْقٍ نَّبْعَثَ رَسُولًا ۱۶

۱۶۔ جیرا ہدایت پندے اوندا نامہ محض ہونکوں
تھیسے تے جیرا گمراہ تھیندے اوندا نقصان
دی محض ہونکوں تھیسے۔ تے کوئی بار چا وٹ
والی کہیں پے دا بار نہیں چنیدی تے اساں
اصلو کہیں کوں عذاب نئے ڈیندے جے تیں
اساں رسول نہ پٹھوں ۔

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا
مُشْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۱۷

۱۷۔ تے جڈاں اساں کہیں وستی کوں ہلاک کرن
دا ارادہ کریںدے ہیں اساں اوندا دے امیر لوکیں کوں
حکم ڈیندے ہیں۔ او اوندا دے درج تا فرما نی
کریںدن تے ول ساڈی گال انہیں تے پوری تھی
ویندی ء تے اساں انہیں کوں بالکل تباہ کر
ڈیندے ہیں ۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۱۸

۱۸۔ تے نوح دے بعد اساں کئی نسلوں ہلاک کر
ڈتن تے تیرا رب اپنے بندیں دے گناہیں کوں
چاٹن تے ڈیکھن وچ کافی ء ۔

مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْعَاجِلَةَ جَعَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ

۱۹۔ جیرا مونا چاہندے اساں جیندے واسطے

چاندے میں اونکوں اوندے دچ جو چاندے میں جلدی بڑے
بڑیدے ہیں تے پھیں اوند اگاہ دوزخ بنا بڑیدے ہیں اوند
دچ ذیل نفی کے تے دھکیج کے ہسی۔

ثَرِيدٌ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلِيهَا مَذْمُومًا
مَذْمُورًا ﴿۱۵﴾

۲۰۔ تے جیہا آخرت کوں چاندے تے اوندے
مطابق کوشش کریدے تے اومومن لے لوک
بن جنہیں دی کوشش دی قدر کیتی دیندی ۷۔

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ فَشْكُورًا ﴿۱۶﴾

۲۱۔ ساین دی سکرینے ہیں اساں انہیں دی دی انہیں دی
وی تیبڑے رب دی بخشش تے تیبڑے رب دی
بخشش کوں لوڑھا کا ۷ نہیں۔

كُلًّا نُّبَدِّلُ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا
كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿۱۷﴾

۲۲۔ توں بڑیکھ اساں کناہیں کوں پنہیں تے کیوں
فضیلت بڑتی ۷۔ تے آخرت دی زندگی دریں وچ
وڈی ۷ تے فضیلت وچ وی وڈی ۷۔

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلَّآخِرَةِ الْكِبَرُ
دَرَجَاتٍ ۚ وَ الْكِبَرُ تَفْضِيلًا ﴿۱۸﴾

۲۳۔ اللہ دے نال بیا معبود نہ بنا ناں تاں توں
ذیل تھی کے کلبا بیٹھا رہ ولسیں۔

لَا تَتَّعَلَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقَعَدَ مَذْمُومًا
مَحْذُورًا ﴿۱۹﴾

۲۴۔ تے تیبڑے رب دا فیصلہ ۷ جو صرف تساں
ہوندی عبادت کرو تے ماپو ناں چنگا سلوک
کرو جے انہیں وجو کہیں بک کوں یا بڑوناہیں کوں
تہا بڑے سامنے بڑھیا آ دنچے توں انہیں کوں
اوسھی نہ کرنہ انہیں کوں دڑکے بڑے تے انہیں
نال نرمی نال گال کر۔

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِلَٰهًا ۚ وَ بِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا ۚ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ
كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٌ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا
قَوْلًا كَرِيمًا ﴿۲۰﴾

۲۵۔ تے رحمت مے نال انہیں بڑوناہیں کیتے
جھک نوائی تے نرمی کر تے دعا منگ لے
میدے رب انہیں بڑوناہیں تے رم کر جیویں انہیں
میکوں چھوٹی عمر وچ پالے۔

وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ ۚ وَقُلْ
رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْنِي صَغِيرًا ﴿۲۱﴾

۲۶۔ تہا بڑا رب چاندے جو تہا بڑے دیں وچ جے
تساں نیک ہو سو تے بے شک او دل ول تے

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۚ إِنَّكُمْ تُوقِنُونَ صَلَاتِي
فَإِنَّهُ كَانَ لِلَّهِ آيَاتٍ غَفُورًا ﴿۲۲﴾

بہوں جھکٹن والیں کوں بہوں بخشش والا ۷۔

۲۷۔ قریبی سکیں کوں انہیں راق حق بڑے تے مسکین کوں تے مسافر کوں وی تے فضول خرچی نہ کر۔

۲۸۔ بے شک فضول خرچی کرن والے شیطانیں دے بھران تے شیطان اپنے رب دا بہوں ناشکرا ۷۔

۲۹۔ تے جے توں اپنے رب دی رحمت وی امید کرنیدے ہوش انہیں کنیں منہ پھرنیدیں (تے پیر) تے گال انہیں نال نرمی نال کر۔

۳۰۔ تے اپنے ہتھ کوں اپنی گلی نال نہ پدھ (تے شوم نہ بن) تے اپنے ہتھ کوں نہ سرو کھول بڑے (فضول خرچ نہ بن) ناں تاں ملام تھی کے تے شک کے بہہ ویسیں۔

۳۱۔ بے شک تیبدا رب جیندے کیتے چاہندے رزق کوں ودھا بڑیندے تے گھٹا بڑیندے بے شک او اپنے بندیں کنیں باخبر تے بہوں بڑیکھن والا ۷۔

۳۲۔ تے اپنی اولاد کوں مکھ دے بڑ کنیں قتل نہ کر انہیں کوں وی تے تہاکوں وی اسان رزق بڑیندے ہن۔ بے شک انہیں راق قتل بہوں وڈی غلطی ۷۔

۳۳۔ تے زنا دے کولہ نہ ونجو بے شک او بے حیائی تے گندا رام۔

۳۴۔ تے جیرھی جان اللہ حرام کیتی ۷ اوںکوں حق دے بغیر قتل نہ کرو تے جیرھا ظلم نال قتل تھیوے تے اسان اوندے وارث کوں اختیار نہ تے

وَأْتِ ذَٰلِكَ الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّبِيلَ وَلَا تُبْدِرْ بِدِينِكَ ۝

إِنَّ الْمُبْدِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ۝

وَأَمَّا تَعْرِضَنَ عَنْهُمْ اتَّبِعْهُ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَبْسُورًا ۝

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ۝

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً أَلَّا تُكُونُوا نَرْدُهُمْ وَإِنَّا لَكُمْ بِقَاتِلِهِمْ كَانَ خَطَاً كَبِيرًا ۝

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ۝

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا فَلْيَتَرَفَّ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ۝

(بدلے دا) قتل وچ زیادتی نہ کرے بے شک
اوندی مدد کیتی ویسی ۔

۳۵۔ تے یتیم دے مال دے کولہو نہ ونجو سوائے
چنگے طریقے دے جے تیں او جوان نہیں تھی ویندا
تے وعدہ پورا کرو۔ بے شک وعدے دا بچھا ویسی۔
۳۶۔ تے جیلے بھرو تے پورا بھر کے ڈیو تے
جیلے تول کے ڈیو تے سدھی ترکڑی نال تول کے
ڈیو اے سب کنیں چنگا ۷ تے ایندا انجام وی
پہوں چنگا ۷۔

۳۷۔ تے جرمی گال دا تیکوں پتر نہیں اوندے پچھو
نہ پو بے شک کن اکھیں تے دل انہیں ساریں
دے متعلق پچھیا ویسی۔

۳۸۔ تے زمین تے اکڑیج کے نہ ٹر بے شک
توں ملک دی آخری حد تک اصلو نوہیں پہنچ
سگدا تے نہ توں سرداریں دے دڑے
مرتبے تک پھج سگدیں۔

۳۹۔ تے ہر شے دی بُرائی تیدے رب دے
نزدیک ناپسندیدہ ۷۔

۴۰۔ اے اوند اکھ حصہ ۷ جو وحی تیدے رب تیدو کیتی ۷
حکمت نال تے توں اللہ دے نال بیا
معبود نہ بنا۔ نہ تے توں روزخ وچ ملام تے
ذلیل تھی کے سٹیا ویسیں۔

۴۱۔ کیا تہا بڑے رب تہا کوں پتریں کیتے چُن
گدھے تے فرشتیں کوں (اٹھیاں) چھوہریں بنا
گدھنی بے شک تساں خطرناک گال آبدے پئے
۴۲۔ تے اساں ایں قرآن وچ ایں واسطے ولادلا

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ
يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ۝

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطِاسِ الشَّقِيحِ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝

وَلَا تَنْفَقْ مِمَّا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّعْيَ وَالْبَصَرَ
وَالْفؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۝

وَلَا تَنْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ۝

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ
مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ۝

أَفَأَصْفُكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ

إِلَّا نُفُورًا ۝

سرگال بیان کیتی ۛ تاں جو او نصیحت حاصل کرن
تے انہیں کوں اے قرآن نفرت ورج ودھیندا
پئے ۔

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذْ الْأَبْتَوَا إِلَىٰ
ذِي الْعَرْشِ سِينًا ۝

۴۲۔ توں آکھ جے اوندے نال بے خدا ہوندے
جیویں او آبدن تے او انہیں خدائیں دی مدد
نال ضرور رستہ گبول گھنن ہا ۔

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝

۴۳۔ او پاک اوندی اچی شان تے جو او آبدن
اوں کنیں سہوں وڈا ۛ ۔

تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبُحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۝

۴۵۔ ست آسمان تے زمین تے جو انہیں دے
وج او خدا دی تسبیح کریندن تے ہر شے محض
اوندی تعریف نال اوندی تسبیح پئی کریندی ۛ
تے اصل تھا کوں انہیں دی تسبیح سمجھ نہیں نندی
بے شک او کاوڑ پیوٹ والا تے سہوں بخشش
والا ۛ

وَإِذَا قُرِئَتِ الْقُرْآنُ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّشُورًا ۝

۴۶۔ تے جیلھے توں قرآن پڑھیں اسان
تیبڑے تے آخرت دے منکریں وج بک
لگیا ہوا پردہ پیدا کر ڈیندے ہیں ۔

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتُمْ بَكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ
عَلَىٰ آذَانِهِمْ نُفُورًا ۝

۴۷۔ تے اسان انہیں دے دیں تے پردے
سٹ ڈیندے ہیں تاں او سمجھن نال تے
انہیں دے کنیں وج بوڑ سٹ ڈیندے ہیں
تے جیلھے توں قرآن ورج اپٹے رب کوں جیڑھا
بک یا د کریندیں او اپنی کند پھیر کے نفرت
نال ٹر پیندن ۔

مَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَشْعُرُونَ بِهِ إِذْ يَسْمَعُونَ إِلَيْكَ
وَإِذْهُمْ جُنُودٌ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّشُورًا ۝

۴۸۔ تے جڈاں او تیبڑی گال کوں سڈے پئے
ہوندن تے جتھ واسطے او سڈن اسان او چاندے
ہیں ۔ تے جیلھے اوٹک کے مشورے کریندن تے

جیرے ویلے ظالم ہک بے کوں آہن جو تہاں ہک
ایہجے بندے دی پیروی کریندے ء جنیدے
اتے جادو تھیا جو یا ء اے گال دی چاندے
ہیں۔

۴۹۔ ڈیکھ انہیں تیدے متعلق کینجھاں گاہیں بٹائن
جنیدے نال او گمراہ تھی گئیں انہیں کوں کوئی راہ
بمعا نہیں۔

۵۰۔ تے انہیں آکھئے کیا اساں جڈاں بڈیاں
تے چورا تھی ویسوں کیا پچھیں اساں توں
خلوق تھی کے ولا اٹھائے ویسوں۔

۵۱۔ توں آکھ بھانویں تھی دنجو تہاں پتھریا لوبا۔
۵۲۔ یا ایں کنیں دی جیرھی تہاڈے دیں وچ
سخت خلوق اول وی اٹھائے ویسوں تے او آکھسن
ساکوں بڈو جھی دفعہ کون جیندا کرہیسی۔ توں آکھ
جیں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا با تے او تیدو
ڈیکھ کے سرہلیسن تے آکھسن اے کڈاں تھیں
توں آکھ اے بہوں جلدی وی تھی سگدے۔

۵۳۔ جڈاں تہاکوں سڈہیسی تے تہاں اوندی حمد
نال جواب بڈیسو تے تہاں خیال کریسو جو دنیا
وچ بہوں تھوڑا وقت رہیے ہاوے۔

۵۴۔ تے توں میڈے بندیں کوں آکھ گال اوبا
کرن جیرھی چنگی ہوے۔ بے شک شیطان
انسان دا کھلا کھلا دشمن۔

۵۵۔ تہاڈا رب تہاکوں بہوں چاندے جے او
چاہے تے تہاڈے اُتے رحم کرے یا او چاہے
تے عذاب بڈیوے تے اساں تیکوں انہیں تے

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَكَانُوا يَنْجَبُونَ
سَيِّئًا ۵۹

وَقَالُوا إِذْ أَكُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنْ أَتَانَا لَسَبْعُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ۵۰

قُلْ لَكُمْ أَجَارَةٌ أَوْ حَدِيدًا ۵۱
أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ
مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْخِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسُهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى
هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
لَيْسَتْ لَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۵۳

وَقُلْ لِيُبَارِئَ يَقُولُوا الَّذِي أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ
يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
مُبِينًا ۵۴

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَاءَ بَرَحَكُمْ أَوْرَانِ يَسَاءُ
يُعَذِّبُكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۵۵

ذمہ دار نہیں بنایا۔

۵۶۔ تے تیدڑا رب چاٹدے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے۔ تے اساں کجھ نیئیں دے مرتبے کوں کجھ کنیں ودھائے تے اساں داؤد کوں زبور ڈرتی ۷۔

۵۷۔ توں آکھ جنہیں دے متعلق تہاڑا اے خیال جو او اوندے علاوہ خداہیں تے انہیں کوں سڈوتے او تہاں کنیں نہ کجھ دور کر سگدن تے نہ بدلن دا انہیں کوں اختیار۔

۵۸۔ او لوک جنیکوں او سڈیندن او دی اپنے رب دو وخبن دا وسیلہ گولیندن جو کون اللہ دے زیادہ کولہو ۷ تے او اوندی رحمت دی امید رکھیندن تے اوندے عذاب کنیں ڈردن بے شک تیدڑے رب دا عذاب ڈرا کلام ۷۔

۵۹۔ تے قیامت دے ڈینہہ کنیں پہلے کوئی اینجی وتی نہیں جنیکوں ہلاک نہ کروں یا ڈاڈھا سخت عذاب نہ ڈیوں۔ اے گال کتاب وچ لکھی گئی ۷۔

۶۰۔ ساکوں نشان پھٹن وچ کوئی گال نہیں روک سگدی سوائے ایندے جو پہلے نوکس وی انیکوں جھٹلایا ہا تے اساں ثمود کوں ڈاچی دا روشن نشان ڈتا ہا تے انہیں اوندے نال وی ظلم کیتا تے اساں نشان محض ڈراوٹ کیتے پھیندے ہیں۔

۶۱۔ تے جڈاں اساں تیکوں آکھیا ہا بے شک

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّاسِ عَلَى بَعْضٍ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ ذُبُورًا ۝۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ۝۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝۵۸

وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝۵۹

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ۝۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا

الَّذِي آتَيْنَاكَ الْفَنَاءَ لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمُعْتَوَةَ فِي الْقَرَارِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ
إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ۝

تیبڑے رب نوکس کوں ہلاک کرٹ دا فیصلہ کر
گدے تے جیڑی خواب اساں تیکوں ڈکھائی ہائی
تے ملعون درخت جیڑا قرآن وچ ہے انہیں کوں
اساں نوکس کیتے امتحان دا ذریعہ بنایا ہاتے اساں
انہیں کوں ڈریندے رہے ہیں ساڈے ڈراوٹ
انہیں کوں وڈی منہ زوری وچ ودھا ڈتا۔

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَكَةِ اسْجُدْ لِآدَمَ فَسَجَدَ إِلَّا
إِبْلِسَ قَالَ أَنَسِجُدَ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ۝

۶۲۔ تے جیڑاں اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم
دے نال رل کے سجدہ کرو انہیں ساریں سجدہ
کیتے سوائے ابلیس دے اوں آکھئے کیا میں
اونکو سجدہ کراں جینکوں میں چکڑکنیں پیدا کیتے۔
۶۳۔ ڈس تے سہی کیا اے ایہو جینکوں میں
میبڑے آتے عزت ڈتی ۶۔ جے توں میکوں قیامت
دے ڈینہہ میں ڈیویں دسی تے سوائے تھوڑیں
دے میں انہیں دی ساری اولاد کوں قابو کر
گھنساں۔

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَكَحْشَنَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۝

۶۴۔ اوں آکھئے توں وچ جیڑا انہیں وچو تیبڑے
پچھو گرسی بے شک تہاڈا بدلہ دوزخ تے او
پورا پورا بدلہ ۶۔

قَالَ أَذْهَبَ مَن يَتَّبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنْ جَاءَ جَزَاءُكُمْ
جَزَاءً مَّقْضُورًا ۝

۶۵۔ انہیں وچو جیندے اتے تیبڑا دس لگے
توں دوکھا ڈسے کے سبڑے اتے سوار تے پیدل
لوکس کوں میڑھ گھن وچ تے انہیں کوں مالیں تے
اولادیں وچ حصہ دار بناتے انہیں نال کوڑے
وعدے کر۔ تے شیطان دے انہیں نال سارے وعدے
ہن کوڑے۔

وَأَسْتَفْزِزُ مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ
عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَأْرُكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ وَعَدُّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝

۶۶۔ بے شک میبڑے بندیں تے توں ڈاڑھا نو صیں
تھی سگدا تیبڑا رب کافی کار ساز۔

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ
وَكِيلًا ۝

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرِيكُمُ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّكَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

۶۷۔ تہاڈا رب او ہے جیہا تہاڈے واسطے سمندر
وچ بیڑیں کوں چلندے تاں جو تہاں او ندا فضل
گولو بے شک او تہاڈے اتے دل ول رحم کرن
والا ۷۔

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا
إِيَّاہُ فَلَمَّا بَلَغَكُمُ الْبَرْأَ غَرَضْتُمْ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ كَفُورًا ۝

۶۸۔ تے جے سمندر وچ تہا کوں کوئی ڈکھ پہنچے خدا
دے سواتساں کیوں سڈیسو تے جڈاں او تہا کوں
بچا کے زمین تے گھن اندے تہا منہ پھیر گندے ہ
تے انسان ہوں ناشکرا ۷۔

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ۝

۶۹۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگیتو جو او
تہا کوں بھوئیں دی کندھی وچ پور ڈیوے یا تہاڈے
اتے نکلے نکلے پتھر وسا دے ول تہا کوں کوئی کارساز
نہ ملے۔

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَ لَكُمْ فِيهِ نَارَةٌ آخَرَىٰ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ فَأَصْفًا مِنَ الرِّيحِ يُغَيِّرُكُمْ بِمَا كُفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْهَا بِهِ نَبِيْعًا ۝

۷۰۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگئے جو
تہا کوں دوجی دفعہ سمندر وچ گھن آوے تے تہاڈے
اتے تکھی اندھاری گھولے تے تہا کوں تہاڈے انکار
دی وجہ کنیں غرق کر ڈیوے۔ ول تہا کوں ایں عذاب
کنیں بچن کیتے ساڈے خلاف کوئی امدادی نہ ملے۔

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْوَيْدِ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝

۷۱۔ تے بے شک اساں آدم دی اولاد کوں ہوں
عزت ڈتی ۷۔ اساں زمین تے سمندر وچ انہیں کیتے
سواری بنائی ۷۔ اساں پاک شہیں دا انہیں کوں
رزق ڈتے تے جیہی مخلوق اساں بنائی ۷ اساں
انہیں کوں اوندے اتے فضیلت ڈتی ۷۔

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ فَمَنْ أَذْوَىٰ كُتْبُهُ
يَمِينُهُ فَأُولَٰئِكَ يَفْرَهُونَ كُتْبَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ۝

۷۲۔ تے جیہے ڈینہہ اساں ہر ٹولے کوں انہیں
دے امام ناں سڈیسوں تے جنہیں کوں سچے تہ وچ
اعمال نامہ ڈتا ویسی او اپٹے اعمال نامے کو پڑ حسن
تے انہیں تے ذرہ وی ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۝

۷۳۔ تے جیرھا ایں جہان وچ اندھا ءِ او آخرت وچ وی اندھا رہیسی تے سبھی راہ کنیں بہوں پریں تھی ویسی ۔

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ ۖ وَإِذَا لَا تَخَذُوكَ خَبِيرًا ۝

۷۴۔ انہیں دے دے وچ مہوے ہاتے او تیکوں اوندی وجہ نال جیرھی اساں تیبڈو وحی کیتی ءِ بہوں تکلیف بڑیوں ہاتاں جو توں ایندے علاوہ بیا کلام گھڑ کے پیش کر بڑیوں تے ول او تیکوں سنگتی بنا گھنن ہا ۔

وَلَوْلَا أَنْ تَبَيَّنَّا لَكَ كَذَبْتَ تَزَكُّنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ۝

۷۵۔ تے جے اساں تیبڈے دل کوں مضبوط نہ کروں ہاتے تھوڑا جیہاں توں انہیں دی گالیں وچ آونجی ہا ۔

إِذَا الْأَفْئَالُ ضَعُفَ الْحَيَوةُ وَضَعُفَ السَّمَاتُ تُعْمَلُ تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۝

۷۶۔ ول اساں تیکوں زندگی دا وی تے موت دا وی وڈا عذاب چکھاؤں ہا ول ساڈے خلاف تیکوں کوئی امدادی نہ ملے ہا ۔

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خُلُقَكَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

۷۷۔ تے بے شک او تیکوں ایں ملک کنیں کڑھن دے مختلف منصوبے بٹنیدے رہ ویندن تاں جو تیکوں بڑا کے ملک کنیں باہر کڈھ چھوڑن تے جے ایویں تھیا تے او وی تیبڈے بعد بہوں گھٹ وقت رہن ۔

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ۝

۷۸۔ اے سلوک اویں ہوسی جیویں تیں کنیں پہلے رسولیں مے نال ہاتے توں ساڈے (عمل) وچ تبدیلی نہ پسیں ۔

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُولِ النَّهْسِ إِلَىٰ عَسَىٰ النَّيْلِ وَ قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ۝

۷۹۔ تے توں نماز پڑھ سچھ ڈھلن کنیں گھن کے رات دے ڈاٹھے اندھا رے تیس تے فجر کوں قرآن پڑھیا کر بے شک فجر کوں قرآن پڑھن آ لے تیں فرشتے لہندن ۔

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ نَعْمَ أَنْ يَبْعَثَكَ

۸۰۔ تے رات کوں تہجد پڑھ اے تیبڈی دودھ

رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْنُودًا ۝۱

عبادتِ ایندے نال نیڈا رب تیکوں تعریف والے
مرتبے تے پچا بڑیسی ۔

وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِيْ مَدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ
صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ۝۲

۸۱۔ توں آکھ اے میڈے رب توں میاںوں سچے
طریقے نال داخل کرتے سچے طریقے نال کڈھ تے
میڈے کیتے اپنے ولو کوئی امدادی تے گواہ بنا۔
۸۲۔ تے توں آکھ حق آگئے تے کوڑ بھج گئے
بے شک کوڑ بھجن والا ۷

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبٰطِلُ اِنَّ الْبٰطِلَ كَانَ
زَهُوًّا ۝۳

۸۳۔ تے اساں قرآن لہندے پٹے ہیں جنیدے
وچ شفا تے مومنیں کیتے رحمت تے ظالمیں
کوں محض گھائے وچ ودھندے ۔

وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَاۗءٌ وَّرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۙ وَلَا يُزِيْدُ الظَّٰلِمِيْنَ اِلَّا خَسَارًا ۝۴

۸۴۔ تے جیرے ولھے اساں انسان تے العام کرندے
ہیں تے او منہ پھیر گھندے تے پسواں تھی بہندے
تے جڈاں اونکوں ڈکھ پہنچے اونا امید تھی وندے
۸۵۔ توں آکھ ہر کوئی اپنے اپنے طریقے نال کم
کرندے تے تہاڈا رب ہوں چاندے جو کون سدے
رستے تے ہے ۔

وَإِذَا اَنۡشَاۡنَا عَلَی الْاِنۡسٰنِ اَمۡوَصَ وَاَنۡبَاۡنِہٖ ۙ وَإِذَا
مَسَّہُ الشَّرَّ کَانَ یَٔوۡسًا ۝۵

قُلْ کُلُّ یَعْمَلُ عَلٰی شَاۡکِلَتِہٖ فَرَبُّکُمۡ اَعْلَمُ بِمَنۡ هُوَ
اَهْدٰی سَبِيْلًا ۝۶

۸۶۔ اوتیں کنیں روح دے متعلق پچیدن توں آکھ
روح میڈے رب دے حکم نال تے تہا کوں محض
تھوڑا جیساں علم ڈتا گئے ۔

وَيَسۡئَلُوۡنَکَ عَنِ الرُّوۡحِ قُلِ الرُّوۡحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّیْ
وَمَاۤ اُوۡتِیۡتُمۡ مِنَ الْعِلۡمِ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۷

۸۷۔ تے جے اساں چاہوں تے جو اساں وحی کیتی ۷
او ضرور چا گھنوں تے ول ساڈے خلاف تیکوں
کار ساز نہ بھسی ۔

وَلَیۡنَ شَیۡئًا لَّندَہٗۤ اِنۡ دَیۡ اَوۡحَیۡنَاۤ اِلَیۡکَ شَیۡءً
لَّا یُجِیۡدُ لَکَ بِہٖ عَلَیۡنَا وَکَیۡلًا ۝۸

۸۸۔ سوائے تیرے رب دی رحمت نے بے شک
اوندا فعل نیڈے اُتے بہوں وڈا ۷ ۔

اِلَّا رَحْمَۃً مِّنۡ رَبِّکَ اِنَّ مَّصَلٰہَ کَانَ عَلَیۡکَ کَیۡلًا ۝۹

۸۹۔ توں آکھ سارے انسان تے جن ایں قرآن جیساں
کلام گھن آؤں کیتے کٹھے زل وخن ول دی او ایں

قُلْ لَیۡنَ اجۡتَمَعَتِ الْاِنۡسُ وَالۡجِنُّ عَلٰی اَنْ یَّاۡتُوۡا بِشَیۡءٍ
ہٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَأۡتُوۡنَ بِشَیۡءٍ وَّ لَوْ کَانَ بَعْضُہُمۡ لِبَعْضٍ

طَهْرًا ۵۸

قرآن جیساں کلام نہیں آئے سبکے بھانویں اور
ہک بڑو جے دے امدادی کیوں نہ بن و بھن۔
۹۰۔ تے اساں این قرآن و وح کوئیں کیتے ہر گال
کئی طریقیں نال بیان کر ڈتی و ول وی اکثر لوئیں
کفر دے نال انکار کر ڈتے۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا لُفُورًا ۵۹

۹۱۔ تے انہیں آکھئے اساں تیکوں اصلو نہ منیسوں
جے تیں توں ساڈے کیتے زمین و چو چشمہ نہ کڈھیں۔
۹۲۔ یا تیبڈا کوئی کجھوئیں یا انگوریں دا باغ ہوئے
تے اوندے وچ نہراں دہاڑے۔

وَقَالُوا لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ
يَنْبُوعًا ۶۰
أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ
الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ۶۱

۹۳۔ یا جیویں تیبڈا خیال توں ساڈے اُتے آسمان
دے ٹکڑے سٹ یا اللہ دے فرشتیں کوں ساڈے
سانے گھن آ۔

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا لُكَافًا
أَوْ تَأْتِيَ بَالَهُ وَالْمَلِكُ قَبِيلًا ۶۲

۹۴۔ یا تیبڈا سونے دا گھر ہوئے یا توں آسمان تے
چڑھ و بھس۔ اساں تیبڈے آسمان تے چڑھن کوں
وی نہ منیسوں جے تیں ساڈو کتاب نہ لہا اوں
جسکیوں اساں پڑھوں۔ توں آکھ میڈا رب پاک
میں محض یک بشر رسول ہاں۔

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ نُحُورٍ أَوْ تَرْفِئَ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُّؤْمِنَ بِذِيكَ حَتَّى تُنْزِلَ عَلَيْنَا لُبًّا تَقْرُؤًا ۶۳
قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۶۴

۹۵۔ تے جڈاں لوئیں دو ہدایت آندی و اوئے
آکھ کے اوںکوں نہیں منیندے جو کیا اللہ سکیں بشر
کوں رسول بنا کے پھلیس۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۶۵

۹۶۔ توں آکھ جے زمین و وح فرشتے آرام نال
ودے ہون ہا تے ول اساں انہیں تے آسمان
کنیں فرشتہ رسول پھوں ہا۔

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَتَّبِعُونَ مُطِيعِينَ
لَنَرْسِلَنَّ عَلَيْهِمُ مِنَ السَّمَاءِ مَكَارِسُولا ۶۶

۹۷۔ توں آکھ میڈے تے تہاڑے درمیان اللہ
کا کافی گواہ بے شک او اپے بندیں کوں جانن والا
تے ڈیکھن والا۔

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ
بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۶۷

وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفْرَعُونَ مُنْبَرًا ۝

زمین دے رب انہیں کون نشان بنا کے لہائے
تے اے فرعون بے شک میں سمجھتا ہوں توں ناکام
تھیں۔

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِزَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَعْرَفْنَاهُ وَمَنْ
مَعَهُ جَبِينًا ۝

۱۰۴۔ اور ارادہ کیتا جو انہیں کون ملک کنیں باہر
کڈھ چھوڑے تے ول اسان اونکوں تے اوندے
نال آیس ساریں کون غرق کر ڈتا۔

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيضًا ۝

۱۰۵۔ تے اسان ایندے بعد بنی اسرائیل کون آکھیا
تساں ملک وچ رہو تے جڈاں ڈوجھ
وعدے دا وقت اوسی تے اسان تہاکوں ولا
کٹھا کر کے گھن اوسوں۔

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلُ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۱۰۶۔ تے اسان قرآن کون حق نال لہائے تے
حق نال او لیتے تے اسان تیکوں خوش خبری دیون
والا تے ڈراؤن والا بنا کے پٹھے سے۔

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ
وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ۝

۱۰۷۔ تے اسان ایں قرآن کون سورتیں وچ
ونڈ ڈتے تاں جو توں اینکوں لوکس دے سامنے
آرام نال پڑھ کے سناویں تے اسان اینکوں
تھوڑا تھوڑا کر کے لہائے۔

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُنْزَلُ عَلَيْهِمْ يَفْخَرُونَ لِمَا أُنْزِلَ
سُجْدًا ۝

۱۰۸۔ توں آکھ تساں اینکوں منویانہ منوبے شک
ایں کنیں پہلے جنہیں کون علم ڈتا گئے۔ جیسے ویلے
انہیں کون لے قرآن پڑھ کے سنایا ویندے او
متھیں دے بھر سجدہ کریندے ہونیں ڈھ پوندن۔

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ
رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ۝

۱۰۹۔ تے آہدن ساڈا رب پاک تے بے شک
ساڈے رب دا وعدہ پورا تھی کے رہی۔

وَيَخُذُونَ لِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ وَيَخْتَلِفُونَ
فِيهِمْ خُشُوعًا ۝

۱۱۰۔ تے متھیں دے بھرے ڈھانڈن تے روندن
تے اے انہیں کون جھک فوائی وچ درھندے۔

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ

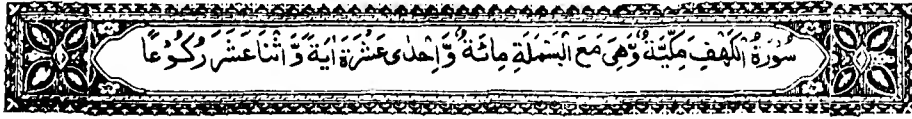
۱۱۱۔ توں آکھ تساں اللہ سڈو یا رحمن سڈو

أَكْفَيْتُمْ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافُتْ بِهَا وَ
ابْتَغِ يَنِينَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝

جیڑھا ناں گھمن کے سبزو اوندرے چنگے ناں ہن
تے توں اپنی دعا اُچی اُچی وی نہ کر تے
ہولے ہولے وی نہ کر تے درمیانہ راہ گول گھمن۔

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ
وَكَبِيرُهُ تَكْبِيرًا ۝

۱۱۲۔ تے اکھ سب صفات اللہ دیا من جیئیں نہ پتر
بنائے تے نہ اوندی حکومت وچ کوئی شریک
تے نہ کمزور سمجھ کے اوندا کوئی سنگتی بنلے تے
ہمیشہ اوندی وڈائی بیان کر۔

سورۃ کہف مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۱ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ سبہ صفات اللہ دیاں بن جیسیں اپنے بندے
تیں کتاب لہائی تے ایندے وچ کوئی ڈنگ
نہی رکھیا۔
- ۳۔ سچ کنیں بھری ہوئی تے سدھا راہ ڈکھائے
والی بنا کے لہائیں تاں جو اول اللہ دے سخت
عذاب کنیں ڈراوے تے مومنین کون جیرہ نیک
عمل کرنیوالا انہیں کون خوش خبری ڈیوے بلکہ
انہیں کہتے چنگا بدلہ ۷۔
- ۴۔ اوندے وچ ہمیشہ رہیں۔
- ۵۔ تے انہیں لوکیں کون ڈراوے جیرہ آبدن
جو اللہ سئیں پتر بٹا گدے۔
- ۶۔ ایس گال دا نہ انہیں کون تے نہ انہیں نے
بیرو ڈاڑیں کون کچھ دی ہے علم تے اے بہوں وڈی
گال جیرہی انہیں دے مومنین چو نکلی پئی ۷
اے غص کوڑ پئے مریندن۔
- ۷۔ تے جے او ایس عظیم کلام کون نہ منن تے حق سببے
توں انہیں دے علم وچ افسوس دی وچکنیں اپنے آپ کون
ہلاک کر ڈیسیں ؟
- ۸۔ بے شک اساں جو کہ زمین تے ہے اوندے
سوٹھپ واسطے بٹائے تاں جو اساں انہیں کون
- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ يَوعَجًا ②
- فِيمَا يَنْزِيلَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَيُنَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا حَسَنًا ③
- مَّا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا ④
وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ⑤
- مَّا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِابْنِهِمْ كَبَرَتْ
كَلِمَةُ تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا
كِبْرًا ⑥
- فَلَعَلَّكَ بَاطِلٌ خَفِيَ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا
بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ⑦
- إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوهُمْ
أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ⑧

وَاِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُودًا ①

اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيْمِ كَانُوا
مِنْ اٰیَاتِنَا حُجُبًا ②

اِذْ اَدَّى الْفِتْنَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا
مِنْ لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ③

فَضَرَبْنَا عَلَىٰ اُذُنَيْهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ④

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَنَّى الْجِزْبَيْنِ اَخْضَىٰ لَنَا
لِئَسُوْا اَمَدًا ⑤

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ بَاھُمْ بِالْحَقِّ اِنَّهُمْ فِتْنَةٌ
اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ⑥

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِہٖ اِلٰہًا
لَقَدْ قُلْنَا اِذَا شَطَطًا ⑦

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُوْنِہٖ اِلٰہَةً لَّوْ لَا
يَاْتُوْنَ عَلَيْهِمْ بُسْطٰنٌ مِنْ رَبِّہِمْ فَنَنْظُرُ اَنْظَمَ مَنْ
اٰتٰرَہٗ عَلَىٰ اللّٰهِ كَذِبًا ⑧

از ماؤں جو انہیں وچو کون چنگا کم کریندے۔

۹۔ تے بے شک اساں جو ایں زمین تے ہے
اونکوں مٹا کے بر بریان کر ڈلیسوں۔

۱۰۔ کیا توں سمجھین بے شک کہف (غار) تے
رقیم واسے ساڈے عجیب نشانیں وچو بن۔

۱۱۔ تے جڈاں کجھ جوانیں غار وچ پناہ گدھی تے
انہیں آکھئے اے ساڈے رب توں ساکوں اپنے
دلو رحمت ڈے تے ساڈے معاملے وچ توں
ہدایت داسامان پیدا کر۔

۱۲۔ اساں کجھ تری دے سال انہیں دے گئیں کوں
بند رکھئے (باہر دیاں گاہیں نہ سندے بن)

۱۳۔ ول اساں انہیں کوں اٹھانے تاں جو اساں ظاہر
کروں جو ڈوناہیں ٹویں وچو اپنے رہن دی مدت
کوں کیں زیادہ محفوظ رکھئے۔

۱۴۔ اساں انہیں دی خبر تیکوں سچائی نال جیسے
ہیں او کجھ جوان ہن تے اپنے رب تے
ایمان ایندے بن تے اساں انہیں کوں ہدایت وچ
ودھایا با۔

۱۵۔ تے انہیں دے دیں کوں مضبوط کیسا۔ اوں
ویسے جیلے او وطن کنیں نکلیں کیتے اٹھین تے انہیں
آکھئے اے ساڈا رب تے آسمانیں تے زمین دا رب
ایندے سوا کہیں کوں اصلو معبود نہ بنیسوں ناں تاں اساں
سچائی کنیں بہوں پرہیں دی گال آکھسوں۔

۱۶۔ اے ساڈی قوم انہیں ایندے سوا کہے معبود
بنا گدھن ایندے کیتے او کوئی روشن دلیل کیوں
نہیں گھن اندے۔ جیرا اللہ تے کوڑ گھڑے

اور کہیں زیادہ ظالم کون۔

۱۷۔ تے جہاں تساں انہیں کہیں تے جنیدی اللہ دے سوا اور عبادت کریدے ہن انہیں کہیں انج تھے ء۔ تساں ہن غار وچ پناہ گھنہ تہا بڑا رب اپنی رحمت دی راہ تہا بڑے واسطے کھول ڈیسی تے تہا بڑے واسطے اس معاملے وچ آسانی پیدا کرلیسی۔

۱۸۔ تے توں سمجھ کوں بڑبیں جیرے ویلھے او چڑھدے او انہیں دی غار دے بچے پاسے کہیں ذرا ہٹ کے گذر دے جیرے ویلھے لہندے تے انہیں دے کجے پاسو ہواں لنگھدے تے او ایس غار وچ کھلی جا وچ رہندے ہن۔ اے اللہ دے نشانیں وچو ء۔ جیکوں اللہ ہدایت دے گھیرے او ہدایت تے ہوندے تے جنیکوں گمراہ کریدے تے تیکوں اوندا نہ کوئی سنگبتی تے نہ ہدایت ڈیوٹی والہ بھسی۔

۱۹۔ توں انہیں کوں جاگلا ہویا خیال کریندیں تے اصل او مستے پین۔ تے اساں انہیں کوں سچے تے کجے پاسے تے پھریسوں تے انہیں داکتا انہیں دے نال درساں تے اپنیاں جنگھاں درگھیری رسی تے تیکوں انہیں دے حالات دا پتہ لگ ورتے تے توں انہیں کہیں کنڈیا بچ ویسیں تے انہیں دے رعب تلے آ ویسیں۔

۲۰۔ تے اساں ایویں انہیں کوں اٹھایا تے اوہک بڑو جے کہیں پچھن بگن انہیں وچو بک بندے آکھے تساں چو کھی دیر رہ گئے ء۔ انہیں آکھے ڈنیہہ یا اوندا بک حصہ انہیں آکھے جتی دیر تساں رہ

وَإِذْ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوَّا
إِلَى الْكَهْفِ بِنُحْنِهِمْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ يُخَيِّ
لُكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا ۝

وَتَرَى الشَّيْءَ إِذَا أَطْلَعَتْ شَرُّهُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَإِذَا عَوَّتْ تَقْرُضُهُمْ ذَاتِ
الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ
يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ۝

وَتَحْسَبُهُمْ آيَظَا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَذَاتِ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِيتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ۝

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِبَشَائِرِ أَنْبِيَائِهِمْ قَائِلًا
مِنْهُمْ كَمْ لَكُمْ لَبَسْتُمْ لَبَسًا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبَسْتُمْ فَأَبْعَثُوا أَحَدَكُمْ
بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرُوا أَيُّهَا أَزْكَى

طَعَامًا فَلْيَأْكُلْكُمْ بِرِزْقِي مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ ۖ
وَلَا يَشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ۝۱۵

گئے عتباؑا رب چاٹدے تسان شہر دو اپنا
ہک بندہ اے پیسے ڈبے کے پٹھو اوڑیکھے کیندا
کھاٹا چنگاؑ او تہاڈ و گھن آوے تے اے کم
نرمی تے ہوشیاری نال کرے تے تہاڈا کہیں کون
پتہ نہ لگن ڈیوے ۔

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعَذِّبُوكُمْ
فِي مَلَبَتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ۝۱۶

۲۱۔ بے شک جے او تہاڈے آتے ڈاڑھے تھی
گئے تے تہاکوں پتھر مار مار کے ہلاک کر ڈیسن ۔ یا
تہاکوں زور نال اپنے مذہب وچ دلا گھن اوسن تے دل
تسان کڈا ہیں وی کامیاب نہ تھیسو ۔

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ
بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُيُوتًا رَبُّهُمْ
أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۝۱۷

۲۲۔ بے شک وعدے دی گھڑی دے آوٹ وچ کوئی شک
نئیں تے جیلے او اپنے کم دے متعلق آپت وچ گاہیں کرن بگ پئے
انہیں اکے کوئی مکان بناؤ انہیں وارب انہیں کون چگی طراں
جاٹدا۔ گاہیں وچ جیرے ڈاڑھے تھی گئے انہیں
اکھیا اسان اس جاتے ضرور مسجد بنیدے ہں ۔

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّا بَعْضَهُمُ كَلْبُهُمْ وَ يَقُولُونَ
خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِأَلْفَيْبٍ وَ
يَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَ ثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ
بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ إِنَّهُمْ فَلَا تُنَابِرَ
فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَ لَا تَسْتَفْتِي فِيهِمْ
مِنْهُمْ أَحَدًا ۝۱۸

۲۳۔ او اکھن جو او ترے ہن تے چوتھا انہیں
داکتا ہا تے اکھن او چنچ ہن تے چھیواں انہیں
داکتا ہا اے ساریاں اکلن پھو دیاں گاہیں ہن
تے کہیں ویلے آبدن او ست ہن تے اٹھواں انہیں
داکتا ہا توں اکھ میڈا رب انہیں دی گھڑی کون
چنگی طراں چاٹدے تے انہیں کون تھوڑے لوک
چاٹدن توں انہیں دے متعلق پکی بحث دے سوا
کوئی بحث نہ کر ۔ تے انہیں دے متعلق نہیں کنیں نہ
پچھ ۔

۱۵

۲۴۔ تے کہیں کم کیتے اے اصول نہ آکھ جو لے
کم میں سبھانیں کریساں ۔

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ۝۱۹

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۚ وَذَكَرْناكَ إِذَا نُسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا ارْتِدًا ۝۱۵

۲۵۔ سوائے اس کے جو اللہ چاہے تے جیلے تو بھل
و نہیں تے اپنے رب کو یاد کیٹا کر تے توں آکھ
اے تھی سگدرے جو میڈا رب میکوں کامیاب کر یسی
تے او راہ بڑکیسی جیرا ہدایت دے زیادہ کو لہو ۷۔
۲۶۔ او غار وچ ترے سوسال تک رہ گئیں۔ تے توں
بے ودھائے نیں۔

وَلَيْسُوا فِي كُفْرِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَارْتَدُّوا نَسْعًا ۝۱۶

۲۷۔ توں آکھ اللہ جامد سے جتی مدت اورہ گئیں آسمانیں
تے زمین دا غیب ہوندے کیٹے پیے اوہوں بڑیکھن والا
تے بہوں سنن والا ۷۔ اوندے سوا انہیں دا کوئی سنگتی
نہیں تے او اپنے فیصلے وچ بیا کہیں کوں شریک
نہیں کریندا۔

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا لَهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝۱۷

۲۸۔ تے توں اپنے رب دی کتاب کنیں جیڑی تیلے
اُتے وحی تھی ۷۔ اونکوں پڑھ اوندی گاہیں کوں کوئی
بدلن والا کا ۷۔ نیں تے تیکوں اوندے سوا بی کوئی پناہ
دی جا نہ ملے۔

وَالَّذِي مَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا يُبَدِّلُ لِكَلِمَتِهِ تَنْزِيلًا ۚ وَلَنْ يَجْعَلَ مِنْ دُونِهِ مَلْفًا ۝۱۸

۲۹۔ تے توں اپنے آپ کوں انہیں کوں نال رکھ جیرے
اپنے رب کوں فجر شام سبڈیدن تے اوندی رضامندی
چاہدن تے انہیں کنیں اکھیں ہا کے اگو نہ نکل و نہیں
کیا توں دنیاوی زندگی دا سوٹھ چاہدن۔ تے توں
اوندی اطاعت نہ کر جیندا دل اسل اپنے ذکر کنیں غافل
کرتے او اپنی خواہشیں دی پیروی کریندے تے اوندی
معاملہ حد کنیں ودھ گئے۔

وَاصْبِرْ نَفْسَکَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْخَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۚ وَلَا تَعْدُ عَيْنُکَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تَطْعَمَ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ۝۱۹

۳۰۔ توں آکھ حق تیلے رب کنیں بے جیرا چاہے
ایمان گمن آوے تے جیرا چاہے انکار کرے بے شک
اساں نامیں کیٹے بھائیاریتی ۷۔ جیڑی چوکندی انہیں
کوں ولہٹی کھڑی ۷۔ تے جے او پانی منگسن تے

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّکُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُکْفُرْ ۚ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا ۚ أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَعِثُّوا يَعْنُوا إِيَّاهُ کَأَنَّهُمْ يَسْتَغِيثُ الْوُجُوهُ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ

۲

مُورْتَفَقًا ۵

انہیں کوں انجھا پائی ڈتا ویسی جیرھا پگھرے تانبے
آلی کار ہو سی تے انہیں دے منہ کوں ساڑ بیسی
اے گندی پیوٹی دی خٹے بے تے بُرا لکاٹہ ۶۔
۳۱۔ بے شک مومن تے نیک کم کرن والیں دے
چنگے کمیں دے بدلے کوں اسان وچنیدے نئے۔
۳۲۔ انہیں کیتے ہمیشہ دے باغن انہیں وچ نہراں
و بندیاں پیاں ہوسن سونے دے کنگن انہیں کوں
پوائے ویسن تے باریک تے ٹھکے ریشم دے سادے
پکڑے اوپسین تے (تختیں تے) پنگیس تے دیہانٹیں
دی میک لا کے پیٹے ہوسن کیا ہی چنگا بدلہ ۷ تے
ڈاڈھا چنگا لکاٹہ ۷۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۝
أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُندُسٍ وَ
إِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ
الْثَوَابُ وَحَسَنَتِ الْمُرْتَفَقَاتُ ۝

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا زَوْجَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا
جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زُرْعًا ۝

۲۳۔ توں انہیں دے ساٹھے ڈو آدمیں دی مثال
بیان کر انہیں وچوہک کوں اسان انگوریں دے ڈو
باغ ڈتے تے انہیں ڈوناہیں دے چودھارو اسان
کجیاں لائن تے ڈوناہیں دے درمیان رڑھ پیدا
کیتی ۷۔

كُلْنَا الْجَنَّتَيْنِ اِتَتْهُمَا اُكْلُهُمَا وَتَمَّ تَطْلُمُ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ۝

۳۴۔ انہیں ڈوناہیں باغیں اپنا پھل ڈتے تے انہیں
وچوہک دی گھٹ نہیں تھیا تے اسان انہیں دے وچ
ہک نہر و بائی بانی۔

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاعْزُ نَفَرًا ۝

۳۵۔ تے اونکوں پھل ملدا با اوں اپنے ساتھی کوں
گالہیں وچ آکھے جو میں مال وچ تیں کیں زیادہ تے
جھتے وچ وی زیادہ عزت والا ہاں۔

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا
أَلْظَنُ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ۝

۳۶۔ ہک دفعہ او اپنے باغ وچ اپنی جان تے ظلم
کریندے ہوئیں پیٹے اوں آکھے جو میں تیں سمجھیندا
جو اے کڈا میں تباہ تھیسے۔

وَمَا أَلْظَنُ السَّاعَةَ قَالِمَةً لَا وَلَكِنْ زِدْتُ إِلَىٰ

۳۷۔ میں نہیں سمجھیندا جو قیامت آوسی جے میکوں

رَبِّیْ لَا جِدَّتْ خَیْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ۝

اپنے رب دو ولایا ونچے تے اتھاں وی بے شک
میکوں چنگا لکا نہ مل ویسی۔

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ تُرَاقِبُ ثُمَّ نُظْفِقُهُ ثُمَّ سَوَّاهُ
رَجُلًا ۝

۳۸۔ اوندے ساتھی اونکوں اوندے نال کالمیں کیندا پیا اکھے
کیا تیں اوں خدا دا انکار کر ڈتے جیسی تیکوں مٹی
کنیں پیدا کیتے دل نطفے کنیں دل تیکوں پورا آدمی بنائیں

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۳۹۔ تے اصل گال اے ہے جو اللہ میڈا رب تے
میں اپنے رب نال کہیں کوں شریک نہیں کریںدا۔

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَبِّ اَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا
وَدَلًا ۝

۴۰۔ جیلے توں باغ وچ بیٹھا ہا نوں تیں اے کیوں
نہیں آکھیا جو اوہو تھیں جو اللہ چاہی۔ ساریاں
ماتقاں اللہ کنیں سن جے توں میکوں آپ کنیں مال
وچ تے اولاد وچ گھٹ سمجھندیں۔

فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا
زَلَقًا ۝

۴۱۔ تے اے وی تھی سگدے جو میڈا رب میکوں
تیبڑے کنیں چنگا باغ ڈیوے چا تے تیبڑے باغ
تے آسمان کنیں بھادا شعلہ سٹے تے جنیدے نال
او صاف تے سنج تھی ونچے۔

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَاهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝

۴۲۔ یا اوند پانی سک ونچے پچھیں توں اونکوں لہو
وی نہ سگیں۔

وَأُحِيطَ بِشَرِّهِ فَأَصْبَحَ يَقْلِبُ كَفِّهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ
فِيهَا وَهُوَ خَائِفٌ عَلَىٰ غُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي
لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۴۳۔ تے اوندے پل تباہ کر ڈتے گئے تے جیرھا او
اوندے اُتے خرچ کر چکیا ہا تے باغ اپنے سہاراں
تے ڈٹھا پیا ہا (اے ڈیکھ کے اوہو ملن پئے گئے)
تے آکھے سی ہائے افسوس میں اپنے رب نال
کہیں کوں شریک نہ بناواں ہا۔

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةً يَتُصَّوْنُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مُنْتَصِرًا ۝

۴۴۔ تے اللہ دے سوا کوئی جماعت اوندی امدادی
کاء نہیں تے نہ اوند بدلہ ملے۔

هَٰذَا لَكَ الْآلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ
خَيْرٌ عُقْبًا ۝

۴۵۔ ایسے وقت وچ اللہ دی مدد ہی سچی ء او بدلہ
ڈیون وچ وی سب کنیں چنگا ء تے جھیکڑی انجام

وچ وی چنگا ۷۔

۴۶۔ توں انہیں دے سامنے دنیاوی زندگی وی کھول
کے بیان کراو اوں پائی آئی کارِ جنکیوں اساں
جھڑکنیں وسائے۔ زمین دا پور اوندے نال رل
گئے تے اوبھوں بن گئے ہوا اونکوں اُڑریندی
ودی ۷ تے اللہ سیئں ہر شے تے طاقت رکھنیدے۔
۴۷۔ مال تے پتر دنیاوی زندگی دا سونھپ تیرے
رب کتیں انجام دے اعتبار نال تے امید دے لحاظ
نال باقی رہی اے نیک اعمال چنگن۔

۴۸۔ تے جہاں اساں پہاڑیں کوں ٹریسوں تے توں
زمین کوں ڈیکھیں (جو لوک اوندے اتے جنگ کیتے
آئے سامنے) ہوسن تے اساں انہیں ساریں کوں کھا
کر لیسوں تے انہیں وچو کہیں کوں وی باقی نہ چھوڑیوں۔
۴۹۔ قطاریں وچ تیرے رب دے سامنے پیش
کیتے ولین (او آکھیں) تساں ساڈے کولہو اوں
آئے جیویں اساں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہاتے
تہاڑا دعویٰ تے اے باجو اساں تہاڑے کیتے وعدے
دی گھڑی کڈا ہی مقرر نہ کر لیسوں۔

۵۰۔ انہیں دے اعمال دی کتاب (انہیں دے سامنے)
رکھ ڈی ویسی تے توں جرمیں کوں ڈیکھیں اوڈرے
پے ہوسن جو اوندے وچ ہوسی تے آکھن ہائے
افسوس ایں کتاب کوں کیا ہے نہ کوئی چھوٹی گال چھوٹی
اس تے نہ کوئی وڈی گال ساریاں گبت کے رکھ ڈینسی
تے جو کجھ انہیں کیتا ہوسی او سامنے رکھ ڈتا ویسی
تے تیرے رب کہیں تے ظلم نہیں کریندا۔

۵۱۔ تے جیلے اساں فرشتیں کوں آکھیا باجو آدم

وَاصْرِبْ لَهُم مَّثَلُ الْجَبُورِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ
مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۝۴۶

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الدُّنْيَا وَالْبَقِيَّةُ
الْصَّالِحَةُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ۝۴۷

وَيَوْمَ نُسَوِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَخَشَرْتُمْ
فَلَمْ تَغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۝۴۸

وَعَرَضْنَا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ۝۴۹

وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُسْتَفْقِينَ مِنْهَا
فِيهِ وَيَقُولُونَ بَوَيْلَتُنَا مَا لَ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ
صَفِيرَةً وَلَا كِبِيرَةً إِلَّا أَخْضَاهَا وَوَجَدَ مَا
عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ۝۵۰

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا

إِنَّمَا كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
اَتَّخَذَ دُونَهُ وَدُرَيْتَهُ أُولِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ
لَكُمْ عَدُوٌّ يُنْسِلُ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ۝

دی فرمانبرداری کرواتے ہیں فرمانبرداری کیتی
سوائے ایسے دے اور جنہیں وچوہا۔ اوں اپنے
رب دے حکم دی نافرمانی کیتی۔ کیا تہاں اونکوں تے
اوندی اولاد کوں میڈے سوا سنگتی بنیدے تے
او تہاڑے دشمن۔ غالمیں دا بدلہ ہوں بُرا

مَا أَشْهَدُ لَهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ
أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مُتَّخَذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ۝

۵۲۔ نہ میں انہیں کوں آسمانیں تے زمین دی پیدائش
دے وقت حاضر کیتا ہاتے نہ انہیں دی اپنی پیدائش
دے ویلے تے نہ میں گمراہ کرٹ وایں کوں اپنا امدادی
بنا سکدا ہوں۔

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ۝

۵۳۔ تے جڈاں اکھسی جنہیں کوں تہاں میڈے شریک
بنیدے ہاوسے سبڈ او انہیں کوں سبڈیسن تے او
انہیں کوں جواب نہ ڈیسن تے اسان انہیں دے
درمیان روک بنا ڈیسوں۔

وَرَأَى الْجَحِيمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَ
لَمْ يَجِدُوهَا إِلَّا مَصْرَفًا ۝

۵۴۔ تے جہرم بھا کوں ڈیکھن تے اے بھجیس جو
او ایندے وچ پڑن والے ہن تے اوں کنیں
پچھو تے ہٹن دی جانہ پس۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرُ شَيْءٍ جَدَلًا ۝

۵۵۔ اسان ایں قرآن وچ ہر مثال کوں کیتے مختلف
طریقیں نال بیان کیتی تے انسان ہوں ساریں گاہیں
وچ سب کنیں ودھ بحث کرن والا۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى
وَيَسْتَغْفِرُوا لَهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝

۵۶۔ تے لوں کوں کیں کجے جو جرمی بدایت انہیں کنیں
آئی اوں کوں من گھنن تے اپنے رب کنیں بخشش ممکن
سوائے ایندے جو انہیں کنیں پہلے لوں دی حالت
آونجے تے یا وں انہیں دے ساٹھے عذاب آونجے۔

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ
الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ۝

۵۷۔ اسان رسولیں کوں خوش خبری ڈیون والا تے
جڈا وں والا بنا کے پٹھے کافر کوڑ کیتے ایں واسطے
جھگڑا کریندن تہاں جو ایندے نال حق کوں مٹا ڈیون

تے میڈی آیات تے بُرا دے کون مذاق وانشانہ
بنائے نیں۔

۵۸۔ اوں شخص کنیں وڈا عالم کون تھی سبکدے جینکوں
اپنے رب دے نشان یاد ڈوائے گئیں اوں منہ پھیر
گدے تے جو انہیں مل کیتے ہن اوںکوں بھل گئیں بے شک
انہیں دے دیں تے پردے پاؤن اوںکوں سمجھیں
سبکدے تے انہیں دے کنیں وح پورسٹے سے جے
توں انہیں کوں ہدایت دو سببیں اوںکڑا ہن دی
ہدایت نہ پئیں۔

۵۹۔ تے تیرا رب ہون بخش والا تے ہیوں رحمت
کرن والا۔ جے اللہ انہیں دے اعمال دی وجہ نل
انہیں کوں تباہ کرن چاہوے ہا تو انہیں کوں جلدی
عذاب ڈیلوے ہا انہیں واسطے بک معیاد مقرر انہیں
کوں اللہ دے سوا کوئی پناہ دی جا اصلو نہ ملے۔
۶۰۔ تے اے وستیاں ہن جنہیں کوں اسان ظلم
دی وجہ ناں ہلاک کر ڈستے تے انہیں دی تباہی دا
وقت مقرر کیتا ہویا ہا۔

۶۱۔ تے جڈاں موسیٰ اپنے جوان کوں آکھیاں ٹردا
رہ ویساں جے تیں میں ڈو سمندریں دے ملن دی
جائے تے چچ نہ وچاں یا مدیں تک ٹردا رہ وچاں۔
۶۲۔ تے جڈاں او ڈوہیں سمندر دے ملن دی جا
تے پہنچن او اپنی بھی بھل گئیں تے او سمندر وچ
درک کے پہنچ گئی۔

۶۳۔ جڈاں او اگو تے ٹپ گئیں او اپنے جوان
کوں آکھے فیر دکھانا ساکوں ڈے بے شک اسان
ایں سفر وچ ہیوں تھک گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ
فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَلَئِي مَا قَدْ مَتَّ يَدَهُ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ
تَذَعُّهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يُكْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا ۝

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُدَاخِلُهُمْ بِمَا
كُتِبُوا لَعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْدِلًا ۝

وَالَّذِي أَنْزَلَ إِلَهُكُمْ لَنَا ظِلْمًا وَجَعَلْنَا
لِإِهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَتْلِهِ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ
مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۝

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ
سَيْبِلُهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِقَتْلِهِ إِتَيْنَا غَدَاةً لَقَدْ لَقِينَا
مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ۝

قَالَ ارْءَيْتَ اِذْ اَوْيَيْنَا اِلَى الصُّخْرَةِ فَكَانِيَ نَسِيْتُ
الْحُوتَ وَمَا اَنْذَرْنِيهِ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اَذْكُرَهُ
وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿١٦﴾

۶۴۔ اوں آکھئے کیا تیکوں پتہء جیلے اساں چٹان تے
آرام کیتے اوں ویلے میں پھس بھل گیاں ہم تے اسے
اچھی میکوں ماسوائے شیطان دے کہیں بے نہیں بھلوائی جو میں اذکوں
یاد کراں ہاتے اوں سمندر وچ عجیب طریقے نال
راہ بنا گئی۔

قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَارْتَدَّ عَلَیْ اَنْۢرَاهِمَا
تَصَصًّا ﴿١٧﴾

۶۵۔ اوں آکھئے ایہا جاء جنیکوں اساں گولیدے
ہا سے پچھیں او اپنے پیریں دے نشان تے پھوئیں
ولیں۔

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ
عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّا لَدُنَّا عِلْمًا ﴿١٨﴾

۶۶۔ تے اُتھاں انہیں کوں ساڈا اک ایہما بندہ
ملے جنیکوں اساں اپنے کولہو رحمت جُتی تے اپنی
جناب توں خاص علم دیتا۔

قَالَ لَهُ مُوسٰی هَلْ اَتَّبَعَكَ عَلٰی اَنْ تُعَلِّمَیْنِ
مِمَّا عَلَّمْتَ رُسُلًا ﴿١٩﴾

۶۷۔ تے موسیٰ اوں کوں آکھئے کیا میں تیرے
پچھو جلاں میں شرطیں جو میکوں توں او سکھاویں
جو تیکوں ہدایت دیاں گاہیں سکھایاں گئیں۔

قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِیْعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٢٠﴾

۶۸۔ اوں آکھئے بے شک توں میرے نال اصلو
صبر فوصیں کر سگدا۔

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰی مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿٢١﴾

۶۹۔ تے توں کیوں اوں گال میں صبر کر سگدیں
جنیداتیکوں علم وی کا نہیں۔

قَالَ سَتَجِدُنِيْ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَا اَعْصِيْ لَكَ
اَمْرًا ﴿٢٢﴾

۷۰۔ اوں آکھئے توں میکوں صبر کرٹ والا پیسیں۔
جے اللہ چاہے میں تیرے کہیں حکم دی نافرمانی
نہ کر لیاں۔

قَالَ فَاِنْ اَتَّبَعْتَنِيْ فَلَا تَسْأَلْنِيْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْ اٰحَدٍ
لَّكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٢٣﴾

۷۱۔ اوں آکھئے جے توں میرے نال ٹردیں تے توں
میں کہیں کہیں چیز دے متعلق نہ پچھیں جے میں
میں تیکوں آپ نہ ڈساں۔

فَاَنْطَلَقَا فَوَقَعَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ
اَخْرِقْهَا لِتَحْرِقَ اَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ﴿٢٤﴾

۷۲۔ اوڈوہیں ٹرپیں تے اوڈوہیں پیٹری
وچ سوار تھی گئیں۔ تے اوں اوں کوں سوراخ

کڑھے چا اوں آکھئے تیں ایکوں سوراخ ایں
واسطے کڑھے جو ایندے سارے سوار غرق تھی وچیں
تیں بہوں گندہ کم کیتے۔

۷۳۔ اوں آکھئے میں تیکوں آکھیا ہا توں میڈے
نال اصلو صبر نو صیں کر سگدا۔

۷۴۔ اوں آکھئے ہن میکوں نہ پکڑ میں بھل گیاں
ایں گال دی وجہ کنیں میڈے اتے سختی نہ کر۔

۷۵۔ وت ڈوہیں ٹرپیں تے انہیں ڈوناہیں کوں
ہک چھوہر مل گئے اوں اوں کوں قتل کر ڈتے اوں
آکھئے تیں ہک پاک چھوہر کوں بغیر کہیں خون
دے بدلے دے قتل کر ڈتے۔ بے شک تیں وڈا
بجیب کم کیتے۔

۷۶۔ اوں آکھئے کیا میں تیکوں آکھیا نہ ہا تو میڈے
نال اصلو صبر نو صیں کر سگدا

۷۷۔ اوں آکھئے جے ایندے بعد تیں کنیں کہیں گال
دا چچاں تے توں میکوں اپٹے نال نہ رکھیں میڈے
خیال وچ میڈا کوئی عذر باقی نہیں بچ گیا۔

۷۸۔ ول اوڈوہیں ٹرپیں تے اوڈوہیں ہک
وستی کنیں آٹن تے روٹی منگی تے انہیں ڈوناہیں
دی مہمانی کنیں انکار کیتے تے انہیں ہک کندھ
ڈٹھی جیر می ڈپھن تے ہائی اوں کوں بٹاؤں چا۔
اوں آکھئے جے لچاہیں ہا تے مزدوری گھن سگدا
ہا نوں۔

۷۹۔ اوں آکھئے ہن میڈے تے تیرڈے
انجوانج تھیون دا ویلھا آگئے جیر می گال تے توں
مہر نو صیں کر سگیا آ میں تیکوں اوندی حقیقت

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ
اَمْرِي عُسْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا تَحْتَ اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ اَقْتُلْت
نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا
ثُكْرًا ۝

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ اِنْ سَأَلْتَهُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَا فَلَا تَعْجَبْنِيْ قَدْ
بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّيْ عُدْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا حَتَّىٰ اِذَا اَتَيَا اَهْلَ قَرْيَةٍ اِسْطَمَّ اَهْلُهَا
فَاَبْوَا اَنْ يُصَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُرِيدُ
اَنْ يَنْفُقَ فَاَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ
عَلَيْهِ اُجْرًا ۝

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِيْ وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِمَا وُجِدَ
مَا لَمْ تَسْتَطِيعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

ڈرساں۔

۸۰۔ بیٹری کچھ مسکینیں دی ہائی جبرے دریا
وچ کم کریندے ہن ایندے کھوہک عالم بادشاہ
ہا جیر حاہر بیٹری کول زودنال کس کھندے ات
گالہوں میں ایٹکوں عیب والا کر ڈتے۔

۸۱۔ تے جی جھوہڑا ایندے پیو نا مومن ہن ساکوں
ڈر ہا جو اے انہیں ڈوناہیں تے شیطانگی تے
کفر دا الزام نہ ڈیوے۔

۸۲۔ تے اساں چاہے جو انہیں دارب انہیں
ڈوناہیں کیتے اوندے بدلے وچ چنگا تے پاک تے
رحم والا جھوہڑا دیوے۔

۸۳۔ تے کندھ شہر وچ ڈوہ تیم جھوہڑا دی
ہائی اوں کندھ دے تلے انہیں ڈوناہیں دا خزانہ
ہا۔ انہیں دا پیونیک ہا تیلے رب ارادہ کیتے
جو اوں کٹرے نیکر تھی وچن تے اپنا خزانہ کڈھ
گھنن اے تیلے رب دی خاص رحمت ہائی۔
اے کم میں اپٹے ولونٹیں کیتا اے ہے ایں
گال دی حقیقت جھیندے اتے توں مبرنوصیں
کر سگیا۔

۸۴۔ اوہیں کنیں ذوالقرنین دے متعلق پچھن
توں اکھ جو میں تہاڈے ساٹے اوندے متعلق
ضرور ذکر کریساں۔

۸۵۔ اساں بے شک اوںکوں زمین وچ حکومت
ڈتی ہائی تے اساں اوںکوں ہر شے دا راہ ڈسیا ہا
۸۶۔ تے او راہ تے ٹرپے۔

۸۷۔ تے جیلھے او سمجھ لسن دی جاتے آئے

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَسْأَلُونَ فِي الْبَحْرِ
فَارَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ نَلِكٌ يَأْخُذُ
كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۝

وَأَمَّا الْعُلَمَاءُ فَكَانَ أَبُوهُمُ الْمُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ
يُزَيِّجَهُمَا طَغْيَانًا وَكُفْرًا ۝

فَارَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَيْبًا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً
وَأَقْرَبَ رَحْمًا ۝

وَأَمَّا الْإِخْدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ بَيْنَهُمَا نَخْوَةٌ فَكُنَّا لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا
فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْخَرَا كَلِمَتًا
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ
تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمُ
مِنْهُ ذِكْرًا ۝

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآيَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَبًا ۝

فَاتَّبَعَ سَبَبًا ۝
حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ بَدَاهَا لُغُوبٌ فِي

عَيْنٍ حَيِّئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۚ قُلْنَا
يَلٰٓئِلَ الْفَرَقَيْنِ اِنَّمَا اَنْتَ تُعَذِّبُ وَاِنَّمَا اَنْ
تُعَذِّبَ فِيْهِمْ حُسْنًا ۝

اور سمجھ کوں رب آئے چشمے وچ لندا ڈٹھے
اوندے نال کجھ کوک وی ٹھٹھنسی اساں آکھتے
اے ذوالقرنین تیڈی مرضی توں انہیں کوں سزا
ڈے یا انہیں دے بارے وچ توں چنگے سلوک
کنیں کم گمن۔

قَالَ اِنَّمَا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ اِلٰى
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُّكْرًا ۝

۸۸۔ اول آکھے جیرھا ظلم کر لسی اساں اوں
کوں ضرور سزا ڈیسوں تے دل او اپنے رب
دو ولایا ویسی تے او اوں کوں سخت سزا ڈیسی
۸۹۔ تے جیرھا منیسی تے چنگے کم کر لسی
اوندے کیسے چنگا بدلہ ۶۶ اساں وی انہیں
کوں ضرور اپنے حکم نال سوکھی گال آکھسوں۔
۹۰۔ ول اوہک راہ تے ٹر پئے۔

وَاِنَّمَا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَاۗءُ الْاٰسْنٰى
وَسَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ اَمْرِنا۟ يُسْرًا ۝

۹۱۔ تے ول او سمجھ دے نکلیں آلی جاتے
پہنچے اوں ڈٹھے جو او سمجھ ایجی قوم تے نکلا
پیا ہا جنیدے درمیان تے سمجھ دے درمیان
اساں کوئی پردہ نہ بنایا ہا۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبَبًا ۝
خَفِيَ اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى
قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُوْنِهَا سَبِيْلًا ۝

۹۲۔ ایویں ہے اساں اوندے سارے حالات
کوں چنگی طراں چاٹدے ہیں۔
۹۳۔ ول اوہک راہ تے ٹر پئے۔

كَذٰلِكَ وَقَدْ اَحْطٰنَا بِمَا لَدَيْهِمْ خُبْرًا ۝

۹۴۔ ول او پہاڑیں دے درمیان پہنچ گئے
انہیں ڈونا میں پہاڑیں دے اور ہو کجھ ایجی کوک
ڈٹھن جیرے اوندی گال کوں مشکل نال سمجھ
سگدے ہن۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبَبًا ۝
خَفِيَ اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّادِنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهَا قَوْمًا
لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝

۹۵۔ انہیں اکھتے اے ذوالقرنین بے شک یا جوج
تے ما جوج زمین وچ گہیر گھنٹیدے پین۔ کیا
اساں تیڈے کیسے ٹیکس ایں شرطیں مقرر کروں جو

قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا النَّاقِرَتَيْنِ اِنَّ يٰۤاُجُوْجَ وَمَاجِجَ مُّفِيدُوْنَ
فِي الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰٓى اَنْ تَجْعَلَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۝

توں ساڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈے ۔

۹۶۔ اوں آکھے میڈے رب جیرھی میکوں
ایں معاملے وچ طاقت ڈتی ۷ او زیادہ چنگی ۷
میڈی تساں اپنی طاقت نال امداد کرو میں
تھاڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈینداں ۔

۹۷۔ تساں میکوں لوہے دے مکرے ڈیو اوں ڈو
پھاڑیں دے درمیان بندہ پدہ کے بوجھیاں کرڈتے
اوں آکھے بجا پاو تے جیرھے ویلے اوں کوں
بجائی ڈتس تے آکھیس میں کنیں تاناگن آو میں
ایندے اتے سٹاں ۔

۹۸۔ انہیں کوں اوندے اتے چڑھن دی طاقت کاہ
نہ ہائی تے نہ او اوندے وچ سندھ مار سگدے ہن۔
۹۹۔ اوں آکھے اے میڈے رب دا خاص احسان تے
جڈاں میڈے رب دا وعدہ اوسی او ایکن لڑے لڑے
کر ڈیسی تے میڈے رب دا وعدہ سچا ۷۔

۱۰۰۔ اوں ڈینہ اساں انہیں کوں چھوڑ ڈیسوں او
بک ڈو جے تیں جوش نال حملہ کرین دھو تو دچایا
ویسی تے انہیں ساریں کوں کٹھا کر ڈیسوں ۔
۱۰۱۔ تے اوں ڈینہ دوزخ کوں اساں کافرین دے
سامنے گھن اوسوں ۔

۱۰۲۔ او لوک جنہیں دیاں اکھیں میڈے ذکر کنیں پردے
وچ ہن تے اوسن دی نہ سگدے ہن۔

۱۰۳۔ کیا کافر خیال کریندن جو او میکوں چھوڑ کے میڈے
بندیں کوں امدادی بجا گھنسن تے بے شک اساں

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝

أَتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ أَتُونِي أُفْرِغْ
عَلَيْهِ قَطْرًا ۝

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ
نَفْعًا ۝

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي
جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۝

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ
فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ۝

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۝

إِلَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا
لَا يَسْمَعُونَ سَعَاءًا ۝

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن
دُونِ أَوْلِيَائِ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ

نُزُلًا ۵۷

دوزخ کافر میں کہتے مہمانی دے طور سے تیار کیتی ہوئی ۶۔

۱۰۴۔ توں آکھ کیا تھا کوں اسل بڑسوں جیرے عیسیٰ دے طاف نال ہوں گھاٹے وچ بن۔

۱۰۵۔ جنیس دیاں ساریاں کوششاں این زندگی وچ وچنیدیاں پین تے او خیال کریندن جو او چنگا کم کریندے پین۔

۱۰۶۔ اے لوکن جنیس اپنے رب دی نشانیں دا تے اوندے ملن دا انکار کیتے تے انہیں دے عمل وچ گنہگار قیامت دے ڈینہہ اسل انہیں کوں کوئی حیثیت نہ ڈیسوں۔

۱۰۷۔ اے دوزخ انہیں دے انکار دا بدلہ ۷۔ انہیں میڈے نشانیں نال تے رسولیں نال ٹھکیراں کیتن۔

۱۰۸۔ بے شک مومن تے جنیس چنگے کم کیتن انہیں دی مہمانی جنت فردوس۔

۱۰۹۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن اتھوانج نہ تھیون چاہسن۔

۱۱۰۔ توں آکھ جے سمندر میڈے رب دی گاہیں دے لکھن کیتے مس بڑ وچ تے میڈے رب دی گاہیں ختم تھیون کنیں پہلے سمندر مک ولسن بھانویں اوہو تلا مس بی گھن آؤں

۱۱۱۔ توں آکھ میں تے محض تساں جیہاں آدمی ہاں میڈو وحی تھیندی ۸ جو تہا ڈاکو خدا جیہاں اپنے رب دے ملن دی امید رکھیندا جوے او چنگے کم کرے تے اپنے رب دی عبادت وچ کیں کوں خراب نہ کرے۔

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۵۸

الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۵۹

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا ۶۰

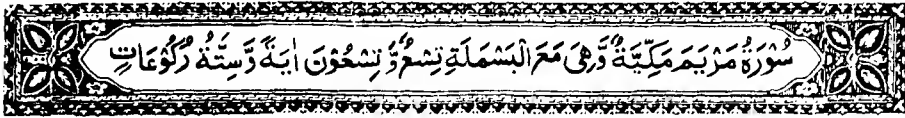
ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آلِهَتًا دُونِي هُزُؤًا ۶۱

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۶۲

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ۶۳

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَّكَفَلْتُ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفِدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِبِشْرِهِ مَدَدًا ۶۴

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مُّذُنِّي إِلَيَّ أَنبَاءُ الْهَلَكَاتِ وَإِنِّي أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُدْعَىٰ إِلَى اللَّهِ فَاغْبُظُوا لِقَاءِ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۶۵

سورة مریم مکی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۹ آیات تے ۶ رکوعن

- ۱۔ شروع کرنیداں اللہ دے ناں نال جبر صابن منگئے
 ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
 ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا ؑ۔
- ۲۔ اے عالم تے سچے خدا توں کافی تے سدھا راہ
 ۲۔ کَلٰہِیْصَ ②
 بڑکھاوٹن والا ایں۔
- ۳۔ تیبڑے رب دی اوں رحمت دا ذکر جبرھا اوں
 ۳۔ ذِکْرُ رَحْمَتِ رَبِّکَ عَبْدُکَ ذَکْرِیَّ ③
 اپنے بندے زکریا تے کیتی۔
- ۴۔ جڈاں اوں اپنے رب کوں ہولے ہولے سڈیئے۔
 ۴۔ اِذْ نَادٰی رَبُّہٗ نِدَآءً خَفِیًّا ④
 ۵۔ تے آکھے اے میڈے رب میڈیاں بڈیاں
 ۵۔ قَالَ رَبِّ اِنِّیْ وَہْنَ الْعَظْمُ مِیْقٰی وَاشْتَغَلَ الْاَوْسُ
 کمزور تھی گئین تے بڈھیچے نال میڈا سر چٹا تھی
 شَنِیْعًا وَّلَمْ اَکُنْ بِدُعَآئِکَ رَبِّ شَقِیًّا ⑤
 گئے تے اے میڈے رب میں کڈا ہوں وی تیں
 کنیں دعا منگٹن نال ناکام نہیں تھیا۔
- ۶۔ تے بے شک میں اپنے سکیں کنیں اپنے بچھو
 ۶۔ وَ اِنِّیْ خِفْتُ الْاِنْمَالَیْ مِنْ وَّرَآءِیْ وَ کَاَنَتْ اَمْرًا لِّیْ
 ڈرواں تے میڈی زال سندھ تے توں میکوں اپنے
 عَآوِرًا فَهَبْ لِّیْ مِنْ لَّدُنْکَ وَلِیًّا ⑥
 دلوکھ وارث بڑے۔
- ۷۔ جبرھا میڈا تے آل یعقوب دا وارث تھیوے
 ۷۔ یَرْثِیْ وَ یَرِثْ مِنْ اِلٰی یَعْقُوْبُ ۭ وَ اَجْعَلْہٗ رَبِّ
 تے اوںکوں اے میڈے رب چنگا وجود بٹا
 رَضِیًّا ⑦
- ۸۔ اے زکریا بے شک اساں تیکوں ہک پتر دی
 ۸۔ یٰزَکَرِیَّآ اِنَّا نُبَشِّرُکَ بِعِلْمٍ اِنْسَہٗ یَخِیْءُ لَمْ یَجْعَلْ
 خوش خبری ڈیندے ہیں! اوندا ناں تھی ؑ ایں کنیں
 لَہٗ مِنْ قَبْلُ سَیِّئًا ⑧
 پہلے اساں کہیں کوں لے ناں نیں ڈتا۔
- ۹۔ اوں آکھے اے میڈے رب میکوں ہال کیوں
 ۹۔ قَالَ رَبِّ اَنِّیْ یَکُوْنُ لِّیْ عِلْمٌ وَ کَاَنَتْ اَمْرًا لِّیْ عَآوِرًا
 تھی سگدے تے میڈی زال سندھ تے میں وی
 وَ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْکِبَرِ عِتِیًّا ⑨
 بڑھیے دی چھیکڑ تیں پہنچ چکیاں۔

۱۰۔ اوں آکھئے گھاں ایویں بے تیبڈا رب ابدے
اے کم میڈے کیتے سوکھا تے ایں کنیں پہلے
میں تیکوں وی پیدا کیتے تے توں کوئی شے نہ ہانویں
۱۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے
اللہ سٹیں آکھئے حکم اے بے جو توں لوکیں نال
ساندھوڑاند ترے راتاں نال الاویں۔

۱۲۔ ول زکریا عراب کنیں نکل کے اپنی قوم دو آئے
تے انہیں کوں ہولے ہولے آکھیس جو تساں فخر
شام اللہ سٹیں دی پاکیزگی بیان کرو۔

۱۳۔ اے بھلی توں کتاب کوں ہتھیکا کرتے اساں
اوں کوں چھوٹی عمروج اپنا حکم ڈتا ہا
۱۴۔ اے ساڈے دلو مہربانی ہائی تے پاک کرن کیتے
ہاتے او وڈا متقی ہا۔

۱۵۔ تے اپٹے پیو ماناں نیک سلوک کرن والا ہاتے
او عالم تے نافرمان نہ ہا۔

۱۶۔ تے جڈاں او چائے اوندے اُتے سلامتی ہائی
تے جڈاں او مرسی تے دلا چنیدا کر کے اٹھایا ویسی
ول وی اوندے اُتے سلامتی ہوسی۔

۱۷۔ ایں کتاب وح مریم دا ذکر کر جڈاں او اپنے
ٹبر کنیں پوادھ تے گئی ہائی پئی۔

۱۸۔ تے انہیں کنیں او ڈھرتی گئی تے اساں اوندے
اپنا فرشتہ پٹھیا تے او اوندے سامنے ٹکھڑے جوان
دی شکل وح ظاہر تھیا۔

۱۹۔ اوں آکھئے میں تیں کنیں رحمن خدا دی آم شام
منگدی آں جے توں کچھ خدا کنیں ڈر دیں۔

۲۰۔ اوں آکھئے میں تیں محض تیبڈے رب دا پٹھیا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئٍ وَقَدْ
خَلَقْتَهُ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۝

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْغَوَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ
أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝

يُخَيِّحُ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَ
صَبِيًّا ۝

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ۝

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ
حَيًّا ۝

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكَلْبِ مَرْيَمَ إِذْ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا
مَكَانًا شَرَفِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ۝

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا

ذِكْرًا ۝

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَنْسَسْنِي بَشَرٌ ۚ

لَمْ أَكُ بَغِيًّا ۝

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَٰئِهِ ۖ وَلِنَجْعَلَ آيَةً

لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۝

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ۝

فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ ۖ

قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنْتُ

نَسِيًّا مَّنْسِيًّا ۝

فَنَادَاهَا مِن تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ

تَحْتِكَ سَرِيًّا ۝

وَهَزَىٰ إِلَيْكِ جِذْعَ النَّخْلَةِ نَسْفَظُ عَلَيْكَ طَبَا

جَنِيًّا ۝

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَفَرِّجِي عَيْنًا قَامًا تَزِينُ مِنَ الْبَشَرِ

أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ

أَيُّومَ إِنِّيئًا ۝

فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يُمَزِّيمٌ لَّقَدْ جِئْتَ

شَيْئًا قَرِيبًا ۝

يَا تَحْتَ هَٰؤُلَاءِ مَا كَانَ آبُوكَ أَمْرَأَتُهُ وَكَانَتْ

أُمُّكَ بَغِيًّا ۝

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي

ہو یا ہاں تاں جو تیکوں پاک لڑکے (دی نصیر) ڈیواں

۲۱۔ اوں آکھئے میکوں پتر کیوں تھیں تے میکوں

کہیں آدمی تھ نہیں لایا تے نہ میں بدکاراں۔

۲۲۔ اوں آکھئے کمال ایویں ہے تیرا رب آبدے

اے کم میڈے کیتے سوکھا تے تاں جو اساں اونکوں

لوکس کیتے نشان بٹاؤں تے اپنٹے دلو رحمت بٹاؤں

تے اے کم تھی کے رہونا ہا۔

۲۳۔ اوں اونکوں بڑھ وق چا کے پہوں پریں

بک جاتے گھن گئی۔

۲۴۔ تے اونکوں پیڑھاں گھن تے اونکوں کچی دے

منڈھ دو گھن آسن اوں آکھئے ای کنیں پہلے میں

مرو نجاں ہا تے میڈا ناں مٹا ڈتا ونجے ہا۔

۲۵۔ اوں رفیقے اونکوں تلویں پا سے کنیں سڈبارے توں مٹھی

نہ تھی تیرے رب تیرے تلے چشمہ دہا ڈتے۔

۲۶۔ تے توں کبھی دی چھڑی کوں ہلا آپ دو او

تیرے تے تازہ پنڈ سٹیں۔

۲۷۔ توں اونکوں کھاتے چشمے کنیں پانی پی تے

اپنی اکھیں کوں ٹھڈا کرتے جے توں کہیں بندے

کوں ڈیکھیں تے توں اکھیں بے شک میں رحمن

خدا دی خاطر روزے دی منوتی منی ہوئی ہا آج

میں کہیں آدمی ناں اصولہ لیساں۔

۲۸۔ اونکوں چا کے اپنی قوم دو گھن آئی تے انہیں

آکھئے اے مریم میں پہوں گندا کم کیتے۔

۲۹۔ اے ہارون دی سہیل تیرا پیو گندا آدمی نہ

ہا تے نہ تیری ما بدکار ہائی۔

۳۰۔ اوں ہاں دو اشارہ کیتے انہیں آکھئے اساں

- ۱۰۔ اے نال کیوں گال کروں جیرھا اکل تیں بیٹھے برج با۔
 ۱۱۔ اوں آکھئے بے شک میں اللہ دا بندہ ہاں میوں اللہ
 کتاب ڈتی ۷ تے میوں نبی بنائیں۔
 ۱۲۔ تے میوں برکت آلا بنائیں جھاں دی میں ہوساں
 تے اوں میوں نماز تے زکوٰۃ دا کم ڈتے سی جے
 تیں میں جنیدال۔
 ۱۳۔ تے اپنی مائیں نیکی دا حکم ڈتے سی تے میوں
 ظالم بدبخت نسی بنایا۔
 ۱۴۔ تے جیرھے ڈینہہ میں جایاں اوں ڈینہہ میوں
 اتے سلامتی ہائی تے جڈاں مرساں تے دل جنیدا
 تھیں اوں ویلھے وی میوں اے اتے سلامتی ہوسی۔
 ۱۵۔ اے ہے عیسیٰ ابن مریم اے سچی گال جیندے وچ
 او اختلاف کریندن۔
 ۱۶۔ اللہ دی لے شان نہیں جو او کہیں کوں پتر پڑے
 او پاک جڈاں او کہیں گال دا فیصلہ کریندے تے محض
 اے آپرے تھی وچ تے اوتھی ویندی ۷۔
 ۱۷۔ تے بے شک اللہ سئیں میوں دی رب تے
 تھا ڈا دی رب تہاں ہوندی عبادت کرو ایھو سدا
 راہ۔
 ۱۸۔ انہیں وچ کچھ ٹولیں اختلاف کیتے انہیں لوکیں
 کیتے تباہی ۷ جیئیں وڈے ڈینہہ دی حاضری دا انکار
 کیتے۔
 ۱۹۔ ہوں سنسن تے نکھیاں نظراں ہوسن جڈاں
 او ساڈو آوسن اصل آج دے ڈینہہ ظالم ہوں کھلی
 گمراہی وچ ہن۔
 ۲۰۔ تے توں انہیں کوں نا امید دے ڈینہہ کنیں
 ۲۱۔ اے عیسیٰ ابن مریم قول الحق الذی
 فیہ یسترون ۲۲۔
 ۲۳۔ مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَّتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحٰنَہٗ اِذَا قُضِيَ
 اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ۲۴۔
 ۲۵۔ وَاِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ هٰذَا صِرَاطٌ
 مُّسْتَقِيْمٌ ۲۶۔
 ۲۷۔ فَاخْلَفَ الْاَخْرَابُ مِنْ يَبْنِيْهِمْ قَوْلُ الَّذِيْنَ
 كَفَرُوْا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۲۸۔
 ۲۹۔ اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصُرْ يَوْمَ يَأْتُوْنَكَ لٰكِنَ الظّٰلِمُوْنَ
 الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۳۰۔
 ۳۱۔ وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ وَهُمْ
 يَدْعُوْنَ بِرَبِّهِمْ لَا تَسْمَعُ لَهُمْ دَعْوَةً يَوْمَئِذٍ

فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۱﴾

ڈرا جڈاں گال دا فیصلہ تھی ویسی ہن او غافلن
تے او ایمان نہیں گھن اندرے ۔

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ ﴿۳۲﴾

۴۱۔ بے شک اساں زمین دے وارث ہوسوں تے جیرے
اوندرے اتے ربدن تے سارے ساڈو دلائے ویسن۔
۴۲۔ تے کتاب وچ ابراہیم دا ذکر پڑھ بے شک او
بہوں سچا نبی ہا۔

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿۳۳﴾

۴۳۔ جڈاں اوں اپنے پیوکوں آکھئے اے میڈے
ابا سئیں توں اوندی کیوں عبادت کرنیدیں جیرے
سٹدن تے نہ ڈبدن تے تیڈے کہیں کم نہیں آسکدے
۴۴۔ اے ابا بے شک میکوں خاص علم ڈتا گئے جیرا
تیکوں نہیں ملتا توں میڈی پیروی کر میں تیکوں
سدا راہ ڈیکھلیساں ۔

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿۳۴﴾

۴۵۔ اے ابا توں شیطان دی عبادت کیرے بے شک
شیطان رحمن خدا دا نافرمان ۔

يَأْتِيَنِي إِذْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبَعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿۳۵﴾

۴۶۔ اے میڈے ابا بے شک میں ڈرداں جو تیکوں
رحمن خدا کنیں کوئی عذاب نہ آوے تے توں شیطان
دا سنگتی بن وچیں ۔

يَأْتِيَنِي لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
عَصِيًّا ﴿۳۶﴾

يَأْتِيَنِي إِذْ أَخَافُ أَنْ يُسَكِّنَكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
فَتَكُونُ لِلشَّيْطَانِ مَلِيًّا ﴿۳۷﴾

۴۷۔ اوں آکھئے اے ابراہیم کیا توں میڈے مبودیں
کنیں نفرت کرنیدیں جے توں باز نہ آ یوں تے تیکوں
میں پھر میں نال مار گھنساں تے ہن توں میں کنیں
اوڈھر تھی ونج ۔

قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ تَبَرَّأْتُ إِلَهِكَ يَا إِبْرَاهِيمَ لَئِنْ لَمْ
تَنْتَهِ لَأَكُونَنَّ مِنَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۳۸﴾

۴۸۔ اوں آکھئے تیڈے اے اتے سلامتی ہوے میں تیڈے
کیتے اپنے رب کنیں ضرور بخشش منگساں بے شک
او میڈے اے تے مہربان ۔

قَالَ سَلِّمْ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْكَ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَادْعُوا
رَبِّي ۖ عَنْهُ إِلَّا أَكُونُ بِدَعَاؤِ رَبِّي شَاقِيًّا ﴿۳۹﴾

۴۹۔ میں تنہا کوں تے جنہیں کوں تساں اللہ دے
سوا سب دے ساریں کوں چھوڑ ڈلیساں تے

اپنے رب کوں سڈیساں میکوں یقین جو میں اپنے
رب کنیں دعا نال ناکام نہ تھیاں۔

۵۰۔ تے جڈاں ابراہیم انہیں کنیں تے جنہیں کوں
اللہ دے سوا معبود بنیدے ہن انج تھی گئے اساں
اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے سے تے اساں
ساریں کوں نبی بنایا ہا۔

۵۱۔ تے اساں انہیں تے اپنی رحمت کیتی تے اساں
انہیں واسطے بہوں سچا تے چنگا ذکر چھوڑیے۔
۵۲۔ تے توں کتاب وچ حضرت موسیٰ دا ذکر
کمر بے شک او ساڈا چٹیا ہویا تے رسول تے
نبی ہا۔

۵۳۔ تے اساں اونکوں طور دے سچے پاسو سڈیا
ہا تے اونکوں اپنے راز دیاں جگاہیں ڈسیندے
ہوئیں کوں لہو کیتا۔

۵۴۔ تے اساں اونکوں اپنی رحمت نال اوندے بھرا بارون
کوں نبی بنا ڈتا۔

۵۵۔ تے توں کتاب وچ اسماعیل دا ذکر پڑھ بے شک
او وعدے دا سچا تے رسول تے نبی ہا۔

۵۶۔ تے اپنے گھر دایں کوں نماز تے ذکوۃ دا حکم
ڈیندا رہندا ہا تے او اپنے رب دے نزدیک بہوں
چنگا ہا۔

۵۷۔ تے کتاب وچ ادریس دا ذکر کر بے شک
او سچا نبی ہا۔

۵۸۔ تے اساں اونکوں بہوں اچے مرتبے تک
مچایا ہا۔

۵۹۔ اے او لوکن جنہیں تے اللہ سیس نیس وچو

فَلَمَّا اعْتَرَاهُمُ وَمَا يُعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا
نَبِيًّا ۝

وَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلَيَّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ
رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيًّا ۝

وَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا إِخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ
رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ

ذُرِّيَّةَ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَآءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا
إِذَا تَنَزَّلَ عَلَيْهِمُ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا ذَكِيًّا ۝
وَخَلَفَ مِنْ بَدْوِهِمْ خَلْفًا أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا
الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ۝

انعام کیتن لمے آدم دی اولادن تے انہیں وچو جنہیں
کوں نوحؑ نال اساں پٹیری وچ چاتا مے ابراہیم تے
اسماعیل دی اولاد وچو جن تے انہیں وچو جنہیں کوں
اساں سدھا رستہ ڈکھائے تے چٹن مجدے۔ جہاں
انہیں تے رحمن دیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے
او سجدہ کریندے ہوئیں تے روندے ہوئیں ڈھونڈن۔
۶۰۔ انہیں دے بعد کب نسل آئی جنہیں نمازاں ضائع
کر ڈٹن تے خواہشیں دی پیروی کیتی تے او ضرور
گمراہ تھی ویسں۔

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ۝
جَنَّتِ عَذْرَآئِلُ النَّبِيِّ وَعَدَّ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ
إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۝
لَا يَسْعَوْنَ فِيهَا لَعْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلَ إِلَيْهِ
دُخُولُ الْجَنَّةِ وَتُخْرِجُ مِنْهَا عِبَادًا مَنِكَ الْغَائِبُونَ
وَمَا يَسْتَرْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا
خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نِيًّا ۝
رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۝

۶۱۔ سوائے اوندے جیرا توبہ کرے تے ایمان گھن آوے
تے چنگا عمل کرے تے او لوک بہشت وچ داخل
تھیں تے انہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیا ویسی۔
۶۲۔ ہمیشہ دی بہشت جیندا وعدہ رحمن خدا نے اپنے
بندیں نال کیئے جیرا حالی لگی ہوئی بے شک اوندے
وعدہ پورا تھی کے رہیسی۔
۶۳۔ او اوندے وچ کوئی وابہات کال نہ سٹیں
سوائے سلامتی دے تے اوندے وچ انہیں کوں
فجر شام رزق ملیسی۔

۶۴۔ او بہشت جیندا اساں اپنے بندیں وچو
انہیں کوں وارث بلیسوں جیرے بہوں پرہیزگارن۔
۶۵۔ تے اساں عرض اپنے رب دے حکم نال ہندے
ہیں جو ساڈے ساڈے ہے تے جو ساڈے پھو
جو انہیں ڈونائیں دے ادھ وچ سب اللہ دا
تے تہاڈا رب بھلے والا نیں۔
۶۶۔ او آسمانیں تے زمین دا وی رب تے جیرا
انہیں دے درمیان توں اوندی عبادت کرتے

یہاں اوندی عبادت کریندا رہ کیا توں اوندی صفات
آلا کہیں کوں جاں دیں۔

۶۷۔ انسان آہدے کیا جڈاں میں مرویساں تے
ولا جیند کر کے اٹھایا ولیساں۔

۶۸۔ کیا انسان کوں اے گھاں یاد نہیں بے شک
اساں اونکوں این کنیں پہلے پیدا کیتا تے اوکھ
وی نہ یا۔

۶۹۔ تے تیرے رب دی قسم جو اساں انہیں کوں
تے شیطانیں کوں ضرور اٹھیسوں تے دل ضرور انہیں
کوں دوزخ دے چودھار وکٹھا کر یسوں تے او
گوڈیں دے بھر اوندے وقح موحسن۔

۷۰۔ دل اساں ہر ٹولے دچو ضرور اینجھے لوکیں
کوں انج کر گھنسون جیرے رحمن خدا دے سخت
رشتن ہن۔

۷۱۔ تے دل اساں انہیں کوں بہوں جاں دیں ہن جو
انہیں وچو کون دوزخ وقح بڑھن دے زیادہ قابل۔
۷۲۔ تے تہا بڑے دچو ہر آدمی اوں دوزخ وقح
بڑھن والا تے اے خدا داتھی کے رہن والا
پکا وعدہ ۷۳۔

۷۳۔ دل اساں متقیں کوں بچا گھنسون تے ظالمیں
کوں اوندے وقح گوڈیں دے بھر بڑھا ہویا چھوڑ
بڑیسوں۔

۷۴۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھیاں کھیاں
آیاں پڑھیاں ویندن تے کافر مومیں کوں آہدن
کیرھا ٹولہ بڑوناہیں ٹولیں وچو درجے دے لحاظ نال
چنگا تے سنگت دے لحاظ نال چنگا ۷۵۔

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِثْلُ لَوْ فَا أُخْرِجْ حَيًّا ۝

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ
شَيْئًا ۝

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُخْضِرَنَّهُمْ
حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ۝

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِئْعَةٍ إِلَهُمَّ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتِيًّا ۝

ثُمَّ لَنَنْحَنِّيَنَّ لَهُمْ بَدَلًا ۝

وَأَن مِّنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَّقْضِيًّا ۝

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جِثِيًّا ۝

وَإِذَا تَنَادَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّا بِتَيْبَتٍ قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَآخِرًا
نَدِيًّا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَانًا
وَرِيًّا ۝۴۵

۷۵۔ تے انہیں کنیں پہلے اساں ہوں سارے لوکیں
کوں تباہ کیتے جیرے سامان دے لحاظ نال وی چنگے
ہن تے ڈیکھ دے لحاظ نال وی۔

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَتَاءً
حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ
فَيَسْأَلُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَكَانًا وَ أضعفُ جندًا ۝۴۶

۷۶۔ توں آکھ جیرا گمراہی وچ خدا نے رحمن اونکوں
وتھی ڈیسی تے جیلے اوں عذاب کوں ڈیکھسن جنیدا
اونہیں کوں وعدہ ہوتا گئے عذاب یا قومی تباہی اوں
ویلے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی جو کیرا مہر تے
دے لحاظ نال براء تے سنگت دے لحاظ نال کمزور

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَغْيُ الطُّغْيَانُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ۝۴۷

۷۷۔ تے اللہ ہدایت والے لوکیں کوں ہدایت وچ
ورہیسی تے باقی رہن والے چنگے کم تیبے رب
دے نزدیک چنگے ہن بدلے دے لحاظ نال وی
تے انجام دے لحاظ نال وی۔

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأَوْضَعَنَّ مَالًا
وَدَلًّا ۝۴۸

۷۸۔ کیا توں اوں شخص کوں بڑھے جیرا سا جی
آیات دا انکار کریندے تے آبدے جو میکوں ضرور
ڈھیر مال تے اولاد ڈرتی گئی ۷

أَطْلَعَ الْغَيْبِ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۝۴۹

۷۹۔ اوں کوں غیب دا پتہ لگ گئے یا اوں رحمن خدا
کین وعدہ گھن گدے۔

كَلَّا سَتَكُنُّبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ۝۵۰

۸۰۔ اصلو نہیں جو او آبدے اساں اونکوں ضرور
لکھ رکھیسوں تے اساں اوں دے عذاب کوں ودھا
ڈیسیوں۔

وَنَزِيلُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ۝۵۱

۸۱۔ تے جو او آبدے پئے اساں اوں دے وارث
ڈیسوں تے او ساڈو کلہا اوسی۔

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۝۵۲

۸۲۔ تے انہیں اللہ دے سوا معبود بنا گدھن
تاں جو انہیں دی عزت تھیوے۔

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضَلَالًا ۝۵۳

۸۳۔ اے اصلو نہ تھیسوں او معبود انہیں دی عبادت
دا ضرور انکار کر ڈیسن تے انہیں دے خلاف کھڑے

سحقی ولسن -

۸۴۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو اسان بے شک شیطانیں
کوں کافرین دوپھٹے سے تے کافرین کوں
ابھارن تے چااون -

۸۵۔ تے انہیں تے جلدی نہ کر بے شک اسان
انہیں دے بڑینہ گنریے ہوئیں

۸۶۔ جڈاں اسان متقیں کوں رحمن خدا دو کھٹے
کر کے گھن اوسوں -

۸۷۔ تے جبر میں کوں بھل کے دوزخ دو گھن
ولیسوں -

۸۸۔ اوں ویلھے شفاعت دا اختیار نہ ہو سی
سوائے اونہے جس رحمن خدا کیں وعدہ گدما ہو سی

۸۹۔ تے او آبدن خدائے رحمن پڑ بنا گدے -

۹۰۔ تسان بہوں گندی گال کیتی -

۹۱۔ سقی سبکدے جو آسمان ترٹ و بجن تے زمین
پھٹ و بچے تے پہاڑ بکے بکے ٹوٹے تھی کے ڈھ
پکوں -

۹۲۔ ات گاہوں جو انہیں رحمن دا پتر بنا گدے

۹۳۔ رحمن خدا دی اے شان نہیں جو او پتر بناوے -

۹۴۔ ہا جو کج آسمانیں تے زمین و بچ اور رحمن خدا دو
پانھے بٹ کے اوسن -

۹۵۔ اوں انہیں کوں ولہیٹ گدے تے بگن گدے سی -

۹۶۔ تے اوسارے قیامت دے بڑینہ اونہے کھتے کھتے

اوسن -

۹۷۔ بے شک اولوک جبرے ایمان گھن اُن تے نیک کم کیتن
خدائے رحمن انہیں کیتے محبت پیدا کر لیس -

أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَذُّعُهُمْ
أَمْرًا ۝

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ۝

يَوْمَ نَحْشُرُ النَّافِلِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَنُدَّاءُ ۝

وَنَسُوفُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرَدَّاءُ ۝

لَا يَتْلُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ
عَهْدًا ۝

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۝

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۝

تَكَادُ السَّمُوتُ يَنْفَطِرُونَ مِنْهُ وَتَشَقُّ الْأَرْضُ وَ

تَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًا ۝

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۝

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۝

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِيَ الرَّحْمَنِ

عِبَادًا ۝

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۝

وَكُلُّهُمْ أَيْنِيَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ اللَّهُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ

وُزْرًا ۝

فَاَنصَبْنَاهُ لِيْلَاٰلِكَ الْغُيُوْثِ ۚ بِهٖ الْمُتَّقِيْنَ وَتُنذِرُ
 بِهٖ قَوْمًا لَّدٰٓا ﴿۹۸﴾

۹۸۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں تیڈی زبان اچ
 سوکھا کرتے ہلے۔ تاں جو توں ایندے
 ڈیویں تے جگڑالو لوکس کوں ڈراویں۔

وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَوْمٍ هَلْ تَجِدُ مِنْهُمْ
 مِّنْ اَحَدٍ اَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ﴿۹۹﴾

۹۹۔ انہیں کنیں پہلے کتنی ساریاں قوماں ہن جنہیں کوں
 اساں ہلاک تے تباہ کر ڈتے۔ کیا توں انہیں کوں محسوس
 کر سگدیں یا انہیں دی کوئی کاؤ کرٹوا سٹدیں۔

سورت طہ مکی ۷۷ آیتیں ۱۳۶ آیات تے اٹھ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- طہ ②
- مَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ③
- إِلَّا تَذْكُورَةً لِّمَن يَخْشَى ④
- تَنْزِيلًا مِّنْ خَلْقِ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ الْفُلَا ⑤
- الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ⑥
- لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ⑦
- وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالنُّفُورِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ⑧
- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْخُسَى ⑨
- وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ⑩
- إِذْ رَأَاهُ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا ⑪
- لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جُدْ عَلَى الشَّارِ ⑫
- هَذَا ⑬
- فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يٰمُوسَى ⑭
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرینداں جیرا بن مٹکے
بڑیوں والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ اے پوری طاقتیں آئے ٹکڑے جوان۔
- ۳۔ اسان تیرے اتے قرآن ایس واسطے
نہیں لایا جو توں ڈکھ وح پویں۔
- ۴۔ اے محض بڑن والیں کیتے نصیحت
- ۵۔ اے کتاب اوں کنیں لہائی گئی ۷ جیوں زمین
تے اچے آسمان کوں پیدا کیتس۔
- ۶۔ رحمن خدا ۷ جیرا عرش تے ٹکڑائی نال بیٹھ
۷۔ جو کجھ آسمان تے زمین درج تے ہر انہیں دے
درمیان تے جیرا سنی ملی دے تلے بے ادسا
کجھ ہوندا ۷۔
- ۸۔ توں اچی الانویں تے بے خشک او لکی گال
کوں تے ہوں چھیں گال کوں جائدے۔
- ۹۔ اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں تے اوندے
ہوں چھکے ناں ان۔
- ۱۰۔ کیا تیرے موسیٰ دی گال پہی ۷۔
- ۱۱۔ جڈاں اوں بھا بڑھی تے اوں اپنے ہر
کوں آکھے تساں کھڑو بے خشک میں بک بھا بڑھی ۷
- تھی سبکدے جو میں تہا بڑ کوئی انکار گمن آواں
یا اوں بھانیں میں سدھا راہ لہم گھناں۔
- ۱۲۔ تے جڈاں اوندو کئے سب ائے سی اے موسیٰ۔

۱۳۔ بے شک میں تیرا رب ہاں توں مجتیاں
لہا رکھ بے شک توں پاک وادی طوی و وح
ہویں۔ ۱۳

۱۴۔ میں تیکوں چٹن گدھے توں سٹن جو تیرا دھی
کیتی دیندی ۱۴

۱۵۔ بے شک میں اللہ ہاں میڈے سوا کوئی معبود
نہیں میڈی عبادت کرتے میڈے ذکر کیتے
نماز ٹھہا کے پڑھ۔ ۱۵

۱۶۔ بے شک قیامت آوٹ والی ۱۶
جو میں اونکوں ظاہر کمر ڈیواں تاں جو ہر جان کوں
اوندی کوشش دا بدلہ ملے۔ ۱۶

۱۷۔ جیرا قیامت کوں نہیں منیندا او اپنی خواہش
دی پیروی کریندے اونکوں قیامت تے ایمان کنیں
روک نہ ڈیوے تے نوں ہلاک تھی دیکھیں۔ ۱۷

۱۸۔ تے اے موئے تیرے سچے ہتھ و وح
کیا ۱۸

۱۹۔ اوں آکھئے اے سوٹا ۱۹
لینداں تے اپٹے کبریں دی خاطر پتر چھینڈ لینداں
تے ایندے علاوہ دی میڈے پے بہوں سارے فائدے ہن۔ ۱۹

۲۰۔ اوں آکھئے انیکوں سٹ۔ ۲۰

۲۱۔ اوں بیٹے او ادہیں دلیے ناگن بٹن کے درکٹ
پے گئے۔ ۲۱

۲۲۔ اللہ سیٹس آکھئے انیکوں چاگھن تے ڈر نہ
اساں انیکوں ولا پہلی حالت تے گھن او سوں
۲۳۔ توں اپٹے ہتھ کوں کچھ و وح پا جیلے کڑھیں ۲۳

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ
طَوًى ۱۳

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ۱۴

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۱۵

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ
بِمَا تَسْعَىٰ ۱۶

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ
هُوَ ۚ فَذُرِّي ۱۷

وَمَا يَلِكُ بِمِثْلِكَ لِيُؤْمِنَ ۱۸

قَالَ هِيَ عَصَائِي أَتَوَكَّلُ عَلَيْهَا وَأَهْلُهَا
عَلَىٰ عَنِّي وَلِي فِيهَا مَا رُبَّ أُخْرَىٰ ۱۹

قَالَ أَلْقِيهَا يَبْنَوسُ ۲۰

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَبْثَةٌ تَرْسُ ۲۱

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَتُعِيدُنَهَا وَسِيرَتُهَا
الْأُولَىٰ ۲۲

وَأَضْمَمْنَا يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجُ بَيضًا ۚ وَمِنْ

- غَيْرُ سَوْءٍ آيَةً أَخْرَجَهُ ۝
او کہیں بیماری دے بغیر چٹا نکلی اے بیتان
موسى -
لِيُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ۝
۲۴۔ تاں جونیکوں اساں اچھے وچے نشان
ڈکھاوے۔
إِذْ هَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝
۲۵۔ توں فرعون دو وچ بے شک او منہ زور
سقی گئے
قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ۝
۲۶۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے رب میڈا سینہ
کھول ڈے۔
وَيَتَّبِعْنِي أَمْرِي ۝
۲۷۔ تے میڈا کم میڈے کیتے سوکھا کر ڈے۔
وَأَحْلَلْ عَقْدَةً مِنْ لِسَانِي ۝
۲۸۔ تے میڈی زبان دی گنڈھ دی کھول ڈے۔
يَفْقَهُوا قَوْلِي ۝
۲۹۔ او میڈی گال سمجھ سگن۔
وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ۝
۳۰۔ تے میڈے سکیں وچو میڈے کیتے وزیر بنا۔
هُرُونَ أَرْنِي ۝
۳۱۔ ہارون کوں (او) میڈا بھرا۔
اشْدُدْ يَدَیَّ أَزْرِی ۝
۳۲۔ اونڈے نال میڈی طاقت ودھا۔
وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ۝
۳۳۔ تے اونکوں میڈے کم وچ شریک کر
۳۴۔ تاں جو اساں تیبی پہوں ساری پاکیزگی بیان
کروں۔
وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ۝
۳۵۔ تے تیکوں پہوں یاد کروں۔
إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ۝
۳۶۔ بے شک توں ساکوں ڈھائییں۔
قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يٰمُوسَىٰ ۝
۳۷۔ اوں آکھئے اے موسیٰ جو تیں منگے تیکوں ٹے
ڈرتا گئے۔
وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ۝
۳۸۔ اساں تیبے اتے ڈو جھی دفعہ احسان کر تیبے
پئے ہیں۔
إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمَمِكَ مَا يُؤْمَرُ ۝
۳۹۔ جڈاں اساں تیبی ما کوں وحی کیتی ہائی جو وحی کرن
اوں دیلے ضروری ہا۔
أَنْ أَتَذْكُرَكَ فِي التَّابُوتِ ۝
۴۰۔ جو توں انیکوں صندوق وچ رکھ ولا انیکوں

فَاقْبِذْنِي فِي أَيْمٍ فَلْيَلْهُ أَيْمٌ بِالسَّاحِلِ
بِأُخْذِهِ عَذُّوْنِي وَ عَذُّوْلَهُ وَ
الْقَيْتْ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِثْلِيَّةً وَلْيَصْنَعْ
عَلَيَّ عَيْنِي ⑥

إِذْ تَنَاشَى أَخْثُكَ تَقُولُ هَلْ أَذْكَرُ
عَلَى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعَكَ إِلَى أَهْلِكَ
كَتَى تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنُ وَ تَنَاشَى
نَفْسًا فَتَجَنَّبَكَ مِنَ الْغَيْرِ وَ تَنَاشَى
مُنَوَّاتَةً فَلَيْسَتْ بِسَيِّئَةٍ فِي أَهْلِ مَدِينَةٍ
تَقَرَّ حُجَّتُ عَلَى قَدَرٍ يُؤْمَلِي ⑦

وَاضْطَنَعْتَ لِنَفْسِي ⑧

إِذْ هَبَّ أَنْتَ وَ أَخْوَلُكَ بِأَيْمِي وَلَا تَبَيَّنَا فِي ذِكْرِي ⑨

إِذْ هَبَّ إِلَى فَوْعُونَ إِنَّهُ كَلِمَةٌ ⑩

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لِّئِنَّا عَلَمَ يَنْدَكُزُ أَوْ يَنْشَى ⑪

فَالَا رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْطِرَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ
يُطْلَعِي ⑫

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمْ أَسْعُ وَأَذَى ⑬

فَأَنبِيَهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَارْسِلْ مَعَنَا بَنِيَّ

دریا وچ سٹ گھٹ دل دریا انیکوں کنہی تیں چا
سیسی انیکوں میڈا تے اوندرا دشمن پکڑ گھنسی تے
میں اپنے دلو تید بے دل وچ محبت پا ڈتی۔ تے
تاں جو توں میڈی اکھیں دے سامنے پلے۔

۴۱۔ جڈاں تید بڑی بھین ٹردی دیندی ہائی تے
آہدی پئی ہائی کیا میں تہا کوں اور تیریت ڈساں
جیرھی انیکوں پالے دل اساں تیکوں تید بڑی ما
دو ولا پٹھے سے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھڑھیاں
تھیون تے مونجھی نہ تھیوے تے تیں بک جان
کوں قتل کر ڈتا ہا دل اساں تیکوں ایں غم کنیں
وی بچایا ہا تے تیکوں پہوں سارے امتحانیں
نال آزمائے توں کئی سال مدین دے کوں وچ
رہ گئیں دل توں اے موسیٰ ایں قابل تھیں۔

۴۲۔ تے اساں تیکوں اپنے کیتے چن گئے۔
۴۳۔ توں تے تید بڑا بھرا میڈے نشان گھن کے
کے ونجو تے یڈے ذکر وچ سستی نہ کرو۔
۴۴۔ تہاں ڈو ہیں فرمون دو ونجو بے شک او
منہ زور تھی گئے۔

۴۵۔ تہاں ڈو ہیں اوندے نال آرام نال کمال
کراہے تھی سگدے جو اد نصیت پکڑے یا ڈرے
۴۶۔ انہیں آکھیا اے ساڈے رب بے شک
اساں ڈر دے ہیں جو او ساڈے اتے زیادتی
کے یاسنی کرے۔

۴۷۔ اوں آکھیا تہاں نہ ڈرو بے شک میں ڈرو ناہیں
نال ہاں میں سنڈا وی ہاں تے ڈرہا وی ہاں۔

۴۸۔ تہاں ڈو ہیں اوندو ونجو تے آکھو جو بے شک اساں

إِسْرَآءِیلَ ۖ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جُنُکَ بِآیَاتِهِ مِنْ
رَبِّکَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَیْ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَیَ ۝

ہو میں تیلے رب دے رسول ہیں۔ بنی اسرائیل کوں
ساڈے نال پٹھتے انہیں کوں عذاب نہ ڈے۔

إِنَّا قَدْ أُوحِیَ إِلَینَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَیْ مَنْ کَذَبَ
وَتَوَلَّى ۝

۴۹۔ بے شک ساڈوے دی کیتی گئی جو جبرحا مجھلیسی
تے من پھریسی اوندے لے عذاب اوسی۔

قَالَ فَمَنْ رَبُّکُمَا یُؤُسَی ۝

۵۰۔ اوں آکھئے اے موسیٰ تساں ہوتا ہیں دارب کون۔

قَالَ رَبُّنَا الَّذِیْ أَعْطَیْ کُلَّ شَیْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَی ۝

۵۱۔ اوں آکھئے ساڈا رب اوہے جیہں ہر شے پیدا
کیتی ۝ ول اوں کوں رستہ ڈکھالیس۔

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولٰٓئِی ۝

۵۲۔ اوں آکھئے پہلے لوکیں دا کیا حال۔

قَالَ عَلِمْنَا عِنْدَ رَبِّنَا فِیْ کِتَابٍ لَا یُضِلُّ رَبِّیْ وَ
لَا یُنْسِی ۝

۵۳۔ حضرت موسیٰ آکھئے اوندہ علم میڈے رب
کنیں کتاب وح موجود نہ تھو کہدے میڈا رب تے
نہ مجھدے۔

الَّذِیْ جَعَلَ لَکُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا ۖ وَ سَلَکَ لَکُمْ
فِیْهَا سُبُلًا ۖ وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا
بِهِ أَزْوَآجًا مِنْ ثَبَآثٍ شَقِی ۝

۵۴۔ جیہں تہاڈے کیے زمین و چٹائی ۝ تے اوندے
وح تہاڈے کیے رستے کہ منسی تے نھر کیں پانی
بہانے سی ول اساں اوندے نال کئی قسمیں دیاں
ہوئیں دے جوڑے کڈھینے۔

کُلُوا وَارْزَعُوا أَنْعَمَ کُمْ إِن فِیْ ذٰلِکَ لَآیٰتٍ لِّأُولِی
النُّہٰی ۝

۵۵۔ کھاؤ تے اپنے ڈنگبریں کوں چراؤ بے شک
ایندے وح عقل والے لوکیں کیے ہوں نشان۔

مِنْهَا خَلَقْنَا کُمْ وَ فِیْهَا نُعِیْدُ کُمْ وَ مِنْهَا نُخْرِجُکُمْ
تَارَةً أُخْرٰی ۝

۵۶۔ اس زمین وح پیدا کیتے ایندے وح اساں
ولا تہا کوں ویسوں تے ولا ڈو جی دفعہ ایندے وچو
تہا کوں کڈھیسوں۔

وَلَقَدْ آتَیْنَاهُ آٰیٰتِنَا کُلَّهَا فَکَذَّبَ وَآبٰی ۝

۵۷۔ اساں فرمون کوں سارے نشان ڈکھائے اوں
جھٹلائے تے انکار کیتے۔

قَالَ اِجْمَعْنَا لِنُخْرِجَکَ مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِکَ

۵۸۔ آکیس اے موسیٰ کیا ساڈو ایں واسطے آئیں

يُوسَى ۵۰

جو توں ساکوں ساڑے ملک کنیں اچھے جادو نال
کڑھ جڑیوں ۔

فَلَمَّا بَيَّنَّاكَ سِحْرَ قَوْمِكَ فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
سُوِّے ۵۱

۵۹ ۔ سہن اساں وی ضرور تیردو جادو ایجو جیہاں
گھن اوسوں تے توں اچھے تے ساڑے درمیان وعدے دی جا
مقرر کرنہ اساں چھو تے ہمسوں تے نہ توں برابر
دی جا ہوسے ۔

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخْشَرَ النَّاسُ
ضَحَىٰ ۵۲

۶۰ ۔ موسیٰ آکھئے تہاڑے وعدے دا ڈینہ عید دا
تے کانے ڈینہ دے کوں کوکین کوں کٹھا کیتا ونجے۔
۶۱ ۔ فرمون ٹر پئے تے اٹھیاں تدبیراں کھیاں
کر کے موسیٰ کنیں آگئے ۔

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ۵۳

۶۲ ۔ انہیں کوں موسیٰ آکھئے ہلاک تھیو و اللہ تے کوڑ
نہ گھڑو ناں تاں تہا کوں عذاب پیہ سٹھسی تے جیرا خدا
تے کوڑ ہدھسی او نا کام تعیندے ۔

قَالَ لَهُمُ مُوسَىٰ وَايَاكُمْ لَا تَفْرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
يُبْسِجَتَكُمْ بِعَدَابِ اللَّهِ وَقَدْ حَاطَ مِنَ الْقَوْمِ ۵۴

۶۳ ۔ او ایں معاملے وچ آپت وچ پھڑپھڑین تے
لک کے منصوبے بناؤں پئے گئیں ۔

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ ۵۵

۶۴ ۔ انہیں آکھئے اے جڑو میں جادو گر ن تے چاہن
جو تما کوں اچھے جادو زور نال تہاڑے ملک کنیں
کڑھن تے تہاڑے جڑاڑے چنگے مذہب کوں تباہ
کر ڈیوں ۔

قَالُوا إِنْ هَٰذِهِ لَسَاحِرُونَ يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوكُمْ
مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي سَبِيلِكُمْ الْمُنَظَّرُونَ ۵۶

۶۵ ۔ تہاں اٹھیاں تدبیریں سوچ گھنوں تہاں
کٹھے تھی کے او جیرا آج جڑاڑا تھی گیا او
کامیاب تھی ویسی ۔

فَاجْبِعُوا أَيْدِيَكُمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ
الْيَوْمَ مِنَ السُّعْطَىٰ ۵۷

۶۶ ۔ انہیں آکھئے موسیٰ کیا توں سٹھیریں یا اساں
پہلے سٹھ دالے ہوں ۔

قَالُوا يَٰمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أُلْقَىٰ ۵۸

۶۷ ۔ حضرت موسیٰ آکھئے تہاں سٹھو ہوں ویلے
انہیں دیاں ورھیاں تے سٹھ جادو دی وجہ کنیں

قَالَ بَلْ أَتَوْا قَدْ جَاءَهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ يُخَيَّلُ
إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ إِنَّهَا تَسْخَرُ ۵۹

ایوں بگدے بہن جیویں در کردے پین -

۶۸۔ حضرت موسیٰ اپنے دل و جگر محسوس کیئے

۶۹۔ اسان آکھئے نہ ڈربے شک توں ڈاڑھا ہوں

۷۰۔ جیرا سوٹا تیدے بچے ہتھ وچ او سٹ

جو انہیں بنائے اونکوں نگل ویسی بے شک انہیں

جادو دی تدبیر بنائی تے جادوگر جتھو دی آوے

تے جیویں آوئے کامیاب نہیں تھیندا -

۷۱۔ جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے تے آکھوئے

جو اسان موسیٰ تے ہارون دے خدا تے ایمان

انیندے ہیں -

۷۲۔ فرعون آکھئے میڈے حکم ڈیوں کنیں پسے

تساں من گدھے بے شک اے تہاڈا وڈا

جیئں تہاکوں جادو سکھائے میں تہاڈے ہتھ تے

پیراں خلاف ورزی دی وجہ نال ضرور کیسیاں

تے میں تہاکوں کجھی دے منڈھ نال ضرور پھاسیاں

ڈیسیاں تے تہاکوں پتہ لگ ویسی جو اسان وچو

کون ڈاڑھا تے باقی رہ وچن والا عذاب

ڈے سگدے -

۷۳۔ انہیں آکھئے جو نشان ساڈو آئیں انہیں

دے مقابلے وچ اسان تیکوں کجھ نئے سمجھدے

تے نہ اپنے پیدا کرٹ والے دے مقابلے وچ توں

جیرا زوریندیں لاگھن بے شک توں این دنیاوی

زندگی کوں مکا سگدیں -

۷۴۔ بے شک اسان اپنے رب تے ایمان گمن

آئے ہیں تاں جو او ساڈے گناہ بخشے تے اوں

گناہ کوں وی بخشے جیرا تیں ساکوں جادو کیئے

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى ۝

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ۝

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا

كَيْدٌ سَجْدٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاجِرُ حَيْثُ أَتَى ۝

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ

وَمُوسَى ۝

قَالَ امْنُكُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنِ لَكُمْ

إِنَّهُ لَيَكِيدُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ

فَلَا قُطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَارْجُلُكُمْ مِنْ خِلَافٍ

وَلَا وَصَلَبَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ

إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْغَى ۝

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ

الَّذِي نَحْنُ بِكَ قَاضٍ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْفُ

هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خِلَافِنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا

عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْغَى ۝

۱۱۱

مجبور کیے تے اللہ سنیں ہوں چنگاڑ تے باقی
رہن والا ۷۔

۷۵۔ بے شک جیرھا اپنے رب دو مجرم بن کے
اوسی بے شک اوندے کیے دوزخ اوندے
وج نہ مرسی نہ جیسی ۔

۷۶۔ تے جیرھا مومن بن کے اوسی تے نیک
عمل کر لسی انہیں لوکیں واسطے اپنے درجے ہن ۔

۷۷۔ ہمیشہ رہن والے باغن جنیدے وج نہراں
وہندیاں ہوسن او اوندے وج ہمیشہ رہن لے
اوند ابدلہ جیرھا پاک رہسی ۔

۷۸۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی ہانی جو توں
اپنے بندس کوں را تورات گمن و نج تے سکے ہوئے
سمندر وج انہیں واسطے رستہ بنا نہ تیکوں پکڑیجی
داڑ ہوئے تے نہ سمندر وج (فرق) پٹن داڑ ہوئے
۷۹۔ فرعون اپنے لشکرال انہیں داڑ بچا کیتے تے سمندراں
کوں چگی طراں لگا ڈتے۔

۸۰۔ تے فرعون نے اپنی قوم کوں گمراہ کیا تے سدھا رستہ
نسی ڈسیا۔

۸۱۔ لے بنی اسرائیل اساں تہاکوں تہاڑے دشمن
کنیں بجایا ہاتے طور دے سجھ پاسے تہاڑے نال
وسدھ کیتا ہا۔ تے اساں تہاڑے اتے کھیاں تے
بٹیرے لہائن

۸۲۔ تہاں کھاؤ جو اساں تہاکوں پاک چیزاں ڈتن
اینڈے وج زیادتی نہ کرو ناں تاں تہاڑے اتے
میڈی ناراضگی ہسی تے جنیدے اتے میڈی ناراضگی
لہندی ۷ او ڈھ پندے تے رُل دیندے۔

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا
يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ⑤

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ⑥

جَنَّتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ جَزَاؤُا مَنْ تَزَكَّى ⑦

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعَادٍ فَافْعَوْا
لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا
تَخْشَى ⑧

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَبِجُودٍ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ
مَا غَشِيَهُمْ ⑨
وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَى ⑩

بَنِي إِسْرَٰءِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَ وَ
وَعَدْنَاكَ حَٰبِئَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَزَوَّلْنَا عَنْكَ
الْمَلْءَ وَالشَّلَٰوِي ⑪

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فَبِعَذَابِنَا
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۚ وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ
هُوَ ⑫

وَأَنِّي لَنَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ۝۸۳

۸۳۔ تے بے شک میں بہوں بخشش والا ہوں
اوندے کہتے جیرھا توبہ کرے تے مئے تے نیک
کم کرے تے دل ہدایت پاوے۔

وَمَا أَجْمَلُكَ عَنْ قَوْمِكَ يَنُوسِي ۝۸۴

۸۴۔ اے موسیٰ توں قوم کوں چھوڑ کے اتنی
جلدی کڈے آگئیں۔

قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ
لِيُخْذَنِي ۝۸۵

۸۵۔ اوں آکھئے او میڈے پھواندے پن تے
میں تیڈو ات گاہوں جلدی آیاں اے میڈے
رب تاں جو توں خوش تھیویں۔

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِن بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ۝۸۶

۸۶۔ اوں آکھئے بے شک اساں تیڈی قوم کوں تیلے
بعد امتحان وچ پاڑتے تے ہک سامری انہیں
گمراہ کہتے۔

فَرَجَّ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
يَقَوْمُ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبِّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ
عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ
مِّن سَرِّكُمْ فَآخَلَقْتُمْ مُّوْعِدِي ۝۸۷

۸۷۔ موسیٰ اپنی قوم دو کاوڑ تے افسوس وچ
ول آئے تے آکھئے سی لے میڈی قوم کیا تھاڑے
رب تھاڑے نال چنگا وعدہ نہ کیتا ہا کیا تھاڑے
وعدے دے وقت وچ دیر تھی گئی ہائی یا تساں
چاہندے ہاوے جو تھاڑے اتے تھاڑے رب دا
غضب ہوے تے تساں میڈے وعدے دی خلاف
ورزی کیتی ۶۔

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَنِئْنَا
أَوْزَارًا مِن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى
السَّامِرِيُّ ۝۸۸

۸۸۔ انہیں آکھئے اساں تیڈے وعدے دی خلاف
ورزی اپنی مرضی نال نہیں کیتی اصل گال اے ہے جو
قوم دے گاہیں دا جیرھا بار ساکوں چوایا گیا ہا اساں
اونکوں سٹ گھتے ایویں سامری دی سٹ گھتے۔

فَأَخْرَجَ لَهُمُ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُهُمْ
وَاللَّهُ مُوسَىٰ هَٰ فَنَسِيَ ۝۸۹

۸۹۔ ول اوں انہیں کہتے ہک گاہا بنائے۔ جنیدے جسم وچ
پاکاں نکلیاں ہن تے انہیں آکھئے اے تھاڑا تے
موسیٰ دا خدائے تے او بھل گئے۔

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُ لَا يُرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ

۹۰۔ کیا او بڑہے نہ ہن جو ادا انہیں دی کہیں گال دا

صَرَآ وَلَا نَفْعًا ①

جواب نہ دینا ہاتے نہ انہیں کون نقصان پہنچا سگدا ہاتے نہ نفع۔

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هُرُودٌ مِنْ قَبْلُ يَقُولُ إِنَّكَ فِئْتُمْ بِهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبَعُونِي وَاطِيعُوا أَمْرِي ②

۹۱۔ ہارون انہیں کوں موسیٰ دے آؤں کہیں پہلے اکھ دتا ہا جو اے میڈی قوم ایندے نال تہا کوں امتحان وچ سٹیا گئے بے شک تہا ڈارب رحمن تہاں میڈی پیروی کرو تے میڈا اکھن منو۔

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَافِيَةً حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى ③

۹۲۔ انہیں اکھن جو اسان او تیں ایندی عبادت کریں رہ ویسوں جے میں موسیٰ ساڈو دل نہ آوے

قَالَ يَهُودُ مَا مَنَّكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ④

۹۳۔ آؤں اکھن اے ہارون کیوں تیکوں ہلکيا ہا جیلے تیں انہیں کوں گمراہ ڈٹھے۔

أَلَا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ⑤

۹۴۔ جوں توں میڈی پیروی نہ کریں کیا تیں میڈے حکم دی نافرمانی کیتی۔

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ۚ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَآءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ⑥

۹۵۔ اوں اکھن میڈی نا دے پتر میڈی ڈاڑھی تے سر دے وال نہ پکڑ بے شک میں تے ڈڑاؤم جو توں اے اکھیں جو تیں بنی اسرائیل دے وچ اختلاف پا ڈتے تے میڈی گال دا خیال نوہی رکھیا۔

قَالَ مَا خَطْبُكَ يَا مَرْيَمُ ⑦

۹۶۔ موسیٰ اکھن جو اے سامری تیں کیا کیتے۔

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّكْتُ لِي نَفْسِي ⑧

۹۷۔ اوں اکھن میں اوشے ڈٹھی جبریں انہیں نہیں ڈٹھی دل میں نبی دیاں کچھ گالیں من گدھیاں تے دل انہیں کوں سٹ گھتیا تے میڈے دل ایں گال کوں چٹکا کر کے ڈکھالے۔

قَالَ فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۚ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَنَّهُ ۚ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ⑨

۹۸۔ اوں اکھن توں وچ تے تیبے کتے حکم لے ہے جو توں زندگی وچ اے اکھ ودا جو میکوں کوئی ہتم نہ لاؤ تیبے واسطے ہک مقرر وقت جیکوں توں اصلو نہ نال سبکسیں تے توں ڈیکھ اپنے معبود دو

جنیدی توں عبادت کریندا رہ گئیں اساں انیکوں
ضرور سٹریسوں تے ول اینکوں سمندر وچ سٹ
گھتیسوں۔

۹۹۔ بے شک تہا ڈا خدا اللہ اوندے سوا پیا کوئی معبود
نئیں او ہر شے کول جائدے۔

۱۰۰۔ ایویں اساں تیبڑے اتے پہلے لوکس دیاں خبراں
بیان کریندے ہں تے اچھے ولو اساں تیکوں قرآن
ڈرتے۔

۱۰۱۔ جیرھا ایں کنیں منہ پھیر گھنسی بے شک او
قیامت دے ڈینہ وڈا بار چسی۔

۱۰۲۔ اے اوندے وچ ہمیشہ رہن تے قیامت
دے ڈینہ انہیں کیتے اے اہرہوں ڈکھ ڈیوٹ
والا ہوسی۔

۱۰۳۔ جڈاں دھو تو وچلا ویسی اساں اول ڈینہ
مجر میں کول ایں حالت وچ اٹھیسوں جو انہیں
دیاں اکھیں نیلیاں ہوسن۔

۱۰۴۔ آپت وچ ہولے ہولے گاہیں کر لین لساں صرف
ڈاہ صدیاں رہ گئے۔

۱۰۵۔ اساں ڈا ڈھا جائدے ہں جو او آبدن جلیے
انہیں وچو ساریں کنیں چنگا آدمی اے آکھسی جو
تماں تھوڑا وقت رہ گئے۔

۱۰۶۔ او تیں کنیں پہاڑیں دے متعلق پچھن توں
آکھ ڈے میڈا رب انہیں کول منڈھو پٹ کے
سٹ گھتیسوں۔

۱۰۷۔ تے انہیں کول بربریاں بنا کے چھوڑ ڈیسی۔

۱۰۸۔ نہ توں اوندے وچ ڈنگ ڈیکھسین نہ اچائی۔

إِنشَاءً إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلُّ
شَيْءٍ عِلْمًا ۝

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ
وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ۝

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ۝

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ۝

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
زُرْقًا ۝

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ۝

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُمْ طَرِيقَةً
إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ۝

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۝

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۝

لَا تَبْقَى فِيهَا غِوَاثٌ وَلَا أَمْتًا ۝

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَأَعْوَجَ لَهُ دَخَشَتْ
الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿٩﴾

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَرَجَىٰ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا يُخْفُ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١٣﴾

وَكُلٌّ لِّكَ آتْرَاكُهُ فَزَاحِرَةً صَاغِيَةً وَمِنْ
الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١٤﴾

فَعَلَّمَ اللَّهُ الْهَيْكَلِ الْحَيِّ وَلَا تَعْبَلُ بِالْقُرْآنِ
مَنْ قَبْلَ أَنْ يُقَضَّ إِلَيْكَ وَجْهُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي
عِلْمًا ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَنُوسٍ وَلَمْ يَجِدْ
لَهُ عِزْمًا ﴿١٦﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ ﴿١٧﴾

۱۰۹۔ اوں ڈیہہ لوک سبٹن والے دے پھوٹ
ہوسن تے اوندی تعلیم وچ کوئی ڈنگ نہ ہوسی تے رمن
خدا دے سامنے انہیں دیاں آوازاں چکیاں تھی ولین
تے سوائے کھس پھس دے کوئی آواز نہ سنیں۔

۱۱۰۔ اوں ڈیہہ کہیں دی شفاعت فائدہ نہ ڈیسی سوائے
اوندے جیکوں رمن خدا اجازت ڈیڈیسی تے اوندی کمال
تے اورامنی ہوسی۔

۱۱۱۔ جو اوندے آگورے اونکوں چاندے تے جو اوندے
پچورے اونکوں دی اوندے علم کول او گھرانیں پاسگدے۔

۱۱۲۔ تے زندہ تے قائم رہوں والے خدا کیتے چرے بھگتے
پئے ہوسن تے جیوں ظلم کیتا ہوسی او ناکام تھی ویسی۔

۱۱۳۔ تے جیرے نیک کم کریسن تے مومن ہوسن اوں
کہیں ظلم کنیں ڈرسن تے نہ حق کھوین کنیں۔

۱۱۴۔ تے ایویں اسان قرآن کول عربی وچ ہائے تے
اوندے وچ برقم دیاں ڈراون آیاں گالیں کھول
کے بیان کر ڈتن تاں جو اومتقی بنن یا انہیں کول خدا
دے ذکر دانواں طریقہ ڈسے۔

۱۱۵۔ بادشاہ تے سچا استاد سئیں ہوں اچی شان والا
تے توں جلدی کنیں کم نہ گھن این کنیں پہلے جو قرآن دی
وحی تریڈے آتے پوری کر ڈتی ونچے ہا اسے آہوارہ
آسے میڈے رب میڈے علم کول ودھا۔

۱۱۶۔ اسان آدم کنیں این کنیں پہلے ہک وعدہ گدھا ہا
تے او بھل گیا تے ساکوں پتہ ہا جو اوندانیکوں توڑن
والا ارادہ نہ ہا۔

۱۱۷۔ تے اسان فرشتیں کول اکھیا جو آدم کول سجدہ
کرو ابلیس دے سوا باقی ساریں سجدہ کیتا۔ اوں

انکار کیتا۔

۱۱۸۔ تے اساں آکھئے اے آدم بے شک اے تیبڑا
تے تیبڑی زال دا دشمن تال بڑوناہیں کوں جنت وچو
نہ کڈھ بڑیوسے دل توں معیبت وچ پئے وچیں۔

۱۱۹۔ بے شک تیبڑے واسطے اے ہے جو توں ایندے
وچ نا بلوکارہیں تے نہ نیلکا۔

۱۲۰۔ تے بے شک نہ برساتے نہ دھپ وچ سمریں۔

۱۲۱۔ شیطان اوندے دل وچ اے وسواس پاڑتے
تے آکھیں اے آدم کیا میں تیکوں ہمیشہ رہن
والا ونڈساں تے ایجھی بادشاہی جیرمی کڈاں نہ سکے۔

۱۲۲۔ انہیں ڈوناہیں اوندے وچو کھا گدھا انہیں دیاں
کمزوریاں انہیں تے غاہر تھی گیاں تے بہشت دے
پتیریں نال او ڈوناہیں اٹھے آپ کوں دھپٹی پئے
گین۔ تے آدم اٹھے رب دی نافرمانی کیتی تے سدے
رستے کنیں بٹ گیا۔

۱۲۳۔ دل اوندے رب اونکوں چن گدھا تے اوندے
اتے رحمت کیتی تے ہدایت بڑی۔

۱۲۴۔ اوں آکھئے تال سارے اتھو نکل وچو تہاڑے
وچو کچھ نہیں دے دشمنن جے تہاڑو میڈی ہدایت آوے
تے جیرھا میڈی ہدایت دی پیروی کریسی نہ تے
اوگراہ تھیسے تے نہ او ہلاک تھیسے۔

۱۲۵۔ تے جیرھا میڈے ذکر کنیں منہ پھیر گھسی تے
بے شک اوندے کیتے ڈکھی زندگی تے قیامت دے
ڈینہ اونکوں اندھا کر کے اٹھیسوں۔

۱۲۶۔ او اے آکھسی اے میڈے رب تیں میکوں
اندھا کیوں اٹھائے میں تے چنگا بھلا ڈیکھ سگداہم۔

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجُكَمَآ مِنَ الْجَنَّةِ فَتَنَّتَهُ ﴿۱۱۸﴾

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿۱۱۹﴾

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿۱۲۰﴾

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى
شَجَرَةٍ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبُلُ ﴿۱۲۱﴾

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَّتْ لَهُمَا سَوَآهُمَا
وَلَطْفًا يَنْفَخْنَ فِيهِمَا مِنْ دَرَقِ الْجَنَّةِ
وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿۱۲۲﴾

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿۱۲۳﴾

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِنَّا
يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هَدَايَ فَلَا
يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿۱۲۴﴾

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا
وَنُحْشِرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى ﴿۱۲۵﴾

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿۱۲۶﴾

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا ۖ وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ
تُنْتَلَى ﴿١٢٧﴾

۱۲۷۔ او آکسمی ایویں ہے تیرے کو لو ساڈیاں آیتاں
آیاں ہن تیں انہیں کوں بھلا ڈتا آج اساں ایویں
تیکوں بھلندے ہیں۔

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٨﴾

۱۲۸۔ تے اساں ایویں سزا ڈیندے ہیں جیرا
حد کنیں ودھدے تے جیرا اپنے رب دی آیات
تے ایمان نہیں ایندا تے آخرت دا عذاب ہوں
سخت تے باقی رہن والا۔

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَنْشُرُونَ فِي صُدُوحِهِمْ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
التَّحْقِيقِ ﴿١٢٩﴾

۱۲۹۔ کیا انہیں کوں ایندے نال ہدایت نہیں ملی
جو اساں انہیں کنیں پہلے ہوں ساری قومیں کوں
ہلاک کیتا اے انہیں دے گھوڑیں وچ ٹردے دن
بے شک ایندے وح عقل آلیں کیتے نشان۔

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَوَاجِرٍ
مُتَعَمِّقٍ ﴿١٣٠﴾

۱۳۰۔ تے جے تیرے رب و لو ہک کلام نہ تھی جوے
ہاتے اوذا وقت مقرر نہ تھیما جوے ہاتے اے
عذاب انہیں کوں چمڑیا رہ وٹے ہا۔

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ أَنَايِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ
وَاطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى ﴿١٣١﴾

۱۳۱۔ جیرا کجھ اے آبدن توں اوندے تے صبر کرتے
اپنے رب دی تعریف نال پاکیزگی بیان کرتے سمجھ
نکلن کنیں پہلے پڑن کنیں دی پہلے تے رات دے
حصیں وچ پاکیزگی بیان کرتے ڈینہ دے حصیں
وح وی تاں جو توں خوش رہیں۔

وَلَا تَدْنِ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَعَ تَابِهِ ۖ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ
زَهْرَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ لَا تُفْتِنُهُمْ فِيهِ ۖ وَرِزْقُ رَبِّكَ
خَيْرٌ ۖ وَأَبْقَى ﴿١٣٢﴾

۱۳۲۔ توں اپنے ڈوہیں اکھیں نال اوندو نہ گھور
جنہیں کوں اساں دنیا دا سامان ڈتے دنیا دے
سوٹھپ کیتے انہیں وچو انہیں دیاں زالیں ہن تاں
جو اساں آزمائش کروں تے تیرے رب دا رزق
چنگا تے باقی رہن والا۔

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا تَسْأَلْكَ
رِزْقًا ۖ نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى ﴿١٣٣﴾

۱۳۳۔ تے اپنے گھر والیں کوں نماز دا حکم ڈے تے
خود وی قائم رہ اساں تیں کنیں رزق نئے منگدے

اساں تیکوں رزق ڈیندے ہیں تے چھکا انعام پر پگھاری
والا ۷۰ -

۱۳۴ - تے او آہن جو آپٹے رب کنیں ساڈو کوئی
نشان کیوں نہیں گھن اندا کیا انہیں دو انجھا نشان نہیں
آیا جیرا پہلی کتابیں وچ بیان تھئے ۔

۱۳۵ - تے جے اساں انہیں کوں ایں رسول دے
آوٹ کنیں پہلے عذاب نال ہلاک کر ڈیوں ہا تے دل
او آکھن ہا اے ساڈے رب تئیں ساڈو رسول کیوں
نہ پٹھیا ہا اساں تیڈی آیات پیروی کروں ہا ایں
کنیں پہلے جو اساں ذیل تے بے عزت تھیو دوں ہا ۔

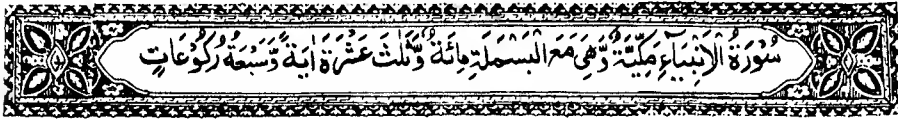
۱۳۶ - توں آکھ ڈے ہر کوئی انتظا کریندا پئے دل
تساں وی انتظا کر دو تمہا کوں جلدی پتہ لگ دیسی جو
کون سرے رستے آلا ء تے کون ہدایت پاوٹ
والا ۷۰ -

وَقَالُوا لَوْلَا يُأْتِنَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ
بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۝

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَكُمُ يَعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنُتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ نَذِلَّ وَنُخْزَى ۝

قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَضَلَّ
الضَّلَاطِ السَّوِيَّ وَمَنِ اهْتَدَى ۝

۝

سورة انبیاء مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۳ آیات تے ست رکوع ان۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے ڈیون
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۷۔
- ۲۔ لوکین کنیں حساب گھنٹ دا وقت کو لہو آگئے تے
او غفلت وچ منہ پھریندے دیندن۔
- ۳۔ انہیں دے رب ولو کوئی نواں ذکر انہیں دوئیں
اندا سوائے ایندے جو اوکوں او سڈن تے کھلدن
تے مذاق کریندن۔
- ۴۔ انہیں دے دل غافلن تے محک تے مشورے کریندن
او جنہیں ظلم کیے تے آہدن کیا لے تساں جیہاں آدمی
نہیں کیا تساں ایندے جادو وچ پھس دلیو تے
تساں ڈہرے پئے ۷۔
- ۵۔ حضور نے فرمائے جو میڈا رب جائدے انہیں گالیں کل
جبرحیاں زمین تے آساں وچ تھیندن۔ تے او بہوں
سٹنٹ والا تے بہوں جائنٹ والا ۷۔
- ۶۔ جھوٹے اکھنئے نیں جو اے پیٹے سیدھے خواہن
اے آبلہ چاٹنا لسی تے اے شاعر لے ساڈو اوہیں
نشان گھن آوے جیویں پہلے رسول پیٹے گین۔
- ۷۔ انہیں کنیں پہلے دی اسان دستیاں تباہ کیتن جنہیں
ایمان آندا ماتے کیا لے من گھسن۔
- ۸۔ اسان تیں کنیں پہلے مردیں کوں ہی رسول بنا کے
پیٹے سے اسان انہیں دوو می کریندے لے سے جے
تساں نوہے جائدے تے انہیں کنیں کچھ گھنوں۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ ۲
مُعْرِضُونَ ۳
مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ ۴
وَهُمْ يُلْعَبُونَ ۵
لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأَ النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا ۶
هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّيْحَةَ أَنْتُمْ ۷
بُصِيرُونَ ۸
قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ ۹
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۰
بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلْ افْتَرَاهُ بَنُ هَوَاءٍ ۱۱
فَلْيَأْتِنَا بآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ۱۲
مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا ۱۳
أَفَمَنْ يُؤْفَكُونَ ۱۴
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا ۱۵
أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۱۶

- وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ①
 ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاهْلَكْنَا السُّمَرِيَّةَ ②
- ۹۔ اسان انہیں دا ایجھا جسم نہ بنایا با جو او کھانا نہ کھندے تے نہ او ہمیشہ رہن والے ہن۔
 ۱۰۔ اسان جیرھا وعدہ انہیں نال کیا با او پورا کر ڈتا تے اسان انہیں کون نجات ڈتی تے (جیکوں اسان چاہندے ہیں نجات ڈیندے ہیں تے حد کنیں دوڑن والیں کون اسان ہلاک کیتے سے۔
- لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ③
 وَكَمْ قَصَصْنَا مِنْ قَبْلِكَ كَانَتْ لِقَائِهِمْ ذَنْبًا نَسُوا ④
 بَعْدَ هَٰذَا قَوْمًا آخَرِينَ ⑤
- ۱۱۔ اسان تہا ڈو کتاب لہائی جیندے وچ تہا ڈے کیتے نصیحت کیا تہاں عقل نو بے کریندے۔
 ۱۲۔ کتیاں دستیاں ہن جیریاں ظلم کریندیاں ہن اسان انہیں کون اُچار کے رکھ ڈتا تے انہیں دے بعد اسان بی قوم کون پیدا کیتے۔
- فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْتَضُونَ ⑥
 لَا تَرْجِعُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أَنْزَلْتُمْ فِيهِ وَمَلِكُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ⑦
 قَالُوا يُونُسُ إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ⑧
- ۱۳۔ تے جیلھے انہیں ساڈے عذاب کون بڑھے تے پچھیں اوں کنیں درکنں گب ہن۔
 ۱۴۔ (اسان آکھئے) درکو نہ تے اپنی آرام والی شیں دو تے اپنے گھریں دو ولوتاں جو تہاں کنیں پکھا وچے۔
 ۱۵۔ انہیں آکھئے ہائے افسوس بے شک اسان ظالم ہا سے۔
- فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَالِدِينَ ⑨
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبَادِنَا ⑩
 لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَا خَدْعَ لَهُ مِنْ لَدُنَّا ⑪
 إِنَّ كُنَّا لَفُوعِلِينَ ⑫
 بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ⑬
- ۱۶۔ او ایجا گال او تیں آہدے رہ گئیں جے تیں اسان انہیں کون کپی ہوئی رُہ آلی کار کر ڈتے سے جیندی ساری رونق برباد حق گئی ہائی۔
 ۱۷۔ تے اسان آسمان زمین تے جو انہیں دے ادھ وچ محض کھیرن کیتے پیدائیں کیتا۔
 ۱۸۔ جے اسان اپنے آپ کون دندلاؤں کیتے کئی شے بناؤں چاہیں ہاتے اسان اوں کون اپنے نال بناؤں ہا۔ اسان کر سگدے ہا سے۔
 ۱۹۔ اسان سچ کون کوڑ تے سیدے ہیں تے او اندل بھیجا کڑھ سیدے او ڈہریں ڈہریں بچھ ویندے تے

- تھا بڑے اتے تھا بڑی گاہیں دی و ج کیں افسوس۔ ۱۰
- ۲۰۔ جو آسانیں تے زمین وچ سمجھ کجھ اوہیں داہتے جو اوندرے کو لہوہن اوندی عبادت کئیں نہ تکبر کریندن تے نہ ٹھکرن۔
- ۲۱۔ رات ڈہیند اللہ دی تسبیح کریندن تے کوڑ نیں گھڑیدے۔
- ۲۲۔ یا انہیں زمین وچ معبود بنا گدمن تے کیا او پیدا کریندن۔
- ۲۳۔ جے زمین تے آسان وچ اللہ دے سوا پے معبود ہون ہا تے انہیں وچ گیڑ پئے وچے ہا۔ اللہ سیں ہر جا عرش دارب او پاک جو او آہن۔
- ۲۴۔ جو او کریندے اوں کیں کچھن والا کوئی نیں تے انہیں کیں پکھا ویسی۔
- ۲۵۔ کیا اوندرے سوا انہیں پے معبود بنا گدمن تول آکھ اپنی دلیل گمن آؤ۔ اے قرآن انہیں لوکیں کیتے دی جیرے میڈے نالہن تے میں کیں پہلے لوکیں کیتے دی بزرگی دا سبب انہیں وچ اکثر لوک سہائی کوں سہاندے نیں ایں واسطے منہ پھیر گھندن۔
- ۲۶۔ آسان تیں کئیں پہلے جیرے رسول پٹھیں انہیں دو لے دئی کریندے ہاسے جو بے شک میں ہی ہک معبود آں تے میڈی عبادت کرو۔
- ۲۷۔ انہیں آکھئے رحمان خدا پتر بنا گدے او تے پاک تے سچ لے سہے جو او تے عزت والے بندن۔
- ۲۸۔ کہیں گال وچ اوں کیں ودھدے نیں تے محض ہوندرے حکم تے عمل کریندن۔
- ۲۹۔ او جاندرے جو انہیں دے اگو تے جو انہیں دے پکھو تے او محض ہوندری سفارش کریندن جیدے کیتے
- وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖۚ وَلَا يَسْتَحْسِبُوْنَ ۝۲۰
- يُسَبِّحُوْنَ اَيْلًا وَ النَّهَارَ لَا يَفْثُوْنَ ۝۲۱
- اَمْ اَتَّخَذُ الْاِلٰهَۃَ مِنَ الْاَرْضِ هُمْ يَنْشُرُوْنَ ۝۲۲
- لَوْ كَانَ فِيْهِمَا اِلٰهٌۭۤ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَاۤ اَفْتَسْبَحَنَّ اللّٰهُ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝۲۳
- لَا يَسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُنْشَلُوْنَ ۝۲۴
- اَمْ اَتَّخَذُ وَاۡمِنَ دُوۡنِ الْاِلٰهَۃِۤ اٰتُوۡا بُرْهٰنَكُمْ هٰذَا ذِكْرٌ مِّنْ قَبْلِ ذٰلِكَ مِّنْ قَبْلُۢ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ۝۲۵
- وَمَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحٰۤىۤ اِلَيْهِۚ اَنَّهُۥ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا اَنَاۡ فَاعْبُدُوْا ۝۲۶
- وَقَالُوۡا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًاۚ سُبْحٰنَہٗۤ اَعْبَادُ مُكْرَمُوْنَ ۝۲۷
- لَا يَسْبِقُوْنَهٗۤ اِلَّا قَوْلُ وَهُم بِاَمْرِہٖۤ يَعْمَلُوْنَ ۝۲۸
- يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْہُمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُوْنَ اِلَّاۤ اِلٰنِۤ اِذْ تَضَعُ وَهُمۡ قٰن حَشِيَّتِہٖۤ مُّشْفِقُوْنَ ۝۲۹

خدا را مہی ہوئے تے او ہوندے ڈر کنیں کبندے رہ
ویندن۔

۳۰۔ تے جیرا انہیں وچو آکھے جو میں خدا دے سوا مہبوداں
تے اسال اوکوں دوزخ وچ ٹیٹسوں تے خالیں کوں
اسال الیوس بدلہ ڈیندے ہیں۔

۳۱۔ کیا کافر نیں ڈہدے جو بے شک آسمان تے زمین
جڑیئے ہوئے ہن تے اسال انہیں کوں انجراں کیستے
سے تے اسال پانی نال ہر شے کوں جیندا کیستے کیا او
نیں منیدے۔

۳۲۔ تے اسال زمین وچ پہاڑ بٹائن تال ہوا و مہبوداں
امب وچ نہ بھس و نجن تے اسال زمین وچ پلہ پلہ
راہ بٹائن تال ہوا راہ ڈیکھ سگن۔

۳۳۔ اسال آسمان کوں مضبوط چھت بٹائے تے او انہیں
دے نشانیں کنیں منہ پھرنیدن۔

۳۴۔ او ہوا میں رات تے ڈیندے سمجھتے چندر کوں
پیدا کیستے تے ہر شے اپنے گھر دے چو دھار پھری پئی۔
۳۵۔ اسال میں کنیں پہلے کوئی ایجھا انسان نیں بٹایا جیکوں
بہوں وڈی عمر ڈتی ہوئے کیا توں مرونجیں تے او ہمیشہ
جیندے رہوں۔

۳۶۔ ہر کہیں موت و امڑا چکھتے تے اسال چنگائی نال دی
تے لگائی نال دی تہا کوں از میسوں تے آخرتساں ساڈو
ولے۔

۳۷۔ تے جیسے کافر تیکوں ڈہدن تیبے نال محض مذاق کریندن
کیا ایہو جیرا تہا ڈے مہبوداں دیاں برائیاں ڈہسیندے
تے او آپ رحمن دے ذکر کوں نہ منٹن والن۔

۳۸۔ انسان وچ سکھائی رکھی گئی میں تہا کوں ضرور اپنے

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَلَيْسَ بِنَذِيرٍ لَهُ
جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ۝

أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا
رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ
أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ۝

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا
فِيهَا زِجَارًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۝

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ
آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنسَانَ وَالنَّجَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۝

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ يَمْنُنَ
فَهُمُ الْخَالِدُونَ ۝

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ
فِتْنَةً وَإِنَّمَا تَرْجَعُونَ ۝

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْكُمْ لَآتِيَهُمْ وَالْآخِرَةُ
أَهْلًا الَّذِينَ يَنْذَرُ إِلَهُكُمْ وَهُمْ يَذُكِّرُ الْرَّحْمَنُ
هُمْ كُفْرًا ۝

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ فَأَوْرَثِكُمْ إِيَّاهُ فَلَا

تَسْتَعِزُّوْنَ ۝

وَيَقُولُوْنَ فَاِنَّ هَذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِيْنَ ۝

نشان ڈکھیاں تاں جلدی نہ منگو۔

۳۹۔ تے او آبدن جے تاں سپھے ءے تے لے وعدہ کڈلن پورا تھیس۔

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِجْنَ لَا يَكْفُؤْنَ عَنْ وُجُوْهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۝

۴۰۔ جے لے کافر جانڈے ہون ہا جو جڈل او اپٹے مونہیں تے کنڈیں کنیں بھانہ ہا بگسن تے نہ انہیں دی مدد کیتی ویسی۔

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدًّا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۝

۴۱۔ تے او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں حیران کر ڈیسی نہ انہیں کوں عذاب ہٹاؤن دی طاقت ہوسی تے نہ انہیں کوں دھکی ملسی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَخَاقَ بِالَّذِينَ

۴۲۔ تیں کنیں پہلے دی رسولیں تے مذاق کیتے گہن تے جنہیں مذاق کیتے ہوں مذاق انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

سَخَرُوا مِنْهُمْ فَاَنْوَا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝

۴۳۔ توں آکھ ڈے تہا کوں رات ڈینہہ رحمن خدا دی پکڑ کنیں کوں بچیندے۔ اصل او اپنے رب دے ذکر کنیں منہ پھرنیدے پین۔

قُلْ مَنْ يَّكْفُرْ لَمْ يَأْتِلْ وَالتَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ ۝ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ۝

۴۴۔ یا کیا انہیں دے انجھے معبود ہن جیرے ساڈے عذاب کنیں انہیں کوں بچا گھنن۔ او تے اپنی مدد دی دی طاقت نیں رکھیندے تے نہ ساڈے مقابلے وچ انہیں دا کوئی سنگتی بن سگدے۔

اَمْ لَهُمْ اِلٰهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُوْنَ نَصْرَ اَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ يَنْصُرُوْنَ ۝

۴۵۔ سچ اے ہے اساں انہیں تے انہیں دے پیو ڈاڑے کوں بہوں سارا سامان ڈتا ماسے تے انہیں دا زمانہ بہوں لمبا تھی گیا۔ کیا او ڈبڈے نیں جو اساں زمین کوں چودھار گھیندے اندے ہیں۔ کیا او ڈاڑے تھی ولین۔

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَاٰبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ اَفَلَا يَرَوْنَ اَنَّا نَأْتِي الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا اَفَهُمُ الْغٰلِبُوْنَ ۝

۴۶۔ توں آکھیں تہا کوں محض دج دے نال ڈرینا پیاں تے او بوڑے سب سٹیں سٹے جیلے انہیں کوں ڈرایا دینے

قُلْ اِنَّمَا اُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَنْفَعُ الصُّمَّ الدُّعَاءُ اِذَا مَا يَنْذَرُوْنَ ۝

۴۷۔ تے جے انہیں کوں تیڈے رب دے عذاب دا جھڑکا گلے تے او ضرور آکھن ہائے اسوس اساں بے شک

وَلٰكِنْ مَسْتَهْزِءَةٌ مِّنْ عَدَابِ رَبِّكَ يَقُولُوْنَ يَوْلِيْنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ۝

عالم ہا ہے۔

۴۸۔ تے قیامت دے بُرینہ اسان انعام دیاں ترکریاں رکھسوں تے کہیں تے فراوی علم نہ کیتا ویسی تے جے راہی دے داٹے دے برابر وی کوئی عمل ہوسی اوکوں گھن اوسوں تے اسان حساب گھنٹ وچ کافی ہیں۔

۴۹۔ تے اسان موسیٰ تے ہارون کوں معجزے بُتن تے روشنی بُتی تے تے پرویز گاریں کیتے نصیحت بُتی تے۔

۵۰۔ (مثنیٰ الزین) جیرے اپنے رب کینں اول ویلے دی بُرون جڈیاں او دھر ہون تے قیامت کینں دی بُرون دے رو ویندن۔

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾ تے اے برکت والا ذکر میرا اسان ہائے کیا تساں ایندا انکار کریندے؟

۵۲۔ تے یں کینں پہلے اسان ابراہیم کوں عقل تے سنبھل دے تے اسان اوکوں چچی طراں جانڈے ہا ہے۔

۵۳۔ جڈیاں اوں اپنے پیرو تے اپنی قوم کوں آکھیا جو اے بت کیا بن جنہیں اے اگوتساں بیٹھے رہندے؟

۵۴۔ انہیں آکھئے اسان اپنے پیرو جڈاڑے کوں انہیں دی عبادت کریندا ڈٹھے۔

۵۵۔ حضرت ابراہیم آکھئے تساں تے تہاڑے پیو جڈاڑے کھلی گمراہی وچ بن۔

۵۶۔ انہیں آکھئے کیا توں ساڈو سچ گھن آئیں یا ساڈے نال پٹ مریندا پئیں۔

۵۷۔ اوں آکھئے سچ اے ہے جو تہاڑا رب آساہیں تے زمین دارب میں انہیں کوں پیدا کیتے تے میں تہاڑے ساٹے ایندا گواہ ہاں۔

۵۸۔ تے اللہ دی قسم میں تہاڑے بتیں دے خلاف ضرور

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ وَلَا تَظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خُودَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿۵۰﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ يَحْسُونَ رَبَّهُمْ بِأَلْغَيْبٍ وَهُمْ مِنَ السَّكْرَةِ مُشْفِقُونَ ﴿۵۲﴾

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۳﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَلِيمِينَ ﴿۵۴﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ الشَّائِئَةُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿۵۵﴾

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿۵۶﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۵۷﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿۵۸﴾

قَالَ بَلَىٰ رَبَّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۵۹﴾

وَنَالِلَهُ لَا كَيْدَ لَنَا أَصَاغَمَكُمُ بَعْدَ أَنْ قُولُوا

- مُذِيرِينَ ۵۸
- ۵۹۔ تے اوں انہیں کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا سولے وٹے
بُت دے تاں جو او اونڈول آون۔
- ۶۰۔ انہیں آکھئے جو ساڈے معبودیں نال اے حشر کیں کیتے
بے شک او ظالمیں وچو ہے۔
- ۶۱۔ انہیں آکھئے اساں ہک جوان کوں جینکوں ابراہیم آہدن
انہیں کوں گالیں کڈیندا سٹئے۔
- ۶۲۔ انہیں آکھئے اوکوں لوکیں دے سامنے گھن آڈتاں جو
او کوئی فیصلہ کرن۔
- ۶۳۔ انہیں آکھئے اے ابراہیم کیا ساڈے معبودیں دا اے
حشر تیں کیتے۔
- ۶۴۔ او آکھئے اے کہیں تے کیتے اے دڈا کھڑے انہیں کیں
پچھو ہے او الا سبکدن۔
- ۶۵۔ ول او اپٹے سرداریں دو ولین تے آکھئے نیں بیشک
تساں ہی ظالم ہوے۔
- ۶۶۔ ول او بھوں شرمندو تے لا جواب تھی گئیں تے راکھئے
نیں تیکوں پتہ جو اے الہندے نیں۔
- ۶۷۔ پچھیں حضرت ابراہیم آکھئے کیا تساں اللہ دے سوا انہیں
دی عبادت کریندے جو جیرے نہ نفع پچھندن تے نہ تہاکوں
نفعان پچھندن۔
- ۶۸۔ افسوس تہا ڈے اتے اللہ دے سوا بنہیں دی عبادت
کیوں کریندے جو کیا تساں عقل نال کم توہے گھندے۔
- ۶۹۔ انہیں آکھئے انیکوں ساڑو تے اپنے معبودیں دی مدد
کرو جے کجھ کرٹے دے تاں۔
- ۷۰۔ اساں آکھیا اے بھاتوں ابراہیم تے ٹھڈی تھی دینج
تے اوکوں پچا گھن۔
- فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَيْدَآ لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ
الْيَوْمَ يُرْجَوْنَ ۵۹
- قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ۶۰
- قَالُوا سَعَيْنَا فَمَنْ يَمْلِكُ لَهُمْ يُقَالَ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ۶۱
- قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى آيَاتِنَا لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ۶۲
- قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتَانِ يَا بَرِّهِيمُ ۶۳
- قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَيْدُهُمْ هَذَا فَتَسْلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْظُرُونَ ۶۴
- فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ الظَّالِمُونَ ۶۵
- ثُمَّ تَوَلَّوْا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ۶۶
- قَالَ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۶۷
- أَفِ تَكْفُرُوا لِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۶۸
- قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ۶۹
- فَلَمَّا يَبْتَازُونِ يَرُوا وِسْلًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۷۰

۷۱۔ تے انہیں گندے سلوک و ارادہ کیے تے اساں انہیں کون ناکام کر ڈتے۔

۷۲۔ اساں اونکوں تے لوط کون اوں جاتے پھلے سے جینکوں اساں ساریں جہانیں وچ برکت دتی بانی۔

۷۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یوسف یعقوب ڈتے سے تے اساں ساریں کون نیک بنائے۔

۷۴۔ تے اساں انہیں کون امام بنائے تے اوساڈے حکم نال ہدایت دیندے بن تے اساں انہیں دو چچی گا لہیں دی نے نماز پڑھن دی تے زکاۃ دیون دی وحی کیتی تے اوساڈی بندگی کریندے بن۔

۷۵۔ تے لوط کون اساں اوں کون فیصلے دی طاقت نے علم ڈتا تے اساں اونکوں اوں وسی کنیں پھائے جیڑھی گندے کم کریندی بانی بے شک اوجہوں گندی تے نافرمان قوم بانی۔

۷۶۔ اساں اونکوں اپنی رحمت وچ داخل کیتے بے شک اونیکیں وچو با۔

۷۷۔ تے نوح کون یاد کرو میں ساکوں میں کنیں پہلے سبڑیے تے اساں اوندی دعا سٹی تے اونکوں تے اوندے پھر کون بیہوں دہی تکلیف کنیں بچایا۔

۷۸۔ تے اساں اوندی اوں قوم دے خلاف مدد کیتی جیں ساڈی نشانیں کون جھٹلائے تے بے شک او گندی قوم بانی تے اساں انہیں ساریں کون غرق کر ڈتا۔

۷۹۔ تے داؤد تے سلیمان کون دی جڈاں اور رھر دے مقدمے وچ فیصلہ پئے کریندے بن۔ جڈاں قوم دے عام لوک اوں کون تباہ کر گئے بن تے اساں انہیں دے فیصلے دے گواہ ما۔

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ۝

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ۝

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۚ وَكَوَلَّاهُمَا طَيِّبِينَ ۝

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُهَدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عِبِيدِينَ ۝

وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرَارِ ۚ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَسَقِينَ ۝

وَادْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝

وَنَصْرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ۝

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَخَتْ فِيهِ غَمَمُ الْقَوْمِ ۚ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ۝

فَفَقَهُنَّهَا سُلَيْمٌ ۖ وَكَلَّا إِنَّا خُلْنَا وَعِلْمًا زَوْ
سَخَرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْإِسْحَاقَ وَالْطَّيْرَ وَكُنَّا
فَاعِلِينَ ۝

۸۰۔ تے اساں سلیمان کوں اصل گال سمجھا ڈتی ہائی تے
اساں انہیں ساریں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا ہا
تے اساں پہاڑیں کوں داؤد دی خدمت وچ لاڈتا ہا
او خدا دی پاکیزگی بیان کریدے ہن تے کچھ دی تے
اے اساں کر سگدے ہا سے۔

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتُخْفِيَكُمْ مِنَ
بَنَائِكُمْ ۖ هَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ۝

۸۱۔ تے اساں اوں کوں تہاڈے کیتے کپڑے بناوٹ سکھا
ڈتا ہا تاں جو او تہا کوں تکلیف کنیں بچا دے کیا لتاں
شکر کریدے ہا۔

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ إِلَى
الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمِينَ ۝

۸۲۔ تے سلیمان دی خدمت کیتے بہوں رکھی ہوا لائی ہا سے
جیرمی اونڈے حکم نال اوں زمین دو چل دی ہائی جیندے وچ
اساں برکت رکھی ہائی تے اساں سبھ کچھ جانندے ہیں۔

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يُفُوضُونَ لَهُ وَيَعْلَمُونَ
عَمَّا دُونِ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ ۝

۸۳۔ تے کچھ بہوں باغی لوک ایتھے دی بن جیرمے اونڈے
کیتے ٹہیاں مریدے ہن۔ تے ایندے علاوہ بے کم دی
کریدے ہن تے اساں انہیں دے نگران ہا سے۔

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ
أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ۝

۸۴۔ تے ایوب جڈاں اوں اپٹے رب کوں سڈیا جو بیشک
میں تکلیف تے ڈکھ وچ ہاں تے توں بہوں رحم کرٹ
والا ہویں۔

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ فَكُشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرًا
لِّلْعَبِيدِ ۝

۸۵۔ تے اساں اونڈی دعا کوں قبول کیا تے جیرھا اونکوں
ڈکھ ہا اوں کوں بٹا ڈتا تے اونکوں تے اونڈے ڈپر کوں
تے اوہو جینیں نہیں کوں اپٹے ولو رحمت ڈتی تے عبادت
کرٹن والیں کیتے اے نصیحت۔

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِذْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الضَّالِّينَ ۝

۸۶۔ تے اسماعیل تے ادریس تے ذوالکفل کوں اے
سارے مبرک کرٹن والے ہن۔

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ ۝

۸۷۔ تے اساں انہیں کوں اپنی رحمت وچ داخل کیا بیشک
اونیک بن۔

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاصِبًا فَلَقْنَا أَنَّهُ لَنُقَدِّرُ

۸۸۔ تے ذوالنون (یونس) جڈاں او کوڑیج کے ٹر گئے تے

عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا ۖ فَاسْمِعْنَا لَكَ ۖ إِنَّكَ خَلَقْتَنَا مِنَ الظُّلُمَاتِ ۚ ﴿٣٨﴾

اونکوں یقین پا جو اسان اونکوں اصولیگ نہ کریوں تے
میںیں وچ ساکوں سببیں تے اکھیں جو تیرے سوا کوئی
معبود نہیں توں پاک ہویں بے شک میں ظلم کرن والیں
وچ ہاں۔

فَاسْمِعْنَا لَكَ ۖ وَنَجِّنَهُ مِنَ الْعَمْرِ ۚ وَكَذٰلِكَ
نُثَبِّحُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٩﴾
وَذَكِّرًا ۖ اِذْ نَادَىٰ رَبُّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا
وَاَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٤٠﴾

۳۹۔ اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے مونجھ کنیں پچایا
تے ایویں اسان مومنین کوں بچیندے ہیں۔
۴۰۔ ذکر کیا کوں دی جڈاں اوں اپنے رب کوں سببے
اے میڈے رب توں میکوں کلبا نہ چھوڑتے توں ساریں
کنیں چنگا وارث ہوں۔

فَاسْمِعْنَا لَكَ ۖ وَوَهَبْنَا لَكَ يَحْيٰى وَاصْلَحْنَا لَكَ
زَوْجَكَ ۚ اِنَّهُمْ كَانُوْا يُسْرِءُوْنَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ
يَدْعُوْنَآرْغَابًا وَرَهْبًا ۚ وَكَانُوا لَنَا خٰشِعِينَ ﴿٤١﴾

۴۱۔ تے اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے اونکوں بچا ڈتے
سے تے اوندی نال کوں دی تندرست کر ڈتے سے
بے شک اے سارے لوک پیچھے کیں وچ جلدی کریندے
ہن تے ساکوں پیار نال دی تے ڈرنال دی سببیں
ہن تے ساڈے ابو عا جزی کریندے ہن۔

وَالَّذِيْٓ اٰخَصَّتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيْهَا مِنْ رُّوْحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٢﴾

۴۲۔ تے جس اپنی شرمگاہ دی حفاظت کیتی تے اسان
اوندے اتے اپنا کلام لبایا تے اسان اونکوں تے اوندے
پتر کوں دنیا کیے بک نشان بنائے۔

اِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً ۖ وَاَنَا رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوْنِ ﴿٤٣﴾

۴۳۔ بے شک اے تہاڈی امت بک امت تے میں
تہاڈا رب ہاں تہاں میڈی عبادت کرو۔

وَتَقَطَّعُوْا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ اِلٰتِنَا
رُجُوْنٌ ﴿٤٤﴾

۴۴۔ تے انہیں اپنے دین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے دند
گدھا اے سارے ساڈو ولسن۔

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا
كُفْرَانَ لِّسَعْيِهِٗ ۖ وَاِنَّا لَهٗ كٰتِبُوْنَ ﴿٤٥﴾

۴۵۔ تے جیرھایک کم کریں تے مومن ہوسی اوندی
کوشش دی ناقدری نہ کیتی دیسی تے بے شک اسان
عملیں کوں لکھیندے پئے ہیں۔

وَحَرٰمٌ عَلٰى قَرْيَةٍ اَهْلٰكُهَا ۚ اِنَّهُمْ لَا
يَرْجِعُوْنَ ﴿٤٦﴾

۴۶۔ تے اسان جیرھی وستی کوں تباہ کیے حرام ہے او
اتھاں ولا دل آون۔

۹۷۔ تے جڈاں یاہوج تے ماہوج کھول ڈتے ولین تے
اوہراچی تے جھکی جا توپ کے پھیل ولین۔

۹۸۔ تے سجا وعدہ کوہر آویس تے کافریں دیاں اکھیں حیرانی
دی وجرکنیں پٹیاں رہ ولین تے آکھن بائے افسوس
اساں تے این کنیں غافل باسے تے سچ لے ہے جو اسال
ظالم باسے۔

۹۹۔ اساں تے اللہ دے سوا جیندی عبادت کریندے ؎
سب دوزخ دا بل بن تاساں سارے ایندے وچ بھرو۔

۱۰۰۔ جے او معبود ہون باتے لے دوزخ وچ نہین ہا
لے سارے اوندے وچ پئے رہن۔

۱۰۱۔ تے اوندے وچ چکیاں ملین تے او اوندے وچ
کئی گال نہ سنن۔

۱۰۲۔ بے شک جنہیں کیتے این کنیں پہلے اساں چبکے سلوک دا
وعدہ کر چکے ہیں او این دوزخ کنیں پریں رکھئے ولین۔

۱۰۳۔ او اوندی کوئی نہ سنن تے جویں انہیں دے دل کرین
اوین ہمیشہ رہن۔

۱۰۴۔ وڈی تول وڈی پریشانی دی انہیں کول مونجہا کرلیں
تے فرشتے انہیں کول بسن تے آکھن اے او ڈینہر جیندا

تہا بڑے نال وعدہ کیا گیا ہا

۱۰۵۔ جڈاں اساں آسمان کول الیوس ولہیوس جویں بنیاں
کھاں کول ولہیٹ گھنن جویں اساں پہلے پسدا
کیتے الیوس ولا پیدا کرلیوں۔ لے ساڈا وعدہ ویشک
اساں کرن والے ہیں۔

۱۰۶۔ تے اساں زبور وچ نصیحتیں دے بعد اے کھہ ڈتے
جوبے شک این زمین دے اوہے وارث تھیں جیرھے
میدے نیک بندے ہوسن۔

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَابُجُجٌ وَمَأْجُجٌ وَهُمْ مِنْ كُلِّ
حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿۹۷﴾

وَاقْرَبَ الْوَعْدَ الْحَقِّ فَذَاهِي شَاحِصَةً أَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يُؤْيِلْنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۹۸﴾

إِنَّمَا وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ
أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿۹۹﴾

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ إِلَهًا مَا وَرَدُوهُمْ وَكُلٌّ فِيهَا
خُلْدُونَ ﴿۱۰۰﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿۱۰۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ
عَنْهَا مُبَعَدُونَ ﴿۱۰۲﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ
أَنْفُسُهُمْ خُلْدُونَ ﴿۱۰۳﴾

لَا يَحْرُثُهُمْ فَالْعُرْ الْكَبَرُ وَتَلْقَاهُمْ الْمَلَكَةُ
هَذَا يَوْمَكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۱۰۴﴾

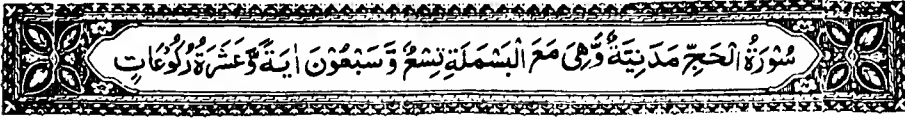
يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَنَاطِي السَّجَلِ لِكُتُبِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا
فَاعِلِينَ ﴿۱۰۵﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ
أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿۱۰۶﴾

نہ

- ۱۰۷۔ اِنَّ فِيْ هٰذَا لَبَلٰغًا لِّقَوْمٍ عٰمِدِيْنَ ﴿۱۰۷﴾
وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۸﴾
قُلْ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاِيَّ اَنْتَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ
فَهَلْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۱۰۹﴾
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ اَدْنٰكُمْ عَلٰى سَوَآءٍ وَّاِنْ اَدْرٰى
اَقْرَبُ اَمْ يَبْعِدُ ۚ مَا نُوْعِدُوْنَ ﴿۱۱۰﴾
اِنَّكَ يٰعَلَمُ الْجَهْرَمِيْنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُوْنَ ﴿۱۱۱﴾
وَاِنْ اَدْرٰى لَعَلَّهٗ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمُنَآءٌ اِلٰى
حٰجِيْنَ ﴿۱۱۲﴾
قُلْ رَبِّ اٰخِمْ بِالْحَقِّ وَرَبَّنَا الرَّحْمٰنُ الْمُتَعٰنِ
عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ ﴿۱۱۳﴾
- ۱۰۷۔ بے شک ایندے وچ عبادت والی قوم کیتے ہک سینہا۔
۱۰۸۔ تے اساں تیکوں دنیا کیتے رحمت بنا کے بیٹھے۔
۱۰۹۔ توں آکھ جو میڈے اتے محض اے وحی تھیندی ۛ
جو تہاڈا خدا ہک کیا تاں اے گال منسو۔
۱۱۰۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جو میں تاں ساریں کوں
ہکا گال کر دیتی ۛ تے میگوں پتہ نہیں جو جیرہا تہاڈے نال
وعدہ کیا گئے او کو لہو ۛ یا پریں ہے۔
۱۱۱۔ بے شک اونظا برگال کوں وی جانڈے تے جرحی تاں
لکیندے ۛ اونکوں وی جانڈے۔
۱۱۲۔ تے میں نہیں جانڈا جو او تہاڈے کیتے آزمائش یا ہک
وقت تیں فائدہ ۛ۔
۱۱۳۔ اوں آکھے اے میڈے رب حق نال فیصلہ کرتے
ۛ ساڈا رب رحمان تے کافرو تہاڈی گالیں تے اوں کیں
ہی مدد منگی ویندی ۛ۔

سورت حج مدنی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیات تے ۱۰ رکوع ان۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ②
- يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَهَٰؤُلَاءِ سُرُورٌ ③
- وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ يَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ④
- كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ⑤
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّفْثَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّكُمْ وَنَقِظُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يَتُوبُ وَمِنْكُمْ مَّن يَزِدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُصُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے نال نال جیرھا بن منگے دلوں ولالاتے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ اے لوکو! اپنے رب کیں ڈرو بے شک قیامت دا نزلہ بہوں وڈی شے ہے۔
- ۳۔ جڈاں تساں ڈیکھو ہر کھیر پلاوڈ والی تربیت جیکوں کھیر پلیدی پئی، ہوسی او بھل ویسی تے ہر حمل دالی تربیت حمل سٹ ڈیسی تے توں لوکین کول و پھلدا ہویا ڈیکھیں تے او وپھلے ہوئے کا ۷ نہ ہوسن تے بے شک اللہ دا عذاب وڈا سخت۔
- ۴۔ تے لوکین وچو کجھا نیجھے بن جیرے اللہ دے متعلق بغیر علم دے بحث کریندن تے ہر مردود شیطان دے پچھو ٹرون۔
- ۵۔ اوندے متعلق فیصلہ ۷ جو بے شک جیرھا انہیں نال سنگت لیس تے بے شک او اوکوں گمراہ کر ڈیسی تے اوکوں دوزخ دے عذاب دو گھن ویسی۔
- ۶۔ اے لوکو جے تساں ول اٹھن وچ شک وچ ہوے تے اساں بے شک تہاکوں پہلے مٹی کیں پیدا کیتا ۷ پھیں نطفے کیں ول جوڑن وال شے کیں تے پورے لوتھرے کیں تے ادھورے لوتھرے کیں تاں جو اساں تہاڑے اتے ظاہر کر ڈیوں تے رحیم وچ کہ مدت تیں جے تیں اساں چاہندے ہیں رکھیندے ہیں تے دل اساں تہاکوں بال دی شکل وچ کدھیندے ہیں دل تساں جولان تھیندے ۷ تے

فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَبْتَنَتْ
مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ①

تہاڑے وچ کچھ مرویدن تے کچھ پڑھے پیچھے تھی ویدن
تاں جو علم دے باوجود انہیں کوں کچھ پتہ نیئیں بگلا۔ تے توں
زمین کوں اچڑیا ہویا بڑھیں تے جیلاں اساں اوندے اُتے
پانی لہندے یں تے او جو سب وچ آویدی ہوتے دھن
پئے ویدی ہوتے ہر قسم دیاں سونھیاں رُصیں جھاوٹ
پئے ویدی ہ۔

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيُّ النَّوْثَى
أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

۷۔ اے ات گاہوں جو بے شک اللہ سچا ہوتے بے شک
او موئیں کوں جیندا کریندے تے بے شک او ہر شے
تے قادر۔

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ③

۸۔ تے بے شک قیامت آوٹ والی ہوندے وچ کوئی
شک نیئیں تے بے شک اللہ سیئیں انہیں کوں اٹھلیسی جیرے
قبریں وچ بن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ④

۹۔ تے کچھ لوک بن جیرے بغیر علم اللہ دے متعلق بحث
کریندن تے (انہیں کئیں نہ) ہدایت تے نہ روشن کتاب۔

ثَأْنِي عَظُمِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابُ
الْحَرِيقِ ⑤

۱۰۔ اپنے مونڈھے پھریندے تاں جو اللہ دے رستے کئیں
گمراہ کرے اوندے کیسے دنیا وچ دی ذلت تے قیامت
دے بُزینہ وی اساں اوکوں ساڑن والا عذاب پچیسوں۔

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَالَمِينَ ⑥

۱۱۔ اے ات گاہوں ہ جو تیلے سے بھتیں پہلے بیٹھے تے
بے شک اللہ سیئیں بندیں تے ظلم کرٹ والا نیئیں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ لَّطَمَ يَدَيْهِ فَإِنْ أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ

۱۲۔ تے کچھ لوک اللہ دی عبادت بے دلی نال کریندن تے
جے انہیں کوں بھلائی ملے تے خوشی تھی ویدن تے سہے

أَنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ تَخَسَّرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ
ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑦

انہیں کوں تکلیف پہنچے تے مذہبی سیدھ وچ پھر ویدن
تے اے دنیا وچ تے آخرت وچ گھٹا ہوتے اے کھلا

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُمْ وَمَا كَا
يَنْفَعُهُمْ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ⑧

۱۳۔ او اللہ دے سوا اوکوں سبب بندے جیرھا اوں کوں
نہ نفع تے نہ نقصان پہنچا سگدے سبھ توں دُڑی گمراہی ہ۔

يَدْعُوا لَمَنْ خَصَرَهُ أَقْرَبُ مِنْ تَفْعِلَهُ لَيْسَ
الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ③

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّتِ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ
مَا يُرِيدُ ④

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ
فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ⑤

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ
مَنْ يُرِيدُ ⑥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغِينَ وَ
النَّصَارَىٰ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ
يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑦

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ
وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ
حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهَيِّئِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ⑧

يَا

۱۳۔ او انکوں سبب سے جینا ڈکھ اوندے فائدے کیں
زیادہ کو لہو بہوں گندہ آقا تے بہوں گندہ سنگتی ۛ۔
۱۵۔ بے شک اللہ سیئ مومنین کوں تے نیک کم کرٹ
والیں کوں باغیں وچ داخل کرلیسی جنہیں وچ نہراں
ونہدین تے بے شک اللہ جو چاہندے کریندے۔

۱۶۔ جیرہا لعین رکھیندے جو اللہ سیئ اوندی دنیا تے
آخرت وچ ہرگز ورنہ کرلیسی تے او آسمان تیں کہک ورمی
گھن ونچے تے دل کپ سٹے دل ڈیکھے جو کیا اوندی تدبیر
جیرمی اوںکوں کا وڑ لویندی پئی ۛ اوںکوں ہٹا سگدی ۛ۔
۱۷۔ تے اسال ایویں ایکنوں کھلے کھلے نشان بنا کے ہلٹے
تے بے شک اللہ سیئ جینکوں پابندے سدھارہ
ڈکھیندے۔

۱۸۔ بے شک جیرے ایمان گھن آئن تے۔ ہودی تے صابی
تے عیسائی تے مجوسی بن گھن تے مشرکن بے شک اللہ سیئ
انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہر فیصلہ کرلیسی بیشک
اللہ سیئ ہر شے تے نگران۔

۱۹۔ کیا توں ڈبلا نہیں جو بے شک جو زمین وچ تے آسمانیں
وچ تے سمجھ تے چندرتے تارے تے پہاڑ تے درخت
تے ڈنگرتے بہوں سارے لوک اللہ سیئ وی فرمانبردار
کریندے پین تے بہوں سارے انتھے بن جنہیں دے
کیتے عذاب دا فیصلہ تھی چکے تے جینکوں اللہ ذلیل
کرے اوند کوئی عزت ڈیون والا نہیں۔ بے شک اللہ
جو چاہندے کریندے۔

۲۰۔ ڈوبھڑا کے ٹوٹن جیرے اپنے رب دے معاملے
وچ بھڑے پین تے جیرے کافر انہیں کیتے بھادے
کپڑے بنائے گئیں تے انہیں دے سیریں تے بہوں تآ

هَذِهِ خَصَصْنَا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ نِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ
رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ⑨

پانی ٹسیا ویسی۔

۲۱۔ جیڑھا انہیں دے ڈھیں وچ او دی تے چڑھ دی بکلی ویسی۔

يُصْهِرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ⑤

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ⑥

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا ⑦ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ⑧

۲۲۔ تے انہیں کیتے بھٹورے ہوسن لوہے دے۔
۲۳۔ جڈاں وی او باہر نکلتا وا ارادہ کر لیں غم کنیں پچن کیتے ولا او دے وچ ولائے ولین تے اکھی لے ساٹن والا عذاب بھوگو۔

۲۴۔ بے شک مومنین کوں تے نیک کم کرن والیں کوں باغیں وچ اللہ داخل کر لیں جنہیں وچ نہاں و بندیاں پیال ہوسن او دے وچ انہیں کوں سونے دے کنگن پلائے ولین تے موتی تے او دے وچ کپڑے ریشم دے ہوسن۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ⑨

۲۵۔ تے چگیں گاہیں دو انہیں دی راہنائی کیتی ویسی تے تعریف کے راہ دکھائے ولین۔

وَهُدُوا إِلَى النَّبِيطِ مِنَ الْقَوْلِ ⑩ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ⑪

۲۶۔ بے شک جیرے کافرن تے اللہ دے راہ تے مسجد حرام کنیں جینکوں اسان سارے لوکیں کیتے بٹلے رکیندن جیہی برابر اتھاں رہن والیں کیتے تے جگل دے رہن والیں کیتے تے جیرھا ظلم نال او دے وچ جگمگ پیدا کریندے اسان اوکوں دکھ والا عذاب ڈھیسوں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً إِنْعَاكَ فِيهِ الْبَنَاءُ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ يُظْلَمِ نَذْرَهُ مِنْ عَذَابِ إِلَهِهِ ⑫

۲۷۔ تے جڈاں اسان ابراہیم کوں بیت اللہ دے نال رہن دا موقع جوتا باسے تے اکھیا ہاسے جو توں میڈا شریک نہ بناویں تے میڈے گھر کوں طواف کرن والیں کیتے تے کھرکے عبادت کرن والیں تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک کر۔

وَلَاذِبُوا إِلَّا لِزُهُبِهِمْ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرَكَ بِي شَيْئًا وَظَهَرَ بَيْنِي لِلظَّالِمِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالْوُكُوعِ السُّجُودِ ⑬

۲۸۔ تے لوکیں کوں حج کیتے سڈ لوک تیرہ وڑ دے تے تمکین ہوئیں سواریں تے ہر ادن راہ تو ادن جیرھا بریں

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَيْنِي ⑭

ہوسی تے کھڑے پئے ولین۔

۲۹۔ تاں جو او بکین اپنے منافعے تے اللہ دے ناں دا
ڈکر کرن مقرر بڑی نہیں وچ ایں واسطے جو اوں انہیں کوں
بُنگر ڈھور بٹن۔ تاں انہیں داس کھاؤ تے جکھے تے
فقیر کوں وی کھاؤ۔

۳۰۔ ول او اپنے گند دھون تے نڈراں پوریاں کرن
تے ایں پرانے گھر دا طواف کرن۔

۳۱۔ گال لے ہے جو جیرھا اللہ دی عزت والی جہیں دی
عزت کریندے تے اوندے رب دے نزدیک لے
اوندے کیتے چکا » تے تہا بڑے کیتے بُنگر حلال کیتے
گئیں سوائے انہیں دے جیرھے تہا کوں بڑے گئیں
تے تاں بیتیں دی پلیتی کیں بچو تے کوٹریں گالہیں
کنیں وی بچو۔

۳۲۔ تے اللہ دی توحید کوں منوتے شرک کنیں بچو تے
جیرھا شرک کر لیسے تے او ایویں ہے جیویں آسمان کنیں
ڈھائے پئے تے پھی اوکوں جھپ چیندن یا اوکوں
ہوا اڈار کے پریں دی جا تے سٹ آوے۔

۳۳۔ لے ایویں ہے تے جیرھا اللہ دی نشانیں دی
عزت کریندے تے لے دلہیں دا تقویٰ »۔

۳۴۔ مقررہ وقت تیں ایندے وچ تہا بڑے کیتے فائدہ
تے ول اوندے ولن دی جا او پرانا گھر۔

۳۵۔ تے ہر قوم کیتے اسان قربانی دا طریقہ مقرر کیتے تاں
جو او اوندے اتے اللہ دا ناں گھن ات گالہوں جو اوں
انہیں کوں بُنگر بٹن تے تہا بڑا بھو معبود تاں اوندی
فرمانبرداری کرو تے عاجزی کرن والیں کوں خوشخبری بڑے
۳۶۔ جنہیں دے اگو اللہ دا ذکر کیتا وچے تے انہیں دے دل

لَيْسَ هَذَا وَمَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي
آيَاتٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَوَاسِ الْفَقِيرِ ﴿۲۹﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُؤْتُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَافُوا
بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۰﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَةَ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ
رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ
فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ
الزُّورِ ﴿۳۱﴾

حُفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَكَانَتْ لَهُ مِنَ السَّمَاءِ خُطْفَةٌ الظَّيْفُ
أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿۳۲﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى
الْقُلُوبِ ﴿۳۳﴾

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا
إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۴﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّذِكْرِهِمْ اسْمَ اللَّهِ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُمُ
إِلَهُ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿۳۵﴾

الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ

عَلَى مَا آصَابَهُمْ وَالْمُقِيبِي الصَّلَاةِ وَمَا رَزَقْنَهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿۶﴾

کعب ویندن تے جیہا بڑکھ آوے اونہے اتے صبر
کریندن تے نماز پٹھاکے پڑھدن تے جو اسال بڑتے
اونہے وچو خرچ کریندن۔

وَالْبُذْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا
ذِكْرٌ فَإِذَا كُورُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ فَإِذَا
وَجِبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ وَ
الْمُعْتَذِرَ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۷﴾

۳۷۔ تے قربانی دے اٹھ وی اسال تہا بڑے کیتے اللہ
سے عزت والے نشان بٹائن تے انہیں وچ تہا بڑے کیتے
چو بگائی تے انہیں کول قطاریں وچ کھڑا کے انہیں تے
اللہ داناں گھنوتے جڈاں او پاسیں سے بھر دے

یون تے انہیں دا گوشت کھاؤ تے چپ چپا تے غریبیں
کول تے فیریں کول وی کھاؤ تے ایویں اسال انہیں
کول خدمت وچ لائے سے تاں جو تاساں شکر کرو
۳۸۔ انہیں قربانیاں داماس تے خون اصلو اللہ تیں نیں
بچدا تے اللہ سیس کول تہا بڑا تقویٰ پہنچدے ایویں
اللہ سیس انہیں کول تہا بڑی خدمت وچ لائے تاں جو
تساں سدھا راہ بڑ کھاؤ تے اللہ سیس دی وڈائی بیان
کرو تے نیکی کرن والیں کول خوشخبری بڑے۔

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ
التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ
عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿۸﴾

۳۹۔ بے شک اللہ سیس مومنین دا بچاؤ کریندا رہی
بے شک اللہ سیس کہیں وی خیانت کرن والے تے
منکر کول پسند نہیں کریندا۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿۹﴾

۴۰۔ جیہے لوکیں نال جنگ کیتی دیندی تے انہیں
کول مقابلے دی اجازت ایں واسطے جو انہیں تے علم
کیتا گئے تے بے شک اللہ انہیں دی مدد تے قادر۔

أُولَئِكَ الَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿۱۰﴾

۴۱۔ جیہے گھریں کہیں ناحق کڈھے گئیں محض ایں
واسطے جو انہیں آکھے جو ساڈا رب اللہ تے جے
اللہ سیس لوکیں کول ہک بے کہیں پریں نہ کریندا تے
گر جے تے یہودی دیاں عبادت گاہواں تے میتاں
جنہیں وچ اللہ دا بہول ناں یاد کیا دیندے تباہ کر

إِلَٰهِيْنَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ
يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ
بِبَعْضٍ لَّهَدَّتْ صَوَامِعُ وَبَيْعٌ وَصُلُوكٌ وَ
مَسْجِدٌ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۱۱﴾

ڈتیاں و نجن ہا تے جیرھا اونڈی مدرکیسی الشدسیس
ضرور اونڈی مدرکیسی بے شک الشدسیس طاقتور
تے غالب۔

۴۲۔ جے اساں انہیں کوں زمین وچ طاقت ڈیووں
تے لے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈسین تے نیکی دا کم
ڈسین تے برائی کیں رکین تے ساریں کہیں دا انجام
الشدو۔

۴۳۔ تے جے او تیکوں جھٹلیندن تے ایں کیں پہلے نوح
دی تے عاد تے ثمود دی قوم دی جھٹلایا ہا۔

۴۴۔ تے ابراہیم تے لوط دی قوم۔

۴۵۔ تے مدین والیں دی جھٹلائے تے موسیٰ کوں
دی جھٹلایا گئے میں کافریں کوں و تھی ڈتی تے
ول میں انہیں کوں پکڑا گدھے تے میڈا پکڑن کینجا
۴۶۔ کشیاں و ستیاں ہن جنہیں کوں اساں تباہ کر ڈتے
جو او ظلم کریندیاں پیاں ہن تے او ہٹی اپنے چھتیں
تے ڈٹھیاں پین تے کھو اڑیے پین تے اچیاں
ماریاں تباہ تھی گئیں۔

۴۷۔ کیا او زمین وچ نیس ٹریسے جو انہیں دے دل
سمجھن والے تھی و نجن بایا کن سنن والے تھی و نجن تے
بے شک اکھیں اندھیاں نیس تھیندیاں تے اصل دل
اندھے تھیندن جیرھے سنیں دین۔

۴۸۔ او تیں کیں جلدی عذاب مگدن تے اللہ اپنے
وعدے دی املو غلات درزی نیس کریندا تے بیخک
کہ ڈینہہ جیرھا تساں گنیدے عیسیٰ رب دے
نزدیک ہزار سال دے برابر۔

۴۹۔ تے کئی و ستیاں ہن جنہیں کور اساں مہلت ڈتی

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ
الْمُنْكَرِ ۚ اللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿۴۲﴾

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَإِدَّاءُ وَثُودٌ ﴿۴۳﴾

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿۴۴﴾

وَاصْبِرْ مَدِينَةَ وَلَدٍ مُّوسَىٰ ۚ أَتَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ
تُجْرًا ۚ أَحَدٌ لَهُمْ مَّكِينٌ ۚ كَانَ يُكَيِّدُ ﴿۴۵﴾

فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ
خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبَنُو مُعَظَّلَةٍ وَفَصَّرِ
مَشِينٍ ﴿۴۶﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا
تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي
الصُّدُورِ ﴿۴۷﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ
وَإِنْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مَّا تَعُدُّونَ ﴿۴۸﴾

وَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

أَخَذَتْهَا ۖ وَالَّذِي الصَّيْرُ ۝

تے او عالم ہن دل میں انہیں کوں پکڑیے تے ساریں
میڈرو لٹے۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كَلَمٌ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝

۵۰. توں آکھ لے لوکو میں معن تہا بڑو کھلا کھلا بڑاؤن والا
ہاں۔

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَ
رِزْقٌ كَرِيمٌ ۝

۵۱. تے جیرے لوک ایمان گھن آئن تے نیک کم کریندن انہیں
کیتے بخشش تے عزت والا رزق۔

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ۝

۵۲. تے جیرے ساجے نشانیں دے بارے وچ ساکوں
ہراؤن دی کوکشتش کریندن او دوزخی ہن۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَنَبَّأَ الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا
يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ آيَتَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ۝

۵۳. اساں تیں کنیں پہلے کوئی نبی تے رسول نہیں پھیا
سوائے ایندے جو جیرے ویلے اوں نبی کوئی خواہش کیتی
تے شیطان نے اوندی خواہش وچ رکاوٹ پاتی۔ شیطان
دی ہر رکاوٹ کوں اللہ سیس بٹا ڈتے دل اللہ سیس اپنے
نشان مضبوط کریندے تے اللہ سیس بہوں جاٹن والا تے
بہوں سیانما۔

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ ۖ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝

۵۴. تاں جو او شیطان دی رکاوٹیں کوں انہیں لوکیں کیتے
فتنہ بنا دے جنہیں دے دلیں وچ بیماری تے دل سخت
ہن تے بے شک ظالم ڈاڈھی دشمنی وچ پین۔

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

۵۵. تے تاں جو او لوک جنہیں کوں علم ڈتا گئے او جاٹن
گھن جو بے شک او سچ تیرے رب ولوتے اوندے
اتے ایمان گھن آون تے دل انہیں دے دل اوندے آگوجھک
ونجن تے بے شک اللہ سیس منن والیں کوں سدھ راہ
دو ہدایت ڈیون والا۔

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ
عَقِيمٍ ۝

۵۶. تے کافر ہمیشہ ایں شک وچ رہن جے تیں اہل
گھٹ انہیں تے تباہی نہ آونجے یا ہر شے ختم کر ڈیون دے
ڈینہر دا عذاب آونجے۔

أَلَمْ تَكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمُ فَالَّذِينَ آمَنُوا

۵۷. اوں ڈینہر بادشاہت صرف اللہ دی ہوسی او

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۵۸﴾

انہیں دے درمیان فیصلہ کر لیں تے مومن نیک کم کرن والے
نعمتیں والی بہشت وچ رسن۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۵۹﴾

۵۸۔ تے کافر تے ساڈی آیات کوں جھٹلاوٹن والے کہتے
ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ
مَاتُوا لَبِزَتْ لَهُمْ أَلْفُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَأَنَّ اللَّهَ
خَبِيرُ الرَّاقِينَ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ تے جنہیں اللہ دے رستے وچ ہجرت کیتی تے ماریے
گیٹن یا مر گئین اللہ سیٹیں انہیں کوں بہوں چنگا انعام
ڈیسی تے بے شک اللہ سیٹیں ساریں کئیں چنگا رزق ڈیوٹن

والاء

يَكْدُ خَلَتْهُمْ مُدَّ خَلَا يُرْضَوْنَ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ
كَالِيمٌ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ انہیں کوں ضرور انجی جاتے داخل کر لیں جیر صی اولہند
کر لیں تے بے شک اللہ بہوں جائز والا تے ٹھڈھا۔

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوِّقَ بِهِ ثُمَّ يُغَى
عَلَيْهِ لِيَنْصُرَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اے ایویں ہے جیر ما اتنی سزا ڈیوے جتنی اوکوں
تکلیف ڈی گئی، ول اونڈے خلاف بغاوت تھی و نہجے اللہ

ضرور اونڈی مدد کر لیں بے شک اللہ سیٹیں بہوں مہمان
کرن والا تے بخشش والا۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ الْاَيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ
النَّهَارَ فِي الْاَيْلِ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ اے ات گماہوں جو اللہ سیٹیں رات کوں ڈینہد وچ
تے ڈینہد کوں رات وچ پلیندے تے بے شک اللہ سیٹیں
سنن والا تے ڈیکھن والا۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ ۚ وَأَنَّ
مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ ۚ

۶۳۔ اے ات گماہوں جو بے شک اللہ حق تے جھیکوں او
اللہ دے سوا سبیدن او کو ٹرتے بے شک اللہ سیٹیں
اچاتے وڈا۔

وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ کیا تیں نیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سیٹیں بھراکئیں مہینہ
دیندے تے زمین سادی تھی ویندی بے شک اللہ سیٹیں
بہوں مہربان تے واقعی با خبر۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَخْضِبُ
الْأَرْضَ مُخْضَرَّةً ۚ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ جو کجھ آسائیں تے زمین وچ سب اندازے بے شک
اللہ سیٹیں بے نیاز تے توہین دے قابل۔

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ
لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ کیا توں ڈیہائیں بے شک اللہ سیٹیں تہاڈے کہتے کم وچ لا

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ وَالْفَلَکَ

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ وَيُنْسِكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ
عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَوَدُّ
ذَهِيبٌ ۝

ٹہٹے جو کج زمین پر بج بڑیاں ہوندے مکمل سمندر وچ چل دین
تے آسمان کوں روکی کھڑے تال جو زمین تے زڈھ پڑے
سوائے اونڈے مکم دے بے شک اللہ سیں لوکیں نال بہوں
مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۷

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ۝

۶۷۔ تے او ہو جس تہا کوں زندہ کیے ول تہا کوں مرلیں ول
تہا کوں زندہ کرلیں بے شک انسان ناشکر ۷

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَاظِرُكَ
فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى
مُسْتَقِيمٌ ۝

۶۸۔ ہر قوم کیے اسماں قربانی دا طریقہ بنائے او اپنے طریقے نال
قربانی کر دین تے او تیرے نال ایں معاملے وچ نہ بھڑن
توں اپنے رب دو سڈ بے شک توں سدھے راہ تے
ہوں۔

وَإِنْ جَدُلُواكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝

۶۹۔ تے جے او تیرے نال بحث کرن تے توں اکھ جوتیاں
کریندے؟ اللہ بہوں چاندے۔

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ۝

۷۰۔ اللہ سیں تہا بے درمیان قیامت دے ڈینڈ فیصلہ کرلیں
جیندے وچ تساں اختلاف کریندے؟

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝

۷۱۔ کیا توں چاندائیں جہے شک اللہ سیں چاندے جو آسمان
تے زمین وچ بے شک اے کتاب وچ موجود تے بیشک
اے اللہ کیے سوکھا ۷

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ
وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ۝

۷۲۔ تے او اللہ سے سوا انہیں دی عبادت کر دین جیندے
کیے اللہ سیں دلیل نہیں لہاں تے انہیں کوں ایند کوئی
علم تے ظالمیں امدادی کا نہیں۔

وَإِذَا تَنَادَّوْا عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ نَعْرِفُ فِي وُجُوهِ
الَّذِينَ كَفَرُوا الشُّكْرَ يَكْذِبُونَ يَالَّذِينَ
يَتَّبِعُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ مُبْشِرُونَ
ذَلِكُمْ أَلْتَارُ وَعَدَ هَآلِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبَشِّرِ
الْمُصِيفِينَ ۝

۷۳۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھل آیتاں پڑھیاں
ویندن تے کافریں دے منڈ بڈہیں او وشیج ویندن۔ اے
تھی سبگدے جیرے آیتاں سنیدے پین انہیں تے او
حکمہ کر ڈیوں توں اکھ بے جو کیا میں تہا کوں ایں کئیں
وی زیادہ بری خبر ڈیوں اے بھا جیندا اللہ سیں کافریں
نال وعدہ کیا ہونے تے اے بہوں برا لکھا ۷

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاستَبْعُوا لَهُ إِنَّ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا
وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا
لَا يَسْتَفِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٣٩﴾

۴۴۔ اے لوگو! بک بال بوسی ویندی ۽ اونکوں غور تال
سٹو بے شک تاسا میکوں اللہ دے سوا سبندے ۽
اوسارے کٹے رل کے دی ہک مکھی اعلو پیدائش کر
سگدے تے جے مکھی انہیں کنیں کئی شے کس گئے
اوں کنیں ولا نئیں مکن سگدے۔ مکن والا وی تے
جیں کنیں مگیا ویندے او وی کمزور۔

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٥﴾

۴۵۔ انہیں اللہ سیس دی جیوس حق با قدر نئیں کیتی
بے شک اللہ سیس بہوں طاقت والا تے غالب۔

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٤٦﴾

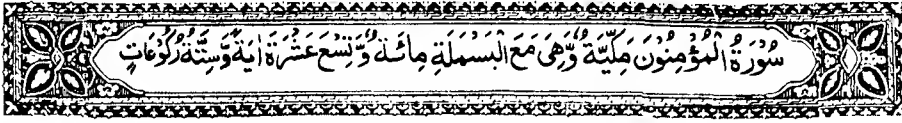
۴۶۔ اللہ فرشتیں و چرووی تے انسانیں و چر رسول چنڈا
رہی۔ بے شک اللہ بہوں سنن والا تے بہوں ڈیکھن
والا ۽

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿٤٧﴾

۴۷۔ جو انہیں دے سامنے ہے تے جو انہیں دے پچھو ۽ او
سبھ جانڈے تے سارے معاملے اوہیں دو وٹن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٨﴾
وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ
أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ هَ مِنْ
قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٩﴾

۴۸۔ اے مومنو! رکوع کرو تے سجدہ کرو اپنے رب دی
عبادت کرو تے چنگے کم کرو تال جو تال کامیاب تھیو۔
۴۹۔ تے اللہ دے راہ وچ پوری پوری کوشش کرو اوں
تہا کوں چن گدے تے دین وچ تہا ڈے کیتے کوئی تنگی نسی
بٹانی۔ تہا ڈے یو ابراہیم دا مذہب اوں تہا ڈاناں مسلمان
رکھے ایں کنیں پہلے دی تے ہن دی تاں جو رسول تہا ڈو گوہ
ہرے تے تال باقی دنیا تے گواہ ہوو۔ تال نماز پڑھو تے
زکوٰۃ ڈیو تے اللہ تال چوڑے رہو او تہا ڈا مولا تے آما ۽
تے او بہوں چنگا آتا تے کچھا چنگا اداوی ۽

سورة مومنون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۹ آیات تے ۶ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن مگئے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ مومن کامیاب تھی گئیں۔
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ②
- ۳۔ جیسے نمازیں و حج عاجزی کریندن۔
الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ③
- ۴۔ تے جیسے بے ہودہ گاہیں کیں منہ پھر گھنڈن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ④
- ۵۔ تے جیسے زکوٰۃ ڈیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ⑤
- ۶۔ تے جیسے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ⑥
- ۷۔ سوائے اپنی زلیں دے یا جنہیں تے انہیں دے سچے ہمت
إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ⑦
- ۸۔ تے جیرہا ایندے سوا بی گال دی خواہش کرے او
فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ⑧
- ۹۔ تے جیسے اپنی امانتیں تے اپنی وعیدیں دا خیال رکھیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ⑨
- ۱۰۔ تے جیسے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ⑩
- ۱۱۔ لے او وارثن۔
أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ⑪
- ۱۲۔ جیسے بہشت دے وارث تھیں تے اوندے وچ
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ⑫
- ۱۳۔ تے اسان انسان کوں سنی مٹی دے ست کیں پیدا
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ⑬
- ۱۴۔ ول اونکوں اسان لطف بٹائے تے ارام نال رہن آلی
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ⑭
- ۱۵۔ ول لطفے کوں چپڑن والا بٹائے تے ول او چپڑن
ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعِلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا

الْعَظَمَ لَحْمًا ثُمَّ أُنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَرَّكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿۱۵﴾

ول اوں پڑی تے ماس چڑھائے سے ول اونکوں بی شکل
وچ گھن آئے ہیں تے بابرکت اوقات جبرمی ساریں
کینیں چگی بناوٹ والی ۱۵۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَكَيْتُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ ول لتاں ایندے بعد مرسو۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ ول تہا کوں قیامت دے بڑنبہ اٹھایا ویس۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا قَوْمَكُمْ سَبْعَ طَرَائِفٍ ۖ وَمَا كُنَّا عَنِ الْفَلَكِ
غَافِلِينَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تے اساں تہا بڑے اتے ست راہ بناؤں تے اساں
مفلوک کینیں غافل نے رہندے۔

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ
رِثًا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَدْ رُؤُونٌ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے اساں آسمان کینیں ہک اندازے نال پانی بہائے
ول اونکوں زمین وچ کھڑائے سے تے اساں اونکوں
گھن وچوٹ تے وی قادر ہیں۔

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ تَحْتِهَا وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا
فَاكِهٌ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ ول اوندے نال اساں تہا بڑے واسطے باغ بناؤں
کھیں دے تے انگور دے انہیں وچ تہا بڑے کیتے بہوں
سارے میوے تے لتاں انہیں وچ کھندے ۲۰۔

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورٍ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذِّهْنِ
وَصِنْجٍ لِّلْأَكْلَيْنِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے ہک درخت جبرصا طور سینا کینیں نکلدے جیدے
وچو تیل نکلدے تے کھاوٹ دالیں کیتے بوڑ۔

وَرِثَ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ لِّتُؤْذِنَكُمْ مِنِّي فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے بے شک تہا بڑے کیتے بونگہیں وچ سبق اساں
تہا کوں انہیں دے بھدھیں وچو پلیندے ہیں تے انہیں
وچو تہا بڑے کیتے بہوں سارے نفعے ہن تے انہیں کوں
کھندے وی ہوسے۔

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے انہیں تے مڑی تیں تہا کوں سوار کیتا دیندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يٰقَوْمِ اغْبُوا
إِلَّا مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے اساں نوح کوں اوندی قوم دے وچو پٹھا ہا سے تے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو اوندے علاوہ
تہا بڑا بیا کوئی معبود کاہنیں کیا لتاں تقویٰ اختیار نورے
کریںدے۔

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يَرِيدُ أَنْ يَنْفَعَلَ عَلَيْكُمْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَآتَزَلُ

۲۵۔ اوندی قوم دے کافر سردار ہیں تے وڈیریں آکھئے اے لتاں
آلی کار بندہ ۱۱۔ اے چاہندے جو لتاں کینیں وڈاڑن وچے تے

مَلِكَةٍ ۖ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۝

جے اللہ چاہندا تے فرشتے لیندا اسان پہلے اپنئے پیوڑا دیس
کئیں اے گال نیں سٹی۔

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ يَهْدِيهِ جَنَّةُ فَتَرْتَوَاهُ حَتَّىٰ جَبِينِ ۝

۲۶۔ اے آدمی ۶ جیرھا پاگل تھی گئے تساں کجھ مدت تیں
ایکوں ڈیکھو (ایندا کیا تھیندے)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنتُ بَوْنِ ۝

۲۷۔ اوں اکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر اے میوں
جھلیندن۔

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَوَحَيْنَا
فَإِذَا جَاءَ أَهْرَبْنَا وَقَارًا ۚ فَانْشُرْ فِيهَا مِنْ
كُلِّ نَفْسٍ أَنْثَىٰ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ إِنَّهُمْ
مُعْرِفُونَ ۝

۲۸۔ اسان اونو وحی کیتی جو توں ساڈی اکھیں دے سائے
تے ساڈی وحی نال بیڑی بٹاتے جیرے ویلھے ساڈا حکم
آوے تے نیں آونجے ہر شے ۶ جوڑو ڈوڑو جیڑے
تے اپنا بیڑناں گھن کے ٹر پڑ سولے اوندے جیندے
کیتے ساڈا پہلا حکم تھی چکئے تے ظالمیں دے متعلق میڈے
نال کوئی گال نہر او تے بیڑسن۔

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَاكُمْ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

۲۹۔ جیلھے توں تے تیڈے نال آے بیڑی تے بہرہ وچو
توں اکھ سب صفات اللہ دیاں بن جیں ساکوں ظالم قوم کئیں
بجائے۔

وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنزِلِينَ ۝

۳۰۔ تے توں اکھ اے میڈے رب توں میوں برکت
آلی جاتے ہا تے توں چچکا بہاؤن والا ہوں۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَلْبَتِلِينَ ۝

۳۱۔ بے شک ایندے وج بہوں سارے نشان تے
اسان امتحان گھنڈے ہیں۔

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ۖ آخَرِينَ ۝

۳۲۔ ول اسان انہیں دے بعد کئی قوماں پیدا کئیں۔

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمُ
مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

۳۳۔ تے انہیں وج دی ناہیں ۶ جو رسول پٹھیں جو
تساں اللہ دی عبادت کرو اوندے سوا تہاڈا کوئی معبود
نیں کیا تساں بچدے نوٹھے۔

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا

۳۴۔ اوندی قوم دے کافر و بیڑیں تے جیرے آخرت دی
ملاقات دے دی منکر بن اکھئے تے اسان انہیں کوں ایں
دنیا وج مالدار بنایا با اے تساں جیہاں بندہ ۶ اوکھدے

تَشْرَبُونَ ﴿۳۵﴾

جیرمی شے تساں کھندے ۶ اوہو پیندے جو تساں
پیندے ۶۔

وَلَيْنَ اطْعَمْتُمْ بِشَرٍّ مِّمَّا كَلُمْتُمْ اِنَّكُمْ اِذَا
لَاخِسْتُمْ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے جے تساں اپنے جہیں بندے دی فرمانبرداری
کیتی تے بے شک تساں گھانا پاوٹن والیں وچو تھی ویسہ
۳۶۔ کیا اے تہا جے نال وعدہ کریندے جو تساں جڈاں
مرویسو تے مٹی بن ویسوتے پڑیاں تے تساں ولا کڈھیں
ویسہ۔

اَيُّعِدُّكُمْ اَنْتُمْ اِذَا امِئْتُمْ وَكُنْتُمْ تُرَاكِبًا وَعِظَامًا
اَنْتُمْ مُخْرَجُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ جیرمی کہاں دا وعدہ کیا دیندے ایسوں عقل نیں میندی

هَبْهَاتٍ هَبْهَاتٍ لِّمَا تُوْعَدُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اے محض ساڈی دنیاوی زندگی ۶ اساں مروے ہیں
تے اساں جیندے ہیں اساں ولا اٹھلے کا ۶ ناں ویسوں
۳۹۔ اے ہک آدمی ۶ جیرھا اللہ تے کوڑ گڑی کھڑے تے
اساں ایندی گاہیں کوں لے میندے۔

اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ
بِبَعُوثِينَ ﴿۳۹﴾

اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ اِفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ
لَهٗ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ اوں اکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر جو انہیں
جھٹلائے۔

قَالَ رَبِّ اَنْصُرْنِي بِمَا كَذَبْتُ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوں اکھئے اے لوک کچھ عرصے دے بعد شرمندہ تھی
ولیں۔

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّیُصِیْحَنَّ نَدِیْمِیْ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ انہیں کوں اوں عذاب پکڑیے جیندی خبر ڈتی گئی ہائی
تے اساں انہیں کوں لکھیں آلی کار بناڈتے تے ظالم قوم
کیئے لعنت۔

فَاَخَذَ تَهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَهُمْ غُشَاةً
فَبَعْدًا لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِیْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ دل انہیں دے بعد اساں بیاں قوماں پیدا کیتن۔
۴۴۔ کوئی دی امت اپنے وقت کیں نہ اگر تھیدی ۶ تے نہ
پچھو رہے بگدی ۶۔

ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ قُرُوٰنًا اٰخَرِیْنَ ﴿۴۵﴾
مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا یَتَاخَرُونَ ﴿۴۶﴾

۴۵۔ دل اساں ساندھو لاند رسول پٹھے جڈیں کہیں امت
دو اوں رسول آئے انہیں اوکوں جھٹلائے اساں کچھ لکھیں
کچھ دے بعد ہلاک کریندے گئے ہیں تے اساں انہیں
کوں قصے بناڈتے تے نہ منٹ والی قوم تے لعنت۔

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا اَلَمْآءَ اَمَةٌ رَّسُوْلُهَا
كَذَّبُوْهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَهُمْ اَحَادِیْثًا
فَبَعْدًا لِّلْقَوْمِ لَا یُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۷﴾

- ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾
إِلٰی فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
عَالِينَ ﴿٦١﴾
فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ بِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا
عِبَدُونَ ﴿٦٢﴾
كَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٦٣﴾
- ۴۶۔ ول اسان موسیٰ تے اوندے بھرا بارون کوں اپنے
نشان تے کھلی کھلی دلیل نال پیٹھے۔
۴۷۔ فرعون تے اوندے سردارین دو تے انہیں تکبر کیتے تے
لے اپنے آپ کوں بہوں وڈا سمجھدے ہن۔
۴۸۔ انہیں آکھئے کیا اسان وڈا اپنے جیہیں بندیں کوں
من گھنوں تے انہیں دی قوم ساڈی باہمی۔
۴۹۔ انہیں دُنایں کوں جھٹلا جُتے تے تباہ جھوٹ والیں
وجوہ بن گئے۔
- وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَهُمَا إِلَى
رُبُوعٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٦٥﴾
- ۵۰۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی متاں او ہدایت پاوے۔
۵۱۔ تے اسان ابن مریم تے اوندی ما کوں نشان بنا ئے
تے انہیں کوں ہک اچی جاتے پناہ ڈتی جیرھی سکون
آلی تے چشنے والی بائی۔
- يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٦٦﴾
وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿٦٧﴾
فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حَبِيبٌ بِمَا لَدَيْنِهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٦٨﴾
فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ جِيئَ بِهِمُ
الْيَحْيَوْنَ أَنَا نُمِدُّهُم بِهِ مِنْ مَّاءٍ وَبَيْنَينَا
سُيَّاعٌ لَهُمْ فِي الْخَبَرِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾
- ۵۲۔ اے رسولو! تساں پاک چیزاں کھاؤ تے چنگے کم کرو
بے شک میں جواڈھا جائداں جو تساں کریدے ہ
۵۳۔ تے بے شک تہاڈی لے جماعت بکا جماعت تے
میں تہاڈا رب ہاں تساں میں کیں ڈرو۔
۵۴۔ انہیں خدا دے حکم کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے دنگدے
تے ہر گولہ اپنی اپنی جاتے خوش۔
۵۵۔ تو انہیں کوں ہک مدت میں غفلت وچ چھوڑ ڈے۔
۵۶۔ کیا او خیال کریندن جو اسان جیرھی انہیں دی مال تے
پتھرین نال امداد کریندے پئے ہیں۔
۵۷۔ تے انہیں کوں نیکیں وچ ودھیندے پئے ہیں۔ اصل او
سمجھیندے نیں۔
- إِنَّ الدِّينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٧٠﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٧١﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٧٢﴾
- ۵۸۔ بے شک اولو کہ جیرھے اپنے رب کیں کہند۔
۵۹۔ تے جیرھے اپنے رب دی آیات کوں منین۔
۶۰۔ تے جیرھے اپنے رب دا کہیں کوں شریک نیں بنیدے

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَاوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَتَّهُمْ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَجُوعُونَ ﴿۱۱﴾

۶۱۔ تے جو انہیں کوں ملے او لوکس کوں بڈیندن تے
انہیں دے دل ات بگاہوں بڈرند جو انہیں اپنے رب
دوولٹے۔

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿۱۲﴾

۶۲۔ ایسے لوک نیکیں وچ جلدی کرن والن تے او نیکیں
وچ بک بڈو بھ کیں و دھن والن۔

وَلَا يُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ
بِالنَّحِيِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۱۳﴾

۶۳۔ تے اساں کہیں جان کوں او ندی طاقت کیں زیادہ
تکلیف نلے بڈیندے تے ساڈے کیں ہک کتاب جیرھی
سچ الیندی تے انہیں تے علم نہ کیا ولسی۔

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ
مِنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ ﴿۱۴﴾

۶۴۔ اصل انہیں دے دل ایں کیں غفلت وچن تے انہیں
دے کم ایندے سوا بے ہن جیرھے او کریندن۔

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
يَجْحَرُونَ ﴿۱۵﴾

۶۵۔ جڈاں اساں انہیں دے امیریں کوں عذاب نال
پکڑوں تے او ہوں ویلے دھار پٹا شروع کریندن۔

لَا تَجْعَلُوا الْيَوْمَ لَكُمْ مَقَاتًا لَا تَنْصُرُونَ ﴿۱۶﴾

۶۶۔ آج نہ پٹو بے شک ساڈے ولو تہا کوں کوئی امداد
نہ ملی۔

قَدْ كَانَتْ آيَتِي تُنْذِرُكُمْ فَلَوْلَكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ
تَنْكِصُونَ ﴿۱۷﴾

۶۷۔ میڈیاں آیتاں تہا کوں پڑھ کے ٹسایاں ویندیاں
ہن تے ٹساں کھڑیں دے بھر پھر ویندے ہا دے۔

مُتَكَبِّرِينَ ۖ بِهِ سِيرُوا أَنَّهُمْ يُجْرُونَ ﴿۱۸﴾

۶۸۔ تکبر کریندے ہا دے تے او ندے متعلق بے ہود بگاہیں
کریندے ہا دے۔

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ
آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۹﴾

۶۹۔ کیا انہیں ایں گال تے غور نہیں کیا یا انہیں دو او (دھو) آئے
جیرھا انہیں دے پیو بڈاڈے کوں نہ ملیا ہا۔

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۲۰﴾

۷۰۔ یا اپنے رسول کوں انہیں سچا نیٹ ایں واسطے او ندے
انکار کریندے پین۔

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمُ الْبَٰئِغُ وَالْكَاثِرُ
لِلْبَٰغِي كِرْهُونَ ﴿۲۱﴾

۷۱۔ کیا او آہدن جو لے پاگل اصل او تے انہیں دو وچ
گھن کے آئے تے انہیں وچو اکثر حق کوں چنگا نہیں جاڈے

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ

۷۲۔ تے بے سچ انہیں دی خواہشیں دے پچھو ٹردا تے
آسمان تے زمین وچ تے جو کچھ انہیں دے وچ تباہ تھی

عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ①

ونجے ہا۔ اصل اساں انہیں دو نصیحت گھن کے آئے ہیں
او اپنی نصیحت کئیں منہ پھریندن۔

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
الْزَّكَّاتِ ②

۷۳۔ کیا توں انہیں کئیں چٹی منگدیں تے تیرے رب دی
بُت چبگی ۛ تے اچنگا رزق ڈیوٹ والا ۛ۔

وَأَنَّكَ لَتَدْعُهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ③

۷۴۔ تے بے شک توں انہیں کوں سدھے راہ دوسٹینیں

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ
لَنَكُونُوا ④

۷۵۔ تے بے شک جیسے آخرت کوں نہیں منیدے
او سدھے رستے کئیں ہٹن والین۔

وَلَا رَجْنُهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجَوَا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ⑤

۷۶۔ تے جے اساں انہیں تے رحم کروں تے جیرا انہیں
کوں بکھ پنچا پئے ہٹا ڈیوں تے او اپنی منہ زوری وچ
ودھ ولسن۔

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُم بِالْعِدَابِ فَمَا اسْتَكْبَرُوا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَنْصَرَعُونَ ⑥

۷۷۔ تے اساں انہیں کوں عذاب ناں پکڑیا (ول دی) اور
اپنے رب دے اگے جھکے تے نہ عاجزی کیتی۔

كَذَّٰبًا إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ⑦

۷۸۔ تے جیلھے اساں انہیں تے بہوں سخت عذاب
دا درکھولیا تے او ہوں ویلھے مایوس تے مو بکھے تھی
گئے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ⑧

۷۹۔ او ہو ۛ جیں تہا بڑے کیسے کن اکھیں تے دل بناں۔
بہوں گھٹ جیرا تاساں شکر کریندے ۛ۔

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ⑨

۸۰۔ او ہو ۛ جیں تہا کوں زمین وچ کھنڈائے تے تاساں
ہوندو کسٹے کیسے ولسو۔

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالْ
النَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ⑩

۸۱۔ او ہو ۛ جیرا جیندا کریندے تے مریندے تے رات
تے ڈینہ دا اگے پچھو آوٹن ہوندے مکم ناں کیا تاساں عقل
نال کم نومے گھندے۔

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ⑪

۸۲۔ اصل انہیں او باگال کیتی ۛ جیرا جی پہلے لوک کریندے
ہن۔

قَالُوا إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا إِنْآ
لَنُبْعُوثُ ⑫

۸۳۔ کہدن کیا اساں جیلھے مرولیوں تے مٹی تے ٹپیاں
تھی ولسیوں ولا اٹھائے ولسیوں۔

۸۳۔ اے وعدہ ساڑے نال تے ساڑے بیوڑاؤں نال پہلے دی کیا گیا اے پہلے لوکیں دیاں کہا نیائن۔

۸۵۔ توں آکھ ڈوسو زمین تے جو اندرے درج کیندے کیتے ہے جے تساں جائدے۔

۸۶۔ او آکھن اللہ دے کیتے کیا تساں نصیحت نو ہے پکڑیندے۔

۸۷۔ توں آکھ ڈوسو ست آسمانیں تے عرش عظیم دا رب کون

۸۸۔ او آکھن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ کیا تساں اللہ کنیں نو ہے ڈردے۔

۸۹۔ توں آکھ ہر فتنے دی باوشاہی کیندے ہتھ درج او پناہ ڈیندے او دے خلاف پناہ کوئی نہیں ڈیندا ہے تساں جائدے۔

۹۰۔ او آکھن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ تساں کتے جادو کیتے دیندے۔

۹۱۔ اساں انہیں دو حق گنن کے آٹے ہیں تے او اندے انکار کرٹ والین۔

۹۲۔ اللہ سیئیں کوئی پتر نہیں بنایا تے او دے نال پیا معبود دی کوئی نیئیں ناں تاں ہر معبود اپنی پیدا کیتی شے کون انج گنن و نیچے ہا تے کچھ نہیں معبودیں تے جڑھا نی کر ڈیون با اللہ پاک اول کنیں جو اے آہن۔

۹۳۔ او غیب تے حاضر کون جائدے تے جیکوں او شریک بیٹن انہیں کنیں اپا۔

۹۴۔ توں آکھ اے میٹے رب جے توں میکوں ڈکھا ڈیویں جیڑھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔

۹۵۔ اے میٹے رب توں میکوں عالم قوم و چوڑاؤں

۹۶۔ تے بے شک اساں طاقت رکھیندے ہیں جو اساں

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

قُلْ لَيْسَ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِلَّا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰوٰتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ۝

بَلْ آتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلٰهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ۝

عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيئُنِي مَا يُوعَدُونَ ۝

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ تُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِرُونَ ۝

- تیکوں بڑکھلوں چیرھا انہیں نال اساں وعدہ کیتے۔
 ۹۷۔ توں گندیں گاہیں کوں چبگائی نال پریں کر
 اساں بہوں جانڈے میں جو او آبدن۔
 ۹۸۔ تے توں اکھ لے میڈے رب میں شیطان دی شرارتیں
 کنیں تیبی آم شام منگداں۔
 ۹۹۔ تے لے میڈے رب میں آم شام منگداں جو لے
 میڈے سائے آون۔
 ۱۰۰۔ تے میرے ولیمے انہیں دجو کہیں ہک کوں موت اولی
 تے او اکھی میوں ولا پٹھ۔
 ۱۰۱۔ تاں جو میں اتھاں نیک کم کراں جیرمی جاہ کوں چوڑا یاں
 لے اصوند تھیں بے شک لے ہک گال لے جیرمی
 او کریندا پٹے تے انہیں دے پچھو پردہ قیامت لے
 ڈینہ تیں۔
 ۱۰۲۔ تے جہاں دھوتوں دجایا ولسی تے اول ڈینہ انہیں وچ
 کوئی سقاوت نہ ہوسی تے نہ اوہک ڈوبھے دا حال پچھسن۔
 ۱۰۳۔ تے جیندے وزن باری ہوسن اوہے لوک کامیاب
 تھی ولسن۔
 ۱۰۴۔ تے جیندے وزن ہولے ہوسن اوہے لوک ہن جنہیں
 اچھے آپ کوں گھاٹے وچ پیٹے دوزخ وچ بیٹھ رہن
 ۱۰۵۔ بھا انہیں دے من ساڑ ڈیسی تے او اوندے
 وچ کالے دھوں تھی ولسن۔
 ۱۰۶۔ کیا تہا ڈے اتے میڈیاں آیتاں نہ پڑیاں ویندیاں
 ہن تے آساں اوندہ انکار کریندے ہاوسے۔
 ۱۰۷۔ انہیں اکھ لے ساڈے رب ساڈی بد بختی ساڈے
 اتے غالب آگئی ہائی تے اساں گمراہ قوم ہاوسے۔
 ۱۰۸۔ لے ساڈے رب ساکوں اتھوں کڈھ جے اساں
- إِذْ قَعَّ بِاللَّيْلِ هِيَ أَحْسَنُ السَّنَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا
 يَصِفُونَ ﴿٩٧﴾
 وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿٩٨﴾
 وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٩﴾
 خَلَّ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿١٠٠﴾
 لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
 هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ
 يُبْعَثُونَ ﴿١٠١﴾
 فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠٢﴾
 فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٣﴾
 وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٤﴾
 تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٥﴾
 أَلَمْ تَكُنْ أَيْنَمَا تَشَاءُ عَلَيْنَا كُنُوزًا مِمَّا
 تَكْتُمُونَ ﴿١٠٦﴾
 قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
 ضَالِّينَ ﴿١٠٧﴾
 رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا

ظَلُمُونَ ﴿۱۰﴾

قَالَ اخْسُؤْا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿۱۱﴾

ولا اوں کوں تے بے شک اساں عالم رہسوں۔

۱۰۔ او آکھسی پریں دوزخ وچ وچو میڈے نال گال نہ کرو۔

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۱۔ بے شک میڈے بندیں وچو ہک ٹولہ آباد ہاے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں ساکوں بخش ڈے ساڈے اتے رحم کرتون بہوں چنگا رحم کرن والا ہیں ۱۲۔ تساں انہیں نل مذاقاًل کریندے ہاوسے لے تیں جو انہیں تہاکوں میڈی یاد بھلا جٹی تے تساں انہیں نال کھلے ہاوسے۔

فَأَنخَذَ لَّهُمُ سُجُرَّتًا حَتَّىٰ أَنصَوْكُمُ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ فِيهِمْ تَصْحَكُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک میں آج انہیں کوں انہیں دے صبردا بدلہ ڈریاں بے شک اوہے کامیاب تھین وائن۔

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَاكِهُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ او آکھسی تساں زمین وچ کئی سال رہ گئے جو۔ ۱۵۔ او آکھسن اساں ہک ڈیہنہ یا اندا کچھ سھر رہ گئے ہیں گٹن والیں کیں پچھ گھن۔

قُلْ لَّكُمْ لَيْسَتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿۱۵﴾

قَالُوا لَيْسَتُنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ فَتَنِلِ الْعَاذِينَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ او آکھسی جو تساں تھوڑا وقت رہ گئے جو بے تساں چاندے ہوو۔

قُلْ إِن لَّيْسَتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَفْكَرْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ کیا تساں لے خیال کریندے ہاوسے جو میں تہاکوں بے کار پیدا کیے تے بے شک تساں میڈونہ دلائے دیو

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اللہ سیں اچی شان والا ہا دشاہ تے حق اوندے سوا کوئی ہیا معبود نہیں اوعزت آسے عرش داربہ

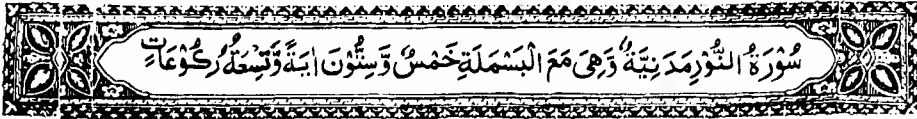
فَتَعْلَمُ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَوْنِ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے جبرھا اللہ دے سوا کہیں بے کوں معبود نہیں اوندی اوں کیں کوئی دلیل کاہ نیں تے بیشک اونداحساب محض اوندے رب کیں ہے تے بے شک کافر کامیاب نہیں تھیندے۔

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ لَا يَتَمَنَّاهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے توں آکھ لے میڈے رب توں بخش تے توں رحم کرتے توں بہوں چنگا رحم کرن والا ہوں۔

وَمَنْ رَبِّ اعْبُدْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۲۱﴾

سورة نور مدنی ہوتے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۵ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال نال جیرھا بن مگلے ٹیوٹ
والا تے ول ول رم کرن والا ۱
- ۲۔ لے سورت اساں انیکوں لہائے تے اساں فرض
کیتے ایندے اتے عمل تے اساں ایندے دوج کھلیاں
کھلیاں آیات لہائن تاں جوتساں نصیحت پکڑو۔
- ۳۔ زنا کرن والی تربیت تے جوان بڈوناہیں دجو ہرک
کوں سوکھوڑے مارو تے جے تساں اللہ تے آخرت
دے ڈینہہ تے ایساں ایندے دے تے اللہ دے دین
دج تساں انہیں بڈوناہیں نال نری نہ کرو تے انہیں بڈوناہیں
دی مزامونیں دی ہک جماعت ڈیجے۔
- ۴۔ زنا کرن والا مرد معص زنا کرن والی تربیت نال صحبت
کریندے یا شرک کرن والی نال تے زنا کرن والی
تربیت نال معص زنا کرن والا مرد یا مشرک صحبت کریندن
تے مونیں تے لے گال حرام کیتی گئی ۲۔
- ۵۔ تے جیرے لوک پاک تربیتیں تے الزام لیندن تے
ول اوچار گواہ نیں ایندے تے انہیں کوں اسی
کوڑے مارو تے انہیں دی گواہی کڈاہیں دی قبول نہ
کرو تے ایسے لوک نافرمان۔
- ۶۔ سوائے ایندے جیرے لوک ایندے بعد توبہ
کرن تے اصلاح کرن تے بے شک اللہ بہوں بخشش
والا تے مہربان۔
- ۷۔ تے جیرے لوک اپنی زالیں تے الزام لیندن تے اوندے
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ②
- الْزَانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً
جَلْدَةً وَلَا تَأْخُذْ بَعِثَا رَأْفَةً فِي دِينِ اللَّهِ إِنَّ
كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلِشَهِدَا عَنْهُمَا
طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ③
- الَّذَانِ لَا يَكُنَّ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ
لَا يَكُونُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَخُذْ ذَلِكَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ ④
- وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ يَأْتُوا بِلَاذِعَةٍ
شَهِدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَلَاثِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا
لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ⑤
- إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ⑥
- وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَرْوَاحَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهِدَاءُ

إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ⑤

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ⑥

وَيَذَرُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ⑦

وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ⑧

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ حَكِيمٌ ⑨

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِآيَاتِنَا كُفْرًا وَنَحْنُ
نُحْشِرُ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ أَجْلِ أَمْرٍ مِنْهُمْ مَا تَلْقَوْنَ
مِنْ الْإِنشِرَ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑩

لَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ⑪

لَوْ لَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا
بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ⑫
وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ لَنَسَكْتُمْ فِي مَا أَقَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑬

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ يَا أَوَاهُكُمْ مَا كُنْتُمْ
لَكُمْ بِهِ عِلْمًا وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّئًا ⑭ وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمٌ ⑮

اپنے سوا گواہ کوئی نہیں ہوندے تے ول انہیں وچو
ہر آدمی چار دفعہ اللہ دی قسم کھا دے جو او بے شک سپاہ
۸۔ تے پنجویں دفعہ لے آکھے جو بے شک اوندرے اتے
اللہ دی لعنت ہوئے جے او کوڑا ہوئے۔

۹۔ تے اوں ترمیم دی سزا ختم کر ڈتی دیسی جے او
چار دفعہ اللہ دی قسم کھا دے جو او کوڑا ہوئے۔

۱۰۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو اللہ دی لعنت میڈے اُتے
ہوئے جے او مرد سپاہ۔

۱۱۔ تے جے اللہ دا فضل تے اوندی رحمت تہا بڑے اتے نہ
بہندی تے بے شک اللہ توبہ قبول کرٹ والا تے سیانہ

۱۲۔ بے شک جنہیں تہمت لائی او تہاں وچو ہک ٹولہ با
تہاں ایکوں اپنے کیتے برا نہ سمجھ اصل او تہا بڑے کیتے
چنگائی ۱۳۔ ہر شخص انہیں وچو جیئ جو گناہ کیتے اوں کوں سزا
ملی تے انہیں وچو جبر عا وڈا گناہ گار با اوندرے کیتے وڈا
عذاب۔

۱۳۔ اے گال سنٹ دے بعد تے مومن مردیں تے مومن
ترمیتیں اپنے متعلق چنگا گمان کیوں نہیں کیا تے لے
آہن جو اے وڈا کوڑا۔

۱۴۔ او چار گواہ کیوں نہیں گمن کے آئے تے جیلھے او
گواہ نہیں گمن کے آئے اللہ دے نزدیک او کوڑن۔

۱۵۔ تے جے تہا بڑے اتے دنیا تے آخرت وچ اللہ
دا فضل تے رحمت نہ ہندی تے تہا کوں تہا بڑے ایں
کم دی وجہ نال وڈا عذاب پہنچے با۔

۱۶۔ تے تہاں ہک بوجھ دی زبان نال کوڑ سکھن بگ
پئے تے اپنے مونہیں نال او آکھن بگ پئے جیندا تہا کوں
کوئی علم نہ ہاتے تہاں ایکوں سوکھی گال سمجھندے ہا دے

تے اللہ دے نزدیک بہوں وڈی گال بانئ۔

۱۷۔ تے جڈاں لے گال سٹی بانئ تساں لے کیوں نہ اکھیا با جو لے ساڈا کم نیں جو اساں ایں گال کول ولا اکھوں لے فدا توں پاک پیں لے بہوں وڈی تہمت۔

۱۸۔ جے تساں مومن ہوئے تے اللہ تہا کول نصیحت کریں تے جو تساں ایجی گال ولا نہ اکھاہے۔

۱۹۔ او اللہ تہا ڈے کیتے حکم بیان کریں تے اللہ بہوں جانئ والا تے بہوں سیاناں۔

۲۰۔ بے شک جیرے لوک لے چاہندن جو مومنین وچ برائی پھیل دے نہجے انہیں کیتے ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی ڈکھ والا عذاب تے اللہ جانڈے تے تساں توہمے جانڈے۔

۲۱۔ تے جے تہا جے اتے اللہ دافعل تے رحمت نہ ہندی کرئ والا۔

۲۲۔ اے مومن شیطان دے پیریں تے نہ ٹرو تے جیرھا شیطان دے پیریں تے ٹرو تے بے شک او بے حیائی تے ناپسندیدہ مگاہیں دا حکم ڈیندے تے جے اللہ دافعل تے رحمت تہا ڈے اتے نہ ٹرو تے تہا ڈے وچ کوئی کڈاہیں پاک نہ تھیوے ہا تے اصل اللہ سئیں جینکوں چاہندے پاک کریندے تے اللہ سئیں بہوں سنئ والا تے جانئ والا۔

۲۳۔ تہا ڈے وچ فہمیت والے تے کھلا رزق رکھن والے قسم نہ کھاؤں جو او اپنے سکس کول تے مسکین کول تے مہاجرین کول اللہ دے رستے وچ نہ ڈلسن اور معاف کرٹی تے کچھ نہ اکھن کیا تساں نوہے چاہندے جو اللہ تہا ڈے گناہ

وَلَوْلَا إِذْ سَبَعْتُمْوهٗ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهٰذَا ۖ سُبْحٰنَكَ هٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷﴾

يَعْظُمُ اللّٰهُ أَنْ تَعُودُوا لِلْإِثْلَةِ ۖ أَبَدًا ۖ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۸﴾

وَيُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْآيٰتِ وَاللّٰهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ﴿۱۹﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُونَ أَنْ تَشْجَعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللّٰهُ وَدُفِّ نَجِيمٌ ﴿۲۱﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَ وَالنَّكَرِ ۖ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا ۚ وَلَٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّي مَن يَشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ سَبِيْعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوْا أُولِيَ الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِيْنَ وَالْمُهَاجِرِيْنَ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا ۚ أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ ۚ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۳﴾

معاف کرے تے اللہ بہوں بخشش والا تے مہربان۔

۲۴۔ بے شک جبرے لوک پاک تے سدھی سادی مومن عورتیں تے تہمت لیندن این دنیا تے آفرت وچ انہیں تے لعنت تے انہیں واسطے دہلا عذاب۔

۲۵۔ جڈاں انہیں دیاں زبانیں تے ہتھ تے پیرا انہیں نے عملیں دے خلاف گواہی دلسن۔

۲۶۔ اوں دسندہ انہیں کوں اللہ پورا تے درست بدلہ دلسی تے او جان گھسن جبرے شک اللہ سبھی ہی اصلوا فتح سج۔

۲۷۔ گندیاں گاہیں گندے مردیں واسطے تے گندے مرد گندی گاہیں کیتے ہن تے پاک گاہیں پاک مردیں کیتے تے پاک مرد پاک گاہیں کیتے ہن اے بری کیتے ولسن اوں کیں جو کچھ او کہن۔ انہیں کیتے بخشش تے عزت والہ ذن

۲۸۔ اے مومنو اپنے گھریں دے سوا نہیں گھریں وچ نہ پیہو جے تیں پچھو نہ تے گھر والیں کوں سلام کرو اے تہاڈے کیتے چنگی گاہاں تاں جو تساں نصیحت حاصل کرو۔

۲۹۔ تے جے انہیں وچ کوئی دی نہ تے انہیں وچ نہ پیہو جے تیں تہا کوں اجازت نہ ڈتی وچ تے جے تہا کوں اکھیاں نہ وچ وچ تے وچ وچ تے تہاڈے کیتے زیادہ چنگی گاہاں تے اللہ تہاڈے عملیں کوں بہوں جائدے۔

۳۰۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جو تساں انہیں گھریں وچ پیہو جبرے دسون نہ ہن تے تہاڈا سامان بڑے۔ انہیں وچ تے اللہ جائدے جو تساں ظاہر کریدے تے لکندے۔

۳۱۔ توں مومنین کوں اکھ ڈے جو اپنی اکھیں جھکیاں رکھن تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن لے انہیں کیتے بہوں چنگا بے شک اللہ سبھی جائدے جو او کریندن۔

۳۲۔ تے مومن تریختیں کوں اکھ جو اپٹیاں اکھیں جھکیاں

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَنْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

يَوْمَ سَيُؤْفِكُهُمُ اللَّهُ وَيَنْهَهُمُ الْحَقَّ وَيَجْعَلُونَ أَنَّهُ هُوَ الْحَقُّ الْبَيِّنُ ۝

الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالْكَلْبَاتُ لِلْكَلْبَاتِ وَالْغَائِبَاتُ لِلْغَائِبَاتِ وَالْأُولَىٰ لِلْأُولَىٰ وَمَا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِذَىٰ كَرِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ازْجِعُوا فَازْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۝

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسَبِّحُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ۝

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكُمْ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۝

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ

فَوُجَّهْنَ وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْحَكْنَ بَخْرَةً عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۖ وَلَا يَبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ
بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ
بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرَ أُولِي الْأَرْبَةِ
مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلَ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوَاتِرِ
النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
مِنَ زِينَتِهِنَّ ۚ وَتَوَلَّوْا إِلَى اللَّهِ جَنِبًا ۖ إِنَّهُ يُوَفُّونَ
لَعَلَّكُمْ تَقْلِحُونَ ﴿٣٠﴾

رکھن تے اپنی ٹھیکھاں دی حفاظت کرن تے اپنے سونپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اندرے جیڑھا ظاہر ہووے تے
اپنی چادر اپنے سین تے سٹی رکھن تے او اپنے سونپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اپنے پئے دے یا اپنے پیوتے
یا سوریں تے یا پتریں تے یا سکتیں تے یا بھرائیں
تے یا بھرتیں یا بھرتیں تے یا تریں تے یا ہائیں تیں
یا اینجے بھویریں تے جیڑھے بالغ نیں تھئے یا اینجے ہائیں
تے جنہیں کوں تریں دے خاص تعلقات دا علم نیں تے
اپنے پیریں کوں زور نال مار کے نہ لڑن تاں جو پتہ بگ
ونچے ظاہر تھی ونچے او سونپ جینکوں ادکیندیاں ہین
تے لے مومنو تساں سارے اللہ دو دھیان کرو تاں
جو تساں کامیاب تھی ونجو۔

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا بِكُمْ أَن تَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣١﴾

۳۱۔ تے تساں اپنی بیوہ تریں تے اپنے نیک بندیں تے
بائیں دیاں شادیاں کرو جے او غریب ہن تے اللہ انہیں کوں
اپنے فضل نال امیر کر ڈیسی تے اللہ بہوں وسعت ڈیو
والا تے جانٹے والا۔

وَلَيْسَتْ غَفِيفَ الَّذِينَ لَا يُحَدِّثُونَ كَذِبًا ۖ إِنَّهُمْ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ بِمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۚ وَآتُوهُمْ
مِنْ مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَكْرِهُوا فَتِيْلَكُمْ
عَلَىٰ الْبِعَازَةِ ۚ إِنْ أَرَدْتُمْ تَحْضُنَا لَنَبْتَغِيَ غَرَضَ الْبَيْعَةِ
الْدُّنْيَا ۚ وَمَنْ يَكْذِبْهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِرْكَاهِهِنَّ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ تے جیڑھے نیک نیں کر سگدے او پاک رہوں
جے تیں اللہ انہیں کوں اپنے فضل نال امیر کر ڈیوے تے
جیڑھے غلام تہا بڑے نال لکھ پڑھ کرن چاہن تے تساں آزاد
کرن کیے لکھ پڑھ کر گھو جے انہیں وچ چکائی ڈیکھو تے اللہ
دے اول مال وچو انہیں کوں ڈیو جیڑھا اول تہا کوں ڈرتے
جے بائیاں نیک رہوں چاہوں تے انہیں کوں برائی تے
مجبور نہ کرو تاں جو تساں دنیا دی زندگی دا سامان چاہو
تے جیڑھا انہیں کوں مجبور کر لیس تے بے شک اللہ سبیں انہیں
دی مجبوری دے بعد بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا لِّلَّذِينَ

۳۵۔ تے اساں تہا بڑھکھلے نشان لہان تے تہا بڑے کیں

خَلَوْا مِنْ قَلِيلٍ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾
 اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِثْلِهَا فِيهَا
 مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
 دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ
 وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضَيِّقُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ
 نَارُ نُورٍ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ
 وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

پہلے لوگس دے مال وی ڈسین سے تے متقیں واسطے نصیحت۔
 ۳۶۔ اللہ آسمان تے زمین دا نور اوندے نور دی مثال ایویں
 ہے جیویں جالے وچ ڈیوا لالتا ہوئے تے ڈیوا شیشے
 وچ ہوئے تے شیشہ ایویں جیویں چکدا ہو یا تارا ہوئے
 اوں کوں زیتون دے مبارک وٹ دے اتل اناں بالیا گیا
 ہوئے نہ پورا دمی ء اتے نہ پچا دمی بھانویں اوں کوں بھان
 وی بگے تے اوٹیل اوں کوں آپے روشن کر ڈیوے تے نور
 دے اتے نور اللہ جینکوں پاہندے اپنے نور دودھایت
 ڈیندے تے اللہ سیس لوگس کیتے اے گا لہیں بیان کریدے
 تے اللہ ہر شے کوں بہوں جانڈے۔

فِي بُيُوتٍ إِذْنُ اللَّهِ أَن تَرْفَعَ وَيُذَكِّرَ فِيهَا اسْمُهُ
 يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٨﴾

۳۷۔ گھوٹ وچ بن اللہ سیس جنہیں دے اچا کرٹ داتے اوندے
 ناں دا ذکر کرٹ دا حکم ڈتے۔ اوندے وچ فخر شام اوندی
 تسبیح کریندے رہ دیندن۔

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
 وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا
 تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٩﴾

۳۸۔ ایجھے لوک جنہیں کوں تجارت نے وپار اللہ دے ذکر
 کیں غافل نیں کرینداتے نماز پڑھن کیں تے زکاۃ
 ڈیون کیں دی اوں ڈینہ کیں ڈردن جیندے وچ
 دل تے اکھیں اپترتج ولسن

لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّنْ
 فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

تاں جو اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے عملیں دا
 بہوں چنگا بدلہ ڈیوے تے اپنے فغل ناں انہیں کوں
 ودعا وے تے اللہ جینکوں چاہے بغیر حساب دے رزق
 ڈیندے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ
 الظَّنُّ مَاءً خَمًّا إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ
 اللَّهَ عِنْدَهُ قُوَّةَهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

۴۰۔ کافرین دے اعمال ایویں بن جیویں چکنی ریت دا
 میدان جینکوں ترسا پانی ٹہمبھیندے تے جیڑاں اوندے
 ناں اندے او کجھ وی نیں ہونڈاتے او اللہ کوں اپنے
 کوں لہوہیں تے او اوند پورا پورا حساب ڈیسیں تے اللہ حساب
 جلدی گھنٹ والا۔

۴۱۔ یا ایہیں بہن جیویں شہو سمندر وچ اندھارے ول بہک
بہرتے بی لہر ہومے ول اونڈے اتے جھڑ ہومے اندھاریں
تے ول اندھاریں بھون تے بے او ہتھ کڈھے تے اونکوں
ڈیکھ نہیں سگدا تے جیندے واسطے اللہ نور نہ بناوے
اونڈے واسطے کوئی نور نہیں۔

۴۲۔ کیا توں نہیں ڈبدا بے شک جو کجھ آسمانی وچ تے
زمین وچ اللہ دی تسبیح پیا کریندے تے کجھی قطار ہمی
کھڑن تے انہیں وچ ہر بہک کوں اونڈی نماز تے تسبیح
دا پتہ تے اللہ جو او کریندن اونکوں بہوں چاڑھے۔
۴۳۔ زمین تے آسمان دی بادشاہی اللہ دی تے ہوندو
دلے۔

۴۴۔ کیا توں نہیں ڈبدا جو اللہ جھڑکوں ہومے ہومے
ٹریندے تے ول کھٹا کر ڈیندے تے ولا انہیں کوں
تہاں لیندے ول توں ڈبیں انہیں دے وچو میز آوٹی
پئے ویندے تے او جھڑ وچو بہوں ٹھیاں شہیں
ٹیندے انہیں وچ کجھ نالویں ہوندن تے جتھاں چاہندے
اوں تیں پچا ڈیندے تے جیں کیں چاہندے روک گھندے۔
تھی سگدے جو اونڈی بجلی دی چمکار اکھیں کوں اندھا کر
ڈلوے۔

۴۵۔ اللہ رات تے ٹریندے کوں پھریندارہ ویندے بیشک
اینڈے وچ عقل والیں کیسے سبق۔

۴۶۔ اللہ ہر جانور کوں پانی پانی کنیں پیدا کیسے انہیں وچ کجھ
ڈوہ دے بھر ٹردن تے انہیں وچ کجھ ڈولتیں تے ٹردن
تے کجھ چار تے ٹردن جو اللہ چاہندے پیدا کریندے
بے شک اللہ ہر چیز تے قادر۔

۴۷۔ تے اسان کھلے کھلے نشان لہائن تے اللہ میکوں

أَوَلَمْ نَكُنْ فِي مَجْلَدٍ يَخْشَى مَوْجٌ مِّنْ قُوَّةِ مَوْجٍ مِّنْ قُوَّةِهِ
مَعَابٍ ظَلُمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكُنْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا
لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْخَرُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالظُّلُمُ صُفْتُ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٢﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى
اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزَيِّجُ مَعَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ
يَجْعَلُهُ رُكَاةً فَكَرِهَ الْأَوْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَ
يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ
بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَآ
بِرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّا يَخْتَفُونَ بَيْنَهُ
عَلَى بَطْنَيْهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَنْشَى عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن
يَنْشَى عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٦﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤

چاہندے سدھاراہ ڈکھلندے۔

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ⑥

۴۸۔ تے آہن اساں اللہ تے رسول تے ایمان گھن آئے ہیں تے اساں اطاعت کریندے ہیں دل انہیں دچوہک ٹولہ ایندے بعد پھر دیندے تے لے لوک مومن نیں۔

وَرَأَى الْمُؤْمِنُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ⑦

۴۹۔ تے جیرے ویلھے انہیں کول اللہ تے اوندے رسول دوسٹیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے تے انہیں دچوہک ٹولہ نہ پھیر گھندے۔

وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ⑧

۵۰۔ جے کوئی گال انہیں دے حق دچ ہوئے تے اوں ویلھے فرمانبرداری کریندے ہوئیں آویندن۔

إِنِ قُلُوبُهُمْ مُّصْرَضَةٌ آمَرْتَاوَا أَمْ يَتَأْتُونَ أَن يَخِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ⑨

۵۱۔ کیا انہیں دے دل وچ بیماری یا اوٹک وچ ہن یا اوڈردن جو اللہ تے اوندے رسول انہیں تے ظلم کر لیس سچ لے ہے جو او خود ظالم۔

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ⑩

۵۲۔ مومنین کول جہاں اللہ تے اوندے رسول دو سٹیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے انہیں دا جواب لے ہندے جو اساں سُنئے تے من گدھے تے ایجھے لوک کامیاب تھیون والن۔

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخِفْ اللَّهَ وَيَخِفْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ⑪

۵۳۔ جیرے اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کریندن تے اللہ کنیں ڈردن تے اوندے تقویٰ اختیار کریندن ایجھے لوک کامیاب تھیون والن۔

وَأَنفُسُكَ بِاللَّهِ جَهْدَ إِنْسَانِيَّتِهِمْ لِنِ أَمْرِهِمْ يُفْرَجُونَ قُلْ لَا تَنفِسُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ جَبَّارٌ يُّعَذِّبُ ⑫

۵۴۔ تے انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دین جے توں انہیں کول حکم ٹولیں تے اوزور نکلسن توں آکھ قساں نہ کھاؤ اصل کم چنگی اطاعت بے شک اللہ جو قساں کریندے عذاب دے۔

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَّا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

۵۵۔ توں آکھ اللہ دی اطاعت کرو تے رسول دی اطاعت کرو جے او پھر دچن تے اوندے اتے او با ذمہ داری جو جبرمی اوندے ذمے لائی گئی ہو تے تہا بڑے اتے اہم جبرمی

الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ۝

تہا بڑے ذمے لائی گئی ہے جے تساں اوندی اطاعت
کر لیسو سدھے رستے تے آویسو تے رسول داکم معص
کھول کے گھال پچا بڑیوں۔

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي
وَلَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝

۵۶۔ اللہ سائیں تہا بڑے دھومنیں تے نیکیں نال اے وعدہ کیتے جو
انہیں کول ضرور زمین وچ خلیفہ بیسی جیویں انہیں کینیں
پہلے خلیفہ بنائیں تے تاں جو انہیں کیتے اوں دین کول میرھا
انہیں کول چنگا گجے مضبوط کر ڈیوے تے انہیں دے ڈر
دے بعد انہیں کول امن دی حالت وچ ضرور بدلیسی او
میلہی عبادت کرن تے میڈے نال کہیں کول شریک نہ
بنادوں میرھا ایندے بعد انکار کر لیس او نافرمانی وچ۔

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرُّسُولَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

۵۷۔ تے نماز ادا پر مومتے زکوٰۃ بڑیو تے رسول دی اطاعت
کرو تاں جو تہا بڑے اتے رحم کیا ونجے۔

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيْسَ أَذِنُكُمُ الَّذِي مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثٌ
مَرَّتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ
مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْدَةٍ
لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ
طَوُّوْنَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۵۸۔ توں املو خیال نہ کرو جو کافر زمین وچ ساکوں برا بھلا
تے انہیں دال کاڈ بھاء تے بہوں برا لگاڈ۔

۵۹۔ اے مومنو جیرھے تہا بڑے بانھے بن تے جیرھے
بالغ نیں تھے تہا بڑے دھو او ترے وقتیں وچ تساں
کینیں بکچھ کے آون غمزدی نماز کینیں پہلے تے ڈوپا رہیں
کول جیرھے ویلے تساں کپڑے لبندے، تے عشا دی نماز
دے بعد اے تہا بڑے ترے پردے دے وقتن۔ ایندے
بعد تہا بڑے اتے تے انہیں تے کوئی گناہ نیں تہا بڑے
دھو کچھ نہیں دو اندرے رہ دیندن۔ ایویں اللہ تہا بڑے
کیتے آیتاں کھول کے بیان کیتن تے اللہ بہن جانٹ والا
تے سیانا۔

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۶۰۔ تے جڈاں تہا بڑے بال بالغ تھی ونجن تے او دی ایویں
اجازت منگن جیویں ایں کینیں پہلے لوک اجازت منگدے بن
اللہ تہا بڑے کیتے کھول کے بیٹیاں آیتاں بیان کرندے تے اللہ

بہوں جاٹن والاتے بہوں سیانا۔

۶۱۔ بہوں پڑھیاں تریختیں جبریاں شادی دے قابل نہیں
انہیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے پکڑے اپنے حسن کوں
ظاہر نہ کریندے ہوئیں لہا رکھن جے او بچیاں رہ و بچن تے
انہیں کیسے پیگا تے اللہ بہوں سنن والاتے جاٹن والا
۶۲۔ اندھے تے منڈے تے بیماریاں تے تہاڈے اپنے
تے کوئی گناہ نہیں جو تساں اپنے گھریں دھو کھاؤ تے
اپنے پیورے گھریں یا مادے گھریں یا اپنے بھرانویں دے
گھریں تے اپن بھینس دے گھرو تے چا پے دے گھریں دھو
یا چاچیں دے گھریں دھو یا اپنے مایں دے گھریں دھو یا
یا مایں دے گھریں دھو یا جیندے کنبھیں دے تساں ملک
ہوے یا اپنے سنگتیں دے گھو کھاؤ تے تہاڈے لے
کوئی گناہ نہیں جو تساں رل کے کھاؤ یا انجرا کھاؤ تے
جڈاں کہیں گھروچ پیہو اپنے گھروالیں تے سلام کرداے
اللہ دلو با برکت تے چنگا تحفہ ایویں اللہ اپنی
آیات کھول کے تہاڈے اتے بیان کریندے تاں جو
تساں عقل نال کم گھنوں۔

۶۳۔ مومن صرف اوہے بن جیرے اللہ تے اوندے
رسول تے ایمان انیندن نے جیرے ویلھے اوندے
نال کہیں قومی کم کیتے بیٹھے ہون او نہیں ویندے جے
تیں کچھ نہ گھنن۔ بے شک جیرے لوک تیں کینیں پھپھن
اوہے لوک اللہ تے رسول تے ایمان انیندن
تے جڈاں او تیں کینیں کہیں اپنے کم کیتے
اجازت منگن توں انہیں دھو میکیوں چاہیں اجازت دے
دے اہیں واسطے اللہ کینیں بخشش منگ بے شک اللہ
بہوں بخشش والاتے بہوں رحم کرن والا۔

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۱﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرْبُوعِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ أَيْمَانَكُمْ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَبِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ
بُيُوتًا فَاسَلِمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ خَيْرٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۳۲﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا
كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْأَلُوا اللَّهَ
الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ إِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ
فَأَذَنْ لَّنْ يَشْتَمِ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۳۳﴾

۲

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ
الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ
يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ رسول دے سبڈن کول ایویں نہ سمجھو جویں آپت
وج کھک بڈو جھے کول سبڈندے ء اللہ جاڈندے جیرھا
تساں وچو چھوہ مار کے کھسک ویندے تے جیرھے
اوندے حکم دی خلاف ورزی کریندن اوڈرن جو انہیں
کول کوئی مصیبت نہ آونجے یا انہیں کول بڈکھ والا عذاب
نہ پہنچے۔

إِلَّا أَنْ يُلْهِمَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيَكْتَلِبُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ سٹوبے شک آسمانیں تے زمین وچ جو کچھ
ہے اللہ دا وچو جیرھ حالت وچ تساں ہرے اللہ اوں
کول جاڈندے تے جڈاں او اللہ دو والے ولین جو کچھ
او کریندن اللہ انہیں کول بڈس بڈیسی تے اللہ ہر شے
کول جھوں جاڈن والا ء۔

سُورَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً وَبِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورت فرقان مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۸ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 ابشروع کریں اللہ دے نال مال جو بن منکے ڈیون والا
 تے دل ول رحم کرن والا ؎
- تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ②
 ۲۔ او ذات بابرکت جس اپنے بندے میں قرآن نازل
 کیتے تاں جو اد لوکیں کو ہوشیار کرے۔
- إِلَهِ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ يَنْقَذُ ③
 ۳۔ آسمان تے زمین دی بادشاہت ہندی ؎ اوں پتر کوئی
 نیں بنایا تے نہ ہندی حکومت وچ کوئی شریک تے اوں
 ہر شے کوں پیدا کیتے تے اونا انڈاز مقرر کیتے۔
- وَإِذَا تَخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَّا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا سُورًا ④
 ۴۔ انہیں لوکیں اوندے سوا اینجے معبود بنائیں جیسے کج دی
 پیدا نیں کر سگدے تے او خود پیدا کیتے گین تے نہ او
 اپنے کیتے نقصان تے نہ نفع دے ماکن تے نہ موت
 دے نہ زندگی دے تے نہ ولا اٹھن دے ماکن۔
- وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آفَاكُ أَفْتَرَاهُ وَعَاثَانَا عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ⑤
 ۵۔ تے کافر آبدن اے تے محض ہک کوڑ جیرھا اوں بنا گدے
 تے بی قوم ایندی مدد کریندی ؎ اے انہیں وڈا ظلم
 کیتے تے وڈا کوڑ ماریئے نیں۔
- وَقَالُوا أَأَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۚ أَلَمْ يَكُنْ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ⑥
 ۶۔ تے او آبدن اے تے پہلیاں کہانیاں ہن جیرھیاں
 اول لکھوا گدین تے رات ڈینبر اوندے اتے پڑھیاں دین
 ؎ توں اکھ ایں قرآن کوں اول ذات ٹٹائے جیرھا آسمانیں
 تے زمین دے راز کوں جائدے بے شک اونخش والا
 تے دل ول رحم کرن والا ؎
- وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَسْتَغْنِي فِي الْأَسْوَاقِ ۚ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ⑦
 ۷۔ تے انہیں آکھئے ایں رسول کوں کیا تھی گئے اے کھانا
 کھدے تے بازاریں وچ ٹردے ایندے اتے فرشتہ کیوں
 نیں بلایا گیا تے جیرھا ایندے نال تھی کے ڈراوے ؎

۹۔ یا اوندے اتے خزانہ ہایا ونجے یا یا ایس کنیں باغ ہوئے
جینے وچو کھاوے باتے ٹالیں اکھئے جو تاساں تے
ایجھے آدمی دے پچھو لڑ دے ءر جینکوں کھوایا ویندے۔

۱۰۔ توں بڑیکھ تیبے متعلق کینھیاں لگا لہیں کریندن تے
او گمراہ تھی گئین تے ہن کوئی انہیں کوں راہ نیئں بعدا۔
۱۱۔ برکت وال ءر اوقات جے او چاہے تے ایں کنیں زیادہ
پچکے باغ تیبے بنا بڑیوے جیندے وچ نہراں وندیاں
ہون تے تیبے کیتے وڈیاں ماٹریاں بنا بڑیوے۔

۱۲۔ اصل او قیامت دا انکار کریندے پین تے اسان
قیامت دے منکر کیتے جھوٹ کن والا عذاب تیار کیتا ہوئے
۱۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں بڑیکھسی پرسیں کنیں او
اوندی کاوڑ والی تے مصیبت والی آواز سٹسن۔

۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں بدھ کے تنگ جاوے شیا دیسی
تے او اتھاں موت کوں سٹلسن۔

۱۵۔ آج تاساں بک موت نہ سبزو بہوں ساریاں موتاں
سبزو۔

۱۶۔ توں اکھ کیاے چکھا ءر یا ہمیشہ رہن والی بہشت
جیندا متقیں نال وعدہ کیتا گئے او انہیں دا بدلہ تے لگاڑ
ہوسی۔

۱۷۔ اوندے وچ انہیں کوں براو چاہن ملی تے ہمیشہ رہن
تیبے رب دا وعدہ ضرور پورا تھسی۔

۱۸۔ تے جڈاں انہیں کوں تے انہیں نے ممبریں کوں
میندری ءر اندر دے سوا عبادت کریندے ہن کھٹا
کیتا ویسی ول اکھسی کیا تاساں میڈے بندیں کوں گمراہ
کیتا یا او آپ سدھے راہ کنیں ہٹ گئے ہن۔

۱۹۔ او اکھسن توں پاک ہویں ساڈا کوئی حق نہ با جو اسان

اَوَيْلَنِّي إِلَيْهِ كُنْزًا وَتَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنَّ تَبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْخُورًا ①

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ②

تَبَرَّكَ الَّذِي إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ
قُصُورًا ③

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَكَانُوا تَالِيْنَ كَذَّبَ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ④

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ يَبْعِدُ سَبَعُوا لَهَا تَفْطُلًا
وَرَفِيرًا ⑤

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْهُنَا بِكَ
ثُبُورًا ⑥

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ⑦

قُلْ أَذِلَّكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَاصِيًّا ⑧

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا
مَسْنُورًا ⑨

وَيَوْمَ يَخْسِرُهُمْ وَهُمْ أَمْ يَبْعُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا
السَّبِيلَ ⑩

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ

دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ
تَسْمُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿۱۹﴾

تیبڑے سوا پہے گلستی بٹاؤں ہاتے تیں انہیں کوں تے
انہیں دے پیو بڑا بیس کوں بہوں فائدہ بڑا ہا (امیر بٹایا ہا)
تے اوتی بڑی یاد بھل گئیں تے او تباہ تھیون والی قوم
تھی گئی ہائی۔

فَقَدْ كَذَّبُوا بِمَا نَعَوُّونَ ۖ فَمَا تَنْتَضِعُونَ مَعَهُ
وَلَا تَصْرَآءُ وَمَنْ يَظْلِمِ مَثْنًا نُنْزِلْهُ عَذَابًا
كَبِيرًا ﴿۲۰﴾

۲۰۔ جو تساں آہرے ہا دے انہیں اونکوں جھٹلا بڑتے
ہن تساں نہ عذاب ہٹا سگدے عرتے زہد ددی طاقت کھیندے
تے جیرھا تہا بڑے دھچرہ ظالم اوں کوں اساں دہڑا عذاب
ڈلیسوں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْهُمْ
يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَشْرُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ
رَبُّكَ بِصِيرَةٍ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے تیں کئیں پہلے اساں جتی رسول پھینیں او سارے
کھاٹا کھندے ہن تے بازاریں وچ وی ٹردے ہن تے
اساں تساں دھچرہ کھڑ کوں کھڑ کیتے فتنہ بٹائے سے کیا تساں
مہر کرئیدے عرتے تہا بڑا رب بہوں ڈیکھن والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ
عَلَيْنَا الْمَلِكُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے جیرے لوک ساڈے ملن دی امید نیں رکھندے
انہیں آکھئے ساڈے اتے فرشتے کیوں نیں لہائے
گئے یا اساں اپنے رب کوں ڈہبے لیتے انہیں اپنے
دلیں وچ اپنے آپ کوں دہڑا سمجھتے تے اومنہ زوری
وچ بہوں اگور دھدھ گئیں۔

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ
وَيَقُولُونَ حِجَابًا مَّحْجُورًا ﴿۲۳﴾

۲۳۔ جیرے ڈہبہ او فرشتیں کوں ڈیکھسن اوں ڈہبہ
جھریں کیتے کوئی چبکی خبر نہ ہوسی تے او آکھن اساں
کنیں پیریں رو و نہجو۔

وَقَدْ مَنَّآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مَّنْثُورًا ﴿۲۴﴾

۲۴۔ جو انہیں کم کیتے ہوسن انہیں دو توجہ کر لیسوں تے
اونکوں الیوں کر ڈلیسوں جیویں ہوا وچ اڈرے ہونے
لگھڑے۔

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ بہشتی لوک اوں ڈہبہ لکائے دے لحاظ نال وی
چبکے ہوسن تے آرام کیتے بہوں چبکی جہیں وچ ہوسن۔

يَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ
بِالسَّلَامِ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے جڈاں آساں پھٹ ویسی تے سرتے جھڑ ہوسی

تَزِيلًا ⑤

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْخَبِيرُ لِلزَّحِينِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ⑥

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَّتَنِي أَخَذْتُ
مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ⑦

يُونِلْنِي لِيَتَّبِعُنِي لَمْ أَخِذْ فَلَانَا خَلِيلًا ⑧

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ
الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ⑨

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرْبِّ اِنْفِخِ اِنْفِخْ هَذِهِ الْقُرْآنَ فَجُودًا ⑩

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِمَّنْ الْعَجْرَمِينَ وَكَفَّ
بِرَبِّكَ هَٰذَا دِيًّا وَنُصِيرًا ⑪

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً ۚ كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ
تَرْتِيلًا ⑫

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ
تَفْسِيرًا ⑬

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ
شَرُّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ⑭

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ
وَنُزِيرًا ⑮

فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَرَبْنَاهُمَا

تے فرشتے دل دل لہائے ولین۔

۲۷۔ اوں ڈینہہ سچی بادشاہی رحمن خدا دی ہوئی تے او
ڈینہہ کافریں کیے اوکھا ہوئی۔

۲۸۔ تے اوں ڈینہہ ظالم اپنے ہتھیں کوں چک پس
تے اکھسی ہائے ہائے میں رسول مے نال ٹرپوواں ہا

۲۹۔ ہائے ہائے میں فلا نے آدم کوں سبگتی نہ بٹاواں ہا
۳۰۔ اوں میکوں اللہ دی یاد کنیں غافل کر ڈتے اونڈے

میں کنیں آوٹ دے بعد تے شیطان انسان کوں ککھا
بھوڑ ڈینڈے۔

۳۱۔ تے رسول اکھسے اے میڈے رب بے شک میڈی
قوم ایں قرآن کوں کنڈ بچھو سٹ گتے م۔

۳۲۔ تے ایویں اسان ہرنی دا جمریں وچو دشمن بنائے
سے تے تیلدارب ہدایت ڈیوٹ تے مدد کرن دے لحاظ

نال کافی م۔
۳۳۔ تے کافریں اکھسے قرآن ایں بنی تے بکودفہ کیوں

نئیں لہایا گیا۔ ایویں بے تاں جو اسان اینڈے نال
تیلڈے دل کوں مضبوط کروں تے اسان ایویں بہوں

چوگیا بنائے۔
۳۴۔ اوں تیکوں کوئی دی گال نئیں آہدے تے اسان

تیکوں اونڈے جواب وچ پکی تے سچی گال ڈینڈے
ہیں تے بہوں چوگی تفسیر کر ڈینڈے ہیں۔

۳۵۔ تے میرے لوک اپنے سرداریں نال جہنم دوکھے کیتے
ولین ایسے لوکن جہنم دی جا بہوں بری مے لے گمراہی آلا راہ۔

۳۶۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈی تے اونڈے نال
اسان اونڈے بھرا ہارون کوں امدادی بنا کے پھیلے۔

۳۷۔ تے اسان اکھیا ڈیویں اوں قوم دو وچو جہنم ساڈی

تَذْمِيرًا ⑤

وَقَوْمٌ نُّوحٌ لَّنَا كَذَبُوا الْوَسْلَ اَعْرِفْنَهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ
لِلنَّاسِ آيَةً ۚ وَاعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا اَلِيمًا ⑥

آیات کوں جھٹلائے تے اساں انہیں کوں اصلو تباہ کر ڈتے
۳۸۔ تے لوح دی قوم جبرے ویلے انہیں اپنے رسولیں
کوں جھٹلائے اساں اوں کوں عرق کر ڈتے تے لوکیں کیتے
نشان بنا ڈتے تے ظالمیں واسطے اساں ڈکھ والا عذاب
تیار کیا ہوئے۔

وَعَادًا وَنُوحًا وَاٰخِطَبَ الرَّيِّنَ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ
كَثِيرًا ⑦

۳۹۔ تے عادتے قوم دتے کھو آئے تے بی بہوں ساری
قومیں کوں جبریاں انہیں دے وچکار ہن تباہ کر ڈتے۔
۴۰۔ تے اساں ہر قوم کیتے سچائی بیان کر ڈتی ہے (تے
جیلے نہ سمجھ) اساں انہیں کوں تباہ کر ڈتے۔

وَكُلًّا ضَعَفْنَاهُ ۚ الْاَمَثَالَ ۚ وَكُلًّا تَبَرَّأْنَا نَتَّبِعُهُ ⑧

۴۱۔ تے بے شک اوایں وسی کنیں لگھین جیندے
اتے ڈکھ دامیندے و سایا گیا با کیا او ایکیوں ڈبہرے نیش
تے اصل او والا اٹھن دی امید وی نیش رکھیندے۔

وَلَقَدْ اَنۡوَا عَلٰی الْقَرْيَةِ الَّتِیْ اُمۡطِرَتْ مَطَرِ السَّوۡءِ
اَلَمْ یَكُونُوۡا یَرَوۡهَا بَلۡ کَانُوۡا لَا یَرۡجُوۡنَ نُّشُوۡرًا ⑨

۴۲۔ تے جیلے او ٹیکوں ڈبہن تے او ٹیکوں محض کھل
تے مذاق دی جاسمہدن کیا ایتھو جیکوں اللہ سیئیں
رسول بنا کے پھیلے۔

وَإِذَا رَاوُكَ اِنْ یَّتَّخِذُ وُنۡكَ اِلَّا هُرُوۡۤا ۚ اِهۡذِیۡ الَّذِیۡ
بَعَثَ اللّٰهُ رَسُوۡلًا ⑩

۴۳۔ جے ایندے وس وچ ہرے ہاتے ساکوں ساڈے
معبودیں کنیں پریں کر ڈیوے ہا جے اساں انہیں تے
پکے نہ ہنوں ہاتے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ولسی جہاں او
عذاب کوں ڈیکھسن جو کون سدھے راہ کنیں پریں تھی
گیئے۔

اِنْ کَادَ لَیُضِلَّنَا عَنْ اِلٰهِنَا لَوْلَا اَنَّ صَبَرْنَا عَلَیْهَا
وَسَوْفَ یَعْلَمُوۡنَ جِنَّ بَرَوۡنَ الْعَذَابَ مَنۡ اَضَلُّ
سَبِیۡلًا ⑪

۴۴۔ اے رسول! کیا تیکوں اوں شخص دا پتہ جیں
اپنی خواہشیں کوں معبود بنا لگدے کیا توں انداوی مگران
ہنیں۔

اَرَدَیۡتَ مَنۡ اَتَّخَذَ اِلٰهَۃً هُوَۤهُ اَفَاَنْتَ تَکۡفُوۡنُ
عَلَیۡهِ وَکَیۡلًا ⑫

۴۵۔ کیا توں سمجھیں جو انہیں وچو بہوں سارے
سڈک یا سمجھن اد تے محض ڈبیریں آلی کارن تے اصل
او انہیں کنیں وی وچھلے پاندن۔

اَمۡ تَحۡسَبُ اَنَّ اَکۡثَرَهُمۡ یَسۡمَعُوۡنَ اَوْ یَعۡقِلُوۡنَ ۚ اِنْ
هُمۡ اِلَّا کَاۡلَا نَعَامٍ بَلۡ هُمۡ اَضَلُّ سَبِیۡلًا ⑬

أَلَمْ تَر إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۝

۴۶. کیا تم کوں پتہ نہیں جو تیرے رب کیوں پہچا دیں کوں وڈا کیتے تے جے او چاہے ہاتے اونکوں کھڑا کر ڈیوے ہا ول اساں سمجھ کوں اوندے اتے گواہ بنائے۔

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۝

۴۷. ول اساں اونکوں آپ دو ہولے ہولے چکیندے پئے ہیں۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَدَ الْأَيْسَارَ وَالْيَدَ الْيُمْنَىٰ ۚ وَجَعَلَ الْبَهْرَ لَكُمْ فِي الْمَوَاطِنِ الَّتِي يُرِيدُونَ ۚ وَمِنْهَا جَعَلَ لِلَّهِ الْأَمْرَ كُلَّهُ ۚ وَهُوَ الَّذِي يُضِلُّ مَن يَشَاءُ ۚ

۴۸. تے او ہورے میںں تہا بڑے کیتے رات کوں لباس تے ندر کوں آرام وا ذریعہ بٹائے تے ڈسینہ کوں اٹھن دا ذریعہ بٹائے۔

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝

۴۹. تے او ہورے میںں اپنی رحمت کنیں پہلے ہوائیں خوشخبری کیتے پھین تے اساں بھڑکنیں پاک پانی بہائے۔

لِنُخْرِجَ بِهِ بَلَدَةً قَدِيمًا ۚ وَنُفِثَ فِيهِمَا مِمَّا كَفَرْنَا ۚ وَنُفِثَ فِيهِمَا مِمَّا كَفَرْنَا ۚ وَنُفِثَ فِيهِمَا مِمَّا كَفَرْنَا ۚ وَنُفِثَ فِيهِمَا مِمَّا كَفَرْنَا ۚ

۵۰. تال جو اساں اوندے نال بر ملک کوں وسوں کوں تے اوندے نال بہوں سارے ڈبگریں تے انسانیں کوں پانی پلیندے ہیں حیرے اساں پیدا کیتے۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِمَا بَنِينَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ فِتْنَةٍ أَوْ نَسَبٍ ۚ وَنُفِثَ فِيهِمَا مِمَّا كَفَرْنَا ۚ وَنُفِثَ فِيهِمَا مِمَّا كَفَرْنَا ۚ وَنُفِثَ فِيهِمَا مِمَّا كَفَرْنَا ۚ

۵۱. تے اساں رپائی اکوٹ انہیں وچ کھنڈا ڈتے تال جو اونصوت پکھن تے بہوں سارے لوک کفر دے سوا ساریں گالیں دا انکار کریندن۔

وَلَوْ شِئْنَا لَكُنَّا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۝

۵۲. جے اساں چاہوں ہاتے اساں ہر دسٹی وچ ڈراون آلا پٹھوں ہا۔

فَلَا تُطِيعُوا الْكُفْرَينَ وَجَاهِدُوا هُم بِهٖ جِهَادًا كَبِيرًا ۝

۵۳. توں کافرین دا اکھٹ نہ من تے ایں قرآن نال انہیں دے خلاف وڈا جہاد کر

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَ هَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۚ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا ۝

۵۴. تے او ہورے میںں ڈوسندر چلاٹن ہک بہوں مٹھا تے ڈو جھا بہوں کوڑا تے لوماء تے انہیں ڈوناہیں دے ادھ وچ اوں ہک روک بٹا ڈتی تے او ہک ڈوبھے نال رلدے نہیں۔

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا

۵۵. تے او ہورے میںں پانی کنیں انسان بنائے تے اونکوں

وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۝

کڑاہیں پیو بڑا اے کڑاہیں سو رہا بٹائے تے تیرا رب ہر شے تے قادر ۝

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا

۵۶۔ تے او اللہ دے سوا اوندی عبادت کرندن جیر حانہ

يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۝

انہیں کوں فائدہ پکیندے تے نہ انہیں کوں بڑکھ پکاسگدے

تے کافر لیکہ اپنے رب دے خلاف رہندے ۔

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۵۷۔ تے اساں تیکوں معن خوشخبری بولیوں والا تے بڑاؤں

والا بٹا کے پھٹے ۔

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ

۵۸۔ توں اکھیں لساں کہیں کوئی بدلہ نہیں منگدا سولے

اوں بندے دے جیرھا اپنی مرضی نال اپنے رب دی راہ

يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

دوڑ پورے ۔

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ النَّحْيِ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَيَحْيِي مُحَمَّدًا ۝

۵۹۔ تے توں اوں ذات تے بھروسہ کر جیر صی زندہ ۝

تے کڑاہیں نشیں مرزا تے اوندی توہین نال اوندی

پاکیزگی بیان کرتے او اپنے بندیں دے گناہیں توں بڑا بھا

واقعہ ۔

وَكُنْ بِمِثْلِ نُوحٍ وَعَادٍ خَيْرًا ۝

۶۰۔ او خدا جس آسمانیں تے زمین تے جو ایندے دیکار

جھی وقتیں دج پیدا کیتے تے ول او عرش تے ہم گئے

بن منگے بڑیوں والا توں او کہیں کچھ جیرھا بہوں

جاڈے ۔

إِلَّا الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ

آيَاتٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهٖ

خَيْرًا ۝

وَرَادَ اقِيلَ لَهُمْ اسْمُهُمُ وَاللَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الْوَحْمَنُ

اَسْجَدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

۶۱۔ تے جیسے انہیں کوں اکھیندے جو رحمن کوں سجدہ

کرو او آبدن رحمن کیا شے ہے کیا اساں اوں کوں سجدہ

کوں جیندا توں ساکوں حکم بوندیں تے لے جال انہیں

کوں نفرت دج دودھا بوندی ۝

تَبَرَّكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا

سِجْرًا وَقَرًا مُنِيرًا ۝

۶۲۔ برکت والی ۝ اوزات جیں آسمان دج برج بٹائن

تے انہیں دج سمجھ تے روشنی بڑیوں دالا چندر

بٹائے ۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ

أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ سُكُورًا ۝

۶۳۔ تے ادھا ذات جیں رات تے ڈینہہ کوں ہک پے دے

پکھو آڈن والا بٹائے لے اوندے واسطے ہے جیرھا

نصیحت حاصل کرنا چاہے یا شکر کرنا چاہے۔

۶۴۔ تے رغن دے بندے اوہن میرے زمین تے آرام نال ٹردن تے جیلے انہیں نال جابل الویندن تے او انہیں کول آہدن خیر بُری۔

۶۵۔ تے میرے اپنیاں راتاں اپنے رب کول سجدے کریندے ہوئیں تے کھڑکے گذریندن۔

۶۶۔ تے میرے آہدن لے ساڈے رب اساں کینس دوزخ دا عذاب پریں بٹا بے شک اوندا عذاب چڑی تے تباہی ہے۔

۶۷۔ بے شک او بہوں بُری بھانویں عارضی رہن دی جا ہوسے یا مستقل۔

۶۸۔ تے میرے دیسے خرچ کریندن نہ او فضل فرجی کریندن تے نہ شومائی کریندن تے او ڈوناہیں مبالغہیں دے وچ وچ ٹردن۔

۶۹۔ تے میرے اللہ دے نال پاکوئی مبود نیس سڈیندے تے او کہیں اینجے بندے کول قتل نیس کریندے حیندا قتل اللہ حرام کیتا ہوسے سوائے حق دے تے نہ اوزنا کریندن تے میرھا اینجاکم کرلیس او گناہ دا بدلہ ہیسی۔

۷۰۔ تے قیامت دے ڈینہہ اوندے کیتے عذاب ڈوڑا کیتا ویسی تے اوندے وچ بے عزت تھی کے رہی۔

۷۱۔ سوائے اوندے میرھا توبہ کرے تے میرھا ایمان آنے تے چپکے کم کرے ایسے ہن جو اللہ سیس انہیں دی برائیں کول نیکی وچ بدل ڈیسی تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۷۲۔ تے میرھا توبہ کرے تے چپکے کم کرے تے بے شک

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۝

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۝

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ۝

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ

مَتَابًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّدَّ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ۝

او اللہ سب سے دو بہوں جھگڑ والا ۝

۴۳۔ تے جیرے کوڑی گواہی نہیں دیندے تے جیلے
اوبے فائدہ گاہیں کنیں لگھدن تے شرافت نال
لگھ دیندن (انہیں وچ رلدے نیں)۔وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يُخَذُّوا عَلَيْهَا
حُتًّا وَعُمِيًّا ۝۴۴۔ تے جڈاں انہیں دے رب دی آیات انہیں کوں یاد
ڈیوایاں وچن تے او اندرے اتے ہوڑے تے اندرے
آل کار نیں ڈھنڈے۔وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا
وُزْرًا نَبْتَئُ قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لُتْفًا ۝۴۵۔ تے جیرے آہن جو لے ساڈے رب ساکوں
ساڈیں زالیں تے ساڈی اولاد کنیں اکھیں دی ٹھاڈل
پچا تے ساکوں متقیں دا امام بٹا۔أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا
نَجَاتٌ وَسَلَامًا ۝۴۶۔ ایجے لوکن جنہیں کوں بدلے وچ ماریاں ڈتیاں ولین کیوں
جو انہیں مبر کیے تے انہیں کوں بہشت وچ تحفے تے
سلامتی دے سینیے ملن۔

خُلِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

۴۷۔ او اندرے وچ ہمیشہ رہن لے ڈاڈاں چنگی
بارہ بھانویں عارضی ہوئے تے بھانویں مستقل۔قُلْ مَا يَعْبُودُ آبَاؤُكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ
كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۝۴۸۔ توں اکھ جو میڈے رب کوں تہاڈی کوئی پرواہ
نیں جے تساں منگوند تے تساں جھٹلائے ہن او ندا
عذاب تہا کوں منور ہو جڑا رہی۔

۱۹

سورة شعراء مکی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۲۸ آیات تے ۱۱ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرحان مہکے
 بُولُونُ وَاللّٰتِ وَلِلّٰهِ دَلٌّ ۚ وَرَمَّكُمْ كَرْنُ وَاللّٰهِ ۚ
- طسّم ②
- ۲۔ پاک سٹن والا تے بزرگ۔
- تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ③
- ۳۔ لے آیتاں کھول کھول کے بیان کرن والی کتاب دیاں
 ہن۔
- لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ④
- ۴۔ اے تمہی سبکدے جو توں اپنے آپ کوں ہلک کر
 بُولُونِ ات گاہوں جو لے میندے نیں۔
- إِنْ تَشَاءْ نَنْزِلْ عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
 أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ⑤
- ۵۔ جے اساں چاہوں تے انہیں تے آسمان کنیں ہک ایجا
 نشان لہاؤں جو انہیں دیاں گچیاں اوندے اگونو وچن۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا
 كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ⑥
- ۶۔ تے جڈاں وی انہیں کنیں رحمن و لونواں ذکر اندرے
 او اول کنیں اسلومند پھیر گھندن۔
- فَقَدْ كَذَبُوا فَسَيْلَنَّهُمْ أَنبَؤُا مَا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِءُونَ ⑦
- ۷۔ انہیں جھٹلائے تے انہیں دے اگو انہیں دے مذاق
 دی حقیقت ضرور کھل دیسی۔
- أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
 كَرِيمٍ ⑧
- ۸۔ کیا انہیں زمین کوں نیں بڑھا جو اساں اوندے وچ
 کے تلا چگے چگے جو لے پیدا کیتن۔
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ⑨
- ۹۔ بے شک ایندے وچ دی نشان تے انہیں وچر بہوں
 سارے میندے نیں۔
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑩
- ۱۰۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے دل دل رحم
 کرن والا ۷۔
- وَأَذِّنَا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنِ انْتَبِهُوا لِلْيَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑪
- ۱۱۔ تے جڈاں تیرے رب موسیٰ کوں سب ماریے
 جو توں ظالم قوم دو وچ۔
- قَوْمٌ يَرْعَوْنَ إِلَّا يَنْتَفُونَ ⑫
- ۱۲۔ فرعون دی قوم کیا او بڑر دے نیں۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٣﴾

۱۳۔ اوں آکھے میکوں ڈر لے میڈے رب جو میکوں او جھٹلا ڈلسن۔

وَيُضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْظِلُنِي إِلَّا فِي قَارِصٍ إِلَى هَرُونَ ﴿١٤﴾

۱۴۔ تے میڈا سینہ تنگ تھیندے تے میڈی زبان چچی نہیں چلدی تے توں میڈے نال ہارون کوں پھٹ۔

وَلَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٥﴾

۱۵۔ تے انہیں دا میڈے اتے ہک الزام دی ہے تے میں ڈروں جو او میکوں قتل کر ڈلسن۔

قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِأَيَّتِنَا إِنْكُمْ مُّشْرِعُونَ ﴿١٦﴾

۱۶۔ اللہ آکھے اصلو نہ تساں ڈوہیں میڈے نشان گھن کے و نچو بے شک اساں تہا ڈے نال تہا ڈی دعائیں کوں سُن دے رہسوں۔

فَأَيَّتِنَا يَذْعُونَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ تساں ڈوہیں فرعون کہیں و نچو تے آکھو جو اساں رب العالمین و لو رسول ہیں۔

أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ تے توں ساڈے نال بنی اسرائیل پھٹ ڈے۔

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ فرعون آکھے کیا اساں تیکوں پالیا نہیں تے توں ہاں ہانویں تے توں ساڈے وچ اپنی عمر دے بہوں سارے سال رہ گئیں۔

وَفَعَلْتَ فَعَلَتَكَ الْبَنَىٰ فَلَمَّا دَانَتْ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ تے تیں جیرھے کم کیتن کیتن تے توں ناشکری کرئیں۔

قَالَ فَعَلْنَاهَا إِيذًا وَآنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢١﴾

۲۱۔ حضرت موسیٰ آکھے میں کیتن اوں و پلھے جیلے میکوں پتہ نہ ہا۔

فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ لَنَا خِفَتِكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ جیلے میں تساں کہیں ڈریاں تساں کہیں بھج گیاں تے میڈے رب میکوں نبوت ڈتی ۶ تے میکوں رسولیں وچو بٹاسی۔

وَبِكَ نِعْمَ تَمَنَّا عَلَىٰ أَنْ عَبَّدَتْ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تے جیر ما احسان توں میکوں جٹوئیا ہیں اکیا تھی پیا (ات گاہوں) ساری قوم بنی اسرائیل کوں غلام بنائی ہیں؟

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تے فرعون آکھے رب العالمین کوں۔

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ

۲۵۔ اوں آکھے او آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ

- مُؤَقِّنِينَ ۝۲۵
قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَعِينُونَ ۝۲۶
قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝۲۷
قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ۝۲۸
قَالَ رَبُّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ۝۲۹
قَالَ لِمَنِ اتَّخَذَتْ الْهَاطَا غَيْرِي لَا جَعَلَتْكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ۝۳۰
قَالَ أَوَلَوْ جُنْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ۝۳۱
قَالَ قَاتِ بِهٖ إِنَّ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝۳۲
فَأَلْقَ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُجْبَانٌ مُّبِينٌ ۝۳۳
وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ۝۳۴
قَالَ لِلْمَلَاحِقَةِ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ۝۳۵
يُرِيدُ أَنْ يَمْحَاقَكَ مِنْ أَرْضِكَ بِسِحْرِهِ ۝۳۶
فَأَمْرُونَ ۝۳۷
قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ خَبْرَيْنَ ۝۳۸
يَأْتُونَكَ بِبَلِّ سَوَاحِدٍ عَلِيمٍ ۝۳۹
فَجَمَعَ السَّحَرَةُ لِبَنِي قَارٍ يَوْمَ مَعْلُومٍ ۝۴۰
- ۲۶۔ اوں آکھئے اپنے آسوپا سوالیں کوں کیا تساں سٹھے
نڑے پٹے۔
۲۷۔ موسیٰ آکھئے جو او تہا ڈالتے تہا ڈے پہلے پیر ڈاڑیں دا
دی رب۔
۲۸۔ فرعون آکھئے جو بے شک جیرا رسول تہا ڈو پٹیا گئے
او پاگل۔
۲۹۔ موسیٰ آکھئے جو او پچا دھرتے پورا دھرتے جو انہیں دے
دج او اندارب جے تساں عقل کرو۔
۳۰۔ فرعون آکھئے جے تیں میڈے سوا کیا کوئی معبود بنایا تے
میں تیکوں ضرور ڈھک ڈلیاں۔
۳۱۔ موسیٰ آکھئے بھانویں میں تیرو کوئی کھلا کھلا مغزوی
گھن آواں۔
۳۲۔ اوں آکھئے گھن آجے توں سچا ہوں۔
۳۳۔ اپنا سوتا سٹیس تے او ہوں ویلھے ظاہر ظہور ناگ
بن گئے۔
۳۴۔ تے اپنا ہتھ پھیکس تے او ہوں ویلھے انہیں ڈیکھیں
والیں کوں چٹا کھیر نظر کئے۔
۳۵۔ اوں اپنے چودھارو ڈیریں کوں آکھئے بے شک
اے مکڑا جادوگر۔
۳۶۔ اے چاندے جو تہا کوں اپنے جادو دے زور نال تہا ڈے
ملک کنیں کڈھو ڈلوے تے تساں کیا صلاح ڈیندے۔
۳۷۔ انہیں آکھئے ایکوں تے ایندے بھرا کوں دجی ڈے تے
شہریں وچ کئے کڑن والے بھڑ۔
۳۸۔ او تیرو ماہر جادوگر گھن آوں۔
۳۹۔ ہک مقررہ ڈینہہ سارے جادوگر کھٹے کتے گئیں۔

- ۴۰۔ تے لوکیں کوں آکھیا گیا جو تساں فی سارے کھٹے تھو اے۔
 ۴۱۔ تہاں جو اساں جادوگریں دے پکچوٹروں جے او
 بڑا دے تھی گئے تے
 ۴۲۔ جیلے جادوگر آئن انہیں فرعون کوں آکھئے جے اساں
 بڑا دے تھی وںجوں تے ساکوں کیا النام لمسی۔
 ۴۳۔ اوں آکھئے ہاتے تہاں میڈے خاص پیارے لوکیں وچو
 بن ویسو۔
 ۴۴۔ موسیٰ انہیں کوں آکھئے جو تہاں سٹے سٹو۔
 ۴۵۔ انہیں اپنے رے تے سوئے سٹ بڑے تے انہیں
 آکھئے جو فرعون دی عزت دی قسم اساں بڑا دے ہیں۔
 ۴۶۔ ول موسیٰ پٹا سوٹا سیٹے تے اوہوں دیلھے انہیں دے
 کوڑ کوں تلکوں پئے گئے۔
 ۴۷۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔
 ۴۸۔ انہیں آکھئے اساں ایمان ایندے میں اوندے تے
 جیرھا سارے جہانیں دارب۔
 ۴۹۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دارب۔
 ۵۰۔ اوں (فرعون) آکھئے جو تہاں میڈی اجازت کنیں پئے
 اونکوں من گدھے بے شک اے تہاڑا وڈا ۷ جیں تہا کوں
 جادو سکھالے تہا کوں ضرور پتہ لگ ویسی میں ضرور تہاڑے
 ہتھ تے پیر خلافت ورزی دی وجہ نال کیساں تے تہاں
 ساریں کوں ضرور پھاسی ڈیساں۔
 ۵۱۔ انہیں آکھئے او جڑی بے شک اساں اپنے رب دوہنڈے
 ۵۲۔ بے شک اساں امید کریندے میں جو ساڈا رب ساڈے
 گناہ بخش ڈیسیں کیوں جو اساں پہلے منن والے ہیں۔
 ۵۳۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی جو توں میڈے بندیں
 کوں راتوں رات گھن وںج بے شک تہاڑا بیچا کیسا ویسی۔
- وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَبِعُونَ ﴿٤٠﴾
 لَعَلَّآ نَشِيعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾
 فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ إِيَّا نَا لَا جَرَاءَ
 إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٢﴾
 قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَئِنِ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٣﴾
 قَالَ لَهُمْ مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ ﴿٤٤﴾
 فَأَلْقَوْا حِبَاءَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا لَا يَفْذَعُونَ
 إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٥﴾
 فَأَلْفَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثَلْجٌ مُّاءٍ يُوكُوفُ ﴿٤٦﴾
 فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٧﴾
 قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْغَالِبِينَ ﴿٤٨﴾
 رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٩﴾
 قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنِ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ
 الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَا تَقْطَعَنَّ
 أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا وَصَلَتْكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿٥٠﴾
 قَالُوا لَا صَبِيرُ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥١﴾
 إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَنْ كُنَّا آذِلَّ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٢﴾
 وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَمْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٥٣﴾

- ۵۳۔ فرعون شہریں وچ کھٹے کرن والے پٹھین۔
 ۵۵۔ بے شک اے تھوڑی جہیں جماعت۔
 ۵۶۔ تے او ساکوں کا وڑ لویندے پئین۔
 ۵۷۔ تے اسان سارے احتیاط کریندے ہیں۔
 ۵۸۔ تے اسان انہیں کوں باغیں تے چشیں کنوں کڈھو
 چھوڑیئے۔
 ۵۹۔ تے خزائن تے عزت آلی جہیں کنیں دی۔
 ۶۰۔ تے اسان ایویں بنی اسرائیل کوں انہیں دا وارث کر
 بُرتے۔
 ۶۱۔ تے فجر دے ویلے انہیں دا انہیں پھپھیا کیا۔
 ۶۲۔ تے جیلے ڈوہیں ٹولے ہک ڈوبھے دے سامنے
 تھیں تے موسیٰ دے ساتھیں آکھئے اسان پمٹریندے
 ہیں۔
 ۶۳۔ اوں آکھئے اصلوناں میڈا رب میڈے نال تے میکل
 راہ ڈھکیس۔
 ۶۴۔ اسان موسیٰ کوں وحی کیتی ۶۵ جو توں اپنا سنا سندر
 تے مارتے سندر ٹوٹے ٹوٹے تھی گیا تے برٹوٹا ہک
 وڈے طے آلی کار نظر ٹک پیا۔
 ۶۵۔ تے پھلیں کوں (فرعون دا لشکر) دی اسان انہیں دے
 کوہو کر ڈتا۔
 ۶۶۔ تے موسیٰ تے اوں دے نال اکیں ساریں کوں اسان بچا
 گدھا۔
 ۶۷۔ تے ڈوہیں کوں اسان غرق کر ڈتا۔
 ۶۸۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں دچو بہوں
 سارے نیں میندے۔
 ۶۹۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل دل ہم کرن
 ۷۰۔
- فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾
 وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ﴿٥٥﴾
 وَإِنَّا لَجَبِيعٌ خِلْدُونَ ﴿٥٦﴾
 فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَدَّتِ وَعَيْبُونَ ﴿٥٧﴾
 وَكُنُوزِهِمْ مَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾
 فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾
 فَلَمَّا رَأَى الْجَمْعَ قَالَ أَفْضَبُ مُوسَى إِنَّا لَكَاذِبُونَ ﴿٦١﴾
 قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾
 فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ
 فَأَنْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْعَوْنَ كَالظُّلُوذِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
 وَأَزْلَفْنَا ثَمَرَ الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾
 وَاجْمَعْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾
 ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

۲

وَجَعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ۝

وَاعْفُ لِإِيَّتِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِينَ ۝

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۝

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝

إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝

وَبُورِثَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَوِينَ ۝

وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَمَا كُنْتُمْ تُعْبُدُونَ ۝

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُوكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ ۝

فَكُذِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوُنُ ۝

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ۝

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ۝

تَاللَّهِ إِنَّ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

إِذْ نُسَوِّدُكُمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

وَمَا أَصْلَنَا إِلَّا الدُّجْرُمُونَ ۝

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ۝

وَلَا صَدِّيقِينَ حَتِيمٍ ۝

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

إِنِّي فِي ذَلِكَ لِآيَةٌ وَمَا كَانَ آلُكُمْهُمُ مُؤْمِنِينَ ۝

۸۶۔ تے میوں نعین آلی جنت دا وارث بنا۔

۸۷۔ تے میڈے پیو کوں بخش بے شک اور گراہیں وچ رہا۔

۸۸۔ تے قیامت دے ڈینہہ میوں ذیل ذکریر۔

۸۹۔ جڈاں زماں فائدہ پچیس تے نہ پتر۔

۹۰۔ سوائے اندرے جیرھا اللہ کیں بے عیب دل گھن

کے اوسی۔

۹۱۔ تے جنت متقیں دے کو لبر کر ڈتی ویسی۔

۹۲۔ تے دوزخ گراہیں کیتے ظاہر کر ڈتی ویسی۔

۹۳۔ تے انہیں کرن آکھیا ویسی اوکھاں ہن جیندی تہاں

عبادت کریندے باوے۔

۹۴۔ اللہ دے سوا کیا اد تہا ڈی مدد کریندن یا بدلہ گھن

سبگن۔

۹۵۔ تے اونے سارے گراہ دوزخ وچ پٹھے کر کے

سٹھے ولین۔

۹۶۔ تے ایویں ابلیس داسارا لشکر دی۔

۹۷۔ او آکھن تے او اوندے وچ بھڑسن۔

۹۸۔ اللہ دی قسم بے شک اساں کھل کھل گراہی وچ

ہاے۔

۹۹۔ تے اساں تہا کوں رب العالمین دے برابر سمجھندے

ہاے۔

۱۰۰۔ سا کوں تے محض مجرمین گراہ کیتے۔

۱۰۱۔ ساڈا کوئی سفارشی کاہ نہی۔

۱۰۲۔ تے نہ کوئی گھاٹا سنگتی۔

۱۰۳۔ جے اساں دل وچ سبگدے تے اساں مومنین نال

رل وچوں ہا۔

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ کب نشان تے اکثر میندے

نہیں۔

۱۰۵۔ تے بے شک تیدا رب غالب تے دل ول رحم
کرن والا ہے۔

۱۰۶۔ نوح دی قوم رسولیں دانا کار کیتے۔

۱۰۷۔ جیلے انہیں دے بھرانوح انہیں کول آکھئے جو کیا
تساں خدا کنیں ڈر دے تو سے۔

۱۰۸۔ میں تہاڑو امانتدار رسولوں۔

۱۰۹۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۱۱۔ میں تمہاں کہیں کوئی صلہ نہیں منگتا میڈا صلہ تے محض رب العالمین دے دے ہے۔

۱۱۱۔ تسال التذکینیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۱۱۲۔ انہیں آکھئے کیا اساں تیکوں منوں حالت اے ہے جو تیبڑے منن والے رزیل (کی کین) ہن۔

۱۱۳۔ اوں آکھئے میکوں کیوں پتہ بگے جو انہیں دے عمل کیا ہن۔

۱۳۳۔ انہیں واحساب میڈے رب تے ہے جے تسال
سمجھو۔

۵۱۱۔ میں منہ والیں کوں دھکے نشیں ڈیندا۔

۱۱۶۔ میں تے محض کھلا کھلا ڈراونٹ والا ہاں۔

۱۱۔ انہیں آکھئے اے نوح جے توں باز نہ آئیوں تے
تیکوں اساں پتھر مار مار کے مار گھتسوں۔

۱۱۸۔ حضرت نوحؑ آکھئے اے میڈے رب بے شک میڈی قوم میگوں جھلاڈتے۔

۱۱۹۔ تے تول میڈے تے انہیں دے درمیان پورا فیصلہ کر
جڑے تے میگوں تے میڈے نال والیں کون دشتیں دے
خرکنیں بجیا۔

۱۲۰۔ اسماں اونکوں تے اوندے نال والیں کوں بچائے

५

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ١٩

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنِ اجْتَرَىٰ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١١﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ (۱۱۱)

قَالُوا اَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْارْذُلُونَ ﴿١٣﴾

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٣﴾

إِنْ حَسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١٣٧﴾

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ

إِنَّا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٦﴾

قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَنْتَهِ يَنْحُوحْ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَوَّافِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّابُونَ ﴿١١٨﴾

انصاف

فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجَّيْنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٩﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ الشَّحُونِ ﴿١٧﴾

سے ہک بھری ہوئی بیڑی وچ ۔

ثُمَّ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَقِيَّةِ ۝۱۲۱

۱۲۱۔ ول اسال بعد وچ باقیس کوں غرق کر ڈیا۔

۱۲۲۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان ہا تے انہیں
وچو بہوں سارے نیں میندے۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝۱۲۲

۱۲۳۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے ول ول رحم کرن
والا ۶۔

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝۱۲۳

۱۲۴۔ عا درسولیں کوں جھلائے۔

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ۝۱۲۴

۱۲۵۔ جیلھے انہیں دے بھرا ہوا انہیں کوں آکھئے کیا تہاں
ڈرے نوے۔

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝۱۲۵

۱۲۶۔ بے شک میں تہاڈو امانتدار رسول ہاں

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝۱۲۶

۱۲۷۔ تے تہاں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھن منو۔

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝۱۲۷

۱۲۸۔ ایں گہاں کہنے میں کوئی صلہ نیں منگدا میڈا صلہ
تے محض رب العالمین دے دتے ہے۔

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عِلَّا
رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۲۸

۱۲۹۔ کیاں تہاں ہر پے تے بے فائدہ کم کریندے ہر نیں
ماڈیاں بنیندے ۶۔

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ۝۱۲۹

۱۳۰۔ تے تہاں مل بنیندے ۶ تہاں جو تہاں ہمیشہ رہو۔

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلَدُونَ ۝۱۳۰

۱۳۱۔ تے جیلھے تہاں کہیں کوں پکڑیندے ۶ عالم بن کے
پکڑیندے ۶۔

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ۝۱۳۱

۱۳۲۔ تہاں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھن منو۔

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝۱۳۲

۱۳۳۔ تہاں اوں کنیں ڈرو جیں تہاڈی اوندے نال مدد

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ۝۱۳۳

کیچی ۶ جیڑی تہاں چاڈے ۶۔

۱۳۴۔ اوں تہاڈی مدد کیتی ۶ جانوریں نال تے پتریں
نال۔

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَيْنٍ ۝۱۳۴

۱۳۵۔ تے باغیں تے چشیں نال۔

وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝۱۳۵

۱۳۶۔ بے شک میں تہاڈے اتے وڈے ڈینہ دے عذاب
کنیں ڈرواں ۔

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝۱۳۶

- قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَّعْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ۝
- ۱۳۷۔ انہیں اکٹھے ساڈے کیتے برابر جوتوں وعظ کریں یا نہ کریں۔
- وَمَا تَخْنُ بِمَعْدٍ بَيْنَ ۝
- ۱۳۸۔ اے پہلے لوکیں دے کمن۔
- فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝
- ۱۳۹۔ اسان عذاب نہ ڈتے دلیسوں۔
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝
- ۱۴۰۔ انہیں اوندانکار کیتا تے دل اسان انہیں کون ہلاک کر ڈتا بے شک ایندے درج وی ہک نشان تے انہیں وچو بہوں سارے نیں منیدے۔
- كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ۝
- ۱۴۱۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے ول دل رحم کرن والا۔
- إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ۝
- ۱۴۲۔ ثمود وی رسولس دا انکار کیتے۔
- إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝
- ۱۴۳۔ جیلھے انہیں دے بحرا صالح انہیں کون اکٹھے کیا تاس اللہ کنیں نورے ڈر دے۔
- فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝
- ۱۴۴۔ بے شک میں تہاڈو اماندار رسولان۔
- وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
- ۱۴۵۔ تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منور۔
- اسْتَرْكَبُوا فِي مَا هُمْئَا أَمِينٌ ۝
- ۱۴۶۔ تے میں ایندے اتے تاساں کنیں کوئی صلہ نیں منگا میڈا صلہ معن رب العالمین تے ہے۔
- فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ۝
- ۱۴۷۔ کیا تہا کون ایس دنیا درج امن نال چھوڑ ڈتا ویسی۔
- وَذُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ۝
- ۱۴۸۔ انہیں باغیں تے چشمیں درج
- وَتَنْجُوتُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ ۝
- ۱۴۹۔ انہیں رڑھیں تے اینجیں کھمیں درج جنہیں دے گوشے پھل نال بڈیئے پین۔
- فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝
- ۱۵۰۔ تے تاساں پہاڑیں کون کھٹ کے اکڑو ڈائی نال گھر بنیدے۔
- وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ السُّرْفِينِ ۝
- ۱۵۱۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منور۔
- الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ۝
- ۱۵۲۔ تے حد کنیں دوسٹن والیں دا اکھٹ نہ منور۔
- الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ۝
- ۱۵۳۔ حیرے زمین درج گھیر گھتیندن تے اصلاح نیں کریں دے۔

- ۱۵۴۔ انہیں اکٹھے تیل بڑے اتے جادو کیا گئے۔
 ۱۵۵۔ توں محض اساں جیہاں انسان ہویں جے توں سچا
 ایں تے کوئی نشان گھن آ۔
 ۱۵۶۔ اوں اکٹھے اے ڈاچی ۶ ہک ڈینہ لے پانی پیسی تے
 ہک ڈینہ تساں پانی پیس لے ڈینہ مقرر۔
 ۱۵۷۔ تساں ایکوں کوئی بڑکھ نہ فلیو ناں تاں تہا کوں
 وڈے ڈینہ دا عذاب پکڑیسی۔
 ۱۵۸۔ انہیں اونڈیاں خچاں کپ سٹن تے دل او شرمندہ
 تھی گئیں۔
 ۱۵۹۔ انہیں کوں عذاب آن پکڑیے بے شک ایندے وج
 نشان تے انہیں وچر بہوں سارے لوکس نیں منیا۔
 ۱۶۰۔ تے بے شک تیل بارب غالب تے دل دل رحم کرن
 والا۔
 ۱۶۱۔ لوط دی قوم رسولیں دا انکار کیتے۔
 ۱۶۲۔ جیلے انہیں دے بھرا لوط انہیں کوں اکٹھے کیا تساں
 خدا کنیں نوتے بے ڈر دے۔
 ۱۶۳۔ میں تہا بوا ایماندار نبی آں۔
 ۱۶۴۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔
 ۱۶۵۔ تے میں تساں کنیں ایندے اتے کوئی صلہ نیں
 منگدا میڈا صلہ محض رب العالمین دے دتے ہے۔
 ۱۶۶۔ کیا تساں مخلوق وچ نریں کوں اپنے کیتے
 چھپے۔
 ۱۶۷۔ تے تہا بڑے رب جیریاں تہا بڑے کیتے زالیں
 پیدا کیتن تساں انہیں کوں چھوڑیندے ۶ اصل تساں
 خدا کنیں ودھن والی قوم ہتے۔
 ۱۶۸۔ انہیں اکٹھے جے توں باز نہ آویں لے لوط تیکوں
- قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَخَّرِينَ ﴿۵۴﴾
 مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ
 مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿۵۵﴾
 قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لِّهَآ شَرِبٌ وَ لَكُمْ شَرِبٌ يَوْمَ
 مَعْلُومٍ ﴿۵۶﴾
 وَلَا تَسْوَءَا بِسَوَاءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ ﴿۵۷﴾
 فَعَقَّرُوْهَا فَأَصْبَحُوا نَدِمْينَ ﴿۵۸﴾
 فَآخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۵۹﴾
 وَإِنْ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶۰﴾
 كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۱﴾
 إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۶۲﴾
 إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۶۳﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۶۴﴾
 وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۵﴾
 أَتَأْتُونَ الذَّكَرَٰنَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۶۶﴾
 وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ
 بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿۶۷﴾
 قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخٰرِجِينَ ﴿۶۸﴾

مک بدر کر ڈتا ویسی۔

۱۶۹۔ لوط آکھٹے بے شک میں تہاڑے کم کنیں نفرت
کرینداں۔

۱۷۰۔ اے میڈے رب میگوں تے میڈے گھر والیں
کوں انہیں دے عمیں کنیں بچا۔

۱۷۱۔ تے اساں اوکوں تے اوندرے سارے گھر والیں
کوں بچا گدھا۔

۱۷۲۔ سوائے کہ بچھو رہی والی پڑھی دے۔

۱۷۳۔ تے دل اساں نہیں کوں تباہ کر ڈتا۔

۱۷۴۔ تے اساں انہیں تے ڈاڑھا میندے سائے جبرہا برشیا
کوٹن دے بعد نہ رکھن آلیں تے وسن آلا ہوں برا۔

۱۷۵۔ اے شک ایندے وجہ وی ہک نشان ہا تے انہیں
وجہ ہوں سارے لوک نیں میندے۔

۱۷۶۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل ول رم کرن
والا۔

۱۷۷۔ جگل آلیں رسولیں کوں جھٹلائے۔

۱۷۸۔ جیلھے انہیں کوں شیب آکھٹے کیا تساں خدا
کتیں توڑے ڈر دے۔

۱۷۹۔ بے شک میں تہاڑو ایماندار رسول ہاں۔

۱۸۰۔ تے تساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا اکھن منو۔

۱۸۱۔ تے میں ایندے اتے تساں کنیں کوٹن صلہ نیں مگدا
محض رب العالمین دے اتے میڈا صلہ ہے۔

۱۸۲۔ بھائی پوری کرو تے نقصان ڈیون والیں وچوڑو۔

۱۸۳۔ تے سدھی ترکری مال تولیا کرو۔

۱۸۴۔ تے لوکس کوں انہیں دیاں خبیث گھٹ نہ ڈیو تے
زمین وچ گیڑ گھٹن کیتے نہ پھرو۔

قَالَ إِنِّي يَمْلِكُ مِنَ الْقَائِلِينَ ﴿١٦٩﴾

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَمْلِكُونَ ﴿١٧٠﴾

فَنَجِّنُهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧١﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿١٧٢﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْيِينَ ﴿١٧٣﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا مَّسَاءً مَطَرُ
الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٤﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾

وَلَئِنْ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٦﴾

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٧﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٨﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٩﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا عَمَلًا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجِرِيَ إِلَّا عَلَى
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾

وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَلْسِنَتِكُمْ ﴿١٨٢﴾

وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

- ۱۸۵۔ تے اوں اللہ کنیں ڈرو جس تہا کوں تے پہلی مخلوق
کوں پیدا کیے۔
- ۱۸۶۔ انہیں اکھٹے جو تیبڑے اتے جادو کیا گئے۔
- ۱۸۷۔ تے توں محض اساں جیہاں انسان ہویں تے اساں
تیکوں املو کوڑا سمجھندے ہیں۔
- ۱۸۸۔ جے توں سچا ایں تے ساڈے اتے آسمان کنیں
کوئی ٹکڑا سٹ۔
- ۱۸۹۔ اوں اکھٹے میڈارب تہا ڈے علیل کوں بڑا دھا
جاڈے۔
- ۱۹۰۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے انہیں کوں گھاٹے جھڑ
دالے ڈینہ دے عذاب آن پکڑیے بے شک اے
وڈے ڈینہ دا عذاب ہا۔
- ۱۹۱۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں وچو بہوں
سارے لوک نیس منندے۔
- ۱۹۲۔ تے بے شک تیبڑا رب غالب تے رحیم۔
- ۱۹۳۔ تے بے شک اے قرآن رب العالمین دلوں ہلایا گئے۔
- ۱۹۴۔ حضرت جبریل ایندے نال لیتے۔
- ۱۹۵۔ تیبڑے دل تے تال جوتوں ہر شیار کرن والیں وچو
تھی ونبیں۔
- ۱۹۶۔ اے کھول کے بیان کرن والی عربی زبان وچ۔
- ۱۹۷۔ تے بے شک ایندا ذکر پہلی کتابیں وچ ہا پیا۔
- ۱۹۸۔ کیا انہیں کیے اے نشان گھٹ جو بنی اسرائیل دے
علامہ وی ایکوں سبھا ندن۔
- ۱۹۹۔ جے اساں ایکوں عجبیں وچو کہیں تے لبندے۔
- ۲۰۰۔ تے او انہیں دے ساڈے پڑھدا دل وی اے
نہ منن ہا۔
- وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۸۵﴾
- قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَخَّرِينَ ﴿۱۸۶﴾
- وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَطَّلُكَ لَئِنْ الْكَذِبِينَ ﴿۱۸۷﴾
- فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿۱۸۸﴾
- قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۸۹﴾
- فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظَّلَاةِ إِنَّهُ كَانَ
عَذَابٌ يَوْمٌ عَظِيمٌ ﴿۱۹۰﴾
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۱۹۱﴾
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۹۲﴾
- وَأَنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۹۳﴾
- نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿۱۹۴﴾
- عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿۱۹۵﴾
- بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿۱۹۶﴾
- وَأَنَّهُ لَعَلَى زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۹۷﴾
- أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي
إِسْرَآءِيلَ ﴿۱۹۸﴾
- وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿۱۹۹﴾
- فَفَرَّاهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ ﴿۲۰۰﴾

- ۲۰۱۔ ایسے اسل مجرمیں دے دیں وجہ اسے کمال سہی ہوئی ۶۔
 ۲۰۲۔ او ایکوں اوتیں نہ منیں جے تیں او بڑکھ بڑیوں آلا عذاب نہ ٹھیکیں۔
 ۲۰۳۔ او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں پتہ وی نہ ہوسی۔
 ۲۰۴۔ تے او آکھن کیا ساکوں وتھی نیں مل سگدی۔
 ۲۰۵۔ کیا او سا بڑے عذاب کوں جلدی منگدے ہن۔
 ۲۰۶۔ کیا تیکوں یقین نیں جے اسل انہیں کوں کئی سال فائدہ بچاؤں با
 ۲۰۷۔ تے ول انہیں تے او عذاب آوے ہا جیرھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔
 ۲۰۸۔ تے جہ انہیں کوں بڑا گیا ہا او عذاب کوں نال نہ سگدا ہا۔
 ۲۰۹۔ اسل کہیں وسن کوں ہلاک نئے کریندے جے تیں انہیں دو کوئی بی نہ پھڑوں۔
 ۲۱۰۔ اے نصیحت اسل ظالم نئے۔
 ۲۱۱۔ ایں قرآن کوں شیطانیں نیں لہایا۔
 ۲۱۲۔ نہ انہیں دا اے کم ہا تے انہیں کوں ایندی طاقت ہائی۔
 ۲۱۳۔ بے شک او (اللہ دی کمال) سنن کنیں پریں رکھے گیئیں۔
 ۲۱۴۔ توں اللہ دے نال بے کہیں کوں معبود نہ سبڑ نہ تاں توں انہیں وچوتھی ولیس جہیں کوں عذاب بڑا گئے۔
 ۲۱۵۔ تے توں اپنے قریبی سکیں کوں بڑا۔
 ۲۱۶۔ تے جیرھا سن کے تیلے پھوڑے اوندے
- كَذٰلِكَ سَلَكْنٰهُ فِيْ قُلُوْبِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٢٠١﴾
 لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ حَتّٰى يَرُوْا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿٢٠٢﴾
 فَيَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٢٠٣﴾
 فَيَقُوْلُوْا هٰذَا نَحْنُ مُنْظَرُوْنَ ﴿٢٠٤﴾
 اَفَعَدَّ اِيْنَا يَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿٢٠٥﴾
 اَفَرَأَيْتْ اِنْ مَّتَّعْنٰهُمْ سِنِيْنَ ﴿٢٠٦﴾
 ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوْا يُوعَدُوْنَ ﴿٢٠٧﴾
 مَا آغَى عَنْهُمْ مَا كَانُوْا يَسْتَعُوْنَ ﴿٢٠٨﴾
 وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍۭٓ اِلَّا لَهَا مُّنْذِرُوْنَ ﴿٢٠٩﴾
 وَكَرِهْنٰ اَنْ يَّزِدَ مَا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢١٠﴾
 وَمَا تَنْزَلَتْ بِهٖ الشَّيْطٰنُ ﴿٢١١﴾
 وَمَا يَنْبَغِيْ لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿٢١٢﴾
 اِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُوْلُوْنَ ﴿٢١٣﴾
 فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرًا فَتَكُوْنَ مِنَ الْمَعْذُوْرِيْنَ ﴿٢١٤﴾
 وَانْذِرْ عَشِيْرَتَكَ الْاَقْرَبِيْنَ ﴿٢١٥﴾
 وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٢١٦﴾

محبت دے ہتھ جھکے رکھ۔

۲۱۶۔ تے جسے اوتیڈا اکھن نہ منن تے توں اکھ جو میں
تہاڈے کیس کنیں باہرواں۔

۲۱۸۔ تے توں غالب تے بہوں مہربان خدا تے بھروسہ کر

۲۱۹۔ جیرہا تیکوں ڈبڈے جیلھے توں کھڑا تھیندیں۔

۲۲۰۔ تے جیلھے توں سجدہ کرن والیں وچ پھریں۔

۲۲۱۔ تے بے شک او بہوں سُنن والا تے جانٹ والا۔

۲۲۲۔ کیا میں تیکوں ڈساں جو شیطان کیندے اتے لہندن۔

۲۲۳۔ او شیطان ہر کوڑے تے گناہ گار تے لہندن۔

۲۲۴۔ او اچے کن لہندن تے انہیں دھو بہوں سارے
کوڑے ہوندن۔

۲۲۵۔ تے انہیں دے پچھو ٹرن والے گمراہ ہوندن۔

۲۲۶۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو بے شک لے ہر وادی وچ

بے مقصد پھر دے ردویندن۔

۲۲۷۔ تے بے شک او کریندے نہیں جو او آہن۔

۲۲۸۔ سوائے انہیں جیرھے ایمان گھن آون تے چنگ نہ

کرن تے اللہ دا بہوں ذکر کرن تے ظلم تھیون دے بند

۲۲۹۔ او خدا جائز بدلہ گھندن تے ظالم ضرور جان گھسن جو او کیرھی

چا دو ولسن۔

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِّئٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٨﴾

الَّذِي يَرْبُكَ جَبْنَ تَقْوَمُ ﴿٢١٩﴾

وَتَقْلُبَكَ فِي السَّجْدِينِ ﴿٢٢٠﴾

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢١﴾

هَلْ أُنْتِظَرُ عَلَى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيْطَانُ ﴿٢٢٢﴾

تَنَزَّلُ عَلَى كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٣﴾

يُلْقُونَ السَّعَ وَكَثُرُهُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٤﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٥﴾

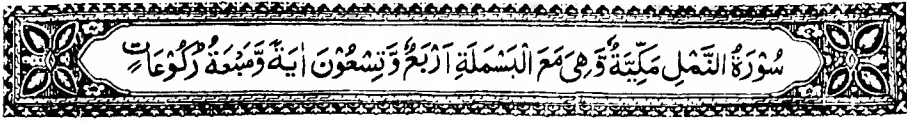
أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٦﴾

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٧﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ

كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۚ وَسَيَعْلَمُ

الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٩﴾

سورة نمل کی ۷۷ آیتیں ہیں۔ سورۃ النمل ۹۴ آیات تے ۷۷ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اللہ سے نال میرا بن سکے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کر ڈ والا ۷۔
- لَسَ تِلْكَ اٰیٰتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتٰبٍ مُّبِیْنٍ ②
- ۲۔ پاک تے سن ڈ والا تے قرآن مبد تے کھلی کتاب دیاں آیات ہن۔
- هُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِیْنَ ③
- ۳۔ مومنین واسطے ہدایت تے خوشخبری ۷۔
- الَّذِیْنَ یَقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَیُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ ④
- ۴۔ میرے نماز جماعت نال پرحدن تے زکوٰۃ دیندن تے آخرت تے اولیقین رکھیندن۔
- اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ یَعْمَهُوْنَ ⑤
- ۵۔ بے شک میرے لوگ آخرت تے ایمان نیں ایندے انہیں واسطے انہیں دے عمل اساں سوہنے کر کے ڈکھالین او گردان تھے ودن۔
- اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ لَهُمْ سُوٓءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِی الْاٰخِرَةِ هُمْ الْاَخْسَرُوْنَ ⑥
- ۶۔ ایسے لوگ جنہیں واسطے برا عذاب تے آخرت مریج او گھٹا پاوٹی والین۔
- وَ اِنَّكَ لَتَلَقَّ الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حٰكِمٍ عَلِیْمٍ ⑦
- ۷۔ تے بیشک تیکوں قرآن مبد اود کیں ملدا پئے میرا سیاننا تے چاٹن والا ۷۔
- اِذْ قَالَ مُوسٰی لٰهٖلَہٗ اِنِّیْ اَنْتُمْ نَادِیُّ سَآئِیْتِكُمْ فَمِنْہَا یَخْبَرُ اَوْ اٰتِیْکُمْ بِشَہَابٍ فَبَیْسَ لَعَلَّکُمْ تَضْطَلُوْنَ ⑧
- ۸۔ جیسے موسیٰ اپنے گھرا لیں کوں آکھے بے شک میں بھا ڈٹھ ۷ میں تہاڈو اٹھو کیں خبرگن اوساں یا بلدا الگراگن اوساں تاں جوتساں بھاسیکو۔
- فَلَمَّا جَآءَا نُوذِیْ اَنْ یُّوْرِكَ مَنْ فِی النَّارِ وَ مَنْ حَوْلَہَا وَ سُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ⑨
- ۹۔ جیسے اوبھاکیں آئے آواز ڈتی گئی جو میرا بھا دہج تے میرا اوندے چودھا رو ۷ اوکوں برکت ڈتی گئی ۷ تے اللہ رب العالمین پاک۔
- یٰمُوسٰی اِنَّآ اَنَّا اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ⑩
- ۱۰۔ اے موسیٰ بے شک میں غالب تے سیاننا اللہ ہاں۔

وَالَّتِي عَصَاكَ فَلَمَّا رَاَهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلِينَ ۝

۱۱۔ توں اپنا سٹا سٹ۔ جیلھے اوکوں ڈھس ہلا پئے جیویں اونانگ ہورے کنڈ ولا کے بچ پئے تے پکھرتے ولا نس ڈٹھا اے موسیٰ نہ ڈر میڈے کو لبو رسول نیں ڈردے۔

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي عَفُودٌ مَّرْحِيمٌ ۝

۱۲۔ سواٹے اوندے جس ظلم کیتا ہورے تے ول بدی دے بعد نیکی کیت ہوس تے بے شک میں بہوں بخشش والا تے ول دل رحم کرن والا ہاں۔

وَأَذِلُّ يَدَكَ فِي جَنِبِكَ نَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ عُيُنِهِمْ سَوْفَ نَنفِثُ فِي سَمْعِ آيَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝

۱۳۔ تے توں اپنا ہتھ کچھ وچ پا اولیٰغ بیماری دے چٹا نکلس اے نوں نشانیں دچرہ جبرے فرعون تے اوندی قوم کیتے ہن بے شک اے قوم نافرمان۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝

۱۴۔ جیلھے انہیں دو ساڈے اکھیں کھول ڈیون والے نشان آئن انہیں آکھے اے کھلا جادو۔

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝

۱۵۔ تے اوندا انکار کیتے نیں تے مندان وڈائی تے علم کین کم گدھے نیں انہیں دے دل منیدے ہن توں ڈیکھ جو فسادیں دا انجام کیجھا تھیندے۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ الْخُنُودُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۝

۱۶۔ تے اساں داؤد تے سلیمان کوں علم ڈتے تے انہیں ڈوناہیں آکھے ساریاں پچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن جس ساکوں بہوں ساریں مومن بنیں تے وڈا رتبہ ڈتس۔

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَأَيُّهَا النَّاسُ عِلْمُنَا مَنطِقُ الطَّيْرِ وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْبَیِّنُ ۝

۱۷۔ تے سلیمان داؤد دا وارث تھئے تے اوں آکھے اے کوکو ساکوں پکھیں دیاں بولیاں سکھایاں گئیں تے ساکوں سمجھ کچھ ڈٹا گئے بے شک اے اللہ دا کھلا فضل۔

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۝

۱۸۔ تے سلیمان دے ساڈے جنیں تے انس تے پکھیں دا لشکر کٹھا کیتا گئے تے انہیں دیاں قداراں بٹا ڈتیاں گئیں۔

خَفَى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِ التَّنْمَلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مِنْكُمْ لَكُمْ لَا يَخْطِئُكُمْ سُلَيْمَانُ
وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾

۱۹۔ اوتیس جو اودملہ وادی وچ آئیں تے نملہ آکھتے
اے نملہ دی قوم اپنے گھریں وچ بہرہ وچو سلیمان تے
اوندا لشکر تہاکوں لہاڑ نہ ڈیوسے تے انہیں کوں پتہ
نہ بگے۔

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ
وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿٥١﴾

۲۰۔ سلیمان انہیں دی اے مجال سن کے کھل پئے تے
آکھیس اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے جو میں
تیبی اوں نعمت دا شکر کراں جیڑھی میں میڈے تے
میڈے پیوستے کیتی میں چنگے کم کراں جو توں راضی
تھیویں تے اپنی رحمت نال میکوں اپنے نیک بندیں
وچ داخل کر۔

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْيَ هَذَا
أَمْرًا مِّنَ الْأَمْرِينِ ﴿٥٢﴾

۲۱۔ تے اوں پکھیں دی سنبھال لہی تے آکھیس اے
کیا میکوں بدبرد نظر نہیں پایا اندا یا اوکھ گئے۔

لَأَعَذِّبَنَّكَ عَبْدًا أَبَا سَيْدٍ أَذُولًا ذُبْحَنَةً أَوْ
بَيَاتِيْنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٥٣﴾

۲۲۔ میں اوں کوں سمٹ سزا ڈیساں یا کوہ ڈیساں
یا او میڈے کو لہو کوئی ثبوت گھن آوے۔

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تَحْطُ بِهِ
وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بَنِيَّ يَقِينُ ﴿٥٤﴾

۲۳۔ کچھ دیر کھڑیں تے آکھیس میکوں او پتہ بگے
جیندا تہاکوں پتہ کاہ نیں میں سباقوم کنیں قیڈوہک
پکی فرگھن کے آیاں۔

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٥٥﴾

۲۴۔ تے میں کہ تریمت ڈٹھی جیڑھی انہیں تے
حکومت کریدی پئی تے اوں کوں ہر فئے ڈتی گئی
تے اوندا کہ دڈا تخت دی ہے۔

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَرَبُّهُمْ الشَّيْطَانُ أَغَبَتْ لَهُمْ فِصَالُهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٥٦﴾

۲۵۔ میں اونکوں تے اوندی قوم کوں اللہ دے سوا
سمجھ کوں سجہ کریندا ڈٹھے تے شیطان انہیں کوں
انہیں واکم سوٹھا کر کے ڈکھا لے تے انہیں کوں سدے
رستے کنیں روک ڈتے تے او ہدایت نیں پندے۔

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٥٧﴾

۲۶۔ انہیں کوں منہ جو اللہ کوں سجہ نہ کرن جیڑھا
زمین تے آسمان دی کئی شے کوں ظاہر کریندے تے جو

تساں لکیندے تے ظاہر کریندے ؎ او جانڈے۔

۲۷۔ اللہ دے سوا کوئی مبود نہیں اور دہے عرش دا مالک۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝۲۷

۲۸۔ اوں سلیمان اکھئے اساں ڈیکھسوں کیا میں سج ہوئے یا کولڑا میں۔

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝۲۸

۲۹۔ توں میڈا اے خط گھن و نچ تے انہیں کوں ہڈے ول پچھوئے تھی کھڑے ڈیکھ تیکوں او کیا جواب ڈیندن۔

إِذْ هَبْ بِكُتَيْبٍ هَذَا فَاَلْقِهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۝۲۹

۳۰۔ اوں ملکہ اکھئے اے سردارو میڈو ہک عزت والا خط آئے۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِىَ أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ۝۳۰

۳۱۔ تے او سلیمان ولوہ تے اوں شروع تھیندے جو اللہ دے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن ملگے ڈیوٹ والا تے ول دل رحم کرن والا۔

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٍ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۳۱

۳۲۔ میڈے اگود ڈائی نہ کرو تے فرمانبردار تھی کے میڈو آؤ۔

أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَىٰ وَأَنُؤِنِّي مُسْلِمِينَ ۝۳۲

۳۳۔ اوں آکھئے اے سردارو میں معاملے وچ میکوں مشورہ ڈیو میں کوئی فیصلہ نہیں کریندی جسے میں تساں حاضر نہ ہوو۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِىَ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا خَلْفَهُ تَشْهَدُونَ ۝۳۳

۳۴۔ انہیں آکھئے اساں طاقت ولے ہیں تے وڈے لڑکے ہیں۔ فیصلہ میں کرتے توں ڈیکھ توں کیا حکم ڈیندیں۔

قَالُوا نَحْنُ أَوْلَا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ۝۳۴

۳۵۔ اوں آکھئے بے شک بادشاہ جیلے کس ملک وچ پہندن اونکوں تباہ کر ڈیندن تے انہیں دے عزت داریں کوں بے عزت تے ذیل کر ڈیندن تے ایویں کریندن۔

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا آيَةً أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۝۳۵

۳۶۔ تے میں انہیں دوہک تحفہ پٹھیندی آں تے ڈیوہی

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرْهُمْ بِمَ يَرْجِعُ

الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۵﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أُمِئْتُ وَنِي بِمَالٍ مِّمَّا أَتَيْتُ
اللَّهَ خَيْرٌ مِّمَّا أَشْكُرُ بَلْ أَنْتُمْ يَهْدِيَتِكُمْ تَقْرَحُونَ ﴿۳۵﴾

إِذْ جَعَلَ إِلَهُهِمْ فَلَئَاتٍ يَهُيمُ بِجُنُودٍ لَّا رَقِبَ
لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذَلَّةً وَهُمْ
صَغُرُونَ ﴿۳۶﴾

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْمُرُ بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ
يَأْتُوَنِي مُسْلِمِينَ ﴿۳۷﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ
أَمِينٌ ﴿۳۸﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ
قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لَتَتَالَيَنِي وَأَنَا أَشْكُرُ أَمْ
أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَكُونُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ
فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿۳۹﴾

قَالَ تَكُونُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْدِي أَمْ تَكُونُ
مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿۴۰﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ

آں جو میڈے قاصد کیا جواب گھن انرنہ
۳۷۔ جیلے تحفہ سلیمان دے سامنے آئے اوں آکھئے
کیا تساں مال نال میڈی امداد کرن چاہندے ء
تے جو اللہ میکوں دے تے اوں کنیں چچکا ء جیر صاباں
ڈولس تے اصل تساں اپٹے جھن تے اکریندے پئے ء
۳۸۔ توں انہیں دو دل ونج میں ضرور انہیں دو ایجھے
لشکر نال اوساں جیندا اومقابلہ نہ کر سگسن تے میں
انہیں کوں اتھو ذلیل کر کے کبڑھ ڈلیاں تے او
عزت و سجا پہسن ۔

۳۹۔ اوں آکھئے اے سردار و کیرھا تہا ڈے وچرواندے
تحت کوں میڈو گھن اوسی ایں کنیں پہلے جو او میں
کنیں فرمانبردار بن آوں۔

۴۰۔ پہاڑیں سرداریں دھوکہ منہ زور سردار آکھئے میں اونکوں
تیڈے اچھا ٹھن کنیں پہلے گھن اوساں تے
بے شک میں بہوں طاقت والا تے ایمانداراں۔

۴۱۔ میں کنیں خدا دی کتاب دا علم با اوں آکھئے میں
اونکوں تیڈی اکھ جھپکن کنیں دی پہلے گھن اوساں
جیلے اونکوں اپٹے کولہو ڈھس تے آکھیں اے
میڈے رب دا فضل تاں جو اومیکوں آزماوے جو کیا
میں شکر کرینداں یا کفر کرینداں تے جیرھا شکر کریندے
او اپٹے فائدے کتے شکر کریندے تے جیرھا ناشکر
کرے تے بے شک میڈا رب بے نیاز تے سخی ء۔

۴۲۔ اوں آکھئے اوندے تحت کوں حقیر کر ڈیو اساں
ڈہرے ہں جو اوہایت پیندی ء یا انہیں وچو تھندی ء
جیرے ہدایت نیں پیندے۔

۴۳۔ تے جیلے او آکھئی اونکوں اکھیا گیا کیا تیڈا تحت

وَأَوْثَيْنَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُصْلِينَ ﴿۳۷﴾

دی ایجاباً اوں آکھئے اے تے اوں داویں ہے
ساکوں این کیں پہلے علم بڑے بڑا گئے تے اسان
تیڈے فرمانبردار بن گئے ہیں۔

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا
كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے اونکوں بلکس جندی او اللہ دے سوا عبادت کریدی
بائی بے شک او کا فر قوم وچ رہائی۔

قِيلَ لَهَا اِذْجُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفْتُ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ
مِنْ قَوَارِيرِهِ قَالَتْ رَبِّ اِنِّی ظَلَمْتُ نَفْسِیْ وَاَسْلَمْتُ
مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ اوں کوں آکھیا گئے محل وچ بہر جیلے اونکوں
بڑھس اونکوں جھکا سمجھیں تے بڑ لگی۔ سلیمان آکھئے
اے تے محل جیندے وچ شیشے دے ٹکڑے لائے
گیٹیں اوں آکھئے اے میڈے رب میں اپنی جان تے
ظلم کیتے تے میں سلیمان نال رب العالمین خدا تے ایمان
آئندی آں۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا
اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَيْنِ يَخْتَصِمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے اسان ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کوں بولے
سے جو تساں اللہ دی عبادت کرتے او انہوں ویلے
بڑو لے تھی کے بھڑپئے گیٹیں۔

قَالَ يَقُومُ لِمَ تَسْتَغِيثُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ
لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ صالح آکھئے اے میڈی قوم تساں چنگا کی کیں پہلے
لنگائی دی جلدی کیوں کریندے تے تساں اللہ کیں
بخشنش نو بے مگدے تاں جو تہا بڑے اتے رحم کیا دینے

قَالُوا أَطِيعْنَا يٰكَ وَبَيْنَ مَعَكَ
قَالَ طَاعُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ
قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ انہیں آکھئے اسان تیکوں تے تیڈے نال دیں
کوں منوس سمجھیندے میں صالح آکھئے تہا بڑی خواست
اللہ دے کوں ہور تے سچ لے ہے جو تساں او قوم
ہوے جیڑھی آزمائی گئی۔

وَكَانَ فِي السَّيِّئَةِ نَسْخُهُ رَهْطٌ يُفْسِدُونَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ تے تہو وچ ٹوں آدمی ہن جیڑھے زمین وچ فساد
پہیندے ہن تے اصلاح نہ کریندے ہن۔

قَالُوا نَقَاسُ مَا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ
لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۴۴﴾

۴۳۔ انہیں آکھئے تساں اللہ دی قسم کھاؤ جو اسان اوندے
تے اوندے گھر والیں تے رات کوں حملہ کریوں تے ول
اوندے وارث کوں اکھسوں اسان اوندے گھر لیں کوں ہلاک قیندیں

بُٹھاتے اسان پچھے ہیں۔

۵۱۔ انہیں ہک وڈی تدبیر کیتی تے اسان دی تدبیر

کیتی انہیں کوں پتہ نہ ہا۔

۵۲۔ توں بڑیکھ انہیں دی تدبیر دایا نتیجہ نکلدے اسان

انہیں کوں تے انہیں دی ساری قوم کوں تباہ کر ڈتے۔

۵۳۔ اے بیکھر انہیں دے گھر انہیں دے ظلم دی وجہ

کنیں ڈٹھے بین بینک علم والی قوم کیتے ایندے درج نشان۔

۵۴۔ تے اسان مومنین تے متیقن کوں بچا گدھے۔

۵۵۔ تے لوط جیلے اپنی قوم کوں اکھے کیا تسان برائیاں

کریندے ءو تے تسان بڑہرے پئے ء۔

۵۶۔ کیا تسان تربیتیں کوں چھوڑ کے جوائیں نال شہوت

پوری کریندے ءو اصل تسان جاہل قوم ہوتے۔

۵۷۔ اوندی قوم دا جواب مرق لے ہا جو انہیں اکھے لوط

دے خاندان کوں ایسے سک دجو کڈھ پھوڑ دے شک

اے لوک بہوں پاک بُندن۔

۵۸۔ تے اسان اونکوں تے اوندے گھر والیں کوں سوتے

اوندی زال دے بچا گدھے اول کوں اسان بچھو رہیں

والیں درج گٹیا ہا۔

۵۹۔ تے اسان انہیں تے (پتھرین دا) بڑا ڈھامینہ دسائے تے

جنہیں کوں ہوشیار کر ڈبا ونچے انہیں تے دس ڈالا مینہ بہول گندہ ہو گدھے۔

۶۰۔ توں اکھ ڈے ساریاں سپیاں توفیقن اللہ دیاں ہن

تے انہیں بنیں تے سلامتی مجھے جنہیں کوں اللہ چن

گدھے۔ کیا اللہ چنگا ءو یا او جینکوں شریک بُندن۔

وَمَكْرُوْا مَكْرًا وَّمَكْنُوْا مَكْرًا وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ۝۵۱

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُّكْرِهِمْ اِنَّا دَمَرْنَاهُمْ

وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِيْنَ ۝۵۲

فَبِلِكَ يُبَيِّنُ لَهُمْ حَآوِيَةَٓ اِمْسَا ظَلَمُوْا اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ

لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ۝۵۳

وَاَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝۵۴

وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ

تُبْصِرُوْنَ ۝۵۵

اَيُنْكِرُ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ سَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَاءِ ۝۵۶

بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُوْنَ ۝۵۷

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖ اِلَّا اَنْ قَالُوْا اَخْرِجُوْا اِلٰ

لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ۝۵۸

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُٓ اِلَّا امْرَاَتَهُۥ فَذٰلَٰهَا مِنْ الْغٰوِيْنَ ۝۵۹

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ۝۶۰

قُلِ الْاِحْسٰنُ لِلّٰهِ وَاسْلَمٌ عَلٰٓى عِبَادِهِ الّٰذِيْنَ اصْطَفٰٓ

بَلَلَّهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝۶۱

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُشْبِتُوهَا إِذْ جَاءَ الْهَلَاكُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ ﴿٦١﴾

۶۱۔ آسمانیں تے زمین کوں کیس پیدا کیتے تے تہا بڑے کیتے جھڑکین مینہ وسائے تے اوندے نال اسان سرٹھے باغ پیدا کیتن تہاں تے انہیں دے وٹ دی نہ پیدا کر سگدے ہا وے کیا اللہ دے نال بے وی مہود ہن اصل لے قوم شریک بیاندی پئی ۶۰۔

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَابِي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ إِنْ إِلَٰهَ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

۶۲۔ زمین کوں کیس رہن دی جا بٹائے تے اوندے وچ دریا و بانسی تے اوندے کیتے پہاڑ بٹائسی تے دوسندریں وچ روک بٹا ڈتی ہس کیا اللہ دے نال بے مہود وی ہن اصل انہیں وچو بہوں سارے جانڈے نیں۔

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ؕ إِنْ إِلَٰهَ مَعَ اللَّهِ فَلْيَلَا مَا تَدَّكُرُونَ ﴿٦٣﴾

۶۳۔ بے وس دی دعا کوں سُدے جبرمے ویلے او دعا کریندے تے اوندے دکھ کوں ہٹا ڈیندے تے تہا کوں زمین دا وارث بٹا ڈیندے کیا اللہ دے نال بے مہود ہن بہوں تھوڑی ۶۰ جبرمے تہاں نصیحت پکڑیندے ۶۰۔

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُزِيلُ الرِّيحَ بُشْرًا يَنْدِي رَحْمَتُهُ ؕ إِنْ إِلَٰهَ مَعَ اللَّهِ تَعَلَّى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

۶۴۔ کون تہا کوں خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ راہ ڈکھیندے تے اپنی رحمت کیں پہلے کون خوشخبری دیاں ہواں پھیندے کیا اللہ دے نال پیا مہود جبرمے او اللہ نال شریک بیاندی انہیں کیں بہوں اُچار ۶۰۔

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ؕ إِنْ إِلَٰهَ مَعَ اللَّهِ فَلْيَاؤُا بِهَآئِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٥﴾

۶۵۔ تے کون جبرمے پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا دلا اوں پیدا کریندے تے تہا کوں زمین تے آسمان کیں رزق ڈیندے کیا اللہ نال بے مہود ہن توں آکھ جے تہاں سچے ۶۰ تے اپنی دلیل گھن آؤ۔

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٦﴾

۶۶۔ توں آکھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے اللہ دے سوا غیب کوں کوئی نیں جانڈا تے انہیں کوں لے دی پتہ نیں جو انہیں کوں کڈی اٹھایا دیں۔

۶۷۔ آخرت دے بارے وج اصل انہیں دا علم اصلو
ختم تھی گئے۔ اصل او قیامت دے بارے وج شک
وج بن تے سرواں بارے وج اندمن۔

۶۸۔ تے کافر آبدن کیا جڈاں اساں تے ساڈے پیو
بڈاڈے مٹی تھی دلیوں دل دی اساں زمین کنیں جیندے
کر کے کڈھئے ولسوں۔

۶۹۔ ایں کنیں پہلے وی ساڈے نال تے ساڈے
پیو بڈاڈیں نال لے وعدے کیتے گئے ہن اے تے پہلے
لوکس دے قصے ہن۔

۷۰۔ توں اکھ زمین وج ٹرو پھرتے بیکھو جو مجریں
دا کیا انجام تھے۔

۷۱۔ تے توں انہیں تے مونجہا نہ تھی تے نہ انہیں
دی تدبیریں تے جگلی وج پڈ۔

۷۲۔ تے او آبدن جے تاساں پچے تے اے وعدہ
کڈاں پورا تھیسے۔

۷۳۔ توں اکھ تھی سبگدے جو جیرھے عذاب کوں
جلدی مگدے پئے او اندا کجھ حصہ تہاڈے پچھو بچھو اندا
پیا ہوئے۔

۷۴۔ تے بے شک تیدا رب لوکس تے فضل کرن
والا تے انہیں وچو سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

۷۵۔ تے بے شک تیدا رب اوکھوں دی جانڈے
جو او اپنے سینیں وج لکیندے پن تے جینکوں
او ظاہر پئے کریندن۔

۷۶۔ آسمانیں تے زمین دچ کوئی لگی ہوئی خستے کاہ نہیں جیری
بیان کرن والی کتاب وج نہ ہوئے۔

۷۷۔ بے شک اے قرآن بنی اسرائیل دے سامنے او

بَلْ أَدْرَاكَ عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِنْهَا تَبَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاءُ نَا أَيْتَا
لُنُخْرِجُونَّ ﴿٦٨﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا هَٰذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ ۚ إِنْ
هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٩﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٧٠﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَلٰٓئِلِ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧١﴾

وَيَقُولُونَ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧٢﴾

قُلْ عَنِّي أَنْ يَكُونَ دَرَبٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِي
تَتَعَجَّلُونَ ﴿٧٣﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٤﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٥﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ
مُبِينٍ ﴿٧٦﴾

إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَقُضُّ عَلَىٰ رِئَاسِ إِسْرَءِيلَ أَكْثَرُ

الَّذِينَ هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۶۸﴾

گااہیں اکثر بیان کریندے جیندے وچ او اختلا ف کریندن۔

وَأَنَّهُ لَهْدَىٰ ذَرَجَةٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۶۹﴾

۶۸۔ تے بے شک او مومنین کیے ہدایت تے رحمت۔

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿۷۰﴾

۶۹۔ بے شک تیرا رب او نہیں دے درمیان اپنے حکم نال سپا فیصلہ کریندے تے او غالب تے بہوں چاٹن والا۔

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿۷۱﴾

۷۰۔ تے اللہ تے بھروسہ کر بے شک توں واضح حق تے ہوں۔

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الْقُمْمَ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَوَّمُوا بِرَبِّينَ ﴿۷۲﴾

۷۱۔ بے شک توں مردیں کوں نوہیں سنا سگدا تے نہ بوڑیں کوں آلا سنا سگدیں جیرے ویلھے او کنڈ پھیر کے وچن پئے۔

وَمَا آنتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُنْمِعْ
إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿۷۳﴾

۷۲۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کیں ہدایت نوہیں ڈے سگدا توں تے محض انہیں کوں سنا سگدیں جیرے ساڈی آیات کوں منیندن تے فرمانبردارن۔

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ
الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا
لَا يُوقِنُونَ ﴿۷۴﴾

۷۳۔ تے جیلھے انہیں تے تا ہی آلی گال پوری تھسی تے اساں انہیں کیے زمین وچو کب کھڑا کڈھیسوں جیرا انہیں کوں چک پیسی بے شک لوکیں کوں ساڈی آیات دالیقین کاہ نیں۔

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا
فَهُمْ يُورَعُونَ ﴿۷۵﴾

۷۴۔ تے جڈاں اساں کب ٹولہ کھڑا کریسوں ہراو قوم وچو جیرھی ساڈی آیات کوں جھٹلیندی تے اساں انہیں کوں قماریں وچ کھڑا کر ڈیسوں۔

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ قَالَ أَكُنْتُمْ بِآيَاتِي
وَلَمْ تُخِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمْثَلًا ذَاكُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۷۶﴾

۷۵۔ تے جیلھے او اوسن اھلا اکھسی کیا اتساں میڈی آیات کوں جھٹلایا ہا تے تہا کوں انہیں داپورا علم وی نہ ہا تے یا اتساں کیا کیا کریندے ہا دے۔

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا أَنَّهُمْ لَا يُطِيعُونَ ﴿۷۷﴾

۷۶۔ تے انہیں تے انہیں دے ظلم دی وچر کیں عذاب دی گال پوری تھی ویسی تے او آلا نہ

سبکس۔

۸۷۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں ہو بے شک اسان رات کوں اس واسطے بٹائے جو ایدے دج آرام کرن تے ڈیہنے کون ڈکھالٹ والا بے شک ایدے دج منٹ والی قوم کیتے نشان۔

۸۸۔ تے جیڑاں دھوڑوں دجایا ویسی تے جو زمین تے آسمان دج اوڈر ویسی سوائے ایدے جو اللہ چاہے تے سارے اللہ سیس دو فرماہوار تھی کے اوسن۔

۸۹۔ تے توں پہاڑیں کون ڈہیز تے خیال کریندیں جو ہکی جاتے کھڑن تے اصل لے جھڑا آلی کارٹر دے رہ ویندن لے اللہ سیس دی کارگریء جیں ہر شے کون مضبوط بٹائے بے شک او تھا ڈے عملیں کنیں چنگی طراں بانجبر۔

۹۰۔ جیرھانکی کرلیسی او نکوں این کنیں چنگا بدلہ ملیسی تے اوں ڈیہنے اوڈر کنیں امن دج ہوسن
۹۱۔ تے جیرھابرا کم کرلیسی تے انہیں کون منہ بھرٹے ہما دج شیا ویسی جو تساں کریندے ہا دے اوندا تہاکوں پورا بدلہ مل گئے۔

۹۲۔ میکوں تے محض لے حکم ڈٹا گئے جو میں این شہرے رب دی عبادت کراں جیں اینکوں عزت ڈتی ء تے ہر شے اوندے کیتے ہے تے میکوں حکم ڈٹا گئے جو میں فرماہواریں وچر تھیواں۔

۹۳۔ تے میں قرآن پڑھ کے ساداں تے جیرھا ہدایت پیسی او محض اچھے فائدے دی خاطر ہدایت پیسی تے جیرھا گمراہ تھیسے تے ترن اکھ ڈے جو میں تے محض ڈراوٹن والا ہاں۔

اَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا النِّيلَ بَيْنَهُمْ فِيهِ وَ النِّهَارَ مُبْصِرًا اِنْ فِي ذَلِكَ لَا يَتْلُوَنَّ الْقَوْمَ يُؤْمِنُونَ ﴿۸۷﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَخْرِجَ مَنْ فِي السَّمُوتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ وَ كُلُّ اَوْتَةٍ دَجْرٍ ﴿۸۸﴾

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَامِدَةً وَ هِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنِعَ اللّٰهُ الَّذِي اَتَقَنَّ كُلَّ شَيْءٍ اِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿۸۹﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَ هُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَ يُدْعِ اُمُّونَ ﴿۹۰﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْتٌ وَ جُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۱﴾

اِنَّمَا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي خَرَجَ مِنْهَا وَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَ اُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۲﴾

وَ اَنْ اَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَاِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِي ؕ وَ مَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَا اَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿۹۳﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا
 رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾
 ۹۳۔ تے آکھ بڑے سب سچیاں تعریفاں اللہ دیاں سُن
 ۞ او تہا کوں ضرور اچھے نشان بُکھلیسی تے تہاں
 اونکوں سبھاں گھنسو تے تہاں رب تہا بڑے کیں کنیں
 غافل نہیں۔

سُورَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ مِنْ مَعِ الْبَشَمَلَةِ تَسْمَعُ وَتَمَانُونَ آيَةً وَتَسْعَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة قصص مکی ۱۰ بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
مگئے بڑیوں والا تے دل ول رحم کرن والا ۱۔
- ۲۔ پاک سٹنٹ والا تے بزرگ۔
- ۳۔ اے کمل کتاب دیاں آیات ہن۔
- ۴۔ اساں تیلے اتے مومن قوم دے فائدے کیے
موسیٰ تے فرعون دیاں سچیاں قصاں پڑھدے ہن۔
- ۵۔ بے شک فرعون اپنے ملک وچ منہ زور تھی گیا
تے اوندے رہن والیں کول وکھراو کھرا کر دتا ہس انہیں
وچھک لولے کول او کمزور کرن چاہندا ہا انہیں دے
پتریں کول ذبح کریندا ہا تے انہیں دی تریسیتیں کول
جیندا رکھیندا ہا بے شک اوفنادیں وچو ہا۔
- ۶۔ تے اساں زمین دے کمزور لوکیں تے احسان کرن
چاہندے ہاسے تے اساں انہیں کول سردار بناوٹ
چاہندے ہاسے تے وارث بناوٹ چاہندے ہاسے۔
- ۷۔ تے انہیں کول ملک وچ طاقت بڑیوں تے فرعون
تے ہامان تے انہیں بڑوناہیں کول انہیں کنیں او کجھ
بڑکھاوٹ چاہندے ہاسے جیہیں کنیں او بڑ دے پئے ہن۔
- ۸۔ تے اساں موسیٰ دی ماکول دی کیتی جو توں ایکوں
کھیر پلاتے جیلھے توں ایندے کیے ڈریں توں ایکوں دریا وچ
سٹ گھتیں تے توں نہ ڈریں تے نہ منجھی تھیویں بے شک اساں
ایکوں تیلے ولا انیسوں تے اساں انیکوں
رسول بھیسوں۔
- يَسْمِ اللّٰهُ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمُ ①
- طَسَمَ ②
- تِلْكَ اَيُّ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ③
- نَسَلُوْا عَلَیْكَ مِنْ بَنِي مُوْسٰی وَفِرْعَوْنَ بِاَحَقِّ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ④
- اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلٰی الْاَرْضِ وَجَعَ اَهْلَهَا شَيْعًا
يَسْتَضْعِفُ طٰٓئِفَةً مِنْهُمْ يَتَّبِعُ اَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَكْبِ
رُ سَاءَ لَهُمْ اٰتٰهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ ⑤
- وَنُرِيْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلَى الَّذِيْنَ اسْتَضَعِفُوْا فِي الْاَرْضِ
وَنَجْعَلَهُمْ اٰيَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِيْنَ ⑥
- وَنَسُكِّنْ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ
وَجُنُوْدَهُمْ اَنَّهُمْ مَّا كَانُوْا يَحْتَدِرُوْنَ ⑦
- وَ اَوْحَيْنَا اِلٰی اَمْرِ مُوْسٰی اَنْ اَرْضِعْهُ فَاِذَا اَخْلَبْتَ
عَلَيْهِ فَالْقَبِيْهَ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافْ وَلَا تَحْزَنْ اِنَّا
رَاٰوْهُ اِلَيْكَ وَجَاعِلُوْهُ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ⑧

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَرِيبًا
إِنَّ فِرْعَوْنَ هَٰذَا مَنْ جَعَلَهُمُ كَانُوا خٰطِئِينَ ⑩

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُتُ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا
تَقْتُلُوهُ ۖ عَنِّي أَن يَتَّفَعَنَّا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑪

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أَمْرِ مُوسَىٰ هُورًا إِذْ كَادَتْ لَتُبْدِي
بِهِ لَوْلَا أَن رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهِ لَأَتَّكَفَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ⑫

وَقَالَتِ امْرَأَتُهُ قُحَيْلُوهٗ بُصِّرْتُ بِهِ عَن جُنُبٍ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑬

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاصِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نٰصِحُونَ ⑭

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آلِهِ فَنَقَرْنَا عَلَيْهِمْ وَلَا تَحْزَنَ وَلْيَعْلَمْ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ⑮

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ⑯

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هٰذَا مِنْ شِيعَةِ

۹۔ فرعون نے خاندان اوٹکوں چاگرہ سے تاں جو او انہیں
کیسے دشمن تے مونجھ داسبب بٹے بے شک فرعون تے
ہامان تے او انہیں ڈوناہیں دا لشکر غلطی تے ہا۔

۱۰۔ تے فرعون دی ہک حریمت آکھئے اے میڈے تے
تیبڑے کیسے اکھیں دی ٹھڈھ داسبب تھی سی توں ایگوں
قتل ذکر تھی سبگدے جوساکوں اے قائدہ پچھاوے یا اسال
ایگوں پتر چا بناؤں تے او اصل گال نہ جانڈے ہن۔

۱۱۔ موسیٰ دی ما دا دل غالی تھی گیا تے قریب ہا جو او اوٹکوں
ٹا ہر کر ڈیلوے ہائے اسال اوندے دل کوں نکلا نہ کروں ہا
تاں جو او مومنین وچ تھی وچنے ہا۔

۱۲۔ تے اوں موسیٰ دی بھینٹ کوں آکھئے اوندے پچھو
ونج او اوٹکوں پھریں کینں ڈیہی رہ گئی تے انہیں کوں
پتہ نہ لگا۔

۱۳۔ تے اسال اوندے اتے ایں کینیں پہلے کھیر پلاوٹن
والیں کوں حرام کر ڈتا ہا تے اوں آکھئے کیا میں تیکوں
انیجے گھروالے ڈساں جیرے ایگوں تہا بڑے کیسے
پال ڈیوں تے او ایندے خیر خواہ ہوسن۔

۱۴۔ تے اسال اوٹکوں اوندی مادو ولا پھٹھے تاں جو
اوندیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیں تے او مونجھی وی نہ
تھیوے تے اوں کوں پتہ بگ دچنے بے شک اللہ
دا وعدہ سچا ہے تے بہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

۱۵۔ تے جیلے او حراں تھیا تے گھرو تھی گیا اسال
اوٹکوں حکم تے علم ڈتا۔ تے اسال ایویں نیکی کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے رہندے ہیں۔

۱۶۔ تے او شہر وچ اینجے ویلے داخل تھے جیرے ویلے
اوندے رہن والے غفلت وچ ہن تے ادل ڈو آدمیں کوں

وَهَذَا مِنْ عَذَابِ مَا اسْتَعَاثَ الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ
عَلَى الَّذِي مِنْ عَذَابِ مَا كُذِّبَ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ
قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ⑤

بھڑوا ڈٹھس ہک اونڈی برادری وچر ہاتے ہک
اونڈے دشمن وچر ہاتے جیرھا اونڈی برادری وچر ہا
اوں مدد طلب کیتی اچھے دشمن دے مقابلے وچ تے
موسیٰ اوں کوں مکھ ماری تے او مر گیا تے آکھیس
اے تے شیطان کم تھی گئے بے شک او کھلا گمراہ کرٹ
والا دشمن۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ⑥

۱۷۔ اوں آکھے اے میڈے رب بے شک میں اپنی
جان تے ظلم کیتے تے توں میوں بخش دے تے اللہ
اونکوں بخش دے تے بخش والا تے دل ول رحم کرن والا۔
۱۸۔ اوں آکھے اے میڈے رب تیبے انعام کرن دی
وجہ نال میں کڈاپس دی مجھیں دا امدادی نہ بنس۔
۱۹۔ تے مجرکوں او ڈرویں ڈرویں شہر وچ پیٹے تے
بٹھے سی جو او ہر بندہ جیں کل مدد منگی ہائی وللا اوں
سڈینا پئے موسیٰ اونکوں آکھے بے شک توں کھلا
گمراہ ہوئیں۔

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِلْمُجْرِمِينَ ⑦

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي
اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى
إِنَّكَ لَفِئْوَى مُمِيْنٌ ⑧

۲۰۔ جیسے اوں ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑے جیرھا ڈوناہیں
دا دشمن ہا اوں آکھے اے موسیٰ کیا توں میوں دی اوں
قتل کرنا چاہندیں جویں کل میں ہک آدمی ماریے بیشک
توں محض ملک وچ ظالم بٹن چاہندیں تے توں
نوتیں چاہندا جو اصلاح کرن والیں دچر تھیویں۔

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطَلِقَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا
قَالَ يٰمُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَمْلِكُنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا
بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ
وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ⑨

۲۱۔ تے شہر وچ پریں کینں ہک بندہ در کدا کئے تے
آکھیس اے موسیٰ بے شک وڈیرے تیبے متعلق
مشورہ کریندے پین جو تیکوں قتل کر ڈیوں توں نکل
دج بے شک میں تیبے خیر خواہیں دچر ہاں۔

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ يَنْتَصِي قَالَ يٰمُوسَىٰ
إِنَّ السَّلَآءَ يَأْتِيكَوْنَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ
مِنَ الْمُصَلِحِينَ ⑩

۲۲۔ تے او اتھو ڈرو دا ہر یا نکل گئے اُنٹے اُنٹے
ڈبدا دیندا ہاتے آکھیس اے میڈے رب میوں ظالم

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑪

قوم کنیں بچا۔

۲۳۔ تے جیلے او مدین شہر دو گئے تے اول آکھے جو میڈا رب میوں سدھاراہ ڈکھیس۔

۲۴۔ تے جیلے او مدین دے کھو تے آئے تے کھ لوک ڈٹھنیں جیرے پاٹی پلیندے پئے ہن تے ڈو نریتیں انہیں کنیں پرین ڈٹھنیں جیریاں ڈنجریں کوں بکھو تے بٹندیاں پیاں ہن اول آکھے تہا لجا کیا کم انہیں ڈوناہیں آکھے جو اسل پاٹی لے پلا سگدیاں جے تیں آجڑی ٹرنہ وچن تے ساڈا پیر بہوں پڑھا۔

۲۵۔ موسیٰ انہیں کوں پاٹی پلواڈتے دل پچھاویں تلے وچ بٹھے اول آکھے اے میڈے رب میں فیقر آں اوندا جو توں خیر میڈو لہاویں۔

۲۶۔ تے انہیں ڈوناہیں بھٹیں وچو ہک اوندو ٹردی آئی تے شرمیندی پئی ہائی تے آکھیں میڈا پیو ٹیکوں سٹیندا پئے تاں جو اوندا بدلہ ڈیوے جیر حاتیں ساکوں پاٹی پلواڈتے۔ جیلے او انہیں دے پور کنیں آئے تے سارا حال ڈٹس تے آکھیں توں نہ ڈر توں ظالم قوم کنیں بچ گئیں۔

۲۷۔ انہیں وچو ہک آکھے اے ابا توں اینکوں رہک رکھ گھن بے شک توں جیکوں رہک رکھیں او طاقت والا وی تے ایماندار وی ہوئے۔

۲۸۔ اول آکھے میں چاہندا جو انہیں ڈو دیریں وچو ہک داتیلے نال این شرط تے نکاح کر ڈیواں جو توں ۸ سال میڈی رکھی کریں تے جے توں ۱۰ سال پورے کر ڈیویں تے اے تیلے دو ہوس تے میں تیلے اتے زیادہ بار نہیں ڈیون چاہندا جے اللہ چاہیا تے

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَلَىٰ سَرَفٍ ۖ إِن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ النَّبِيلِ ۝

وَلَمَّا وَدَّ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ ۚ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَنِ قَالَ مَا أَخْبَكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الزَّمَاعُ وَابُنَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ۝

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ۝

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَتَشَتَّىٰ عَلَىٰ اسْتِغْيَارٍ ۖ قَالَتْ إِنِّي أُنِيدُكَ لِيخْزِيكَ أَخْرِجْ مَا سَقَيْتَ لَنَا ۚ فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَسَوْنَ مِنِّي الْغَوْرَ الظَّلِيلِينَ ۝

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأْبَىٰ اسْتَأْذِنُہٗ إِنَّا خَيْرٌ مِّنْ اسْتَأْذَنَ الْقَوْمِ الْأَوَّيْنَ ۝

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّكَ إِحْدَىٰ ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَجٌ فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِجْدَنِي ۚ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّاحِينَ ۝

توں میکوں نیکیں دھوپیں۔

۲۹۔ موسیٰ اکھٹے اے میڈے تے تیڈے درمیان پکی کال تھی گئی انہیں دھوپ جیڑی مدت دی میں پوری کریاں میڈے اتے الزام نہ ہوسی تے جو کچھ اسان اکھٹے ایندے اتے اللہ کافی گوارہ۔

۳۰۔ تے جیلے موسیٰ مدت پوری کر ڈتی تے گھروالیں کون گھن کے ٹرپئے تے اوں طور دے ہک پاسے بھاڑ ٹھیس تے اوں اپنے گھروالیں کون اکھٹے تسان کھڑو بے شک میں بھاڑ ٹھی » تھی سبگدے جو میں تہاڑو کوئی خبر گھن آواں یا بھادا انگار تاں جو تسان سیکو۔

۳۱۔ جیلے اوندو کئے تے اونکوں بابرکت جامے ہک بابرکت حصے کیں ہک درخت دے نال آواز ڈتی گئی جو اے موسیٰ بے شک میں اللہ ہاں جیڑ حارب العالمین ۳۲۔ تے توں اپنا سوتا سٹ جیلے اونکوں ہلداڑ ٹھیس ناگ آں کار کنڈ پھیر کے بھیج پئے تے دلا نسی ڈٹھائے موسیٰ اگوتے تھی تے نہ ڈر۔ بے شک توں محفوظ رہیں۔

۳۳۔ اپنے ہتھ کون کچھ وچ پا او بغیر کہیں بیماری دے چٹا نکلی تے ڈر کہیں اپنے بہیں کون آپ دو بلا لے فرعون تے اوندے سرداریں دو تیڈے رب کہیں ڈرو دیلا تیں بے شک اے لوک نافرمان۔

۳۴۔ اوں اکھٹے میں انہیں دھوپ ہک آدمی ماری کھڑاں تے میکوں ڈر جو او میکوں قتل کر ڈسین۔

۳۵۔ تے میڈا بھارون میں کہیں زیادہ چگلا الا سبگدے اونکوں میڈے نال میڈا امدادی بنا کے

قَالَ ذَلِكَ يَكْفِي وَيَبْنِيكَ إِنَّمَا الْآجَلِينَ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٩﴾

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الظُّوْرِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا تَلْعَلْ أَتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا آنَسَهَا نَزَدَىٰ مِنْ شَارِطِي الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَتُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣١﴾

وَأَنْ إِنِّي عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى أَفِيلَ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣٢﴾

أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْجُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَرَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الذَّهَبِ فَلَذَلِكَ بُهَاتَانِي مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٤﴾

وَإِنِّي هَارُونَ هُوَ أَخِي أَفَصْحَ مِنْ لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٥﴾

پیٹھ او میڈی تصدیق کر لیں بے شک میں ڈرہاں جو
او میکرں جیٹلا ڈلین۔

۳۶۔ اوں آکھئے اساں تیبے مہراناں تیبی بائھ
مضبوط کر لیسوں تے اساں تساں ڈوناہیں کوں غالب
کر لیسوں تے او تساں ڈوناہیں تیں نہ پیچ سبگسن تساں
ڈوہیں تے جیرے تہاڈا آکھن منین ساڈی آیات نال
غالب تھیسو۔

۳۷۔ جیلے موسیٰ ساڈیاں کھیاں کھیاں آیتاں گھن کے
انہیں دے کوہو آئے انہیں آکھئے اے تے مھن گھڑیا
ہویا دوکھاہ اساں اے کال اپٹے پیو ڈاڈیں کنیں نیں
سٹی۔

۳۸۔ تے موسیٰ آکھئے میڈارب اونکوں بہوں جانڈے
جیرھا اوں کنیں ہدایت گھن کے آوے تے جیندا
انجام چگا تھیس بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے۔

۳۹۔ تے فرعون آکھئے جو اے سردارو میں اپٹے سوا
تہاڈے کیتے کوئی مہود نیں جانڈا اے ہاماں تو سنی
مٹی تے میڈے کیتے بھا ہال (سکھاں بٹا) تے دل
میڈے کیتے برج بٹا تھی بگدے جو میں موسیٰ دے
خدا دا پتہ کر گھناں تے بے شک میڈا خیال جو اے
کوڑا ہے۔

۴۰۔ تے اوں تے اوندے لشکر مک وچ ناحق وڈاں
کیتی تے انہیں سمجھے جو او ساڈو مزلائے دین۔

۴۱۔ اساں اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ گدے
تے اونکوں سندرو وچ سٹ گھتے تے لوں ڈیکھ
ظالمیں دا کیا انجام تھیندے۔

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَيْدِيكَ وَجَعَلْنَا لَكُمُ الطَّاغُوتَ
فَلَا يَصْلُونَ إِلَيْكُمْ أَفَلَا يَتَذَكَّرُ أَلَمْ نَكُنْ بِآبَائِكَ
الظَّالِمِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّقْتَرَنٌ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
الْأَوَّلِينَ ۝

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ
عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ۝

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ
إِلَٰهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهَامُنُ عَلَى الظِّلِّينِ فَاجْعَلْ
لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
مِنَ الْكَذَّابِينَ ۝

وَأَمْسَكَ كِبَرُهُ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ
هَلَكُوا أَنَّهُمُ الْإِنْسَانُ لَا يُرْجَعُونَ ۝

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَذْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اساں انہیں کوں سردار بنایا ہاتے او بھادو
سڈیندے ہن تے قیامت دے بجیہرہ انہیں دی مدد نہ کیتی
ولیں۔

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ
فِي الْمَقْبُورِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے ایں دنیا وچ اساں انہیں تے لعنت کیتی ء
تے قیامت دے بجیہرہ او ذلیل ہوسن۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَدَمًا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اساں موسیٰ کوں پہلی وستیاں تباہ کرن دے بعد
کتاب بڈی ء جیڑھی لوکیں کیتے معزہ تے ہدایت تے
رحمت بانی تاں جو اونصیت حاصل کرن۔

وَمَا كُنْتَ بِمُحَاجِبِ الْعَذَابِ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى
الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے توں اوں ویلے بچا دھوکا ء ناں ہانویں
جڈاں اساں موسیٰ کوں نبوت بڈی بانی تے نہ توں
گواہ ہانویں۔

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا
كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا
وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں بہوں ساری قومیں کوں پیدا کیتے
تے انہیں دی عمر وڈی تھی گئی تے توں مدین والیں وچ
دی نہ ہانویں جو توں انہیں کوں ساڈی آیات پڑھ کے
سنانویں ہاتے اصل اساں رسول پھٹن والے ہن۔

وَمَا كُنْتَ بِحَاجِبِ الظُّلُمِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً
مِّنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَنتَهُمُ مِن نَّذِيرٍ
مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے توں لور دے پاسو دی کاو نہ ہانویں جیلے اساں
انہیں کوں سڈیئے تے اصل اے تیڈے رب دی رحمت
بانی تاں جو اوں قوم کوں بڈانویں جیندو تیں کینیں پہلے
کوئی بڈراوٹ والا نیس آیا تاں جو اونصیت پکڑن۔

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ مِّمَّا قَدْ مَتَّ أَبْدَانَهُمْ
يَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ
وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۸﴾

بے اے خیال نہ ہوندا انہیں دے کیں دی دجر نال
انہیں تے مصیبت آئی تے او آکھسن
اے ساڈے رب تیں ساڈو کوئی رسول کیوں نیس
پھٹیا تے اساں تیڈی آیات دی پیروی کروں ہاتے
مومنین وچو رہن وچو ہا۔

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ

۳۸۔ تے جڈاں انہیں دے اساں کینیں حق آگیا تے انہیں آکھے
جو ساکوں اوکھ کیوں نیس بڈا گیا جو موسیٰ کوں بڈنا گیا ہا۔

مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُمْ
كَافِرُونَ ﴿۵۹﴾

کیا انہیں اس کینس پہلے اوس قیلم و انکار نہ کیا با جیڑھی موسیٰ
تے لہتی ہائی انہیں آکھئے جڈو جادوگرن جیڑھے ہک
جڈو جیڑھے دے امدادی ہن تے انہیں آکھئے بے شک اسان
ہر گال دا انکار کریندے ہیں۔

۵۰۔ توں آکھ تسان انہیں جڈو ہاں کینس زیادہ ہدایت والی
الہ و لو کتاب گھن آؤ میں اوندی پیروی کر گھنساں جے تسان
سچے ہوتے۔

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا
أَتَّبِعُهُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۶۰﴾

۵۱۔ جے او تیبڑی گال نہ منن (پوری نہ کرن) تے توں
جان گھن جو اومض اپنی خواہشات دی پیروی کریندن
تے اوس کینس زیادہ گمراہ کون تہی سبگدے جیڑھا الہ کینس کہیں
ہدایت دے بغیر اپنی خواہشات دی پیروی کرے بے شک
الہ ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ
وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ يَفْغِرْهُدَىٰ مِنَ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۱﴾

۵۲۔ تے اسان انہیں دو ہک دے بعد ہی وہی ٹھیندے
رہ گئے ہیں تاں جو اولصحت پکڑن۔

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾

۵۳۔ اسان اس کینس پہلے جیڑھی کتاب انہیں کوں ڈتی
ہائی او ادنکوں منیندن۔

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿۶۳﴾

۵۴۔ تے جیلھے او انہیں تے بڑھیاں ویندن او آبدن اسان
ایکوں منیندے ہیں بے شک او ساڈے رب و لو
سچ بے شک اسان اس کینس پہلے دی فرمانبردار ہاے۔

وَإِذَا يُنْطَلِقُ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا
إِنَّا كُنَّا مِنَ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿۶۴﴾

۵۵۔ انہیں کوں انہیں دے مبردی و جرنال جڈو دفعہ اجر
ڈوتا دیسی تے او نیکی نال برائی کوں دور کریندن تے جو
اسان انہیں کوں ڈتے اوندے وچو خرچ کریندن۔

أُولَٰئِكَ يُؤْتُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَ
يَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْيَتِيمَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۶۵﴾

۵۶۔ تے جیلھے اچھے ہودہ گالہیں سڈن اوس کینس منہ پیر
گھنن تے آبدن ساڈے عمل ساڈے کیتے تے تہاڈے
عمل تہاڈے کیتے۔ تہاڈے اتے سلامتی ہوئے اسان
جاہلیں دے منہ لے لگدے۔

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا
لَنَا آمَنَاتُنَا وَكَلَّمَ آمَا لَكُم سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
لَا تَنْبَغِي الْجَهْلِينَ ﴿۶۶﴾

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

وَقَالُوا إِنَّا نَتَّبِعُ الْهُدَى مَعَكَ نَتَخَفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نَكُنْ لَهُمْ حَرَمًا أَمَّا يُجِبَىٰ إِلَيْهِ تَسْرَتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّنْ لَّدُنَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِكَ قَرْيَةً بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا أَفَلَا تَمْسِكُ لَهُمْ لَمْ تُسْكِنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رُّسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا أَوْتَيْنَهُم مِّن شَيْءٍ مَّتَاعَ الْخَيْرِ وَالْآفَاقُ تَتَعَلَّقُونَ ﴿٦٠﴾

أَفَنُفِئ وَوَعْدَنَاهُ وَوَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَا فِئَهُ كَمَنْ مَّتَعْنَاهُ مَتَاعَ الْخَيْرِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦١﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

۵۷۔ بے شک توں جینکوں چاہیں ہدایت نوہیں ٹھے سبکد تے اصل اللہ اونکوں ہدایت ڈیندے جینکوں چاہندے تے او ہدایت پاوٹن والیں کوں بہوں چاندے۔

۵۸۔ تے او آبدن جے اساں اوں ہدایت تے عمل کردں جیرہیں تیں کیں بے تے ساکوں ملک وچ مار گھسن کیا اساں انہیں کیتے محفوظ تے امن دی جانشیں بنائی جیندو ہر طرح دے پھل ایندن لے ساڈے ولورزق تے بہوں سارے لوک چاندے نیئیں۔

۵۹۔ اساں بہوں سداں و ستیاں ہلاک کر چھوڑیں جیرہے اپنی روزی دی وجہ نال اکڑتے گئے ہن لے انہیں دے گھرن جنہیں وچ انہیں دے بعد کڈاں کوئی نیئیں رہیا تے اساں ہی انہیں دے وارث بنے ہیں۔

۶۰۔ تیلدارب کہیں دستی کوں ہلاک نیئیں کریندا جے تیں او انہیں دے مرکز وچ رسول زبیطے جیرھا انہیں کوں ساڈیاں آیات پڑھ کے سناوے تے اساں دستی کوں ہلاک لے کریندے سوائے ایندے جو اوندے رہن دے عالم ہون۔

۶۱۔ جو کچھ تہا کوں ڈرتا ویندے لے دنیاوی زندگی دا سامان تے اوندا سرٹھپ تے جو اللہ کیں ہے او چگا تے باقی رہن والا بھ کیا تہاں عقل نوہے کریندے۔

۶۲۔ کیا جیندے نال اساں چگا وعدہ کیتے تے او اونکوں ملٹن والا لے اوں آدمی آلی کار تھی سبکدے جینکوں اساں محض دنیاوی زندگی دا سامان ڈرتا ہونے۔ دل او قیامت دے ڈینہ حاضر کیا ویسی۔

۶۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں سٹہ لسی تے اکھس میڈے شریک کتھان جنہیں کوں تہاں میڈے مقابلے وچ

خیال کریندے ہاوے۔

۶۴۔ جنہیں دے متعلق ساڈے عذاب دا فیصلہ تھی چکیا ہوی
او اکھن لے ساڈے رب لے او لوکن جنہیں کوں اسان
گمراہ کیسا ہاتے اسان انہیں کوں اوین گمراہ کیسا جیویں خود
اسان گمراہ تھئے ہاسے اچ اسان تیڈے اگو گمراہی کینیں
بری تھیندے ہیں لے لوک ساڈی عبادت نہ کریںدے
ہن۔

۶۵۔ تے انہیں کوں اکھیا ویسی جو تساں اپٹے شریکین
کوں سڈو تے او سڈلین تے او جواب نہ ڈلین تے
عذاب ڈیکھ گھنن تے اکھن ہائے اسان ہریت پاؤں ہا۔
۶۶۔ تے جڈاں او انہیں کوں سڈلین تے او اکھسی جو تساں
رسولیں کوں کیا جواب ڈتا ہا۔

۶۷۔ انہیں کوں ساریاں دلیلاں بھیل دین اوں ڈینہ
تے او ہک پے کینیں سوال نہ کر سگسن۔

۶۸۔ تے جیرھا تو بہ کر لیں تے ایمان گمن اوس تے چگے
کم کر لیں تے او کامیاب لوکین وچو تھی ویسی۔

۶۹۔ تے میڈا رب جو چاہندے کریندے تے جینکوں
چاہندے چٹن گھندے انہیں کوں اختیار نیں اللہ پاک
تے انہیں دے بناد تو شریکین کینیں اچا ہا۔

۷۰۔ تے تیڈا رب ہانڈے جو او اپٹے سینے وچ لکیندن
تے جو او ظاہر کریندن۔

۷۱۔ او ہر اللہ جیندے سوا کوئی مبود نیں پہلے دی تے
پچھیں دی سچیاں تو لیاں ہونداں ئن تے بادشاہت ہوندی ہا۔
تے تساں سارے ہونڈو ولائے ولے۔

۷۲۔ توں اکھ تساں ڈسو جے اللہ سائیں تہا ڈے لے
قیامت تیں رات لمبی کر ڈلیوے اللہ دے سوا کیرھا مبود

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ
أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا
كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿۶۴﴾

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا
لَهُمْ دَرَأُوا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿۶۵﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۶﴾

فَعَبِّثْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءَ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿۶۷﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ
مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿۶۸﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ
سُبْحَنَ اللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۹﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿۷۰﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخِزْيُ الْأَوَّلِيُّ وَالْآخِرُ
وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۷۱﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا
إِلَى الْيَوْمِ الْفَاطِمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ

أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿۳۰﴾

جیرھا تہا بڑے اتے روشنی گمن اوسی کیا تاساں سُن دے
نُورے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِكُلِّ
تَنْكُوتٍ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ توں اکھ تاساں بڑ سوبے اللہ سیئیں تہا بڑے اتے
بڑینہ کوں قیامت تیں لمبا کر ڈیوے تے اللہ دے ساو کن معبود جیرھا
تہا بڑے واسطے رات گھن اوسی جو تاساں اوندے وچ
آرام کردے کیا تاساں بڑے نورے۔

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمْ الْيَلَّ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ اے اوندی رحمت جواو رات تے بڑینہ بٹلے۔ تاں جو رات کوں
تاساں ارا کر دے بڑینہ کوں اوندرا فضل مجر کو تے تاں جو تاساں
شکر گزار بڑو۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ تے جڈاں او انہیں کوں سبیلے تے پھپھی کھٹاں
میڈے شریک جیرھے تاساں خیال کریندے ہا دے۔
۳۳۔ تے ہر امت وچو اساں ہک گواہ کڈھیسوں تے
آکھسوں اپنی دلیل گھن آؤ تے او جاں گھنسن جو حق
اللہ دے کو لہوئے تے جو او کوڑ پدھیندے ہن ونبج
ولی۔

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ
فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ فَأَكَاذِبُ يُفَتَرُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ بے شک قارون موسیٰ دی قوم وچو ہا تے اول
انہیں تے ظلم کیا تے اسال اونکوں اتنے قرانے بڑے ہن
جو اوندیاں کہیاں ہک طاقتور جماعت دی نہ چا سگدی
ہاں جڈاں اوندی قوم اونکوں آکھیا اگر پنج نہ بے شک اللہ
اگر پنج والیں کوں پسند نہیں کریندا۔

إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ
مِنَ الْكُتُوبِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي
الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْفَرِحِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جو اللہ حیکوں بڑے تے اوندے نال آخرت دا گھر بٹا
تے دنیا دے وچ دی اپٹے حصے کوں نہ بھل تے
چنگانی کر جیویں اللہ سیئیں تہا پے نال چنگانی کیتی
تے مک وچ فساد نہ پیدا کر بے شک اللہ سیئیں
فسادیں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ
نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ
إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اول آکھے میکوں اے سب کجھ میڈے علم دی وجہ

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ

اللَّهُ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَآكْثَرُ جَعْلًا وَلَا يَسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٩﴾

کنیں ملے کیا او نہیں پاؤں بے شک اللہ سے اس کی
کنیں پہلے بہوں ساریں قومیں کوں ہلاک کئے جیڑیاں
انہیں کنیں زیادہ طاقت والیاں تے زیادہ امیر ہن تے
جرمیں کوں انہیں دے گناہیں دے بارے وچ پچھا
نئیں ویندا۔

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لَيْلَتْ لَنَا وَمِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿١٠﴾

۸۰۔ تے او اپنی قوم دو اپنی زینت نال نکلیا تے اولوک
جیڑے دنیاوی زندگی کوں چاہند آبدن افسوس ساکوں
وی او ہر کھڑے ہا جو قارون کوں دتا گئے بے شک او
وڈے بخت والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ أَمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿١١﴾

۸۱۔ تے جنہیں کوں علم دتا گیا ہا انہیں آکھے مرو مثلاً اللہ
دا بدلہ چکچاؤ او دندے واسطے جیڑا ایمان گھن آوے
تے جھگے کم کرے تے اے بدلہ صبر کرن والیں کوں
ملدے۔

فَحَسَنَّا بِهِ وَبَدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُوهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿١٢﴾

۸۲۔ تے اساں اوں کوں تے اوندی برادری کوں مک وچ
ذیل کر دتا تے کوئی وی ٹولہ اللہ دے سوا اوندی مدد
نہ کر سگدا ہاتے او نہی نہ سگیا۔

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَنْسُو الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَبِكَاثَتِهِ لَبِطْخُ الْكُفْرُ وَنَجَّ ﴿١٣﴾

۸۳۔ کل تیں جیڑے او دندے مر تے دی خواہش کریں دے
ہن او آبدن جو ہلاک تھیو اللہ سیں اپنے بندیں وچ
جیڑے کیتے چاہندے رزق و دھا دیندے تے تنگ
کر دیندے۔ جے اللہ داساڑے اتے احسان نہ ہوئے ہا
تے اساں وی ذلیل تھی وں جوں ہا ہلاک تھیویں کافر
کامیاب نہیں تھیندے۔

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٤﴾

۸۴۔ اے آخرت دا گھر لے اساں انہیں لوکیں کیتے
بنیڈے ہن جیڑے مک وچ نہ وڈاؤں کریں تے نہ
گیر گھٹین تے انہی متقیں کیتے ہن۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالْعَبِيَّةِ

۸۵۔ جیڑا نیکی کر لے اوں کوں جیڑا بدلہ ملے تے

فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾
إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَى مَعَادٍ
فُلِّدْنِي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۵۶﴾

جیرھا برائی کرلیں اونکوں اوندی برائی دے برابر بدلہ ملی
۸۶۔ بے شک جس تیلے اے قرآن فرض کیتے اونجیوں
اول جا دو دلا ایسی جیندو لوک دل دل اندن توں
اکھ میڈا رب اونکوں بہوں جائدے جیرھا ہدایت تے
ہے تے اونکوں دی جیرھا کھلی گمراہی دریچ۔

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً
مِّن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ﴿۵۷﴾

۸۷۔ تے توں امید نہ رکھیندا ہا توں جو تیلو کتاب لہسی
سوائے تیلے رب دی رحمت تے توں کافریں دا
کڈا ہیوی امدادی نہ بنیں۔

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ
وَأَدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۵۸﴾

۸۸۔ تے تیکوں اللہ دی آیتیں کنیں انہیں دے لہن
دے بعد کوئی روک نہ ڈیوے تے توں اپنے رب دو
سڈ تے مشرکیں وچ نہ بن۔

وَلَا تَتَّبِعْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۚ لِلَّهِ الْبَاقِي
الْأَهْوَاءُ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ۚ
لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۹﴾

۸۹۔ تے اللہ دے سوا پے کوں مبدو نہ سڈ اوندے سوا
کوئی پیا مبدو کاہ نہیں ہر شے فنا تھین والی ہ سوائے
اوندے جیندو اللہ دی توجہ ہوئے۔ حکم ہوندا ہ تے
سارے ہوندو ولائے دین۔

سُورَةُ الْعنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سَبْعُونَ آيَةً وَسَبْعَةُ رُكُوعَاتٍ

سورۃ عنکبوت مکی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۰ آیات تے ۷ رکومن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۰۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
 جڈیوں والا تے بہوں مہربان۔

المَقَرَّةُ

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَبْرُكُوا أَنَّ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْقَهُونَ ﴿٥٦﴾

۲۔ میں اللہ غیب جانڈال۔
۳۔ کیا لوکیں خیال کیے جو انہیں کورں ایں گال کرن تے
چھوڑ دتا ویسی جو اسال ایمان گھن ائے ہیں تے انہیں
کورں آزما نہ ویسی۔

وَلَقَدْ نَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٠﴾

۴۔ تم اسات انہیں کتیں پہلے لوکتں کول وی آزما یا تاں اللہ سیں انہیں لوکتں کول ظاہر کر ڈیوے جیرھے سچے ہن تے انہیں کول وی ظاہر کر ڈیوے جیرھے کوڑے ہن۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَهُ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥﴾

۵۔ یا کیا اد لوک جیر سے بڑے کم کریندن خیال کریندن
جو اسان کینس نچ ولین بہوں بُراء جو اذ فیصلہ کریندن۔
۶۔ جیرھا اللہ دے بلڈ دی امید کریندے تے بے شک
اللہ وامقرر تھیا ہوا وقت آوٹ والا دے تے اد بہوں سٹنٹ
والا تے بہوں جاٹنٹ والا دے۔

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ ۖ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

وَمَنْ جَاهَدْ فَإِنَّا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ
عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٤﴾

۴۔ تے جیرھا شخص کوشش کریندے او اپٹے فائدے
کیتے زولیندے بے شک اللہ سیئیں ساریں جہانیں کنیں

عَنِ الْعُلَمَاءِ ④

بے نیاز۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥﴾

۸۔ تے جیرے ایمان گھن آئن تے چنگے عمل کیتے نیں
اساں انہیں کنیں انہیں دیاں بُرائیاں پریں کر ڈلیوں
تے اتہیں کوں انہیں کنیں بہوں چمکا بدلہ ڈلیوں جیرے
او عمل کرندے ہن۔

وَوَضَّيْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ مَوَاقِفَ

۹۔ تے اساں انسان کوں پیرو مانال جیگا سلوک کرن دا

إِنْ جَاهِلَكَ لِشُرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۚ إِنِّى مَرْجِعُكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

حکم ڈیا۔ یا جے او میڈے نال شرک کرٹ تے نیکیوں مجبور
کرن جیندا نیکیوں کوئی پتہ نیئیں تے دل توں انہیں ٹوڑنا ہیں
وا اکھڑ نہ من تساں میڈو ولٹے تے میں تہا کرں تہا بے
عمیلں دے متعلق ڈیسیاں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ
الضَّلَاحِينَ ﴿۶﴾

۱۔ تے میرے ایمان گھن آئن تے جگے کم کیسے نیں اسل
انہیں کوں ضرور نیک لوکیں وچ داخل کر لیسوں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي
اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَدَابِ اللّٰهِ وَلَئِنْ جَاءَ
نَصْرٌ مِّنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللّٰهُ
بِأَعْلَمَ بِمَا فِى صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿۷﴾

۱۱۔ کچھ لوک جن جبرے آہن اسل اللہ تے ایمان گھن
آئے ہیں تے جبرے اللہ دی راہ وچ انہیں کوں تکلیف

پہنچے تے لوکیں دے فتنے کوں اللہ دے عذاب جیہاں چا
سمجھن تے جے تہا بے رب ولو امداد آدے تے او

ضرور آہن جو بے شک اسل تہا بے نال ہاے کیا
اللہ سیئیں او گاہیں نیں چاڈا جرمیاں دنیا جہاں دے لوکیں

دے دلں وچ ہن (جاڈے)

وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿۸﴾

۱۲۔ تے اللہ سیئیں ضرور ظاہر کر لیس ایمان گھن آوٹن والیں
کوں دی تے ضرور ظاہر کر لیس منافقین کوں دی۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ ۖ وَمَا يُطِيعِلُنَّ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ
مِّنْ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿۹﴾

۱۳۔ تے کافر مومنین کوں آہن تساں ساڈے پیچھو ٹرو تے
اسل تہا بے گناہ چا گھنوں تے او ذرا وی انہیں دے

گناہ چا وٹن والے نیں او بے شک کوڑے ہن۔

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُنْزِلُنَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۱۰﴾

۱۴۔ تے او ضرور اپٹے بار چسین تے اپٹے بار نال بے بار
وی چسین۔ تے قیامت دے ڈیہ نہ ضرور پچھا دیسی جیہاں
او کوڑا بدھیندے ہن۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ
سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَ
هُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۱﴾

۱۵۔ تے اسل نوح کوں اوندی قوم دو پٹیا ہا تے
انہیں وچ ۹۵۰ سال رہ گئے ول اوندی قوم کوں

طوفان پکڑیے تے او ظالم ہن۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۶۔ تے اسل ادھوں تے بیڑی آلیں کوں بچا گدھا تے
اس کوں جہانیں واسطے نشان بنا ڈیا۔

وَابْرِهِيْمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوْهُ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝۱۷

۱۷۔ تے ابراہیم جیلے او اپنی قوم کوں آکھے اللہ دی عبادت
کرو تے اوں کیں ڈرو اے تہا بڑے کیتے چنگا ہے
تساں چاٹدے ۶۔

اِنَّمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُوْنَ
اِفْكَارًا اِنَّ الَّذِيْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُوْنَ
لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوْهُ
وَاشْكُرُوْا لَهٗ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝۱۸

۱۸۔ تساں محض بتیں دی عبادت کریندے ۶ اللہ دے
سوا تے کوڑ بنیدے ۶ بے شک تساں اللہ دے سوا
جنہیں دی عبادت کریندے ۶ او تہا بڑے رزق دے
مالک ۶ میں تساں اللہ کیں رزق مگھو تے ہونڈی
عبادت کرد تے او نہا شک کرد تساں ہونڈو دلٹے۔

وَ اِنْ تَكْذِبُوْا فَقَدْ كَذَّبَ اُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا
عَلَى الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْبَيِّنُ ۝۱۹

۱۹۔ تے جے تساں جھٹلیسو تے تہا بڑے کیں پہلی امتیں
دی جھٹلایا ہا تے رسول تے محض کھول کھول کے
گال پچا ڈیون فرمیں۔

اَوَّلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُہٗ
اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ۝۲۰

۲۰۔ کیا او نہیں چاٹدے جو اللہ کیوں منڈھ کیں پیدا
کریندے تے دل او ہوجہیں مخلوق ولاولا بنیدے بے شک
اللہ کیتے لے گال سوکھی ۶۔

قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانظُرُوْا كَيْفَ بَدَا الْخَلْقَ
ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشَاةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝۲۱

۲۱۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو جو کیوں
اللہ سیس منڈھ کیں پیدا کیتے تے دل اللہ سیس انہیں
کوں مرٹ دے بعد جینا کریندا رہ گئے بے شک اللہ ہر
شے تے قادر۔

يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَّشَاءُ وَاِلَيْهِ تُقْلَبُوْنَ ۝۲۲

۲۲۔ جینکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے جیندے
اتے چاہندے رحم کریندے تے تساں ہونڈو دلٹے۔

وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَآءِ وَ
مَا لَكُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ دَلِيْلٍ وَلَا تَنْصِيْرٌ ۝۲۳

۲۳۔ تے تساں زمین وچ تے آسمان وچ اوں کوں
ہر انوسے سگدے تے اللہ دے سوا تہا بڑا کوئی سبکتی
تے امدادی کارو نہیں۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِآيٰتِ اللّٰهِ وَرِفَآئِہٖٓ اُولٰٓئِكَ
يَحْمِلُوْنَ مَ حَمَلَتْنِیْ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
اَلِيْمٌ ۝۲۴

۲۴۔ تے جنہیں اللہ دی آیات دا تے اونڈے ملن دا
انکار کیتے اے لوک میڈی رحمت کیں نا امید تھی گئیں
تے انہیں لوک کیتے بڑھ ڈیون والا عذاب۔

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۵﴾

۲۵۔ تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجوہ انہیں آکھئے
ایکوں قتل کر ڈیو تے ساڑ ڈیو تے اللہ شیئیں بھانئیں
اون کوں بچا گدھا بے خشک ایندے وچ منٹ دالیں
کیتے ہک نشان۔

وَقَالَ إِنَّا أَخَذْنَا مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ أَكْثَارًا مَّوَدَّةَ
بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ
بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَلَيَعْنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَا لَكُمْ
بِالنَّارِ وَمَا لَكُمْ مِنْ نُصْرَةٍ ﴿۶﴾

۲۶۔ تے اوں آکھئے جو تساں اللہ دے سوا محض مبین
کوں ممبرو بنا گدھے تاں جو تساں میں دنیاوی زندگی
وچ بے مشرکیں نال پیار و دعاؤ ول قیامت دے
ڈینہ تہا بڑے کچھ لوک کچھ نہیں دا انکار کر لیں تے بعض
بعض تے لعنت پھٹیں تے تہا بچا ٹھکاڑ بھاء تے
تہا بچا کوئی دی امدادی نہ ہوسی۔

فَأَمَّنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۷﴾

۲۷۔ تے لوط اوں کوں من گدھا تے اوں (ابراہیم) آکھیا
میں بے شک اپنے رب دو بھرت کریناں بے شک او غالب تے ساناں۔
۲۸۔ تے اساں اوں کوں اسحاق تے یعقوب بخشے تے
اوندی اولاد وچ نبوت (نبی) بٹائی تے کتاب بٹی تے
اساں اوں کوں دنیا وچ بدلہ بڑے ڈاتا تے بے شک او
آخرت دے ڈینہ نیک لوکیں وچ ہوسی۔

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
التَّوْبَةَ وَالْكِتَابَ وَآيَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَرَأَيْنَاهُ فِي
الْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّالِحِينَ ﴿۸﴾

۲۹۔ تے لوط جیسے اوں اپنی قوم کوں آکھئے بے شک تساں
بے حیائی کریندے ہر جرمی اچ تیں دنیا وچ کہیں بے
میں کیتی۔

وَلَوْظًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأَتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۹﴾

۳۰۔ کیا تساں جو انیں دو شہوت کیتے اندے ہر تے
ڈاکے مریندے ہر تے اپنی مجلسیں وچ گندیاں بھانئیں
کریندے ہر تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجوہ
توں سچا ہوئیں تے سا بڑے اتے اللہ دا عذاب گھن آ۔
۳۱۔ اوں آکھئے اے میلے رب میلہی مدد کر فساد
قوم دے مقابلے وچ۔

إِنَّكُمْ لَأَتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطَعُونَ السَّبِيلَ ۚ وَ
تَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ
إِلَّا أَنْ قَالُوا افْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿۱۰﴾

۳۲۔ تے جیسے سا بڑے قاصد خورش فہری گھن کے ابراہیم

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿۱۱﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا

مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿۳۱﴾

دو کھٹے تے انہیں آکھئے بے شک اساں ایں دستی آلیں
کوں ہلاک کرن والے ہیں بے شک ایں دستی والے
ظالم ہن۔

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا بُنَّةٌ
لِّنَجْنِيَّتِهِ وَآهْلُهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ اوں آکھئے بے شک اونڈے وچ لوط دی ہے
انہیں آکھئے اساں بہوں جائزے ہیں جو کون اونڈے وچ
اساں ضرور اونکوں تے اونڈے گھر والیں کوں بچا گھنسون
سوائے اونڈی زال دے او پچھو رہن والیں وچرے۔

وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَىٰ
بِهِمْ وَضَافَ بِهِمْ ذُرْعًا وَ قَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُونَكَ وَ
أَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ تے جیسے ساڈے قاصد لوط دوائن تے اونکوں
چنگا نیں گیا تے انہیں نال اونڈا دل تگ تھئے تے
فرقتیں آکھئے توں نہ ڈرتے نہ مونجھتا ہی بے شک اساں
تیکوں تے تیڈے گھر آلیں کوں بچا گھنسون سوائے تیڈی
زال دے او پچھو رہن والیں وچرے۔

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۳۴﴾
وَلَقَدْ شَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بِّنَّةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۳۵﴾

۳۳۔ بے شک اساں ایں دستی آلیں تے آسان تو عذاب
بہاؤن والے ہیں ایں وچرے نال جو اونافرمانی کریندے ہن۔
۳۴۔ تے اساں ایندے نال عقل والی قوم کیتے ہک کھلا
نشان چھوڑیئے۔

وَالِی مَدِیْنٍ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے مدین دواوندے بھرا شعیب کوں بیٹھے
اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے
آخرت دے ڈینہ دی امید رکھو تے زمین وچ بگڑ
گھٹن کیتے نہ پھرو۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جِثِينَ ﴿۳۷﴾

۳۶۔ انہیں اونکوں جھٹلا بڑتے تے انہیں کوں کبا
ڈیوں والے (بھوئیں امب) عذاب پکڑ گدھے تے او
اپنے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پین۔

وَعَادًا وَتَوَدَّوْا وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُم مِّن مَّسْكِنِهِمْ رَزَقَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَ
كَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے عادتے قوم دی رہن دیاں جہیں دے متعلق
تہا کوں کھول کے ڈسے تے شیطان انہیں کوں انہیں دے
عمل سوٹھے کر کے دکھائے تے انہیں کوں سدھی راہ

کنیں روک ڈتے سی تے او ایں بھال کوں چھگی طراں
سمجھدے ہن۔

۴۰۔ تے قارون تے فرعون تے ہامان انہیں دو موسیٰ
کھلے دلائل گھن کے آئے انہیں ملک وچ وڈائی نال کم
گدھے تے او عذاب کیں بچ نہ سگئے۔

۴۱۔ اساں ہر یک کوں اوندے گناہ دی وجہ نال پکڑیئے
انہیں وچ کچھ تے اساں پتھریں دامینہ وسائے تے
کچھ لوکیں کوں کہیں بے عذاب پکڑیئے تے کچھ لوکیں
کوں اساں ملک وچ ذلیل کر ڈتے تے کچھ کوں اساں
عزق کر ڈتے اللہ انہیں تے علم نہ کریندا ہائے آپ
اپنے اتے علم کریندے ہن۔

۴۲۔ تے جبرے لوکیں اللہ دے سوا بے سبکتی بٹائن انہیں
دی مثال بڑا نہور دی ہے او گھر بیٹھدے تے ساریں کنیں
کمزور گھر ڈا نہور دا ہوندے جے او جائدے ہون۔
۴۳۔ بے شک اللہ سیس او کموں جائدے جیٹکوں او
اللہ دے سوا سبڈین تے او غالب تے سیٹا ہے۔

۴۴۔ تے اے مثالیں جبر صیاں اساں لوکیں کیے بیان
کریندے ہں تے سوائے عالمیں دے بیا کوئی انہیں کوں
نئیں سمجھا۔

۴۵۔ اللہ سیس آسمان تے زمین حق نال بٹائن تے بیٹک
ایندے وچ مومنین کیے نشان۔

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿۴۰﴾

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنبِهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذْنَا
الصَّيْحَةَ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَاهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۱﴾

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ
الْعَنْكَبُوتِ إِذَا أَخَذَتْ بِبَنِيهَا إِنَّ آوَهُنَّ الْيَتُونَ لَكَيْتَ
الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۲﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعَوْنَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۴۳﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَصْرِهَا لِنُنْذِرَ وَمَا يَعْهَدُهَا إِلَّا
الْعَالِمُونَ ﴿۴۴﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ توں پڑھ جو تیردو کتاب وحی کیتی گئی ۷ تے نماز جماعت
نال پڑھ بے شک نماز بے حیاتی تے برائی نہیں کریدی ۷
تے اللہ دا ذکر سب کنیں دوا ۷۔ تے جو تاس کریدے ۷
اللہ چاندے۔

۴۷۔ تے اہل کتاب نال جنگی گالیں نال بحث کیتی کرو سولے
انہیں دجو عالمیں دے تے اکھو اساں ایمان آندے جو ساڈو
لایا گئے تے جو تہاڈو لایا گئے تے ساڈا تے تہاڈا
معبود بکو ۷۔ تے اساں او دے فرما نبردار نہیں۔

۴۸۔ تے ایویں اساں تیردو کتاب لمائی ۷ تے جنہیں کوں
اساں کتاب ڈتی ۷ او اوکوں منیندن انہیں دجو وی کجھ
ہن جیرے اینکوں منیندن تے ساڈی آیات دا انکار
محض کافر کریندن۔

۴۹۔ تے ایں کنیں پہلے توں کوئی کتاب نہ پڑھدا
ہانویں تے نہ سچے تہہ نال لکھدا ہانویں نہ تے
جھٹلاوٹ دا لے شک وح پئے وچن ہا۔

۵۰۔ اصل دج لے تے کھلیاں آیات ہن انہیں نوکس دے
دیس وح جنہیں کوں علم ڈتا گئے تے ساڈی آیات دا
انکار محض ظالم ہی کریندن۔

۵۱۔ تے او آہن ایندے اُتے ایندے رب کنیں کوئی
نشان کیوں نیسں بہایا گیا توں اکھ نشان تے محض اللہ
دے کولہو ہن میں تاں صرف کھلا کھلا جڑاؤن والا ہاں۔

۵۲۔ کیا انہیں کیسے اے کافی نہیں جو اساں تیردے اُتے
کتاب لمائی ۷ انہیں تے پڑھی دیندی ۷ ایندے وح
مونس کیسے رحمت تے یاد دہانی ۷۔

۵۳۔ توں اکھ میردے تے تہاڈے دریمان اللہ کافی
گواہ آسمانیں تے زمین وح جو کجھ ہے او چاندے

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ
الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۴۶﴾

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِلَّا الَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ وَالْهِنَاءُ وَالْهَمْزُ وَاحِدٌ وَغَنَ لَهُ مُبْتَلُونَ ﴿۴۷﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ ۚ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ
بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿۴۸﴾

وَمَا كُنْتَ تَسْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُرُ بِمِثْلِكَ
إِذَا أَرْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿۴۹﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أَوْفُوا الْعِلْمَ
وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿۵۰﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّمَا
الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۱﴾

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آتَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۲﴾

قُلْ كَلَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنَاتٌ وَبَيِّنَاتُكُمْ شَهِيدٌ ۚ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا

بِاللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۶۷﴾

تے جیرے کوٹ کوں منیندن تے اللہ دا انکار کریندن
ایسے لوک گھاٹے وجین۔

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْ لَا اَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ
الْعَذَابُ وَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۶۸﴾

۵۴۔ اوتیں کیں عذاب جلدی منگدن تے جے عذاب
دا وقت مقرر نہ ہوے ہاتے انہیں کیں عذاب آ
ورنچے ہاتے ہن وی انہیں تے ضرور ہن ابھن گھت
اوسی تے انہیں کوں پتہ دی نہ ہو سی۔

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَاِنْ هُمْ يَخِيطُونَ بِالْكَافِرِينَ ﴿۶۹﴾

۵۵۔ تے اوتیں کیں عذاب جلدی منگدن بے شک
دو ذرخ کافریں کوں تباہ کرن والی ۷۔

يَوْمَ يَنْفُسُهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
اَرْجُلِهِمْ وَبَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۷۰﴾

۵۶۔ تے جڈاں عذاب انہیں کوں اتو کیں دی تے
پیریں دے تلوی ولہیٹ گھسی تے اللہ اکھسی ہن
جو تساں کریندے ہا دے اوزی سزا بھو گو۔

يُبَايِعُوا الذِّبْنَ اَمْنًا اِنْ اَرْضِي وَاِسْعَةً فَاَيَّايَ
فَاعْبُدُونِ ﴿۷۱﴾

۵۷۔ اے میڈے بندو جیرے ایان گھن آتے او
بے شک میڈی زمین کھلی ۷ تساں میڈی ہی عبادت
کرو۔

كُلُّ نَفْسٍ ذٰٓئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۷۲﴾

۵۸۔ ہر جان دار موت دا مزہ چکھٹے ول تساں ساڈو
ولائے ویسو۔

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنْ
الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خٰلِدِينَ فِيهَا
بِنِعْمَةِ اٰجَرِ الْعٰلَمِينَ ﴿۷۳﴾

۵۹۔ تے جیرے منیندن تے چنگے کم کریندن اساں
ضرور انہیں کوں بہشت ورتج ماڈیاں ڈیسیوں جنیدے
تلے نہراں و بندیاں پیاں ہوسن تے او اونڈے ورتج
ہمیشہ رہسن تے چنگے کم کرن وایں دا کینجھا چنگا بدلہ ۷۔

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۷۴﴾

۶۰۔ جنہیں صبر کیتے تے اپنے رب تے ہمدرد کیتے
۶۱۔ تے کتنے سارے جانورن او اپنے رزق چاتی
کا ۷ نہیں ددے۔ اللہ انہیں کوں وی رزق ڈیندے
تے تہاکوں دی تے او سننن والا تے چاٹنن والا ۷۔

وَكَآيَنَ مَنْ دَاۤءَبَّةٌ لَا تُحْمِلُ رِزْقَهَا ۗ اللّٰهُ يَرْزُقُهَا
ۙ اَيَّ كُمْ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۷۵﴾

۶۲۔ تے جے توں انہیں کنیج پھیں جو زمیں تے آسماں
کیش پیدا کیتے تے سمجھ تے چند کوں کم ورتج لاء سی

وَلَيِّنَ سٰلَتْهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَخَزَنَ السَّمْسِ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ

اللَّهُ فَإِنِّي يُؤْفَكُونَ ۝

تے اور ضرور اکھسن اللہ دل او کبڑے پھیرے دیندن۔

اللَّهُ يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

۶۲۔ اللہ اپنے بندیں و چو جنیدے اتے چاندے رزق وسیع کریندے تے تنگ کریندے بے شک اللہ ہر شے کوں نہوں جانن والا ۷۔

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ تَزَلَّ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاتَّخِذُوا بِهِ الْوَرْدَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا يَقُولُونَ اللَّهُ فُلُ الْخَدِّ يَلِيهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

۶۴۔ تے جے توں انہیں کین پھیں جو کیس جھڑکیں منہ رسائے تے زمین دے برہمیون دے بعد اوکلوں کیس آباد کیتے تے اور ضرور اکھسن اللہ توں اکھ سب سچاں صفقاں اللہ دیاٹن تے اصل اکثر انہیں و چو عقل نہیں کریندے۔ ۶۵۔ تے اے دنیا محض کھید تماشا تے آخرت دا گھر

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُمْ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَإِىَّ الْحَيَوةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝ فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَا اللَّهَ فَخَلَّصَ لَهُ الَّذِينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ۝

ہی اصل زندگی ۷ جے او چاندے ہون۔ ۶۶۔ جیرے ویلے او پٹری تے چڑھدن اوں ویلے اپنی فرمانبرداری کوں اللہ کیتے خاص کریندے ہوں دعا مانگدن تے جیرے ویلے انہیں کوں اساں مکی زمین تے پچا گھنڈے ہیں تے ہوں ویلے شرک کرن پئے دیندن۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَتَنَّا سَمَوَاتٍ يَعْلمُونَ ۝

۶۷۔ تاں جو انکار کرن جو اساں انہیں کوں ڈتے تے قائمہ امٹاؤں تے اور ضرور جان گھن۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَمًا أَمَةً وَنَخْلِفُ النَّاسَ مِنْ خَلْفِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ۝

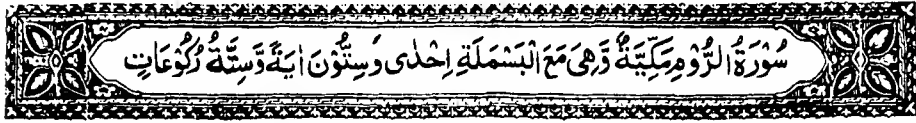
۶۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو اساں حرم کوں امن دی جا بٹاٹے کوک اوندے چودھار و پریں کر ڈتے دیندن کیا اوکوڑ کوں منیندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ۝

۶۹۔ تے اوں کئیں زیادہ ظالم کوں جیرا اللہ تے کوڑ بدھیندے یا سچ کوں اوندے آوٹ تے جھٹلیندے کیا دوزخ و توح کافرین دا ٹھکانہ نہیں۔

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَ الْمُحْسِنِينَ ۝

۷۰۔ تے جیرے کوک ساڈی راہ و توح کوشش کریندن تے اساں انہیں کوں اپنا رستہ ضرور ڈکھلیسوں تے بے شک اللہ نیکیں دے نال۔

سورة روم مکی ۷۷ سے بسم اللہ تال ایندیاں ۴۱ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- الْعَزَّ ②
عَلِيَّتِ الرُّومُ ③
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے تال تال جیرا بن
منگئے جڑیوں والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ہوں چاٹناں۔
- ۳۔ روم بیٹا تھی گئے۔
- ۴۔ اور صلی زمین دس تے او بیٹے تھیوں دے بد ضرور ڈاڑھے تھیں
- ۵۔ کجھ سالیں بعد پہلے دی تے پچیس دی حکومت اللہ دی
- تے اول جہازے مومن خوش ہوسن۔
- ۶۔ اللہ دی مدد کرنیں او مدد کریندے جنیدی چاہندے
- تے او غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۷۔ اللہ دا وعدہ ۷۷ تے اللہ اچے وعدے دی خلاف
- درزی نہیں کریندا تے اصل ہوں سارے لوک چاٹندے
- نہیں۔
- ۸۔ او دنیاوی زندگی دے ظاہر کوں چاٹن تے آخرت کیں
- او غافلن۔
- ۹۔ کیا انہیں اچھے دل دس سوچا نہیں جو اللہ سبب آسمانیں
- نے زمین تے جو انہیں دے دیکھار حکمت نال تے مقرر
- وقت کیتے پیدا کیتے تے بے شک ہوں سارے لوک
- اچھے رب دی ملاقات دے انکاری ان۔
- ۱۰۔ کیا او زمین دس ٹریے نہیں جو جیکسن ہا جو انہیں کیں
- پہلے لوکس دا انجم کیا تھے او انہیں کیں زیادہ طاقت والے
- ہن تے انہیں زمین کوں پٹیا (ہل دہائے) تے انہیں کیں
- زیادہ آباد کیتے نہیں تے انہیں کیں رسول دیلاں گھن
- فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ④
فِي بَضْعِ سِنِينَ ۵ اللَّهُ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ
وَيَوْمَئِذٍ يُفْرِجُ الْكَافِرُونَ ⑥
يُنْصَرِ اللَّهُ يَنْصَرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
وَعَدَ اللَّهُ لَا يُغْلِبُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ⑧
يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ
الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ⑨
أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِأَجَلٍ مُّسَمًّى
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَاذِبُونَ ⑩
أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَنَارُوا
الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ

كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ①

کے آئن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہ کریندا ہا تے
اصل او اپنے آپ تے ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا الشُّوْأَىٰ اَنْ كَذَّبُوا
بَاٰیٰتِ اللّٰهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُوْنَ ②

۱۱۔ تے انہیں لوکیں جیں بُرے کم کیتن تے اللہ دی
آیات دا انکار کیتے تے اوندے اُتے مذاق کریندے
ہن انہیں دا انجام بُرا تھئے ۔

اللّٰهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ③

۱۲۔ اللہ سیس مخلوق کوں منڈھ کنیں بُنیدے تے دلاولا
اویں بُنیدے تے تساں ہوندو دلائے ویسو۔
۱۳۔ تے حیرے ڈینہہ قیامت اوسی مجرم اوں ڈینہہ
نا امید تھی ویسن۔

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ④

۱۴۔ تے انہیں دے شریکیں وچو کوئی انہیں داسفار شا
نہ ہوسی تے او اپنے شریکیں دا انکار کریسن۔
۱۵۔ تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ او انجوانج
تھی ویسن۔

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاؤُا وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ⑤

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفَخُونَ ⑥

۱۶۔ حیرے لوک ایمان گھن آئن تے چنگے کم کیتے نیں
انہیں کوں باغ و بچ خوش کیا ویسی۔
۱۷۔ تے جنیں کفر کیتے تے ساڈی آیات کوں
تے آخرت دے ڈینہہ دی ملاقات کوں
جھلائے او عذاب و مح حاضر کیتے ویسن۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُحْبَرُونَ ⑦

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
ثَأْوَلِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ⑧

۱۸۔ اللہ دی پاکیزگی بیان کرو جیلے بچھ ہوئے تے
جیلے فخر ہوئے ۔

فَسُبْحَنَ اللَّهِ حِينَ تَسْوُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ⑨

۱۹۔ آسمانیں تے زمین و تھ ہوندیاں صفتاں ہن
تے ڈوپارہیں دے بعد تے ڈوپارہیں کوں دی۔

ذَٰلِكَ الْحَدُّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ
تُظْهِرُونَ ⑩

۲۰۔ او جنیدے کوں موئے کنیں تے مُردے کوں
جیئہ کنیدیا کریندے تے زمین دے برتھیوٹ
دے بعد آباد کریندے تے تساں ایویں
کڑھئے ویسو۔

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ
تُخْرَجُونَ ⑪

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢١﴾

۲۱۔ اوندے نشانیں دچو کہک اے وی ہے جو
اوتماکوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے ول تساں بشر
بن کے زمین وچ کھنڈ ویندے ء۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو اوں
تماہڑی جنس وچو تماہڑی خاطر جوڑے بنائسیں تان
جو تساں انہیں کنیں آرام گھنوتے تماہڑے درمیان
محبت دا رشتہ بنائس تے بے شک ایندے وچ
سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّكْوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِلَافُ
السَّيِّئَاتِ وَالْوَاكِلُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تے اوندے نشانیں دچو ء جو آسمانیں تے
زمین کو بنائس تے تماہڑی زبانیں تے رنگیں وچ دی
اختلاف تے بے شک ایندے وچ جائن والی
قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَاجْتِلَافُ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمِعُونَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ رات کوں تماہڑا سمن تے بونہہ کوں تے اوند
فضل گولن دی اوندے (اللدے نشانیں دچو ء
بے شک ایندے وچ سمن والی قوم کیتے بڈے
نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
اوتماکوں بجلی جڑ تے طمے دی خاطر بڈکھنیدے تے
جھڑکنیں مینہہ دسیندے ول اوندے نال زمین مے
سج تھیون دے بعد دسون کریندے بے شک ایندے
وچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ نَقُومَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ بِأَمْرِ ثُمَّ
إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ
تَخْرُجُونَ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
آسمان تے زمین اوندے حکم نال کھڑن تھئے تے ول
جڈاں اوتماکوں زمین کنیں سبڈ مریسیں اوہیں ویلے
نکل اوسو۔

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہوندا تے

سارے اوندے فرمانبردارن ۔

۲۸۔ اوہو ۷ جس مخلوق دا مندر پدھ ول اونکوں ولا ولا پیدا کیتس تے اے کم اوندے کیتے ہوں ۷ سوکھا ۷ آسمانیں تے زمین وچ اوندی شان سبھ کنیں اُچی ۷ تے او غالب تے ہوں سیانہ ۷۔

۲۹۔ او تہاڑی جنس دی مثال تہا کوں دیندے کیا جنیدے اُتے تہاڑے سچے تہہ مالک تھیندن اوندے وچ انہیں دی سانجھ ہوندی ۷ تساں اوندے وچ برابر ہوندے ۷ تساں انہیں کنیں ایویں ڈر دے ۷ جیویں اُپے آپ کنیں عقل والی قوم کیتے اساں ایویں آیتاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔

۳۰۔ اصل فالیں علم دے بغیر اپنی خواہشات دی پروی کیتی تے جنیکوں اللہ گراہ کرے اونکوں سدھارہ کون ڈکھا سگدے تے انہیں دا کوئی اندازہ کار نہیں۔

۳۱۔ توں اپنی توجہ پورے طور تے دین دو پھیرٹے اوندے وچ ڈنگ نہ ہوے اللہ دی فطرت جنیدے اُتے اوں لوکیں کوں پیدا کیتے اللہ دی پیدائش کوں کوئی بدل نہیں سگدا اے قائم رہن والا دین تے اصل ہوں سارے لوک ہاندے نیں ۳۲۔ اوندو جھکو تے اوں کنیں ڈرو تے ناز جمات نال پڑھو تے مشرک نہ بٹو۔

۳۳۔ جنہیں اُپے دین کوں ٹوٹے کر ڈتے تے ٹولیں وچ وندرج گئیں تے ہر ٹولہ جو اوں کنیں ہے اوندے اُتے خوش۔

۳۴۔ تے جڑاں لوکیں کوں ڈکھ بلدے او اُپے رب کوں مجھدے ہوئیں سبندین تے جیلے او

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۲۸﴾

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۹﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَن يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّصِيرِينَ ﴿۳۰﴾

فَأَنفَرَوْا وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَرِيمُ وَلَكِن كَثُرَ النَّاسُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

مُتَّبِعِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۳۲﴾

مِنَ الَّذِينَ قَفَزُوا فِيْهِمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ جُزْءٍ يَسَأَلُ لَدَيْهِمْ قَرْحُونَ ﴿۳۳﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُمْ مُّتَّبِعِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آتَاهُم مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَرْتَدَّ

يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾

انہیں تے رحمت کریندے ہوں دیلھے ہک گروہ
اپٹے رب نال شرک کرن پٹے ویندے۔

يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ فَتَتَعَوَّبَ فِئَتُوهٖمْ فَيَقُولُوا سَوَٓءٌ
تَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

۳۵۔ تاں جو لو اوند ا نکار کرن جو اساں انہیں کوں
ڈتے ہن تساں (تھوڑا) فائدہ چا ڈتھا کوں جلدی
پتہ بگ ویسی۔

اَمْ اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا فَهُمْ يَكْفُرُوْنَ ۙ
يُشْرِكُوْنَ ﴿٣٧﴾

۳۶۔ یا اساں انہیں تے کوئی دلیل لہائی جیری
انہیں نال او گالیں کریندی جیہیاں ا شرک
دیاں پے کریندن۔

وَ اِذَا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوْا بِهَا ۚ وَاِنْ تُصِيبْهُمْ
سَيْۡئَةٌۭ يُّبَاۡسُوْا ۚ قَدْ مَتَّ اٰيٰدِيْهِمْ ۚ اِذَا هُمْ يَقْنَطُوْنَ ﴿٣٨﴾

۳۷۔ تے جیلھے انسانیں کوں اساں رحمت چکاواں
او اوندے اتے اکر ترج ویندن تے جے انہیں
کوں مصیبت پڑے اوندی ورنال جو انہیں دے ہتھیں
اگو پٹھے اوہوں دیلھے نا ائید تھی ویندن۔
۳۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نیئیں جو بے شک اللہ
جنیدے کیتے چاہندے اوندے کیتے رزق
کھلا کر ڈیندے تے تنگ کریندے بے شک
ایندے ورح منٹ والی قوم کیتے نشانن۔

اَوْ لَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَاَوْ
يَقْدِرُ ۚ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ
يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٣٩﴾

۳۹۔ توں اپٹے سکیں کوں تے مسکینیں کوں تے
مسافر کوں اوند حق ڈے اے چنگا انہیں
کیتے جیرھے اللہ دی توجہ تے رضا چاہندن تے
ایہھ لوک کامیاب تھیون والین۔

فَاِنَّ ذَا الْقُرْبٰى حَقُّهٗ وَالْيَتٰمٰىنَ وَالنَّسِيۡبَ
ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِيۡنَ يُرِيۡدُوْنَ وَجْهَ اللّٰهِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الْفٰلِحُوْنَ ﴿٤٠﴾

۴۰۔ تے جیرھا پیتاں و دگھن کیتے مال ڈیندے ع تاں
جو لوکس دے مال وچ ودھتے او اللہ دے
نزدیک نہیں ودھدا تے جیرھا مال اللہ دی
رضا کیتے زکاۃ ورح ڈیندے ع ایہھ لوک جیرھے
اپٹا مال ودھیندے پین

وَمَاۤ اَتَيْنٰكُمْ مِنْ رِّبَآءٍۭ لِّتَرْبُوْا فِیْۤ اَمْوَالِ النَّاسِ ۚ فَلَا
یَرْبُوْا عِنۡدَ اللّٰهِ ۚ وَمَاۤ اَتٰیۡكُمْ مِنْ رَّكَوٰةٍۭ تَرٰیۡدُوْنَ
وَجْهَ اللّٰهِ ۚ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُوْنَ ﴿٤١﴾

۴۱۔ اللہ او تہوے جس تہا کوں پیدا کیتے دل

اللّٰہ الَّذِیْ خَلَقَکُمْ ثُمَّ رَزَقَکُمْ ثُمَّ یُمِیۡتُکُمْ ثُمَّ

يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلْ مِنْ ذَلِكَ
مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۳۶﴾
تہا کوں رزق ڈتس ول تہا کوں مرسی تے ول
زندہ کرسی کیا تہا ڈے شرکیں وچو کوئی ہے
جیرھا انہیں وچو کوئی کم کرے او پاک تے
انہیں دے شرک کنیں بہوں اچا ۳۶۔

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيهِ
النَّاسِ لِيَذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿۳۷﴾
۳۷۔ لوکیں دے عملیں دی وجہ نال زمین وچ
تے سمندر وچ فساد مچ گئے تاں جو او انہیں
کوں انہیں دے عملیں دی سزا ڈیوے تاں
جو او ول آون۔

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿۳۸﴾
۳۸۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو
انہیں لوکیں دا انجام کیا ہے جیرھ پہلے ہن نہیں
وچو بہوں سارے مشرک ہن۔

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمَ لَا مَرَدَ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصْدَقُونَ ﴿۳۹﴾
۳۹۔ توں اپنی توجہ کوں قائم رہن واسے دین دو
پھیر ڈے ایس کنیں پہلے جو او ڈینہ آونجے جیرھا
ملا نہیں اللہ ولوں جڈاں او ہک ڈوہجے کنیں
انج تھی وین۔

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُقْصِرُ
بِهِمْ ذَنْبًا ﴿۴۰﴾
۴۰۔ جیرھا کفر کرسی اوندی سزا اونکوں ہلسی تے
جیرھا نیک عمل کرسی تے او اپنٹے فائدے کیتے
تیاری کریندا پٹے۔

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿۴۱﴾
۴۱۔ تاں جو او مومنین کوں تے نیک عمل کرن
والیں کوں اپنٹے فضل نال بدلہ ڈیوے بے شک
او کافریں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ
مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۲﴾
۴۲۔ تے اوندی آیات وچو اے وی ہے جو او ہوائیں
کوں خوش خبری بنا کے پھیندے تاں جو تہا کوں اپنی رحمت دا
مزا چکھاوے تے بیڑیاں اوندے حکم نال چلن تے تاں جو نسل
اوندی فضل گوہونے شکر ادا کرو۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
۴۸۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں انہیں دی

بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

قومیں دو رسول پھیلے اور انہیں کہیں کھلیاں دیلاں گھن کے آئے تھے دل اسان مجرمیں کہیں بدلہ گدھے تے مومنین دی مدد ساڈے اُتے فرض ہائی۔

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَابِأً قَبَسُطَةً فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ اللہ ہی ہے جبرھا ہوائیں پھنڈے تے او بادل چسپین تے او نکولن آسمان تے پھیلا ڈیزے جیویں لپچاندے تے او نکولن ٹوٹے ٹوٹے کر ڈیزے تے توں ڈیزیں جو مینہ اوندے وچو نکلدے تے خدا اپنے بندیں وچو جنیدے اُتے چاند مینہ دسندے تے او ہوں ویلے خوش تھی دیندن۔

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ قَبْلِهِ لُمُبْلِشِينَ ﴿۴۲﴾

۵۰۔ تے اوں کہیں پہلے جو او انہیں تے دے نا امید تھی گئے ہن ۔

فَانْظُرْ إِلَى أَشْرَحَتِ اللَّهُ كَيْفَ يُخَيِّ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْنِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ آيَاتِ الْوَدْقِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۴۳﴾

۵۱۔ تے توں اللہ دی رحمت دے نشان ڈیکھ کیویں او بنجر زمین کول دسوں کریندے بے شک او مردے کول جنید کرٹ والا تے او ہر شے تے قادر ۔

وَلَمَّا أَرْسَلْنَا رِجْمًا فَرَادَهُ مُصْفَرًّا أَنْظَرُوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿۴۴﴾

۵۲۔ تے جے اسان ہوا گھلاؤں تے او (ڑھ کول) پیلا پیلا ڈیکھن تے اوندے بعد او اندا انکار کرن پئے ولسن ۔

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْوَدْقِ وَلَا تُسْمِعُ الْغَمَمَ الدَّمَاءَ إِذَا دَلَّوْا مُذْبِرِينَ ﴿۴۵﴾

۵۳۔ تے توں بے شک مردیں کول نوہیں سٹوا سگداتے ہوڑیں کول الا نوہیں سٹوا سگدا جیلے او کنڈ ولا کے پھر دجن ۔

وَمَا أَنْتَ بِهَدِ الْغَنِيِّ عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۴۶﴾

۵۴۔ تے توں اندھیں کول انہیں دی گراہی کہیں سدے راہ تے نوہیں آن سگداتے توں محض اونکوں گال سٹوا سگدیں جیسے ساڈی آیات کول منیندن تے او مسلمانن ۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ

۵۵۔ اللہ او ہوا جس تہا کول کمزوری کہیں بنائے

صَعِفَ قُوَّةٌ نُّمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝
 يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ۝
 تے کمزوری دے بعد ولا طاقت بڑتی اس تے ولا
 طاقت دے بعد کمزوری بڑتی اس تے پڑھیا دی
 او جو چاہندے پیدا کریندے تے او جائن والا
 تے قادر۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لِيْشُوا
 غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ۝
 ۵۶۔ تے جڑاں قیامت آوسی مجرم قساں جین
 جو او محض ہک گھڑی رہ گین او اویں وہلیاں
 گالیں کریندن۔

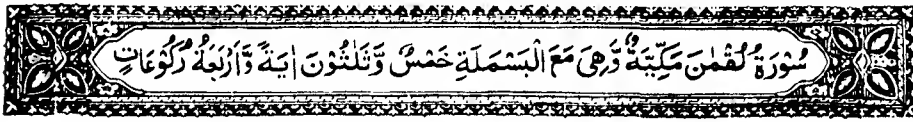
وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ
 فِيْ كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَ
 لَكُمْ نَعْتُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝
 ۵۷۔ تے جنہیں کون علم تے ایمان بڑتا گیا ہا آہن
 جو تساں اللہ دے علم و وح قیامت دے بڑینہ
 تیں رہ گئے ء تے اے قیامت تے اٹھن دا
 بڑینہ تے تساں اصلو نہ چاندے ہا دے۔

فَبِوَسِيْلِهِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَذَرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
 يَسْتَعْتَبُونَ ۝
 ۵۸۔ تے اوں بڑینہ فالیں کون انہیں دا عذر فائدہ
 نہ بڑیسی تے نہ انہیں کون درساں دے کولہ اوڈن
 بڑتا ویسی۔

وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِيْ هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
 مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ۝
 ۵۹۔ تے اساں اس قرآن و وح لوکس کیتے ہر حقیقت
 بیان کر بڑتی ء تے جے توں انہیں دو کوئی نشان
 گھن آویں تے کافر ضرور آکھسن جو تساں کوڑیاں
 گالیں بڑ سیندے ء۔

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝
 ۶۰۔ اویں اللہ سیٹس مہر کر بڑیندے انہیں دے
 دیں تے جیرے چاندے نہیں۔

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ
 لَا يُوقِنُونَ ۝
 ۶۱۔ تے توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء
 تے جیرے یقین نیں کریندے او تیکوں دوکھا بڑے
 کے اپنی جانیں ہٹا نہ بڑیوں۔

سورة لقمان مکی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیات تے ۴ رکوعن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱- شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن چنگے
 ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲- میں اللہ ہوں چاٹناں۔
- ۳- اے حکمت آلی کتاب دیاں آیاتن۔
- ۴- تے نیکی کرن والیں کیتے ہدایت تے جہت ہن۔
- ۵- جیرے کوک نماز باجماعت پڑھدن تے زکاۃ
 ڈیندن تے آخرت دی زندگی تے یقین رکھیندن۔
- ۶- ایسے کوک اچھے رب کنیں ہدایت تے ہن
 تے ایسے کوک کامیاب تھیون والین۔
- ۷- تے کچھ کوک ایجھے وی ہن جیرے بے ہودہ
 گالیس مل گھندن تاں جو او لوکیں کوں بغیر علم دے
 اللہ دے رستے کنیں گمراہ کرن تے اوندے نال
 مشکریاں کرن ایسے کوکن جنہیں کیتے ذلیل کرن
 والا عذاب۔
- ۸- تے جیلھے اوندے اتے ساڈیاں آیاتن
 پڑھ کے سنایاں دیندن تے او وڈائی نال کنڈ پھیر
 گھندے جیویں اوں انیکوں سنیاٹنیں جیویں اوندے
 ڈوبیں کن بوڑن تے انہیں کوں دکھ آے عذاب
 دی خبر ڈے۔
- ۹- بے شک مومن تے چنگے کم کرن والیں کیتے
 نعمت والے باغن۔
- ۱۰- انہیں وجہ ہمیشہ رسن اللہ دا وعدہ سچا تے
- تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ ②
 هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ ③
 الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ④
 أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ⑤
 وَمِنَ النَّاسِ مَن يُشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ ⑥ وَيَتَّخِذَ هَٰهُنَا
 وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑦
 وَإِذْ أُنذِرْنَا لِيُسْأَلَكُمْ عَنْهُ لَمَّا كُنْتُمْ فِي
 الْكُفْرِ ⑧ فَآذَنُوا وَتَقَرُّوا وَبَدَأَ الْبُيُوتَ ⑨
 إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ⑩
 خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑪

او غالب تے ہوں سیانا ۷۔

۱۱۔ آسمانیں کوں بغیر تمہیں دے پیدا کیس جیوں
تس انہیں کوں ڈبے اتے زمین وچ پہاڑ پورین سی
تاں جو تس تے زمین بھوئیں امب دچ پھس نہ دجو تے اندے دچ ہر
طرح دے جانور کھڈ انہی تے اسال آسمان کیں مینہ دساتے
تے ایندے وچ ہر قسم دے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
۱۲۔ اے اللہ دی مخلوق تے او میکوں ڈکھاؤ جو
خدا دے سوا ہنہیں پیدا کیتے اصل عالم کھلی کھلی گمراہی
وچن۔

۱۳۔ تے اساں لقمان کوں سنپ ڈتا ہا جو توں
اللہ دا شکر کرتے جیرا شکر کریندے او محض
اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرا
ناشکری کر سینی تے بے شک اللہ بے نیاز تے
منفیس والا ۷۔

۱۴۔ تے جڈاں لقمان اپنے پترکوں آکھتے تے او
اؤکوں نصیحت پیا کریندا ہا اے میڈے پتر اللہ دا
شریک نہ بنا بے شک شرک وڈا ظلم۔

۱۵۔ تے اساں انسان کوں اے وصیت کیتی ۷ جو
اپنے پیو مادا شکر ادا کرے اوندی ما اوکوں ہک کمزوری
دے بعد ہک کمزوری وچ دی چاتس تے اذنا کھرچڑاؤن
جو سالیں وچ (دی احسان ہا) تے تس میڈو
ولے۔

۱۶۔ تے جے او ڈوہیں تیکوں شرک کرن کیتے مجبور
کرن جنیدا تیکوں علم کاو نہیں تے توں انہیں دا اکھن
نہ من تے دنیا داری وچ انہیں نال چنگا سلوک

خَلَقَ السَّوَابِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَلَئِنَّ فِي الْأَرْضِ
رَوَايَ أَنْ تَبِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَيْرٍ ۝

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ
يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
حَكِيمٌ ۝

وَرَأَى قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَبْنَى لَا تَشْرِكْ
بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ۝

وَوَضَّيْنَا لِلْإِنْسَانِ يَوْمَ الْيَدَايَةِ حِمْلَتَهُ أُمَةً وَهَاتَا
عَلَى وَهْنٍ وَفِضْلُهُ فِي عَايِنِ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ يَوْمَ الْيَدَايَةِ
إِلَى الْوَصِيَّةِ ۝

وَأَنْ جَاهِدَكَ عَلَى أَنْ تَشْرِكَ بِي مَا كُنْتُ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطْعِمُهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا
وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

فَأَنبِئْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾

کرتے اوندی راہ سے شر جیڑھا میڈو جھکدے ول
میڈو تساں ولٹے ول میں تہاکوں ڈسیساں جو تساں
کم کریندے ء۔

يُنَبِّئُ إِنْهَآ إِن تَكُ وَشَقَّالَ حَبَّةٍ مِّنْ حُزْلٍ فَنُكِّنْ فِي
صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ
إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ اے میڈے پتر بے شک جے راڑی دے دے
دے برابر وی نیکی ہوئے تے او بھانویں پتر وچ یا
آسمانیں تے زمین وچ پئی ہوئے اللہ سیس اوکوں
ظاہر کر ڈیسی۔ بے شک اللہ سیس نکیں نکیں کھاں
کوں چاٹن والا تے خبر دار۔

يُنَبِّئُ أَقِيمِ الصَّلَاةَ وَامْرُءًا لِّعَمْرِهِ إِنَّهُ عَنِ الْمُشْكِرِ
وَاصِرٌ عَلَىٰ مَا آصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ اے میڈے پتر نماز پڑھ تے نیکی دا حکم ڈے
تے برائی کنیں روک تے جو تکلیف تیکوں آدے
اوندے اتے صبر کر بے شک اے وڈے ہمت
دا کم۔

وَلَا تُصَغِّرْكَ هَذِهِ النَّاسُ وَلَا تَلْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے لوکیں دے اگو گلہاں نہ پھلا تے زمین
وچ اکڑ کے نہ ٹر بے شک اللہ سیس اکڑیجی
آلے کوں تے وڈائی کرن والے کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْصِصْ مِنْ صَوْلَتِكَ إِنَّ
أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ تے اپنی گور کوں نہ تیکھا کرتے نہ مٹاتے اپنے
آلا کوں جھکا رکھ بے شک ساریں کنیں گندا
آلا گڈا دا ہینگس۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَ
مِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ کیا تساں ڈٹھا نہیں بے شک اللہ سیس
آسمانیں تے زمین دی ہر شے کوں تہاڑی قدرت
دے لا ڈتے تے تہاڑے اتے ظاہر تے کیاں
ہویاں نعمتاں پاٹی آئی کار دہا ڈتسی تے کجھ لوک
اللہ دے متعلق بغیر علم تے ہدایت تے
بغیر روشن کتاب دے بحث کریندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْمِعُوا مَّا أُنزِلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَشِيعُ

۲۲۔ تے جے انہیں کوں آکھیا وچے جو تساں اوندے

مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوْ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ﴿٦٧﴾

۱۔ اے تھو جو اللہ سیٹھ لمائے تے او آبدن گال
اے ہے اساں او ندے اے تھرسوں جنیدے
اے اساں پوڑاڑے کوں پاتے ۔ بھانویں
شیطان انہیں کوں دوزخ دے عذاب دو
سبب پیدا پیا ہوئے ۔

وَمَنْ يُضِلَّهُ وَجْهَةً إِلَى اللَّهِ وَهُوَ غَافٍ فَقَدْ
اسْتَسْكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۖ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ﴿٦٨﴾

۲۳۔ تے جیرھا اپنی توجہ کوں اللہ دو پھیر
ڈیوے تے اونیک ہوئے تے اوں مضبوط
کٹرا پکڑیا ہو یا رے تے سارے کمیں دا انجام
اللہ دل ۔

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦٩﴾

۲۴۔ تے کافرین دا انکار تیکوں مونجھانہ کرے انہیں
دا وٹن ساڈوے تے جو کجھ اوکریندن اساں انہیں
کوں ڈس ڈیسوں بے شک اللہ سینے دی گالیں
کوں جائن والا ۔

نُتَبِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٧٠﴾

۲۵۔ اساں انہیں کوں تھوڑا جیہاں فائدہ پچیسوں تے
دل اساں انہیں کوں سخت عذاب دو مجبور کر کے
گھن آوسوں ۔

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

۲۶۔ تے جے توں انہیں کنیں پچیس جو آسمانیں تے
زمین کوں کیس پیدا کیتے تے او لازماً آکھسن جو
اللہ توں آکھ سب تعریفاں اللہ دیاٹن تے اصل
انہیں جو اکثر جائدے نہیں ۔

يَلَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٧٢﴾

۲۷۔ جو آسمانیں تے زمین وح او اللہ دے بے
شک اللہ بے نیاز تے صفتیں والا ۔

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ
يَمْدُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ
اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧٣﴾

۲۸۔ تے جے زمین وح بے تلاء وٹن اے سارے
قلمماں بن وچن تے سمندر مس ناں بھرتج دنجے
تے دل ایجو جھیں ست سمندر پے مس دے
دلا ڈتے وچن تے اللہ دیاں گالیں نہ کمسن

بے شک اللہ غالب تے سیانا ۶۔

۲۹۔ تہاڑا پیدا تھیون تے ول اٹھن محض ہک آدمی آلی کار بے شک اللہ ہوں سٹن والا تے ہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۰۔ کیا توں ڈہرا توہیں اللہ رات کوں ڈہنہ وچ تے ڈہنہ کوں رات وچ پلہندے تے سمجھ تے چندر کوں خدمت وچ لاسی اے سب مقرر وقت تیں ٹردے پن تے بے شک اللہ چنگی طراں چاندے جو تہاں کریندے ۸۔

۳۱۔ اے ایں واسطے جو اللہ سیس سچا تے بے شک اوندے سوا جنیکوں سبڈیندن او کوڑ تے بے شک اللہ ہوں اچا تے ہوں وڈا ۹۔

۳۲۔ کیا تیں ڈٹھا نہیں جو پیڑیاں سمندر وچ چلین اللہ دی نعمت نال تاں جو او تہاں کوں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک ایندے وچ ہوں مبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان

۳۳۔ تے جہاں انہیں کوں لہر بچا نوں آلی کار نکا گھندی ۱۰ تے اللہ کوں عبادت اوندے نال خاص کریندے ہوئیں۔ سبڈیندن تے جیلے او انہیں کوں دسوں تے۔ چا گھندے تے کجھ انہیں دجو سدھی راہ تے ٹر پڈن تے ساڈی آیات دا انکار محض اوہے کریندن جیرے دغا باز تے نا شکرے ہن۔

۳۴۔ اے لو کو اپنے سبکین تے اول ڈہنہ کنس ڈرو جڈاں پیو پتر دے کم نہ اوسی تے نہ پتر پیو دے کم اوسی بے شک اللہ دا وعدہ سچا ۱۱ تے تہاں کوں دنیاوی

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْظُمُ إِلَا نَفْسٌ وَاحِدَةٌ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَيُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۝

الْمُتَرَّانَ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظَّلِيلِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَبِهِمْ مَقْتَصِدًا وَمَا يَجْحَدُوا بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ۝

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلَا ذُو جَارٍ عَنْ وَالِدِهِ ۚ شَيْءًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

وَلَا يَغُزُّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿۳۱﴾

زندگی اصلو دوکھا نہ ڈیوے تے نہ تھاکوں اللہ دے
بارسوچ دوکھے باز شیطان دوکھے وح سٹے۔

۳۵۔ بے شک قیامت دا علم محض اللہ کنیں ہے

تے او مینہ و سیندے تے او چاندے جو رحیں

وح تے بندے کول کوئی پتہ نہیں جو او

سبھائیں کیا کریسی تے نہ او چاندے جو کیرھی

زمین و وح مری بے شک اللہ ہوں چائنٹ والا

تے ہوں خبر رکھنٹ والا بے۔

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ

مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْتُمُ عَدُوٌّ

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

خَبِيرٌ ﴿۳۵﴾

سورة سجدة مکی بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیوا
بن سنگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ میں اللہ ہوں چاٹناں۔
۳۔ اے کتاب رب العالمین خدا ولو تھی
ایندے قرح کوئی شک نہیں۔
۴۔ کیا او آہن این سینکوں گھر گھرے اصل اے
کتاب تیرے رب ولو سچ تاں جو توں اوں
قوم کوں ڈرانویں جنیدو تیں کنیں پہلے کوئی ڈراوٹ
والا نہیں آیا تاں جو او ہدایت پادن۔
۵۔ اللہ او ہے جس آسمانیں تے زمین تے جو
انہیں دے وچکار سب کوں چھی قہیں قرح پیدا
کیتس ول او حکومت دے تحت تہہہ گیا اوندے
سوا تہاڈا کوئی سنگتی تے سفارشی کار تیں کیا تہاں
نصیحت نوٹھ پکڑندے۔
۶۔ او آسمان کنیں حکم اپنی تدبیر نال زمین تے قائم
کر لیس تے ول او حکم جیرھی تہاڈی گٹھری
ہزار سال وح اوندو چڑھن پئے ویسی۔
۷۔ اے خدا جیرھا ظاہر تے لگی گالیں کوں
چاٹن والا تے غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
۸۔ جس جیرھی شے پیدا کیتی اوندوں ہوں چنگا بناس
تے انسان کوں سنی مٹی کنیں پیدا کیتس۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْقَدْ ②
تَنْزِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ③
أَن يَقُولُوا قَدْ عَلِمْنَا مَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ
مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ④
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِّن دُونِهِ
مِنْ دَٰبٍّ وَلَا شَيْفَعٍ إِلَّا تَتَذَكَّرُونَ ⑤
يُدَبِّرُ الْأُمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ
كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ⑥
ذَٰلِكَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ
مِّن طِينٍ ⑧

۹۔ دل اوندی نسل کوں ہک حقیر و ہندی شے (نطفہ) کنیں بنائس۔

۱۰۔ دل اوکوں طاقتاں بڑتے نس تے اوندے وچ اپنی روح پھوکی اس تے ول تھلے کیتے کن تے اکھیں تے دل بنائس تساں اصل و تنکسر نوہے کریدے۔

۱۱۔ تے انہیں آکھئے جیلے اساں زمین وچ رل ویسوں کیا اساں ول نوہں سروں پیدائیسوں اصل او اپنے رب دے بلن دے انکاری ان۔

۱۲۔ توں آکھ تھاکوں او موت وافرشتہ مرلیں جیرھا تھابڑے کیتے مقرر تے دل تساں اپنے رب دو ولانے ویسوں۔

۱۳۔ تے جے توں بیکھیں جڈاں مجرم اپنے رب دے اگو سزوائی کھڑے ہوسن (تے آکھسن) لے ساڈے رب اساں بڑیکھ گدے تے سن گدے ہن ساکوں ولا پٹھ اساں نیک کم کریسوں تے ساکوں یقین۔

۱۴۔ جے اساں چاہوں ہا تے ہر شخص کوں ہدایت بڑے بڑیوں ہا پر میڈی اے گال سہی جو میں جنیں تے انسانیں ساریں نال دوزخ کوں بھرے۔

۱۵۔ تے ہن تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں آج دے بڑنہ دی ملاقات بھل گئے ہا وے آج ساکوں دی تھابڑی کوئی پرواہ نہیں۔ تے تساں دیر تیں رہن والا عذاب چکھو انہیں کمیں دی وجہ نال جو تساں کریدے ہا وے۔

۱۶۔ ساڈی آیات کوں محض او منیندن جیرجیں کوں جڈاں یاد بڑوایاں ویندن او سجدے وچ بڑھ پوندن

ثُمَّ جَعَلْ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ①

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ②

وَقَالُوا إِنَّا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ ؕ إِنَّا لَنَفِيَ عَنِّيْ جَدِيدٌ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ③

قُلْ يَتُوبُ لَكُمْ فَلَكَ الْوَيْلُ الَّذِي ذُكِّرْتُمْ ؕ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ④

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ⑤

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى بَاطِلًا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ⑥

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ؕ إِنَّا نَنسِيكُمْ وَتَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ⑧

تے اپنے رب دی تعریف تال اوندی پاکیزگی بیان
کریندن تے وڈائی نہیں کریندے۔

۱۷۔ انہیں دے پا سے بستریں کنیں پریں رہندن (ممدے
نہیں) او اپنے رب کوں ڈرتے طع دے تال مہدین
تے جو اساں انہیں کوں ڈرتے اوکوں خرچ کریندن۔

۱۸۔ کوئی نہیں جاندا کہ مومنین کیتے انہیں دے عملیں
دی وجہ تال کیرھیاں کیرھیاں شہیں اکھیں ٹھہریاں
کرٹی کیتے لکایاں ہوئیں۔

۱۹۔ کیا مومن اوہیں تھی سگدے جویں نافرمان اے
بکوجیس نہیں تھی سگدے۔

۲۰۔ تے جبرے مومنین تے نیک کم کریندن انہیں
دے رہن کیتے باغ ہن انہیں دے عملیں دی وجہ
لکین اے مہانی ۶۔

۲۱۔ تے جبرے نافرمانن انہیں دا لکائے دوزخ
جیسے دی او اوندے وچو نکلن دا ارادہ کریں
اوندے وچ ولائے دیسن تے انہیں کوں آکھیاویں
تساں او بھا دا عذاب چکھو جنیدا تساں انکار کریں
ہاوے۔

۲۲۔ تے اساں انہیں کوں وڈے عذاب کنیں
پہلے ہک چھوٹا عذاب وی ڈیسوں تاں جو او ول
آون۔

۲۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کوں جینکوں اللہ دی آیات
یاد ڈوایاں وچن تے ول او انہیں کنیں منہ پھیر
بے شک اساں مجرمیں کنیں بدلہ گھنسون۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں وی کتاب ڈیاتی ہائی تے
توں اوندی ملاقات وچ کوئی شک نہ کرتے اساں

تَجَانِيْ جُنُوْلَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ خَوْفًا
وَطَعْنًا ۚ وَمِنَازِلَهُمْ يُنْفِقُوْنَ ۝۱۷

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُوَّةٍ أَعْيَنَ جَزَاءُ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُوْنَ ۝۱۸

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا ۚ لَا يَسْتَوِيْنَ ۝۱۹

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ
الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُوْنَ ۝۲۰

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۖ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ
يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ نُزُلًا أَلَّا يَخْرُجُوا
مِنَ النَّارِ ۚ أَلَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَكْتُمُوْنَ ۝۲۱

وَلَنذِيْقَنَّاهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ
الْأَكْبَرِ ۚ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۝۲۲

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا
ۚ إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِيْنَ مُنتَقِمُوْنَ ۝۲۳

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ
لِّقَاءِهِ ۚ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَآئِيْلَ ۝۲۴

اونکوں نبی اسرائیل کیسے ہدایت ڈیوٹ والا بنایا ہا۔

۲۵۔ تے اساں انہیں وچو امام بٹائے ہن انہیں دے صبر دی وجہ کنیں او ساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے ہن تے ساڈی آیات تے یقین کریندے ہن۔
۲۶۔ بے شک تیرا رب قیامت دے ڈینہ انہیں گالیں وچ فیصلہ کر ڈیسی جنیں وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۲۷۔ کیا ایں گال انہیں کوں ہدایت ٹیٹ ڈتی جو اساں انہیں کنیں پہلے کئے بلا وستیں کوں جنہیں دے رہن والے اچھے گھریں وچ ٹر دے پھر دے ہن ہلاک کیتے بے شک ایندے وچ نشان بن گیا او سندے نیں۔
۲۸۔ کیا انہیں ڈٹھانہیں جو اساں پانی کوں سنج تے بخر زمین دو گھن ویندے ہن تے اوندے نال رڑھ کڑھیندے ہن جنیدے وچو او آپ تے انہیں دے جانور کھنڈن کیا او ڈہدے نیں۔

۲۹۔ تے آبدن جے تساں سچے ء تے اے فتح کڈن اوسی۔

۳۰۔ توں اکھ فتح دے ڈینہ کافرین کوں انہیں دا ایمان کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ انہیں کوں دیتی ویسی۔

۳۱۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے انتظار کر بے شک او وی انتظار کریندے پین۔

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَا صَبَرُوا
وَكَانُوا بِالْآيَاتِ يَوْقُونَ ﴿٢٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا هَلَكَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَسْتَوُونَ فِي مَسْئِلِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا
يَسْتَعِينُونَ ﴿٢٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ
فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ
أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٣٠﴾

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٣١﴾

سورة احزاب مدنی ءے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۷ آیتاں تے ۹ رکوعنؔ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جبرھا بن
منگلے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالنَّافِقِينَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ②

۲۔ اے نبی اللہ دا تقویٰ اختیار کرتے کافر س تے
منافقیں دا اکھن نہ من بے شک اللہ ہوں چاٹن
والا تے سیانا ء۔

وَأَتَّبِعْ مَا يَدْعُوُكَ إِلَٰهَكَ مِنَ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ يَمُنًا
تَعْمَلُونَ خَيْرًا ③

۳۔ تے توں پیروی کر اوندی جو تیدے رب دو
تیدو وحی کیتی گئی ء بے شک اللہ ہوں چاٹے جو
تساں کریندے ء۔

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ④

۴۔ تے اللہ تے بھروسہ کرتے او کافی نگران۔

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جُوفِهِ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفًا تُظَاهِرُونَ وَنَهَنْ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ⑤

۵۔ اللہ سیس کیس دے پیٹ وچ ڈو دل نہیں بنائے
تے نہ تہا ڈی زالیں کوں ما بنائیں جنہیں کوں تساں
کیس ویلھے ما آکھ ہندے ء تے نہ انہیں کوں اصلی
پتر بنائیں جنہیں کوں تساں کیس کنیں منگ کے پنیے ء
اے ساریاں تہا ڈے منہ دیاں گالیں ہن تے اللہ
ہی تیج آہدے تے سدھے راہ دو ہدایت ڈیندے۔

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ
تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ
وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا
تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑥

۶۔ انہیں کوں انہیں دے پیو دا پتر سڈو اے اللہ
دے حضور زیادہ انصاف دی گال تے جے تہا کوں
انہیں دے پیو ما دا پتر نہ ہوے تے او دین وچ
تہا ڈے بھرائن تے دینی سنگتی ہن تے تہا ڈے اے
کوئی گناہ نہیں جو ایں کنیں پہلے تساں غلطیاں کیتن تے
اصل گناہ او ہے جنیدے اے تے تہا ڈے دل یکے تھے
پئے ہون تے اللہ ہوں بخشن والا تے دل ول رحم

کرن والا ہے۔

۷۔ نبی اپنی جانیں کنیں زیادہ مومنیں دے کر لوہے سے اوندیاں زالیں مومنیں دیاں میریں ان تے سکے دی بعض کنیں بعض زیادہ کر لوہے ہن پے (غیر) مومن تے مہاجرین دی نسبت ۔ تاں اس دوستیں نال چنگا سلوک کر دے جائیز ۔ اے اللہ دی کتاب وچ لکھیا ہوئے ۔

۸۔ تے جیلھے اساں نہیں کنیں پکا وعدہ گدھا تے تیں کنیں تے نوح کنیں تے ابراہیم تے موسیٰ تے عیسیٰ بن مریم کنیں دی تے اساں انہیں کنیں پکے وعدے گدھے ہن ۔

۹۔ تاں جو اللہ سمجھیں کنیں اوندے سچ دے متعلق جھگھے تے کافرین کہتے اوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب تیار کیتا ہوئے ۔

۱۰۔ اے مومنو اللہ دی نعمت کوں یاد کرو جیرے تہاڑے اتے اوں کیتی جیلھے لشکر تہاڑے مقابلے وچ آ گئے تے اساں انہیں تے اندھاری تے اینجھے لشکر پٹھین جنیں کوں تہاں ڈہرے نہ ہاوے تے اللہ سیس ڈہا پیا ہا جیرے کم تہاں کریدے پئے ہاوے ۔

۱۱۔ جیلھے لشکر تہاڑے اتو دی آگئے تے جکی نہیں کنیں دی تے اکھیں پریشانی کنیں ڈنگیاں تھی گیاں تے دل گچی تیں بچ گئے ہن تے اللہ تے دی تہاں شک تھیوٹ پئے گئے ۔

۱۲۔ اوں دیلھے مومنیں کوں آزمایا گئے تے ہلاک رکھ ڈتا گئے ۔

الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَسْرَدَ أَجَلَهُ أَقْبَهُتَهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أُولِيكُم مَّعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ①

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَبَيْنَ تَوَجَّ وَابْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ②

لَيَسْأَلَنَّ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ كُورُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ④

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَنَظَرُوا بِاللَّهِ الْكَوْنًا ⑤

هَذَا لِكِ ابْنِ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ⑥

وَاذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ۝۱۳

۱۳۔ تے جیلے منافق تے جنس دے دیں دج بیماری ہائی آکھن لگ پئے جو ساڈے نال اللہ تے اوندے رسول محض کوڑا وعدہ کیتا ہا۔

وَاذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا اِهْلَ الْيَثْرِبِ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ اِنْ يُرِيدُونَ اِلَّا فِرَارًا ۝۱۴

۱۴۔ تے جیلے انہیں دجو کھ لولے آکھے جو اے مدینے آلیو تہاڑا کوئی ٹکانہ نہیں تہاں دل و بخت انہیں دجو کھ لوک نہی کنیں جازت منگن لگ پئے تے آکھن لگ پئے جو ساڈے گھر کھتے ہن او کھتے نہ ہن اے لوک محض اتھو کنیں بھجن چاہندے ہن۔

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِنَ افْطَارِهَا ثُمَّ سَلُوا الْفِتْنَةَ لَا تَوْهَا وَمَا تَلَبَّتُوْا بِهَا اِلَّا يَسِيْرًا ۝۱۵

۱۵۔ جے دشمن دیاں فوجاں مدینے دج چودھارو پیسہ و بجن ہا تے دل انہیں کوں پھرٹ دا آکھیا دہنچے ہا تے او پھر و بجن ہا دل اتھاں محض تھوڑی دیر رہ سگن ہا۔

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدًا مِّنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّوْنَ اِلَّا دُبَارًا وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُوْلًا ۝۱۶

۱۶۔ حالت اے جو ایں کنیں پہلے انہیں اللہ نال وعدہ کیتا ہا جو اتھو کنڈ نہ پھر لیسن تے اللہ نال کیتا ہویا وعدہ ضرور بچھیا ویسی۔

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ اِنْ قُرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ اَوْ الْقَتْلِ وَاِذَا لَا تُمْشِعُونَ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۱۷

۱۷۔ تے توں آکھ جو تہا کوں اتھو بھجن جے بھج و بجن موت یا قتل کنیں بھجن کیتے کوئی فائدہ نہ بوسی (اوں آوئے) تے ایندے بعد تہا کوں کوئی فائدہ نہ بچایا ویسی۔

قُلْ مَن ذَا الَّذِي يَعْصِيكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوًّا اَوْ اَمَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۚ وَلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيْرًا ۝۱۸

۱۸۔ توں آکھ تہا کوں کون بچا سگدے اللہ دے مقابلے و بچ جے او تہا کوں تکلیف پچا وٹن چاہے یا تہا ڈے اتے رحمت کرن چاہے تے اللہ دے سوا تہا کوں کوئی وی سبکتی تے امدادی نہ پیسو۔

قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمَعْرُوقِيْنَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِيْنَ اِخْوَانِهِمْ هَلُمُّ اِلَيْنَا وَلَا يَأْتُوْنَ الْبَاسَ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۱۹

۱۹۔ تے اللہ بہوں چاٹدے انہیں کوں جیرے جہاد کنیں بھنیدے ہن تے بھرا نوں کوں آہدے ہن ساڈو

آؤتے او آپ وی دشمن نال اصلو جنگ نہ کریندے
ہن۔

۲۔ تماہڑے کیتے ہوں شو من تے توں ایہیں کوں بیکہ جیلے خوف
یا ڈر اندے او تیرڈو ڈہدن تے انہیں دیاں
اکھیں پھریاں پیاں بوندن جیویں کیں تے موت
دی بے ہوشی ہوئے تے جیلے ڈر دا وقت مک
ویندے تے دل انہیں دی زبان ترڑ ترڑ چلدی ۷
اونیکل کیتے شو من اے لوکن جبرے ایمان نیں گھن
آئے اللہ انہیں دے اعمال ونجا ڈتن تے اے کم
اللہ سٹیں کیتے ہوں سوکھا ۷۔

۲۱۔ اچن وی انہیں دا خیال جو لشکر نہ گئے ہوسن
تے جے اولشکر دل آون تے اے چاہوں ہا
جو اے کیں جنگل وچ رہندے پئے ہوں ہا
تے تماہڑے متعلق پچھدے پئے ہوں ہا (جو
موئن یا نچ گین) جے تماہڑے نال رہندے پئے
ہوں ہا تے دل وی اصلو تماہڑے ولونہ لٹرن ہا۔

۲۲۔ بے شک تماہڑے رسول (دی زندگی) وچ تماہڑے
کیتے شاندار نموت ۷ اوندے کیتے جیرھا اللہ تے آخرت
دے ڈنہ دی امید رکھیندے تے اللہ کوں ہوں
یاد کریندے۔

۲۳۔ تے جیلے مومنین لشکر کوں ڈٹھے تے اکھے
نیں اے اوہو وعدہ جیرھا اللہ تے اوندے رسول
ساڈے نال کیتا ہا تے اللہ تے اوندے رسول بیج
اکھے ایں واقعہ انہیں کوں ایمان تے فرمانبرداری
دعہ دھہا۔

۲۴۔ مومنین وچو کج لوکن جنیں اللہ نال کیتے ہوئے

۳
أَشْحَةً عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ سَرَأَيْتَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَبَسُ
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۖ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِالْأَسِنَّةِ جِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ ۚ أُولَٰئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

يَحْبُونَ الْآخِزَابَ لَمْ يَدْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ
الْآخِزَابَ يُوَدُّوْا لَوَاتِهِمْ بَالَدُونَ فِي
الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَأِكُمْ وَلَوْ
كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ۝

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۝

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْآخِزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَا زَادَهُمْ
إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ۝

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

فَبَهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَجْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ ۚ وَمَا
بَدَّلُوا بَدِيلًا ۝۳۳

وعدے کوں پیچ کر ڈکھائے کجھ ہن جنہیں اپنی نیت
کوں پورا کر ڈتے تے کجھ انتظار کریندے پین
تے اپنے ارادیں کوں ذرا وی نہیں بدلیا۔

لَيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ
إِنْ شَاءَ ۖ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ۝۳۴

۳۵۔ تاں جو اللہ سچے لوکیں کوں انہیں دے سچ
دا بدلہ ڈلوے تے منافقین کوں جے چاہے تے
عذاب ڈلوے یا انہیں تے رحمت کرے بے شک
اللہ ہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَظِيمِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا
وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا
عَزِيزًا ۝۳۵

۳۶۔ اللہ سیس کافرین کوں انہیں دی کا وڑ سمیت
دلا پٹھے انہیں کوں لکھ نہیں لبھا تے مومنین دلو جنگ
کیتے اللہ کافی ہے تے اللہ سیس طاقت والا تے
غالب۔

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
صِيَاهِمُ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ ۚ فَرِيقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۝۳۶

۳۷۔ تے اللہ سیس یہودیں کوں جنہیں کافرین دی
مدد کیتی ہائی انہیں دے قلعیں کین ہا ڈتا تے انہیں
دے دیں وچ رعب سٹ ڈتا ہک ٹوے کوں
تساں قتل کریندے ہا دے تے ہک ٹوے کوں قیدی
بُئیدے ہا دے۔

وَأَوْرَثَكُم أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْصًا
لَّمْ تَطْنُوهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝۳۷

۳۸۔ تے اللہ سیس تماکوں انہیں دی زمین تے
گھریں تے مال دا وارث بنا ڈتے اوں زمین دا
وی جنیدے اتے تساں قدم وی نہیں رکھا تے
بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا وَزَيَّنَّتْهَا فَمَعًا لَّيْنِ أَمْتِعْكُنَّ ۚ وَأَسْرِ خَلْقًا
سَرَاحًا جَمِيلًا ۝۳۸

۳۹۔ لے نبی توں اپنی زالیں کوں آکھ جے تساں
دنیاوی زندگی تے اوندا سوٹھپ چاہندیاں ہوے
تے آرمیں تماکوں دنیا دا کجھ مال ڈینداں تے
تماکوں نیک طریقے نال رخصت کرینداں۔

وَأَن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ
فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ۝۳۹

۴۰۔ تے جے تساں اللہ تے اوندے رسول تے آخرت
دے گھر کوں چاہندیاں ہوے تے بے شک اللہ

سیس نیکی کرٹن والیں کیتے تہاڈے وچو ڈوا اُجرتے
بدلہ تیار کیتا ہوئے۔

۳۱۔ اے نبی دیاں زالیں جیڑھی تہاڈے وچو کھلی
بے حیائی کر لسی اوندے عذاب تے سزا کوں ڈورا
کر ڈتا ویسی تے اے گال اللہ کیتے ہوں سوکھی۔

۳۲۔ تے جیڑھی ترمیمت تہاڈے وچو اللہ تے رسول
دی فرمانبرداری کر لسی تے چنگے کم کر لسی اونکوں
اساں ڈورا بدلہ ڈیوں تے اساں انہیں واسطے
چنگا رزق تیار کیتا ہوئے۔

۳۳۔ اے نبی دیاں زالیں تساں بی ترمیمتیں آلی
کار توے جے تساں تقویٰ اختیار کرو تساں غریب
نال چپ چپ کے گال نہ کیتی کرو ناں تال جنید
دل وچ بیماری و او میرا ارادہ رکھ گھنسی تے نیک
گال کیتی کرو۔

۳۴۔ تے اپنے گھریں وچ بیٹیاں رہو تے پرائے
زمانے دی جوہلت آلی کار اپنے سونھپ کوں
ظاہر نہ کرو تے نماز ٹھما کے پڑھو تے زکا ڈیو
تے اللہ تے اوندے رسول دا اکھٹ منو۔ اے
اہل بیت اللہ سیس تساں کنیں ہر گند کوں پریں
کرٹن چاندے تے تہا کوں ہوں پاک کرٹن چاہیو
۳۵۔ تساں گھریں وچ اللہ دی آیتاں تے سنبھ
دیاں گالیں جیڑھیاں پڑھیاں دیندن انہیں کوں
یاد کرو بے شک اللہ سیس ہوں مہربان تے
باخبر۔

۳۶۔ بے شک مسلمان مرد تے مسلمان ترمیمتیں تے
مومن مرد تے مومن ترمیمتیں تے فرمانبردار مرد تے

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَّاتِ مِنْكَ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ
يُضَعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى
اللّٰهِ يَسِيْرًا ۝

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُمْ لِلّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَتَعَمَلْ صَالِحًا
تُوْثِقْهَا اَجْرَهَا مَوْثِقًا ۙ وَاعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيْمًا ۝

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ لَسْتُ كَاَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ اِنَّ اَتَيْنَتْ
فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِيْ فِيْ قَلْبِهِ مَرْءٌ
ذَلَلْنَ ۚ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝

وَقَرْنَ فِيْ بُيُوْتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولٰٓئِ ۙ وَاَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَاَتِينَ الزَّكٰوةَ وَاَطِعْنَ
اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ ۚ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمْ
الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۝

وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلٰى فِيْ بُيُوْتِكُنَّ مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ وَالْحِكْمَةِ
ۚ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ لَطِيْفًا خَبِيْرًا ۝

اِنَّ الْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمٰتِ وَالْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ
وَالْقَنِيْنَ وَالْقَنِيٰتِ وَالصّٰدِقِيْنَ وَالصّٰدِقٰتِ وَ

تے اللہ حساب گھنٹ کیتے کافی ۶۔

۳۱۔ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم تساں مردیں دچو کیس
دایو کا ۷ نیٹ تے سپی گال اے ہے جو
او اللہ دارسول تے نیٹیں دی مہر (سایں کنیں افضل نبی ۷
تے اللہ ہر شے کوں چاٹن والا ۷۔

۳۲۔ اے مومنو اللہ کوں پہوں یاد کرو۔

۳۳۔ تے فجر شام اوندی پاکیزگی بیان کرو۔

۳۴۔ او ہو ۷ تے اوندے فرشتے تہا جے اتے
رحماں پھنیدن تاں جو تماکوں اندھاریں کنیں روشنی
دو گھن آوے تے اومنین تے ول ول رحم کرن والا ۷
۳۵۔ تے حیرے بڑیہ او ملسن انہیں دا تحفہ سلامتی
ہوسی تے انہیں کیتے اوں عزت والا اجر تیار
کیتا ہوئے۔

۳۶۔ اے نبی بے شک اساں تیکوں نگران تے
خوش خبری دیون والا تے بڑا دن والا بنا کے پٹھے۔
۳۷۔ تے اللہ دو اوندے حکم نال سڈن والا تے روشن
سمجھ بنائے۔

۳۸۔ تے توں مومنین کوں خوش خبری دے جو
بے شک اللہ کنیں انہیں کیتے وڈا فضل۔

۳۹۔ تے کافرین تے منافقین دا آکھن نہ من تے
انہیں دی تکلیف دیون کوں چھوڑ دے تے اللہ تے
بھروسہ کرتے اللہ کافی کار ساز۔

۵۰۔ اے مومنو جیلے تساں مومن تربیتیں نال
شادی کرو ول انہیں کوں محبت کنیں پہلے طلاق
دے دیون تے ول تماکوں انہیں کنیں عدت دا
مطالبہ کرن دا کوئی حق نہیں انہیں کوں دنیادی

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٣١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٣٢﴾
وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٣٣﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٣٤﴾

تَجِيئَتُهُمْ يَوْمَ يَقُودُهُ سَلَمٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا
كَرِيمًا ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٣٦﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٣٧﴾

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَن لَّهُمْ مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَثِيرًا ﴿٣٨﴾

وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ
مِّن قَبْلِ أَن تَمْسُوهُنَّ مَّا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدَّةٍ
تَعْتَدُونَهَا فَمِنْهُنَّ وَسْطَ خَوْفَنَ سَرَاحًا جَيِّدًا ﴿٥٠﴾

فائدہ پہچاؤ تے چنگی طراں انہیں کوں رخصت
کر ڈیو۔

۵۱۔ اے نبی بے شک اساں تیرے کیتے
تیریاں زالیں جنیکوں تیں حق مہر دے ڈرتے
حلال کیتن تے جنگ ورج جیریاں تریمتیں تے
تیرڈا سچا ہتھ مالک تھیوے اودی حلالن تے
ایویں تیرے چاچے دیاں دھیریں تے تیرڈی
بوا دیاں دھیریں تے مامے دیاں دھیریں تے
تیرے ماسیں دیاں دھیریں جنہیں تیرے نال
ہجرت کیتی ؎ تے مومن تریمت جیرمی اچھے آپ
کوں نبی کیتے بخش ڈیوے جے نبی اوندے نال
شادی کرن چاہے تے حلال اے خالص تیرے
واسطے حکم مومنین کیتے نہیں تے اساں جائدے
ہیں انہیں دے زالیں تے لونڈیں دے متعلق
جو اساں فرض کیتے تاں جو تیرے اتے کوئی
تنگی نہ آوے تے اللہ ہوں بخش والا تے دل دل
رمم کرن والا ؎

۵۲۔ انہیں وچو جنیکوں انج کر ڈے تے جنیکوں
چاہیں پناہ ڈے تے جنیکوں تیں انج کیتے
اونکوں اچھے کولسو رکھنا چاہیں تے تیرے اتے
کوئی گناہ نہیں اے زیادہ قریب جو انہیں دیاں
اکھیں ٹھڈیاں تھیون تے اومو جھیاں نہ تھیون
تے جو توں انہیں کوں ڈیویں اوندے اتے ساریاں
راضی تھی وچن تے جو تہا ڈے دیں ورج اللہ
اونکوں جائدے تے اللہ ہوں جائن والا تے
سمجھ والا ؎

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي أَتَيْتَ
أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِنَّا أَفَلَا اللَّهُ عَلَيْكَ
وَبَنَاتُ عَمَتِكَ وَبَنَاتُ خَالَكَ وَبَنَاتُ
خَلَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن
وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَّكَ مِنَ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا
فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
لِيُكَلِّمَ يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ⑤۱

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَطَوَى إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ
وَمَنْ ابْتَغَيْتَ وَشَنَ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا
أَنْتَ عَلَيْهِنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ⑤۲

لَا يَحِلُّ لَكَ الْبَسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ۝

۵۳۔ تے ایندے بعد تیرے کیتے پیاں تریمتیں حلال کا ۱ نیس جو توں بیاں بدیس چا بھانوس تیکوں انہیں دا سوھپ جے تلا چنگا بلگے سوائے اوندے جندے اتے تیرا سجا ہتم مالک ہوے تے اللہ سیس ہر شے تے نگران۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَبِظٍ مِنْهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقَوْلِكُمْ دُفُوعُهُنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝

۵۴۔ اے مومنو تساں نبی دے گھریں وچ نہ پیسو سوائے ایندے جو تماکوں کھاؤں کیتے سبڈیا ونچے اوندے پکڑ دا انتظار نہ کرو تے جیلے تماکوں سبڈیا ونچے تے دل ونجو تے جیلے کھا گھنوکھنڈ ونجو تے گالیں کیتے شوق وچ نہ پیٹے یہاں بے شک اے گال تماڈے نبی کوں تکلیف ڈیندی ۱ تے او شرم کریندے تے اللہ سیس سچی گال کنیں نہیں رکھ تے جیلے تاس انہیں (جی دی نابیں) کنیں کوئی شے منگو تے پردے دے پچھو منگو اے تماڈے تے اوندے دیس کیتے ہوں چنگا ۱ اللہ دے کول کوں تکلیف ڈیوں چنگا نیس تے تاس اوندے زالیں نال اوندے بعد کڈا ہوں وی شادی نہ کرو بے شک اے گال اللہ دے فیصلے دے مطابق ہوں وڈی ۱

۵۵۔ تاساں کوئی گال ظاہر کرو یا لکاؤ بے شک اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

إِنْ تَبَدَّلَ شَيْءٌ أَوْ نُفِقَ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا ۝

۵۶۔ اہیں دہی زالیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے پیو تے اپنے پتریں تے اپنے بھرانوس تے اپنے بھرانوس دے پتریں تے اپنے تریمتیں دے اپنے لوٹندیں دے سائے آون تے اللہ کنیں ڈرن بے شک اللہ سیس ہر

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا بَنَاتٍ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَالتَّقِينِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

شے تے نگران۔

۵۷۔ بے شک اللہ تے اوندے فرشتے نبی (کریم) تے درود پھیندن اے مومنو تاں اوندے تے درود پٹھو تے اوندے کیتے سلامتی دی دعائے گدے

رہو

۵۸۔ بے شک جیرے اللہ تے اوندے رسول کوں تکلیف ڈیندن اللہ نے دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لغت کیتی تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب تیار کتیا ہوئے۔

۵۹۔ تے جیرے مومن دیتے مومن ترمیتیں کوں بے قصور تکلیف ڈیندن انہیں مہمان تے کھلے گناہ دا بار چا گدے۔

۶۰۔ اے نبی توں اپنے زالیں تے دھیریں تے مومنین دی زالیں کوں آکھ او اپنی چادریں کوں اپنے سینیں تک گھن آیا کرن انہیں دا ایندے نال پتہ بگ ویسی تے انہیں کوں تکلیف نہ ڈتی ویسی تے اللہ بہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۶۱۔ جے منافق باز نہ آئے تے اوری جنیں دے دیس وچ بیماری دے تے مدینے وچ کوڑیاں گالیں پھیلیندن تے اسان تیکوں انہیں دے مقابلے تے کھڑا کر ڈیسوں تے دل او کڈا ہن تیرے ہمسائے نہ بن سگسبن۔

۶۲۔ انہیں تے لغت جتھاں او لبھن تے پکڑیئے ونبجن تے قتل کر ڈتے ونبجن۔

۶۳۔ اس کنیں پہلے لوکیں کیتے دی ایجا سنت

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ۝

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيًا ظَاهِرًا أَلْحَسَبُوا أَنْ يَنْجُوْا مِنْ أَعْدَائِنَا إِنَّهُمْ مُّكْذِبُونَ ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ الْمُؤْمِنِينَ يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَاءِ بَيْنِهِنَّ ذَلِكِ أَذْنَىٰ أَنْ يَعْلَمْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّ اللَّهُ عَنْفَرًا تَجْنِبًا ۝

لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ السُّفْقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالرُّجُفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَتُغْرِيَنكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِزُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ۝

منافقین ۱۲

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أَخْدَادًا وَقَتْلُوا تَفْتِيلًا ۝

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ

اللّٰهُ تَبَدَّلًا ۝۳۱

ہائی تے توں اللہ دی سنت کوں اصلو بدلیا
ہویا نہ پیسیں۔

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۝۳۲

۴۳۔ لوک تیں کنیں قیامت دے متعلق پچھن
توں آکھ اوندا علم محض اللہ کنیں ہے تیکوں کیا
پتہ جو اے گھڑی کولہو ہووے۔

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرَيْنَ وَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ۝۳۳

۴۵۔ بے شک اللہ سیس کافرین تے لعنت
کیتی ع تے انہیں کیتے دوزخ تیار کیتی اس۔
۴۶۔ او اوندے وجہ بہوں دیرتیں رہسن انہیں دا
دا نہ کوئی سنگتی ہوسی تے نہ امدادی۔

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ فِيهَا وَلِيًّا وَلَا يُصَلُّونَ ۝۳۴

۴۷۔ جڈاں انہیں دے وڈیریں کوں بھاتے
اُپر پڑوسی تے او آکھن ہائے افسوس اسان
اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کیتی ہووے
ہا۔

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْسَ لَنَا
أَطْعَمَ اللَّهُ وَأَعْطَا الرُّسُلَ ۝۳۵

۴۸۔ تے او آکھن اے ساڈے رب
اسات اپنے سرداریں تے وڈیریں دا آکھن
منیا ہاتے انہیں ساکوں سدھی راہ کنیں گمراہ
کر ڈتے۔

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطْعَمْنَا سَادَتَنَا وَكُنَّا لَنَا فَاعْلَمْنَا
السَّبِيلَ ۝۳۶

۴۹۔ اے ساڈے رب انہیں کوں ڈوڑا
عذاب ڈے تے انہیں تے وڈی لعنت کر۔
۵۰۔ اے مومنو انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیو
جنہیں حضرت موسیٰ کوں ڈکھ ڈتا تے اللہ سیس
اونکوں انہیں دی گالیس کنیں بری کر ڈتا
تے او اللہ دے نزدیک وڈی شان والا ہا۔
۵۱۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہمیشہ سدھی
گال کیتی کرو۔

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعِيفِينَ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا
كَبِيرًا ۝۳۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى
فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ۝۳۸

۵۲۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہمیشہ سدھی
گال کیتی کرو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝۳۹

۵۳۔ او تمہاڈے اعمال کوں درست کر لیتی تے

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ

يُطِيعُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ۝

تھا بڑے گناہ بخشیشی تے جی رہا اللہ تے اوندے

رسول دا آکھن منیسی تے او وڈی کامیابی پیسی۔

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ

۷۳۔ بے شک اساں اسے امانت آسمانیں

الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا

تے زمین کون تے پہاڑیں کون بڑی انہیں

الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ۝

اینکوں چا وٹ کنیں انکار کر ڈتا تے اوں کنیں

ڈر گئے تے انسان اونکوں چا گدھا بے شک

او پہوں ظلم کرن والا تے انجام کنیں بے پردہ۔

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ

۷۴۔ تاں جو اللہ منافقیں تے منافق ترمیتیں کون

وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

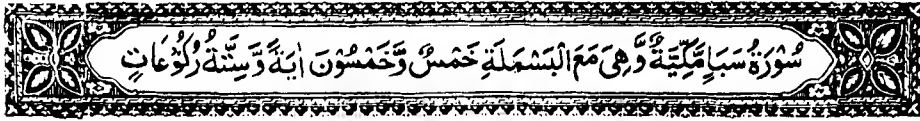
مشک مردیں تے مشرک ترمیتیں کون عذاب

وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

ڈیوے تے اللہ مومنین تے مومن ترمیتیں

تے رحمت کرے تے اللہ سیس پہوں بخشش

والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۵۔

سورة سبا مکی ۷۷ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۵۵ آیات تے ۶ رکوعین ۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں تال حیرا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ ساریاں صفات اللہ واسطے ہن جنیدے کیتے
ہے او سب کچھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے
تے چھکڑ وچ دی حمد ہوندی ہوئی تے او سیانائے باخبر
۳۔ جو زمین وچ دیندے تے جو آندے وچ لکھتے
جو آسمان تو لہندے تے آندو چڑھدے او انکوں
چاندے تے او بہوں مہربان تے بہوں بخشش والا ۷۔
- ۴۔ تے کافر آبدن تیامت یا عذاب ساڈے اُتے نہیں
اند اتوں اکھڑب دی قسم او تنہا ضرور آوسی خدا
غیب کوں چاندے بک کوئی جتنی شے نکالوں کنیں لکی ہوئی
نہیں بھانویں او آسمان وچ جوے یا زمین وچ تے
نہ ایس کنیں چھوٹا تے نہ ایس کنیں وڈا او کھلی کتاب
وچ محفوظ ۷۔
- ۵۔ تاں جو اللہ سیس مومنین کوں تے نیک عمل
کرن والیں کوں بدلہ ڈیوے ایسے لوکن جنیں کیتے
بخشش تے عزت والا رزق ۷۔
- ۶۔ حیرے ساکوں ساڈی آیات دے بارے وچ
براؤں دی کوشش کریندن ایسے لوکن جنیں کیتے
بہوں بڑکھ ڈیوٹ والا عذاب ۷۔
- ۷۔ تے جنیں لوکیں کوں علم ڈتا گئے او انکوں
سچ سمجھن جو تیبے اتے لہایا گئے تے او غالب
۸۔ تے اللہ دے دین اوتوا العلم الذی انزل الیک من
ربک هو الحق ولا یھدی الی صراط العزیز
- ۱۰۔ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ
وَلَهٗ الْحَمْدُ فِی الْاٰخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِیْمُ الْخَبِیْرُ ۱۰
- ۱۱۔ یَعْلَمُ مَا یَلِیْجُ فِی الْاَرْضِ وَمَا یَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
یَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا یَرْجُ فِیْهَا وَهُوَ الرَّحِیْمُ
الْعَظِیْمُ ۱۱
- ۱۲۔ وَقَالَ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا لَا تَأْتِنَا السَّاعَةُ ۚ قُلْ بَلٰی وَ
رَبِّیْ لَآتِیْتُمْکُمْ عَلَیْمُ الْغَیْبِ لَا یَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
ذَرَّةٍ فِی السَّمٰوٰتِ وَلَا فِی الْاَرْضِ وَلَا اَصْغَرُ مِنْ
ذٰلِکَ وَلَا اَکْبَرُ ۚ لَا فِیْ کِتٰبٍ مُّبِیْنٍ ۱۲
- ۱۳۔ لَیَجْزِی الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ اُولٰٓئِکَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ کَرِیْمٌ ۱۳
- ۱۴۔ وَالَّذِیْنَ سَعَوْا فِیْ اٰیٰتِنَا مُعْجِزِیْنَ اُولٰٓئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ
مِّنْ رَّجْحٍ اَلِیْمٌ ۱۴
- ۱۵۔ وَیَرٰے الَّذِیْنَ اٰذَنُوْا الْعِلْمَ الَّذِیْ اُنْزِلَ اِلَیْکَ مِنْ
رَّبِّکَ هُوَ الْحَقُّ لَا یُهْدِیْ اِلٰی صِرَاطِ الْعَزِیْزِ

الْحَبِیدِ ①

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُوكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يَمُنُّكُمْ
إِذَا مَرَّ فَتَمْكُلْ مُمَرِّقًا لَكُمْ لَقِيَ خَلْقٍ جَدِيدًا ②

تے صفتیں والے خدا دے رستے دو ہدایت دینے
۸۔ کافر آبدن کیا اسان تماکوں اینجے بندے داپتہ
ڈیوں جیرھا تماکوں ڈسیندے جلیھے تسان ٹوٹے
ٹوٹے کرڈتے ویسوبے شک تسان ٹوس مخلوق
بن ویسو۔

أَفَتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ③

۹۔ کیا او خدا تے کوڑ پدھنیدے یا پاگل اصل
جیرھے آخرت تے ایمان نہیں انیندے او
عذاب وحق تے تباہ کرن والی گمراہی وچن۔

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن تَنشَأُ تُخْفِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ
عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَلِيلٍ
مِّنْهُمْ ④

۱۰۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو انہیں دے اگور
تے جو انہیں پچھور آسان تے زمین وحق
جے اسان چاہوں تے انہیں کون ملک وحق ذیل
کرڈیوں یا جھڑے کجھ ٹوٹے سٹوں بے شک
انیدے وحق ہر جھکن والے بندے کیتے نشان۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا ۚ لِيُجِبَالَ آدَمَ مَعَهُ
الْقَلْبَ ۚ وَآلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ⑤

۱۱۔ تے اسان داؤد کوں اپنا فضل ڈتا ہا اے
پھاڑو تسان تے سارے کچھی اوندے نال رل
کے خدا دی تسبیح کرواتے اسان اوندے کیتے
لوہے کوں کولا کیتا ہا۔

أَنِ اعْمَلْ سِبْغًا وَقَدْ رَفِعَ السُّرُورَ ۚ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑥

۱۲۔ جو توں زہرہ بناتے اوندے بناؤن وحق
(میچا) دا اندازہ سامٹے رکھ تے نیک کم کرو
بے شک جو تسان کریندے عو میں اونکوں
ڈہلا پیاں۔

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ غُدُوًّا شَرُّهُ رَوَّاحَهَا شَهْرًا
أَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۚ وَمِنَ النَّجْمِ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ
يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذَرُهُ
مِنَ عَذَابِ الشَّعِيرِ ⑦

۱۳۔ تے سلیمان کیتے ہوا کوں تابع بٹایا انا الفجر
دا چلٹ وی تے شام دا چلٹ وی ہک ہک مینے
دے برابر ہاتے تانا اسان اوندے کیتے پگھار
ڈتا ہا تے کجھ جن وی اوندے کم کریندے ہن
او چاہندا ہاتے اوندے رب دے حکم نال تے

(ساڈا حکم ہا) جیرھا ساڈے حکم دے خلاف چلسی
اساں اونکوں دوزخ دا عذاب ڈیسوں۔

۱۴۔ اونئیرے ہن جواو چاہندا ہا میستان تے جے
حوض اکا وڈے وڈے بٹتے دیگاں جیرھیاں ہر
وقت چڑھیاں رہندیاں ہن اے ال داؤد
اللہ دا شکر کرو تے میڈے بندیں وچو پہوں
گھٹ لوک شکر کریندن۔

۱۵۔ جیلھے اساں اونکوں مارن دا فیصلہ کیتے
تے اوندی خبر اونکوں زمین دے کیڑے ڈتی
جیرھا اوندی حکومت دے سوٹے کون کھندا
رہ گئے جیلھے اڈبھ پئے جنس کون پتہ لگ گئے
جو جے او غیب چاڈے ہون ہاتے ذیل کرن
والے عذاب وچ نہ پئے ہون ہا۔

۱۶۔ سبا دی قوم کیتے انہیں دے اپٹے ملک
وچ نشان ہا پیا ڈو باغ ہن ہک سچے پاسو
ہک کھچے پاسو کھاؤ ایڑے دے رزق کین تے اوند
شکر کرو اے سوٹھا تہر تے رب بخشن والا۔

۱۷۔ انہیں منہ پھیر پئے تے اساں انہیں تے
ہر شے تباہ کر ڈیوٹ والا سیلاب پٹھئے تے انہیں
دے ڈو باغیں وٹاندرے وچ اینجھے ڈو باغ ڈتے
جیرھے بد مزہ پھل آلے ہن تے انہیں وچ جھاترا
ہا تے کچھ ہیر دی ہن۔

۱۸۔ اے اساں انہیں دے کفر دا بدلہ ڈتے اپنی
کوتے اساں کافریں کون محض ایھو بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۹۔ تے اساں انہیں تے انہیں دستیں دے

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُونَ مِنْ تَحَارِيٍّ وَتَكَاثُرٍ وَجَفَالٍ
كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رُسِيَّتٍ لِّعَمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا
وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرِينَ ﴿٣٤﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا
دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ
الْحِجَابُ أُنْ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبِ مَا لَبِثُوا فِي
الْعَذَابِ الْمُبِينِ ﴿١٥﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَهُمْ آيَةٌ ۖ جَنَّتِ عَنْ يَمِينٍ
وَسِمَالٍ ۖ هَٰكُلُوا مِنْ رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ بَلَدًا
طَيِّبَةً ۚ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٦﴾

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ السَّمَاءَ الْوَهَّاجَ ۖ وَبَدَّلْنَاهُمْ
بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أَكْمَلِ خَيْطٍ ۖ وَاتَّخَذُوا
مِنْ سِنْدٍ لَّيْلِيلٍ ﴿١٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ وَهَلْ يُجْزَىٰ إِلَّا الْكَفُورُ ﴿١٨﴾

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم وَبَيْنَ الْقُرَىٰ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا

فَرَىٰ ظَاهِرَةً وَ قَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سَيْرُ ذَا فِيهَا
لَيْلَىٰ وَ اَيَّامًا اَمِينٍ ۝

وچکار ہیاں وستیاں آباد کر ڈتیاں جنہیں کوں
اساں برکت ڈتی ہائی تے اوہک ڈوجھے
دے سامنے ہن تے انہیں دچو آوٹ وچھٹ
دا پندھ وی تھوڑا کر ڈتا ہا تساں رات ڈینہ
انہیں وچ ٹرو پھرو (سفر کرد) امن نال

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ اَسْفَارِنَا وَ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثَ وَ مَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مَرْزِقٍ اِنْ فِي
ذٰلِكَ لَايَةٌ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝

۲۰۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈے پندھ
وڈے کر ڈے تے انہیں اپٹے آپ تے ظلم کیتے
اساں انہیں دے نشان وی میٹا ڈتے تے انہیں
کوں قحے بنا ڈتے بے شک ایندے وچ ہر
صبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان بن۔

وَ لَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمُ الْبَلِيسُ فَلَهُ فَاتَّبَعُوهُ اِلَّا
قَرِيْنًا مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝

۲۱۔ ابلیس نے انہیں دے متعلق اپنے خیال کوں
سچا کر ڈکھائے انہیں اوندی پیروی کیتی سوائے
مومنین دے ہک ٹولے دے۔

وَ مَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطٰنٍ اِلَّا لِيُعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ وَ مَنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَ رَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ حَفِيْظٌ ۝

۲۲۔ تے (شیطان) انہیں تے غالب تے ڈاڈھا
نہ ہا اے ایں واسطے تھئے جو اساں آخرت کوں
منٹ والیں کوں تے اوندے وچ شک کرن
والیں کوں ظاہر کر ڈیوں تے تیرا رب ہر شے
تے نگران۔

قُلْ اَدْعُوا الَّذِيْنَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَنْلِكُوْنَ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَ لَا فِي الْاَرْضِ وَ مَا لَهُمْ
فِيْهِمَا مِنْ شَرِكٍ وَ مَا لَهُ مِنْهُمْ قُوَّةٌ ۝

۲۳۔ توں آکھ تساں سبھو انہیں کوں جنہیں کوں
تساں خدا دے سوا معبود خیال کرن دے ء او
آسمانیں تے زمین وچ ہک کوئی جتلا دی
کہیں شے دے مالک نہیں تے نہ انہیں دی ملکیت چ
انہیں دی کوئی سانجھ تے اوندے واسطے
انہیں وچ کوئی امدادی وی کوئی نہیں۔

وَ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهٗ اِلَّا لِمَنْ اِذْنٌ لَهُ اُخْتُ
اِذَا فُرِجَ عَنْ قُلُوْبِهِمْ قَالُوْا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوْا

۲۴۔ تے کیس دی سفارش اللہ دے اگو کم نہ
ڈیسی سوائے اوندے جنیکوں او اجازت ڈیسی

الْحَقِّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۰﴾

تے جیلے انہیں دے دیں کہیں رعب ختم تھی ویسی
تے او آکھسن ٹہیں تہاڑے رب کیا آکھیا ہا
او آکھسن سچ آکھیا ہا تے او ہوں اُچا تے
وہڑا ۶۔

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوتِ وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ
وَإِنَّا أَوْرَاكُم لَعَلَّ هُدًى أَوْ فِي ضَلٰلٍ مُّبِينٍ ﴿۳۱﴾

۲۵۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین وچو تہا کوں کون
رزق ڈیندے توں آپ جواب دج آکھ اللہ تے بے شک
اساں یا تساں ہدایت تے ہیں یا کھلی کھلی
گمراہی وچ ہیں۔

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا آجُرَمَنَّا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

۲۶۔ توں آکھ جیرے جرم اساں کیتن او تساں
کہیں نہ پچھے ویسن تے تساں جو کریندے ء
اساں کہیں نہ پھیا ویسی۔

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ
الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿۳۳﴾

۲۷۔ توں آکھ ساڈا رب ساکوں کٹھا کر لسی تے
دل ساڈے درمیان فیصلہ کر لسی انصاف
نال تے او ہوں چنگے فیصلے کرن والا تے
پہوں چاٹن والا ۷۔

قُلْ اَرَاوُنِي الَّذِيْنَ اَلْحَقْنُمُ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ
اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۳۴﴾

۲۸۔ توں آکھ میکوں ڈکھاؤ تاں سہی جیرے
تساں شریک بنا کے اوندے نال رلیندے ء۔ اصلو
نہ۔ اصل اللہ ہی غالب تے سیانا ۸۔

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا كَاٰثَةً لِلنَّاسِ بَشِيْرًا وَنَذِيْرًا
لِّكُنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۵﴾

۲۹۔ تے اساں تیکوں ساریں انسانیں کیتے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا
کے پٹھے تے اصل پہوں سارے لوک چاندے
نہیں۔

وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۰۔ تے آہن جے تساں سچے ہوے تے اے
وعدہ کبڑاں پورا تھیسے۔

قُلْ لَّكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَفِدُّوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۱۔ توں آکھ تہاڑے کیتے ہک ڈینہ مقرر اوں
کہیں ہک گھڑی وی تساں اگو پچھو نہ تھیسو۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُؤْمِنَ بِهَذَا الْفَرَّانِ وَلَا
بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ يَقُولُ
يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَضِعُّوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے کافرین آکھئے اساں ایس قرآن کوں
تے جو ایس کتیں پہلے ہا اصلو نہ منیسوں تے
جے توں ڈیکھیں جیلھے کافر تے عالم اپٹے رب
دے اگو کھڑے کیتے ویسن تے ہک ڈوجھے
نال بحث کریندے پئے ہوسن تے بیٹے ڈاڑھیں
کوں آکھسن جے تساں نہ ہوو ہا تے اساں
مومن ہوو ہا۔

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضِعُّوا أَنْ خُنَّ
مَدَدُكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ
مُخَدَّرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے ڈاڑھے بیٹیں کوں آکھسن کیا
اساں تنہا کوں ہدایت کنیں اوندے تہا ڈواوٹ
دے بعد ہکھا ہا اصل تساں خود مجرم ہا دے
۳۴۔ تے بیٹے ڈاڑھیں کوں آکھسن اے رات
ڈینہ دے مکر بن جیلھے تساں اللہ اے انکار کرن
تے اوندے شریک بناوٹ دی تعلیم ڈیندے
ہا وے تے جیلھے او عذاب کوں ڈیکھسن او
شرمندگی لکاوٹ پئے ویسن تے کافرین دی
گردنیں وچ اساں طوق سٹیسوں انہیں کوں محض
انہیں دے عملیں دا بدلہ ملیسی۔

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضِعُّوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ
الْيَلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ
لَهُ آندَادًا وَآسَرُوا النَّدَامَةَ لَنَا وَالْعَدَابَ وَ
جَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ الْخُزُونِ
إِلَّا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ اساں جڈاں دی کہیں دستی وچ کوئی رسول
ڈراوٹ والا پیٹھے اتھو دے امیریں ضرور آکھئے
جو اساں تہا ڈی رسالت دے انکاری ہیں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا
إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ تے اے وی آبدن جو ساڈا مال تے اولاد
دی ہوں ے تے ساکوں عذاب نہ ڈتا ویسی۔

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ توں آکھ بے شک میرا رب جنیدا
چاہندے رزق ددھندے تے تنگ کریندے
تے اصل ہوں سارے لوک چاندے نہیں۔

قُلْ إِنَّ رِزْقِي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے تہا ڈے مال تے اولاد نیس جو تہا کوں

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا

زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا زُفَىٰ لَكَ لَهُمْ
جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿۳۹﴾

ساڑے کو لبو کرن سوائے ایندھے جیرا من گئے
تے چنگے کم کرے اے لوکن جنیں کوں انہیں
دے عملیں دا ودھا کے بدلہ بلسی تے او ماڑیں
وہج آرام نال رہسن۔

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آلِهَتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے جیرے ساڑی آیات دے متعلق
ساکوں ہراوڑ دی کوشش کریندن ایسے
لوک عذاب ڈتے ولین۔

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
يَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَعْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَ
هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے
رزق ودھندے تے اپنے بندیں وچو جنیدا
چاہندے تنگ کر ڈیندے تے تساں جو دی
خرچ کرو اوندا نتیجہ ضرور کڈھیںسی تے ہوں چنگا
رزق ڈیون والا۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَبِينًا قَوْمًا يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ
إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُونَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کریسی
تے ول فرشتیں کوں آکھسی کیا اے لوک
تہاڑی عبادت کریندے ہن۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلِيْنَا تَمِنُ دُونَهُمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ ؕ الْكُفْرُ بِهِمْ مُّؤْمِنُونَ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ او آکھسن توں پاک ہویں تہاڑی انہیں دے
سوا ساڈا سنگتی ہویں اصل او تے جن دی عبادت
کریندے ہن تے ہوں سارے انہیں کوں منیندے
ہن۔

قَالِيَوْمَ لَا يَنفَعُكَ بَعْضُكَ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا
وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ إِنَّكُمْ
بِهَا تَكْفُرُونَ ﴿۴۴﴾

۴۳۔ تے آج تہاڑے وچو کوئی کیس دے نفعے
نقصان دا مالک نہیں تے اساں ظالمیں کوں
آکھسوں بھا دا عذاب چکھو جینکوں تساں کوڑا
سمجھدے ہاوے۔

وَأَوَّا شِئْنًا عَلَيْهِمْ إِلَهَاتُ يَتَذَكَّرُ أَلَا هَٰذَا الَّذِي
يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنْ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ؕ أَلَا وَكُفْرُكُمْ
قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا آفَاكُ مَفَرَّةٌ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

۴۴۔ تے جڈاں انہیں کوں ساڈیاں کھلیاں
آیتاں پڑھ کے سنایاں ویندن او آبدن اے
آدمی تے محض تہاکوں انہیں کنیں ہنگنا چاہندے

لَا حَقَّ لَنَا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا نَحْنُ مُبِينٌ ۝

جنیس دی تھا پیڑا ڈے عبادت کریندے ہن تے
آہن اے تے محض بدوڑ جیرھا گھڑیا گئے تے
کافر سچ کول اوندرے آوٹ دے بعد آہن اے
کھلا کھلا جادو ۶۔

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ۝

۴۵۔ اساں انہیں کول کوئی کتاب نہیں بڑتی جیکوں
او پڑھدن تے نہ انہیں دوتیں کنیں پہلے کوئی
ڈراون والا پٹھے۔

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنَ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا وَعْثَانَهُمْ
مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رَسُولِيَّ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝

۴۶۔ تے جیرھ انہیں کنیں پہلے ہن انہیں وی
جھٹلائے تے جیرھی طاقت اساں پہلے لوکس کول
بڑتی ہائی اوندا ڈاہوں حصہ دی انہیں کنیں کاء
نئیں تے انہیں ساڈے رسول کول جھٹلائے تے
ساڈا عذاب کینجا ۶۔

قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْئِ
وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ
إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝

۴۷۔ توں آکھ میں تہا کول ہک گال دی نصیحت
کرینداں جو تساں اللہ دے سامنے ڈوڑو یا
کھٹے کھڑے تھیو وں سوچو جو تہاڈے سنگتی
کول جن نہیں او تے محض ایندے بعد آوٹ
والے عذاب کنیں تہا کول ڈریندے۔

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

۴۸۔ توں آکھ میں تساں کنیں جیرھا اجر منگئے او
تہاڈا اجر میڈا اجر اللہ کنیں ہے تے او ہر شے
دانگران۔

قُلْ إِنْ رَفِئَ يَقْدِفُ بِالْحَقِّ عَلَٰمُ الْغُيُوبِ ۝

۴۹۔ توں آکھ بے شک میڈا رب حق نال (کوڑ
دے) ٹوٹے کریندا پئے او کی گاہیں کول ہوں
جاٹندے۔

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ۝

۵۰۔ توں آکھ سچ آگئے تے کوڑ نہ کوئی شے
پیدا کریندے تے نہ مُردیں کول واپس آن
سگدے۔

قُلْ إِنْ ضَلَّكَ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتَ
فِيمَا يُؤْتِيكَ إِلَٰهُ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ توں آکھ جے میں گمراہ ہاں تے ایندا گھانا
میکوں آپ کوں ۷ تے میں ہدایت پاگھناں
تے او میڈے رب ولو وحی دی وجہ نال ہوئی۔
بے شک او یہوں سٹن والا تے کولہو ۷۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فُتِحُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جے توں ڈیکھیں جیلھے او پریشان تھی
ویسن تے درک نہ سگسن تے ہک کولہو دے
مکان وچ پکڑتج پوسن۔

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ۖ وَإِلَىٰ لَهْمُ الثَّائِلُ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے آکھسن اساں اونکو منیدے ہں
تے پریں ونج کے انہیں کوں ایمان کیوں ملی
۵۴۔ اس کنیں پہلے وی انہیں ایندا انکار کیتا ہا
تے پریں کنیں بہہ کے کوڑ دیاں بھکیں رڑھنیدے
رہ ویندن۔

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْدِرُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ
مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ تے انہیں دے تے انہیں دی خواہشیں
دے درمیان روکائن جیویں اہیں دی ہنس دے لوکس نال کیتا گیا۔
ہا یے شک او بے چین کر ڈیوٹن واسے شک
وتج پئے ہن۔

وَجِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿۵۵﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِمَّ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ ذَا اَرْبَعُونَ اِيَةً وَخَمْسَةَ رُكُوعَاتٍ

سورۃ فاطر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیات تے ۵ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن مگئے
ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ
السَّمَكِ رُسُلًا اَوَّلٰی اَنْجَمَ مَشْنٰی وَثَلَّثَ وَرَبَّعَ
یَزِیْدُ فِی الْخَلْقِ مَا یَشَآءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ
قَدِیْرٌ ②

۲۔ ساریاں صفتاں اللہ کیے ہن جیہا آسمانیں تے
زمین کوں پیدا کرن والا ء تے فرشتیں کوں قاصد
بنا کے پھنن والا ء جنہیں دے ڈو ڈو تے ترے
ترے تے چار چار کھب ہوندن تے فرشتیں دے
کھب جتلا چاہندے دودھا ڈیندے بے شک
اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

مَا یَفْتَحُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُنْسِكَ لَهَا
وَمَا یُغَلِّقُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِہٖ وَهُوَ الْعَزِیْزُ
الْحَکِیْمُ ③

۳۔ تے جیہی رحمت اللہ بندیں کیے کھلیدے اوں
کوں کوئی نہیں جھل سگدا تے جنیکوں او جھلے اڈوں
اوندے بعد کوئی پٹھ نہیں سگدا تے او غالب تے
سیا نا ء۔

یٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَیْكُمْ ۚ هَلْ
مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللّٰهِ یَرْزُقْكُمْ مِنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ
لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ فَاَنۢیۡ تُوَفَّكُوۡنَ ④

۴۔ اے لوکو اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو جیہاں اوں
تہا بڑے تے کیتن کیا اللہ دے سوا کوئی بیا خالق
جیہا تہا کوں آسمان تے زمین وچو رزق ڈیندے
اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے تساں
کبڑے پھیرے ونیدے ء۔

وَ اِنْ یَّکَذِّبُوْکَ فَقَدْ کَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّنۡ قَبْلِکَ وَ
اِلَی اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ⑤

۵۔ تے جے تیکوں جھٹانیدن تے تیں کنیں پہلے رسول
کوں وی جھٹلایا گئے تے سارے معاملے اللہ دودن

یٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّکُمُ
الْحَیٰوَةُ الدُّنْیَا ۚ وَلَا تَغُرَّنَّکُمُ بِاللّٰهِ الْغَرٰوُۃُ ⑥

۶۔ اے لوکو بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے تہا کوں
دنیاوی زندگی دودھا نہ ڈیوے تے نہ شیطان تہا کوں
فریب ڈیوے۔

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو
حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ①

۷۔ بے شک شیطان تمہارا دشمن ہے اور انکو تمہارا
دشمن ہی سمجھو بے شک اور اپنے ٹولے کوں سجدیدے
تال جو او دوزخ والے تھی وچن۔

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ②

۸۔ تے جیرھے کافرین انہیں کیتے سخت عذاب تے
جیرھے منیندن تے چنگے کم کریندن انہیں کیتے بخشش
تے وڈا اجر۔

أَمْسَنَ رُزْقٍ لَهُ سَؤُءُ عَمَلِهِ فَرَأَاهُ حَسَنًا فَإِنْ لَمْ يَنْصَلِ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ③

۹۔ کیا جنیکوں اوندے برے عمل سوٹھے کر کے دکھائے
گئے ہون او دی انہیں کوں چنگا سمجھدے او بدایت
پاسگدے بے شک اللہ جنیکوں چاہندے بدایت دیندے
تے جنیکوں چاہندے مگر او کریندے توں انہیں دے غم نال اپنے آپ
کوں ہلاک نہ کرے بے شک اللہ بہوں چاہدے جو او کریندن۔

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا يُمْسِكُهُ إِلَى
بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ
النُّشُورُ ④

۱۰۔ اللہ او ہے جس ہوائیں پٹھیں او جھڑ چنیدن تے
اساں اوںکوں بنجر زمین دو گھن ویندے پس تے اوں
بنجر زمین کوں اساں اوندے نال آباد کر ڈیندے پس
تے ایویں مرٹ دے بعد اٹھن راقانون۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكُومُ الْغَلِيْبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السِّيَآتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبْوَ ⑤

۱۱۔ جیرھا عزت چاہندے تے عزت تے ساری اللہ
دی ہو و ہوندو چنگیاں گالیں چڑھدین تے نیک
عمل اوںکوں چنیدے تے جیرھے بریاں تدبیراں کریندن
انہیں کیتے سخت عذاب تے انہیں دی تدبیر تباہ
تھیون والی ۷۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُفُثَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ
أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِوِلَايِهِ
وَمَا يَعْتَرِ مِنْ مُعْتَمِرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرٍ إِلَّا
فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑥

۱۲۔ تے اللہ تمہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفے کنیں
ول تمہا کوں جوڑے بنائسی تے تربیت کوں جیرھا
(حمل) پیٹ تھیندے تے جو او بال جنیدی ۷ محض
اللہ کوں اوند اپتہ ہوندے تے کہیں کوں وڈی عمر
ڈتی ویندی ۷ تے نہ اوندی عمر گھٹائی ویندی ۷
تے اے بک قانون دے مطابق

یے شک اللہ کیسے اسے کم سوکھا۔

۱۳۔ ڈوسمند رکھو جس میں تھینے کے ہک داپانی
مٹھاتے چنگا، سوکھا نکلےج ویندے تے ڈوجھا
لوٹا تے کوڑا، تے ڈوناہیں وچو تساں سجا گوشت
کھندے ء تے گاٹھے بنیدے ء تے انہیں کوں
پنیدے ء تے توں بیڑی کوں ڈہدیں پانی کوں
چرنیدی ء ویندی تاں جو تساں اوندافضل بھو تے
تاں جو تساں شکر کرو۔

۱۴۔ رات کوں ڈہنہ وچ پنیدے تے ڈہنہ کوں رات
وچ پنیدے تے سم تے چندر کوں تہاڑے تلج
بٹاںس ہر شے اپنے مقرر وقت تیں ٹردی پی ء
لے اللہ تہاڑا رب بادشاہت ہندی ء تے اوندے
سوا جنیکوں تساں مہمو بنیدے ء او پنڈ دی لکڑ
دے ادھلے چھڑ دے دی مالک کاہ نہیں۔

۱۵۔ جے تساں انہیں کوں سڈو او تہاڑا آلا نہیں سڈے
جے سن گھنن تے تہاکوں جواب نہیں ڈیندے تے
قیامت دے ڈہنہ تہاڑے شرک کنیں انکار کریسن
تے تہاکوں باخبر رسول جیں گال کوئی نہ ڈہیسی۔

۱۶۔ اے کوکو تساں اللہ دے محتاج ہوئے تے
اللہ کیس دا محتاج نہیں تے ساری صفیں دا مالک
۱۷۔ جے او چاہے تساں سارس کوں تباہ کر ڈیوے
تے نویں مخلوق گھن آوے۔

۱۸۔ اللہ کیسے اے گال اوکھی نہیں۔

۱۹۔ کوئی بار چاون والا ہے دا بار نہیں چنیدا تے
جے کوئی بارتے آیا ہویا اپنے بار دو سڈے اوندے
وچ کوئی شے وی نہ چوہیسی بھانویں اونزدیکی

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ مُّؤْتٍ سَائِغٌ
شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ ثَلَاثُونَ
لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَ
تَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَازِيرَ لِّتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۵﴾

يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّعَيَّنٍ ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿۱۶﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْعَوْا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَبْعًا مَّا
اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ
وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿۱۷﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ
الْغَنِيُّ الْغَنِيُّ ﴿۱۸﴾
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۹﴾

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۲۰﴾
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَىٰ خِفْلَاهَا لَا يَحْمِلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ

أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّى فَإِنَّمَا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ ۖ
وَالِلَّهِ الْمَصِيرُ ۝

مسکے کیوں نہ ہو بے شک توں انہیں کوں ڈریندیں جبرھے
اپنے رب کنیں کلہیں وی ڈردن تے ناز باجہت
پڑھدن تے جبرھا پاک تھیندے او محض اپنے
فائدے دے کیتے پاک تھیندے تے اللہ و طساریں
ولے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۝

۲۰۔ اندھاتے اکھیں آلا بکو جسیں نہیں تھی سبکدے۔
۲۱۔ نہ اندھارے تے نہ سوجھدے۔

وَلَا الظُّلُمُتْ وَلَا النُّورُ ۝

۲۲۔ تے نہ چھاں تے نہ دُھپ۔

وَلَا الظُّلُ وَلَا الْحُورُ ۝

۲۳۔ تے جیندا تے نہ مردہ بکو جسیں تھی سبکدے بے
شک اللہ جنیکوں چاہے سنا سبکدے تے توں
قبریں آئیں کوں نوہیں سنا سبکدے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ
مَنْ يُشَاءُ ۚ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ۝

۲۴۔ توں تے محض ڈراؤں والا ہوئیں۔

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ۝

۲۵۔ بے شک اساں تیکوں سچ نال خوش خبری
ڈیوٹ والا تے ڈراؤں والا بنا کے پیٹھے سے
تے کوئی قوم اینجی نہیں گذری جیندے دج کوئی
ڈراؤں والا نہ آیا ہوے۔

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ
إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ۝

۲۶۔ جے او تیکوں جھٹلیندن تے انہیں کنیں پہلے
لوکیں وی اپنے رسولیں کوں جھٹلایا ہا انہیں دو انہیں
دے رسول دلیلاں تے تعلیم تے روشن کرن والی کتاب
کھنکھائے ہن۔

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ ۚ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ۝

۲۷۔ ول میں کافر میں کوں پکڑیے میڈا پکڑن کینھا۔
۲۸۔ کیا تیں نہیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سنیں جھڑکنیں
مینہ لہائے ول اوندے نال اساں مختلف رنگیں دے
پھل پیرا کیتن تے پہاڑ کجھ چٹے مکڑن تے کجھ رتے
رنگ فمٹن تے کجھ کالے دھو ہن۔

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ
ثُمرَاتٍ مُتَنَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَیضٌ
وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَعَرَايِبُ سُودٌ ۝

۲۹۔ تے لوکس تے ڈنگریں تے جانوریں دے رنگ

وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ

كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿۳۰﴾

مختلف ہن۔ ایویں ہے بے شک اللہ کنیں محض او بے ڈردن جیرے عالم ہن بے شک اللہ غالب تے ہوں بخش والا ۳۰۔

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ بے شک جیرے اللہ دی کتاب کوں پڑھن تے نماز باجماعت پڑھن تے جو اساں انہیں کوں ڈرتے اونکوں تک کے دی تے ظاہری خرچ کریندن دا نیجی تجارت دی امید رکھیندن جیڑی اصلو تباہ نہ تھیسے۔

لِيُؤْتِيَهُمْ أَجْرَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تاں جو انہیں کوں انہیں دا بدلہ پورا پورا ملے تے انہیں کوں اپٹے فضل نال زیادہ ڈیسی بے شک او ہوں بخش والا تے قدر کرن والا ۳۲۔

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ تے ایس کتاب وچ جیڑی اساں تیبو وچی کیتی ۳۳۔ او سچ پہلی تعلیم دی اے تصدیق کریندے بے شک اللہ اپٹے بندیں کنیں باخبر تے ڈیکھن والا ۳۳۔

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذْنَ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ جنیکوں اساں اپٹے بندیں وچو چٹھے انہیں کوں اساں ایس کتاب دا وارث کیتے۔ انہیں وچو کوئی تے اپنی جان تے ظلم کرن والا تے کوئی درمیانی راہ چلن والا کج انہیں وچو اللہ دے حکم نال نیکیں وچ ہک ڈو جھے کنیں ودھن والے اے اللہ دا وڈا فضل۔

جَحْتُ عَذَابٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ ہمیشہ دے باغن جنہیں وچ او پھسن تے اوندے وچ سونے دے کنگن تے موتی پولے دیندے اوندے وچ انہیں دے کپڑے ریشم دے ہوسن۔

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے او آکھسن سب پچاں صفات اللہ دیاں جنیں اساں کنیں غم ہٹا تے بے شک ساڈا رب ہوں بخش والا تے ہوں قدر کرن والا ۳۶۔

۳۶۔ جس اپنے فضل نال ساکوں رہن کیے اینھی جا
ڈتی ۽ جنید سے وچ نہ ساکوں کوئی تکلیف تے نہ ساکوں
تھکڑا تھیندے۔

۳۷۔ کافرین کیے دوزخ دی بجاء انہیں دا فیصلہ
نہ کیا ویسی جو اور دجن تے نہ تے اوند اذاب تھاکیا ویسی
تے ایویں اساں ہر ناشکرے کوں بدلہ ڈیندے ہیں
۳۸۔ او اوندے وچ چیکاں مرین اے ساڈے
رب ساکوں کڈھ جیرے کم اساں کریندے ہا سے
انہیں دے سوا اساں چنگے کم کریسوں کیا اساں
تہا کوں او عمر نہ ڈتی ہائی جنید سے وچ جیرا نصیحت
حاصل کرن چاہندا ہا نصیحت حاصل کر گھنے ہاتے
تہا ڈے کولہو نبی آیا ہاتے تاں عذاب چکھو تے
ظالمیں دا کوئی امدادی نہیں ہوندا۔

۳۹۔ بے شک اللہ آسمانیں دے زمین دے
غیب کوں چاندے تے بے شک او دیں دی
گاہیں کوں جانن والا ۷۔

۴۰۔ او جو ۷ جس تہا کوں زمین وچ جانشین
بنائے تے جیرھا انکار کر لیس اوندی سزا اونکوں
ہلسی تے کافرین دا انکار انہیں کوں محض گھائے
وچ ودھیندے۔

۴۱۔ توں آکھ تاں ڈسو تہا ڈے شریک جنیں کوں
تساں سڈیندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
بنائے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ یا اساں انہیں
کوں کوئی کتاب ڈتی ۷ تے اوندے نال انہیں کنیں
کوئی دلیل اصل ظالم ہک ڈوجے کوں محض دوکھا ڈیوئی
والے وعدے کریندن۔

إِلَٰهِي أَحَلَّنَا دَارَ الْقَامَةِ مِنْ فَضْلِكَ لَا تَبْسُتْنَا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَسْتُنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿۳۶﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ
فِيمَوْنُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ
نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿۳۷﴾

وَهُمْ يُصْطَرِّخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا
غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ
فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿۳۸﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۳۹﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
رَبْعًا إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
خَسَارًا ﴿۴۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
فِي السَّمَوَاتِ أَمْ أُنْزِلَتْهُمْ كُتُبًا فهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْهُ
بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ بے شک اللہ سیس آسمانیں ستاروں کوں روکیا ہوئے
جو او ایٹھی جاکنیں بہن تے جے او ہل وچن تے اوندے
بعد انہیں ڈوناہیں کوں کوئی نہیں روک سگدا بے شک
او بہوں سمجھ والا تے بہوں معاف کرن والا ۷۔

۴۳۔ تے او اللہ دیاں پکیاں تھساں کھندن جے انہیں
دو کوئی نبی آیا تے او ساریں اٹھیں کنیں زیادہ ہدایت
پاؤن دے بسن تے جیسے نبی آگئے تے اوں
انہیں کوں نفرت وچ ددھائے۔

۴۴۔ او زمین وچ وڈا بٹن چاندے ہن تے بری
تدبیر کریندے ہن تے بری تدبیر محض اوندے کرن
والے کوں ہی ہلاک کریندی ۷ تے کیا او پہلے لوکیں
دی سنت (عذاب) دا انتظار کریندے پھین اللہ دی
سنت کوں اھلو تبدیل تھیندے نہ دیکھیں تے اللہ دی سنت
کوں اصلو ٹلدا نہ دیکھیں۔

۴۵۔ کیا او زمین وچ ٹردے پھر دے نہیں جو
دیکھن جو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا انجام کیا تھے
تے او انہیں کنیں طاقت وچ دی زیادہ ہن تے کوئی
شے آسمانیں تے زمین وچ اللہ کوں برا نہیں سگدی
بے شک او بہوں چاٹن والا تے طاقت والا ۷۔

۴۶۔ تے جے اللہ سیس لوکیں کوں انہیں دے عیس
دی وجہ نال پکڑے تے ایس زمین تے کوئی جاندار
باقی نہ چھوڑے تے اصل او انہیں کوں ہک مقرر
وقت تھیں وستی بڑیندے تے جڑاں انہیں دا وقت
آویسی تے بے شک اللہ اپنے بندیں کوں دیکھن
والا ۷۔

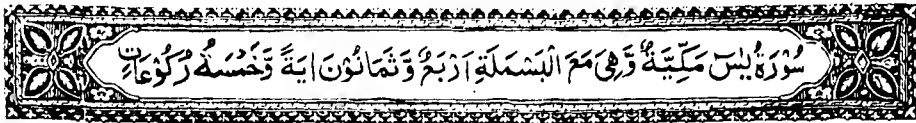
إِنَّ اللَّهَ يُسَيِّدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَرُودَاهُ وَ
لَئِنْ رَأَيْتَ أَنَّ امْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ
كَانَ حَلِيمًا عَفُورًا ﴿۴۲﴾

وَأَنصَبُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَنَسْجُدَ لَهَا
وَيَكُونُوا لَهَا آلَافًا مُّقْرَّنِينَ ﴿۴۳﴾

لَا يَسْتَكْبِرُ فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ وَلَا يَجِئُ
الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ
الْأَوَّلِينَ نَلَنَّا لَكُم مَّا تَكْفُرُونَ وَلَكِن يَسْتَبْشِرُونَ
بِالسُّنَنِ وَاللَّهُ تَجَوُّزٌ عَنِ الْأَعْزَالِ ﴿۴۴﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِن شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿۴۵﴾

وَلَوْ يُدْخِلُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى
ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَاتَةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ
بَصِيرًا ﴿۴۶﴾

سورہ یسین مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- یس ②
- وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ③
- إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ④
- عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤
- تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ⑥
- لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ⑦
- لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑧
- إِنَّا جَعَلْنَا فِي آعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ⑨
- وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ⑩
- وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑪
- إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ بِغُفْرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ⑫
- ۱۔ اللہ دے تاں نال شروع کرنیوالا جبرحان منگئے
ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ اے سید۔
- ۳۔ قرآن حکیم گواہ۔
- ۴۔ بے شک توں رسول ہوویں۔
- ۵۔ سدرے رستے تے ہن۔
- ۶۔ غالب تے ہوں مہربان خدا نے لہائے۔
- ۷۔ تاں جو توں اوں قوم کوں ڈرانویں جنہیں دے
پیو ڈاڈیں کوں ڈرایا نہ گیا ہاتے او غافل ہن۔
- ۸۔ انہیں دی اکثریت تے گال پوری تھی گئی ۷
جو او ایمان نہ انہیں
- ۹۔ بے شک اساں انہیں دی گردنیں دوج طوق
بٹائن تے او انہیں دی کھاڈی تیں آگیشن تے
انہیں دیاں گردناں چویاں دین۔
- ۱۰۔ تے اساں انہیں دے آگے وی تے پچھو وی جھل
بٹا ڈتی ۷ تے انہیں کوں لکا ڈتے سے تے او ڈیکھ نہیں
سگدے۔
- ۱۱۔ توں انہیں کوں ڈرانویں یا نہ ڈرانویں انہاں کیتے
ہکا گال او نہیں مننیدے۔
- ۱۲۔ توں محض وکوں ہوشیار کرنیدیں جیرا ذکر کوں
من گھدے تے لکھیں دی رحمن خدا کنیں ڈر دے
توں اوں کوں بخشش تے عزت والے اجر دی

خوش خبری ڈے ڈے ۔

۱۳۔ بے شک اساں ہی مردیں کوں زندہ کریندے
ہیں تے جو انہیں اگو پٹھے اونکوں اساں لکھیا ہوئے
وَإِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ ۚ
وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿۱۳﴾

تے جو دنیا و حق کم کیتے نیں انہیں کوں دی تے ہر
گال کوں اساں کھلی کتاب و وحی گن کے دکھیا ہوئے
۱۴۔ تے توں انہیں کوں سائنٹے ہک دستی دالیں
دی حالت ڈس جیلھے انہیں کنیں رسول آئن
وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا
الرُّسُلُ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ جیلھے اساں انہیں ڈور رسول پٹھے انہیں ڈوناہیں
کوں جھٹلائے تے دل تریجھا رسول پٹھ کے انہیں کوں
فَقَالُوا إِنَّا إِلَهُكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿۱۵﴾

طاقت ڈتی تے انہیں آکھئے بے شک اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔

۱۶۔ انہیں آکھئے تساں تے محض ساڈے آئی کار
بشر ہوئے تے رحمن خدا کئی شے نیں لہائی۔
تساں محض کوڑ مریندے پئے ۔

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ
مِنْ شَيْءٍ إِنَّا أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ انہیں آکھئے ساڈا رب جانڈے جو اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔

قَالُوا رَبَّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَهُكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے ساڈا کم تے محض چنگی طرح پچا ڈیوٹ۔

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ انہیں آکھئے اساں تھا کوں بخش سمجھدے ہیں
جے تساں باز نہ آیوسے تے اساں ضرور تھا کوں
پتھر مار کے ختم کر ڈیسوں تے ساڈے ولو تھا کوں
وَلَيْسَتَكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

ضرور ڈکھ آلا عذاب پچھی۔

قَالُوا طَائِفُكُمْ مَعَكُمْ آيَنَ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
مُفْسِدُونَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ انہیں آکھئے تھاڈی خوش تھاڈے تال اساں تھا کوں
چنگے کم یاد کرویندے ہیں اس واسطے اے گال کرنیجہ

اصل تساں حد کنیں دوجن آئی قوم ہوئے۔

۲۱۔ تے شہر دے چمکڑ کنیں ہک آدمی درکرا آئے
تے آکھیس اے میڈی قوم رسولیں دی پیروی
وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَنْصُرُ قَالَ يَقَوْمِ
اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۱﴾

کرو۔

۲۲۔ انہیں دی پیروی کرو جو میرے تسار کنیں کوئی اجر

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

نہیں منگے تے او ہدایت پا چکین۔

۲۳۔ تے میکوں کیا تھی گئے جو میں اوندی عبادت

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۳﴾

نہ کراں جس میکوں پیدا کیتے تے تسار دی سارے

ہوندو ولائے ویسو۔

۲۴۔ کیا میں اوندے سواپے معبود بناواں بے

أَتَأْخُذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ يَبْزُتَ الرَّحْمَنُ فُتْرًا

رحمن خدا میکوں تکلیف ڈیوٹ چاہے تے

لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿۲۴﴾

انہیں دی سفارش میکوں کوئی فائدہ نہیں

ڈے سبگی تے نہ او میکوں بچا سبگدن۔

إِنِّي إِذَا نَفِی ضَلِلْتُ مُبِیِّنٍ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ (جے اے کراں) تے بے شک میں

کھلا کھلا گمراہ تھی ویساں۔

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ بے شک میں تمہارے رب کوں منیدل

تے میڈی گال سٹو۔

۲۷۔ آکھیا گئے بہشت وچ داخل تھی اوں

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَتْ يَلَيْتُ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

آکھئے افسوس جو میڈی قوم کوں پتہ ہوے ہا۔

۲۸۔ جو میڈے رب میکوں بخش ڈتے

بِأَعْفَافِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۸﴾

تے میکوں عزت داریں وچو بنائسی۔

۲۹۔ تے اساں ایندے بعد ایندی قوم تے

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ

آسمان کنیں کوئی لشکر نہیں لمایا تے نہ اساں

السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿۲۹﴾

لہندے ہاے۔

۳۰۔ اے تے محض کہ عذاب ہا جیندے نال

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خِيدُونَ ﴿۳۰﴾

او وسم گئین۔

۳۱۔ بندیں تے حسرت انہیں دو جڈاں وی کوئی

يَحْسَمَةٌ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۱﴾

رسول آئے انہیں اوندے نال مشکریاں کیتن۔

أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ

إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿۳۳﴾

اساں ہلاک کر چکے ہیں۔ بے شک اوّل نہ اوس۔

وَرَأَى كُلُّ تَنَاجُيٍّ لَدَيْنَا مُخْتَصِرًا ﴿۳۴﴾

۳۳۔ تے اے سارے لوک ساڈے سامنے حاضری کیتے

ولیں۔

وَأَيُّهُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْيَتِيَّةُ ۖ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا

۳۴۔ تے انہیں کیتے بر زمین دی ہک نشان

مِنْهَا جَبًا فَبَنَاهُ يَأْكُلُونَ ﴿۳۵﴾

اساں اونکو آباد کیتے تے اوندے وچو داٹیں

کڑھیں تے انہیں وچو او کھندن۔

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا

۳۵۔ تے اسان زمین وچ کھیں تے انگوریں

فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿۳۶﴾

بانخ پیدا کیتن تے انہیں وچ چشمے دہانے۔

يَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا

۳۶۔ تاں جو اوندے پھل کھاو تے اے انہیں

يَشْكُرُونَ ﴿۳۷﴾

دے بھیں نہیں کیتا کیا ادشکر نہیں کرندے۔

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُثْنِي

۳۷۔ او ذات پاک جس ہر قسم دے جوڑے پیدا

الْأَرْضِ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۸﴾

کیتن انہیں وچو وی جیرھی زمین پیدا کرندی

تے انہیں دی جانیں وچو وی تے اوندے وچو

وی جنیکوں او جانڈے نہیں۔

وَأَيُّهُ لَهُمُ الْبَيْتُ ۖ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ

۳۸۔ انہیں کیتے رات وی ہک نشان اوندے

مُظْلِمُونَ ﴿۳۹﴾

وچو ڈبنہ کڑھندے ہیں تے دل انہیں تے

اندھارا تھی دیندے۔

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ۚ ذَلِكَ تَقْدِيرُ

۳۹۔ تے سمجھ اپنی مقرر جا دو دیندا پئے، اے

الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۴۰﴾

غالب تے علم والے خدا دا قانون۔

وَالْقَمَرُ قَدَرُهُ مَتَّارِلٌ ۖ هَهُوَ عَادَ كَالْعُرْجُونِ

۴۰۔ تے چندر دیاں وی اسان منزلان مقرر

الْقَدِيمِ ﴿۴۱﴾

کیتن جے تیں ولا او پرانی لامڑی آلی کار

تھی دیندے۔

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا

۴۱۔ سمجھ دے وس وچ نہیں جو چندر کوں پیکر

الْبَيْتُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿۴۲﴾

گھنے تے نہ رات ڈبنہ دے پہلے آسبگی

تے اے سارے اپنے مقرر رستے تے سوکھ

نال ٹر دے پین۔

وَاٰیةٌ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِ الْمَخْمُومِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے انہیں کیے اے وی نشانی ء جولان
انہیں دی اولادیں کوں بھری بیٹری وچ
جاتی ودے ہیں۔

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِن فِئْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے انہیں کیے اساں پیاں ایھو جیہاں
سواریاں وی پیدا کر لیسوں جیندے اُتے
او سوار تھیں۔

وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْقَذُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے جے اساں چاہوں تے انہیں ساریں
کوں غرق کر ڈیوں تے انہیں دی فریاد کوئی
نہ سُٹسی تے نہ او بچائے ویسن۔

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ سوائے ساڈی رحمت دے تے ہک
وقت تیں فائدہ اُٹھیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو
تساں ڈرو جو تہاڈے اگو آون والا ء تے تہاڈے
پچھو ء تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے۔

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا
عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے انہیں دے رب و لو جی رہی وی نشانی اندی
اد اوں کیں منہ پھیر گھندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ ۖ قَالَ

۳۸۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ
تہا کوں ڈتے اوندے وچ خرچ کرو تے کافر نہیں
کوں آہدن کیا اساں انہیں کوں کھواڈ جنیں کوں
اللہ چاہے ہا کھوا سبگا ہا تساں محض کھلی کھلی
گمراہی وچ ہوے۔

الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ

اللَّهُ أَطْعَمَهُ ۖ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے او آہدن جے تساں سچے ء تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیں۔

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ او تے محض ہک عذاب دا انتظار کریندے
پہن جی رہا انہیں کوں پکڑ لسی تے او تھیں وچ
لگے پئے ہوسن۔

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ
يَخِضُّونَ ﴿۴۰﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿۵۱﴾ ۵۱۔ نہ تے اوہک ڈو جھے کوں نصیحت کر سگسن تے نہ اپنے گھر والیں دو ولسن۔

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿۵۲﴾ ۵۲۔ تے دھوتوں وچایا ویسی تے اوہوں ویلھے قبریں وچونکل کے اپنے رب دو بھیج پوسن۔

قَالُوا يَوْمَئِذٍ لَّكَ مَا تَشَاءُ ۖ هَذَا مَا كُنَّا نَعْمَلُ ۖ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۳﴾ ۵۳۔ تے او آکھسن جو شالا ہلاک تھیووں ساکوں قبریں وچو کیس کڈھیے تے اے رحمان خدا دا وعدہ ۷ تے رسویں سچ بولیا ہا۔

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿۵۴﴾ ۵۴۔ اے محض ہک عذاب ہو سی تے او سارے ساڈے سامنے حاضر کیے وین۔

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾ ۵۵۔ تے اوں ڈینہہ کیس جان تے ظلم نہ کیتا ویسی تے تہا کوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ملی۔

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهِونَ ﴿۵۶﴾ ۵۶۔ بے شک بہشتی اوں ڈینہہ ضروری کم کریندے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔

هُم وَ أَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرْشَادِ مُتَكَبِّرُونَ ﴿۵۷﴾ ۵۷۔ او تے انہیں دے سنگتی چھاں تلے ہماچیں تے وہائیں دی میک لگے بیٹھے ہوسن۔

۵۸۔ اوں دے وچ انہیں واسطے میوے ہوسن تے جو اونگسن انہیں کوں ڈتا ویسی۔

۵۹۔ مہربان رب کنیں سلامتی دا سنیا ہو سی۔

۶۰۔ تے اے مجرمو آج نکھر کھڑو۔

۶۱۔ اے آدم دے پترو کیا میں تہاں کنیں وعدہ نہ گدھا ہا جو تہاں شیطان دی عبادت نہ کر اے بے شک تہاڈا اوکھلا کھلا دشمن۔

۶۲۔ محض میڈی عبادت کرو اے سدھا راہ۔

۶۳۔ او تہاڈے وچو ہون ساری مخلوق کوں ہلاک کر چکے کیا عقل نوہے کریندے۔

۶۴۔ اے دوزخ جیندا تہاڈے نال وعدہ کیتا

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿۵۱﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿۵۲﴾

قَالُوا يَوْمَئِذٍ لَّكَ مَا تَشَاءُ ۖ هَذَا مَا كُنَّا نَعْمَلُ ۖ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۳﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿۵۴﴾

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهِونَ ﴿۵۶﴾

هُم وَ أَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرْشَادِ مُتَكَبِّرُونَ ﴿۵۷﴾

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿۵۸﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿۵۹﴾

وَأَمَّا أُولَ الْأَيْمَانِ الْيَوْمَ أَلَمَ أَعْمَدُ إِلَيْكُمْ يَبْنَؤُكُمْ أَمْ أَمَرْنَا لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۶۰﴾

وَأَنِ اعْبُدُونِي ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۱﴾

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا ۖ أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۶۳﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۶۴﴾

گیا ہا۔

۶۵۔ آج اپنے کفر دی وجہ کنیں بندے وچ پیسو۔

۶۶۔ آج اساں انہیں دے منہیں تے ہلے لایسوں تے انہیں دے ہتھ ساڈے نال ایسن تے انہیں دے پیر جو کجھ اوکریں دے ہن اوندی گواہی ڈیسن۔

۶۷۔ جے اساں چاہوں تے انہیں کون اندھا کر ڈیوں تے اوکس راہ تے مڑ پون تے او ڈیکھسن کیویں؟

۶۸۔ تے جے اساں چاہوں تے اساں انہیں دی شان ختم کر ڈیوں تے ول او نہ اگو تے وچ سگسن تے نہ بچھو تے ولسن۔

۶۹۔ تے جنیکوں اساں وڈی عمر ڈیندے ہن اوندے جسم کون کمزور کر ڈیندے ہن کیا او عقل نہیں کریندے۔

۷۰۔ تے اساں اونکوں شعر نہیں سکھائے نہ اوندی شان اے تے محض نصیحت تے ولا ولا پڑھجوں والی تے کھلیاں دیلاں ڈیوں والی کتاب ۷۱۔ تاں جواچیرھا جیندا ۷۲۔ اونکوں ہوشیار کرے تے کافرین تے فیصلہ پورا تھی وچے۔

۷۲۔ کیا او نہیں ڈہدے بے شک اساں انہیں کیتے اپنی طاقت نال جانور پیدا کیتن تے او انہیں دے مالکن۔

۷۳۔ تے اساں انہیں کون انہیں دے تابع کر ڈتے تے انہیں وچو کجھ تے سوار تھیندن تے

اَصْلُهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ افْوَاهِهِمْ وَتُغْلَقُ اٰيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَٰلَيْنِهِمْ فَاَسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَآلَىٰ يَبْعُهُمْ ۝

وَلَوْ نَشَاءُ لَنَسَخْنَاهُمْ عَمَّا كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ۝

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْقِلُونَ ۝

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ ۝

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ جَبِيًّا وَيُحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَ الْكَافِرِينَ ۝

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِيَنَا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مٰلِكُونَ ۝

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ۝

انہیں وچو کھندن۔

۷۴۔ تے انہیں وچو انہیں کیتے لفعہ ہن تے
پیوٹ دیاں شہیں دی ہن کیا او شکر نہیں کریندے
۷۵۔ انہیں اللہ دے سوا بے معبود بنائے ہوئے
تاں جو انہیں دی مدد کیتی ونچے۔

۷۶۔ او انہیں دی امداد نہیں کر سگدے تے
او انہیں دے خلاف لشکر بیٹ کے سامنے آوس۔
۷۷۔ انہیں دیاں گالیں تیکوں مونجہ نہ کرن
بے شک اساں جو او کیندن تے ظاہر کریندن
چاٹدے ہیں۔

۷۸۔ کیا انسان کوں علم نہیں جو بے شک اساں
اونکوں نطفے کنیں پیدا کیتے تے او پھیس سخت
جھڑے کار تھی ویندے۔

۷۹۔ تے او ساڈے خلاف گالیں کریندے تے
اپنی پیدائش کوں مجھل ویندے تے آہدے جو
جلیے بڈیاں گل سڑولیں انہیں کوں کون
جیندا کریسی۔

۸۰۔ توں آکھ انہیں کوں او ہو جیندا کریسی جس
پہلی دفعہ انہیں کوں پیدا کیتے تے او ہر مخلوق
کوں چنگی طرحاں چاٹدے۔

۸۱۔ جس تہاڈے کیتے ساوے ون کنیں بھاٹائی
تے تاں اوندے نال بھاہیندے۔

۸۲۔ کیا او ذات جس آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کیتے ایں گال تے قادر نہیں جو او ہو
جیس مخلوق ہی پیدا کرے کیوں نہیں او ہوں
پیدا کرن والا تے ہوں چاٹن والا۔

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿٧٤﴾
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَّهُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٧٥﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُّحَضَّرُونَ ﴿٧٦﴾
فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْزُونَ وَمَا يُبَايِعُونَ
يَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ
خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٨﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُعْطِي
الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٩﴾

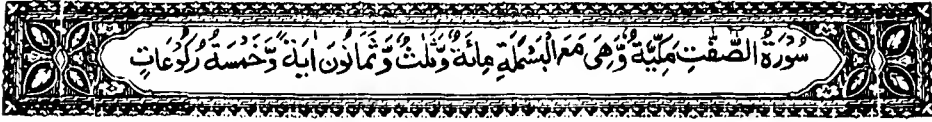
قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ
خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٨٠﴾

إِلَّا الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا
أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨١﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَدِيرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِنْكُمْ بَلَءًا ۚ وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَلِيمُ ﴿٨٢﴾

۸۳۔ جیلے او کیس چیز دا ارادہ کریندے تے او
محض حکم ڈے کے آہدے تھی ونج تے او تھی
ویندی ہے۔

۸۴۔ پاک او ذات جیندے ہتھ وچ ہر شے
دی بادشاہی رے تے تہاں ہوندو ولائے دیسو۔
۵

سورة صُفَّتِ مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۳ آیاتیں تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیرھا
بن شکے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ②
- ۲۔ میں گواہی کیتے پیش کریں دال انہیں کون جیرھے
قطاریں وچ دشمنیں دے سامنے کھڑن۔
- ۳۔ تے میرے کم کرن والیں کون دڑ کے ڈیندن۔
۴۔ تے ذکر (قرآن) پڑھ کے سنیندن۔
- ۵۔ بے شک تہاڑا معبود کہہ۔
- ۶۔ جیرھا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے
دریان اوندا رب تے رب انہیں جیس دا جتھو جھلا
نکلے۔
- ۷۔ بے شک اساں تلویں آسمان کون تاریں نال
سوٹھا بنائے۔
- ۸۔ تے اونکو ہر منہ زور شیطان کنیں پچائے۔
۹۔ او اتلیں تکرری ہستیں دیاں گالیں نہیں سن بگے
تے ہر پاسو انہیں کون پریں کیتا ویندے۔
- ۱۰۔ سوٹے مار مار کے تے انہیں کیتے ہک ہمیشہ
دا عذاب۔
- ۱۱۔ سوٹے اوندا جیرھا کوئی گال چا کے گھن
دے تے ہک آسمانی انگارہ اوندا پچھا کریندے۔
- ۱۲۔ تے توں انہیں کنیں پچھ کیا انہیں دا پیدا کرن
زیادہ اوکھا یا بیا جو اساں پیدا کیتے بے شک
اساں انہیں کون چیرٹن آلی مٹی نال پیدا کیتے۔
- وَالصُّفَّتِ صَفًّا ③
- فَالرُّجُوتِ زَجْرًا ④
- فَالثَّلَاجِ ذِكْرًا ⑤
- إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ ⑥
- رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الشَّارِقِ ⑦
- إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزَيْنَةٍ لِّلْكَوَكِبِ ⑧
- وَحِفْظًا قَرْنَ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ⑨
- لَا يَسْتَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ مِنْ
كُلِّ جَانِبٍ ⑩
- دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ⑪
- إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شَهَابٌ ثَاقِبٌ ⑫
- فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ ⑬

- ۱۳۔ توں حیران تھیندیں تے او شکریاں کریندن۔
 ۱۴۔ تے جیلے انہیں کوں نصیحت کیتی دیندی ۷ اد نصیحت حاصل نہیں کریندے۔
 ۱۵۔ تے جیلے کوئی نشان بڈہن شکریاں کریندن۔
 ۱۶۔ تے آہن اے محض کھلا کھلا جادو ۷۔
 ۱۷۔ کیا اساں جڈاں مرسوں تے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں تھی دیسوں کیا اساں ولا اٹھائے ویسوں۔
 ۱۸۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔
 ۱۹۔ توں آکھ جیا تے تساں ذلیل دی نال تھیسو۔
 ۲۰۔ تے اے محض ہک دڑکا ۷ تے او ڈیکھٹل پئے لیں۔
 ۲۱۔ تے آکھن مرو اے تے جزا سزا دا بڈنہر۔
 ۲۲۔ تے اے فیصلے دا بڈنہر جینکوں تساں جھٹلیندے ہاوے۔
 ۲۳۔ ظالمیں کوں تے انہیں دی زالیں کوں تے انہیں کوں جیندی اد عبادت کریندے ہن جیندا کرو۔
 ۲۴۔ اللہ دے سوا تے انہیں کوں دوزخ دے راہ دو گھن ونجو۔
 ۲۵۔ تے انہیں کوں کھڑاڈ انہیں کنیں پھیا ویسی۔
 ۲۶۔ تماکوں کیا تھئے تساں ہک ڈوجے دی امداد نوے کریندے۔
 ۲۷۔ اصل او آج ہتھیار سٹ بڈین۔
 ۲۸۔ ہک ڈوجے دو توجہ کرین تے بحث کرین۔
 ۲۹۔ آکھن بے شک تساں ساڈوسے پاسو اندے ہاوے۔
- بَلْ عَجَبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿٣٧﴾
 وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿٣٨﴾
 وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ﴿٣٩﴾
 وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٠﴾
 وَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا فِى عِظَامًا إِنَّا نَبْعُثُوهَا ﴿٤١﴾
 أَوِ ابْأُتُوا الْآيَاتِ لَوْ أَنَّ قُلَّ نَعْمَ وَأَنْتُمْ مُخِرُونَ ﴿٤٢﴾
 فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٣﴾
 وَقَالُوا يُبْلَسُ هَذَا إِذَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٤٤﴾
 هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِى كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٤٥﴾
 اخْشَوْا الَّذِىنَ ظَلَمُوا وَآزَوْا جَهَنَّمَ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تَعْبُدُوهُمْ ﴿٤٦﴾
 مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِذَا هُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾
 وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٤٨﴾
 مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٤٩﴾
 بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٥٠﴾
 وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥١﴾
 قَالُوا إِن كُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٥٢﴾

- ۳۰۔ او آکھسن اصل تساں میندے نہ ہاوے۔
 ۳۱۔ اساں تساں کنیں ڈاڈھے نہ ہاے اصل تساں
 (منہ زور) قوم ہاوے۔
 ۳۲۔ ساڈے رب دی گال ساڈے اُتے
 پوری تھی گئی بے شک اساں چکھسوں۔
 ۳۳۔ اساں تماکوں گمراہ کیتے اسل آپ دی گمراہ ہاے
 ۳۴۔ بے شک او اوں ڈینہہ عذاب وح شرک
 ہوسن۔
 ۳۵۔ بے شک اساں مجریں نال ایویں کریندے ہیں
 ۳۶۔ بے شک او اکڑیندے ہن جیلھے انہیں کوں
 آکھیا ویندا ہاجر اللہ دے سوا کوئی معبود کاہنیں۔
 ۳۷۔ تے آہن اساں اپنے معبودیں کوں
 ہک شاعر تے پاگل کیتے کیوں چھوڑ دیوں۔
 ۳۸۔ اصل او سچ گھن کے آٹے تے اوں دیویں
 دی تصدیق کیتی بے۔
 ۳۹۔ بے شک تساں دکھ ڈیوٹ والا عذاب چکھن
 والے ہوئے۔
 ۴۰۔ تماکوں محض تماڈے عملیں دا بدلہ ڈتا ویندا
 پئے۔
 ۴۱۔ سوائے اللہ دے بندیں دجیرے چنئے ہوئے ہن
 ۴۲۔ جنہیں کیتے معلوم رزق موجود۔
 ۴۳۔ میوے ہن تے انہیں کوں عزت ڈتی ویسی۔
 ۴۴۔ نعمتیں والے باغیں وچ۔
 ۴۵۔ تے او ہانچیں تے آٹے ساٹھے بیٹھے ہوسن
 ۴۶۔ مٹھے پانی دے بھرے ہوئے گلاس انہیں
 دے کولہو آندے ویسے۔
- قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُنْ تَزَامُونِينَ ﴿٣٠﴾
 وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا
 طٰغِينَ ﴿٣١﴾
 فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۖ إِنَّا لَذٰلِقُونَ ﴿٣٢﴾
 فَآغَوَيْنَاكُم بِمَا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٣﴾
 فَأَنَّهُمْ يَوْمِيذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٤﴾
 إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾
 إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٦﴾
 وَيَقُولُونَ إِنَّا لَا تَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٧﴾
 بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٨﴾
 إِنَّكُمْ لَذٰلِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمَ ﴿٣٩﴾
 وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٠﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخَاصِينَ ﴿٤١﴾
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُرُّرٌ مَّا رَزَقُوا فَعَلَوْهُمْ ﴿٤٢﴾
 فَوَٰكِهَ ۖ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٣﴾
 فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٤٤﴾
 عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٥﴾
 يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿٤٦﴾

بِضَاءٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اوچھے ہوسن تے پیوٹن والیں واسطے لذت ہو سی۔

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْفَوْنَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ نہ انہیں دے سروچ درد تھیں تے نہ او پاگل تھیں۔

وَعِنْدَهُمْ قُصِرَتِ الظَّرْفُ عَيْنٌ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے انہیں دے کولہو اکھیں جھکیاں کر کے تریختیں کھڑیاں ہوسن۔

كَانَتْهُمْ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ ایلیں جیویں او ڈھکے ہوئے آنے۔

فَأَتَبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ ہک ڈوجے کولں ڈیکھسن تے بحث کر لیں۔

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ ہک شخص انہیں وچو آکھسی جو میڈا ہک سنگتی ہا۔

يَقُولُ أَتَيْكَ لَيِّنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ او آکھسی کیا توں منٹن والیں وچو ہویں؟

إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کیا جڈاں اساں مرسوں تے مٹی تے ہڈی بن ویسوں کیا ساکوں علیل دا بدلہ ڈتا ویسی۔

إِنَّا لَكَايُومُونَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ او آکھسی کوئی ہے جیرہا جھاتی پاکے ڈیکھے جو اوندا کیا حال۔

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُظْلِعُونَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ او آپ جھاتی پیسی تے اونکوں دوزخ وچ ڈیکھسی۔

فَأُطْلِعَ قَرَاهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ او آکھسی اللہ دی قسم توں میکوں وی ہلاک کریندا ہانویں۔

قَالَ تَأَلَّوْا إِنْ كُنْتُمْ لَتَرُؤِينَهُ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ جے اللہ افضل نہ ہوئے ناتے میں دی حافرقیوٹن والیں چوہو دارا

وَلَوْ لَا نِعْمَتُهُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ کیا اساں نہ مرسوں؟

أَفَمَا نَحْنُ بِمَبْتَئِينَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ سوائے پہلی موت دے تے

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿۵۱﴾

ساکوں کوئی عذاب نہ ڈتا

ویسی۔

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ ﴿۵۲﴾

۵۱۔ بے شک اے ہوں وڈی کامیابی۔

- ۶۲۔ ایں رتبے کیسے عمل کرن والیں کوں عمل کر ٹا
چاہی دا ۶۱۔
- ۶۳۔ کیا اے مہمانی چنگی ۶۲ یا تھوہر دا درخت ۔
- ۶۴۔ بے شک اساں اونکوں ظالمیں کیسے فتنہ بناے
- ۶۵۔ بے شک او دن جیرھا دوزخ دے تل وچ
پیدا تھیندے۔
- ۶۶۔ اوندا پھل ایویں ہے جیویں ناگیں دا سر۔
- ۶۷۔ بے شک او اتھو کھوسن تے اوندے نال ڈڈھ
بھریں۔
- ۶۸۔ دل انہیں دے پاٹی وچ اہلدا پاٹی رلایا ویسی۔
- ۶۹۔ دل انہیں کوں دوزخ دو دلایا ویسی۔
- ۷۰۔ بے شک انہیں اپنے پیو ڈاڑیں کوں گمراہ پاتے۔
- ۷۱۔ تے او انہیں دے پیریں تے بھیج پین۔
- ۷۲۔ تے ایں کنیں پہلے وی پہوں ساریاں توماں گمراہ
تھی چکین۔
- ۷۳۔ اساں انہیں وچ ڈراوٹن والے پھین۔
- ۷۴۔ تے توں بڑیکھ انہیں دا کیا انجام جنیں کوں
ڈرایا گیا ہا۔
- ۷۵۔ سوائے چٹے ہوئے اللہ دے بندیں دے۔
- ۷۶۔ تے ساکوں نوح سٹیا ہا تے اساں ہوں چنگا
جواب ڈیوٹن والے ہیں۔
- ۷۷۔ تے اساں اونکوں تے اوندے گھرائیں کوں
وڈی مصیبت کنیں بچایا۔
- ۷۸۔ تے اساں اوندی اولاد کوں باقی رکھا۔
- ۷۹۔ تے بعد وچ آوٹن والیں وچ اوندی یاد
اساں باقی رکھی۔
- بِسْمِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿۱۶﴾
- أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿۱۷﴾
- إِنَّا جَعَلْنَهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿۱۸﴾
- إِنهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿۱۹﴾
- كُلُّهَا كَانَتْ رُءُوسَ الشَّيَاطِينِ ﴿۲۰﴾
- فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُونَ فِيهَا فَأَلَوْنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿۲۱﴾
- ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حِمِيمٍ ﴿۲۲﴾
- ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿۲۳﴾
- إِنَّهُمْ أَلَفُوا أَبَاءَهُمْ صَالِينَ ﴿۲۴﴾
- فَهُمْ عَلَىٰ أَثَرِهِمْ يَهُرَعُونَ ﴿۲۵﴾
- وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۶﴾
- وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ ﴿۲۷﴾
- فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذِرِينَ ﴿۲۸﴾
- إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۲۹﴾
- وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْمَرْ الْمُجْتَبُونَ ﴿۳۰﴾
- وَنَجِّنُهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۳۱﴾
- وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿۳۲﴾
- وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۳۳﴾

- ۸۰۔ نوح کوں قومیں وچو سلامتی دی دعا ملدی
پئی ۶۔
- ۸۱۔ بے شک اساں ایویں چنگے کم کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔
- ۸۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں وچو ہا۔
- ۸۳۔ دل اسان پھلیں کوں غرق کر ڈتا۔
- ۸۴۔ تے بے شک انہیں دی جماعت وچو ابراہیم
دی ہا۔
- ۸۵۔ جیلے او اپنے رب دو پاک دل گمن کے آیا
ہا۔
- ۸۶۔ جیلے اوں اپنے پیوتے قوم کوں آکھے تساں
کیندی عبادت کریندے ء۔
- ۸۷۔ کیا اللہ دے سوا کوڑے معبودیں کوں تساں چاہندے ء۔
- ۸۸۔ تہاڈا رب العالمین دے متعلق کیا خیال۔
- ۸۹۔ اولک دفعہ تاریں کوں ڈٹھے۔
- ۹۰۔ تے آکھیں میں بیماراں۔
- ۹۱۔ تے او اوں کوں چھوڑ کے ٹر گئے۔
- ۹۲۔ او ہو لے ہو لے انہیں دے معبودیں دو گئے پیا
تے آکھیں تساں کھندے نوے۔
- ۹۳۔ تہا کوں کیا ہے تساں لیندے نوے۔
- ۹۴۔ دل ہو لے ہو لے انہیں تے سچ ہتھ نال سٹ
ماری اس۔
- ۹۵۔ انہیں کوں پتہ لگے تے او اوندو بھڑے آئن۔
- ۹۶۔ اوں آکھے کیا تساں اوندی عبادت کریندے ء۔
جینکوں آپ بنیندے ء۔
- ۹۷۔ تے اللہ نے تہا کوں پیدا کیتے تے تہاڈے
- سَلِّمْ عَلٰی نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿۸۰﴾
- اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۱﴾
- اِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۲﴾
- ثُمَّ اَعْرِفْنَا الْاٰخِرِينَ ﴿۸۳﴾
- وَ اِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَا اَبْرٰهِيْمَ ﴿۸۴﴾
- اِذْ جَاءَ رَبُّهُ يَقْلِبُ سَلِيْمًا ﴿۸۵﴾
- اِذْ قَالَ لِاٰيَتِيْهِ وَ قَوْمِيْهِ مَاذَا تَعْبُدُوْنَ ﴿۸۶﴾
- اَيِفْكَ اِيْهَةً دُوْنَ اللّٰهِ تُرِيدُوْنَ ﴿۸۷﴾
- مِمَّا ظَنَّمُ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۸۸﴾
- فَنَظَرَ نَظْرَةً فِی النُّجُوْمِ ﴿۸۹﴾
- فَقَالَ اِنِّیْ سَقِيْمٌ ﴿۹۰﴾
- فَقَوْلُوْا عَنْهُ مُذٰبِرُوْنَ ﴿۹۱﴾
- فَرَاغَ اِلٰی اٰیَتِيْهِمْ فَقَالَ اَلَا نَاْ كُلُّوْنَ ﴿۹۲﴾
- مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُوْنَ ﴿۹۳﴾
- فَرَاغَ عَلَيْهِمْ صَرْبًا بِالْیَمِيْنِ ﴿۹۴﴾
- فَاَتَّبَعُوْا اِلَیْهِ یَزِیْقُوْنَ ﴿۹۵﴾
- قَالَ اَتَقْبَلُوْنَ مَا تَنْجُوْنَ ﴿۹۶﴾
- وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۷﴾

عملیں کوں دی۔

۹۸۔ انہیں آکھئے ایندے چودھارو کندھ بناؤتے
ایتکوں بھاوج سٹو۔

۹۹۔ انہیں اوندے نال چالاکي دا ارادہ کیتاتے اساں
انہیں کوں ذلیل کر ڈتا۔

۱۰۰۔ تے اوں آکھئے بے شک میں اپٹے رب دو
ویندا پیاں او میکوں سدھا راہ ڈکھلیسی۔

۱۰۱۔ اے میڈے رب میکوں نیک ہاں بخش۔

۱۰۲۔ تے اساں اونکوں سیانے ہاں دی خوش خبری
ڈتی۔

۱۰۳۔ جلیے او اوندے نال بھجوں دے قابل تھے آکھئے
اے میڈے پتر ! میں خواب وچ ڈٹے
جو میں تیکوں کوہیندا پیاں توں ڈس تیبڈا کیا خیال
اوں آکھئے اے میڈے ابا تیکوں جو حکم توں کر
توں میکوں صبر کرن والیں وچو بیسیں۔

۱۰۴۔ جلیے ڈوہیں راضی تھی گئے تے اونکوں متھے
دے بھر سمانے سی۔

۱۰۵۔ تے اساں اونکوں میڈے جو اے ابراہیم۔

۱۰۶۔ تیں خواب سچ کر ڈکھائے بے شک اساں
ایویں چنگے کم کرن والیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۰۷۔ بے شک اے کھلی آزمائش ہائی۔

۱۰۸۔ تے اساں ہک وڈی قربانی نال اوندہ فدیہ
ڈتے۔

۹۔ اتے اساں پچھلیس وچ اوندہ ہوں چنگا ذکر چھوڑیے۔

۱۱۰۔ ابراہیم تے سلامتی ۶۶۔

۱۱۱۔ اساں چنگے کم کرن والیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي
الْجَحِيمِ ۝

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

فَبَشِّرْنَاهُ بِعِلْمٍ حَلِيمٍ ۝

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُا إِنِّي أَرَىٰ فِي
الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ
يَا بَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمُرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ
مِنَ الصَّابِرِينَ ۝

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝

وَنَادَيْنَاهُ أَنِ يَا إِبْرَاهِيمُ ۝

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْبَينُ ۝

وَقَدَّيْنَاهُ بِذَنبِجٍ عَظِيمٍ ۝

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۝

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

ہیں۔

۱۱۲۔ بے شک او ساڑے مومن بندیں دچو ہا۔

۱۱۳۔ تے اساں ادنکوں اسحاق دی خوش خبری
ڈتی اونیکیں دچو نہی ہا۔

۱۱۴۔ تے اساں ادنکوں تے اسحاق کوں برکت
ڈتی تے انہیں ڈوناہیں دی اولاد دچو کجھ فرمانبردار
ہن تے کجھ اپنے آپ تے کھلا کھلا ظلم کرن
والے ہن۔

۱۱۵۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون تے دی احسان
کیا۔

۱۱۶۔ تے اساں انہیں ڈوناہیں کوں تے انہیں دی قوم کوں
بک وڈی معصیت کنیں اساں پچایا۔

۱۱۷۔ تے انہیں دی مدد کیتی تے ادغال آوٹ
والیں دچو ہن۔

۱۱۸۔ تے اساں انہیں کوں ہر حکم ظاہر کرن
والی کتاب ڈتی۔

۱۱۹۔ تے انہیں کوں سدھا راہ ڈکھایا۔

۱۲۰۔ تے پچھیں وچ انہیں دا چنگا ذکر باقی رکھے۔

۱۲۱۔ موسیٰ تے ہارون تے سلامتی ہوئے۔

۱۲۲۔ بے شک اساں چنگے کم کرن والیں کوں
ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۲۳۔ او ڈروہیں ساڑے مومن بندے ہن۔

۱۲۴۔ تے بے شک ایساں سوہیں دچو ہا۔

۱۲۵۔ جیلے ادں اپنی قوم کوں آکھے کیا تساں
ڈردے نوے۔

۱۲۶۔ کیا تساں بجلت کوں سڈیندے ء تے سب

اِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۲﴾

وَبَشِّرْهُ بِاَسْحٰقَ نَبِيًّا مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۱۳﴾

وَبَرَكَاتًا عَلَیْهِ وَعَلٰی اِسْحٰقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا

مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهٖ مُّبِينٌ ﴿۱۱۴﴾

وَلَقَدْ مَنَّا عَلٰی مُوسٰی وَهٰرُونَ ﴿۱۱۵﴾

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿۱۱۶﴾

وَنَصَّرْنَاهُمْ فَاَنۡوَا هُمُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿۱۱۷﴾

وَاٰتَيْنَاهُمَا الْكِتٰبَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿۱۱۸﴾

وَهَدَّيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿۱۱۹﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿۱۲۰﴾

سَلَّمَ عَلٰی مُوسٰی وَهٰرُونَ ﴿۱۲۱﴾

اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۲۲﴾

اِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۲۳﴾

وَإِنۡ اِلَیَّاسَ لَبَنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۱۲۴﴾

اِذۡ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۲۵﴾

اَتَدْعُوْنَ بَعْلًا وَتَذَرُوْنَ اَحْسَنَ الْخَالِقِيْنَ ﴿۱۲۶﴾

کنیں چنگا پیدا کرٹ والے اللہ کوں چھوڑ ڈیندے۔
۱۲۷۔ اللہ تہاڑا رب تے تہاڑے پہلے پوڑاویں
دا وی رب۔

۱۲۸۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے بے شک
او حاضر کیتے ویں۔

۱۲۹۔ سوائے اللہ دے چنیئے ہوئے بندیں مے
۱۳۰۔ تے اساں انہیں دا ذکر پھیلے دوج چنگا
چھوڑ بیئے۔

۱۳۱۔ اے یاسین تے سلامتی ہوئے۔
۱۳۲۔ بے شک اساں محسنیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۳۳۔ بے شک او ساڈا مومن بندہ ہا۔
۱۳۴۔ تے بے شک لوط رسولیں دچو ہا۔
۱۳۵۔ جیلے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر
واہیں کوں نجات ڈتی۔

۱۳۶۔ سوائے ہک ہڈی دے جیڑی پھیلے
دوج رہ گئی۔

۱۳۷۔ تے ول اساں پھیلے کوں تباہ کر ڈتا۔
۱۳۸۔ تے بے شک تاس فجر کوں انہیں مے
کولہو لنگھدے ہو۔

۱۳۹۔ تے رات کوں وی کیا تہا کوں عقل کاہنیں
۱۴۰۔ تے بے شک یونس رسول ہا۔
۱۴۱۔ جیلے او بچ گئے تے بھری پیڑی دوج
پیٹھے۔

۱۴۲۔ پکھا کڑھئے نیں اوندا ناں نکھتے تے اونکوں
پاٹی دوج سٹ گھتے نیں۔

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٧﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنهَمُ لِحُضْرَتِهِ ﴿١٢٨﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٩﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٣٠﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٣١﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٢﴾

إِنَّمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٣﴾

وَإِن لُّوطًا لِّمِنَ الرُّسُلِينَ ﴿١٣٤﴾

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٥﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿١٣٦﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْيَرِينَ ﴿١٣٧﴾

وَأَنكُمُ لَتَمُوتُونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ ﴿١٣٨﴾

وَبِالْبَيْتِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٩﴾

وَإِن يُونُسَ لِمِنَ الرُّسُلِينَ ﴿١٤٠﴾

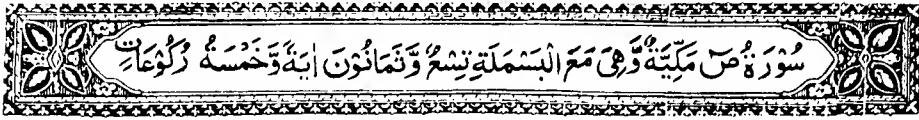
إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤١﴾

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤٢﴾

- ۱۴۳۔ اونکوں ہک بچی نگل گئی تے ادا پٹے آپ
کوں ملام کریندا پایا۔
- ۱۴۴۔ جے او تسج خرگڈ والیں دچونہ ہووے ہا
- ۱۴۵۔ تے او قیامت تئیں اوندے ڈڈھ وچ رہ ونجے ہا۔
- ۱۴۶۔ تے اساں اونکوں کھلے میدان وچ سٹ گھیتا تے او بیمار ہا۔
- ۱۴۷۔ تے اتھاہیں اساں کدو جما ڈتا۔
- ۱۴۸۔ تے اساں اونکوں ہک لکھیا کجھ زیادہ بندیں دو پٹھیا ہا۔
- ۱۴۹۔ او مارے ایمان گھن آئے تے اساں انہیں کوں ہک وقت تیں فائدہ پچایا۔
- ۱۵۰۔ توں انہیں کنیں کچھ کیا تہاڑے رب کیتے دھیرس ہن تے تہاڑے کیتے میتر ہن
- ۱۵۱۔ یا اساں فرشتیں کوں مادی شکل وچ بٹائے تے ادگواہ ہن۔
- ۱۵۲۔ سٹو او اے اپٹے ولو کوڑ بٹا کے آہن۔
- ۱۵۳۔ جو اللہ نے پال چئیے تے او بے شک کوڑن۔
- ۱۵۴۔ پتریں تے دھیریں کوں چنیس۔
- ۱۵۵۔ تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کینجھ فیصلے کریندے۔
- ۱۵۶۔ کیا تہاں سمجھدے نوے۔
- ۱۵۷۔ یا کیا تہاں کنیں کوئی کھلی دلیل۔
- ۱۵۸۔ جے تہاں سچے بتوے تے اپنی کتاب گھن آؤ۔
- فَالْتَقَمَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۱۴۳﴾
- فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِيزِينَ ﴿۱۴۴﴾
- لَلِثَّ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۵﴾
- فَمَبْدَلُهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿۱۴۶﴾
- وَأَتَيْنَاهُ عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿۱۴۷﴾
- وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ آلَافٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿۱۴۸﴾
- فَأَمَّاؤُا فَنَتَعْلَمُهُمْ إِلَى جِينٍ ﴿۱۴۹﴾
- فَاسْتَفْتَيْهِمَ الرِّبَاكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿۱۵۰﴾
- أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿۱۵۱﴾
- أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ آفِكِهِمْ يَقُولُونَ ﴿۱۵۲﴾
- وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۵۳﴾
- أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿۱۵۴﴾
- مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۱۵۵﴾
- أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۶﴾
- أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ ﴿۱۵۷﴾
- فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى أَن كُنْتُمْ مُدْرِكِينَ ﴿۱۵۸﴾

- وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسْبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَكَاظِمُونَ ﴿۱۵۹﴾
- ۱۵۹۔ تے او ندے تے جنیں دے دج
رشتے گنڈھین تے جنیں کوں پتہ بے شک
او حاضر کیتے وین۔
- سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۶۰﴾
- ۱۶۰۔ اللہ انہیں گالیں کیں پاک جیہاں او
کریندے پین۔
- إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۶۱﴾
- ۱۶۱۔ سوائے اللہ دے چٹے ہوئے بندیں دے۔
- فَأَنذَكُم مَّا تَعْبُدُونَ ﴿۱۶۲﴾
- ۱۶۲۔ بے شک تساں تے جنیدی تساں عبادت
کریندے ء۔
- مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَرِحِينَ ﴿۱۶۳﴾
- ۱۶۳۔ کہیں کوں اندے دے غلا توڑے سبگے۔
- إِلَّا مَن هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ ﴿۱۶۴﴾
- ۱۶۴۔ سوائے او ندے جیہاں دوزخ
شیجن والا ء۔
- وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿۱۶۵﴾
- ۱۶۵۔ تے اساں ساریں کیتے ہک معلوم مقام۔
- وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿۱۶۶﴾
- ۱۶۶۔ تے اساں قطارین دج کھڑے ہیں۔
- وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسْتَبْرَحُونَ ﴿۱۶۷﴾
- ۱۶۷۔ تے بے شک اساں تسبیح کرن واسے ہیں۔
- وَرَأَى كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿۱۶۸﴾
- ۱۶۸۔ تے او آہرے ہن۔
- لَوْ أَن عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۶۹﴾
- ۱۶۹۔ جے اساں کہیں رسول آوے ہاپہلی قومیں
آلی کار۔
- لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۷۰﴾
- ۱۷۰۔ تے اساں وی اللہ دے چٹے ہوئے
بندے بن وچوں ہا۔
- فَكْفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۱۷۱﴾
- ۱۷۱۔ انہیں او ندا انکار کیتے تے انہیں کوں
ضرور پتہ بگ ویسی۔
- وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۷۲﴾
- ۱۷۲۔ تے ساڈی گال ساڈے پٹھے ہوئے بندیں
کیتے گزری چکی ء۔
- إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿۱۷۳﴾
- ۱۷۳۔ بے شک اوڑے ہن جنیں دی مدد
کیتی ویسی۔
- وَنُجِّنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۱۷۴﴾
- ۱۷۴۔ تے ساڈے شکر ڈاڑے تھیں۔

- ۱۷۵۔ توں کجھ دیر کیتے انہیں کنیں کنڈولا گھن۔
 ۱۷۶۔ تے انہیں کوں بڑہا رہو او دی بیکھ گھن۔
 ۱۷۷۔ کیا او سا بڑے عذاب کوں جلدی مگدن۔
 ۱۷۸۔ تے جیلھے او انہیں دے صحن وِج لہسی
 تے جنیں کوں بڑایا گیا ہا انہیں دی قجر بُری
 ہوسی۔
- ۱۷۹۔ تے توں انہیں کنیں کجھ وقت کیتے منہ پھیر گھن۔
 ۱۸۰۔ توں بڑہا رہ او ضرور بیکھ گھن۔
 ۱۸۱۔ تیبڈا رب جیرھا ہر عزت دا مالک انہیں
 دی گالیں کنیں پاک۔
 ۱۸۲۔ تے رسولیں تے سلامتی ہوے۔
 ۱۸۳۔ تے ساریاں پچیاں صفقاں اللہ رب العالمین
 کیتے ہن۔
- فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنَا ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝
 أَفَعَدَّ إِنَّا يَسْتَعْجِلُونَ ۝
 فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ۝
 وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنَا ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝
 سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝
 وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

سورة ص مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۵ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مٹکے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ سچا ء تے ایندے کیتے قرآن کوں جیرھا
نصیحتیں نال بھریا ہوئے گواہ بنیندے ہیں۔
- ۳۔ اصل کافر آکر وچ ہن تے اختلاف کریندے
پین۔
- ۴۔ انہیں کنیں پہلے اساں کئی قوماں ہلاک کیتن
انہیں قریاد کیتی پیراے وقت نجات دانہ ہا۔
- ۵۔ تے او حیران تھیندن جو انہیں دوانہیں وچو
ہک ہوشیار کرن والا آگئے تے کافریں آکھے
اے جادوگر کوڑا ء۔
- ۶۔ کیا ایں کئی معبودیں کوں ہک معبود چا بنائے
بے شک اے عجیب گال۔
- ۷۔ تے انہیں وچو سردار ٹر پئے تے آکھے نین تساں
وی ونجو تے اچھے معبودیں کوں پکڑی رکھو بیشک
ایں گال وچ کوئی منصوبہ ء۔
- ۸۔ اساں اے گال پہلی امت وچ تے کا ء نہیں
سٹی اے محض ہک کوڑ۔
- ۹۔ کیا اوندے اتے ساڈے وچو ذکر نازل تھی
گئے اصل او میڈے ذکر وچ شک کریندے
پین، اصل انہیں ہن تیں میڈا عذاب چکھیا ہی نہیں۔
- ۱۰۔ یا انہیں کنیں غالب تے بخشش والے تیڈے
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ②
- بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَشِقَاقٍ ③
- كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَ ذَاوَلَاتٍ
جِنَّ مَنَاصٍ ④
- وَعَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَاذِبُونَ
هَذَا سُحْرُ كَذَّابٍ ⑤
- أَجْعَلِ الْإِلَهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنْ هَذَا إِلَّا لَشَيْءٌ
عُجَابٌ ⑥
- وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَاصِبُوا أَعْلَى
الْفَتْكُمُ ⑦ إِنْ هَذَا إِلَّا لَشَيْءٌ يُرَادُ ⑧
- مَا سَبَعْنَا بِهَذَا فِي الْإِلَهِ الْأَخَذُ ⑨ إِنْ هَذَا إِلَّا
اِخْتِلَافٌ ⑩
- ء أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَنَنَازِلُهُمْ وَأَعْدَابُ ⑪
- أَمْرٌ عِنْدَ هُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةٍ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ⑫

رب دی رحمت دے خزانے ہن۔

۱۱۔ یا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
اوندی بادشاہت انہیں کیتے ہے دل تے او

رسیں تال اتے چڑھن۔

۱۲۔ کہ شکر جملہ کریسی تے (ہار کے) بچ ویسی۔

۱۳۔ ایں کنیں پہلے نوح تے عاد تے طاقت والے
فرعون دی قوم نے جھٹلایا ہا۔

۱۴۔ تے شمود تے لوط دی قوم تے جنگل والیں
دی اے سارے لشکر ہن۔

۱۵۔ انہیں ساریں رسوئیں کوں جھٹلائے تے
انہیں تے میڈا عذاب تے سزا فرض تھی گئی ۔

۱۶۔ اے سارے کہ عذاب کوں بڑھے پین
جیندے وچ تھی کا ہاں ہوسی۔

۱۷۔ تے انہیں آکھے اے ساڈے رب ساکوں
ساڈا حصہ جلدی حساب دے ڈینہ کنیں پہلے
ڈے ڈے۔

۱۸۔ جو او آہن توں صبر کرتے ساڈے بندے
داؤد کوں جیرھا طاقت ور ہا یاد کر بے شک او
جھکٹ والا ہا۔

۱۹۔ بے شک اساں اوندے تابع کیتے ہن پہلی وک
جیرھے اوندے نال رات ڈینہ اللہ دی تسبیح

کریندے ہن۔

۲۰۔ تے ایویں پکھی کٹھے کر ڈتے ہن او سارے
اوندے حضور جھکٹ والے ہن۔

۲۱۔ تے اوندی بادشاہت کوں اساں مغبوط کیتا
ہا تے اونکوں سنپ ڈتا ہا تے پکی دیل ڈتی

أَمْلَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْتَفَعُوا فِي الْأَسْبَابِ ۝

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ۝
كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَارِ ۝

وَنُوحٌ وَقَوْمُ لُوطٍ وَاصْحَابُ نِيعْكَ أُولَٰئِكَ
الْأَحْزَابُ ۝

إِنْ كُلُّ إِلَّاكْذَبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابُ ۝

وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ ۝

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْ لَنَا قِتْلًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝

إِصْرًا عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ آوَابٌ ۝

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْحَمْدِ وَ
الْإِشْرَاقِ ۝

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ آوَابٌ ۝

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلْنَا
الْإِخْطَابَ ۝

ہائی۔

۲۲۔ تے کیا تیں کنیں دشمنیں دی گال پجی ۽ جیلے او کنڈھ پ آئن۔

۲۳۔ تے او داوڈ دو آئن او انہیں کنیں گھبرا گئے انہیں آکھئے ڈر نہ ڈو دشمن ساڈے وچو ہک ہے تے زیادتی کریندا پئے، توں ساڈے وچ سچا فیصلہ کر تے ظلم نہ کر، تے ساکوں سدھا راہ ڈکھا۔

۲۴۔ بے شک اے میڈا بھرا ایندیاں ۹۹ ذیباں ہن تے میڈی ہک ذبی ۽ تے آہدے او دی میکوں ڈسے تے بحث وچ میکوں ہرا ڈیندے۔

۲۵۔ اوں آکھئے ایس تیڈی ذبی اپنیں دیس وچ رلاوٹن کیتے منگ کے ظلم کیتے تے بھگت ہوں مارے شریکین جیرے ہک ڈو جھے تے زیادتی کریندن سوائے مونسے تے جیرے نیک عمل کریندن تے اوہوں تھوڑن تے داوڈ کوں یقین آگئے جو اساں اوں کوں آزمائے اوں لپٹے رب کنیں بخشش منگی تے او فرماوے وارین کے خدا دے اگو ڈھ پئے تے بھگ گئے۔

۲۶۔ تے اساں اوں کوں بخش ڈتے تے بے شک او ہندے کیتے ساڈے کوں ہوجا ۽ تے چنگا ٹکاٹھ ۽۔

۲۷۔ اے داوڈ بے شک اساں تیکوں زمین وچ خلیفہ بنائے توں لوکیں وچ سچے فیصلے کر، تے اپنی خواہشات دی پیروی نہ کر، ناں تاں اے تیکوں اللہ دے رستے کنیں ہٹا ڈیسن، بے شک جیرے اللہ دی راہ کنیں ہٹدن انہیں کیتے سخت عذاب، کیوں جو انہیں حساب دا جینہ بھلا ڈتا ہا۔

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصَمِ إِذْ سَوَّرُوا الْيَحْرَابَ ۝

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَنْفَتَ خَضِنِ بَعْضَنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَخْلَمَ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تَشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ۝

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً وَرَبِّي نَعَجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ۝

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجِكَ إِلَى نَعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۝

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ۝

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ الْحِسَابِ ۝

۲۸۔ تے اساں آسمان تے زمین تے جو انہیں دے وح بے فائدہ نہیں بنایا اے کافریں! خیال تے کافریں کیتے بھ دے عذاب نال ہاں تے۔
۲۹۔ کیا اساں مومنین تے نیک کم کرن والیں کوں سمجھ گھنوں یا متقیں کوں فاجریں جیساں سمجھوں۔
۳۰۔ اے کتاب! اساں تیرا لہائی بے برکت والی تہاں جو او اوندے نشانیں تے غور کرن تے عقل والے نصیحت حاصل کرن۔

۳۱۔ تے اساں داؤد کوں سلیمان بخشیا اوہوں چنگا بندہ ہا بے شک او جھکڑ والا ہا۔
۳۲۔ جیسے رات کوں ڈاڑھے چنگے گھوڑے اوندے سامنے پیش کیتے گئے۔
۳۳۔ تے اوں آکھئے بے شک میں مال نال ایس واسطے محبت کریں داں جو او میکوں غذا یاد ڈویندے تے او اوڈھر تھی کے ٹک گئیں۔

۳۴۔ اوں آکھئے میڈو ولا آتو تے او اوندی پتلیں تے گردن تے ہتھ پھیرن پئے گیا۔
۳۵۔ تے اساں سلیمان کوں آزمایا ہا تے اساں اوندی کرسی تے ہک بے جان جسم پلھا ڈتا دل او خدا دو جھکیا۔

۳۶۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں بخش تے میکوں اوبا د شاہت ڈے جیڑی میڈے بعد کیس کوں نہ ملے بے شک توں ہوں بخش والا ہوئیں۔

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مِنَ النَّارِ ۝

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْفُسَيْدِينَ
فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ۝

كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ
وَلِيَتَذَكَّرُوا أَلْوَالَ الْأَكْبَابِ ۝

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ إِنَّا نَنْفَعُ
أَوَابُ ۝

إِذْ عَرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصُّفُفُ الْأُجَادُ ۝

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي
حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ۝

رُدُّوْهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْمًا بِالسُّوقِ وَالْإِغْنَى ۝

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ۝

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغُ لِأَحَدٍ
مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝

۳۷۔ تے اساں ہوائیں کوں اوندے تاج
کیتا ہا جیرھیاں اوندے حکم نے نرمی تال
جنتے او چا ہندا ہا اڈا ہیں چلدیاں ہن۔
۳۸۔ تے شیطانیں کوں تے مستریں کوں تے
ٹہیاں مارٹ والیں کوں وی۔
۳۹۔ کجہ پتہیں کوں دی جیرے زنجیریں و تھ
پدے پٹے ہن۔

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ
أَصَابَ ۝

وَالشَّيْطَانِ كُلِّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ۝

وَأَخْرَجَ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝

۴۰۔ اے ساڈی بخشش توں انہیں تے احسان
کریا روک گھن سب بے حساب۔
۴۱۔ تے بے شک او ساڈے ہوں کولہو تے
اوندہ ہوں چنگا لکائے۔

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْكِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآپٍ ۝

۴۲۔ تے توں ساڈے بندے ایوب کوں یاد کر
جیلے اوں اپٹے رب کوں سبڑیے تے اکھیں
بے شک شیطان میکوں سخت تکلیف تے
عذاب پچائے۔
۴۳۔ اپنی سواری کوں ٹھڈا مار اے دھاوٹ دا
پانی ۽ ٹھڈا وی ۽ تے پیوٹ دا وی ہے۔
۴۴۔ تے اساں اونکو اوندے گھر والیں کوں
اوہو جیس پتہیں کوں دی رحمت ڈتی تے عقل
والیں کوں اساں نعمت دا سامان وی ڈتے۔
۴۵۔ تے توں اپٹے تھ و تھ چھڑی پکڑتے
اوندے تال مار تے گناہ نہ کرے بے شک اساں
اونکو صبر کرن والا بنائے ہوں چنگا بندہ ہا
بے شک او جھکٹ والا۔

وَإِذْ كُرِّعَتْ نَارُ آيُوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسْنِيَّ
الشَّيْطَانِ يَنْصُبْ وَعَذَابٍ ۝

أَرُكُّضْ بِرَجْلِكَ هَذَا مَغْسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

وَخَذَ يَمِينُكَ فُضْغًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ
إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝

۴۶۔ تے توں ساڈے بندیں ابراہیم تے اسحاق
تے یعقوب کوں یاد کر جیرے ہوں کم کرٹ
الایندی والابصار۔

وَإِذْ كُرِّعَتْ نَارُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝

- ۱۴۷۔ اِنَّا اَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ وَّذَكَرْهُمْ الذَّارِۃُ ﴿۱۴۷﴾
 ۱۴۸۔ وَانْهَمُّ عِنْدَنَا لِيْنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْاٰخِيَارِ ﴿۱۴۸﴾
 ۱۴۹۔ وَادْكُرْ اِسْمٰعِيْلَ وَ الْيَسَعَ وَ ذَا الْكُفْلِ وَ كُلُّ مِّنَ الْاٰخِيَارِ ﴿۱۴۹﴾
 ۱۵۰۔ هٰذَا ذِكْرُكَ وَاِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ لِحُسْنَ مَاۤيٍ ﴿۱۵۰﴾
 ۱۵۱۔ جَنَّتْ مَدِيْنٌ مَّفْتَحَةٌ لَهُمُ الْاَبْوَابُ ﴿۱۵۱﴾
 ۱۵۲۔ مُتَّكِيْنَ فِيْهَا يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِمَا كَرِهَتْ كَثِيْرَةٌ وَّ شَرَابٍ ﴿۱۵۲﴾
 ۱۵۳۔ وَ عِنْدَهُمْ قَصِيْرَتُ الظَّرْبِ اُتْرَابٌ ﴿۱۵۳﴾
 ۱۵۴۔ هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿۱۵۴﴾
 ۱۵۵۔ اِنَّ هٰذَا لِرِزْقِنَا مَا لَهٗ مِنْ تَفَادٍ ﴿۱۵۵﴾
 ۱۵۶۔ هٰذَا وَاِنَّ لِلظَّالِمِيْنَ لَشَرَّ مَاۤيٍ ﴿۱۵۶﴾
 ۱۵۷۔ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ اِلَيْهَا دُۢوۡهُ ﴿۱۵۷﴾
 ۱۵۸۔ هٰذَا فَلْيَدْعُوْهُ حَبِيْمًا وَّ عَسَآ فٓ ﴿۱۵۸﴾
- ۱۴۔ بے شک اساں انہیں کوں خاص گال
 کیتے چُن گدھا ہا تے آخرت دی یاد ہائی۔
 ۱۴۸۔ تے بے شک او ساڈے نزدیک ہوں
 بزرگ تے ہوں چنگے ہن۔
 ۱۴۹۔ تے توں یاد کر اسمعیل تے یسع تے
 ذوالکفل کوں تے اے سارے ہوں چنگے ہن۔
 ۱۵۰۔ اے ذکر تے بے شک متقیں کیتے ہوں
 چنگا لکاتہ ۷۔
 ۱۵۱۔ ہمیشہ دے باغن جتھاں انہیں کیتے دروازے
 کھلے ہوئین۔
 ۱۵۲۔ اوٹیک لاکے پیٹھے ہوسن تے اوندے
 وح ہوں میوے تے ہوں پیوٹ دیاں شہیں
 منگسن۔
 ۱۵۳۔ تے انہیں دے کولہو کھو جیڑیاں جھکی
 اکھیں آلیاں تریستیں ہوسن۔
 ۱۵۴۔ اے اوہے جنیلا قیامت دے ڈنہ
 واسطے تہاڈے نال وعدہ کیتا گیا ہا۔
 ۱۵۵۔ بے شک اے ساڈا رزق جیرھا کلاہیں
 ختم نہ تھیسے۔
 ۱۵۶۔ اے جے تے بے شک منہ زوریں
 کیتے ہوں بُرا لکاتہ ۷۔
 ۱۵۷۔ دوزخ، اوندے وح پھسن تے ہوں گندہ
 لکاتہ ۷۔
 ۱۵۸۔ اے ہے ہن او اینکوں چکمن ستا پائی تے
 زخمیں دا دھوٹ۔

وَاٰخِرُ مِنْ شَكْلِهٖ اَزْوَاجٌ ۝۵۹

۵۹۔ تے انہیں نال رلدے ہلدے ہے جوڑے دی ہوسن۔

هٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَصِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ اِنَّهُمْ
صَالُوا النَّارِ ۝۶۰

۶۰۔ اے (فوج) ٹولہ ۶ جیرھا تھاڑے نال دوزخ
وچ پھسی انہیں کیتے کوئی خوش تھیون والا نہ ہوی
بے شک او بھا وچ ڈھاسن۔

قَالُوا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدْ مُنَّوْهُ
لَنَا فَبِئْسَ الْفِرَارُ ۝۶۱

۶۱۔ آکھسن اصل تساں ہوئے تھاڑے کیتے کوئی خوشی
نہیں تساں اینکوں ساڑے کیتے اگو پھیا ہاتے
او ہوں میرا لگانہ ۶۔

قَالُوْا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فِرْدُوهٗ عَلٰٓا بِاصْغٰفَا
فِي النَّارِ ۝۶۲

۶۲۔ آکھسن اے ساڑے رب جیس ساڑے
کیتے اے بھا اگو پھی ہائی اونکوں ودھا کے
ڈورا عذاب ڈے دوزخ وچ۔

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنْ
الْاَشْرَارِ ۝۶۳

۶۳۔ تے آکھسن ساکوں کیا ہے اساں او لوک
ہے ڈہدے پیٹے جنہیں کوں اساں بُرے لوکس
وچ گندے ہاے۔

اَتَّخَذُوْهُمْ سَخِرٰٓيَا اَمْ رَاٰغَتْ عَنْهُمْ الْاَبْصَارُ ۝۶۴

۶۴۔ اساں انہیں نال شکریاں کریندے ہے یا
ساڈیاں آکھیں ڈنگیاں تھی گئیں۔

اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ۝۶۵
قُلْ اِنَّا اَنَا مُنْذِرٌ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ
الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝۶۶

۶۵۔ بے شک اے دوزخ وایں دا بھڑن سچ۔
۶۶۔ توں آکھ میں تے مفس کہک ڈراوٹ والا ہاں تے
کوئی پیا معبود نہیں سوائے کہ خدا دے عیرھا
غالب۔

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ
الْغَفَّارُ ۝۶۷

۶۷۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
اوندا رب، غالب تے ہوں بخشش والا ۶۔

قُلْ هُوَ نَبَوُّا عَظِيْمٌ ۝۶۸

۶۸۔ توں آکھ اے وڈی خبر۔

اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُوْنَ ۝۶۹

۶۹۔ تساں اوں کنہیں منہ پھیریندے ۶۔

مَا كَانَ لِيْ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا بِمَا لَا اَعْلٰى
اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ۝۷۰

۷۰۔ میکوں اچی شان داے فرشتیں دا پتہ
کا ہاں ہا جیلھے او بحث کریندے پیٹے ہن۔

- ۱۔ میں دوتے محض اے وحی کیتی گئی ہائی جو میں کھلا کھلا ڈراؤن والا ہاں۔
 ۲۔ تے جیلھے تیڈے رب فرشتیں کوں آکھئے بے شک میں مٹی کیں ہک بشیر پیدا کریندا یاں۔
 ۳۔ تے جیلھے میں اونکوں مکمل کر گھناں تے اپنی روح اوندے وچ پھوک ڈیاں تے تساں اوندی فرمانبرداری کراہے۔
 ۴۔ تے ساریں دے ساریں فرشتیں ، فرمانبرداری کیتی۔
 ۵۔ سوائے ابلیس دے اوں وڈائی کیتی تے او کافرین وچو ہا۔
 ۶۔ اوں آکھئے اے ابلیس تیکوں کیس ہیکے جو توں اوندی فرمانبرداری کریں جینکوں میں اپنے تھ نال پیدا کیتے کیا نہیں وڈائی کیتی ء یا توں بہوں اچا ہویں۔
 ۷۔ اوں آکھئے میں اوں کنیں چنگا ہاں میں میکوں بھانال پیدا کیتے تے اونکوں مٹی کنیں بنائی۔
 ۸۔ اوں آکھئے توں نکل ونج بے شک توں مردود ہویں۔
 ۹۔ تے بے شک تیڈے اتے جزا سزا دے ڈینہہ میں میڈی لغت۔
 ۱۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں انہں دے دلاجیہ تھیون میں و تھی ڈے۔
 ۱۱۔ اوں آکھئے بے شک تیکوں و تھی ڈینداں۔
 ۱۲۔ ہک مقرر وقت تیں۔
 ۱۳۔ اوں آکھئے تیڈی عزت دی قسم میں انہیں
- إِنْ يُؤَخِّرْ إِلَىٰ إِلَّا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝
 إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ ۝
 فَادَّاسُوْهُنَّ وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِيْ فَقَعُوْا لَهُ سٰجِدِيْنَ ۝
 فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجَعُوْنَ ۝
 اِلَّا اِبٰلٰیْسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ۝
 قَالَ يٰۤاِبٰلٰیْسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِیْدَیْ اَسْتَکْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعٰلِيْنَ ۝
 قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِيْنٍ ۝
 قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاَنْتَ رَجِيْمٌ ۝
 وَاَنْ عَلٰیكَ لَعْنَتِيْ اِلٰی یَوْمِ الدِّیْنِ ۝
 قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِ یُعْثُوْنَ ۝
 قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ۝
 اِلٰی یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ ۝
 قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا غُوْبِيْهُمْ اٰجَعِيْنَ ۝

ساریاں کوں گمراہ کرلیاں۔

۸۴۔ سوائے انہیں دچو تیبڑے خاص بندیریں۔

۸۵۔ اللہ سیس آکھٹے اے سچ تے میں سچ آہداں۔

۸۶۔ جو میں ضرور دوزخ کوں تیبڑے نال تے جیہا

تیبڑی پیروی کرلیسی انہیں ساریں نال بھرلیاں۔

۸۷۔ توں آکھ میں تساں کتیں کوئی بدلہ نہیں منگدا

تے نہ میں بناوٹ نال کمال کرینداں۔

۸۸۔ اے تے محض دنیا کیتے نصیحت۔

۸۹۔ تے تمناکوں ایندی خبر دا کجھ وقت دے

بعد پتہ لگ ویسی۔

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ۝۳۴

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ۝۳۵

لَا مَلَكٌ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمَنْ يَتَّبِعَكَ مِنْهُمْ

أَجْمَعِينَ ۝۳۶

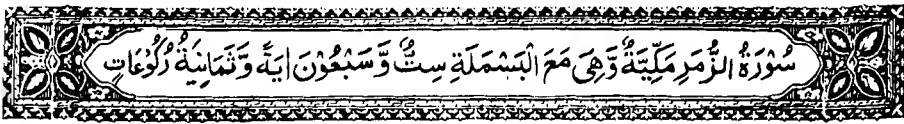
قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَ مَا

أَنَا مِنَ الْمُتَكِبِينَ ۝۳۷

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝۳۸

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ۝۳۹

سورة زمر مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۷ آیتاں تے ۸ رکوعن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ① میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن سنگئے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ اِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاغْبِغِبْ لَهُ الدِّينَ ② اے کتاب غالب تے ہوں سیانے خدا ولو لساٹی گہی ۷۔
- ۳۔ اِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاغْبِغِبْ لَهُ الدِّينَ ③ بے شک اساں تیرے اے کتاب سچ نال لہائی ۷ تے توں اللہ دی عبادت کر تے اطاعت کوں اوندے کیتے خالص کر۔
- ۴۔ اَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ④ سٹو خالص فرمانبرداری ہوندے کیتے ہے تے جبرہا اوندے سوا سنگتی بنیدن تے اہن اساں انہیں دی عبادت این واسطے کریندے ہیں جو ساکوں اللہ دے کولو کر ڈیون بے شک اللہ انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈیسی جیندے وچ او اختلاف کریندے پین بے شک اللہ کوڑے تے ہوں ناشکرے کوں سدھا راہ نہیں ڈکھیندا۔
- ۵۔ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑤ جے اللہ چاہے ما پتر بناون تے جو اوں بنائے اوندے وچو جیکوں چاہے لاچوں گھنے ما او تے پاکر اوہو اللہ ہکس تے غالب۔
- ۶۔ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ اللَّيْلُ عَلَى النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ⑥ ۴۔ آسمانیں تے زمین کوں برع نال پیدا کیتس رات کوں ڈینہہ تے پا ڈیندے تے ڈینہہ کوں رات تے سٹ ڈیندے تے سٹ تے چندر کوں تانج کیتس سارے وقت مقرر تیں ہک

راہ تے چلدے پین سنو او غالب تے ہوں
بخشن والا ۷۔

۷۔ اوں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے ، دل
اوندے وچو اوندہ جوڑا بنائس تے تہاڑے کیتے
جانور بنائے نس جیرھے اٹھ جوڑن او تہاڑے سیرین
دے پیٹس وچ ہک پیدائش دے بعد پی پیدائش
دٹا کے تہاکوں پیدا کیتس ترے اندھاریں وچ
اے اللہ تہاڑا رب ہوندی بادشاہی ۷ اوندے
سوا کوئی معبود نہیں تہاں کنتے پھیرے ویندے ۷

۸۔ جے تہاں انکار کریس تے بے شک اللہ تہاں
کنیں بے نیاز تے اپنے بندے کیتے کفر کوں
پسند نہیں کریندا تے جے تہاں شکر کروتے
اے اونکووں پسند تے کوئی بار چاؤں والا کہیں
پے دا بار نہ جیسی دل تہاں اپنے رب دو دوسو
تے او تہاکوں تہاڑے عملیں دا ڈسیسی ، بیشک
اوسینے دیاں بگالیں ہوں چاندے۔

۹۔ تے جیلے انسان کوں ڈکھ پہنچدے تے او اپنے رب
کوں اوندو جھکدے ہوئیں سب بندے دل جیلے
او اونکووں اپنی نعمت ڈے ڈیندے تے او جھل
ویندے جیندو او سب نیدا پیا ہا ایں کنیں پہلے
تے خدا دے شریک بنا گھندے تاں جو او
اوندے رستے کنیں پیریں تھی ونجے توں آکھ
اپنے کفر نال تھوڑا فائدہ چا گھن بے شک توں دوزخ
والیں وچو ہویں۔

۱۰۔ یا جیرھا فرمانبردار رات کوں سجدے تے قیام
وچ گذریندے آخرت کنیں ڈر دے تے اپنے

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا ذُرِّيَّتَها
وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَلَاثِينَ أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ
فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْفَوْنَ ⑦

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِبِيعَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑧

وَإِذَا مَنَّ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ ذُرِّيَّتِهِ مُنِيْبًا إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا هَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسَىٰ مَا كَانَ يَدْعُوًّا
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ ⑨

أَمَنْ هُوَ قَانِتٌ أَبَدًا إِلَىٰ آلِ سُلَيْمٍ فَقَابِلًا جَدُّ
الْآخِرَةِ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ①

قُلْ يٰٓعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ
إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّادِقُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ②

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ③

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ④

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ⑤

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ⑥

فَاعْبُدْهُ وَاصْنَتِمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّا خَيْرٌ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِلَّا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑦

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يٰٓعِبَادُ فَاتَّقُوا اللَّهَ ⑧

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا
إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبَشْرَىٰ قَبِيْرَةٌ عِبَادٌ ⑨

رب دی رحمت دی امید رکھیں۔ توں آکھ
کیا جاٹن والے تے نہ چاٹن والے ہو جس
تھی سبگدن محض عقل والے نصیحت پکڑیندن۔

۱۱۔ توں آکھ اے میڈے مومن بندو اپنے
رب کنیں ڈرو، جیرے ایس دُنیا وچ چنگے کم
کرین انہیں کیتے چنگا انجام تے اللہ دی
زمین کھلی ۷ تے صبر کرن والیں کوں انہیں
دا اجر بے حساب بڑتا ویسی۔

۱۲۔ توں آکھ میکوں حکم بڑتا گئے جو میں اللہ کیتے
فرمانبرداری خاص کر کے اوندی عبادت کراں۔

۱۳۔ تے میکوں حکم بڑتا گئے جو میں پہلا مسلمان بنان

۱۴۔ توں آکھ میں اپنے رب دے دے دے دینہ
دے عذاب کنیں بڑداں جے میں نافرمانی کراں تے۔

۱۵۔ توں آکھ میں اپنی فرمانبرداری کوں اوندے کیتے
خاص کر کے اللہ دی عبادت کرینداں۔

۱۶۔ تساں اوندے سوا جنیدی چا ہو عبادت کرد
آکھ گھانا پاوٹ والے اوہن جنیں قیامت دے
بُزینہ آپ کوں تے گھر والیں کوں گھانا بڑتے
سٹو اے کھلا کھلا گھانا ۷۔

۱۷۔ انہیں کیتے اُتو کنیں بھا دے پھانویں ہوسن
تے ایویں تلو کنیں پھانویں ہوسن ایویں اللہ اپنے
بنیں کوں خوف ڈویندے اے میڈے بندو
میں کنیں ڈرو۔

۱۸۔ تے جیرے شیطانیں دی عبادت کنیں پھرن
تے اللہ دو جھکدن انہیں کیتے خوش خبری ۷
تے توں میڈے بنیں کوں خوش خبری بڑے۔

۱۹۔ او بندے جیسے گال سندن تے چنگی
گال دی پیروی کریندن ایسے لوکن جنیس کون
اللہ سدا راہ بڑکھائے تے ایسے لوک یاسائن۔
۲۰۔ کیا جنیدے اتے عذاب دی گال پوری
تھیوٹی کیا توں جیہا بھاوج اونکوں پچا
سبکدیں۔

۲۱۔ تے جیسے اپنے رب کنیں بوردن انہیں
کیتے جو بارے بن تے او مضبوط بٹھے ہوئے
ہوسن انہیں دے تلے نہراں و ہندیاں ہوسن
اے اللہ دا وعدہ ۲۲۔ اللہ وعدہ خلائی نہیں کریندا۔
۲۲۔ کیا تیں بڑٹھا نہیں جو بے شک اللہ آسمان
کنیں پاٹی لہائے تے زمین وچ چشتے بنا کے
چلائس دل اوندے نال مختلف رنگیں دیاں
فصلاں کڑھیندے ول اوپک ویندن توں
اونکوں پیلا بڑھیں دل اونکوں ککھڑے ککھڑے
کر بڑیندے بے شک ایندے وچ عقل والیں
کیتے نعمت۔

۲۳۔ جیہا اپنے سینے کون اسلام کیتے کھول
بڑیندے تے او اپنے رب ولو نور تے ہے
اللہ دے ذکر کیتے تنگ تھیندن افسوس انہیں
دے دیں تے ایسے لوک کھلی گمراہی وچن۔
۲۴۔ اللہ سیس پھوں چنگی کتاب لہائی ۲۵۔
جیہا رلوڑ تے اوندے معنوں دی پھوں اعلیٰ
ہن جیسے اللہ کنیں بوردن انہیں دی نوں
نوں ایں کنیں کمب دیندی ۲۶۔ ول انہیں دیاں
کھلوں کو لیاں تھی ویندن تے دل وی اللہ

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ هُدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْآلِبَابُ ۝
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْفَذُ
مَنْ فِي النَّارِ ۝

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا
غُرَفٌ مُّبِينَةٌ لَا يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ
اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنَابُغٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفًّى ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطًا مَّا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَ لِمَنْ يُؤْتِي الْآلِبَابَ ۝

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ
مِّن رَّبِّهِ قَوِيلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مّتَابِلًا
تَتَجَرَّعُهُ مِنْهُ الْجُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلْبَلِينُ
جُلُودُهُمْ وَفُلُو بِهِمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ
اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ۝

دے ذکر کیتے نرم تھی دیندن اے
اللہ دی ہدایت جنیکوں چاہندے ہدایت
بڑیندے تے جنیکوں گمراہ آکھے اوندا کوئی
راہ بڑکھاوٹ والا نہیں۔

۲۵۔ جیرھا اپنے منہ کوں اولکا بٹیندے
تاں جو قیامت دے بڑنہ دے عذاب
کنیں بچے تے فالمیں کوں آکھیا ویسی جو کجھ
تساں کریندے ہا دے اوندا بدلہ چکھو۔
۲۶۔ انہیں کنیں پہلے لوکس وی جھٹلائے تے
انہیں تے اتھو کنیں عذاب آئے جتھو او
چاٹندے وی نہ ہن۔

۲۷۔ اللہ سیس انہیں کوں دنیاوی زندگی وچ
وی ذلیل کیتا تے آخرت دا عذاب زیادہ
سخت ہے او چاٹندے ہون ہا۔

۲۸۔ تے اساں لوکس کیتے ایس قرآن وچ
ہر گال بیان کیتی ہا تاں جو اونہیں پکڑن۔
۲۹۔ عربی قرآن ایندے وچ کوئی بڑنگ نہیں
تاں جو او متقی بنن۔

۳۰۔ اللہ ہک آدمی دی مثال بیان کریندے
جیندے کئی مالک بن تے جیرے آپت وچ اختلاف کرین
ڈوہا اوہے جیندا مالک ہو آدمی کیا اے لڑو ہیں
ہو جیس تھی سبگدن سب صفقاں اللہ کیتے
ہن اصل انہیں وچو ہوں سارے چاٹندے
نہیں۔

۳۱۔ بے شک نہیں مرٹے تے بے شک
او وی مرسن۔

اَفَن يَتَّبِعُ بِوَجْهِهِ سَوَاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۲۵﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾

فَإَذَاهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ الْكَبِيرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۸﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۹﴾

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ
وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا الْخَنَذِ
لِلْبَلِّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿۳۱﴾

ثُمَّ لَنُكْفِرَنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ فَتَحْتَصِمُونَ ﴿٣٢﴾
 ۳۲۔ ول تساں قیامت دے ڈینہہ اپنے
 رب دے اگو اپنے اعمال پیش کریو۔
 ۳۳۔ اور کنیں زیادہ ظالم کون تھی سبگدے جیرھا اللہ
 تے کوڑ ہدے تے سچ کوں اپنے کو لو آؤں
 دے بعد جھٹلا دے، کیا کافریں دا مکا نہ
 لکھریں ﴿٣٤﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُتَّقُونَ ﴿٣٥﴾
 ۳۵۔ تے جیرھا سچ گھن آوے تے جیرھا ہندی
 تصدیق کرے ایسے لوک متقی ہن۔
 ۳۶۔ انہیں کہتے انہیں دے رب کنیں او ہے
 جو او چاھن اے نیکی کرن والیں دا بدلہ ۶۔
 ۳۷۔ تاں جو اللہ سیٹھ انہیں دے ہوں بُرے
 کم انہیں نہیں پریں کر ڈیوے تے جو او کرندے ہن او ندا
 انہیں کوں سب کنیں چنگا بدلہ ڈیوے۔

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ
 مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٨﴾
 ۳۸۔ کیا اللہ سیٹھ اپنے بندے کیتے کافی نہیں
 تے او تیکوں او ندے سوا نہیں کنیں ڈریندن
 تے جینکوں اللہ گمراہ آکھئے او تیکوں سدھا راہ
 ڈکھالٹ والا کوئی نہیں۔

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ أَلَيْسَ
 اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٩﴾
 ۳۹۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیس کیں آسمان
 تے زمین کوں پیدا کیتے او ضرور آکھن
 اللہ سیٹھ، توں آکھ تساں ڈسو جینکوں تساں
 اللہ دے سوا سڈریندے ۷ جے اللہ
 میڈے کیتے نقصان دا ارادہ کرے کیا
 او او ندے ڈکھ کوں پریں کر دین یا او رحمت پچاؤں دا

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
 ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ
 رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٤٠﴾

ارادہ کرے کیا او اوندی رحمت کوں روک
سگدن توں آکھ اللہ میکوں کافی ۷ اوندے
اتے بھروسہ کرٹن واسے بھروسہ کریندن۔

۴۰۔ آکھ اے میڈی قوم اپنی اپنی جاتے
عمل کرو بے شک میں عمل کرینداں پیساں
تہا کوں جلدی پتہ بگ ویسی۔

۴۱۔ جو کیندے اتے عذاب اندرے جیرھا
اونکوں ذلیل کر ڈیسی۔ تے کیندے اتے
بیشہ رہن والا عذاب لہندے۔

۴۲۔ بے شک اساں تیرے اتے لوکس
کیتے سچ نال کتاب لہائی ۷ تے جیرھا ہایت
پنیدے اپنے فائدے کیتے پنیدے تے جیرھا گمراہ
تھیندے اوندی وی محض ہونکوں نقصان
تھیندے توں انہیں دا وکیل نوہیں۔

۴۳۔ اللہ انسانیں کوں موت دے وقت
مریندے تے جیندی موت بہن آئی ہوندی اونکوں
مہال بڑیندے تے جیندی موت دا حکم جاری
تھی ویندے اونکوں روک گھندے تے
بڑو جھی روح کوں ہک وقت مقرر کیتے دلا
پھیندے بے شک ایندے وچ سوچن
والی قوم کیتے نشانبن۔

۴۴۔ کیا انہیں اللہ دے سوا ہئے سفارشی بٹا
رگدن توں آکھ بھانویں اوکیں شے دے
مالک نہ مہون تے انہیں کوں عقل نہ ہوسے۔
۴۵۔ توں آکھ سفارش دا سارا اختیار اللہ کوں ۷
آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوہیں دی ۷

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ﴿۳۱﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ
اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا
وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۳۲﴾

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَكُنْ
فِي مَنَاقِبِهِنَّ فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۳۳﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوْلَوْكَانُوا
لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿۳۴﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ
الْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۳۵﴾

ول تسان ہوندو ولاٹے ویسو۔

۳۶۔ تے جیلے اللہ دی توحید دا ذکر تھیندے
جیسے آخرت کوں نہیں میندے انہیں دے
دیس وچ نفرت تھی ویندی ء تے جیلے
اوندے سوا پنہیں دا ذکر کیتا ویندے ہوں
دلچسپ او خوش تھی ویندن۔

۳۷۔ توں آکھ اے آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کرن وائے غیب جانٹن وائے تے حاضر
کوں وی توں بندیں دے درمیان جبرھی گالیں
وچ او اختلاف کریندن توں قیصلہ کرن والا
ہویں۔

۳۸۔ تے جے سب کج زمین وچ تے او ہوتا
بیا وی ظالمیں کیتے ہوئے تے او
قیامت دے ڈنہہ کوں بُرے عذاب کنیں
پچن کیتے قدیہ دے طور تے ڈے ڈیوں
تے انہیں کیتے اللہ دلو او ظاہر تھی ویسی جیندا
او گمان وی نہیں کریندے۔

۳۹۔ تے انہیں دے عیس دی برائی ظاہر
تھی ویسی تے جیسے عذاب تے او کھلے ہن
انہیں کوں او دلیٹ گھنسی۔

۵۰۔ تے جیلے انسان کوں ڈکھ پنچدے او
سا کوں سبب دے ول جیلے اسان او تکوں
اپنے ولو نعمت ڈے ڈیندے ہن تے او اکھن
پئے ویندے، اے سب میکوں میرڈے
علم دی وجہ نال ملے اصل اے آزمائش
تے ہوں سارے اینکوں چاٹدے نہیں۔

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرُوا الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٣٦﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٣٧﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَأَ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَهُمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٣٨﴾

وَبَدَأَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٩﴾

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَدِّئِي فَتْنَةً وَلَٰكِن أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٠﴾

قَدْ قَالَهُمُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ ایسا گال انہیں کہیں پہلے لوگ دی آگھ
چکیں تے انہیں دے عمل دل وی انہیں
دے کم نہ آئے۔

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ
هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَهُمْ يُخْزَوْنَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ انہیں دے بد عملیں انہیں کوں پکڑ
گدے تے جیرے انہیں وچو ظالم ہوسن
انہیں کوں وی انہیں دے بد عمل پکڑ گھنسن
تے او ہرا نہ سگسن۔

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں بے شک اللہ کیس
جنیدے کیتے چاہندے رزق درھیندے تے
تنگ کریدے بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشانن۔

قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ توں آگھ اے میہ سے بندو! جنہیں اپنی جانیں
تے ظلم کیتے اللہ دی رحمت کتیں نا امید نہ
تھیو بے شک اللہ سارے گناہ بخش دیندے
بے شک او ہوں بخش والا تے ہوں مہربان

وَإِنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے اپٹے رب دو جھکو تے اوندی
فرمانبرداری کرو، ایں کنیں پہلے جو تہاڑو عذاب
آونچے ول تہاڑی امداد نہ کیتی ویسی

وَأَنِيعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْثَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ تے تساں جو تہاڑو ہوں چنگی تعلیم لہائی
گئی ء تہاڑے رب ولو، اوندی پیروی کرو
ایں کیں پہلے جو تہاڑو ابھن گھت عذاب
آونچے تے تہا کوں پتہ وی نہ ہوئے۔

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرُنِي عَلَىٰ مَا قَرَّطْتُ فِي جَنْبِ
اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ تے کوئی آکھے ہائے افسوس جو میں اللہ
دے حق وچ کمی کیتی تے میں شکریاں کریدا ہوں۔

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ یا اے آکھے جے اللہ نے میکوں سدا
راہ دکھایا تے بے شک میں متقیں وچو تھی

دلیساں۔

۵۹۔ یا اے اکھ جلیے عذاب بڑیکھ جے
میں دل و نج سگاں ہاتے میں نیکیں وچ رل
ونجاں ہا۔

۶۰۔ اے نہیں تھی سگدا تیرڈو ساڈی آیات
آئن تیں انہیں کوں جھٹلائے تے وڈائی کیتی
تے توں کافرین وچو ہانویں۔

۶۱۔ تے قیامت دے ڈینہہ توں انہیں کوں
ڈیکھیں جنہیں اللہ تے کوڑ ماریا ہا انہیں دے
منہ کاسے ہوسن، کیا وڈائی کرن والیں دی رہن
دی جا دوزخ نہیں (جے)۔

۶۲۔ اللہ متیقں کوں کامیاب کر کے نجات
ڈیسی انہیں کوں برائی نہ پہنچی تے نہ ہی اد
مونجھے تھیں۔

۶۳۔ اللہ ہر شے دا پیدا کرن والا تے
او ہر شے تے نگران۔

۶۴۔ آسمانیں تے زمین دیاں کنجاں اوندے
کیتے ہن تے جیرے ساڈی آیات دا انکار
کریندن اے گھانا پاوٹ والن۔

۶۵۔ توں آکھ (اے جاہلو) کیا تساں میکوں
حکم ڈیندے جو میں اللہ دے سوا کہیں پے
دی عبادت کراں۔

۶۶۔ تیرڈو وحی کیتی گئی تے انہیں تے
دی جیرے تیں کنیں پہلے ہن جے تیں شرک
کیتا تے تیرڈے عل و نچ دیسن تے توں ضرور
گھانا پاوٹ والیں وچو تھی دیسیں۔

أَوْ تَقُولُ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنِّي كُنتُ فَالِقُ الْوُجُوهِ
مِنَ الْحُسَيْنِ ۝

بَلْ قَدْ جَاءَنكَ الْيَقِينُ فَكَذَّبَتْ بِهَا وَاسْتَكْبَرَتْ
وَكُنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۝

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوعَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ
مُصَوَّدَةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَتَوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ۝

وَيُنَادِي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازِهِمْ لَا يَسْمَعُ
الشُّوْءَ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝

قُلْ أَغْفِرُ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ۝

وَلَقَدْ أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَنْ
أَشْرَكَتَ لِيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ۝

- ۶۷۔ توں اللہ دی عبادت کرتے شکر گزار بن۔
 ۶۸۔ انہیں اللہ دی جیویں حق ہا قدر نہیں کیتی تے
 زمین ساری دی ساری قیامت دے بڑیہ اندی
 مٹھ وچ تے آسمان اوندے سچے ہتھ وچ دہیٹے
 ہوئے ہوسن او پاک تے جو او شرک کریندن
 اوں کنیں ہوں اچا۔
- ۶۹۔ تے دھوتو دجایا ویسی تے جو کج آسمانیں تے
 زمین وچ بے ہوش تھی ویسی۔ سوائے اوندے
 جنہوں اللہ بچائے دل ڈو جھی دفعہ دھوتو دجایا
 ویسی تے او ہوں ویلھے کھڑے تھی کے ڈیکھن
 پٹے ویسن۔
- ۷۰۔ تے زمین اپٹے رب دے نورال چمکی
 پئی ہو سی تے کتاب رکھ ڈتی ویسی تے انہیں
 تے علم نہ کیتا ویسی۔
- ۷۱۔ تے ہر شخص کوں اوندے عیسیٰ ڈپورا پورا
 بدلہ ڈتا ویسی تے او چاڈے جو او کریندن۔
- ۷۲۔ تے کافریں کوں دوزخ دوکھا کر کے
 ہکلیا ویسی تے جیلھے او اوسن اوندے دروازے
 کھول ڈتے ویسن تے اوندے دروازے آکھن
 کیا تہا ڈو تہا ڈے وچو رسول نہ آئے ہن جیسے
 تہا کوں تہا ڈے رب دیاں آیتاں سٹیندے ہن
 تے تہا کوں ایس بڑیہ دی ملاقات کنیں بڑیندے
 ہن انہیں آکھئے (ایویں تھیا ہا) تے اصل کافریں
 تے عذاب دی گال پوری تھیوٹی ہائی۔
- ۷۳۔ آکھیا ویسی تہاں دوزخ دے دروازے
 وچ پیہہ وچو تے ہک مدت تیں رہو تے
- بَلِ اللَّهِ فَأَعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۷﴾
 وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
 نَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمُوتُ مَطْوِيَّتٌ بَيْنَ يَدَيْهِ
 سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۸﴾
 وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمُوتِ وَمَنْ
 فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ
 فَإِذَا هُمْ بِنُظُرٍ ﴿۶۹﴾
 وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَ
 جَاءَتْ بِالْأَنبِيَاءِ وَالشُّهَدَاءِ وَفُضِّبَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
 يُظْلَمُونَ ﴿۷۰﴾
 وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ
 أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۷۱﴾
 وَبَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ مَرًّا حَتَّىٰ إِذَا
 جَاءُوهَا فَتُحْتِ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ
 يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ
 وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ
 حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۷۲﴾
 قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
 مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۷۳﴾

وڈائی کرٹن وائس دا دکاٹہ پہوں مبرا ۷۔

۷۴۔ تے متقیس کوں جنت دوکٹھا کر کے نیتا
ویسی تے جیلھے اوندے واد اوسن اوندے دروازے
کھول ڈتے ویس تے انہیں کوں اوندے
دروغے آکھسن تما ڈرے اتے سلامتی ہونے
تساں پہوں چنگے کم کیتن ہن اوندے وچ ہمیشہ
کیتے پہرہ وچو۔

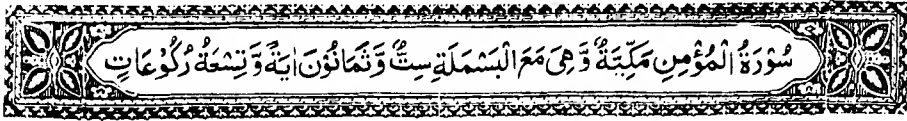
۷۵۔ تے او آکھسن ساریاں مفتاں اللہ سیس
دیاٹن جیس ساڈے نال کیتا ہویا وعدہ پورا کیتے
تے ساکوں زمین دا وارث بٹاشی تے اساں
جنت وچ جتھاں چا ہوں رہسوں تے عمل کرٹن
وائس دا بدلہ پہوں چنگا ۷۔

۷۶۔ تے توں فرشتیاں کوں ڈیکھیس او عرش
دے چودھا رگھرا پاتی کھڑے ہوسن او اپٹے
رب دی تعریف تے تسبیح کریندے پین تے
انہیں دے درمیان سچا فیصلہ کر ڈتا ویسی تے
آکھیا ویسی ساریاں سچیاں مفتاں اللہ کیتے
ہن جیرھا رب العالمین۔

وَسَيَقُولُ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُجْرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا
خَالِدِينَ ﴿٧٤﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا
الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ
أَجْرُ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ وَقِيلَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٦﴾

سورۃ مومن مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا

بن منجگے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔

۲۔ ہوں تعریف والا تے بزرگی والا۔

۳۔ اے کتاب غالب تے ہوں چاٹن والے
اللہ ولو لہائی گئی۔

حَمْدٌ ②
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ③

۴۔ گناہ کون بخش والا تے توبہ قبول کرن والا
سخت عذاب ڈیون والا تے احسان کرن والا
اوندے سا کوئی معبود نہیں اوہیں دوول دجئے۔

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ
الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
إِلَهُ الْمَصِيرِ ④

۵۔ الشدی آیات دے بارے وچ مض
کافر بحث کریندن تے تیکوں انہیں دا مختلف
ملکیں وچ پھرن دکھا نہ ڈیوے۔

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَلَا يَغْرِكُ تَقْلِبُهُمْ فِي
الْبِلَادِ ⑤

۶۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم تے انہیں
دے بعد کئی لوں جھٹلائے تے ہر قوم
اپنے رسول کیتے اے ارادہ کیتے جو اونکوں
پکڑن تے کوڑیں دیلیں نال بحث شروع کر
ڈتی تاں جو اوندے نال حج کوں مٹا ڈیون
میں انہیں کوں پکڑ گدھا تے میڈا عذاب
کینجا ہا۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ
وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوا وَجَدُوا
بِالْبَاطِلِ لِيُدْخِلُوا بِهِ الْفِتْنَةَ فَآخَذَ اللَّهُ مِنْهُمْ
كَفَّارًا ⑥

۷۔ تے ایویں تیڈے رب دا فیصلہ کافر تے پورا
تھی گیا بے شک او دوزخی ہن۔

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ لِرَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ⑦

۸۔ جیرے عرش کوں چاتی کھڑن تے جیرے
اوندے چودھارو ہن او اپنے رب دی تعریف

الَّذِينَ يَخِشُونَ الْعَرْشَ مِنْ حَوْلِهِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ

اٰمَنُوْا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِيْنَ تَابُوْا وَاتَّبَعُوْا سَبِيْلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيْمِ ۝

نال پاکیزگی بیان کریندن تے اوندے اتے
ایمان انیندن تے مونیں کیتے بخشش منگدن
اے ساڈے رب تیں اپنی رحمت نال ہر شے
کوں تے علم نال گھریا ہوئے، توبہ کرن والیں
تے اپٹے رستے تے چلن والیں کون بخش
ڈے تے انہیں کوں دوزخ دے عذاب
کنیں بچا۔

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ
اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝

۹۔ اے ساڈے رب تے انہیں کوں ہمیشہ
دی جنت وچ داخل کر جیندا تیں انہیں نال
وعدہ کیتے تے انہیں دے پیو ڈالیں تے
بیویں تے اولاد وچو جیرے نیک کم کرن انہیں
کوں دی بے شک توں غالب تے وڈا سیانا
ہویں۔

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَحِمْتَهُ ۚ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝

۱۰۔ تے انہیں کوں بچا تکلیفیں کنیں تے جنیکوں توں
اون ڈنہہ تکلیفیں کنیں بچیں تیں اوندے اتے
رم کیتے تے اے وڈی کامیابی ۷۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَتَّخِذُوْنَ اَللّٰهَ اَكْبَرُ
مِنْ مَّقْتُلِهِمْ اَنْفُسُهُمْ اِذْ تُدْعَوْنَ اِلَى الْاِيْمَانِ
فَتُكْفَرُوْنَ ۝

۱۱۔ بے شک او لوک جیرے کافرن انہیں
کوں آکھیا ویسی جو اللہ دی ناراضگی تہاڑی اپنی
ناراضگی کنیں زیادہ سخت جیلے تہا کوں ایمان دے
سڈیا ویندا ہا تہاں اوندل انکار کریندے ہاؤئے۔

قَالُوْا رَبَّنَا اَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَاَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ
فَاَعْتَرَفْنَا بِذُنُوْبِنَا فَهَلْ اِلٰى خُرُوْجٍ مِّنْ
سَبِيْلٍ ۝

۱۲۔ انہیں آکھے اے ساڈے رب تیں ساکوں
ڈو دفعہ ماریے تے ڈو دفعہ جیندا کیتے
اساں اپٹے گناہیں دا اقرار کریندے ہیں تے
کیا ہن کوئی نکاح دارستہ ہے۔

ذٰلِكُمْ بِاَنَّهُ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ
وَاِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوْا فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ

۱۳۔ اے ایں گالہوں ۷ جو بے شک جڈاں
کلبے اللہ کوں سڈیا ویندا ہا تہاں

النَّكِيرِ ۱۷

انکار کریندے ہاوے جے اوندے نال کوئی
شریک بنایا دینے ماتے من گھندے ہاوے تے
حکومت اچی شان واسے تے وڈے اللہ
دی ۶۔

۱۴۔ او تہا کوں اپنے نشان ڈکھیندے تے
تہا ڈے کیتے آسمان کنیں رزق لیندے تے
نصیحت اوہو حاصل کریندے جیرھا اللہ دیکھکے
۱۵۔ تہاں اللہ کیتے اطاعت خالص کریندے ہوئیں
اونکوں سبھو بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۱۶۔ اہل بندتے آپے رتبے والا دے عرش دا
مالک اپنے حکم نال اپنے بندیں وچو
جیندے اتے چاہندے کلام لیندے تان جو او
ملاقات دے ڈینہ کنیں ڈرادے۔

۱۷۔ جہاں او سارے خدا دے اگو حاضر تھین
انہیں وچو کوئی شے اللہ تے لگی ہوئی نہ ہوسی اوں
ڈینہ بادشاہی کیندی ہوسی، محض اللہ دی جیرھا
کلبا تے غالب۔

۱۸۔ اوں ڈینہ ہر شخص کوں جو او کر لسی اوند
بدلہ لسی تے اوں ڈینہ ظلم نہ کیتا ویسی بیشک
اللہ جلدی حساب گنتن والا ۷۔

۱۹۔ تے توں انہیں کوں اصلو کوہو آئے ڈینہ دے
عذاب کنیں ڈرا، جیلھے دل غم نال بھرے ہوئے
ترگٹ نیں آویسن تے ظالمیں دا نہ کوئی سنگتی
ہوسی تے نہ ایجا سفارشی، جیندی گال منی
ونجے۔

۲۰۔ او اکھیں دی خیانت کوں تے جو دل

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ سَرَقًا وَمَا تَبْدُكُورًا لَّأَنَّ يَنْبُتَ ۱۸

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ۱۹

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ
أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
التَّلَاقِ ۲۰

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ
شَيْءٌ لِّمَنَ الْيَوْمَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۲۱

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ
الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۲۲

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كَظَمِينَ هٰذَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمِيمٍ
وَلَا شَفِيعَ يُطَاعُ ۲۳

يَعْلَمُ خَائِضَةَ الْغَابِغِينَ وَمَا تَخْفَى الصُّدُورُ ۲۴

دی تدبیر پھٹی پندی ۶۔

۲۷۔ تے فرعون آکھئے میکوں چھوڑ دیو میں
موسیٰ کوں قتل کراں او اپٹے رب کوں سبڑے
بے شک میں ڈرداں جو اے تہاڑے
دین کوں دانا نہ ڈیوے یا ملک وچ فساد
ظاہر کرے۔

۲۸۔ تے موسیٰ آکھیا میں اپٹے رب تے
تہاڑے رب دی پناہ منگداں، ہر دڑائی کرن
واے کنیں جیرھا حساب دے ڈینہر کوں
نہیں منیدا۔

۲۹۔ فرعون دی ال وچو ہک مومن مرد چرھا
اپنا ایمان لکائی کھڑا ہا، آکھئے کیا تہاں لوں
آدی کوں مریندے جو جیرھا محض اے
آہدے جو میڈا رب اللہ تے تہاڑو
کھلے دلائل گھن کے آٹے تہاڑے رب
ولو تے جے او کوڑا تے اوندہ کوڑاؤ
اُتے پوسی تے جے او سچا تے ول،
تہا کوں جیرھی بگالیں دا او وعدہ کریندے
اوندے وچو کج ضرور پہنچسی بے شک اللہ
حد کنیں ودھن واے تے ہوں کوڑے
کوں سدا راہ نہیں ڈکھیندا۔

۳۰۔ اے میڈی قوم آج تہاڑی حکومت
تے تہاں ملک تے غالب ہوتے جے
اللہ ولو ساڑے اتے عذاب آونجے
تے ساڑی کون امداد کریسی، فرعون
آکھئے میں تہا کوں محض او ڈسینداں جیرھا میکوں

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ
رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ
فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ۝

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ
مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ۝

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ
اتَّقُوا اللَّهَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ
كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعِدُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
كَذَّابٌ ۝

يَقَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَهَرْنَا فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ
فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝

درست بڑسے تے تہا کوں محض ہدایت
دی راہ بڑکھینداں ۔

۳۱۔ تے جیرھا منہی کھڑا ہا اوتا کھئے اے
میٹھی قوم بے شک میں تہا بڑے اُتے
اوہو جس عذاب کنیں بڑرداں جیرھا پہلی
قومیں تے آیا ہا ۔

۳۲۔ نوح تے عاد تے حمود دی قوم آلی کار
تے جیرھے انہیں دے بعد ہن تے اللہ سیس
اپٹے بندیں تے اصلو فلم نہیں کرنا چاہندا ۔
۳۳۔ تے اے میٹھی قوم بے شک میں
تہا بڑے اُتے اوں بڑنہ کنیں بڑرداں جڑاں
لوک ہک بڑوجھ کوں امداد کیے سڈین ۔
۳۴۔ جڑاں تہاں کنڈ ولا کے پھر سو تہا بڑے
کیے اللہ کنیں کوئی بچاؤن والا نہ ہوسی تے
جینکوں اللہ گمراہ آکھئے اودا کوئی سدھا راہ
بڑکھاؤن والا نہیں ۔

۳۵۔ تے تہا بڑو ایس کنیں پہلے یوسف آئے
کھلے دلائل گھن کے تے تہاں جو او گھن کے
آئے اوندے متعلق شک ہی کریندے رہ
گئے اُتے جیلھے او فوت تھی گئے تہاں
آکھئے ایندے بعد اللہ سیس ہن ہیا کوئی
رسول اصلو نہ پٹھیس ۔ ایویں اللہ سیس حد
کنیں ودھن والے تے شک کرن والے کوں
گمراہ کریندے ۔

۳۶۔ جیرے اللہ دی آیات دے متعلق بغیر
کہیں دلیل جیرھی انہیں دو آئی ہوئے

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ اتَى أَخَاهُ عَلَيْهِمْ قَتْلُ
يَوْمِ الْآخِرَاتِ ۝

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِلْعِبَادِ ۝

وَيَقَوْمِ اتَى أَخَاهُ عَلَيْهِمْ يَوْمَ الثَّغَادِ ۝

يَوْمَ تُولَوْنَ مُدْبِرِينَ مِمَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ الْبَيِّنَاتِ فَمَا
زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ
لَن نَّبْعَثَ اللَّهَ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ۝

إِلَٰذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ
كَبْرًا مَقْشَا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ

يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ جَبَّارٍ ۝

بحث کریندن ، اے اللہ دے نزدیک
تے مومنیں دے نزدیک ہوں بُری گال
ایویں اللہ ہر آکر باز تے جابر دے
دل تے مہر لا ڈیندے۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ ابْنِي لِي صِرَاحًا لَعَلِّي
أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ۝

۳۷۔ تے فرعون آکھئے اے حامان میڈے
کیتے کہ محل بُجوا۔ تھی سبکدے جوئیں انہیں
راہیں تے ونج پواں۔

أَسْبَابَ السُّلُوتِ فَأُطْلِعَ إِلَى اللَّهِ مُؤَيَّدًا وَإِنِّي
لَأُظْلِمُهُ كَاذِبًا ۖ وَكَذَلِكَ رُبُّنَا لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلٍ
وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ ۖ وَكَأَيُّدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي
تَبَابٍ ۝

۳۸۔ جیرھے آسمان دے رستے ہن تے
ایویں میگوں موسیٰ دے خدا دا پتہ لگ
ونچے تے میں بے شک اینکوں کوڑا
سمجھینداں تے ایویں فرعون کیتے اوندے
بڑے سونے کھکے ڈکھائے گئیں تے سونے
کنیں روکیا گئے تے فرعون دی تدبیر تے
محض ناکام تھیوٹ والی ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ
الرَّشَادِ ۝

۳۹۔ تے جس نبیا ہا اوں آکھئے اے
میڈی قوم میڈی پیروی کرو۔ میں تمکوں
ہدایت دا رستہ ڈکھایاں۔

يَقَوْمِ إِنَّمَا هِيَ دُنْيَا مَتَاعُ زَوَاجٍ ۖ إِنَّ الْآخِرَةَ
هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ۝

۴۰۔ اے میڈی قوم میں دنیاوی زندگی
تے محض تھوڑا فائدہ تے بے شک
آخرت اصل پکا گھر۔

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِئَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

۴۱۔ تے جیرھا بُرا کم کریسی اونکوں محض
اوہوتلی سزا ملیسی تے جیرھا چنگا کم کریسی
بھانویں او جُوان ہوئے یا تہمت تے
ہوئے مومن ایہھے لوکن جیرھے جنت
ونج پھسن تے انہیں کوں بے حساب
رزق ڈتا ویسی۔

وَيَقُومُ مَالِي اَدْعُوْكُمْ اِلَى التَّجْوَةِ وَتَدْعُوْنِيْ
إِلَى النَّارِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اے میڈری قوم میکوں کیا فائدہ
میں تہا کوں نجات دو سبڈینداں تے تہاں
میکوں دوزخ دو سبڈیندے ء۔

تَدْعُوْنِيْ لِاَكْفَرُ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكَ بِهٖ
مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ عِلْمٌ وَّ اَنَا اَدْعُوْكُمْ
إِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفَّارِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تہاں میکوں سبڈیندے ء جو میں اللہ
دا انکار کراں تے اوندے نال شریک بناواں
جیندا میکوں پتہ وی کارئیس تے میں تہا کوں
غالبتہ ہنوں بخشش واسے خدا دو سبڈینداں۔

لَا جَرَمَ اَنَّا تَدْعُوْنِيْ اِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِى
الدُّنْيَا وَلَا فِى الْاٰخِرَةِ وَاَنْ مَّرَدُّنَا اِلَى اللّٰهِ وَاَنْ
النُّسْرَ فَيَنْ هُمْ اَضْحٰبُ النَّارِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ بے شک تہاں میکوں اوندے
واسطے سبڈیندے ء جیندے کیتے دُنیا
دج تے آخرت دج کوئی سبڈا کوئی نہیں
تے بے شک اساں اللہ دو ولٹے تے
حد کنیں دھج واسے بے شک دوزخی ہن۔

فَسَتَدْكُرُوْنَ مَا اَقُولُ لَكُمْ وَاَفِيْضُ اَمْرِيْ اِلَى
اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌ بِالْعٰبِدِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ جو میں تہا کوں آہا پیاں اونکوں تہاں ضرور
یاد کریسو تے میں اپنا معاملہ اللہ دے سپرد
کریںداں بے شک اللہ اپنے بندیں کوں پھول
ڈیکھن والا ء۔

فَوَقَّهٖ اللّٰهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوْا وَحَاقَ بِالْفِرْعَوْنَ
سُوْدُ الْعَذَابِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اللہ سیئہ اونکوں انہیں دی تدبیریں
دے نقصان کنیں بجا گدھاتے ال فرعون کوں
بُڑے عذاب نے چودھارو دلیٹ گدھے۔

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُلًّا وَّاَوْ عَشِيَّاءَ وَيَوْمَ
تَقُومُ السَّاعَةُ اَدْخِلُوْا آلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ
الْعَذَابِ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ او بھاء رات جُبنہ او جیندے اگوش
کیتے دیندن تے جڈاں مقرر وقت اوسے
(فرشتیں کوں آکھیا ویسی) ال فرعون کوں سخت
عذاب دج سٹو۔

وَاِذْ يَخَاجُوْنَ فِى النَّارِ فَيَقُوْلُ الضُّعْفُوْا لِلَّذِيْنَ
اسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فُهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ
عَنَّا نَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے دوزخ دج وی تبت دج بحث کریں تے
کمزور لوک دجے لوکیں کوں آکھسن بیشک
اساں تے تہا ڈے پھو ٹردے ہاے کیا

تساں ساکوں بھا دے عذاب دے تھوڑے
جس جسے کہیں بچا سگدے ؎۔

۴۹۔ وڈے لوک آکھن اساں سارے عذاب
فتح ہیں۔ بے شک اللہ نے بندیں وچ فیصلہ
کر ڈتے۔

۵۰۔ تے جیرے دوزخ وچ ہوسن او دوزخ
دے دروغیں کوں آکھن اپنے رب کوں سڈو
اساں کہیں کج وقت کیتے تے عذاب گھٹا دے۔
۵۱۔ او آکھن کیا تہاڈو تہاڈے رسول کھلے
دلائل گھن کے نہ آئے ہن۔ او آکھن ہا آئے
ہن او آکھن ہن سڈو تے کافرین دی دعا
تے محض وچھین دالی ؎۔

۵۲۔ بے شک اساں اپنے رسولیں دے مونیں
دی مدد کریندے ہیں ایس دُنیا وچ وی تے
جڈاں گواہ کھڑے تھین (اوس دیکھے وی)۔

۵۳۔ جڈاں ظالمیں کوں انہیں دے عذر فائدہ
نہ ڈلسن تے انہیں تے لعنت ہوسی، تے
انہیں کیتے بہوں بُرا گھر۔

۵۴۔ تے اساں ہوسی کوں ہدایت ڈتی ہائی تے نبی اسرائیل
کوں کتاب دا وارث بنایا ہا۔

۵۵۔ جیرھی سیٹھے کیتے ہدایت تے نعمت ہائی۔
۵۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ؎
تے اپنے گناہ دی معافی منگ تے رات
ڈنہہ اپنے رب دی تعریف تے تسبیح کر۔

۵۷۔ بے شک جیرے بغیر دلیل دے جیرھی
انہیں دو آئی ہوئے اللہ دی آیات وچ

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ
حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿۴۹﴾

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَتِهِمْ اَدْعُوا
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿۵۰﴾

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلَىٰ قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلٰلٍ ﴿۵۱﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ الشَّهَادٰتُ ﴿۵۲﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعٰدَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿۵۳﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسٰى الْهُدٰى وَأَوَدَدْنَا بِرِئٰسِ
إِسْرٰءِیْلَ الْكِتٰبِ ﴿۵۴﴾

هُدٰى وَذَكَرَ لِمَ تَوَلٰوْا الْآلِهَآءَ ﴿۵۵﴾
فَاصْبِرْ إِنَّا وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَ
سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿۵۶﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطٰنٍ
أَنَّهُمْ إِنَّا فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ قَالَهُمْ بِآيَاتِنَا

فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۵۷﴾

بحث کریندن انہیں دے دیں وچ محض
وڈائی ۷۔ بے تیں اوچ نہیں سبکے تو
اللہ کنیں آم شام شک بے شک او ہوں
سٹن والا تے ڈیکھن والا ۷۔

لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ الْكُبْرَىٰ خَلَقَ النَّاسَ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ آسمانیں تے زمین دا بناوٹ انسان دے
پیدا کرن کنیں زیادہ وڈا کم تے ہوں
سارے لوک چاندے نہیں۔

وَمَا يَسْتَوِ الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُنَافِقُ قَلِيلًا مَّا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ اندھے تے سو جا کھے ہو جس نہیں تھی
سبکے تے نہ مومن تے نیک عمل کرن والے
تے گناہ گار تک تھی سبک تہاں اصلو نصیحت نوے
حاصل کریندے۔

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ بے شک تباہی دی گھڑی آون والی ۷
اوندے آون وچ کوئی شک نہیں تے ہوں
سارے لوک اے منیندے نیں۔

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَٰخِرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے تہاڈا رب آہدے تہاں میکوں
سڈو میں تہاڈی دعا سٹاں، بیشک
جیرے میڈی عبادت کیتے اکڑیندن او ذلیل
تھی کے دوزخ وچ پھسن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَوْمَ الْآفِئَةَ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارُ
مُبِينٌ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اللہ اوہو ۷ جس تہاڈے کیتے رات
ایں واسطے بٹائی تاں جو تہاں اوندے وچ
آرام کرد تے ڈینہ کوں سو جا کھا بٹاں بے شک
اللہ لوکس تے ہوں فضل کرن والا ۷ تے اصل
ہوں سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ خَالِقِ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُبَٰرَكَ
فَإِنِّي نُوَفِّقُكُم ۖ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اے اللہ تہاڈا رب ہر شے دا پیدا کرن والا
اوندے سو کوئی معبود نہیں تے تہاں کتے پھرائے
ویندے ۷۔

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ مُخْلِصِينَ ۝۱۳

۴۳۔ ایویں جیرے نوک اللہ دی آیات دا انکار کریندن پھیرے دیندن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝۱۴

۴۵۔ اللہ اوہے جیس تھاڑے کیتے زمین کوں رہن دی جاوے آسمان کوں چھت بناکھتے تھا کوں طاقان بخش سی تے انہیں کوں ہوں مضبوط بناکھتے تے تھا کوں پاک رزق دتسی اے تھا ڈار رب اللہ تے اللہ رب العالمین ہوں بابرکت۔

هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۵

۴۶۔ او زندہ ء او دے سوا کوئی معبود نہیں اپنی فرمانبرداری کوں او دے کیتے خاص کریندے ہوں اد کوں سب ساریاں مفتاں اللہ رب العالمین کیتے ہن۔

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُفِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۶

۴۷۔ توں آکھ بے شک می کوں ہکلیا گئے جو میں اللہ دے سوا جنی کوں تساں معبود بنیدے ء انہیں دی عبادت کراں تے میں بے رب ولو کلیاں دلیلاں آگین تے می کوں حکم دتا گئے جو میں رب العالمین دی فرمانبرداری کراں۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مَرَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِيَكَوُنُوا شِيُوْحًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلَ مُّسَمًّى وَ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝۱۷

۴۸۔ او ہو ء میں تھیں تھاکوں مٹی کنیں پیدا کیتے دل نطفے کنیں تے دل تو تھڑے کنیں تے دل تھاکوں پال بٹا کے کدھیندے دل تاں جو تساں اپنی جوانی کوں پہنچو تے دل تاں جو تساں ہڈے تھی ونجو تے کجہ ایں کنیں پہلے دی مار دتے دیندن تے تاں جو تساں مقرر مدت تیں پہنچ ونجو تے تاں جو تساں عقل پکڑو۔

هُوَ الَّذِي يُنْجِي وِيْمِيَّتٍ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّا بِقَوْلِهِ لَكُنْ فَيَكُونُ ۝۱۸

۴۹۔ او ہو ء جیرھا زندہ کریندے تے مریندے تے جیلے کیں گال دا فیصلہ کریندے محض اد کوں

اے آہدے تھی و نہج اوتھی دیندی ہے۔

۷۰۔ کیا تیس انیس کوں نہیں ڈٹھا جیرے اللہ دی آیات دے متعلق بحث کریندے رہ ویندن اداکتے پھیریٹے ویندن۔

۷۱۔ جیرے کتاب کوں جھٹلیندن تے اوکوں دی جو اساں رسول کوں ڈے کے پھیندے ہیں انیس کوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

۷۲۔ تے جیلے انیس دی گردنیں وچ طوق ہون تے زنجیراں ہون تے ادا گھیلے دیں۔

۷۳۔ تے پانی وچ تے دل بجا وچ سٹ پڑتے دیں۔

۷۴۔ دل انیس کوں آکھیا ویسی اداکتمان جنیں کوں تہاں شریک بنیدے ہادے۔

۷۵۔ اللہ دے سوا۔ انیس آکھے اے انسان کنیں ونجیج گیئیں اصل اساں این کنیں پہلے کیس کوں مہود نہ بنیدے ہاے، ایویں اللہ کافریں کوں گمراہ کریندے۔

۷۶۔ اے گال جنیدے کیتے تہاں زمین وچ ناحق خوشیاں منیدے ہادے تے تہاں اکڑیندے ہادے۔

۷۷۔ دوزخ دے دروازیں وچ لکھ عرصے کیتے پہہ ونجوتے اکڑیجن والیں دا لکھانہ ہوں بُرا ہے۔

۷۸۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے جے اساں تیکوں بعض گالیں جنیں دا انیس نال وعدہ کیتے ڈکھا دیوں

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

إِذِ الْأَغْلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلْسِلُ يُضَيَّبُونَ ﴿٧١﴾

فِي الْحَصِيرَةِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَوْسَمَ التَّكْوِينِ ﴿٧٦﴾

فَأُصِدِرَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَامَّا رُبُّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتُوفِّيكَ فَالْيَنَّا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

یا تیکوں وفات بڑے بڑیوں (کوئی گال نہیں)
انہیں ساڑو ولٹے۔

۷۹۔ تے اساں تیں کنیں پہلے دی رسول
پٹھین انہیں وچو کجھ دا اساں ذکر کیتے تے
کجھ ایسجھے ہن جنیں دا اساں تیر بڑے اتے
ذکر نہیں کیتا تے رسول دی اے شان
نہیں جو اللہ دی اجازت دے بغیر کوئی
آیت گھن آون تے جیلھے اللہ دا حکم
آویندے تے سچا فیصلہ کر بڑا ویندے
تے کوڑے گھاٹے وچ پندن۔

۸۰۔ اللہ اوہے جس تہا بڑے کیتے جانور
بنائن تاں جو تہاں انہیں وچو بعض تے
سواری کردے بعض دا گوشت کھاؤ۔

۸۱۔ تے تہا بڑے کیتے انہیں وچ نفع
ہن تاں جو تہاں اپٹے سینیں دیاں خواہشاں
پوریوں کر گھنوتے تہا کوں جانوریں تیں تے
ہیٹریں تے سوار کیتا ویندے۔

۸۲۔ تے اتہا کوں اپٹے نشان بڑھیندے
تے تہاں اللہ دی کیرھی آیت دا انکار
کر لیسو۔

۸۳۔ کیا او زمین وچ نہیں پھرے جیکھن
ہا جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تہا
ہا او گھٹری وچ دی تے طاقت وچ
دی تے علم تے فن وچ دی انہیں کنیں
ودھ ہن انہیں دے عمل انہیں کوں کوئی
فائدہ نہیں بڑتا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا
عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ
لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْبَاطِلُونَ ﴿٧٩﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٨٠﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفَلَاحِ تَحْمِلُونَ ﴿٨١﴾

وَيُريْكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَةِ اللَّهِ
تُنْكِرُونَ ﴿٨٢﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ فَمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٣﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبِيِّتِ فَرَحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ
مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاكَانُؤُا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۵۰﴾

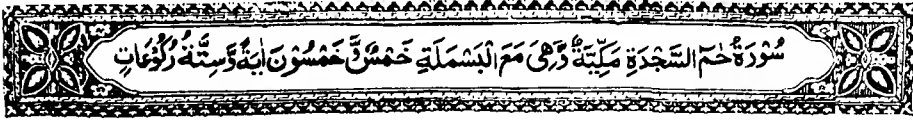
۸۴۔ جیلے انہیں دے رسول انہیں دو کھلے
دلائل گھن کے آئیں، انہیں کہیں جیرھا سموڑا
جیاں علم ہا اوندے اُتے اکڑتیج گئے
ہن تے جیرھ عذاب تے او کھلے
ہن ہوں عذاب انہیں کوں ولپیٹ گدے۔

فَلَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا
كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿۵۱﴾

۸۵۔ جیلے انہیں ساڈا عذاب بڑھے اکھٹیں
اساں کہ اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے
جیرھا شرک اساں کریندے ہا سے اوند
انکار کریندے ہیں۔

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا
سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۚ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿۵۲﴾

۸۶۔ جیلے انہیں ساڈے عذاب کوں بڑھے اوں
ویلے دے ایمان انہیں کوں کوئی فائدہ
نہیں پچایا۔ اے اللہ دی سنت جیرھی
اوندے بندیں کیتے ہمیشہ کہیں چلدی
اندی ء تے کافر گھاٹا پاوٹ والہن۔

سورة حم سجدہ مکی عتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۵ آیات تے ۶ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
بن سنگے ڈیوٹ والا تے دل دل دم کرن
حم ②
والا ۷۔
۲۔ تعریف والا تے بزرگ خدا ۷۔
۳۔ بن سنگے ڈیوٹ والے تے ہوں مہربان
تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
خدا نے اے کتاب لہائی ۷۔
۴۔ اے کتاب جندی آیات کھول کھول کے
كِتَابٌ فَصَّلَتْ آيَتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
بیان کیتاں گیٹن قرآن عربی وچ جٹن والی
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ④
قوم کیتے ہے۔
۵۔ خوش خبری ڈیوٹ والا تے ڈراوٹ والا ۷
بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
انہیں وچو ہوں ساریں منہ پھیر گدھے
يَسْمَعُونَ ⑤
تے او سُنڈے نہیں۔
۶۔ تے آکھے نیں ساڈے دل پردے چن
وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ اَكِنَّةٍ مِّمَّا
جیندو تساں ساکوں سبندے عتے ساڈے
تَدْعُونَا اِلَيْهِ وَفِيْ اُذَانِنَا وَقْرٌ
کنیں تے بار تے ساڈے تے تیرے وچ
وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ
پردہ ۷، توں عل کر اسل دی عل کریندے پٹے
فَاعْمَلْ اِنَّا عَمِلُومُ ⑥
ہیں۔
۷۔ توں آکھ میں تے محض تہاڈے آلی کار بشر
قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ اِلَيَّ اَنْتَا الْهَادِي
ہاں میڈو وحی کیتی دیندی ۷ جو تہاڈا
اِلَهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا اِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوْهُ وَوَيْلٌ
معبود کہو ۷ اوندے کیتے چمے رہوتے
لِلْمُشْرِكِيْنَ ⑦
اوں کنیں بخشش منگو تے مشرک کیتے مذاب
۸۔ جیرے زکاۃ نہیں جیندے تے او
الَّذِيْنَ لَا يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ⑧

آخرت دا وی انکار کریندن۔

۹۔ بے شک جیسے مومنن تے نیک و عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیون ڈالا

۱۵

مَنْوَن ۱۵

اجر۔

۱۰۔ توں آکھ کیا تساں اوڈا انکار کریندے و جیس بڑو ڈینہہ و بچ زمین کوں پیدا کیتے تے اوندے شریک بنیندے و۔ اے رب العالمین۔

الْعَلَمِينَ ۱۰

۱۱۔ تے ادل زمین وچ اوندے اُتے پہاڑ بنائسی تے انہیں وچ برکت رکھی اس تے انہیں کیتے زمین و بچ کھاوٹ پیوٹ دا سامان اندازے نال پیدا کر ڈتس۔ اے چار وقتیں وچ کیتس۔ اے پچھن وایس کیتے برابر۔

لَسَاءِلِينَ ۱۱

۱۲۔ ول اوں آسمان دو توجہ کیتی اوڈھوں ہا اونکوں آکھئے سی تے زمین کوں وی تساں بڑو پیں خوشی نال یا مجبوری نال میسڈی فرمانبرداری کرو۔ انہیں آکھئے اسان فرمانبردار بن کے آگئے ہیں۔

كَلَامِينَ ۱۲

۱۳۔ ول انہیں کوں بڑو ڈینہیں وچ سرت آسمان بنا ڈتسی۔ تے ہر آسمان کوں اوندی طاقت بڑے بڑی اس۔ تے دُنیا دے آسمان کوں اسان روشنی نال سوٹھا بٹائے تے اوندے و بچ حفاظت دے سامان دی بٹائن۔ تے اے غالب تے چاٹن والے خدا دی تقدیر۔

فَقَضَهُنَّ سَبْعَ سَلَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ ۖ وَحِفْظًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۱۳

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صُِعْقَةً مِثْلَ
صُِعْقَةِ عَادٍ وَنُوحٍ ۝۱۳

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا
لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَأَتَانَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كُفْرًا ۝۱۴

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ
قَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝۱۵

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ
لِنَنْزِلَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَعُ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ۝۱۶

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَنَاءَ عَلَى
الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صُِعْقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۷

۱۳۔ تے جے او منہ پھیر گھنن، توں آکھئیں
تہا کوں اوں عذاب کنیں ڈرلے جیرھا عاد
تے ثمود دے عذاب آلی کار۔

۱۴۔ جیلھے انہیں دو انہیں دے اگودی
تے پھمودی رسول آئن تے آکھئے نیں
جو تہاں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت
نہ کرو۔ انہیں آکھئے جے ساڈا رب چاہے ہا
تے فرشتے لہا دے ہا تے بے شک
اساں جیرھی کمال نال تہا کوں پٹھیا گئے اول
کوں نئے منیدے۔

۱۵۔ عاد قوم نے ملک ورج ناحق وڈائی
کیتی تے آکھوئے جو اساں کنیں زیادہ طاقت
والا کون۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو بیشک
اللہ جس انہیں کوں پیدا کیتے انہیں کنیں
زیادہ طاقت والا ہے تے ساڈی آیات دا
انکار کریندے ہن۔

۱۶۔ اساں انہیں تے ہوں تکھی اتھاری
پٹھی تے اونحس ڈنہہ ہن تاں جو اساں
انہیں کوں دنیاوی زندگی ورج ذلت دا
عذاب چکھاؤں تے آخرت دا عذاب
زیادہ ذلت والا ہے۔ تے انہیں دی امداد
نہ کیتی ویسی۔

۱۷۔ تے ثمود، اساں انہیں کوں سدھا راہ
ڈکھایا ہا، انہیں ہدایت کنیں گمراہی کوں
زیادہ پسند کیتے۔ انہیں کوں ذلت دے
بکٹ عذاب انہیں دے عملیں دی وجہ

نال آن پکڑیئے۔

۱۹۔ تے اساں مومنین کوں جیرھے ڈردے
ہن بچا گدھا۔

۲۰۔ تے جیرھے ڈینہہ اللہ دے دشمن
جیندے کر کے بھا دوئیتے ویسن تے
او ونڈ تیج ویسن۔

۲۱۔ جلیہ او اوندے (دورخ دے) کولہو آوسن
انہیں دی عملیں دی وجہ نال انہیں دے
کن تے اکھیں تے چڑے انہیں دے
خلاف گواہی بڑیسن۔

۲۲۔ تے او اپٹے چڑیس کوں آکھسن تہاں
ساڈے خلاف کیوں گواہی بڑتی ۷۔ او
آکھسن ساکوں ہوں اللہ الوائے جیس ہر
شے کوں پلوائے تے اوں تہا کوں پہلی
دفعہ پیدا کیتے تے تہاں ہوندو ولے۔

۲۳۔ تہاں اپٹے عیب ات گالہوں نہ
لکیندے ہا وے جو تہا بڑے کن تے
تہا بڑیاں اکھیں تے تہا بڑے چڑے تہا بڑے
خلاف گواہی نہ بڑے بڑیوں تے اصل
تہا بڑا اے یقین ہا جو بے شک اللہ
تہا بڑے ہوں سارے عملیں کوں نہیں
چاٹدا۔

۲۴۔ تے اے تہا بڑا غلط خیال ہا چیرھا
تہاں اپٹے بے متعلق کیتے، ایں تہا کوں
تباہ کیتے تے تہاں گھانا پاوٹن والیں وچو
تھی گیو۔

وَجَنَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٩﴾

ذِيَوْمٍ يُخَشِئُهُمْ اَعْدَاءُ اللَّهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿٢٠﴾

حَمَّ اِذَا مَا جَاءَ وَهَاشِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَ
اَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢١﴾

وَقَالُوا اِلْجُودْهُمْ لَمْ شَهِدْ ثُمَّ عَلَيْنَا قَالُوا
اَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي اَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ
اَوَّلَ مَرَّةٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرْذُونَ اَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ
وَلَا اَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ اَنْ
اللَّهُ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ اَزْدَلَكُمْ
فَاصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٤﴾

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِذُّوا
فَمَأْوَاهُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿۳۵﴾

۲۵۔ بے اومیر کرن تے دوزخ انہیں دا
لکاٹہ ۷ تے بے اے خدا دی درساں نال
آوٹا چاہن تے او آ نہ سگسن

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرْبَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں انہیں نال ایںجھے سبگتی لا
ڈتن جنیں انہیں دے اگو تے پھوٹے
عملیں کوں سوٹھا کر کے ڈکھائے تے انہیں
کیتے ادبا گال پوری تھی جیڑی جنیں تے
انسانیں وچوں پہلی تو میں تے پوری تھی ناں
بے شک او گھانا پاوٹن واسے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
وَالْعَوَاقِبِ لَهُمْ لَعَلَّكُمْ تُغْلَبُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے کافرین آکھئے ایں قرآن کوں نہ
سٹو، تے ایندے وچ شور مچاؤ تاں جو
تساں ڈاٹھے تھی دنجو۔

فَلَنَذِيْقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا ۖ وَ
لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اساں ضرور کافرین کوں سخت عذاب دامزہ
چکھیسوں تے انہیں دے گندے عملیں دا
پہوں بُرا بدلہ ڈلیسوں۔

ذَٰلِكَ جَزَاءُ عَادَ ۖ إِنَّ اللَّهَ ثَاوٍ لَّهُمْ فِيهَا دَائِرًا
الْخُلْدِ ۖ جَزَاءُ ۤإِمْبَا ۖ كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ اے بھا اللہ دے دشمنیں دا بدلہ ۷
اوندے وچ انہیں کیتے ہک لمبی مدت
تیں رہن دا گھر۔ اے بدلہ ۷ اوندہ جو او
ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضْلُوا
وَالْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا ثَمَنًا أَقْدَامِنَا
يَكُونُوا مِنَ الْآسَفِينَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے کافرین آکھئے اے ساڈے رب
ساکوں جنیں تے انسانیں وچو او لوک ڈکھا
جیں ساکوں گمراہ کیتا ہا اساں انہیں کول پٹے
پیریں تلے لتاڑوں تے تاں جو او سب
کنیں زیادہ ذلیل تھی دنجن۔

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَتَخَفُوا وَلَا تَعْرَبُوا وَأَنبَشُوا

۴۱۔ بے شک جیڑے آہن جو اللہ ساڈا رب
تے دل ایندے تے پک دیندن انہیں

بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۳۱﴾

تے فرشتے لہسن تے او آکھن تساں نہ
ڈرو تے نہ مونجھے تھیوو تے اوں جنت
نال خوش تھیوو جیندا تہا کوں وعدہ ڈتا گیا ہا۔
۳۲۔ اساں تہا ڈے سنگتی ہیں ایں دُنیا وِچ
دی تے آخرت وِچ دی تے جنت وِچ
تہا ڈے کیتے جیڑھی شے کوں تہا ڈا دل
کریسی ہے پئی تے تہا کوں بلسی جیڑھی شے
منگسو۔

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَىٰ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدْعُونَ ﴿۳۲﴾

۲۳۔ اے ہوں بخشن والے ہوں مہربان خدا
ولو مہمانی ء۔

نَزَّلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ اوں کنیں زیادہ چنگی مگال کیندی ء جیڑھا
اللہ دو سڈے تے چنگے کم کرے تے
آکھئے بے شک نیں فرمانبرداریں وچو ہاں۔
۳۵۔ نیکی تے بدی کہو جسیں نہیں تھی بگیان
تے توں بُرائی دا جواب چنگائی نال ڈے
توں ڈیکھیس جو تیرے تے اوندے
درمیان جیڑھی دشمنی ہوسی او ایویں تھی ویسی
جیویں گھاٹا سنگتی۔

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۴﴾

وَلَا تَسْتَوِی الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ ادْفَعْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اے کم محض صبر کرن والے کر سگدن
تے یا او کر سگدن جینکوں نیکی دا ہوں سارا
حصہ ملیا ہویا ہوئے۔

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا ۚ وَمَا يُلْقِيهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے جے شیطان تیکوں کوئی نقصان پچاوے
تے توں اللہ دی آم شام منگ بیشک
او ہوں سٹن والا تے ہوں جائن والا ء۔

وَإِنَّمَا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
نِزْغٌ ۚ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ رات تے ڈینہہ تے سمجھ تے چند
اوندے نشانیں وچو ہن۔ تساں سمجھ تے

وَمِنْ آيَاتِهِ الْبَلَدُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي

خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۳۵﴾

چندر کوں سجدہ نہ کرو، اللہ سیس کوں سجدہ
کرو۔ جس انہیں کوں پیدا کیتے جے تساں
ہوں ہک دی عبادت کریندے عورتاں۔

فَاِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يَسْتَحْشِرُونَ لَهُ
بَالِيلٍ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْتَحْشِرُونَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے جے او وڈائی کرن تے تیرے رب
دے کولو او بندے ہن جیرے رات ڈینہ
اوندی تسبیح کریندن تے تھکدے نہیں۔

وَمِنْ اٰيٰتِهِ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً
فَاِذَا اَنزَلْنَا عَلَيَّهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ
اِنَّ الَّذِي اَحْيَاها لَمُنِي الْمَوْتُ
اِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۷﴾

۳۶۔ تے اوندے نشان دھو اے وحی ہے
جو بے شک توں زمین کوں بر بڑھیں
تے جیلے اساں اوندے اُتے پانی
لیندے ہیں اونکوں توں زندگی مل ویندی
تے ودھن پئے ویندی بے شک جس
اونکوں آباد کیتے او ہو مردیں کوں جیندا
کرن والا بے شک او ہر چیز تے قادر۔

اِنَّ الَّذِي يَلْجِدُونَ فِيْ اٰيٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا
اَفَمَنْ يُلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَنْ يَأْتِيْ اٰمِنًا يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ اَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ بے شک جیرے ساڈی آیات وچ
غلطیاں کڈھیندن او اساں کنیں ٹک نہیں
سگدے۔ کیا جیرھا دوزخ وچ سیادسی
او چنگا بے یا جیرھا قیامت دے ڈینہ
امن تال او سی او تساں جو چاہو کرو
بے شک او بڑھا پئے جو تساں کریدے
۳۸۔ بے شک جیرے ذکر (قرآن) دا انکار
کریندن جیلے انہیں دو آئے تے بیشک
او غالب کتا بہ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالَّذِيْ كُرِّمَتْ لَهُمْ ذِكْرُكُمْ
لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَنِيدٍ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ کوڑ نہ اوندے اگو تے نہ اوندے پھو
آ سگدے اوکوں سیاتے تے صفیں ملے
خدا لہائے۔

مَا يَقَالُ لَكَ اِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ

۴۰۔ تیکوں ہی صرف او ہا گال کیتی ویندی ہے

إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿۳۱﴾

جیرھی تیس کنیں پہلے رسولیں کوں آکھی
گہی ہائی۔ بے شک تیرا رب بخشش والا
تے دردناک عذاب ڈیون والا۔

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا نُفِصِلَتْ آيَاتُهُ
ءَا عَجَبٌ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا هُدًى
وَشِفَاءً وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ
وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿۳۲﴾

۳۵۔ تے جے اسان اینکوں عجی بٹاؤں ہا
(عربی دے سوا کہیں ہی زبان وچ لساؤں ہا)
تے اے آکھن ہا ایندیاں آیات واضح
کا نہیں کیا عجی زبان نے عربی بنی (کھانڈا نہیں) توں آکھ اے
مونیں کیتے ہدایت تے شفاء تے جیرھے

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سِبْقَتِ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَارْتَبَهُمْ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿۳۳﴾

نہیں منیرے انہیں دے کنیں وچ پوڑ
تے انہیں کوں پتہ کا نہیں اسے یوں
ہن جیویں کہیں کوں پریں کنیں سڈیا ونچے
۳۶۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈٹی
ہائی۔ اوندرے وچ اختلاف کیتا گئے تے
جے ہک گال (رحمت دی) نہ تھی چکی ہوے
ہا تے انہیں وچ فیصلہ تھی گیا ہوے ہا
بے شک او ایں قرآن دے بارے وچ
اوں شک وچن جیرھا تباہ کرن والا۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿۳۴﴾

۳۷۔ تے جیرھا چنگے کم کریسی اوندا ثواب ہونکوں
باسی تے جیرھا براٹی کریسی اوندا گناہ اونکوں
تھیں تے تیرا رب اپنے بندیں
تے اصلو ظلم نہیں کریںدا۔

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِّنْ أَكْمَامٍهَا وَمَا تُخْلَى مِنْ أَثَرٍ وَلَا تَصْغُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ سُورَكَايَ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿۳۵﴾

۳۸۔ قیامت دا علم ہوندو دلایا ویندے تے جیرھا گوشیں
وچ پھل کڈھیندے تے ترمیم اپنے ڈوھ وچ
چیندی یا چٹیدی اونکوں پتہ ہوندے، او جڈاں
لوکیں کوں سڈ کے آکھی میڈے شریک کتھان، او
آکھن اسان تیکوں صاف ڈس ڈتے ساڈے وچ

اینداکوئی نگاہ کا نہیں۔

۴۹۔ ایں کنیں پہلے او جیرھے معبود سب بندے ہن اوڑل ولسن تے انہیں کول یقین تھی ویسی جو او کتھائیں نہیں بچ سگدے۔

۵۰۔ انسان چنگائی دی دُعا کیں نہیں تھکداتے ہے اوکوں تکلیف آونجے تے نا اُمید تھی ویندے۔

۵۱۔ تے بے اسال او نکوں رحمت دامزہ چکھاؤں بڑکھ پنچن دے بعد تے اکھن پئے ویندے اے میڈا حق ہاتے میکوں یقین قیامت نہیں آونی تے بے میکوں میڈے رب دو ولایا گیا تے او ندے کولہوں میڈے کیتے بہوں چنگیاں نعمتاں ہوں پیاں تے اسال کافریں کول انہیں دے اعمال واضر و ریسوں تے انہیں کول بہوں سخت عذاب چکھیسوں۔

۵۲۔ تے جیلھے اسال انسان تے انعام کریندے یس تے او منہ پھیر گھندے تے اسال کنیں ہک پاسے تھی ویندے تے جیلھے او نکوں تکلیف پنچدی ہے تے او وڈیاں وڈیاں دُعا کیں کرن پئے ویندے۔

۵۳۔ تول انہیں کول اکھ بڑسو جے اے قرآن اللہ ولو ہوئے تے تسال او ندا انکار کر ڈیوتے اول کیں ودھ گمراہ کون ہوسی جیرھا سچ کنیں بچ ونجے۔

۵۴۔ اسال ساری دنیا وچ کھنڈیے ہوئے لکس کول اپنے نشان ضرور چکھیسوں تے انہیں دی اپنی جانیں وچ وی تے آخر لے گال ظاہر تھی ویسی جو اے (قرآن) سچ تے کیا انہیں کیتے اے کافی نہیں جو اللہ ہر شے تے مکران۔

۵۵۔ سُنو بے شک او اپنے رب دی ملاقات وچ شک کریندے پین سُنو بے شک او ہر شے کول گھرا پانی کھڑے۔

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَكَلَّمَا مَا لَهُمْ مِنْ نَجِيصٍ ۵۹

لَا يَسْمُرُ إِلَّا نَسْأَنَ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيُبْسُ قَنُوطٌ ۶۰

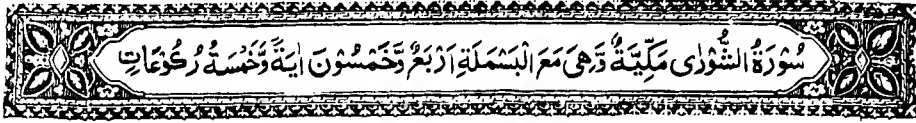
وَلَيْنِ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِمَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّنْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۶۱

وَإِذَا أَعْمَنَّا عَلَى الْإِنْسَانِ عَرْصًا وَنَا بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ۶۲

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۶۳

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۶۴

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ۶۵

سورہ شوریٰ مکی ۷۷ آیتیں ۵ رکوعیں

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منکے
ڈیون والاتے بہوں مہربان۔
- حَمْدٌ ②
- ۲۔ ساری صفیتیں والے بزرگ۔
- عَسَقٌ ③
- ۳۔ چائن ڈالے سن والے تے قادر خدا (نے اے کتاب لہائی)۔
- ۴۔ ایس نبیڈوتے نیں کین پہلے لوکیں دو وحی کریندے
اللہ غالب تے سیانا۔
- کَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑤
- ۵۔ جو آسمانیں تے زمین مچ سب ہوندا تے اوہوں اُچاتے ڈدار۔
لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ ⑥
- ۶۔ سچی بگدے جو آسمان انہیں دے اتورٹ کے ڈھ
پون تے فرشتے اپنے رب دی تعریف تے پاکیزگی بیان
کریندن تے زمین والیں کیتے بخشش منگدن، سُنُوْ
بے شک اللہ بہوں بخشش والے تے بہوں مہربان۔
- وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ
عَلَيْهِمْ ⑦ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ⑧
- ۷۔ جیرے اوندے سوا بے سنگتی بنا گھندن، اللہ انہیں
تے نگران تے توں نگران نویں۔
- وَكَذَلِكَ أَذِيقُنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ
الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْبَعْثِ لَا رَيْبَ
فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ⑨
- ۸۔ تے ایس اسان تیب و قرآن عربی وحی کیتے تاں
جو توں دستیں دی ما (منکے) تے اوندے چودہار کول
ڈرانویں تے کھے تھیون دے ڈینہ کنیں ڈرانویں تے
اوندے وح کوئی شک نہیں ہک ٹولہ جنت وچ ہوئی
تے ہک ٹولہ دوزخ وچ ہوئی۔
- وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَكِنْ
يُتَذَرُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ
مِنْ دَرِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ⑩
- ۹۔ تے جے اللہ چاہے تاں انہیں ساریں کول ہکا امت بنا
ڈیرے تے اصل اد جینکوں چاہندے اپنی رحمت
وچ داخل کریندے تے ظالمیں دا کوئی سنگتی تے

امدادی نہیں۔

۱۰۔ کیا انہیں اوندے سوا بے گنتی بنا لگدھن، اللہ ہی سہتی ہے
اور ہمو میں کوں جیند اکریندے تے او ہر شے تے
قادر۔

۱۱۔ تے جے ایں گال وچ تہاڑا اختلاف تھیوے تے
اوندا فیصلہ اللہ تے ہے اے اللہ جیرھا میڈا رب
میکوں اوندے اتے بھروسہ تے میں ہوند و جھکل
۱۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بتاؤں والا تہاڑے
اپنے وچواں جوڑے بتاؤں تے ڈنگریں دے دی
جوڑے بتاؤں اوندے وچ تہاڑوں ودھیندے
اوں جیہاں کوئی نہیں تے او بہوں سنن والا تے
ڈیکھن والا

۱۳۔ آسمان تے زمین دیاں کُنیاں ہوں کیں ہن۔
جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے
تنگ کریندے، بے شک او ہر شے کوں جاندے

۱۴۔ اوں تہاڑوں او دین ڈتے جیندی وصیت اوں
نوح کوں کیتی ہائی تے ہُن تیڈے اتے ایندی وحی
کیتی ہے تے جیندی وصیت اسماں ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ کوں دی کیتی ہائی جو تساں دین کوں قائم
کرو تے انجوانج نہ تھیو، مشرکین کیتے او گال بہوں
اوکھی ہے جیند و تساں انہیں کوں سبئیے جیہاں
اللہ چاہندے اونکوں دین کیتے چُن گھندے تے جیرھا
اوندو جھکے اونکوں سدھاراہ ڈکھیندے۔

۱۵۔ اے اختلاف انہیں محض اوں دیلے کیتے جملے
اونداعلم انہیں کیں آگئے۔ ایندی وچر اپت دی ضد
تے بغض ہائی تے جے ہک مقرر مدتیں ہک گال

أَمْرًا تَخَذُوا مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ قَالَ لَهُمُ اللَّهُ الْمَوْتُ
وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۰﴾

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ
ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿۱۱﴾

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُكُمْ فِيهِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۱۲﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ يُحِلُّ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ ﴿۱۳﴾

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى
وَعِيسَى أَنْ آفِئُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ
 عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي
إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿۱۴﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِّ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ

أَوْرِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَفْسٍ شَكٍّ مِنْهُ قَرِيبٌ ۝۱۵

دافصلہ نہ تھی چکیا ہوئے ہاتے انہیں دافصلہ تھی گیا ہوئے ہاتے جنہیں کوں کتاب دواوارث بنایا گیا، انہیں دے بعد اودندے بارے وح بے چین کرن والے شک وح پئے ہوئے۔

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أُنْزِلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝۱۶

۱۶۔ تے ایس دین دوتوں سب تے جیویں تیکوں حکم کیتا گئے پکارہ تے انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کرتے آکھ اللہ سیں جیہی کتاب لہائی میں اونکوں مینداں تے میکوں حکم جو میں تہاڑے وح انصاف کراں۔ اللہ ساڈا تے تہاڑا رب ساڈے اعمال ساڈے کیتے ہن تے تہاڑے اعمال تہاڑے کیتے ہن، تہاڑے تے ساڈے درمیان کوئی بھیڑ اکا نہیں، اللہ ساکوں کٹھا کر سی تے ہوند و بچنے

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجَبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝۱۷

۱۷۔ جیہے لوگ اللہ دے بارے وح بھیڑا کریندن بعداوندے جو اونکوں بہوں سارے لوگ میندن انہیں دی دلیل اللہ دے حضور تروڑ ڈتی ویسی تے انہیں تے غضب لمبی تے انہیں کیتے سخت عذاب۔

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْبَيِّنَاتِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝۱۸
يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ إِلَّا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۝۱۹

۱۸۔ اللہ اوہے جس سج نال کتاب لہائی تے ترکروی دی تے تیکوں کیٹ ڈ سیئے جو مقررہ وقت کو لہوے۔

۱۹۔ جیہے اونکوں میندے نیں او اونکوں جلدی منگدن تے مومن اوں کیں ڈردن تے جاندن جو بے شک جیہے اول وقت دے متعلق شک کریندن او پرلے درجے دی گمراہی وچن۔

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۲۰

۲۰۔ اللہ اپنے بندیں تے مہربان تے جیکوں چاہندے رزق ڈیندے تے طاقت والا تے غالب۔

۲۱۔ جیہا آخرت دی رٹھ چاہندے اسل اوندے کیتے اندی رٹھ ددھا ڈیندے ہیں تے جیہا دنیا دی رٹھ چاہندے اونکوں دی اوندے دجوڈیندے ہیں تے

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ

مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ①

اور اُخرت وچ کوئی حصہ نہیں۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ
بِهِ اللَّهُ وَلَا كَلِمَةَ الْفَضْلِ لِقَضَىٰ بَيْنَهُمْ
إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②

۲۲۔ کیا انہیں دے شرکیں جیرھے انہیں کوں اینجھا
دین ڈیندن جیندی اللہ اجازت نہیں ڈیندا فیصلے
دی گال نہ بھی گئی ہوندی تے انہیں وچ فیصلہ کر ڈتا
ونچے ہاتے بے شک ظالمیں کیتے دردناک عذاب۔

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ
بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَةٍ
الْجَنَّةِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ③

۲۳۔ توں ظالمیں کوں ڈہریں اپنے عملیں کیں ڈرے
پہن تے (عذاب) نہیں تے ضرور اونٹے تے جیرھے
مومن تے نیک عمل کریندن او جنت دے باغیں وچ
ہوسن، انہیں کیتے انہیں دے رب دے کوہو او سب
کچھ ہے جو او چاہسن تے اے بہوں ڈا فضل۔

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَتْلَاكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا التَّوَدَّةَ
فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَعْرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا
حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ④

۲۴۔ اللہ سیئیں پس فضل دی خوش خبری ڈیندے اپنے
مومن تے نیک عمل کرن والے بندیں کوں توں اکھ میں
تے ایندا اجر محض رشتے داریں جہیں محبت منگداں تے
جیرھانیک کر یسی اوں نیکی کوں اساں بہوں سوٹھا کر
ڈیسوں بے شک اللہ بہوں بخش والا تے قدر کرن والا
۲۵۔ کیا او آہدن جو اوں اللہ تے کوڑ پدھے تے جے اللہ
چاہے تے تیبڈے دل تے مہر لا ڈیوے تے اللہ کوڑ
کوں مٹا ڈیندے تے حق کوں اپنے نشانیں نال قائم
کر ڈیندے بے شک او دیں دی گالہیں کوں چاٹن
والا۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ
يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَتَجَلَّىٰ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُخَيِّطُ الْحَقَّ
بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑤

۲۶۔ او ہوو جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریندے
تے برائیاں مٹا ڈیندے تے جو تساں کریندے او
چاٹدے۔

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ⑥

۲۷۔ تے او مومنین تے نیک عمل کرن والیں دیاں وعائدیں
سُنڈے، اتے اپنا فضل انہیں تے ودھا ڈیندے تے
کافریں کیتے بہوں سخت عذاب۔

وَيَنْصِبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَبَرَّئَهُمْ
مِّنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ⑦

۲۸۔ جے اللہ اپنے بندیں کیتے رزق ودھا ڈیوے ہاتے
اے زمین دج منہ زور تھی وچن ہا اصل او جتنا چاہندے
اندازے دے مطابق لہیندے، بے شک او اپنے
بندیں کینیں باخبر تے ڈیکھن والا ۷۔

۲۹۔ تے او ہور جیرھا مہینہ دسیندے اوندے بعد
جملے لوک نا امید تھی ویندن تے اپنی رحمت کھنڈاؤیندے
تے او ہونگتی تے بہوں صفتیں والا ۷۔

۳۰۔ تے اوندے نشانیں وچوہ آسمانیں تے زمین
دی پیدائش تے انہیں دج جیرھے جانور پیدا کیتسی،
تے او جیرھے ویلھے چاہسی انہیں کو کٹھا کر ڈیون تے
قادیر۔

۳۱۔ جیرھی مصیبت تہا کوں پہنچدی ۷ او تہا ڈے
علیں دی وجہ کین ہوندی ۷ تے او بہوں سارے
گناہ معاف کر ڈیندے۔

۳۲۔ تے تساں زمین دج ادن کوں ہر انوہے سبکے
تے اللہ دے سوانہ تہا ڈا کوئی سنگتی ۷ تے نہ کوئی امدادی
۳۳۔ تے اوندے نشانیں وچوہ سمندر دج ٹرن والیاں
پہاڑیں جیڈیاں بیڑیاں ہن۔

۳۴۔ جے او چاہوے تے ہوا میں کوں کھڑا ڈیوے
تے بیڑیاں پانی دے اُتے کھڑیاں رہ وچن، بے شک
ایندے دج ہر صبر کرٹ والے تے شکر کرٹ والے کیتے
نشانیاں ہن۔

۳۵۔ یا انہیں دے عملیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک
کر ڈیوے تے او بہوں سارے گناہ معاف کر ڈیندے
۳۶۔ تے جیرھے ساڈی آیات دے بارے دج
بحث کریندن انہیں کوں او جانڈے تے انہیں

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنْزِلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ
بَصِيرٌ ۱۹

وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ۲۰

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّكْوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ
فِيهِنَّ مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَنَعِهِمْ إِذْ يَنْشَأُ
قَدِيرٌ ۳۰

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كُنْتُمْ آيْدِكُمْ
وَتَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۳۱

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۳۲ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۳۳
وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۳۴

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَصَاكَ
إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۳۵

أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبْنَ وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ۳۶

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مُجِيزٍ ۳۷

کیتے بھن دی کوئی جانیں۔

۳۷۔ تے جو تہاکوں ڈتا گئے او دنیا دی زندگی دا تھوڑا سامان تے جیرہا لکھیں ہے او چنگاں تے ہاتی رہوں والا انہیں کیتے جیرہے مومنن تے اپنے رب تے بھر دسہ کریندن۔

۳۸۔ تے جیرہے وڈیں گناہیں کیں تے بے حیائی کیں بچدن تے جیرہے ویلے انہیں کول کاوڑ بگدی واد معاف کر ڈیندن۔

۳۹۔ تے جیرہے اپنے رب دی گال قبول کریندن تے نماز پڑھدن تے ہر گال کیتے صلاح مشورہ کریندن تے جو اساں انہیں کول ڈتے او ندے وچو خرچ کریندن۔

۴۰۔ تے جیلھے انہیں تے کوئی ظلم تھیندے او بدلہ لکھندن۔

۴۱۔ تے بُرائی واد بلہ او ہو تلابرائی تے جیرہا معاف کر ڈیوے تے اصلاح کرے او ندا اجر اللہ تے ہے بے شک او ظالمیں کول پسند نہیں کریندا۔

۴۲۔ تے جیرہے ظلم دے بعد بدلہ لکھندن انہیں تے کوئی ڈوہ نہیں آوندا۔

۴۳۔ ڈوہ انہیں تے آوندے جیرہے لوکیں تے ظلم کریندن تے زمین وچ ناحق زیادتی کریندن، ایسے لوک ہن جنہیں کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۴۴۔ تے جیں صبر کیتا تے بخش ڈتا تے بے شک اے وڈی ہمت آلا کم۔

۴۵۔ تے جیکوں اللہ گمراہ کرے ایندے بعد او ندا کوئی سسکتی کا نہیں تے توں ظالمیں کول ڈہریں جیلھے

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ مَّمَّا نَعُ الْخَلْقِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْغَىٰ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۳۹﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۴۰﴾

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا مَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۴۱﴾

وَلَمَنْ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ مَسْئِلٍ ﴿۴۲﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلُمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۳﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۴﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ دُورٍ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ

إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ۝

او عذاب ڈہن آبدن کیا ایس عذاب کوں ہٹاؤں
دی کوئی راہ ہے۔

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِيلِ
يُنْظَرُونَ مِنْ طَرَفٍ خَفِيِّ ۖ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخَسِيعِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ۝

۴۶۔ تے توں انہیں کوں ڈہریں جو او عذاب دے
اگو پیش کیلتے دین ذلت نال نویٹے پئے ہوسن تے
جھکی اکھیں نال ڈیکھسن تے مومن اکھسن بے شک
جیرھے لوکیں اپنے آپ کوں گھانا ڈتے بے شک
اوشے گھانا پاؤں والے ہن تے انہیں دے ٹہروی
قیامت دے ڈینہہ سٹو بے شک ظالم کھڑو ہون والے
عذاب وچن۔

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُوهُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۝

۴۷۔ انہیں دے کوئی سنگتی نہ ہوسن جیرھے انہیں کوں اللہ
دے سوا امداد ہون تے جیکوں اللہ گمراہ کرے او ندے
خلاف کوئی راہ کا نہیں۔

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ
لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مُلْجَا تَوْمِيدٍ وَمَا لَكُمْ
مِنْ تَكْوِيرٍ ۝

۴۸۔ ایس کین پہلے جو او ڈینہہ آونجے جیرھا اللہ ولول نہیں
سگدا تاساں اپنے رب الا سٹولوں ڈینہہ تہا ڈی نہ پناہ
ہوسی تے نہ انکار دی جا۔

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيطًا إِن عَلَيْكَ
إِلَّا الْبَلَاغُ ۚ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَفَرَحَ
بِهَا ۚ وَإِنْ نُنَبِّهِهُمْ سَبِيلًا يَتَّبِعُونَ مَا يَدَّبَّرُوا
فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ۝

۴۹۔ تے جے او مند پھیر گھنن تے تیکوں اساں انہیں
تے نگران بنا کے نہیں پٹھیا، تیبڈا کم محض بچا ڈیون
تے اساں جیلھے انسان تے رحمت کریندے ہن۔
اوندے تے اکثر تے دیندے تے جے انہیں کوں مصیبت
آونجے انہیں دے عملیں دی وجر نال، بے شک انسان
ناشکر ابن ویندے۔

يَلَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ
يَهْبِ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاسًا وَيَهْبِ لِمَنْ يَشَاءُ
الذُّكُورَ ۝

۵۰۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی اے
جو او چاہندے پیدا کریندے تے جیکوں چاہندے
چھوہریں ڈیندے تے جیکوں چاہندے چھوہر ٹیندے
۵۱۔ یا او چھوہریں تے چھوہر رلا ڈیندے تے جیکوں
چاہندے مٹھنا ڈیندے، بے شک او جانن والا

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ
عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝

تے قادر۔

۵۲۔ تے کہیں آدمی دی شان نہیں جو اللہ میں اوندے
نال الاوے سوائے وحی دے تے پردے دے
بچھو۔ تے یا رسول پیٹھے۔ تے جنیدے اُتے چاہندے
اپنی مرضی نال وحی کرندے۔ بے شک اوہوں اُچا تے سیانہ

۵۳۔ تے ایویں اُساں تیڈے اُتے اپنے حکم نال کلام
لہائے تے توں نہ چاندانوں جو کتاب کیا ہے تے
ایمان کیا ہے تے اصل اونکوں اُساں نور بنائے جنیدے
نال جیکوں اُساں چاہندے ہیں اپنے بندیں وچو
سدھارہ ڈکھیندے ہیں۔ تے بے شک توں سدھے
راہ دو ہدایت ڈیندیں۔

۵۴۔ اول اللہ دارہ جنیدے کہتے ہے جو آسمانیں
وچ تے زمین وچ۔ سنو سارے معاملات اللہ
دو دین۔

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ
وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ
مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ۝۵۲

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ
تَدْرِى مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ
نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ
لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝۵۳

وَعَرَفَ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ۝۵۴

سُورَةُ الزَّخْرَفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِمَّا يَتَشَبَّهُ بِالسَّمَاءِ تَسْمَعُونَ آيَةً وَسَبْحَهُ رُكُونَاتٍ

سورہ زخرف مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۰ آیتاں تے ۷ رکوع ہن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگئے
 ڈیوٹ والا تے بہوں مہربان۔
- حَمْدٌ ②
 وَالْكِتَابِ الْبَيِّنِ ③
- ۲۔ بہوں صفیتس والا تے بزرگ خدا ہے۔
 ۳۔ تے اپنے مضمون کھول کھول کے بیان کر ڈیوٹ
 والی اے کتاب گواہ۔
- إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ④
- ۴۔ بے شک اساں ایہکوں عربی قرآن بٹائے تاں
 جو تہساں عقل کرو۔
- وَأَنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ ⑤
- ۵۔ اوام الکتاب و حق جیہی ساڈے نزدیک
 بہوں شان والی تے ستمپ نال بھری ہوئی ہے۔
- إِنصُرِبْ عَنْكُمُ الذِّكْرُ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ
 قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ⑥
- ۶۔ کیا اساں کتاب دا ذکر محض ات بگاہوں چھوڑ ڈیوٹ
 جو تہساں حد کنیں ودھی ہوئی قوم ہوئے۔
- وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ⑦
 وَ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِؤْنَ ⑧
- ۷۔ تے اساں کے تارا رسول پہلی قومیں وح پھین۔
 ۸۔ جیرھے ویلے انہیں کیں کوئی نبی اوندا ادا وندے
 نال مشکریاں کریندے ہن۔
- فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَ مِثْلُ
 الْأَوَّلِينَ ⑨
- ۹۔ اساں انہیں کیں زیادہ طاقت والے لوکیں کوں
 ہلاک کر ڈتا ہاں (اے کیا ہن) تے پہلے لوکیں دی مثال
 گذر چکی ہے۔
- وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ⑩
- ۱۰۔ جے توں انہیں کیں پچھیں جو آسمان تے زمین کیں
 پیدا کیتن تے او ضرور آکھسن انہیں کوں غالب تے
 جائن لے خدا پیدا کیتے۔
- الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ جَعَلَ لَكُمْ
 فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪
- ۱۱۔ جسں تہا ڈے کیتے زمین کوں دچھاٹا بٹائے تے
 تہا ڈے کیتے او ندے دتج رستے بٹائسیں تاں جو تہساں

ہدایت پاؤ۔

۱۲۔ تے جسں تہا بڑے کیتے آسمان کیں اندازے نال
پانی لہائے تے اساں اوندے نال بر زمین کوں
وسوں کر ڈتے تے تساں وی ایویں کڈھئے ویسو۔

۱۳۔ تے جسں سارے جوڑے پیدا کیتن تے تہا بڑے
کیتے ہڈیاں تے جانور پیدا کیتن جنہیں تے تساں سوار
تھیندے ء۔

۱۴۔ تاں جو تساں اوندی کنڈ تے چنگی طراں بہہ ونجو
تے اوندے اُتے بہن دے بعد اپنے رب دی نعمت
کوں یاد کرو (اوندے شکر کرو) تے آکھو پاک اوزات
جسں اینکوں سا بڑے تابع کیتے اساں اینکوں اپنے
تابع نہ بننا سگدے ہاے۔

۱۵۔ تے بے شک اساں اپنے رب دودل ونجے۔

۱۶۔ تے انہیں اوندے بندیں وچو اوندے کیتے
حصہ بٹا ڈتے (آبدن چھوہریں ہرنڈیاں) بیشک
انسان کھلا کھلا نا شکرا ء

۱۷۔ کیا جو او پیدا کریندے اوندے وچو اپنے کیتے
چھوہریں بنائیںسی تے تہا بڑے کیتے چھوہر۔

۱۸۔ تے جیلھے کہیں ہک کوں خوش خبری ملدی ء
اوندی جیھی او خدا کیتے آبدے (چھوہری) تے اوندے
منہ کالا دھوں سخی ویندے تے بہوں کوڑ تیج ویندے

۱۹۔ کیا جیھی بگاہیں وچ پلدی ء تے جیڑے وچ
اپنے دل دی گال صاف نہیں کر سگدی (او خدا
کیتے ہے)۔

۲۰۔ تے فرشتیں کوں جیڑے اللہ دے ہا نہیں ہن
انہیں لوکیں ترمیں بٹا ڈتے کیا او انہیں دے پیدا

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا
بِهِ بَلَدَةً مَّيِّتَةً كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿۱۲﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿۱۳﴾

لَسْتُمْ عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ ذَرُّوا يُعْمَرُ رَبِّكُمْ
إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَنَ الَّذِي سَخَّرَ
لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿۱۴﴾

وَرَأَى إِلَى رَبِّهِ لَئِنَّمْ يَكْفُلُونَ ﴿۱۵﴾
وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ
مُّبِينٌ ﴿۱۶﴾

أَمَّا اتَّخَذَ مِنَّا يَتْلُقَ بَنَاتٍ وَأَصْفَكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿۱۷﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسَوِّدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۱۸﴾

أَوَمَنْ يُنَشِّئُ فِي الْجَنَّةِ وَهْوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ
مُبِينٍ ﴿۱۹﴾

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا
أَشْهُدُوا خَلَقَهُمْ سَكَنَ شَهِادَتِهِمْ وَيُنْشَأُونَ ﴿۲۰﴾

تھیوٹ ویلھے اتھائیں ہن تے انہیں دی گواہی ضرور
لکھی ویسی تے انہیں کنیں ضرور پھیا ویسی۔

۲۱۔ تے او آہدن بے رحمن خدا چاہے ہاتے اساں
انہیں دی عبادت نہ کروں ہا۔ ایں کمال دا انہیں کوں
کوئی علم کاہ نہیں او ایویں ڈھکو سلسلے مریدے پین۔
۲۲۔ یا اسل انہیں کوں ایں کنیں پہلے کتاب ڈتی ۽ جیکوں
او پکڑی پین۔

۲۳۔ اصل او آہدن بے شک اساں اپنے پیو ڈاڈیں
کوں ہک طریقے تے کم کرنیلا ڈٹھے تے اساں انہیں
دے پیریں تے ٹر دے رہ دیسوں۔

۲۴۔ تے ایویں اساں جڈاں وی کہیں دستی وچ
رسول پٹھئے انہیں دے امیر لوکیں مض اے آکھئے جو
بے شک اساں اپنے پیو ڈاڈیں کوں ہک طریقے
تے ڈٹھے تے بے شک اساں انہیں دے پیریں
تے ٹر دے دیسوں۔

۲۵۔ توں آکھ بھانویں میں تہاڈو اوں کنیں جیگی تعلیم
گھن کیا ہواں جیں دے اُتے تساں اپنے پیو ڈاڈیں
کوں عمل کرنیلا ڈٹھے انہیں آکھئے اساں جو توں گھن
کے آئیں اوندا انکار کرنیلا ہیں

۲۶۔ تے اساں انہیں کنیں بدلہ گدھے تے توں ڈکھ
جھٹلاؤن والیں راکیں بھانجیاں۔

۲۷۔ تے جیلے ابراہیم اپنے پیو کوں آکھئے تے اپنی
قوم کوں جیندی تساں عبادت کرنیلا دے ۽ میں
انہیں کنیں باہر دھاں۔

۲۸۔ سوائے اوں خدا دے جیں میکوں پیدا کیتے تے
بے شک میکوں سدھاراہ ضرور ڈکھلیسی۔

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿۲۱﴾

أَمْ أَمِنَهُمْ كُنُوزًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَسْكِنُونَ ﴿۲۲﴾

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
مُقْتَدُونَ ﴿۲۳﴾

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَوْمٍ مِّن تَذْوِيرٍ
إِلَّا قَالِ مُتَرَفُّوهُاءِ إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا
عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿۲۴﴾

قُلْ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِآذَانٍ وَمِنَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ
آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿۲۵﴾

فَأَنزَلْنَا مِنْهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿۲۶﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ
مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿۲۷﴾

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے اوں تعلیم کوں حضرت ابراہیمؑ نے اپنی اولاد
وچ ہمیشہ کیتے یادگار بنا کے چھوڑ دتا تاں جو ادھر تک
کنیں اُرک و بکن۔

۳۰۔ اصل یں انہیں کوں تے انہیں دے پوڑا دیں
کوں فائدہ پہنچایا تے انہیں کنیں حق کھول کے بیان
کمر پوڑا دیں والا رسول وی آیا۔

۳۱۔ تے جیلھے انہیں کنیں سچ آگیا انہیں آکھئے اے
جادو دے تے بے شک اساں ایندا انکار کریندے ہں۔
۳۲۔ تے انہیں آکھئے اے قرآن پڑو دومی وستیں دے
کبیں بندے تے کیوں نہیں لہا یا گیا۔

۳۳۔ کیا اوتیڈے رب دی رحمت کوں و نڈیندن
اساں دنیاوی زندگی وچ زندگی داسماں و نڈیڈتے۔ تے
اساں انہیں دجو کچھ لوکبیں کوں بے لوکبیں اچا تہبہ
ڈرتے تے نتیجہ اے تھئے جو کچھ لوک نہیں دا مذاق اڈاؤں
پئے بگین تے تیڈے رب دی رحمت اوں کنیں
بہوں چنگی جو ادکھا کریندن۔

۳۴۔ تے بے لوکبیں دے کہو کچھ تھی و بھن دا ڈرنہ
ہوے ہاتے اساں رحمن خدا دے کافر یں دی چھتیں
کوں تے پوڑیں کوں جیندے اتے اوچڑھدن
چاندی دا بنا دیوں ہ۔

۳۵۔ تے انہیں دے گھریں دے دروازیں کوں تے
ہمانچیں کوں جیندے اُتے اوٹیک لا پہندن۔

۳۶۔ تے سونے دا بنا دیںدے تے اے سب کچھ
دنیاوی زندگی داسماں تے آخرت تیڈے رب دے
حضور متقیں دی۔

۳۷۔ تے جیر ہا رحمن خدا دے ذکر کنیں منہ پھریندے

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۹﴾

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿۳۰﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كَافِرُونَ ﴿۳۱﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْغَرَبِينَ
عَظِيمٍ ﴿۳۲﴾

أَلَمْ يَقْسِمُوا رَحْمَتَ رَبِّكَ إِنَّا نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ
مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرَآءًا
وَرَحِمَتْ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۳۳﴾

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِنَاسٍ
يُكْفَرُوا بِالْآخِرِينَ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ سُبُلَ مَا مِنْ فَضْلٍ وَمَعَارِجَ
عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿۳۴﴾

وَلِيُبَيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ وَاسْرُرَآ عَلَيْهَا يُكْفَرُونَ ﴿۳۵﴾

وَزُخْرَفًا وَإِنَّ كُلَّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۶﴾

وَمَنْ يُعِشْ عَن ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ شَيْطَانًا

۳۷۔ اسیاں اوندے کیتے شیطان کوں غالب کر دیندے
ہیں تے او اوند سگتی بٹ ویندے۔ ﴿فَهُوَلَهُ قَرِينٌ﴾

۳۸۔ تے بے شک او اوں کوں سدھی راہ کنیں دیکھن
تے او خیال کریندے بے شک او سدھے رستے تے ہن۔ ﴿وَاللَّهُمَّ لِيَصُدَّ وَلَهُمْ عَنِ السَّيِّئِلِ وَيَنْصِبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾

۳۹۔ تے جیلھے او ساڈو آویندے آہدے افسوس میڈے
تے تیڈے وچکار پچا دھ تے پوا دھ دا پندھ ہوے نا
تے او بہوں برا سگتی ۛ۔ ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُحْدَ النَّسْرِ تَيْنِ فَبُئْسَ الْقَرِينُ﴾

۴۰۔ تے تہا کوں ایق ظلم کرن دے بعد کوئی شے فائدہ
نہیں ڈے سگدی جو بے شک تہاں تے تہا ڈے
سگتی عذاب وق کھے ہن۔ ﴿وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾

۴۱۔ کیا توں پوڑے کوں سنا سگدیں تے کیا اندھے
کوں سدھے راہ تے پچا سگدیں تے جیرھا کھلی
گمراہی وق ہوے۔ ﴿أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْغَنَىٰ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾

۴۲۔ تے جے اساں تیکوں گھن ونجوں تے اساں انہیں
کنیں بد لضرور گھنسون۔ ﴿فَأَمَّا نَذَاهَبَنَّ بِكَ فَأَمَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ﴾

۴۳۔ یا تیکوں دکھا لوں جیندا اساں انہیں نال وعدہ
کیتے تے بے شک اساں انہیں تے پورے غالب
ہیں۔ ﴿أَوْ نُرِيَنَّكَ الْآلِهَیَّ وَوَعَدْنَاهُمْ فَأَمَّا عَلَیْهِمْ مُّقْتَدِرٌ﴾

۴۴۔ تے جو تیڈو وحی کیتی گئی ۛ اوں کوں پکڑ اتھی کے
پکڑ بے شک توں سدھے رام تے ہوویں۔ ﴿فَأَسْمِعْ سَیِّئَاتِیَ الْوَحْیَ إِلَیْكَ إِنَّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ﴾

۴۵۔ تے بے شک اے تیڈے کیتے ذکر تے تیڈی
قوم کیتے دی، تے جلدی تہاں کنیں پچھا دیسی۔ ﴿وَرَأٰهُ لَیْذُرْکَ وَلِقَوْمِکَ وَسَوْفَ تُنْزَلُونَ﴾

۴۶۔ تے جیرھے رسول اساں تیں کنیں پہلے پٹھیں
انہیں کنیں پچھ کیا اساں رحمن خدا دے عداوہ معبود
بناؤن جنہیں دی پوجا تھوے۔ ﴿وَسَلِّ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا یُعْبَدُونَ﴾

۴۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپنیاں نشانیاں ڈے کے
﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسٰی بِآیَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ

فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

فرعون تے اوندے سرداریں دو پٹھیا ہا سے تے اوں
آکھئے بے شک میں رب العالمین خدا دا رسول ہاں۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذْ هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ جڈاں او انہیں دوساڈیاں نشانیاں گھن کے
آے تے او اوندی گال سُن کے کھلن پئے گھینن۔

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۚ وَ

۴۹۔ اساں انہیں کوں جیرہا نشان ڈکھلیندے
ہا سے او پہلے نشان کیں بہوں وڈا ہوندا ہا تے
اساں انہیں کوں عذاب نال پورڈ گدھے تاں جو او
باز آونہن۔

أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۴۸﴾

۵۰۔ تے او آدے ہن جو اے جادوگر توں اپنے رب
کنیں ساڈے کیتے دُعا منگ اور سارے وعدے
یا دکر اکے جیرھے اوں کیتن بے شک اساں ضرور
ہدایت پیسوں۔

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الشُّرَاجِدُ لَنَا رَبُّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ
إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿۴۹﴾

۵۱۔ جیلھے اساں انہیں کنیں عذاب پریں کر ڈتے
ہوں ویلھے او انہیں وعدہ ترور ڈتے۔

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿۵۰﴾

۵۲۔ تے فرعون اپنی قوم وچ منادی لیتی آکھسے میڈی
قوم مصر وچ میڈی حکومت نہیں تے اے دریا
میڈے ماتحت نہیں و ہندے پئے کیا تساں
ڈدے نوے۔

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِي
مُلْكٌ مِّصْرَ ۚ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي ۚ أَفَآلَا
تُبْصِرُونَ ﴿۵۱﴾

۵۳۔ کیا میں اس کنیں چنگا نہیں جیرہا ذلیل تے
گال کھول کے نہیں کر سگدا۔

أَمْرًا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَكِينٌ ۚ وَلَا يَكَادُ
يُبِينُ ﴿۵۲﴾

۵۴۔ تے ایندے اتے سونے دے کنگن کیوں نہیں
لےتے یا ایندے نال فرشتے کٹھے تھی کے کیوں نہیں آئے
۵۵۔ تے اکا اپنی قوم کوں ڈرائے تے انہیں اوند
آکھن من گدھے بے شک او بدکار قوم ہائی۔

فَلَوْلَا الْبَقِيَّةُ عَلَيْهِمْ أَسُودَ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ
السَّيِّئَةُ مَقَرَّيْنِ ﴿۵۳﴾

فَأَسْحَفَتْ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۵۴﴾

۵۶۔ جیلھے انہیں ساکوں کاوڑ لوانی تے اساں
انہیں کنیں بدلہ گدھا تے ساریں کوں غرق کر ڈتا

فَلَمَّا أَسْفَوْنَا أَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۵۵﴾

۵۷۔ تے انہیں کول اسال پُرانا قصہ بنا ڈتا تے
فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿۵۷﴾

بعد وچ آون والیں کیتے عبرت۔

۵۸۔ تے جڈاں ابن مریم دی مثال ڈتی ویندی ؎
وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِفْرَاقُهُ لَهُ مِنْهُ
تیبڈی قوم ایندے اُتے تاڑیاں مارن پئے ویندی ؎
يَصْدُونُ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے آہن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کال
وَقَالُوا إِنَّا إِلَهُنَّ خَيْرٌ أَمْهُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَمَلًا
تیبڈے سامنے محض جھپٹے کیتے کریندن، اصل او
بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَبِيثُونَ ﴿۵۹﴾

قوم ای جھپٹے کار۔

۶۰۔ او تے محض ہک بندہ ہا جیندے اُتے اسال انعام
إِن هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّلْبَاقِي
کیتا تے اونکوں بنی اسرائیل کیتے نمونہ بنایا ہا۔
إِسْرَآئِيلَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ تے جے اسال چاہندے زمین وچ تہا ڈے وچو
وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ مِنْكُمْ مَّذَلِكُمْ فِي الْأَرْضِ
کبھ فرشتے بنا ڈیوں ہا جیرے تہا ڈی جاتے آہا تھیوں ہا
يَخْلُقُونَ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ تے بے شک اے قرآن قیامت دی خبر ڈیندے
وَرَأَيْتَهُ لِعِلْمِ السَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَ بِهَا وَاتَّبِعُونِ
تے تْساں اوندے وچ شک نہ کرو تے میڈی کال
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۲﴾

منو اے سدھارا۔

۶۳۔ تے تہا کول شیطان سدھے راہ کنیں نہ روکے
وَلَا يَصْدَقُكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكَاذِبٌ وَفِيمِنْ ﴿۶۳﴾
او تہا ڈا کھلا کھلا دشمن۔

۶۴۔ تے جیلھے عیسیٰ دلیداں گھن کے آئے تے آکھیں
وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
میں تہا ڈو سیائیاں گاہیں گھن آئیاں تے تاں جو او
وَلَا يُبَيِّنُ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ ؕ
گاہیں تہا کول سمھاواں جیندے وچ تْساں اختلاف
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا أَمْرَهُ

۶۵۔ بے شک اللہ میڈا تے تہا ڈا رب اوندی عبادت
إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
کرو اے سدھارا۔
مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۵﴾

۶۶۔ تے انہیں وچو انہیں ٹولیں اختلاف کیتے تے
فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ كَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ
ظالمیں کیتے ہلاکت نہ بڈکھ آلے ڈینہ دا عذاب نال
ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ إِلْيَهِ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ محض قیامت دا انتظار پئے کریندن تے او انہیں
هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کول پتہ دی نہ لگی۔
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۶۷﴾

۶۸۔ لوں بڑی ہوں سارے سگتی ہک ڈوہے دے
دشمن ہوں سوائے متقیں دے۔

۶۹۔ اے میڈے بندے ءو اچ تہا ڈے اُتے
کوئی خوف نہیں تے نہ تساں مونجے تھیسو۔

۷۰۔ جیرھے ساڈی آیات کوں میندن تے مسلمان ہن
۷۱۔ جنت وچ پہو تساں تے تہا ڈاں زالیں خوشیاں
میندے ونجو۔

۷۲۔ سونے دے تھال تے پیالے انہیں دودل ول
آندے دین اوندے وچ انہیں کوں اوکھ ملیسی
جو انہیں داول چاہسی تے اکھیں پسند کریں تے
تساں اوندے وچ ہمیشہ رہسو۔

۷۳۔ تے اے او جنت جیندے تساں اپنے عملیں
دی وچرنال وارث پکیتے گئے ۷۴۔

۷۴۔ اوندے وچ تہا ڈے کیتے ہوں سارے پھل
ہوں جیرھے تساں کھوسو۔

۷۵۔ بے شک مجرم دوزخ دے عذاب وچ ہمیشہ
رہسن۔

۷۶۔ انہیں کوں تھی نہ ڈتی ویسی تے اوندے وچ
نا امید تھی دین۔

۷۷۔ اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا اد اپٹے اتے
ظلم کریندے ہن۔

۷۸۔ تے اوسڈ مرین جو اے بادشاہ تیڈا رب ساکوں
مار ڈیوے او اکھن تساں کافی دیر رہسو۔

۷۹۔ اساں تہا ڈوہے سج گھن کے آئے ہاسے تے اصل
تساں اکثر وچ کوں ناپسند کریندے ۸۰۔

۸۰۔ جے انہیں کوئی فیصلہ کر گدھے تے اساں دی

الْاٰخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا
الْمُتَّقِيْنَ ۝۶۸

يُبَادِلُ الْاَوْفَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا اَنْتُمْ تَخْزَنُوْنَ ۝۶۹

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاٰيٰتِنَا وَكَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ۝۷۰

اُدْخِلُوْا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُخْبَرُوْنَ ۝۷۱

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصٰفٰتٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَ الْكَوَاۡبِ
وَفِيْهَا مَا تَشْتَهِيْهِ الْاَنْفُسُ وَ تَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ
فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۷۲

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْ اُوْرِثْتُمُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۷۳

لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۝۷۴

اِنَّ الْمَجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ جَهَنَّمَ خٰلِدُوْنَ ۝۷۵

لَا يَغْتَرُّ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ۝۷۶

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْا هُمُ الظّٰلِمِيْنَ ۝۷۷

وَنَادٰٓا۟ يٰلِيْلِكَ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رُبُّكَ
قَالَ اِنَّكُمْ تَكُوْنُوْنَ

لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنْ اَكْثَرُكُمْ لِلْحَقِّ
كَرْهُوْنَ ۝۷۹

اَمْ اَبْرَمُوْا اَمْ رَاۤىنَا مُبْرَمُوْنَ ۝۸۰

انہیں دی تباہی وافیصلہ کر گدھے ۔

۸۱۔ کیا اوخیال کریندن اسان انہیں دیاں لکیاں
ہویاں بگاہیں تے مشورے نے سبڑ دے، اے بگاں
نہیں ساڈے رسول انہیں نال بہہ تے لکھدے پین۔

۸۲۔ توں آکھ جے رحمن خدا کوں پتر ہوے ہاتے میں
سب کینں پہلے عبادت کراں ماہ

۸۳۔ آسمانیں تے زمین تے حکومت اے رب دار تہ
انہیں دی بگاہیں کینں پاک۔

۸۴۔ توں انہیں کوں چھوڑ دے اوگند اچھلن تے
کھیڈن کڈن پے تیں اوڈینہہ آونچے جیندا انہیں
کوں وعدہ ڈتا گئے۔

۸۵۔ تے اوہو جیرھا آسمان وچ وی تے زمین وچ
دی معبود تے اوسیانے تے ہوں چاٹن والا۔

۸۶۔ تے بابرکت اذات جیندے کیتے آسمانیں نے زمین
دی بادشاہت تے جو انہیں دے دے چکاہ تے
اوں کینں ہے قیامت دا علم تے ہوندوں تساں ولنے۔

۸۷۔ تے جنہیں کوں او خدا دے سوا معبود بنیدن او
سفارش کرن دے مالک نہیں، سواے اوندے جیرھا
سچی گواہی ڈیوے تے او چاٹدن۔

۸۸۔ تے جے توں انہیں کینں پھیں انہیں کوں کیں
پیدا کیتے تے او ضرور اکھسن اللہ تے دل تساں کھنٹے
پھیرے ویندے ۔

۸۹۔ تے اوندے آکھن (جو) اے میڈے رب بیشک
اے قوم نہیں میندی۔

۹۰۔ توں انہیں کوں معاف کر ڈے تے آکھ تہاڈے
اتے سلامتی ہوے تے تہا کوں ضرور پتر بگ ولسی۔

أَمْ يَحْسُبُونَ أَنَّا لَنَسْعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلْ
وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتَثُونَ ﴿۸۱﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلزَّالِمِينَ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَذِينَ ﴿۸۲﴾

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ سَرِيتُ الْعَرْشِ
عَنَّا يَصِفُونَ ﴿۸۳﴾

فَذَرْهُمْ يُخَوِّنُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿۸۴﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَ
هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۸۵﴾

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
مَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۸۶﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ
إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْبُدُونَ ﴿۸۷﴾

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ يَقُولُونَ اللَّهُ فَأَتَى
يُوقُونَ ﴿۸۸﴾

وَ قِيلَ لَهُ يَرْبِ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

سُورَةُ الدَّخَانِ مَكِّيَّةٌ قَدْ رُفِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ مِائَتَيْنِ

سورہ دخان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۰ آیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

- ۱۔ شروع کریں دے نال نال جبرہا بن مٹئے
بُیُوتٌ وَاللّٰتِ تَهْتَفُونَ بِهِنَّ هُنَّ حُلُمٌ حُلُمٌ
۲۔ سب تعریفیں دلاتے ہوں بزرگ خدا ؎
۳۔ تے کھول کے بیان کرن والی کتاب گواہ
۴۔ بے شک اساں اینکوں ہک بابرکت رات
فتح لہائے، بے شک اساں ہوشیار کرن والے ہیں۔
۵۔ اوندے وح ہر حکمت آلے معاملے کوں بیان
کیتا ویندے۔
۶۔ ہر معاملہ جیندا اساں حکم ڈتے بے شک اساں
رسول پھیندے ہیں۔
۷۔ اے تیدے رب دلو رحمت بے شک اوسٹن والا
تے جانن والا ؎
۸۔ آسمانیں نے زمین تے جو انہیں دے دیکھل اوندے رب جے
تساں یقین کرن والے ۶۰ تاں۔
۹۔ اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوزندہ کریندے تے
مریندے تہا ڈا رب تے تہا ڈے پہلے پیو ڈا بیس دا
رب۔
۱۰۔ اصل او شک وچ کھیڈ دے بین۔
۱۱۔ اتوں انتظار کر جڈاں آسمان تے کھلا کھلا دھواں
نظر ہر تھیںسی۔
۱۲۔ جبرہا لوکیں کوں ککا گھنسی اے درد ڈیوٹن والا عذاب۔
۱۳۔ اے ساڈے رب اساں کنیں عذاب ہٹا ڈے بیشک
- لَسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
حَمْدٌ ②
وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ③
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ④
فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ⑤
أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ⑥
رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑦
رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤَقِنِينَ ⑧
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ⑨
بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ⑩
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ دُخَانٍ مُّبِينٍ ⑪
يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑫
رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ⑬

اساں منیندے ہیں۔

۱۴۔ او کیویں یاد کر لیں تے انہیں کنیں ہن کھول کے بیان کرن والا رسول آگئے۔ اُنْ لَّهُمُ الدُّرُورُ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ۝

۱۵۔ ول او اوں کنیں پھر گھن تے آکھئے نیں اینکوں سکھایا ویندے تے اے پاگل۔ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ۝

۱۶۔ اساں عذاب کوں تھوڑی دیر کیتے پریں کر ڈیسیوں بے شک تساں ولا کفر کرن پئے ویسو۔ اِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا اِنْكُمْ عَادِدُونَ ۝

۱۷۔ جڈاں اساں وڈی پکڑ پکڑیسیوں بے شک اساں بد لکھن سبگدے ہیں۔ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ اِنَّا مُنْتَقِمُونَ ۝

۱۸۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے فرعون دی قوم کوں آزمایا تے انہیں کنیں عزت والا رسول آیا۔ وَ لَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۝

۱۹۔ جو اللہ دے بندے میڈے نال پٹھ ڈے بیشک میں تہاڈے کیتے ایمان دار رسول آں۔ اَنْ اَدُّوْا اِلَىٰ عِبَادِ اللّٰهِ اِنِّیْ لَکُمْ رَّسُوْلٌ اٰمِنٌ ۝

۲۰۔ تے اللہ دے سامنے وڈائی ذکر و بے شک میں تہاڈو ہک کھلی دلیل گھن کے آیاں۔ وَ اَنْ لَا تَعْلَوْا عَلَی اللّٰهِ اِنِّیْ اَتٰیْکُمْ بِبَلٰطِیْنٍ مُّبِیْنٍ ۝

۲۱۔ بے شک میں اپنے تے تہاڈے رب دی آم شام وچ انداں جو تساں میکوں پتھریں نال مار نہ گھتو۔ وَ اِنِّیْ عٰذْتُ بِرَبِّیْ وَ رَبِّکُمْ اَنْ تُرْجَمُوْا ۝

۲۲۔ تے جے تساں نوہے منیندے تے میکوں کلبھا چھوڑ ڈیو۔ وَاِنْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا لِیْ فَاَعْتَزِلُوْا ۝

۲۳۔ اوں اپنے رب کوں سڈیے تے آکھیس بے شک اے مجرم قوم۔ فَدَعَا رَبَّہٗ اَنْ هٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُوْنَ ۝

۲۴۔ خدا آکھئے میڈے بندیں کوں راتورات گھن و ہنچ بے شک تہاڈا اچھا کیتا ویسی۔ فَاَسْرِ بِعِبَادِیْ لِیَلًا اِنْکُمْ مُّتَّبِعُونَ ۝

۲۵۔ تے سمندر کوں پئے بنا کے چھوڑ و ہنچ بے شک او غرق تھیون والا لشکر۔ وَ اَتْرٰکِ الْبَحْرَ رَهْوًا اِنَّہُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ۝

۲۶۔ انہیں کے تلا باغ تے چشنے چھوڑین۔ کَمْ تَرٰکُمْ مِّنْ جَنَّتٍ وَ عِبُوْنَ ۝

- ۲۷۔ تے رڑھیں تے عزت والیاں جہیں۔
 ۲۸۔ تے نعمتاں چھوڑین جنہیں نال ادغوش تھے پٹے بن
 ۲۹۔ تے ایویں اساں انہیں دا بی قوم کوں وارث بنا
 ڈتے۔
 ۳۰۔ انہیں تے نہ آسمان رُسے تے نہ زمین تے انہیں
 کوں دیکھی وی نہیں ڈتی گئی۔
 ۳۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں ذلیل کرن والے
 عذاب کنیں پھائے۔
 ۳۲۔ تے اسان انہیں کوں اوں زمانے دے کوکس
 تے علم دی وجہ نال چُن بگدھاھا۔
 ۳۳۔ تے انہیں کوں اونشان ڈتے جیندے دین
 کھلی آزمائش ہائی۔
 ۳۴۔ بے شک اداے آبدن۔
 ۳۵۔ اے ساڈی پہلی موت تے ساکوں جیندہ نہ کیئا
 ویسی۔
 ۳۶۔ ناں تاں ساڈے پیو ڈاڈے گھن آوے تے ناں
 سچے ہوتے۔
 ۳۷۔ کیا اوہ جگے بن یا تبع دی قوم یا جیرھے انہیں کنیں
 پہلے بن اساں انہیں کوں ہلاک کر ڈتا ہاتے بے شک
 او مجرم بن۔
 ۳۸۔ تے اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جوا انہیں دے
 دیکار بے فائدہ تے کھینڈ واسطے پیدا نہیں کیئا۔
 ۳۹۔ اساں انہیں ڈنایں کوں حق نال پیدا کیئتے تے اصل اکثر
 لوک چاٹدے نہیں۔
 ۴۰۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ انہیں ساریں دا مقرر
 دُرُوج دَمَقَامٍ کَرِیمٍ ۱۵
 وَنَعْمَةً کَانُوا فِیْهَا فَلَکَھِینَ ۱۶
 کَذٰلِکَ وَادْرٰتُھَا قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ۱۷
 مَا بَلَکَ عَلَیْھِمْ السَّمَاوُتُ وَ الْاَرْضُ وَمَا کَانُوا
 مُنْظَرِیْنَ ۱۸
 وَلَقَدْ بَجَّیْنَا بَنِیَ اِسْرَآءِیْلَ مِنَ الْعَذَابِ الْیَھِیْنِ ۱۹
 مِنْ دُرُوجٍ اِنَّہٗ کَانَ عَلَیَّآ مِنَ السُّرِیْنِ ۲۰
 وَلَقَدْ اٰخَرْنٰھُمْ عَلٰی عِلْمٍ عَلَی الْعٰلِیْنَ ۲۱
 وَ اَتٰیْنٰھُمْ مِنَ الْاٰتِیِّ مَا فِیْہِ بَلَاءًا مُّبِیْنٌ ۲۲
 اِنْ هُوَ اِلَّا لَیَقُولُوْنَ ۲۳
 اِنْ هِیْ اِلَّا مَوَدَّتُنَا الْاُولٰی وَ مَا نَحْنُ بِمُنْشَرِّیْنَ ۲۴
 فَاَنُوْا بِاٰیٰتِنَا اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ۲۵
 اَھُمْ خَیْرٌ اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَ الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِھُمْ اَھْلَکْنٰھُمْ
 اِنْھُمْ کَانُوْا مُجْرِمِیْنَ ۲۶
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَمَا
 بَیْنَھُمَا لَعِبِیْنِ ۲۷
 مَا خَلَقْنٰھُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰکِنْ اَکْثَرُھُمْ
 لَا یَعْلَمُوْنَ ۲۸
 اِنْ یَوْمَ الْفَصْلِ مِیقًا تُھَمُّ اٰجَمِعِیْنَ ۲۹

وقت۔

۴۲۔ جہاں کوئی سگتی ہے سگتی دے کم نہ اوسی تے انہیں دی امداد نہ کیتی ویسی۔

۴۳۔ سوائے اوندے جیندے اتے اللہ رحم کرے بے شک او غالب تے مہربان۔

۴۴۔ بے شک کنوار پوٹی داوٹ

۴۵۔ گناہ گاریں دا کھاج

۴۶۔ پگھر یے تلمبے آلی کارڈ دھیں وچ اُپسی

۴۷۔ جیویں تیا پانی اُپلے

۴۸۔ اینکو پکڑو تے روزخ دی اوہل تیں اینکوں کھلیندے ونجو۔

۴۹۔ ول ایندے سر تے تتا پائی سٹو۔ اے گری دا عذاب۔

۵۰۔ توں پکھ بے شک ترن عزت والا تے مشریف (بشروا) مانریں۔

۵۱۔ بے شک اے او عذاب جیندے متعلق تسال شک کریندے باوے۔

۵۲۔ بے شک متقی امن والیں جہیں وح ہوسن۔

۵۲۔ بائیں تے چشیں وح ہوسن

۵۴۔ ریشم پسین آئے سلائے بہن

۵۵۔ ایویں اساں انہیں کیتے وڈیں اکھیں آلیاں حوراں زالیں بنیسوں

۵۶۔ او ہر قسم دا پھل منگوئیں تے امن وح رہن

۵۷۔ اوندے وح انہیں کول موت نہ اوسی سولے

پہلی موت دے تے اللہ انہیں کول روزخ دے عذاب کنیں پچسی

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٢﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٣﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُوفِ ﴿٤٤﴾ طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٥﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٦﴾

كَغَلِيِّ الْحَبِيمِ ﴿٤٧﴾

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٨﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيمِ ﴿٤٩﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٥٠﴾

إِنْ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥١﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥٢﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعِوْنٍ ﴿٥٣﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٤﴾

كَذَلِكَ نَقُودُهُمْ خُجُودٍ عَيْنٍ ﴿٥٥﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٦﴾

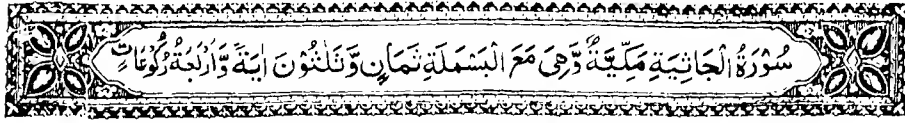
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَ

وَقَهُمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾

حافظہ ام عبدالستار خیرین

- فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝۵۸
- ۵۸۔ اے تہاڑے رب و افضل تے اے پہوں
وڈی کامیابی ۝
- فَإِنَّمَا يَسْتَرْزِقُهُ بِإِسَاءِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝۵۹
- ۵۹۔ تے اساں اینکوں تیڈی زبان تے سوکھا کر
ڈتے ماں جو اے نصیحت پکڑن
- فَإِزْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَابُونَ ۝۶۰
- ۶۰۔ توں انتظار کر بے شک او انتظار کر نیندے
پین۔

سورہ جاثیہ مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۸ آیاتیاں تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹن والاتے بہوں مہربان۔
- ۲۔ سب صفتیں والاتے بزرگ خدا۔
- ۳۔ اے کتاب غالب تے بہوں سیانے خدا دلوتھی،
- ۴۔ بے شک آسمانیں تے زمین وچ مومنین کیتے نشان۔
- ۵۔ تے ایویں تہا بڑے پیدا تھیون تے جانوریں کوں
زمین وچ کھنڈاؤن وچ یقین کرن والی قوم کیتے
نشان۔
- ۶۔ رات تے ڈینہر دے اگو پھو آؤن تے جو اللہ سیں
آسمان تو رزق لہائے تے اوندے نال زمین کوں برقیون و بعد
وسوں کیتے سی تے ہوائیں دے چلاؤن وچ عقل والی
قوم کیتے نشان۔
- ۷۔ اے اللہ دے نشانن جیرھے اسال تیرے
سامنے سرح نال پڑھدے ہن۔ اللہ تے اوندی کیتیں
دے بعد کیرھی گال کوں منین۔
- ۸۔ ہر کوڑے تے گناہ گار کوں عذاب ملیں۔
- ۹۔ او اللہ دی آیات کوں سڈے جیرھیاں اونکوں
پڑھ کے سُنایاں ویندن، دل اکڑنیزارہ ویندے
جیویں اول سُنیاوی ناں ہوئے، اونکوں بڑکھ ڈیوٹن
والے عذاب دی خوش خبری ڈے۔
- ۱۰۔ تے جیلھے اونکوں ساڈی آیات و اکھ پتر بگ
دیندے تے اوندے تے مشکریاں کریندے اے
- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ②
- إِنَّ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ③
- وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُؤْقِنُونَ ④
- وَإِخْلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑤
- تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ قُبَاً بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ ⑥
- بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ⑦
- وَنُزُلِ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ⑧
- يَسْمَعُ آيَاتُ اللَّهِ تُنْزِلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُخَرِّمُ مُسْتَكْبِرًا كَآلَ لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرُهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ⑨
- وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑩

لو کہن جنہیں کیتے ذلیل کرٹ والا عذاب۔

۱۱۔ اوندے بعد دفرخ دی ہے جو اوکتن ادا نہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ او سکتی جنہیں کوں اللہ دے سوا معبود بیندن تے انہیں کیتے وڈا عذاب۔

۱۲۔ اے ہدایت تے جیرھے اپنے رب دی سہیش دا انکار کریندن انہیں کیتے مشرک دی وجہ نال بڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۱۳۔ اللہ اوہے جیٹ تہا بڈے کیتے سمندر کوں کم وچ لائے تاں جو اوندے حکم نال اوندے وچ بیٹریاں ٹرن تے تاں جو تساں اوندہ افضل گولوتے تاں جو تساں شکر کرو۔

۱۴۔ تے آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے اوسارے داسارا اوں تہا بڈے تانے کیتے بے شک ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشانن۔

۱۵۔ توں مومنیں کوں اکھ انہیں لوکیں کوں بخش ڈیون جیرھے اللہ دی سزا کینیں نہیں بڈے تاں جو او انہیں کوں انہیں دے عملیں دی وجہ نال سزا ڈیوے۔

۱۶۔ جیرھا چنگے کم کر یسی اوندہ فائدہ ہونکوں تھیں تے جیرھا گندے کم کر یسی اوندہ گھانا اونکوں تھیں دل تساں اپنے رب دو دلنے۔

۱۷۔ اساں بنی اسرائیل کوں کتاب تے حکومت تے نبوت بخشی تے انہیں کوں پاک شہیں دارزق ڈتا تے انہیں کوں سارے لوکیں تے وڈائی بخشی۔

۱۸۔ تے انہیں کوں کھلی کھلی شریعت ڈتی تے انہیں اوندہ علم آون دے بعد آپت دی منہ زوری دی دہر

مِنْ دَرَارِهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝۱۱

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْدٍ إِلَيْهِمْ ۝۱۲

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لَتَجْزِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بَأْمَرِهِ وَلِتَسْتَغْوُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۱۳

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝۱۴

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۵

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝۱۶

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَدَّفْنَاهُمْ مِنَ الْغَيْبِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝۱۷

وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ①۸

نال اوندے وح اختلاف کی کتابے شک تیبڑا رب
قیامت دے ڈینہہ اوند فیصلہ کرے جیندے وح
او اختلاف کریندن ۔

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ①۹

۱۹۔ ول اسال تیکوں شریعت دے ہک طریقے تے
چلے توں اوندی پیروی کرتے جیرے چاڈے نہیں
انہیں دی مرھی دے پھونناں چل ۔

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ②۰

۲۰۔ بے شک او اللہ دے مقابلے وح تیکوں کوئی
فائدہ نہیں پچا سگدے تے ظالم ہک ڈوجھے دے
سنگتی بن تے اللہ متقیں دا سنگتی ۶۔

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُذَوِّقُونَ ②۱

۲۱۔ اے لوکیں کیتے نشان تے ہدایت تے یقین رکھن
والی قوم کیتے رحمت ۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً عِندَ اللَّهِ
وَمِمَّا تَتَّبِعُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ②۲

۲۲۔ کیا بڑے کم کرٹ دلے اے خیال کریندن جو
اسال انہیں کول اوں بنا ڈیسیوں جیویں مومن تے
نیک کم کرٹ دلے بن انہیں دامرٹ جیوٹ ہک ہوی
بہوں برا ۶ جو ا فیصلہ کریندن ۔

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَئِنْ جِئْتُمْ
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ②۳

۲۳۔ تے اللہ آسمانیں تے زمین کول حق نال پیدا
کیتے تے تاں جو ہر نفس کول اوندی کمٹ دا بدلہ ملے
تے انہیں تے ظلم نہ تھنسی ۔

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ
عَلَىٰ عِلْمِهِ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ
بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ
أَلَا تَذَكَّرُونَ ②۴

۲۴۔ کیا تیں اول بندے کول بڑھے جیرہا پٹی خواہیں
کول معبود بنا گھندے تے اللہ اونکوں اپنے علم نال
گمراہ کیتے تے اوندے کن تے دل تے مہر لا ڈتی اس
تے اوندے اکھیں تے پردے پاتسی اونکوں اللہ
دے سوا کون سدھارا ۶ پھیلیسی کیا تیں نصیحت
نوحے پڑیندے ۔

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يَهْدِيكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ

۲۵۔ تے انہیں آکھئے اے تے محض ساڈی دنیا دی
زندگی ۶ مرسوں تے دل جیندے تھیسوں تے ساکوں

عَلِمَ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ۝۲۵

زمانہ مریندے، ایندا انہیں کوں کوئی علم نہیں، اے
محض انہیں دا اپنا خیال۔

وَإِذَا تَنَاطَلُوا عَلَيْهِمْ أَنُنَزَّلُ عَلَيْهِمْ مَاءٌ مِّنَ السَّمَاءِ فَقَالَ تَوَّابٌ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۲۶

۲۶۔ تے تیلھے انہیں تے ساڈیاں آیتاں پڑھیاں
ونیدن تے انہیں دی دلیل محض اے ہوندی ہواو
آہن جے تساں سچے عرتے ساڈے پیو ڈاڑیں کوں
گھن آو۔

قُلِ اللَّهُ يُخَيِّمُكُمْ ثُمَّ يُبْسِتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝۲۷

۲۷۔ توں آکھ اللہ تہا کوں جیندا کیتے ول تہا کوں
مریسی ول تہا کوں قیامت دے ڈینہہ کھڑا کریسی
جیندے آوٹ وج کوئی شک نہیں تے اصل ہوں
سارے لوک چاندے نہیں۔

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِنُ يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ ۝۲۸

۲۸۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ کیتے
ہے تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ کھڑے لوک
گھانا پین۔

وَتَرَىٰ كُلَّ اُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ اُمَّةٍ تُدْعٰى اِلٰى رَبِّهَا اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۲۹

۲۹۔ تے ہر اُمت گھوڑیں دے بھر ڈٹھا ہویا ڈیکھیں
تے ہر ٹولہ اپنی شریعت دوسڈیا ویسی، اج تہا کوں
تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتا ویسی۔

هٰذَا كُنْتُمْ يُنَادٰى عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ اِنَّا كُنَّا نُنْشِئُكُمْ مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۳۰

۳۰۔ اے ساڈی کتاب چیرھی تہاڈے خلاف وج الیہندی
بے شک اساں جو تساں کریںدے ہاوے کھدے
رہ گئے ہیں۔

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِيْ رَحْمَتِهٖ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْبَیِّنُ ۝۳۱

۳۱۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے انہیں کوں
انہیں دارب اپنی رحمت وج داخل کریسی تے اے
کھلی کامیابی۔

وَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَلَمْ يَكُنْ اٰیٰتِنّٰی تَنْتَلٰهُمْ اِلَّا تَكْبَرُ ۝۳۲

۳۲۔ تے جیرھے کافرن (انہیں کوں آکھیا ویسی)
کیا تہا کوں ساڈیاں آیتاں پڑھ کے سُنایاں دیندیں
ہن تساں اکڑیندے ہاوے تے تساں مجرم قوم
ہاوے۔

وَاِذَا قِيلَ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ السَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيْهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِيْ مَا السَّاعَةُ اِنْ نُّظُنُّ اِلَّا ظَنًّا وَّ مَا نَحْنُ بِمُتَّبِعِيْنَ ۝۴۰

۳۳۔ تے جیلے اکھیا ویندا با بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے قیامت دے جڑینہ وچ کوئی شک نہیں تسال آہرے ہا وے ساکوں کوئی پرتہ نہیں قیامت کیا ہے، اسال تے محض گمان کریندے ہں ساکوں یقین نہیں اوندہ۔

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَّا عَمِلُوا وَاَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝۴۱

۳۴۔ تے اوں دیکھے انہیں دے عملیں دیاں خرابیاں ظاہر تھی ولین تے او عذاب انہیں کوں ولہیٹ گھنسی جیندے اتے او کھلے ہن۔

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَاَمَّا لَكُمْ اَلْاٰثَرُ فَمَا لَكُمْ مِنْ تُحْسِنِ ۝۴۲

۳۵۔ تے انہیں کوں گھیا دیں تسال جیویں آج دی ملاقات بھل گئے ہا وے، آج اسال ایوں تہا کوں دی بھل ولیوں تے تہا ڈا ٹھکانہ بھاء تے تہا ڈا کوئی امدادی کاہ نہیں۔

ذٰلِكُمْ بِاَنكُمۡ اٰخَذْتُمۡ اٰيٰتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَّ عَزَّيْتُمْ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا فَاَلْيَوْمَ لَا يُخْرَجُوْنَ مِنْهَا وَاَلَا هُمْ يَسْتَعْبُدُوْنَ ۝۴۳

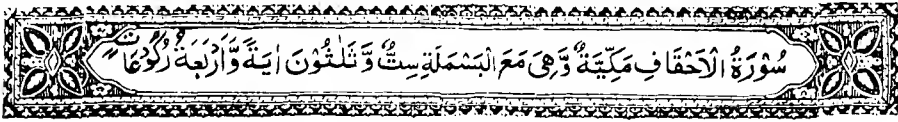
۳۶۔ اے ات بگاہوں جو تسال اللہ دی آیتیں تے کھلے ہا وے تے تہا کوں دُنیاوی زندگی دوکھا ڈتا ہویا ملے تے آج او اوندے وچ نہ کڈھیے ولین تے نہ انہیں کوں کو لہو آوٹ ڈتا ویسی نہ فریاد سنی ویسی۔

قُلِّلِ الْهٰمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝۴۴

۳۷۔ تے سب صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں داوی رب تے زمینیں داوی تے ساریں جہا میں دا پالنا ہار۔

وَلَهُ الْكِبَرِيَّاءُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيْمُ ۝۴۵

۳۸۔ آسمانیں تے زمین وچ وڈیا ہوندا (او ہو وڈا) تے او غالب تے ہوں سیانا۔

سورة احقاف مکی ۷۷ بسم اللہ نال ایندیاں ۲۶ آیات تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن

منگئے ڈیوں والا تے بہوں مہربان۔

حَمَّ ②

۲۔

ساری مفتیس والا تے بزرگ خدا ۷۔

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ③

۳۔ اے کتاب غالب تے حکمت والے خدا

دلو بہا فی گئی ۷۔

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ④

۴۔ اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے

وجہ محض حق نال پیدا کیتے تے کہتے مقرر مدت

کیتے تے جیسے کافرن او اوں کیں منہ

پھر نیند جتھو او ڈراٹے ویندن۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ إِنْ يُؤْنِسِي يَكْتِبُ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَدَّاءُ نَزَرَةٍ مِنْ عِلْمِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

۵۔ توں آکھ تساں ڈسو جیسے تساں خدا دے سوا

مبدو بنیدے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا

پیدا کیتے یا آسمانیں وچ انہیں دی ساہجہ این کیں

پہلی کتاب وچو کوئی دلیل آتو یا علم دی دلیل

ڈیو جے تساں پے ہوے۔

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ⑥

۶۔ اوں کیں زیادہ گمراہ کون جیہا اللہ دے سوا

اوں کوں سب بندے جیہا قیامت میں اوں دی دعائیں

سُندا تے او انہیں دی دعا کیں غافلن۔

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ⑦

۷۔ تے جیلے لوک کٹھے کیتے دیسں او انہیں

دے دشمن ہوسن تے او انہیں دی عبادت

دے منکر ہوسن۔

وَإِذَا نُفِثَ عَلَيْهِمْ إِلَهُاتُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَلَّتْ أَعْيُنُهُمْ لِهَاجِهِمْ هَذَا إِسْحَارًا مُّبِينًا ⑧

۸۔ تے جیلے انہیں تے ساڈی کھلی کھلی آیات

پڑھیاں دیندن تے کافرن کوں جیلے انہیں دو اندے

آبدن اے تے کھلا کھلا جادو ہے۔

۹۔ یا آہدن اول اینکوں گھر گدھے توں آکھجے میں
اینکوں گھر گدھے تے تساں میکوں اللہ دے
عذاب کنیں توہے پجا سگدے او جاڈے
جو گالیں تساں کریندے ء تماڈے تے
میڈے درمیان او کافی گواہ تے او ہوں
بخشن والا تے ہوں مہربان۔

۱۰۔ توں آکھ میں کوئی نواں رسول نہتیں تے
میں نہیں جاڈا جو میڈے نال تے تباڑے نال کیا سلوک
کیتا دیس میں تے معن اوں دی دی
پیروی کرینداں جی رہی میڈو اندی ء تے میں
تے معن ہک کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
۱۱۔ توں آکھ ڈسو جے اے اللہ کنیں ہے تے
لساں ایندا انکار کریندے پئے ء تے بنی اسرائیل
وچو ہک گواہ نے گواہی دی ڈتی ء تے اوں
من گدھے تے تساں وڈائی ڈکھائی بے شک
اللہ خالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۲۔ تے کافر مومنین کوں آہدن جے اے
چنگا ہووے ہاتے اسان کنیں پہلے ایمان
نہ گھن آون ہاتے جیلھے انہیں کوں ایندے
نال ہدایت نہیں ملی آہدن اے تے پرانا کوڑ۔
۱۳۔ تے این کنیں پہلے موسیٰ دی کتاب رستہ
ڈکھاوڻ والی تے رحمت ہائی تے اے
کتاب جی رہی تصدیق کریندی ء تے عربی
زبان وچ تاں جو ادھالیں کوں ڈراوے ،
تے نیکس کیتے خوش خبری ء۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَنَالُكَونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفْعِلُونَ فِيهِ ۖ
كُفِيَ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ
الْزَكِيمُ ﴿٩﴾

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَاعٍ مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرَى مَا يَفْعَلُ
بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَيْتُكُمْ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١﴾

قُلْ أَدْرَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَكُفْرُكُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَهِدٌ مِنْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ١٥

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِنْكَ فَذِيكُمُ ﴿١٣﴾

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۖ وَهَٰذَا
 كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّنَّاسٍ أَعْرَبِيَّا لِّبَشَرِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 وَأَبْشَرِ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک جیسے آہن اللہ ساڈا رب تے ول ٹکڑے تھی ویندن تے انہیں تے کوئی ڈر نہیں تے نہ او مونجھے تھیں۔

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اے بہشتی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن اے انہیں دے عملیں دی جزاء۔

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ اَشُدَّاهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي بُنْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے اساں انسان کوں پیو ماناں چنگے سلوک دی وصیت کیتی ء اوندی ما اونکوں ڈاڑھی تکلیف نال مل، ڈوھ وچ رکھے تے دل تکلیف نال چٹے تے اوندے محل تے کیمر چھڑاؤن دا وقت تریہ مہینے ہن تے جیلے او پورا جوان تھئے تے چالی سال دا تھئے آکھیں اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے میں اوں نعمت دا شکر کراں جیہی تیں میڈے اتے کیتی ء تے میڈے پیو ماتے کیتی تے میں نیک کم کراں جیسے تیکوں چنگے بگن تے میڈی اولاد کوں نیک بنا بے شک میں نیڑو رجوع کریںداں تے میں فرمانبردار ہاں۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَقْبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَ تَتَجَاوَرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا بِوَعْدِهِ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اے ہن جنہیں دی دعا اساں سترے ہیں تے انہیں دے چنگے کم قبول کریندے ہیں تے اساں دی برائیاں معاف کر ڈیساں اے بہشت والے ہن اے سچا وعدہ ء جیہا انہیں نال کیتا گئے۔

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا اتَّعَذَّبْنِي أَنْ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَوِيحِينَ اللَّهَ وَنَبِيَّكَ أَمِينٌ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ يُقُولُ مَا هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جیہا اپنے پیو ماں کوں آہدے تہاڈے اتے افسوس میکوں اے ڈسیندے ء جو میکوں جیندا کیتا ویسی تے میں کنیں پہلے کئی صدیاں گزیرن تے او ڈوہیں اللہ کنیں فریاد کریںدن ہلاک تھیویں من گھن بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء تے او

آہدے اسے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

۱۹۔ ایصو جنہیں لوکن جنہیں تیں انہیں لوکس دی عذاب دی پیشگوئی پوری تھی جیرے پہلے ہن بھانوں او جنس درج ہن یا انسانیں وچ۔ بے شک او گھانا پاوٹ والے ہن۔

۲۰۔ تے ہر کیں کوں انہیں دے عملیں دے مطابق رتبہ بلسی تے عملیں دا بدلہ انہیں کوں پورا بلسی تے انہیں تے ظلم نہ تھیسے۔

۳۱۔ تے جیرے ڈینہہ کافر بھا دے سامنے آندے ویسن تے اکھیسے تساں اپنے انعام سارے دنیاوی زندگی درج ختم کر ڈتے ہن تے انہیں کیں فلدہ چاچکے آج تہاکوں ذلت دا عذاب بجا ویسی جو تساں زمین وچ ناحق اکریندے ہا دے تے نافرمانی کریندے ہا دے۔

۳۲۔ تے عاد دے بھرا کوں یاد کر جیہے اوں اپنی قوم کوں (ہیں نال) ڈرائے تے اوں کنیں اگو پچھو کئی رسول گذر چکین جو تساں اللہ دے سوا کیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہا ڈے اتے وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈرداں۔

۳۳۔ انہیں آکھئے کیا توں آئیں جو ساکوں ساکوں معبودیں کنیں پریں کر ڈیویں تے دل جیرا ڈراوا ساکوں ڈیند اپیں پورا کر بے توں سجا ہوں۔

۳۴۔ اوں آکھئے ایندا علم اللہ کنیں ہے تے میں تے اللہ دا سنہیا تہاکوں پچنیداں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجینداں۔

۳۵۔ جیہے انہیں بدل ڈٹھے جیرا انہیں دی

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْرٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ أَرْسَاهُمْ كَأَنَّا أَخْسِرِينَ ۝

وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُوقِيَهُمْ أَعْثَابَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْأَذْهَبَتْكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَيَا لَكُمْ تَقَسُّوْنَ ۝

وَأَذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أُنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ النُّجُومُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَّ عَنْ إِلَهِتِنَا فَأَتَنَا بِمَا نَعْبُدُ نَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝

قَالَ إِنَّمَا اتَّبَعْتُ أَمْرَ اللَّهِ وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَ اللَّهِ وَلَا تَقُولُوا لِمَا يُكَفِّرُ عَنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَتَجْهَلُونَ ۝

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ

قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَرٌ نَّآ بَلْ هُوَ
مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

تَدْعُو كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ
إِلَّا مَسِيرُهُمْ ۖ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ مَكَنَّا فِيمْثَآءٍ مَّكَانَ كُنُوزِهِمْ ۖ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ سَبْعًا وَابْتِصَارًا ۖ وَفُتِنَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ
سَعُهُمْ ۖ وَلَا أَبْصَارُهُمْ ۖ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاكَاثُفًا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٢٧﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا وَكَّلَكُمُ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا
الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا
إِلَٰهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ ۖ وَذَلِكَ أَفْكَرُهُمْ وَمَا كَانُوا
يَفْقَهُونَ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ صَرَّفْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا مِنَ الْجَنِّ يَتَّبِعُونَ الْقُرْآنَ
فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصَنَّا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ
قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿٣٠﴾

واہیں دو اندا پیا ہا انہیں آکھئے اے بل جیرا
ساڈے تے و سسی ، اصل اے تے او
عذاب جنیدی تھا کوں جلدی ہائی اے ہوا
جنیدے وچ ڈکھ والا عذاب ۔

۲۶۔ جیڑی اپنے رب دے مک نال ہر شے تباہ کر
ڈیسی تے فجر کوں انہیں دیاں محض جہیں باقی
ہن اساں ایویں مجرم قوم کوں سزا ڈیندے ہیں ۔

۲۷۔ اساں انہیں کوں او طاقت ڈتی ہائی جیڑی
تھا کوں نہیں ڈتی تے اساں انہیں دے کن
تے آکھیں تے دل بٹائے ہن تے انہیں دے
کنیں تے آکھیں تے دیں انہیں کوئی نالہ نہیں چھایا
تے او اللہ دی آیات دا انکار کریندے ہن
تے جیرے عذاب تے کھلدے ہن اوہیں انہیں
کوں تباہ کر ڈتے ۔

۲۸۔ تے اساں تھابے آسو پاسو ہوں ساریاں
وستیاں ہلاک کیتن تے آیتیں کوں دھا پھیر
کیتے تاں جو او ولن ۔

۲۹۔ تے اوں ولیمے انہیں جنہیں کوں او اللہ دے
سوا معبود بنیندے ہن جو او انہیں کوں اللہ
دے کو لہو کر لسن انہیں دی مدد کیوں نہ
کیتی اصل او انہیں کنیں رل گئیوں نے اے انہیں
دے کوڑ تے گھڑی ہوئی گال دا نتیجہ ۔

۳۰۔ جیلے اساں تیرڈو جنیں دا ہک لولہ لا سئے
انہیں قرآن کئیے جیلے او آٹن انہیں
آکھئے چپ کرو جیلے تلاوت مکی او اپنی
قوم کوں ڈراوٹ کیتے اوندو دل بگئے ۔

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى
طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ انہیں آکھئے اے ساڈی قوم بے شک
اساں کتاب سنی ۽ جیڑھی موسیٰ دے بعد
تھی ۽ او اپنے کینں پہلی کتاب دی تصدیق کریندی ۽
تے حق داتے سدھا راہ دکھنیدی ۽۔

يَقَوْمَنَا أَحْيَبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمَنُوا
بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَبُجُوكُمْ
مِنْ عَذَابِ الْيَوْمِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ساڈی قوم اللہ دے سٹن والے
دی آواز سنوتے اوکوں منواو (اللہ تہا بڑے گناہ
بخشیسی تے تہاکوں بڑکھ والے عذاب کینں
آم شام بڑیسی۔

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ
فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جیرھا اللہ دو سٹن والے دی
نہیں سٹنھا او زمین و جہ ہرا نہیں سبکلا تے
اوندے سوا ہے کوئی اوندے سنگتی کا ۽ نیٹں
اے کوک کھلی گمراہی وچن۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَمْ يَكُنْ يَخْفَوْنَهُ يَغْدِرْ عَلَىٰ أَنْ يَأْتِيَ الْمَوْتَ
بَلَاءٌ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کیا انہیں بڑکھا نہیں بے شک اللہ جہیں
آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں دے
بناوٹن و جہ او تھکیا نہیں
جنیدے کرے اے ٹھیک بے شک او ہر
شے تے قادر۔

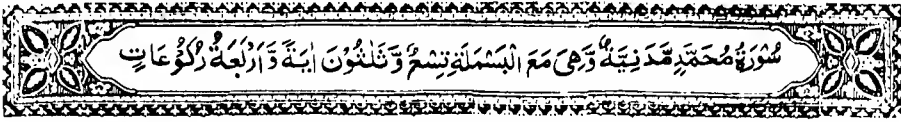
وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالُوا فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جڈاں کافر بھا دے ساٹے پیش
کیتے وین (آکھیا ویسی) کیا اے سچ نہیں
انہیں آکھئے ٹھیک ساڈے رب دی قسم۔ اوں
آکھئے اپنے انکار دی وجہ نال عذاب چکھو۔

فَأَصْبَحُوا صَبْرًا أُولُوا الْأَعْزَمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ
لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلِغْ قَهْلُكَ
إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے توں صبر کر جیویں پکے ارادیں والے
رسولیں کیتے تے انہیں کیتے عذاب جلدی نہ منگ تے انہیں
تے میرھے بڑنہ او عذاب کوں بڑکھسن انہیں کوں ایویں بگی
جو او دنیا وچ اڈنہ دا بہوں تھوڑا وقت رہ گئیں۔ اے
معض نصیحت تے نافرمانیں دے سوا ہیا کوئی ہلاک نہ تھیس۔

﴿۳۶﴾

سورہ محمد مدنی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۹ آیات تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ جیرھے کفر کریندن تے اللہ دی راہ کنیں
رکیندن اللہ انہیں دے عمل تباہ کر ڈیندے۔
- ۳۔ جیرھے مومن تے نیک کم کریندن تے جو
محمد صلی اللہ علیہ وسلم تے تسخے اونکو منیندن تے
او انہیں دے رب ولو سچ اللہ انہیں دیاں
برائیاں پریں کر ڈیسی تے انہیں دے حال
ٹھیک کر ڈیسی۔
- ۴۔ اے ایس واسطے جو کافرین کوڑ دی
پیروی کیتی ؑ تے مومنین اپنے رب ولو سچ دی
پیروی کیتی اللہ سیس ایویں مثالال ہان کریندے
لوکس کہنے۔
- ۵۔ تے جیلھے کافرین نال تہاڑی جنگ تھیوے
تے تساں انہیں دیاں گکیاں کپ ڈیو جیلھے انہیں
دی رت دھا گھنوں تے ول انہیں کوں پھوڑکی
بدھ گھنوں اوندے بدیا احسان کر کے چھوڑ ڈیو
یا فدیہ گھن کے جے تیں جنگ ختم تھی ونجے۔ اے
ایویں تھیئے تے جے اللہ چاہے ہاتے آپ انہیں
کنیں بدلہ گھن گھن ہا اصل اللہ تہاکوں ہک
ڈرو جے نال ازمنیدے تے جیرھے اللہ دی راہ
وچ قتل تھیں او انہیں دے عمل نہ ونجیسی۔
- الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْمَالَهُمْ ②
- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ
عَلَيْ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ لَا كُفْرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ③
- ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ④
- فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّجَالِ
حَتَّىٰ إِذَا أَثْمَنْتُمُوهُمْ فَضَرُّوا أُنُوتًا ۖ فَاثْمَنُوا
مَتًّا ۖ بَعْدَ وَرَاحَةٍ فِئْدَاءٍ ۖ حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ
أُذْرَاهَا ۚ ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرْنَا
مِنْهُمْ وَلَٰكِن تَبَيَّنُوا بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ ۚ وَ
الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ
أَعْمَالَهُمْ ⑤

- سَيُفْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ①
- ۷۔ انہیں کوں سدھے راہ تے لیسے تے انہیں دی حالت ٹھیک کر لیسے۔
- وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ ②
- ۸۔ تے انہیں کوں بڑسی ہوئی بہشت وچ پلہسی۔
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنْصَرُوا لِلَّهِ يَنْصَرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ③
- ۸۔ اے مومنو جے تساں اللہ دی مدد کرو تے او تہا بڑی ضرور مدد کر لیسے تے تہا بڑے پڑجھیسے۔
- وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَالْضَلَّ أَعْمَالُهُمْ ④
- ۹۔ تے کافرین تے افسوس تے او انہیں دے مل دی ضائع کر ڈلیسے۔
- ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطُوا أَعْمَالَهُمْ ⑤
- ۱۰۔ اے ات بگالوں جو انہیں اللہ دے پیٹھے ہوئے کوں ناپسند کیے تے اوں انہیں دے عمل ضائع کر ڈین۔
- أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا ⑥
- ۱۱۔ کیا انہیں زمین وچ گھر پھر کے نہیں بڑھا جو انہیں کینس پہلے لوکس دا کیا انجام تھے انہیں تے اللہ سیس مذاب لایا ہاتے انہیں کافرین دا وی ادھوال تھیسے۔
- ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ⑦
- ۱۲۔ اے ات بگالوں جو بے شک اللہ سیس مومنس دا سنگتی ہے تے کافرین دا کوئی سنگتی نہیں۔
- إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَنَبَّهُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ⑧
- ۱۳۔ بے شک اللہ مومنس کوں تے نیک کم کرٹ والیں کوں بہشت وچ پلہسی جنیدے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن تے کافر تھوڑا فائدہ جیسے تے بڑنگریں آلی کار کھوسن تے بھا انہیں دا ٹکاٹہ ہے۔
- وَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتَكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ⑨
- ۱۴۔ تے کے تلا وستیاں ہن جیریاں ایس دسی کینس تکرپاں ہن جتھو تیکوں کڈھے نیں اساں انہیں کوں تباہ کر ڈتا تے انہیں دا کوئی مددگار کار نہ ہا۔
- أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَتِيمَةٍ مِنْ رَبِّهِ كُنْزَيْنِ لَهُ سُوءٌ عَمِلَ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ⑩
- ۱۵۔ جیرھا اللہ ولو کھلی دلیل تے ہوئے او ہوجیاں تھی سگدرے جنیدے برے عمل اوکوں سوٹھے

کر کے ڈکھائے گئے ہوں تے انہیں اپنی خواہش
دی پیروی کیتی۔

۱۴۔ جیڑھی جنت دا وعدہ متبیں نال کیتا گئے ،
اوندی مثال ایویں سچھ اوندے وچ نہراں ہن
جنہیں دا پانی سسڑا نہیں تے کیر دیاں نہراں ہن
جنہیں دا ذائقہ خراب نہیں تھیندا تے شراب دیاں
نہراں ہن جیڑھیاں پیوٹ دالیں کوں مزیدار لگسن تے
صاف ماکھی دیاں نہراں دی ہن تے انہیں کیتے اوندے
دع ہر پھل ملی تے انہیں تے رب دی بخشش
دی ہری لے جنتی اوویں حق سگدے جیوہل ہک شخص ہمیشہ
بھاوج رہی تے انہیں کوں بہوں تآ پانی پلایا ویسی جیڑھا
اوندیاں آندراں کپ ڈیسی۔

۱۷۔ انہیں دچو کچھ کوک تیبڑی گال سُنن تے
جیلے تیں کنیں اٹھی کے دیندن پئے تے او عالمیں
کوں آہن نہیں ایں (رسول) کیا آکھئے اے لوکن
جنہیں دے دیں تے اللہ مہر کر ڈتی ۷ تے انہیں
اپنی خواہشیں دی پیروی کیتی ۷۔

۱۸۔ تے جیڑھے ہدایت تے ہن اللہ انہیں کوں
ہدایت دچ دھیمی تے انہیں کوں تقویٰ ڈیسی۔
۱۹۔ کیا او عذاب دی گھڑی دا سجالا گدھی کھڑن
جواو انہیں تے اچھ گت آہوے اوندیاں کچھ نشانیاں تے
پوریاں تھی گئیں تے جیلے او ویسی انہیں دا کیا جی۔

۲۰۔ توں جان گھن جو اللہ دے سوا کوئی معبود
نہیں توں اپنے گناہیں دی بخشش منگ تے مومن
مردیں تے مومن ترمیتیں کیتے دی تے اللہ تبارک

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ
مِّنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ
مِّنْ عَمَلٍ مُّصَفًّو وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كُنَّ هُوَ خَالِدِينَ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ۝۱۴

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنفَا
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ۝۱۷

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ
تَقْوَاهُمْ ۝۱۸
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهَا ۝۱۹

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَ
مَثُوكُمْ ۝۲۰

اُڑے اُڑے پھرُن تے ہکی جاتے کھڑن کون
چاندے ۔

۲۱۔ تے مومن آہدن کوئی سورت کیوں نہیں سہی
تے جیلے پکے حکمیں آلی سورت لہی تے ادرے
درج جنگ دا ذکر ہا تیں ڈٹھا ہوسی جنیں رے
دیس وچ بیماری ہے او تیبڈو ایویں ڈہرے پئے
ہن جیویں کہیں تے موت دی غشی ہوے
انہیں کیتے ہلاکت ۔

۲۲۔ انہیں داکم تے اطاعت ہوے ہاتے
نیک گالیں سناوَن ہوے ہاتے جیلے گال
پوری تھی ونچے ہاتے جے او اللہ دے حضور
سچے ثابت تھیون ہا تے انہیں کیتے چنگا ہا ۔
۲۳۔ کیا اے تھی نہیں سگدا جو تہاں کنڈ دلاؤ
تے زمین وچ فساد پا ڈیو تے رشتے داریاں
مکا ڈیو ۔

۲۴۔ اے لوکن جنہیں تے اللہ دی لعنت اویں
(اللہ سئیں) انہیں کون بوڑا کر ڈتے تے انہیں
دیاں اکھیں اندھیاں کر ڈتن ۔

۲۵۔ کیا او قرآن تے غور نہیں کریندے یا انہیں
دے دیں تے اپنے جندربن ۔

۲۶۔ جے شک ایندے بعد میرے کنڈ دلا کے پھر گئیں
تے ہدایت دی انہیں تے ظاہر تھی چکی ہائی
شیطان اے کم انہیں کون سوٹھا کر ڈکھائے
تے انہیں کون کوڑیاں امیداں لائسی ۔

۲۷۔ اے ات مجاہدوں جو جنہیں کون اللہ داکلام
چنگا نہیں گدا انہیں کون اکھٹے نیں کجہ گالیں

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ
فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَخُكِمَةٌ وَذِكْرٌ
فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ①

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرَ فَلَوْ
صَدَّقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ②

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفِيدُوا فِي الْأَرْضِ
وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ③

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَتْهُمْ دَآخِلَى
أَبْصَارِهِمْ ④

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ⑤

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدَّوْا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا
تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَّ
لَهُمْ ⑥

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَطِينًا عَمَّا فِي بَعْضِ الْأَمْرِ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

إِسْرَارَهُمْ ⑤

تماڑیاں منیسوں تے اللہ انہیں دے بھید جانڈے۔
۲۸۔ کیا حال ہوسی جیلے فرشتے انہیں دی جان
کڑھیں تے انہیں دے منہ تے کنڈ تے مریدے
پٹے ہوسن۔

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يُضْرَبُونَ وُجُوهُهُمْ
وَأَذْبَارُهُمْ ⑤

۲۹۔ اے ات گالوں جو انہیں اولگال دی سپردی
کیتی جیرھی اللہ کوں ناراض کریندی ء تے اللہ دی رضا
کوں انہیں پسند نہیں کیتا تے انہیں دے عمل اللہ
دنجا ڈتے۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا اسَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا
رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ⑤

۳۰۔ جنیں لوکس دے دیس و توح بیماری ء انہیں دا
کیا خیال جو اللہ انہیں دے کینے نہ کڑھیں۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ
اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ⑤

۳۱۔ تے جے اساں چاہوں ہا تے تیکوں اولوک دکھا
ڈیوں ہاتے توں انہیں دے منہ کنیں سچاں گھنیں
ہا تے تیکوں انہیں دے الاکنیں پتہ بگ
ویندے تے اللہ تماڑے عملیں کوں جانڈے۔

وَلَوْ نَشَاءُ لَارَيْنَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
بِسِينِهِمْ وَ لَتَعَرَفْتَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ⑤

۳۲۔ تے اساں تہا کوں ضرور ازمیسوں تاں جو تماڑے دے وچو
جہادیں تے صبر کرن واپس کوں چاٹ گھنوں تے
تماڑے گالیں دا وی پتہ بگ ونجے۔

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ عَنْ نَعْمَةِ الْجِهَادِ مِنْكُمْ وَ
الصَّبْرِ وَ نَبْلُوَنَّكُمْ ⑤

۳۳۔ بے شک کافر تے جنیں اللہ دے راہ کنیں
روکے تے ہدایت ظاہر تھیوٹ دے بعد انہیں رسول
نال دشمنی کیتی ء او اللہ کوں کوئی نقصان نہیں
پچھا سگدے تے اللہ انہیں دے عمل دنجا ڈیسی۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ
شَاتُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى
لَنْ يَضُرَّوْا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ أَعْمَالَهُمْ ⑤

۳۴۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو تے اپنے عمل نہ دنجاؤ۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُطِيعُوا أَعْمَالَكُمْ ⑤

۳۵۔ بے شک جیرھے کافر تے اللہ دے راہ
کنیں رکیندن تے دل او مرویدن تے او کافر ہوندن
انہیں کوں اللہ نہ بخشے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ⑤

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ ۖ وَأَنْتُمْ الْأَضَلُّونَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكَكُمْ أَعْمَالَكُمْ ۝

۳۶۔ ہنں تہاں ڈھلتے نہ تھینو تے صلح دوسٹرو
تے تہاں ڈاڑھے ہوئے اللہ تہاڈے نال
تے او تہاڈے عمل املو نہ گھٹسی۔

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ
وَأَنْ تُوَفِّيُوا وَتَتَّقُوا يَوْمَ تُكْرَمُ أَعْوَدُكُمْ
وَلَا يَسْأَلُكُمْ أَفْعَالُكُمْ ۝

۳۷۔ اے دنیاوی زندگی تے محض کھیل تماشا
تے جے تہاں ایمان گھن آؤ تے اللہ کنیں ڈرو
تہا کوں تہاڈا اجر ڈیسی تے او تہاڈے مال
نہیں منگدا۔

إِنْ يَسْأَلْكُمْ عَنْهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَحَّلُوا وَبِخْرَجِ
أَضْعَفُ لَكُمْ ۝

۳۸۔ تے جے او تہاں کنیں مال منگے تے منہ
کرے تے تہاں شومائی کر سبکدے عے تے او
تہاڈے بغض کٹھ ڈیسی۔

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُغْفَرُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْغِلُ وَمَنْ
يَبْغِلْ فَإِنَّمَا يَبْغِلْ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ۝

۳۹۔ تہاں ہوئے جنیں کوں اللہ دی راہ وچ
خرچ کرن کیتے سبیا دیندے تے تہاڈے دھرو
کچھ تے شومائی کرنین تے میرے شومائی کرنین او نہ نقصان
آپ چسین تے اللہ بے پرواہ تے تہاں فقیر
ہوئے تے جے تہاں پھر و نحو اللہ تہاڈی جاتے
بی قوم گھن اوسی دل او تہاڈے جہیں نہ ہوسن۔

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهِ مَعَ الْبِسْمَلَةِ فَلْتُنْثَنُ اِيْنَهُ وَادْبَعُهُ وَكُنُوْعَاتٍ

سورة فتح مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیتاں تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے بہوں مہرباں۔

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِیْنًا ②

۲۔ بے شک اساں تیکوں کھلی فتح بخشی ء۔

لِيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ

۳۔ تاں جو اللہ سیس تیرے اگلے تے پچھلے

وَمَا تَاَخَّرَ وَیُنِمْ نِعْمَتُهُ عَلَیْكَ وَ

گناہ بخش ڈیوے تے تاں جو تیرے اتے

یَهْدِيْكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِیْمًا ③

اپنی نعمت پوری کرے تے تیکوں سدھارا
ڈکھالے۔

وَيَنْصُرَكَ اللّٰهُ نَصْرًا عَظِیْمًا ④

۴۔ تے اللہ تیرے شاندار امداد کرے۔

هُوَ الَّذِیْ اَنْزَلَ السَّكِیْنَةَ فِیْ قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِیْنَ

۵۔ اوہو ء جیس مومنین دے دلیں تے سکینت

لِیَزِدَ اَدْوَارِ اِیْمَانًا مَّعَ اِیْمَانِهِمْ وَ اللّٰهُ جُنُوْدُ

لہائی تاں جو انہیں دے پہلے ایمان نال ہوا ایمان مل ونجے

السُّلُوْبِ وَالْاَسْرَضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِیْمًا حَكِیْمًا ⑤

تے آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ کیے بن تے اللہ بہول
جائنڈ والا تے سیاناء۔

لِیُدْخِلَ الْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِیْ

۶۔ تاں جو مومنین کوں تے مومن تریمتیں کوں

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خٰلِدِیْنَ فِیْهَا وَ یُكَفِّرُ عَنْهُمْ

بہشت و تح پلھاوے جنیدے و تح نہراں و نہیاں

سِیْئَاتِهِمْ وَكَانَ ذٰلِكَ عِنْدَ اللّٰهِ قُوْدًا عَظِیْمًا ⑥

پین اوندے و تح ہمیشہ رہن تے تاں جو انہیں

دیاں برائیاں دور کر ڈیوے تے اے اللہ ولو

وڈی کامیابی ء۔

وَيُعَذِّبُ الْمُنٰفِقِیْنَ وَالْمُنٰفِقٰتِ وَالشُّرٰكِیْنَ وَ

۷۔ تے تاں جو منافق مردیں تے تریمتیں تے

الْمُشْرِكِیْنَ الظَّالِمِیْنَ بِاللّٰهِ ظَنَ السَّوْءِ عَلَیْهِمْ دَابْرَةُ

مشرك مردیں تے تریمتیں جیرے اللہ تے بدگمانی

السَّوْءِ وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَیْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَاعَدَ لَهُمْ

کریندن تے عذاب لہاوے انہیں تے معیبت

جَهَنَّمَ وَ سَاءَتْ مَصِیْرًا ⑦

دا چکر ادسی۔ اللہ نے انہیں تے غضب لہائے

تے انہیں تے لعنت کیتی ء تے انہیں کیتے

دوزخ تیار کیتی ہوئی اس تے اے ہوں گندہ
لکائنہ ۷۔

۸۔ آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ دے ہن
تے اللہ غالب تے سیانٹا ۷۔

۹۔ بے شک اساں تیکوں گواہ بنا کے تے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا کے
پٹھے۔

۱۰۔ تاں جو تساں اللہ تے اوندے رسول کون منو
تے اوندی مدد کرو تے اوندی عزت کردتے جینہ
رات اوندی تسبیح کرو۔

۱۱۔ بے شک جیرے تیردی بیعت کریندن او اللہ
دی بیعت کریندن اللہ دا ہتھ انہیں دے ہتھ تے
سہ جیرھا وعدہ ترڑیسی اوندانگناہ ہونکوں تھیں
تے جیرھا وعدہ پورا کریسی جو اوں خدا نال کہتے
اللہ اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

۱۲۔ تیکوں بچھو رہن والے بدو ضرور اکھن اسان
اپنے مال تے ہسروج رڈیے رہ گئے ہن توں
ساڈے کیتے بخشش منگ او اپنے زبانیں نال
آہن جو انہیں دے ولس وچ نہیں جے اللہ تہا کول نقصان
ڈیون دا ارادہ کرے یا فائدہ پچاؤن دا ارادہ کرے
تے اوندے متا بلے دج کون کجھ کر سگدے اصل
اللہ تہا ڈے عیسی کنیں با خبر۔

۱۳۔ اصل تساں خیال کیتے جو رسول تے مومن اصلو
کڈا ہن اپنے ہاں دو تے ہسرو نہ ولسن اے
خیال تہا ڈے دل وچ سوٹھا کر ڈتا گیا ہا تے تساں
گندہ خیال کیتے تے تساں ہلاک تھیون والی قوم

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا
حٰکِمِنَا ۱۰

اِنَّا اَرْسَلْنَا شَاهِدًا وَّ مُبَشِّرًا
وَّ نَذِيرًا ۱۱

لَتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَتُعَزِّرُوْهُ وَتُوْقِرُوْهُ وَ
تُحِيْضُوْهُ بَكْرَةً وَّ اٰصِيًّا ۱۲

اِنَّ الَّذِيْنَ يُبَايِعُوْنَكَ اِنَّمَا يُبَايِعُوْنَ اللّٰهَ يَدُ اللّٰهِ
فَوْقَ اَيْدِيْهِمْ فَمَنْ تَكَفَّ فَإِنَّمَا يَكُفُّ عَنْ نَفْسِهِ
وَمَنْ اَوْفَى بِمَا عٰهَدَ عَلَيْهِ اللّٰهُ فَيُؤْتِيْهِ
اَجْرًا عَظِيْمًا ۱۳

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلْفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَا
اَمْوَالُنَا وَاَهْلُنَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُوْلُوْنَ بِالسَّيْتِمِ
مَا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ
شَيْئًا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ
كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ حٰكِيْمًا ۱۴

بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ يَنْقَلِبَ الرُّسُوْلُ اِلَى اَهْلِيْهِمْ اَبَدًا وَّرٰى فِيْ قُلُوْبِكُمْ
وَلَمَّا طَنَّ السَّوْرُ ۱۵ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ۱۶

ہاوے۔

۱۴۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول کوں نہیں
منیندا تے بے شک اساں کافریں کیتے بھڑکن والا
عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۱۵۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی ۷
جنيکوں چاہندے بخشنیدے تے جنيکوں چاہندے
عذاب دیندے تے اللہ ہوں بخشن والا تے
ہوں مہربان۔

۱۶۔ پھورسٹن والے ضرور آکھسن اوں ویلے جیلے
تساں مال غنیمت کٹھا کرن کیتے ویسہ جو ساکوں نال
دجن دی اجازت ڈیو او چارندن جو اللہ دے کلام
کوں بل ڈیون توں آکھ تساں اصلو ساڈے پھو
نہ ٹرو ایمو اللہ دا فیصلہ ۷ او آکھسن اصل تساں
حد کریندے ۷ او گال اصلو سمجھدے نہیں۔

۱۷۔ توں پھورسٹن والے عربیں کوں آکھ تنہا کوں
اوں قوم دے مقابلے کیتے سڈیا ویسی جیرم ڈاڑی
جنگ کرن والی ۷ تساں انہیں نال جنگ کریسو
یا او مسلمان تھی ویسن جے تساں اطاعت کرد
اللہ تما کوں چنگا اجر ڈیسی تے جے تساں پھریسو
جیویں ایں کنیں پہلے پھر گئے ہادے تے او تما کوں
ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

۱۸۔ اندھے کیتے کوئی حرج نہیں تے نہ منڈے کیتے
کوئی حرج تے نہ بیمار کیتے تے جیرھا اللہ تے اندھے
رسول دی اطاعت کریسی اللہ اوں کوں بہشت دج پھریسی
جنیوے دج نہراں دہندیاں پین تے جیرھا نہ پھریسی
او اوں کوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ۝۳۱

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۳۲

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ
لِّتَأْخُذُوا هَآذِهِمْ وَتَتَّبِعَكُمْ يُرِيدُونَ أَن
يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَّنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالِ
اللَّهُ مِن قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْنُدُّوْنَكَ بَلْ
كَانُوا لَا يَفْقَهُوْنَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۳۳

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَعُدْعُونَ إِلَى
قَوْمِ أُولِي الْأَرْبَابِ فَأُولَٰئِكَ قُلُوبُهُمْ
أَوْ يَسْتُلِوْنَ قُلُوبَهُمْ أَفَلَا يَفْقَهُوْنَ
فَإِن تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۚ وَإِن
تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ
الْبَيِّنَاتُ ۝۳۴

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَى الْمَرْيُومِ حَرَجٌ ۖ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ۖ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَْعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۝۳۵

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَنَا بِهِمْ فَتًا قَرِيبًا ۝

۱۹۔ اللہ مومنین سے اور ویلے ہوں خوش تھے جیسے او وٹ دے تے تیڈی بیعت کریندے پئے ہن اونکوں انہیں دی دل دی گال دا پتہ بگ گئے اللہ انہیں تے سکون لہائے تے انہیں کون کولو دی فتح جُتی اس ۔

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونََهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝

۲۰۔ تے بہوں سارا مال غنیمت جیرھا او گھنڈے پئے تے اللہ غالب تے سیانارے ۔

وَعَدَ لَكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونََهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

۲۱۔ اللہ تمہاڑے کیتے بہوں غنیمتیں دا وعدہ کیتے جیرھیاں لتاں گھنڈے مال اوں تہا کون تکھیں ڈے ڈتے تے لوکس دے ہتھ روکین سی تے تاں جو اے مومنین کیتے نشان بچتے تہا کون سدھے راہ دو نیوے ۔

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

۲۲۔ تے ڈو جھی گال جنیدی تہا کون طاقت نہ ہائی اللہ سیس اڈا فیصلہ کر ڈتے تے اللہ ہر شے تے قادر ۔

وَلَوْ فَتَحْنَا لَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلْوَارِ الْأَذْوَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

۲۳۔ جے کافر تمہاڑے نال جنگ کرن تے اوکند ولا کے ٹرو لیں تے ول انہیں کون نہ سبگتی ہلے تے کوئی مددگار

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝

۲۴۔ اللہ دی سنت جیرھی پہلے پوری تھی تے توں اللہ دی سنت کون وڈیا ہو یا نہ ڈیکھیں ۔

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝

۲۵۔ او ہوہ جیس اوں دے ہتھ تہا کون تے تمہاڑے ہتھ انہیں کنیں تمہاڑے انہیں دے غالب آون دے بعد مکہ وچ روک ڈتے تے اللہ تمہاڑے عملیں کون ڈہرا کھڑے ۔

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَدِينِ مَعَكُمْ أَنْ يَتَّبِعَ حِمْلَهُ وَلَوْلَا رِجَالُ الْمُؤْمِنُونَ وَالنِّسَاءُ الْمُؤْمِنَاتُ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَتِ

۲۶۔ اے لوکن جیرھے کافرن تے تہا کون مسجد حرام کنیں رکیندن تے وقف قربانی کنیں دی رکیندن جو او اپنی اصل جاتیں پیچ بگے تے جے کچھ مومن مرد تے

تَطَّوُّهُمْ فَتُصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا
لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۵﴾

مومن عورتاں نہ بون ہا تہا کون جنہیں دا پتہ نہ ہا جے
لے ڈر نہ ہوے ہا تے تہا ڈے اتے غیب بگی علم دے
بغیر (تے اساں تہا کون لڑاں لڑیوں ہا) تاں جو اللہ جیکوں
چاہندے اپنی رحمت وچ داخل کرے تے جے اڈے اڈے
تھی و جن ہا تے اساں انہیں وچ کافریں کو ڈکھ لڑیوں۔

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَبَّةَ حَبَّةَ
الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالزَّمَّهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا
أَخًا بِيهَا وَأَهْلِيهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۶﴾

۲۷۔ جیلہ کافریں اپنے دیس وچ جہولت آلی
وٹپ کرن والی روح پیدا کیتی تے اللہ سیس اپنے
رسول تے تے مومنین تے آرام لہایا تے
تقویٰ تے انہیں دا پیر پکا کر ڈتا تے اے انہیں
دا تے انہیں دے پتر دا حق ہا تے اللہ سیس ہر
شے کون بہوں ہانڈے۔

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ
رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿۷﴾

۲۸۔ اللہ سیس اپنے رسول دی رؤیا کون سچا کر
ڈتا جو تساں مسجد حرام وچ پہنچو جے اللہ چاہے
امن نال سریں دے وال مُنا کے تے چھوٹے کرا
کے۔ تساں ڈرسو نہ تے ادنکوں پستہ وچ
تساں نہ چانڈے ہا دے تے ایندے سوا ہک
نزدیکی فتح رکھیں۔

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكُفِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿۸﴾

۲۹۔ اوہو جیں اپنے رسول کون ہدایت تے دین حق نال
پٹھے تاں جو ادنکوں سارے دینیں تے غالب کرے
تے اللہ کافی گواہ۔

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّاعًا سَاجِدًا يُبْتَغُونَ فَضْلًا
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيَّاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ
أَثَرِ السَّجْدِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوَارِثِ وَمَنَّهُمْ
فِي الْإِنْجِيلِ كُورَيْحٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَظَلَّ

۳۰۔ محمد اللہ دے رسول ہن تے جیرے ادندے
نابن او کافریں دے مقابلہ وچ سخت تے بہت
وچ مہربان توں انہیں کون ڈیکھیں رکوع تے
تے سجدے وچ او اللہ دا فضل تے اوندی
خوشی گولیندن انہیں دے تھیں تے سجدیں دے

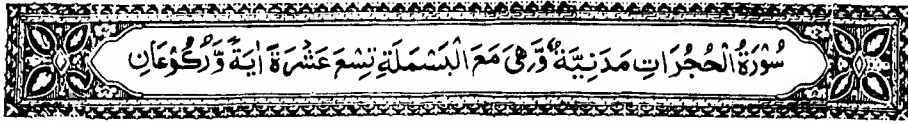
مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ
الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

۴۸

نشانیں اے توریت و حج انہیں دی مثال تے
انجیل و حج مثال ہک رٹھ آلی کار جیڑی اپنی روئیدگی
کدھئی او نکوں پکا کیتے سی تے او بہوں
پکی تھی گئی تے او اپنی پاڑ تے تکرڑی تھی گئی
زمیندار کوں بہوں چنگی لگدی تے کافر کو زمین
تے اللہ مومنین نال تے جیڑے نیک عمل کریندن
انہیں نال بخشش تے وڈے اجر دا وعدہ کیا ہوئے

سورة حجرات مدنی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ کے ناں نال جیرا بن
منگئے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دے
سامنے وادھو نہ الایا کرو تے اللہ کنیں ڈرو
بے شک اللہ ہوں سٹن والا تے چائٹن والا۔
- ۳۔ اے مومنو اپنے الانبی دے الا کنیں اچا
نہ کرو تے اوندے نال اچا نہ الایا کرو جیویں آپ
فتح الیندے ۷۰ ناں ناں تہاڈے عمل دیکھ دیں
تے تہا کوں پتہ دی نہ لگی۔
- ۴۔ بے شک جیرے اللہ دے رسول دے کوہو
اپنے الا جھکے رکھیندن اللہ انہیں دے دیں دے
تقویٰ دا امتحان گھن چکے انہیں کیتے بخشش تے
ہوں دہا اجر۔
- ۵۔ بے شک جیرے تیکوں کندھیں دے پھونکیں
سڈ مریندن انہیں دچو اکثر عقل نہیں کریندے۔
- ۶۔ تے جے اوصیر کرن تے توں آپ انہیں دو
باہر و آویں تے انہیں کیتے چنگا تے اللہ
ہوں بخش والا تے مہربان۔
- ۷۔ اے مومنو جے تساں کنیں ناسق کوئی خیر
آنے تے چھ گدھا کرو اے نہ تھیو جو تساں
کیں قوم کیتے لاعلمی نال معصیت بنو تے دل
اپنے کیں دی دج نال شرمندہ تھی دجو۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدْ مُوَابِنَ يَدِي اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَبِغٌ عَلِيمٌ ②
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْعَوْا أَصَوَاتَكُمْ فَوْقَ
صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ
بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ ③
- إِنَّ الَّذِينَ يَغْضَوْنَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ④
- إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ⑤
- وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ
فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا
عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ⑦

وَاغْلَبُوا أَنَّ بَيْنَكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ
الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ
وَ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ
هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٥﴾

فَضَّلَا مِنَ اللَّهِ وَ نِعْمَةُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ كَئِيمٌ ﴿٥﴾

وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا
بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا
الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَبْغِيَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ
فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٦﴾

إِذَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرَكُمُ
مِّن قَوْمٍ عَنِ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ
وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَنِ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا
مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا
تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ
بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ يَفْعَلْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ

۸۔ تے چاٹ گھنوجو تہاڑے ورح اللہ دا
رسول جے بہوں گالیں ورح تہاڑا آکھن مے
تے تہاکوں تکلیف تھیسے تے اصل اللہ تہاڑے
کیتے ایمان پسند کیتے تے انیکوں تہاڑے دلیں ورج
سوٹھا کیتے سی تے کفر تے نافرمانی تے گناہ
کوں پسند نہی کیتا ایجھ ہدایت پاوٹن والہن۔

۹۔ اللہ دا فضل تے اوندہ احسان اللہ جاشٹ
والا تے سیانما ۷۔

۱۰۔ تے جے مومنین دے ڈوٹولے بھڑپون
انہیں ڈونا ہیں ورح صلح کراؤ تے جے کوئی
ہک بے تے ظلم کرے تے تساں ظالم قوم
نال بھڑو جے تیس او اللہ دے حکم دو دل
آوے تے جے اول آوے تے انصاف نال
انہیں دی صلح کراؤ تے انصاف کرو بے شک
اللہ سیس انصاف کرٹن والیں کوں چنگا جائدے
۱۱۔ مومن تے بھراٹن اپنے بھرانویں ورح صلح کراؤ
تے اللہ کنیں ڈروتاں جو تہاڑے اتے رحم
کیتا ونجے۔

۱۲۔ اے مومنو کوئی قوم پی قوم تے نہ کھلے تھی سبکے
جو او انہیں کنیں چنگے ہون تے نہ تریختیں پی
تریختیں تے کہان تھی سبکے جو او انہیں کنیں
چنگیاں ہون تے ہک ڈوجے کوں طے نہ
مارے کرد تے ہک ڈوجے دے ناں نہ وگاڑے
کرو ایمان دے بعد نافرمانی دا ناں بہوں گندہ
تے حیرا توبہ نہ کریسی ایسے لوک ظالمین۔

۱۳۔ اے مومنو بہوں سارے گمانیں جو بے شک

بَعْضُ الظَّنِّ إِنَّهُمْ وَلَا تَجَسُّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَئِضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ ﴿۱۳﴾

کچھ گمان گناہن تے جاسوسی نہ کرو تے کوئی بے دے کٹھ پھو گلہ نہ کرے کیا کوئی اسے پسند کریسی جو الپٹے موئے بھرا دا ماس کھا دے تساں نا پسند کریسو تے اللہ کنیں ڈر رہے شک اللہ توبہ قبول کرن ڈالا تے مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿۱۴﴾

۱۳۔ اے لوگو بے شک اساں تمہاں کوں مرد تے عورت نال پیدا کیتے تے تنہا ڈے ٹولے تے قبیلے بنائے تے جو ہک ڈو جھ کون سچاں سگو بے شک اللہ کیتے عزت والا اوہ جیڑا متقی بے شک اللہ جانٹ والا تے باخبر۔

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلْعَنُكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ بدو آہن اساں من گدھے توں آکھ تساں مومن توہے اصل آکھو اساں اسلام آندے تنہا ڈے دیں وچ عالی ایمان کاء نہیں پیٹھاتے جے تساں اللہ تے اوندے رسول دا آکھن منیسو تے تنہا ڈے عمل اصلو نہ گھٹائے ولین بے شک اللہ بخشش والا تے مہربان۔

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ مومن اوہن جیڑے اللہ تے اوندے رسول کوں منیندن دل شک نہیں کریندے تے اپٹے مال تے جان نال اللہ دے راہ وچ جہاد کریندن ایجے لوک سچے ہن۔

قُلْ أَعْلَمُونُ اللَّهُ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السُّبُوتِ وَمَا فِي الْأَرْحَامِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ توں آکھ کیا تساں اللہ کوں اپنا دین سکھیندے؟ اللہ جانڈے جو آسمانیں تے زمین وچ اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

يَسْتَوُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَسْأَلُونِي عَنْكُمْ إِنَّمَا أَعْلَمُ اللَّهُ بِكُمْ اللَّهُ يَنْصُحُكُمْ اللَّهُ يَخْتَرُ لَكُمْ الْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او اپٹے اسلام دا تیرڈے اتے احسان لیندن توں آکھ میڈے اتے اپٹے اسلام دا احسان نہ لاؤ اے اللہ دا تنہا ڈے اتے احسان

جو اوں تہاکوں ہدایت ڈتی ء ایمان کیتے ہے
تساں سچے ہوئے۔

۱۹۔ بے شک اللہ آسمانیں تے زمین دے غیب
کوں جانڈے تے اللہ جو تساں کریندے ء اونکوں
ڈہدا کھڑے۔

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

سورة قی مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیات تے ۳ رکوعن ۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیر صابن
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ قادر اللہ سیٹھ، قرآن مجید گواہ۔
- ۳۔ اصل او حیرانن جو انہیں دو کھ ڈراوٹن والا
قَسَّوَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ ②
اناہیں دجو آگئے۔ کافرین آکھئے اے عجیب گال۔
- ۴۔ کیا جیلے اساں مُردیوں تے مٹی تھی دیوں
اِذَا مَثَا وَ مَثَا وَ كُنَّا تُرَابًا ③
اے ولن آلی گال عقل کنیں پریں لگدی۔
- ۵۔ ساکوں پتہ ۷۷ جو زمین انہیں دجو گھنیدی ۷۷ تے
قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ ④
اساں کنیں کتاب جیر صابن ہر گال محفوظ رکھیدی ۷۷۔
- ۶۔ اصل انہیں سچ کوں جھٹلائے جیلے او انہیں کنیں
بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ ⑤
آگئے تے او رلے ملے خیال دین۔
- ۷۔ کیا انہیں اپٹے اُتے آسمان کوں نیں ڈٹھا
مَرِيجٌ ⑥
اساں اونکوں کیوں بٹائے تے اونکوں سوٹھا کیتے تے
أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا ⑦
اوندے دج کوئی کھلی جا کا ۷۷ نیں۔
- ۸۔ زمین کوں اساں دچھلے تے اوندے دج پھل
وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَشْبَتْهَا ⑧
بٹائے تے اوندے دج ہر قسم دے سوٹے جڑے
فِيهَا مِنْ كُلِّ ذَوْجٍ بِهَيْجٍ ⑨
بٹائے۔
- ۹۔ ہر جھکن دالے بندے کیتے نصیحت ایندے دج
تَبَصَّرَهُ وَ ذُكِّرَ لَمْ يَكُنْ بِمُتَنَبِّ ⑩
تے نشان۔
- ۱۰۔ تے اساں آسمان کنیں برکت آلا پاٹی لہائے
وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَبْتًا ⑪
تے اوندے نال باغ پیدا کیتے تے کیمون والی رٹھ
وَحَبَّ الْحَصِيدِ ⑫
رے دانے دی۔

- ۱۱۔ تے اچیاں کھیاں بُنائن جنیس دے گوشے ہک
ڈو جے دے اتے ہوندن۔
- ۱۲۔ او بندیں کیتے رزق تے اوں پانی نال
اساں بر زمین کوں دسوں کریندے ہیں
ایویں ولاہیندا تھیون۔
- ۱۳۔ انہیں کنیں پہلے نوح اکھوہ آلیں تے ثمود
دی قوم جھٹلائے۔
- ۱۴۔ تے عاد تے فرعون تے لوط دے بھراویں۔
۱۵۔ تے جھگ آلیں تے تیغ دی قوم وی ساریں
رسولیں کوں جھٹلائے ساڈے عذاب دا وعدہ
پورا تھئے۔
- ۱۶۔ کیا اساں پسلی پیدا ئش کنیں تھک گئے ہیں۔
اصل اد نویں سردوں پیدا تھیون دج شک
کریندے پین۔
- ۱۷۔ تے اساں انسان کوں پیدا کیتے تے ہانڈے
ہیں جو اوندا نفس دوسے پیدا کریندے تے
اساں اوندی شہ رگ دے وی کولہو ہیں۔
- ۱۸۔ جیلے ڈو نگران (فرشتے) کجے تے سہ پھٹن
ڈہرے پین۔
- ۱۹۔ انسان کوئی وی گال نہیں کریندا تے اوندے نال
ہک نگران تے محافظ ہوندے۔
- ۲۰۔ تے موت دی بے ہوشی اوسی اے سچ ایسا
ہائی جیئ کنیں توں درکدا ہا نویں۔
- ۲۱۔ دھوتوں دھایا ویسی اے وعدہ دا ڈینہہ ہوسی۔
- ۲۲۔ ہرجان اوسی اوندے نال ہک ہکل آلاتے
ہک گواہ ہوسی۔
- وَالْتَّخَلَ بِسَفْتٍ لِّهَا طَعْمٌ
نَّصِيدٌ ۝
تَرَزَقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ
النُّجُوجُ ۝
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ۝
وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطَ ۝
وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرَّسُلَ
فَعَنَىٰ وَيَعْنِي ۝
أَفَعَيَّنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسُّوْسُ بِهِ
نَفْسَهُ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۝
إِذْ يَتَلَفَّى السَّمَلَقِينَ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ۝
مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَيْنِدٌ ۝
وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ
مِنْهُ تَحِيدُ ۝
وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ۝
وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ۝

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ
غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿۲۳﴾

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿۲۴﴾

أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ كُلُّ غَفَّارٍ خَبِيرٌ ﴿۲۵﴾

مَتَاعٍ لِلْآخِرِ مُعْتَدٍ حَرِيبٌ ﴿۲۶﴾

إِلَّذْنِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَهُ فِي الْعَذَابِ
الشَّدِيدِ ﴿۲۷﴾

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتَهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي
ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۲۸﴾

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ
بِالْوَعِيدِ ﴿۲۹﴾

مَا يَبْدُلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا
بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿۳۰﴾

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَنَقُولُ هَلْ
مِن قَرِينٍ ﴿۳۱﴾

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿۳۲﴾

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَزْوَاجٍ
حَفِيفٍ ﴿۳۳﴾

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ
بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿۳۴﴾

إِذْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿۳۵﴾

۲۳۔ توں غفلت وچ ہا نویں اسں گال کنس اساں
تیڈا پردہ ہٹائے آج تیڈی نظر تکھی ۶۔

۲۴۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ڈیکھ جو میں کنس
تیار ۷۔

۲۵۔ تساں ڈوہیں ہر کافر تے حد کنس ودھن
والے کوں دوزخ وچ سٹو ۸۔

۲۶۔ ایویں چنگائی کنس ہوں ہکٹن والے تے حد
کنس ودھن والے تے شک پواون والے کوں دی

۲۷۔ جس اللہ دے نال بیا معبود بنا گدھے انہیں
کوں سخت عذاب وچ سٹو ۹۔

۲۸۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ساڈے رب میں
ایکوں منہ زور نہ بنایا ہا اے آپ پرلے درجے
دی گمراہی وچ ہا ۱۰۔

۲۹۔ اللہ آکھسی میڈے سامنے نہ بھڑویں پہلے
تھاڈو عذاب دی خبر پھی ہائی ۱۱۔

۳۰۔ میڈے سامنے گال دیندی نہیں تے میں
بندیں تے اصلو ظلم نہیں کریندا ۱۲۔

۳۱۔ جڈاں اساں دوزخ کوں آکھسوں کیا توں بھرتج
گیں او آکھسی ہی کئی شے ہے ۱۳۔

۳۲۔ تے جنت اصلو متقیں دے کولہو کمر ڈتی ویسی ۱۴۔

۳۳۔ اے جنت ہر جھکن والے تے خیریت دے کیتے ہے
جنیدا تھاڈے نال وعدہ ہا ۱۵۔

۳۴۔ جیرھا تک کے رحمن خدا کنس ڈرسی تے اللہ
دو جھکن والے دل نال اوسی ۱۶۔

۳۵۔ تساں جنت وچ سلاقی نال پیہہ ونجواے
ہمیشہ رہن دا ڈینہر ۱۷۔

۳۶۔ اوندے وچ جو او چاہن ہلسی تے اساں کنیں بیا ودھ وی ہے۔

۳۷۔ تے انہیں کمیں پہلے اساں کے تلاؤستیاں ہلاک کین
انہیں دی پکڑ وی پکڑی بائی تے اوہک دے برگوشے وچ
لکھن کیتے اکھڑیں کھڑے ہن ہن کوئی بچن دی جا ہے؟
۳۸۔ بے شک ایندے وچ دل آسے کیتے نصیحت
تے میرا کن لیندے تے غور کریندے تے ڈہدے
اوندے کیتے وی نصیحت۔

۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں
دے وچ جھی دوریں وچ پیدا کیتے تے ساکوں
تھکڑا نہیں تھیا۔

۴۰۔ جو آہن اوندے تے توں مبرکتے اپنے رب دی
صفتیں نال تسبیح کر بھ نکھن کنیں پہلے تے لہن کنیں
دی پہلے۔

۴۱۔ تے رات کوں دی اوندی تسبیح کرتے ہر عبادت
دے پھیکڑ وچ دی۔

۴۲۔ تے سنن جڈاں ہک سڈن والا کولونکین ہڈی
۴۳۔ تے جڈاں او حتی آولن والے عذاب دا شور سٹسن لے
جیندا تھیون دا ڈہنہ ہوسی۔

۴۴۔ بے شک اساں جو لیندے تے مریندے ہیں
تے ساڈو ولے۔

۴۵۔ جڈاں زمین انہیں دی شرارتیں نال پھٹ
ویسی تے اد جلدی نکھسن اے خشر ساڈے
کیتے سوکھا۔

۴۶۔ اساں چاندے ہیں جو او آہن تے توں
انہیں تے جابر نوں توں محس اوکوں قرآن نال نصیحت
کر جیرا عذاب کنیں ڈردے۔

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَوْمٍ هُمْ
أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ
هَلْ مِنْ مَّخِصٍ ۝

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْفَى
السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ۝

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ
طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۝

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ۝

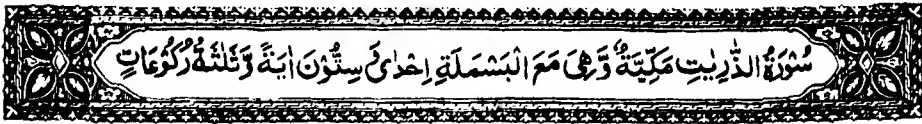
وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ۝
يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ
يَوْمَ الْخُرُوجِ ۝

إِنَّا نَحْنُ غَنِيٌّ وَنُيِّتُ وَإِلَيْنَا الْمَوْتُ ۝

يَوْمَ نَشَقُّ الْأَرْضَ عَنْهُمْ سِرَاجًا ذَٰلِكَ خُفْرًا عَلَيْنَا
يَسِيرٌ ۝

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ
عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ
يَخَافُ وَيَعْبُدُ ۝

سورة ذاریات مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال اینیاں ۶۱ آیتاں تے ۳ رکو عن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
متنگے ڈیوٹن والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ او ہوائیں گواہن جیرھیاں جھڑاڑی دین۔
- ۳۔ تے مینہ دابار چیندن۔
- ۴۔ تے ہوئے ہوئے ٹردین۔
- ۵۔ تے ساڈے حکم ونڈیندن۔
- ۶۔ جیرھا تہاڈے نال وعدہ کیا گئے او سچا۔
- ۷۔ بے شک دین (سزا) اوسی۔
- ۸۔ تے آسمان پیش جیرھا رستیں آلا۔
- ۹۔ بے شک تساں اختلاف وچ ہوئے۔
- اونڈے نال او شخص پھیرا دیندے جندے کیتے
حکم تھیندے۔
- ۱۱۔ اکلان کرن والے ہلاک تھی گئے۔
- ۱۲۔ جیرھے غفلت وچ بھلے پئین۔
- ۱۳۔ پچھدن جزا سزا دا ڈینہ کڈن۔
- ۱۴۔ جڈاں او بھاتے ازماؤے ولین۔
- ۱۵۔ چکھو اپنے عذاب کوں جیرھا ہے جیرھا تساں جلدی
منگدے ہاؤے۔
- ۱۶۔ بے شک متقی بہشت تے چشین وچ ہوسن۔
- ۱۷۔ جو انہیں دا رب انہیں کوں ڈیسی اوہر گھنسن۔
- بیشک او ایس کنیں پہلے چنگے کم کریندے ہن۔
- ۱۸۔ تے رات کوں ہوں گھٹ سمدے ہن۔
- وَالذَّارِیَّتِ ذُرُوءًا ②
فَالْجَبَلِیَّتِ وَقُورًا ③
فَالْجَبْرِیَّتِ یُسْرًا ④
فَالْمَقْسِیَّتِ اَمْرًا ⑤
اِنَّا نُوْعِدُوْنَ لَصَادِقًا ⑥
وَإِنَّ الدِّیْنَ لَوَاقِعٌ ⑦
وَالسَّمَاءِ قَاتِ الْجُبُلِ ⑧
إِنكُم لَفِی قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ⑨
یُؤْتٰكَ عَنْهُ مَن اِذْكَ ⑩
قُلِ الْخَاصُّوْنَ ⑪
الَّذِیْنَ هُمْ فِیْ عَمْرٍۭۃٍ سَاھُوْنَ ⑫
یَسْأَلُوْنَ اَیَّٰنَ یَوْمِ الدِّیْنِ ⑬
یَوْمَ هُمْ عَلَی النَّارِ یُقْتَلُوْنَ ⑭
ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِیْ كُنْتُمْ بِہِ تَسْتَعْجِلُوْنَ ⑮
إِنَّ السَّاعِیْنَ فِیْ جَنَّتٍ وَعِیْبٍ ⑯
اِجْزِیْنَ مَا اَنْهَمُ رَبُّهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ
ذٰلِكَ مُّحْسِنِیْنَ ⑰
كَانُوْا قَلِیْلًا مِّنْ اَقْبَلِ مَا یَهْجَعُوْنَ ⑱

- وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿۱۹﴾
 وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿۲۰﴾
- ۱۹۔ تے بڑیہ کون بخشش منگدے ہن۔
 ۲۰۔ تے انہیں دے مال وچ منگن تے نہ منگن والے دا حق ہا۔
- وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۱﴾
 وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۲۲﴾
- ۲۱۔ تے زمین وچ یقین کرن والیں کیتے نشان۔
 ۲۲۔ تے تہا بڑے اپنے وجود وچ وی نشان لساں دہے نوہے۔
- وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿۲۳﴾
- ۲۳۔ تے آسمان وچ تہا بڑا رزق تہا وی جیندا تہا بڑے نال وعدہ ہا۔
- فَوَرَبِّ السَّعَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّكَ لَحَقٌّ فَمَّا آتَاكُمُ تُنَاطِفُونَ ﴿۲۴﴾
- ۲۴۔ آسمان تے زمین دے رب دی قسم بے شک او بیج جیوس تساں الیندے پئے ۶۔
- هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۵﴾
- ۲۵۔ کیا تیں کیں ابراہیم دے عزت دار مہانیں دی گال مجھی ۶۔
- إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿۲۶﴾
- ۲۶۔ جیالہ او اوں کیں آئن تے آکھئے نیں سلامتی ہوئے اوں آکھئے سلامتی ہوئے تساں انہیں نوک ہوئے۔
- فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿۲۷﴾
- ۲۷۔ ول اپنے گھر والیں دو چپ چپا تے آئے تے ہک بھنا ہویا وچھا چا آئے۔
- فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۸﴾
- ۲۸۔ انہیں دے کولہو کیتے سی تے آکھئے سی کیا تساں کھندے نوہے۔
- فَأَوَّسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَعْظُمَا وَبَشِّرُوهُ بَعْلًا مِّنْكُمْ ﴿۲۹﴾
- ۲۹۔ انہیں کیں ڈر محسوس کیتے سی۔ انہیں آکھئے نہ ڈر تے انہیں انکوں ہک عالم پتیردی خوش خبری دتی۔
- فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرٍّ وَفَصَلَتَ وَجْهَهَا وَ قَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿۳۰﴾
- ۳۰۔ اوندی زال آئی شرمیندی پئی ہائی اپنے منہ تے چاٹاں مارن پئے گئی تے آکھیں میں پڑھی تے سندھ ترمیمت ہاں۔
- قَالُوا كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۳۱﴾
- ۳۱۔ انہیں آکھئے ایویں ہے تیرے رب آکھئے اے تھیں تے بے شک او ہوں سیانا تے

ہوں جاؤں والا ۷۔

۳۲۔ اوس آکھے تہاڑا کیا کم اے قاصد ۷۔

۳۳۔ انہیں آکھے بے شک اساں مجرم تو م دوپٹے
گئے ہیں۔

۳۴۔ تاں جو اساں انہیں تے سنی مٹی دے ڈیلھ
سٹوں۔

۳۵۔ انہیں ڈیلیں تے تیرے رب نے حد کنیں
دھن والی قوم کیے نشان لائے ہوئن۔

۳۶۔ تے اساں اوندے دچو منیں کوں کڈھ کڈھا۔
۳۷۔ ہک گھر دے سوا ساکوں مسلمانیں دا بیا کوئی گھر
نہیں ملیا۔

۳۸۔ تے اساں اوندے دچ انہیں کوں کیتے
نشان چھوڑیے جیرے ڈکھ ڈیوں والے عذاب
کنیں ڈردن۔

۳۹۔ تے موسیٰ دچ نشان ہن جیلھ اساں
اونکوں کھل کھل دیں بے کے فرعون دوپٹے۔

۴۰۔ اوکندولا کے اپنے بٹیں دوڑ گیا تے آکھیں
اے جادوگر تے پاگل۔

۴۱۔ تے اساں اُنکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ
گدھاتے انہیں کوں سمندر دچ سٹ گھیتا تے
اُج تیں او ملام تھیندا پئے۔

۴۲۔ تے عاد دچ نشان ہن جیلھ اساں انہیں
تے ہڈاڑھی اندھاری گھولی ہائی۔

۴۳۔ او حیرمی فئے تے اندی ہائی اوں کوں محض گلی
ہوئی پڑیں آلی کار کر ڈیندی ہائی۔

۴۴۔ تے ثمود دچ دی نشان ہن جیلھ انہیں کوں

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۲﴾

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمِكَ مُجْرِمِينَ ﴿۳۳﴾

لُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارَةٌ مِّنْ طِينٍ ﴿۳۴﴾

مُسَوَّمَةٌ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۵﴾

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۶﴾

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ السُّلَيْمِينَ ﴿۳۷﴾

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ
الْعَذَابَ الْإِيمَ ﴿۳۸﴾

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿۳۹﴾

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْحِهِمْ وَقَالَ سَجَرٌ
أَوْجُنُونَ ﴿۴۰﴾

فَأَخَذَتْهُ وَجُنُودُهُ فَنَبَذُوهُم فِي الْيَمِّ وَهُوَ
مُيَسِّرٌ ﴿۴۱﴾

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
الْعَاقِمَةَ ﴿۴۲﴾

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالْأَمِيمَةِ ﴿۴۳﴾

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَسْعُوا

- حَتَّٰ جِبْنَ ۝۳۱
فَعَتَوَاعِنَ اَمْرِ رَبِّهِمْ فَاَخَذَ تَهُمُ الضَّعِيفَةُ وَهُمْ
يَنْظُرُونَ ۝۳۲
- ۴۵۔ تے انہیں اپنٹے رب دے حکم دی نافرائی
کیتی تے انہیں کوں انہیں دے ڈہریں ڈہریں
کک عذاب آپکریا۔
- ۴۶۔ او نہ کھڑے تھی سبگدے ہن تے نہ او مددگن
سبگدے ہن۔
- ۴۷۔ تے ایس کنیس پہلے نوح دی قوم وی ہائی
او وی نافرائی قوم ہن۔
- ۴۸۔ تے اساں آسمان کوں اپنٹے ہتھیں نال بٹئے
تے اساں پہوں ودھاوٹ دی طاقت رکھندے ہی۔
- ۴۹۔ تے زمین کوں اساں وچھائے تے اساں پہوں
چٹنگے وچھاوٹ والے ہیں۔
- ۵۰۔ تے ہر شے دے اساں جوڑے بٹائیں تاں
جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۵۱۔ تہاں اللہ دو در کو بے شک میں اوندے ولوں تہا کوں
کھلا کھلا ہوشیار کرٹ والا ہاں۔
- ۵۲۔ تے اللہ دے نال کیس پے کوں معبود نہ بناؤ
بے شک میں تہا کوں کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
- ۵۳۔ ایویں انہیں کنیس پہلے جڈاں رسول آئے
انہیں آکھئے اے تے محض جادوگر تے پاگل۔
- ۵۴۔ انہیں ہک ڈوجھے کوں وصیت کیتی ہوئی
اصل اوہن وی منہ زور لوک۔
- ۵۵۔ توں انہیں کنیس کنڈ دلا گن، تیکوں ملام نہ کیتا
ویسی۔
- ۵۶۔ تے نصیحت کر بے شک نصیحت مومنین کوں
فائدہ ڈیندی ۔
- وَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَّبِعِينَ ۝۳۳
وَقَوْمٌ نُّوحٌ مِنْ قَبْلُ اِنتَهُمُ كَاثِرًا
قَوْمًا فَيَقِينُ ۝۳۴
وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِاَيْدٍ وَاِنَّا لَكُوسِعُونَ ۝۳۵
وَالْاَرْضَ قَرَشْنَاهَا فَزِعَمَ اِلَيْهَا دُورُ ۝۳۶
وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا ذُرِّيَّتًا لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝۳۷
فَقَرَأَ اِلَى اللّٰهِ اِنِّى لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
فُيْنِ ۝۳۸
وَلَا تَجْعَلُوْا مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ اِنِّى لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
فُيْنِ ۝۳۹
كَذٰلِكَ مَا اَتَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا
قَالُوْا سَاجِدُوْا وَجْهَكُمْ لِهَؤُلَاءِ ۝۴۰
اِنَّا وَاوَايَةُ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طٰغُوْنَ ۝۴۱
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا اَنْتَ بِمُلُوْمٌ ۝۴۲
وَذَكِّرْ اِنَّ الَّذِيْنَ لَمْ يَنْفَعِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝۴۳

- وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿۵۷﴾
 ۵۷۔ تے میں جنس تے انسانیں کوں محض ات
 گالوں پریدل کیتے جو او میڈی عبادت کرن۔
- مَّا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
 أَنْ يُطَاعُوا ﴿۵۸﴾
 ۵۸۔ میں انہیں کنیس روزی نہیں متگداتے نہ چاہنل
 جو او میکوں، روٹی کھوادن۔
- إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿۵۹﴾
 ۵۹۔ بے شک اللہ روزی ڈیون والاتے زبردست
 طاقت والا ۶۰۔
- فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا قَبْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
 فَلَا يَسْتَعِزُّونَ ﴿۶۰﴾
 ۶۰۔ بے شک ظالمیں دے اوں گناہ ہن جیویں
 انہیں دے ساتھیں کیتے ہن او جلدی نہ کرن۔
- فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
 يُوعَدُونَ ﴿۶۱﴾
 ۶۱۔ کافریں کیتے اوں ڈینہ ہلاکت جیرے ڈینہ
 دا انہیں نال وعدہ کیتا دیندا ہا۔

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ ذَرَاهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُونَ آيَةً وَارُكْعَانٌ

سورة طور مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۰ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- وَ الطُّورِ ②
- وَ کَتَبَ مُسْطَوِرًا ③
- فِی سَرَّاقٍ مُّشْهُورٍ ④
- وَ الْبَیْتِ الْمَعْمُورِ ⑤
- وَ الشَّفْعِ الْمَرْفُوعِ ⑥
- وَ الْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ⑦
- إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ⑧
- مَّا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ⑨
- یَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوَدًّا ⑩
- وَ لَیْسَ الْجِبَالُ سَبْرًا ⑪
- قَوْلًا یَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِیْنَ ⑫
- الَّذِیْنَ هُمْ فِی حَوْضٍ یَلْعَبُونَ ⑬
- یَوْمَ یَدْعُونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ⑭
- هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِیْ كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ⑮
- أَفَسِحْرَ هَٰذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ⑯
- إِضْلُوهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَیْكُمْ ⑰
- إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑱
- إِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِی جَنَّاتٍ وَ لَعْنِمُ ⑲
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن سنگھ بڈیوں والا تے دل دل رحم کریں والا۔
۲۔ طور گواہ۔
۳۔ تے لکھی ہوئی کتاب گواہ۔
۴۔ جیڑھی چھڑیے کاغذیں تے لکھی ہوئی۔
۵۔ تے ہنیشہ آباد رہن والا خانہ کعبہ گواہ۔
۶۔ تے اُچی رہن والی چھت گواہ۔
۷۔ تے چھولیاں مارن والا سمندر گواہ۔
۸۔ بے شک تیرے رب دا عذاب ضرور اوسی۔
۹۔ اونکوں کوئی پٹا نہیں سبگدا۔
۱۰۔ جڈاں بدل جوش و جھ ہوسی۔
۱۱۔ تے سپاڑ ٹرپوسن۔
۱۲۔ تے اوں ڈینہہ جھٹلاوٹن والیں کیتے ہلاکت۔
۱۳۔ جیڑھے اپنی بے ہودگی و جھ کھڈ دے پئے ہن۔
۱۴۔ جیلھے انہیں کوں دوزخ دی بھا دو دروہ کے
نیتا ویسی۔
۱۵۔ اے او بھا جیندا تساں انکار کریندے ہاؤے۔
۱۶۔ کیا اے جادو یا تمہا کوں کئی شے ڈمڈیئیں۔
۱۷۔ ایندے و جھ پہہ و نچو صبر کرو یا نہ صبر کرو تمہا بے
کیتے ہرکا گال تمہا کوں محض تمہا بے عیسیں دا بدلہ ڈتا
ویندا پئے۔
۱۸۔ بے شک متقی جنتیں تے نعتیں و جھ ہوسن۔

فَلْيَكْفُرُوا إِنَّمَا أُنْهَاهُمْ سِرَّيْهِمْ وَوَقَاهُمْ سِرَّيْهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ⑩

۱۹۔ اللہ جو انہیں کوں ڈیسی اور اندر سے تے خوش
ہوسن تے انہیں دارب انہیں کوں دوزخ دے
عذاب کنیں پھیس۔

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑪

۲۰۔ کھاؤ تے پیو اے تہاڑے عیس دی وجہ
نال بابرکت۔

مُنْجِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَرَوَّحْنَهُمْ مِّنْ
عَيْنٍ ⑫

۲۱۔ او قطاریں دوح وچھے ہوئے ہماچیں تے
وہاٹے رکھ کے پیٹے ہوسن تے وڈی وڈی اکھیں
آلیاں تریکتیں انہیں نے اسان جوڑے بیسوں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ⑬

۲۲۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دی اولاد
وی ایمان وح انہیں دے کچھوٹری ۱۷ اسان
انہیں کوں تے انہیں دی اولاد کوں کٹھا کر ڈیوں
تے انہیں دے عیس وچو ذرا دی گھٹ نہ کریرا
ہر شمع اپے عیس دے بدلے وح گانٹھے ہے۔
۲۳۔ تے اسان انہیں کوں جو او چاہسن میوے
تے گوشت ڈیوں۔

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِقَالٍ هَآءِ ذُلِّجِمَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ⑭

۲۴۔ او اتھاں ایتھے پیالیں کیتے بھر سن جنیدے
نیچے وچ نہ کلاس بوس تے دگناہ بری۔

يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوٌ فِيهَا
وَلَا تَأْسِيمٌ ⑮

۲۵۔ تے خادم انہیں دے چودھارو چکر مرہیں
ایوں بگسن جیویں او پردیں وح ویلہے ہوئے
موتی ہن۔

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زُلُفًا لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ
مَّكْنُوتٌ ⑯

۲۶۔ تے او ہک ڈو جے دو منہ کر کے پچھسن۔
۲۷۔ آکھسن بے شک اسان پہلے وی اپے ہتر
دے انجام کنیں ڈر دے ہاسے۔

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ⑰

فَالْوَارِثُ الْقَاتِلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ⑱

۲۸۔ اللہ سیٹس ساڑے اتے احسان لائے اول
سا کوں تہی لوار دے عذاب کنیں بچا گدے۔

فَمَنْ أَلَّهِ عَلَيْهِنَا وَقَفْنَا عَذَابَ السَّوْمِ ⑲

۲۹۔ بے شک اسان ایں کنیں پہلے اونکوں سوزندے

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ

الْبُرُوجِ ۝

۞

ہاے بے شک اد نیک سلوک کرن والا
تے ہوں مہربان۔

فَذِكْرٌ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ
وَلَا هُنَّ ۝

۲۰۔ توں نعمت کریندا رہ توں اپنے رب دی نعمت
نال نہ تے توں دلی ہویں تے نہ پاگل۔

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَبِّبِ
الْمُؤْنِ ۝

۳۱۔ یا آہدن شاعرِ اساں ایندے کیتے زمانے
دی تباہی دا بھالا گدھی پئے ہیں۔

فَلْيَرْبِصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْزِيلِينَ ۝

۳۲۔ توں آکھ بھالا گھنو بے شک میں تہاڑے
نال بھالا گدھی کھڑاں۔

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَاهُمُ بِهِدَىٰ أَمْ لَهُمْ قَوْمٌ
طَاعُونَ ۝

۳۳۔ یا انہیں دے خواب تے عقلان انہیں کوں
اے حکم ڈیندن یا او منہ زور قوم۔

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

۳۴۔ کیا آہدن اوں آپو گال بنائی ۷ اصل او
منیدے نیں۔

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا
صَادِقِينَ ۝

۳۵۔ اوہو جنہیں کوئی گال تے آنن ہے او سچے ہن۔

أَمْ خَلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ لَهُمُ الْخُلُقُونَ ۝

۳۶۔ کیا انہیں کوں بے مقصد پیدا کیا گئے یا کیا او
پیدا کرن والن۔

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلَا
يُوقِنُونَ ۝

۳۷۔ کیا آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے نیں اصل او
یقین نہیں کریندے۔

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ لَهُمُ
الْمُكَبِّطُونَ ۝

۳۸۔ کیا انہیں گنیں تیرے رب دے خزانے ہن
یا او دروغے ہن۔

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَنْتَعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَعِينُهُمْ
بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝

۳۹۔ کیا انہیں کیں پوڑی ۷ جیندے نال او اللہ دیاں گالیں
سُنن تے اونوے سُنن والا کوئی کھلی دلیل گھن آوے۔

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ۝

۴۰۔ کیا خدا کیتے دھیریں ہن تے تہاڑے کیتے پترن۔

أَمْ تَنْتَهُمُ أَجْرًا لَّهُمْ مِنْ مَّعْرَمٍ فَتُفْلَقُونَ ۝

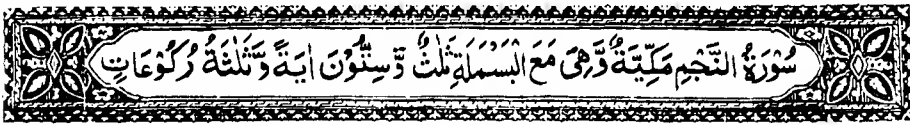
۴۱۔ کیا توں انہیں کیں اجر ملن تے او چٹی دے ہار
تے آئے پھرن۔

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ۝

۴۲۔ کیا او غیب جانن تے او مکھسے پھرن۔

- ۴۳۔ کیا او تدبیر کرن چاہند تے جیرے کافرن اصل تے انہیں دے خلاف تدبیراں تھیوین۔
- ۴۴۔ کیا انہیں کیتے اللہ دے سوا کوئی معبود الٰہیئس پاک جو او شرک کریندن۔
- ۴۵۔ تے جے او آسمان کینس کوئی ٹوٹا ڈھانڈا دیکھن آہن اے گھانا بدل۔
- ۴۶۔ انہیں کوں چھوڑ دے تاں جو او ملن اوں دینہ کوں جیندے وچ انہیں کوں (ڈرنال) بے ہوش کر دیا ویسی۔
- ۴۷۔ جڈاں انہیں دیاں تدبیراں کھودی کم نہ اوسن تے انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔
- ۴۸۔ تے بے شک عالمیں کیتے عذاب اوں عذاب دے ساوی ہن تے اصل ہوں سارے کوک چاٹدے نیس۔
- ۴۹۔ توں اپنے رب دے حکم تے قائم رہے شک توں ساڈے اکھیں دے ساٹے ہویں تے توں جیلے اٹھیں اپنے رب دی مددے نال نال تسبیح کر
- ۵۰۔ تے رات کوں اوندی تسبیح کرتے جیلے تارے کنڈ دلاون اوں ویلے دی تسبیح کر۔
- ۵۱۔ اَمْرُ يُدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ ﴿٥١﴾
- ۵۲۔ اَمْرُهُمْ اِلَّا غَيْرُ اللّٰهِ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٥٢﴾
- ۵۳۔ وَ اِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٥٣﴾
- ۵۴۔ فَذَرَهُمْ حَتّٰى يَلْقَوْا يَوْمَهُمُ الَّذِى فِيْهِ يُصْعَقُوْنَ ﴿٥٤﴾
- ۵۵۔ يَوْمَ لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٥٥﴾
- ۵۶۔ وَ اِنَّ لِلَّذِىْنَ ظَلَمُوْا عَذَابًا دُوْنَ ذٰلِكَ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٥٦﴾
- ۵۷۔ وَ اصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَاِنَّكَ بِاَعْيُنِنَا وَ سَتَبْحَثُ رَبِّكَ جَنَّتْ تَقُومُ ﴿٥٧﴾
- ۵۸۔ وَ مِنَ الْبَقْلِ فَسَّخُهُ وَ اِذْ بَارَ التَّجْوِمُ ﴿٥٨﴾

سورة نجم مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۳ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرطابن
منکے ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ اوتارا گواہ جیلے اوتلے اوسی۔
- ۳۔ تہاڑا ساتھی نہ بھلے تے نہ گمراہ تھے۔
- ۴۔ تے اپنی خواہش نال گالیں نہیں کریندا۔
- ۵۔ اے وحی ۷ جبرصی اوندو آئی ۷۔
- ۶۔ اے اونکوں طاقت دے خدا سکھائے۔
- ۷۔ دل دل طاقت ڈکھیندے تے حکومت دے
تخت تے بہہ گئے۔
- ۸۔ تے او آسمان دے کناریں تے ظاہر تھیندے۔
- ۹۔ دل او خدا دے کولہو تھیاتے خدا اوندے کولہو تھیا۔
- ۱۰۔ تے او ڈڈ کمانیں دا وتر بن گئے یا این کیں
وی زیادہ کولہو تھے۔
- ۱۱۔ دل اوں اپنے بندے دو وحی کیتی جبرصی کیتی۔
- ۱۲۔ اوندے دل جوڑے اوں کوڑ نہیں ماریا۔
- ۱۳۔ کیا تہاں اوندے ڈیکھن تے جیڑا لیندے ۷۔
- ۱۴۔ تے اوں تے اونکوں ڈوجی دھر ڈٹے۔
- ۱۵۔ اوں بیر نال جبرصی سب توں پھیڑوچ بائی۔
- ۱۶۔ اوندے نال جنت المادلی ہے۔
- ۱۷۔ اوں بیر کوں لکاوٹ والی شے لکا گھیا۔
- ۱۸۔ تے اوندی اکھ نہ پھری تے نہ اگودھی بائی۔
- ۱۹۔ اوں اپنے رب دے وڈے نشانیں دھوکہ ڈٹا۔ -
- وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ②
مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ③
وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ④
إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ⑤
عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ⑥
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ⑦
وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ⑧
ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ⑨
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ⑩
فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ⑪
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ⑫
أَفَتَسْمُرُونَ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ⑬
وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ⑭
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ⑮
عِنْدَ هَا جَنَّةِ النَّارِ ⑯
إِذْ يَخْشَىٰ السِّدْرَةَ مَا يَفْشَىٰ ⑰
مَا رَأَىٰ الْبَصَرُ وَمَا طَفَىٰ ⑱
لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ⑲

- ۱۰۔ اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
- ۱۱۔ تِلْكَ اِذَا قَسَسْتَ صٰیِزٌ ۝
اِنَّ هٰی اِلَّا اَسْمَآءٌ سَبَّحُوْهَا اَنْتُمْ وَاَبَآؤُكُمْ
مَّا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ يَتَّبِعُوْنَ اِلَّا
الظَّنَّ وَمَا تَهْوٰی اِلَآ نَفْسٌ وَّلَقَدْ جَآءَهُمْ مِّنْ
رَّبِّهِمْ الْهُدٰی ۝
- ۱۲۔ اَمْرًا لِّنَّاسٍ مَّا يَتَّبِعُوْنَ ۝
فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاَوَّلٰی ۝
- ۱۳۔ وَكَمْ مِّنْ مَّلَكٍ فِی السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِیْ عَنْهُمْ شَفَاعَتُهُمْ
شَيْئًا اِلَّا مِّنْۢ بَعْدِ اَنْ یَّاْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ یَّشَآءُ و
یَزِیْضُ ۝
- ۱۴۔ اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ لَیَسْتَوْنَ الْمَلَائِكَةَ
تَسْوِیَةً الْاُولٰٓئِی ۝
وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِنْ یَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ و
اِنَّ الظَّنَّ لَا یُغْنِیْ مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۝
- ۱۵۔ فَاَعْرِضْ عَنْ مَّنْ تَوَلٰی عَنْ وُكْرٰنَا وَكَمْ یُزِیْذِلَا
الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا ۝
ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِیْلِہٗ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰی ۝
- ۱۶۔ ۲۔ تسا لات تے عزی دا حال سناؤ۔
۲۱۔ تے تریجے منات دا وی جیرھا ہیا
۲۲۔ کیا تہاڑے کیتے چھوہرن تے اوندے کیتے
چھوہریں ہسن۔
۲۳۔ ۱۔ اے تے کافی دنڈر۔
۲۴۔ ۱۔ کھ ناں ہسن جیرے تساں تے تہاڑے
پیوڑاڑیں رکھ گدھن اللہ سیس ایںدے کیتے کوئی
دلیل نہیں لہائی او محض گمان دی پیروی کریندے
ہین تے اوندی جو انیس دے نفس چاہندن
تے انیس دوانیس دے رب ولو ہدایت آگئی۔
۲۵۔ کیا انسان جو خواہش کرے ادنوں بل ویندی۔
۲۶۔ (سنو) دنیا تے آخرت دیاں نعمتاں اللہ کنیں
ہسن۔
۲۷۔ تے آسمان وچ ہوں سارے فرشتے ہسن
جنیس دی سفارش کوئی فائدہ نیس بڑندی سوائے
ایندے جو اللہ جیدے کیتے اجازت بڑوے
تے پسند کرے۔
۲۸۔ بے شک جیرے آخرت تے ایمان نہیں
ایندے او فرشتیں دے تربیتیں جہیں ناں رکھیندن
۲۹۔ تے انیس کوں ایندا کوئی پتہ نہیں او محض گمان
دے چھو چلدے ہین تے گمان حق دے مقابلے
وچ کوئی فائدہ نہیں بڑیندا۔
۳۰۔ تے جیرھا ساڑے ذکر کیں منہ پھریندے ادں
کنیں منہ پھیر گھن تے او محض دنیاوی زندگی چاہندے۔
۳۱۔ انیس دا علم ایسوتلا بے شک تیرا رب ہوں
جائے جیرھا اچھے راہ کنیں پریں ہے تے اد جائے

جیرھا سدرہ راہ تے ہے۔

۳۲۔ تے جو آسمانیں تے زمین وچ سب اللہ داہ تاں جو اللہ سیس گناہ گاریں کوں انہیں دے عیس دی سزا تے چنگے کم کرن والیں کوں چنگی جزا ڈیوے۔

۳۳۔ جرمے لوک سوائے ڈیڈھی تیں دُنہں دے دے گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں پھرن تے بے شک تیبڑا رب ہوں بخشش والاہ تے او جانڈے جیلے اوں تہاکوں زمین وچ پیدا کیتے جیلے تاں ما دے ڈوہیں وچ محکے ہوئے ہا دے تے تاں اپٹے آپ کوں پاک نہ آکھو او ہوں ہانڈے اونکوں جیرھا متقی ۔

۳۴۔ کیا تیں کنڈ ولاوٹن والے کوں ڈٹے۔
۳۵۔ تے تھوڑا ڈتے سی تے دل شومانی کیتی اس۔
۳۶۔ کیا اوں کنیں غیب دا علم تے او ڈہرا پئے۔
۳۷۔ یا اونکوں موسیٰ دی شریعت دا پتہ نہیں۔
۳۸۔ تے ابراہیم دا ہمیں وعدہ پورا کیتے۔
۳۹۔ جو کوئی جان ہے دا بار نہ چھسی۔
۴۰۔ تے انسان کوں محض اتنا مجلس جتنا اوکوشش کرلیسی۔

۴۱۔ تے اونڈی کوشش دا نتیجہ ڈکھایا ویسی۔
۴۲۔ ول اونکوں پورا پورا بدلہ ڈکھایا ویسی۔
۴۳۔ تے بے شک تیبڑے رب دے ہتھ فیصلہ۔
۴۴۔ تے بے شک او ہر کھیلندے تے او ہر دیندے۔
۴۵۔ تے بے شک او ہر مریندے تے جویندے۔
۴۶۔ تے ہیش ہوں جوان تے تریختیں دے جوڑے پیدا کیتن۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسَاءُوْا وَيَاْعِلُوْا الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنِ ۝

الَّذِيْنَ يَجْتَنِبُوْنَ كِبٰرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ اِلَّا اللَّغْوَ اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذَا اَنْشَأَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْشَأَ اَجْنَاسَكُمْ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ ۚ فَلَا تُزَكُّوْا اَنْفُسَكُمْ ۚ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اْتَقٰ ۝

اَقْرَبَتْ اِلٰلٰهِيْ تَوَلٰ ۝
وَاَعْطٰ قَلِيْلًا وَّاَكْثٰ ۝
اَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ بِرَبِّهٖ ۝
اَمْ لَمْ يُنَبِّاْ بِمَا فِي خُفُوْا مُوَيْ ۝
وَرٰوْهِيْمَ الَّذِيْ وَقٰ ۝
اَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ۝
وَاَنْ لَّيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰ ۝

وَاَنْ سَعِيْهٖ سَوْفَ يَرْضٰ ۝
ثُمَّ يُجْزٰهُ الْجَزَآءُ الْاَوْفٰى ۝
وَاَنْ اِلٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهٰى ۝
وَاَنْهٗ هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰ ۝
وَاَنْهٗ هُوَ اَمَاتٌ وَّاَحْيٰ ۝
وَاَنْهٗ خَلَقَ الْزَوْجِيْنَ الذَّكَرَ وَالْاُنثٰ ۝

- ۴۷۔ ہک نطفہ کنیں جیرھا سیٹا ویندے۔
 ۴۸۔ تے بڑو جی دفعہ پیدا کرن دی ہوندرے ذمے
 ہے۔
 ۴۹۔ تے بے شک اوہو امیر کریندے تے غریب
 کریندے۔
 ۵۰۔ تے یہ شک اوہو شعرٹی ستارے داماکب
 ۵۱۔ تے بے شک ہوں پہلی عاد قوم کوں ہلاک
 کیتا ہا۔
 ۵۲۔ تے ثمود کوں وی تے کھنسی بچایا۔
 ۵۳۔ تے پہلے نوح دی قوم کوں وی۔ بے شک
 اوہوں ظالم تے منہ زور ہن۔
 ۵۴۔ تے اُپتیریاں ہویاں دستیاں وی۔
 ۵۵۔ تے ادنکوں کگا گدھا جیرھی شے کیندی۔
 ۵۶۔ توں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت تے
 شک کر لیں۔
 ۵۷۔ اے دی پہلے رسولیں وچ ہک رسول۔
 ۵۸۔ وقت کولمو آگئے۔
 ۵۹۔ اللہ دے سوا اینکوں کوئی مال نہیں سبکدا۔
 ۶۰۔ کیا تساں این گال تے حیران تھیندے۔
 ۶۱۔ تے کھلدے تے روندے نوے۔
 ۶۲۔ تے تساں حیران ہوے۔
 ۶۳۔ اللہ کوں سجدہ کرد تے اوندی عبادت کرو۔
- مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى ۴۷
 وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى ۴۸
 وَآلَهُ هُوَ الْغَنَى ۴۹
 وَآلَهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرِ ۵۰
 وَأِنَّ آهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ۵۱
 وَثَمُودًا فَمَا أَبْقَى ۵۲
 وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْلَمَ ۵۳
 وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ۵۴
 فَغَشَّهَا مَا غَشَّى ۵۵
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تُتَارَى ۵۶
 هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذِيرِ الْأُولَى ۵۷
 أَرَأَيْتِ الْأَرْزَقَةَ ۵۸
 لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۵۹
 أَفَرَأَيْتِ هَذَا الْخَبِيثَ تَعْجَبُونَ ۶۰
 وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۶۱
 وَأَنْتُمْ سَعِيدُونَ ۶۲
 فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۶۳

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ دَرَجَتِي مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتَّةٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ دُرُودَاتٍ

سورة قمر کی ۷۷ سے بسم اللہ تال ایندیاں ۵۶ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیہا بن
مینگے ڈیوٹن والا تے دل ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ تباہی دی گھڑی کو لہو آگئی تے چندر پھٹ گئے۔
- ۳۔ تے جے او نشان ڈیکھن تے منہ پھیر گھسن تے
آکھن اے ہمیشہ دا جادو۔
- ۴۔ تے انہیں جھٹلائے تے انہیں اپنی خواہشیں
دی پیروی کیتی تے ہر کم دا وقت ہوندے۔
- ۵۔ تے انہیں دو خبراں آئیں جنیں وچ دل کے ہن۔
- ۶۔ اشر کرٹن والیاں سنپ دیاں گالیں ہن تے
ڈراؤن والیں کوئی فائدہ نہیں ڈتا۔
- ۷۔ تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن جڈاں سڈن
والا ہک اوپری شے دوسڈیسی۔
- ۸۔ انہیں دیاں اکھیاں جھکیاں ہریاں ہوسن تے او قبریں
دھو ایویں لکھن جیویں کھنڈیاں ہویاں تڈیاں۔
- ۹۔ اوسڈن واسے دو درکدے دیندے ہوسن
تے کافر آکھن اے ڈینہہ ڈکھیں دا۔
- ۱۰۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم جھٹلائے انہیں
ساڈے بندے کون جھٹلائے تے آکھئے نیں
اے پاگل تے ایندے اتے پھٹکار۔
- ۱۱۔ تے اوں اپنئے رب کنیں دعا کیتی یس ڈھویا
پیاں میڈی مدد کر (غلبہ دے)۔
- ۱۲۔ اساں آسمان دے دروازے
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- إِفْقَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقُفْرُ ②
- وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ③
- وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أُمَّةٍ مُّسْتَفِرَّةٌ ④
- وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ⑤
- حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ التَّذَرُّؤَ ⑥
- فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ بَيْتِهِ ⑦
- شَيْءٌ تُكْرَهُ ⑧
- خُشْعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ⑨
- مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمُهُمْ عِسرٌ ⑩
- كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ⑪
- فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ⑫
- فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَرٍ ⑬

کھوں بڑتے اینجھے پاٹی نال جیرھا جوش نال دھندا
ہا۔

۱۳۔ تے زمین تے چشتے وی کڈھینسے۔ پاٹی
ہک اینجی گال کیتے کھا تھیا جیندا فصیل تھی چکیا ہا۔
۱۴۔ تے اساں اوکوں تختے تے پھٹیں آئی
شٹے تے پلایا۔

۱۵۔ جیرھی ساڈی اکھیں دے ساٹے چلدی ہائی اے
اوں شخص دادرہ ہا جیندا انکار کیتا

۱۶۔ تے اساں ایندے وقح ہک نشان
چھوڑیا ہاتے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہا۔
۱۷۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والے کینجھے
ہسن۔

۱۸۔ تے اساں قرآن کون نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی ہے نصیحت پکڑن والا۔
۱۹۔ تے عاد دی قوم جھٹلائے۔ تے میڈا عذاب
تے ڈراون کینھا ہا۔

۲۰۔ بے شک اساں انہیں تے ربن والے منحوس ڈیند
وچ چکھی اندھاری چلائی۔

۲۱۔ او لوکس کون سیندی ہائی جیویں کھجی دا
درخت ہوئے تے اوند اندر کھادا پیا ہوئے۔

۲۲۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والا کینجھے ہسن
۲۳۔ تے اساں قرآن نصیحت کیتے آسان کیتے
کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔
۲۴۔ بنمود نے وی رسولس کون جھٹلائے۔

۲۵۔ انہیں اکھن کیا اساں اپنے دچو ہک آدمی دی پیروی
کروں بے شک اساں گمراہی تے بھا دتھ

وَذَجَرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ
قَدْ قُدِرَ ۝۱۳

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسْرٍ ۝۱۴

تَجَرَّيْ بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفِرًا ۝۱۵

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مَّدْكٍ ۝۱۶

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۝۱۷

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مَّدْكٍ ۝۱۸

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۝۱۹

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا مَّرْصُورًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ
مُّسْتَنْبِئٍ ۝۲۰

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعَةٍ ۝۲۱

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۝۲۲

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مَّدْكٍ ۝۲۳

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۝۲۴

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِثَّا وَاحِدًا نَدَّبَعُهُ إِنَّا إِذَا لَتِفَى
ضَلِيلٍ وَسُعُرٍ ۝۲۵

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَسَنَّا عَلَيْهِمْ
فَذُوقُوا عَذَابِيَ وَنُذِرٌ ۝

۳۸۔ تے او اوکوں مہمانیں دے خلاف درغلاوٹ
لگن اساں انہیں دی اکھیں تے پردے پاؤن
تے تساں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۳۹۔ تے فجر نال انہیں تے کھڑ وچن والا عذاب
آگیا۔

وَلَقَدْ صَبَحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقَرٌّ ۝

۴۰۔ تے تساں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۴۱۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

فَذُوقُوا عَذَابِيَ وَنُذِرٌ ۝

وَلَقَدْ يَسْرُنَا الْقُرْآنَ لِلَّذِ كِرِ فَهَلْ
مِنْ مُذَكِّرٍ ۝

۴۲۔ تے ال فرعون دو رسول آئیں۔

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ التَّنْذِرُ ۝

۴۳۔ انہیں ساڈی ساری آیات کوں جھٹلائے تے

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ

اساں انہیں کوں غالب تے طاقت وردی پکڑ پکڑی

عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٌ ۝

۴۴۔ کیا تہاڈے کافر انہیں کنیں چنگے ہسن یا

الْكَافِرُ كُفْرًا مِنْ أُولَئِكَ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي

تہاڈے کیتے پہلی کتابیں وچ مخالفت دا وعدہ ہے۔

الزُّبُرِ ۝

۴۵۔ کیا او آہدن اساں سارے غالب اوسوں۔

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرُونَ ۝

۴۶۔ لشکر ضرور ہر سی تے کنڈ ولا کے بھسی۔

سَيُهْزَمُ الْجَنْعُ وَيُوْلَوْنَ الدُّبُرَ ۝

۴۷۔ تے اصل تباہی دا انہیں نال وعدہ ہے تے

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذًى

اوتباہی ہوں ہلاک کرن والی تے سخت۔

وَأَمْرٌ ۝

۴۸۔ بے شک مجرم گمراہی تے ساڑن والے عذاب

إِنَّ النَّجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ مُّسْعِرٍ ۝

وچن۔

يَوْمَ يُنْعَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا

۴۹۔ جڈاں او منہ دے بھرتے بھاؤن گھلیسن تساں

مَسَّ سَقَرَ ۝

چکھو دوزخ دا عذاب۔

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝

۵۰۔ بے شک اساں ہر شے اندازے نال پیدا کیتی ہے۔

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۝

۵۱۔ تے ساڈا حکم اکھ چمکین آلی کار یکدم ہی دیندے۔

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ

۵۲۔ تے اساں تہاڈے کوئیں کوں ہلاک کیتے

مُذَكِّرٍ ۝

تے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ۝

۵۳۔ تے ہر شے جو انہیں کیتی ہے او کتابیں وچ

ہے پئی۔

۵۴۔ تے ہر چھوٹی وڈی گال لکھی پئی ہے۔

۵۵۔ بے شک متقی بائیس تے نہریں قح رہن۔

۵۶۔ ہمیشہ رہن دی جا و قح رہن جی رہی طاقت

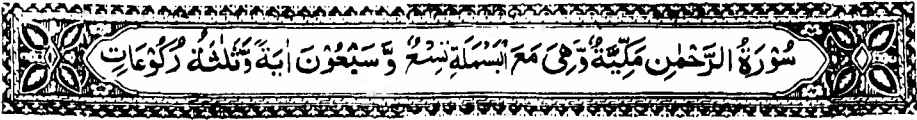
۶۵۸ والے بادشاہ دے کو لہو ہوئی۔

وَكُلُّ صَغِيرٍ ذَكِيٍّ مُسْتَطَرٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٥﴾

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مِلِّينَ ﴿٥٦﴾

مُقْتَدِرٍ ﴿٥٧﴾

سورة رحمن مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیات ۳ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے تاں نال جیرا بن
 ۲۔ بن منگے ڈیوٹ والا ء۔
 ۳۔ جیس قرآن سکھائے۔
 ۴۔ انسان پیدا کیتس۔
 ۵۔ اوکوں بیان سکھائے۔
 ۶۔ سمجھ تے چندر حساب نال چلے پین۔
 ۷۔ تے تارے تے دن سجھ کریندے پین۔
 ۸۔ تے آسمان کوں اوں اچا کیتے تے توازن رکھے سی۔
 ۹۔ جو تساں انصاف دی ترکڑی کوں جھکا نہ تھیوٹ
 ڈیو۔
 ۱۰۔ تے انصاف نال وزن پورا کرو تے وزن
 نہ گھاؤ۔
 ۱۱۔ تے زمین کوں مخلوق کیتے بٹائے۔
 ۱۲۔ اوندے وچ میوے ہن تے کھیاں ہن جنہن دے
 پھل تے غلاف ہوندن۔
 ۱۳۔ تے دانے ہن غلاف والے تے خوشبودلے دے۔
 ۱۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار
 کریسو۔
 ۱۵۔ انسان کوں دھن والی سکی مٹی نال بٹائے۔
 ۱۶۔ تے جن کوں بھادے بھانہٹر نال بٹائے۔
 ۱۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 الرَّحْمٰنُ ②
 عَلَّمَ الْقُرْآنَ ③
 خَلَقَ الْإِنْسَانَ ④
 عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ⑤
 الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسِبَانِ ⑥
 وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ⑦
 وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ⑧
 أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ⑨
 وَاقْبَلُوا الْوِزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ⑩
 وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ⑪
 فِيهَا فَالِكِهْمَةُ ⑫ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ⑬
 وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ ⑭ وَالزَّيْتَانُ ⑮
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑯
 خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ⑰
 وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِّنْ تَارٍ ⑱
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑲

انکار کرلیسو۔

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ ڈو پلوا دھیں تے ڈو پچا دھیں دا رب۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ ڈو سمندر چلاٹنسی جیرھے مل ولین۔

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ انہیں ڈوناٹیں دے درمیان پردہ ہک ڈو جے وچ داخل نہیں تھیندے۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَخْرُجُ مِنْهُمَا الْوُحُوشُ وَالْمَرْجَانُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ انہیں ڈوناہیں دچو موتی تے مونگے نکلدن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ
كَالْعَلَمِ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اونڈیاں بٹیاں ہویاں بیٹیاں تے جہازن جیرھے سمندر وچ پساٹ ڈسدن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ ہر کیس جیرھا زمین تے ہے اوں فنا تھوئے

وَيَبْقَىٰ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے ہوں بچے جنیدے اتے تیرے جلال تے عزت والے رب دی توجہ ہوسی۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے تساں اوہیں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ آسمان تے زمین وچ جو ہے اوہوں کنیں منگدے تے ہر ڈیلہ اونڈی نویں شان ہونڈی

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

سَنَقَرُ لَكُمْ أَيَّتَهُ الثَّقَلَيْنِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ڈو وچیاں طاقتاں اساں تہاڈے کیتے

فارغ تھیں دے پئے ہیں۔

۲۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کریسو۔

۳۳۔ آسے جنیں تے انسانیں دے ٹوے جے
تھا کوں طاقت ہے جو تساں آسمانیں تے زمین
دی کنیں دجو نکل و نجو تے دل نکل ڈکھا لو تیاں
نوحے نکل سگدے سوائے کیں دلیل دے۔

۳۵۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۶۔ تہاڑے اتے بھا دا بھانجرتے تانبا سیٹا
ویسی تے تساں ڈویں اصلو غالب زاوسو
۳۷۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۸۔ جیلے آسمان پھٹ ویسی تے رنگے ہوئے چم
آلی کار تھی ویسی۔

۳۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۴۰۔ تے اوں ڈینہ نہ انسانیں کنیں اوندے گناہیں
دا پچھیا ویسی تے نہ جنیں کنیں۔

۴۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۴۲۔ مجرم اپٹے نشانیں ناں سنجین تے انہیں
دے تھے تے پیریں کنیں پڑیا ویسی۔

۴۳۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کریسو۔

۴۴۔ اے دوزخ جنیدا مجرم انکار کریندے ہن۔

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٢﴾

يُعْشِرَ الْحِجِّ وَالْأُنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنْفَعُوا مِنْ أَفْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفَعُوا
لَا تَنْفَعُ دُونَ إِلَهِكُمْ إِلَّا يُلْطُونَ ﴿٣٣﴾

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾

يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِيرَ ثَارَةٍ وَرُسُلًا فَلَا تَنْتَصِرُونَ ﴿٣٦﴾

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٨﴾

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٩﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٤٠﴾

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤١﴾

يُعْرِضُ الْمُجْرِمُونَ فِيْهِمْ فَيُؤْخَذُ بِالْأَوَاحِي وَ
الْأَقْدَامِ ﴿٤٢﴾

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٣﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٤﴾

۳۵۔ تے او دونخ تے تنے پانی وچ پھر س پئے۔

۳۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۷۔ تے جیرھا اپٹے رب دے مقام کنیں
ڈر دے اوندے کیتے ڈو ہشتائن۔

۳۸۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۹۔ اوہوں ساریں لاٹریں آلیاٹن۔

۵۰۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۱۔ اوہیں بڈنایں وچ بڈ چٹے وہندے ہون۔

۵۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۳۔ اوہیں وچو ہریموہ بڈوقیں دا ہوسی۔

۵۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۵۔ او فرس تے وہاٹے لاکے پیٹے ہوسن جنیں
مے وچ ریشم ہری تے پھل نال بڈویں باغ لڈیے پئے
ہوسن۔

۵۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۷۔ انہیں دے وچ چمکی اکھیں آلی تریہتیں ہوسن
ایں کنیں پہلے انہیں کون نہ کیس انسان تہہ لایا ہوسی
تے نہ کیس جن۔

۵۸۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

۵۹۔ ایویں ہوسن جیویں یا قوت تے مرجان۔

يُطَوِّفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَبِيبٍ ۱۵

فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۱۶

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتٍ ۱۷

فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۱۸

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ۱۹

فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۲۰

فِيهِمَا عَيْنُ تَجْرَيْنِ ۲۱

فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۲۲

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ۲۳

فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۲۴

مُتَكِبِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَاطِنُهَا مِنْ اسْتَبْرَأٍ ۲۵

جَنَّاتُ الْجَنَّةِ دَانٍ ۲۶

فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۲۷

فِيهِمْ قُصُورٌ الطَّرْفُ لَمْ يَطِيفْتُمْ أَنْتُمْ قَبْلَهُمْ

وَلَا جَانٌّ ۲۸

فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۲۹

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ۳۰

- ۶۰۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٦٠﴾
- ۶۱۔ احسان دا بدلہ معص احسان۔
هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦١﴾
- ۶۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٦٢﴾
- ۶۳۔ تے انہیں دے سوا ڈو ہشتاؤں۔
وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَيْنِ ﴿٦٣﴾
- ۶۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٦٤﴾
- ۶۵۔ ہوں گھائیاں ساویاں ہوسن۔
مُدْهَامَتَيْنِ ﴿٦٥﴾
- ۶۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٦٦﴾
- ۶۷۔ انہیں وچ ڈو چشمے ہن جیسے زور نال نکلدن۔
فِيهِمَا عَيْنَيْنِ تَصَاحَتَيْنِ ﴿٦٧﴾
- ۶۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٦٨﴾
- ۶۹۔ انہیں وچ میوے ہن تے کعبیاں تے انار ہن۔
فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ ﴿٦٩﴾
- ۷۰۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٧٠﴾
- ۷۱۔ انہیں وچ نیک تے سونھیاں تربیتیں ہوسن۔
فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧١﴾
- ۷۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٧٢﴾
- ۷۳۔ کالی اکھیں آریاں حوراں ہوسن تے خیں وچ ہوسن۔
حُورٌ مَّقْصُودَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٣﴾
- ۷۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٧٤﴾
- ۷۵۔ ایں کینیں پہلے انہیں کوں نہ کیس انسان ہتھ لایا ہوسی تے نہ کیس بن۔
لَمْ يَطْمِئْنَنْ إِلَهُ الْقَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٧٥﴾
- ۷۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٧٦﴾

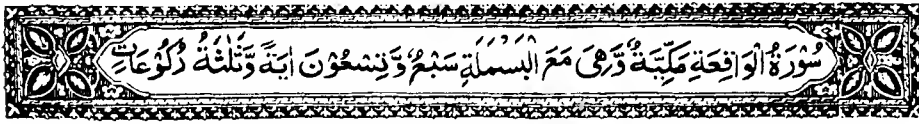
انکار کریسو۔

۷۷۔ او بہوں سوٹھے تے بہوں چنگے فرش تے جیرھا
مُتَكِينٍ عَلَى رُفْرٍ خُضِرٍ وَعَبَقَرِيٍّ ۝
نہیں کنیں ددھیا ہویا ہوسی۔
حَسَانٍ ۝

۷۸۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
فِي آيِ الْاٰلِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۝
انکار کریسو۔

۷۹۔ تیرے رب دا ناں بہوں یا برکت جیرھا جلال
تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ۝
تے عزت والا ہو۔

سورة واقعہ مکی ۷۰: تے بسم اللہ تال ایندیاں ۹۷ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تاں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ول ول مہربان۔
- ۲۔ جیلے اوگال تھی ویسی جیندے تھیوٹ وافیصلہ ۷۰
- ۳۔ تے اوندے واقعہ تھیوٹ کول کوئی کوڑا نہیں کر سگدا۔
- ۴۔ جھکیں کول اپا کرٹ والی ۷۰
- ۵۔ جڈاں مک کول بلا ڈتا ویسی۔
- ۶۔ تے پھاڑیں کول ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ویسیا۔
- ۷۔ تے او ایویں تھی ویسین جیویں ہوا دج اڈرے
ہوئے ذرے ہوندن۔
- ۸۔ تے تساں ترے ٹوٹے بن ویسو۔
- ۹۔ سچے ہتھ آلے۔ ۱۰۔ سچے ہتھ آلے کون۔
- ۱۰۔ تے کجے ہتھ آلے۔ تے اے کجے ہتھ آلے کون۔
- ۱۱۔ تے ساریں کنیں اگو و دھن آلے ساریں کنیں اگو و دھن آلے۔
- ۱۲۔ اے اللہ دے پہنچے ہوئے بندے ہن۔
- ۱۳۔ نعمتیں آلی جنیں دج ہوسن۔
- ۱۴۔ پہلے ایمان آنٹن وایں دج انہیں دی گنتری
زیادہ ہوسی۔
- ۱۵۔ تے بعد آلیں دج تھوڑی۔
- ۱۶۔ او جٹریے ہوئے ہماچیں تے ہوسن۔
- ۱۷۔ تے ہک ڈوجے دے سامنے ٹیک لا کے بیٹے
ہوسن۔
- ۱۸۔ انہیں دی خدمت کیتے نوکر دلا دلا اوبن تے
- إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ②
لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَاذِبَةٌ ③
خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ④
إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ⑤
وُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ⑥
فَكَانَتْ هَبًا مُّنبَثًّا ⑦
وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ⑧
فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ⑨ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ⑩
وَأَصْحَابُ الشُّمُولِ ⑪ مَا أَصْحَابُ الشُّمُولِ ⑫
وَالشَّاقُونَ الشَّاقُونَ ⑬
أُولَئِكَ الْقَرَرُونَ ⑭
فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ⑮
ثَلَاثَةً مِنَ الْأَوَّلِينَ ⑯
وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ⑰
عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ⑱
مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ⑲
يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّحَلَّدُونَ ⑳

نیکی تے قائم رکھئے دین۔

- ۱۹۔ اوگلاس تے لوٹے گھن کے اوسن تے چنگے
پائی دے دھریے ہوئے اپا لے ہوسن۔
۲۰۔ تے انہیں کون نشہ تھیں تے نہ اوگالیاں گالیں
کر لیں۔

- ۲۱۔ تے میوے انہیں جیرے اولپند کر لیں۔
۲۲۔ تے پکھیں دا ماس ہوسی جیرھا اوچا ہوسن۔
۲۳۔ تے دجی اکھیں آیاں حوریاں ہوسن۔
۲۴۔ جیوس کی ہوئے موتی۔
۲۵۔ اے انہیں دے عملیں دا بدلہ ہو۔
۲۶۔ اونکے دج نہ بے ہودہ گالیں سٹس تے
نہ گناہ دیاں گالیں۔
۲۷۔ سوائے اے اکھن دے جو تباہے اتے
سلامتی ہوئے۔

- ۲۸۔ تے سچے تھ والے۔ سچے تھ والے کو بن۔
۲۹۔ اولغیر کنڈیں آلی ہیریں دے باغ وچ ہوسن۔
۳۰۔ تے کیلے دے (باغ وچ) جنہیں دے گوشے ہک ڈوبے تے
چڑھئے پئے ہوسن۔

- ۳۱۔ تے درجئے ہوئے پچھانویں وچ ہوسن۔
۳۲۔ تے ایجھا پائی ہوسی جیرھا ولایا ویسی۔
۳۳۔ تے ہوں سارے میوے ہوسن۔
۳۴۔ نہ کچیے دین تے نہ انہیں کنیں پکھا ویسی۔
۳۵۔ تے اعلیٰ تے شاندار زائیں ہوسن۔
۳۶۔ اساں انہیں کون بنائے۔
۳۷۔ تے اساں انہیں کون کنواریاں بنائے۔
۳۸۔ تے او سوٹھیاں تے ہم عمرن۔

بِأَحْكَامٍ وَأَبَارِقَهُ وَكَأَيِّ مِّنْ مَّعِينٍ ۝۱۹

لَا يُصَدِّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ۝۲۰

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَخَيَّرُونَ ۝۲۱

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ۝۲۲

وَحُورٌ عِينٌ ۝۲۳

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝۲۴

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۲۵

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ۝۲۶

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۝۲۷

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝۲۸ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝۲۹

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ۝۳۰

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ۝۳۱

وَزَيْلٍ مَّندُودٍ ۝۳۲

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ۝۳۳

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ۝۳۴

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۝۳۵

وَفُورٍ مَّرْقُوعٍ ۝۳۶

إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنْشَاءً ۝۳۷

فَجَعَلْنَهُمْ أَكْبَارًا ۝۳۸

عُرْبًا أَوْ تَرَبًّا ۝۳۹

- ۳۹۔ بچے تھو آئیں کیتے ہن۔
۴۰۔ اے پہلے ایمان آئنٹ والیں وچو ہوں دودھ ہوسن۔
- ۴۱۔ تے بعد وچ آونٹ والیں وچو دی۔
۴۲۔ تے کھپے تھ والے تے کھپے تھ والے کونن۔
۴۳۔ اتی ہوا وچ تے نتے پانی وچ رہسن۔
۴۴۔ تے کالے دھوں پچانویں وچ رہسن۔
۴۵۔ نہ ٹھڈا ہوسی تے نہ عزت ڈیون والا ہوسی۔
۴۶۔ بے شک او ایں کنیں پہلے آرام وچ ہن۔
۴۷۔ تے ہوں دڑے گناہ تے ضد کرنی دے ہن۔
۴۸۔ تے آہے ہن کیا اساں جیلے مردیوں نے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں نیچ ویسن کیا اساں ولا جنیدے تھیسوں۔
- ۴۹۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔
۵۰۔ توں آکھ بے شک پہلے وی تے بعد والے وی۔
۵۱۔ سارے مقرر ڈینہ دے وعدے تے کٹے کیتے ولین۔
۵۲۔ ول بے شک اے گمراہ تے انکار کرن والے کوکو۔
۵۳۔ تساں تھو ہر دے درخت کنیں کھوسو۔
۵۴۔ تے اوندے نال اسپٹے ڈڈھ بھر لیسو۔
۵۵۔ ول اوندے اتے تہا پانی پیسو۔
۵۶۔ تے پانی تے اٹھ آلی کار پیسو۔
۵۷۔ اے جزا سزا دے ڈینہ دی تہا ڈی مہانی۔
۵۸۔ اساں تہا کوں پیدا کیتے تساں تصدیق کیوں نوے کریندے۔
۵۹۔ تہا کوں پتہ تہا عورت دے سپٹ وچ کیا ٹیندے؟
- ۱۰۹
۱۰۸
- لَا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۝
ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝
وَلَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝
وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ ۝ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ۝
فِي سُجُودٍ وَحِيمٍ ۝
وَذَلِيلٌ مِّنْ يَّخْمُومٍ ۝
لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ۝
إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مُتُفِعِينَ ۝
وَكَانُوا يُصَوِّرُونَ عَلَى الْغَنَةِ الْعَظِيمِ ۝
وَكَانُوا يَقُولُونَ ۝ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ۝
عِظَامًا ۝ إِنَّا لَنَبْعُوْثُونَ ۝
أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝
قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ۝
لَنَجْجُوْعُونَهُ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝
ثُمَّ إِنَّكُمْ إِلَيْهَا تَصَّالُونَ الْمَكْنِيُونَ ۝
لَا كِلَإُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُفُومٍ ۝
فَمَا لَوْ أَنَّ مِنْهَا الْبُطُونَ ۝
تَشْرَبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَيِّمِ ۝
تَشْرَبُونَ شَرَبَ الْهَيْمِ ۝
هَذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۝
نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تَصَدَّقُونَ ۝
أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْنُونَ ۝

۶۰۔ کیا تمہاں اونکوں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کرٹ والے ہیں۔

۶۱۔ اسان تما بڑے وقح موت شروع کیتی ۷ تے اسان کنیں کوئی نہیں ودھ سگیدا۔

۶۲۔ جو اسان تما بڑی جاتے ہیا کوئی گھن آو تے تما کوں ایجی شکل وقح پیدا کر ڈیوں جیرھی تہاں چاٹدے نوڑے۔

۶۳۔ تما کوں پہلی دفہ پیدا تھیوٹ واپتہ ۷ ول دی تہاں نصیحت نوڑے پکڑیندے۔

۶۴۔ تما کوں پتہ ۷ تہاں کیا رہیندے ۷۔

۶۵۔ کیا تہاں اونکوں جہیندے عیا اسان۔

۶۶۔ جے اسان چا ہوں تے اونکوں سٹریا ہویا چورا بٹا بڑیوں تے تہاں گالیس کریندے رہ ونجو۔

۶۷۔ بے شک سا بڑے اُتے پٹی آگبی ۷۔

۶۸۔ اصل اسان مردم تھی گئے ہیں۔

۶۹۔ کیا تما کوں پتہ ۷ اوں پاٹی دا جیرھا تہاں پیندے ۷۔

۷۰۔ کیا تہاں اونکوں لہائے جھڑکنیں یا اسان لہیندے ہیں۔

۷۱۔ جے اسان چا ہوں ہاتے اونکوں کوڑا کر ڈیوں ہاتے تہاں شکر کیوں نوڑے کریندے۔

۷۲۔ کیا تما کوں پتہ ۷ اوں بھا دا جیرھی تہاں پکڑے

۷۳۔ کیا اوندا ون تہاں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کریندے ہیں۔

۷۴۔ اسان اونکوں مسافرین کیے عارضی فائدے نصیحت بٹائی ۷۔

۷۵۔ اَنْتُمْ تَخْلُقُوْنَہٗ اَمْ نَحْنُ الْخٰلِقُوْنَ ۝

نَحْنُ قَدْ زَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمُسَوِّينَ ۝

عَلَىٰ اَنْ تُبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِیْ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۝

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْاُولٰٓئِیَ فَلَوْلَا تَذٰكُرُوْنَ ۝

اَفَرءَیْتُمْ مَّا تَدْعُرُوْنَ ۝

۷۶۔ اَنْتُمْ تَدْعُوْنَہٗ اَمْ نَحْنُ الَّذِیْنَ ۝

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنٰہُ حُطٰٓئًا فَظَلَمْتُمْ تَفٰكُهٰٓوْنَ ۝

۷۷۔ اِنَّا لَمَعْرِضُوْنَ ۝

۷۸۔ بَلْ نَحْنُ مَحْضُوْمُوْنَ ۝

اَفَرءَیْتُمْ اِنۡمَاءَ الَّذِیۡ تَشْرُوْنَ ۝

۷۹۔ اَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوْہٗ مِنَ الْمَزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنۡزِلُوْنَ ۝

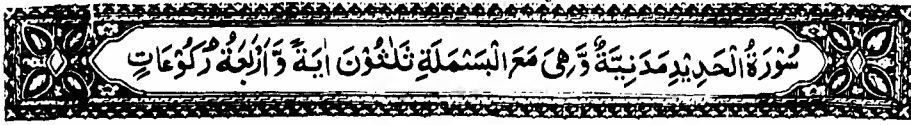
لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنٰہٗ اِجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُوْنَ ۝

اَفَرءَیْتُمُ النَّارَ الَّتِیۡ تُورُوْنَ ۝

۸۰۔ اَنْتُمْ اَنْشَأْتُمْ شَجَرَہَا اَمْ نَحْنُ الْمُنۡشِئُوْنَ ۝

نَحْنُ جَعَلْنٰہَا تَذٰکِرًا وَمَتَاعًا لِلمُّؤْمِنِیْنَ ۝

- فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٦﴾
 فَلَا أُقْسِمُ بِمَوْجِعِ النُّجُومِ ﴿٥٧﴾
 وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّوَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٥٨﴾
- ۷۵۔۔ تے توں اپنے رب دے ناں نال تسبیح کر
 ۷۶۔۔ تے میں تاریں دے ڈھبھن کوں گواہ بنیں
 ۷۷۔۔ تے اے گواہی جے تمہا کوں پتہ ہوئے تے
 ہوں وڈی ۷۸۔۔
- ۷۸۔۔ بے شک اے قرآن کریم۔
 ۷۹۔۔ تے ہک لکھ ہوئی کتاب وچ
 ۸۰۔۔ تے اونکوں محض پاک لوک ہتھ لاسگدن۔
- ۸۱۔۔ ایندالہن رب العالمین ولو ۷۹
 ۸۲۔۔ کیا ایس گال وچ تساں گھانا دا دھا کریدے ۸۰
 ۸۳۔۔ تے تساں ایندے جھٹلاؤں کوں پٹے رزق دا ذریعہ بنائے ۸۱
 ۸۴۔۔ اے کیوں نہیں تھیا جو جیلے جان گل تیں آگئی۔
 ۸۵۔۔ تے تساں اوں ویلے ائے ائے ڈرکھن پئے
 ویندے ۸۶۔۔
- ۸۶۔۔ تے اساں اوں کنیں وی تہا ڈے زیادہ کولہو
 ہیں اصل تساں ڈرہدے نوئے۔
 ۸۷۔۔ جے تمہا کوں بدلہ تے جزا نہ ملئی ہوئے ہا۔
 ۸۸۔۔ اونکوں ولا پٹھو ہا جے تساں سچے ہوئے۔
 ۸۹۔۔ تے جے او قربی بندیں دھر برے ہا۔
 ۹۰۔۔ تے اوندے کیتے آرام ہے تے نعمتیں والا بارغ۔
 ۹۱۔۔ تے جے او ہے سچے تھ والا۔
 ۹۲۔۔ تے اے سچے تھ والے تہا تے سلامتی ہوئے۔
 ۹۳۔۔ تے جے او جھٹلاؤں والیں پتے مگرہ لوکیں دھر ہوئے۔
 ۹۴۔۔ تے اوندے کیتے تے پائی دی مہمانی ۸۷
 ۹۵۔۔ تے دوزخ وچ سیٹھن دی سزا ۸۸
 ۹۶۔۔ بے شک اوکے یقین آلی گال۔
 ۹۷۔۔ تے توں اپنے رب عظیم دی تسبیح کر۔
- إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٥٩﴾
 فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٦٠﴾
 لَا يَشْفَعُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٦١﴾
 تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٢﴾
 أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهِبُونَ ﴿٦٣﴾
 وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تَكْذِبُونَ ﴿٦٤﴾
 فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُقُوفُ ﴿٦٥﴾
 وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٦٦﴾
- وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ
 لَا بُدَّ لَهُنَّ ﴿٦٧﴾
 فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٦٨﴾
 تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٩﴾
 فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٧٠﴾
 فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٧١﴾
 وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٢﴾
 فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٣﴾
 وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٧٤﴾
 فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٧٥﴾
 وَتَصْلِيَةٌ مِنْ جَحِيمٍ ﴿٧٦﴾
 إِنَّ هَذَا لَعَوْحٌ لِّالْيَقِينِ ﴿٧٧﴾
 فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٨﴾

سورة حید مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیات تے ۳ رکوع من۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن سکے
 ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ آسمانیں تے زمین دی ہر شے اللہ دی تسبیح کری
 پی ؎۔ تے او غالب تے سیانما ؎۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ ③
- ۳۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت ہندی ؎۔ او
 جیندا کریندے تے مرتدے تے او ہر شے تے قادر۔
- وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ④
- ۴۔ او اول دی ہے تے آفری، ظاہری ہے تے باطن دی
 تے او ہر شے کوں پائندے۔
- هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑤
- ۵۔ ہوں آسمانیں تے زمین کوں بھی دوریں وح پیدا کیتے۔
 دل او عرش تے کھڑائی نال بہہ سکے۔
- هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعَلِّمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑥
- ۶۔ زمین وح پہندے تے جو اوندے دھونکدے جو آسمان
 توہندے تے جو اوندو چڑھدے تے آسمان جتھاں ہوندے
 او تما ڈے نال ہوندے تے اللہ تما ڈے ملیں کوں
 ڈہا کھڑے۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ⑦
- ۷۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوندی ؎ تے سارے
 معاملیں ہوندو وٹے۔
- يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑧
- ۸۔ اورات کوں ڈینہہ وح تے ڈینہہ کوں رات وح
 پلیندے تے سینے دی گالیں کوں او بہوں جانندے۔
- أَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ⑨
- ۹۔ اللہ تے رسول کوں منو تے جبرہا جائیداد دا
 تہا کوں مالک بنائے اوندے دھو خرچ کرو تے جبرے
 تما ڈے دھو ایمان گن آئن تے خرچ کیتے نیں، انہیں
 کیتے وڈا اجر۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَدُوٌّ
زَهِيمٌ ﴿٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلُ أُولَئِكَ أَكْثَرُ دَرَجَةٍ مِّنَ
الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ
الْحَسَنَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفَهُ
لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَنْبَاءِهِمْ بِشْرَاهُمْ أُولَئِكَ
جَنَّاتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا

۹۔ تمہا کوں کیا تھی مجھے جو تمہاں اللہ سے ایمان نہ
انیندے تے رسول تمہا کوں سبب نہ اپنے جو تمہاں اپنے
رب سے ایمان لگھن آؤ تے جے تمہاں مومن ہوئے
تے اوں تمہاں کنیں لپکا وعدہ گدھا ہوئے۔

۱۰۔ اوہو جو جیرا اپنے بندے تے کھلی کھلی آیات
لیندے تاں جو تمہا کوں اندھارے وچو سوجھلے
دو کڈے تے جے شک اللہ تمہاڈے کیتے
ہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۔ تے تمہا کوں کیا تھی گئے جو تمہاں اللہ دی راہ
وجہ خرچ نہ کرو تے آسمانیں تے زمین دی وراثت
اللہ دی ۷ تمہاڈے وچو اوہو جیہاں کوئی نیس تھی
سگدا جیہاں فتح کنیں پہلے خرچ کیتے تے جنگ کیتی
کرے انہیں کنیں انہیں لوکس دا درجہ ہوں وڈا ۷ جبرہ
بعد وجہ خرچ کریندن تے جنگ کریندن تے اللہ سیٹھ
سایں نال جنگا وعدہ کیتا ہوئے تے اللہ سیٹھ تمہاڈے
علیں کنیں باخبر۔

۱۲۔ جیرا اللہ سیٹھ کوں جنگا قرض ڈیندے تے
اللہ سیٹھ اونکوں ڈوڑا کر ڈیندے تے اوندے کیتے
عزت والا اجر۔

۱۳۔ جڈاں مردیں مومن تے مومن عورتاں کوں دیکھیں انہیں دا
نور انہیں دے اگو وی تے سچے پاسے تو وی دکدا
ویسے تمہاڈے کیتے آج خوش خبری ۷ جنت جنیدے
وجہ نہراں دہندین اوندے وجہ ہمیشہ رہن لے
ہوں وڈی کامیابی ۷۔

۱۴۔ جڈاں منافق مرد تے منافق عورتاں اکھبن مومنین کوں
جو ساڈی سہال ہو اسان تمہاڈے نور وچو روشنی حاصل

وَسَاءَ لَكُمْ فَالْتَبَسُوا نَوْرًا فَنُصِرَ بَيْنَهُمْ سُوْرًا
لَهُ بَابٌ بِأَطْنَةِ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرَةٌ مِنْ قِبَلِهِ
الْعَذَابُ ۝

کروں آکیا دین پھر ہیں دل و نچو تے سوجھلا گویو دل
انہیں دین کندرہ ڈے جڑی دیسی جیندے دین
دروازہ ہو سی جیندے اندر رحمت ہو سی تے
باہر سامنے عذاب ہو سی۔

يُنَادُوهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا
بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ
وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ خَتًّا جَاءَ
أَمْرًا لَّهُ وَغَرَّتْكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۝

۱۵۔ او انہیں کوں سڈیسن کیا اسان تما ڈے نال نہ
ہاے آکھسن ٹھیک تے اصل تسان اپنے آپ
کوں آزمائش وینح پیا ڈتا ہاتے تسان عذاب دا
بھالا گدھی رہ گئے عتے شک وینح رہ گئے
تے تسان خواہشات دوکھا ڈتے جے تیں اللہ دا
فیصلہ پورا تھی گئے تے شیطان تہا کوں اللہ دے
بارے وچ دوکھا ڈیندہ رہ گئے۔

فَالْيَوْمَ لَا يَتُخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَا أَوْسَكُمُ الشَّارِكُ فِي مَوْلَاكُمْ وَرِشَ
الْمُصَدِّقِينَ ۝

۱۶۔ آج تسان کیں کوئی فدیہ نہ گدھا ویسی تے نہ
کافر کیں تسان اٹکا نہ بھاء تے اے تہاوی
تعلق داہتے ہوں برا لکا نہ ہو۔

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ
اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۝

۱۷۔ کیا مومنین کیے وقت نہیں آیا جو انہیں دے دل
اللہ دے ذکر کیے جھکن تے جیڑا ہیج لھے اوردے
کیے۔ دی انہیں آلی کار نہ بنن جنہیں کوں ایں کیں پہلے
کتاب دتی گئی ہائی تے زمانہ انہیں تے بہوں ددہ گیا۔
بہوں سارے نافرمان ہن۔

إِذْ عَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهِمْ قَدْ
يَتَنَبَّأُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

۱۸۔ تسان جان گھنوبے شک اللہ جیندہ کریندے،
زمین کوں برتھین دے بعد اسان آیتاں تما ڈے
اتے کھول کے بیان کر ڈتن تاں جو تسان عقل کرو۔

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضَعُ لَهُمْ وِزْرَهُمْ
أَنْجَرُ كَرِيمٌ ۝

۱۹۔ بے شک صدقہ ڈیون والے مرد تے صدقہ ڈیون
والی تریختیں تے جیرے اللہ کوں چنگا قرض ڈیندن
انہیں دا اجر ڈوڑا کیتا ویسی تے انہیں کیے عزت
والا اجر۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
وَالشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٥﴾

۲۰۔ تے حیرے اللہ تے اوندے رسولیں تے ایمان ایندن
ایسے لوک صدیق تے اپنے رب دے حضور
شمیدن انہیں کیے اجر تے نور حیرے کافرن تے
جنہیں ساڈی آیات دا انکار کیے اے لوک دوزخی
ہن۔

إِنَّمَا أَتَى الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَزِينَةٌ
وَتَمَآخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
كَثَلٌ عِثٍّ أَجَبَ الْكَفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِينُ
فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حطًّا مَّا فِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٦﴾

۲۱۔ تساں ہاں گھنوجو دنیاوی زندگی کھڈ تاشاوتے زینت
تے آپت و ترح فخر کرن کیے ہے تے مال تے اولاد
دے واسے کیے ہے مینہ آلی کار، جیندا ہاوں کافرن کوں
چنگا بگدے ول اوڑھ پکدی ہے تے توں جہیں
جو او پہلی تھی ویندی ہے تے ول چورا تھی ویندی ہے
تے آخرت و ترح سخت عذاب تے اللہ و بخشش
وی ہے تے اوندی رفاوی۔ تے دنیا دی زندگی
محض دھوکے دا سامان۔

سَأَيُفْوَ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧﴾

۲۲۔ تساں اپنے رب و بخشش دو دھوتے اوں
جنت دو جیندا پیٹا آسمان تے زمین دے پیٹے
آلی کار تے او اللہ تے اوندے رسول کوں منن
دایس کیے بٹائی گئی ہے اے اللہ دا فضل جینکوں
چاہندے دیندے تے اللہ و بڑے فضل والا ہے۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٨﴾

۲۳۔ تہا کوئی مصیبت نہیں آندی زمین و ترح تے
آپ کنیں سوائے ایندے جو او کتاب و ج موجود ہے
ایں کنیں پہلے جو اساں بدلہ مقرر کر تے بے شک اے
کم اللہ کیے سوکھا ہے۔

لَيَكُنَّ لِتَأْسُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٩﴾

۲۴۔ تاں جو تساں اپنی غلطی تے افسوس نہ کرو تے
جو تہا کوں ملے اوندے اتے اکر بھو نہ تے اللہ
اکر بھو والے تے فخر کرن والے کوں اصلو پند نہیں کریندا

يَا الَّذِينَ يَجْلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْيِ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝

۲۵۔ حیرے شومائی کریدن تے لوکیں کون شرمائی
دی صلاح ڈیندن تے حیرہا منہ پھیر گئے تے بے شک
اللہ بے نیاز تے ہوں مفتیس والا ۵۷۔

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا
الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ
اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

۲۶۔ اساں اپنے رسول کھلی دلیلیں نال پٹھے ہن
تے اساں انہیں نال کتاب تے ترکڑی لہائی
ہائی تاں جو او لوک انصاف قائم کرن تے
اساں لوہا لہائے اوندے وچ جنگ داساں
تے لوکیں کیتے منافع ہن تے تاں جو اللہ ظاہر
کرے حیرہا اوندی تے اوندے رسول دی مدد
کریدن غیب وچ بے شک اللہ طاقت والا
تے غالب۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ
كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسْقُونَ ۝

۲۷۔ تے اساں نوح تے ابراہیم کوں پٹھے تے
انہیں دی اولاد کوں نبوت تے کتاب ڈتی
انہیں وچو ہدایت تے ہن تے ہوں سارے انہیں
وچو نافرمان ہن۔

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى
ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي
قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابِنَاءَ
يَتَّبِعُوهُمَا مَا كُتِبَ عَلَيْهَا إِلَّا ابْتِغَاءُ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا دَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسْقُونَ ۝

۲۸۔ دل اساں انہیں دے پیریں تے پے رسول
پٹھیں تے انہیں دے پچھو عیسیٰ ابن مریم کوں دی
پٹھے تے اونکوں اساں انجیل ڈتی تے اساں اوندی
پیروی کرن والیں دے دل وچ نرمی پیدا کیتی تے
رحمت دی۔ تے کھاتے انجی رہن انہیں آپ
شروع کیتا ہا۔ اساں انہیں تے فرض نہ کیتا ہا سوائے
اللہ دی خوشنودی حاصل کرن کیتے تے انہیں ایذا
جیویں حق ہا لحاظ نہیں کیتا۔ تے اساں انہیں وچو
مومنین کوں اجر ڈتاتے انہیں وچو ہوں سارے
نا فرمان ہن۔

۲۹۔ اے مومنو! اللہ کنیں ڈرو تے اوندے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَأَمِنُوا بِرُسُلِهِ

يُؤْتِكُمْ كُفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
نُورًا تَنُورُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٩﴾

رسول کوں منو تے تہا کوں اپنی رحمت نال ڈوڑا
اجر ڈیسی تے تہا ڈے کیتے نور بیسی جنیرے
نال تہاں ٹرسو تے تہا ڈے گناہ بخشیش تے اللہ
بخشن والا تے رحم کرن والا ۷۔

لَسَلَا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَفْقِرُونَ عَلَى شَيْءٍ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠﴾

۳۰۔ تاں جو اہل کتاب اے نہ سمجھن جو انہیں (مسلمان) کوں
اللہ دے فضل وچ کج نہیں ملیا۔ تے بے شک فضل اللہ دے
بھہ وچ جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ بہوں وڈے
فضل والا ۷۔

﴿۱۰﴾

سورة مجادلہ مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیات تے ۳ رکوع ہن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 ۲۔ قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ②
 ۳۔ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُم مِّنْ نِّسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنْ أُمَّهُتُھُمْ إِلَّا الْآلُ وَلَٰذُنْھُمْ وَ إِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَ دُورًا ③ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ④
 ۴۔ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ قَبْلَ أَنْ يَتَنَاسَأَ ذَٰلِكُمْ تَوَعَّظُونَ بِهٖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑤
 ۵۔ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَنَاسَأَ ۖ فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ۚ ذَٰلِكَ لِمُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑥
 ۶۔ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَيُنَازِلَنَّ الَّذِينَ هُمْ قَبْلَهُمْ وَ قَدْ أَتَوْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے نال نال حیر صاحب ننگے ڈیوٹن والا تے بہوں مہربان۔
 ۲۔ اللہ اوں تریخت دی گال سٹ گدھی ء حیر ص پٹے پٹے کیے تیلے نال بحث کریندی ہئی ہائی تے اللہ کنس فرما کریندی ہئی ہائی اللہ تساں ڈوناہیں دیاں گالیں سٹا پیا ہا بے شک اللہ بہوں سٹن والا تے ڈیکھن والا ء۔
 ۳۔ حیر ص اپنی زالیں کوں (ما آہدن) ظہار کریندن او انہیں دیاں میریں نیں انہیں دیاں میریں محض اوہے ہن جیں انہیں کوں چٹے تے اوہے شک نا پسندیدہ گال کریندن تے کوڑ مریندن تے بے شک اللہ معاف کرن والا تے بخشن والا ء۔
 ۴۔ تے حیر ص اپنی زالیں کوں ما آہدن ول ایما گال ولا کریندن او ڈوہیں ہک بے کوں ہتھ لاون کنس پہلے ہک غلام آزاد کرن لے تہا کوں نصیحت کیتی ویندی ء اللہ تہا بے عملیں کنیں بانجیر۔
 ۵۔ جے غلام نہ ملے تے ڈوہینے دے ساندھوڑا ندر دے رکھے ہتھ لاون کنیں پہلے تے جے ایندی طاقت نہ ہوے تے سٹھ مسکین کوں روٹی کھواوے لے ایں واسطے جو تساں اللہ تے اوندے رسول تے ایمان گمن آؤ لے اللہ دے چٹے ہن تے کافرین کیے ڈکھ آلا عذاب۔
 ۶۔ حیر ص اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن او ذلیل کیے وین جیویں ایں کنیں پہلے لوک ذلیل کیے گئے

وَلْيَكْفُرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ⑤

ہن تے اساں کھلی کھلی آیات لبائن تے کافریں کیے
ذلیل کرن والا عذاب۔

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا
أَخْصَصَهُ اللَّهُ لِنُفُوسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑥

۷۔ جیلھے اللہ ساریں کوں جیندا کریں تے او انہیں
دے عیسیٰ کنیں خبردار کریں اللہ گہلی کھڑے تے او بھل گئیوں
تے اللہ ہر شے تے نگران۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السُّبُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَاقِعُهُمْ وَلَا
خُسْفٍ إِلَّا هُوَ سَادُّهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ
وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ
يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑦

۸۔ تیکوں پتہ نہیں بے شک اللہ جانڈے جو آسمانیں
تے زمین وچ تے جیلھے او ترے مک کے
گاہیں کریندن اللہ سٹیں پوچھتا نال ہوندے تے بے
او وچ ہوندن تے اللہ انہیں نال پھیواں ہوندے
ایں کنیں گھٹ ہوندن یا ایں کنیں وده اللہ سٹیں
انہیں دے نال ہوندے جتھاں ہوں ول قیامت
دے ڈیندے او انہیں دے عیسیٰ کنیں کوں ڈیسی بے شک
اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يُعَادُونَ
بِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَبَّهُونَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا
لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ ۖ يَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا
يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا
فَإِنَّ الْمُبْصِرِينَ ⑧

۹۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ۷ جنہیں کوں لکھے
چھپے مشوریں کنیں بکيا گیا ہا ول او ولا او ہر کم کریندن
جھٹھ بکيا گیا ہاتے او گناہ تے زیادتی تے رسول دی
نا فرمانی دے متعلق تنبیہ مشورے کریندن تے جیلھے
تیبڑ واندن تیکوں انجی دعا ڈیندن جیریں خدا
تیکوں نیں ڈتی تے اپٹے دیں وچ آبدن ساکوں اللہ
ساڈی گاہیں تے عذاب کیوں نیں ڈیندا انہیں دا
لکاڑہ دوزخ او ندے وچ سٹیں تے ہوں بڑا لکاڑہ۔
۱۰۔ اے مومنو جیلھے تساں چوری مشورے کرو تے گناہ
تے زیادتی تے رسول دی نا فرمانی تے نہ کرو نیکی تے
تقویٰ دی بنیاد تے مشورے کرو تے اللہ کنیں ڈرو
جیندو تساں کھٹے کیتے دلیو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِالْبَيِّنَاتِ وَالْتَّقْوَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ⑨

۱۱۔ بے شک چوری مشورہ شیطان کی تمناں جو مومن

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا

وَلَيْسَ بِضَاوَاهُمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

میرے قہیون تے او اللہ دی اجازت سے بغیر کھدی انہیں کون بڑھ نہیں بڑے سبکد تے مومنین کون اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی داؤ۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٥١﴾

۱۲۔ اے مومنو جیلے تہا کون اکھیا ونجے جو مجلس درج جا کھل کر دے کر بڑی کر د اللہ تہا بڑے کیتے جا کھل کھلے نے جیلے اکھیا ونجے جو اعلیٰ دجو تے اعلیٰ کھلے کر د اللہ تہا بڑے وہر مومنین کون عزت بڑیسی تے جنہیں کون علم ملے اوندے درجے ودرجے تے اللہ تہا بڑے عملیں کنیں بانجہر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٢﴾

۱۳۔ اے مومنو جیلے تہا کون رسول نال مشورہ کرو تے اپنے مشورہ کیتے صدقہ کیا کرو اے تہا بڑے کیتے چنگا تے پاک کرن والا جے تہا کون نہ ملے تے بے شک اللہ نیہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

ءِ أَشْفَقْتُمْ أَن تُفَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقْتُ فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقْبِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

۱۴۔ کیا تہاں بڑے جو تہاں اپنے مشوریں کنیں پہلے صدقے بڑیو تے تہاں لے کم میں کیا تے اللہ تہا بڑے اتے فعل کیتے ہن تہاں نماز تہا کے پڑھو تے زکاۃ بڑیو تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کر دے اللہ جو تہاں کریندے بانجہر۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

۱۵۔ کیا تہاں انہیں کون بڑے جیرے انہیں لوکیں کون سبکتی بٹیدن جنہیں تے اللہ دی ناراضگی اوندے تہا بڑے وہر ہن نے نہ انہیں وہر اور کوڑے قہاں چیدن تے او جائن۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

۱۶۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب تیار کیا ہوئے بے شک او بہوں بڑا جو او کریندے۔

إِذْ خَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٦﴾

۱۷۔ انہیں اپنے قہیں کون اولکا بٹائے انہیں اللہ سے رستے کنیں روکے تے انہیں کیتے ذیل کرن والا عذاب۔

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵۱﴾

يَوْمَ يَبْعَهُمُ اللَّهُ جَبِينًا يَخْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَخْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَّا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿۵۲﴾

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَّا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۵۳﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿۵۴﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۵۵﴾

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ

أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ

مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا

عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَّا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵۶﴾

۱۸۔ انہیں دے مال تے اولاد انہیں کول اللہ دے مقابلے وچ کوئی فائدہ نیں ڈیندے اے دوزخی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۱۹۔ جیڑاں اللہ انہیں ساریں کول جیندا کر لیس اوندے کیتے وی قساں چمین جیڑیں تہاڑے کیتے قساں چمین تے فیال کریندن بے شک او کہیں گال تے قائم ہن سٹوبے شک او سبے کوڑے ہن۔

۲۰۔ شیطان انہیں تے غالب آگئے تے انہیں کول اللہ اذکر بھلا ڈولس اے شیطان دالولہ سٹوبے شک شیطان دا ٹولہ گھاٹے والا۔

۲۱۔ بے شک جبرے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن او ذلیل لوکیں وچ گنہگار۔

۲۲۔ اللہ نے فرض کیا ہوئے جو میں تے میڈے رسول غالب اوسن بے شک اللہ طاقت والا تے غالب۔

۲۳۔ تیکوں او قوم نہ لمبسی جبرے اللہ تے یوم آخر تے ایمان انیندن تے دل اوندے نال محبت کرن۔

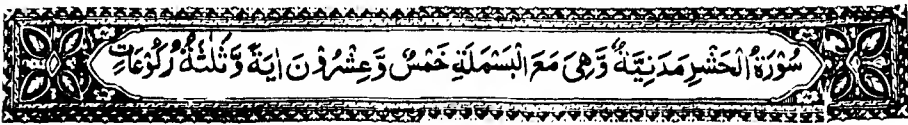
جبرہ اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندے بھالویں او انہیں دے پیر ٹولہ بے یا پتر یا بھرا ہون یا انہیں دا

خاندان اے لوکن جنہیں دے دلیں وچ اللہ ایمان لکھ ڈتے تے اپنی کلام نال اوندی مدد کیتی تے انہیں

کول بہشت وچ داخل کر لیس جیندے وچ نہراں دہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ انہیں

تے راضی تے او اللہ تے راضی ہن اے اللہ دا ٹولہ سٹوبے شک اللہ دا ٹولہ کامیاب تھیون

والا۔

سورة حشر مدنی ۷۷ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۲۵ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن بجگے
ڈیون والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح
کریندا پیئے تے او غالب تے سیانا۔
- هُوَ الَّذِي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
مِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَّجْعَلَ الْاٰيَةُ ③
- ۳۔ او بوجہ جس اہل کتاب وچو کافریں کوں پہلے حشر کیے
انہیں دے ملک کنیں کڈھے تہا کوں خیال دی کا ناں باجو
او نکلسن تے انہیں دا وی خیال ہا کہ انہیں دے قلعے اللہ کنیں
انہیں کوں بچا گھسن تے اللہ انہیں دو اداں جا کنیں
آیا جھتو انہیں دا خیال دی نہ ہا تے انہیں دے دلیں
وچ رعب سٹ بٹس او اپنے بھتیں نال اپنے گھریں
کوں خراب کریندے پین تے کجھ مومنین دے جتیں
نال تے لے اکھیں والیو عبرت حاصل کرو۔
- وَلَوْلَا اَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ④
- ۴۔ جے اللہ سٹیں نے انہیں تے وطن وچو نکلیں فرم نہ
کیا ہوسے ہا تے او دنیا وچ انہیں کوں عذاب ڈیوسے ہا
تے آخرت وچ انہیں کیسے بھادا عذاب۔
- ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُوْلَهُ وَمَنْ يُشَاقِكِ
اللَّهُ فَانَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑤
- ۵۔ لے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کیتی تے جبرہا اللہ نال دشمنی کریندے تے بیشک
اللہ سخت سزا ڈیون والا۔
- مَا ظَنَنْتُمْ مِنْ لَّيْلَةٍ اَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلٰی
اُصُوْلِهَا فَيَاْذَنُ اللَّهُ وَيُخْرِجُ الْفٰسِقِيْنَ ⑥
- ۶۔ تمناں کجی دی پڑائی کجی یا انہیں کوں اپنی پاڑیں
تے نیں چھوڑیا تے اللہ دالمک نال ہا تے تاں جو او
نافرانیں کوں ذلیل کرے۔
- وَمَا آفَاءَ اللَّهُ عَلٰی رَسُوْلِهِ مِنْهُمْ فَمَا اَوْجَفْتُمْ

عَلَيْهِ مِنْ حَيْثُ وَلَا رِكَابَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ
رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

تساں اپنے گھوڑے تے اُٹھ نہ در کائے ہن تے اصل
اللہ جنہے تے چاہندے اپنے رسولیں کوں غالب
کریندے تے اللہ ہر شے تے قادر۔

مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ
وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ كُنْ لَا يَكُونَ دُولَةَ بَيْنَ الْأَعْيُنِ
مِنْكُمْ وَمَا أَشْكُرَ الْمُسُولُ فُحْدُوهُ وَمَا نَهَضَكُمْ
عَنْهُ فَأَنْتَهُوْا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

۸۔ تے جیر حال و ستیں والیں واللہ اپنے رسول کوں بڑے
او اللہ تے اوندے رسول تے سکیں تے یتیں تے
مسکینیں تے مسافریں کیتے بے تاں جو او مال تہا بڑے
امیریں وچ چکر نہ کھنڈا رہوے۔ جو رسول تہا کوں دیوے
او پکڑو تے جس کیں ہلکے اوں کیں رک و بچو تے اللہ
کینیں بڑو بے شک اللہ سخت عذاب دیون والا۔

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأَمْوَالِهِمْ يُبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَنْصَرُّونَ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۝

۹۔ تے او مال فقیریں تے مہاجرین کیتے بے جیرے اپنے
ملک کیں کڈیئے گئیں تے اپنے مالیں کیں او اللہ دا
فضل تے اوندی خوشی بگویندن تے اللہ تے اوندے
رسول دی امداد کریندن ایسے لوک سچے ہن۔

وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُخَيِّبُونَ
مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ
كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَنْ يُوقِ شَعْنُ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

۱۰۔ تے انہیں کیتے دی بے جیرے پہلے مدینے وچ رہندے
ہن تے ایمان گمن آئے ہن تے مہاجرین مال محبت کریندن
تے جیر حال انہیں کوں بڑا گئے اپنے دیں وچ اوندی
خواہش نیں رکدے تے انہیں کوں ترجیح دیندن
بھانویں آپ کوں ضرورت ہووے تے جینکوں بچایا
وچے نفس دی شومانی کیں تے ایسے لوک کامیاب
تھیرن والے۔

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ
لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا
تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ۝

۱۱۔ تے جیرے انہیں دے بعد آئے آہن لے ساڈے رب
سا کوں بخش بڑے تے ساڈے انہیں بھرانویں کوں دی
جیرے اسان کیں پہلے ایمان گمن آئے تے ساڈے
دیں وچ مومنین کیتے کینے نہ سٹ لے ساڈے رب
بے شک توں بہوں مہربان تے رحم کرن والا ہریں۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ

۱۲۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ہے جیرے منافق ہن

كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَّا أَخْرَجْنَاهُمْ لِنُخْرِجَنَّهُمْ مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۵۹﴾

تے اہل کتاب وچو جیرھے کافرن ہن اپنے بھرانویں کون
آہن جے تساں نکلوتے اساں مزور نکلسوں تہا کج
نال تے اساں تہا بڑے وچو کیں دی اطاعت نہ کریسوں
تے جے تہا بڑے نال بھرا ویسی تے اساں مزور تہا بڑی مدد
کریسوں تے اللہ گواہے شک اور کوڑن۔

لَمَّا أَخْرَجْنَا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُؤْكِنَنَّ الْأَدْبَارُ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿۶۰﴾

۱۳۔ جے او کڈھے وین او انہیں نال نہ نکلسن تے جے انہیں
نال لڑائی تھی پڑے تے انہیں دی مدد نہ کریں تے جے
مدد کیتونے دی سہی تے کنڈ والا کے بھیج ولین تے
ول انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔

لَا تَنْتُمْ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۶۱﴾

۱۴۔ او تہا بڑے کیں اللہ توں دی ودھ ڈردن ات
گاہوں جو او لوک سمجھدے نیں۔

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَنِيحًا إِلَّا فِي قُورَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدًا تَحْسَبُهُمْ جَنِيحًا وَقَلَّ فِيهِمْ شَيْءٌ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۶۲﴾

۱۵۔ او سارے تہا بڑے نال جنگ نہ کریں سولے ہندے جو
او پکے حویل آلی دستیں وچ یا کندھیں دے پھوپھو پیٹے
ہون۔ آپت وچ انہیں دی جنگ بڑا ڈھی ہونڈی ہون
انہیں کوں ہک قوم سمجھیندیں تے او دلو انجو انج
ہوندن ات گاہوں جو او بے عقل قوم۔

كَشَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُوا بَالٍ أَمْرِهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۶۳﴾

۱۶۔ انہیں دا انہیں قویں آلی کار جیرھیاں کو لہو دے
زمانے وچ گزیرن انجہا انہیں اپنے کیں دا انجہا چکھیا
تے انہیں کوں دردناک عذاب ملے۔

كَشَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۴﴾

۱۷۔ انہیں (منافقین) دی حالت شیطان آلی کار جیہیں انسان
کوں اکھیا کفر کر جیلے اوں کفر کیتا تے شیطان آہدے
میں تیں کنیں بری آں میں اللہ کنیں بڑا دال جیرھا سارے
جہانیں دارب۔

فَكَانَ عَاقِبَتُنَا لَهُمَا فِي السَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿۶۵﴾

۱۸۔ انہیں بڑا ناہیں دا انجام لے تھیندے جو او بڑھیں
دوزخ وچ وچ پندن تے اوں دے وچ ہک مدت
تیں رہن تے ظالمیں دا ایھو بدلہ۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِعَذِّبٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۹﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ
أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۶۰﴾

لَا يَتَخَوَّىٰ أَحْضَبُ النَّارِ وَأَحْضَبُ الْجَنَّةِ أَهْلُهَا
الْجَنَّةُ هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿۶۱﴾

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاَهُ خَاشِعًا
مَّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضَرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۶۳﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ،
الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ
اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۴﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۶۵﴾

۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہر شخص اے ڈرنا
رہوے جو او اگو کیتے کیا پٹھے۔ اللہ کنیں سارے ڈرو
اللہ سنیں تہا ڈرے عین کنیں بانبر۔

۲۰۔ تے انہیں آلی کار نہ بٹر جیرھے اللہ کوں بھل
گئیں تے اللہ سنیں انہیں کوں انہیں دے فائدے آلیاں
گاہیں بھلا ڈتیاں اے لوک نافرمان۔

۲۱۔ سہا آئے تے بہشت آئے کہو جیں نیں تھی بگدے
جنتی لوک تے کامیاب تھیون والین۔

۲۲۔ جے اسل اے قرآن کہیں پہاڑ تے ہاؤں ملوں ڈبکھیں
جو او نوڑ گئے تے اللہ دے ڈر کنیں ٹوٹے ٹوٹے تھی
ونجے ہاتے اے مثال بن جیریاں لوکں کہتے بیان
کر نیرے میں تاں جو او سوچن۔

۲۳۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او غائب
کوں چاندے تے حاضر کوں وی او بن بنگئے ڈیون والا
تے بہوں مہربان۔

۲۴۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں۔ او بادشاہ،
پاک، عین کنیں پاک تے امن ڈیون والا تے نگران
غالب تے جبار تے وڈی شان والا اللہ پاک اوں
کنیں جو او ترکیب کریندن

۲۵۔ اوہو اللہ خالق پیدا کرٹ والا شکل ڈیون والا
اوندے چنگے ناں بن آسانیں تے زمین وچ جڑے او
اوندی تسبیح کریندا پئے تے او غالب تے سیانہ۔

سُورَةُ الْمُمتَحِنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَكَّةُ الْبِسْمَلَةُ اَرْبَعٌ عَشَرَةَ اَيَةً وَكُلُّهَا ثَلَاثُونَ

سورة ممتحنہ مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۴ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال حیر جا بن منگئے ڈیون
والا تے ول دل رحم کرن والا ۝۔

۲۔ اے مومنو! تساں میڈے تے اپنئے دشمن کوں
سنگتی نہ بناؤ تساں انہیں دو پیار دے سنبھ بھیندے
تے انہیں تہا ڈو آئے ہوئے حق دا انکار کیئے او
رسول کوں تے تہا کوں ات گا لہوں کڈھیندن جو تساں
اپنئے رب اللہ کوں منیدے ءجے تساں میڈے رستے
وچ میکوں خوش کرن کیئے جہاد واسطے لکھو۔ تساں
چوری چوری انہیں نال محبت کریندے ءتے میں جانڈاں
جو تساں کیندے ءتے ظاہر کریندے ءتے تہا ڈے دچو
جیرھا لے کر لیس تے او سدھے رستے کنیں پریں ویس۔

۳۔ جے تہا کوں پکڑ گھن تے تہا ڈے دشمن بڑ ولین
تے اپنئے ہتھ تے زبان نال برائی نال تہا ڈو ودھین
تے او چاہندن جو تساں انکار کرو۔

۴۔ تے تہا ڈے سکے اصلو تے تہا ڈیاں اولاد دا قیامت
دے ڈینہہ تہا کوں کوئی فائدہ نہ ڈین تہا ڈے وچ فیصلہ خدا
کر لیس تے اللہ تہا ڈے علیں کوں ڈیکھن والا ۝۔

۵۔ تہا ڈے کیئے ابراہیم تے اوندے نال آلیں وچ چچکل
نموزہ یا جلیھے انہیں اپنی قوم کوں آکھئے بے شک اساں
تہا ڈے کنیں تے جہیں دی اللہ دے سوا تساں عبادت
کریندے ء انہیں کنیں پریں ہں اساں تہا ڈا انکار
کریندے ہں تے تہا ڈے تے ساڈے وچ دشمنی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ
أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا
جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ
تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ جِهَادًا
فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي فَتُؤَدُّونَ إِلَيْهِمْ
بِالْمُودَّةِ ۖ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ
وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝

إِنْ يَتَّقُواكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَسْطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتُهُمْ بِالشُّوَءِ وَذُورًا لَّوْ
تَكْفُرُونَ ۝

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُهُمْ وَلَا أَزْوَاجُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ
مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُوكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ بَدَلْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا

يَا لِلّٰهِ وَحْدَهُ لَا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لَا يَبِيْءُ لَكَ شُعْبَةٌ
لَكَ وَمَا اَمْلٰكَ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلٰىكَ
تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنْبَاؤُنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ⑤

تے بغض ظاہر تھی گئے جسے تیں تیں ہک اللہ تے ایمان
نہ گھن آؤ سوائے ایندے جیلھے ابراہیم اپنے پیر
کوں اکھئے میں تیدے کیتے اپنے رب کنیں موانی
منگساں میں تیدے کیتے اللہ لو کہیں گال دا مانگ
نہتیں۔ اے ساڈے رب اساں تیدے اتے مہروسہ
کریندے ہیں تے اساں تیدو جھکدے ہیں تے تیدو
دلے۔

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑥

۶۔ اے ساڈے رب ساکوں کافرس کیتے فتنہ دہنا تے
اے ساڈے رب ساکوں بخش بے شک توں غالب
تے سیاناں۔

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ اُسُوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُو اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑦

۷۔ تہاڈے کیتے انہیں دے وچ چنگا نمونہ ہا انہیں لوکس
کیتے جبرھے اللہ تے قیامت دے ڈیند دی امید رکھیندن
تے جبرھا من پھر گئے تے بے شک اللہ بے نیاز تے سب
تو لیس والا۔

عَسَی اللّٰهُ اَنْ یَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَّوَدَّةً ۚ وَاللّٰهُ قَدِيْرٌ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑧

۸۔ تمہی سبکدے جو اللہ تہاڈے تے انہیں لوکس دے درمیان
جنہیں تہاڈے نال دشمنی کیتی محبت پیدا کر ڈیوے
تے اللہ قادر تے اللہ بخش والا تے دل رحم کر ڈ والا۔

لَا يَنْهٰكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يُقَاتِلُوْكُمْ فِي
الدِّيْنِ وَلَمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوْهُمْ
وَتَقْسِطُوْا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ⑨

۹۔ اللہ تہا کوں انہیں لوکس نال نیکی کر ڈ تے انصاف
کر ڈ کنیں نہیں بلکیندا جنہیں تہاڈے نال جنگ نیس کیتی
تے تہا کوں وطن کنیں نہیں کڈھیا بے شک اللہ انصاف
کر ڈ والیں کوں پسند کریندے۔

اِنَّمَا يَنْهٰكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ قَتَلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ
وَاَخْرَجُوْكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلٰى اٰخِرِ اَجَلِكُمْ
اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُوْنَ ⑩

۱۰۔ او تہا کوں انہیں لوکس نال سنگت لاو ڈ کنیں بلکیندے
جنہیں دین وچ تہاڈے نال جنگ کیتی تے
تہا کوں گھس کنیں کڈھئے تے تہا کوں کڈھ من دج امداد
کیتی تے جبرھا انہیں کوں سنگت نیسی تے ایجھے لوک
ظالم ہن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ فَحَدِّثْ
فَأَمِّنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمُوهُنَّ
مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ
لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ
لَهُنَّ وَأَتَوْهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ وَلَا تَسِيكُوا بِعَصَمِ الْكَوَافِرِ
وَسَلُّوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسَلُّوا مَا أَنْفَقُوا
ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑩

۱۱۔ اے مومنز جیسے تہاؤ و مومن تے مہاجر تریمتیں
آون تے انہیں دا امتحان گھنوالد انہیں دے ایمان
کوں جائدے تے جے تہاکوں پترگے جواو مومن تے تساں
انہیں کوں کافریں دوز ولا پھٹواو انہیں کیتے حلال نیں تے کافر
انہیں واسطے حلالن تے انہیں کوں خرچ بڑے ڈیونے تہاؤے
تے کوئی گناہ نیں جو تساں انہیں کوں حق مہر ڈیونے جے بعد انہیں
نال پر نیج پودو تے کافر تریمتیں دی عزتیں کوں اپٹے
نال نہ رکھو تے تساں اپٹا فرجے منگور او اپٹا فرجے منگن۔ اے
اللہ دا حکم اللہ تہاؤے وچکار ایویں فیصلہ کریندے تے
اللہ بہوں جائن والا تے سیانے۔

وَأَنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى
الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ
ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ فَبَلَ مَا أَنْفَقُوا
وَأَتَوْا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ⑪
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى
أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ
وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِهِنَّ بِهِنَّ يَفْرِسَهُ
بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَخْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ
فَبَايِعَهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ⑫

۱۲۔ تے جے کوئی تہاؤی تریمت کافریں دو بھیج وچے
تے تہاکوں انہیں دی کوئی تریمت لھج وچے تے تساں
اوہو تھلا خرچ بڑے ڈیو جے تھلا نکاح تے انہیں دا
تھیا ہا تے اللہ کنیں ڈرو جسکوں تساں میندے۔
۱۳۔ اے نبی جیسے تیدو مومن تریمتیں آون ایں گال
تے بیعت کرن جواو اللہ نال شرک نہ کر لیں تے چوری
تے زنا تے اولاد کوں قتل نہ کر لیں او پیر تے بھتیج وچے بڑے
کوڑی گال نہ کر لیں بھانویں او پیر تے بھتیج وچے بڑے
تے تیدوی نافرمانی نہ کر لیں نیک کیں وچے تے توں
انہیں دی بیعت گھن گھن تے اللہ کنیں انہیں کیتے
بخشش منگ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأَلُونَ الْآخِرَةَ
كَمَا يَسْأَلُ الْكُفَّارُ مِنَ أَهْلِ الْقُبُورِ ⑬

۱۴۔ اے مومنو! ایجھی قوم کوں سنگتی نہ بناؤ جنہیں نال
اللہ کاوڑ تھے او آخرت کنیں نا امید تھی گئیں جیویں
کافر قبر والیں کنیں نا امید تھی گئیں۔

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسَ عَشْرَةَ آيَةً وَذِكْرُ عَانَ

سورہ صف مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
ڈیون والاتے دل دل رحم کرن والا۔

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②

۲۔ آسمان تے زمین وچ جو کجھ او اللہ دی تسبیح کریندا
پئے تے او غالب تے سیانا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ③

۳۔ اے مومنو! تساں جو کریندے نورے او ابدے کیوں
ہورے۔

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ④

۴۔ اللہ دے نزدیک اے بہوں وڈا گناہ جو تساں او
آکھو جو تساں کریندے نورے۔

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا
كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ ⑤

۵۔ بے شک اللہ انہیں کوں پسند کریندے جبرہے
اوندی راہ وچ جنگ کریندن جبرہے او چونے جگ
قلعہ ہون۔

وَرَادُّ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقُومُ لِمَ تُؤْذُونَنِي وَقَدْ
تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑥

۶۔ تے جیسے موسیٰ اپنی قوم کوں آکھئے اے میڈی قوم
تساں میکوں ڈکھ کیوں ڈیندے؟ تہا کوں پتہ ہے جو میں
تہا ڈو اللہ دا رسول بڑ کے آیاں تے جیسے او سدے
راہ کنیں ہٹ گئیں اللہ انہیں دے دل پھیر ڈیو تے
اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

وَرَادُّ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَلِّغْ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ قُصْدًا قَالُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
الْتَّوْبَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنَ بَعْدِي
اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ⑦

۷۔ تے جیسے عیسیٰ ابن مریم آکھئے اے بنی اسرائیل بیچک
میں تہا ڈو اللہ دا رسول بن کے آیاں تے جبرہے تورا
میں کنیں پہلے آئی ہے اوندی تعین کرینداں تے اپنے
بعد ہک رسول دی خوشخبری ڈینداں جبرہے ناں احمد ہوی
تے او میڈے بعد اوسی تے جیسے او انہیں کنیں روشن
آیات گھن کے آئے تے انہیں آکھئے اے کھلا کھلا بادو۔

۸۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑہدے
تے اوں کوں اسلام دوسبڈیا وچے تے اللہ ظالم قوم
کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۹۔ او چاہندن جو اللہ دے نور کوں دسما ڈیوٹن اپنے
پھوکیں نال تے اللہ اپنے نور کوں پورا کرے بھانویں
کافریں کوں چنگی نہ لگے۔

۱۰۔ اوہوہو جیہں اپنے رسول کوں ہدایت تے سپا دین
ڈے کسے چٹھے تاں جو اوں دین کوں سارے دین تے
غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۱۱۔ لے مومنو کیا میں تہا کوں او تجارت ڈساں جیرمی
تہا کوں ڈکھ آلے عذاب کنیں بجیسی۔

۱۲۔ تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منور تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرو اپنے مال تے جانیں نال لے
تہا ڈے کیتے چنگا بھے تساں جاڈے۔

۱۳۔ اللہ تہا ڈے گناہ بخشیشی تے تہا کوں باغیں وچ
پلیسی جہیں دے تلے وچ انہراں دھندیاں پیاں ہوں
تے ہمیشہ دی جنت وچ چنگیاں رہن دیاں جہیں ہوں
لے بہوں وڈی کامیابی۔

۱۴۔ تے پی جیرمی تہا کوں چنگی بگدی ہو او اللہ دی مدد
تے کوہودی فتح ہے قوں مومنین کوں خوشخبری ڈے ڈے

۱۵۔ لے مومنو اللہ دے امدادی ہوں وچ جیہیں عیسیٰ ابن
مریم اپنے منہ والیں کوں اکھیا اللہ کیتے میڈا امدادی
کون۔ منہ والیں آکھئے اسال اللہ دے امدادی ہوں۔

بن اسرائیل وچوہک لے من گدھاسے بک لے اکار کیا۔
تے منہ والیں دی اسال انہیں دے دشمنیں دے مقابلے
وچ مدد کیتی تے او ڈاڈے تھی گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُذْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ
نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٦٩﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٧٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُبْخِشُكُمْ
فَنَدَّاهِ الْبَيْعَ ﴿٧١﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٧٢﴾

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٌ تَجِبُونَ فِي جَنَّاتٍ
عَذْبٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٣﴾

وَأُخْرَىٰ يُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِيرَةُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَّا نَّتَّ
طَائِفَةً مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَاهِرِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً زَكَّوَعَانِ

سورہ جمعہ مدنی ۱۲ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریندال اللہ دے نال نال جبرصا بن مجکے ڈیون
والا تے دل دل رحم کرن والا۔

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلٰٓئِكَةُ
الْقُدُّوْسُ الْعَزِيزُ الْحَكِيْمُ ②

۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح کریندے
جبرصا بادشاہ تے پاک تے غالب تے سیانا۔

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاَوْسٰتِ رَسُوْلًا مِنْهُمْ يَتْلُوْا
عَلَيْهِمْ اٰتِیَّهٖ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَ
الْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَیْسَی ضٰلِّیْنَ ③

۳۔ اوہو جیں ان پڑھیں وچ اناہیں دجو ہک
رسول پٹھے جبرصا انہیں تے ہوں اللہ دی آیات پڑھدے
تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب
تے سنپ سکھیندے تے ایں کیں پہلے او کھلی
گمراہی وچ ہن۔

وَآخَرِیْنَ مِنْهُمْ لَنَّا یَلْحَقُوْا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِیْزُ
الْحَكِيْمُ ④

۴۔ تے اناہیں دجو کجھ پے وی ہن جبرصا اجڑتیں
انہیں نال نہیں ملے تے او غالب تے سیانا۔

ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ یُوْنِیْهِ مَنْ یَّشَآءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيْمِ ⑤

۵۔ اے اللہ دا فضل جیکوں چاہندے ڈیندے تے
اللہ وڈے فضل والا۔

مَثَلُ الَّذِیْنَ حٰثِلُوْا التَّوْرٰتَ ثُمَّ لَمْ یَحْمِلُوْهَا
كَثَلِ الْجَمَارِ یُحْمَلُ اَسْقَارًا بِئْسَ مَثَلُ
الْقَوْمِ الَّذِیْنَ كَذَبُوْا بِآیٰتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا یَهْدِی
الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ ⑥

۶۔ انہیں لوکس دی مثال جنہیں تے تورات دی اطاعت
فرمن کیتی گئی مانی تے انہیں ول نہیں اطاعت کیتی الیوس
ہے جیویں گڈا بارچیندے۔ جبرصی قوم اللہ دی آیات دا
انکار کریندی ۷ اونڈی مثال بہوں گندی ۸ تے اللہ ظالم
لوکس کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

قُلْ یٰۤاَيُّهَا الَّذِیْنَ هَادَوْا اِنْ رَعٰیْتُمْ اَنْكُمُ اَوْلِیَآءُ
لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَتَّتُوْا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ
صٰدِقِیْنَ ⑦

۷۔ توں اکھ لے یہودیو جے تہا کوں یقین جو تساں اللہ
دے ملتی ۸ پے کا ۹ نہیں تے تساں موت ملگو جے تساں
سچے ہوں۔

وَلَا یَسْتَمَوْنَ اَبَدًا اِمَّا قَدْ مَتَّ اَیْدِیْهِمْ وَ

۸۔ او موت کڈا ہں دی نہ منگسں اپٹے انہیں عیس دی وجہ

اللَّهُ عَلَيْهِمُ بِالْظَالِمِينَ ۝

قُلْ إِنَّ النُّسُوتَ الَّتِي تَقْرُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مَلَكٌ مِنْكُمْ
ثُمَّ تَرُدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنْزِلُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

نال جبرے انہیں اگر پھٹیں تے اللہ علیہم کون جائے۔
۹۔ توں اکھ بے شک جبر می موت کیں بھجے ہو او
بے شک تہاڑے اتے آونی ہو تے دل تساں عیب
تے حاضر جائیوں والے خدا دو ولائے دیسرتے او
تہا کون تہاڑے عمل بڑسیسی۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

۱۰۔ اے مومنو جیلے نماز دو جمنے دے ڈینہ سڈیا دینے
تے نماز دو آئے کورتے کاہ بار چوڑ بڑا کرو اے
تہاڑے کیتے چنگارو جے تساں جائے دے دے ناں۔

وَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

۱۱۔ تے جیلے نماز پوری تھی دینے تے زمین وچ کھنڈ
ونجھ تے اللہ دا فضل گولو تے اللہ کون بہوں یاد کرو تاں
جو تساں کامیاب تھیوو۔

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا لِانْقَضَا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
فَأَمْسَاءُ قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الْآلِهَةِ وَمِنَ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ۝

۱۲۔ تے جیلے او تجارت ڈینن یا تماشا ٹرا ڈینن
اوندو منج بلونن تے تیکوں کہیا کھڑیا ہریا چھوڑ
ڈینن توں اکھ جو اللہ کیں ہے او تجارت تے تملشے
کیں چنگارو تے او بہوں چنگارو رزق ڈیوں والا۔

سُورَةُ الْمُنْفِقُونَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً وَذُرُوعَانِ

سورة منافقون مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ نے ناں نال جبرحان منگئے
ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا

إِذَا جَاءَكَ الْمُنْفِقُونَ قَالُوا لَوْ أَنَّهُدَّ إِيَّاكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَكَاذِبُونَ ②

۲۔ جیلے تیں کنیں منافق اندن تے آہدن اساں گواہ
ہیں جو بے شک توں اللہ دارسل ہویں۔ اللہ جانڈے
بے شک توں اوں دارسل ہیں تے اللہ لے گواہی ڈیندے
جو منافق کوڑے ہن۔

إِن تَخَذُوا آيَاتَهُمْ حُجَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ③
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ④

۳۔ انہیں اپنے قیس کوں اوکا بنا گدھے تے ابوالہدی
راہ کنیں ہکیندن بے شک او بہوں برا جو او عمل کریندن۔
۴۔ اے ات کجاہوں جو او ایمان گمن آئن ول انکار کیتے
نیں انہیں دے دلیں تیں مہر گب گبی تے او ہن نیں
سمجھدے :

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خَبِثَ مُسْتَدَّةٌ يُحْسِبُونَ كُلَّ صَنِيعَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ فَوَلَّوْهُمْ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ⑤

۵۔ تے جیلے توں انہیں کوں ڈہیں انہیں دے جسم
تیکوں چکے لگدن تے جے او گال کرن توں انہیں دی
گال سن او ایویں ہن جیویں کندھ نال منگئے بھڑے
خستیر ہر عذاب اپنے اتے سمجھن او دشمن۔ انہیں
کنیں ہر شیارہ اللہ انہیں کوں ہلاک کرے او کنتے
پھیرے دیندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّارُوا وَسَهُمْ وَذَرُوا آلَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ⑥

۶۔ تے جیلے انہیں کوں اکھیا ویندے آؤ اللہ دارسل
تہاڈے کیتے بخشش منگے او اپنے سر پھیر گھندن تے
توں انہیں کوں ڈہیں او سچ کنیں ہکیندن تے او
اڑنیدن۔

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ

۷۔ انہیں کیتے ہکا گال جو توں انہیں کیتے بخشش منگیں

لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ①
هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ
اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَكِنَّ السُّفْهَانَ لَا يَعْقِلُونَ ②

یا نہ مٹائیں انہیں کون اللہ نہ بخشیں بے شک اللہ
نا فرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔
۸۔ اوہے لوگوں جو میرے آہن جو لوگ اللہ سے رسول
نال بن انہیں تے خرچ نہ کرو جے میں او بچ نہ ہوں
تے آسمان تے زمین دے خزانے اللہ سے بن تے
منافق نہیں سمجھدے۔

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ
مِنْهَا الْإِذْلَ وَبِئْسَ الْبَرْءُ لِلرُّسُولِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَلَكِنَّ السُّفْهَانَ لَا يَعْلَمُونَ ③

۹۔ آہن جے اسل مدینہ دو ولسوں تے انہیں دہو
ساریں کینیں عزت والا شخص ساریں کینیں بے عزت شخص
کوں اتھو کڈھ ڈیسی تے عزت اللہ تے اوندے رسول
تے مومن کہتے جے تے اصل منافق ہانڈے نہیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ④

۱۰۔ اے مومن تہاکوں تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد
اللہ دے ذکر کیں غافل نہ کر ڈیوں تے میرھا لے
کر لیں تے او لوگ گھٹا پاؤں والین۔

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ
قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑤

۱۱۔ تے جو اسل تہاکوں ڈ تے خرچ کرو این کینیں پہلے
جو تہاڈے کہیں کہ کوں موت آوے تے اکھے اے میڈے
رب تیں میگوں تھوڑی مدت کہتے میگوں دہی کیوں نہیں ڈنی میں
صدقہ کراں ہاں تے میں دی نیک لوکیں وچو تھی و نہاں ہا۔

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑥

۱۲۔ تے اللہ کہیں شخص کوں نہیں چھوڑے جیندی موت
یا وقت آونچے تے اللہ جو تساں کریندے اوں کینیں
با خبر۔

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَمَّ الْبِسْمَلَةُ تِسْمَعُ عَشْرَةَ آيَةً وَدُرُكُوعَانِ

سورة تغابن مدنی ۱۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جبرحائین منگلے
ڈیولن والا تے ول ول رحم کرٹ والا ۱۰۔

يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے اور اللہ دی
تبسج کریندے اوندے کیتے بادشاہت تے مہر تے او
ہر شے تے قادر۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③

۳۔ اوہو جس تہا کوں پیدا کیتے تے کجھ نہیں منیدے
تے کجھ تہا بے دجمن گھندن تے اللہ تہا بے عین
کوں بڑھا کھڑے۔

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ④

۴۔ اول آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تہا کوں
شکلاں ڈٹنسی تے سوٹھیاں شکلاں بٹانسی تے
ہوندو ولے۔

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُنْهَوْنَ
وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِدَاخِ الْغُدُورِ ⑤

۵۔ جو آسمانیں تے زمین وچ او چاندے تے جوتساں
کیندے ء تے ظاہر کریندے ء او چاندے تے اللہ
تہا بے دل دی گاہیں کوں دی چاندے۔

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَدْ أَفْوَا
وَبَالَ أَمْرُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑥

۶۔ کیا تہا بے دج پہلے کافریں دیاں جہاں زائیاں ہن
انہیں اپنے کیں دا عذاب چکھیا ہا تے انہیں کیتے
ڈکھ آلا عذاب۔

ذَٰلِكَ يَأْتِيكَ كَانَتْ ثَنَانِيَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكُفِّرُوا وَتَوَلَّوْا
اسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَنِيدٌ ⑦

۷۔ اے ات گاہوں جو انہیں دو رسول کملی دلیلاں
گھن کے اندرے ہن تے اولو کہ آہرے ہن جو کہ آدمی سا کوں
ہدایت ڈلیں تے انہیں انکار کیتا تے منہ پیر گدھا اللہ دی
انہیں کیں بے پرواہ تھی گیا تے اللہ بے پرواہ تے
سب صفیتں والا ۱۰۔

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَّوْنِي
لَنُبْعَثَنَّ ثُمَّ لَنُنَبِّئَنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ ⑤

۸۔ کافرین دا خیال جو او جیندے نہ کیئے ولین توں
آکھ سٹو میڈے رب دی قسم تساں ضرور جیندے
کیئے ولیسو دل تہاڑے عمل تہا کوں ڈسائے ولین تے
اے گال اللہ کیئے سرکھی ۵۔

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑥

۹۔ اللہ تے او ندے رسول کوں منوتے اوں نور
کوں وی جیرھا اساں بہائے تے اللہ تہاڑے
عملیں کنیں باخبر ۶۔

يَوْمَ يَجْمَعُ لَهُمُ لِيَوْمِ الْجَنَّةِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑦

۱۰۔ او جہاں تہا کوں کھٹے کرن والے ڈینہہ جمع کرلیں
اے ڈینہہ ہار جیت دا ہوسی تے جیرھا اللہ کوں نیسی
تے نیک عمل کرلیں او اونڈیاں برایاں ختم کرڈیسیں
تے اونکوں جنت وچ پلہی جیندے وچ نہراں
دہندیاں پیاں ہوسن او ندے وچ ہمیشہ رہن لے
بہوں دڑی کامیابی ۷۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑧

۱۱۔ تے جیرھے انکاری ہن تے جھٹلیندن ساڈی
آیات کوں لے لوک دوزخی ہن او ندے وچ ہمیشہ
رہن تے اے بہوں گندہ لکاڑ ۸۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ⑨

۱۲۔ کوئی مصیبت نیں انڈی سوائے اللہ دے حکم دے
تے جیرھا منیدے اللہ کوں او او ندے دل کوں سدھا
راہ ڈکھلیس تے اللہ ہر شے کوں جانڈے ۹۔

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا
عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْبَينُ ⑩

۱۳۔ اللہ تے او ندے رسول دا اکھن منوتے جے
تساں پھر ولیسو تے بے شک ساڈے رسول دا کم
کھول کھول کے پچھا ڈیوٹ ۱۰۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ⑪

۱۴۔ اللہ او ندے سوا کوئی مجبور نیں تے مومنین کوں
اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ۱۱۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ
عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصْفَحُوا

۱۵۔ لے مومنو تہاڑے زالیں تے تہاڑے بالیں وچو کجھا
تہاڑے دشمن انہیں کنیں ہر شیا رہرتے جے تساں

وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

معاف کر دیو تے چھوڑ دیو تے بخش دیو تے بے شک
اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝

۱۶۔ بے شک تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد فتنہ تے اللہ
کنیں بہوں وڈا اجر۔

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْأَعُوا وَأَطِيعُوا
أَنفِقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَيْئَ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

۱۷۔ اللہ کنیں جتن تہاڈی طاقت ڈرو تے سنو تے اکھن منو
تے خرچ کرو تہاڈے کیتے چنگا تے مینکوں نفس دی
سترومان کنیں بچاؤ پنچے تے ایسے لوک کامیاب تعمیر دی ولے
ہن۔

إِنْ تَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ۝

۱۸۔ تے جے تساں اللہ کوں چنگا قرض دیو تے او تہاڈے مال
کوں ودھسی تے تہا کوں بخشیس تے اللہ قدر کرن والا تے
ٹھلاھا۔

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۹۔ اونیب تے حاضر کوں جانڈے غالب تے سیانا۔

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُ عَشْرَةَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورہ طلاق مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکومن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اللہ سے نال نال جبر صابن منگئے ڈیوڑن والا تے دل دل رحم کر ڈی والا ؎۔

۲۔ اے نبی جیلے کساں تریستیں کوں طلاق ڈیوڑن تے مقرر وقت تے طلاق ڈیوڑن تے وقت دی گھنتری رکھو تے اللہ کنیں ڈیوڑن جبر صابن تہا ڈیوڑن تے انہیں کوں اپنے گھریں کنیں نہ کڈھو تے اودی نہ لکھن سوائے ایندے جو او کھل بے حیائی کرن تے اے اللہ سے پنے ہن تے جبر صابن اللہ سے پنے ٹپسی او اپنے آپ تے ظلم کر لیس تیکوں پتہ نہیں جو اللہ ایندے لہ کوئی بی گال ظاہر کر ڈیوڑن۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ الْمَرْأَةَ فَطَلِقُوا مِنْهَا لِعَدَّتِهَا وَأَحْضُوا عِلْفَتَهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرُجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ②

۳۔ تے جیلے او اپنی مدت کوں پہن تے انہیں چنگے طریقے نال روک گھنریا چنگے طریقے نال انج کر ڈیوڑن تے ڈیوڑن منصف گواہ اپنے وچر بنا گھن تے گواہی اللہ کیے ڈیوڑن اے نصیحت جبر صابن تہا کوں کیتی ویندی ؎ تے او کوں جبر صابن اللہ تے آخرت دے ڈیوڑن کوں میندے تے جبر صابن اللہ کنیں ڈیوڑن اوندے کیے اللہ کوئی راہ کڈھسی۔

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِلُوا ذَوْنَ عَدْلِ مِنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ③

۴۔ تے او کوں اتھو رزق ڈیوڑن جتھو او کوں خیال دی کا ؎ نال ہوسی تے جبر صابن اللہ تے جبر صابن لیس تے او او کوں کافی ؎ بے شک اللہ اپنا کم پورا کر لیس تے اللہ نے ہر شے دا اندازہ رکھیا ہوئے۔

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ④

۵۔ تے تہا ڈیوڑن تریستیں وچر جبر صابن کپڑے اوڈن کنیں ناہید تھی گئیں جے تہا کوں شک ہوئے تے انہیں دی عدت ترے مہینے تے جبر صابن تریستیں کوں حیض نہیں اندازتے

وَالَّذِي يَكْنِ مِنَ الْحَيْضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّذِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ

اللَّهُ يَجْعَلُ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ يُسْرًا ۝

پیٹا آکیاں انہیں دی مدت لے ہے جو او جتہ پیر لہون تے
جیرھا اللہ کینیں ڈرسی او اونڈے ہر کم کول سوکھا کر ڈلیں۔

ذٰلِكَ اَمْرُ اللّٰهِ اَنْزَلَهٗ اِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَكْفُرْ
عَنْهُ سَيِّئَاتِهٖ وَيُعْظِمْلَهٗ اَجْرًا ۝

۴۔ اے اللہ داکھوں تہاڑے اتے ہلے تے میرا اللہ
کنیں ڈرسی ادا دندے گنا، مٹا لیس تے ادنکوں وڈا ابر
ڈیسی ۔

أَسْكِنُوهُمْ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تَقْضُوا زَوْهَنَ لِمَصَّتِقُوا عَلَيْهُمْ وَإِنْ كُنْ أَوْلَاةٍ حَبْلٍ فَلَا تَصِفُوا عَلَيْهِنَ عَنِ يَمَعَنَ حَبْلِكُمْ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآوَهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأَنْتُمْ بِبَيْتِكُمْ مَعْرُوفُونَ وَإِنْ تَكَسَّرْتُمْ فَتَرْضِعْ لَهُ أُخْرَى ۝

۷۔ اپنی طاقت دے مطابق جتناں تسان خود رہندے، انہیں کون وی رکھوتے انہیں کون بڑھ نہ ڈالو تاں جو انہیں کون تنگ کر دے جے انہیں کون پیٹ بڑے تے انہیں دے ہتھ پر بہن تنگ انہیں تے فریج کر دے جے او تباہ دے بالیں کون کھر پلاو تے انہیں کون اجرت ڈلو جرمی دواں دے مطابق اہت دج مقرر نال مقرر کر دے جے تسان تنگ تھیو تے ول اونکوں کوئی پی کھر پلا دے۔

لَيُنْفِقَنَّ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ وَ
مَنْ قُدِّرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلَيُنْفِقْ
مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ
عُسْرٍ يُسْرًا ۝

۸۔ طاقت والا اپنی طاقت دے مطابق خرچ کرے تے
جیندا رزق تنگ ادا پئے مال وچو خرچ کسے جیرھا اللہ
اونکوں ڈوتے تے اللہ ہر یک کوں ادھر تلامعہ دینجے
جیندی اونکوں طاقت دیندے (دھنیس ڈیندا) اللہ سیس
تنگی دے بعد سوکھ دلیسی۔

وَكَايَتِ قَوْمٍ قَرِيَّةٍ عَنَّتْ عَنْ أَمِيرِهَا وَرُسُلِهِ
مُحَاسِنُهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَابُهَا عَذَابًا مُكْرَّمًا ①
فَدَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا
خُسْرًا ②

۹۔ تے کے تلا و ستیاں ہن جہیں اپٹے رب دے حکم دی
تافرمانی کیتی تے رسرلیں وی تے اسال اتہیں کینیں سخت
حساب گدھا تے اتہیں کول وڈا عذاب لُٹا۔

۱۰۔ اوں اپٹے کیں دی مصیبت چکھی تے اونڈرے کیں
دا اخیر گھاٹا۔

۱۱۔ اللہ انہیں کہتے سخت عذاب کیا ہوئے تھے اے
 مسلمانوں کو اللہ کیسے بڑے حیرے مومن ہوئے اللہ کیسے
 تمہارے ذکر بہائے۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْعَبُوا اللَّهَ يَأُولِي
الْأَبْصَارِ الَّذِينَ آمَنُوا لَقَدْ أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ إِلَهُكُمْ
ذِكْرًا ﴿١١﴾
رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ

۱۲۔ اور رسول جبرہا تھا کہوں اللہ ہی آیات کھول کھول

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ۝

کے سٹینے میں جو مومنین کون تے نیک کم کرن والیں
کون اندھاریں کنیں سوچھے دو کڑھے تے میرھا اللہ کون
منیں تے نیک کم کریں او اونکوں باغیں وچ پلہیسی جہیں
وچ نہراں و ہندیاں پین اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ
اوندے کیتے رزق دی چگا بنائے۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَ مِنَ
الْأَرْضِ وَمِنْهُ يُنَزِّلُ الْأَمْزُ يَنْهَن لَتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

۱۳۔ اللہ او ہے جس ست آسمان تے زمین جہاں زمیناں
بنائیں انہیں دے وچ حکم بندے تاں جو تہا کون پڑگے
جو اللہ بے شک ہر شے تے قادر تے بے شک اللہ دا علم
ہر شے کون گہرا پاتی کھڑے۔

سورة تحريم مدنی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے نال نال میرھا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اے نبی جو خدا نے تیرے اتے حلال کیتے توں اونکوں
حرام کیوں کریندیں کیا توں اپنی زالیں دی خوش چاہندیں
تے اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔
- ۳۔ اللہ سیس تہا بڑے اتے اینھیاں قساں تروڑن فرض
کیتے تے اللہ تہا بڑا مولا تے بہوں چاٹن والا تے
سیا ٹا۔
- ۴۔ تے نبی سیس اپنی ہک زال نال تک کے ہال کیتی
اوں کہیں بی کون ڈس ڈتی تے اللہ اوندے نبی تے ظاہر کڑا
تے نبی سیس کھہ گال ڈس ڈتی تے کھہ گال ڈس تے جیلے
نبی سیس زال کون گال ڈس تے اوں بھیا تہا کون اے ہال
- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي
مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
- قَدْ مَرَصَ اللَّهُ لَكُمْ فِتْنَةً أَيُّكُمْ وَ اللَّهِ مَوْلَاكُمْ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝
- وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا ۚ فَلَمَّا
نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ وَ
أَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ ۚ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ
أَبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝

کیں بڑی آپ نے فرمائے میسوں بہوں جاٹوں والے تے
باغیر خدا نے بڑی ۔

۵۔ جے تہاں بڑیوں اللہ کنیں توبہ منگو تے تہا بڑے اندو
اندو نویئے ہوئے تے جے تہاں ہک بڑی دی مدد کرو
اوندے خلاف تے بے شک اللہ اندا مولا تے جبریل تے
نیک مومن دی تے اوندے بعد فرشتے اوندے ادا دی ہن۔
۶۔ تھی سبکدے جو اندا رب جے او تہا کوں طلاق بڑیوے
تے پیاں تہاں کنیں چنگیاں زالیں ڈا بڑیوے تے او
مسلمان تے مومن فرمانبردار تو برکٹ والیاں عبادت کرن
والیاں روزہ رکھٹ والیاں بیوہ تے کنوا دیاں ہون۔

۷۔ اے مومنو اپنے آپ کوں تے اپنے گھر کیوں بھانئیں بچاؤ
جیندا بل لوک تے پتر بن اوندے اتے بہوں سخت
فرشتے ہن جبرے کہیں دی منت نہیں منیدے تے جو
اللہ اکھے اوندی نافرمانی نہیں کریدے تے جو انہیں کوں
حکم بڑا دیندے اویں کریندے۔

۸۔ اے کافرو! آج کوئی بہانہ نہ کرو تہا کوں تہا بڑے علیں
دا بدلہ ملیں۔

۹۔ اے مومنو اللہ کنیں پکی توبہ منگو تھی سبکدے جو او تہاں کنیں
تہا بڑے گناہ پرین کر بڑیوے تے تہا کوں باغیں وچ
داخل کرے جنہیں دے وچ نہراں و سہدیاں پین جڈاں
اللہ کنیں کوں اوندے مال مومنین کوں ذلیل نہ کر لیں انہیں دا
نورا نہیں دے اگر تے بچے پاسود رکدا و دا ہوس آکھن
اے سا بڑے رب سا بڑے نور کوں پورا کر سا کوں بخش
بے شک توں ہر شے تے قادر ہوں۔

۱۰۔ اے نبی کافرین تے منافقین مال جہاد کرتے انہیں تے
سختی کرتے انہیں دا لکاڈ دوزخ تے اے بہوں گڈ لکاڈ ۔

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَ
صَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ۝

عَنِ رَبِّهِ إِنْ طَلَقْتُ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا
مِّنْكَ مُسَلِّمًا مِّنْهُنَّ فَبِئْسَ تَبَدُّلٌ عِبْدٌ
مَّسْلُومٌ تَبَدُّلٌ وَأَبْكَارٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودَهَا النَّاسُ وَالْجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ
تَوْبَةً نَّصُوحًا عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَكْفُرَ
عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي
اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۚ نُورُهُمْ يَسْعَى
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا
لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا ۚ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ

يُسِّمُ الْمَوْتُورُ ①

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتُهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاسِيَيْنِ ②

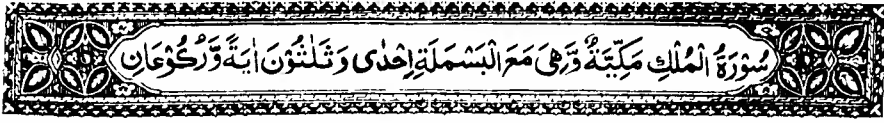
وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ③

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ لَهَا مِنَ الْفَاحِشَاتِ ④

۱۱۔ اللہ کا فرس دی مثال اوں تریمت نال ڈیندے ہیرمی نوح دی زال بائی تے لوط دی زال بائی اوڈوہیں ساڈے ڈونیک بندیں کیں بن تے انہیں ڈوناہیں دی خیانت کیتی تے اوڈوہیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں کہے کھڑے کمر بگئے تے آکھیا گیا جنہیں نال بھاوچ پہرہ و بھر۔

۱۲۔ تے مرنیں دی مثال اللہ فرعون دی زال نال ڈیندے جیں آکھے لے میڈے رب میڈے کہتے جنت وچ گھر بناتے میکوں فرعون تے اوندے کیس کیں جہات ڈے تے عالم قوم کیں میڈی جان پھرے۔

۱۳۔ تے مریم عمران دی دمی دی مثال ڈیندے جیں اپنی شرمگاہ دی حفاظت کیتی اسال اوندے وچ اپنی روح چمکی تے اوں اپنے رب دی گاہیں تے اوندی کتابیں دی تصدیق کیتی تے او فرما نبرداریں و پھر بائی۔

سورة الملك مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- تَبْرَكَ الَّذِي يَدْرِى الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②
- الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ③
- الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ④
- ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ⑤
- وَلَقَدْ رَئَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِصَابِجٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَاعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ⑥
- وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ أَوْسَعُ الْمَصِيرِ ⑦
- إِذَا الْقُلُوبُ فِيهَا سَبْعُ مِائَةٍ وَهِيَ تَفُورٌ ⑧
- ثُمَّ كَادَ تَمَيُّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ⑨
- ۱۔ شروع کریناں اللہ سے ناں نال بحر حا بن منگے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ بہوں برکتیں والا او اللہ جیندے سمجھ وچ بارشاہت
تے او ہر شے تے قادر۔
- ۳۔ جیں موت تے زندگی کول پیدا کیتے تاں جو تہا کول
آزما دے جو کیہا تہا بڑے وچو جیکے کم کریندے تے او
غالب تے بخشن والا۔
- ۴۔ جیں ست آسمان اتے تلے بٹائن توں رحمن خدا سے
پیدا کرن وچ کوئی گھاٹا وادھا نہ دیکھیں اکیں پھر کے دل
دیکھ کیا تیکوں کوئی فتور نظر دے۔
- ۵۔ ولادہ اکیں پھر کے دیکھ نظر ٹیڈا کام تھی کے ایسی
تے تھکی ہوئی ہوتی۔
- ۶۔ تے اسان قریبی آسمان کول ڈیویں نال سوٹھا
کیتے تے اسان انہیں کول شیطانیں کول ہتھ مارن دا ذریعہ
بٹائے تے انہیں کیتے اسان ساٹن آلا عذاب بنایا ہونے۔
- ۷۔ تے اپنے رب دا انکار کرن والیں کیتے دوزخ دا عذاب
تے بہوں بڑا لکاڑہ۔
- ۸۔ جیلھے اونڈے وچ سیٹھے ولین اونڈے وچو رگڑا
دی ہینگ آلی کارم اچی اچی الاٹسن تے او جوش وچ ہوی۔
- ۹۔ قریب ہوی جو اوکا دوزخ پھٹ و بنجے جیلھے کوئی جماعت
اونڈے وچ سٹی و لیں تے چوکیدار پچھن کیا تہا بڑو ڈراون
والے نہ آئے ہن۔

۱۰۔ اکھن بے شک سا بڑو ڈرلوں والے آئے ہن اسان
انہیں دا انکار کیا ہا تے اسان اکھیا ہا اللہ سیس کئی شے
نہیں لبانی تسان بہوں وڈی گراہی وچ ہوئے۔

۱۱۔ تے اکھن بے اسان سٹوں یا عقل کروں ہا تے اسان
دوزخ والیں وچ نہ ہوں ہا۔

۱۲۔ انہیں اپنے گناہ دا اقرار کیتے تے دوزخی کیتے لعنت
مقرر کر ڈلیو۔

۱۳۔ بے شک جبر سے اپنے رب کنیں غیب وچ ڈردن
انہیں کیتے بخشش تے وڈا اجر۔

۱۴۔ تسان اپنی گال ککاڈ یا ظاہر کرو بے شک او سینے
دیل گالیں جانڈے۔

۱۵۔ اے کیوں تھی سبکدے جس پیدا کیتے اوکوں (اونڈونے
(۱) پتہ نہ ہوئے۔ اونے بہوں لکیاں ہریاں گالیں دی
جانڈے۔

۱۶۔ اوہوہ جس تہاڈے کیتے رین رہن دے قابل بنائی
تسان اونڈے رستیں تیں جھان مرضی پھرتے اونڈے
رزق وچ کھاؤ تے ہوند دلٹے۔

۱۷۔ کیا تسان نیچ ولسو جبر جہا آسمان وچ اوزین وچ
تہا کوں بے عزت کر ڈلیو تے او پکڑ کھندی پئی
ہوئے۔

۱۸۔ کیا تسان نیچ ولسو جہا آسمان والا تہاڈے اتے پتھر دا عذاب
پٹے تے تہا کوں مزور پتہ بک ولسی میڈا ڈراوا کیوں
ہوندے۔

۱۹۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں دی انکار کیا ہا تے میڈا عذاب
کیجھا سوت ہا۔

۲۰۔ کیا انہیں پکھیں دونیں ڈٹھا انہیں دے اتے قطاریں

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرُهُ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا
نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٍ ۝

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ۝

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

وَأَسْرَوْا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ۝

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُعْزِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ
فَإِذَا هِيَ تُنُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفًى وَيَقْبِضُنَّ

مَا يُنْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿۶۷﴾
وہی جو ہر شے کو مٹا دے اور ہر شے کو پیدا کرے۔

۲۱۔ اَمَنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مَنْ
دُونِ الرَّحْمَنِ اِنَّ الْكَافِرُونَ اِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿۶۸﴾
کیا اے کافر اصل دو کھے دین۔

۲۲۔ اَمَنْ هَذَا الَّذِي يَزُرُّكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقُهُ
بَلْ لَّجَوْنَا فِي عَيْثٍ وَنُفَوِّرُ ﴿۶۹﴾
گھنے اصل او نامرمانی تے نصرت دج بہوں اگو دودھ گیئیں۔

۲۳۔ اَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ اَهْدَى اَمَنْ يَنْشِئُ
سَبِيلًا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۷۰﴾
کیا میرا منہ دے بھر ٹرے زیادہ سدھے راہ تے
ہے یا او جیرا سدھا ٹرے سدھے راہ تے ہے۔

۲۴۔ تَوَلَّى اَكْهَادُ بَوءٌ حِينَ تَهَاكُؤُنَّ تُنَادٍ
كُنْ اَكْمِیْنُ تَعِیْ دَلْ بِنَاسِیْ لَسَا اَصْلُو تَكْرُؤُ بَعِیْنِ
توں آکھ او بوء جیں تہا کوں ٹنائے تے تہا ڈے
کن اکھیں تے دل بناسی لسا اصلو تکرؤ بے کیندے

۲۵۔ تَوَلَّى اَكْهَادُ بَوءٌ حِينَ تَهَاكُؤُنَّ زَمِنْ
وَجَّ كَهْدَانُ
توں آکھ او بوء جیں تہا کوں زمین وچ کھڈائے
تے لسا اوہیں دو کھٹے کیتے ولسو۔

۲۶۔ تَعَى اَوَّابُنْ جَعِیْ لَسَا سَعِیْ اَوَّعِدْہِ
كِبْرَانِ
تے او آبن جے لسا سچے تے او وعدہ کڈان
پورا تھیس۔

۲۷۔ تَوَلَّى اَكْهَادُ بَوءٌ حِينَ تَهَاكُؤُنَّ
تَعِیْ دَلْ بِنَاسِیْ لَسَا اَصْلُو تَكْرُؤُ بَعِیْنِ
توں آکھ ایسا علم اللہ کیں ہے تے میں محض کھلا کھلا
ڈراؤں والا ہوں۔

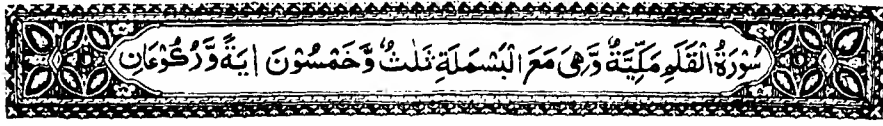
۲۸۔ تَعَى جِلْبَعِیْ اَوَّابُنْ جَعِیْ لَسَا سَعِیْ
اَوَّعِدْہِ كِبْرَانِ
تے جلیبے اونکوں کو لہو ڈیکھن کافرین دے مز کھٹے
تھی دسین تے آکھیا ویسی اھیو با جینکوں لساں ولاد لاسیڈ

۲۹۔ اَكْهَادُ بَوءٌ حِينَ تَهَاكُؤُنَّ زَمِنْ
وَجَّ كَهْدَانِ
آکھ ڈلیو جے اللہ میکوں تے میڈے نال آلیں کوں ہلاک
کر ڈیوے یا سا ڈے اتے رحم کرے تے کافرین کوں دردناک
عذاب کنیں کون پناہ ڈلیسی۔

۳۰۔ اَوَّعِدْہِ كِبْرَانِ
تَعِیْ دَلْ بِنَاسِیْ لَسَا اَصْلُو تَكْرُؤُ بَعِیْنِ
اوندے اتے بھروسہ کیندے ہیں تہا کوں ضرور پتہ
لگ ویسی کیرھا کھل گرا ہی وچ۔

۳۱۔ اَكْهَادُ بَوءٌ حِينَ تَهَاكُؤُنَّ زَمِنْ
وَجَّ كَهْدَانِ
آکھ ڈلیوے تہا ڈا پاٹ ٹک دنچے کیرھا تہا ڈو
وہندا ہو یا پانی انیس۔

۳۲۔ اَكْهَادُ بَوءٌ حِينَ تَهَاكُؤُنَّ زَمِنْ
وَجَّ كَهْدَانِ
آکھ ڈلیوے تہا ڈا پاٹ ٹک دنچے کیرھا تہا ڈو
وہندا ہو یا پانی انیس۔

سورۃ قلم مکی ۷۵ آیتیں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ منزع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن مکتے دیون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ②
- ۲۔ قلم مس تے جبر او کھدن گواہ بن۔
- مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ③
- ۳۔ توں اپنے رب سے فضل نال و پوار نہویں۔
- وَأَنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ④
- ۴۔ تے تیبے کتے کڈا ہیں نہ ممکن آلا اجر۔
- وَأَنَّكَ لَ عَلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ ⑤
- ۵۔ تے بے شک توں اعلیٰ اعلاق تے قائم ہویں۔
- فَسَبِّحْهُ وَيُبْحِرْ وَيُبْصِرْ ⑥
- ۶۔ توں جلدی ڈیکھیں تے او وی ڈیکھسن۔
- يَا بَيْتُكُمُ الْمُنْتُونُ ⑦
- ۷۔ جو کیرھا تہا بڑے وچو پاگل۔
- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِسَنِّ صَلِّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ ⑧
- ۸۔ بے شک تیبہ رب اونکوں جائے جبرہا راہ کنیں نمود کیا
ودے تے اونکوں جائے جبرہا سدھے راہ تے ہے۔
- أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ⑨
- ۹۔ تے توں انکار کرن والیں دا اکھن نہ من۔
- فَلَا تُطِعِ الْأَمَرَ بَيْنَ ⑩
- ۱۰۔ او چاہندن جو توں کچھ ڈھلا تھیویں تے او وی ڈھلے
تھیون۔
- وَدُّوا أَنْ تُدْهِنَ فَيُدْهِنُونَ ⑪
- ۱۱۔ تے توں کہیں قسماں چا دین والے ذلیل دا اکھن نہ من۔
- وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّابٍ مَّهِينٍ ⑫
- ۱۲۔ تے طنے ڈیون والے تے چنگور دا وی۔
- هَٰذَا مَثَلٌ ۖ إِنْ يَنْصَرِفْ ⑬
- ۱۳۔ تے جبرہا نیکی کنیں رکیندے تے حد کنیں دودھ دے
گناہ گار۔
- مَتَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَشِيمٍ ⑭
- ۱۴۔ بہوں مند بلا تے حرامی۔
- عُثِّلَ بَعْدَ ذَلِكَ رَنِيمٍ ⑮
- ۱۵۔ ات گناہوں جبرہا بہوں مال والا تے اولاد والا۔
- أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ⑯
- ۱۶۔ جیلھے اونکوں ساڈیاں آیات سٹیاں دیندے آجربے
لے پھلے دے قصے بن۔
- إِذَا تُنْفَخَتِ عَلَيْهِ أَيْدُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ ⑰
- ۱۷۔ اسان اوندے نمک تک ٹھہرے ڈیسوں۔
- الْأَوَّلِينَ ⑱
- سَنَسِفُهُ عَلَى الْخُرُومِ ⑲

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿۵﴾

۱۸۔ بے شک اساں انہیں کوں آزمائے جیوں باغ
آلین کوں انایا ہا سے جیلے انہیں قساں پاتن جو فجر کوں
اساں اوںدا پھل ترڑلیوں۔

وَلَا يَسْتَنْتُونَ ﴿۶﴾

۱۹۔ تے اللہ دانان ناں گدھا ہانیں۔
۲۰۔ تے تیلے رب دا عذاب اوںدے اتے آئے تے اوںستے
پئے ہن۔

فَكَفَّ عَنْهَا كَأَيْفَ مِنْ رَبِّكَ وَهُمْ كَايُمُونَ ﴿۶﴾

۲۱۔ سویرے او الیوں تھیا پیا با جیوں کیا پیا بڑے۔

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿۷﴾

۲۲۔ تے سویرے ہک بڑو جے کوں سڈیے نیں۔

فَتَنَادَا مُصْبِحِينَ ﴿۷﴾

۲۳۔ تے آکھے نیں جے پھل ترڑلے وے تے جلدی جھلے۔

أَنِ اغْدُوا عَلٰی حَرْثِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۸﴾

۲۴۔ اوڑپن تے ہولے ہولے آہرے دیندے ہن۔

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿۸﴾

۲۵۔ اچ کوئی مسکین تہا بڑے باغ وچ نہ پیسے۔

أَن لَّا يَدَّخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿۹﴾

۲۶۔ تے فجر آوٹ کنیں پہلے او شرمائی دا فیصلہ کر بیٹھے ہن۔

وَعَدُوا عَلٰی حَرٍِّ قَدِيرِينَ ﴿۹﴾

۲۷۔ جیلے اوں باغ کوں بڑھے نیں آکھے نیں اساں گمراہ

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصَالَتُونَ ﴿۱۰﴾

ہا سے۔

بَلْ نَحْنُ مُخْرَجُونَ ﴿۱۰﴾

۲۸۔ اصل اساں تے محروم ہیں۔

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿۱۱﴾

۲۹۔ انہیں وچو چنگے آدمی آکھے میں تہا کوں آکھیا نہ با جو تساں اللہ
دانان کیوں نوتھے گھندے۔

قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۱۲﴾

۳۰۔ آکھے نیں ساڈا رب پاک بے عیب اساں ظالم ہا سے۔

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْهُمُونَ ﴿۱۳﴾

۳۱۔ ہک بڑو جے دو ظالم کریندے ہوئیں بڑھے نیں۔

قَالُوا يٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۱۴﴾

۳۲۔ آکھے نیں بے شک اساں منہ زور ہا سے۔

عَسَىٰ رَبَّنَا أَن يَبْدِلَ لَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا

۳۳۔ تھی سگدے جو ساڈا رب اوں کنیں چنگا وٹاڈیوے

لَرْغَبُونَ ﴿۱۵﴾

اساں اپنے رب دو جھکدے ہیں۔

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ الْكَبِيرُ ﴿۱۶﴾

۳۴۔ ایویں عذاب ہوسی تے ہرنرے تے آخرت دا عذاب

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

وٹاڈا ہوسی جے او جاڑن۔

۳۵۔

۳۵۔ بے شک متیقن کیتے انہیں دے رب کنیں نعمتیں والے

إِن لِّلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿۱۸﴾

باغبان۔

أَفَجَعَلَ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ۝

۳۶۔ کیا اسان مسلمانين کون مجرمين آلی کار سمجھسوں۔

مَا لَكُمْ رَبَّنَا بِكَيْفِ تَعْلَمُونَ ۝

۳۷۔ تہا کون کیا تمہی گئے تسان کینجے فیصلے کریندے ۴۔

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ۝

۳۸۔ کیا تسان کین کتاب اوندے وح تسان پڑھدے ۴۔

إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخْتَرُونُ ۝

۳۹۔ بے شک اوندے وح تہا ڈے کیتے اوسب کچھ جو

تسان چاہو۔

أَمْ لَكُمْ آيَاتٌ عَلَيْنَا بِالْعَمَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ لَكُمْ لَمَّا تَعْلَمُونَ ۝

۴۰۔ کیا قیامت میں کوئی تہا ڈے ناں ساڈے قیامہ وعدے میں

جو تسان جیرھا فیصلہ کر لیسو تہا کون مل دیسی۔

سَلَامٌ أَتَاهُمْ بِذَلِكَ رَعِيمٌ ۝

۴۱۔ انہیں کنیں کچھو انہیں دامن کون۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا

۴۲۔ یا انہیں دے شرکین تے بے او پسے ہن تے اپنے

صِدِّيقِينَ ۝

شرکین کون آن۔

يَوْمَ يَأْتِ شَفَعٌ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا

۴۳۔ جڈاں پناں نگیاں کر بڑتیاں وین تے سجدیں دو سڈیا

ولیس انہیں کون طاقت نہ ہوسی۔

يَسْتَطِيعُونَ ۝

خَاشِعَةً أَبْصَالُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذُلَّةٌ

۴۴۔ انہیں دیاں اکھیں جھکیاں ہوسن انہیں تے

ذلت پئی ہوسی تے انہیں کون سجدیں دو اوں ویلھے

وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ

سڈیا ویندا با جیلھے او تندرست ہن۔

وَهُمْ سَلِيمُونَ ۝

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ

۴۵۔ میکوں تے جیرھا این گال دا انکار کریندے

اونکوں چھوڑ ڈلو اسان انہیں کون تباہی دو انہیں رستیں

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ۝

کنیں گھیل کے اوسوں جیرھے او پائلدے وی نیئیں۔

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ۝

۴۶۔ میں انہیں کون و تمہی ڈینداں بے شک میڈی تدبیر

پکی ۴۔

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ

۴۷۔ کیا انہیں کنیں اجرت منگدین جیندے ناں او چڑی

دے بار تلے آئے ہیں۔

مَثْقُلُونَ ۝

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ۝

۴۸۔ یا انہیں کنیں غیب دا علم تے او کھ دے ہیں۔

۴۹۔ توں اپنے رب دے فیصلے تے مبر کرتے اوں فحی

فَاضِلِينَ بِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ لَصَاحِبِ الْهُوْنِ ۝

آلے جہاں نہ بٹن جیلھے او سڈیے تے او علم ناں بھریا

إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ۝

ہویا با۔

- لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ⑤
فَلَجَّحْنَاهُ رُبُّهُ فَبَعَثَهُ مِنَ الصِّلَاحِينَ ⑥
- ۵۰۔ اوندے رب دی رحمت اونکوں نہ کپڑ گھنے ہاتے اونکوں جنگل وچ سٹ ٹرما ونجے ہاتے او ذلیل ہوئے ہا۔
۵۱۔ اوندے رب اونکوں چٹن گدھے تے اونکوں نیکیں وچ بٹائیسی (رلائیسی)۔
- ۵۲۔ تے جے کافریں کوں طاقت ہرے ہاتے او تیکوں قرآن سنن دے بعد اپنی کاوڑ آلی اکھیں نال بیکھ کے تیبے مقام تو بٹا بڑیون ہاتے او آہن بے شک او دیوانہ ۶۔
۵۳۔ تے اوتے محض سارے جہانیں کیسے ذکر۔
- وَأَن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَنَّا نَسْمِعُ مَا اللَّيْكَرُ يَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ⑦
وَمَا هُوَ إِلَّا ذَكْوٌ لِلْعَالَمِينَ ⑧

سورة الحاقۃ مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبر صابن گئے بڑیون والاتے دل دل رحم کرن والا ۶۔
۲۔ پوری قہی کے رہن والی خبر۔
۳۔ او خبر کیا ہے؟
۴۔ تیکوں کیا پتہ جو او خبر کیا ہے؟
۵۔ ثمود تے عاد عذاب دا انکار کیسے۔
۶۔ تے ثمود تے بڑا دھسے سخت عذاب نال تباہ کیسے گئے ہن۔
۷۔ تے عاد بہوں مکھی اندھاری نال تباہ کیسے گئے ہن۔
۸۔ اوں اندھاری کوں ست راتیں تے اٹھ بڑیہ ساندھوڑن گھولی رکھیا تے تیکوں پتہ ۶۰ قدم الیوس بے ہوش (بہمی) ہائی جیویں او کھی دے بڑے دیں پاڑاں ہوں۔
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ②
كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطُغْيَانٍ وَاعَادُ بِالْقَارِعَةِ ③
فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكَ بِالنَّارِ ④
وَأَمَّا عَادُ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ⑤
سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَنَعًا لِّكُلِّ أَتٍ وَثَنِيَّةٍ ⑥
حُشُومًا خَرَسَتْ أَلْقُومًا صَرَخِي لَا تَهْمُ أُنْجَارُ تَنْجُلٍ نَّجَاوِيَةٍ ⑦

- ۹۔ کیا نیکوں انہیں وچر کوئی بچیا ہو یا بڑسدے۔
 ۱۰۔ تے فرعون تے ادن کنیں پہلے لوکیں تے پہلی تھی
 ہوئی دستیں دے لوکیں دی گناہ کیتے ہن
 ۱۱۔ انہیں اپنے رب دے رسولس دا انکار کیتے تے اللہ
 انہیں کول ہر لحظے ددھن والے عذاب نال پکڑ گدھا۔
 ۱۲۔ بے شک اسان جیلھے پاٹی ددھ گیا تہا کول بڑی وچ
 چا گدھا۔
 ۱۳۔ تاں جو اونکوں تہا بڑے کیتے نصیحت بناؤں تے سٹن
 والے کن سٹن (تے یار کھن)
 ۱۴۔ تے جیلھے کھود دفن دھوتوں وچایا ویسی۔
 ۱۵۔ تے زمین تے پہاڑ چاتے دلیں تے او لڑے لڑے
 تھی دلیں۔
 ۱۶۔ اوں جیہا لڑے واقو ظاہر تھی سی۔
 ۱۷۔ تے آسمان پھٹ ویسی تے اوں بڑینہ او بہوں کمزور نظریں
 ۱۸۔ تے فرشتے اونڈے کتابیں تے ہوسن تے اٹھ
 فرشتے تیبے رب دے تخت کول چمین۔
 ۱۹۔ جڈاں تسان خدا دے حضور پیش کیتے دلیں تے کوئی
 مہل لکی ہوئی نہ ہوسی۔
 ۲۰۔ جیکوں اعمال نامہ سچے تھ وچ بڑا ویسی او اکسی
 آؤ میڈا اعمال نامہ پڑھو۔
 ۲۱۔ میکوں یقین با میں اپنے حساب کول بڑیکھساں۔
 ۲۲۔ تے او پسند آئی زندگی وچ ہوسی۔
 ۲۳۔ اچے باغ وچ۔
 ۲۴۔ جیندے پھل لڈیئے ہوئے ہوسن۔
 ۲۵۔ کھاؤ تے پیو مزے نال لے بدلہ جو تسان پہلے
 وقتیں وچ نیک دے کم کیتے ہن۔
- فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ④
 وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكْتُ
 بِالْمُلَاطَعَةِ ⑤
 فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
 رَابِيَةً ⑥
 إِنَّا لَنَّاكُفَّاءُ لِمَاءِ حَمَلْتُمْ فِي الْجَارِيَةِ ⑦
 لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُنْثَى
 وَابْنَةً ⑧
 فَاذْأَنْفِخْ فِي الصُّورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً ⑨
 وَخِلْتِ الْأَرْضَ وَالْجِبَالَ فَذُكَّتَا ذُكَّةً
 وَاحِدَةً ⑩
 فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ⑪
 وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ⑫
 وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
 يَوْمَئِذٍ ثَلَاثِيَةٌ ⑬
 يَوْمَئِذٍ تَعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ
 خَافِيَةٌ ⑭
 فَأَقَامَ مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ يَسْمِعُهُ فَيَقُولُ هَذَا مَا آفَرْتُمْ ⑮
 كِتَابِيَةً ⑯
 إِنِّي كُنْتُ مِنَ مُلْكٍ حَسَابِيَةٍ ⑰
 فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑱
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑲
 تَطُورُهَا دَانِيَةٌ ⑳
 كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا آسَأْتُمْ فِي الْآيَاتِ
 الْخَالِيَةِ ㉑

- ۲۶۔ تے جیکوں اعمال نامہ کچھے بہتہ وچ جڑا ولسی او
آکھسی افسوس میکوں اعمال نامہ نہ جڑا ونجے با۔
- ۲۷۔ تے میکوں میڈ بے حساب دا پتہ نہ جگے با۔
- ۲۸۔ افسوس موت میڈا فیصلہ کر ڈیوے با۔
- ۲۹۔ میڈا مال کہیں کم نہیں آیا۔
- ۳۰۔ میڈا بڑا دھپ ختم تھی گئے۔
- ۳۱۔ (حکم تھیس) ایکوں پکڑو تے گچی وچ چڑ پاؤ۔
- ۳۲۔ تے ول دوزخ وچ اینکوں سرٹ گھتو۔
- ۳۳۔ ول سترگزلبے زنجیر وچ اینکوں بدھ ڈیو۔
- ۳۴۔ بے شک اے عظیم خدا کون نہ منیدا با۔
- ۳۵۔ تے مسکین کون کھاوٹ کیتے توبہ نہ ڈویندا با۔
- ۳۶۔ آج اتھال ایندا کوئی سبکتی کاہ نہیں۔
- ۳۷۔ تے کوئی کھاوٹ دی شے کوئی نیں سوائے زمین دے
دھوٹ دے۔

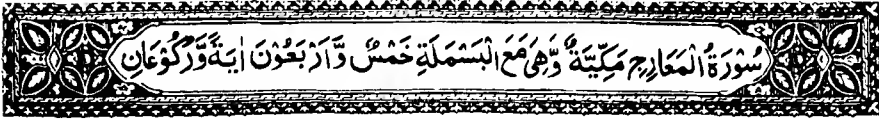
- ۳۸۔ اینکوں محض گناہ گمار کھوسن۔
- ۳۹۔ جو تہاکوں ڈسدرے میں اونکوں گواہ بنیداں۔
- ۴۰۔ جو تہاکوں نیں ڈسدا اونکوں دی۔
- ۴۱۔ بے شک اے عزت والے رسول دی گوال۔
- ۴۲۔ تے او شاعر داکلام نہیں تے تسال اصلو توڑے منیدے۔
- ۴۳۔ تے نہ اے کہیں پٹت داکلام تے تسال رحمت اہلو
نورے حاصل کریندے۔
- ۴۴۔ اے رب العالمین خدا دلو لبایا گئے۔
- ۴۵۔ تے جے او آپو بٹاکے کوئی گمال آکھے با۔
- ۴۶۔ تے اسال اوندا سجا بہتہ پکڑ گھنوں با۔
- ۴۷۔ تے اوندی شہ رگ کپ ڈیویں با۔
- ۴۸۔ تے کوئی ایں گمال کئیں ساکوں روک نیں سبکدا۔

- وَأَقَامَ مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشَهَادَةٍ ۖ يَقُولُ يَلْبِثُنِي
لَمْ أُوْتِ كِتَابِي ۖ
- وَلَمْ أَدِرْ مَا حِسَابِي ۖ
- يَلْبِثُهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ۖ
- مَا أَضَعُ عَنِّي مَالِي ۖ
- هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِي ۖ
- خُذْهُ فَعَلُوهُ ۖ
- ثُمَّ الْجَعِيمَ صَلُّوهُ ۖ
- ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۖ
- إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۖ
- وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْبُسْكِينَ ۖ
- فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَهُنَا حَبِيبٌ ۖ
- وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ۖ

۶۸

- لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطُونَ ۖ
- فَلَا تُسْمِعْهُمْ سَائِرُ مَا تُؤْمِنُونَ ۖ
- وَمَا لَا تُبْهِمُونَ ۖ
- إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۖ
- وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ۖ
- وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ۖ
- تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ
- وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ۖ
- لَا خُذْنَا مِنْهُ إِلَّا لِيَمِيزَ ۖ
- ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ۖ
- فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ۖ

- ۴۹۔ تے بے شک اور متعین کیسے نصیحت۔
 ۵۰۔ تے بے شک اسان جاہلے ہں جو تہا بے دہو کھ
 جھٹلاؤں والے دی ہں۔
 ۵۱۔ اے شک اے کافروں کیسے حسرت داموجب۔
 ۵۲۔ جو ایں قرآن دی سچائی پکے یقین آلی کار ظاہر۔
 ۵۳۔ تے اپنے عظیم خدا دی تسبیح کر۔
- وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾
 وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُم مَّكَذِبِينَ ﴿٥٠﴾
 وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥١﴾
 وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥٢﴾
 فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٣﴾

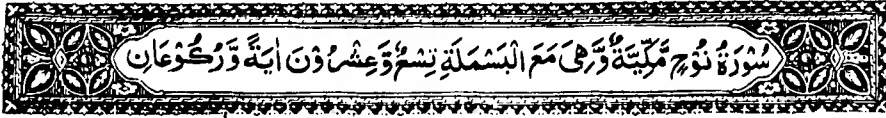
سورة معارج مکی ۲۵ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریں اللہ نے نال نال میرا بن بگئے ڈیون
 والا تے ول ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ پھیل والا نہ ٹٹن والے عذاب دا پچھدے۔
 ۳۔ کافریں کنیں اونکوں پرہیں کرن آلا کوئی نہ ہوئی۔
 ۴۔ او عذاب ترقی ڈیون والے خدا و تلو۔
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں خدا د اتنے وقت وچ دینا
 جیندی مقدار پچھا ہزار سال۔
 ۶۔ تے توں تے سوٹھا صبر کر۔
 ۷۔ بے شک او اونکوں پرہیں سمجھن۔
 ۸۔ تے اسان اونکوں کو بہو ڈہدے ہیں۔
 ۹۔ جہاں آسان پگھریے ہوئے تانبے آلی کار تھی ویسی۔
 ۱۰۔ تے پہاڑ پنجی ہوئی گپاہ آلی کار تھی ولین۔
 ۱۱۔ تے کوئی سبکتی اپنے بگتی دانہ پچھسی۔
 ۱۲۔ انہیں کوں لڑکا ڈتا ویسی جہاں مجرم چاہن جو اوں کی ہر عذاب
 کنیں پچھن واسطے اپنے چڑی قربانی ڈیرے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
 سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿٢﴾
 لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٣﴾
 مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٤﴾
 تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
 مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٥﴾
 فَأَصْبَحَ صَبْرًا جَبِيلًا ﴿٦﴾
 إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٧﴾
 وَتَرَاهُ قَرِينًا ﴿٨﴾
 يَوْمَ كَانُوا السَّاءُ كَانَهُمْ ﴿٩﴾
 وَكَانُوا الْجِبَالُ كَالْعُوهِنِ ﴿١٠﴾
 وَلَا يَسْتَلُ حَسِيمٌ حَسِيمًا ﴿١١﴾
 يُضَاعَفُ لَهُمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كُلُّ فَتْدَةٍ مِّنْ عَذَابٍ
 يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِهِ ﴿١٢﴾

- ۱۳۔ تے اپنی زال دی تے اپنے بھرا دی۔
 ۱۴۔ تے اپنے قبیلے دی جیرھا اونکوں آم شام ڈیندے۔
 ۱۵۔ تے جو زمین وچ اوں سارے کول ڈیوے تاں جو اونکے ونجے۔
 ۱۶۔ اے اصول و تھیس بے شک اوں لکڑیاں آلا عذاب۔
 ۱۷۔ منہ داچم ادھر وٹ ڈیسی۔
 ۱۸۔ تے اونکوں سڈیسی جیرھا کنڈ ولسی تے منہ پھر لسی۔
 ۱۹۔ جیرھا ساری عمر مال کٹھا کریندا رہ گئے۔
 ۲۰۔ بے شک انسان بدلدارد ویندے۔
 ۲۱۔ جیلے اونکوں مصیبت اندی تے پریشان تھی ویندے۔
 ۲۲۔ تے جیلے چنگائی ملدی تے شرمائی کریندے۔
 ۲۳۔ سوائے انہیں نمازیں دے۔
 ۲۴۔ جیرھے ہمیشہ اپنیاں نمازاں پڑھن۔
 ۲۵۔ تے جنہیں دے مال درج مقرر حصہ ہو۔
 ۲۶۔ منگن والیں تے نہ منگن والیں کیتے۔
 ۲۷۔ تے جیرھے سزارے ڈینہ دی تصدیق کریندن۔
 ۲۸۔ تے جیرھے اپنے رب دے عذاب کنیں ڈر دے رہ ویندن۔
 ۲۹۔ بے شک انہیں دے رب دا عذاب بچیندا نیئیں۔
 ۳۰۔ تے جیرھے سوراخیں دی حفاظت کریندن۔
 ۳۱۔ سوائے انہیں دے جیرھاں زالیں بن تے بانہیاں بن بے شک انہیں تے کوئی ظلم نہیں۔
 ۳۲۔ تے جیرھا ایندے سوا کوئی کم کر لسی تے اے لوک مد کنیں ودھن والے ہن۔
 ۳۳۔ تے جیرھے اپنے امانتیں تے اپنے وعدیں دی حفاظت کریندن۔
- وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٣﴾
 وَفِصْلَتِهِ الَّتِي تُؤَيِّدُ ﴿١٤﴾
 وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْفِخُ ﴿١٥﴾
 نَفْثًا إِنَّهَا فَاطٌ ﴿١٦﴾
 نَزَّاعَةً لِّلشَّوْطِ ﴿١٧﴾
 تَذْعُومًا مِّنْ أَدْبَرَ تَوَلَّى ﴿١٨﴾
 وَجَمْعًا قَاوِمِي ﴿١٩﴾
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ﴿٢٠﴾
 إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢١﴾
 وَإِذَا مَسَّهُ الْغَنَاءُ مُنُوعًا ﴿٢٢﴾
 إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٣﴾
 الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٤﴾
 وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٥﴾
 لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٦﴾
 وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٧﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾
 إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا تُوعَدُونَ ﴿٢٩﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِغُذْوَتِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٣٠﴾
 إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلْكُومِينَ ﴿٣١﴾
 فَمَنْ ابْتَدَعَ وَرَاءَ ذَلِكَ كَذَبًا إِنَّهُ الْمُدْعَدُونَ ﴿٣٢﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٣﴾

- وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٤﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٥﴾
أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٦﴾
فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٧﴾
عَنِ الْيَسِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٨﴾
أَيُطِيعُ كُلُّ امْرِئٍ وَنَهْمُ أَنْ يُدْخَلَ
جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٩﴾
كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ قَتَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾
فَلَا أُنْمِئُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
إِنَّا لَقَدِرُونَ ﴿٤١﴾
عَلَىٰ أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا تَحْنُ
بِسُبُوتَيْنِ ﴿٤٢﴾
فَدَرَهُمْ يَخْرُصُونَ وَيَلْعَبُونَ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٣﴾
يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَىٰ
نُصْبٍ يُوَفُّونَ ﴿٤٤﴾
خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذُلُّهُ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ
الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٥﴾
- ۳۴۔ تے جیرے اپنی گواہی تے جم دین۔
۳۵۔ تے جیرے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔
۳۶۔ اے لوک جنہیں وح عزت نال رکھے ولین۔
۳۷۔ تے کافرن کون کیا تھی گئے جو اوتیڈو سراپا کے
کا وڑ نال در کردے اندن۔
۳۸۔ سچے تے کجھے پاسو کھٹے تھی کے مجھ دے آندن۔
۳۹۔ کیا انہیں وچو ہر بندہ چا بندے جو اولعیت والے
باغ وح داخل کیا ونجے۔
۴۰۔ اے املو نہ تھیس بے شک اساں انہیں کون اوں
شے نال پیدا کیے جینکوں او چا ٹندن۔
۴۱۔ میں پکا دھ تے پوادھ دے رب کون گواہ بنیڈاں
بے شک اساں ایندی طاقت رکھیندے ہیں۔
۴۲۔ جو اساں انہیں کین چنگے بندے پیدا کر ڈیوں
تے ساکوں کوئی روک نہیں سگدا۔
۴۳۔ انہیں کون چھوڑ بے او گند وح کھیندن دے
اوتیں جو او ڈینہہ آونجے جیندا انہیں کون وعدہ ڈتا گئے
۴۴۔ جڈاں او قبریں وچو نکس نکس نکسن تے کہیں
کھیں دو در کردے ویندے ہوسن۔
۴۵۔ انہیں دیاں اکھیں تلے ہرسن تے منہ تے ذلت ہوئی اے
ڈینہہ جیندا انہیں کون وعدہ ڈتا ویندے۔

سورہ نوح مکی ۷۱ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکومن۔

- ۱۔ شروع کریں اللہ نے نال نال جبرہا بن مہکے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ بے شک اس نوح کول اوندی قوم دوپٹے جو
إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ
توں اپنی قوم کول بڑا این کینں پہلے جو بکھ آکھ عذاب
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②
- ۳۔ آکھیں اے میڈی قوم بے شک میں تہا بڑو کھلا کھلا
قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ③
- ۴۔ جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے اوکینں بڑو تے
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ④
- ۵۔ او تہا بڑوے گناہ بخشیں تے ہک مقررہ مدت میں وقی
يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
بلیس بے شک جے تہا کول پتہ ہرے تے اللہ دی
مُسْتَعْتَبٌ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ
مدت جیلے اندی ۷ اگر بکھو نہیں تھیندی
تَعْلَمُونَ ⑤
- ۶۔ آکھیں اے میڈے رب میں اپنی قوم کول رات بڑنہ
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ⑥
- ۷۔ تے او میڈی تبلیغ دی وجہ کینں ہمتو پر میں بھیج
فَلَمْ يَزِدْهُمْ مَدْءًا إِلَى الْآفِرَاءِ ⑦
- ۸۔ تے میں انہیں کول جیلے سبے تال جو توں انہیں
وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ
کون بخشیں انہیں اپنے کینں دج انگلیں چا پاتن تے
فِي أَذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا
کپڑے چا ولہیے نیں صد کیتی نیں تے بہوں دڑائی کیتی
اسْتِكْبَارًا ⑧
- ۹۔ دل میں انہیں کول اچی اچی سبے۔
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ⑨
- ۱۰۔ دل میں اعلانیہ وی (سبے) تے ٹک ٹک کے وی
ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ⑩

سُیِّرَیْے۔

۱۱۔ تے میں انہیں کوں آکھئے اپنے رب کنیں بختش منگو
بے شک از کھنڈ والا ۶۔

۱۲۔ تہا بڑے اتے جھڑکنیں بہوں مینہ دسیں۔

۱۳۔ تے مال تے اولاد مال تہا بڑی مدد کر لیس تے تہا کوں
باغ بڑیس تے تہا بڑے کیے نہراں ٹیسی۔

۱۴۔ تہا کوں کیا تھی گئے تہاں اللہ کنیں سنب دی امید
نوتہے رکھیندے۔

۱۵۔ تے اول تہا کوں ترقی کرن والا بنائے۔

۱۶۔ تیکوں بڑسا نیں اول کیوں ست آسمان اتے تلے
بنائیں۔

۱۷۔ تے چند راہیں وچ سو ملے کیے بنائیں تے سچ
کوں بڑیوا بنائیں۔

۱۸۔ تے اللہ تہا کوں زمین وچ ودھائے۔

۱۹۔ دل اوندرے وچ تہا کوں ولایا دیں تے دل او
تہا کوں کدھیں۔

۲۰۔ تے اللہ تہا بڑے کیے زمین کوں سدھا بنائیں۔

۲۱۔ تاں جو تہاں اوندرے کھلیں رستیں تے ٹرو۔

۲۲۔ نوح آکھئے لے میڈے رب بے شک انہیں میڈی
نافرمانی کیتی تے اوندی پیروی کیتی نہیں انہیں کوں

انہیں مے مال تے اولاد کوں معن کھائے وچ ودھائے۔

۲۳۔ تے انہیں بہوں وڈی تدبیر کیتی ۷۔

۲۴۔ تے آکھئے نیں اپنے مہبودیں کوں نہ چھوڑو و تے
سواع تے یغوث تے یعوق تے نسر کوں اسلو نہ چھوڑو

۲۵۔ تے انہیں بہوں ساریں کوں گمراہ کیتے تے توں خالیں
کوں معن گمراہی وچ ودھانوں۔

قُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿۱۱﴾

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿۱۲﴾

وَيُمْسِدُكُمْ يَأْمُولًا وَبَيْنًا وَيَجْعَلُ لَكُمْ

جَنَّتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿۱۳﴾

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿۱۴﴾

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿۱۵﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّا جَعَلْنَا لَكُمُ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿۱۶﴾

وَجَعَلْنَا الْقَمَرَ فِي بَيْنِ نَارٍ نُورًا وَجَعَلْنَا

الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿۱۷﴾

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿۱۸﴾

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ أَخْرَاجًا ﴿۱۹﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿۲۰﴾

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا خِجَابًا ﴿۲۱﴾

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَأَتَّبِعُوا مَنْ لَّمْ

يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿۲۲﴾

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿۲۳﴾

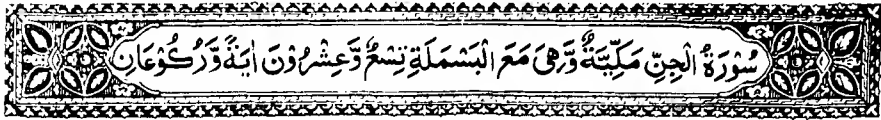
وَقَالُوا لَا تَنْزِلْ إِلَيْنَا مِنْ رَبِّكَ وَذَاذَلَا

سَوَاعَاةٌ وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿۲۴﴾

وَقَدْ أَصْلَلُوا كَيْثِيَّةً وَلَا تَرْجُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا

ضَلَالًا ﴿۲۵﴾

- ۲۶۔ اچھے گناہیں دی وجہ نال غرق کیتے گبیئن تے بھا
وچ داخل کیتے گبیئن تے انہیں کول اللہ دے سوا
کوئی امدادی نہ لبھئے ۔
- ۲۷۔ تے نوح آکھئے اے میڈے رب زمین تے کہیں
کافر دا گھر نہ بچا ۔
- ۲۸۔ بے شک تیں جے انہیں کول چھوڑا تے او تیبے
بندیں کول گمراہ کر لیں تے محض فاجر تے کافر جیئیں ۔
- ۲۹۔ اے میڈے رب میکوں میڈے پیو ما کول
تے اوکوں جیر صامن کے میڈے گھر وچ داخل
تھیوے تے مومن مرد تے مومن تریستیں کول (تے ایں تھیوے)
کافر محض تباہی وچ ترقی کرن ۔
- مَتَابِعُ

سورۃ جن مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکومن ۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبر صابن منگئے
ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا ء ۔
- ۲۔ توں آکھ میڈو وہی کہیں گئی ء جو بے شک جنیں وچو
ہک ٹولے طے تے آکھئے نیں اساں بے شک عجیب
قرآن سنئے ۔
- ۳۔ جبر صابلیت داراہ ڈکھیندے تے اساں اوکوں من
گدے تے اساں اچھے رب نال کہیں کول مشرک نہ
کر لیسوں ۔
- ۴۔ تے بے شک اوں ساڈے رب دی اچی شان اوں
نہ اپن زال بٹائی ء تے نہ پڑے ۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- قُلْ اُنۡصِرُوۡنِیْ اِلَیَّ اِنَّہٗ اَسَمِعَ نَقَرَ مِنَ الْجِنِّ
فَقَالُوۡۤا اِنَّا سَمِعْنَا قُرۡاٰنًا عَجَبًا ②
- یَّہْدِیۡۤی اِلَی الرُّشۡدِ فَاَمۡنَا بِہٖ وَكُنۡ تُشۡرِکَ
بِذِیۡنَاۤ اَحَدًا ③
- وَ اِنَّہٗ تَعَالٰی جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
وَلَا وَلَدًا ④

۵۔ تے بے شک ساڈے دچر کھ پاگل اللہ دے متعلق
نا واجب گالیں کریندا ہا۔

۶۔ تے بے شک ساکوں یقین ہا جو انسان تے جن اللہ
دے متعلق اسکو کوڑ مار لیں۔

۷۔ تے بے شک انسانیں دچر کھ لوک جنیں دچر کھ لوکیں
دی ام شام منگے ہن انہیں ہنقر آکڑ وچ انہیں کوں
ودھا ڈتے۔

۸۔ تے بے شک انہیں دا ایویں خیال ہا جیویں تہاڈا جو
اللہ کیں کوں نہ پھنسی

۹۔ تے بے شک اساں آسمان کوں ہتھ لائے اساں
ڈٹھے او سخت پہرے داریں نال بھریا پئے تے شباب
نال دی۔

۱۰۔ تے بے شک اساں اوندے وچ سٹن کیتے بہندے
ہاے تے جیرھا ہٹن سٹن کیتے بہندے او بھا آلے
تارے کوں جھپا ہویا ڈہدے۔

۱۱۔ تے بے شک اساں لے جاڈے کیا زمین آلیں
کیتے خرلہند کیا گئے یا انہیں دے رب انہیں کیتے ہدایت
پسند کیتی۔

۱۲۔ تے بے شک ساڈے دچر نیک دی ہن تے ساڈے
دچر ایندے سوا دی ہن ساڈے راہ انجوائج ہن۔

۱۳۔ تے ساکوں خیال ہا جو اساں اللہ کوں ہرگز زمین دچ
نہرا سگسوں تے نہ درک کے ہرا سگسوں۔

۱۴۔ تے بے شک اساں جلیھے ہدایت سٹی ۶ اساں من گدے
تے جیرھا اپنے رب کوں نیس او گھاٹے وادے کنیں
نیس ڈردا۔

۱۵۔ تے ساڈے دچر مسلمان دی ہن تے عالم دی تے

وَإِنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَطًا ۝

وَإِنَّا ظَنَنَّاهُ أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ۝

وَإِنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالِ
مِنَ الْجِنِّ فَرَادُوهُمْ رَهَقًا ۝

وَ أَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا ۝

وَإِنَّا لَنَسْنَأُ السَّاءَ فَنُوجِدُنَهَا فِيهَا حَبْلًا
مُؤْتًا ۝

وَإِنَّا لَنَأْكُلُنَا مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلَسَّجِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ
الآن يَجِدْ لَهُ شَهَابًا مَّصَدًّا ۝

وَإِنَّا لَنَذِرُكَ أَشْرَ أُرْيَدُ بَيْنَ فِي الْأَرْضِ أَمْرًا
يَهْمُ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝

وَإِنَّا وَمِنَ الصَّالِحِينَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِفَ
فِتْنًا ۝

وَإِنَّا ظَنَنَّاهُ أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ
هَدْبًا ۝

وَإِنَّا لَنَاسِعُنَا إِلَهًا أَمْتًا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ
بِرَبِّهِ فَلَا يَمُوتُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ۝

وَإِنَّا وَمِنَ السُّلَيْمُونَ وَمِنَ الْفَيْسُطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ

فَأُولَٰئِكَ تَعَزَّوْا رَشَدًا ۝۱۰

جبرہا مسلمان تھیں تے ایجھے بہن جنہیں ہدایت ہوئی۔

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝۱۱

۱۱۔ تے جبرے ظالمین او دوزخ دا بل ہن۔

وَأَن لَّوِ اسْتَفْصَاوْا عَلَى الظَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً

۱۲۔ تے جے او سدے راہ تے چلن ہا تے اسان انہیں

عَذَابًا ۝۱۲

کوں دریبہ پانی پلاؤں ہا۔

لَيَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْكُكْهُ

۱۸۔ تاں جو اسان انہیں کوں آزمائوں تے جبرہا اپٹے

عَذَابًا صَعَدًا ۝۱۳

رب دے ذکر کیں منہ پھریندے اللہ سیس او نکوں

عذاب بڑیسی جبرہا دودھا ویسی۔

وَأَنَّ السَّجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ

۱۹۔ تے بے شک مسبدان اللہ کیتے بہن اللہ نال کہیں

اللَّهِ أَحَدًا ۝۱۴

بے کوں نہ سبڈو۔

وَأَنَّهُ لَنَآ قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ

۲۰۔ تے بے شک جیلھے بک اللہ دا بندہ دعا کیتے کھڑا

عَلَيْهِ لِبَدًا ۝۱۵

تھئے او اونڈے اتے آن ڈھندن۔

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝۱۶

۲۱۔ توں اکھ میں تے محض اپٹے رب کوں سبڈینداں

تے اونڈے نال کوئی شریک نہیں بنیندا۔

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝۱۷

۲۲۔ اکھو بے شک میں تہاڈے کیتے کہیں نفعے تے نقصان

دا مالک نہیں۔

قُلْ إِنِّي لَن يُخَيِّرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ ۝۱۸ وَلَن أَجِدَ

۲۳۔ اکھو بے شک اللہ دے مقابلے وچ میکوں کوئی پناہ

مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝۱۹

نہ بڑیسی تے اونڈے سوا میکوں کوئی پناہ دی جاوی نہیں

لہجہ دی۔

إِلَّا بَلَعًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسْلَةً ۝۲۰ وَمَن

۲۴۔ اے تے محض اللہ دے حکم کوں تے رسالت کوں

يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ

پکھاوٹ تے جبرہا اللہ تے اونڈے رسول دا انکار کر لےسی

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۝۲۱

تے بے شک اونڈے کیتے دوزخ دی بھاڑ اونڈے وچ

ہمیشہ رہسی۔

خَتَمٌ إِذْ أَرَاوَا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَن

۲۵۔ جیلھے او اونکوں بڑیکھسن جیندا انہیں نال وعدہ

أَضَعَفَ نَاصِرًا وَآقَلَ عَدَدًا ۝۲۲

انہیں کوں پتہ بگ دیسی جو کیرہا ادلیاں وچ کمزور تے

بگڑی وچ دی گھٹ۔

قُلْ إِن أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ

۲۶۔ اکھ میکوں نہیں پتہ جو او کو لہور جیہڑا تہاڈے نال

- رَبِّیْ اَمَدًا ۝
 عَلِیْمُ الْغَیْبِ فَلَا یُظْهِرُ عَلٰی غَیْبِهٖ اَحَدًا ۝
- ۲۶۔ او غیب کوں چاڈے تے کہیں تے غیب ظاہر
 نہیں کریںدا۔
- ۲۸۔ سوائے اپنے پسند دے رسولیں دے بے شک انہیں
 دے اگرچہ فرشتیں دی گارڈ لڑدی ۝
- ۲۹۔ تاں جو اوکوں پتہ لگ ونجے جو انہیں اپنے رب دا
 سنہیا پچاڑتے تے جو انہیں کیں اللہ دے ولہیے وچ
 تے اوں ہر شے دی گزری کیت بری ۝
- اِلَّا مَنِ ارْتَضٰی مِنْ رَّسُوْلٍ فَاِنَّهٗ یَسْلُکُ مِنْ بَیْنِ
 یَدَیْهِ وَ مِنْ خَلْفِهٖ رَصَدًا ۝
 لَیَعْلَمَنَّ اَنْ قَدْ اَنْبَلَوْا رَسُوْلَ رَبِّهِمْ وَاَحَاطَ بِمَا
 لَدَیْهِمْ وَاَخْطٰۤءُ كُلِّ شَیْءٍ عَدَدًا ۝

سورة مزمل مکی ۷۳ بسم اللہ مال ایندیاں ۲۱ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 یٰۤاَیُّهَا الْمُزْمِلُ ۝
 قُمِ اَنْیْلَ اِلَّا قَلِیْلًا ۝
 نَصْفًا اَوْ اَنْقُصْ مِنْهُ قَلِیْلًا ۝
 اَوْ زِدْ عَلَیْهِ وَرَیْلَ الْفُرَّانِ تَنْتِیْلًا ۝
 اِنَّا سَنُلْقِیْ عَلَیْكَ قَوْلًا ثَقِیْلًا ۝
 اِنَّ نَاشِئَةَ اَیْلِیْ هِیَ اَشَدُّ وُحَاً وَاَفْوَ مُقِیْلًا ۝
 اِنَّ لَكَ فِی النَّهَارِ سَبْحًا طَوِیْلًا ۝
 وَاذْكُرْ اِسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ اِلَیْهِ تَذِیْلًا ۝
 رَبُّ الشُّعْرِیِّ وَالْعَرَبِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
 وَكِیْلًا ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے مال حال جبرہا بن مگئے ڈیون
 والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اے چادر وچ ولہیے ہوئے۔
- ۳۔ رات کوں اٹھی کے عبادت کر۔
- ۴۔ ادھر رات یا ایں کیں دی گھٹ کر۔
- ۵۔ یا تموڑا ودھا ڈے تے قرآن چگے سُرناں پڑیا کر۔
- ۶۔ بے شک اساں تیرے اے بہوں وزنی کلام لہاؤئے
- ۷۔ بے شک رات دا جاگن نفس کوں لتاڑ ڈیندے تے
 سچ دی عادت پیندے۔
- ۸۔ بے شک ڈیہند کوں تیرے کیتے بہوں کم ہرند
- ۹۔ توں اپنے رب دا مال گھن تے اوندو جھک۔
- ۱۰۔ پروادھ تے پکا دھ دارب۔ اوندے سوا کوئی مبود
 نہیں توں ہونکوں کار ساز بٹا۔

۱۱۔ جو او آہن اوندرے تے مبر کرتے انہیں کون اکرام نال چھوڑ ڈے۔

۱۲۔ تے میکوں تے نعتیں والے منکریں کون چھوڑ ڈے تے انہیں کون کھ دیتی ڈے۔

۱۳۔ بے شک اسان کنیں زنجیرن تے دوزخ۔

۱۴۔ تے سکھ دج اڑونجن والی روٹی ء تے ڈکھ والا عذاب۔

۱۵۔ جڈاں زمین تے پہاڑ کب ولسن تے پہاڑ ریت دے ٹہیں آلی کار تھی ولسن۔

۱۶۔ بے شک اسان تہا ڈور رسول پٹھے جیرھا تہا بے اتے نگران جمویں اسان فرعون دور رسول پٹھیا با۔

۱۷۔ فرعون رسول دا انکار کیستے تے اسان اونکوں مصیبت آکے عذاب نال پکڑ گدھا۔

۱۸۔ تسان انکار کر کے کہیں کج سگدے ء اوں ڈینہ دے عذاب کنیں جیرھا جو انیں کو پڑھا کر ڈیندے۔

۱۹۔ تے آسمان ایندے نال پھٹ ونجن والا ء تے اوندا وعدہ پورا تھی

۲۰۔ بے شک اے نصیحت جیرھا چاہے اپنے رب رو پھٹن والا راہ پکڑے۔

۲۱۔ بے شک تیرا رب جانڈے جو توں ڈو تر بائیاں

رات کون کھڑیں کڈا ہیں ادھرات تے کڈا ہیں ہک تر بائی

اویں تیرے سگتی دی۔ اللہ رات ڈینہ کون گھنڈا ودھیندا

رہ دیندے اونکوں پتہ ء جو تسان گئی نوے سگدے

اوں تہا بے اتے رحمت کیتی ء ہن جتنا موتی طے قرآن پڑھیا

کرو۔ اونکوں پتہ ء جو تہا بے وچو ہماروی تمہیں تے

کچھ زمین دج سفر دی کر لیں تاں جو اللہ دا فضل گولین

تے کچھ اللہ دے راہ دج جہاد دی کر لیں۔ ایں واسطے

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُزْهُمْ هَزْؤًا
بَيِّنًا ۝

وَذُرْنِي وَانكِرْ بَيْنَ أُولَى النَّعْصَةِ وَخَلِّمْ فَلْيَا ۝

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَحَجَابًا ۝

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ۝

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَغَيْبٍ مَّهِيلًا ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۝

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبَيِّنًا ۝

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ
شِيبًا ۝

إِلَّا سَاءَ مُنْقِطِرًا بِهَا كَان وَعَذَابًا مَّفْعُولًا ۝

إِنْ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخِذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ

وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ؕ

وَاللَّهُ يَقْدِرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عِلْمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ

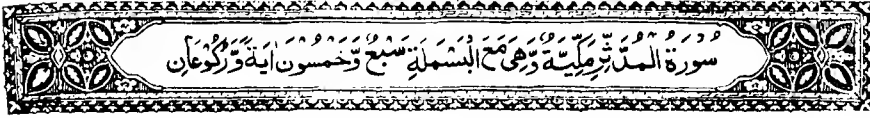
فَتَنَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

عِلْمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ

فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاَقْرَبُ مَا تَيَْسَّرَ مِنْهُ وَاَقْبَرُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَافْرَضُوا لِلَّهِ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ نَحْدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ أَوْ أَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾

جو موقر ملے تہاں اوندے دچ پڑھو تے نماز تھہکے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے الشکوں چگیا قرض ڈیو تے جو تہاں اپے واسطے اگرمچھیسو خداوے حضور تہاں اونکوں پاگھنسو او چگیا تے وڈے اجر والا۔ الشکئیں بخشش منگو بے شک او بخش والا تے بہوں مہربان۔

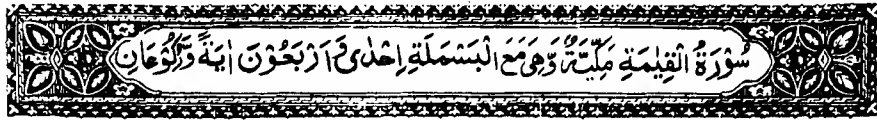
سورة مذثر مکی ء تے بسم الشکئال ایندیاں ۵۷ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
- ۱۔ شروع کرینداں الشدے ناں نال حیرا بن سٹکے ڈیوٹ والے تے دل دل رحم کرن والا۔
  - ۲۔ اے وردی پا کے تیار رہٹ والے۔
  - ۳۔ توں کھڑا تھی تے ڈرا۔
  - ۴۔ تے اپنے رب دی وڈائی بیان کر۔
  - ۵۔ تے اپنے کپڑیں کوں پاک کر۔
  - ۶۔ تے شرک چھوڑ دے۔
  - ۷۔ ات بگاہوں احسان نہ کر جو تیکوں زیادہ بدلہ ملی۔
  - ۸۔ تے اپنے رب کیتے صبر کر۔
  - ۹۔ تے جیلھے دھوتوں دجایا ولسی۔
  - ۱۰۔ تے اے ڈینہ بہوں سخت ہوسی۔
  - ۱۱۔ تے کافریں تے سوکھا نہ ہوسی۔
  - ۱۲۔ میکوں تے جو میں پیدا کیتے اونکوں کھانا چھوڑ ڈیو۔
  - ۱۳۔ تے میں اوندے کیتے بہوں مال بنایا با۔
  - ۱۴۔ تے پتر لٹائے بن جبرے ہر ویلے نال بن۔
  - ۱۵۔ تے میں اوندے کیتے ترقی دے رستے بناؤن
- يَا أَيُّهَا الْمَذْثَرُ ﴿٢﴾
فَمَقْنَرُ ﴿٣﴾
وَرَبَّكَ فَكَبِّرُ ﴿٤﴾
وَنَبِيَّكَ فَطَهِّرُ ﴿٥﴾
وَالرُّجْزَ فَاهْجُرُ ﴿٦﴾
وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ﴿٧﴾
وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرُ ﴿٨﴾
فَإِذَا نُفِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٩﴾
فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿١٠﴾
عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يُسِيرُ ﴿١١﴾
ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١٢﴾
وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٣﴾
وَبَنِينَ شُهَدَاءَ ﴿١٤﴾
فَمَعَدْتُ لَهُ تَهْنِئًا ﴿١٥﴾

- ۱۶۔ دل اولالچ کریندے جو میں پایا ودھاواں۔
 ۱۷۔ اصلو ناں بے شک اسو اڈی آیات دا دشمن۔
 ۱۸۔ میں اوکوں عذاب ڈلیاں جیرھا ودھرا ویس۔
 ۱۹۔ بے شک اول سوچئے تے اندازہ لائس۔
 ۲۰۔ ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائس۔
 ۲۱۔ ول او ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائس۔
 ۲۲۔ دل ڈٹھس۔
 ۲۳۔ دل منہ پھیریں تے مٹھا چڑھائس۔
 ۲۴۔ دل کنڈر لائی اس تے وڈائی کیتی اس۔
 ۲۵۔ تے آکھیں اے تے محض جادو جیرھا اثر کریندے۔
 ۲۶۔ اے انسان دا کلام۔
 ۲۷۔ میں اوکوں عذاب وچ سیٹیاں۔
 ۲۸۔ تیکوں کیا پتہ "سقر" کیا ہے۔
 ۲۹۔ نہ بچیندی نہ چھڑیندی ہے۔
 ۳۰۔ اوکھل کول وی ساڑ ڈیندی ہے۔
 ۳۱۔ اونرے اتے ۱۹ دروغے بن۔
 ۳۲۔ تے دوزخ دے دروغے اساں فرشتیں کول بٹائے
 تے اساں انہیں دی گنتری کافریں دی آزمائش کیتے بٹائی
 تاں جو کتاب والیں کول یقین تھیوے تے مومنین دے
 ایمان ودھن تے کتاب والے تے مومن شک وچ نہ
 پاون تے اولوک آہن جنہیں دے ویں وچ بیماری تے
 کافر جو ایں مثال نال اللہ کیا چاہندے الیں اللہ جیکوں
 چاہندے گراہ کریندے تے جیکوں چاہندے ہدایت
 ڈیندے تے تیبے رب دے لشکر صرف اللہ چاہندے
 تے اے محض انسان کیے نصیحت۔
 ۳۳۔ سٹو چندر گواہ۔
- ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿٦٦﴾
 كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتَانَا عَذِيبًا ﴿٦٧﴾
 سَأَرْهِفُهُ صَعُودًا ﴿٦٨﴾
 إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿٦٩﴾
 فَقِيلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٧٠﴾
 ثُمَّ قِيلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٧١﴾
 ثُمَّ نَظَرَ ﴿٧٢﴾
 ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٧٣﴾
 ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٧٤﴾
 فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَٰهٌ حَرُوتُ ﴿٧٥﴾
 إِنَّ هَذَا إِلَٰهٌ قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٧٦﴾
 سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٧٧﴾
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ ﴿٧٨﴾
 لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٧٩﴾
 لَوَاحِةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٨٠﴾
 عَلَيْهَا تِسْعَةُ عَشْرَ ﴿٨١﴾
 وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا
 عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْكِتَابَ وَيُزَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَزِنَ تَابَ
 الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ
 فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَانْكَفَرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
 مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن
 يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا
 ذِكْرَىٰ لِلْبَشَرِ ﴿٨٢﴾
 كَلَّا وَالْقُبُورِ ﴿٨٣﴾

- وَالَّذِينَ إِذَا أَذْبَحُوا
وَالصُّبْحَ إِذَا اسْقَرُوا
إِنَّهَا لَاحِدَى الْكُبَرِ
نَذِيرًا لِلْبَشَرِ
لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ
كُلُّ نَفْسٍ لِنَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ
إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ
فِي جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
عَنِ الْمُبْرَمِينَ
مَا سَأَلَكُمْ فِي سَقَرٍ
قَالُوا لَمْ تَكُ مِنَ الْبَصِلِينَ
وَلَمْ تَكُ لَطْعَمًا لِلنَّاسِ
وَلَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ
وَلَكُنَّا نَكْدِبُ فِيْ يَوْمِ الدِّينِ
حَتَّى أَتَيْنَا الْقِيَمَ
فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ
فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ
كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ
فَرَرْتُ مِنْ قُورَةٍ
بَلْ يَرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا
مُنَشَّرَةً
كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ
كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ
فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ
وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى
وَأَهْلُ الْمَعْفَرَةِ
- ۳۴۔ تے رات دی جیلھے اوکٹہ ولیندی ۷۔
۳۵۔ تے صبح دی جیلھے ظاہر تعیندی ۷۔
۳۶۔ اے بہوں وڈی شے ہے۔
۳۷۔ انسان کوں ڈراؤن والی ۷۔
۳۸۔ جیرھا چاہندے جو اگر کچھو تھیوے۔
۳۹۔ ہر شخص اپنے عملیں دے اگر کاٹھے وچ۔
۴۰۔ سوائے سچے پاسے اہلین دے۔
۴۱۔ اور جنت وچ ہک ڈو جھے کنیں پھین۔
۴۲۔ مجھیں دے متعلق
۴۳۔ جو تہا کوں دوزخ وچ کیرمی شے گھن گئی ۷۔
۴۴۔ اکھن اسان نماز نہ پڑھدے ہاے۔
۴۵۔ تے مسکین کوں کھانا نہ کھویندے ہاے۔
۴۶۔ تے جے ہرودہ لوکس نال رل کے بے ہرودگی کریندے ہاے
۴۷۔ تے جہاز سزا دے ڈیندا انکار کریندے ہاے۔
۴۸۔ اے تک جو سا کوں موت آگئی۔
۴۹۔ سفارشیں دی سفارش انہیں دے کم نہ اوسی۔
۵۰۔ انہیں کوں کیا ہے اور نصیحت کنیں منہ پھیرین۔
۵۱۔ جیویں او ترٹھے ہوئے گڈا ہون۔
۵۲۔ جیرے شیبہں کنیں بھجن۔
۵۳۔ اصل ہر بندہ چاہندے جو اوں کوں کھلی کتاب ڈتی دینے۔
۵۴۔ سٹواو آخرتہ کنیں نیں ڈر دے۔
۵۵۔ سٹو بے شک اور نصیحت۔
۵۶۔ جیرھا چاہے نصیحت پکڑے۔
۵۷۔ تے اور نصیحت تئیں پکڑیندے سوائے ایندے جو اللہ
چاہے او تے متقی تے جنہیں کوں اللہ دی بخش حاصل۔

سورة قیامتہ مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۰ آیات تے ۲ کرکمن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اَللّٰہ سے ناں نال جبرہا بن مٹکے بُرُون
والا تے دل دل رحم کرن والا ء۔
- لَا أُقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِيَمَةِ ②
- ۲۔ میں قیامت سے ڈینہ کون گواہ بینداں۔
- وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ③
- ۳۔ تے علامت کرن والے نفس کوی وی گواہ بینداں۔
- أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ تَجْنَعَ عِظَامَهُ ④
- ۴۔ کیا انسان دا خیال جو اسل اونڈیاں ٹپیاں کھٹیاں نہ کر سگسوں۔
- بَلَىٰ فَرِيقٍ عَلَىٰ أَنْ تُسَوَّىٰ بَنَانُهُ ⑤
- ۵۔ سُنرا ساں کنیں لے وی ملاقت جو اسل اونڈے جوڑ جوڑ کون دلا بٹا دیوں۔
- بَلْ يَرِيْدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ⑥
- ۶۔ اصل انسان چاہندے جو اگر تے وی گناہ کریںدا رہے
- يَسْأَلُ أَكَيْانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ⑦
- ۷۔ او پچھدے جو قیامت دا ڈینہ کب لڑے۔
- فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ⑧
- ۸۔ جیسے اکھیں پتھر کج ولسن۔
- وَحُفَّتِ الْقُبُورُ ⑨
- ۹۔ تے چندر کپڑ کج ولسن۔
- وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ⑩
- ۱۰۔ تے سمجھ تے چندر کھٹے تھی ولسن۔
- يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ ⑪
- ۱۱۔ تے انسان اول جیہاڑے اکھسی بھین دی جا کھتاں ء۔
- كَلَّا لَا وَزَرَ ⑫
- ۱۲۔ سُنو کوئی بچن دی جانیں۔
- إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ⑬
- ۱۳۔ تیبڑے رب دو اول ڈینہ لکا نہ ء۔
- يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ⑭
- ۱۴۔ انسان کوڑ سیا ولسی جو اول اگر یا پچھو پٹیا ہوسی۔
- بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ⑮
- ۱۵۔ اصل انسان اپنے آپ کون بڑا دھا چاندے۔
- وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَادٍ يَّرَىٰ ⑯
- ۱۶۔ بھانویں او زبان نال جتنی صفائی پیش کرے۔
- لَا تَحْزَنْ بِهِ لِسَانُكَ لِنِعْجَلٍ بِهِ ⑰
- ۱۷۔ توں اپنی زبان کون حرکت نہ بڑے جو لے قرآن جلدی لہوسے۔
- إِنَّا عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ⑱
- ۱۸۔ بے شک اونکوں جمع کرن تے پڑھاوٹ سا بڑا کم۔

- ۱۹۔ تے جیلے اسان اوکوں پڑھوں توں ساڈے پھو پڑھیا کر۔
- ۲۰۔ دل بے شک ساڈے اتے اوں ایمان فرض۔
- ۲۱۔ سٹو اصل تہاں جدی کون پسند کریندے ہو۔
- ۲۲۔ تے آخرت کون چھوڑ دیندے ہو۔
- ۲۳۔ اول بڑہندہ جیرے خوش ہوسن۔
- ۲۴۔ تے اپنے رب دو بڑہندے پے ہوسن۔
- ۲۵۔ تے کچھ جیرے اوں بڑہندہ دے دیئے ہوئے ہوسن۔
- ۲۶۔ انہیں دا خیال ہوسی جو انہیں دے مڑکے بمن ڈرتے پسین۔
- ۲۷۔ سٹو جیلے ساہ گچی وچ اڑیا کھڑا ہوسی۔
- ۲۸۔ تے اکھیس جو کون بچا سگدے۔
- ۲۹۔ تے لعین ہوسی جو انج دھوڑا۔
- ۳۰۔ تے بنیاں بک ڈو جھے نال لگسن۔
- ۳۱۔ تے تیبے رب دو اوں بڑہندہ وچٹا پوسی۔
- ۳۲۔ تے اوں نہ صدقہ ڈرتے تے نہ نماز پڑھی اس۔
- ۳۳۔ تے اصل انکار کیتے تے منہ پھیر لیں۔
- ۳۴۔ دل اپنے فاندان دو اکڑیندا گئے۔
- ۳۵۔ تیبے کیتے تباہی ہو۔
- ۳۶۔ دل آہدے ہیں تیبے کیتے تباہی ہو۔
- ۳۷۔ کیا انسان سوچیندے جو اوکوں بے داگہا چھوڑ دتا ویسی۔

- ۳۸۔ کیا اومنی دا قطرہ نہ باجیر حاسٹیا گیا ہا۔
- ۳۹۔ دل او لوٹھڑا بٹیا دل اللہ اوکوں بی شکل ڈتی تے پورا بٹا ڈتس۔

- ۴۰۔ تے اوں دے دھر جوڑے نرتے مادہ بٹانسی۔
- ۴۱۔ کیا او اس گال تے قادر نہیں جو مڑدے کون جیندا کر ڈیوے۔ (اد تادیر)

- فَإِذَا قَرَأَهُ فَاسْمِعْ قُرْآنَهُ ۝
- ثُمَّ إِنْ عَلِمْنَا بِمَا نَهَىٰ ۝
- كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ۝
- وَتَذُرُونَ الْآخِرَةَ ۝
- وَجُودَ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةً ۝
- إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ۝
- وَوَجُودَ يَوْمَئِذٍ بِآيَةِ رَبِّهَا ۝
- تَكَلُّفٌ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ۝
- كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الشَّرَافَ ۝
- وَقِيلَ مَنْ يَنْتَرِفُ ۝
- وَكَلَنْ أَكَلَهُ الْفِرَافُ ۝
- وَالنَّفَقِ السَّاقِ بِالسَّاقِ ۝
- إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ بِالسَّاقِ ۝
- فَلَا صَدَقَ وَلَا حَقَ ۝
- وَلَكِنْ كَذَّابٌ وَكُؤُلَىٰ ۝
- ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَمْتَطِلُ ۝
- أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۝
- ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۝
- أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ۝

- أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ لُطْفَةٌ مِنْ رَبِّي يُبْنَىٰ ۝
- ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ فَنَخْلٍ فَسَوَىٰ ۝
- فَجَعَلَ مِنْهُ الْتَوَجِّينَ الذَّكْرَ وَالْأُنثَىٰ ۝
- أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُجَ الْهَوَىٰ ۝

سُورَةُ الذَّهْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَانِ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سرۃ دھریکی ۷۲۶ بسم اللہ نال ایندیاں ۳۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے ناں نال جیرہا بن مگئے ڈیوٹن
والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۲۶

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ
شَيْئًا مَّاذَ كَوْرًا ②

۲۔ کیا انسان تے او وقت نیں آیا جیلھے او ذکر دے قابل
دی نہا۔

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ مَّا نَبْتَلِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَيِّئًا بَصِيرًا ③

۳۔ بے شک اساں انسان کس رولڑ لطفے نال پیدا کیتے
تاں جو اساں اونکوں آزماؤں ول اساں اونکوں سٹن والا
تے بُرکھن والا بنڈے۔

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّا شَاكِرًا وَإِنَّا كَفُورًا ④

۴۔ بے شک اساں اونکوں سدھارہ ڈکھائے ہن او
شکر کرے یا ناشکر اجے۔

إِنَّا عَمَتْنَا بِاللَّهِ مَن سَلَسًا وَأَغْلَلًا وَسَعِيرًا ⑤

۵۔ بے شک اساں کافرین کیتے زنجیر تے پٹے تے دوزخ
تیار کیتی ہوئی ۷۲۷

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَشَرِبُونَ مِمَّنْ كَانُوا مَرَا جُهَا
كَافُورًا ⑥

۶۔ بے شک نیک لوک اینجھے بیالیں وچ پسین جنہیں وچ
کافر رلی ہوئی ہوئی۔

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا
تَفْجِيرًا ⑦

۷۔ ہک چشمہ جیندے وچ اللہ دے بندے پسین او زمین
کوں کھٹ کے (چشمہ) کڈھیندن۔

يَوْمَئِذٍ يَالْتَذِرُ وَيَتَذَرُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ
مُسْتَقِيرًا ⑧

۸۔ نذران پوریوں کھین تے اوں ڈینہہ کینں ڈردن جیندی
بڑائی ساری دنیا تے کھنڈی پئی ہوئی۔

وَيُطْعَمُونَ الْطَعَامَ عَلَى حَيْثُمَا مَسْكِينًا وَيَتِيمًا
وَأَسِيرًا ⑨

۹۔ تے او غلامی محبت وچ مسکینں، یتیمیں تے قیدیں
کوں کھاٹا کھویندن۔

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً
وَلَا شُكْرًا ⑩

۱۰۔ بے شک اساں تہا کوں اللہ دی رونا کیتے کھویندے ہن
تہا ڈے کینں بدلہ تے شکریہ لے مگدے۔

إِنَّا نَخَافُ مِنَّا رَبَّنَا يَوْمًا عَبَّوْ سَاءَ مَطَرُ يَوْمًا ⑪

۱۱۔ بے شک اساں اپنے رب کینں اوں ڈینہہ توں ڈردے

ہیں جڈاں منہ دھوئے پئے ہوسن تے سوتے تے وٹ ہوسن۔

۱۲۔ تے اللہ انہیں کول اول ڈیہندے شرنکین بجیس تے انہیں کول خوشی بخشیس۔

۱۳۔ تے انہیں دے مہر دی وجر نال انہیں کول جنت تے ریشم بدلے وچ ڈلیس۔

۱۴۔ او دہائیں دے ٹیک لائی بیٹھے ہوسن ہماپیں تے نے اوندے دے دے نہ بہوں گری ڈیکھسن تے نہ بہوں ٹھڈھو۔

۱۵۔ تے باغ تے پچھاویں انہیں تے کئے پئے ہوسن تے اوندے پھل کول ہر کر ڈتے ولین۔

۱۶۔ انہیں دے چودھار ایتھے تھانویں نال چکر لایا ویسی جیرے پاندی دے ہوسن تے شیشے دیاں صرامیاں ہوسن۔

۱۷۔ تے اصل او پاندی دیاں ہوسن چنگے اندازے نال بیٹاں ہویاں ہوسن۔

۱۸۔ تے اوندے وچ انہیں کول انہیں گلاسیں وچ پاٹی پلایا ویس جیریں وچ سٹھہر رلی ہوئی ہوسن۔

۱۹۔ ہک چشمہ اوندے وچ جیندا نال سلیل۔

۲۰۔ تے خادم ہمیشہ انہیں دی خدمت کرین کول انہیں کول ڈیکھیں تے تکیوں معلوم تھیں جبریں او کھنڈیے ہوئے موتی ہن۔

۲۱۔ تے جیلھے کول ڈیکھیں کول اتھال بہوں وڈی نعمت تے بادشاہت ڈیکھیں۔

۲۲۔ انہیں دے اتے پتلے ریشم دے سادے کپڑے ہوسن تے پے دی ریشی کپڑے ہوسن تے انہیں کول پاندی دے کنگن پوائے ولین تے انہیں دارب انہیں کول پاک

شراب پلیس۔

۲۳۔ بے شک اے تہاڈا بدلہ دے تے تہاڈی محنت دی قدر کیتی گئی۔

فَوَسَّطَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَهُ
وَسُرُورًا ۝۱۷

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ۝۱۸

مُعْكِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَمْهَرِيرًا ۝۱۹

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ أَطْوْفُوهَا
تَذَلُّلًا ۝۲۰

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِانْبِيَاءٍ مِّنْ فَضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ۝۲۱

قَوَارِيرًا مِّنْ فَضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ۝۲۲

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مَرَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ۝۲۳

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ۝۲۴

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا دَأَبُتَهُمْ
حَسَبَتْهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنشُورًا ۝۲۵

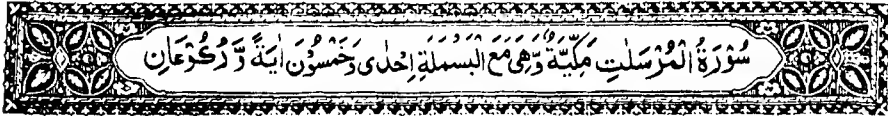
وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَرًا رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمَلَكًا كَبِيرًا ۝۲۶

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْا
أَسَادِرَ مِنْ فَضَّةٍ وَسَقَّاهُمْ مِنْهُم شَرَابًا كَظُورًا ۝۲۷

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا ۝۲۸

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا ۝۲۹

- ۲۴۔ بے شک اسان تیرے اتے قرآن قوموں اچھوڑا
لہائے۔
۲۵۔ توں مبرکراپٹے رب دے حکم تے انہیں دوجرگن وگار
تے کافرا اکھن نہ من۔
۲۶۔ تے اپنے رب دا صبح شام ذکر کر۔
۲۷۔ تے رات کوں اونکوں سجدے کرتے رات کوں دیر
تک اوندی تسبیح کر۔
۲۸۔ بے شک نے لوک جلدی چاہندن تے باری بڑیہند
اپنے کچھوڑا بڑیہند۔
۲۹۔ اسان انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں دے جوڑ پکے
کیتن تے جلیے چاہسوں انہیں جہیں بی مخلوق انہیں
دی جاتے بڑا بڑیوں۔
۳۰۔ بے شک اے نصیحت جیرما چاہوے اپنے رب
دوراہ گھئے۔
تے تسان تے محض اوہر چاہندے جو اللہ
چاہندے بے شک اوہوں چاہن دالائے سیانہ۔
جینکوں چاہندے اپنی رحمت ورج داخل کریندے
تے غالمیں کیتے بڑکھ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔
- إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ۝
فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آيَةً أَوْ
كُفُورًا ۝
وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝
وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَخِّطْهُ لِيَلَّا غِيۤبًا ۝
إِنَّ هَؤُلَاءِ جُحُوۡنَ الْعَاجِلَةِ وَيَذُرُونَ دَلَاءَهُمْ
يَوْمَآ ثَقِيلًا ۝
نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ سُدَّ دَنَّا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا
أَمْنًا لَهُمْ تَبَدُّلًا ۝
إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ۝
يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

سورہ مرسلات مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۱ آیات نے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرما بن گھئے بڑیوں
والائے دل دل مہربانی۔
۲۔ اوجامتاں جیرمیاں ہوئے ہوئے چلیدیاں ویندن
۳۔ تے دل تمکیاں تھی ویندن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۝
فَالْعَصْفِ عَصْفًا ۝

- ۳۔ تے دنیا وچ پھیلاوٹ والی جماعتیں کوں گواہ بنیداں
۵۔ تے سچ تے کوڑ وچ فرق کریندن۔
۶۔ تے خدا دے کلام کوں سٹویندن (اسے سب گواہن)
۷۔ عذر کیے یا بڑا دے کیے۔
۸۔ بے شک جو تباہ دے نال وعدہ پورا تھیسے۔
۹۔ تے جیلے تارے مٹ ولسن۔
۱۰۔ تے جیلے آسمان وچ سوراخ تھی ولسن۔
۱۱۔ تے جیلے پہاڑ اڑا دیے ولسن۔
۱۲۔ تے جیلے رسول مقرر وقت تے آندے ولسن۔
۱۳۔ کیرے ڈینہہ کیے اسے چھڑایا گیا ہا۔
۱۴۔ فیصلے دے ڈینہہ کیے۔
۱۵۔ تیکوں کیا پتہ فیصلے دا ڈینہہ کیا ہے۔
۱۶۔ اول ڈینہہ مکسیر کیے ہلاکت۔
۱۷۔ کیا اسان پہلیں کوں ہلاک نیں کیا۔
۱۸۔ ول انہیں مے بعد نہیں کوں دی۔
۱۹۔ اسان ایویں بھر میں نال کریندے ہیں۔
۲۰۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیے تباہی ہو۔
۲۱۔ کیا اسان تباہ کوں ذلیل پائی کیں پیدا نیں کیا۔
۲۲۔ ول اسان اوکوں محفوظ جاتے رکھے۔
۲۳۔ ہک مقررہ وقت تیں تے ساکوں اندازہ ہا۔
۲۴۔ تے اسان بہوں چنگے اندازہ کرن والے ہیں۔
۲۵۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیے تباہی ہو۔
۲۶۔ کیا اسان زمین کوں ولہیٹن والا نیں بنایا۔
۲۷۔ جیندے دی ہن تے مرے دی۔
۲۸۔ تے اوندے وچ اسان اچے پہاڑ بنائے تے اسان
تباہ کوں مٹاپائی پلائے۔
- وَالنَّشْرِ يُنَشِّرُ ۝
فَالْفَرْقَتِ فَزَعًا ۝
فَالْمُلْقِيَةِ ذِكْرًا ۝
عُذْرًا أَوْ ذُرًّا ۝
إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۝
فَإِذَا النُّجُومُ طُيَسَتْ ۝
وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝
وَإِذَا الْجِبَالُ سُفَّتْ ۝
وَإِذَا الرَّسُلُ أَقْنَتْ ۝
لَا يَوْمَ يَوْمٍ أُخِّلَتْ ۝
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝
وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝
وَنَبِّئْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝
أَلَمْ يُهْلِكِ الْآوَّلِينَ ۝
ثُمَّ نَبِّئْهُمْ الْأَخْيَرِينَ ۝
كَذَلِكَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ ۝
وَنَبِّئْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝
أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۝
فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ۝
إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ۝
فَقَدَرْنَا لَنُفَعَّهُمُ الْقُدْرُونَ ۝
وَنَبِّئْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝
أَلَمْ نُعَمِّقِ الْأَرْضَ كَمَا تَأْتَى ۝
أَحْيَاءً وَأَمْواتًا ۝
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا رَوَابِي شُحُبًا ۝
وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً
فُرَاتًا ۝

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٠﴾

إِنظِلُّوا إِلَى مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

إِنظِلُّوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٥٢﴾

لَا ظِلُّونَ وَلَا يَغْنِي مِنَ اللَّهِبِ ﴿٥٣﴾

إِنَّهَا تَرَبُّوعِي بَشَرٍ مِّمَّا الْقَصْرِ ﴿٥٤﴾

كَأَنَّهُ جُنُودٌ صُفُوفٌ ﴿٥٥﴾

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٦﴾

هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطَفُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْنُدْ زُونٌ ﴿٥٨﴾

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٩﴾

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَعَلْنَاكُمْ وَالْآوَلِينَ ﴿٦٠﴾

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٦١﴾

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٦٢﴾

إِنَّ السَّاقِطِينَ فِي ظُلُمٍ وَعِغْوٍ ﴿٦٣﴾

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا كُنَّا شُرَكَاءَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٦٤﴾

كُلُّوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٥﴾

إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا يَوْمَئِذٍ ﴿٦٦﴾

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٦٧﴾

كُلُّوا وَتَمَسُّوا فَلْيَلَا إِلَهُكُمْ فُجْرٌ مُنُونٌ ﴿٦٨﴾

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا أَقِيلُ لَهُمْ أَنْعُوا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٧٠﴾

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٧١﴾

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٢﴾

۲۹۔ اول ڈیبنہ جھٹلاؤں والیں کہتے تباہی ہو۔

۳۰۔ جبرمیں تھے کوں جھٹلیندے ہاویے اندر وڈ پھر۔

۳۱۔ اول پچھادیں دو وڈ پھر جیندے ترے حصے ہن۔

۳۲۔ نہ چھاں ڈیبندے تے نہ گرمی کنیں پچھندے۔

۳۳۔ بے شک اولے جیندے جھانڑاٹھیں جیوں قلعے ہون۔

۳۴۔ جیوں او جھانڑیں کوں ہر حصے والے رستے ہون۔

۳۵۔ اول ڈیبنہ جھٹلاؤں والیں کہتے تباہی ہو۔

۳۶۔ اے ڈیبنہ جبرم نہ اسی۔

۳۷۔ تے انہیں کوں بہانے دی دی اجازت نہ ڈیجی دیسی۔

۳۸۔ اول ڈیبنہ جھٹلاؤں والیں کہتے ہلاکت۔

۳۹۔ اے فیصلے دا ڈیبنہ اسان تہا کوں تے پہلیں کوں

کٹھا کر لیں۔

۴۰۔ تے جے تہا ڈی کوی تد جبر تے آنو۔

۴۱۔ اول ڈیبنہ جھٹلاؤں والیں کہتے ہلاکت۔

۴۲۔ بے شک متعنی چھانویں تے چھیں وچ ہوسن۔

۴۳۔ تے جبرمے اول پند کر لیں او میرے ہوسن۔

۴۴۔ کھاؤ تے پیر مزے نال اے تہا ڈے نیک علیں دا

بدلہ ہو۔

۴۵۔ اسان ایوں نیکیں کوں جزا ڈیبندے ہیں۔

۴۶۔ جھٹلاؤں والیں کہتے اول ڈیبنہ تباہی ہو۔

۴۷۔ کھاؤ تے فائدہ پاؤ کھد وقت کہتے بے شک تسان جبرم ہوسن۔

۴۸۔ اول ڈیبنہ جھٹلاؤں والیں کہتے تباہی ہو۔

۴۹۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے رکوع کرو او

نہیں کریندے۔

۵۰۔ اول ڈیبنہ جھٹلاؤں والیں کہتے تباہی ہو۔

۵۱۔ تے تسان ایندے لہجہ بی کیرمیں گوال منیسر۔

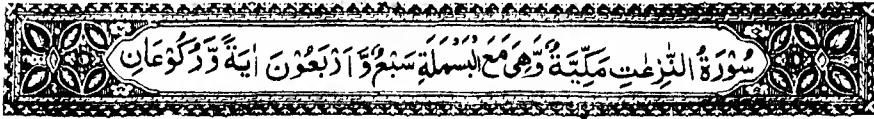
سورة نبا کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں اسم آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
- ۱۔ مفروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبر صابن گھٹے ڈیون
والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ②
- ۲۔ اے لوک ہک ڈوجھے کنیں کیرھی کمال دا پچھدن۔
- عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ③
- ۳۔ کیا اوں بہوں وڈی خبر دے متعلق۔
- الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ④
- ۴۔ جیندے بارے وچ او اختلاف کریندن۔
- كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑤
- ۵۔ ستر انہیں کوں پتہ بگ ویسی
- كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑥
- ۶۔ ول ستر انہیں کوں پتہ بگ ویسی
- اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مَهْدًا ⑦
- ۷۔ کیا آساں زمین کوں دھجٹا نہیں بنایا
- وَالْجِبَالَ اَدْنَادًا ⑧
- ۸۔ تے پہاڑیں کوں معج آلی کار بدلے سے۔
- وَخَلَقْنٰهُمْ اَزْوَاجًا ⑨
- ۹۔ تے آساں تہاکوں جوڑے جوڑے پیدا کیے
- وَجَعَلْنٰ اَزْوَاجَكُمْ سُبَاتًا ⑩
- ۱۰۔ تے تہاڈی شذر کوں آرام کیے
- وَجَعَلْنٰ الْيَلَّ لِبَاسًا ⑪
- ۱۱۔ تے رات کوں لکاوٹی کیے
- وَجَعَلْنٰ النَّهَارَ مَعَاشًا ⑫
- ۱۲۔ تے ڈینہہ کوں روزی کیے بنائے
- وَبَيْنٰكُمْ فَوْقَكُمْ سَبْعًا شَدَادًا ⑬
- ۱۳۔ تے تہاڈے اتے آساں ست مضبوط آسمان بنائے۔
- وَجَعَلْنٰ سِرَاجًا وَهَّاجًا ⑭
- ۱۴۔ تے چکدار سجھ بنائے سے۔
- وَاَنْزَلْنٰ مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ⑮
- ۱۵۔ تے گھاٹے جھڑوچر بہوں پانی بہائے سے
- لِّنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ⑯
- ۱۶۔ تاں جو اونڈے نال آساں داٹے تے بویاں کڈھوں
- وَجَنَّاتٍ اَلْفَافًا ⑰
- ۱۷۔ تے گھاٹے باغ
- اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ⑱
- ۱۸۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ مقرر۔
- يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَمَأْتُونَ اَفْوَاجًا ⑲
- ۱۹۔ جڈل دھوتوں و جایا ویسی تے تہاں ٹولیں وچ ادوسر
- وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ⑳
- ۲۰۔ تے آسمان کھل ڈیا ویسی تے او دروازے دروازے
- تھی ویسی۔

- ۲۱۔ تے پہاڑ چلائے ولین تے اوریت بن ولین۔
 ۲۲۔ بے شک دوزخ گھات درج
 ۲۳۔ تے منہ زوریں دا لکاڑہ۔
 ۲۴۔ اوندرے وچ سالہا سال رہن۔
 ۲۵۔ اوندرے وچ نہ انہیں کول ٹھڈھ ملسی تے نہ ٹھڈھ پانی۔
 ۲۶۔ سوائے بہرں تے پانی تے بہرں ٹھڈے پانی لے
 ۲۷۔ اے پوری پوری جزا ہوسی۔
 ۲۸۔ بے شک او حساب دی امید نہ رکھندے بن۔
 ۲۹۔ تے انہیں ساہی آیات کول اصلو جھلایا ہائیں
 ۳۰۔ تے ہر شے کول اسان گنیا ہوئے۔
 ۳۱۔ عذاب چکھو اسان سوائے مذاب دے بی کس گال
 وچ تہاکوں نہ ددھیسوں۔
 ۳۲۔ بے شک متقی لوکیں کیتے کامیابی۔
 ۳۳۔ باغ تے انگورن۔
 ۳۴۔ تے کئی عردیاں جوان تریمتیں۔
 ۳۵۔ تے چھلکدے ہرٹے پیالے ہوسن۔
 ۳۶۔ او اوندرے وچ نہ بے ہودہ گاہیں سنسن تے
 نہ کوڑ۔
 ۳۷۔ لے تیلے رب ولو جزاء حساب دے ملالین عطاء۔
 ۳۸۔ جیرھا آسمانیں تے زمین وار رب تے جو انہیں دے
 وچکار اور علن فداء اوندرے سامنے الانہ سبکس۔
 ۳۹۔ جڈاں روح تے فرشتے قطار وچ کھڑے ہوسن
 کوئی الانہ سبکس سوائے اوندرے جیکوں اللہ رحمن
 اجازت دے تے او ٹھیک گال کر لسی۔
 ۴۰۔ اے ٹیہندہ آدے جیرھا چاہے اپنے رب دولکاڑ
 بنا گھنے۔
- وَسَيَرِ الْجِبَالَ كَانَتْ سَرَابًا ۝
 اِنْ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝
 لِّلظَّالِمِينَ مَا بَأْسًا ۝
 لَّيْسَ فِيهَا اَحْقَابًا ۝
 لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝
 اِلَّا حَبِيبًا وَّغَسَاقًا ۝
 جَزَاءً وِفَاقًا ۝
 اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝
 وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۝
 وَكُلُّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ۝
 فَذُقُوا فَلَنْ تَزِيدَهُمُ اِلَّا عَذَابًا ۝
 اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝
 حَدَائِقَ وَاَعْنَابًا ۝
 وَكَوَاعِبَ اَنْرَابًا ۝
 وَكَسَائِدَ هَاقًا ۝
 لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًا ۝
 جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ۝
 رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنُ ۝
 لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ۝
 يَوْمَ يَقُومُ الزُّوْجُ وَالنَّفْسُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُوْنَ ۝
 اِلَّا مَن اٰذَن لَّهِ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝
 ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۚ مَن شَاءَ اَتَّخَذْ اِلٰى رَبِّهِ
 مَآبًا ۝

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَدَابًا قَرِيبًا ۖ يَوْمَ
يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدُهُ وَيَقُولُ
الْكُفْرُ يَلْبِسُنِي كُنْتُ تُرَابًا ۖ

۴۱۔ بے شک اسان تہا کوں کو لہر دے عذاب کیں ڈرلے
جیرے ڈینہ آدمی ڈیکھسی جواں اگو تے پھیا ہوی تے کافر
اکھسی افسوس میں تے مٹی تھی وچھاں ہا۔

سورہ تزعت مکی تے بم اللہ مال ایندیاں ۴۷ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نان مال جبرہا بن جگے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ دین دے علم کوں چکن آلیاں جماعتاں گواہن۔
- ۳۔ تے دل گنڈھ پدھن آلیاں جماعتاں گواہن۔
- ۴۔ پریں پریں تک وچن آلیاں جماعتاں۔
- ۵۔ تے ہک ڈو جے کیں اگو و دھن آلیاں جماعتاں
گواہن۔
- ۶۔ دل دنیا دے کیس واسطے تجویزاں کریندن گواہن
- ۷۔ جیرے ڈینہ جگ کیتے قوم تیاری کر لسی۔
- ۸۔ ایندے لہد ہک بی گھڑی اوسی۔
- ۹۔ اوں ڈینہ دل کبندے پے ہوسن۔
- ۱۰۔ اکھیں ڈر کیں تے ہوسن۔
- ۱۱۔ اکھن کیا اسان ولا پھلے پریں اپنے رستے تے
ولائے ولیوں۔
- ۱۲۔ کیا جیلے اسان گلیاں ہویاں بلہیاں تھی ولیوں۔
- ۱۳۔ اکھن دل اے تاں گھاٹے آلا و لڑ۔
- ۱۴۔ اے جگ دی جبرہا ہک ڈر کا۔
- ۱۵۔ ایندے لہد او سارے جگ دے میدان وچ ہوسن۔
- وَالْتَّزَعَّتْ عُرُقًا ۝
وَالنَّيْطُ نَشَطًا ۝
وَالشَّيْخِ سَبْعًا ۝
فَالشَّيْخُ سَبْعًا ۝
فَالْمَدِيرُ أَمْرًا ۝
يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاحِفَةُ ۝
تَتَّبِعُهَا الزَّادِفَةُ ۝
قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ۝
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝
يَقُولُونَ إِنَّا لَنَرُّوْهُمْ فِي الْخَافِرَةِ ۝
وَإِذَا كُنَّا عِظَامًا تَجَرَّةً ۝
قَالُوا يٰلَا إِلَهَ إِلَّا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۝
فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ۝
فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝

وَقَالَ رَبِّ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ مُوسَى ۝

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَلَّبِ طُوًى ۝

إِذْ هَبَّ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ۝

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزُولَ ۝

وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى ۝

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى ۝

فَكَذَّبَ وَعَصَى ۝

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى ۝

فَحَشَرَ فَنَادَى ۝

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى ۝

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخْزَةِ وَالْأُولَى ۝

إِنْ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةٌ لِمَنْ يَخْشَى ۝

ءَ أَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ۝

رَفَعَ سَنَاهَا فُتُونَهَا ۝

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ۝

وَالْأَرْضُ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ۝

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْغَاهَا ۝

وَالْجِبَالُ أَوَّسَهَا ۝

مَتْنًا لَكُمْ وَلَآئِنَّا لَكُنَّا ۝

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى ۝

يَوْمَ يَنذَرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ۝

۱۶۔ کیا میں کہیں موسیٰ دی بھال آئی ہو۔

۱۷۔ جیسے اوں کوں پاک وادی طوی وچ اوندے رب سڈھائیے

۱۸۔ تے آکھیں فرعون دو وچ بے شک اومز زور تھی

گئے۔

۱۹۔ تے آکھ کیا توں پاک خیدوٹ پابندیں۔

۲۰۔ تے میں تیکوں تیلے رب دا راہ لکھالں تاں جو

توں لڑیں۔

۲۱۔ موسیٰ اونکوں دبو انشان دکھائے۔

۲۲۔ اوں انکار کیے تے نافرمانی کیتی۔

۲۳۔ ول کنڈ ولا کے درک پئے۔

۲۴۔ لوک کٹے کر کے منادی کرائی۔

۲۵۔ آکھیں میں تہا بڑا اچی شان آلا رب ہاں۔

۲۶۔ تے اللہ اونکوں آفرت تے دنیا دے عذاب وچ

پکڑ گدھے۔

۲۷۔ بے شک ایندے وچ لڑن والے کیتے عبرت۔

۲۸۔ کیا تہا کوں پیدا کرن اوکھا یا آسمان کوں جیکوں

خدا بنائے۔

۲۹۔ اونکوں بہوں اچا کیتے سی تے ول بے عیبا بنائیں۔

۳۰۔ تے رات اندھاری بنائی اس تے لڑو پہریں کوں ظاہر

کیتے سی۔

۳۱۔ ول زمین اوندے لہو دھائی اس۔

۳۲۔ اوندے وچ پانی تے گھا کڈھیں۔

۳۳۔ تے پہاڑ پوریں سی۔

۳۴۔ اے تہا بڑے کیتے تے تہا بڑے لڑجھیں کیتے سامان۔

۳۵۔ تے جیلے دہی آمنت اوسی۔

۳۶۔ جڈاں انسان اپنے عملیں کوں یاد کر لیں۔

- ۳۷۔ تے دوزخ ڈیکھن والے دے کوہر کرڈتی ویسی۔
 ۳۸۔ تے میں منہ زوری کیتی
 ۳۹۔ تے دنیاوی زندگی کوں چنگا سمجھا۔
 ۴۰۔ تے بے شک دوزخ اونڈا لکاڈا۔
 ۴۱۔ تے جیرھا اپنے رب دے مقام کینں ڈرسی تے اپنے
 آپ کوں گندی خواہش کینں روکیسی۔
 ۴۲۔ تے بے شک جنت اونڈا لکاڈا۔
 ۴۳۔ اوتیں کینں اوں گھڑی دا پچھن جو کڈن اوسی۔
 ۴۴۔ تیکوں تے اونڈے ذکر نال کیا واسطہ۔
 ۴۵۔ اونڈا چھیکڑی وقت خدا کوں پتہ۔
 ۴۶۔ توں تے محض اوکوں ہوشیار کرن والا این جیرھا اوں
 کینں ڈردے۔
 ۴۷۔ جیرھے ڈینہ اونکوں ڈیکھسن ایویں بگی جیویں او
 پچھ کہ رات یا کہ ڈینہ ریئے ہون۔
- وَيُذَوِّتُ الْجَحِيمَ لِمَنْ يَرَى ۝
 فَأَمَّا مَنْ ظَلَمَ ۝
 وَاتَّخَذَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝
 فَأَنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
 وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ۝
 فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
 يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِلُهَا ۝
 فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ۝
 إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهٰىهَا ۝
 إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنِ يَخْشَاهَا ۝
 كَانَتْهُمْ يَوْمَ يُؤْتَوْنَهَا لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ صُحْحًا ۝

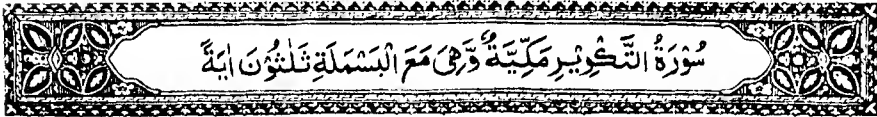

سورہ عبس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۳ آیات تے یک رکوع۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگلے
 ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ متھے تے وٹ آندس تے منہ پھیر گدھیں۔
 ۳۔ جو اونڈو یک اندھا آئے۔
 ۴۔ اے رسول تیکوں کیویں پتہ بگ سگداں جو مزد پاک
 تھی ویسی۔
 ۵۔ یا یاد کر لیس تے اے ذکر اونکوں فائدہ ڈیسی۔
- إِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝
 أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ۝
 وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهٗ يَهْدَى ۝
 أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِّكْرَى ۝

- ۶۔ کیا لے تمی سبکدے جو میرا بے پرواؤ۔
 ۷۔ توں اونڈو بہوں توہم ڈیوں۔
 ۸۔ تیبڑے اتے کوئی ذمہ داری نیں جے او پاک نیں
 تھیندا۔
 ۹۔ تے میرا تیبڑو درکلا آئے۔
 ۱۰۔ تے او بڑوادی ہا۔
 ۱۱۔ تے توں اول کنیں بے پروائی کریندیں۔
 ۱۲۔ لے اصلو غلط قرآن بک نصیحت۔
 ۱۳۔ میرا نصیحت پڑے
 ۱۴۔ قرآن عزت والیں بھیجیں وچ۔
 ۱۵۔ اچّی شان والیں تے پاک (بھیجیں وچ ہے)۔
 ۱۶۔ میرے وڈے وڈے بندھ کرن والیں نے بھر وچن۔
 ۱۷۔ تے عزت والیں تے نیک لوکں دے اچھ وچن
 ۱۸۔ انسان ہلاک تھوے کیجھنا ناسکرا۔
 ۱۹۔ اللہ اونکوں کیرمے شے کنیں پیدا کیتے۔
 ۲۰۔ نطفے کنیں پیدا کیتس دل اندازہ بنائیں۔
 ۲۱۔ دل راہ سوکھی کیتی اس۔
 ۲۲۔ دل اونکوں مار کے قبر وچ رکھیں۔
 ۲۳۔ دل جیلے چاہیں جیندا کر لیں۔
 ۲۴۔ ستر انسان کوں جو حکم ہا اوں پورا نہیں کیتا۔
 ۲۵۔ او انسان اپنے کھاٹے دو ڈیکھے۔
 ۲۶۔ بے شک اساں اوندے اتے بہوں پائی وسائے۔
 ۲۷۔ دل اسان زمین کوں بہوں کھٹے۔
 ۲۸۔ تے اونڈے وچ داٹے پیدا کیتے۔
 ۲۹۔ تے اگورتے سبزیاں۔
 ۳۰۔ تے زیرتون تے کھیاں۔
- ۱۰۔ اَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَىٰ
 وَهُوَ يَخْشَىٰ
 فَأَنْتَ عَنْهُ تَاخَىٰ
 كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ
 فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ
 فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ
 رُّفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ
 بِأَيْدِي سَفَرَةٍ
 كِرَامٍ بَرَرَةٍ
 قِيلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ
 مِنْ أَمْرِ شَيْءٍ خَلَقَهُ
 مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ
 ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ
 ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ
 ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ
 كَلَّا لَئِنَّا بَفْظِ مَا أَمَرَهُ
 فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ
 إِنَّا صَبَّأْنَا الْمَاءَ صَبًّا
 ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا
 فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا
 وَعَبَبْنَا وَقُضْبًا
 وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا

- ۳۱۔ تے گھاٹے باغ وَحَدَّٰثِیْنَ غُلَبًا ۝
 ۳۲۔ تے میوے تے سکاگھا پیدا کیٹھ سے وَفَاكِهَةً وَّآبًا ۝
 ۳۳۔ جیرھا ہٹا بڑے تے نہا بڑے ڈنگھیں کیٹھ سامان مَنَاعًا لَّكُمْ وَلَا تَعَامِكُمْ ۝
 ۳۴۔ تے جیلے کن پارٹن آلا عذاب اوسی۔ فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاعَةُ ۝
 ۳۵۔ جڈاں آدمی اپنے بھراکنیں بھجسی۔ یَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۝
 ۳۶۔ اپنی ماتے پیرکنیں۔ وَأُمِّهِ وَأَبْنَاهُ ۝
 ۳۷۔ تے اپنی زال تے پُتریں کنیں بھجسی۔ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ۝
 ۳۸۔ اول ڈینہہ برآدی اپنے اپنے کم وچ رُودھا پیا لَحْلِ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝
 ہوسی (اپنے مرٹے وچ تار ہوس) وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفَرَةٌ ۝
 ۳۹۔ اول ڈینہہ کچھ منہ چکمن۔ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝
 ۴۰۔ کھلے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝
 ۴۱۔ تے کچھ منہ ہوسن انہیں تے مٹی ہوسی۔ تَرَهَّقَهَا قَتَرٌ ۝
 ۴۲۔ تے کالوٹ انہیں رے منہ تے ہوسی۔ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُ الْفَجَرَةُ ۝
 ۴۳۔ ایٹھے لوک کافرتے بدکار ہوسن۔

سورہ تکویر کی ۷۳۶ آیتیں

- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 ۲۔ جیلے سجھ واپس ولسی إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝
 ۳۔ تے جیلے تارے دھندلا ولسن۔ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۝
 ۴۔ تے جیلے پہاڑ ٹوڑیے ولسن۔ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۝
 ۵۔ تے ڈاچیاں بے کار تھی ولسن۔ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۝
 ۶۔ ڈنگھ کٹے کیٹھ ولسن۔ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۝

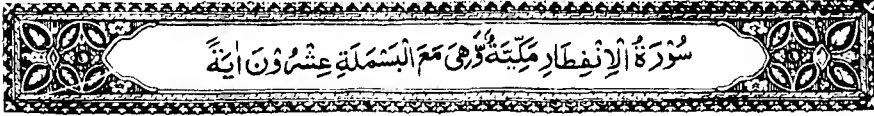

- وَاِذَا الْبُحَارُ يُجْعَرَتٌ ۝
وَاِذَا الْفُؤُوسُ زُوِّجَتْ ۝
وَاِذَا الْمَوْءِدَةُ سُيِّلَتْ ۝
بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ۝
وَاِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝
وَاِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝
وَاِذَا الْجَبَابِثُ سُعِّرَتْ ۝
وَاِذَا النُّجُومُ اُزْلِفَتْ ۝
وَعِلَتْ نَفْسٌ مَّا اَحْضَرَتْ ۝
فَلَا اَقْسَمُ بِالْخَنَسِ ۝
الْجَوَارِ الْكُنَسِ ۝
وَالْيَلِ اِذَا عَسَسَ ۝
وَالضُّبُعُ اِذَا تَنَفَّسَ ۝
اِنَّكَ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝
ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝
مُطَّلَعٌ ثَمَّ اَمِينٍ ۝
وَمَا صَاحِبُكُمْ يَنْجُو ۝
وَلَقَدْ سَآءُ بِالْاُفُقِ الْبَیِّنِ ۝
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَیْبِ بِضُنَّیْنٍ ۝
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَیْطٰنٍ رَّجِیْمٍ ۝
فَاَیْنَ تَذٰهَبُوْنَ ۝
اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِیْنَ ۝
لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ اَنْ یَّسْتَقِیْمَ ۝
وَمَا تَشَآءُوْنَ اِلَّا اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّ
- ۷۔ تے جیلے سندر رلا ڈتے ولین۔
۸۔ تے بندے آپت وچ بلا ڈتے ولین۔
۹۔ تے جیلے جیندیاں پُرکھن والیں دے متعلق کچھیا ویسی
۱۰۔ کیرے گناہ وچ اذنوں ماریا ویندا ہا۔
۱۱۔ تے جیلے کتاباں کھنڈا ڈتیاں ولین۔
۱۲۔ تے جیلے آسمان دی کھل بھائی ویسی۔
۱۳۔ تے جیلے دوزخ بھڑکا دی ویسی۔
۱۴۔ تے جیلے جنت کو لہر کر ڈتی ویسی۔
۱۵۔ ہر شخص کوں اوندا پتہ بگ دیسی ہواں کیتا ہوسی۔
۱۶۔ میں گواہ بنیلاں جیرے جیرے ٹردیں ٹوں کچھوتے ہٹ
ویندن۔
۱۷۔ تے نک دی سیدھ چلن تے جیرے گھر وچ بہر ہندن
۱۸۔ تے رات گواہ جیلے او ممکن تے اندی ہا۔
۱۹۔ تے فجر گواہ جیری نکدی ہا۔
۲۰۔ بے شک اے رسول کریم دیاں گالیں ہن۔
۲۱۔ طاقت والا اے تے عرش والے خدا دے نزدیک عزت
والا ہا۔
۲۲۔ طاقت دے لائق ہے تے امین دی ہے
۲۳۔ تے تہا ڈا ساتھی دیوانہ نیں۔
۲۴۔ اوں اذنوں کھلے آسمان تے ڈٹے۔
۲۵۔ تے غیب دیاں خبراں ڈسٹ وچ شوم نیں۔
۲۶۔ تے اے مردود شیطان دا قول نیں۔
۲۷۔ تے تساں کتنے ویندے پئے ہا۔
۲۸۔ او تے محض عالمین کیتے نصیحت۔
۲۹۔ اندرے واسطے جیرا سدھے راہ تے ٹرن چاہرے
۳۰۔ تے تساں اوں گال دی خواہش کر سگدے ہا جیری

الْعَلَمِينَ ۝

رب العالمین خدا پا بندے۔

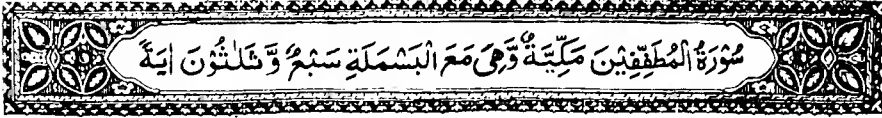
۴

سورہ انفطار مکی ء تے لہم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیات۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے ڈیوڑن
والا تے دل دل رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ جیلھے آسان پھوٹ ویس۔
- ۳۔ جیلھے تارے جھڑولسین۔
- ۴۔ تے جیلھے سمندر جیریے ولین۔
- ۵۔ تے جیلھے قبرال پٹیاں ولین۔
- ۶۔ ہر شخص کول پتہ بگ ویس جواول اگوتے بھج پٹیاں ء۔
- ۷۔ اے انسان نیکوں کیوں تیلے عزت والے رب دے
بارے وچ دکھا ڈتے۔
- ۸۔ جیں نیکوں پیدا کیے دل درست کیتس ول طاقت
ڈرتی اس۔
- ۹۔ جبرمی شکل پسند کیتی اس نیکوں ٹنٹس۔
- ۱۰۔ سٹوتساں دین دا انکار کریندے ء۔
- ۱۱۔ تے بے شک تہا ڈے اتے نگران۔
- ۱۲۔ شریف کھن والین۔
- ۱۳۔ او جانڈن جو تساں کریندے ء۔
- ۱۴۔ بے شک نیک لوک نعمتس وچ ہوسن۔
- ۱۵۔ تے گناہ گار بے شک دوزخ وچ ہوسن۔
- ۱۶۔ او جزا سزا دے ڈینہ اوندے وچ بیٹھے ولین۔
- ۱۷۔ او اول کینس ملک نہ بگسن۔
- إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ②
وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ③
وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ④
وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ⑤
عِلِمْتُ نَفْسٌ مَّا قَدْ مَتَّ وَ أَخْرَجْتُ ⑥
يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ⑦
الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّكَ فَعَدَلَكَ ⑧
فِي آيٍ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ⑨
كَلَّا بَلْ تُكَلِّمُونَ بِالذِّينِ ⑩
وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ⑪
كِرَامًا كَاتِبِينَ ⑫
يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ⑬
إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ⑭
وَإِنَّ الْفَاجِرَ لَفِي جَحِيمٍ ⑮
يُصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ ⑯
وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ⑰

- ۱۸۔ تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہ کیا ہے؟
 ۱۹۔ دل تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہ کیا ہے؟
 ۲۰۔ جیرے ڈینہ کوئی کجھ دی کہیں دے کم نہ آ سگسی تے
 سارا فیصلہ اللہ دے ہتھ ہو سی۔
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 يَوْمَ لَا تَنَالُكَ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَفْرُ
 يُؤْمِدُ يَلَهُ ۝

سورۃ مطففين مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے
 ڈیون والا تے ول دل رحم کرن والا۔
 ۲۔ گھٹ تولن والیں کیتے تباہی۔
 ۳۔ جیرے لوکیں کیں تول کے گھندن تے پورا گھندن
 ۴۔ تے بلے بہیں کوں تول کے ڈینڈن تے گھٹ
 کر ڈیندن۔
 ۵۔ کیا انہیں کوں خیال نہیں جوا اٹھالے ولین۔
 ۶۔ وڈے ڈینہ کوں۔
 ۷۔ جیرے ڈینہ لوک رب العالمین خدا کیتے کھڑے تھی
 ولین۔
 ۸۔ سٹوبے شک گناہ گاریں دا حکم ہمیشہ دی کتاب وچ
 ۹۔ تے تیکوں کیا پتہ او ہمیشہ دی کتاب کیا ہے
 ۱۰۔ اوکھی ہون کتاب۔
 ۱۱۔ انکار کرن والیں کیتے اول ڈینہ تباہی۔
 ۱۲۔ جیرے جزا سزا دے ڈینہ دا انکار کریندن۔
 ۱۳۔ تے اوندا انکار محض او ہے کریندن جیرے حد
 کنیں ودھن والے تے بہوں گناہ گارن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ۝
 الَّذِينَ إِذَا أَتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝
 وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ۝
 أَلا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝
 لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝
 يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
 كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سَعِيرٍ ۝
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَعِيرٌ ۝
 كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝
 وَيْلٌ لِّيَوْمِئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝
 الَّذِينَ يَكْذِبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝
 وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝

۱۳۔ جیلھے اونکوں ساڈی آیات پڑھ کے سٹایاں ویندن
آہن لے پیسے لوکس دے قصے بن۔

۱۵۔ سٹو امل انہیں دے دیں تے رنگ بگ گئے انہیں
دے عملیں دی وجہ نال۔

۱۶۔ سٹو بے شک او اوں ڈیہند اپنے رب کیں پریں
رکھے ولین۔

۱۷۔ ول بے شک او دوزخ وچ پٹھے ولین۔

۱۸۔ ول اکھیا ویسی ایہو باجیندا تساں انکار کریندے
پاوے۔

۱۹۔ سٹو بے شک نیک لوکس کیتے مکم "علین" وچ۔

۲۰۔ تیکوں کیا پتہ اے "علیون" کیا بنے؟

۲۱۔ لکھی ہوئی کتاب۔

۲۲۔ اللہ دے قریبی اونکوں ڈیکھسن۔

۲۳۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔

۲۴۔ ہماجیں تے بڈرے بیٹھے ہوسن۔

۲۵۔ انہیں دے چہرے تے توں خوشی دی سرسبزی ڈیکھیں۔

۲۶۔ بند شراب انہیں کوں پلائی ویسی۔

۲۷۔ جیندے چھیکڑ وچ مشک ہوسی تے ہن خستے
خواہش کرن آلیں کوں خواہش کرنی چاہی دی۔

۲۸۔ تے اوندے وچ "تسئیم" مل ہوئی ہوسی۔

۲۹۔ چشمہ جیندے وچ قریبی لوک پین۔

۳۰۔ بے شک مجرم مومنیں تے کھلے بن۔

۳۱۔ تے جیلھے اوہیں دے نال لنگھدے بن انہیں
دو اشارے کریندے بن۔

۳۲۔ تے جیلھے گھرا لیں دو ولدے بن اکڑیندے بن

إِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ۝

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ۝

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝

وَمَا أَذْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ۝

إِنَّ الْإِبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝

عَلَى الْأَرْآلِكِ يَنْظُرُونَ ۝

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ۝

خِتْمُهُ مُصَلٍّ ۝ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

السَّافِرُونَ ۝

وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ۝

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا

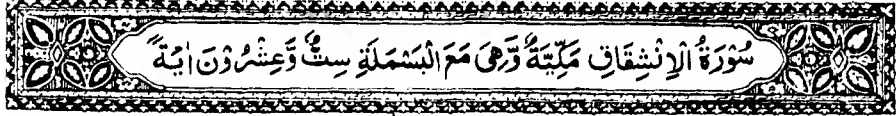
يَضْحَكُونَ ۝

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ۝

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا

فَكَهِنَ ۝

- وَاِذَا رَاوْهُمْ قَالُوْا اِنَّ هٰؤُلَاءِ لَضَالُوْنَ ۝
 ۳۳۔ جیلے انہیں کوں بڑبڑے بن آہدے ہن بیشک
 اے گراہن۔
 وَمَا اُرْسِلُوْا عَلَيْهِمْ حٰفِظِيْنَ ۝
 ۳۴۔ انہیں تے نگراں بنا کے نیس بیٹھے گئے۔
 فَاَلْيَوْمَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُوْنَ ۝
 ۳۵۔ تے اچ مو من کافر یں تے کھلے پین۔
 عَلٰی الْاَرَآءِیْکَ یَنْظُرُوْنَ ۝
 ۳۶۔ ہما نہیں تے بڑبڑے پین۔
 هَلْ تُؤْتٰی الْکُفَّارُ مَا کَانُوْا یَفْعَلُوْنَ ۝
 ۳۷۔ تے کیا کافر یں کوں ادھر بدلہ نیس ملیا جو او کریندے
 ہن۔

سورة الانشقاق مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۶ آیتاں۔

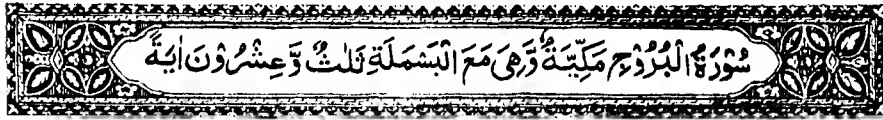
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال میرھا بن گئے
 ۲۔ جیلے آسان پھٹ ویس۔
 ۳۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوندے اتے
 فرین۔
 ۴۔ تے جیلے زمین ودھائی ویس۔
 ۵۔ تے جو اوندے وچ باہر وکدھ سیسی تے خالی
 تھی ویس۔
 ۶۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوند فرین۔
 ۷۔ اے انسان بے شک توں پورے زور نال خدا دو
 و نجن والا ہو یں تے ول اوکوں ملن والا یں۔
 ۸۔ تے جیکوں اعمال نامہ سجے بھد وچ بڑا ویس۔
 ۹۔ اول کنیں جلدی سوکھا حساب گمن گدھا ویس۔
- ۱۔ تَسْمِعُ اللّٰهُ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 ۲۔ اِذَا السَّمَاءُ اَنْشَقَّتْ ۝
 ۳۔ وَاَنْتَ اِلٰ رَبِّهَا وُحِّقْتَ ۝
 ۴۔ وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ۝
 ۵۔ وَاَلْقَتْ مَا فِيْهَا وَتَخَلَّتْ ۝
 ۶۔ وَاَنْتَ اِلٰ رَبِّهَا وُحِّقْتَ ۝
 ۷۔ يٰۤاَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَاذِبٌ ۝
 ۸۔ فَمَلَقِيْهِ ۝
 ۹۔ فَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ ۝
 ۱۰۔ فَسَوْفَ يُجٰسَبُ حِسَابًا يَّسِيْرًا ۝

- ۱۰۔ تے او اپنے پیر دو خوش خوش ولس۔
 ۱۱۔ تے جینکوں اعمال نامہ اوندی کنڈ پچھو ڈیا ولس
 ۱۲۔ او اپنے منہ نال تباہی کوں سبلیس۔
 ۱۳۔ تے بھڑکری بھا وچ سٹیا ولس۔
 ۱۴۔ بے شک اور اپنے پیر وچ بہوں خوش ہا۔
 ۱۵۔ اوندا خیال ہا اول تے مصیبت نہ اوسی۔
 ۱۶۔ سٹو اوندا رب بے شک اونکوں ڈیلا کھڑا ہا۔
 ۱۷۔ سمجھ دی لال کوں گواہ بنیداں۔
 ۱۸۔ تے رات کوں جیلھے او ہر شے دلہیٹ تے لگا گھڑی
 ۱۹۔ تے چند کوں جیلھے او پورا تھی ونجے۔
 ۲۰۔ تساں مزدور ہولے ہولے انہیں حالتیں تے پچسو۔
 ۲۱۔ انہیں کوں کیا تھی گئے اونڈرے نیں۔
 ۲۲۔ تے جیلھے انہیں کوں قرآن پڑھ کے ٹایا ونجے او
 سمدہ نیں کریندے۔
 ۲۳۔ اصل کافر تے انکار کریندن۔
 ۲۴۔ اللہ بہوں جاڈرے جو او گنہگار۔
 ۲۵۔ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ والے عذاب دی خبر
 ڈے۔
 ۲۶۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرے منیندن تے
 چکے عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیرن والا اجر۔
- ۱۰۔ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۱۔ وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَأَىٰ ظَهْرَهُ ۝
 ۱۲۔ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝
 ۱۳۔ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ۝
 ۱۴۔ إِنَّكَ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۵۔ إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ ۝
 ۱۶۔ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝
 ۱۷۔ فَلَا أَقْسِمُ بِالْشفَىٰ ۝
 ۱۸۔ وَالْكَبِيلِ وَمَا وَصَىٰ ۝
 ۱۹۔ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَىٰ ۝
 ۲۰۔ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ۝
 ۲۱۔ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝
 ۲۲۔ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝
 ۲۳۔ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا بَلَدًا بَوْنًا ۝
 ۲۴۔ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ۝
 ۲۵۔ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝
 ۲۶۔ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

مخالفتہ عابدانہ

۱۰۔

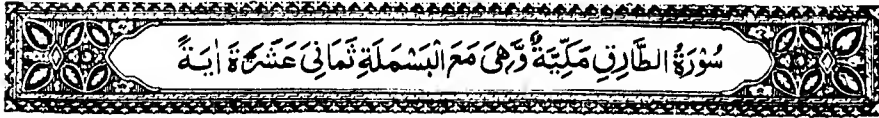
۱۰۔

سورة بروج مکی ۷۲۲ کے لئے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جیرھا بن شکرے
ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ برحبیں آلا آسمان گواہ۔
- ۳۔ تے او بڑینہ جیند او عدہ ۷ گواہ۔
- ۴۔ تے گواہ تے جیندی گواہی بڑی گئی ۷ اودی۔
- ۵۔ گھڑیں آ لے تباہ تھی گئیں۔
- ۶۔ جیرھے بل سٹ کے بھا بھڑکیندے ہن۔
- ۷۔ جیلھے او بھا دے نال پیٹھے ہن۔
- ۸۔ تے او جو مومنین نال کریندے پئے ہن انہیں دے
دل گواہ ہن۔
- ۹۔ او انہیں کیں معن این واسطے رُسین تے کاوڑین جو
او غالب تے صفیتں والے اللہ کوں منیدے ہن۔
- ۱۰۔ او خدا جیندے واسطے بے آسمانیں تے زمین دی
بادشاہت تے اللہ ہر چیز کوں بڑھا پئے۔
- ۱۱۔ بے شک جہنیں مومن مردیں تے مومن تریہیں کوں
عذاب بڑے دل توبہ وی نیں کیتے انہیں کیتے دوزخ
دا عذاب نے انہیں کیتے ساڑن والا عذاب۔
- ۱۲۔ بے شک مومن جہنیں نیک عمل کیتن انہیں کیتے
باعن جیندے وچ نہراں و بندیاں پئے لے بہوں
وڈی کامیابی ۷۔
- ۱۳۔ بے شک تیرے رب دی پکڑ سخت۔
- وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ②
وَالْيَوْمِ النُّجُودِ ③
وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ④
قَبِيلِ اصْحَابِ الْاُخْدُودِ ⑤
النَّارِ ذَاتِ الْوُكُودِ ⑥
اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ⑦
وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ⑧
وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ اِلَّا اَنْ يُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ الْعَزِيزِ
الْحَبِيدِ ⑨
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑩
اِنَّ الَّذِيْنَ فَتَنَّا الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ لَمْ
يَتُوبُوْا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيْثِ ⑪
اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنَّةٌ
تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيْرُ ⑫
اِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيْدٌ ⑬

- ۱۳۔ بے شک او شروع کریندے تے ولا ولا عذاب
بُئِنْدَے۔
- ۱۵۔ تے او کھنٹن والا تے پیار کرن والا دی ہے۔
- ۱۶۔ عرش عید والا۔
- ۱۷۔ جو چاہندے او کر کے رہندے۔
- ۱۸۔ کیا میں کہیں لشکریں دی فرمائیں آئی۔
- ۱۹۔ فرعون تے قوم دی۔
- ۲۰۔ اصل کا فربر حال وچ انکار کریندن۔
- ۲۱۔ تے اللہ انہیں کوں بچھو کہیں ولہیٹ گھنسی
- ۲۲۔ اصل او قرآن مجید۔
- ۲۳۔ میرا محفوظ تختی وچ۔
- إِنَّكَ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ۝
وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ۝
ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۝
فَعَالٌ لِّمَآ يُرِيدُ ۝
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ۝
فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ۝
بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۝
وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ۝
بَلْ هُوَ قَوَّانٌ مَّجِيدٌ ۝
فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ۝

سورة طارق مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۸ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال میرا بن گئے،
بُیُوْنُ والا تے ول ول رحم کرن والا ؎۔
- ۲۔ آسمان تے فجر دے تارے گواہن۔
- ۳۔ تیکوں کیوں پتہ ؎ فجر دا تارا کیا ہے۔
- ۴۔ مہوں چمکن والا تارا ؎۔
- ۵۔ ہر انسان تے ہک نہ ہک جگہان مقرر۔
- ۶۔ انسان بڑیکھے تے سہی کیر صی شے کہیں پیدا کیا گئے
- ۷۔ او اچھل دے پاؤں کہیں پیدا کیا گئے۔
- ۸۔ میرا پسلیں تے کنڈ دی ٹیڑیں وچر نکل دے۔
- ۹۔ بے شک او اونکوں ولا ولاوٹن تے قادر۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝
النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝
إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝
خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝
يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝
إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝

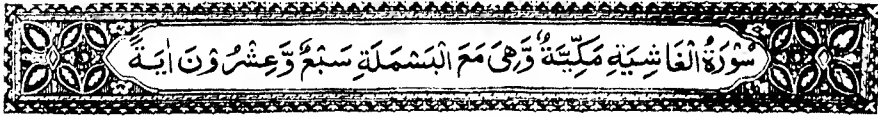
- یَوْمَ تَبْلَى السَّائِرُونَ ﴿۱﴾
 فَمَالَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿۲﴾
 وَالسَّاءُ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿۳﴾
 وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿۴﴾
 إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ﴿۵﴾
 وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ﴿۶﴾
 إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿۷﴾
 وَآكِيدٌ كَيْدًا ﴿۸﴾
 فَيَهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَمْهَلُهُمْ رُونِدًا ﴿۹﴾
 ۱۰۔ جڈاں راز ظاہر تھیں۔
 ۱۱۔ اونڈے کیسے نہ طاقت ہو سی تے نہ امدادی۔
 ۱۲۔ دل و دل و سن ۲۲ جھوٹ گواہ۔
 ۱۳۔ تے پھٹ و بچن والی زمین گواہ۔
 ۱۴۔ بے شک اے پھیکڑی تے پکی گال۔
 ۱۵۔ اے کمزور کلام نہیں۔
 ۱۶۔ بے شک او تدبیراں کرنین۔
 ۱۷۔ تے میں دی تدبیراں کرنین۔
 ۱۸۔ تے قول کافریں کوں و سہی بڑے کجھ ڈینہ دی و سہی
 بڑے۔

سُورَةُ الْأَعْلَى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعِ الْبَسْمَلَةِ عَشْرُونَ آيَةً

سورة اعلیٰ مکی ۷۴۵ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾
 سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿۲﴾
 الَّذِي خَلَقَ فَسْوَى ﴿۳﴾
 وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ﴿۴﴾
 وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ﴿۵﴾
 فَجَعَلَهُ غَنَاءً أَحْوَى ﴿۶﴾
 سَتُفْرِكَ فَلَا تَنْسَى ﴿۷﴾
 إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿۸﴾
 وَنُبَيِّنُكَ لِلْيَسْرَى ﴿۹﴾
 ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال ہیر عابن منگے
 ڈلوٹن والا تے بہوں مہربان۔
 ۲۔ اچھے اچھی شان والے رب دی تسبیح کر۔
 ۳۔ میں پیدا کیسے تے درست کیسے۔
 ۴۔ تے جس اندازہ مقرر کیسے تے ہدایت ڈتی اس۔
 ۵۔ تے میں گھاٹے بیٹے
 ۶۔ تے دل اونکوں کالا چورا کر ڈتس۔
 ۷۔ اساں تیکوں پڑھیسوں تے قول بھلیں نہ۔
 ۸۔ سوائے اونڈے جو اللہ چاہے بے شک او جانیڈے
 ہر ظاہر تے کئی ہونی گال کوں۔
 ۹۔ کامیابی اساں تیبڑے کیسے سوکھی کر ڈھیسوں۔

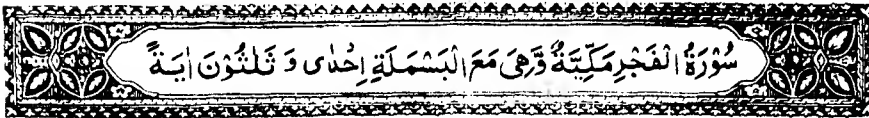
- ۱۰۔ توں نصیحت کربے شک نصیحت فائدہ ڈیندی ۱۰
 ۱۱۔ جیرھا ڈر دے اوسر نور نصیحت پکڑ لیسے۔
 ۱۲۔ تے جیرھا بخت او پریں رہ دیسی۔
 ۱۳۔ جیرھا وڈی بھا وچ سٹیا ویسی۔
 ۱۴۔ دل اوندے وچ او نہ مری تے نہ جیسی۔
 ۱۵۔ جیرھا پک ٹہی ادا کامیاب تھی ویسی۔
 ۱۶۔ تے اپٹے رب داناں گھنسی تے نماز پڑھدا رو گیا ہوسی۔
 ۱۷۔ اصل تہاں دنیاوی زندگی کوں زیادہ چنگا جانڈے ۱۷
 ۱۸۔ تے آخرت ہوں چنگی تے باقی رہی والی ۱۸
 ۱۹۔ بے شک اسے کمال پہلے صحیفیں وچ دی ہائی پئی۔
 ۲۰۔ ابراہیم تے موسیٰ دے صحیفیں وچ۔
- فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ۝
 سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشَىٰ ۝
 وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى ۝
 الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى ۝
 ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَخْشَى ۝
 قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ۝
 وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ۝
 بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝
 وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۝
 إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۝
 صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ۝

سورۃ غاشیہ مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۷ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن چکے ڈیون
 والائے دل ول رحم کرن والا ۱
 ۲۔ کیا تیکوں اوں معیت دی خبر نہیں ملی۔
 ۳۔ جیڈاں منہ لیتے پئے ہوسن۔
 ۴۔ محنت کریندے پئے ہوسن تھکے پئے ہوسن۔
 ۵۔ تے او جماعت جھڑکی بھا وچ پہنسی
 ۶۔ اہل دے چٹھے وچ پانی انہیں کوں پلایا ویسی۔
 ۷۔ انہیں کوں سوائے گھا دے بیا کوئی کھانا نہ ملیسی۔
 ۸۔ نہ ادا موٹا کر لیسے تے نہ کچھ وچ فائدہ ڈیسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۝
 وَجُوهٌُ يُؤْمِنُ خَاشِعَةً ۝
 عَابِلَةً نَّاصِبَةً ۝
 تَصْلَى نَارًا خَامِيَةً ۝
 تُنْفَخُ مِنْ عَيْنِ آيَةٍ ۝
 لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ۝
 لَا يُسْنِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ۝

- ۹۔ تے کچھ منہ اول ڈینہ خوش ہوسن۔
 ۱۰۔ اپنی کوشش تے انہیں کون تسلی ہوسی۔
 ۱۱۔ اداچی جتیں وچ رہسن۔
 ۱۲۔ اوندے وچ بے ہودہ گاہیں نہ سٹسن۔
 ۱۳۔ اوندے وچ دہندے چشتے ہوسن۔
 ۱۴۔ اوندے وچ اپنے اپنے تحت ہوسن۔
 ۱۵۔ تے آب غورے لاتھے ہوسن۔
 ۱۶۔ تے وہائے قطاریں وچ پئے ہوسن۔
 ۱۷۔ تے قالیناں وچیاں پیاں ہوسن۔
 ۱۸۔ کیا او ڈہدے نیں اٹھ کون کیوں پیدا کیتا گئے۔
 ۱۹۔ تے آسمان کون کیوں اچا کیتا گئے۔
 ۲۰۔ تے پہاڑیں کون کیوں ٹھوک کے پوریا گئے۔
 ۲۱۔ تے زمین کون کیوں سدھا کیتا گئے۔
 ۲۲۔ توں نصیحت کر تو محض نصیحت کرن والا ہوسن۔
 ۲۳۔ توں انہیں تے دروغہ نوہیں۔
 ۲۴۔ بے شک میرھے کنڈ ولین نے انکار کر لیں۔
 ۲۵۔ تے اللہ اونکوں وڈا عذاب ملیس۔
 ۲۶۔ بے شک او ساڈو ولسن۔
 ۲۷۔ تے دل انہیں دا حساب گھنٹ ساڈا کم۔
- وَقُودُ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ۝
 تَسْغِيهَا رَاضِيَةٌ ۝
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝
 لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِاَغْيَةٍ ۝
 فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝
 فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۝
 وَآكَوَابٌ مُّضَوَّعَةٌ ۝
 وَنَسَارِقٌ مِّمْلُوقَةٌ ۝
 وَزُرَارٍ ثَمَنِيَّةٌ ۝
 أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝
 وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝
 وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝
 وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝
 فَذُكِّرُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝
 لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُضَيِّطٍ ۝
 إِلَّا مَنْ كُفِيَ وَكَفَرَ ۝
 يُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۝
 إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۝
 ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝

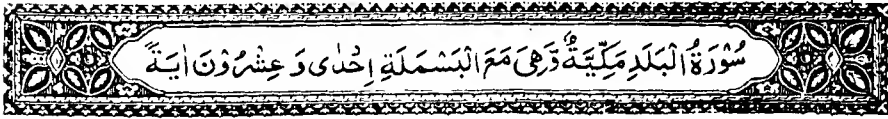

سورة فجر کی ۷۷ تے لبم اللہ مال ایندیاں ۳۱ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال میرھا بن مگئے
 ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
 ۲۔ فجر گواہ۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَالْفَجْرِ ۝

- وَيَا أَيُّهَا الْعَشِيرَةُ ①
وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ②
وَالْيَلِ إِذَا يَسِرُّ ③
هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ④
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ⑤
إِمرَأَاتِ آلِ الْحِجَادِ ⑥
الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ⑦
وَتَمُودَ الَّذِي جَاءَ بِالسَّعِيرِ ⑧
وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَارِ ⑨
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ⑩
فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ⑪
فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ⑫
إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ⑬
فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ ⑭
نَعْمَةً ۖ يَقُولُ رَبِّيَ أَكْرَمَنِ ⑮
وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ ۖ يَقُولُ ⑯
رَبِّيَ أَهَانَنِ ⑰
كَلَّا بَلْ لَا تَكْفُرُونَ الْبَيِّنَاتِ ⑱
وَلَا تَخْضَعُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ⑲
وَتَأْكُلُونَ الشَّرَآءَ أَكْلًا لِّسَانٍ ⑳
وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَنًّا ㉑
كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ㉒
- ۳۔ تے ڈاہ راتیں گواہ سن۔
۴۔ تے کہ بھنت تے ہک طاق وی۔
۵۔ تے رات وی جیرھی ٹر پڑے۔
۶۔ کیا ایندے وچ سیائے کیتے کوئی گواہی ہو۔
۷۔ کیا تیکوں پتہ ہو تیبڑے رب نے عاد قوم نالی
کیا کیتے۔
۸۔ ارم قوم جو وڈی وڈی ماٹیں والی ہائی۔
۹۔ اینجی قوم پہلے اتھال پیدا وی نہ کیتی گئی ہائی۔
۱۰۔ تے تمود دا وی جیرھے پتھر ترور کسے اپنے مکان
بٹیندے ہن۔
۱۱۔ تے فرعون وی جیرھا پہاڑیں دا مالک ہا۔
۱۲۔ جنہیں ملک وچ فساد مچایا ہویا ہا۔
۱۳۔ تے فساد وچ دودھ دے لگے۔
۱۴۔ تیبڑے رب انہیں تے عذاب دا سولٹا ماریے۔
۱۵۔ بے شک تیبڑا رب ٹوہ وچ۔
۱۶۔ تے ڈیکھ انسان کوں جیلھے اندراب از میندے
اوندی عزت کریندے تے نعمتاں ڈیندے تے او
آہرے میڈے رب میڈی عزت کیتی ہو۔
۱۷۔ تے جیلھے اوں کوں ہز میندے تے اوندا رزق
تنگ کر ڈیندے تے او آہرے میڈے رب
میکوں ذلیل کیتے۔
۱۸۔ سٹو اصل لتاں یتیم دی عزت نو ہے کریندے۔
۱۹۔ مسکین دی ردٹی کیتے توہرے نوہے ڈویندے۔
۲۰۔ تے وراثت دا مال خوب کھندے ہو۔
۲۱۔ تے مال نال بہوں محبت کریندے ہو۔
۲۲۔ سٹو جیلھے زمین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ویسی۔

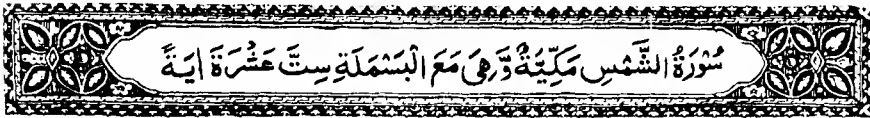
- ۲۳۔ تے تیلار ب اوسی تے فرشتے قطاریں وچ کھڑے ہوسن
 ۲۴۔ تے دوزخ کو لہو آندی ویسی تے جڑاں انسان نصیحت
 حاصل کرن چاہسی تے لے وقت نصیحت کتیں فائدہ
 چاؤن دانہ ہرسی۔
- ۲۵۔ او اکسی افسوس میں اپنی زندگی کیتے کچھ پھٹیا ہوئے ہا۔
 ۲۶۔ تے اول بڑہنہ نہ کوئی او ہر جہاں عذاب بڑیسی
 ۲۷۔ تے نہ او ہر جہاں کوئی پکڑ کر لیس۔
 ۲۸۔ لے نفس جسں تسلی پا گدھی ہو۔
 ۲۹۔ توں اپنے رب دوول آ توں اول کین خوش او
 تیں کین خوش۔
- ۳۰۔ میڈے بندیں وچ شامل تھی وئج۔
 ۳۱۔ تے ول میڈی بہشت وچ بہہ وئج۔
- وَجَاءَ رَبُّكَ وَالنَّارُ سَفًّا ۝
 وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ
 الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۝
 يَقُولُ لِيَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝
 فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ۝
 وَكَذَٰلِكَ يُوَفِّي وَثَاقَهُ أَحَدٌ ۝
 يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝
 اذْجَبِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ۝
 فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝
 وَادْخُلِي جَنَّتِي ۝

سورة بلد مکی ءے لسم اللہ ناں ایندیاں ۲۱ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ ءے ناں نال جبرہا بن گئے بڑیوں
 والے دل ول دم کرن والا۔
 ۲۔ میں این شہر کوں گواہ بٹینداں۔
 ۳۔ تے توں این شہر وچ ضرور ولسیں۔
 ۴۔ تے پیر پیر دی گواہیں۔
 ۵۔ اسان انسان کوں محنت کرن والا بٹائے۔
 ۶۔ اوندا کیا خیال جو اونرے اتے کہیں دانرور نیں چل
 سگدا۔
 ۷۔ آہرے میں ڈھیر دیے ڈھیر مال لٹوا ڈتے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 لَا أَقْسِمُ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ۝
 وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَٰذَا الْبَلَدِ ۝
 وَالْأَيْدِ وَمَا وَلَدَ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝
 يَحْسَبُ أَنَّ لَّنْ يَفْقَدَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ۝
 يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ۝

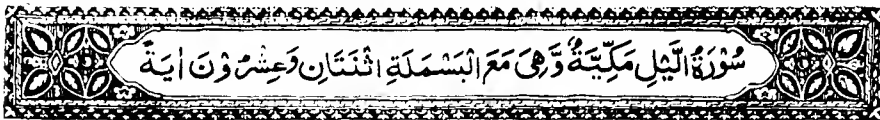
- ۸۔ اوندا کیا خیال اونکوں کوئی بوجھن والا نہیں۔
 ۹۔ کیا اسال اوندیاں ڈو اکھیں نہیں بنایاں۔
 ۱۰۔ زبان تے ڈو تھوڑے۔
 ۱۱۔ تے اونکوں ڈو رستے دکھائے۔
 ۱۲۔ او (دل دی) چوٹی تے نہیں چڑھیا۔
 ۱۳۔ تیکوں کیا پتہ او چوٹی کیا ہے؟
 ۱۴۔ ہک ہانے کوں آزاد کرٹی۔
 ۱۵۔ یا مہکھ دے ڈینہہ روٹی کھراوٹی۔
 ۱۶۔ یتیم کوں حیرھا سکا ہوئے۔
 ۱۷۔ یا مسکین کوں حیرھا مٹی تے پیا ہوئے۔
 ۱۸۔ دل لے انہیں وچو بن ونبجے ہا حیرے ایمان
 ایندن تے ہک ڈو بھے کوں میردی تے رحم کرن دی
 نصیحت کریندن۔
 ۱۹۔ لے سچے پاسے آلن۔
 ۲۰۔ تے حیرے ساڈی آیات دا انکار کریندن اوکھے
 پاسے آلن۔
 ۲۱۔ انہیں کیے بھٹی دی بھادی سزاو۔
- اَيَحْسَبُ اَنْ لَّمْ يَرَهُ اَحَدٌ ۝
 اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝
 وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝
 وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۝
 فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝
 وَمَا اَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝
 فَكُّ رَقَبَةٍ ۝
 اَوْ اطْعَمَ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ۝
 يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝
 اَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۝
 ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا
 بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝
 اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْيَمِينَةِ ۝
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَيِّنَاتِ هُمْ اَصْحَابُ الشِّمَّةِ ۝
 عَلَيْهِمْ نَارُ مُّؤَصَّدَةٍ ۝

سورة الشمس مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۶ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال حیرھا بن گئے ڈیون
 والا تے دل دل رحم کرن والا۔
 ۲۔ سمجھتے کانا ڈینہہ دا گواہن۔
 ۳۔ تے چند حیرھا سمجھ دے پچھو اندے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ۝
 وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰلٰهَا ۝

- ۳۔ تے ڈینہہ جیلے او سمجھ کوں ظاہر کریندے۔
 ۵۔ تے رات جیلے اوں کوں نکا ڈینری ۶۔
 ۶۔ تے آسمان تے اونڈے بٹاؤں کوں دی۔
 ۷۔ تے زمین تے اونڈا دچھاوٹ
 ۸۔ تے نفس تے اونڈا بے عیبا بٹاؤں۔
 ۹۔ جینکوں اللہ سیس نیکی تے بدی ہر شے بٹوس بڑی ۶۔
 ۱۰۔ لے سب گواہن جیر صافس کوں پاک کر لسی او کامیاب
 تھیسے۔
 ۱۱۔ تے جرحا مٹی درج پہسی او ناکام تھیسے۔
 ۱۲۔ نمود اپڑی من زوری نال انکار کیے۔
 ۱۳۔ جیلے انہیں دا ہک بد بخت کھڑا تھئے۔
 ۱۴۔ اوں کوں اللہ مے رسول آکھئے لے اللہ دی بڑی ۶
 اوں کوں پانی پیوٹ بڑیو (لے نشان)
 ۱۵۔ انہیں انکار کیا تے اونڈیاں نچاں کپ بڑیاں تے
 انہیں تے اللہ دا عذاب لٹھاتے اول اپڑی تدبیر
 پوری کیتی۔
 ۱۶۔ ایویں او مکہ آلیں مے انجام دی وی پرواہ نہ کر لسی۔
- وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالسَّمَاءِ وَمَا بَيْنَهَا ۝
 وَالْأَرْضِ وَمَا طَحْيَهَا ۝
 وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيَهَا ۝
 فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۝
 قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ۝
 وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ۝
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝
 إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ۝
 فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝
 فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا ۝
 فَذَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَحَسَّوْهَا ۝
 وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

سُورَةُ الْاَيْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَةِ اثْنَتَانِ وَعِشْرُونَ آيَةً

سورة ایل مکی ۲۲ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیر حابن بگئے بڑیوٹ
 والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۶۔
 ۲۔ رات گواہ جیلے او چھا دینجے۔
 ۳۔ ڈینہہ گواہ جیلے او ظاہر تھی دینجے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝

- وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۖ
 إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ۖ
 فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۖ
 وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ۖ
 فَسَنِيئَتُهُ لِلْيُسْرَىٰ ۖ
 وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۖ
 وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ۖ
 فَسَنِيئَتُهُ لِلْعُسْرَىٰ ۖ
 وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۖ
- ۳۔ تے جیرھا اوں نرتے مادی بٹائی و ادومی گوارہ۔
 ۵۔ بے شک تباہیاں کرششاں انجراجن۔
 ۶۔ جیرھا خدا دی راہ وچ ڈلیسی تے ڈریسی۔
 ۷۔ تے نیک گال دی تصدیق کرلیسی۔
 ۸۔ اوندے کیتے اساں ہرگال سوکھی کرلیسوں۔
 ۹۔ تے جیرھا شروانی کرلیسی تے بے پروائی۔
 ۱۰۔ تے نیک گال دا انکار کرلیسی۔
 ۱۱۔ اساں اوندے کیتے ہرگال اوکھی کرڈلیسوں۔
 ۱۲۔ تے جیلھے اوتباہ تصویرٹ لگا تے اوندا مل کیں کم
 نہ اوسی۔
- ۱۳۔ بے شک ہدایت ساڈے ذمے ہے۔
 ۱۴۔ تے شروع دی تے افریوی ساڈے ہتھ وچ۔
 ۱۵۔ میں تہا کوں جھوٹکدی بھانکیں ہریشا رک کرڈتے
 ۱۶۔ اوندے وچ محض او بد بخت سیسی۔
 ۱۷۔ جیرھا انکار کرلیسی تے کنڈ ولسی۔
 ۱۸۔ تے متقی بچا یا ولسی۔
 ۱۹۔ جیرھا اپنا مال خرچ کرکے پاک کرنیوے۔
 ۲۰۔ اوندے اتے کہیں دا احسان نہیں ہوندا جیندا اوں
 بدلہ ڈیوٹا ہرے۔
- ۲۱۔ سوائے اپنے اچی شان والے رب دی خوشی دی خاطر
 ۲۲۔ تے خدا اوں کیں ضرور راضی تھیسے۔
- إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۖ
 وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۖ
 فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۖ
 لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَىٰ ۖ
 الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۖ
 وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَىٰ ۖ
 الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۖ
 وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۖ
 إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۖ
 وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۖ

سُورَةُ الضَّحَىٰ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَمَّ الْبِسْمَلَةُ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

سورۃ ضحیٰ مکی ۱۲ آیتیں -

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے
بُیُوتٌ وَاللَّاتِ وَلِلَّاتِ وَلِلَّاتِ وَلِلَّاتِ
۲۔ بکھدا بڑینہ گوارہ۔
۳۔ تے رات جیلے او ہر شے لکا بڑیوے۔
۴۔ تیڈے رب تیکوں نیٹیں چھوڑیا تے دنارا من تھے
۵۔ تے تیڈی اخیر تیڈے شروع کنیں چنگی۔
۶۔ تیڈا رب تیکوں مزدور بڑیسی جیندے نال توں خوش
تعیسیں۔
۷۔ کیا تیکوں یتیم بڑیکھ کے جانسی بڑی۔
۸۔ تے بھلیا ہو یا بڑیکھ تے راہ بڑکالیں۔
۹۔ تے تیکوں وڈے بڑا لا بڑیکھ کے غنی کیتس۔
۱۰۔ تے ہٹ توں یتیم کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۱۔ تے مگن والے کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۲۔ تے اپنے رب دی نعمت دا اظہار کریند ارہ و نچ
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
وَالضُّحَىٰ ②
وَالْيَلِ إِذَا سَجَىٰ ③
مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ④
وَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ⑤
وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ⑥
أَلَمْ يَجِدَكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ⑦
وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ⑧
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ⑨
فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ⑩
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ⑪
وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ⑫

سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَمَّ الْبِسْمَلَةُ ثَلَاثُ آيَاتٍ

سورۃ المنافق مکی ۳ آیتیں -

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے
بُیُوتٌ وَاللَّاتِ وَلِلَّاتِ وَلِلَّاتِ وَلِلَّاتِ
۲۔ کیا اساں تیڈے سینے کوں نیٹیں کھولیا۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْمُنَافِقِينَ ②
الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ دِينًا وَهُمْ مُّوَافِقُونَ ③

- وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ۝
الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۝
وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝
فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۝
وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝
- ۳۔ تے اساں تیرا بار تیں کنیں لہاٹے سے ۔
۴۔ میں تیری چیل تروڑ ڈتی ہاں ۔
۵۔ تے تیرا ذکر بہوں اچا کہتے سے ۔
۶۔ بے شک ہر ادا کھ دے بعد سوکھ ۔
۷۔ بے شک ہر ادا کھ دے بعد سوکھ ہونرے ۔
۸۔ تے جلدی توں فارغ تھیویں تے اللہ کوں ملن دی
کوشش کر ۔
۹۔ تے اپٹے رب دو تو ج کر ۔

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تَشْمَعُ آيَاتٍ

سورة تین مکی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن ۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ ۝
وَطُورِ سِينِينَ ۝
وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝
ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ
غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝
فَمَا يَكْذِبُكَ بَعْدَ الْبَلَدِ ۝
أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن سیکے ڈیوٹ
والا تے دل ول رحم کرن والا ۔
۲۔ انجیر تے زیتون گواہن ۔
۳۔ تے طور سینین دی ۔
۴۔ تے ایس امن والے شہر کوں گواہ بنینداں ۔
۵۔ اساں انسان کوں بہوں چگی حالت دج پیدا کیتے ۔
۶۔ دل اولکوں ساریں کنیں گندے جھک دج دلا
ٹپے سے ۔
۷۔ سو اے مومنین تے نیک عمل کرن والیں دے تے
انہیں کیتے نہ ختم تھیون والا اجر ۔
۸۔ ایندے بعد کیری چیز جزا سزا دے ڈیہندے بارے
دج تیکوں جھٹلیندی ۔
۹۔ کیا اللہ ساریں حاکمیں کنیں وڈا حاکم نیں (ہے) ۔

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورة علق کی ۲۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- اِذَا رَأَى بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ②
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ③
- إِفْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ④
- الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ⑤
- عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑥
- كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ طَغْيٰ ⑦
- أَن رَّاهُ اسْتَغْنٰ ⑧
- إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْإِنْتِهٰ ⑨
- أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهٰ ⑩
- عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ⑪
- أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدٰ ⑫
- أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوٰ ⑬
- أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلٰ ⑭
- أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرٰ ⑮
- كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ⑯
- نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ⑰
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن سکے
بڑیوں والا تے ول ول رحم کرٹ والا ہو۔
- ۲۔ اے محمد اپنے رب داناں گھن کے پڑھ میں تیکوں پیدا
کیتے۔
- ۳۔ تے انسان کوں لو تھڑے کنیں پیدا کیتس۔
- ۴۔ توں پڑھ تے تیڈا رب بہوں عزت والا ہو۔
- ۵۔ جس قلم نال سکھائے۔
- ۶۔ تے انسان کوں سکھائے سی جوا ون جاٹدا با۔
- ۷۔ سٹو بے شک انسان حد کنیں ودھدا اپنے۔
- ۸۔ جوا واپٹے آپ کوں بے پرواہ سمجھدے۔
- ۹۔ بے شک تیڈے رب دو ولے۔
- ۱۰۔ کیا تیکوں اوندا پتہ جبرہا بکیندا ہڑے۔
- ۱۱۔ بندیں کوں نماز پڑھن کنیں۔
- ۱۲۔ تیکوں کیا پتہ جوا وسدھے راہ تے ہڑے۔
- ۱۳۔ یا تقویٰ دا حکم ڈیوے۔
- ۱۴۔ تے اونکوں روکٹن والا ہدایت کنیں الکاری تے منہ
پھیرٹ والا ہڑے۔
- ۱۵۔ کیا اونیں جاٹدا جو اللہ ہر نئے جڈا کھڑے۔
- ۱۶۔ سٹوایں نہ تھسی جے اوباز نہ آیا تے اسان اوندے
مٹھے دے وال کپڑے گھلیسوں۔
- ۱۷۔ او متھا جبرہا کوڑا تے خطا کار۔

- ۱۸۔ اوپٹی برادری کوں سبڑے۔ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۝
 ۱۹۔ اساں اپنی پولیس کوں سٹولیسوں۔ سَدْعُ الزَّكَايَةِ ۝
 ۲۰۔ سٹو اوندا آکھن نہ من تے سجدہ کرتے اوندے کو لہو كَلَّا لَا تَطْعَمُ وَلَا تَجِدُ ۝
 تھیندا ونج۔ وَأَقْرَبُ السَّمَةِ ۝

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة قدر کی دس لہجہ اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے ڈیوٹن بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 دالاتے ول ول رحم کرٹ والا۔ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝
 ۲۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں قدر آلی رات وچ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝
 لہائے۔ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝
 ۳۔ تیکوں کیا پتہ قدر والی رات کیا ہے۔ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ۝
 ۴۔ لیلۃ القدر ہزار بیسے کنیں دی چنگی۔ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۝
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں رات اپٹے رب دے حکم نال سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝
 لہدن ہر کم کیسے (لہدن)۔ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۝
 ۶۔ اوندے بعد سلامتی ہوندی دے تے لے ڈیہ تھیون مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۝
 یس رہندی۔ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۝

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورة بینہ مدنی دس لہجہ اللہ نال ایندیاں ۹ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔ لَا تَزِيدُ الْإِثْمَ وَالْإِثْمَ وَلَا تُكَفِّرُ وَلَا تَكْفُرُ ۝
 ۲۔ اہل کتاب وچ کافر تے مشرک انکا رکنیں رک نہ لَا تَزِيدُ الْإِثْمَ وَالْإِثْمَ وَلَا تُكَفِّرُ وَلَا تَكْفُرُ ۝

مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝
رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝

سبکدے ہن جے تیں انہیں کنیں کوئی کھلی دلیل نہ آویندی
۳۔ اللہ دلو بہک رسول (آویندا) میرا پاک صحیفے پڑھو کے
سنا دے گا۔

فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةُ ۝

۴۔ جیندے وچ ہمیشہ رہن والے حکم ہون۔

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝

۵۔ جنہیں کوں کتاب پڑی گئی ہائی او محض کھلی دلیل دے
آوٹ دے بعد لوہیں وچ وڈن پج گئے ہن۔

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ

۶۔ اصل انہیں کوں حکم تے لے ہا کہ اللہ کیعے اطاعت خاص

مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ هُمْ حُنَفَاءَ وَ

کریندے ہوئیں خدا کوں ہک میندے ہوئیں اوندی

يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَ

عبادت کرو تے نماز پھا کے پڑھو تے زکاۃ پڑھو لے

ذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝

ہمیشہ رہن والا دین۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

۷۔ بے شک اہل کتاب وچ کافر تے مشرک دونوں وچ

وَالشَّارِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۝

ولین تے اوں بجا وچ ہمیشہ رہن اوساریں کنیں گندی

أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝

۸۔ بے شک مومن تے وچکے عمل کرن والے سبھ کنیں

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ

چھکی مخلوق ہن۔

خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝

۹۔ انہیں دابلا انہیں دے رب دلو ہمیشہ دے باطن جنہیں

جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ

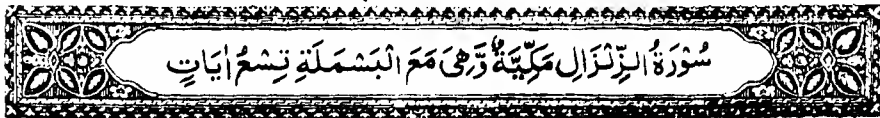
وچ نہراں و بہندیاں پیاں ہوسن اوندے وچ ہمیشہ رہن

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ اللَّهُ

اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ نال خوش ہوسن لے

عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

بدلہ اوندے کیے میرا اپنے رب کنیں ڈر دے۔

سورة زلزال مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

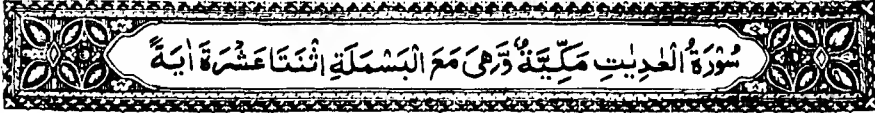
۱۔ شروع کریں دناں اللہ دے ناں نال میرا بن سکے پڑوٹ

والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝

۲۔ جیسے زمین ہلا پڑی ویس۔

- ۳۔ تے زمین اپنے باز ہر کدھ سٹیس۔
 ۴۔ تے انسان آکھسی ایکوں کیا تھی گئے۔
 ۵۔ اول ڈینہ او اٹیاں ساریاں جہاں ڈسیسی۔
 ۶۔ بے شک او دے رب او دے کیے وہی کیے۔
 ۷۔ جرے ڈینہ لوک کئی لوئیں وچ کٹے ہوسن تاں جو اپنے اعمال ڈکھن۔
 ۸۔ جیں تھوڑی جہیں دی نیکی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
 ۹۔ تے جیں تھوڑی جہیں دی بدی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
- وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا
 وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا
 يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا
 بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا
 يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا
 لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ
 مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
 وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

سورة حديد مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

- ۱۔ خروج کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیرن
 والا تے دل ول رم کرن والا۔
 ۲۔ او گھوڑیں تے سوار جماتاں گواہن جہیں دے گھوڑے
 تکھے درکرن تے انہیں دے منہ وچر الانکلدن۔
 ۳۔ تے او پتھریں تے سنبھ مارکے چنگاں کڈھیندن۔
 ۴۔ تے او جہاں نال چلے کریندن۔
 ۵۔ تے ایندے نال مٹی اڈریندن۔
 ۶۔ تے لشکر وچ بہہ ویندن۔
 ۷۔ اے سب گواہن ابے شک انسان اپنے رب دا ناشکرا۔
 ۸۔ تے بے شک ایں گال دا او گواہ۔
 ۹۔ تے بے شک او مال دی محبت وچ ودھیا ہوئے۔
 ۱۰۔ کیا او نکوں نیں پتہ جو جڈاں قبریں آلیں کول اٹھایا
 ولسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالْحَدِيثُ صَبْحًا
 فَأَلْمُورِيتُ قَدْ حَا
 فَأَلْمُغِيرَاتِ صُبْحًا
 فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا
 فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ
 وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ
 وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ
 أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

وَحَصِّلَ مَا فِي الضُّدِّ ۝

۱۱۔ تے جڑا نہیں دے سینے وچ کڈھیا ویسی۔

إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۝

۱۲۔ بے شک تیبڑا رب اوں ڈیہندہ انہیں دانگران ہوسی۔

سورة قارعه مکی ءے لسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کریںداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوٹ

والا تے دل ول رم کرن والا ءے۔

الْقَارِعَةُ ۝

۲۔ وڈی مصیبت

مَا الْقَارِعَةُ ۝

۳۔ وڈی مصیبت کیا ہے

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۝

۴۔ تیکوں کیا پتہ وڈی مصیبت کیا ہے

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۝

۵۔ جڈاں لوک ایویں تھی ولین جیویں کھنڈے ہونے

کھسلاٹ۔

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْفِ السَّقُوفِ ۝

۶۔ تے پہاڑ ایویں تھی ولین جیویں پچی ہونی کہا۔

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۝

۷۔ جیندے عملیں دے پلڑے بھاری ہوسن۔

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝

۸۔ او خوشی دی حالت وچ ہوسن۔

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۝

۹۔ تے جیندے عملیں دے پلڑے ہولے ہوسن

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۝

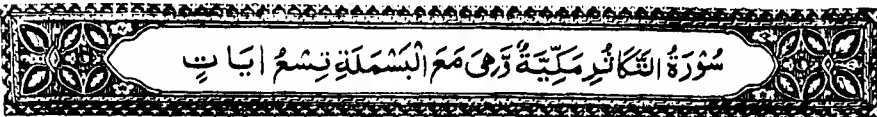
۱۰۔ انہیں دارلکاڈ دوزخ ہوسی۔

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ۝

۱۱۔ تیکوں کیا پتہ او دوزخ کیا ءے۔

تَارُ حَامِيَةٌ ۝

۱۲۔ بلدی بھا ءے۔

سورة تکاثر مکی ءے لسم اللہ نال ایندیاں ۳ آیاتن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کریںداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوٹ

والا تے دل ول رم کرن والا ءے۔

اَلْهٰكُمُ التَّكَاثُرُ ۝

۲۔ مال وچ ہک ڈوبے کینیں ددھن دی خواہش تہاں
غافل کر ڈرتے۔

حَتّٰی زُرْتُمْ الْمَقَابِرَ ۝

۳۔ اوتیں جو تساں قبریں وچ و نچ سمسو۔

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝

۴۔ سنو تہاں کون جلدی پتہ بگ ویسی۔

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝

۵۔ ول سنو تہاں کون جلدی پتہ بگ ویسی۔

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُوْنَ عِلْمَ الْيَقِيْنِ ۝

۶۔ ہلے جے تہاں کون یقین علم ناں پتہ بگ وچے ہا۔

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ ۝

۷۔ تہاں دوزخ ضرور ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِيْنِ ۝

۸۔ ول تہاں اونکوں یقین دی اکھیں ناں ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَسْتَلْقَىٰ يَوْمَئِذٍ مِنَ النَّعِيْمِ ۝

۹۔ ول تہاں کینیں اوں ڈینہہ نعمتیں دے بارے وچ

پچھیا ویسی۔

سُوْرَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَزْبَجُ اَيَاتٍ

سورہ عصر مکی ء نے بسم اللہ ناں ایندیاں ۴ آیاتن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝

۱۔ شروع کرنیڈال اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے

ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا ء۔

وَالْعَصْرِ ۝

۲۔ زمانہ گوا ء۔

اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِٖ لَكْفٍ خُسْرٍ ۝

۳۔ بے شک انسان گھاٹے وچ۔

اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوْا

۴۔ سوائے مومنین دے تے نیک عمل کرن والیں دے

بِالْحَقِّ ۚ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝

تے جبرے ہک ڈوبے کون حق دی تے مبردی نصیحت

تے ہدایت کرنیڈے رہ ویندن۔

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَشْمَلَةِ عَشْرُ آيَاتٍ

سورۃ ہمزہ مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰ آیاتن۔

۱۔ شروع کریںداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے بڑیوں والاتے یہوں مہربان۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
۲۔ کند پھوگلا کرٹن والے تے عیب کڈھن والے کتے عذاب۔	وَنِيلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ۝
۳۔ جیرھا مال کٹھا کریندے تے اونکوں ولادلا گندے	الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۝
۴۔ او سمجھدے جواوندا مال اونکوں باقی رکھیں۔	يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝
۵۔ اے نہ قمیسی با او "حطہ" وچ شیا ویسی۔	كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ۝
۶۔ تیکوں کیا پتہ "حطہ" کیا ہے۔	وَمَا أَذْرَكَ مَا الْحُطَمَةُ ۝
۷۔ اللہ دی بھرکاٹی ہوئی بھاء۔	نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ۝
۸۔ جرمی دل دے اندر نیں پہنچدی ء۔	الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْقِ ۝
۹۔ بے شک او بجا بند بھئی وچ ہو سی۔	إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُّصَدَّقَةٌ ۝
۱۰۔ تے او وڈے وڈے کھمیں نال پدے کھڑے ہوسن۔	فِي عَمَدٍ مُّثَدَّدَةٍ ۝

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَشْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورۃ فیل مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

۱۔ شروع کریںداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے بڑیوں والاتے دل ول رحم کرٹن والا ء۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
۲۔ تیکوں پتہ نیں تیبڑے رب ہاتھی آلیں نال کیا کیسا با۔	الْمَرَّ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝

- ۳۔ کیا انہیں دی تدبیر کوں کوڑا نہ کر ڈیا تھیں۔
 ۴۔ تے انہیں تے پکیں دی جھونڈ پھٹی ہس۔
 ۵۔ جبرے انہیں دی لاشیں کوں سخت پتھر تے
 مریندے ہن۔
 ۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایویں کر ڈیا جویں کھادا
 ہو یا بھوں ہونڈے۔
- الَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۝
 وَارْسَلْ عَلَيْهِمْ طَلِيقًا اَبَابِيلَ ۝
 تَرْمِيْهُمْ بِحِجَارَةٍ مِّنْ سِجِّيلٍ ۝
 فَجَعَلَهُمْ كَصَفِیٍّ مَّاكُوْلٍ ۝

سُوْرَةُ قُرَيْشٍ مَّكِّيَّةٌ ۝ وَرَهَى مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسُ اٰیَاتٍ

سورة قریش مکی دے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن سکے
 جیون والا تے دل دل رحم کرن والا ہو۔
 ۲۔ لے قریش دی محبت کیتے (تھیما)
 ۳۔ انہیں کوں سردی تے گرمی دے سفر نال محبت تھیوے
 ۴۔ ہن قریش این گھروالے خدا دی عبادت کرن۔
 ۵۔ جیوں انہیں کوں مجبھ دج کھانا ڈتے تے خوف دج
 امن پیدا کیتے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 بِرِیْلَفٍ قُرَیْشٍ ۝
 اِلَیْهِمْ رِجْلَةُ الشَّتَا وَالصَّیْفِ ۝
 فَلْيَعْبُدُوْا رَبَّ هٰذَا الْبَیْتِ ۝
 الَّذِیْ اَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ ۚ وَ اَمَّنَهُمْ
 مِّنْ خَوْفٍ ۝

سُوْرَةُ الْمَاعُوْنِ مَكِّيَّةٌ ۝ وَرَهَى مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَمَانِیْ اٰیَاتٍ

سورة ماعون مکی دے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن سکے جیون
 والا تے دل دل رحم کرن والا ہو۔
 ۲۔ کیا توں اوکھوں سچیندیں جبرہا دین والا کریندے
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 اَرَدَیْتَ الَّذِیْ یُکَذِّبُ بِالذِّیْنِ ۝

- ۳۔ ادھر جو جبرہا یتیم کوں دھکے بڑھیندا ہا۔
 ۴۔ تے مسکین دے کھاٹے دو توجہ نہ بڑھیندا ہا۔
 ۵۔ انہیں نمازیں کیتے تباہی ہو۔
 ۶۔ جبرے اپنی نمازیں درج دھل گھس کریندن۔
 ۷۔ جبرے بڑکھاوا کریندن۔
 ۸۔ تے گھر دیاں معمولی استمال دیاں شہیں وی لوکیں
 کوں نہیں بڑھیندے۔
- فَذٰلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْيَتِيْمَ ۝
 وَلَا يَحْضُ عَلٰی طَعَامِ الْيَتِيْمِ ۝
 قَوْلًا لِلْمُصَلِّينَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ يُزَادُوْنَ ۝
 وَيَسْتَعُوْنَ النَّارَ ۝

سُوْرَةُ الْكَوْثَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشْمَلَةِ اَرْبَعُ اَيَّاتٍ

سورة کوثر مکی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 بڑیوں والا تے دل دل رحم کرن والا ہو۔
 ۲۔ بے شک اساں تیکوں کوثر بڑتے۔
 ۳۔ تے توں اچھے رب دی نماز پڑھ تے قربانی کر۔
 ۴۔ بے شک تیرا دشمن ہی اصل اوترک ہو۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝
 فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝
 اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝

سُوْرَةُ الْكَافِرُوْنَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشْمَلَةِ سَبْعُ اَيَّاتٍ

سورة کافرون مکی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بڑیوں
 والا تے دل دل رحم کرن والا ہو۔
 ۲۔ توں اکھ لے کافرو
 ۳۔ میں اوندی عبادت نہیں کریندا جیندی تسال عبادت
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 قُلْ يٰٓاَيُّهَا الْكَافِرُوْنَ ۝
 لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝

کریندے۔

۳۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کرن والے عجمیدی
میں عبادت کریندال۔

۵۔ تے نہ میں اوندی عبادت کریندال عجمیدی تساں
عبادت کریندے پئے۔

۶۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کر لیسو عجمیدی میں عبادت
کریندال پیاں۔

۷۔ ات بگا بہوں، تہا بڈا دین تہا بڈے کیتے تے میڈا دین
میڈے کیتے (ہے)

وَلَا أَنْتُمْ عِبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ۝

وَلَا أَنْتُمْ عِبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

۝

سُورَةُ التَّصْرِیْحِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَهُ الْبَسْمَلَةُ اذْبَعُ اٰیَاتِ

سورة نصر کلی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ جلمے اللہ دی مدد تے فتح اوسی۔

۳۔ تے توں بکھیسیں جو لوک اللہ دے دین درج چھٹ
دے چھٹ داخل تھیں۔

۴۔ تے توں اپنے رب دی تسبیح تے تعریف کرتے اوں
کین بخشش مگ بے شک اور رحمت کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ۝

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝

سُورَةُ اللَّهْبِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَهُ الْبَسْمَلَةُ سِتُّ اٰیَاتِ

سورة لہب کلی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

- تَبَّتْ يَدَايَ لَهْبٍ وَتَبَّتْ ۝
مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝
وَأَمْرَانَهُ حَمَلَةَ الْخَطَبِ ۝
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝
- ۲۔ ابولہب دے ہڈیوں میں تھوڑی تھوڑی تپتی ہوئی۔
۳۔ اوندا مال تے جو اول کمایا یا اوندے کہیں کم نہیں آیا۔
۴۔ اداوں بھاوچ پوسے جیہیں ہما بڑی پٹی پٹی ہوسی۔
۵۔ تے اوندی زال جیہیں ہل چا اندی ۶۔
۷۔ اوندی پٹی وچ بھوتیں دا وٹیا ہویا رسا بدھا ویسی۔

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُ آيَاتٍ

سورة اخلاص کل ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝
اللَّهُ الصَّمَدُ ۝
لَمْ يَلِدْهُ وَلَمْ يُولَدْ ۝
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن گئے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ توں آکھ اللہ کب۔
۳۔ اوکھیں دا محتاج نہیں۔
۴۔ نہ اول کہیں کون چٹے تے نہ اونکوں کہیں چٹے۔
۵۔ تے اوندے برابر تے جوڑا کوئی کارہ نہیں۔

سُورَةُ الْفَلَقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة فلق کل ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝
مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۝
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن گئے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ توں آکھ میں مخلوق دے رب دی آم شام وچ انداز
۳۔ مخلوق دے شرکین بچن کیے۔
۴۔ تے اندھا راکرن والے دی شرارت کنیں بچن کیے

- جیلے او اندھا را کر ڈیندے۔
 ۵۔ تے او ندے شرکنیں جیرھا رشتے تے سقاوتاں توڑن
 کیتے پھوکے مریندے۔
 ۶۔ تے حسدی دے حسد تے ساڑکین بچن کیتے
 (رب دی آم شام وچ انداں)
- وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝
 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝
 ۱۱۴

سورة ناس کل تے بسم اللہ نال ایندیاں سات آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریں داں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون
 والا تے دل دل رحم کرن والا۔
 ۲۔ توں اکھ میں لوکس دے رب دی آم شام منگداں۔
 ۳۔ جیرھا ساریں لوکس دا بادشاہ۔
 ۴۔ تے ساریں لوکس دا مہر۔
 ۵۔ دسواسی تے شرارت گھاتا کے پھو بہہ و بچن والے
 دے شرکنیں بچن کیتے۔
 ۶۔ جیرھا لوکس دے دلیں وچ دسواس گھتیرے (تے
 شر پونیدے)۔
 ۷۔ او بھانویں جنیں وچ ہرے تے بھانویں انسانیں وچ
 ہرے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝
 مَلِكِ النَّاسِ ۝
 إِلَهِ النَّاسِ ۝
 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝
 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝
 مِنَ الْغِيَةِ وَالنَّاسِ ۝
 ۱۱۴

THE HOLY QUR'ĀN

WITH

SARAIEKI TRANSLATION

under the auspices

of

HAZRAT MIRZA TAHIR AHMAD
KHALIFATUL MASIEH IV
HEAD OF THE AHMADIYYA COMMUNITY

Published

by

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Islamabad, Sheephatch Lane,
Tilford, Surrey, GU10 2AQ, U.K.